

111583

1962

PRESA noastră

p. II 583

1962: 1-12

Buc 1962

P-499803

1-12



REVISTA UNIUNII

ZIARIȘTILOR din R.P.R.



CUPRINS

Secvențe la început de an

- Ilie Rădulescu : La izvoarele unei experiențe fără egal...
O infamă ofensivă împotriva libertății presei în S.U.A.
Sergiu Fărcășan : Note de drum din S.U.A. (II).
Iosif Sava : Articole de propagandă ateistă în coloanele
revistei „Știință și tehnică“

TEORIA ȘI PRACTICA PRESEI

- V. Băran : Ziaristul și secția de documentare din redacție.

CĂRȚI SCRISE DE ZIARIȘTI

- Eugen Luca : Pentru tovarășii prea serioși.
V. Bîrlădeanu : Reportaj de probleme și probleme ale re-
portajului.

CONSFĂTUIREA PE ȚARĂ A ZIARULUI „MUNCA” CU CORESPONDENȚII VOLUNTARI

- Grigore Zolic : Un rodnic schimb de păreri
Aurel Radu : Doi corespondenți frunțași.

CRONICARII RAIONULUI

- Popas în orașul unde apare ziarul „Steaua roșie“**
C. Firănescu : Tratarea problemelor de politică internațio-
nală în unele ziare raionale.
Vlad Mușatescu : Haina grafică a presei raionale (II).
Probleme de paginație.

ZIARUL DE UZINĂ

- Teodor Brateș : Din primele zile ale anului — O producție
ritmică.
Din activitatea Uniunii Ziariștilor.
Preocupări redacționale.
Note și comentarii.
De pretutindeni.

- Coperta IV-a : caricaturi de Gh. Chiriac

SECVENȚE

LA ÎNCEPUT DE AN

1962... Prezența lui s-a făcut simțită în redacțiile ziarelor noastre cu multă vreme înainte ca filele calendarului său să înceapă să se desprindă. Intocmai ca în uzinele și fabricile țării, unde producția noului an a fost pregătită din timp, cu multă chibzuință și matură răspundere, în redacții — în urma unor rodnice consfătuiri și sondaje — s-au alcătuit planuri bogate, cuprinzând obiectivele fundamentale ale vieții noastre politice, economice, sociale, culturale etc., mijloacele cele mai eficiente de tratare a lor sub aspect publicistic.

Culegînd roade bogate în anul care a trecut, poporul nostru, sub conducerea înțeleaptă a partidului, a pornit cu entuziasm la îndeplinirea obiectivelor planului de stat pe anul 1962 în toate domeniile de activitate. Ziarul îi este încercat tovarăș de muncă.

Proiectat de către (1970) 1962-63



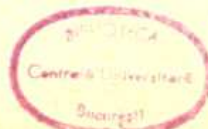
Răsfoiești paginile ziarului „Scinteia tineretului” din ultima vreme și lesne sesizezi semnele unei pasionante și asidue căutări publicistice cu un obiectiv bine precizat: realizarea unui ziar tineresc, mereu mai bun, combativ, variat ca tematică și genuri. Fără îndoială că un ziar de tineret are în primul rînd datoria să se ghideze după particularitățile vârstei cititorului căruia i se adresează; tînărul cititor are o atracție firească către tot ce este viu, emoționant, creator. Există, cu siguranță, un anume specific al publicisticii în presa de tineret.

Discuția cu tov. Benone Clătici, redactorul șef adjunct al ziarului „Scinteia tineretului”, s-a ancorat rapid în această temă. Regretînd (pentru a cîta oară?) că nu posedă cunoștințe de stenografie, autorul acestor rînduri a renunțat să noteze opiniile interlocutorului,

convîngîndu-l însă să pregătească un articol pentru unul din numerele viitoare ale revistei „Presa noastră”. Am intrat apoi direct în subiect.

— Ziarul „Scinteia tineretului” — ne-a spus tov. Benone Clătici — va ridica în acest an mult mai multe probleme interesante care preocupă tineretul. În centrul atenției vor continua să stea în primul rînd problemele vieții de U.T.M. Dar pentru că educarea comunistă a tineretului este elementul esențial în munca organizațiilor de U.T.M., redacția și-a propus să găsească noi metode și forme publicistice capabile să contribuie la formarea tînărului din zilele noastre ca om al muncii, un mare și modest constructor al socialismului. Educația comunistă, ca temă principală, călăuzitoare a ziarului de tineret se va materializa în articole de variate genuri și într-un mod diferențiat. Printre cititorii „Scintei tineretului” se găsesc tineri muncitori, dar și mulți școlari. În special elevii și elevele ultimelor clase de școală medie caută în ziarul nostru răspuns la numeroasele și uneori dificilele probleme ale vârstei. Sînt apoi cititorii studenți, sînt tinerii

din gospodăriile agricole socialiste, din S.M.T.; apoi elevii școlilor profesionale, muncitorii de mîine; tinerii specialiști și cercetători din instituturile științifice, laboratoare, catedre universitare etc., etc. Problemele lor arzătoare trebuie să-și găsească loc imediat în coloanele ziarului nostru. Directivele Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român către toate organele și organizațiile de partid, sindicale, ale U.T.M. cu privire la criteriile principale ale întrecerii socialiste, au mobilizat întreaga redacție în vederea găsirii celor mai eficiente mijloace publicistice de popularizare a sarcinilor trasate de partidul nostru, de mobilizare a tineretului de la orașe și sate în vederea obținerii de noi victorii în construirea socialismului, în dezvoltarea economică și culturală a patriei noastre și ridicarea nivelului de trai al celor ce muncesc. Recent, întreaga redacție s-a întrînit într-o plenară în care s-a dezbătut problema informației în ziar. Sotcotim deosebit de importantă ridicarea nivelului informării tinerilor cititori. Discuțiile aprinse din cadrul plenerii redacționale, la care au participat și corespondenții regionali, au pus în lumină o se-



rie de aspecte interesante ale muncii de culegere și redactare a informațiilor și materialului publicistic scurt. S-au luat hotărâri concrete privind aportul fiecărui redactor la aprovizionarea ziarului cu informații proaspete, convingătoare, bine redactate. Au trecut de la această plenară câteva zile. Ne convingem de răsunetul pe care l-a avut în redacție chemarea de a aduce în paginile ziarului o informație atrăgătoare, bogată în conținut, ascuțită în idei. Am relatat un singur exemplu al muncii și preocupărilor noastre la început de an. Asemenea exemple pot fi înmulțite. Un singur lucru doresc să relatez: fiecare articol pe care îl publicăm năzuim să fie o contribuție la munca de edu-

care a tineretului. În acest sens, vom acorda o atenție sporită problemelor de morală și conduită în compartimentul cotidian al tinerilor din țara noastră.

Intrarea în birou a șefului secției culturale a „Științei tineretului” a întrerupt discuția noastră. O pagină calandrată aștepta viza „responsabilului de număr”. Întoarse, literele se lăsau greu descifrate. Însfîșit am silabisit: „Tineretea — vîrsta poeziei”. Recunoscînd titlul sub care se desfășoară în aceste zile la „Știința tineretului” o interesantă acțiune publicistică, am încercat să aflu amănunte. Cu amabilitate însă, tovarășul Benone Clătici se scuză:

— Tipografia nu poate aștepta...

Așa se face că coloanele ziarului pot cuprinde cele mai variate materiale care informează pe cititor cu fapte din cele mai diverse domenii de activitate ale orașului.

Începutul lui 1962 dovedește, răsfoind colecția ziarului, că tematica a devenit și mai bogată, cuprinzînd — pe lângă informația propriu-zisă — mai multe articole substanțiale, privind viața de familie („Cînd seacă sursa de profit” de E. Bodnariuc) sau foiletoane satirice atît de gustate de cititori („Pentru 10 balamale și 5 broaște” de Dinu Lăzărescu). De asemenea „Actualitatea culturală” în noul an, pe lângă simpla notă informativă conține și reportajul viu și colorat citit cu plăcere. Încă o nouă dată a anului 1962: rubrica „În fața micului ecran” care cuprinde scurte aprecieri asupra programelor televiziunii.

E de subliniat preocuparea ziarului de a oglindi în paginile sale și aspecte ale vieții și muncii din comunele raioanelor Capitalei. În acest sens, după o serie de grupaje și reportaje interesante, „Informația Bucureștiului” prezintă într-unul din numerele sale un veritabil caleidoscop al vieții din aceste comune. Sub titlul original „Iarna pe uliță”, reporterii Gh. Bucur, A. Sandu, G. Vintu au prezentat în forme publicistice variate diverse aspecte din viața culturală a comunelor, legate de problemele actuale ale agriculturii socialiste.

Așadar, unele obiective înscrise în planul redacțional al ziarului „Informația Bucureștiului” au început să se concretizeze publicistic, altele sînt așteptate — conform graficului — de secretariatul de redacție.

INFORMAȚIA

Bucureștiului

Ziar al Comitetului Organizației Tineretului P.R.R. și al Școlii Populare și Școlii Sociale

„Informația Bucureștiului”. Primul număr al anului 1962. Primul articol: „Un interviu... neacordat”. Intervievatul: „Bătrînul 1961”. De data aceasta reporterul n-a fost primit cu prea mult entuziasm:

— De treisute șaiszeci și patru de ori am acordat pînă acum interviuri. Ați făcut din mine o adevărată vedetă de gazetă...

Pretextul publicistic servește scopului urmărit de reporter, acela de a trece succint în revistă marile succese obținute de oamenii muncii din uzinele și întreprinderile din Capitala țării în anul 1961 și a preda ștafeta lui 1962, pentru a duce mai departe aceste succese.

Dacă ar fi să exemplificăm numai cu acest material, am putea sesiza pasiunea statornică a ziaristilor de la „Informația Bucureștiului” pentru descoperirea unui veșmînt nou și atractiv, pentru idei în care să trăiască puternic viața nouă a Capitalei noastre. Nu e vorba de simple „găselnițe”, ci de tratarea actualității imediate a problemelor la zi la un înalt nivel gazetăresc.

Dacă dăm ca exemplu chiar numai câteva materiale din cele cuprinse la rubrica „Vă informăm despre...” apărută la început de an:

(„Transportul în comun pe 1962”, „Mobila anului 1962”, „Alimentarea cu energie electrică a orașului în 1962”) reiese preocuparea redacției „Informației Bucureștiului” de a cuprinde în coloanele ziarului probleme care să intereseze masele de locuitori ai orașului. Materialele sus amintite depășesc caracterul unor simple informații; prin bogăția datelor, ele devin adevărate treceri în revistă a unor activități privind viața cotidiană.

Se cunoaște legătura permanentă care există între redacția ziarului „Informația Bucureștiului” și cititorii săi. Ea e legată nu numai prin scrisori, ci și prin diverse acțiuni inițiate de ziar. Din acestea face parte și concursul „Ce-a adus anul 1961 în viața mea”, deschis în primele zile ale noului an. Tema interesantă și atractivă va face desigur ca participarea cititorilor la concurs să fie masivă.

Într-un interviu acordat revistei „Presa noastră”, Ilya Ehrenburg — întrebat ce sfaturi ar da tinerilor ziaristi — a răspuns:

— *Primul și cel mai important: să scrie scurt.*

Ziaristii de la „Informația Bucureștiului” au dovedit că posedă această mare calitate: scriu scurt.



Vizita la „Elöre” a coincis cu sosirea din provincie a colectivului de gazetari care a participat la o interesantă consfătuire organizată de ziar la Tg. Mureș în legătură cu acțiunea desfășurată sub titlul „Ochiul röntgen al uzinei”.

— Ce s-a spus la consfătuire despre această acțiune publicistică? — l-am întrebat pe tov. Albert Alexandru, redactor șef adjunct al zia-

rului „Elöre“. Ce semnifică „ochiul röntgen“ al uzinei?

— Cu câteva luni în urmă — ne-a relatat tov. Albert Alexandru — un corespondent făcându-ne cunoscut într-o scrisoare activitatea secției control tehnic de calitate a uzinei în care lucra o asemea unui adevărat ochi röntgen al uzinei. De la scrisoarea corespondentului la valorificarea ideii într-o acțiune organizată a ziarului n-a fost decît un pas. Secția noastră economică a întocmit un plan, care a fost dezbătut de colegiul de redacție privind publicarea unui ciclu de articole axate pe tema rolului și sarcinilor controlorilor de calitate în lupta pentru îmbunătățirea continuă a calității produselor, prin ridicarea performanțelor tehnice și economice ale mașinilor, prin creșterea durabilității și desăvîrșirea finisajului etc. Ecolul primelor noastre articole pe această temă ne-a îndemnat să asigurăm o amploare mai mare acțiunii în cadrul căreia și-au exprimat opiniile un număr de 45 muncitori, tehnicieni, ingineri, cadre de partid și economice etc.

— Consfătuirea de la Tg. Mureș face parte din acțiunea propriuzisă?

— Această consfătuire organizată cu sprijinul direct al Comitetului orașenesc de partid din Tg. Mureș a încheiat acțiunea noastră care s-a desfășurat sub titlul „Ochiul röntgen al uzinei“. La ea au participat numeroși muncitori, specialiști în economie, activiști de partid și de sindicat. Dezbaterile consfătuirii și concluziile redacției se vor materializa într-o pagină specială care va apare în curînd. Tot o asemenea pagină a încheiat și ciclul de articole „Rezerve de aur“ pe tema sporirii tineretului bovin în gospodăriile agricole colective în vederea creșterii producției de carne și lapte. Recent, la G.A.S. Ozun, ziarul nostru a organizat o consfătuire legată de această problemă la care au participat un număr însemnat de brigadieri și președinți din G.A.C., zootehniști și ingineri etc.

Presa e chemată, de pildă, să acorde un sprijin eficient dezvoltării sectorului legumicol al gospodăriilor agricole socialiste din jurul orașelor și centrelor muncitorești. „Elöre“ va trata această problemă importantă încă din luna ianuarie printr-un ciclu de 10 materiale. Discuțiile din cadrul secției agricole și al colegiului redacțional au condus la definitivarea unui plan precis. Acțiunea o deschidem cu un articol de fond. Cîteva zile mai tîrziu vom

cerceta modul cum au răspuns gospodăriile agricole colective din jurul Brașovului la chemarea Consfătuirii pe țară a țăranilor colectivști de a cultiva cît mai multe legume. Acestui raid-anchetă îi va urma interviul cu un conducător al Agrosem-ului pe tema „Sămînță calitativă — recoltă bogată“. Socotind că gospodăriile agricole socialiste din regiunea Dobrogea au acumulat o bogată experiență în domeniul dezvoltării sectorului legumicol, vom publica un articol amplu intitulat: „Cum va fi aprovizionat litoralul în acest an cu legume“. Un alt material va încerca să elucideze, printr-o convorbire cu unul din conducătorii Sfatului popular regional Maramureș, de ce unele G.A.C.-uri din jurul orașului Baia-Mare nu pun în valoare toate posibilitățile de sporire a producției de legume. În continuare vom publica reportajul „8.000.000 lei venit din roșii“, care va populariza munca harnicilor colectivști de la Macea, și articolul de analiză: „Să creăm din timp producția de legume în condiții de irigare“. Ne-am propus de asemenea să solicităm două materiale unor brigadieri din raioanele Oradea și Mureș în legătură cu asigurarea orașelor cu legume în tot timpul anului. Unul din articole va purta titlul: „Unde pămîntul și iarna e roditor“. Ultimul material din acest ciclu va fi

o colaborare de la un specialist de la I.C.A. privind aportul oamenilor de știință la rezolvarea unor probleme specifice dezvoltării legumiculturii. Am relatat în mare planul, cum s-ar zice defalcat, al uneia din acțiunile pe care o vom iniția în aceste săptămîni.

— Toate acțiunile preconizate de „Elöre“ beneficiază de asemenea planuri?

— Da. Din practica noastră am constatat că planul bine gîndit și cu precizie formulat influențează pozitiv munca redactorilor. Aș vrea să amintesc un fapt: în noul an urmăm să intervenim cu mai multă operativitate acolo unde intervenția ziarului e reclamată. Nu de mult, în ziar a apărut articolul unui specialist în domeniul construcțiilor în care analiza o serie de probleme ale construcțiilor de locuințe. Ziarul n-a așteptat răspunsul celor vizați, ci le-a solicitat articole în care să-și exprime opinia față de această problemă. Vom iniția rubrici ca „Părerea executanților despre munca proiectanților“ și invers, sau anchete la institute de proiectare și la trusturile executante pe tema cum e asigurată introducerea metodelor industriale avansate în construcțiile de locuințe etc. Socotim că asemenea procedee publicistice din rîndul cărora am relatat doar cîteva pot asigura o creștere substanțială a eficienței și combativității ziarului nostru.

Trăitorii de noaptea (1948-1949)



REDACTIA: BUCUREȘTI, CALĂBĂZESCU 4. A. S. — TELEFON: 23.511 — BUCUREȘTI

Din cele relatate de tov. Marin Bengescu, redactor șef adjunct al ziarului „Steagul roșu“ din București, și de tov. Florea Mateescu, secretar general de redacție, bănuim că în curînd va apare în coloanele ziarului un nou personaj prin intermediul căruia să se dezbate diferite aspecte ale muncii culturale de masă (sperăm că va avea notorietatea pe care și-a cucerit-o „Porumbița“).

— Într-una din primele zile ale anului — ne-a spus tov. Florea Mateescu — întruniți într-o ședință, membrii colegiului au pus în dis-

cuție una din problemele fundamentale ale ziarului: pătrunderea lui în rîndul unor mase și mai largi de cititori din regiunea noastră, alungarea monotoniei și a șablonului din ziar.

— Nu credeți că problemele se condiționează reciproc?

— Cu siguranță că așa e. Fiecare articol-șablon care pătrunde în ziar, fiecare articol văduvit de prospețimea gîndirii vii, îndrăznețe, care intră în pagină, ne alungă cite un cititor. Iar redacția „Steagului roșu“ dorește să-și mărească comparativ cu anul care a trecut

numărul abonaților, al cititorilor săi.

— E un deziderat pe care trebuie să-l cultivate statornic toate publicațiile.

— Noi am hotărît, în acest sens, să ne consultăm cu cititorul. Sîntem siguri că el ne va da soluții concrete și prețioase. Am hotărît să inițiem o anchetă în rîndul cititorilor noștri. Vom tipări un chestionar care se va difuza odată cu ziarul. Întrebări precise vor solicita răspunsul cititorului în legătură cu diferite pagini și rubrici fixe, articole, stilul lor, sfera tematicii etc. Consultarea aceasta largă ne va permite să cunoaștem dorințele cititorilor noștri și implicit să realizăm obiectivul scontat. Acest sondaj are o proprietate minunată: el ajută redacția să stea de vorbă concomitent cu mii și chiar zeci de mii de prieteni ai

ziarului. Am hotărît de asemenea să înființăm în cadrul redacției o comisie specială cu sarcina de a studia și referi asupra compartimentelor de activitate care au fost mai puțin oglindite în ziar.

Periodic vom avea situația exactă a ariei tematicii secțiilor precum și a preocupărilor redactorilor. E o modalitate cu ajutorul căreia sperăm să îmbunătățim situația cînd într-o unitate economică poposesc în decursul unei perioade mai mulți redactori iar în alte locuri prezența utilă a ziaristului este arareori constatată.

E într-adevăr un aspect, și nu dintre cele minore, al activității politico-organizatorice din cadrul redacțiilor noastre. Experiența „Steagului roșu” demonstrează clar faptul că din consultarea atentă și activă a cititorilor, paginile ziarului se îmbogățesc neconștient.

și organizatorice ale gospodăriilor agricole colective. În același număr de ziar, trei scurte reportaje marceau momente emoționante: decernarea Ordinului Muncii clasa I pentru succesele deosebite obținute în sporirea producției agricole G.A.S.-ului din Pietroiu, S.M.T.-ului din Topraisar și gospodăria agricolă colectivă din Ceacu.

Din păcate, nu am putut publica în legătură cu acestea — și nu numai cu acestea — mai multe reportaje.

— Din cele spuse de dv. reiese că reportajul nu e folosit în măsură suficientă în „Agricultura nouă”. Ce vă propuneți pentru anul 1962 ?

— Ne propunem să facem loc în paginile ziarului a unui volum sporit de reportaje. Calitatea acestor reportaje, specificul pe care trebuie să-l marcheze (ținînd seama de categoria căreia i se adresează) constituie probleme puse în discuție de noi în prezent. Ne-am propus, de asemenea, să publicăm din două în două săptămîni cîte o pagină de literatură. În acest scop ne-am propus să solicităm colaborarea unor scriitori care cunosc viața satului contemporan precum Eusebiu Camilar, Alecu Ivan Ghilia, Ion Istrati, Petru Vintilă, Nicolae Velea, Paul Anghel, Vasile Rebreanu și alții.

. ★

Răsfoim ziarele din provincie care sosesc pe adresa redacției „Presa noastră” (din păcate mai sînt publicații care neglijează trimiterea lor: „Viață nouă” din Cîmpeni, „Oneștiul nou” etc.). Pretutindeni, pe întreaga suprafață geografică a presei regionale și raionale noul an e martorul apariției unor noi rubrici și inițiative publicistice prețioase. Unele, mai vechi, capătă noi străluciri, prin îmbunătățirea și perfecționarea lor. În „Steaua roșie” din Tg. Mureș, pe prima pagină apare, sub un frumos titlu desenat, rubrica

AGRICULTURA NOUĂ

Organ al Ministerului Agriculturii și Alimentării
• Căminul Studențesc al întreprinderii și instituțiilor agricole

— Cuvintele Chemării Consfătuirii pe țară a țăranilor colectivști mobilizează nu numai țăranimea noastră, dar și pe noi, redactorii — ne-a spus tov. Șerban Nedeleu, redactor șef al ziarului „Agricultura nouă”. Chemarea încredințează partidul, Comitetul său Central, guvernul, că, întorși în satele lor, participanții la Consfătuire vor spune tuturor țăranilor și lucrătorilor din agricultură despre cele dezbătute la București, că vor găsi darul de a le transmite tot entuziasmul și înflăcărarea cu care i-a înarmat Consfătuirea. Cred că nu există sarcină mai nobilă pentru gazetar decît aceea de a afla și el acest dar de preț. Începutul anului a găsit redacția ziarului nostru studiind lucrările Consfătuirii și în special cuvîntarea tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej. Găsirea unor mij-

loace publicistice eficiente privind popularizarea experienței Consfătuirii pe țară a țăranilor colectivști a constituit tema principală a discuțiilor noastre. Multe idei urmează abia să se cristalizeze. Fără îndoială că inițiativa „Agriculturii noi” — „Sprijină-ți vecinul, transmite-i experiența ta” va continua și în acest an. Rubrica cu rol de tribună a experienței înaintate are și un pronunțat caracter de educare comunistă a țăranilor.

În primul număr al anului, ziarul „Agricultura nouă”, continuînd a publica lucrările Consfătuirii pe țară a țăranilor colectivști a tipărit recomandările comisiilor pentru problemele privind producția de cereale și plante tehnice, creșterea animalelor, producția pomivitică și legumicolă, mecanizarea agriculturii, precum și recomandările privind problemele economice

„Oameni ai zilelor noastre“, iar în paginile „Flacării roșii“ din Arad și-a făcut debutul agronomul Cucuruz. Jurnalul său aduce o contribuție la realizarea unor mari producții de porumb-boabe la hectar. Același ziar a organizat la începutul anului, în sala clubului „Teba“, o consfătuire cu corespondenții voluntari din oraș și raion, la care au fost invitați, în afara activului de corespondență, și responsabili colectivelor gazetelor de perete din întreprinderi, instituții, gospodării agricole socialiste, S.M.T.-uri etc.

O inițiativă bună au avut ziarele „Făclia“ și „Igazzág“ din Cluj. În primele zile ale anului ele au întreprins un raid-anchetă prin întreprinderile regiunii Cluj. Tema: Ritmicitatea — o condiție a muncii de calitate, a îndeplinirii integrale a sarcinilor de plan. Vizitând șantierul de construcții din orașul Cluj, întreprinderea forestieră, întreprinderea de reparații auto nr. 5, fabricile de porțelan, de produse refractare din Dej, „Proletarul“ Turda etc., brigada comună de gazetari ai celor două ziare a cercetat căile prin care să poată asigura ritmicitatea producției.

Cu ocazia raidului, brigada a pus mai multor tovarăși întrebarea: „Care sînt factorii ce contribuie în întreprinderea dv. la stabilirea muncii ritmice?“ Răspunsurile unor directori, secretari de partid, muncitori și tehnicieni au fost inserate în pagina ziarului.

La rîndul său, ziarul „Viață nouă“ din Galați a inițiat rubrica „Făuritori ai producțiilor mari — aveți cuvîntul“, la care colaborează președinți de gospodării agricole socialiste, secretari ai organizațiilor de bază, brigadieri, colectivști și mecanizatori etc. O rubrică interesantă apare și în „Flacăra Moineștiului“: „Actualitatea la sate“ (ar trebui însă să fie paginată mai viu, iar titlul să ocupe mai puțin spațiu), iar „Turda nouă“ popularizează chemarea colectivului de redacție al gazetei de perete „Chimistul“ de la Uzinele chimice din Turda către toate colectivele de redacție ale gazetelor de perete din oraș.

★

Așadar noul an a început sub auspicii bune.

CINCI INTERVIURI CU CINCI AMBASADORI

GEORGE CIUDAN

Pe toți intervievații de față i-am cunoscut în zilele cînd la București au avut loc fructuoasele lucrări ale marelui sfat republican la care au luat parte 1.800 de delegați ai țăranilor colectivști, 1.800 de ambasadori ai țăranimii noastre collectiviste.

Scurtele noastre interviuri își pun drept scop sublinierea unor idei

desprinse din larga dezbateră la care au participat țăranii colectivști.

Socotim că răspunsurile pe care le-au dat intervievații constituie un ajutor de seamă pentru ziarele noastre, pentru redactorii și reporterii care lucrează în cadrul secțiilor agrare.

DOUĂ IMPORTANTE PROBLEME

Primul interviuat este tovarășul Gheorghe Goina, președintele gospodăriei colective din Sîntana, regiunea Crișana.

— La Consfătuire, tovarășe președinte, d-voastră ați ridicat, printre altele, o problemă foarte interesantă; aceea a ajutorării gospodăriilor agricole mai tinere, cu experiență mai puțină. După cît am înțeles, gospodăria agricolă din Sîntana, care e o unitate agricolă socialistă puternică, a dat o mîna de ajutor la o seamă de gospodării colective învecinate. Vă întreb: a popularizat presa noastră această acțiune frumoasă a gospodăriei dv.?

— Da, n-am nimic de obiectat în această privință. De altfel presa, atît cea locală, cît și cea centrală, a popularizat toate acțiunile de seamă ale gospodăriei noastre.

— Deci, n-aveți nici o pretenție de la presă?

— Ei, nici așa, tovarășe ziarist.

— Personal, despre ce ați vrea să se ocupe presa, în lumina învățăturilor desprinse de la Consfătuire?

— La Consfătuire s-au ridicat foarte multe probleme. Mi-e greu să vă spun acum, așa, pe fugă, sarcinile mai importante ce revin presei.

— Tovarășe Goina, nu m-am făcut înțeles. Încăodată: dacă d-voas-



tră ați fi ziarist și v-ați duce la țară, asupra căror probleme v-ați opri mai mult?

— Păi e clar: asupra a două probleme: 1) Întărirea economico-or-

ganizatorică a gospodăriilor agricole colective existente și 2) transformarea întovărășirilor în gospodării agricole colective. Cred că presa

știe foarte bine că la noi în țară există condiții ca procesul colectivizării să fie încheiat înainte de 1965.

nul unei agrotehnici înaintate. Datoria presei este, după părerea mea, să popularizeze neîncetat întregul complex de măsuri agroteh-

PRESA SĂ NU UITE IZVORUL UNEI BOGĂȚII IMENSE

Pe președintele gospodăriei colective din Stoicânești (Argeș), tovarășul Dumitru Tudose, Erou al Muncii Socialiste, reporterul, din pricina altor confrăți, n-a avut răgazul să-l intervieveze în timpul lucrărilor consfătuirii.



Așa că, ia nene trenul și nu te opri pină la Stoicânești.

— Ați pus sectorul zootehnic pe temelii solide, tovarășe președinte.

— Presa să nu uite nici o clipă că acest sector este izvorul unei bogății imense. Știți și d-voastră că la Consfătuire aproape că nu a fost

vorbitor care să nu arate ce însemnătate economică reprezintă sectorul zootehnic pentru gospodăria colectivă. Noi, adică gospodăria noastră, avem azi peste 900 taurine, 2.100 oi cu lână fină și semi-fină. Și facem tot ce ne stă în putere ca să modificăm cifrele sectorului zootehnic, adică să le mărim.

— După dv., tovarășe Tudose, ce ar mai trebui să facă presa pentru a sprijini gospodăriile colective în acest sens?

— Să scrie, cum a scris de altfel în ultima vreme, despre asigurarea bazei furajere și, în mod deosebit, despre hrănirea rațională a animalelor.

— Deci, atât în ce privește zootehnia!

— Nu, Ziarele noastre să dea o atenție și mai mare construcțiilor zootehnice. Sînt încă destule gospodării colective care fac cheltuieli enorme cînd se apucă de asemenea construcții, care nu folosesc resursele locale. Ei bine, în paginile presei aceste tendințe trebuie combătute cu tărie.

— Cum?

— Asta e treaba dumneavoastră, a ziariștilor. Eu cred că un ziarist care scrie despre grajduri și despre vaci știe să-și înmoaie penița în cerneala acestor probleme.

NUMAI TOAMNE CU ÎNCĂRCĂTURĂ MARE DE AUR

La Ceacu (raionul Călărași), reporterul a picat chiar în zilele în care peste Bărăgan iarna își arăta toți dinții. Cu o zi înainte, acestei gospodării agricole colective i s-a înminat, într-un cadru festiv, pentru merite deosebite, Ordinul Muncii clasa întâia. Așa că toți colectivii trăiau bucuria unei răsplătiri bine meritată.

Gheorghe Peicu, președintele, era aplecac peste niște table.

— Ce studiați, tovarășe președinte?

— Porumbul 5.000. Știți, după ce m-am întors de la Consfătuire, am hotărît împreună cu ceilalți colec-

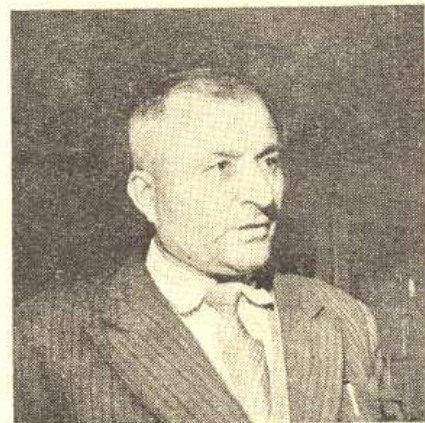
tiviști să mărim foarte mult suprafețele (teren neirigat) pentru porumbul 5.000.

— Cred că la primăvară presa se va ocupa foarte mult de acest lucru.

— Vedeți cum sinteți, tovarășe ziarist? De ce la primăvară și de ce nu acum?

— Păi, primăvara se însămînțează porumbul.

— Ei și? Dar pină atunci colectivii din întreaga țară trebuie să primească sprijinul presei. Pentru ca să obții 5.000 kg porumb boabe la hectar, ați auzit doar și la Consfătuire, se cere a fi stăpî-



nice pentru cultura porumbului de mare productivitate.

— Vă referiți la cursurile agro-zootehnice de masă care, mai cu seamă acum, în timpul iernii, trebuie să cuprindă pe toți colectivii?

— Exact. Agricultura modernă cere un țăran care, lângă hărnicie, trebuie să adauge neconținut puterile științei.

UN SECTOR CAM NEGLIJAT DE PRESĂ

Eliza Ghergu, brigadieră zootehnică la gospodăria colectivă din Topraisar (Dobrogea), e nișel supărată pe noi, pe ziariști.



— De ce, tovarășe Eliza?

— Păi despre sectorul avicol, nu vă fie cu supărare, presa s-a cam ocupat din an în paște. De ce?

BĂTĂLIE PENTRU RENAȘTEREA PĂMÎNTURILOR MOARTE

— Știți și dumneavoastră, s-a arătat doar și la Consfătuire: nici gospodăriile colective nu au dat atenția cuvenită creșterii păsărilor.

— E adevărat, dacă vorbim despre această problemă în general, dar dacă discutăm concret și... particular, adică dacă ați veni bunăoară la noi la Topraisar v-ați convinge că sectorul avicol e... (îmi pare rău că trebuie să mă dau exemplul) bun.

— Cite păsări aveți la sută de hectare ?

— 650.

— Frumos. Atît cît a cerut Consfătuirea.

— Da. Și nu ne vom opri aici. În 1962 vrem să creștem 40.000 de păsări.

— Vă felicităm, tovarășă brigadieră.

— Nu ne felicitați. Scrieți mai bine despre importanța creșterii păsărilor. Presa să nu uite un lucru: cînd scrieți despre creșterea păsărilor, neapărat să scrieți și despre femei.

— De ce ?

— Fiindcă sînt mai bune crescătoare de păsări decît bărbații. Vă spun acest lucru cu toată convingerea.

Bărbatul din fața reporterului e tirâr și, deși moldovan, are un permanent neastîmpăr în priviri.



Îl cheamă Petre Mihalache și conduce cu destoinicie gospodăria colectivă din Tîrzii, regiunea Iași.

— Dumneavoastră, tovarășe Mihalache, ce pretenții aveți de la presă ?

— Mărturisesc că ziarul regiunii mele, „Flacăra Iașului“, zău, nu face nici un fel de patriotism local, e un ziar bun, serios.

— S-a ocupat mult de gospodăria d-voastră ?

— Da. Cred însă că sînt probleme despre care trebuie să se ocupe toate ziarele, și locale și centrale.

— De exemplu ?

— Combaterea eroziunii solului. Presa este datoare să dea și ea, prin mijloacele ei, bătălia necontenită pentru renașterea pămînturilor moarte. La Consfătuire s-a arătat că în multe regiuni avem serioase porțiuni de teren afectate eroziunii. Nu se vor supăra tovarășii ziariști dacă spunem: acțiunea combaterii eroziunii solului a fost cam palid oglindită în coloanele presei.

— Va fi oglindită de acum.

— E cea mai bună autocritică, tovarășe reporter.

DECERNAREA PREMIULUI INTERNAȚIONAL AL ZIARIȘTILOR

Comitetul Executiv al O.I.Z. a hotărît în unanimitate să acorde premii internaționale ziaristului CIO EN SU din Coreea de sud (post-mortem), președintelui Uniunii Ziariștilor din R. D. Germană, GEORG KRAUSS, profesorului de la facultatea de ziaristică a Universității din Santiago (Chile), JUAN ONORATO.



In vizită la redacția ziarului „Izvestia“

La

izvoarele unei experiențe fără egal...

ILIE RĂDULESCU

În amurgul unei zile de noiembrie o delegație a Uniunii Ziariștilor din R.P.R., din care am făcut și eu parte, a sosit într-o vizită prietenească în Uniunea Sovietică. Gazdele noastre, activiștii ai Uniunii Ziariștilor din U.R.S.S., ne-au primit cu deosebită căldură și cu ospitalitatea specifică oamenilor sovietici n-au preocupat timp și energie pentru a ne face călătoria plăcută, instructivă. La Moscova, în îndepărtatele ținuturi siberiene (la Irkutsk și Angarsk), la Tașkent și în frumoasa Kirghizie, în legendarul Volgograd și în mezinul Voljski, peste tot am fost întâmpinați cu inima deschisă, expresie a prieteniei de nedesfăcut care leagă popoarele sovietice și române.

Am avut fericirea să străbatem peste 20.000 km de-a lungul și de-a latul Uniunii Sovietice în zilele imediat următoare Congresului al XXII-lea al P.C.U.S., eveniment istoric în viața poporului sovietic

și a întregii omeniri muncitoare. Programul măreț al construcției comuniste a generat un entuziasm de nedescris. Patosul muncii creatoare l-am constatat în tot locul. Construcțiile impunătoare ale septenaliului, activitatea vastă a minunaților făuritori ai societății comuniste ne-au lăsat impresii și amintiri de neșters.

Vizita în Uniunea Sovietică a prilejuit delegației noastre contacte extrem de folositoare pe l'nia presei. Discuțiile, schimburile de păreri avute cu ziariștii sovietici, vizitele la o serie de redacții au fost rodnice, pline de bogate învățăminte. Ne-am adăpat la izvorul nesecat al experienței presei sovietice, am revăzut prieteni și am legat noi prietenii, am împărțit la rindu-ne din experiența ziarelor și revistelor noastre.

Sufful construcției comuniste, avântul generat în întreaga țară de hotărârile Congresului al XXII-lea al P.C.U.S., își găsesc

ogindirea în chipul cel mai multilateral în presa sovietică. Cititorii din țara noastră cunosc înalta principialitate a presei sovietice, combativitatea sa, caracterul său popular, preocuparea de a sluji cu devotament cauza comunismului și păcii. De toate acestea nu ne vom ocupa în rândurile ce urmează. În schimb ne vom opri asupra unor fenomene caracteristice dezvoltării actuale a presei sovietice în procesul istoric al construcției desfășurate a comunismului.

★

Sintem oaspeții redacției ziarului „Izvestia“ din Moscova, unul din cotidianele de mare popularitate din Uniunea Sovietică. Pășim în biroul tovarășului Așeverov, redactor șef adjunct, spre am'ază cînd munca la redacție este în toi. Pe un panou special amenajat, sub câteva cadrane de ceasuri indicînd ore diferite stau afișate pagini

ale ziarului. Între timp, altele li se alătură. „Albele“ erau gata. Se pregătea intrarea la rotativă.

„Izvestia“ apare acum după amiază și nu dimineața, ne informează interlocutorul nostru. Această schimbare a pus probleme noi în fața redacției. Ce articole să precumpănească în ziar, ținând seama că cititorul îl primește după orele de muncă, îl citește seara când membrii familiei sînt împreună, cînd prietenii se întîlnesc etc., etc.? Asupra acestei chestiuni s-au purtat discuții aprinse, s-a cerut părerea cititorilor. Și lucrurile s-au conturat de la o zi la alta. Fiecare temă este privită de redacție prin prisma ponderii sale în acțiunea de făurire a omului societății comuniste, de oglîndire multilaterală a vieții sale, a înfățișării morale a acestuia. Așa au început să fie inserate în paginile ziarului, cu precădere, articole despre activitatea zilnică a oamenilor sovietici, să se abordeze teme legate de viața în societate, în familie, în producție, de transformările etice care se produc în procesul construcției comuniste, să fie criticate mai ascutit manifestări ale vechiului din comportarea unor oameni.

Redacția manifestă o deosebită grijă ca în centrul articolelor să se afle omul, constructor al comunismului, ca acestea să influențeze adînc conștiința oamenilor, ca ziarul să acționeze ca un organizator colectiv tocmai în legătură cu transformările lăuntrice care au loc în procesul de făurire a omului societății comuniste. După expresia gazdelor noastre, „Izvestia“ caută să vorbească cu cititorul într-un mod mai intim, să devină mai populară și, publicînd articole critice, uneori foarte ascutite, să stîrnească dezbateri între cititori, în familie, în colectivele de muncă, pe marginea unor fapte de viață, a problemelor morale etc. Așa au apărut în ziar o serie de rubrici noi ca: „Izvestia“ în sinul familiei“, „Meditații asupra scrisorilor“, „Omul, colectivul, societatea“ și altele.

În funcție de țelurile fixate s-a schimbat însuși modul de planificare și metodele de desfășurare a muncii redacționale. Sub acest aspect, gazdele s-au oprit asupra a două probleme: activitatea secretariatului de redacție și munca cu scrisorile primite de la cititori.

Secretariatul de redacție se îngrijește în principal de planificarea muncii în perspectivă și a ma-

terialelor pentru numerele curențe, de controlul îndeplinirii planurilor redacționale, organizează discuția în colectivul său a felului cum trebuie prezentate în ziar unele teme mai grele. Important este ca secretariatul să asigure publicarea în fiecare număr de ziar a cel puțin un material de bază, reprezentînd, am putea spune, tema zilei. Cum să fie tratată o temă de ziar, sub ce forme publicistice, cum să fie valorificate în ziar scrisorile cititorilor, iată probleme care, de asemenea, intră în preocupările secretariatului.

Pentru a putea rezolva asemenea sarcini, secretariatul de redacție a fost restructurat. S-a renunțat la existența a doi secretari generali de redacție. Acum există un secretar general de redacție și un număr de adjuncți. Secretarul general răspunde în primul rînd de planificarea de perspectivă a activității redacției și de coordonarea muncii secretariatului, iar adjuncții săi se ocupă: un prim adjunct de rețeaua de corespondenți; doi adjuncți de munca cu colaboratorii și de trimiterea articolelor la cules; trei adjuncți de editarea numerelor curențe ale ziarului.

Pe lângă secretariat există un corp de șapte corespondenți speciali care constituie rezerva redacției, fiind folosiți la elaborarea unor materiale deosebit de importante, mai ales în probleme de etică.

În atenția permanentă a secretariatului stă imbinarea armonioasă a conținutului ziarului cu aspectul său grafic. Ziarul, spune gazda noastră, poate fi asemuiț cu o femeie care cucerește prin frumusețea și eleganța sa. Un exterior frumos al paginii, diversitatea literei, folosirea pricepută a fotografiilor și graficelor fac fiecare număr de ziar atrăgător, imbie cititorul să înceapă cu plăcere lectura fiecărui articol.

În ce privește planificarea muncii redacționale, ne informează interlocutorul nostru, planul general de redacție cuprinde circa 100 teme de bază din domeniul economic, cultural, etic, social, pe care ziarul urmărește să le dezbate în decurs de 3 sau 6 luni. Secțiunile au propriul lor plan de activitate în care sînt incluse 3 pînă la 10 teme mari izvorîte din planul general de redacție, precum și materiale specifice profilului lor. În acest fel a fost înlăturată situația din trecut, cînd secretariatul de redacție risipa multe forțe din cauză că se ocupa prea mult de detalierea planurilor, de

urmărirea lor amănunțită etc. Noua formă de planificare a muncii sporește răspunderea secțiilor, ridicînd eficacitatea întregii munci redacționale.

Legarea mai strînsă de problemele zilnice ale oamenilor sovietici, modul intim de a se adresa cititorilor au sporit eficacitatea și popularitatea ziarului. În decurs de 2 ani tirajul a sporit de la 1.200.000 la 4 milioane de exemplare și sînt cerințe de sporire continuă. A crescut totodată numărul scrisorilor primite din partea cititorilor: de la 80 de scrisori pe zi, cit se primeau cu ani în urmă, în prezent s-a ajuns la 1.000 de scrisori zilnic. Insuși conținutul scrisorilor a început să se schimbe. Înainte vreme cele mai multe scrisori conțineau plîngerii, doleanțe ale unor oameni, solicitîndu-se sprijinul redacției în rezolvarea lor. În prezent, greutatea principală o au scrisorile care exprimă poziții față de temele, de problemele ridicate de ziar. Sînt exprimate puncte de vedere proprii ale cititorilor într-o problemă sau alta abordată în paginile „Izvestiei“, sînt înfățișate fenomene asemănătoare constatate de cititori la locul de muncă și în viața cotidiană, se propun soluții pentru rezolvarea chestiunilor analizate de ziar.

Scrisorile de acest gen reflectă de fapt gîndurile celor care le-au scris, sfera lor de preocupări. Ele conțin subiecte multiple pentru noi teme de articole. De aici și grija redacției de a valorifica cît mai bine acest tezaur pe care îl constituie scrisorile oamenilor muncii. Astfel, în fiecare săptămînă în redacție se organizează „ora scrisorii interesante“. Cu acest prilej sînt citite scrisorile cele mai interesante și se stabilește modul de folosire a acestora în ziar. Este de remarcat că răspunsul la scrisori constituie un prilej de a ridica probleme care interesează cercuri mai largi de cititori, lărgind sfera problemelor abordate în ziar.

În perspectivă, a încheiat interlocutorul nostru, ne preocupă perfecționarea experienței dobîndite și căutarea de noi soluții creatoare în muncă, pentru ca „Izvestia“ să-și sporească mereu influența în mase, să devină, așa cum a trasat ca sarcină C.C. al P.C.U.S., mai populară, mereu mai legată de mase, o pîrghie eficace în formarea omului societății comuniste.

Entuziasmul cu care muncește întregul colectiv redacțional stă cheazăse atingerii țelurilor propuse. Vizitînd birourile redacției am întîlnit aici o atmosferă de mun-



Delegația română împreună cu președintele Uniunii Ziaristilor din R. S. S. Kirghiză (al 4-lea din stînga) și cu alți ziaristi sovietici pe aeroportul din Frunze

că intensă, specifică unei redacții comuniste, oameni cu multiple preocupări pentru a ridica activitatea lor pe trepte mereu mai înalte. Și am mai întîlnit ceva. Cum am pășit în birouri ne-a atras atenția organizarea internă deosebită a fiecărei secții. Șeful secției împreună cu colectivul său lucrează într-un birou comun „în văzul întregii redacții”, adică despărțiți de alte secții prin pervazuri de sticlă. A fost înlăturat stilul greoi, apăsător în mobilarea redacției. Scaune cu tapiserie viu colorată, mese într-o linie sobră, spațiu și multă lumină — aceasta este înfățișarea actuală a birourilor redacției „Izvestia”.

★

Caracteristic societății sovietice în etapa construcției desfășurate a comunismului este dezvoltarea multilaterală și adîncirea democratismului socialist, creșterea gradului și înmulțirea formelor de participare a maselor la activitatea obștească conștientă și creatoare. În peisajul moscovit a devenit obișnuit să vezi la marile intersecții de străzi, unde circulația este deosebit de intensă, oameni cu brasarde roșii sprijinind activitatea miliției în dirijarea circulației. În orașe și sate activează detașamente voluntare ale miliției populare, menite să contribuie la menținerea ordinii publice. Se extind căile de participare voluntară a populației la munca sovietelor.

Desfășurarea activității pe baze obștești își face tot mai mult loc în presă, luînd formele cele mai diverse, de la extinderea rețelei de corespondenți voluntari, pînă la organizarea în cadrul redacțiilor a unor colective obștești pe lângă secții.

...Ne aflăm la redacția ziarului „Vostocino Sibirskaia Pravda”, organul Comitetului regional Irkutsk al P.C.U.S. Ziarul apare zilnic în 4 pagini, într-un tiraj de 130.000 de exemplare. În organizarea activității redacționale, ne informează tovarășul Stupko, redactorul șef al ziarului, ținem seama de varietatea problemelor ce se ridică în regiunea noastră în procesul construcției comuniste. Există în regiune numeroase bogății naturale a căror valorificare se intensifică în perioada septenarului, multe șantiere de construcție printre care cel mai important la ora actuală este cel de la hidrocentrala Bratsk de pe Angara, se dezvoltă rețeaua institutelor de cercetări științifice, se extinde agricultura în zonele de stepă siberiene. De aici necesitatea de a găsi forme adecvate pentru atragerea maselor largi la munca redacțională în vederea reflectării în ziar a multitudinii acestor probleme.

Munca obștească în activitatea redacției începe în primul rînd de la colegiul de redacție. Din totalul de

17 membri ai colegiului, 11 sînt oameni ai muncii neincadrați în redacție. Ei constituie un fel de reprezentanți ai opiniei publice, fiind confirmați în muncă de către Comitetul regional de partid. Printre aceștia intră: un om de știință în domeniul agriculturii, un director de sovhoz, un specialist în domeniul chimiei, membru al filialei Academiei, directorul stațiunii experimentale agricole, un număr de inovatori și alții. Ei participă la ședințele principale ale colegiului de redacție, în primul rînd la acelea în care se stabilește planul de activitate al ziarului în vederea îndeplinirii sarcinilor trasate de partid.

Un numeros activ de oameni nesalariați participă la activitatea secțiilor redacției, în jurul cărora au fost organizate colective obștești formate din tovarăși cunoscători ai problemelor ce intră în sfera de preocupări a secției respective. Pe lângă secția industrială, bunăoară, a fost creat un „Sfat al progresului tehnic” care grupează ingineri, inovatori, activiști din Consiliul economic și Consiliul sindical regional. Aceștia pregătesc adesea pagini speciale ale ziarului pe diferite probleme ale progresului tehnic, inițiind în acest scop schimburi de experiență între cadre de specialitate, studierea la fața locului a unor teme privind introducerea tehnicii înaintate etc.

Sfaturi obștești acționează și pe lângă alte secții. Grupul obșteșc al secției agrare, spre exemplu, grupează specialiști de la stațiunea experimentală de cercetări științifice, cadre didactice din institutul agronomic, iar grupul consultanților de pe lângă secția de propagandă, oameni de specialitate din cadrul institutelor de învățămînt superior, al Societății pentru răspîndirea cunoștințelor politice și științifice.

Interesantă este activitatea secției voluntare foto. Aceasta grupează fotografi amatori care trimit redacției imagini din munca zilnică desfășurată în diferite domenii. Secția a organizat o expoziție publică cu tema „Septenarul în acțiune”, care s-a bucurat de mare succes.

Grupa obștească de pe lângă secția de scrisori se preocupă de găsirea soluțiilor juste pentru rezolvarea sesizărilor oamenilor muncii. Ea grupează nu numai oameni ocupați în cîmpul muncii, ci și pensionari, gospodine. Aceștia analizează fiecare scrisoare în parte, iau legătura cu organele chemate să rezolve cele sesizate de cititori, sintetizează propunerile asemănătoare și le prezintă conducerii redacției spre a hotărî a-

supra procedeele de soluționare a sugestiilor, propunerilor, dolanțelor exprimate de autorii scrisorilor.

Experiența folosirii activității obștești în presă se îmbogățește pe zi ce trece. Uniunea Ziariștilor din U.R.S.S. plănuiește să organizeze un seminar pe această temă și să se preocupe și de găsirea altor forme eficiente în vederea generalizării a tot ce este valoros în acest domeniu.

★

Activul obștesc cel mai larg care contribuie la editarea ziarului și la întărirea legăturilor sale cu masele, care ajută ca în paginile fiecărui număr să pulseze din plin viața îl constituie corespondenții voluntari. În U.R.S.S. are loc un proces de extindere continuă a rețelei corespondenților voluntari. Redacțiile se ocupă de sporirea numărului acestora, recrutează din rândurile lor lucrători salariați pentru diferite secții. Corespondenții voluntari valoroși sînt membri ai Uniunii Ziariștilor și participă efectiv la munca acesteia.

O experiență interesantă au acumulat posturile de corespondenți de pe șantiere, din întreprinderi, instituții, de la sate. În Gruzia, spre exemplu, posturile de corespondenți de pe șantiere, nu numai că pregătesc articole, informații pentru publicat, dar au în întreprinderi panouri special amenajate unde afișează materiale cu observații critice și propuneri, jucînd un mare rol organizator în muncă. Eficacitatea activității acestora a crescut într-atît încît colective de muncă de pe diverse șantiere și întreprinderi cer ele însele ziarelor să organizeze și la ei posturi asemănătoare.

Preocuparea principală a redacțiilor, a Uniunii Ziariștilor și filialelor sale o constituie găsirea căilor adecvate în vederea ridicării gradului de pregătire politico-ideologică și a măiestriei profesionale atît a ziariștilor din redacții cît și a corespondenților voluntari și activului obștesc de pe lingă redacții.

Citeva aspecte le considerăm concludente.

Intr-o discuție foarte instructivă prin experiența de care am luat cunoștință, tovarășul Rahimov, președintele Uniunii Ziariștilor din R.S.S. Uzbekă, ne spunea că pregătirea gazetarilor din republică are loc în principal pe trei căi: a) prin universități pe linie de stat (studenții sînt recrutați dintre absolvenții școlilor medii, dintre tinerii care, deși nu au încă o experiență publicistică, au totuși inclinații spre munca de presă); b) prin cursurile special organizate pentru ziariști pe lingă școlile de partid (organele de partid trimit la aceste cursuri lucrători din presă care au experiență și cărora le este necesară creșterea gradului de pregătire politico-ideologică); c) prin organizarea sistematică a unor cursuri scurte (de 1—3 luni) pe lingă organele de presă, cursuri în care ziariștii audiază lecții pe teme profesionale, ideologice, politice, după planuri tematice întocmite anume.

Pe lingă Uniunea Ziariștilor din Moscova funcționează un lectorat de 2 ani pentru ziariști. Aici vin și studiază gazetari care nu au încă studiile de specialitate, corespondenți voluntari, alți lucrători din presă și edituri. S-a organizat, de asemenea, o universitate populară pentru corespondenții voluntari. Aici se țin, de 2—3 ori pe lună, lecții pe diferite teme ale muncii gazetărești, se organizează seminare și discuții. Întilnești la universitate tineri, pensionari, muncitori și tehnicieni din întreprinderile orașului etc.

Unele aspecte importante se desprind din activitatea redacțiilor pentru pregătirea corespondenților voluntari fără scoaterea din producție. Astfel, în multe orașe au fost create secții de ziaristică pe lingă universitățile populare pe care le urmează corespondenți voluntari din diferite domenii de ac-

tivitate. În orașul Irkutsk, spre exemplu, pe lingă Universitatea populară funcționează o facultate de ziaristică cu peste 130 de cursanți, recrutați dintre muncitori, intelectuali, studenți, pensionari și gospodine care formează rețeaua permanentă și de înaltă răspundere a corespondenților voluntari din oraș. Aceștia studiază în cadrul facultății diferite genuri publicistice, istoria presei sovietice, probleme ale economiei industriale și agricole, ale construcției comuniste. Lecțiile sînt ținute de către cadre de ziariști de la „Vostocino Sibirskaja Pravda” și celelalte ziare regionale, de membri ai Uniunii Ziariștilor și activiști de partid. La început facultatea avea un program de studiu pe timp de un an. Practica a arătat necesitatea de a se trece la cursuri de doi ani. După dorință, cursanții fac practică în cadrul redacțiilor din oraș, imbinînd astfel organic activitatea de pregătire politico-ideologică cu munca practică, cu ridicarea măiestriei gazetărești. Din rîndul lor sînt recrutate noi cadre de ziariști profesioniști.

★

Miile de gazetari din U.R.S.S., luptători înflăcărați pentru cauza partidului lui Lenin, cauza comunismului și păcii, îmbogățesc prin activitatea lor experiența presei sovietice. Vizita delegației noastre în Uniunea Sovietică ne-a prilejuit cunoașterea concretă, „la sursă” a acestei experiențe din care ziariștii romîni trag prețioase învățăminte pentru propria lor activitate. Studiarea experienței publicațiilor sovietice, a Uniunii Ziariștilor din U.R.S.S. constituie pentru ziariștii romîni un mijloc eficient de ridicare a conținutului muncii lor și perfecționarea măiestriei gazetărești la nivelul marilor cerințe ale desăvîrșirii construcției socialiste în patria noastră.

O INFAMĂ OFENSIVĂ ÎMPOTRIVA LIBERTĂȚII PRESEI ÎN S.U.A.

Ziarul partidului comunist „The Worker”

amenințat cu suprimarea

La 16 ianuarie, o serie de colaboratori ai ziarului „The Worker” din New York au primit din partea autorităților citații de a se prezenta în fața Marelui Juriu Federal din Washington.

După primirea acestor citații, James Jackson, redactorul șef al ziarului „The Worker”, a dat publicității o declarație în care se spune:

„Senatorul Strom Thurmond din Carolina de sud, prigonitor înverșunat al negrilor și dușman al democrației, și-a exprimat în buletinul Congresului „Congressional record”

păreră că ziarul „The Worker” trebuie interzis pentru că a îndrăznit să înceapă campania de demascare a organizației profasciste „Societatea John Birch”, iar ministrul Justiției, Robert Kennedy, serviabil, s-a grăbiț să-i satisfacă cererea.

Citarea editorilor și administrației ziarului „The Worker” în fața Marelui Juriu Federal marchează începutul campaniei rușinoase și insolente împotriva libertății presei, întreprinsă de ministerul Justiției contrar garanțiilor pe care le oferă constituția.

Această acțiune a guvernului este menită să servească în continuare forțelor celor mai reacționare ale societății americane.”

Subliniind că „această ofensivă infamă împotriva libertății este o expresie a traducerii în viață a faimoasei legi McCarran”, Jackson declară în încheiere că „ziarul „The Worker” va lupta împotriva tuturor restricțiilor ce lezează dreptul său de a publica și de a răspîndi ideile sale și nu va capitula în fața acțiunilor discriminatorii și anticonstituționale”.

Protestul O.I.Z. împotriva persecutării redactorilor ziarului american „The Worker”

Organizația Internațională a Ziaristilor a adresat președintelui S.U.A., Kennedy, o telegramă de protest împotriva persecuțiilor la care sînt supuși redactorii ziarului american „The Worker”.

Organizația Internațională a Ziaristilor, se arată în telegramă, a aflat că guvernul S.U.A. ia împotriva ziarului „The Worker” măsuri în conformitate cu legea McCarran.

Ni s-a comunicat că redactorii acestui ziar au fost chemați să se

prezinte la 18 și 19 ianuarie la Marele Juriu Federal din Washington, ceea ce constituie evident un prim pas spre aplicarea faimoasei legi McCarran.

Noi, ziaristii din lumea întreagă, reprezentanți ai lucrătorilor din presa a 60 de țări, considerăm că acțiunile împotriva ziarului „The Worker” reprezintă o încălcare flagrantă a libertății presei. Să afirmi că ziaristii care se pronunță în arti-

cele lor pentru pace, progres social ar fi „agenți ai unei puteri străine” înseamnă să sfidezi principiul libertății presei. Întreaga lume știe că ideile nu cunosc hotare.

Protestăm cu minie împotriva acestei măsuri față de ziarul „The Worker” și sintem convinși că opinia publică democrată, atît din S.U.A. cît și din lumea întreagă, va acționa pentru a obține anularea ei.

Reportaj despre... presă

SERGIU FĂRCĂȘAN

A veam în față o foaie de hîrtie foarte asemănătoare ca acelea pe care le folosim noi pentru schema de paginație: se vedeau însă numai liniile verticale, ale coloanelor. Partea curioasă era însă următoarea: hîrtia era aproape toată hașurată și numai o bucătică mică mai rămăsese liberă, la dispoziția redacției.

— Ce intră aici? am întrebat.

— *Schemele de paginație ne vin de la serviciul de reclame. Mai întii se stabilește de cît spațiu are nevoie reclama. Abia pe urmă schema ne sosește nouă, cu locul lăsat liber pentru materialele redacției.*

— Așa se întîmplă numai la dumneavoastră, la „New York Times”, sau la toate ziarele?

Gazetarul s-a uitat mirat la mine.

— *Desigur că la toate. Reclama are primul cuvînt.*



Țineți minte detaliul de mai sus, dacă vreți să înțelegeți ceva din spiritul presei americane.

Presă burgheză este o rămurică din copacul uriaș al reclamei. America a adus lumii multe lucruri bune și rele, invenții folositoare și nenorociri, dar fiecare dintre ele poate găsi termeni de comparație în istoria altor țări: reclama e însă un fenomen specific american, și nici englezii, nici francezii, nici vreun alt popor nu se pot compara în această privință cu americanii — și nici nu prea țin să se compare: e un record pe care li-l putem lăsa liniștiți. Mărimea unui ziar — voi da mai târziu cifre — e în mare parte rezultatul reclamei, și în spatele volumului mare și al personalului numeros se ascund de fapt cifre și mai mari: căci redacția cu tot aparatul ei vast ajunge adesea un factor anexă și de coordonare între un număr neînchipuit de mare de agenții de publicitate. Acestea au un personal impresionant și sug vraga multor talente — oameni care ar fi putut activa cu mare succes în cîmpul artei și culturii, dar care își usucă creierii pentru a găsi formula cea mai genială pentru lăudarea unui purgativ sau a unei creme de ghetă. Pe lîngă reclama fățișă, mărturisită — anunțuri care sînt trimise cu ilustrații cu tot, gata paginate, la ziar

Notă. — Partea I a acestor *Note de drum din S.U.A.* a apărut în numărul 12/1961 al revistei „Presă noastră” sub titlul „New York Times” la lumina lîmînărilor“.

— există reclama camuflată: inventarea de știri, istorioare, scandaluri, informații, articole de înaltă politică etc., care urmăresc să susțină interesele monopolurilor.

LENJERIE CALDĂ ȘI RĂZBOI RECE

Un exemplu intermediar și foarte comic îl oferă societatea „Lastex”, care fabrică articole de lenjerie feminină cu elastic. Președintele acestei societăți cumpără cu regularitate mai mult de o jumătate din spațiul unei pagini în „New York Times” și alte ziare: cu litere de-o șchioapă el inseră acolo cîte un articol care militează nu pentru susținerea anumitor părți căzute ale organismului feminin, ci pentru susținerea celor mai decăzute aspecte ale politicii americane. Cu mare pompă și emfază, acest specialist în sutiene și chiloți cere o politică „de forță” față de Uniunea Sovietică și celelalte țări socialiste, vitupează împotriva oricărei mișcări progresiste din lume, cerînd intervenție armată americană, înjură ca la ușa cortului oameni politici dintre cei mai diferiți, ațîță cu nerușinare la război, pentru a semna la urmă liniștit, cu numele și titlul lui întreg, ca glorios președinte al companiei de dedesubturi femeiești. Își admiră atît de mult articolele — scrise probabil de vreun „ghost-writer”, scriitor-fantomă, „negru” — încît după un an-doi le republică, ca să arate că a avut dreptate și că dacă S.U.A. își trimiteau trupele acolo unde a cerut el, politica externă americană n-ar fi suferit atîtea eșecuri; din cînd în cînd, generos, reproduce pe socoteala lui discursul bine plătit al cîte unui senator sau deputat suferind de fierbințeli războinice. Oricît de ciudat ar părea, acest spectacol ridicol continuă fără ca nimeni să-l ia în bătaie de joc; americanii s-au obișnuit cu reclama, nimic nu le mai pare caraghios.

RELAȚII PUBLICE ȘI MAI PUȚIN PUBLICE

Mai fiecare companie sau societate americană are cîte un serviciu sau cel puțin un om de „public relations”; acest serviciu organizează vizitarea unor unități-model, oferă ziariștilor cadouri (mai puțin pu-

blice) și tot felul de facilități, însoțindu-le de un bogat material informativ, de reclamă, cumpără uneori nu numai cuvintele lor, ci și tăcerile lor. În plus, portarul de la hotel, lift-boy-ul, automobilistul care a avut norocul să asiste la un accident tragic, camera care privește pe gaura cheii, omul din mahalaua mizeră care a văzut cum îi ard vecinii într-un incendiu, toți aceștia și mulți alții știu că pot câștiga câțiva dolari dacă trimit la ziar vreo știre scandalosă, vreo ciudățenie, vreo anecdotă pe care redacția o poate mistui, vreo veste zguduitoare. Pe această bază mercantilă, societatea capitalistă americană își asigură o bogată rețea de canalizare a informațiilor; cu o tehnică precisă și rapidă, informația-marfă circula pe acest canal, e triată, prescurtată, vindută și revindută din mână-n mână, amestecată, comentată, retopită și intră pînă la urmă în aluatul menit să alcătuiască imaginea despre lume a americanului, sau, dimpotrivă, e cumpărată așa cum se cumpără o invenție, pentru a o viri în casa de bani, ca să nu fie niciodată folosită.

Noi, în presa de partid, combatem adesea minciunile apărătorilor modului de viață capitalist, articolele lor. În atenția dată acestor articole se manifestă seriozitatea presei comuniste, care atacă frontal ideologia burgheză; în practică însă, fără a subaprecia cu nimic virulența acestor articole, trebuie spus că adesea americanul de rînd nu le dă acestora cea mai mare importanță; creierul lui e „teleghidat” în mare măsură de reclamă, de forme mai puțin fățișe în care îi este inoculată, în doze mici, dar des administrate, concepția burgheză despre viață. Să nu privim deci presa americană burgheză numai ca pe o copie negativă de cîșeu, polul opus presei noastre, un pol de aceeași mărime și cu funcții exact opuse. Ea nu e numai atît, e o industrie care încarcă prețul de cost al tuturor celorlalte industrii, un comerț de reclame și știri care încarcă prețul tuturor celorlalte comerțuri.

CIFRE DESPRE UN BUSINESS

Ne aflăm pe culoarele ziarului „New York Times”, pe strada a 43-a, foarte aproape de clădirea denumită „Times”, pe Broadway, dar de unde ziarul s-a mutat între timp. „New York Times” s-a născut acum 111 ani, într-o clădire relativ mică din Nassau Street, și se tipărea pe atunci în patru pagini, avînd un personal mai mic de 50 de oameni, la un oraș de 16 ori mai mic decît cel de azi. Au început de curînd amenajările pentru un sediu care să reflecte faptul că e vorba de ziarul cu cea mai vastă reclamă. N-avem motive să punem la îndoială această afirmație: un număr de ziar are în medie 60 de pagini, duminica, în medie 436 de pagini (de aceea cîntărește uneori peste două kile; unele din aceste pagini sînt însă de format mai mic). Cu grija lor pentru date exacte, recorduri și reclamă, cei de la „New York Times” au calculat că într-un an numărul cuvintelor folosite pentru știri este de 65.977.000. Ponderea mare pe care o are reclama în acest business apare clar dacă ne gîndim că suplimentele duminicale — care reprezintă un surplus de peste 350 de pagini — sînt scoase cu un personal suplimentar de numai 86 de oameni. Ele sînt tipărite din cursul săptămîinii și cuprind aproape numai anunțuri; ceva mai calificat, suplimentul literar apelează pentru scurte recenzii la colaboratori externi.

Față de acești 86 de oameni, e impresionant numărul personalului folosit pentru știri: 798. Editoriaștii însă, cei care semnează articolele politice cu care este de acord editorul (directorul) ziarului, sînt doar 7—8, întregul personal al secției editoriale fiind de 20 de oameni. 330 reporteri dintre cei 798 acoperă vîlmășagul omenesc al New York-ului, 150 de corespondenți „part-time”, sau cum am zice noi, cu o jumătate de normă, acoperă S.U.A., iar 230 „full” și „part-time” cuprind teritoriile străine.

Clădirea actuală nu se poate compara nici pe de parte, în ce privește caracterul monumental, frumusețea și condițiile de muncă pentru om, cu un combinat socialist de felul „Casei Șcînteii”. În camera de știri, o sală mare, lucrează mai bine de 100 de oameni, la birouri lipite unul de altul, ca pupitrele băncilor dintr-o sală de școală. Fiecare birou are la mijloc o adîncitură în care se găsește mașina de scris; oricărui gazetar american, ideea de a preda manuscrisul la bătut unei dactilografe i s-ar părea un lux demn numai de un bogătaș sau de un mare „boss” al presei — și, cine știe, poate că e mai practic așa. La telefonul care se găsește pe fiecare birou unii și-au fixat un soi de suport-cîrlig, cu ajutorul căruia își pot așeza receptorul pe umăr, astfel ca să aibă miinile libere și, dacă primesc vreun telefon important și urgent, să poată bate de-a dreptul la mașină ceea ce li se spune. Deși sala e captușită cu un material izolant, există, firește, ceva gălăgie, și un gazetar american are pentru ce ne invidia. În fundul sălii se află o tejghea lungă în formă de



potcoavă; înlăuntrul potcoavei stau șefii diferitelor departamente, de serviciu în acea zi, iar în fața lor se așează reporterii cu materialul adus. Stau toți în lanț, pentru că pot să se consulte astfel pe loc între ei în orice chestiune și să ia pe loc o hotărîre: într-adevăr, trebuie lucrat iute, o știre importantă venită în ultima clipă trebuie în 30—40 de minute să și apară în ziar; ediția întîia merge la tipar la zece fără douăzeci noaptea și de atunci se succed mai multe ediții, cerînd schimbarea a zece-treizeci de coloane. Baza tehnică a muncii mi s-a părut a fi tele-

xul; ei folosesc telefonul mult mai puțin decât noi, corespondenții au la îndemână un telex, care e mai ieftin, nu mai cere prezența unor stenografi sau dactilografe care să încarce prețul de cost, e și mai precis, prezentând garanții mai serioase împotriva strecurării vreunei greșeli, și e mai rapid. Prezența mai multor canale de telex permite ca știrile date de agenții să se poată scurge mai repede, uneori pe mai multe fire o dată. Am văzut însă și un număr de steno-dactilografi, prevăzuți, ca ai noștri, cu magnetofon, ca să poată controla ulterior dacă și-au notat corect mesajul transmis — dar numărul lor e, proporțional, mai restrâns.

SENZAȚIONALE DESCOPERIRI GEOGRAFICE

După cum vedeți, tehnica și cunoștințele tehnice ocupă o pondere mare în munca gazetarului american. În schimb, nu e un secret pentru nimeni că stau mai prost cu ceea ce se numește cultura. Mă aflu în Washington când un redactor al televiziunii a venit să ia un interviu conducătorului unei delegații romine aflată atunci în S.U.A. Aranjarea celor doi operatori de film, a luminilor, scaunelor, a propriului nod de cravată — căci urma să apară și el în imagine, punând întrebări — l-a preocupat pe redactorul nostru mult mai mult decât conținutul interviului. În sfârșit, a dat drumul la filmare, a luat un aer grav — potrivit cu redactorul politic al unuia din principalele posturi de televiziune din capitala unui mare stat, care joacă rolul conducător în cele mai multe treburi ale lumii capitaliste — și a întrebat cu multă seriozitate:

— Ce aveți de spus despre viața americană, dumneavoastră, care ați venit tocmai de la Sofia ca s-o studiați?

La aceste cuvinte, interpretul de la legația romină din Washington a fost apucat de un subit acces de tuse. Când s-a liniștit, a adus vorba într-un mod delicat despre România, a cărei capitală este Bucureștiul. Filmarea a fost reluată. Redactorul, un om trecut de 40 de ani, a adoptat din nou aerul său grav și — să mă bată Dumnezeu dacă mint — după vreo două întrebări, s-a interesat cum apare Washingtonul în comparație cu capitala noastră, Budapesta.

N-aș vrea ca unii ziariști tineri de-ai noștri, citind aceste rânduri, să găsească temeuri de înfumurare. Dacă i-aș întreba care e capitala unui stat cu o populație care e aproape cât a țării noastre, cum e statul New York, poate că unii n-ar ști... (controlați-vă pe loc: e Albany). Dar e fapt că dacă s-ar duce să ia un interviu, oricare gazetar de la noi, și cu atât mai mult unul calificat, s-ar documenta în prealabil. „Perlele“ care se găsesc în ziarele americane — deși ei pun mare accent pe latura informativă și pe servirea către cititor a unei documentații cât mai bogate — bat probabil recordul mondial. Faptul pare a-i înveseli pe americani, de vreme ce multe ziare și reviste au rubrici speciale pentru „perle“.

La redacția ziarului „New York Herald Tribune“ m-am interesat de felul cum se documentează ziariștii americani. Biblioteca lor e mult mai mică nu numai decât a lui „New York Times“, dar și decât

a unora din redacțiile noastre. Locul principal îl ocupă analele dezbaterilor din Camera Reprezentanților, pe care nu le consultă nimeni, mai ales după ce trece un an. Mi-am exprimat mirarea.

— Avem angajați ziariști specializați, mi-au răspuns interlocutorii. Fiecare are documentarea lui, fără de care nu poate să supraviețuiască.

De altminteri, ziariștii mari, de felul lui Lippmann sau Drew Pearson, au oamenii lor, care îi servesc cu documentare, le aduc informații etc.; în plus, diferite companii sînt gata oricînd să furnizeze material, desigur materialul pe care le convine să-l popularizeze. Nici citirea presei din S.U.A. — există orașe cu ziare de mare tiraj — sau a presei mondiale nu e o ocupație cu care să-și bată capul gazetarii americani; cu asta se ocupă corespondentul local sau cel din străinătate, iar controlul se face prin comparație cu ce dau agențiile de știri și cele câteva ziare new-yorkeze concurente.

PERSONALITĂȚI

Slăbiciunea bibliotecii e compensată în parte de existența în librării a tot felul de ghiduri practice, dicționare etc., care-l ajută pe gazetarul american să găsească rapid și lesne ceea ce nu are în cap, și, precum am văzut, nu prea le place să-și încarce memoria. Într-o singură privință documentarea centralizată e foarte atentă: se fac dosare ale diverselor personalități, de la cele sportive la cele politice. Gazetarul american își poate permite să nu cunoască o serie întreagă de probleme, să fie ignorant în privința unor lucruri pe care noi le considerăm elementare pentru cultura generală a cetățeanului mediu, dar în schimb ține să aibă informații complete în tot ceea ce privește „personality“. Un individualism exacerbât pînă la extrem îi face să explice cititorului fenomene din cele mai diferite ca fiind un rezultat al voinței, toanelor, vieții personale a unui individ. Felul cum un candidat în alegerile prezidențiale știe să sărute câteva sute de copii la rînd, să strîngă câteva mii de mîini și să înghită tot felul de mîncăruri care nu-i plac și nu-i priese e mult mai important pentru ei — de zeci dacă nu de sute de ori mai important — decât programul pe care îl susține respectivul candidat.

La „New York Herald Tribune“ am văzut un fișier cuprinzînd diferite personalități: dosarele conțin, nelegate și nelipite, tot felul de știri din presă, fotografii, uneori și informații confidențiale etc. Un singur dosar nu se afla pus în raft, ci se găsea permanent pe deasupra, un dosar foarte voluminos.

Eram curios la cine se referă, credeam că la Kennedy, și am cerut permisiunea să-l deschid. Pe prima filă se găsea o fotografie foarte cunoscută: a lui N. S. Hrușciiov, care a devenit pentru gazetarii americani personalitatea nr. 1 a lumii, omul și adversarul ideologic ale cărui declarații și păreri sînt nevoiți să le consulte în fiecare clipă, încercînd să combată președintele ideilor nobile ale comunismului și păcii, care crește pînă și în citadela blindată a capitalismului mondial. Era foarte plăcut să revezi această figură, acolo departe, singur, înconjurat de câteva sute de gazetari burghezi, unii dintre ei băieți cumsecade în felul lor, dar din altă lume, cu altă mentalitate, și

slujind, conștient sau nu, un zeu hidos, în a cărui compoziție intră aurul, explozibilității nucleare, încordarea, isteria, nedreptățile, inegalitatea, lipsa de omenie.

O GUSTARE LA CLUBUL PRESEI

Ne aflăm la Clubul Presei din Washington, un loc mai important decât redacția oricărui ziar american și poate principalul centru nervos al presei capitaliste a lumii. Aici nu poți pătrunde decât invitat de un membru al clubului. Trecem pe coridoare lungi, cu uși de sticlă mată, foarte modeste ca aspect. Pe fiecare dintre ele se află firma corespondentului unui mare ziar sau a unei agenții. Să nu ne lăsăm însă înșelați de acest aspect modest: o cameră costă aici foarte mult, și fiecare se bate să aibă un sediu în punctul unde se canalizează cele mai importante informații, la bursa de valori a acestei mărfi ciudate care uneori e cumpărată ca să nu fie folosită, iar alteori e vândută în așa fel încât cumpărătorul ia și marfa și banii. E locul unor combinații de culise la care nici nu îndrăznesc să mă gîndesc văzînd figurile respectabile ale domnilor care stau înfundați aici în canapele vechi și confortabile, de piele.

Am ajuns în salon, clubul propriu zis, situat la etajul 13. Am trecut pe faimosul coridor, despre care ați citit poate în alte note de călătorie, captușit cu pagini de calandru din piele, închipuind pagina întâi a principalelor ziare americane. Ne-am încrucișat cu zeci de ziaristi care tocmai ieșeau de la conferința de presă ținută de un medic. Știam că într-un colț al salonului două telexuri transmit în permanență știri, astfel ca nici o clipă membrii clubului să nu fie surprinși de ceva neprevăzut. Nu terminaseră de ieșit toți ziaristii de la conferința de presă, și am văzut că unul din telexuri transmitea deja, de la agenție, informația despre conferință și despre ideile ei principale.

Explicația acestei operativități o cunoaștem și noi din practica noastră, deși, din păcate, n-o folosim destul de des. Chiar la intrarea în club, ca și la sediul redacțiilor, se îngrămădesc informații gata redactate de organizația interesată în această treabă, cu mențiunea „a nu fi folosită decât după confirmare“. Agenția are știrea gata trasă pe bandă de telex, corespondentul are copia la el și dă imediat după terminare un telefon că „e-n regulă, nu s-a întimplat nimic neprevăzut“; imediat informația începe să curgă pe bandă.

Ziaristii americani se mîndresc adesea cu faptul că știu să se pregătească dinainte pentru orice eveniment. La redacția lui „New York Times“ am contemplat cu sentimente amestecate un dulap mare de metal cu pagini gata așezate în plumb vestind decesul a tot felul de oameni care se află încă în viață; câteva minute, cît adaugi data, ora și cauzele morții, și pagina pornește la drum. Un ziarist indian cu care mă aflam împreună, aflînd folosința dulapului, s-a tras imediat cu un pas îndărăt. Concurența capitalistă naște un fel de cruzime a meseriei: operatorul care vede un om mincat de lei, în loc să sară în ajutor, se grăbește să filmeze, ziaristul, cu sufletul blindat îndărătul carnetului de note care-i folosește de scut, năvălește să smulgă primele declarații ale mamei căreia i-a murit copilul, fotografii face acrobații ca să prindă strălucirea lacrimilor. O scenă zgu-

duitoare și plină de adevăr e înfățișată în filmul lui Fellini, „Viața cea dulce“. Un intelectual despre care nu se știa că e strivit de vidul societății în mijlocul căreia trăiește, își omoară pe neașteptate copiii și se sinucide; soția lui încă n-a aflat nimic, trebuie să se întoarcă de la cumpărături. O armată de fotografi se năpustește după un prieten al familiei și un comisar, care au sarcina de a o preveni cu binișorul și a



o conduce acasă în vederea anchetei. Cînd femeia coboară din autobus, fotografiile încep să se rotească în jurul ei ca niște fiare hămesite, o prind de zor în poze, surprinzînd îngrijorarea crescîndă de pe chipul ei, punîndu-i întrebări care o fac să presimtă catastrofa și pînă la urmă să afle. Acest spirit s-a născut și se manifestă în cel mai înalt grad în presa americană; fiecare gazetar american de fapte diverse și scandaluri consideră că a primit botezul focului și că s-a calificat cu adevărat abia în momentul cînd a izbutit să-și înăbușe sentimentele omenesti într-o astfel de împrejurare tragică și „să-și facă datoria“...

Aici însă, la club, se află marii ași ai politicii, nu niște reporterași mărunți, ci oameni plini de demnitate și faimă. Iată-l de pildă pe respectabilul David Lawrence, care a găsit recent soluția cea mai bună pentru Cuba: „A million dollars for Fidel Castro, dead or alive...“ — „Un milion de dolari pentru capul lui Fidel Castro, viu sau mort...“ a propus el într-un articol, astă vară, cînd mă aflam pe acolo. Dacă i-aș spune acestui domn că articolul lui este un act de banditism ordinar și nerușinat, probabil că de mirare ar fi gata să scape din mîna paharul. Mirarea însă i-ar fi dictată de nevoia de-a păstra aparențele: de fapt Lawrence știe că articolele sale exprimă un punct de vedere filhăresc de cea mai joasă speță, și în fundul sufletului se mîndrește cu asta: la spatele lui se ascund cele mai reacționare monopoli și „organizații obștești“, care țin să vadă exprimat în presă, negru pe alb, reacționarismul lor. Folosind fiere în loc de cerneală și legîndu-se singur la ochi prin besmetica lui ură anticomunistă, Lawrence devine pînă la urmă util, căci articolele sale sînt de un ridicol și o prostie duse la extrem. Dato-

rită lui, Zaslavski a putut să scrie unul din cele mai bune foiletoane ale sale din ultimii ani. Într-adevăr, când lumea întreagă discuta zborul epocal al lui Titov și când savanții occidentului dezbăteau concret detaliile acestui zbor, Lawrence s-a găsit să scrie că poate vocea lui Titov răsuna din văzduh datorită unui magnetofon! Zaslavski, mai în glumă, mai în serios, a demonstrat că un asemenea tip înapoiat nu poate fi convins cu nici un preț: poți să-i arăți racheta la venire, la plecare, poți să i-o arăți pe cer, el tot nu va crede că a văzut „lucrul în sine“. Există doar o singură soluție, spunea Zaslavski: ca la viitorul zbor să fie trimis dl. Lawrence însuși. S-ar putea ridica unele obiecții, dar la urma urmei, dacă au fost trimiși în Cosmos Belka și Strelka, de ce n-ar putea fi trimis și dl. Lawrence?

PRINTRE BIZONII DE EXTREMĂ DREAPTĂ

Chiar și în orele de destindere la club, dl. Lawrence, ca și colegul său Roscoe Drummond, păstrează în jurul gurii un rictus de răutate. Când mă aflu acolo, dl. Lawrence tocmai cerea într-un articol ca țările socialiste să fie puse „la carantină“, adică „să se închidă toate ambasadetele, legațiile și consulatele“ pe care țările socialiste le au în vest, iar țările capitaliste care ar refuza să se alăture acestui act agresiv — de pildă, țările Americii de sud — să fie și ele supuse la rîndul lor „carantinei“ economice și politice. E ciudat, căci la Clubul Presei și în S.U.A. în general se găsesc destule hărți ale mapamondului: o simplă privire pe hartă ar fi suficientă pentru ca falnicul Lawrence să-și dea seama că la carantină ar urma să fie pusă... majoritatea populației pămîntului, pe cînd „în afara“ blocadei n-ar mai rămîne



decît S.U.A. și cîteva țări tărîte în această aventură. Cine ar încercui pe cine? O „încercuire“ a „suprafeței comuniste din lume“ ar osîndi azi imperialismul occidental la autoizolare.

Desigur, glasul reacționarului care visează la trecut a răsunit în deșert, n-am văzut ecouri ale „propunerii“ lui; dar scopul acestor instigații e de fapt mai indirect. Aruncînd în talgerele presei americane

asemenea bizoni de extremă dreaptă, marii trăgători de sfori vor să dea impresia unui „echilibru“, în așa fel încît politica de dreapta a guvernului american apare, în comparație cu acești bizoni, drept o politică blindă, moderată, aproape de stînga, iar diferite acte fățișe de dreapta, cum ar fi provocările din Berlinul occidental, apar ca rezultatul unei presiuni la care guvernul american ar fi supuși din partea propriei lor opinii publice. Presiune de asta există, într-adevăr, dar ea aparține unor cercuri ultrareacționare și nu maselor; în timp ce vechile animale care populau cîndva America, bizonii veritabili, sînt păstrați cu grijă în țarcuri, ca să nu li se stingă rasa, pe bizonii politici nu-i pune nimeni în țarc, ei dau toată ziua declarații, la televiziune, în presă, pretutindeni, și, cu ajutorul tehnicii de megafon, vocile lor nu prea numeroase sînt multiplicare, devin un adevărat cor de hăițași politici, o „opinie publică“.

Cu tot felul de anchete fulger de tip „Gallup“, „polls“ cum le spun ei, ecouri, scrisorele etc., ziaristii americani se mîndresc că ar fi reprezentanți fideli ai opiniei publice, un „radar“ hipersenzitiv. Dar — ca să dăm un singur exemplu — zdrobitoarea majoritate a presei a fost în alegeri contra lui Roosevelt, a „dovedit“ că acesta nu e pe placul opiniei publice, a dat cifre care demonstau victoria apropiată a rivalului său, ca pînă la urmă Roosevelt să iasă cu majoritate simțitoare de voturi.

Toate aceste pronosticuri și calcule, care pornesc din cabinetele marilor trusturi, se tranzacționează aici, la Clubul Presei, tot așa cum diferitele combinații financiare, deși comandate din aceleași cabinete, se fac și se desfac pe podeaua bursei. După ce am luat o gustare la bar, iată-ne într-o sală ceva mai mare: aici au loc faimoasele dineuri anuale ale clubului presei, în cursul cărora președintele S.U.A. ține un discurs care începe de obicei cu gluma „voi vorbi astă seară ca și cînd n-ar fi nici un ziarist de față, lăsați carnetele de o parte“, glumă care — după cum ne spune Allen Drury în romanul lui de mare succes „Aviz și aprobare“ — ascunde uneori lovituri neașteptate. Se credea că acest dineu, la care participă crema cercurilor politice americane (membrii clubului au voie să invite fiecare cîte o singură persoană, și invită cea mai influentă personalitate cu putință) este culmea cea mai înaltă de dineu și publicitate care poate exista în viața socială a Americii. Iată însă că acest record, întemeiat pe o tradiție de decenii, a putut fi bătut: o luptă fără precedent în istoria presei și dineurilor americane s-a încins pentru obținerea de invitații la o conferință de presă unde urma să ia cuvîntul nu președintele de atunci al S.U.A., ci un comunist, mai precis primul secretar al C.C. al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice, N. S. Hrușciov.

Privesc în sală, mi se pare că aud o voce cunoscută, îmi amintesc de dosarul care stătea deasupra, gata pregătit, la „New York Herald Tribune“: se schimbă ceva în lume, ideile a milioane și milioane de oameni de pe suprafața pămîntului, înfăptuirile milioaneilor de oameni ai comunității socialiste, avîntul popoarelor care se eliberează de colonialism și de urmările lui — totul răsuna pînă și aici, răzbește peste ușile capitonate, peste cele 13 etaje, prin coridorul îmbrăcat în piele, pînă în această sală...

★

Abia acum, ajuns la această pagină, îmi dau seama că am făcut „reclamă“ reclamei americane,



fără a oferi cititorului câteva mostre ale ei. Una ea asta nu se poate. Orice reclamă trebuie însoțită de mostre. Să vă prezint câteva.

SCURT PORTRET AL RECLAMEI AMERICANE

Iartă-mă, cititorule, dacă stilul rindurilor ce urmează îți va părea puțin cam... ciudat. M-am ferit de date și cifre. Am vrut să-ți reproduc ceva din spiritul și savoarea acestui fenomen unic în lume care se numește reclama americană.

Sherlock Holmes își infundă cu gesturi încete pipa și spune:

— Asasinul se află printre noi. Voi spune imediat numele lui.

Doctorul Watson își înăbușe o exclamație de uimire.

— Nu cumva e doamna?

— Nu, zice Holmes întinzând mâna înainte: iată asasinul! Cumpărați pastilele Dristan. Te ușurează cel mai repede de durerile de cap.

Cu un picior trecut peste marginea ferestrei, profesorul Moriarty — căci el era bătrina domnișoară cu ochelari — scoate din fustă un revolver uriaș și glăsuiește:

Dar nu mai știm ce glăsuiește, căci răsună un strigăt:

— *Tensiune!*

Pe micul ecran al televizorului a apărut o gospodină care scapă o cratiță pe jos.

— *Tensiune!!* țipă și mai tare spicherul.

Acum gospodina s-a curentat la o siguranță.

— *TENSIUNE!!!* urlă spicherul.

I-a dat laptele în foc.

— *TENSIUNE, TENSIUNE*, toată ziua *TENSIUNE!*

Gospodina duce mâna la cap și se strîmbă groaznic.

— Toată ziua *tensiune* care se acumulează și vă dă dureri de cap. De ce să suferiți? Nu-i așa că vă doare capul? Luați pastilele Dristan.

Prin suprainprimare, odată cu chipul gospodinei apare un ceas ale cărui limbi se învîrtesc cu repeziune și, în același timp, figura sârmaneii victime se luminează treptat.

Profesorul Moriarty a sărit pe fereastră, Holmes a căzut lat, doctorul Watson și-a înăbușit un geamăt și iată doi îndrăgostiți într-un metrou. Idilă: brațul ei e ridicat deasupra capului, ținând minerul de sprijin, își zîmbesc. Deodată un urlat: „Nu izgoniți Romanța!” Ah, e groaznic, la subțioara fetei a apărut un cerc desenat științific închipuind zona de transpirație. Printr-un miros urit puteți îndepărta ființa iubită din viața dumneavoastră și izgoniți Romanța. Folosiți deodorantul „Secret”! Fata în fața oglinzii își blindează subbrațul, zîmbește, zîmbim și noi, ușurați că s-a terminat, dar nu... vocea continuă, blînd, hipnotic, stăruiitor: Să repetăm încă o dată, căci e foarte important — fo lo siți de o do ran tul Secret. Ai impresia că cineva ți-a băgat o pilnie printre circumvoluțiunile cerebrale și îți strecoară pe acolo un pătrunzător miros de transpirație.

Abia a apucat bietul Holmes să se scoale de jos, că iată alt nenorocit, pe care-l doare capul și mai abitir decît pe gospodina de adineaori. Apar desenate schematic trei capete omenești, unul cu o pîrghie, al doilea cu un cîntar, al treilea cu un robinet,

închipuind, în acest mod subtil, funcțiile cerebrale ale americanului căruia i se adresează emisiunea. „Fiecare din calmantele aflate în circulație acționează pe una din aceste trei căi” și iată săgeți cum nu se poate mai științifice, pîrghia se mișcă, cîntarul se echilibrează, robinetul începe să curgă. „Bufferina acționează însă pe toate aceste căi deodată! Țineți minte: numai bufferina acționează pe toate cele trei căi deodată!”

Pîrghia din cap a început să mă doară, robinetul probabil că s-a infundat, Holmes cu o exclamație furioasă a sărit în picioare, o doamnă coboară pasarela unui transatlantic așteptată de soțul iubitor, se îmbrățișează, un urlat: Nu izgoniți Romanța!... Ah, doamna îmbrățișează aerul, nu se mai află nimeni în brațele ei, soțul a devenit invizibil, și pe bună dreptate, căci și doamna aceasta mirosea a sudoare, ca să vezi, nici n-ai fi crezut! Folosiți deodorantul Colgate! Vai, povestea începe d'a capo, cucoana coboară iar de pe pasarelă: dar nu, de data asta se îmbrățișează lung, atît de lung încît spicherul are timp să ne explice că numai cu un dolar ea și-a salvat căsnicia. Căci, dacă stai numai o oră în fața televizorului, te convingi că dragostea, căsnicia și romanța nu sînt — contrar zvonurilor tendențioase care vorbesc de caracter și alte fleacuri — decît probleme sudorifere. E drept, mai contează un pic și alte lucruri, săpunul, parfumul, loțiunea de spălare a capului, dar toate la un loc nu ocupă atîta spațiu „televizionar” cît deodorantele.

Ai o singură viață. De ce să n-o trăiești ca o blondă? În câteva clipe părul dumneavoastră va căpăta altă înfățișare.

Mă doare capul cumplit. Miroase pretutindeni a transpirație.

„Dacă n-au plîne, să mănînce cozonac!” a spus Maria Antoaneta și a fost decapitată. Dacă ar fi spus: „Să mestece gumă Pippermint!” poate își păstra capul. — Mamă, nu știu de ce băieții și prietenii mele mă ocolesc. — Draga mea, a venit vremea să cunoști tainele vieții. Uite, dă-ți cu asta la subțioară, „Secret”, deodorantul „Secret”, numai „Secret”, dimineața, la prînz și seara mereu „Secret”, să-ți mai spun o dată, că poate n-ai reținut, „Secret”, adică, e simplu, nu? SECRET”. — Ah, mamă, nici nu pot să-ți spun ce fericită sînt, viața mea s-a schimbat cu totul, de acum înainte voi folosi numai Secret, e atît de simplu, dimineața, la prînz, precum și seara, Secret.

Sherlock Holmes a deschis gura: Analcin acționează cu 37 la sută mai multă putere decît celelalte calmante și cu 43 la sută mai repede, priviți aceste două pahare. Iată cum se dizolvă un calmant obișnuit, vedeți ce rămîne pe fund, și iată acum o pastilă de Analcin. Pentru banii dumneavoastră căpătați mai mult calm, mai multă încredere în viață, 37 la sută mai multă putere, 43 la sută mai multă rapiditate, priviți aceste pîrghii, uitați-vă la acest robinet, la aceste roțițe...

Sherlock H... consumați iaurt „Spargă pietre”, dacă aveți o digestie grea nu uitați că numai iaurtul „Spargă pietre” provoacă efecte irezistibile și imediate, într-adevăr spargă pietre, plăcut la gust și, nu uitați, spargă cu adevărat pietrele.

Sherl... draga mea, nu știu de ce de la o vreme soțul meu mă ocoleşte. — Draga mea, de mult voiam să-ți spun. Vezi acest tub?

Sh...

„FEREȘTE PASUL!“

Aici nu-i vorba numai de comerț, ci de însăși psihologia multor americani. Un american cît de cît inteligent știe că toată chestia e o minciună evidentă, deoarece nu poți măsura că un antinevralgic e exact cu 37 la sută mai puternic decît altul, fie numai pentru faptul că, așa cum un om nu se aseamănă cu altul, la fel în componența durerii intră cauze foarte complexe, greu măsurabile; mai mult, americanului i s-a spus de sute de ori că toată chestia e o escrocherie, toate aceste produse nefiind în cel mai bun caz decît aspirină, și că în costul lor reclama atîrnă mai mult decît produsul însuși. La fel el știe despre cosmetice — aici e vorba de un lucru întrucîtva diferit; spre deosebire de pilule, care sînt toate cam același lucru, ba uneori sînt și nocive, cosmeticele, adesea, sînt reușite, ceea ce nu exclude existența unor produse nocive și în acest domeniu; în plus, micul negustor, deși i-ar conveni să scadă prețul de vînzare și s-ar mulțumi cu un câștig mai mic, n-are voie să facă vreo reducere, prețul fiind artificial menținut de către trusturi. Americanul știe toate astea, și totuși reclama a pătruns atît de adînc în viața lui, încît el n-are puterea și nici voința de a se apăra. Dar nu e vorba numai de reclamă.

Această națiune — ai cărei conducători o declară cea mai liberă de pe pămînt — e cea mai dăscălită națiune a lumii, e dăscălită toată ziua, de dimineată pînă seara, în proporții colosale, pe care e greu să ți le închipui de la distanță. Oriunde mergi în New York, ești întîmpinat de o formulă obsedantă: „Watch your step“ „Supraveghează-ți pasul“ sau, cum am spune noi, fii atent cum umbli. Omul de la lift știe



să oprească foarte precis în dreptul etajului, dar îți spune „fiți, vă rog, atent cum pășiți“, ca și cînd ai fi gata să-ți rupi picioarele. Cînd ieși sau intri în metrou, o voce metalică de megafone răzbate prin aerul stătut și încins: „Watch your step!“ În teatre luxoase, deși scările sînt normal construite și, cu toată bunăvoința, n-ai cum să cazi, peste peretele

îmbrăcat cochet în catifea citesc un anunț: „Fii prudent... vezi să nu cazi...“

Ai putea să crezi că milioanele de new-yorkezi, de fapt oameni muncitori și energici, nu fac toată ziua decît să doarmă de-an picioarele și să se împleticească. Stopurile nu se mulțumesc cu culorile pe care le cunoaștem și noi; deasupra culorii stă scris cu litere mari: „umblă“ și „stai pe loc“. Unde scria „intrare“ am citit adesea precizarea inevitabilă și caricaturală „nu și ieșire“; pe ușile multor taxiuri am găsit cu mirare acest anunț, jumătate umoristic, jumătate dăscălit: „Cînd închideși portiera, fiți atenți să nu vă prindeși degetele; mulțumim“. În autobuse, formula „fumatul oprit“ e compusă cu o savantă precizie americană: „Este oprit fumatul și de asemenea e oprită ținerea în mînă a unor țigări, pipe sau trabucuri aprinse“. E drept, la un an odată se mai ivește vreun mucalit sau tipicar care susține că el nu fumează, ci doar ține țigara aprinsă în mînă, dar anunțul acesta meticolos e unul între mii. La hotel, peste o fentă făcută în zid, o inscripție: „Puneți aici lamele uzate“. Capeți impresia că un american ar putea muri înconjurat de lame uzate de ras dacă nu i s-ar spune unde să le arunce. Cel mai simplu creion de sprîncene sau aparat de ras e însoțit de o descriere savantă, neînchipuit de amănunțită, a modului de folosire; desenele arată nu numai cum să folosești produsul, dar și cum să nu-l folosești; peste tot, pe butoane, clanțe, uși un aflus de porunci: trage! împinge! apasă acest buton! (deși nu e nici un alt buton prin apropiere), învirtește de aici! apasă dincoace! închide după întrebuintare!

Există neîndoios un merit al americanilor în faptul că le place organizarea meticuloasă, precizia gesturilor, confortul, că dau atenție justificată unor aparente mărunțisuri cum ar fi cel mai bun preparat de combatere a bătăturilor sau cel mai bun platur pentru degetul mare de la picior; atunci cînd nu știi ce fleac la picior te plictisește și te încurcă în muncă, îți dai seama de valoarea acestor fleacuri. Dar organizarea capitalistă îi face să plătească scump aceste calități printr-un abuz de dăscălire care abate atenția de la aspectele mai serioase și mai frumoase ale vieții; intri la muzeul de artă contemporană, să scapi puțin de această pisălogeală, și dai peste un „tablou“ pictat de Stuart Davis care înfățișează, ca natură moartă, un pachet de țigări Lucky Strike, sub care scrie „tablou oferit de American Tobacco Company“; ce poți spune despre această operă de artă? Litera r e într-adevăr remarcabil pictată, dar...; vrei să privești un film — și regula la televizor e să se dea filme proaste și vechi — dar e întrerupt de vreo douăsprezece ori de reclame, ba uneori, ca să te încurce mai rău, organizatorii emisiunii angajează pentru „commercial“, pentru reclamă, actorul care joacă în film, așa că nici nu-ți dai seama de întrerupere, pînă în clipa cînd îl vezi scoțînd din buzunar un tub de deodorant și privindu-te serios în albul ochilor, pentru a-ți declara cu toată gravitatea că poți să ai deplină încredere în acest produs: să repetăm, căci e foarte important: puteți avea deplină încredere...

POLITICĂ ȘI BERE

Cauza acestei dictaturi nemiloase: nu există minut de emisiune televizată care să nu fie cumpărat de vreo companie capitalistă. Nimeni, savant, poet, cîntăreț, filozof, nu scapă de asta și dacă — în cazuri

rare — nu face el însuși reclamă, trebuie măcar să fie de față, cu un zîmbet politicoasă, cînd cel care îl interviuează scoate de sub masă un flacon cu soluție de spălat tîngirile și începe s-o laude. Jurnalul care înfățișa declarațiile lui Kennedy, despre programul american pentru ajungerea în Lună — cînd a spus prudent: „Dacă nu putem garanta că vom ajunge acolo primii, putem însă garanta că va fi făcut tot ce este necesar pentru aceasta” — a fost transmis în cadrul emisiunii oferite de marca de bere Schitz, care și-a inserat reclamele în emisie. Berea Schaefer s-a grăbit să ofere o convorbire cu Konrad Adenauer, organizată de comentatorii George Biley și Edward P. Morgan. Adenauer s-a pronunțat contra tratativelor în chestiunea Berlinului, beți bere Schaefer. La întrebările celor doi corespondenți americani, Adenauer, privindu-ne din micul ecran cu ochii săi oboșiți, a declarat că trebuie „rezistat” cu orice preț propunerilor sovietice de normalizare a situației. Beți deci bere Schaefer, iar de pace să se îngrijească cine-o vrea...

Americanii însă dau mai multă atenție berei decît sfaturilor bătrînului Konrad, ei nu prea urmăresc aceste emisiuni, și nici filmele. De atracție reală se bucură numai filmele pentru copii — între care desenele animate sînt într-adevăr reușite — emisiunile sportive — între care oribilele „wrestling”, despre care am vorbit într-un reportaj precedent, întrecerile de patine pe rotile, în care ai voie să-ți izbești adversarul și să-l arunci peste bord, lucru foarte neplăcut de privit, mai ales cînd e vorba de întreceri între femei, baseballul, un fel de oină, care e sportul național american, un sport adevărat și decent, pe care însă europenii nu-l gustă — jurnalele de știri, și mai ales „quiz”-urile, emisiuni de concursuri, gen „Cine știe, cîștigă”.

CINE MINTE, CÎȘTIGĂ

Acestea din urmă sînt o împletire ciudată între ce poate crea ingeniozitatea americană și la ce poate da naștere comercialismul. În fața unei comisii compuse din actori și alte celebrități apar trei oameni: toți trei susțin că sînt sculptorul cutare sau cofetarul cutare, dar, cum nu pot fi toți trei același om, e clar că doi sînt simulanți. Comisia pune întrebări, cu ajutorul cărora caută să ghicească cine e cel cu identitatea exactă. Toată arta jocului e deci arta de a minți sfruntat, cu siguranță, așa ca să convingi comisia că „tu ești ăla”; în caz că reușești să capeți majoritatea de voturi, primești un premiu. (Desigur, prin întreprinderi și paranteze, jocul e adus mereu la reclama vreunui produs oarecare.) Alt joc, devenit foarte popular, nu constă în minciuni, ci în ghicirea prețului unui produs; candidații spun pe rînd un preț, fiecare mai coborît decît prețul celui care-a vorbit înainte; fiecare caută deci să-și împingă adversarul mai jos, fără să se îndepărteze de prețul real. Tot jocul se rezumă deci la reclama prețului de vînzare al produsului respectiv. Am urmărit momentul de decernare a premiilor — un automobil, o blană, și cîteva obiecte mai mărunte. Am văzut adesea, la teatru, la cinema, în viața de toate zilele, emoții zgrăvite pe o față de om, dar rareori mi-a fost dat să fiu atît de răscolit: niciodată lăcomia nu s-a zgrăvit pe o față mai fără jenă, mai dezbrăcată, mai nerușinată; părea că jucătorii au fost tri-

ați special după capacitatea figurii lor de a exprima poftele. — O, boy, o, boy! țipa mereu un funcționar căscînd o gură cît toate zilele, de parcă n-ar fi văzut în viața lui un automobil, iar o gospodină, învelită în blană, avea o strălucire aproape dementă în ochi, îi pierise graiul și dădea din gură ca un pește pe uscat, fără să scoată un sunet. Oricui îi face plăcere să cîștige un automobil sau o blană, e omenește, dar cel puțin la fel de omenească e o oarecare decență, un anumit bun simț; firtații aceștia însă erau în delir, și bucuria nesățioasă pe care o exprima figura lor era cît se poate de întristătoare. Las deoparte faptul că jocurile acestea, așa cum a rezultat din niște scandaluri care au zguduit America, sînt o escrocherie aranjată dinainte. Dacă totuși ele continuă, este pentru folosul lor comercial și, în plus, pentru folosul lor psihologic-politic: de mult America a renunțat la basmul „posibilităților egale”, americanul de rînd, care știe că de un secol Rockefellerii și Morganii își trec averea din tată-n fiu și, pe un tron, are nevoie totuși de mirosul bogăției, de iluzii, fără de care inegalitatea socială ar fi greu de suportat; micul burghez rabdă asprimile capitalismului nu pentru că i-ar place starea lui de mic burghez, ci pentru că speră să profite cîndva de aceste strîmbătăți, să se pomenească și el între cei ajunși; jocul este un astfel de stimulator al iluziilor, un excitant care prin intermediul lăcomiei menține o anumită psihoză burgheză. Iată-i pe firtați cum se bat peste frunte de entuziasm, boldesc ochii, strigă oh, boy, sar de pe scaun, trag cu gura deschisă aer în plămîni și încremenesc de admirație în fața unui automobil (Ba, uneori, se întîmplă să vezi cîte un negru, amărit și persecutat ca vai de capul lui, care mănîncă numai el știe cum, umblă cu cămașa ruptă, dar stă cu mîna sprijinită peste fereastra automobilului cumpărat de ocazie în rate, sorbind dintr-un trabuc falnic, care-i dă iluzia că e și el cineva, chit că după un timp se întîmplă să restituie mașina tocmai cînd mai avea de plătit ultimele rate... Reclamă...)

RECLAMĂ COSMICĂ

Reclama americană nu e numai cea mai dictatorială, cea mai gigantică, dar și cea mai lipsită de modestie și simț al adevărului. Mă aflam la un elegant hotel din Washington, dormind liniștit, cînd m-a sunat telefonul.

— *Uită-te repede la un televizor, mi-a spus agitat un român cu care mă aflam împreună. Tocmai arată cum îl lansează în Cosmos pe Grissom.*

— *Lasă-mă, frate, să dorm. N-ai înțeles bine, lansarea s-a aminat cu 24 de ore, din cauza vremii defavorabile.*

— *Bine, bine, n-oi fi înțeles eu englezește, dar uite racheta cum își ia zborul!*

— *Aia e altceva, e reclama unei mărci de combustibil care spune că extraordinarele succese în cușirarea Cosmosului sînt posibile datorită mărcii nu știu care de benzină.*

Într-adevăr, cu toate că lansarea fusese aminată, nu se jenau ca tocmai atunci — cînd milioane de americani priveau televizorul, așteptînd lansarea, și erau dezamăgiți — să se laude.

A doua zi, cînd mi-era somnul mai dulce, din nou telefonul.

— Tovarășe, i-am spus, lasă-mă, zău așa! Lansarea s-a amînat din nou, de data asta cu 48 de ore. Ceea ce vezi acum e tot blestemata aia de reclamă.

În sfîrșit, cînd nimeni nu mai știa dacă Grissom a scăpat cu viață, cînd s-a aflat că instalația a căzut în mare și că elicopterele n-au reușit s-o pescuiască, din nou o rachetă s-a înălțat falnic în văzduh, spre slava mărcii de benzină, chit că lansarea cea adevărată nu reușise decît în parte.

Doar ținînd seama de această tradiție și forță a reclamei, poți înțelege cum de propagandiștii americani, în ciuda faptelor, îndrăznesc să susțină că partea lor e pentru dezarmare, destindere, contra colonialismului etc. Iar atunci cînd politica externă americană înregistrează eșecuri, se găsesc specialiști care afirmă că de vină n-a fost politica însăși — nici nu amintesc această posibilitate — ci propaganda, reclama politică, ambalajul.

ȘTIRI TELEVIZATE

Dar să nu uităm aspectele pozitive. Un lucru care mi s-a părut nu numai suportabil, dar chiar și bine făcut, sînt jurnalele de știri. Timpul, fiind cumpărat cu minutul, e foarte prețios, și de aceea jurnalele acestea sînt extrem de concentrate: în calificarea profesională a spicherului, un element esențial e viteza cu care vorbește. Lucrul nu mi s-a părut obositor, ci dimpotrivă, căci viteza cu care auzi se apropie astfel de viteza cu care ești obișnuit să citești. În timp ce spicherul comunică știrea, la spatele lui apare pe zid, pe un ecran etc. imaginea respectivă, transmisă atunci de la fața locului — am văzut astfel momentul cînd erau arestați într-un stat sudic călători negri și albi ai „libertății”, care luptau contra segregăției — sau transmisă prin film; ori, măcar, apare o fotografie, dacă nu s-a putut face rost de film. Cîteodată vezi imaginea spicherului mică, într-un colț, întreg ecranul fiind ocupat de subiectul știrii respective. Sînt și alte variante, cu o tehnică interesantă. Buletinul meteorologic e făcut de un spicher sau spicheriță care se pricep să deseneze la tablă situația curenților atmosferici, să alcătuiască din bucățele de lemn figura unui om plouat sau care, dimpotrivă, stă la soare, să facă o glumă sau, cu un aer puțin jenat, să scoată la iveală inevitabilul flacon contra răcelii ori invers, contra arsurilor de soare.

TRA LA LA, WQYZ

La radio însă, jurnalul a decăzut, toată emisiunea e, de dimineața pînă seara, o pastă informă. De fapt nici nu mai există programe: de dimineața pînă seara se transmit încontinuu reclame întrerupte de cîntece comerciale de prost gust, „rock”-uri pe care le disprețuiesc inclusiv amatorii de jazz; ultimele cuvinte ale cîntărețului sînt acoperite de spicher, care îl maimuțărește languros, apoi comunică nu-

mele postului de radio, ora, temperatura, o reclamă, ultimele cuvinte suprapunîndu-se cu melodia care vine la rînd, iar la jumătate de oră cite o știre. Cum această informă pastă sonoră curge fără încetare, oră după oră, spicherul caută să atragă atenția prin țipete de parcă ar exploda casa sub el, miorlăieli, sunete extrem de ciudate, suprapuneri febrile de silabe. Toate aceste emisiuni sînt pe bază de discuri, și rar se întîmplă să fie anunțată bucata cîntată; pentru economie de timp, uneori se anunță un număr: QWY (sau așa-ceva, titlul postului de radio) v-a prezentat 4, 8, 13, 6, 81, tam ta ra ra ra, vă vorbește John Smith, 11 și 4, 88 Fahrenheit, folosiți deodorantul Secret, urmează 3, 5, 7, 11, tam pa ra ra ra, i-auziți cum cîntă...

Anecdota despre voiajorii comerciale care numero-taseră anecdotele, și era destul ca unul să spună 26 că imediat celălalt se tăvălea de rîs, — această anecdotă aproape a devenit realitate în supermecanizata Americă. Există însă și excepții laudabile. Vizitînd „New York Times” am văzut la un etaj, pe un spațiu neașteptat de mic, întreg postul de radio WQXR, care este postul ziarului „New York Times”. Despărțit de noi printr-o sticlă groasă, cu spatele la noi, un crainic cu ceafa transpirată aștepta ora exactă; cînd i s-a dat semnalul de pornire, a început să laude pe un ton ponderat și calm, calitățile unei mărcii de bere. Ziaristul care mă însoțea mi-a spus plin de mîndrie: — Postul nostru e singurul din New York care nu dă reclame decît 3—4 minute odată la o jumătate de oră. Noi sîntem singurii care dăm muzică simfonică, și nu vrem s-o întrerupem pentru reclame.

Diplomații romîni și alții prezenți la O.N.U. au găsit în acest post o adevărată oază salvatoare și îl ascultă aproape în exclusivitate. În plus, unele emisiuni ale lui WQXR sînt stereofonice, sunetul e captat prin două sau mai multe difuzoare așezate în așa fel încît ai impresia că în spațiul dinaintea ta stă desfășurată o întreagă orchestră, sunetele venind din puncte diferite. Sistemul a prins la pick-up, dar e încă în faza experimentală la radio și WQXR nu și-a instalat încă echipamentul; cu atît mai puțin ascultătorii, căci e un echipament scump.

★

Laddie boy, e întrebare cîinele, ce vrei tu să mî-ninci? Iar mopsul deschide un bot caraghios și spune pe o voce caraghioasă că lui îi plac numai conservele marca cutare. M-am gîndit să le vînd companiilor americane cîteva idei cum ar fi: deodoranți pentru subsuorile dulăilor, calmante cu 71 la sută mai puternice pentru cîinii care latră prea tare, învelitori pentru limbuța pisicilor care-și ling prea mult blănița, tranchilizatoare pentru senatorii care ațîță la „război rece” și chiar cald împotriva țări-lor socialiste, sutiene „Lastex” pentru Vietnamul de sud, Republica Dominicană și alte locuri unde politica americană e în primejdie și, în sfîrșit, dispozitive automate prin care televizorul se închide cînd e vorba de o reclamă. Mă tem însă că unele din aceste produse s-au și inventat, iar altele nu s-ar bucura de prea mare căutare la cei care au nevoie de ele.

ARTICOLE DE PROPAGANDĂ ATEISTĂ

În coloanele revistei „Știință și tehnică”

IOSIF SAVA

Nu cunosc statistica exactă, dar am certitudinea că „Știință și tehnică” este una din revistele noastre care găsește profunde rezonanțe în rîndurile tineretului, în rîndurile maselor largi ale oamenilor muncii, care așteaptă date noi cu privire la cuceririle științifice ale contemporaneității, noi informații, noi fapte, care să demonstreze semnifi-

cațiile marilor biruinți ale oamenilor de știință în lupta pentru continua înfrumusețare a vieții.

Un larg diapazon tematic, grija deosebită pentru reflectarea succeselor științei românești și a aportului pe care-l aduce la progresul tehnic în economia noastră, atenție remarcabilă pentru o frumoasă prezentare grafică, asigură un succes binemeritat revistei așteptată cu nerăbdare de zeci de cititori.

Încercînd în rîndurile noastre să subliniem cîteva dintre laturile activității pe care o desfășoară revista „Știință și tehnică” pentru educația științifico-ateistă a maselor de cititori, trebuie să analizăm în primul rînd atenția acordată de redacție materialului propriu-zis de educație ateistă, materialului chemat să dezvăluie caracterul reacționar al oricăror forme de misticism, prezentării mijloacelor de luptă împotriva obscurantismului.

„Adevărul despre calendar” de C. Anton (Nr. 1 din 1960), „Lenin despre religie” de C. Marinescu (nr. 4 din 1960), „Originea și evoluția omului” de prof. univ. Olga Necrasov (nr. 1 din 1960), „Ce au fost cruciadele” de conf. univ. M. Candel (nr. 10 din 1960), „Astronomia și religia” de Cornelia Cristescu (nr. 11 din 1960), „Concepția ateistă a lui Charles Darwin” (nr. 9 din 1961), „Fenomene psihice misterioase” de conf. univ. P. Popescu-Neveanu (nr. 1 din 1961) — iată cîteva articole de o înaltă ținută științifică, atacînd, pe înțelesul maselor largi de cititori, o serie de probleme de prim ordin ale educației ateiste.

Demonstrînd cum alături de celelalte științe, astronomia a dat în ultimul timp numeroase lovituri concepțiilor religioase (articolul tov. Cornelia Cristescu), că regulile calendaristice se bazează pe periodicitatea fenomenelor din natură și nu sînt „reguli sfinte” date de către „creator” „la facerea lumii” (articolul tov. C. Anton), că în pofida copilăroaselor reprezentări mistice despre originea vieții și omului pe Pămînt, știința a dovedit, etapă cu etapă, cum s-a format Pămîntul, cum a apărut viața și omul pe planeta noastră (articolele profesoarei Olga Necrasov) arătînd obiectivele reale ale cruciadelor, ca expediții militare de cucerire a ținuturilor din Orient, organizate de papalitate în veacurile XI—XIII (articolul conf. univ. M. Candel) — revista a pus la îndemîna cititorilor materiale care sintetizează o serie de probleme de mare utilitate în propaganda ateistă. Din păcate însă numărul unor asemenea articole este în ansamblu insuficient pentru o revistă de un asemenea profil.

Analiza critică a unei serii de teorii idealiste contemporane des-

pre originea și esența religiei, teorii care în ciuda unor deosebiri de nuanțe sînt solidare în străduința de a menține misticismul în conștiința oamenilor, demascarea acelor „iscusite” teorii la modă prin universitățile occidentale pentru împăcarea științei și religiei, sublinierea legăturilor stabilite de-a lungul istoriei, și în special în zilele noastre între reprezentanții misticismului și claselor exploatare pentru menținerea celor mai reacționare regimuri de opresiune socială, popularizarea experienței pozitive a brigăzilor științifice în lupta pentru combaterea misticismului, — iată doar cîteva teme care — tratate în cele mai diverse forme publicistice de la articol de analiză istorică la pamflet și foileton — ar îmbogăți sumarul revistei cu o suită de materiale de mare eficiență în lupta pentru educația științifică a cititorilor.

★

Sîntem contemporanii celor mai grandioase cuceriri științifice. Sateliții artificiali ai Pămîntului, navele cosmice, centralele atomo-electrice, navele acționate de energie

atomică, automatizarea complexă au deschis epocii noastre orizonturi noi.

Revoluționind nenumărate domenii ale activității umane, știința dă literalmente, zi de zi, lovituri de grație concepțiilor mistice despre lumea înconjurătoare, născute din ignoranța și neputința omului primitiv și cultivate cu osîrdie de clasele exploatare în dorința lor de a ține masele în întuneric, pentru a le putea cîț mai bine exploata. În mersul ei impetuos, știința contemporană a demonstrat fără putință de tăgadă absurditatea concepțiilor mistice despre „lumea cealaltă”, despre minuni și profeții, absurditatea tuturor dogmelor despre facerea lumii, despre apariția vieții pe Pămînt și a omului, despre „lumea de apoi”, despre „voința divină” care „ar governa lumea”.

Adevărul științei își croiește drum neîncetat dărîmînd din calea sa rămășițele misticismului, concepțiile idealiste despre lumea înconjurătoare. Oricît de mult ar încerca reprezentanții misticismului de a priva marile descoperiri ale științei contemporane de sensul lor materialist și ateist, de a falsifica istoria, raporturile între religie și ateism, de a discredita știința, rațiunea, încercînd să diminueze rolul lor în viața societății moderne, tabloul general al științelor contemporane dovedeste totala absurditate a concepțiilor mistice, puterea de cunoaștere, de creație a oamenilor.

Tocmai de aceea, în momentul în care trimit în tipografie oricare articol, redactorii revistei „Știință și tehnică” trebuie să se întrebe în ce măsură materialul care prezintă una sau alta dintre descoperirile științei sau tehnicii distruge minciunile misticismului, în ce măsură, prezentînd succesele obținute de savanți în lupta pentru supunerea naturii, îi ajutăm pe oameni să înțeleagă uriașa putere de cunoaștere a rațiunii umane în fața căreia nu poate rezista nici un fel de forță.

La baza propagandei ateiste-științifice stă răspîndirea unor cunoștințe științifice, pe înțelesul maselor, în jurul unor probleme ca, de pildă, alcătuirea lumii, a corpurilor cerești, originea vieții și a omului de Pămînt, popularizarea largă a cuceririlor fizicii, fiziologiei, chimiei, astronomiei, biologiei etc. De aceea este necesar ca fiecare articol de popularizare a știin-

ței să aibă un caracter generalizator, să tragă cu claritate concluzii ateiste. Multe dintre articolele publicate în paginile revistei sînt pe deplin meritorii din acest punct de vedere.

Articole ca „Eclipsa de Soare de la 15 februarie 1961” (nr. 1, 4 din 1961), o amplă expunere a cauzelor eclipsei și a concluziilor trase de oamenii de știință pe baza acestui impresionant fenomen natural, excepționalul articol al conf. univ. I. N. Bălănescu: „Unele aspecte filosofice ale ciberneticii” apărut în numerele 7 și 8 din 1961 ale revistei, articolul ing. Eugen Sănduleac din numărul 9 din 1960, articolul cercetătorului E. Tîfrea, „Soarele” din nr. 2 din 1960, precum și multe alte articole vădesc tendința redactorilor de a sublinia teze cu caracter generalizator, de a demonstra clar cititorului cum cad una după alta meterezele întunericului sub nimicitoarele loviturii ale științei zilelor noastre.

Dar dacă e ușor să tragi concluzii de ordin filozofic în articole de popularizare a biologiei, medicinei, astronomiei, este însă mult mai greu să subliniezi teze cu caracter general în articole de popularizare a tehnicii. Cu greu vei putea găsi în sumarul revistei din ultimii doi ani articole despre tehnică, în care să se tragă asemenea concluzii. Două, trei paragrafe în care s-ar fi arătat modalitatea în care aceste realizări tehnice contribuie la progresul cunoașterii umane, cum fiecare dintre aceste realizări este rodul înțelegerii, supunerii de către om a legilor care guvernează natura, ar fi fost pe deplin binevenite, ar fi demonstrat cititorului, ceea ce spunea Engels încă în secolul trecut că „În fața ofensivei științei o unitate după alta depune armele, o fortăreață după alta capitulează, pînă ce, în sfîrșit, tot domeniul nemărginit al naturii este cucerit de știință și în ea nu mai rămîne nici un locșor pentru creator”.

★

În sfîrșit cîteva cuvinte despre modul de prezentare a materialelor cu caracter ateist, despre stilul acestor articole, despre accesibilitatea lor.

Conținutul expunerii, probitatea științifică, puritatea ideologică constituie desigur factorul hotărîtor

în popularizarea științei. Din acest punct de vedere nu pot fi imputate multe lucruri articolelor publicate în coloanele revistei. Însuși faptul că îndeobște materialele de greutate din „Știință și tehnică” sînt semnate de specialiști în diferite domenii ale cercetării științifice și verificate de renumiți oameni de știință (mulți dintre ei chiar membri ai colegiului de redacție) asigură materialelor țînuta, puritatea științifică necesară. Dar, așa cum sublinia cunoscutul popularizator al științei M. Ilin: „Propaganda în domeniul științei, ca orice propagandă, este arta de a cuceri pe cititor”.

Folosesc redactorii revistei toate mijloacele pentru a publica materiale de educație ateistă atractive, pasionante? Din păcate, grija pentru o cît mai artistică prezentare a paginilor revistei nu este întotdeauna comparabilă cu grija pentru prezentarea atrăgătoare a ideilor exprimate. Excepționalul articol al profesorului Em. Repciuc: „Concepția ateistă a lui Charles Darwin” publicat în nr. 9 din 1961 suferă din păcate de o tratare cu iz didacticist. Îngrămădirea unei sumedenii de idei în cele două pagini ale articolului, folosirea în unele locuri a unor termeni științifici ininteligibili pentru cititorii fără o formație științifică specială, reduc din eficiența unui articol care a îmbogățit atît de frumos tematica generală a revistei.

Deși scris special pentru cercul tinerilor naturaliști, articolul „Soarele” din nr. 2 din 1961 e lipsit de imagini plastice, atrăgătoare, atît de necesare unui articol pe o asemenea temă.

Multe articole ale revistei se caracterizează printr-un limbaj cenușiu, fără expresivitate, prin lipsa de grijă pentru claritatea, plasticitatea expunerii, pentru zămislirea unor imagini atrăgătoare.

Concluzia esențială este aceea că în fața revistei „Știință și tehnică”, mai mult decît în fața oricăror alte organe de presă din țara noastră, stau sarcini de mare importanță pe linia răspîndirii în mase a unor articole clare, convingătoare, de educație ateistă pe linia sublinierii permanente a faptului că oricare nouă cucerire în cele mai diferite compartimente ale activității umane reprezintă o lovitură dată concepțiilor mistice cu privire la lumea înconjurătoare.

ZIARISTUL ȘI SECȚIA DE DOCUMENTARE DIN REDACȚIE

V. BĂRAN

Spunem în mod obișnuit că înainte de a-și scrie articolul, ziaristul se documentează; documentarea apare astfel ca una din laturile esențiale ale procesului de elaborare a materialului gazetăresc.

Esența documentării în presă este determinată de adevăr. Presa comunistă, presa clasei muncitoare este prin însăși definiția ei o presă a adevărului, clasa muncitoare fiind prima clasă din istorie care are interesul absolut de a spune adevărul în toate domeniile vieții sociale, după cum presa burgheză, presa unei clase condamnată de istorie la pieire inevitabilă, este o presă care prin însuși modul ei de existență, prin însuși sensul și rostul ei nu este și nu poate fi decît o presă a minciunii și calomniei. Pentru ziaristul burghez documentarea este adesea înlocuită, fără nici un fel de scrupul, cu născocirea. Să ne amintim de Caracudi, tipul ziaristului burghez din celebra schiță a lui Caragiale — „Reportaj”, care își adună ultimele „bombe” și noutăți politice din... Cismigiu. Pentru Caracudi „documentarea” însemna fabricarea a tot soiul de „fapte senzaționale” care convin de minune perversului gust burghez. Pentru tipul de gazetar burghez creat de Mark Twain, cunoașterea faptelor despre care scria — agricultura — nu avea nici o importanță, îi era indiferent dacă napii sînt smulși din pomi sau dovleacul ar face parte din familia... portocalelor.

Disprețul față de ceea ce este important, esențial, într-un eveniment, manevrele și diversiunea, ascunderea și măsluirea adevărului în fața maselor, într-un cuvînt, zvîrcolirea din toate puterile în a prezenta lumea capitalistă altfel de cum este ea în realitate — iată ce caracterizează presa burgheză și pe ziaristii ei.

În opoziție fundamentală cu presa burgheză, presa comunistă, respectînd adevărul, reflectă fenomenele în ceea ce au ele esențial, în latura lor cea mai importantă, principală, de pe pozițiile partidului clasei muncitoare. Această caracteristică determină presa comunistă să acorde cea mai mare grijă documentării, cunoașterii faptelor și realităților despre care

scrie, analizării temeinice a acestora, pentru a le putea oglindi nu izolate unele de altele, ci în înlănțuirea lor dialectică, dezvăluindu-le cauzele și efectele, tendințele de dezvoltare.

Munca de documentare efectuată de ziaristul comunist presupune partinitate, spirit de răspundere, înalt discernămint, profunzime, pentru a cunoaște obiectul despre care scrie în mod temeinic și multilateral.

Un rol important în procesul de documentare al ziaristului îl are secția de documentare. Această secție, deși nu elaborează materiale gazetărești, este totuși o secție redacțională (auxiliară ce-i drept) întrucît, prin activitatea ei, participă la elaborarea ziarului.

Importanța secției de documentare a ziarului se face pe deplin simțită mai ales în acea etapă a procesului de documentare numită *predocumentare*.

Este știut că ziaristul care a primit sarcina să scrie un material pe o anumită temă, înainte de a pleca pe teren trebuie să-și facă o documentare prealabilă. Lui i se cere să cunoască bine toate problemele în legătură cu această temă. În primul rînd i se cere să cunoască temeinic documentele de partid care se referă la domeniul respectiv. În al doilea rînd, el trebuie să fie în cunoștință de cauză cu aspectele de specialitate ale temei pe care urmează să o trateze. Pentru aceasta, secția de documentare îi pune la îndemînă cărți, articole de specialitate etc. În al treilea rînd, ziaristul trebuie să se informeze asupra locului de muncă din care își va lua materialul concret, de viață, pentru elaborarea temei. Bunăoară, dacă această temă ar fi „Lupta oamenilor muncii pentru o calitate superioară a produselor”, ziaristul, în mod necesar, își va alege o întreprindere sau două, sau mai multe, dar neapărat își va alege un loc de muncă anumit pe care-l va studia pentru a putea întocmi materialul respectiv. În felul acesta apare limpede că este o datorie elementară a acestuia să cunoască istoria întreprinderii respective, să știe ce s-a mai scris despre ea — măcar în ultima vreme și poate mai ales în ultima vreme — fără să mai vorbim de datoria de a cunoaște profilul întreprinderii, caracterul producției acelei întreprinderi, rolul ei în angrenajul economiei naționale ș.a.m.d.

Toate acestea se cer a fi cunoscute *înainte de plecarea pe teren*.

Se știe că una din cerințele fundamentale ale presei din punct de vedere al eficacității ei este operativitatea. Dacă ziaristul s-ar apuca să facă această predocumentare absolut de unul singur, răsfoind cărți, colecții de reviste și ziare în scopul de a descoperi materialele ce-i sînt necesare în legătură cu tema sau locul de muncă respectiv, aceasta ar însemna o uriașă pierdere de timp.

Iată de ce ziaristul avînd de rezolvat o asemenea problemă apelează la secția de documentare a ziarului care, în procesul acesta al predocumentării, are un rol deosebit de important. Ea îl ajută pe reporter în modul cel mai direct să-și pregătească cum s-ar spune valiza de ziarist, să se pregătească pentru confruntarea cu realitatea, cu viața. Pentru că este imposibil să analizezi un anumit fenomen din viață dacă nu ai studiat temeinic și nu ți-ai însușit organic

sarcinile construcției socialiste în acel domeniu, dacă nu-ți este limpede ce trebuie să se realizeze concret în domeniul de activitate respectiv.

Datoria aceasta o are ziaristul în mod permanent, la elaborarea oricărei teme, la orice gen de material. Să spunem că trebuie făcut portretul unui inovator. Sarcina pare simplă. Te duci, stai de vorbă cu omul, apoi scrii. Dar poți oare să redai profilul unui asemenea om, fără să trăiești — deci să cunoști — ceea ce constituie miezul preocupărilor sale, inovațiile, cărora el le dăruiește gândurile, sentimentele, zilele și nopțile lui, fără să cunoști ce înseamnă și cât de importantă este pentru socialismul în plin mars mișcarea de inovații și raționalizări? Scriem bunăoară un reportaj despre întrecerea socialistă dintr-o uzină. O asemenea întrecere este în primul rând caracteristică numai socialismului, ea este rezultatul noii conștiințe a maselor muncitoare eliberate de exploatare. Va trebui să cunoaștem mai întâi ce este conștiința socialistă, care este rolul ei în procesul desăvârșirii construcției socialiste. Dacă noi vom citi, cum se mai întâmplă uneori, doar un reportaj sau două scrisori de un alt reporter cu o vreme în urmă pe această temă și vom considera că am făcut în felul acesta „predocumentarea”, vom fi foarte slab înarmați pentru a aborda problema și cu greu vom fi în stare să aducem în reportajul nostru elemente noi, interesante.

Fără a porni în procesul de documentare și elaborare a materialului de pe platforma unei înțelegeri superioare a realității, reporterul nu va putea realiza decât o imagine palidă, săracă, unilaterală și în ultimă instanță fără efect asupra cititorilor, oricâte întorsături „măiestre” de frază ar face. Așadar, ziaristul înainte de a pleca pe teren trebuie să fie în posesia a tot ceea ce este mai important spre a înțelege, spre a detecta, spre a explora fenomenele noi ale realității spre care se îndreaptă. Documente de partid, articole de specialitate, cărți, monografii, colecții de ziare și reviste, alături de discuțiile cu tovarășii care au fost și cunosc cele ce ne suscită interesul — iată câteva (și sînt nenumărate altele) elemente ale predocumentării.

ORGANIZAREA SECȚIEI DE DOCUMENTARE ÎN FUNCȚIE DE PROFILUL ZIARULUI

Componența secției este determinată, firește, de sarcinile ei specifice. Tovarășii care lucrează în această secție urmăresc zilnic toate materialele care se publică în reviste, în ziare, cărțile, broșurile care apar, făcînd apoi o muncă de selecționare. Într-o secție de documentare bine pusă la punct, ziaristul are în față următorul tablou: rafturi cu cărți de literatură politică, științifică, economică, beletristică; bibliorafturi în care se găsesc dosare cu tăieturi din ziare; colecții de documente de partid, reviste teoretice, științifice, de artă, social-culturale etc.; colecții de ziare centrale, locale, departamentale; colecții de ziare străine etc.

Acesta este tabloul. Dar ziaristul a intrat aici cu un anumit scop. Anume, să se predocumenteze la tema pentru care va pleca pe teren. Împrejur se află un noian de materiale. Dacă s-ar afla singur n-ar ajunge decât cu o foarte mare greutate să se descurce.

Vorbînd despre necesitatea predocumentării pentru reporter, Geo Bogza spunea: „Înainte de a pleca pe teren pentru a participa la o realitate pe care apoi s-o descrie simplu, firește, reporterul trebuie să se pregătească, să-și însușească maximum de cunoștințe. Dacă se duce într-un loc anumit, el trebuie să afle ceva despre locul acela înainte. Dacă se duce într-un oraș și găsește o monografie a acelui oraș, s-o citească. Dacă se duce la o industrie de bumbac și poate citi o broșură despre bumbac, e foarte bine fiindcă își creează un fel de cadru, cum face prisăcarul cu rama în care vin albinele să-și depună mielea. Adică — spunea mai departe Geo Bogza — să aibă cunoștințe teoretice urmînd ca acest cadru să se umple cu faptele vieții”.

Așadar, tocmai de aici, din necesitatea de a cunoaște cît mai bine realitatea decurge și rolul important pe care-l are în activitatea ziarului secția de documentare. Iată de ce această secție poate și trebuie să fie considerată ca o secție redacțională.

Ea este o secție redacțională a ziarului cu atît mai mult cu cît asigură nu numai condițiile de realizare a procesului de predocumentare, deși își aduce o contribuție activă la întregul proces de elaborare a articolelor. Întorcîndu-se de pe teren, ziaristul simte de cele mai multe ori nevoia de a revedea materialul studiat la început, de a-l vedea acum și din alte unghiuri (e vorba de unele detalii pe care el nu le-a cercetat în amănunțime atunci), de a studia și alte materiale.

Secția de documentare a ziarului este de asemenea solicitată de șeful secției, care, de la început, trebuie să știe ce indicații să dea reporterului odată cu tema. Secția de documentare ajută, de asemenea, munca colegiului de redacție și mai ales a secretariatului. În afară de faptul că tovarășilor de la secretariat li se cere să fie ei înșiși cunoscători ai problemelor generale ce se ridică în legătură cu tematica ziarului, ei trebuie să verifice unele date folosite în articolul prezentat de ziarist, privînd, să spunem, cifre globale, indici de creștere a producției, citate din diferite opere sau documente etc. Secția de documentare este astfel prezentă permanent în viața ziarului.

Dar iată că lucrătorul de la secția de documentare îi indică imediat dosarul sau cartea care-i trebuie.

Faptul este explicabil. Întregul material aflat la secția de documentare este pus într-o anumită ordine, asigurată tocmai de modul în care este organizată această secție.

În procesul scoaterii ziarului secția de documentare îndeplinește funcția ei specifică de „arhivă vie”, înțelegînd prin aceasta valorificarea permanentă a fondului de care dispune. În fața acestei secții stau atît sarcinile generale, de profil, ale ziarului, cît și sarcinile mai restrînse referitoare la un singur sector al activității redacționale, adică la cerințele uneia sau alteia dintre secțiile care elaborează materiale gazețarești. Îndeplinirea acestor sarcini, care de obicei se întrepătrund și care reclamă maximă operativitate în satisfacerea cererilor, nu se poate face decât pe baza unei sistematizări științifice a materialului

documentar pe probleme. În felul acesta și tovarășii care lucrează la secția de documentare răspunzând, de obicei, de un anumit sector, se specializează în acel sector ca și un reporter care lucrează, să spunem, la secția industrială.

Am arătat mai sus că lucrătorii de la secția de documentare, urmărind materialele pentru fondul de documentare, fac o muncă de selecție. Aceasta înseamnă că noianul de date documentare trebuie supus mai întâi de toate unei *trieri*, unei selectări, că nu orice fel de material documentar poate servi ca material pentru „arhiva vie” a redacției. Munca tovarășilor de la secția de documentare apare în felul acesta ca o muncă *creatoare*. Trierea materialelor, selecția lor are drept principal criteriu *utilitatea* imediată sau de perspectivă. Fără această *selecție* fondul de documentare ar putea deveni o magazie moartă, nefolositoare nevoilor ziarului.

Din cele de mai sus rezultă că secția de documentare a unui ziar se caracterizează în primul rând prin aceea că, prin fondul de materiale de care dispune, ea este o secție de documentare care poate răspunde cerințelor oricărui ziar, iar în al doilea rând prin specificul materialului selectat ea răspunde în modul cel mai direct unui anumit ziar cu un profil propriu. Așa, de pildă, toate secțiile de documentare au în fondul lor documentar materiale în legătură cu rolul sfaturilor populare în viața economică și politică a țării, dar în această privință secția de documentare a ziarului „România liberă” are un material mai complet și mai bogat, dat fiind faptul că acest ziar, prin profilul său, are sarcina să urmărească și să sprijine în primul rând munca sfaturilor populare și ale celorlalte organe de stat în lupta pentru îndeplinirea sarcinilor puse de partid în fața întregului popor muncitor. Și tot așa, dacă toate secțiile de documentare ale ziarelor au în fondul lor de documentare materiale privind viața tineretului, „Scînteia tineretului” are, desigur, o mult mai mare bogăție de materiale privind viața tineretului, contribuția lui la lupta întregului popor, sub conducerea partidului, pentru desăvîrșirea construcției socialiste.

Așadar, secția de documentare a unui ziar va *transmite* colectivului redacțional acel material documentar care corespunde întrutotul cerințelor ziarului respectiv.

Acest material este organizat în primul rând în două mari categorii :

a) *Fondul documentării interne*. Acest fond cuprinde documente de partid și de stat, tăieturi din ziare și reviste, fișe tematice privind presa din țara noastră și presa din celelalte țări (cu relatări despre țara noastră), buletinele instituțiilor de stat (departamentelor ministeriale) și ale instituțiilor științifice și culturale, buletinele de știri interne Agerpres, fișe cuprinzând unele date importante din presa regională și raională. Acest fond este sistematizat în conformitate cu un catalog tematic.

b) *Fondul documentării externe*. Și acest fond se compune din tăieturi din presă (română și străină) știri externe Agerpres, buletinul de știri și reportaje Agerpres, buletinul informațiilor științifice Agerpres, periodice românești și străine, materiale ale agenției TASS și Novosti, alte tipărituri și buletine speciale. Acest material este și el grupat pe probleme cum ar fi : politica externă ; relații internaționale ; economia mondială socialistă ; economia mondială capitalistă ; situația politică a țărilor socialiste ; situația politică a țărilor capitaliste etc., etc.

Organizarea materialului documentar este făcută

însă pînă la detalii. Altfel cum ar putea ca ziaristul de care vorbeam mai înainte să aibă la dispoziție foarte operativ ceea ce îi trebuie ? Așa, de exemplu, la capitolul „politica externă” vom găsi la secția de documentare următoarele subdiviziuni : politica externă a R.P.R. ; politica externă a U.R.S.S. ; politica externă a țărilor de democrație populară ; activitatea O.N.U. ; lupta pentru pace ; politica colonialistă ; coaliții și pacte internaționale (NATO, SEATO, CENTO) etc., etc.,

În discuțiile privind organizarea secțiilor de documentare ale ziarului s-a avut deseori în vedere și utilitatea unor documentări separate, pe secții, mai cu seamă în cadrul presei centrale. E un lucru într-adevăr folositor, dar în nici un caz redacția nu se poate dispensa de o documentare de ansamblu, potrivit cerințelor ei generale. Aceasta însă nu exclude, ci, dimpotrivă, presupune obligația ca fiecare secție redacțională să-și organizeze o documentare de secție care să răspundă în primul rând sarcinilor specifice ale secției. Așa, de exemplu, secția viața de partid nu se poate lipsi de o documentare proprie în ceea ce privește problemele, temele pe care le tratează această secție în mod frecvent.

Mai mult, este foarte necesar ca însuși redactorul să-și organizeze o documentare specială, compusă din materialele absolut necesare în munca pe care o are în cadrul secției.

O documentare trebuie să existe și la subredacțiile ziarelor centrale. Aici trebuie să găsim în general materiale privind aceleași probleme care stau în atenția întregului ziar. Cu deosebire că o bună parte a acestor materiale reflectă viața regiunii de care se ocupă subredacția.

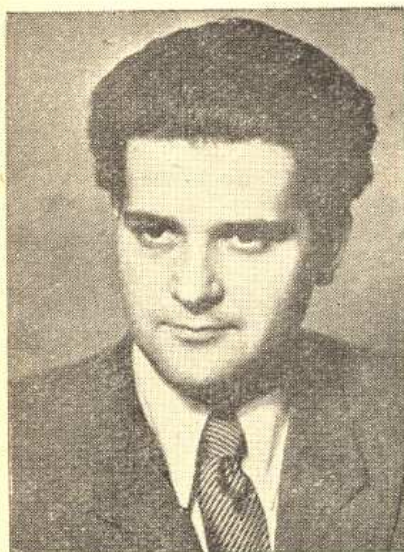
De o mare importanță pentru munca secției de documentare este asigurarea și folosirea surselor de documentare (cumpărările de cărți și broșuri din țară și străinătate, abonamentele la publicații din țară și străinătate, schimbul de ziare, legătura cu instituții analoge în vederea unor schimburi și împrumuturi de materiale etc.). În această ordine de idei este necesar să fie subliniată însemnătatea pe care o prezintă stabilirea unor contacte permanente, a unor legături pe bază de reciprocitate ale secțiilor de documentare ale ziarelor cu instituții analoge : biblioteci publice sau de specialitate, centre de documentare științific etc. În felul acesta, documentarea va putea acoperi o seamă de sarcini care în mod normal n-ar putea fi satisfăcute prin posibilitățile — uneori destul de limitate — ale fondului documentar existent în redacții.

Continuă îmbogățirea a fondului de documentare — atît sub aspectul cantitativ (acumulare), cît și sub cel calitativ (permanentă tinere în actualitate) — se integrează în procesul dialectic al prezentării faptului de viață în toate domeniile, atît în construcția socialismului din țara noastră, cît și în politica și relațiile internaționale. Revenim, astfel, la noțiunea de „arhivă vie”, formulată la începutul acestui articol. Paralel cu asimilarea noului, din fondul documentar trebuie eliminat tot ce ar putea să devină balast, adică materialele depășite de eveniment.

Secția de documentare se subordonează secretariatului de redacție, fiind îndrumată de unul din secretarii de redacție. Secția trebuie să fie încadrată cu tovarășii bine pregătiți, deoarece ei sînt chemați să furnizeze ziaristului material documentar legat de tema articolului pe care acesta îl scrie. Este vorba deci atît de o muncă de cunoaștere cît și de triere și selecție a întregului material. În aceasta constă specificul muncii secției de documentare.

Pentru tovarășii prea serioși

EUGEN LUCA



Sergiu Fărcășan

S-au scris atâtea inflăcărâte pledoarii pentru umor și satiră, pentru pamflet (numai subsemnatul are la activul său cel puțin șapte), și totuși practica publicistică demonstrează că nu toți avem încă destulă încredere în virtuțile risului.

Mai sînt încă unii dintre noi cărora le place să pozeze în oameni gravi, ca și cînd numai astfel ar putea fi luați în serios de către cititori. De aceea, cînd scriu, îmbracă odăjdii și oficiază solemn ca niște preoți; sau se înveșmîntă în toga avocătească și se imaginează la bara unui mare tribunal; ori, în fine, se costumează în negru și se urcă pe catedră ca să desfășoare pedant o mai mult sau mai puțin savantă prelegere. Numai în zilnicele lor haine, adică în cele în care se simt mai comod, se rușinează să se înfățișeze cititorilor. Se simt atunci ca și cînd ar face nudism în public sau s-ar plimba în pijama pe bulevard. Se jenează nu numai de hainele lor obișnuite, ca și cum ele ar fi de căpătat sau de furat și ar putea careva indica vechiul lor posesor, dar și de gesturile lor firești, de vorbele lor de toate zilele. De aceea sînt mereu crispați și inclinați spre un limbaj păsăresc. De aceea nu-și permit să ridă zgomotos (ar fi o neuviință!) și nici măcar să zîmbească.

Le e mereu frică să nu-și piardă prestigiul, și de vin, nu odată, ridicoli. Cititorul, pe care l-ar dori, asemeni lor, foarte serios și foarte grav, și, mai ales, foarte docil la predicile, pledoariile și prelegerile lor, dar care nu se mai vrea îndopat cu astfel de articole

indigeste, observă stingăciile lor (are un ochi!), descoperă poza lor țepănă ca a unui vechi grenadir, și ride. Ride fără permisiunea lor, ride de ei și nu de ceea ce trebuie ei să-l facă să ridă.

Tovarăși, care abordați seriozitatea cu morgă, viața vă oferă o singură și miraculoasă rețetă: redeveniți voi înșivă, reintrați în pielea voastră adevărată, fiți, înfirșit, oameni cu adevărat... serioși, și nu inși care simulează seriozitatea și își fac din seriozitate o profesie! Oricît de greu v-ar veni, încercați să scrieți astfel ca și cum ați conversa, dar nu într-un salon, ci acasă la voi, la cafenea sau la bodegă, cu un amic. Fiindcă, între prieteni, poza nu e admisă și nici gestul solemn nu e permis. Între prieteni, e cu neputință să te menții tot timpul pe terenul înghețat al... seriozității confecționate.

Tovarășilor prea serioși le-aș recomanda să citească, nu pentru propriul lor amuzament, așa cum o vor face, desigur, membrii familiilor lor, ci cu interes profesional, cartea lui Sergiu Fărcășan, Micul televizor. Pentru că Sergiu Fărcășan, desi a scris și studii de istorie literară și romane științifico-fantastice, e, înainte de toate, un gazetar. Un gazetar complet, în sensul că poate aborda orice problemă și în orice gen, și un bun gazetar. Și, ca atare, din experiența lui pot profita confracții săi întru meserie.

Lui Sergiu Fărcășan îi repugnă solemnitatea gestului și a limbajului. El nu cutează să-și privească de sus lectorul, ci i se adresează de la egal la egal, se întreține cu el prietenește. Introducîndu-l pe lector în problematica pe care o abordează, un altul în locul său ar fi scris prețios: „Elaborînd Micul televizor, am avut în vedere combaterea unor racile care — expresie a mentalității învechite, generate de societatea divizată în clase antagoniste — mai persistă încă în societatea noastră”. Fărcășan însă stabilește un adevărat contact cu cititorul: „Există astfel de oameni foarte interesanți care, din păcate, nu vor să vină în fața aparatului de televiziune. Puteți să întoarceți butoanele cît veți pofti și n-o să vedeți niciodată în micul ecran, de-adevăratalea, un om care ia șperțuri, sau un brontosaur care tocmai bagă pumnul în gura unuia care l-a criticat pe bună dreptate, sau unul cînd se roagă bunului Dumnezeu să arunce cîteva bombe atomice, ca să-i distrugă pe toți afară de el și de madam Rădulescu, pe care de mult o simpatizează”.

Un altul, în locul lui Fărcășan, ar fi căutat în prefața cărții sale să arate că opera lui e de o importanță capitală. (Ați văzut oare un preot care să lase impresia că slujba pe care o oficiază poate fi bagatelizată?! Ați întilnit un avocat care, cînd ple-

dează să nu se considere Alfa și Omega? V-a fost dat vreodată să vă aflați față în față cu un doct profesor care să nu creadă că, dacă el nu și-ar ține prelegerea, pământul ar înceta să se mai învârtă în jurul axei sale?). Sergiu Fărcășan, tocmai fiindcă are suficientă încredere în virtuțile cărții sale, își permite să se detașeze de ea, s-o privească de sus, ca pe un lucru oarecare. El nu vrea să-l înspăiminte pe cititor, ci să-l câștige. De aceea nu se teme de intreruperi, nu ține la ținută și scrie: „La televiziune, scenele plicticoase trebuie să le înghiți de dragul familiei sau al musafirilor, în așteptarea momentelor mai interesante. La micul nostru televizor nu există această primejdie: unde vă plictisește, săriți pe deasupra. Dacă vă plictisesc toate emisiunile, atunci luați cartea, puneți-o într-o pungă frumoasă de nailon, cu panglicuță, și, la prima ocazie, dați-o drept premiu. În felul acesta, librăriile își vor îndeplini planul, dumneavoastră veți fi făcut o faptă bună, iar cei premiați vor fi foarte mulțumiți de pungă și de panglicuță“.

Despre toate cite discută Sergiu Fărcășan cu noi prin intermediul cărții sale, s-ar fi putut scrie articole foarte grave, îmbicsite de citate și tot soiul de referințe, fiindcă toate, dar absolut toate subiectele pe care le abordează într-adevăr serioase, foarte serioase chiar, căci eliminarea din conștiința oamenilor muncii a rămășițelor mentalității burgheze e o problemă esențială a vieții noastre sociale. La soluționarea căreia sînt chemați să contribuie toți luptătorii frontului ideologic, deci și ziaristii. Totuși, dezbatîndu-le, autorul nu s-a vrut și a reușit să nu fie nici o clipă solemn, doct și pedant. A vrut și a reușit să-și mențină tot timpul un aer degajat, familiar, a vrut să zimbească mereu și a reușit să ne facă să ridem la rîndul nostru. Și, astfel, a contribuit, după noi, foarte bine la soluționarea problemelor abordate, fiindcă rîzînd, ne-a făcut să ne lepădăm de unele apucături deloc recomandate. Căci pericolul de a cădea victimă păcatelor incriminate de autor sălășluiește într-un grad sau altul în fiecare dintre noi, căci împotriva birocratizării, a unui anume conformism sau a tendinței de a abdica de la normele democratice ale vieții noastre obștești, trebuie să fim mereu mobilizați.

Schițele cuprinse în volumul său sînt — cum însuși autorul lor o mărturisește — „vesele și nu prea“. Vesele, fiindcă aparițiile pe ecranul micului televizor minuit cu dexteritate de Fărcășan (care regretă — și noi odată cu el — că nu-l poate cupla cu un aparat radiosopic) nu pot să nu stîrnească risul. Rîzînd, nu sîntem totuși prea veseli, fiindcă ridem un ris amar, risul celui care cu durere constată existența unor moravuri perimate și a unor personaje moralecește anacronice, care stingheresc mersul nostru înainte. Dar amărăciunea resimțită nu poate întuneca satisfacția majoră de a ști că, prin ris, noi îi ucidem pe purtătorii unor maladii sociale foarte primejdioase.

Pe ecranul „micului televizor“ apare, spre exemplu, în toată goliciunea sa, individul care, străin oricărui principii și oricărei convingeri, pentru a se pune bine, în același timp, cu toată lumea, aprobă, cu o simulată inconștiență, la modul grav sau entuziast, după împrejurări, și teza și antiteza ei. E „Omul care dă din cap“ atestînd „justețea“ celor mai antagonice opinii posibile. Apariția lui în „carne și oase“, destinul său, al cărui film se desfășoară pe micul ecran sînt convingătoare.

„Omul care dă din cap“ se înrudește îndeaproape cu „Omul care dă din coate“ — altă interesantă apa-

riție — oportunismul primului fiind, de fapt, un mod (prostesc, ce e drept) al carierismului, și cu „Omul care dă din umeri“, vreau să zic cu lașul care, timorat de eventualitatea unor neplăceri, acceptă senin orice mirșăvie, refuzîndu-se obstinat oricărei atitudini, chiar dacă, într-un fel, cade el însuși victimă unor împrejurări.

„Omul care dă din gură“, demagogul incorrigibil, și „Omul care dă din picior“, care nesocotește democrația socialistă, se află în vecinătatea unor birocrati incurabili. Laolaltă, ei ar alcătui o a doua speță a faunei incriminate, căreia i se adaugă o a treia, mult mai primejdioasă încă, unde, alături de „gură cască“, îndeplinind inconștient funcția de complice al hoșilor, ar intra „Omul care dă din banii statului“, „Omul care mișcă din urechi“, delapidatori ce se vor sceptici, escroci eleganți etc., etc.

Pentru ca întîlnirea cu fiecare dintre aceste exemple să fie cît mai fructuoasă, în sensul unei cunoașteri cît mai complete a felului cum acționează ele împotriva organismul nostru social, Fărcășan nu elaborează un soi de instructaj, ci, de fiecare dată, creează un alt cadru, adecvat însă, totdeauna, personajului, iar pe acesta îl privește, de fiecare dată din alt unghi, totdeauna, însă prin prizma intereselor și de la înălțimea morală a oamenilor muncii. Nu e, de aceea, deloc surprinzător faptul că, deși acțiunea ce se desfășoară înaintea ochilor noștri înmărmuriți e de fiecare dată alta (uneori sîntem plasați chiar într-un viitor foarte îndepărtat), finalul e aceeași identic: moartea personajului. Supunere la preceptele biblice? Șablon? Nu. E finalul care se calchează perfect realității noastre sociale, unde astfel de personaje sînt, din punct de vedere civil, bine înțelese, înlăturate. De altfel, în aceste „schițe vesele și nu prea“, în care-l întîlnim și pe reporter și pe portretist și pe eseist, dar, mai ales pe pamfletarul care știe să se folosească de uneltele reporterului, ale portretistului și ale eseistului, Fărcășan s-a dovedit mult prea inventiv (de la crearea de nume — deși aici accentul e pus mai ales pe generalizare, personajele sale fiind în intenția autorului unidimensionale — și denumiri, și pînă la organizarea cadrului în care se desfășoară acțiunea, de la elaborarea montajului care să scoată în lumină faptul incriminat și pînă la atitudinea, aparent diferențiată, adoptată față de autorii acestor fapte) pentru ca să-l putem învinui de șablon.

Și ca să fim cît mai exacti — trebuie să mărturisim că moartea nu constituie chiar singurul dezno-dămînt al schițelor sale: mai e, în unele cazuri, nebunia; în altele, arestul sau concedierea. Microbul e însă întotdeauna făcut inofensiv. Ba, mai mult, uneori personajului nu i se întîmplă aparent nici o nenorocire. „Omul care dă din umeri“, bunăoară, redobîndindu-și funcția, pare fericit. Dar cîtă compasiune (o compasiune în care intră disprețul și dezgustul) din partea autorului pentru acest jalnic personaj a cărui inconștiență nici măcar nu poate fi concepută! Compătimirea aceasta vorbește, prin ea însăși, despre un fapt esențial: soarta personajului e, în fond, pecetluită; a fost aminată numai data pronunțării sentinței.

Tovarășii prea serioși, cărora le adresăm aceste rînduri vor găsi, cu siguranță, cărții lui Fărcășan 1001 de cusururi și, trebuie s-o recunosc cu regret că și eu care, vezi bine, nu sînt chiar atît de serios ca dinșii, aș putea subscrie la unele dintre ele. (Uneori situațiile sînt mult prea forțate. Ai impresia că

autorul aduce artileria și tancurile și aviația de bombardament ca să doboare o biată colibă pentru care tirăcopul ar fi de-ajuns. Mă refer, în speță, la bucata „Un mister de nedezlegat”, utilizarea manierei foilefonului științifico-fantastic, fiind, în cazul dat, neadecvată. Alteori, autorul ride cam forțat și, tocmai de aceea, nu ne prea poate convinge să ridem și noi — Interviu cu o vacă). Dar în pofida acestor cusururi, Fărcășan îi va face să renunțe la morga lor obișnuită, îi va sili, ca să mă exprim astfel, să ridă. În chipul ăsta el va demonstra, odată în plus — că și-a atins ținta. Și aceasta e marea lui victorie. Pe cînd dinșii, vai! Cusurgii cum sînt și doctii și moralisții, nu vor convinge pe nimeni că nefericiții lor cititori au plîns, s-au indignat, s-au entuziasmat sau măcar că i-au aplaudat politicos cînd le-au citit (dacă le-au citit pînă la capăt) prelegerile, pledoari-

ile, predicile. Și aceasta e marea lor înfrîngere. O înfrîngere, din care se poate învăța cel puțin tot atît cît din victoria publicistică a lui Fărcășan. Care victorie ne mai arată ceva — și aceasta e principal (vedeți că încep să devin cu însumi serios): generalizînd, nu te poți menține la generalități, ci trebuie să cunoști bine mii și mii de fapte ale vieții de toate zilele, să le descoperi esența și s-o dezvălui. Cînd te menții la generalități ești grav, pedant, solemn, cînd îți seama de fapte, faci elogiu sau pamflet, te bucuri sau te întristezi, rizi sau pîngi, te indignezi sau te înveselești, ești om viu, și ziaristul, ca să-i facă pe alții să se bucure sau să se întristeze, să ridă sau să plîngă, să se indigneze sau să aprobe, cu un cuvînt să-i convingă trebuie să fie, înainte de toate, un om viu. Un mort viu ziarist e un non sens.

Vasile Nicorovici



Vasile Nicorovici ocupă de pe acum un loc distinct în colecția reportajului nostru contemporan. Un loc cucerit printr-o muncă asiduă și conștiincioasă, de o mare seriozitate a preocupărilor și explorărilor, vădită atît în paginile presei cotidiene și periodice, cît și în cele ale volumelor tipărite. Ultima sa carte „Marele arc petrolifer” se înscrie pe această linie a maximei seriozități, aducînd o contribuție apreciabilă la dezvoltarea a ceea ce se numește cu un termen generic „reportaj de probleme”.

Deși autorul cărții de față, în articolele de principii publicate în

Reportaj de probleme și probleme ale reportajului

V. BÎRLĂDEANU

ultima vreme, s-a dovedit un apărător fervent (și temeinic argumentat) al reportajului monografic, spre care simte evidente înclinații, consider că, mergînd mai în adîncime, îl putem defini îndeosebi ca un reporter al problemelor, în special al problemelor tehnico-economice. Învîngînd un șir de prejudecăți care persistă printre tinerii noștri reporteri și preluînd în mod creator unele din cele mai bune tradiții ale reportajului mondial (Robert Jungk, M. Ilin, A. Agronovski), Vasile Nicorovici reușește adeseori, în paginile volumului, să ne transmită fiorul marilor pasiuni tehnico-științifice, să dezvăluie în mod interesant, chiar și celui mai nespecialist dintre cititori, felul cum se rezolvă, în practica vie a acțiunilor, problemele nu odată extrem de dificile ale descoperirii și extracției petrolului.

Aș aminti, drept exemplu, capitolul „O fereastră spre univers”, în care cele mai aride dintre chestiunile care-i preocupă pe cercetătorii Institutului petrolier din

Cîmpina se însuflețesc, capătă pulsația vieții, a marilor pasiuni umane. Se petrece tot timpul o întrepătrundere activă între oameni și problemele care-i preocupă, o transfigurare a problemelor prin oameni, ceea ce dă anumitor pagini un suflu vibrant, o căldură lirică.

Este semnificativă, în această ordine de idei, povestea inginerului feroviar care, mînat de împrejurări, devine inginer petrolist, se îndrăgostește de noua sa meserie și — matematician impecabil, cu o deosebită aplicare către generalizări — descoperă o formulă care îngăduie să se stabilească în ce loc sondele noi au mai mari șanse să întîlnească vîna de minereu.

Nicorovici demonstrează că pînă și cele mai uscate probleme tehnice, cum ar fi, de pildă, rezolvarea unui proiect de recuperare secundară la o sondă, pot deveni la fel de pasionante ca și un roman de mare tensiune dacă se dezvăluie substratul uman, filonul prețios al entuziasmului celor care luptă pentru a găsi soluția.

Un alt capitol care ilustrează deplin și convingător largile posibilități ale autorului în domeniul reportajului de probleme este cel intitulat „Carotaj radioactiv”. Aici se poate vorbi și de o altă trăsătură distinctivă a reportajelor lui Nicorovici: intervenția activă în viață, în introducerea unor metode și procedee tehnice care de abia își fac loc în activitatea practică.

Autorul vedește un prețios meșteșug în explicarea pe înțelesul tuturor a celor mai complicate mașini și procedee. „Aparatul — scrie Nicorovici, zugrăvind întregul sistem al carotajului radioactiv — este de o formă prelungită, și, după ce a fost scos din carcasa lui de oțel, arată ca un uriaș radio văzut pe dinăuntru, cu lămpi electronice, bobine minuscule, rezistențe legate printr-o sumedenie de fire și conexiuni. E dispozitivul de fund, numit în limbaj curent: electrodă, care se introduce în sondă, suspendat de-un cablu, pentru efectuarea carotajului radioactiv. Din cauza aceasta e lunguieț ca o suveică. Radiațiile receptate din straturi se transformă în impulsuri de curent și sînt transmise prin cablu aparatelor de înregistrare, ce se află într-o cabină instalată pe-un vehicul auto“.

Capacitatea de a informa, de a face nu numai muncă de transfigurare literară, ci și de cunoaștere propriu-zisă — iată încă una dintre caracteristicile scrisului reporteri-

cesc al lui Nicorovici. Bogăția și trăinicia documentației fac din această carte un breviar prețios — tratat, firește, cu mijloace publicistico-literare — al problemelor care stau astăzi în fața celor ce lucrează în această ramură importantă a industriei românești. Mulți sînt înclinați să vadă în aceasta nu o calitate, ci un defect al cărții, confundînd pasiunea pentru tehnică cu tehnicismul. Nu putem fi de acord cu un asemenea punct de vedere snob și estetizant. Reportajul este, înainte de orice altceva — a spus-o și Kisch, a spus-o și Ehrenburg — un mijloc publicistic de investigare și cunoaștere a realității contemporane. Iar problemele tehnico-economice sînt atît de importante în viața noastră de azi încît fără o preocupare serioasă pentru reflectarea lor nici nu poate fi concepută munca unui reporter dornic să slujească adevărul epocii.

Dar să nu se creadă, în nici un caz, că volumul „Marele arc petrolifer“ este închinat exclusiv teh-

nicii și economiei. Vastitatea materialului documentar stăpînit de autor îl ajută să se miște cu ușurință în geografia și istoria petrolului, să ne dăruiască pagini puternice, de ascuțit pamflet satiric, despre cei ce, timp de decenii, au exploatat sîngeros lumea muncitorilor petroliști (vezi capitolul „Dinozaurii“), să creeze portrete pline de fior artistic ale muncitorilor și tehnicienilor întilniți în schele, la rafinării, în uzine, să realizeze o splendidă imagine a rolului activ pe care-l joacă astăzi țara noastră în dezvoltarea industriei petroliere din alte țări ale lumii (vezi capitolul „Preludiu la armonia universală“). Și, mai ales, Nicorovici izbuteste să sesizeze, în adîncul fiecărui om și al fiecărei probleme coordonatele etice determinante. Nu întîmplător capitolele care formează miezul cărții poartă un supratitlu comun: „Fresca morală a unui secol“.

În concluzie: o carte de publicistică bună, bine documentată, în care „reportajul de problemă“ își găsește cîteva izbutite întruchipări.

PE PĂMÎNTUL LIBER AL EROICEI CUBE

s-au desfășurat lucrările sesiunii Comitetului Executiv al O. I. Z.

În zilele de 13—15 ianuarie 1962 s-au desfășurat la Havana lucrările sesiunii Comitetului Executiv al Organizației Internaționale a Ziaristilor.

Deschizînd sesiunea, Jean Maurice Hermann, președintele O.I.Z., a subliniat faptul că sesiunea Comitetului Executiv al O.I.Z. are loc pe pămîntul liber al eroicei Cube și a mulțumit poporului și guvernului Cubei pentru primirea călduroasă făcută solilor organizațiilor ziaristilor democrați din întreaga lume.

Osvaldo Dorticos, președintele Cupei, salutînd pe delegații prezenți la sesiune, a spus că O.I.Z. luptă neobosit nu numai pentru interesele profesionale ale ziaristilor, ci apără interesele întregii omeniri, interesele păcii și ale progresului.

În încheiere, Osvaldo Dorticos a urat mari succese ziaristilor participanți la sesiunea Comitetului Executiv al O.I.Z.

Sesiunea a fost salutată de aseme-

nea de reprezentanți ai Uniunii Ziaristilor din Cuba.

Timp de trei zile, participanții la lucrările sesiunii au discutat problemele actuale ale mișcării ziaristice internaționale. Jiri Meisner, secretar general al O.I.Z., a prezentat raportul de activitate al O.I.Z. În dezbaterile care au avut loc pe marginea raportului, reprezentanți ai organizațiilor de ziaristi din diferite țări au subliniat creșterea influenței O.I.Z. în rîndul lucrătorilor din presă și radio din întreaga lume.

În cadrul sesiunii, profesorul Juan Onorato din Chile a prezentat un referat despre obiectivitatea și veridicitatea informării. Delegații prezenți, în cuvîntul lor la acest referat, au demascînat organele reacționare de presă care publică informații false în scopul ațîțării „războiului rece“, al intensificării încordării internaționale.

Sesiunea a primit în unanimitate ca membri ai O.I.Z.: Uniunea ziaristilor din Cuba, Asociația ziaristi-

lor din Mexic, Uniunea națională a ziaristilor din Bolivia, Uniunea ziaristilor din Republica Mali, Comitetul de coordonare al ziaristilor din Columbia și Comitetul ziaristilor din Peru.

Delegații la sesiune au condamnat cu deosebită putere propaganda calomnioasă anticubană dusă de presa imperialistă și au ridicat un protest energetic împotriva persecutării ziaristilor cinstiți, progresiști, dintr-o serie de țări.

P. A. Satiukov, redactorul șef al ziarului „Pravda“, șeful delegației sovietice, întîmpinat cu căldură de participanții la sesiune, a vorbit despre activitatea Uniunii Ziaristilor din U.R.S.S. și a făcut propuneri concrete pentru întărirea contactelor dintre organizațiile democratice ale ziaristilor.

Comitetul Executiv al O.I.Z. a hotărît să convoace cel de-al V-lea Congres al O.I.Z. în septembrie 1962 la Budapesta.

Sesiunea Comitetului Executiv al O.I.Z. s-a desfășurat într-o atmosferă de înțelegere deplină între delegații și a fost o dovadă puternică a trăinicieii rîndurilor frontului internațional al presei democratice.

CONSFĂTUIREA PE ȚARĂ A ZIARULUI „MUNCA”

CU CORESPONDENȚII
VOLUNTARI

UN RODNIC SCHIMB DE PĂRERI

A devenit o tradiție ca ziarul „Munca” să organizeze în fiecare an, în luna decembrie, la București, o consfătuire pe țară cu corespondenții voluntari. Aceste consfătuiri au un caracter de lucru. Ele constituie astfel un prețios ajutor dat ziarului de către corespondenții voluntari. În referatul prezentat la consfătuirea din decembrie 1961 de către colegiul nostru de redacție, s-au arătat sarcinile presei și sprijinul tot mai activ dat de corespondenți în îmbunătățirea conținutului și tematicii ziarului „Munca”. Vorbind despre sarcinile ziarului comunist, marele dascăl al proletariatului, V. I. Lenin, arăta că este necesar să se dea... „mai multă atenție pentru noul — pe care masa muncitorească și țărănească îl zidește în fapt, în munca ei de toate zilele”... Corespondenții au adus o prețioasă contribuție la introducerea noului, la generalizarea experienței pozitive în producție, la îndeplinirea indicilor de plan, la îmbunătățirea calității produselor etc. Tot mai mulți dintre ei sînt preocupați în același timp de a-și aduce aportul la îmbunătățirea muncii cultural-educative de masă. Ei înfățișează astfel,

GRIGORE ZOLIC
șeful secției serisori
a ziarului „Munca”

în materialele trimise redacției: experiența bună în organizarea activității la club, a propagandei prin conferințe, a muncii cu cartea, a universităților muncitorești și lectoratelor. Rubrici ca: „Activitatea culturală în grupele sindicale”, „Vă scriu despre tovarășul meu de muncă”, „Nici un om al muncii în afara activității culturale”, sînt susținute în mare măsură cu materiale primite de la corespondenții voluntari.

Un interes deosebit a stîrnit în rîndurile cititorilor pagina specială inițiată de ziar de aproape 2 ani: „Oamenii muncii cîntă viața nouă a patriei”. În cele peste 40 de astfel de pagini apărute s-au publicat poezii, schițe, au fost reproduse lucrări plastice, fotografii. Cine sînt autorii acestor creații? Să luăm, de pildă, pagina specială din 21 iulie 1961. Schița literară „Amatorii de tablouri” este scrisă de B. Pandele, lăcătuș; poeziile „Tata”, „Noua locuință”, „Atîtea se înalță”, „Miinile mele” etc. sînt semnate de Damian

Ureche, muncitor tipograf-Arad, Ion Chingaru, electrician la I.M.S. Cîmpulung-Argeș, Al. Stepănescu, montator T. C. Atelierele C.F.R.-Arad, Ștefan Tănase, colectivist etc. Toți sînt membri ai cercurilor literare din unitățile respective. În ultimul timp ziarul a început să publice și materiale de îndrumare, îndeplinind astfel și un rol organizator în dezvoltarea creației amatoare din țara noastră. Pentru a ne da seama de interesul cu care au primit oamenii muncii această pagină, este suficient să arătăm că numai în lunile august-septembrie anul trecut au sosit la redacția ziarului peste 450 de lucrări literare.

Deosebit de eficace s-a dovedit a fi metoda de aducere în redacție pentru instruire a unor corespondenți din activul de bază al ziarului. Printre cei aproape șazeci de corespondenți care au făcut practică la ziar timp de cîte 15 zile cu scoaterea din producție putem aminti pe: lăcătușul D. Ionașcu de la exploatarea minieră Petrila, I. Ungureanu, președintele comitetului sindicatului de la Întreprinderea de prefabricate din beton — Roman, Ion Prislopeanu, cilindror la uzinele textile „11 Iunie” din

Pitești, lăcătușul Marin Dobre de la Combinatul metalurgic Reșița, strungarul Constantin Ficiu de la uzinele „23 August” — București. Cu acest prilej, corespondenții trec pe la fiecare secție, cunoscând astfel mai bine problemele ziarului, stau de vorbă cu redactorii și se documentează asupra muncii în redacție sau pe teren. Împreună cu unii membri ai redacției se deplasează în diferite întreprinderi și scriu materiale pe anumite teme.

Trebuie spus că acest procedeu a făcut ca cei mai buni corespondenți să se lege și mai mult de ziar, să devină nu numai colaboratori activi ai lui, dar și buni organizatori în această muncă. Redacția se ocupă de creșterea gazetărească a corespondenților și prin aceea că în afara răspunsurilor operative, le trimite și răspunsuri în care este analizată activitatea unuia sau altuia din ei pe o anumită perioadă de timp. La fel procedăm și cu posturile de corespondenți. De asemenea s-au dovedit utile, pentru orientarea și creșterea corespondenților, îndrumările ce le trimite redacția pe anumite teme. Pe de altă parte, unii din redactorii noștri ca, de pildă, Mariana Pantazi, Ștefan Dumitrescu, Ion Văduva și alții au scris articole împreună cu corespondenții din întreprinderile în care s-au deplasat.

O altă metodă folosită de redacție cu bune rezultate în scopul lărgirii rețelei de corespondenți este aceea de a se adresa în scris unor fruntași în producție, popularizați în presa regională, raională sau la radio, cerându-le să împăratășească din experiența lor în producție sau în activitatea obștească.

Pentru activitatea secției scrisori are o mare însemnătate faptul că zilnic redactorul-șef sau un alt membru al colegiului redacțional citește toate scrisorile sosite de la corespondenții voluntari, indicând cum anume să fie ele valorificate gazetărește. În același timp, citirea scrisorilor dă colegiului posibilitatea să aibă o privire de ansamblu (pe întreaga țară) asupra problemelor ce frământă pe oamenii muncii și astfel ziarul să poată interveni operativ pentru rezolvarea lor.

★

Preocupându-se de întărirea și lărgirea continuă a legăturilor ziarului cu masele de oameni ai muncii, redacția ziarului „Munca” a reușit să mărească an de an numărul corespondenților voluntari,

să reflecte tot mai mult în coloanele ziarului energia lor mereu proaspătă și plină de avânt înnoitor. În marea lor majoritate, cei peste 5.000 de corespondenți voluntari ai ziarului sînt fruntași în producție, inovatori, activiști sindicali sau pe tărîm economic, oameni cu o temeinică pregătire politică și cu un larg orizont cultural, care prin succesele, prin atitudinea lor tovarășească și autoritatea morală pe care o au, se bucură de stima și încrederea tovarășilor lor de muncă.

Correspondentul voluntar Emanoil Bocancios, mecanic la exploatarea minieră Rovinari, de pildă, scrie ziarului de peste 13 ani. Constantin Iordache, activist sindical la Combinatul metalurgic Reșița, și lăcătușul Iosif Crașcă de la uzinele



„Victoria”-Călan scriu și ei ziarului de peste 10 ani. De tot atîta timp scrie și Aurel Feștilă, activist al Consiliului regional al sindicatelor Maramureș. În acest răstimp am primit de la ei sute de scrisori și fiecare din ele aducea în redacție un crîmpei din viața tumultuoasă și mereu nouă a patriei.

Correspondenții își desăvîrșesc permanent măiestria gazetărească în însuși procesul activității lor. În această muncă cotidiană, fiind ajutați și de redacție, ei au învățat să scrie mai bine, să aleagă din noianul de fapte întîlnite ceea ce-i esențial, caracteristic. Tocmai de aceea, din cele peste 30.000 de scrisori pe care le-am primit în 1961, o mare parte au văzut lumina tiparului. Important este însă nu numai faptul că a crescut numărul scrisorilor primite, ci mai ales că un procent tot mai mare de corespondenți ridică probleme de interes general, obștesc, privind munca în producție, activitatea organelor și organizațiilor sindicale, gospodărirea orașelor etc.

În scopul lărgirii continue a legăturilor ziarului cu masele de oameni ai muncii, colegiul de redacție a întreprins o serie de acțiuni. Cu prilejul consfătuirilor de lucru cu cititorii și corespondenții voluntari care au avut loc la Hunedoara, Iași, Galați, Craiova, Pitești, Tg. Mureș și în alte centre, s-au făcut propuneri prețioase din partea acestora, care au contribuit la îmbunătățirea conținutului ziarului, la îmbogățirea continuă a tematicii sale. Multe din aceste propuneri se referă la tratarea mai largă în ziar a problemelor legate de întrecerea socialistă și de consfătuirile de producție, de mișcarea inovatorilor etc. Alți corespondenți, ca Ștefan Klein, directorul clubului Fabricii de rulmenți din Brașov, Anton Lobodă, docher la D.R.N.C. Galați, și Gh. S. Apostol, activist al Consiliului local al sindicatelor din Piatra Neamț, au sugerat ca ziarul să publice mai multe articole privitoare la experiența unor cluburi în organizarea timpului liber al oamenilor muncii. Tovarășa Maria Condrescu de la „Feroemail”-Ploiești, ca și alte corespondente ale ziarului, au făcut propuneri cu privire la îmbunătățirea paginii „Femeia muncitoare”. În consfătuirile noastre de lucru corespondenții au apreciat rubrica „Poșta redacției” prin intermediul căreia ei și cititorii primesc răspuns la diferite sesizări de interes general făcute redacției.

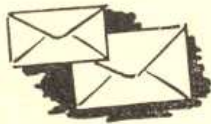
În cuvîntul lor la recenta consfătuire organizată la București, corespondenții s-au referit, în primul rînd, la unele aspecte din activitatea ziarului, la sprijinul pe care l-au primit, la rubricile ce i-au interesat cel mai mult, la contribuția lor — în calitate de corespondenți — la îmbunătățirea ziarului și au făcut unele propuneri prețioase. „Eu sînt corespondent din 1947 — și-a început expunerea tovarășul Carol Bora de la Craiova. Pot spune că a trecut jumătate din viață de cînd scriu ziarului. Mă bucur că am prilejul să particip și la această consfătuire de la care am de învățat atîtea”. Cu multă sinceritate și-a exprimat mulțumirea de a participa la această consfătuire tovarășul Alexandru Orban de la întreprinderea „Solidaritatea” din Oradea, care trăiește primele emoții ale scrisului. Atît corespondenții mai vechi cît și cei mai noi au împărtășit din experiența lor în documentarea pe teren și veri-

ficarea faptelor. Mulți au subliniat răspunderea de a prezenta exact faptele, grija de a desprinde esențialul din noianul de probleme constatate pe teren. O bună parte din corespondenți au vorbit despre sprijinul primit din partea redacției prin consfăturile organizate de ea, prin răspunsurile de îndrumare primite etc. În același timp ei au criticat corespondenții regionali ai ziarului din regiunile Iași, Timișoara, Dobrogea, Galați, care se ocupă cu totul insuficient de sprijinirea și îndrumarea corespondenților voluntari. S-a propus ca redactorii ziarului, atunci când vin în întreprinderi, să scrie unele materiale împreună cu corespondenții voluntari.

Propunerile cu privire la îmbunătățirea conținutului ziarului au fost de asemenea valoroase; s-a cerut să se extindă tematica prin publicarea unor materiale privind școlile profesionale; să se scrie mai mult despre activitatea culturală din G.A.S. și S.M.T., despre protecția muncii, controlul obșteșc în unitățile sanitare și cele comerciale, despre condițiile de muncă și de viață ale muncitorilor forestieri. Unii au propus ca la redactarea rubricii „Brigada pe șleau” să fie antrenați și corespondenții voluntari. Participanții la consfătuire nu au fost de acord cu propunerea tovarășului Aurel Cristea, inginer mecanic la Fabrica de rulmenți Birlad, ca materialele critice să fie scrise de redacția ziarului. Pe de altă parte, redacția a fost, pe bună dreptate, criticată pentru faptul că uneori răspunde cu întârziere la scrisorile trimise. De asemenea s-a propus să se organizeze mai des consfătuiri și nu numai pe plan central, ci și la nivelul regiunilor sau în întreprinderi.

Ținând seama de propunerile făcute în consfătuire, redacția se va strădui să cuprindă în rețeaua sa de corespondenți voluntari tot mai mulți muncitori, tehnicieni și ingineri fruntași în întrecere, oameni care nu se mulțumesc cu ceea ce au obținut și care s-au obișnuit să evalueze realizările lor și ale altora în perspectiva viitorului.

Însemnări



Doi corespondenți fruntași

Afară s-a întunecat. Copiii s-au culcat. Dar tătucul mai are de lucru. Și-a pregătit o coală albă, pe care a așternut slove mari. La sfârșit o semnătură: Oană Dumitru, corespondent voluntar. De fapt, acest nume este cunoscut cititorilor din Turda. Îl întâlnim foarte des la sfârșitul unei scrisori de la uzinele Industria Sîrmei din Cîmpia Turzii.

Începutul trebuie căutat cu ani în urmă. Îți mai amintești, tovarășe Oană, de ziua aceea cînd ai scris prima dată ziarului, de frămîntările pricinuite de scrierea primului articol? Da, Oțelarii primiseră drapelul de fruntași pe țară. Au fost felicitați de directorul uzinei; i-au felicitat tovarășii de la comitetul orașenesc de partid.

— Despre aceste succese ar fi bine să se scrie și la ziar, a spus secretarul comitetului de partid pe uzină.

— Dar cine să scrie? De la ziar nu e nimeni, iar noi...

Fiind de față și tovarășul Oană, s-a hotărît să fie el acela care să informeze ziarul. S-a frămîntat, dar nu s-a lăsat învins. A scris materialul, l-a expediat și a așteptat. Va apare sau nu? Mare i-a fost bucuria cînd în coloanele ziarului a apărut materialul semnat de el.

Au trecut anii. Comunistul Oană Dumitru pe lângă meseria de sudor a îndrăgît și munca de corespondent. A scris din ce în ce mai mult și mai mult. Azi se poate mîndri pe bună dreptate că și-a adus aportul la îmbogățirea ziarului prin zecile de scrisori publicate, fiind mereu prezent la îndeplinirea nobilei sarcini de răspîndire

a cuvîntului partidului în masele largi de oameni ai muncii.

★

Dintre sutele de corespondenți voluntari ai ziarului nostru care informează redacția cu problemele ce frămîntă pe colectivității din satul Gligorești se numără și tovarășa Raita Mariana. De mai bine de cinci ani de cînd este corespondentă voluntară, cu aceeași dragoste cu care se ocupă de copiii colectivităților pentru a-i învăța „secretul” slovelor se ocupă și de munca de corespondentă.

Scrisorile sale, la început stîngace, au început să primească încet, încet, formă și conținut, să cuprindă cît mai multe fapte interesante, bine verificate. De aceea majoritatea lor au văzut lumina tiparului. Azi, tovarășa Raita se mîndrește cu faptul că face parte dintre corespondenții voluntari fruntași. Și de ce să nu fie mîndră, cînd poate scrie ziarului cum muncesc colectivității din sat pentru a smulge pămîntului roade din ce în ce mai mari. Este mîndră pentru că are posibilitatea să scrie ziarului despre cultura ce-și face tot mai mult loc în viața colectivităților de aici, despre activitatea căminului cultural, despre hărnicia colectivităților care iau parte la munci patriotice și despre alte aspecte din viața nouă a satului.

Oană Dumitru și Raita Mariana. Două nume, doi corespondenți hărnicii și activi, prezenți mereu la sarcina nobile de militanți activi ai opiniei publice.

AUREL RADU

șeful secției „Corespondenți și scrisori” a ziarului „Turda nouă”

CRONICARII RAIONULUI



Popas în orașul unde apare ziarul „Steaua roșie”

APRECIERI CONCLUDENTE

La Roman, unde bisăptăminal apare ziarul „STEUA ROȘIE”, ne-am propus să solicițăm unor cadre de conducere din oraș și raion, precum și unor cititori câteva opinii privind modul cum acest ziar își îndeplinește funcțiile sale de propagandist, agitator și organizator colectiv, cum se străduiește să-și sporească puterea de influențare a celor mai largi mase de oameni ai muncii. Fără să-și propună a face o analiză a activității ziarului „Steaua roșie”, opiniile inserate mai jos pun în evidență unele probleme importante asupra cărora colectivul redacțional trebuie să reflecteze serios. Merită de semnalat un fapt concludent: în prezent în redacție există o puternică frământare pentru descoperirea unor acțiuni publicistice menite să contribuie la îmbunătățirea conținutului și a înfățișării grafice a paginilor, la creșterea prestigiului publicației. Are însemnătate, în acest sens, munca care se desfășoară la „Steaua roșie” pentru ridicarea pregătirii politice și profesionale a ziarștilor tineri. Dar să dăm cuvântul celor cu care am stat de vorbă.

Ziarul „Steaua roșie”, ne-a spus tov. **Anton Gherghel**, prim secretar al comitetului orășenesc de partid Roman, a reușit într-o mare măsură să oglindească în coloanele sale principalele probleme ale vieții noastre economice și ideologice, concentrând eforturile și atenția organizațiilor de partid și a organizațiilor de masă din raionul și orașul Roman în direcția realizării sarcinilor ce decurg din Directivele Congresului al III-lea al partidului.

În general, materialele publicate sînt axate pe principalele probleme ce preocupă în prezent organizațiile de partid din industrie și agricultură, acordîndu-se, în ultimul timp, o atenție mai mare desfășurării muncii politice de colectivizare a agriculturii și de întărire economico-organizatorică a gospodăriilor agricole colective.

De un real folos a fost pentru organizațiile de partid publicarea diferitelor materiale din viața întreprinderilor, a popularizării experienței valoroase a unor colective ca cele de la secția Laminor a Fabricii de țevi Roman, pompe (de la I.M.R.) etc., care realizează cei mai înalți indici de producție, economii de metal, materiale și scule, economii la preț de cost etc. În acest fel întrecerea socialistă a fost tot timpul vie în cadrul acestor colective, ceea ce a dus ca în ultimii 2 ani sarcinile de plan să fie îndeplinite de către toate întreprinderile din Roman și să se obțină economii și beneficii peste plan, mult peste angajamentele luate.

Fără îndoială că la obținerea acestor succese și-a adus contribuția și ziarul „Steaua roșie”.

Ziarul a organizat discuții pe teme de producție, popularizînd experiența valoroasă a colectivelor privind îmbunătățirea calității produselor și reducerea prețului de cost. E bine că în atenția ziarului a stat colectivul de muncitori și ingineri de la Fabrica de țevi din Roman care a reușit să îmbunătățească mult calitatea țevilor și să obțină o însemnată depășire a planului de producție pe anul 1961.

Un alt domeniu de activitate unde ziarul a reușit să susțină inițiativa oamenilor muncii a fost munca patriotică desfășurată de către organizațiile de masă sub conducerea organizațiilor de partid.

Un număr însemnat de articole s-a referit la contribuția oamenilor muncii din oraș în acțiunile patriotice de interes obștesc. Este cunoscut faptul că oamenii muncii din orașul Roman, sub conducerea organizațiilor de partid, au reușit să execute lucrări de o importanță deosebită ca: Strandul tineretului cu cele 3 bazine ale sale, stadionul cu 10.000 de locuri, strada de la intrare în oraș, lacul de agrement, parcuri, străzi etc., prin care s-au creat condiții mai bune de locuit și de recreare pentru oamenii muncii. Cu succes a fost susținută de ziar inițiativa pionierilor care și-au propus să lupte pentru păstrarea curățeniei orașului și îngrijirea spațiilor verzi.

Trebuie spus că pe lângă rezultatele bune obținute de ziar în mobilizarea oamenilor muncii la

realizarea sarcinilor de plan, în activitatea colectivului redacțional mai sînt și unele lipsuri destul de însemnate.

Ziarul nu este suficient de combativ, materialele publicate în coloanele sale ezită uneori să scoată cu tot curajul la iveală lipsurile ce se manifestă în anumite sectoare de activitate. Deși au fost cazuri cînd în întreprinderi ca F.T.R., I.M.R. etc. unele brigăzi, prima jumătate din lună nu-și realizau planul și munciau în asalt în cea de a doua jumătate, ceea ce influența asupra calității produselor, a prețului de cost etc., ziarul n-a făcut o analiză temeinică a cauzelor care duc la asemenea deficiențe în unele luni ale anului. Se vorbește mult în coloanele ziarului despre învățămîntul de partid, dar cînd este vorba de conținutul învățămîntului de partid se dau exemple minore și nu întotdeauna cele mai caracteristice.

Insuficient s-a ocupat ziarul și de tratarea unor probleme atît de importante ca conducerea de către partid a organizațiilor de masă, stilul de muncă al acestor orga-

nizații și felul cum reușesc ele să antreneze masa largă de oameni ai muncii din industrie și agricultură la realizarea sarcinilor trasate de partid.

Multe inițiative valoroase sînt abandonate pe parcurs sau neglijate. Așa, de exemplu, în anul 1961 unele inițiative întreprinse în munca patriotică de către organizațiile de tineret, comisiile de femei, au fost neglijate, sau tratate cu multă întîrziere.

Sînt insuficiente încă materialele de analiză în coloanele ziarului. Puțin se muncește cu activul de corespondenți voluntari, în mod deosebit în atragerea unui colectiv mai calificat de colaboratori, activiști de partid, conducători din economie, ai organizațiilor de masă etc., cu un nivel politic și ideologic ridicat și experiență bogată de viață.

Măsurile luate de organele de partid în ultima vreme privind îndrumarea și ajutorarea ziarului confirmă că în cel mai scurt timp și aceste deficiențe vor fi eliminate, iar ziarul se va ridica la nivelul sarcinilor actuale.

PROBLEME INTERNE DE REDACȚIE

În legătură cu unele probleme privind munca organizatorică în cadrul redacției și difuzarea ziarului, ne-a vorbit tov. Aurel Ganea, redactorul șef al ziarului raional „Steaua roșie“:

— Consider că și cuvîntul scris în ziarul raional bisăptămînal „Steaua roșie“ a adus o contribuție la toate realizările obținute de oamenii muncii din orașul și raionul nostru.

Colectivul de redacție s-a străduit ca prin materialele publicate să realizeze, prin intermediul ziarului, un bogat schimb de experiență, popularizînd realizările fruntașilor din producție, arătînd totodată felul lor de a-și organiza munca. Am căutat să împămîntenim și în orașul nostru inițiativa lui Gh. Bucelea, fierar betonist la Onești, și a lui Dumitru Marian, textilist la Buhuși. Prin aceste materiale am fost preocupați de popularizarea și generalizarea atitudinii noi față de muncă.

Ne-am ocupat de asemenea de unele deficiențe ce s-au manifestat la întreprinderea de prefabricate din beton, la întreprinderea „Lemn și Mobilă“, la fabrica de zahăr și altele. Efectul nu a întîrziat

să se vadă. În primele trei întreprinderi în ultimul timp s-a îmbunătățit substanțial calitatea produselor, iar la fabrica de zahăr Roman s-a schimbat atitudinea față de activitatea cabinetului tehnic și față de mișcarea de inovații și raționalizări care nu se afla în preocuparea conducerii fabricii. Am căutat să acordăm aceeași atenție problemelor din agricultură, ocupîndu-ne îndeosebi de consolidarea economico-organizatorică a gospodăriilor agricole colective, de dezvoltarea sectorului socialist în agricultură și de creșterea producției agricole la hectar și a producției din sectorul zootehnic. De un real folos în munca noastră a fost consfătuirea din octombrie a.c. organizată la sediul Uniunii Ziariștilor din București, în urma căreia am organizat două acțiuni pe care le susținem cu intensitate. Prima acțiune inițiată este „Lolita“, în scopul creșterii producției de lapte pe cap de vacă furajată, muncind ca în anul acesta să se atingă în gospodăriile agricole colective o producție medie de cel puțin 3.000 litri lapte de fiecare vacă furajată. A doua acțiune are ca scop reali-

zarea a 5.000 kg. porumb boabe la hectar în culturi neirigate, ca o primă condiție pentru realizarea de mai multă carne și mai mult lapte. Asemenea consfătuiri sînt bine venite și consider că ar trebui să fie organizate mai frecvent și pe teme tot atît de interesante.

În întreaga noastră muncă ne-am bucurat în permanență de sprijinul și îndrumarea comitetelor raional și orașenesc de partid, care s-au îngrijit de întărirea redacției cu cadre bine pregătite din punct de vedere politic și profesional.

Astfel, în anul trecut au fost promovați în munca de gazetari tovarășii Burtoi N., muncitor, Neamțu Viorica, inginer agronom, și Boghianu Ioan, învățător. Toți trei dau dovadă de interes și preocupare pentru noua lor muncă, contribuind de pe acum la îmbunătățirea conținutului ziarului „Steaua roșie“.

Cu toate acestea, în munca noastră se manifestă și unele deficiențe care au constituit obiectul unor largi discuții în ședința întregului colectiv redacțional. De pildă, în ultimul timp s-a constatat o slabă combativitate a ziarului față de unele lipsuri ce se mai manifestă în diferite sectoare de activitate din orașul și raionul nostru. Se publică materiale prea mari față de formatul ziarului nostru, fapt care dăunează atît cuprinderii problemelor cît și aspectului grafic al ziarului. În unele cazuri, conținutul nesubstanțial al unor materiale influențează negativ ansamblul ziarului. Și, în sfîrșit, cîteodată șablonismul, care, desigur, supără pe cititor.

Hotărîrea unanimă a colectivului redacțional exprimată recent într-o ședință a fost de a lupta cu perseverență pentru lichidarea acestor deficiențe. Sînt sigur că forțele existente în redacția noastră vor ști să dea curs hotărîrilor luate în așa fel ca începînd de acum să ne îmbunătățim substanțial munca, ridicîndu-ne la nivelul cerințelor actuale ale unui organ de presă raional.

În ce privește organizarea muncii, țin să arăt că țînînd seama de numărul oamenilor și de importanța sarcinilor, am adoptat următoarea repartizare a tovarășilor din redacție: redactorul șef rezolvă și problemele secretariatului de redacție; redactorul șef adjunct răspunde nemijlocit și de problemele vieții de partid; doi redactori se ocupă de industrie; doi redactori asigură tratarea problemelor agricole; un redactor răs-

punde de munca culturală și sportivă și de activitatea organizațiilor de masă; o secretară tehnică (aceasta răspunde de evidența și restul lucrărilor legate de corespondenții voluntari).

Țin să menționez totodată că toate operațiunile legate de procesul de editare și tipărire a ziarului nostru ca: fotografii, corectură, serviciul în tipografie se realizează de întregul colectiv (spre deosebire de alte redacții bisăptămânale a căror schemă prevede și cite un corector și fotoreporter).

Toate acestea le înfățișăm din dorința de a împărtăși experiența noastră și altor redacții, iar dacă va fi considerată ca bună să fie adoptată și aplicată și la alte redacții.

Difuzarea ziarului constituie și ea o problemă pentru noi, și, cred,

că și pentru alții. Datorită muncii defectuoase a Serviciului de Difuzare a Presei, ziarul se difuzează într-un tiraj mai mic decât cel cerut de cititori.

Un aspect pe care vreau să-l redau este acela al atitudinii Direcției Difuzării Presei din Ministerul Transporturilor și Telecomunicațiilor pe care am sesizat-o asupra situației tirajului nostru cu adresa nr. 130 din 10 decembrie 1960 la care, deși a trecut mai mult de un an, nu am primit nici un răspuns și nici practic nu s-a dovedit o îmbunătățire a situației.

Relațiile între redacția noastră și organele serviciului de difuzare a presei locale sînt necorespunzătoare din cauza opticii pur administrative cu care acest serviciu privește sarcina difuzării ziarului local.

rit o ediție specială pentru satele raionului nostru care s-a bucurat de aprecierea cititorilor. Important în această ediție specială este modul cum e popularizată experiența avansată a unor gospodării agricole socialiste, precum și metodele de muncă ale unor colectivști cum sînt Potcovaru Gheorghe din Trifești sau Oprea Martin din Văleni.

O asemenea publicistică bazată pe fapte este deosebit de utilă și convingătoare. Din păcate nu este o continuitate în popularizarea realizărilor obținute în unitățile agricole socialiste. În plus, unii redactori nu selectează ceea ce este esențial, adică faptele cele mai convingătoare. Unele articole sînt puțin analitice, ca de pildă articolul scris cu ocazia inaugurării gospodăriei agricole colective din comuna Pildești. Unele materiale sînt prea lungi. Dacă autorii s-ar strădui să scrie mai concis, ar exista posibilități ca paginația ziarului să fie mai vie, mai atrăgătoare.

Mai sînt probleme pe linia construcției de stat cărora ziarul ar trebui să le acorde mai multă atenție. De pildă, în cadrul sfatului popular raional Roman a luat ființă Serviciul de arhitectură și sistematizare a comunelor și satelor din raion. În fiecare comună există comisii care stabilesc delimitarea vetrelor de sat și răspund de fixarea și amplasarea construcțiilor de locuit și anexă gospodărești. Ziarul „Steaua roșie” ar putea să aducă o contribuție mai activă la munca pentru dezvoltarea armonioasă a construcțiilor la sate, combătînd tendința unora de a nu respecta disciplina amplasării lor în vatra satului, sustrăgînd astfel din circuitul agricol suprafețe mari de teren arabil. E încă timp ca ziarul să se ocupe, de pildă, de modul judicios în care la G.A.C. „7 Noiembrie” Giulești din comuna Butnărești a fost amplasat centrul gospodăresc (ferit de vînturile dominante, lîngă drumul comunal, ușor accesibil pentru transporturile necesare gospodăriei), nu departe de pîriu, ceea ce ajută la dezvoltarea sectorului zootehnic, asigurînd debitul necesar adăpării efectivelor de animale.

E, desigur, numai un exemplu. Ele pot fi înmulțite. Iată de ce e necesar, după părerea mea, o mai strînsă legătură a ziaristilor de la „Steaua roșie” cu viața nouă din comunele și satele raionului nostru.

REP,

CARACTERUL AGITATORIC AL ZIARULUI

Ca cititor permanent al ziarului „Steaua roșie” — ne-a declarat tov. Emil Răducanu, responsabilul cabinetului tehnic de la Întreprinderea Mecanică din Roman — consider că activitatea pozitivă desfășurată de colectivul de redacție a constituit un prețios ajutor pentru colectivele din întreprinderi și organizațiile obștești, ajutîndu-le la îndeplinirea sarcinilor trasate.

Fără a nega rolul important al presei centrale sau regionale, contribuția ziarului local este eficace întrucît tratează probleme și vorbește despre oameni care se cunosc din muncă, sau activități obștești și sociale, iar popularizarea acestora devine un imbold în muncă și pentru colectivele care mai au rămîineri în urmă.

De exemplu: la cererea redacției de a se recomanda cel mai bun strungar, colectivul de la I.M.R. a propus pe Musa Ioan care, îndeplinea toate condițiile atît în producție (economie, calitate, productivitate) cît și în munca obștească. Apariția unui asemenea portret literar însoțit de fotografie a contribuit la mobilizarea în muncă și a altor muncitori. Astfel, strungarul Toma Constantin de la mecanică I, dorind să apară și portretul său în ziar, și-a luat angajamentul, ca pe lîngă îmbunătățirea muncii sale, să activeze și pe tărîm obștesc, în munca patriotică. În scurtă vreme, la propunerea noastră, a fost și el popularizat în ziar.

Rezultatele bune obținute de cabinetul tehnic de la I.M.R. au fost expuse în coloanele ziarului local și au contribuit efectiv la dezvoltarea mișcării de inovații în alte întreprinderi care rămăseseră în urmă în această direcție (fabrica de cărămizi, fabrica de zahăr, Întreprinderea de prefabricate).

Paginile periodice cu realizările din U.R.S.S. și celelalte țări prietene sînt foarte instructive și ar fi de dorit dacă s-ar putea să apară și fotografii despre giganticele realizări din țara constructorilor comunismului.

Ar fi bine dacă s-ar rezerva periodic (la 4—5 numere) o pagină a inovatorilor cu fotografii de la locurile de muncă. Foiletonul ar trebui utilizat mai des în coloanele ziarului, satira și umorul puțînd contribui în mod eficace la lichidarea lipsurilor.

O PUBLICISTICĂ BAZATĂ PE FAPTE

În ultima vreme — ne spune tov. Sandor Gh., președintele Comitetului Executiv al sfatului popular al raionului Roman — ziarul „Steaua roșie” se preocupă mai bine de problemele economice curente. Apreciez în acest sens materialele care sprijină munca de transformare socialistă a agriculturii. Nu demult, ziarul a tipă-

TRATAREA PROBLEMELOR DE POLITICĂ INTERNAȚIONALĂ ÎN UNELE ZIARE RAIONALE

C. FIRĂNESCU

În cele ce urmează ne propunem a analiza, fără pretenția de a epuiza problema, modul în care unele din ziarele raionale tratează evenimentele vieții internaționale.

Răsfoind paginile acestor ziare îți poți face de la bun început părerea că ele se ocupă cu seriozitate de problemele de politică internațională, le acordă un spațiu corespunzător și le tratează cu destulă competență. Orientarea ziarelor raionale spre oglindirea și comentarea celor mai importante evenimente din viața internațională s-a îmbunătățit vizibil. Cititorii au astfel la rîndul lor posibilitatea să se orienteze asupra a ceea ce este nou și important în viața internațională. Documentele oficiale, declarațiile personalităților politice cunoscute, conferințele internaționale își găsesc de multe ori nu numai prezența în ziarele raionale dar și locul cel mai indicat în pagină. Ele sînt prezentate astfel încît să atragă pe cititor asupra lor, să-l determine la lectura lor. Rezultate bune în această direcție au obținut în special ziarele raionale cotidiene („*Steagul roșu*“ din Petroșani, „*Flacăra roșie*“ din Arad și altele) datorită avantajelor de operativitate și volum pe care le au față de celelalte ziare de raion cu apariția periodică.

În ceea ce privește materialele redacționale, realizate prin forțele proprii ale ziarului sau cu concursul colaboratorilor externi, sînt axate tot mai mult pe problemele actuale și majore ale vieții internaționale, sînt scrise clar și aduc argumente convingătoare. Demn de subliniat este faptul că presa locală

folosește în acest scop sprijinul multor gazetari din presa centrală, care scriu pentru ziarele locale articole ce lămuresc probleme importante ale vieții internaționale.

În afară de cele spuse mai sus sînt și alte aspecte pozitive privind oglindirea problemelor de politică internațională în ziarele raionale. Deoarece însă orice analiză are în vedere în special îmbunătățirea muncii și cum experiența a dovedit că ea se poate produce în primul rînd prin semnalarea și lichidarea lipsurilor existente, îmi permit, în cele ce urmează, a mă referi la unele minusuri ce se mai fac simțite în acest domeniu.

În pofida unui progres substanțial înregistrat în munca de selectare și prezentare a telegramelor de politică externă, trebuie spus că sînt încă de semnalat unele deficiențe. Din ziarele pe care le-am răsfoit am observat uneori lipsa unor telegrame externe importante ce nu poate fi scuzată prin insuficiența spațiului, deoarece locul acestora era ocupat de știri fără prea mari semnificații. Astfel, deși majoritatea ziarelor raionale au oferit un spațiu larg lucrărilor sesiunii Adunării Generale a O.N.U., ele s-au ocupat insuficient de propunerea țării noastre făcută în comitetul nr. 3 al O.N.U. în vederea elaborării unei declarații care să prevadă măsuri practice pentru promovarea în rîndurile tineretului a ideilor păcii, respectului reciproc și înțelegerii între popoare, precum și oglindirea ecoului pozitiv al acestei propuneri. Dacă în cazul ziarelor periodice

faptul e întrucîtva explicabil, el nu poate fi înțeles în cazul ziarelor cotidiene. La fel nu a fost înserată știrea despre alegerea R.P. Romîne ca membră a F.A.O., nici măcar la scurte știri. În nici un ziar raional din cele răsfoite nu am întîlnit știrea despre crearea cu cîtăva vreme în urmă a unui nou stat în Africa — Republica Federativă Camerun, știre care oricum era mai importantă decît altele care se refereau la o nouă, dar de acum obișnuită, iritare a lui Willi Brandt. Nesatisfăcător a oglindit ziarul „*Steagul roșu*“ ca și alte ziare manifestațiile populare din Algeria de la 1 octombrie 1961, cu prilejul împlinirii a 7 ani de la începerea războiului, schimbul de mesaje între conducătorii sovietici și cei finlandezi, precum și vizita lui Kekkonen în U.R.S.S. etc. Necorespunzător s-a ocupat și ziarul „*Flacăra roșie*“ de evoluția evenimentelor din Ecuador care au dus, după cum se știe, la o victorie importantă a maselor populare.

Se mai întîmplă uneori că ziarele inserează unele evenimente, dar nu urmăresc consecvent evoluția lor și cititorii nu mai știu după aceea ce s-a întîmplat. De pildă, ziarul „*Steagul roșu*“ a publicat înaintea vizitei lui Strauss în Norvegia o știre despre manifestații populare la Oslo ostile sosirii acestuia acolo. Dar ulterior, tocmai ceea ce era mai important și anume știrea despre primirea lui Strauss în Norvegia pe ușa din dos nu a mai fost dată. Și nu este bine așa. Alteori se scapă unele evenimente și sînt reluate cu întîrziere, ceea ce iarăși nu este bine.

Dozarea justă a materialului în pagină este o altă problemă care trebuie avută în vedere. Un caz negativ semnificativ îl prezintă ziarul „Steagul roșu” din 19 noiembrie. Deși avea deja în pagină un articol despre demasarea la O.N.U. a colonialismului, ziarul a mai dat, și încă pe trei coloane, dezbaterile din Adunarea Generală a O.N.U. în aceeași problemă, cu toate că nu era vorba decât de continuarea discuțiilor. Nu era oare mai bine ca acest spațiu să fi fost folosit pentru alte telegrame? Firește că da.

Una din deficiențele esențiale manifestate aproape la toate ziarele raionale este aceea că în tratarea problemelor internaționale nu se ține seama de specificul local. De pildă, un ziar aflat într-un raion agricol trebuie să dea atenție mai mare știrilor legate de munca și lupta țărănilor din alte țări, la fel cum un ziar dintr-un raion cu specific industrial va da atenție problemelor muncitorești. Din acest punct de vedere, singur ziarul „Steagul roșu” poate constitui un exemplu. În paginile acestui ziar, aflat într-o regiune minieră, apar deseori știri despre succesele minerilor din țările socialiste sau despre lupta minerilor din țările capitaliste împotriva exploatării. Celelalte ziare „Flacăra roșie” din Arad, „Flamura roșie” din Reșița, „Drumul socialismului” din Tulcea, „Clopotul” din Botoșani, „Flacăra Sibiului” și altele nu au dovedit mai deloc preocupare în acest sens, deși știri corespunzătoare au fost destule. În legătură cu aceasta mai trebuie spus că ziarele raionale nu dau atenție suficientă demascării modului de viață capitalist. Ele nu valorifică bine știrile care demască realitatea vieții în capitalism, nu alcătuiesc grupaje de știri pe această temă. Exemplul „Scînteii” care publică deseori asemenea grupaje demascatoare ar trebui să constituie un stimulent și pentru ziarele raionale.

Titlurile date telegramelor externe nu sînt nici ele întotdeauna cele mai corespunzătoare. În general titlurile sînt ne-combative, statice, enunțiative. (Ex. *Declarațiile lui X; Conferința despre Y*), din care cauză se repetă foarte des. Sînt cazuri cînd în titlurile aceleiași pagini se folosește un cuvînt de mai multe ori. De pildă, în ziarul „Flacăra roșie” din 26 august 1961, cuvîntul „provocator” este folosit în trei titluri din aceeași pagină, iar în numărul din 9 noiembrie 1961 sînt trei titluri cu construcție asemănătoare (*Deputați laburiști împărtășesc impresiile despre... Ziarele străine despre... Presa mondială despre...*). Aceste lucruri sînt neplăcute și ele trebuie evitate. Uneori apar și titluri greșite. Spre exemplu, în „Steagul roșu” din 16 noiembrie, unul din titluri sună așa: *Grupurile rebele tărăgănează rezolvarea problemei laoțiene*. Or, după cite se știe, în Laos există un singur grup rebel, așa cum rezultă și din textul telegramei. Atunci de ce să-l punem la plural? Alteori titlurile sînt inexpresive, nu spun nimic prin ele însele. În „Steagul roșu” din 15 noiembrie 1961 a apărut un astfel de titlu: *Soldați americani într-o bodegă din München și în alte părți*. Rezultă din titlu că soldații americani se află într-o bodegă și în alte diverse locuri. Dar afirmația aceasta nu spune nimic și în special nu arată esențialul; ce fac ei acolo? În text se spune că ei s-au luat la bătaie și au devastat localul. Dar titlul de mai sus mergea și la o știre care ar fi putut arăta că soldații americani mîncau în liniște cîrnați și beau bere!

Unele lipsuri se fac remarcate și în ceea ce privește materialele redacționale pe probleme externe. Deși există posibilități, în special la ziarele raionale cotidiene, nu

toate evenimentele importante sînt comentate operativ. Evenimentele din Ecuador, alegerile din Grecia și altele meritau să fie luate în seamă și comentate, dar acest lucru nu s-a făcut. Există încă sărăcie de genuri publicistice. Se dau în exclusivitate comentarii și articole și rareori note externe. Documentarele externe apreciate și cerute de cititori nu apar cu lunile. Ziarul „Drumul socialismului” din Tulcea a publicat, e drept, cîteva documentare dar ele se refereau la Haiti și Bolivia, țări care în această perioadă nu erau în actualitate, în timp ce alte țări care au fost în ultima vreme în atenția opiniei publice (Ecuador, Republica Dominicană și altele) au fost neglijate. Lipsesc, și părerea mea este că nejustificat, comentariile retrospective asupra evenimentelor ce au avut loc în săptămîna respectivă (evenimentele săptămîinii). Îndeosebi, pentru ziarele care nu au puțința să dea prea multe telegrame, apariția unor astfel de comentarii este foarte necesară.

În sfîrșit cîteva cuvinte despre ilustrație. Din păcate, ea este extrem de săracă. Cu excepția ziarului „Clopotul” care publică sporadic fotografii externe, celelalte ziare nu dau acestui lucru nici o atenție. Or, este total nefiresc ca un ziar ca „Flacăra roșie”, de pildă, care este cotidian și are și format mare să nu dea cu săptămîinile nici o fotografie din viața internațională. Și n-ar fi deloc rău să apară în ziarele raionale și caricaturi sau desene.

Din analiza sumară de mai sus rezultă că este necesar ca ziarele raionale să dezvolte succesele înregistrate în tratarea problemelor externe și să înlătore lipsurile semnalate pentru a răspunde cerinței cititorilor care vor o informație largă și lămuritoare, competentă, cu privire la viața internațională.

În apărarea drepturilor corespondentului voluntar

Un popas la ziarul „Milcovul” din Focșani ne-a permis să aflăm o serie de lucruri interesante privind lupta colectivului redactional de la această publicație raională pentru sporirea și perfecționarea mijloacelor de influențare a maselor de cititori. Ne-am oprit în mod special asupra felului în care ziarul se preocupă de creșterea prestigiului corespondentului voluntar.

Socotim pilduitor să relatăm următoarele: De curind ziarul „Milcovul” și-a propus să întreprindă un raid-anchetă pe tema cum se pregătește raionul de iarnă. Conducerea ziarului a înțeles că ar fi imposibil să se obțină o situație clară în această problemă fără sprijinul corespondenților voluntari. Numeroși colaboratori ai ziarului au fost mobilizați în această acțiune menită să contribuie la accelerarea lucrărilor în vederea terminării pregătirilor de iarnă. Din toate colțurile orașului și raionului Focșani au sosit pe adresa redacției sesizări și propuneri prețioase. Parte din ele și-au găsit locul în coloanele ziarului, altele au fost înaintate organelor în competența cărora intra rezolvarea sesizării respective. Raidul-anchetă apărut în nr. 283 al ziarului „Milcovul” a avut urmări pozitive. Conducerea unor întreprinderi și instituții au trimis răspunsuri analitice, concrete, indicând cu seriozitate măsurile luate în urma semnalărilor critice publicate în ziar.

În cadrul raidului-anchetă a fost tipărit și articolul „Aprovizionare bună dar... fără apă”. Acesta critica direct, fără menajamente, „Întreprinderea de construcții nr. 3”-Focșani care întârziea lucrările pentru aducțiunea apei la spitalul din Năruja. Semnalarea ziarului a avut darul să mobilizeze colectivul întreprinderii, care și-a întezit efortul pentru a termina construcția la vreme. Ziarul „Milcovul” a publicat nu demult la rubrica „Pe urma materialelor publicate” vestea că lucrările primului bazin pentru captarea apei sînt gata, iar circa 90 la sută din totalul săpăturilor pentru aducțiunea apei au fost efectuate.

O asemenea conlucrare; corespondent-ziar-întreprindere sau gos-

podărie agricolă socialistă — este foarte firească. Fără îndoială că conducerea întreprinderii a apreciat pozitiv scrisoarea corespondentului voluntar din Năruja. Există însă fapte care atrag serios atenția că mai sînt unii care nu știu să primească în mod socialist critica, care își permit să nesocotească drepturile corespondenților voluntari și încearcă într-un fel sau altul, brutal sau mai pe ocolite, să stînjenească activitatea de presă a corespondenților care scriu ziarului.

Redacția ziarului „Milcovul” a fost surprinsă, de pildă, de hotărîrea unuia dintre bunii săi corespondenți de a renunța să mai scrie. Într-o scrisoare, Marcel Deșliu din comuna Cîrligele își mărturisise mulțumirea că în urma publicării corespondenței sale „Pînă cînd...”, situația la căminul cultural s-a remediat. În continuarea scrisorii, corespondentul se plîngea însă că președintele sfatului popular din comună, invocînd diferite pretexte, a început să-l persecute, împiedicîndu-l să-și desfășoare în condițiuni normale activitatea de presă. În incheiere, Marcel Deșliu scria negru pe alb că el „de acum înainte nu mai figurează ca corespondent al ziarului”. Scrisoarea, bineînțeles, a fost înaintată Comitetului raional de partid și un redactor al „Milcovului” s-a deplasat de îndată în comuna Cîrligele. Constatările făcute la fața locului au scos la iveală și alte abuzuri și încălcări ale legislației socialiste săvîrșite de președintele sfatului popular comunal. Ca urmare, el a fost înlocuit. În prezent corespondentul voluntar Marcel Deșliu din Cîrligele scrie din nou ziarului.

Dar redacția „Milcovului” a fost pusă nu de mult și în fața unei alte situații curioase. Conducerea

ziarului s-a sesizat că corespondenții voluntari C. Stroiescu și I. Ailincăi din comuna Virteșcoi nu mai scriu. Altădată foarte activi, ei nu mai trimiteau „Milcovului” nici o scrisoare. Care să fie cauza tăcerii lor? — s-a întrebat ziarul. Adevărul a fost scos repede la suprafață. C. Stroiescu, brigadier la G.A.S.-Odobesti (secția II-a Virteșcoi), a criticat într-o corespondență serviciul aprovizionării al gospodăriei. S-au găsit în acest serviciu administrativ lucrători birocrati care s-au grăbit să gătuie critica. Pe I. Ailincăi, gestionar la magazinul de centru din Virteșcoi, organele criticate l-au silit să dezică cele semnalate ziarului. Critica adusă prin ziar șefului secției I-a G.A.S.-Odobesti i-au adus corespondentului și alte neplăceri; i s-a interzis folosirea cișmelei de apă a G.A.S.-ului și, într-o bună zi, i s-a tăiat curentul electric. Cu ajutorul organelor de partid situația s-a remediat. Era important însă ca redacția să ceară insistent pedepsirea celor vinovați de asemenea fapte de persecutare a corespondenților.

Din păcate, ziarul n-a publicat de mult un material care să intervină combativ, prin coloanele sale, în apărarea drepturilor corespondenților săi. Ziarul „Milcovul” trebuia să ceară deschis sancționarea aspră a celor care au încercat să gătuiască critica la Virteșcoi.

Ne amintim în acest sens că și anul trecut a existat o situație similară. Un întreg post de corespondenți voluntari de la I.M.P.C.-Doaga începuse să fie ținta unor atacuri samavolnice din partea directorului întreprinderii și a altor cadre de conducere de la I.M.P.C. În pofida amenințărilor că vor fi azvîrliți pe drumuri dacă mai scriu ziarului, corespondenții voluntari au semnalat „Milcovului” deficiențe grave. Cu sprijinul raionului de partid, ziarul a scos la iveală că la I.M.P.C.-Doaga existau numeroase lipsuri privind disciplina de staț și financiară, abuzuri etc. de care se făcuseră vinovate unele cadre de conducere ale întreprinderii. Cei vinovați au fost scoși din muncile de răspundere pe care le dețineau.

Socotim că ziarul avea datoria să publice un material documentat, cu un ascuțit spirit combativ, care să servească drept pildă pentru acei birocrati care își inchipuie că faptele lor arbitrare ar putea rămîne nepedepsite.

AL. N. MARINOIU

O producție ritmică

Gazetele de uzină au marele avantaj de a putea aborda problemele construcției economice pe o arie precis delimitată (întreprinderea în care apar) și, mai ales, pot urmări și influența nemijlocit unele fenomene pe o perioadă mai îndelungată. Această remarcă de ordin general își are corespondența sa faptică și în activitatea gazetei de uzină „SEMĂNĂTOAREA“.

În ultimul trimestru al anului 1961 s-a constatat că în secțiile productive ale uzinei „Semănătoarea“ exista o slabă ritmicitate a producției. În prima decadă a lunii, sectorul de montaj a lucrat sub capacitatea sa (datorită lipsei de repere din secțiile primare și prelucrătoare), pentru ca la sfârșitul lunii să suprasolicite oamenii și utilajul, fapt care a avut urmări negative pe toate planurile: calitatea producției a suferit, utilajul s-a defectat, oamenii au oboșit etc.

Colectivul de redacție al gazetei de uzină (colectiv format în majoritate de muncitori și tehnicieni) a hotărât să acționeze. Nu era vorba de a indica unele soluții parțiale, de moment. Sarcinile sporite de plan pe anul 1962 și mai ales faptul că va intra în funcțiune secția de montaj pe bandă cer o rezolvare radicală a problemelor tehnice și organizatorice care să asigure ritmicitatea producției. Este evident că, în condițiile montajului pe bandă, lipsa unei singure piese, fie ea cât de mică, împiedică realizarea întregii producții.

Cu alte prilejuri redacția a mai abordat problemele ritmicității producției. A constatat însă că fiecare șef de atelier și serviciu dădea vina pe alții, în așa fel încît cauzele lipsei de ritmicitate apăreau pînă la urmă în afara uzinei. Bineînțeles că nu putem împărtăși acest punct de vedere.

Ce trebuia, prin urmare, de făcut pentru descoperirea cauzelor reale ale lucrului în asalt și îndeosebi pentru găsirea celor mai bune căi și mijloace în vederea eliminării lor? Experiența a dovedit că numai cu ajutorul larg al colectivului putem urni lucrurile din loc. *Am recurs deci la colectiv.*

Prima măsură luată de redacție a fost publicarea în coloanele gazetei a unei scrisori deschise din partea colectivului sectorului de montaj către secțiile primare și prelucrătoare. Pe bază de fapte, scrisoarea arăta proporțiile lipsei de ritmicitate și urmările, făcînd apel la muncitori, ingineri și tehnicieni să pornească „asaltul“ împotriva lucrului în asalt.

Scrisoarea a avut ecou. În numărul următor al gazetei s-au publicat într-o pagină întreagă primele luări de poziții. Șefii de sectoare și ateliere, maiștrii și muncitorii își spuneau părerea despre cauzele care provoacă lucrul în asalt. Confruntarea diverselor puncte de vedere a scos din nou la iveală tendința unora de a vedea „paiul din ochii celorlalți și de a nu observa birna din proprii ochi“ (după cum s-a exprimat unul dintre participanții la discuții). Redacția a primit atît de multe scrisori încît a trebuit să publice la rînd cinci pagini speciale consacrate

acestei probleme. Pentru că se emiteau păreri contradictorii și adevărul nu apărea limpede, cu sprijinul Comitetului de partid și Comitetului sindicatului s-au organizat la fiecare loc de muncă discuții ale agitatorilor pe marginea articolelor apărute în gazeta de uzină. Au luat parte la aceste discuții peste 800 de muncitori și tehnicieni. Un episod va fi semnificativ: într-un moment, cînd un grup de muncitori de la turnătorie citea articolul șefului de sector, a apărut și autorul, inginerul Nicolae Cărăbaș. În fața lui muncitorii și-au exprimat nemulțumirea pentru modul cum a analizat în articol cauzele lucrului în asalt. El se referea exclusiv la aprovizionare și la alți factori externi. Muncitorii i-au arătat lipsurile din sector, greșelile în repartizarea sarcinilor, inexistența unor măsuri de perspectivă, insuficienta asistență tehnică acordată de maiștri etc. Șeful de sector a recunoscut autocritic că n-a privit cu destulă seriozitate scrisoarea deschisă publicată în ziar de colectivul sectorului III montaj.

Redacția a orientat discuțiile în așa fel ca fiecare muncitor și cadru de conducere economică să vadă în primul rînd deficiențele din „propria casă“. Așa se explică faptul că cei mai mulți participanți au adus și soluții, au dezvăluit rezervele nefolosite. Cîteva exemple: N. Costache (atelierul de debitare) a arătat că repartizarea reperelor pentru debitare nu se face în ordinea urgenței, ci în ordinea complexității, reperele ușoare mai întii, apoi cele grele. El a propus o ordine rațională; C. Cojocaru (subansamble) a remarcat faptul că în atelier fluxul tehnologic este complicat inutil, reperele se plimbă prea mult pe drumuri încrucișate; Ion Dragomir (carcase) s-a referit la distribuirea forțelor în cadrul fiecărei brigăzi, arătînd că există o inegalitate în ceea ce privește calificarea și dotarea tehnică; de aici și oscilațiile în ceea ce privește productivitatea.

În materialul în care redacția trăgea concluziile la dezbateri s-a cerut inginerului șef de concepție (care răspunde de pregătirea fabricației), directorului adjunct (care conduce munca de aprovizionare tehnico-materială) și inginerului șef de producție (care răspunde de organizarea producției propriu-zise) să-și spună părerea, să arate ce măsuri preconizează pentru a începe munca în anul 1962 fără „fatalul” lucru în asalt. De astădată, forțați de luările de poziție din numerele anterioare ale gazetei, acești tovarăși n-au mai abordat problema în general sau parțial, ci în esența ei. Pentru întregul colectiv era de acum clar tabloul

cauzelor lipsei de ritmicitate a producției.

Paginile speciale ale gazetei de uzină consacrate ritmicității producției au fost discutate de Comitetul de partid și Comitetul sindicatului împreună cu conducerea uzinei. S-a fixat cu acest prilej un complex de măsuri (publicat și el în gazetă) care, aplicate, vor contribui la accelerarea ritmicității în producție.

Desigur, valoarea unor acțiuni organizatorice inițiate de gazetă nu se poate stabili decât în funcție de eficacitatea lor. În acest sens activitatea pe prima decadă a lunii ianuarie 1962 este concludentă dacă o vom compara cu perioada corespunzătoare anului trecut.

Este un fapt concludent în legătură cu eficiența măsurilor luate de conducerea uzinei în urma dezbaterii purtate în coloanele gazetei.

Experiența pe care colectivul de redacție al gazetei „Semănătoarea” a acumulat-o pînă în prezent îi permite să-și propună pentru anul 1962 și alte acțiuni de ordin organizatoric. Astfel, sînt în pregătire acțiuni privind demonstrarea tehnologiei la fiecare loc de muncă, generalizarea unor metode înaintate, organizarea intrajutorării la locul de muncă etc.

TEODOR BRATEȘ

red. șef al gazetei de uzină „Semănătoarea”

PREOCUPĂRI REDACȚIONALE

În redacția ziarului „DRUM NOU” din Brașov continuă să se desfășoare o muncă susținută în vederea îmbogățirii paginilor publicației cu rubrici interesante, atractive. L-am rugat în acest sens pe tovarășul Petre Drăgulea, redactor șef adjunct al ziarului, să ne spună în ce constă specificul recentelor acțiuni publicistice și rubrici ale ziarului „Drum nou”.

Mai înainte de a ne fi răspuns, tov. Petre Drăgulea ne-a arătat pe un perete un tablou sugestiv, în care sînt decupate din ziar și lipite „capetele de rubrică” sub care apar periodic unele materiale. Fiecare dintre ele are o istorie. Notez pe scurt cele relatate de tov. Petre Drăgulea:

— „Jurnalul întrecerii pentru o calitate superioară” strînge o serie de materiale care oglindesc mai cu seamă lupta pentru perfecționarea producției din regiunea noastră, pentru ridicarea la un nivel înalt al produselor. Rubrica „Pe concret” apare aproape zilnic și vestește mentalități învechite. O caricatură în linii simple și un text sfichiuitor, polemic, contribuie la munca de lichidare a înrîuririlor educației burgheze din conștiința oamenilor. Rubrica „La zi” marchează o serie de probleme care nu suferă întîzieri. Aici au apărut articole des-

pre crearea condițiilor optime pentru iernatul animalelor, grăbirea campaniei agricole de toamnă etc. Rubricile „Veniți în marea noastră familie” și „Faptele, cel mai puternic argument” s-au născut în urma scrisorii adresată prin coloanele ziarului „Drum nou”, de către colectivitățile din Așel, întovărășiților din Lodroman prin care aceștia din

RUBRICI NOI ÎN ZIARUL „DRUM NOU”

urmă erau invitați să vadă cu ochii lor noua viață a așelenilor. Acestea se adaugă rubricii noastre mai vechi „Din însemnările agronomului Rodbogat”. Sub titlurile fixe „Ne vorbesc fruntașii recoltelor bogate” și „Pentru o producție de 5.000 kg. porumb boabe la hectar” se popularizează experiența înaintată de pe frontul agriculturii so-

cialiste. Ultima noastră inițiativă de ordin publicistic este acțiunea „Căminul cultural — a doua școală a satului”. În esență, această rubrică își propune să contribuie la transformarea fiecărui cămin cultural din regiunea Brașov într-o adevărată școală unde se poate învăța cum se trăiește și se muncește socialist. Rubrica va servi generalizării experienței bune a unor cămine culturale care și-au arat activitatea pe sprijinirea transformării socialiste a agriculturii și întărirea economico-organizatorică a gospodăriilor agricole socialiste. O calitate a acestei rubrici constă în faptul că ea poate oglindi și rezultatele practice ale multiplelor acțiuni culturale-artistice, adică oferă posibilitatea urmării eficacității lor. Viitoarele materiale și pagini publicate sub titlul fix „Căminul cultural — a doua școală a satului” vor evidenția cît de amplu și profund poate fi tratată viața satului la această rubrică nouă.

Așadar, se constată căutări fecunde la colectivul de redacție al ziarului din Brașov. Fără îndoială că viitoarele numere ale ziarului „Drum nou” vor aduce materializarea altor idei publicistice, menite să contribuie la ridicarea calității acestui ziar prețuit de oamenii muncii din regiunea Brașov.

AL. N. M.

DIN ACTIVITATEA UNIUNII ZIARIȘTILOR

CONFERINȚĂ DE PRESĂ CU PRILEJUL LUCRĂRILOR BIROULUI F. M. T. D.

În cursul acestei luni a avut loc la sediul Uniunii Ziariștilor din R. P. Română o conferință de presă organizată cu prilejul lucrărilor sesiunii Biroului Federației Mondiale a Tineretului Democrat, care a avut loc la București între 10—13 ianuarie.

Conferința de presă a fost deschisă de redactorul șef al ziarului „Scinteia tineretului”, Anghel Paraschiv, după care Claude Gatignon, secretar general al F.M.T.D., a făcut o scurtă expunere asupra lucrărilor recentei sesiuni a Biroului Federației Mondiale a Tineretului Democrat.

În încheiere, Claude Gatignon a arătat că participanții la sesiunea

Biroului F.M.T.D. au fost deosebit de satisfăcuți de a fi avut prilejul să cunoască realizările poporului și tineretului din R. P. Română. El a mulțumit Uniunii Tineretului Muncitor pentru condițiile optime asigurate desfășurării lucrărilor sesiunii, cit și pentru aportul adus în cadrul discuțiilor prin reprezentanții săi.

Ziariștii prezenți au pus apoi o serie de întrebări privind activitatea de viitor a F.M.T.D. În răspunsurile date, membrii Secretariatului F.M.T.D. s-au referit, prin exemple concrete, la diverse acțiuni pe care le va întreprinde F.M.T.D. în lupta pentru realizarea obiectivelor nobile ce stau în fața acestei organizații.

Ziariștii brazilieni au vizitat diferite regiuni ale țării și au avut convorbiri cu reprezentanți ai conducerii Uniunii noastre.

Decembrie 27. Au vizitat Uniunea Ziariștilor Aleco Golemanov și Peter Stoilov de la Uniunea Ziariștilor Bulgari.

MANIFESTĂRI

CULTURAL-ARTISTICE

● **Duminică 3 decembrie** a avut loc o seară de romanze și muzică ușoară. Au cântat: Aida Moga, Lavinia Slăveanu, Mia Braia, Ala Badianova, Luigi Ionescu. A acompaniat orchestra Petre Munteanu.

● **Programul de duminică 10 decembrie** a cuprins arii din opere și muzică instrumentală. Au interpretat Magda Ianculescu de la Teatrul de Operă și Balet, Ion Buzea de la Opera din Cluj, voce, și Vladimir Orlov, violoncel.

● **Muzica din diferite opere** a fost prezentată în seara de duminică 17 decembrie. Și-a dat concursul un colectiv al Teatrului de stat de operă în frunte cu Ion Dacian, Cella Tănăsescu, Marica Munteanu, acompaniați de Th. Sibiceanu.

● **O seară de balade** s-a intitulat programul de duminică, 7 ianuarie 1962. El a fost interpretat de Dan Iordăchescu, de la Teatrul de Operă și Balet, Aurel Ioniță, de la Ansamblul folcloric al Sfatului popular al Capitalei, actorul Dem. Furdui de la Teatrul „Lucia Sturdza Bulandra”, care a recitat balade românești.

● **Duminică, 14 ianuarie**, a fost prezentat un „Album artistic” conținând diverse genuri de estradă. La realizarea programului au participat Vasile Tomazian, Gigi Marga, Margareta Pislaru, Adrian Ionescu, Juan Semo, Lidia Roman.

CRONICĂ

Decembrie 6. La invitația noastră a sosit în țară și ne-au vizitat un grup de ziariști brazilieni, compus din Jorge Malaquies Doconto, redactor la ziarul „Minas Gerais” din Bella Horizonte, Daniel Gaetano da Silva, redactor la ziarul „O Globo” din Rio de Janeiro, Klábel Borges, redactor la ziarul „Correio de Poro”.

Din activitatea filialelor U.Z.

Tg. Mureș

Conferință

Tovarășul Dumitru Leonte, redactor al ziarului „Scinteia”, a făcut o expunere despre munca cu corespondenții presei în fața unui auditoriu format din ziașiști ai redacțiilor „Steaua roșie” și „Vörös Zászló”, ai studioului regional de radio, ai revistei ilustrate „Uj

Élet”, corespondenți din Tg. Mureș ai organelor centrale de presă, precum și din corespondenți voluntari fruntași.

Vorbitorul a răspuns apoi întrebărilor puse de cei prezenți cu privire la munca cu scrisorile oamenilor muncii.

Întâlnire cu oamenii de știință din orașul Tg.-Mureș

În cursul lunii decembrie 1961, filiala Uniunii Ziariștilor din Tg. Mureș a organizat o conferință de presă cu câțiva reprezentanți de seamă ai vieții științifice medicale din acest oraș. Se știe că la Tg. Mureș funcționează Institutul medico-farmaceutic, o bază de cercetări științifice a Academiei a R.P.R. cu o importantă secție medicală, precum și o rețea modernă de spitale și clinici; toate acestea create în anii regimului democrat-popular.

Acad. prof. dr. Miskolczy Dezső, profesorii universitari dr. Vendég

Vincze și dr. Pápai Zoltán, precum și medicul-șef cardiolog dr. Coman Kund Wilhelm, au vorbit în fața ziariștilor din Tg. Mureș despre stadiul în care se află cercetările lor în domeniul științelor medicale, cât și despre cîteva aspecte ale aplicării în practică în clinicile și spitalele din oraș a celor mai noi cuceriri ale științelor medicale.

Oamenii de știință au răspuns apoi la numeroase întrebări puse de ziariștii prezenți.

ST. ISZAK

Suceava

„ACTUALITATEA REPORTAJULUI”

Conferința tov. V. Nicorovici

La sfîrșitul anului trecut a luat ființă și la Suceava o filială a Uniunii Ziariștilor. Acest fapt a constituit pentru ziariștii din regiunea Suceava un eveniment de seamă. Comitetul de conducere ales a întocmit un plan de muncă pentru ridicarea calificării profesionale a lucrătorilor din presa regiunii. De altfel, revista „Presa noastră” a amintit în coloanele sale despre unele din cele mai importante obiective propuse.

Planul a fost pus în aplicare.

În după amiaza zilei de 16 ianuarie a.c. a avut loc la redacția ziarului „Zori noi” o adunare în cadrul căreia tov. V. Nicorovici, delegat din partea Uniunii Ziariștilor din R.P.R., a ținut

o conferință intitulată „Actualitatea reportajului”. Adunarea a fost prezidată de tov. V. Chișer, redactor șef al ziarului „Zori noi” și președinte al filialei Uniunii Ziariștilor din Suceava.

La adunare au luat parte alături de membrii redacției și unii membri ai subredacțiilor voluntare ale ziarului „Zori noi”, precum și unii responsabili ai stațiilor de radioficare din regiune.

Mai mulți participanți la întîlnire au pus diferite întrebări vorbitorului. Tov. D. Tăloi, de pildă, a întrebat în ce măsură se poate folosi fantezia în reportaj. Tovarășa R. Trandafir s-a in-

teresat dacă există o deosebire esențială între reportajul gazetăresc și cel literar. La rîndul său, tov. Nicolae Cîntec a vrut să cunoască ce anume este determinant în alegerea formei de redactare a reportajului, predilecția autorului pentru o anumită formă, sau faptul de viață ales pentru a fi tratat?

La întrebările puse s-au dat răspunsuri clare, folositoare în activitatea de viitor a fiecărui reporter.

La discuții a luat cuvîntul și tov. Dragoș Vicol, care a împărtășit din experiența sa în scrierea de reportaje, arătînd cum se documentează pe teren, cum selecționează datele culese și cum ajunge să redca ceea ce este esențial în faptele cotidiene.

Cu acest prilej, membrii filialei, ca și tovarășii din subredacțiile voluntare și de la stațiile de radioficare și-au manifestat dorința ca astfel de acțiuni să aibă loc mai des pe teme ca: informația în ziar, articolul de analiză, foiletonul etc.

Membrii filialei din Suceava a Uniunii Ziariștilor au de gînd ca, într-un viitor apropiat, să facă o vizită de documentare la Complexul de industrializare a lemnului din lunca Sucevei, unde au început probele tehnologice la una din fabrici. Desigur, și această acțiune va însemna un nou pas făcut pe calea ridicării pregătirii lor profesionale.

DUMITRU TURTA
corespondent al revistei
„Presa noastră”

SERBARE

pentru copiii ziariștilor

În dimineața zilei de duminică, 14 ianuarie, Casa Ziariștilor a oferit o frumoasă surpriză copiilor lucrătorilor din presă: serbarea de iarnă intitulată „Poștiți copii!”

În cadrul programului artistic și-au dat concursul artiști iubiți de copii: Silvia Chicoș, artistă emerită, Ioana Matache, Tudorel Popa, Juan Semo, Daniela de la Televiziune și baletul de copii al Casei prieteniei romino-sovietice. S-a bucurat de asemenea de un deosebit succes concursul de cîntece, recitări și dans la care au participat numeroși copii ai ziariștilor.

Serbarea de voie bună și ris s-a încheiat cu o tradițională horă în care s-au prins micuții invitați ai Casei Ziariștilor.

Haina grafică a presei raionale (II)

UN SISTEM DE TITLURI ORGANIZAT ȘI CONSECVENT

VLAD MUȘATESCU

Munca pentru alcătuirea unui ziar are zeci de aspecte din care nu trebuie neglijat acel al paginatiei, al machetării. Dacă rezolvarea „capului” ziarului se produce înainte de apariția primului număr, ea primind o soluție oarecum definitivă, în schimb înfățișarea ziarului, haina sa de toate zilele, trebuie să fie mereu îngrijită, cercetată cu atenție, să aibă mereu totul pus la punct, până în cele mai mici amănunte. Înfățișarea cultă, civilizată, a paginilor unei publicații este determinată și de *sistemul de titluri* utilizat de ziarul respectiv. Sistemul de titluri este cel care asigură, în cele din urmă, profilul grafic, înaintea celorlalte elemente care în realitate se subordonează acestuia. În momentul de față nivelul titlurilor din presa raională suferă din pricina lipsei unei atitudini ferme și consecvente a redacției în fața casei de literă, a secretariatului care nu și-a ales un sistem de titluri capabil să atragă și să fixeze atenția cititorilor asupra ziarului, asupra anumitor materiale, asupra rubricilor permanente.

Continuând examinarea presei raionale din punct de vedere al paginatiei, așa cum s-a făcut și în numărul trecut, să încercăm să fim mai atenți asupra acestui aspect atât de important al paginatiei și machetării, al sistemului de titluri.

„ONEȘTIUL NOU”

Însfîșit avem de-aface cu primul ziar care și-a rezolvat, mai mult decât mulțumitor, „capul”. Iată un titlu frumos și corect desenat, cu o literă puternică și precis delimitată, foarte vizibilă și mai ales bine proporționată în funcție de dimensiunile

ziarului. Stema partidului, cuprinsă în „capul” ziarului, este corect de senată, respectând realitatea originalului și este astfel plasată încît nu alterează sesizarea primei litere a titlului. Ar fi numai de observat că textul „organ al comitetului de partid și al comitetului sindical de pe complexul de șantiere Onești” ar fi fost mai citibil, mai aspectuos dacă s-ar fi cules cu literă tipografică, care, față de litera desenată are, totuși, avantajul exactitudinii, al liniei precise, al respectării permanente a distanțelor. Acest fapt este și mai elocvent la textul „Proletari din toate țările, uniți-vă !” care este desenat cu literă (așa zis cartografică) imprecisă, inegal și greșit împărțită. Cel mai ușor lucru este să se elimine litera desenată din componența elementelor auxiliare ale „capului” și să fie cules cu literă tipografică apropiată ca familie și caracter, și bine proporționată ca mărime, de litera titlului publicației.

Liniiile de coloană despărțitoare abundă peste tot, și din această cauză supără prin abuz și lipsă de echilibru. Este inadmisibil ca o linie de despărțire a coloanelor începută cu linie de 2 p. să fie continuată cu linie de 1 p. așa cum se întâmplă la pag. 1 a nr. 67/1961 a ziarului. Pagina, din cauza liniilor introduse peste tot, cînd groase de 2 p. cînd de 1 p. arată cadrilată, fără ca prin aceasta lectura materialelor să fie ușurată prin ceva.

Chenarele, atît ca formă cît și ca material tipografic utilizat sînt suficient de unitare și discrete. De aceea pare surprinzător că la pag. 2 din nr. 66/1961 s-a indicat o linie de chenare cu o grosime absurdă, atît față de dimensiunile materialului cît și față de dimensiunile gazetei.

Numărul de materiale în chenar este prea mare; sînt pagini în care găsim cîte 2-3 chenare, ceea ce e prea mult și complică în mod inutil paginatiea. Doar există și alte metode de a separa și evidenția materialele !

Ilustrația ziarului este vie și interesantă. Acest aspect al paginatiei este valorificat din plin prin calitatea surprinzător de bună a clișeelelor zincografice. Acestea arată o grijă laudabilă față de retuș și contrastul atît de necesar la ilustrația unui ziar tipărit pe hirtie obișnuită. Montajele alcătuite din mai multe clișee sînt elocvente și înfățișează cititorilor un aspect mai general al unei anumite activități — (poate că n-ar fi fost necesar să se rotunjească colțurile clișeelelor, mai cu seamă că rotunjirea nu este egală).

Paginatiea corectă, clișeele bune, mai ales din punct de vedere tehnic, toate acestea nu reușesc, însă, să ne dea o imagine mai conturată a „machetării” acestei publicații.

„FLAMURA ROȘIE”

Cu toate că felul în care s-a desenat litera care compune titlul ziarului este incorect, aceeași constatare fiind valabilă și pentru litera creată la elementele auxiliare, totuși „capul” acestui ziar se „observă”, bate la ochi (în sensul bun al cuvîntului), mai ales că este însoțit și de o manșetă care cuprinde sumarul numărului respectiv (care dacă ar fi mai pregnant conturată s-ar dețasa și mai bine).

Faptul că la „Flamura roșie” materialele se alege pe formate variate ajută foarte mult la paginatiea „mișcată” și interesantă a numărului

lui 1242/1961. În schimb chenarele sînt insuportabile, se poate alcătui din ele un probar complet al disponibilităților de linie de ornamentație al tipografiei respective.

Titlurile desenate sînt agreabile, originale, din păcate însă nu toate rubricile care ar fi meritat acest lucru au primit aceeași atenție. S-ar putea desena titluri și la rubricile: „Spectacole”, „În citeva rînduri”, „Ultimile știri externe” etc.

Dar cele citeva titluri desenate nu rezolvă problema atît de importantă a unui *sistem de rubricatie, a unui sistem de titluri*, care, de altfel, în majoritatea lor, trebuie culese într-un fel anumit, într-un grad anumit.

★

Orice publicație, cotidian sau săptămînal, trebuie să-și aibă *sistemul ei de rubricatie, titlurile ei*, care s-o facă dintr-odată deosebită de restul celorlalte. Ca să obținem aceasta trebuie să se alcătuiască un adevărat plan de bătaie în care să se prevadă, în amănunt, calcularea tuturor posibilităților (atît ale tipografiei la care se tipărește ziarul cît și ale inginerizatăii și inventivității secretariatului de redacție). Dacă vreun ziar se hotărăște ca de acum înainte să treacă la adoptarea unui sistem de titluri, trebuie să pornească la aceasta prin stabilirea unui *plan de măsuri reale și posibile*.

Care ar fi elementele care compun un *sistem de rubricatie, un sistem de titluri*? Nu sînt multe: 1) litera, 2) așezarea titlului, 3) modul de evidențiere.

Deși litera de titluri (nu numai din punct de vedere tipografic) este destul de săracă, totuși chiar cele

citeva familii de bază existente ne oferă suficiente posibilități pentru stabilirea celor mai adecvate litere necesare profilului ziarului. Dacă s-au ales două sau trei familii de literă, se poate trece la recunoașterea alternărilor posibile în cadrul acestor familii (cum ar fi variantele dreaptă și cursivă, de rînd și versală, albă și neagră). Apoi putem să delimităm varietățile de mărime, de corp a acestor litere. Ar fi chiar foarte bine să nu depășim anumite grade de corp care (față de dimensiunile oarecum reduse ale formatului presei raionale) să pară disproporționate. În afară de aceasta este foarte important ca toate cele stabilite mai sus să se facă numai în raport cu litera existentă pentru culegerea textului de bază (a textului curent care compune masa ziarului) în raport cu posibilitățile de a crea o „unitate în varietate”.

Dacă reușim să facem acest prim efort de a ne fixa pionii de atac, rămîne să trecem la a doua etapă, aceea a adoptării unei metode (consecvente) de paginare și compoziție a titlurilor, atît a celor cu un singur rînd, de text, cit și a celor alcătuite din rînduri multiple. Cele mai frecvente sînt trei: metoda așezării simetrice, cea a așezării asimetrice și cea a așezării „pachet”. Dacă ne alegem una din aceste trei variante, va trebui să fim consecvenți de la început pînă la sfîrșit, nu numai în cuprinsul aceluiași număr de ziar, ci în tot timpul cît apare ziarul cu această formulă.

Alegerea unei formule de evidențiere a titlurilor este o etapă superioară a fixării sistemului de titluri. În orice caz, și aici, după ce cădem de acord asupra uneia din multiplele metode de evidențiere (prin mărimea corpului de literă, prin familia literii, prin compunerea într-un anumit fel a titlului sau prin crearea unor anumite spații albe și eventuale sublinieri) va trebui să fim atît de consecvenți în exercitarea acestei metode pînă într-atît încît cititorii ziarului să recunoască și să adopte ca fiind al lor sistemul respectiv de evidențiere și subordonare a valorii titlurilor.

Pentru obținerea profilului definitiv al sistemului de titluri, ziarul va trebui să aleagă între posibilitățile de a alterna culegerea titlurilor cu literă de rînd și literă versală și posibilitatea de a crea o unitate prin adoptarea metodei unei singure familii de literă (cristal, grotesc, bodoni) sau unui singur fel de culegere (de pildă numai cu literă versală sau numai cu literă de rînd). Problema care se pune nu este cea al cărei sistem este mai bun, ci a consecvenței cu care secretariatul de redacție aplică sistemul ales.

E clar că dacă s-ar trece la introducerea (bine pregătită) a măsurilor de mai sus, n-am mai în-

tinî situația existentă în ziarele examinate pînă acum, cînd se poate constata cu ușurință că încă nu s-a ajuns în stadiul ca sistemul de titluri să fi constituit pînă în prezent o preocupare de primă importanță.

În condițiile existente ale tipografiei care culege și tipărește ziarul, oricare ar fi acestea, se poate obține cu siguranță un sistem de rubricare care să fixeze și mai bine ziarul în atenția cititorilor și mai ales să gradeze în

percepția lor optică atenția pe care dorim s-o îndreptăm asupra valorii și importanței materialelor publicate. Totul este să cîntărim și să gîndim cu chibzuială acest sistem de titluri și mai ales să-l aplicăm cu consecvență.

PROBLEME DE PAGINAȚIE

Din corespondența sosită pe adresa redacției noastre am desprins cîteva întrebări la care răspundem în cadrul acestei rubrici.

CAPUL UNUI ZIAR POATE FI PAGINAT ÎN DIMENSIUNI ȘI LOCURI DIFERITE ?

Este de la sine înțeles că e mult mai bine ca locul și spațiul acordat „capului” ziarului sau revistei să fie totdeauna același. Sînt situații extraordinare, cu ocazia sărbătoririi anumitor evenimente de extremă importanță, cînd capul ziarului poate fi deplasat. Se cunosc mai multe rezolvări. De cele mai multe ori întîlnim așezarea „capului” sub rîndurile culese cu literă mare, puternică, ale unei chemări sau lozinci. În asemenea ocazii e util să lăsăm cît mai multă libertură între cele două elemente. În alte cazuri „capul” este deplasat (dacă este mai mic decît formatul întreg al oglinzii) la stînga sau la dreapta paginii. În această formulă se va căuta ca litera cu care este culeasă lozincă sau elementul evidențiat în mod deosebit să nu depășească $\frac{2}{3}$ din înălțimea literii „capului”. Se observă foarte rareori micșorarea „capului”. De altfel nu e deloc recomandabil, cititorul fiind obișnuit să-și recunoască ziarul după anumite elemente fixe, printre care se numără și „capul” publicației respective.

DIMENSIUNILE ILUSTRAȚIEI SÎNT INFLUENȚATE DE CELE ALE PUBLICAȚIEI ÎN CARE APAR ?

Există desigur o scară a proporțiilor pentru mărimea clișeeilor paginate în ziare și reviste de format diferit. Totuși, la ziarele de format mic pare mai indicat, da-

torită rezultatelor obținute, să se indice dimensiuni puțin mai exagerate decît ar cere mărimea ziarului, deoarece imaginea, suprafața ei, acționează asupra privirii cititorului mult mai eficient. Un exemplu foarte ilustrativ al acestei afirmații îl constituie paginația revistei sovietice de format mic „Nedelia”, care de multe ori dimensionează fotografia pînă la mărimea totală a paginii.

CARE SÎNT CELE MAI BUNE SCHEME DE MACHETARE A PAGINILOR CU MAI MULTE CLIȘEE ?

Așezarea mai multor clișee într-o pagină este în realitate o problemă de arhitectură poligrafică. Elementele de care trebuie să ținem seama sînt: importanța conținutului imaginii, apropierea clișeului de textul la care se referă, gradul de inteligibilitate al fotografiei și, mai ales, planul imaginii (cît de aproape de cititor se vor afla personajele centrale ale fotografiei). Dimensionarea clișeeilor se va face în funcție de acești factori. E foarte bine să existe o subordonare a dimensiunilor. Monotonia se obține cel mai adesea prin clișee dimensionate egal. O schemă ideală putem realiza dimensionînd clișeele cît mai variat. Chiar se observă că atunci cînd unul din clișee este cel puțin de trei ori mai mare decît celelalte, schema paginii capătă o deosebită vioiciune, mișcare. Distribuirea „ilustrației” în pagină este o problemă de echilibru a petelor de alb și negru (alcătuite de texte și imagini).

EXISTĂ VREUN SISTEM AL LINIILOR DE CHENAR ?

Din liniile de chenar se pot obține cele mai variate posibilități de ornamentare și vertebrare a schemei de paginație. Cartușe, chenare, colțare, sublinieri, linii de despărțire și spițuri („spieslinie”). Avînd în vedere însă că garniturile de linii de chenar există și coexistă din abundență în tipografiile noastre, una din cele mai dificile sarcini ale paginatorului de ziar este să se descurce în multitudinea lor și să-și alcătuiască un sistem de linii de chenar. Aceasta se obține prin selecționarea lor și gruparea pe familii a liniilor asemănătoare. Apoi, eliminînd tot ce este prea încărcat și lipsit de gust, ziarul își va rezerva două, maximum trei chenare, pe care le va folosi cu cît mai multă economie. Pentru liniile de sfîrșit, spițurile, se va folosi de preferință linia de un punct sau două, pe toată lățimea formatului de text a articolului respectiv, și bine înțeles linia dreaptă, fără tremurături mai mult sau mai puțin inflorate. Sistemul de linii de chenar există, cu condiția ca fiecare ziar să și-l realizeze singur.

SĂ PREFERĂM RASTERUL MARE AL CLIȘEEILOR ?

Dacă este vorba de clișeele în-trebuințate de către ziarele tipărite la rotativă pe hirtie de tipar obișnuit (mat), atunci cel mai bun raster este cel cu un număr cît mai mic de puncte pe centimetrul patrat. Rasterul mare este singurul care face ca o fotografie să apară

in ziar neimbicsită. Bineînțeles că secretarul de redacție tehnic va indica zincografiei de fiecare dată rasterul respectiv în funcție și de luminozitatea și mărimea imaginii. Nu e o lege ca toate clișeele dintr-un ziar să fie executate cu același raster. Nici la revistele trase

la rotativă pe hirtie satinată nu e indicat un raster prea fin. Clișeele vor apărea imbicsite, șterse sau alteori, dacă sint întunecate, complet negre. Esențial este însă că retușul fotografiilor pentru zincografiere să fie realizat în funcție de rasterul cu care sint destinate să fie executate.

UNDE E BINE SĂ AȘEZAM CLIȘEELE MARI? IN PARTEA DE SUS SAU IN PARTEA DE JOS A PAGINII?

În primul rând trebuie spus că centrul de atenție, din punct de vedere al arhitecturii unei pagini este întotdeauna colțul din dreapta de sus. Ar urma ca clișeele mari să le așezăm după acest criteriu. Totuși ele se paginază mai întâi în funcție de importanța conținutului lor. Principalul este însă ca, indiferent unde este plasat clișeul cel mare, el să fie întotdeauna contrabalansat de un alt element grafic (clișee, titluri puternice, che-nare) tot atât de „tare”. E bine,

de asemenea, ca imaginile reprezentând peisaje de stepă, ape, să fie așezate întotdeauna în partea de jos a paginii. Tot așa cum peisajele alpine, fotografiile sportive cu sărituri etc., să fie așezate în partea de sus a paginii. Se poate afirma cu toată siguranța că locul unde se află clișeul cel mai mare din pagină este la fel de important, dacă știm să organizăm schema în așa fel încât rezultatul să nu fie neplăcut, dezechilibrat.

CARE TITLURI SINT MAI INDICATE PENTRU UN ZIAR BINE PAGINAT? MICI SAU MARI?

Nu se poate acorda prea multă importanță unei false probleme: „titluri mari sau mici”. Cea mai

mare importanță trebuie acordată sistemului de rubricaj al ziarului. Prin asta trebuie să înțelegem sis-

temul de titluri, tăietură, familie, corp, folosit în permanență de ziarul respectiv. E clar că dacă un ziar va folosi în același timp și titluri culese cu literă mare alături de titlurile culese cu literă mică, va provoca o impresie de nehotărîre, de haos. Nu ne referim aici la diferențierea importanței titlurilor prin evidențierea lor cu ajutorul mărimii corpului de literă, Atît titlurile mici cit și titlurile

mari sint la fel de bune dacă ele au fost organizate de către ziar într-un sistem, pe care să-l utilizeze cu consecvență. În momentul de față există reviste și ziare care folosesc pentru sistemul lor de rubricaj maximum cinci mărimi de literă. Orice abuz duce la aspect încărcat, care-l zăpăcește pe cititor. Unicul scop al sistemului de titluri este ca cititorul să poată citi *mai rapid și mai cu folos* ziarul.

CIT DE VARIATE SĂ FIE TITLURILE ÎNTREBUINȚATE LA PAGINAȚIA ZIARULUI?

Trebuie spus de la bun început că acest aspect al paginației este unul din cele mai nerezolvate, la ora actuală, în majoritatea publicațiilor din țară, cu excepția organelor centrale din București. Tendința paginației contemporane este către reducerea la minimum a caracterelor și familiilor de literă întrebuințate la alcătuirea sistemului de titluri folosit de un ziar. Există ziare și reviste care apar cu o singură familie de litere la titluri, în toate variantele ei, bineînțeles. Este inadmisibil astăzi să întrebuințăm mai mult de trei-patru, maximum cinci litere pentru culegerea titlurilor.

Eleganța constă în paginația simplă, vie, dinamică. Aceasta nu e obținută prin încărcare, înflorire, îngheșuire. Varietatea nesfirșită a literii de titluri existentă în tipografiile noastre este cea mai tristă moștenire a tipografiilor „de mercantilaj”, care se ocupau cu anunțurile mortuare și listele de bucate ale restaurantelor. Litera nouă este litera simplă, dreaptă sau cursivă, dar fără înflorituri și fără întorcăciuni. Litera din familia cristalelor se apropie cel mai mult de ceea ce am avea nevoie astăzi în paginile presei noastre din țară.

Note și comentarii

Eficiența muncii organizatorice a ziarului

Consfătuirea pe țară a țărănilor colectivști a subliniat importanța dezvoltării sectorului avicol. „Toate gospodăriile de stat și colective — a arătat tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej — trebuie să-și creeze un sector avicol puternic, să crească cel puțin 500—600 de păsări la suta de hectare. În unitățile situate în imediata apropiere a orașelor și centrelor muncitorești trebuie să se dezvolte creșterea industrială a păsărilor pentru ouă și carne, să se organizeze crescătorii cu cel

puțin 10.000—15.000 de păsări din cele mai bune rase specializate pentru producția de ouă”.

Orientîndu-se cu promptitudine, redacția ziarului „Flacăra roșie” din Arad, cu sprijinul comitetului orașenesc de partid, a organizat în zilele imediat următoare Consfătuirii pe țară a țărănilor colectivști un rodnic schimb de experiență între crescătoarele de păsări din gospodăriile agricole colective ale raionului, la care au participat președinți de G.A.C., ingineri zooteh-

niști, medici veterinari, secretari ai organizațiilor de partid și alte cadre din agricultură.

Redacția ziarului a reușit să orienteze precis, către un scop bine definit, lucrările consfătuirii avicole de la Arad. Sub acest aspect se evidențiază din nou adevărul că funcția organizatorică a ziarului înseamnă, în esență, nu numai a da indicații și recomandări, ci și a acorda un ajutor concret la rezolvarea unor probleme economice și politice prin organizarea unei activități vii, creatoare. Consfă-

tuirea de la Arad a debătut numeroase probleme ale dezvoltării sectorului avicol pe baza recomandărilor făcute la Consfătuirea pe țară a colectivștilor fruntași cu privire la creșterea păsărilor. Aflîndu-se în mijlocul cadrelor agricole fruntașe din raion, ascultîndu-le opiniile, ziaristii de la „Flacăra roșie” au înțeles în ce constă valoarea chemării pe care colectivștii din Grădiște au lansat-o la consfătuirea din Arad către gospodăriile colective din raza orașului și au hotărît s-o susțină temeii-

nic. Chemarea grădiștenilor prevede, printre altele, ca fiecare gospodărie să crească în anul viitor cel puțin 650 de păsări la suta de hectare. Redacția a pus ca titlu paginii sale speciale din ziua de 10 ianuarie 1962: „Pentru cel puțin 650 de păsări la suta de hectare”, sintetizând astfel întreg conținutul lucrărilor

Zi de salariu fără casier

Titlul acesta sobru se află deasupra unor însemnări scrise de Adriana Pavelescu (Ziarul „DRAPELUL ROȘU” nr. 9295 din 10 ianuarie 1962). Faptul în sine este într-adevăr nou, corespunzând relațiilor și concepțiilor socialiste existente în cadrul unui colectiv de muncitori mineri din Banat. Iată începutul acestui articol, care, pe bună dreptate, a stîrnit mult interes: „Biroul curat e împodobit cu mușcate. În sobă duduie focul. Intră un muncitor îmbrăcat în salopetă și se apropie de masa lungă. În fața lui teancuri de 100, 25, 5, 3 și cîte 1 leu. Alături, cîteva coli de hîrtie: Statul de plată, monetarul, listele abonamentelor la ziare și reviste. Ion Alexandru cercetează statul de plată, apoi ia din teancurile de bani suma ce i se cuvine. Consultă și lista abonamentelor, înscriindu-se pentru cîteva ziare și pune la un loc stabilit

Un specialist în cultivarea porumbului

Moș Porumbin este, bineînțeles, specialist în problemele cultivării porumbului. Pe deasupra mai este și foarte curios, deci se află veșnic în deplasare. Discută cu oamenii, merge pe tarla, dă un sfat ici, mai învață ceva colo și poposește în paginile ziarului raional „Avîntul” din Bistrița. Pentru a-i completa portretul ar trebui să mai adăugăm că limbajul său — ca al ori-

consfătuirii organizate de ziar.

Socotim necesar ca sub acest titlu mobilizator să continue apariția unor materiale diferite ca genuri publicistice care să susțină cu competență acțiunea de dezvoltare a sectorului avicol în gospodăriile agricole colective din raionul Arad.

suma de care era nevoie. Iscălește în dreptul rubricilor unde-i figura numele și părăsește camera. Un alt muncitor intră fără grabă în urma lui.

E zi de salariu la Baza nr. 4 Oravița a Întreprinderii miniere „Banatul”. Și, totuși, în biroul unde se aflau salariile pentru o chenzină nu era nici un casier”.

E foarte bine că tinăra gazetară timișoreană n-a apelat la „floricele”. E foarte bine că reportajul reproduce exact și concis, ca un document, evenimentul. Faptul în sine e destul de convingător. N-are nevoie de comentariu. Autoarea însă și-a închipuit probabil că cititorii nu vor putea înțelege pe deplin sensul într-adevăr nou și deosebit al acestei „zile de salariu fără casier” și a lipit o secvență ce reconstituie plata salariilor în vremurile de altădată. Acest episod e cu totul inutil.

cărui bătrîn ce se respectă — este un „limbaj viu”. Ultima oară l-am întâlnit în numărul 564 (6 ianuarie 1962) cînd împărțea cititorilor cele văzute la gospodăria agricolă colectivă din Galații Bistriței și, în același timp, împărțea cîteva din normele cultivării porumbului hibrid: arături cu tractorul la 26—28 cm, adîncime, însămînțarea la o tempera-

tură a solului de 8—10 grade etc.

Personajul din paginile „Avîntului” din Bistrița — de fapt o adaptare a unor inițiative publicistice din alte ziare — are toate șansele să-și câștige o faimă bine meritată în rîndul cititorilor. Pe lângă trăsăturile bine conturate ale eroului, materialul „scris” de el are meritul de a îmbina reportajul cu sfaturile practice. Fără nuanțe didactice, departe de orice prețiozitate, „Constatări

și însemnările lui „Moș Porumbin” sînt menite să facă propagandă agrotehnică nu numai accesibilă, dar și atractivă. Moș Porumbin denotă o activitate gazetărească animată de fantezie, de tendința de a face coloanele „Avîntului” din ce în ce mai interesante și mai refractare șabloanelor anoste. La început de an nou, se cuvine să-i urăm lui moș Porumbin o existență îndelungată marcată de cît mai multe asemenea constatări și recomandări.

Din comoara folclorului

Numărul 4379 din 6 ianuarie 1962 al ziarului regional sucevean „Zori noi” acordă folclorului spațiu larg în pagina sa culturală. Regiune recunoscută încă de mult ca una din cele mai bogate păstrătoare de comori literare populare, Suceava nu-și trădează nici astăzi faima. Transformările survenite în viața întregii țări și mai cu seamă cele petrecute în mediul rural l-au impresionat adînc pe stihuitoarul moldovean, îmbogățindu-i cîntecele cu aspecte noi, inedite.

Portretul „Poeta satului” iscălit de G. Jucan prezintă pe una dintre acele femei al cărei nume s-ar fi pierdut altădată în ne-

gura uitării: Elisabeta Țimpău, de 77 de ani, din Valea Seacă (Cîmpulung Moldovenesc).

Poate că o bogăție mai mare de date biografice depășind în precizie afirmații de genul „cît de dragi trebuie să-i fi fost oamenii și locurile natale”, ar fi conturat cu mai multă pregnanță figura „Savetei lui Țimpău”, demnă de a fi cunoscută. În aceeași pagină poeziile „Partidului meu” și „Hai cu toți” culese în comunele Vlăsinești și respectiv Valea Glodului completează acțiunea meritorie a ziarului sucevean de popularizare a folclorului regional.

Grupaj de materiale cu caracter educativ

Redacția ziarului „Făclia” din Cluj a publicat în pagina magazin a numărului 4727 un grupaj de citate judicioase alese din opera unor reprezentanți de seamă ai culturii din toate timpurile. Acest grupaj, apărut sub titlul „Oamenii de seamă despre religie”, îmbogățește substanțial profilul paginii magazin. Pe lângă articole despre noutățile tehnico-științifice, pe lângă prezentarea cetății Bologa de lângă Clucea, grupajul cuprinde material combativ pus în slujba celor mai stringente

sarcini ridicate de actualitate, căci lupta împotriva mentalității înapoiate se integrează în vastul proces al construcției socialismului în patria noastră. Scurte, dar precise, citatele merg direct la țintă.

Semnăind cu satisfacție apariția grupajului „Oamenii de seamă despre religie” trebuie să pomenim și lipsurile pe care, totuși, le vădește. Credem că materialul ar fi câștigat în eficiență dacă, în același spațiu, renunțîndu-se la o parte dintre cele 28 de citate, autorii celorlalte ar

fi fost prezentați cititorului în câteva cuvinte. În afară de faptul că unii dintre ei sînt mai puțin cunoscuți (filozofii chinezi

Siun Tzi și Van Ciun) însăși elementele biografiei ar fi mărturisit pentru mulți o intransigentă poziție antireligioasă.

Problemele pedagogice în presa raională

În primele zile ale noului an unele ziare raionale și-au îndreptat atenția către problemele școlii și educației. „Flacăra Moineștiului” și „Steagul roșu” (Petroșani) acordă în grupaje sau materiale izolate

un spațiu larg informațiilor, articolelor de analiză și sfaturilor cu caracter pedagogic.

Socoțim demnă de relevat prezența în paginile ziarelor a corespondențelor iscălite de pionieri. Fap-

tul este cu atît mai îmbucurător cu cît cei mai tineri corespondenți dezbate problemele proprii lor educației în școală și în organizație. Pe lângă Florentina Boca, autoarea informației „Ne pregătim temeinic” („Flacăra Moineștiului”), pionierii își aduc contribuția la alcătuirea paginii „Școală, educație”. În „Steagul roșu” din Petroșani activitatea cercului de corespondenți „N. D. Cocea” din oraș (de pe lângă Casa Pionierilor) sau chiar de pe lângă redacția

ziarului (Steagul roșu” nu precizează nimic) a asigurat un substanțial grupaj intitulat „File de vacanță”. Cu o maturitate ce trebuie subliniată se analizează acțiunile la care au participat copiii în vacanța de iarnă. Aceeași maturitate trebuie remarcată și în însăși redactarea corespondențelor. Un stil viu, lipsit de naivități sau stîngăcii, alegerea faptelor semnificative, denotă o îndrumare atentă în cadrul cercului de corespondenți.

de pretutindeni

Congresul ziaristilor din R. D. Germană

La Berlin, în luna decembrie 1961, au avut loc lucrările celui de-al 7-lea Congres al Asociației ziaristilor din R. D. Germană. Participanții la Congres au dezbătut principalele probleme care se pun în fața lucrătorilor din presa Germaniei democratice, un loc important fiind ocupat de analizarea luptei duse pentru încheierea Tratatului de pace cu Germania.

În numele Organizației Internaționale a Ziaristilor, Congresul a fost salutat de Jiri Meisner, secretar ge-

neral al O.I.Z. care, după ce a relevat meritele ziaristilor din R. D. Germană în acțiunile desfășurate pentru reglementarea pașnică a problemei germane, a anunțat că O.I.Z. a chemat pe membrii acestei organizații să sprijine lupta ziaristilor din R. D. Germană.

În încheierea lucrărilor Congresului au fost alese organele de conducere ale Asociației ziaristilor din R. D. Germană. În funcția de președinte a fost reales dr. Géorg Krauss.

Prigoana sălbatică împotriva ziaristilor sud-coreeni

● Revista americană „Time”, care nu poate fi bănuită de aversiune față de regimul din Coreea de sud, scrie: „Este foarte greu să se lucreze astăzi în presa sud-coreeană. Ziaristii sud-coreeni care erau în număr de 100.000 au scăzut la 15.000. Mulți corespondenți în vîrstă pînă la 31 de ani au fost concediați din redacții și din ordinul juntei militare au fost mobilizați

fie în armată, fie în corpul național de reconstrucție. Imediat după preluarea puterii, junta militară a interzis 76 de ziare, a închis 305 agenții de presă și a arestat 200 de ziarști. În fața unor asemenea măsuri, e de la sine înțeles ca în presă să se lucreze sub teroare și să nu apară nici un fel de critică împotriva regimului”.

Teroarea ultracolonialistilor francezi împotriva ziaristilor

● Teroarea ultracolonialistilor din Franța capătă accente tot mai puternice. Campania lor se exercită tot mai mult asupra ziaristilor. Revista franceză „Echo de la presse et de la publicité” publică o listă de atentate săvîrșite împotriva acestor ziarști. În afară de agresiunile săvîrșite împotriva lui Jean Maurice Hermann și a scriitorului Jean Paul Sartre, au fost comise atentate împotriva directorului principal al ziarului „Figaro”, Pierre Brisson, a redactorului șef al aceluiași ziar, Louis Gabriel Rolinet, împotriva directorului lui „France Soir”, Pierre Lazareff, a directorului lui „Le Monde” Hubert Beuve-Mery. Bombe au fost puse și în clădirea radioului din Toulouse, în cele ale redacțiilor ziarelor „West France” și „Charante Libre” din Angouleme.

НАША ПЕЧАТЬ

Журнал Союза журналистов РНР
Год VII — № 1 (69) январь 1962 г.

СОДЕРЖАНИЕ

Картины начала года

- Илие Рădulescu** — У источников несравненного опыта... Грубое наступление на свободу печати в США
Серджиу Фărcășan — Путевые заметки из США (II)
Иосиф Сава — Статьи атеистической пропаганды на столбцах газеты „Штиинца ши техника”

ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА ПЕЧАТИ

- В. Бăран** — Журналист и редакционный отдел документации

КНИГИ ЖУРНАЛИСТОВ

- Еуджен Лука** — Для чрезмерно серьезных товарищей
В. Бырлăдяду — Проблемный очерк и проблемы очерка

СОВЕЩАНИЕ РАБОТНИКОВ ГАЗЕТЫ „МУНКА” С РАБСЕЛЬКОРАМИ СО ВСЕЙ СТРАНЫ

- Григоре Золик** — Плодотворный обмен мнениями
Аурел Рăду — Два передовых корреспондента

РАЙОННЫЕ ХРОНИКЕРЫ

- Привал в городе, где выходит газета „Стяуа Рошиэ”
Г. Фирănescу — Как освещаются вопросы международной политики в некоторых районных газетах
Влад Мушătescu — Графическое оформление районной газеты (II) Вопросы верстки

ЗАВОДСКАЯ МНОГОТИРАЖКА

- Теодор Братеш** — В первые дни года — Ритмичное производство. О деятельности Союза Журналистов РНР. Редакционные вопросы. Заметки и комментарии. Отовсюду На четвертой странице обложки: Карикатуры **Г. Кириака**

OUR PRESS

Review of the RPR Union of Journalists
7th year, No. 1 (69), January 1962

CONTENTS

Sequences at the Beginning of the Year

Ilie Rădulescu: At the Sources of Unequaled Experience...

An Infamous Offensive Against Press Freedom in the USA

Sergiu Fărcășan: Travel Notes from the USA (II)

Iosif Sava: Atheist Propaganda Articles published by the Review „Știință și tehnică”

The Theory and Practice of Journalism

V. Băran: The Journalist and the Paper's Documentary Section

Books Written by Journalists

Eugen Luca: For Comrades Who Are Too Serious

V. Birlădeanu: The Reportage on Problems of the Reportage

National Conference of Voluntary Correspondents of the Newspaper „Munca”

Grigore Zoic: A Fruitful Exchange of Opinions

Aurel Radu: Two Leading Correspondents The District's Chroniclers

In the Town that Publishes the Paper „Steaua roșie”

C. Firănescu: How International Affairs are Featured in Some District Papers

Vlad Mușătescu: The Layout of District Papers (II)

Page-setting

The Factory Newspaper

Teodor Brătes: From the First Days of the Year — An Even Rate of Production

From the Activity of the Journalists' Union — Editorial Preoccupations — Notes and Comment — From Everywhere

Back Cover: Cartoons by **Gh. Chiriac**.

COLEGIUL DE REDACȚIE: **Const. Antip** (redactor șef), **Antal Albert**, **C. N. Constantiniu**, **Ion Felea**, **Nestor Ignat**, **Vasile Iosipescu**, **Nicolae Moraru**, **Octavian Paler**, **Alexandru Popescu**, **Ilie Rădulescu**, **Al. N. Trestieni**

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: București, Calea Victoriei, 163, Telefon: 15.21.02

Abonamentele se primesc de către difuzorii de presă din întreprinderi, instituții și de la sate, factorii poștali și oficiile poștale. Revista se găsește de vânzare la chioșcurile difuzării presei

Tiparul executat sub com. nr. 245 în Întreprinderea Poligrafică nr. 2, București, str. Brezoianu nr. 23-25



CARICATURISTUL

— Sigur, iar îmi întîrzie Muza!...



SOȚIA

— Iar a făcut o caricatură cu soțul care vine întîrziu acasă!



— A venit din nou să pescuiască o caricatură cu pescuitorul!...

Parafrazări noi pe teme învechite.



MUNCITORUL DE LA CANALIZARE

— Acum îl ert, data viitoare îl las să cadă înăuntru!...



CARICATURISTUL

— Iartă-mă că nu mai fac! ..



TĂȚEANUL

— Poate-l lecuiesc de această temă! ..



— Vezi?
— Acum văd!...

de
GH. CHIRIAC 62

P11583

PRESA noastră

Бен

1-2



REVISTA UNIUNII

ZIARIȘTILOR din R.P.R.



CUPRINS

- Sprijin sporit tinerelor gospodării.
- Gh. Secuiu* : Pentru o informație eficientă.
- Eugen Florescu* : Pledoarie pentru tinerii mei colegi.
- Dinu Hervian* : Despre pregătirea profesională a tinerilor ziaști.
- Florian Păunescu* : Educația socialistă — una din preocupările gazetei noastre de uzină.
- Radu Țiulescu* : Glasul Franței luptătoare!
- + *Paul Marian* : Specificul local în presa regională și raională.
- Victor Teodoru* : Două aspecte ale aceleiași probleme.
- Ing. Gh. Mihai* : O temă importantă solicită...
- Valeriu Buduru* : „Sprijină-ți vecinul, transmite-i experiența ta!”
- Crăciun Bonta* : Colaboratorii noștri de nădejde.
- Irina Zalai* — *Ștefan Covaci* : „Pentru marca fabricii“
- Radu Rupea* : Satele învață.
- Dinu Lăzărescu* : Drept la țintă!
- Gabriela Bucur* : Ziarul din luna octombrie...
- Allan Hutt* : Intensificarea monopolizării presei în Anglia.
- Prof. Juan Honorato (Chile)* : Despre problemele noastre actuale.
- Din activitatea Uniunii Ziaștilor.
- Preocupări redacționale.
- Note și comentarii.
- De pretutindeni.
- Coperta a IV-a : caricaturi de *A. Poch*.

Sprijin sporit

tinerele gospodării

Urmind cu încredere calea luminată de învățătura partidului, țărănimea muncitoare din țara noastră a trecut an de an, în număr din ce în ce mai mare, la munca înfrățită, pe ogoare unite, cu ajutorul mașinilor și tractoarelor statului, pentru a-și făuri o viață tot mai îmbelșugată și fericită.

La sfârșitul anului 1961, cele 6.424 gospodării colective existente atunci dețineau 68,4 la sută din suprafața agricolă și 70,2 la sută din suprafața arabilă colectivizabilă (fără localitățile de munte).

Între timp — în lunile ianuarie și februarie — pe lângă cele două regiuni cu agricultura complet colectivizată, Dobrogea și București, alte patru regiuni au declarat încheiat procesul de colectivizare a agriculturii. Aceste regiuni, după cum se știe, sînt: Banat — cu 483 gospodării colective în care cele 154.000 familii au adus 582.912 hectare; Cluj — 725 gospodării colective; Galați — cu 432 gospodării în care cele 197.625 familii țărănești și-au unit peste 560.000 hectare, și regiunea Hunedoara cu 318 gospodării colective în care peste 63.000 familii țărănești au adus peste 190.000 hectare spre a le munci în comun. Apoi au declarat încheiat colectivizarea agriculturii regiunile Ploiești, Argeș și Maramureș. Cu pași repezi spre încheierea procesului de colectivizare merg și țăranii muncitori din celelalte regiuni ale țării. Zilnic, presa ne informează despre noi și noi raioane în care s-a încheiat procesul de colectivizare.

Referindu-se la succesele obținute în procesul de transformare socialistă a agriculturii, tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej sublinia la Consfătuirea pe țară a țărănilor colectiviști: „Toate acestea confirmă pe deplin justetea aprecierii făcute de Plenara C.C. al P.M.R. din 30 iunie — 1 iulie 1961, că țărănimea noastră trece în masă spre gospodăria colectivă, urmează cu încredere linia trasată de partid; se poate prevedea că procesul de colectivizare va fi încheiat înainte de 1965“.

Se înțelege că în obținerea rezultatelor privind înscrierea de noi membri în gospodăriile colective, în lărgirea continuă a sectorului pe care îl reprezintă aceste unități, o contribuție de seamă au adus și ziarele ce apar în regiunile și raioanele respective. Sub îndrumarea organelor și organizațiilor de partid, aceste ziare au publicat regulat materiale de la colaboratori și de la corespondenții voluntari, privind consolidarea economico-organizatorică a gospodăriilor colective, în care autorii au arătat cum au fost obținute recolte bogate la hectar la toate culturile, cum au fost dezvoltate fermele de animale și cum s-au obținut producții sporite de carne, lapte, lână, ouă, cum a crescut proprietatea obștească a colectivștilor și care au fost veniturile realizate de ei la zile-muncă etc.

Răspindind experiența înaintată a gospodăriilor colective, ziarele respective au sprijinit de fapt munca și lupta ca fiecare gospodărie colectivă să se ridice la nivelul celor fruntașe — să obțină producții mari vegetale și animale, să-și sporească averea obștească, să asigure membrilor produse și bani cît mai mulți la ziua-muncă, să devină un tot mai puternic centru de atracție pentru țăranii muncitori care, pe baza convingerii și a liberului consimțămînt, să intre în rîndurile colectivștilor. Astfel, prețioase învățăminte au tras cititorii ziarului „DRAPELUL ROȘU“ de la Timișoara, bunăoară, din materiale, ca cel din numărul din 12 februarie a.c.: „Seară de întrebări și răspunsuri“ pe tema obținerii a 5.000 kg. porumb boabe în cultură neirigată. De asemenea, ziarul „FĂCLIA“ de la Cluj a publicat articole prețioase ca cel din numărul din 18 ianuarie a.c., intitulat: „Ne făurim o viață tot mai îmbelșugată“, semnat de Rusu Iosif, președintele gospodăriei agricole colective din Luna de Jos, iar ziarul „VIATA NOUA“ de la Galați a publicat o pagină întreagă compusă din articole, reportaje, însemnări etc., despre schimbul de experiență din comuna Romanu, raionul Brăila: „Femeile, participante active la întă-

rirea și consolidarea economico-organizatorică a gospodăriilor colective”.

Incheierea procesului de colectivizare în regiunile Banat, Cluj, Galați și Hunedoara cere ziarelor regionale și raionale respective să-și mărească eforturile spre a putea contribui și mai departe la traducerea în viață a sarcinilor trasate agriculturii de Congresul al III-lea al P.M.R., Plenara C.C. al P.M.R. din iunie-iulie 1961, de Consfătuirea pe țară a țăranilor colectiviști. Nu începe îndoială că în paginile acestor ziare vor apare diferite articole, reportaje, sfaturi agrozootehnice etc., privind continua consolidare organizatorică și economică a gospodăriilor colective, aceasta fiind o sarcină care trebuie să stea permanent în centrul atenției noastre în vederea desăvârșirii construcției socialiste la sate. Materialele apărute în ziare trebuie să arate, mai ales tinerelor gospodării colective, necesitatea de a-și dezvolta toate ramurile de producție pentru care există condiții de climă și sol. Astfel, pe lângă producția de cereale care constituie baza întregii producții agricole, gospodăriile colective trebuie să fie îndrumate spre a-și crea și dezvolta fermele de animale, grădina de legume și zarzavat, pomivitulura etc. Aceasta face cu puțință valorificarea la un nivel superior a resurselor naturale de care dispun gospodăriile colective, folosirea mai deplină și în tot cursul anului a brațelor de muncă, obținerea unor venituri mari an de an. Sporirea producției de cereale, mai ales de grâu și porumb, sporirea numărului de animale (din prăsilă proprie ori din cumpărări cu ajutorul creditelor de la stat), sporirea producției de carne, lapte și lână, sporirea numărului de păsări la suta de hectare (500—600 capete) și a producției de ouă și carne de pasăre — sînt sarcini de seamă care trebuie să fie susținute de ziare. Firește, ele trebuie să sprijine cu materiale cât mai bune, mai ales tinerele gospodării colective spre a-și dezvolta continuu proprietatea obștească, aceasta formînd izvorul puterii economice a gospodăriilor colective, al creșterii veniturilor gospodăriei și ale colectiviștilor. Trebuie larg popularizate acele gospodării care se preocupă cu atenție de sporirea proprietății obștești și criticate conducerile acelor gospodării colective care nu acordă grija cuvenită sporirii continue a avuției obștești.

Mergînd pe linia indicată de Congresul al III-lea al P.M.R., Plenara C.C. al P.M.R. din iunie-iulie 1961, Consfătuirea pe țară a țăranilor colectiviști — pe linia muncii și luptei pentru consolidarea economică a gospodăriilor colective, ziarul „DRAPELUL ROȘU” din Timișoara, bunăoară, pe lângă multe alte articole, în numărul din 11 februarie, a realizat o pagină bună, intitulată: „Președinții din gospodăriile agricole colective tinere întrebă — președinții din gospodăriile agricole colective fruntașe răspund”. Iată cuprinsul acestei pagini: „Cum e organizată munca în gospodăria noastră”, articol semnat de Ioan Peter, președintele gospodăriei colective din Recaș; „Retribuirea suplimentară a muncii pe echipe”, articol semnat de Andrei Ardeleanu,

președintele gospodăriei colective din Uihei; „Sector avicol puternic”, articol semnat de Vasile Selesan, președintele gospodăriei colective din Grădiștea; „Construcții ieftine și durabile”, articol semnat de Partenie Luca, președintele gospodăriei colective din Liebling. Asemenea pagină, cu articole care oglindesc experiența înaintată a unor gospodării colective, ajută tinerele gospodării să-și însușească această experiență, s-o valorifice și astfel să devină unități puternice din punct de vedere economic. O susținută luptă duce în această privință și ziarul „VIATA NOUĂ” de la Galați, care la rubrica: „Pentru 5.000 kg porumb boabe la ha în cultură neirigată” publică articole despre succesele unor cultivatori iscusiți, ori despre contribuția S.M.T.-urilor în obținerea unor producții sporite. Astfel, în numărul din 30 ianuarie a.c. a publicat articolul: „Mecanizatorii se pregătesc” semnat de ing. Ion Mătăsaru, agronomul șef al S.M.T.-ului „1 Mai” din Brăila. De asemenea, ziarul „FĂCLIA” din Cluj a înființat rubrica: „Știința în sprijinul producției”, unde dezbate problemele pe baza rezultatelor obținute în unele gospodării fruntașe, cum face, de pildă, în numărul din 1 februarie cu articolul: „Combaterea eroziunii solului”.

Continua consolidare organizatorică și economică a gospodăriilor colective depinde în mare măsură și de unirea gospodăriilor mici în gospodării mai mari. Aceasta asigură condiții optime pentru folosirea rațională a pămîntului, a utilajului, pentru utilizarea mai eficientă a forțelor de muncă și aplicarea agrotehnicii înaintate.

„În procesul de unificare — a arătat tovarășul Gheorghiu-Dej la Consfătuirea pe țară a țăranilor colectiviști — este necesar să se țină seama de particularitățile zonei și de condițiile concrete, economice și naturale, ale gospodăriilor, de posibilitățile lor de dezvoltare, de interesele și de dorința colectiviștilor”.

Atenția ziarelor ce apar în regiunile și raioanele complet colectivizate trebuie îndreptată spre ajutorarea tinerelor gospodării pentru ca ele să-și poată întocmi planuri de producție potrivit posibilităților lor, să-și organizeze bine munca pe brigăzi și echipe, în vederea obținerii unor recolte bogate de cereale și plante tehnice, în vederea dezvoltării creșterii animalelor și sporirii producției de carne, lapte, lână, ouă, extinderii legumiculturii, pomiculturii, viticulturii, creșterii averii obștești, a veniturilor gospodăriilor și ale colectiviștilor.

Popularizînd în continuare experiența bogată a gospodăriilor mai vechi, folosind cu pricepere diferite genuri gazetărești ca articolele de fond și de analiză, raidurile-anchetă, reportajele, schițele și povestirile, fotografiile, caricatura etc., ziarele din regiunile cu agricultura complet colectivizată vor putea să contribuie în tot mai mare măsură la munca și lupta pentru consolidarea economico-organizatorică a gospodăriilor colective, pentru făurirea unei vieți îmbelșugate a colectiviștilor.

Pentru

O INFORMAȚIE EFICIENTĂ

GH. SECUIU

Redactor șef al redacției de
Știri Interne — „Agerpres“

Luată sub raportul cantității, informația ca gen publicistic este cea mai răspândită în presa noastră. Este un lucru cunoscut că cititorii așteaptă de la ziar și radio să le comunice noutăți din viața de toate zilele, iar faptele noi pot fi redade bine și eficient prin informații, în cuvinte puține, lapidar și operativ.

Realitatea din țara noastră este excepțional de bogată. În opera de desăvârșire a construcției socialismului se nasc continuu fapte noi, mai profunde, mai bogate în conținut. Tematica informațiilor trebuie să fie tot atât de bogată și variată pe cât este de plină de conținut și de variată viața însăși. Pentru ziarist este deci o misiune de înaltă răspundere de a selecționa din aceste fapte pe cele mai importante și a le reda cititorilor într-un limbaj viu, interesant și clar. Este o misiune care cere pasiune, muncă plină de entuziasm, o multilaterală cunoaștere a realității și o continuă îmbogățire a pregătirii profesionale.

Pe această linie de îmbunătățire continuă a muncii de elaborare a informațiilor și de ridicare a calificării profesionale, în Redacția de știri interne a Agerpresului au fost luate, în ultimul timp, o serie de măsuri.

În buletinul de știri interne apăreau înainte un număr mare de știri, multe de mică importanță, care abordau probleme de interes strict local: în comuna X a fost construită o școală; la parterul noilor blocuri din orașul Y a fost deschis un nou magazin; furnaliștii au elaborat a 10-a șarjă peste plan; în comuna cutare a fost introdus curentul electric etc., etc.

În lumina sarcinilor specifice pe care le are o agenție de presă, „Agerpres“ furnizează, alături de știri oficiale, informații globale, de sinteză, care să intereseze un pu-

blic cât mai larg, să folosească pentru cunoașterea realizărilor poporului nostru în străinătate. Prin asemenea știri se redă cititorului dimensiunile, proporțiile realizărilor etapei actuale. Cititorul vrea să știe acum câte școli au fost construite în regiune, în câte comune s-a introdus electrificarea și alte informații asemănătoare care să-i permită să-și formeze o imagine despre ritmul în care se dezvoltă țara într-un domeniu sau altul.

În urma unei analize a rezultat că este necesară o mai bună profilare a informațiilor publicate în buletin, profilare care să țină seama atât de cerințele presei interne de a publica informații de sinteză, generalizatoare, cât și de cele ale emisiunilor pentru străinătate unde informațiile despre fapte mărunte sînt și mai puțin indicate. S-a hotărît, așadar, ca în buletinul intern să fie publicate informații care să redea cititorului o imagine precisă asupra stadiului la care s-a ajuns în dezvoltarea unui sector, asupra unor fenomene noi de mare interes public, în general informații care să trateze probleme cu înalte semnificații politice, economice și sociale. Firește că aceasta nu înseamnă ignorarea știrilor tratînd fapte singulare dar semnificative prin importanța lor, cum ar fi darea în funcțiune a unei fabrici, apariția unor inițiative deosebite etc. O primă dificultate întîmpinată în trecerea spre această orientare a fost o aparentă lipsă de subiecte noi, interesante, ceea ce a dus, prin

eliminarea știrilor minore, la reducerea volumului buletinului de știri interne. S-a hotărît atunci ca, fără a admite știri de mică importanță, să mărim numărul și să lărgim tematica pornind de la nivelul informațiilor sintetice și de la fapte cu adevărat deosebite. Aceasta presupune o cunoaștere mai profundă, mai multilaterală a realităților din viața noastră economică, științifică și social-culturală, o participare activă a întregului colectiv la descoperirea subiectelor noi și interesante.

În această ordine de idei prezintă interes o inițiativă aplicată în redacția de știri interne de la „Agerpres“. În scopul lărgirii tematicii informațiilor din agricultură cu subiecte noi, a fost inițiat un concurs pentru cel mai mare număr de propuneri de astfel de subiecte. La concurs au participat toți redactorii și corespondenții. Cel care a întrunit cel mai mare număr de subiecte apreciate ca noi și interesante a fost premiat. Din propunerile făcute au fost reținute un număr mare dintre cele considerate ca fiind potrivite pentru subiecte de informații susceptibile de a fi realizate într-o perioadă mai lungă de timp. Acest concurs, pe lângă faptul că a produs o inviorare a tematicii informațiilor din agricultură, descoperind o serie de domenii neexplorate, lărgind mult gama subiectelor ce vor fi realizate în viitorul apropiat, a fost totodată un examen pentru fiecare lucrător al redacției asupra posibilităților de a descoperi și selecționa fapte noi.

Asigurarea unor informații cu subiecte cât mai variate, capabile să reflecte conținutul bogat al realizărilor noastre, este problema care ne preocupă cel mai mult. Extinderea acestei forme de concurs și la alte domenii unde îngustimea tematicii se face mai mult simțită

și întocmirea mai judicioasă a planurilor, stimularea gândirii crea- toare a redactorilor și coresponden- ților, ascuțirea spiritului de observa- ție, dezvoltarea capacității de a selecta, de a sintetiza și generaliza faptele — iată linia pe care mer- gem și care ne va ajuta să asigu- răm o mai mare diversitate de sub- iecte din fiecare sector de activi- tate.

Preocuparea pentru descoperirea și selecționarea noului, demn de a fi comunicat cititorilor, rămîne un scop în sine dacă nu este împletită cu strădania serioasă de a-l reda în forme atractive. Realizarea unor informații interesante este condi- ționată în ultimă instanță de felul în care scriem, redactăm noutatea respectivă, subiectul informației. Arta ziaristului constă în modul de prezentare a faptului sau a fenome- nului nou pe care l-a descoperit.

În informație nu se admite pri- sosul sau divagațiile; ea cere însă faptul însoțit de elementele necesare pentru a-l face cel mai bine înțeles de cititor.

Informația devine interesantă, a- tractivă, atunci cînd este clar re- dactată, cînd tot conținutul său este subordonat punerii în lumină a su- biectului. Trebuie să existe o legă- tură de nedespărțit între conținutul bogat al informației și forma ei de prezentare.

Este greșită părerea că informația este un gen ușor care se poate re- dacta în grabă, pe picior. Fiind ge- nul maximei concentrări, munca de redactare a informației cere multă iscusință.

Sînt însă cazuri, și din păcate destul de frecvente, cînd noutatea informației este înecată în nume- roase afirmații generale, cînd ea se pierde într-o puzderie de date care de multe ori nici nu sînt în abso- lută legătură cu subiectul informa- ției.

În practică se întîmplă și cazuri cînd un subiect interesant își pier- de din valoare pentru că este tra- tat folosindu-se un limbaj tehnicist care trădează că autorul informa- ției nu cunoaște în amănunt tema tratată și tocmai pentru aceasta așterne pe hîrtie, aproape fără schimbări, formule tehnice folosite de specialiști cu care vin în con- tact ziaristii. Fără îndoială că un asemenea limbaj nu este accesibil maselor largi de cititori.

Deși au fost făcute progrese vizi- bile, mai avem încă de luptat îm- potriiva șabloanelor care plictisesc pe cititori și dovedesc o slabă pre- ocupare a autorilor pentru a găsi forme cît mai atractive, mai inte- resante de redare a faptelor. Pe de altă parte se întîlnesc manifestări de literaturizare forțată, artificială,

care ascunde de altfel lipsa de idei, de fapte, fără de care infor- mația devine searbădă.

Generalitățile arhicunoscute n-au ce căuta într-o informație. Infor- mația cere scoaterea în prim plan a faptului nou, interesant, compara- rea lui cu alte fapte pentru a-i sub- linia însemnătatea, înfățișarea lui sub aspectul relațiilor cu alte fapte. Tocmai pentru aceasta în ultimul timp în redacție se pune un mare accent atît pe verificarea veridici- tății datelor și faptelor conținute în informație, cît și pe expunerea lor într-o formă precisă, logică care să nu lase loc confuziilor, interpretă- rilor diferite. Și nu întîmplător se spune că, în general, este mai greu de realizat o informație bună de- cît un reportaj.

Așadar munca ziaristului care lucrează informații nu este deloc ușoară, ea cere multă pricepere, e- xigență, spirit inovator și în ace- lași timp mare operativitate. Ea o- feră zi de zi tabloul mărețelor cu- ceriri ale poporului nostru, îi dă sentimentul participării active la înfăptuirea lor, se simte mai strîns legat de viață. Informațiile, fiind un gen publicistic deosebit de apre- ciat de cititori, creează obligații în plus pentru ridicarea continuă a calității lor publicistice.

Pledoarie PENTRU TINERII MEI COLEGI

EUGEN FLORESCU

In acest articol autorul pune în discuție o problemă interesantă de presă. E vorba de ajutorul pe care trebuie să-l primească tinerii ziaristi după absolvirea unei forme de învățământ de presă. Întrebarea care se pune este: trebuie oare tinărul ziarist să facă de toate în cadrul secției redacționale unde a fost repartizat, sau trebuie ajutat să se perfecționeze în genul de probleme și în stilul publicistic de care se simte atras?

Noi am dori ca în paginile „Presei noastre“ tovarășii cu experiență să arate cum rezolvă ei asemenea probleme în cadrul redacțiilor în care activează.

De altminteri, la discuție este invitat să participe orice ziarist care are ceva de spus în această direcție.

REDACTIA

Zianist tinăr? Dacă stăm să ne gândim — noțiunea, luată după vârsta celor mai noi angajați ai redacțiilor, e foarte relativă. Relativă fiindcă în procesul de selectare a noilor cadre de ziaristi accentul se pune nu pe un curs pur mecanic al desfășurării etapelor de învățământ, ci pe cunoașterea vieții pe care trebuie s-o posede cel ce scrie la gazetă, o cunoaștere adevărată, din practică și nu numai din manuale. Avem astăzi așadar ziaristi tineri (tineri și ca vîrstă), dar și tineri ziaristi care în numărul anilor îi întrec pe alții mai vechi. Caracteristica generală a tuturor ziaristilor „tineri“ este deci experiența lor mai mică în meseria de gazetar și tocmai din acest punct de vedere am vrea să ridicăm unele probleme.

Sînt suficient îndrumați și ajutați tinerii ziaristi?

Firește, sînt de domeniul fabulei vremile de tristă amintire evocate de Sahia cînd, pînă a ajunge să i se încredințeze scrierea unor articole sau reportaje, ziaristul trebuia să facă ani la rînd cronica cimetirelor sau a cîinilor pierduți. În acest sens este edificator, de pildă, modul în care au fost primiți în redacții noi absolvenții ai cursului de ziaristi de pe lîngă Școala superioară de partid „Ștefan Gheorghiu“. Repartizați în secții, ei au și început să lucreze —

aproape de la egal la egal — cu ziaristii mai vechi. Un exemplu bun l-a dat în această privință colectivul redacțional al ziarului „Scînteia“ unde succesele noilor angajați au fost remarcate din primul moment. Lucruri asemănătoare s-au petrecut și se petrec la toate ziarele. La secția Tineret muncitorească a ziarului „Scînteia tinerețului“ a fost angajat tot dintre absolvenții Școlii superioare de partid „Ștefan Gheorghiu“ tovarășul Vasile Dinulescu și care — după numai două-trei luni — merge în același pas cu redactorii vechi ai secției.

Dacă pun totuși problema ajutorului pe care trebuie să-l primească tinerii ziaristi, o fac pentru alte motive. Este vorba de valorificarea cît mai judicioasă a forțelor lor, de crearea acelor perspective de viitor care trebuie să se deschidă în fața fiecăruia. Fiindcă, în materie de publicistică, a-l introduce pe cineva în ritmul unei gazete nu este încă totul.

Este de la sine înțeles că la început, cînd intri în redacție trebuie să participi în mod efectiv la întregul proces de redactare a ziarului. Tinerii ziaristi sînt repartizați în secții și li se încredințează sarcini în special pornind de la necesitățile redacționale. Normal ar fi, însă, ca în această primă etapă

ochii tovarășilor mai vechi să fie permanent atenți la ceea ce face și mai ales la ceea ce *poate* face tînărul lor coleg, la plusurile și minusurile care se evidențiază în scrisul său, la genul de probleme și la stilul publicistic de care se simte atras.

Lucrul acesta este foarte important nu numai pentru viitorul tînărului ziarist, dar pentru întreaga activitate a presei noastre. Din păcate, unii ziarisți mai vechi nu înțeleg aceasta. Cineva dintre noii angajați ai unui ziar bucureștean povestea că, simțindu-se atras de reportaj, a încercat să scrie mai mult în acest gen și a obținut succese. Iată însă că unii tovarăși mai vechi i-au spus: „Ia să scrii și analize! De acum numai analiză ai să scrii...“. Și, practic, i s-au încredințat numai sarcini care se pretau acestui gen.

Cui folosește un asemenea procedeu? În mod firesc ziaristul trebuie să fie capabil să folosească toate genurile, să poată să scrie și un material de analiză și un reportaj și o notă; eu sînt însă de părere că fiecare trebuie ajutat să-și definească linia publicistică principală, trebuie îndrumat să scrie și să se perfecționeze cel mai mult pe această linie. Oare nu va avea de câștigat un ziar — și totodată publicistica noastră în întregime — dacă la fiecare ziar vom face să avem un număr de articlari buni, un număr de reporteri buni, un număr de foiletoniști, pamfletari etc.? Îndrumarea spre folosirea unui amalgam de genuri de către toți ziarisții, manifestată uneori, nu ne este de folos. Să-i ajutăm deci (după o studiere atent făcută cu

toată răspunderea) pe tinerii ziarisți să înțeleagă că linia lor de dezvoltare cea mai bună e una sau alta, să-i sfătuim să se perfecționeze în acel domeniu, să-și creeze un stil adecvat, să găsească mijloacele de expresie cele mai bune. Oricine înțelege cît de important va fi pentru un ziarist tînăr dacă redactorul șef sau șeful secției îl va chema și-i va spune: „Cîteva luni la rînd am studiat atent fiecare articol al tău, ți-am dat în mod special să scrii materiale pe diferite teme, în diferite genuri. Părerea noastră este că tu poți fi un bun articlier. Perseverează deci în această direcție și fă totul ca să te desăvîrșești în acest gen, el este foarte important pentru ziar“.

Voi da în această privință un singur exemplu... negativ.

La un moment dat, în publicistica noastră a apărut un reporter cu o factură personală foarte atrăgătoare: Nicuță Tănase. Genul său de reportaj cu o evidentă notă de umor optimist servea foarte bine țelurilor publicisticii noastre, convingea pe cititor. Din păcate, Nicuță Tănase părăsește tot mai mult publicistica și stilul abordat de el amenință să dispară. Se pune întrebarea: avem noi în tînăra generație de ziarisți oameni capabili să-l preia? Avem. Iată un exemplu. La revista „Viața studentescă“ lucrează doi redactori care pot scrie foarte bine în acest gen: Ion Bucheru și Marin Sorescu. Reportajele publicate de ei în această revistă dovedesc cu prisosință talentul de reporter îmbinat cu un umor tonic, proaspăt. Folosiți însă cu exclusivitate numai în domeniul pro-

blemelor studentești și, mai ales, folosiți *la toate*, părerea mea este că ei se vor mărunți în tot felul de lucruri, iar publicistica noastră va pierde (Bucheru nu mai este de acum chiar „tînăr“ și lucrurile se și întîmplă așa).

În redacții se mai petrece un fenomen. Sînt unii tineri care, de la început, au făcut dovada că au ceva de spus, au atins deja un nivel publicistic de remarcant, li s-a arătat aceasta. În continuare însă ei nu mai sînt ajutați să se perfecționeze și după un timp constăți că folosesc același și același limbaj, aceleași formule, aceleași mijloace de investigație și chiar aceleași teme. Este pericolul cel mai mare: stagnarea la un anumit nivel, pericol — din păcate încă puțin combătut.

Este necesar ca redacțiile să se gîndească mai mult și mai eficace la tinerii ziarisți, după cum este necesar ca ei înșiși să caute mai mult a se desăvîrși într-un domeniu sau altul, să studieze și să învețe din experiența celor mai buni ziarisți cu care lucrează. S-a încercat în unele redacții să se creeze unele cursuri pentru perfecționarea celor mai tineri în meserie, dar ele n-au dat rezultatele scontate din lipsă de continuitate. N-ar fi posibil ca asemenea cercuri să fie organizate pe lîngă Uniunea Ziarisților? Bine îndrumat de către ziarisți de frunte, organizat sub forma unor discuții vii, pasionante, noi credem că un asemenea cerc (sau cercuri) ar da rezultate bune, ar duce la întărirea pasiunii pentru alegerea și practicarea unor genuri publicistice diferite, ar sluji — în ultimă instanță — publicisticii noastre.

Despre

PREGĂTIREA PROFESIONALĂ A TINERILOR ZIARIȘTI

DINU HERVIAN

Citesc observațiile unui coleg mai tânăr cu privire la folosirea în redacție a tinerilor ziariști și desprind din ele un sentiment de insatisfacție. Referirea directă, nominală, la unele „cazuri” pare să arate că este vorba de un sentiment mai mult inculcat autorului decît personal. Dar se poate să și greșesc. Ceea ce interesează însă este problema în sine, dacă există. Sint de acord că avînd prilejuri oportune de a spune unele lucruri utile, să nu le lăsăm să ne scape.

A fost pusă întrebarea : „Oare sint suficient îndrumați și ajutați tinerii ziariști ?” Și deși acceptă că „sint de domeniul fabulei vremile de tristă amintire evocate de Sahia cînd, pînă a ajunge să i se încredințeze scrierea unor articole sau reportaje, ziaristul trebuia să facă ani la rînd cronica cimitirelor sau a ciinilor pierduți”, autorul, citînd de rigoare și exemple de atitudine pozitivă a unor redacții, punînd multă circumspecție pentru a se feri de generalizări nejuste, se declară de fapt nemulțumit de chipul în care sint sprijiniți tinerii, de valorificarea nejudicioasă a forțelor lor, de faptul că nu sint înlesnite acele „perspective de viitor care trebuie să se deschidă în fața fiecăruia”.

Nu mă declar în favoarea ziariștilor de răspundere, și mai vechi, care într-o redacție sau alta ar încerca să impună ce'lor tineri propria lor alegere, obligîndu-i să scrie, cum s-a spus, „numai analize” sau numai informații. Și mi se pare de asemenea pertinentă observația că cei ce au în redacție sarcina îndrumării stagiarilor nu au dreptul să nu fie atenți față de înclinările individuale ale tinerilor și să nu-i călăuzească în a-și defini ceea ce s-a numit „linia publicistică principală”. Fie însă că este vorba de proaspeți absolvenți ai cursurilor de ziaristică, fie de tineri care lucrează de un oarecare timp în redacții, la mijloc s-ar putea tot așa de bine să fie numai o grabă finerească, o aspirație nerăbdătoare către acele conuri ale presei care sint luminate de reflectoare mai tari. Este bine într-un fel că avanscena foiletonului, reportajului, articolului, îi entuziasmează și-i cheamă pe cei tineri. Unde nu este dorința de a se califica pentru locul întii și pasiunea pentru profesie, își face repede loc scepticismul, atitudinea sterilă, care nu va da niciodată un mare gazetar și cu atît mai puțin unul comunist. Dar e dăunătoare și s-ar cuveni mai degrabă să contribuim la limpezirea confuziei

în care se află acei tineri care socotesc că de îndată ce au absolvit un curs de ziaristică și au fost admiși în redacții, au și devenit, numai în virtutea acestui fapt, gazetari. Sahia nu pleda împotriva uceniciei, care este utilă și obligatorie în orice meserie; el se referea la ucenicia prelungită și fără speranță, într-o epocă în care ziaristului — era el tânăr, era el bătrîn — i se interzicea dreptul la talent nu de teama vreunei concurențe în cîmpul creației ci pentru că talentul noului veniț putea constitui pentru ceilalți o primejdie din punct de vedere economic, o amenințare la post, un atentat la ceea ce în acel timp se chema eufemistic „piinea omului cea de toate zilele”. Ținut la rubrica „ciinilor pierduți” proaspătul angajat devenea uneori titularul ei viager, în pofida vocației sale jurnalistice. S-ar putea oare gîndi cineva la o comparație, evident hazardată, cu actualele condiții în presă, cînd nu gazetarul „vinează” postul ci, — ca să zicem așa — ziarile îi „vinează” pe ziariști, și mai ales pe cei tineri, în a căror formație și creștere se declară interesată orice redacție, fiecare redactor-șef, aceștia răspunzînd în fața partidului pentru pregătirea neîntreruptă de noi cadre, pentru innoirea și dezvoltarea conti-

nuă a presei? Tocmai pentru că rosturile presei sînt azi altele, pentru că ziarile noastre au sarcina să sprijine uriașă operă de transformare și de construcție socială, să participe la munca avîntată a întregului popor, avem în prezent atîtea ziare, tiraje de milioane și implicit atîta belșug de locuri în presă, — mare belșug.

Mai curînd ar putea neîniști azi pe cineva într-o redacție absența competiției între talente decît înmulțirea numărului celor harnici și înzestrați.

Dacă este vorba despre pregătirea profesională a ziaristului, — și poți lesne cădea de acord că nici în această privință timp mult nu este și că trebuie cîștigată fiecă clipă în procesul istoric, continuu, al înaintării spre comunism, — n-ar fi bine, totuși, să se omită că ea cere înainte de toate seriozitate, temeinicie, calitate; tocmai pentru că avem obligația să ne gîndim la „viitorul tînărului ziarist” și la „întreaga activitate a presei noastre”. Chiar dacă am admite geniu, la unul sau altul dintre tinerii absolvenți ai cursurilor de ziaristică, la unul sau la altul dintre stagiarii redacțiilor, ar fi vorba, mai probabil, de un geniu virgin. Pentru că oricît de mare ar fi avansul cu care un tînăr genial poate asimila, în comparație cu alții, experiența vieții, cultura, filosofia orientării marxist-leniniste în univers și în societate, știința și tehnica presei, ca să devină un adevărat ziarist el va avea nevoie de timp. Pe de o parte, mi se pare pozitiv faptul că tinerii simt asupra lor presiunea timpului, pe de altă parte sînt pe deplin încredințați că cei ce au răspunderea instruirii lor în redacții — fără a-i ține bineînțeles în loc cu tot dinadinsul — ar trebui să fie în mai mare măsură exigenți față de ei, îngrijindu-se ca timpul consacrat pregătirii lor profesionale să fie suficient: nici mai lung, dar nici mai scurt decît este necesar. Nu există domeniu al vieții în care rebuturile să provoace mai mari neajunsuri și mai multă suferință.

Poate să ne gîndim dacă nu avem de-a face cîteodată și cu unii dintre acei tineri cu care, oricît de onești ar fi în graba lor și oricît de mult ar „promite”, mai bine s-ar proceda dacă li s-ar face recomandarea obișnuită a împăratului August: Festina lente! (Grăbește-te mai încet!); sau aceea parafrazată a lui Boileau, conformă cu arta sa poetică: Hâtez-vous lentement et sans perdre courage (Grăbiți-vă încet, dar fără a pierde curajul).

Este adevărat că spre deosebire de învățămîntul jurnalistic practicat în universitățile din Occident, la noi cursurile de ziaristică nu poartă un caracter pur academic; la catedrele noastre, învățămîntul teoretic se însoțește cu perioade de practică în redacții. Mai este și avantajul că lecțiile la noi nu sînt ținute, ca de exemplu în S.U.A., de „specialiști” în problemele de teorie a presei care s-au pregătit exclusiv pentru o carieră didactică și care personal n-au lucrat niciodată în redacția unui ziar; noi folosim, atît la Școala superioară de partid cît și la Universitate, ziaristi-profesori, care lucrează permanent în presă și care au astfel, deosebit de nivelul științific necesar predării teoretice, și experiența participării lor directe la elaborarea unui ziar. Se presupune deci că repartizați în redacții, după absolvirea cursurilor, tinerii ziaristi nu pică, cum se spune, chiar ca musca în lapte. Și totuși, orice predare teoretică, chiar dacă este însoțită de unele perioade de practică, acestea inevitabil scurte și fără continuitate, nu poate să nu fie într-o anumită măsură grevată de academism. Pregătirea temeinică a ziaristului se va face fără indoială abia în redacție. De altminteri, practica a dat întotdeauna mai mulți ziaristi adevărați decît învățămîntul academic. Din punctul de vedere al etapelor de pregătire, e recomandabilă metoda care cere ca stagiul la ziar să preceadă în toate cazurile cursurile de jurnalistică. Aceasta dă și posibilitatea de a detecta, dacă există, vocația de ziarist, înainte de a cheltui, poate fără folos, cîțiva ani dintr-un timp prețios pentru toți, și mai ales pentru tînărul care își dorește o profesie în care să creadă și care să nu-l dezamăgească.

Apoi, pregătirea în redacții înseamnă cel mai puțin instalarea definitivă a candidatului sau stagiarului în genul foileton sau în genul reportaj, în secția cutare sau într-alta. Nu numai pentru că, așa cum s-a observat, „ziaristul trebuie să fie capabil a folosi toate genurile”, ceea ce este perfect just, ci pentru că el este obligat să cunoască, din practica sa ziaristică proprie, problemele industriei și ale agriculturii, ale literaturii și celorlalte arte, ale tehnicii imprimării unui ziar și ale organizării unei redacții. Întotdeauna i s-a cerut ziaristului, dar niciodată ca azi, în condițiile furtunoasei dezvoltări a științelor și artelor, a mijloacelor de comunicație și mai ales a construcției sociale

revoluționare din țara noastră, studiu și pregătire, experiență și multilateralitate. Ziaristica nu este numai un gen de activitate literară, ci o formă a activității sociale. Pentru un ziarist comunist, a fi reporter, foiletonist sau editorialist, nu poate fi un scop în sine. Membru al unei echipe redacționale, el este insuflețit de cauza ei comună — care poate fi servită desigur prin specializare dar care trebuie să treacă înaintea specializării. Nu mi se pare deloc ilogică pretenția unui ziar de a-i folosi pe tinerii absolvenți „pornind de la necesitățile redacționale”. Necesitatea redacției reprezintă, așa spune, în mod dialectic exact condiția în care se poate forma și dezvolta adevăratul ziarist comunist. Gazeta este rodul unei munci de echipă; oricare membru al echipei va simți nu numai răspunderea sectorului în care lucrează ci și a tuturor celorlalte. Fără a se pricinui migrațiuni nesfîrșite înlăuntrul unei redacții, de la o secție la alta, de la o rubrică la alta, ziaristului stagiar trebuie să i se asigure beneficiul experienței obținut odată cu trecerea prin mai multe secții ca și prin exercițiul mai multor genuri ale scrisului în presă. Redacția se va asigura astfel că noul lor tovarăș de muncă va putea răspunde cu eficiență spiritului de echipă necesar scoaterii unei gazete. Pentru că simțul de răspundere implică cunoaștere. Tînărul stagiar și viitorul ziarist nu poate decît profita din cunoașterea temeinică a sarcinilor și a muncii coechipierilor săi, la a căror realizare este chemat să participe. Vocația se realizează prin practică, ea se revelează și se afirmă în procesul unei munci variate, a unor sarcini multiple. Dacă cineva tinde spre reportaj sau foileton iar acestea reprezintă într-adevăr domeniul său, nimeni în climatul pe care-l asigură în redacțiile noastre morală socialistă nu l-ar putea împiedica să-și realizeze vocația și nimeni nu va arăta îngăduință față de cineva care astfel ar încerca să-i sugrume cuiva personalitatea. Dacă pe undeva ar exista să zicem nu reaua voință ci obtuzitatea cuiva, uesigur că acestuia rîndurile scrise de tînărul meu coleg îi vor fi de folos. Cine însă ar putea fi de acord că un ziar ca „Viața studentescă”, care corespunde ca organ de presă unui important sector al opiniei noastre publice, nu poate fi considerat un teren suficient de prielnic pentru un talent care are a se afirma sau că paginile acestei publicații de tineret nu ar merita „onoarea” de a fi ilustrate, chiar și

pe toată durata existenței sale, de o pană atît de valoroasă. Înainte de a se „defini“ pentru totdeauna, tînarului ziarist pus în cauză i-ar fi mai folositor mi se pare să mediteze o vreme și apoi să reconsidere tînul peiorativ în care utilizează noțiunea de „bun la toate“. Mai bine să contribuim la „definirea“ tuturor etapelor necesare în pregătirea temeinică a unui ziarist, decît să ne plîngem de „mărunțirea în tot felul de lucruri“ pe care, cu toate acestea, nimeni nu are de gînd s-o apere.

Există și prejudecata curentă că tinerii odată intrați în redacții urmează să fie dădăciți pînă la capătul zilelor. Asta explică de ce se întimplă într-adevăr uneori că, dacă îl lași pe careva o dată măcar fără să-l „crești“ se simte în ziua aceea omul ca o remorcă netrebnică abandonată la marginea drumului. În ce mă privește, mi se pare îndoielnic ca un tînar realmente dotat, care s-a dovedit a avea „un nivel publicistic de remarcant“ și „ceva de spus“, să „stagneze“ la o vreme fiindcă n-a fost „în continuare ajutat să se perfecționeze“. Cred mai degrabă că dacă unii tineri zariști folosesc invariabil în scrisul lor „aceiași limbaj, aceiași formule, aceiași mijloace de investigație și chiar aceiași teme“ este pentru că aceștia de fapt nu au prea multe de spus. Cînd ai cu adevărat „ceva de spus“, bineînțeles ceva nou, este pentru că ai văzut ceva nou, ai meditat îndelung, asupra unor fapte și probleme noi ce s-au înfățișat spiritului tău, pentru că ai înțeles unele lucruri pe care încă nu le-ai cunoscut. Cercetarea, descoperirea și analiza faptelor

constituie exercițiul de gîndire propriu unui ziarist. Cred că ar trebui să înlăturăm sensul filantropic, caritabil, al noțiunii de „ajutor“ și să încercăm a-i ajuta pe tinerii zariști prin mai multă exigență, veghind ca ei să studieze neîncetat realitatea și mai ales să gîndească asupra ei, avînd grijă ca ei să-și însușească cultura generală, necesară în presă ca oxigenul în văzduh, să învețe a-i iubi pe oameni și să devină din ce în ce mai umani, nu într-un sens profesional și doctrinar ci cu întreaga lor ființă. Nu vor lipsi atunci nici temele, se va reimprospăta neînterupt și limbajul, înavuțit în mod firesc. Condiția esențială a înoirii tematicice și a eliminării scrisului șablonard este să nu te îndepărtezi de sursele vitale a'le ziarului, să îți legătura cu viața oamenilor, cu procesele care se petrec în societate, în istorie, în jurul tău și în tine. În absența acestui contact, nu numai ziaristul tînar dar chiar și cel mai vechi, oricît de talentat ar fi el, va „stagna“, va scrie lucruri fără interes pentru cititori. Emile Zola spunea că stilul nu se capătă: te naști cu el așa cum te naști blond sau brun. Poate că Zola a avut dreptate, dar în tot cazul stilul nu există în afara noțiunii de conținut. Aș spune că stilul valorifică tema dacă te-ai îngrijit să aibă conținut, iar conținutul cizează stilul, dacă acesta există. Fără experiența continuă a vieții, fără exercițiul neînterupt al gîndirii, fără însușirea permanentă a valorilor culturii — cultura fiind un proces ca și viața — munca gazetarului nu e posibilă decît în mediocritate. Ar trebui insistat asupra ne-

cesității culturii și învederat că ea este esențială pentru ziarist nu numai în sensul că trebuie s-o asimileze dar să o și răspîndească. Înseamnă a spune lucrurile pe jumătate dacă recomanzi numai „însușirea“ culturii. Aș spune că cultura este un metabolism, un proces de asimilare și de desasimilare. Cu fiecare rînd ce-l scrie, ziaristul este dator să dea ceva cititorului.

Poate că într-adevăr atenția cu care sînt înconjurați la noi tinerii zariști păcătuiește prin excesivitate! Poate că ar trebui să le cerem mai mult în loc de a-i face pe unii să se simtă pe viață pensionari ai unui fel de redacție-incubator! Poate trebuie învățați mai ales să se ajute singuri! Nici să-l arunci pe om nedepins în apă ca să învețe singur a înota, dar nici să-l îți veșnic de pîntece ca să nu înghită apă!

Dacă cursurile de perfecționare a tînerilor zariști, încercate în unele redacții, n-au dat rezultatele dorite din lipsă de continuitate, același lucru s-a petrecut și cu diferitele cercuri profesionale care au fost organizate mai de mult la Uniunea Zariștilor. Ar fi excelent totuși dacă o mină de zariști tineri s-ar dovedi cu adevărat interesați și ar pune un dram de pasiune în a da însfirșit viață acestor cercuri — antrenîndu-i și pe zariștii cu stagiu și experiență mai îndelungată — pentru o luptă comună împotriva rutinei și pentru o valoroasă muncă de creație.

E bine, ba chiar e necesar, să contribuim pe cît putem la înmulțirea numărului de zariști talentați în paginile ziarelor noastre: beșugul nu strică niciodată.

Un manual
util gazetarilor:
„ZIARUL“
de A. V. Grebnev

În Editura de Stat pentru literatură politică din Moscova a apărut de curînd cartea „ZIARUL“ de A. V. Grebnev, redactor șef adjunct al ziarului „Izvestia“.

În această lucrare, autorul se ocupă de ziaristica sovietică, expunînd principiile după care se călăuzește și sarcinile ei, arătînd locul pe care-l ocupă ea în viața societății socialiste. Lucrarea acordă un spațiu important muncii redacționale, ziaristicii ca activitate de creație.

Cartea arată cum sînt îndrumate zărele sovietice de către organele de partid, cum este organizată munca în redacție, cum sînt organizate și cum funcționează colegiul de redacție, secretariatul, secțiunile, cum se face planificarea, cum se desfășoară munca de masă a redacției etc.

Cartea lui A. V. Grebnev dă multe sfaturi și recomandări folositoare zariștilor în munca lor de zi cu zi.

EDUCAȚIA SOCIALISTĂ, una din preocupările GAZETEI NOASTRE DE UZINĂ

FLORIAN PAUNESCU
 Secretarul comitetului de partid
 al Uzinelor „23 August”

Este îndeobște cunoscut că munca în colectiv are cuvântul hotărîtor în eliminarea rămășițelor capitaliste din conștiința oamenilor, dar un rol deosebit de important revine și ziariștilor care — adresîndu-se maselor — fac cunoscute trăsăturile tipice ale omului nou, creează curentul de opinie îndreptat împotriva tuturor manifestărilor nesănătoase, contribuind astfel la desăvîrșirea procesului complex de educație socialistă. Animat de acest adevăr și îndrumat îndeaproape de către comitetul nostru de partid, colectivul redacțional al ziarului „Viața uzinei” de la Uzinele „23 August” a introdus în planurile sale tematice, aproape număr de număr, una sau mai multe probleme de educație.

Un deosebit interes s-a acordat dragostei și respectului față de muncă. Tema este reluată mereu în știri, informații, portrete și reportaje. Inițiativa valoroasă a tinerilor din brigada montorului Gheorghe Grigore din secția motoare a constituit subiectul reportajului: „Să lucrăm fără nici un rebut”. Muncii-

torii mai bine pregătiți au hotărît să-i ajute pe cei rămași în urmă ori pe cei mai noi în meserie, dar și cei avansați s-au întrebat: „Noi ce facem? Ne oprim aici?” După zile de chibzuire au hotărît: „Să ne înscriem la liceul seral”. „Tot nu-i de-ajuns” — au remarcat Gheorghe Grigore, Cristea Jercău, Alexandru Panțian, cei cu calificarea cea mai înaltă, comuniștii. Și după alte zile de căutări au ajuns să definească inițiativa: „Să lucrăm fără nici un rebut. Să dăm numai lucru de calitate superioară”. (Amintim că pompele de injecție executate de ei primesc astăzi numai calificativul de „bună calitate”). Materialul nu s-a limitat să fotografieze o stare de lucruri. Apariția lui a prilejuit studierea metodei și adoptarea ei de către alte 8 brigăzi din uzină.

Pe aceeași linie, ziarul manifestă o strictă intransigență față de lipsuri. Articolul: „Condiții asemănătoare — rezultate diferite” demonstrează cum pe același loc de lucru, în aceleași con-

diții, două brigăzi au rezultate diferite pentru că au atitudini diferite față de muncă. Brigada de turnătorie a comunistului Ioniță Mitică obține lună de lună rezultate tot mai bune. Aici munca se desfășoară în colectiv pe baza unui grafic, ajutorul reciproc este o metodă obișnuită de lucru. În același timp, în brigada turnătorului Ernest König fiecare lucra la întimplare, unii lipseau nemotivat, în frunte cu responsabilul brigăzii care, foarte des, depășea măsura unui pahar de vin. Nici unul dintre membrii brigăzii nu frecventa cursurile pentru ridicarea calificării, iar responsabilul era complet lipsit de autoritate. Fiindcă König și brigada sa nu s-au urnit din punctul mort, ziarul a revenit. Pe baza materialului critic, tovarășul König a fost pus în discuția colectivului. Nu de mult brigada sa a câpătat din nou titlul de brigadă fruntașă și de data aceasta ziarul a intervenit, evidențiind această transformare într-un articol pozitiv. Reportajul „Marca uzinei — mîndria tuturor” relevă finalitatea muncii din uzina noastră. Și autorul, tehnicianul Traian Bărbulea, conchide: „Acolo unde pe un tronson de la linia de ciment, pe radiatorul motoarelor noastre, pe boghiurile vagoanelor cisternă strălucește inscripția „Uzina 23 August”, acolo se concentrează rezultatele muncii noastre. Acolo își aruncă privirea mii de ochi. Dacă ele sînt utile, rezistente, moderne, țîșnește și admirația.

— Minunat! Sînt de la Uzina „23 August”. Țin pasul cu tehnica nouă.

PE URMELE INIȚIATIVEI

„SA LUCRAM FARA NICI UN REBUT”

INTR-UN MOMENT CRITIC



De unde a pornit

La turnătorie de fontă, o brigadă lucrează fără a rebuturi

ECOURI

CONCLUZII

Runde de asistență tehnică

Pe baza informațiilor din UZINELE „23 AUGUST”

Spiritul muncii în colectiv a preocupat de multe ori redacția „Vieții uzinei”. Sub titlul mobilizator: „Să fii demn de vremea în care trăiești” gazeta a relatat cazul a doi strungari care lucrează, în schimb, pe aceeași mașină, dar obțin rezultate foarte diferențiate. Gheorghe Barbu, tânăr încă în meserie, i-a cerut lui Gheorghe Lescaie, meseriaș vechi și frunțaș în întrecerea socialistă, să-i dea și lui din piesele pe care maistrul i le repartiza în mod preferențial pentru că aveau o normă bună. Lui Gheorghe Lescaie nu-i păsa că schimbul său se afla adesea în gol de lucru. La cererea lui Barbu, răspunsul lui Lescaie denotă mentalitate învechită: fiecare lucrează după cum poate „ciupi”. După apariția articolului, Lescaie s-a făcut foc și pară. Comitetul de partid din secție i-a arătat în ce constă această lipsă. Discuțiile purtate cu mulți tovarăși de muncă l-au determinat să lucreze cu Gheorghe Barbu în comun toate piesele care vin la mașină, astăzi fiind amândoi frunțași ai întrecerii socialiste. Nu a lipsit din coloanele ziarului nici grija față de formarea viitorilor muncitori. Cazul fostului ucenic Dăneț Florian și al prietenilor săi este semnificativ. Într-o zi, patru tineri modelori, proaspeți absolvenți ai școlii de ucenici, indisciplinați și cu apucături urite, n-au mai venit la lucru. Unii dintre modelorii vechi s-au bucurat că au scăpat de ei, dar celor mai mulți cazul le-a dat de gândit. Făcuseră ei totul pentru a-i încadra în rândurile lor? După mai bine de o lună de lipsă din atelier, Dăneț s-a reîntors, dar colectivul a hotărât să nu-l primească până când nu-i va căli voinea. Trimis la atelierul de curățătorie, unde calificarea e mai scăzută, Dăneț a muncit totuși cu trageră de inimă. Se oprea adesea în fața conturilor de piese și, precizează reportajul, dorul de compas, de riglă și de daltă îl chema mereu. Reprimit între modelieri, Dăneț muncește și învață, fiind acum elev în clasa 8-a a liceului seral.

Portretul „Conștiința” prezintă chipul modelierului Temolian Băărăscu. Anul trecut i s-a dat să execute urgent un model pentru piesa semi-cuplă necesară fabricii de ciment de la Fieni. A lucrat două zile și a dat modelul înainte de termenul fixat. După predare, noaptea, și-a amintit că în grabă a uitat să execute o operație. Modelul folosit ar fi rebutat piesele. Nu a mai stat nici o clipă, s-a îmbrăcat și a venit la uzină. A oprit la timp formarea

și a salvat piesa de la rebut. Defectul a fost reparat pe loc în forma de pământ, așa încît turnarea nu a întârziat.

Comunistul Dumitru Sebe din secția mecanică a fost prezentat cititorilor de portretul „Nu s-a dezmințit”. Tovarășul Sebe nu s-a împăcat cu faptul că pentru prelucrarea unui postament de oală (utilaj siderurgic) serviciul tehnologic acordase 1.800 de minute. Executînd operația numai în 400 de minute și realizînd o depășire nefirească de 400%, el a cerut recalcularea normei. Cererea aceasta nu a fost un caz izolat. Ziarul a scos în relief cazuri asemănătoare din alte secții. Constatîndu-se, deci, o rămînere în urmă în sistemul de normare, colectivul redacțional, sprijinit de comitetul de partid, a luat inițiativa publicării unui ciclu de articole pe tema normării tehnice a muncii. Pînă în prezent au văzut lumina tiparului „Muncitorul și normarea timpului”, „Maistrul și normarea tehnică”, „Factorul principal al normării — tehnologul normator” și „Controlul normelor — sarcină importantă în organizarea producției”. Apariția acestor materiale a creat un reviriment în toate atelierelor. Tot mai mulți muncitori și-au revizuit poziția față de norme și față de prețul de cost, tot mai mulți maistri și-au dat seama de delăsarea lor condamabilă, iar tehnologii normatori au părăsit unele forme închistate de calcul, trec mai des prin ateliere folosind metoda colaborării cu muncitorii și maistri în stabilirea unor norme dificile la calcul. Acțiunea continuă și se va încheia cu o concluzie a comitetului nostru de partid.

Cînd a publicat articolul „Mașina, prietena noastră”, redacția a avut în vedere atitudinea diferită a unor muncitori față de mașină. Printr-o paralelă, articolul folosește exemplul strungarilor Ion Hogeș și Cristea Ciobanu de la motoare și al lui Manu Gheorghe și Dan Florea din aceeași secție. Dacă primii doi obțin produse de o înaltă calitate se datorește faptului că-și îngrijesc foarte bine mașina. Rebuturile celorlalți doi se explică numai prin lipsa lor de grijă, prin neglijență, fiindcă mașinile sînt de aceeași marcă și au fost aduse în același timp în secție. Articolul a fost discutat în grupa sindicală. Toți tovarășii lui Manu Gheorghe și Dan Florea au împărtășit opinia ziarului. Cei doi au fost determinați să-și revizuiască poziția. Acum ei se străduiesc să

țină cît mai mult mașina curată, în perfectă stare de funcționare, îmbunătățindu-și metodele de muncă.

De felul cum este folosit timpul de lucru de către fiecare muncitor depinde îndeplinirea ritmică a planului de producție. Majoritatea muncitorilor noștri muncesc organizat și respectă programul schimburilor de lucru. Mai sînt totuși unii, care se abat de la aceste norme ale vieții noastre noi. În vederea sprijinirii acțiunii comitetului sindicatului împotriva chiulangiilor și a celor care în timpul lucrului se ocupă prea mult de problemele personale, ziarul a publicat de mai multe ori pagini satirice. Scris sub formă de parodie la o cronică sportivă, foiletonul „Meci” biciuiește obiceiul tinerilor strungari de la strungurile mici din secția mecanică: Dumitru Florea, Gheorghe Ardeleanu, Constantin Păstăie și Nicolae Bunea de a lipsi nemotivat, de a se învoi nejustificat, de a întârzia aproape în fiecare zi. După „penalizarea” chiulangiilor în acest foileton, pe „terenul” atelierului strunguri mici s-au împuținat aceste meciuri din lipsă de „jucători”.

Sub îndrumarea comitetului de partid, ziarul a oglindit succesele obținute în munca de culturalizare și educație socialistă a muncitorilor. Materialul „Nici un om al muncii în afara activității culturale” evidențiază faptul că aproape 800 dintre salariații uzinei urmează cursurile școlii medii serale, școlii de maistri și ale facultăților. În fișele de cititori de la biblioteca uzinei sînt înscrși peste 4.000 de muncitori, tehnicieni și ingineri, peste 2.000 de tineri poartă pe piept insigne de „Prieten al cărții”. Timpul liber este folosit de către salariații uzinei în cele mai variate chipuri. O parte dintre iubitorii muzicii vin la cor, alții la brigăzile artistice de agitație. Sînt tineri care-și dezvoltă talentul în cercul de artă plastică și în cercul literar. Ziarul a analizat de multe ori aceste activități, stimulînd acțiunile pozitive și combătînd rămănerile în urmă. În articolul „Să răsunе cîntecul și satira” se face un apel cald la cei care se ocupă de activitatea artistică a uzinei în vederea stimulării inițiativei, a debarasării de formalism. Activitatea artistică trebuie să cînte avîntat realizările noastre. Ziarul dă posibilitate celor două cercuri — de artă plastică și literară — să-și valorifice producțiile, punîndu-le adesea la dispoziție o pagină literar-artistică. Colectivul redac-

țional și-a propus să dea în viitor o asemenea pagină trimestrială și, dacă se va cere, chiar de două ori pe trimestru. Activitatea Universității populare a făcut de multe ori obiectul unor materiale, dar pentru că majorității oamenilor muncii le place sportul și-și petrec o bună parte din timpul liber pe stadioane, ziarul s-a făcut cronicarul acestor evenimente, susținând permanent rubrica „Sport” cu cele mai noi știri din activitatea clubului „Metalul”. Și aici de multe ori s-a luat o atitudine intransigentă față de rămănerile în urmă a unora dintre sportivi, față de cazurile care duceau la eșecul formațiunilor noastre, față de atitudinea nesportivă a unora, militându-se pentru profilul moral ce trebuie să-l aibă un sportiv, combătînd diletantismul și atitudinea de căpătuială pe seama sportului.

Ziarului nu i-au fost indiferente nici relațiile de prietenie, de familie și de comportare în societate. Primind o sesizare scrisă, redacția a pornit să dezlege cazul turnătorului Constantin Truță. Acesta este un muncitor corect în uzină, disciplinat, apreciat de tovarăși, dar în afară Truță avea o altă atitudine. La criticile care i se făceau în legătură cu comportarea lui, el răspundea indiferent: „Cu viața mea fac ce vreau”. Truță socotea că este normal să vie acasă cu chef, să spargă ușa cu picioarele, să provoace scandal în localuri. Odată cu ziarul a fost informată și organizația de partid. Articolul „Ce s-a întîmplat cu Truță” a făcut cunoscută întregului colectiv cea de-a doua față a tovarășului lor. Colectivul în care muncește și ziarul l-au ajutat să-și dea seama că viața lui aparține întregii societăți. După această acțiune, Truță a devenit omul cu o singură față pe care o arată oamenilor fără să roșească.

Ziarul militează continuu și intransigent pentru o viață nouă în familie, bazată pe muncă egală, pe respect și ajutor reciproc. Prezentînd o paralelă între familia maistrului Gheorghe Neagu de la secția mecanic șef și cea a forjorului

Ion Tudorache, ziarul a ținut să arate ce succese poate obține un om dacă are o viață de familie omenească, întemeiată pe respect și dragoste, ca cea a maistrului Gheorghe Neagu, și unde pot să ajungă cei care privesc familia ca pe o feudă al cărei mic tiran se cred, ca forjorul Ion Tudorache. Tată a doi copii, acesta în loc să se întoarcă după amiază la cei dragi, umbla prin restaurante, iar cînd venea acasă, mai ales după primirea salariului, venea cu mîna goală, brutalizîndu-i pe ai lui. După apariția articolului „Două familii — două destine” Ion Tudorache a fost pus în discuția colectivului. Dar, fiind recalcitrant, colectivul insistă și acum să-l facă om, cu convingerea fermă că va reuși. Dacă va fi nevoie, ziarul va reveni asupra cazului.

De curînd a apărut materialul „Jurnal de familie”. Cît timp Bunea a fost sudor, a dus o viață de familie liniștită. Cînd s-a îmbolnăvit grav, soția s-a retras de la serviciu să-l poată îngriji. Dar iată că Bunea este promovat ca șef de echipă. Cîștigînd mai bine, a început să apuce pe alte dru-

muri. Drumurile acestea, întorto-chiate și negre, l-au atras și mai mult după ce a devenit maistru. Într-o zi a intentat acțiune de divorț fără să-și încunoștiințeze soția. Tribunalul i-a respins de două ori acțiunea ca nefondată dar, întrucît Bunea n-a înțeles că merge pe un drum complet greșit, ziarul a publicat foiletonul „Amintiri”. Și de data aceasta el s-a menținut pe vechea poziție. Cazul Bunea nu este limpezit. Redacția urmărește manifestările lui, atitudinea lui, și la momentul oportun va interveni cu un nou material, de data aceasta mult mai critic sau de apreciere pozitivă, pentru că nu se poate să fie socotit de oameni ca un tovarăș cumsecade atîta vreme cît în viața de familie se poartă ca un tiran.

Ziarului i-au scăpat însă din vedere alte aspecte ale educației socialiste. Bunăoară, despre relațiile de prietenie în muncă și în afara uzinei nu s-a scris încă nimic. Nu a fost dezbătut în coloanele „Vieții uzinei” respectul față de femeie și mai ales a fost scăpată atitudinea tinerilor față de dragoste și căsnicie. Aceste teme sînt prevăzute în planurile de perspectivă ale colectivului redacțional care și-a propus să le urmărească în numerele viitoare.

Problema educării omului nou, constructor al socialismului, este o preocupare esențială a ziarului nostru de uzină. La opera de formare a conștiinței socialiste participă, ca un factor important în sectorul ideologic, întreaga presă. De aceea cred că ar fi bine ca revista „Presa noastră” să deschidă o discuție amplă la care să participe activiști de partid, oameni de știință, literatură și artă, lucrători din presă, radio și televiziune, de la instituții cultural-educative, din învățămînt, oameni ai muncii, care să arate modul în care se ocupă și trebuie să se ocupe presa de creșterea și dezvoltarea atitudinii noi a oamenilor față de muncă, de colectiv, de îndatoririle lor sociale. Într-un cuvînt despre lupta dintre nou și vechi, despre triumful noului!

PROBLEME DE VIAȚĂ ÎNTR-UN ÎNDRĂGĂȘIT

Viata uzinei

ORGAN AL INSTITUTULUI DE ȘTIINȚĂ ȘI ÎNȘĂCĂȘIRE A MUNCII
1961 **11** MAI 1961

În îndrăgășita, conștiența participă

Marca uzinei — carina noastră de vîștă
Lucrarea țara îndulcitur

Angajamentul
antiteologie de la uzina „30 August”

Intrecerea socialistă
se desfășoară cu însuflețire

Căminul respectat

Calitate
primară

500 lire pentru plan

Două familii — două destine

Reparația de cea mai bună calitate

PTENZ II

SPECIFICUL LOCAL ÎN PRESA REGIONALĂ ȘI RAIONALĂ

PAUL MARIAN

Marile transformări care se petrec în țara noastră și-au pus amprenta în fiecare regiune, în fiecare raion. Nu există colț al țării, fie el cât de îndepărtat, unde industria să nu se dezvolte continuu, unde agricultura socialistă să nu facă progrese însemnate, unde viața cultural-artistică să nu cunoască o deplină înflorire. De aceea, în oricare regiune sau raion din țara noastră marile probleme ale desăvîrșirii construcției socialiste se pun cu aceeași tărie, fapt ce se reflectă din plin în paginile presei locale.

Nu e mai puțin adevărat însă că în oricare regiune sau raion există un anumit specific local, legat de așezarea geografică a teritoriului respectiv, de profilarea sa economică, de tradiție și obiceiuri, de dezvoltare culturală etc.

În ce măsură ziarele locale țin seama de acest specific; în ce măsură reiese de la prima vedere că un ziar apare într-un anumit loc și nu în altul?

Considerind interesantă această temă am răsfoit câteva ziare locale, cercetindu-le din punctul de vedere care ne preocupă.

Din paginile ziarului „ZORI NOI” din Suceava se desprinde, bunăoară, cu ușurință faptul că regiunea are o puternică bază forestieră și un important sector prelucrător al industriei lemnului. În toată luna ianuarie, aproape fără nici o excepție, fiecare număr al ziarului a tratat într-unul sau mai multe articole, reportaje, grupaje, probleme ale economiei forestiere. Faptul este cu atât mai merituos cu cât în cursul anului trecut numeroase întreprinderi forestiere din regiune au manifestat lipsuri în ce privește organizarea muncii, valorificarea complexă a lemnului etc. Se desprinde limpede faptul că redacția ziarului se preocupă permanent de îmbunătățirea în acest an a activității întreprinderilor forestiere, acționind în acest sens organizat și cu continuitate.

Trezește însă în același timp mirarea faptul că același ziar trece sub tăcere (cel puțin în numerele sale din ianuarie, pe care le-am răsfoit) activitatea de pe șantierul celor două mari combinate (de industrializare a lemnului și de celuloză) în construcție la Suceava. Aceasta cu atât mai mult cu cât ele sînt într-o fază avansată și vor trebui să înceapă producția chiar în acest an, cu atât mai mult cu cât e vorba despre cele mai importante obiective industriale din regiune. Este deci surprinzător că în presa centrală se

oglundesc mai des probleme ale acestor construcții decît în ziarul din Suceava.

Am urmărit și numerele din ianuarie ale ziarului „VIATA NOUĂ” din Galați în căutarea specificului local. Am constatat cu acest prilej faptul că ziarul se preocupă în special și pe deplin justificat de problemele legate de transformarea socialistă a agriculturii și sporirea producției agricole. Într-o regiune care cuprinde, în marea sa majoritate, terenuri arabile, într-o regiune complet colectivizată, este normal ca acestor probleme să li se acorde atenția corespunzătoare.

În alte privințe însă, paginile ziarului sînt deficitare în prezentarea unor probleme importante ale regiunii și centrului său de reședință. Greu își pot da seama cititorii ziarului, bunăoară, că la Galați a început construcția celui mai mare combinat siderurgic al țării. Desigur, lucrările sînt într-o fază incipientă și despre ele nu se poate scrie încă mare lucru. Dar există o seamă întregă de probleme adiacente deloc lipsite de importanță: pregătirea cadrelor de constructori, asigurarea transportului la locurile de muncă, aprovizionarea cu materiale de construcție, asigurarea locuințelor pentru muncitori etc., etc. Singurul reportaj — și acela sumar — despre locuințele ce se construiesc în cartierul Țiglina nu poate suplini aceste lipsuri.

În regiune există cele mai importante porturi la Dunăre din țară: Brăila și Galați. Și în această chestiune ziarul ar avea, desigur, ceva de făcut în direcția reflectării specificului local. Ne referim bunăoară la diferitele aspecte ale transportului fluvial, despre probleme de muncă și de viață ale marinarilor, lucrătorilor portuari etc. Or, citind ziarul „VIATA NOUĂ” nu-ți dai seama că regiunea este străbătută de cea mai importantă arteră de apă a țării. După cum ni se pare insuficient prezentată (ne referim din nou la luna ianuarie) activitatea șantierului naval din Galați și a celui din Brăila.

În sfîrșit, presupunem că cititorii ziarului „VIATA NOUĂ” ar dori să observe mai evident în paginile ziarului faptul că orașul Galați a devenit un important centru universitar. Preocupările studenților, activitatea de instruire a lor ar putea fi, credem, mai des întîlnite în coloanele ziarului regional.

Mai mult chiar decît la un ziar regional, specificul local trebuie să se

facă simțit la un ziar care apare într-o unitate administrativ-teritorială mai mică și anume raionul. Pentru orice cetățean al țării este limpede bunăoară care trebuie să fie specificul ziarului „FLAMURA ROȘIE” care apare la Reșița. Și trebuie spus de la început că în linii generale acest specific este prezent în paginile ziarului. În permanență ziarul vădește preocupare pentru viața și activitatea colectivului care muncește în cetatea oțelului. În luna ianuarie, de pildă, ziarul a urmărit cu stăruință, aproape zilnic, activitatea de pe șantierul furnalului nr. 2, a cărui construcție se apropia de sfârșit. Sporirea producției de fontă și oțel, creșterea nivelului de pregătire a cadrelor siderurgice, sînt probleme care se găsesc oglindite cu perseverență în ziar.

Din păcate, în unele numere se vădește o oarecare inconsecvență din partea redacției. Ne referim bunăoară la cele din 13 și 20 ianuarie — și parțial la cel din 17 ianuarie — din care nu se desprinde cu claritate existența și activitatea marelui combinat metalurgic. Pagina I a ziarelor menționate cuprinde o seamă întregă de probleme cu excepția celor legate de activitatea ce se desfășoară în combinat. Or, după părerea noastră, astfel de goluri nu sînt de loc indicate.

De asemenea, este de menționat că deși la Reșița există o puternică mișcare de amatori, bine cunoscută în toată țara, prea puțin se reflectă acest fapt în paginile ziarului raional.

La fel de evident ca și al ziarului ce apare la Reșița este și specificul „FLACĂREI MOINEȘTIULUI”, ziar ce apare în inima cunoscutului raion petrolier și carbonifer. Și în această privință se cuvine să spunem că ziarul din Moinești este puternic ancorat în realitățile regiunii, oglindind multilateral activitatea oamenilor muncii din industria extractivă. Dat fiind că în 1961 Trustul de foraj Moinești a dovedit lipsuri însemnate în activitatea sa, este meritos faptul că ziarul a început să urmărească din primele zile ale acestui an felul cum trustul își îndeplinește planul de producție. Cităm în acest sens articolul intitulat „La întreprinderea de foraj Moinești primele rezultate nu sînt satisfăcătoare”, amplă și documentată analiză a situației de pe teren. La fel, marele grupaj din 20 ianuarie „Rafinorii seriu ziarului”, amplul reportaj fotografic din viața minerilor „File de album” etc., etc. au fost, sîntem convinși, urmărite cu interes.

Singurul lucru pe care îl putem reproșa ziarului în ce privește respectarea specificului local este faptul că unele numere nu sînt suficient de echilibrate. Astfel, în două numere consecutive cele mai ample și mai bine paginate articole tratau despre prevenirea accidentelor de circulație și despre combaterea incendiilor, probleme desigur cu importanța lor dar care totuși nu-și justifică integral spațiul acordat în economia ziarului. În același timp, în tot cursul lunii ianuarie ziarul a publicat un singur reportaj — și acela doar informativ — asupra importantului obiectiv industrial în construcție: combinatul de industrializarea lemnului de la Comănești.

Ne-am ocupat pînă acum de două raioane cu un profil bine conturat: unul metalurgic, altul petrolier. Ce se întîmplă însă cu un ziar care apare într-un raion cu un caracter mai complex? Am căutat să răspundem la această întrebare răsfoind paginile ziarului „VIAȚA BUZĂULUI”. Am constatat cu acest prilej că ziarul reflectă destul de bine activitatea ce se desfășoară pe teritoriul raionului. Întîietatea o au — așa cum este normal într-un asemenea raion — problemele agriculturii. Ziarul nu neglijează însă să se ocupe destul de continuu și despre sectorul petrolier din raion (schela Berca), fabrica de mase plastice, transporturile feroviare etc. Și rubrica „De la munte la cîmpie”, pe care o considerăm meritosă, oglindește complexitatea raionului. De asemenea, ca o experiență pozitivă menționăm faptul că ziarul a publicat un articol despre o fabrică de mase plastice din Kiev (bun schimb de experiență pentru colectivul întreprinderii similare din Buzău). Totuși — deși nu acesta este sezonul cel mai potrivit — am fi vrut să citim în „VIAȚA BUZĂULUI” și cite ceva despre preocupările pomicultorilor, dată fiind ponderea relativ mare a acestui sector în economia raionului.

Încheiem cu aceasta scurta noastră incursiune în paginile unor ziare locale. Din cele constatate se desprinde faptul că deși majoritatea ziarelor oglindesc în general problemele specifice teritoriilor respective, nu s-au epuizat posibilitățile pentru ca acest lucru să se facă în și mai bune condițiuni. În acest fel considerăm că ziarele respective ar fi urmărite cu și mai mare interes de pături mai largi de cititori, că ele și-ar consolida originalitatea și personalitatea, fapt care este, desigur, de dorit.

MICROMONOGRAFII EXTERNE

În pagina a patra a ziarelor apar foarte rar rubrici noi. Cu atît mai valoroasă este inițiativa publicistică a ziarului „STEAUA ROȘIE” din Tg. Mureș materializată sub titlul „Să cunoaștem harta noii Africi”. Perioadic, în pagina patra a ziarului, acolo unde cititorul e obișnuit să găsească știrile și telegramele externe, „Steaua roșie” publică micromonografiile ale noilor state care s-au eliberat din jugul colonialismului. Titlul rubricii este foarte sugestiv: literele, desenate, pornesc dintr-o vignetă reprezentînd continentul african. „Îngropată” în material se află o dublă hartă. Cititorului i se oferă odată cu harta statului respectiv și specificarea locului geografic ocupat în Africa. Harta indică orașele și apele principale, vecinii, precum și scara la care e raportată.

Nu toate materialele apărute sînt prezentate cu grijă. De pildă: joi 11 ianuarie 1962, în „Steaua roșie” nr. 8 (1193), a apărut micromonografia „Nigeria” sub semnătura lui Ioan Roșu. E meritos faptul că în cadrul articolului sînt publicate, cu o literă mai distinctă, date sumare privind așezarea geografică, suprafața, populația și sistemul politico-administrativ al Nigeriei. Apoi urmează articolul propriu zis care înfățișează mai pe larg lupta popoarelor din Nigeria împotriva colonialismului englez. Cinci zile mai tîrziu, în nr. 12 (1197), ziarul „Steaua roșie” a publicat micromonografia „Republica Somalia” iar în nr. 19 (1204) un material despre Republica Malgașă. Aceste două articole sînt lipsite însă de datele rezumative, interesante și sugestive, amintite mai sus. „Să cunoaștem harta noii Africi” este o rubrică interesantă introdusă în „Steaua roșie” din Tg. Mureș.

Aducind un ultim salut celor opt victime ale terorii guvernamentale, un milion de oameni protestează pe străzile Parisului împotriva fascismului.



Glasyul Franței

luptătoare!

Opt atentate cu plastic într-un sfert de oră la Paris. ...O bombă explodează la sediul organizației partidului comunist din Nancy... Bilanț sîngeros în Algeria: 555 de morți în decurs de o lună de activitate teroristă a O.A.S. ...Scriitorul Vladimir Pozner grav rănit în urma exploziei unei bombe la domiciliul său... Trei bănci jefuite la Oran de către bandiți din O.A.S....

De săptămîni, de luni întregi, zi de zi, aceleași vești neliniștitoare... Atentate, explozii, morți și răniți... În fiecare dimineață, deschizînd ziarul, cititorul se întreabă cu un sentiment de adîncă îngrijorare: Oare ce s-a mai întîmplat în Algeria? Ce nouă fărădelege au mai săvîrșit ultracoloniștii?

Atentate cu plastic, jafuri și tilhării, crime abominabile... Oare aceasta este Franța, patria lui Rabelais și Pascal, a lui Voltaire și Diderot, a atîtor spirite luminoase, care au îmbogățit tezaurul culturii universale?

Hotărit, nu! Asasinii care se furișează cu viclenie pentru a lovi perfid în puterea nopții, haitele dezlănțuite care linșează muncitori pașnici, bestiile care ridică mîna împotriva celor mai buni scriitori ai Franței, nemernicii care dinamitează sediile organizațiilor muncito-

rești — aceste otrepe ale societății nu au nimic comun cu tradițiile, cu viața și aspirațiile poporului francez. Împotriva lor se ridică milioanele de muncitori și țărani, se ridică generosul tineret al Franței, se ridică partea cea mai conștientă, mai hotărîtă a poporului francez — comuniștii. Din nou, ca în atîtea rînduri în ultimele decenii, cînd soarta Franței era în primejdie, glasul comuniștilor francezi se face auzit cu tărie: fascismul nu va trece!

În această bătălie eroică, un loc de seamă ocupă presa comunistă și muncitorească în frunte cu „L'Humanité”, organul central al Partidului Comunist Francez. În împrejurări politice din cele mai complexe, organul P. C. Francez își îndeplinește în spiritul celor mai nobile tradiții leniniste tripla și indivizibilă funcție de agitator, propagandist și organizator colectiv.

O cauză mare generează energii mari. Pătruns de sentimentul răspunderii istorice, conștient că în joc e destinul Franței, ziarul comuniștilor francezi este neobosit în lupta grea cu dușmanii poporului. Zi de zi el răsucesște adînc bisturiul în cangrena fascistă, zmulge vîlul de minciuni cu care venala presă burgheză încearcă să acopere acti-

vitatea criminală a ultracoloniștilor, demască turpitudinea acelor care trădează instituțiile republicane. Mai presus de toate, „L'Humanité” cheamă la acțiune hotărîtă pe toți acei cărora le sînt scumpe idealurile de libertate și democrație

Și de cîtă nobilă pasiune dau dovadă colegii noștri, ziarisții comuniști de la „L'Humanité”, în această luptă aspră și grea! De la articolul de fond și pînă la ultima informație, de la reportajul demascator și pînă la explicația incisivă la caricatură — toate resursele de inspirație, talent și fantezie sînt mobilizate în slujba aceleiași idei — lupta împotriva neofascismului. Cîtînd în acest zile oricare număr al organului P.C.F. îți vin în minte cuvintele prin care Maiakovski a caracterizat ziarul comunist: Fiecare rînd — un glonte, iar articolul de ziar — un obuz tras asupra dușmanului.

Da, fiecare număr din „L'Humanité” e o salvă nimicitoare care nimereste în plin lagărul inamic!

„Poporul e acela care făurește istoria”. „Să împiedicăm activitatea bandiților din O.A.S.”, „Fascismul nu va trece” — iată cîteva din titlurile — sugestive prin ele înșile —

ILS SONT TOMBÉS POUR NOUS



Fanny DEWERPE (30 ani)
et Alain, copilul ei orfelin



Daniel FÉRY
(16 ani a peine)



Anne GODEAU
(24 ani)



Jean-Pierre BERNARD
(30 ani)



Suzanne MARTORELL (36 ani)
o la fete de „L'Humanité”
la centru de noștre fotografie



Edouard LEMARCHAND
(40 ani)



R. WINGENS (44 ani)
et so. Jeanne



Hippolyte PINAT
(58 ani)

LES MORTS
sont des vivants
mêlés
à nos combats

editorialelor apărute în decursul unei singure săptămâni (7—15 februarie) în ziar.

În aceeași perioadă, ziarul continuă să publice reportaje care dezvăluie pe deplin, pe bază de date și fapte concrete, caracterul antinațional, criminal, al activității O.A.S. În această ordine de idei semnalăm amplul documentar publicat consecutiv în câteva numere, sub titlul general: „O.A.S. ? O bandă de asasini !” Sub titluri mari, sugestive, care izbesc dintr-o dată atenția cititorului („Astăzi urma să fiu asasinat de O.A.S.“, „Pentru ce sînt îmbrăcată în doliu“, „Universitatea împotriva O.A.S.“ etc., etc.), ziarul publică materiale revelatoare despre fărâdelegile ultracolonialistilor.

„Francezi, fiți vigilenți ! Teroriștii sînt dușmanii Franței, dușmanii poporului francez !” — această idee revine neîncetat, ca un leitmotiv, în toate materialele ziarului. Și cu cît talent, cu cît măiestrie știu s-o spună tovarășii noștri de la „L'Humanité” ! Iată de pildă acest microfoleton, adevărată bijuterie a genului, apărut într-un număr din februarie :

„E un soldat al Franței. Nu mai înalt de trei degete. În dreapta are un dispozitiv. În acest dispozitiv se introduce o cheie cu care se răsucește micul soldățel. Atunci el face să răsunе talgerul ce-l ține într-o mînă și toba din cealaltă. El cîntă o singură arie : „Al-gè-rie Française” (Algeria franceză — sloganul ultracolonialistilor — n.m.).

„E o jucărie muzicală, *ultra-muzicală*. Poate că nu o veți găsi la negustorul dv. obișnuit. Ea se găsește însă peste tot în Algeria. Dacă veți izbuti să puneți mîna pe o astfel de jucărie, priviți cu atenție cutia ce-i servește de ambalaj.

„E un soldat al Franței : dar un soldat care nu provine din Franța. „Made in Germany” a avut grijă să imprime fabricantul grijuliu și național al acestei jucării naționale și mecanice.

„Nu-i așa că e cu ochi și cu sprincene ?

„Al-chè-ri vran-zai-se, Al-chè-ri vran-zai-se... Al-jeria vran-țe-ză, Al-je-ria vran-țeză”.

Să adăugăm, în loc de orice comentariu, că articolul intitulat „Un soldat ce vine din Ger-ma-ni-a” se datorește stiloului excelentului scriitor și gazetar André Wurmser, căruia bestiile fasciste i-au dinamitat, de asemenea, locuința, ziaristul și familia sa scăpînd ca prin minune cu viață.

ASASINI ! Așa-i stigmatizează ziarul, cu litere enorme, pe toată pagina întâia, pe bestiile din O.A.S. Pentru a înfiera crimele lor, pentru a protesta împotriva inadmisibilei îngăduințe ce le-o arată autoritățile, ziarul a chemat masele să manifesteze în stradă. 60.000 de parizieni răspund la această chemare și într-o coloană nesfîrșită demonstrează ceasuri de-a rîndul pe bulevardul orașului. Și de data aceasta reporterii ziarului sînt la datorie consemnînd „pe viu” și transmițînd redacției impresiile scrise în chiar tumultul evenimentelor.

„După cum sînt de față la reprimare sălbatică la care s-a dat poliția și care s-a soldat cu opt morți și sute de răniți. Despre toate acestea ei scriu, dar nu numai ca simpli martori oculari, ci ca acuzatori necruțători. „Poporul și-a strigat ieri indignarea : Două milioane de greviști în regiunea pariziană”, titrează „L'Humanité” pe

toată pagina întâia, a doua zi după „joia singeroasă”.

În același număr, ziarul închină o pagină întreagă celor opt luptători căzuți cu fața la dușman. „Ei i-au ucis !” Sub acest titlu, într-un chenar îndoliat, „L'Humanité” publică opt portrete zguduitoare ale eroilor căzuți. Este omagiul postum, grav și patetic ca acordurile funebre ale lui Beethoven, jerba de gladiole roșii pe care redacția comunistă o depune pe mormintele proaspete ale eroilor. Cîtă durere bărbătească, cu greu reținută, cîtă dragoste caldă, cîtă emoție pulsează în fiecare rînd, în fiecare articol !

„Daniel Féry nu-și va mai sărbători niciodată cei 16 ani...” „Anne Godeau, această viață luminoasă și curată, pe care au nimicuit-o...” „Christian, Michel, Yves — trei băieți mici și-au pierdut pe tatăl lor de 30 de ani : Jean-Pierre Bernard...” „Hypolyte Pinat își părăsise pentru cîteva ore straturile de flori...” Edouard Lemarchand iubea cărțile, pădurea, tovarășii și viața...” „Fanny Dewerpe : în această familie fascismul a ucis de 3 ori...” „Suzanne Martorell : cei 3 copii ai săi nu pot crede că ea nu se va mai întoarce niciodată...” Sub aceste titluri ziarul a evocat personalitatea fiecăruia dintre cei opt eroi. Opt titluri de gazetă ? Mai mult decît atîta : opt inmuri funerare, opt poeme țîșnite din oceanul de durere reținută, de dragoste și respect nemărginit pentru tovarășii care s-au jertfit în lupta aspră cu dușmanul.

În fiecare dimineață deschizi aparatul de radio, iei în mînă ziarul și ca niște umbre sinistre știrile despre nelegiuirile ultracolonialistilor te umplu de neliniște și indignare. Iarăși atentate cu plastic, iarăși linșaje, iarăși crime...

Dar nu, acesta nu este cîtuși de puțin glasul Franței ! Glasul autentic al Franței răsună în adunările și mitingurile muncitorești, care protestează împotriva barbariei fasciste, se face auzit tot mai puternic în orașe și sate, răsună în amfiteatre și aulele universitare — pretutindeni unde masele trăiesc, muncesc și creează valori materiale și spirituale, ce fac adevărata măreție a Franței

Glasul Franței, glasul Franței luptătoare, glasul adevărului și al patriotismului curat răsună în paginile presei comuniste, în frunte cu „L'Humanité”, organul central al Partidului Comunist Francez.

RADU ȚIULESCU

O cameră spațioasă, inundată de lumina unui soare strălucitor. Tovarășul Triță Făniță, directorul Trustului regional Gostat București, vorbește la telefon. Mă invită să iau loc. După câteva momente, punând receptorul în furca telefonului, rostește entuziasmat:

— Am vorbit cu Radu Bursuc. Un om și jumătate...

— ? ! ? ...

— Când îi rostesc numele, am impresia că toată lumea trebuie să-l cunoască. Radu Bursuc este mecanic și șef de secție la gospodăria de stat Dragalina. Om priceput și vrednic, este iubit de toți cei din jur. Și când îmi aduc aminte că doar cu vreo cîțiva ani în urmă era la începutul meseriei de mecanizator. Dar și atunci, unde lucra el se cunoștea: arătura era făcută „ca la carte“, nu-i scăpa nici o postată. Și celelalte lucrări erau executate la fel, cu atenție. E un om cu tragere de inimă. Așa l-am cunoscut și așa a rămas pînă în ziua de azi.

— Spunîndu-mi aceste cuvinte m-ați scutit de o introducere amplă.

Tovarășul Triță Făniță s-a uitat câteva clipe surprins. Apoi, zîmbind, spune:

— Mă iertați că v-am luat-o înainte. Dar despre ce este vorba?

— Vrem să știm ce părere aveți despre creșterea conștiinței noi, socialiste, în rîndul muncitorilor și tehnicienilor din unitățile agricole de stat, precum și despre felul în care presa contribuie la aceasta.

— Sint multe, foarte multe de spus despre așa ceva. Însăși tema abordată permite. Faptul constatat în numeroase împrejurări a demonstrat pe deplin că sentimentul responsabilității morale a oamenilor din unitățile noastre — ca de altfel din toate sectoarele de activitate de pe cuprinsul țării — față de propria lor conduită ca și de a

DOUĂ ASPECTE ALE ACELEIAȘI PROBLEME

celorlalți, atît în timpul orelor de lucru cît și după aceea, a crescut deosebit de mult. Acest fapt se datorește partidului, care a știut să-i educe multilateral pe oameni. Cînd spun așa ceva, mă gîndesc la multiplele posibilități ce au fost puse la dispoziția celor ce muncesc pentru a-și ridica nivelul cultural și profesional. Mecanizatorii au putut să-și îmbogățească neconținut calificarea în școli speciale, muncitorii din sectoarele de producție vegetală și zootehnic au participat an de an într-un număr sporit la cursurile agrozootehnice de masă. De asemenea, schimbul de experiență dintre unități pentru aplicarea celor mai bune metode agrotehnice sau de îngrijire a animalelor precum și în organizarea muncii au dus la ridicarea conștiinței noi, socialiste, a oamenilor. Nu trebuie să uităm însă că un aport deosebit a fost adus în permanență de către presă.

— Puteți exemplifica cu câteva fapte concrete din anul 1961?

— Cîteva fapte ați spus? — rosti întrebător tov. Triță Făniță, căuțînd într-o parte a biroului și scoțînd la lumină un dosar voluminos. Printre numeroasele hîrtii ce se află aici se găsesc și articole decupate din ziarele și revistele ce au apărut în anul trecut. Presa a popularizat pe larg experiența frun-

tașilor unităților noastre, a contribuit la popularizarea celor mai bune metode cu ajutorul cărora s-a sporit producția vegetală și animală. Acesta este un aspect. Mai există un alt aspect, la fel de important. Este vorba de ajutorul căpătat pe această cale pentru înlăturarea lipsurilor existente. Acolo unde unii oameni au dat dovadă de indiferență față de avutul obștesc, unde treaba s-a făcut, cum s-ar spune „de mîntuială“, ori acolo unde cadrele de conducere n-au știut să mobilizeze îndeajuns colectivul de muncitori și tehnicieni ai unităților, presa a sesizat la timp, atrăgînd atenția. De pildă, în numărul 3880 din 6 decembrie 1961, „Steagul roșu“ din București a publicat un foileton intitulat „Făt-frumos din Merigoala“. Prin el se atrăgea atenția asupra activității contabilului șef al unității care dovedise o totală indiferență față de mînuirea judicioasă a fondurilor gospodăriei de stat în care lucra. Conducerea unității a luat imediat măsurile necesare.

— Dar au fost cazuri cînd, în urma apariției unor materiale critice, muncitorii și tehnicienii și-au dat seama de lipsurile pe care le au și și-au îmbunătățit activitatea?

— Desigur. În numărul 3990 revista „Urzica“ a publicat un material critic în care se arăta că la sediul gospodăriei de stat „I. L. Caragiale“ din Lehliu nu se luase nici o măsură pentru adăpostirea unei importante cantități de îngrășăminte chimice primite în unitate. Oamenii au discutat materialul critic și au găsit modalitatea de adăpostire a îngrășămintelor. Un alt exemplu. În numărul din 3709 al ziarului „Steagul roșu“ publicat în 19 mai 1961, a apărut un articol critic despre rămînerea în urmă în executarea lucrărilor agricole la culturile prășitoare din gospodăriile de stat Bordușani, Bărăganul, Dîlga, Căzânești și Urziceni. În toate

O TEMĂ IMPORTANTĂ SOLICITĂ...

Ing. GH. MIHAI

Şeful Serviciului de conservare a solului din Ministerul Agriculturii

aceste unități, atât muncitorii cât și cadrele de conducere au căutat să înlăture lipsurile semnalate. Rezultatul? Printr-o mai bună organizare a muncii (în care a intrat folosirea judicioasă a întregului timp de lucru precum și utilizarea mașinilor agricole cu toată capacitatea lor) gospodăriile de stat amintite au executat în cel mai scurt timp lucrările restante.

— Sînt într-adevăr fapte semnificative.

— Aș mai dori să adaug — dacă-mi este permis — încă două, din care se observă cu prisosință creșterea conștiinței noi, socialiste a oamenilor muncii.

— Vă rog.

— Nu de mult, în Bărăgan a viscolit și a nins din belșug. În aceste zile, cînd în cîmpia munteană crivățul și zăpada se simteau de minune, doi muncitori, pe numele lor Pandele Dincă și Ion Dobre din gospodăria de stat „Ion Roată”, raionul Urziceni, ajutați de ciobani; Radu Matei și Ion Ghiță au cărat cu remorcile cîteva zile la rînd la o distanță de peste 10 km hrană pentru oile gospodăriei. În acest fel animalele au primit nutrețurile la timp. Și asemenea lor în aceste zile au fost mii de oameni din unitățile noastre. Al doilea fapt. Odată cu discutarea sarcinilor de plan pe anul 1962, muncitorii și tehnicienii din gospodăriile de stat ale regiunii București au analizat temeinic și au constatat că sînt posibilități de sporirea producțiilor vegetale și animale. Drept urmare ei au hotărît să obțină în medie cîte 2.590 kg grîu, 4.211 kg porumb boabe, și aproape 2.000 kg floarea soarelui la hectar, precum și cîte 3.100 litri lapte de la fiecare vacă furajată. De asemenea s-au angajat ca toate unitățile să însumeze la sfîrșitul anului un beneficiu de peste 220 milioane lei, adică cu 92 milioane lei mai mult decît se stabilise inițial. O parte din aceste fapte au fost oglindite la timpul lor în presă. Și aș încheia cu o propunere, dacă se poate...

— De ce nu?...

— Ar fi de dorit ca cei ce au scris mai ales un material critic despre activitatea unei unități sau a unui om să revină prin locurile pe unde au trecut pentru a se convinge de eficiența articolului. Pot avea prilejul astfel ca a doua oară să scrie un material pozitiv.

VICTOR TEODORU

Ziarele centrale, regionale și raionale, emisiunile radioteleviziunii, jurnalele de actualități ale cinematografilei abordează în ultima vreme eficient și în cele mai diverse modalități tema luptei pentru creșterea suprafeței cultivate a țării. Recuperarea și repunerea în circuitul economic a unor terenuri întinse socotite neproductive, folosirea rațională a fondului funciar, valorificarea terenurilor slab productive, în pantă și erodate, a devenit o importantă problemă de stat.

La plenara C.C. al P.M.R. din 30 iunie — 1 iulie 1961, tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej semnala faptul că deși suprafața arabilă a țării noastre a crescut între 1955 și 1960 de la 9.662.000 ha la 9.821.000 ha, acest spor nu poate fi considerat mulțumitor. Plenara a stabilit surse concrete privind creșterea suprafeței arabile a țării la 10.200.000 ha pînă în anul 1965.

Un mijloc important de creștere a fertilității solului și de mărire a terenurilor productive îl constituie stăvilirea și combaterea eroziunii. Zeci de mii de hectare de pămînt și-au pierdut, datorită procesului de eroziune, stratul fertil de sol. Refacerea acestui strat acoperă în timp o perioadă foarte îndelungată. În plus, slaba fertilitate a unor terenuri provoacă anual pierderi importante prin scăderea simțitoare a producției agricole. Sărăcirea solului în substanțe nutritive necesare plantelor se conjugă în unele locuri cu o accentuare a fenomenului de secetă (în urma scurgerii puternice a apelor provenite din ploii și topirea zăpezilor). Pentru oricine e clar că daunele pricinuite de eroziune fondului nostru funciar se datoresc, în cea mai mare proporție, gospodăririi defectuoase a pămîntului sub regimurile trecute. Se cunosc fapte scandaloase cînd, mo-

niți de profituri mari, urmărind avantaje imediate, moșieri și comercianți venali au defrișat păduri întinse și au deștelenit pășunile și terenurile în pantă, fără să ia vreo măsură de protecție a solului. Parcelarea terenurilor în loturi orientate din deal în vale și atribuirea pentru pășunat a celor mai necorespunzătoare terenuri au dus la intensificarea procesului de eroziune.

Elaborînd planurile de dezvoltare socialistă a agriculturii românești, partidul nostru a dat indicații precise privind prevenirea și combaterea eroziunii solului.

Acțiuni sistematice și de amploare au dat rezultate importante. În anii noștri, prin organizarea rațională a teritoriului, procesul de eroziune a fost oprit pe o suprafață de peste 1.200.000 ha.

Cele cîteva date sumare expuse mai sus nu și-au propus altceva decît a evidenția importanța și amploarea luptei împotriva eroziunii solului, rolul ei deosebit în ansamblul măsurilor prevăzute în documentele de partid și de stat privind dezvoltarea agriculturii socialiste.

Interesul ziaristului pentru această temă majoră din viața economică a țării noastre mi se pare justificat. Cum e abordată însă tema? În ce mod e susținută? Știința ridicării capacității de producție a pămîntului și a creșterii suprafeței arabile a țării oferă ziaristului posibilități mari de afirmare a măiestriei și fanteziei sale. Mi-amintesc, de pildă, cu plăcere de splendidul reportaj despre dealurile Dobrogei, publicat de Traian Coșovei în ziarul „SCINTEIA”. Scriitorul-reporter a poposit adesea pe meleagurile dobrogene. Recent, uimit de transformarea unor dealuri, el a purces la o atentă investigație. Realitatea i-a confirmat ce rezultate

poate da munca de combatere a eroziunii solului.

Evenimentul nou, faptul de mare semnificație politico-economică trebuie să atragă în măsura cuvenită atenția ziaristului. Și în satele noastre se petrec multe asemenea fapte. Mă gândesc, de pildă, la acel moment de profundă semnificație când s-a pornit asaltul împotriva terenurilor erodate de la Tîrzii (regiunea Iași). Acțiunea care a mobilizat sute de oameni s-a desfășurat de-a lungul unei mari perioade. „Terasesele” de la Tîrzii deveniseră de mult cunoscute în regiunea Iași și în alte locuri din țară, specialiștii din Ministerul Agriculturii dăduseră de mult un excelent calificativ muncii acestui șantier, dar ziarul „FLACĂRA IAȘULUI” nu luase încă inițiativa de a populariza experiența bună a colectivităților de la Tîrzii. Mai receptivi, reporterii ziarului ar fi putut să constate lesne eoul stîrnit de lucrările de la Tîrzii și ar fi dat tiparului informațiile, reportajele cuvenite. Acest lucru era firesc, dacă ne gândim la faptul că în regiunea Iași se desfășoară o largă acțiune de combatere a eroziunii solului.

În expunerea făcută la adunarea activului de partid din regiunea Iași, la 22 septembrie 1961, tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej arăta că „pentru creșterea producției agricole, pe lângă ridicarea continuă a productivității pe terenurile bune, una din sarcinile cele mai importante ale organelor de partid și de stat din regiune este organizarea unei largi acțiuni de combatere a eroziunii solului. Valorificarea rațională a acestor terenuri erodate constituie o foarte mare rezervă pentru creșterea producției agricole a regiunii Iași. Se prevede ca pînă în 1965 să se execute lucrări de combatere a eroziunii pe o suprafață de circa 250 mii hectare. Această acțiune trebuie desfășurată pe etape, începînd cu terenurile care necesită lucrări mai puține și mai simple și care pot da rezultate economice în termen scurt”.

Ziarul ieșean (și nu numai el) e astfel chemat să contribuie la înfăptuirea acestor directive. Un bun articol pe această temă s-a publicat în „Flacăra Iașului” (nr. 4662) sub titlul: „Lucrările de bază pe curbe de nivel — mijloc de combatere a eroziunii solului” și semnat de doi specialiști de la stațiunea experimentală agricolă Perieni (raionul Bîrlad), inginerii Constantin Iurașcu și Andrei Popa. Articolul înfățișează într-un limbaj clar, simplu, păstrînd însă ținuta științifică, care

sînt avantajele sistemului de lucrare a solului paralel cu curbele de nivel și cîteva metode ușoare de trasat curbele de nivel pe teren. În final, autorii indică regulile care trebuie respectate la executarea arăturilor pe terenurile în pantă. Un asemenea articol general de îndrumare tehnică este prețios. Anumite referiri concrete la lucrările efectuate în regiune ar fi dat culoare și mai multă greutate articolului.

Tema aceasta e importantă. Ea prezintă un interes public. Din păcate, în ziare apar încă multe articole și informații ne semnificative. Am în față, de pildă, un articol publicat de „STEUA ROȘIE” din Tg. Mureș (nr. 13 din 17 ianuarie 1962), sub titlul: „Pentru combaterea eroziunii solului și valorificarea terenurilor neproductive”. E un articol de analiză a rezultatelor obținute în regiunea Mureș-Autonomă Maghiară în acțiunea de stăvilire a eroziunii solului și ameliorării terenurilor erodate. Materialul e plictisitor pentru că înlocuiește analiza atentă și competență cu cifre și procente relatate cu indiferență (de parcă cifrele în sine pot ține locul concluziilor cu miez). Același stil sărăcăcios îl utilizează și autorul articolului „Cîteva măsuri pentru combaterea eroziunii solului” publicat de ziarul „ÎNAINTE” din Craiova (nr. 5189).

Iată, în schimb, „filele de carnet” publicate sub titlul „Bătălia cu pămînturile nefolosite” în ziarul „DOBROGEA NOUĂ” (nr. 4121), sau articolul „Cîteva metode pentru combaterea eroziunii în Dealul Mare” („FLAMURA PRAHOVEI” nr. 3048). Articolele sînt interesante, se citesc cu plăcere, deși aparțin unor genuri diferite. „Bătălia cu pămînturile nefolosite” e un reportaj scurt, al doilea — un amplu articol de sinteză a experienței obținute în acțiunea de combatere a eroziunii solului în zona Dealului Mare. Ambele folosesc date științifice, apelează la cifre, procente și statistici, expun metode de muncă, dar exprimarea rămîne elegantă, stilul limpede. Totul concurează să capteze interesul cititorului, să-i transmită o experiență.

În asemenea articole se observă lesne cum operează faptul, selectat cu grijă. Faptul concret, semnificativ. Iată o pildă: o importanță deosebită pentru creșterea bazei furajere o are ameliorarea și refacerea pășunilor erodate. Lucrările de combatere a eroziunii solului pe pășuni au fost executate pe o suprafață de peste 55.000 ha în regiunile Suceava, Cluj, Iași, Oltenia

și altele. Lucrările de ameliorare a pășunilor erodate aplicate în complex au dus la creșterea însemnată a producției de masă verde la hectar. Pe islazurile comunale din regiunea Suceava, producția de masă verde a crescut de la 2.000—3.000 kg. pe hectar înainte de ameliorare la 15.000—17.000 kg. pe hectar masă verde în primii ani după ameliorare. Nu este oare necesar ca din experiența regiunii Suceava privind ameliorarea pășunilor erodate să se tragă învățămintele corespunzătoare? Bineînțeles că răspunsul e afirmativ. Un articol, două, zece chiar, care să înfățișeze pe baza unor fapte concludente această experiență, ar fi foarte bine primite.

Ar trebui generalizată și experiența bună a unor regiuni (Argeș etc.) care și-au format cadrele necesare executării lucrărilor pe plan regional prin școlarizarea teoretică și practică a inginerilor și tehnicienilor agronomi și topometri din cadrul raioanelor și unităților agricole socialiste. În scopul antrenării maselor de colectiviști în această acțiune și popularizarea realizărilor obținute în regiunile Galați, Dobrogea și Iași, comitetele regionale P.M.R. și comitetele executive ale sfaturilor populare regionale au organizat consfătuiri și schimburi de experiență privind combaterea eroziunii solului. Ziarele regionale respective „ZORI NOI”-Suceava, „FĂCLIA”-Cluj, „FLACĂRA IAȘULUI”, „ÎNAINTE”-Craiova etc., „AGRICULTURA NOUĂ”, „ROMINIA LIBERĂ” sau „SCINTEIA TINERETULUI” ar trebui să facă mai mult loc în paginile lor unor articole de popularizare a acestei experiențe de mare preț.

În regiunea Galați, de pildă, s-au organizat două schimburi de experiență la G.A.C. din Băleni și Inșurăței. Cu acest prilej numeroase gospodării colective s-au angajat să execute terase pe terenurile în pantă și să planteze viță de vie pe terenurile nisipoase. Ziarul „VIATA NOUĂ” din Galați, însă, nu a susținut, după părerea mea, îndeajuns această prețioasă inițiativă a colectivităților.

La consfătuirea și schimbul de experiență din regiunea Dobrogea au luat parte peste 500 lucrători din agricultura regiunii, colectiviști, ingineri și tehnicieni, reprezentanți ai organelor regionale și raionale, de partid și de stat. Materialele prezentate și discuțiile purtate de participanți au arătat rezultatele pozitive obținute prin amenajarea terenurilor în pantă și plantarea lor cu viță de vie și pomi.

În scopul extinderii executării mecanizate a lucrărilor de combatere a eroziunii solului și popularizării experienței câștigate în regiunea Dobrogea de Centrul de Combatere a Eroziunii Solului — Constanța în executarea mecanizată a lucrărilor de terasare prin desfundare cu plugul balansier, folosirea grederului și buldozerului la executarea teraselor, drumurilor și învâluirilor, la sfârșitul lunii iulie 1961 s-a ținut în regiunea Dobrogea o importantă consfătuire organizată de Ministerul Agriculturii și comitetul executiv al sfatului popular regional — Dobrogea.

La această consfătuire au participat ingineri și tehnicieni din cadrul sfaturilor populare, șefii centrelor de combatere a eroziunii so-

lului, proiectanți din cadrul centrelor de organizare a teritoriului, reprezentanți ai Institutului de cercetări horti-viticole, ai Stațiunii experimentale Murfatlar și reprezentanți din partea Ministerului Agriculturii.

Vizitarea lucrărilor, demonstrația practică în teren și discuțiile purtate au constituit un izvor plin de învățăminte pentru un nou avânt al lucrărilor de combatere a eroziunii solului.

Aceste fapte au constituit evenimente importante în viața Dobrogei. Ziarul regional avea posibilitatea să organizeze câteva pagini de o mare valoare practică, adevărate ghiduri pentru toți lucrătorii din țară care activează pe frontul luptei

împotriva eroziunii solului. Prezența în regiunea Dobrogea a atîtor specialiști agricoli ar fi putut emula pe ziaristii de la „DOBROGEA NOUĂ”. Solicitat, cred că nimeni n-ar fi refuzat să scrie în ziar despre această știință dificilă și artă a valorificării terenurilor slab productive.

E încă timp ca ziarul din Constanța să popularizeze profund experiența dobrogeană în lupta pentru îmbunătățirea calității pămîntului prin intervenția omului.

Vasta acțiune de stăvilire și combatere a eroziunii solului, începută în anii noștri, la îndemnul și sub conducerea partidului, constituie o temă generoasă care solicită astăzi, în mod deosebit, talentul și măiestria ziaristului.

P. Marcea :

AL. SAHIA

Studiul lui P. Marcea despre Alexandru Sahia, apărut în colecția „Mica bibliotecă critică”, reprezintă o valoroasă contribuție la o tot mai completă cunoaștere a vieții și activității ziaristului comunist Alexandru Sahia. Notele ample biografice, datele numeroase în legătură cu munca lui de scriitor și ziarist, aprecierile despre importanța istorică a lucrărilor sale, precum și bibliografia, cuprinzînd scrierile apărute în volume, cronologia scrierilor literare și a publicisticii sale, postumele și referirile făcute în presă despre Alexandru Sahia, constituie un bogat material științific pentru conturarea figurii aceluia care a fost un militant de frunte al presei și literaturii comuniste din țara noastră.

FIȘIER BIBLIOGRAFIC

Alecu Ivan Ghilea :

„ASALTUL TIMPULUI”

„Reporterul e un aparat sensibil de detectat zonele dense de radiație umane ale evenimentelor vieții contemporane”. Cu acest motto, scriitorul și reporterul Alecu Ivan Ghilea ne oferă ultima sa carte „Asaltul timpului”. Cu talent, vervă reportericească, el ne conduce în lumea satului nou românesc, ne plimbă prin câteva șantiere, într-o eclectică culgere de notații. Iată a treia carte despre colectivizarea satelor de pe Bărăgan și Dobrogea pe care o consemnăm aici din cele apărute în ultima vreme. Poate ar fi de dorit ca raza geografică să fie mai

extinsă. Totuși, ele se înscriu ca o cronică a noii etape de transformare socialistă a agriculturii. Cea a lui Ghilea ne-a părut într-un fel mai firească, mai omenească, mai străbătută de „radiații umane ale evenimentelor contemporane”.

Paul Anghel :

„VICTORIA DE LA OLTINA”

Reportajul literar, tot mai frecvent în ultima vreme, reîncorporează realitatea vie și imediată a timpului nostru.

O asemenea carte, scrisă cu talent, este aceea a lui Paul Anghel, „Victoria de la Oltina”. Ca reporter al unui ziar regional, autorul a luat parte la procesul de

înjghebare a primelor gospodării colective din Dobrogea, urmărind etapele de dezvoltare ale ritmului colectivizării socialiste a agriculturii în această parte a țării. Rod al acestei munci este monografia literară a gospodăriei agricole colective din comuna Oltina, raionul Adameliși.

V. Gafița :

„A VENIT PRIMĂVARA”

Desigur fiecare regiune, cuprinsă de ritmul accelerat de colectivizare, își are specificul ei. V. Gafița ne prezintă în cartea sa un sat de pe malul Borcei, unde oamenii trebuie să fie piept Dunării, stihiei Bărăganului. Ceea ce desprindem din cartea sa de reportaje este mai ales forța colectivă, care nu numai că înfringe asaltul stihiei, ci trece la făurirea vieții noi, și odată cu ea, a omului nou.

GH. D.

schimb de experiență

„SPRIJINĂ-ȚI VECINUL, TRANSMITE-I EXPERIENȚA TA“

VALERIU BUDURU

Secretar general de redacție al
ziarului „Agricultura nouă“



În publicistica noastră fiecare acțiune sau rubrică eficientă își are izvorul în legătură strânsă, vie, cu viața, în cunoașterea amănunțită și permanentă a bogatelor înnoiri pe care le oferă orașele și satele țării. Dintr-o asemenea legătură s-a născut și una din rubricile ce poate fi găsită în paginile „Agriculturii noi“ și care se bucură de aprecierea cititorilor: „Sprijină-ți vecinul, transmite-i experiența ta“.

Ce urmărim prin publicarea acestei rubrici? Să stimulăm preocuparea gospodăriilor colective puternic dezvoltate care dispun de cadre cu experiență în organizarea producției mari, socialiste, de a ajuta, prin transmiterea acestei experiențe gospodăriilor colective noi sau mai puțin consolidate în organizarea muncii, în aplicarea regulilor agrozootehnice etc. Inițiativa acestei acțiuni de întraajutorare în muncă aparține oamenilor înaintați ai satelor noastre, colectivștilor cu experiență, în organizarea trebu-rilor obștești, maiștrilor recoltelor bogate, iscusiștilor crescători de animale, frunțașilor care se formează în fiecare sector al agriculturii. Răspunzând îndemnului partidului, ei se preocupă cu grijă gospodărească nu numai de unitățile lor, ci și de felul în care muncesc și se gospodăresc vecinii lor. Pe ei începe să-i intereseze în măsură tot mai largă nu numai ritmul în care se dezvoltă unitățile, satele sau comunele în care trăiesc, ci și măsura

în care unitățile vecine, gospodăriile din același raion sau regiune și chiar din întreaga țară progresează pe calea dezvoltării și întăririi economico-organizatorice. Practic, preocuparea aceasta se concretizează în aceea că, așa cum în industrie muncitorii — stimulați și îndrumați de organizațiile de partid — se ajută între ei, punind cu toții umărul la promovarea a ceea ce-i nou și înaintat, și în agricultură acțiunea de întraajutorare în cunoașterea și răspândirea metodelor și inițiativelor bune, de transmitere a experienței înaintate, capătă o tot mai mare extindere. E un fenomen care, credem, caracterizează pe un plan mai înalt atitudinea nouă, socialistă, a oamenilor de la sate față de muncă, răspunderea cu care ei participă la înfăptuirea sarcinilor pe care le-a pus în fața poporului muncitor Congresul al III-lea al partidului. Sprijinul pe care gospodăriile colective frunțașe îl dau, sub diferite aspecte și în primul rând sub acela al transmiterii metodelor bune de organizare a muncii și sporire a producției, gospodăriilor mai puțin dezvoltate se încadrează în lărga acțiune condusă de partid de generalizare a experienței înaintate, de promovare a noului.

Prin rubrica amintită urmărim deci să stimulăm această tendință a gospodăriilor colective, să ajutăm și pe această cale ca noul să-și croiască drum tot mai larg în satele noastre, ca el să constituie un

factor de bază în ridicarea tuturor gospodăriilor colective la nivelul celor frunțașe.

★

Primul articol la rubrica „Sprijină-ți vecinul, transmite-i experiența ta“ a apărut într-un număr de la începutul lunii octombrie, anul trecut. Dar încă înainte de aceasta, în cadrul redacției s-a discutat amănunțit despre organizarea unei astfel de rubrici. Din studierea documentelor de partid și din contactul cu terenul, redactorii noștri au observat faptul că în numeroase regiuni ale țării, multe gospodării colective frunțașe desfășoară, la îndemnul și sub îndrumarea organelor de partid, o bogată activitate în sprijinul gospodăriilor cu mai puțină experiență. Organizarea de vizite între colectivști, de consfătuiri și schimburi de experiență, prezența pe un anumit timp a unor cadre de conducere și specialiști din gospodăriile mai înaintate în cele mai slabe și ajutorul concret dat de aceștia în aplicarea experienței bune, organizarea unor acțiuni comune ale gospodăriilor colective în domeniul descoperirii și valorificării de noi surse de venituri, ca și în alte direcții, toate acestea se înscriu ca forme de colaborare rodnică între gospodăriile colective. Înființarea unei rubrici în paginile ziarului nostru care să popularizeze această activitate, să ajute la extinderea ei, a fost dis-

cutată amănunțit în cadrul unei ședințe a conducerii redacției. Ea a fost dezbătută și în cadrul unei adunări generale a organizației noastre de partid. Comuniștii care lucrează în secția ce se ocupă de problemele economico-organizatorice ale gospodăriilor colective au primit sarcina să studieze sub toate aspectele problema pusă în discuție și să facă propuneri concrete. S-a subliniat necesitatea ca de la bun început acțiunea să fie pornită pe baza unui plan temeinic chibzuit.

În ce privește titlul rubricii au fost propuse mai multe variante. Titlurile propuse aveau însă dezavantajul că erau lungi și greoaie. Era nevoie de o formulare vie, care să rețină atenția cititorului și, în același timp, să fie concisă și mobilizatoare. Ne-am oprit, în cele din urmă, la formula actuală care întrunește, credem, condițiile cerute.

Odată întocmit planul de acțiune și definitivat titlul rubricii, am trecut la includerea articolelor respective în machetele ziarului. Lucrurile nu au mers însă de la început îndeajuns de bine. Primele articole publicate la rubrică se mulțumeau mai mult să consemneze faptele, fără să sublinieze, în măsura cuvenită, importanța și semnificația lor. Totodată ele păcătuiau prin aceea că nu relevau suficient aspectul concret al sprijinului pe care colectivității fruntași îl dau tovarășilor lor de muncă. Or, menirea acestei rubrici nu consta numai în a populariza sprijinul respectiv, ci și de a îndruma pe colectivității cu mai multă pricepere de a găsi cele mai indicate forme și mijloace pentru a transmite vecinilor lor bogata experiență pe care au acumulat-o într-un sector sau altul de activitate. Se cerea, prin urmare, ca în cadrul articolelor respective să se insiste asupra aspectelor concrete ale acestei probleme, să se arate amănunțit în ce constă sprijinul pe care o gospodărie sau alta l-a dat vecinilor săi, cum anume a fost folosit acest ajutor și ce rezultate a dat. Bineînțeles că nu trebuia neglijat nici aspectul publicistic al articolelor. Pentru ca experiența cuprinsă în aceste articole să fie cât mai accesibilă cititorilor era nevoie să evităm redactarea seacă și aridă, pe care uneori o mai au, din păcate, unele din articolele publicate în ziarul nostru.

La toate acestea ne-am gândit când am hotărât să trimitem în regiunea Dobrogea pentru a urmări problema pusă în discuție pe unul dintre cei mai pricepuți redactori ai secției economico-organizatorice.

El s-a deplasat la gospodăria agricolă colectivă „Albina” din satul Tătaru, raionul Negru Vodă. Succesele acestei unități sînt bine cunoscute în gospodăriile colective din jur și chiar în cele din raioanele învecinate ca, de exemplu, gospodăria colectivă din Cîrjelar, raionul Măcin. Între colectivității din Tătaru și cei din Cîrjelar s-au stabilit legături de ajutor în muncă și trainică prietenie.

În ce constă acest ajutor? La o consfătuire de producție organizată pe plan regional, tov. Menat Sadi, inimosul și harnicul președinte al gospodăriei colective din Tătaru, a auzit vorbindu-se, ca de un exemplu negativ, despre gospodăria colectivă din Cîrjelar: producții mici, deficiențe în organizarea muncii, în promovarea cadrelor... „Ce-i cu Cîrjelar ăsta, și-a spus Menat Sadi, de-i mereu amintit și numai la rele?” A căutat să-l cunoască pe președintele din Cîrjelar, iar la scurt timp, după ce s-a sfătuit cu organizația de partid din gospodăria colectivă al cărei președinte este, tov. Menat Sadi a fost oaspete al colectivității din Cîrjelar. 10 zile încheiate a stat Menat Sadi în această gospodărie. A vizitat tarlalele unității, fermele de animale, a cercetat scriptele contabilității, a intrat prin casele oamenilor. A stat de vorbă amănunțit cu conducătorii unității gazdă, cu brigadierii și șefii de echipă, cu colectivității. Și cu experiența sa de bun gospodar în organizarea treburilor obștești a observat ceea ce-i bun și ce-i rău în activitatea gazdelor. Le-a spus-o răspicat și le-a împărtășit pe larg din experiența gospodăriei în care lucrează, ajutându-i să înlăture lipsurile.

La îndemnul organizației de partid au mers la Cîrjelar și alți colectivști fruntași din Tătaru, împărtășind din experiența lor. Dar cei din Tătaru n-au fost numai oaspeți, ci și gazde. Ei au primit cu bucurie pe prietenii lor, le-au arătat sectoarele de producție ale gospodăriei, le-au vorbit despre munca lor. Iar dacă astăzi însemnați înainte pe calea dezvoltării avuției obștești, a consolidării economico-organizatorice, aceasta se datorește și ajutorului dat cu dragă inimă de colectivității din Tătaru.

Despre toate aceste aspecte s-a scris în reportajul „Menat Sadi și înalta răspundere a comunistului”, publicat în ziarul nostru din 31 octombrie 1961 și cu care, de fapt, am început rubrica: „Sprijină-ți vecinul, transmite-i experiența ta”. În

acest reportaj, autorul a izbutit să înfățișeze într-o formă publicistică interesantă o experiență valoroasă.

Și alte articole și reportaje publicate la rubrica amintită s-au bucurat de aprecierea cititorilor. Aceasta și pentru faptul că în cuprinsul rubricii nu ne-am limitat numai la articolele scrise cu forțele redacției, ci am căutat să dăm cuvîntul cititorilor, celor care participă efectiv la transmiterea experienței înaintate. În numărul din 28 noiembrie 1961, de exemplu, la rubrica respectivă a apărut articolul tovarășului Victor Brînzaru, inginer principal al secției agricole a sfatului popular raional Răcari, în care se arăta felul cum a fost organizată însușirea metodelor gospodăriilor fruntașe în cuprinsul raionului. În pagina specială apărută în numărul din 29 decembrie 1961, am publicat alături de articolul tovarășului Uiriet Teodor, vicepreședinte al sfatului popular al raionului Brăila, și articole scrise de fruntași din gospodăriile colective din acest raion. Președintele gospodăriei colective din comuna Gemenele, tovarășul Orzan Stancu, a scris despre învățămintele pe care le-au desprins membrii gospodăriei colective al cărei președinte este din experiența vecinilor lor, membrii gospodăriei colective „7 Noiembrie”, în ridicarea de construcții durabile și ieftine. Mulgătorul Dumitru Bădin, din gospodăria colectivă „Vasile Roaită” din comuna Mărtăcești, s-a referit în articolul său la cele învățate în timpul cît s-a aflat într-un schimb de experiență de 5 zile la gospodăria colectivă „Elena Pavel” din Romanu și la rezultatele pe care le-a dobîndit aplicînd învățămintele reținute.

Între timp s-a lărgit și mai mult tematica articolelor publicate în cuprinsul rubricii. Am căutat să evidențiem colaborarea tot mai largă dintre gospodăriile colective nu numai sub aspectul transmiterii și însușirii experienței înaintate, ci și sub acela de întrajutorare în efectuarea unor lucrări de interes mai larg. În reportajul „O salbă de eleșteie”, publicat în numărul din 23 ianuarie 1962, am reliefat colaborarea rodnică a trei gospodării colective din raionul Lehliu în transformarea unei văi seci într-o importantă sursă de venituri

★

Nu se poate spune, desigur, că am epuizat toate mijloacele pentru ca rubrica la care ne referim să fie cît mai vie și interesantă și, în a-

celai timp, cât mai eficace. Aprecierea se referă atât la tematica articolelor, la conținutul lor, cât și la forma de prezentare, la nivelul lor publicistic, la folosirea diverselor genuri gazetărești.

Prin cunoașterea și mai amănunțită a marilor înfăptuiri cu care se mîndrește agricultura noastră socialistă, prin cercetarea și mai temeinică a documentelor de partid vom putea desigur îmbogăți rubrica respectivă. O inepuizabilă sursă de teme în această privință ne oferă documentele și dezbaterile recentei Confătăuiri pe țară a țărănilor colectivști. Confătăuirea a demonstrat, între altele, ce tezaur al experienței înaintate există în unitățile agricole socialiste și ce mare însemnătate are generalizarea acestei experiențe, cunoașterea și aplicarea ei în fiecare unitate a agriculturii noastre. În lumina lucrărilor Confătăuirii și îndeosebi a cuvîntării tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej, noi am revăzut și completat planul tematic al rubricii, ca de altfel planul întregii activități a ziarului. În cadrul rubricii amintite ne orientăm îndeosebi spre acele unități care prin experiența lor pot să ofere un sprijin larg gospodăriilor mai puțin dezvoltate. Am prevăzut în acest sens mai multe pagini speciale. Am inclus, de asemenea, în planul rubricii mai multe colaborări atât de la fruntași, de la gospodarii și organizatorii pricepuți ai agriculturii noastre, cât și de la cei care învață din cunoștințele lor.

Ca un element oarecum nou în planul rubricii este prevederea de a stimula întraajutorarea și sprijinul în muncă nu numai între gospodării, ci chiar în cadrul aceleiași unități. Există încă — cum bine se știe — în numeroase unități brigăzi și echipe care în aceleași condiții și cu aceleași mijloace obțin producții diferite. De ce? Pentru că fruntașii, cum e firesc, muncesc mai bine, pun mai mult preț pe folosirea metodelor înaintate.

Rubrica „Sprijină-ți vecinul, transmite-i experiența ta” constituie un mijloc important pentru ca și pe această cale să întărim rolul de organizator al ziarului. Ne-am gândit și ne gândim deci și la unele acțiuni cu caracter organizatoric. Ne-am propus, de exemplu, ca să acordăm un sprijin direct organelor locale de partid și de stat, sau organizarea de întâlniri pe raioane sau pe centre de comune între colectivști din gospodăriile fruntașe și din cele mai puțin dezvoltate în care să se discute și să se demonstreze în ce constă și cum trebuie

aplicată o anumită metodă de organizare a muncii și de sporire a producției. Vom căuta, de asemenea, să venim cu o contribuție mai largă, cu propuneri concrete în extinderea inițiativei pe care au luat-o cadrele de conducere și colectivști fruntași din numeroase gospodării colective mai înaintate de a participa pe un anumit timp la activitatea gospodăriilor mai slabe. Bineînțeles că discuțiile care vor avea loc cu prilejul acestor întâlniri, concluziile și măsurile care se vor desprinde își vor găsi locul convenit în paginile ziarului, la rubrica despre care vorbim.

În planul întocmit pentru rubrica respectivă se reflectă și grija pe care o vom acorda mai largii folosiri a genurilor gazetărești. Colaborările, articolele scrise de fruntași, vor ocupa mai mult loc ca pînă acum. Alături de ele vom acorda însă și mai mult spațiu reportajelor, grupajelor de informații de fapte concrete și interesante, interviului și chiar graficelor, fotomontajelor și

caricaturilor. În planul nostru am inclus și convorbiri în jurul mesei rotunde. O astfel de convorbire între colectivști cu o experiență și rezultate mai bune și colectivști care nu au încă astfel de cunoștințe vom organiza, de exemplu, pe tema obținerii a 5.000 de kg. porumb boabe la ha în cultură neirigată. Vom organiza, de asemenea, astfel de schimburi de experiență și în legătură cu creșterea animalelor și îndeosebi a păsărilor, dezvoltarea legumiculturii, ca și în legătură cu alte teme reieșite din sarcinile importante pe care partidul le-a pus în fața agriculturii.

Există, prin urmare, nesfârșit de multe posibilități pentru dezvoltarea rubricii și în general pentru continuarea îmbunătățirii a activității noastre în sprijinul înfăptuirii marilor sarcini trasate de partid. Ne vom străduji să le folosim cât mai eficace. În ce măsură vom izbuti ne vor arăta cel mai bine ecoul, eficacitatea pe care articolele noastre le vor avea în rîndul maselor de cititori.

COLABORATORII NOȘTRI DE NĂDEJDE

CRĂCIUN BONTA

Redactor șef al ziarului „Flacăra roșie”
Arad

În activitatea pe care o desfășoară ziarul „Flacăra roșie” din Arad cu corespondenții voluntari, colegiul de redacție a pornit de la cunoscuta idee leninistă că organul de presă va fi viu și viabil cînd la un număr de cinci publiciști și zăriști care conduc ziarul și scriu permanent vor reveni 500 și chiar 5.000 de colaboratori nepubliciști, adică chiar oameni ai muncii, autori din afara redacției. Aceasta cu atât mai mult cu cît ziarul nostru este organ de presă orășenească-raional și deci dispune de un număr restrîns de publiciști profesioniști.

A fost o vreme cînd în redacția noastră unii tovarăși socoteau secția scrisori drept un fel de „cenușareasă” a ziarului. Aceasta în ciuda faptului că — atunci cînd se ivea prilejul — fiecare știa să vorbească,

în termeni pretențioși, despre importanța muncii cu corespondenții voluntari. Cu timpul această concepție a fost spulberată ca urmare a unor măsuri luate de colegiul de redacție, care au avut efecte pozitive asupra întregii activități a ziarului.

Era pe la sfîrșitul anului 1960. Organizația de partid a analizat, într-o adunare generală, felul cum comuniștii care lucrează la secția scrisori își duc la îndeplinire sarcinile. Cu acest prilej au fost scoase la iveală o serie de aspecte negative legate nu numai de activitatea secției respective, ci și de a întregii redacții. La recomandarea organizației de bază, conducerea ziarului a analizat temeinic această problemă și a stabilit măsuri pentru îndreptarea situației.

Începutul a fost făcut cu activizarea posturilor de corespondenți voluntari existente. Pe baza unui plan de măsuri întocmit de secția scrisori au fost cuprinse toate întreprinderile și — în multe cazuri în prezența unui membru al colegiului de redacție — s-au făcut instrucțiuni cu toți membrii posturilor de corespondenți. De asemenea au fost înființate posturi noi în întreprinderile mai mari în care asemenea posturi nu existau. Membrii posturilor au fost ajutați să-și desfășoare activitatea în baza unui plan tematic bine întocmit. E adevărat, unele posturi de corespondenți își întocmeau și înainte planuri de muncă, care, însă, aveau un caracter mai mult formal, prevederile lor nefiind respectate. Iată de ce noi socotim că am realizat un lucru bun obișnuindu-i pe corespondenți să desfășoare o activitate colectivă, pe baza unui plan de muncă. Să exemplificăm.

Postul de corespondenți voluntari de la stația C.F.R. Arad, deși înființat de câțiva ani, pînă în 1961 a avut o activitate extrem de slabă. De ce? Redacția nu orientase pe corespondenți despre ce anume să scrie ziarului. Alta a fost situația atunci cînd postul a fost ajutat să-și întocmească un plan bine chibzuit și mai ales cînd redacția a insistat ca datele stabilite pentru trimiterea materialelor și, în general, toate prevederile planului, să fie respectate. Lucrînd în mod organizat, corespondenții de la stația C.F.R. se întrunesc acum periodic — conform planului — discută anumite materiale înainte de a le trimite redac-

ției, organizează acțiuni comune etc. În felul acesta ei reușesc să cuprindă mai bine problemele, redactează cu mai multă competență materialele. Redacția noastră are un sprijin de nădejde în acest harnic colectiv de corespondenți. Asemenea materiale ca: „O zi de muncă în stație“, „Prin cercurile învățămîntului de partid“ și altele s-au bucurat de aprecierea cititorilor.

Lucruri asemănătoare se pot spune și despre posturile de corespondenți voluntari de la fabrica „Tricoul Roșu“, Uzina electrică, Uzinele de vagoane, care au organizat acțiuni interesante pe anumite probleme de producție ca: „Vi se adresează minutul productiv“, „De ce irosesc unii timpul“ etc. De altfel, aceste posturi se numără printre cele fruntașe ale ziarului nostru.

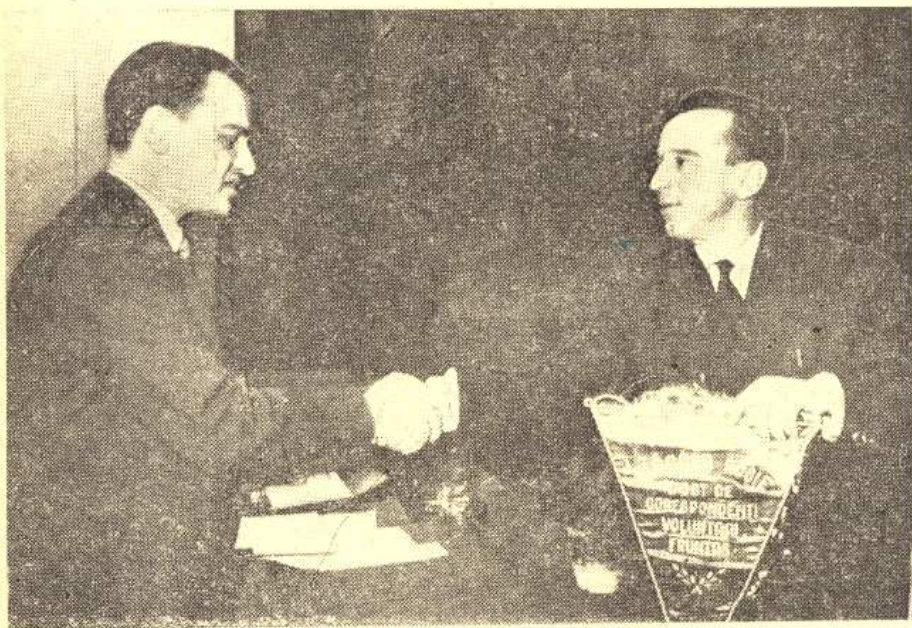
S-ar părea că datorită planificării, poate uneori rigide, ar exista pericolul ca anumite evenimente, noutăți să scape corespondenților din întreprinderi. Acest lucru nu se întîmplă deoarece ei sînt instruiți ca evenimentele, faptele deosebite să le comunice operativ redacției. Fără să fie stingheriți de prevederile planificării postului din care fac parte, corespondenții voluntari Dumitru Pădureanu de la Întreprinderea de gospodărie orășenească, Iosif Filo de la fabrica de încălțăminte „Libertatea“, Terente Petruțiu de la Uzina electrică — informează ziarul despre tot ce se întîmplă la locul lor de muncă.

Pentru ajutorarea în muncă a corespondenților, redacția folosește forme și metode diferite. În afara consfătuirilor și instructajelor ce se

fac periodic la locul de muncă, redacția a organizat anul trecut un curs de corespondenți voluntari la sediul redacției. Aproximativ 60 de oameni ai muncii — constructori de vagoane sau de strunguri, țesătoare, funcționari, elevi etc. — au ascultat cu mult interes un ciclu de lecții de ziaristică printre care amintim: *Documentarea pe teren*, *Genuri gazetărești* (foiletonul, reportajul, informația), *Planificarea și organizarea muncii în redacție*, *Sarcinile corespondenților de presă* și altele. Lecțiile au fost predate de către redactori și au avut un caracter practic, cu exemplificări din propria activitate a corespondenților. Cursul s-a încheiat cu vizitarea tipografiei, unde mulți corespondenți au făcut cunoștință — pentru prima dată — cu diferite faze tehnice ale tipăririi ziarului.

O metodă eficientă a fost și aceea a organizării schimbului de experiență între posturile de corespondenți voluntari. În cadrul consfătuirilor de acest fel, responsabilii unor posturi au prezentat referate despre experiența dobîndită de ei. Amintim referatul tovarășei Elena Pancratov de la fabrica „Tricoul Roșu“ intitulat: „Cum îmi organizez munca în cadrul postului“, cel al tovarășului Terente Petruțiu: „Cum mă documentez pe teren“ care au fost urmărite cu viu interes de către participanți. Referatele au fost urmate de discuții interesante în cadrul cărora au fost scoase la iveală procedeele bune, lipsuri, greșeli în munca posturilor.

Eficient s-a dovedit și concursul corespondenților voluntari organizat de redacție în perioada 25 iulie — 30 decembrie 1961. El a avut drept scop activizarea tuturor posturilor și corespondenților voluntari, recrutarea de noi oameni ai muncii care să scrie ziarului, îmbunătățirea conținutului materialelor trimise redacției. Concursul — care s-a desfășurat în trei etape: 23 August, 7 Noiembrie, 30 Decembrie s-a soldat cu rezultate remarcabile. Ajunge să amintim că, față de aceeași perioadă a anului 1960, în perioada concursului, numărul corespondenților sosite la redacție a crescut cu aproximativ 600. După fiecare etapă redacția a organizat ședințe cu corespondenții în cadrul cărora —



Petre Vasii, responsabilul postului de corespondenți voluntari de la stația C.F.R. Arad, primește o dată cu premiul concursului și drapelul de post de corespondenți fruntaș.

după o prealabilă analiză — s-au anunțat rezultatele concursului, înmînîndu-se postului cîștigător drapelul de fruntaș. La sfîrșitul celei de-a treia etape, în fața corespondenților din oraș și raion a fost prezentată o dare de seamă asupra desfășurării concursului, înmînîndu-se cîștigătorilor și premiile respective. Cu acest prilej, pe lîngă discuțiile purtate pe marginea dării de seamă, s-au făcut numeroase propuneri cu privire la îmbunătățirea muncii redacției cu corespondenții, conținutul ziarului etc.

Am auzit pe unii colegi discutînd despre concursuri cam în felul următor: „Sînt bune ele concursurile acestea, numai că activitatea intensă încetează o dată cu încheierea concursului”. Personal nu împărtășesc aceeași părere. Dacă concursul e temeinic organizat, dacă obiectivele lui sînt bine stabilite, activitatea nu poate scădea, ci se amplifică. La noi în redacție, de exemplu, în luna ianuarie — prima lună după încheierea concursului — ritmul activității nu a scăzut, ci, dimpotrivă, a crescut.

Spuneam la începutul rîndurilor de față că îmbunătățirea muncii cu corespondenții se reflectă pozitiv în întreaga activitate a ziarului nostru. Într-adevăr, așa este. În susținerea inițiativelor și a rubricilor ziarului ca: „Jurnalul agronomului Cucuruz” (pentru 5.000 kg. porumb boabe la hectar în teren neirigat), „Fiecare inginer să ia în studiu și să rezolve o problemă tehnică de producție”, „Pentru cel puțin 650 păsări la suta de hectare” și altele — redacția primește un sprijin prețios din partea corespondenților ziarului, care scriu articole, organizează unele raiduri-anchetă etc.

Putem afirma cu toată certitudinea că munca redactorilor noștri a fost mult ușurată în ultimul timp datorită numărului mare de scrisori sosite de la corespondenții voluntari. Spre a dovedi că așa este vom arăta că din scrisorile primite de la corespondenții voluntari, redacția a alcătuit un însemnat număr de pagini speciale, aceasta fără a socoti numeroasele rubrici pe teme diferite apărute aproape zilnic în coloanele ziarului. Un succes al redacției, apreciat de altfel și de cititori, a fost organizarea scoaterii — numai de către corespondenții și colaboratori — a unui număr întreg de ziar.

Acum, la noi, poșta e așteptată zilnic cu mult interes, atît de către redactorul șef care citește fiecare scrisoare, cît și de către toți lucrătorii ziarului. Ei știu că o dată cu sosirea poștei sosesc noi vești des-

pre succesele oamenilor muncii din orașul și raionul Arad în lupta pentru traducerea în viață a sarcinilor trasate de cel de-al III-lea Congres al P.M.R.

Acestea sînt cîteva aspecte din munca redacției noastre cu corespondenții voluntari. Desigur, cu toate realizările pe care le-am obținut, noi sîntem departe de a ne declara mulțumiți cu ceea ce am făcut în această direcție. În mediul sîtesc, de exemplu, avem organizate puține posturi de corespondenți voluntari care să desfășoare o activitate susținută. Redactorii noștri s-au

mulțumit doar să le organizeze, neglijînd sprijinirea lor concretă. De asemenea sînt cazuri cînd scrisorile primite de la corespondenți nu sînt prelucrate și publicate în mod operativ, rîmînînd zile întregi prin secții sau pe la secretariat.

Sîntem hotărîți ca sub conducerea Comitetelor orășenesc și raional de partid, al căror organ de presă sîntem, să ne îmbunătățim activitatea cu corespondenții voluntari, ei fiind un sprijin de nădejde în realizarea sarcinilor pe care le pune partidul în fața presei.

DIN SUCESELE PERSONAJULUI „MAISTRUL RUTINĂ” DIN PAGINILE ZIARULUI „FÁKLYA” — CRIȘANA

„Pentru marca fabricii”

IRINA ZALAI
ȘTEFAN COVACI

În vederea îndeplinirii sarcinilor trasate presei de partid, cu un an și jumătate în urmă a apărut în ziarul „Fáklya” din regiunea Crișana rubrica „Pentru marca fabricii”. Această rubrică a fost introdusă pentru ca în materialele noastre să oglindim multilateral rezultatele locale ale întrecerii pornite pe plan republican pentru îmbunătățirea permanentă a calității produselor. Scopul nostru nu a fost însă numai acela de a prezenta rezultatele, ci și de a contribui, prin popularizarea și generalizarea metodelor și experienței înaintate, la atragerea a cît mai multe colective de muncă în mișcarea pornită în întreaga țară.

La un scurt interval după introducerea acestei rubrici, colaboratorii redacției noastre, împreună cu doi muncitori fruntași ai fabricii de textile „Vasile Roaită”, au plecat în schimb de experiență la uzinele textile „30 Decembrie” și „Teba” din Arad. Cu această ocazie ei au studiat metoda cunoscută și apreciată a ajutorului reciproc organizat. După întoarcere, sub îndrumarea comitetului de partid orășenesc din Oradea s-a organizat o consfătuire cu lucrătorii fabricii de textile și, pe

baza învățămintelor rezultate din schimbul de experiență, s-a recomandat preluarea metodei studiate. Metoda a fost primită cu mult interes și peste cîteva zile în schimbul maistrului Dombrádi Ferenc au fost încheiate primele contracte. În perioada de un an și jumătate cît a trecut, au fost antrenați aproape 400 de țesători, precum și toți maistrii în acțiunea de ajutor reciproc organizat. Drept rezultat, în anul trecut ponderea țesăturilor de calitate extra a sporit. La acest rezultat a contribuit și munca organizatorică desfășurată de colaboratorii ziarului nostru. Am participat la consfătuiri de producție, convorbiri pe echipe în cadrul fabricii de textile. Despre cele discutate am publicat un ciclu de articole, am scris portrete, reportaje, despre fruntașii în producție. Toate acestea au făcut cunoscută metoda și la alte două întreprinderi cu profil asemănător din orașul nostru. Pentru aplicarea metodei, am organizat o consfătuire cu specialiștii celor trei fabrici. A doua zi am publicat un material de aproape o pagină. Metoda în prezent este folosită cu succes și de majoritatea muncitorilor din fabrica „Drum Nou”.

Ō ramură importantă a industriei regiunii noastre este fabricarea de materiale refractare. Aflind despre divergențele ivite în legătură cu calitatea produselor între fabrica „Refractara” din Aleșd și beneficiarii săi, ne-a preocupat cum am putea contribui la lichidarea acestor divergențe. La propunerea noastră, cu ajutorul comitetului raional de partid Aleșd și sub directa îndrumare a Comitetului regional de partid, s-a organizat o consfătuire interregională cu participarea specialiștilor de la unitățile interesate. Consfătuirea s-a ținut la fabrica „Refractara”.

Care au fost rezultatele inițiativei ziarului nostru? Încă în primele săptămâni ce au urmat după consfătuire au început experimentări la mina de argilă din Suncuiuș, principala furnizoare de materii prime a fabricii „Refractara”. S-a dovedit că, prin aplicarea metodei împușcării selective, se poate furniza argilă de o calitate mai bună. După studiu, metoda a fost preluată și de mina de lignit de la Brătea. Astfel s-a îmbunătățit și calitatea cărbunelui. La sfârșitul anului trecut, de exemplu, au livrat lignit cu o cantitate de 6,61% mai puțină cenușă și de 1,08% umiditate față de prescripțiile STAS-ului. Combustibilul trimis fabricii „Refractara” a dobândit o valoare calorică cu 30—40% mai ridicată, ceea ce natural a făcut posibilă arderea perfectă a cărămizilor refractare. Îmbunătățirea treptată a calității cărămizilor refractare se confirmă și în scrisorile primite în ultimul timp de colectivul de muncă al fabricii din partea a numeroși beneficiari, ca de exemplu: Depourile de locomotive sau Combinatul siderurgic din Hunedoara.

Atribuim atenției sporite acordate problemei calității noile inițiative ale organizației de bază P.M.R. din fabrica „Refractara” Aleșd. Pentru a cunoaște mai îndeaproape durabilitatea produselor lor, specialiștii fabricii vizitează în mod sistematic beneficiarii; ei au stat mai multe zile la siderurgiștii din Hunedoara, cu care împreună au stabilit măsurile necesare pentru continua îmbunătățire a calității.

În cursul anului trecut, sub îndrumarea comitetului orașenesc de partid, consiliul sindical local a organizat întrecerea între cele trei fabrici de încălzăminte din Oradea. În vederea desfășurării cât mai largi a întrecerii, redacția noastră i-a invitat la consfătuire pe reprezen-

tanții fabricilor. Cu această ocazie a reieșit că la fabrica de încălzăminte „Dobrogeanu-Gherea” mai răspîdită este metoda controlului în lanț, pe cîtă vreme la fabrica „Csordás János” metoda controlului obștesc voluntar se exercită pe grupele sindicale. Participanții au recunoscut justetea ambelor metode și au hotărît adoptarea lor. Consfătuiri asemănătoare am organizat și cu specialiștii din industria de materiale de construcție, precum și din industria locală.

În rubrica noastră „Pentru marca fabricii” în afară de cele amintite ne-am ocupat și cu problemele întrecerii pentru calitate din industria de mobile, industria alimentară, industria minieră și economia forestieră. De la inițierea rubricii colaboratorii redacției au scris peste 100 de articole. Rezultatele nu le-am considerat însă satisfăcătoare. Rubrica „Pentru marca fabricii” determină doar scopul întrecerii pentru calitate. Am căutat noi forme ziaristice pentru oglindirea diferitelor momente ale întrecerii pentru calitate, pentru mobilizarea muncitorilor și satirizarea lipsurilor și greșelilor.

„Studiind raportul prezentat de tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej la Congresul al III-lea al partidului, cițiva colaboratori ai redacției noastre s-au oprit asupra părții privind sarcinile presei de partid din capitolul ce tratează munca ideologică și îndeosebi importanța luptei împotriva rutinei. Așa s-a născut inițiativa și noul personaj: maestrul Rutină. Dar să cităm cele scrise în numărul din 25 mai 1961 al ziarului nostru: „La redacția noastră în persoana maestrului Rutină s-a prezentat un nou colaborator. Ceea ce caracterizează pe sirguinciosul nostru colaborator sînt ideile înapoiate. De aceea umblind mereu pe teren, dezvoltă rezultatele și „lipsurile” întrecerii pentru calitate tocmai prin vederile lui nejuste, prin concepțiile greșite despre tot ceea ce este nou”.

Primul drum al „maistrului Rutină” a fost spre fabrica „Refractara” din Aleșd. Odată cu „lauda” adusă muncii cuptorurilor, a arătat și lipsurile provenite îndeosebi de pe urma slabului control exercitat. Ce spunea maestrul Rutină? „...Am văzut cîteva cărămizi arse peste măsură ce s-au scos din cuptor. Știu de unde provine aceasta... Spre norocul meu controlul de noapte nu a fost încă intensificat...”

„Maistrul” nostru a avut însă o decepție. Cej de la „Refractara”, în răspunsul lor intitulat „Pentru a nu avea poduse prea arse” au comu-

necat că au luat măsuri pentru exercitarea unui control sistematic asupra activității muncitorilor de la cuptor din partea personalului tehnic. Au organizat un curs de specialitate ca muncitorii să-și poată însuși mai bine folosirea aparatajului de control termo-tehnic.

Eșecul nu l-a descurajat însă pe „maistrul Rutină”. A bătut și la poarta fabricii de textile „Vasile Roaită”. Nu degeaba. A avut pe cine să ajute. Acei care s-au închisat în izolare „reciprocă” au avut nevoie și de ajutorul lui. „A popularizat” numele mai multor textiliști „evidențiați” prin superficialitatea și metodele lor bazate pe rutină.

Redacția a primit peste cîteva zile răspunsul directorului fabricii cu titlul: „Nu vrem să lăsăm nimica pe seama rutinei. Nu vrem să ne încredem în maestrul Rutină! Conducerea întreprinderii noastre încă în acest an va începe cursul de calificare profesională cu vechii țesători... Vom lărgi formele de pregătire profesională a muncitorilor. În cadrul a patru cursuri vom pregăti 87 de țesători” — se scrie în răspuns.

„De ce nu se găsesc cărămizi eficiente?” — se întreba maestrul Rutină. Pentru a primi răspuns s-a deplasat la construcțiile din Piața 23 August. Acolo însă a auzit alțea, încît nu s-a putut dumiri. S-au dat dimensiuni greșite, apoi s-a întîrziat comanda. I-a întrebă pe cei interesați de ce a trebuit să aștepte atîta și abia la 1 mai să-și dea seama că nu au cărămizi eficiente cu dimensiunile potrivite „...Le-a atras atenția celor din fabrica de cărămizi ca să înceapă din timp producția cărămizilor corespunzătoare comenzii.

Cu ocazia peregrinărilor sale „maistrul Rutină” a găsit metode „excelente” la fabrica de binale din orașul Petru Groza, despre care a putut spune: „De astă dată am învățat și eu” căci... „nu am văzut încă montarea lăcătușeriei pentru binale fără șurubelniță, nici să bați șuruburi de lemn cu ciocanul”. ...Pînă la urmă însă maestrul nostru a pătruns misterul montajului „rapid”. Nu i-a părut rău decît de locatari... „întrucît dacă deschid prea deseori fereastra s-ar putea să cadă din cercevele”.

Deși ne sosesc regulat răspunsurile de la întreprinderi prin care ni se comunică măsurile luate, „maistrul Rutină” continuă totuși să viziteze cu perseverență întreprinderile din regiune. Cu prilejul revelionului s-a putut face bilanțul

unui an bogat în „rezultate“, „Măistrul Rutină“ și tovarășii săi s-au întrunit în seara de revelion, iar noi în pagina veselă a ziarului nostru i-am prezentat cititorilor. „Fruntașii“ meseriilor de zidari, tâmplari, brutari, pantofari s-au întrunit să se vesească în ultimele ore ale unui an petrecut în muncă „neobosită“. S-au veselit și ca tovarășii buni întru rutină și-au schimbat și cu această ocazie cunoștințele.

Făcînd bilanțul experienței cîștigate de la inițierea rubricii, putem arăta că acest personaj închipuit s-a dovedit a fi un eficient mijloc ziaristic pentru dezvăluirea lipsurilor și prezentarea rezultatelor obținute în întrecere pentru calitate.

Comitetul de redacție al ziarului nostru a analizat în repetate rînduri eficiența rubricii, a discutat în numeroase ședințe de lucru articolele

publicate, trăgînd concluziile necesare pentru a face figura „maistrului Rutină“ tot mai vie, tot mai convingătoare. Nu de mult am primit din partea secției industriale a redacției revistei „Korunk“ o scrisoare în care se evidențiază activitatea noastră în această direcție. Toate acestea ne îndeamnă ca, menținînd rubrica să luptăm cu mai multă eficiență pentru îmbunătățirea calității produselor.

Insemnări

Satele învățate

Acalmia monotonă a lunilor de iarnă la țară a fost înlocuită astăzi de freamătul unei activități continue. Acolo unde nopțile începeau odată cu inserarea și pe polița „cărțurarilor“ odihnea în cel mai bun caz „Gromovnicul“ și „Trepednicul“, viața nouă a instaurat tradiția cercurilor agrozootehnice. Atîta vreme cît sămînța germinează sub păturile calde ale zăpezii, țăraniile descifrează cu pasiune drumul către înmulțirea ei de zece și de o sută de ori mai mult ca altădată. O uriașă universitate a roadelor bogate multiplicată pînă la totalul satelor noastre. Amploarea, dar mai cu seamă importanța practică, presupune o îndrumare continuă, eficace și precisă, care — în bună măsură — cade în sarcina presei locale, cea aflată în directă apropiere a băncilor creatorilor belșugului.

În regiunea proaspăt colectivizată în întregime, la Cluj, ziarul „FĂCLIA“ publică cu regularitate materiale care oglindesc învățămîntul agrozootehnic de masă. Sînt numeroase note cu caracter informativ,

intocmite de redactori sau primite de la corespondenții voluntari. Apărînd odată la două-trei zile, ele transmit cititorilor succesele înregistrate în diferite colțuri ale regiunii: în raionul Zalău 3.000 de colectiviști participă la cursurile celor 90 de cercuri, în comuna Chichița fiecare lecție este urmată de numeroase întrebări puse lectorului, pe parcursul lecțiilor în comuna Ocoliș numărul cursanților a crescut de la 20 la 59. Fără să depășească prezentarea laconică și necomentată a faptelor, notele acestea au meritul de-a ilustra existența unei preocupări continue.

Numărul mare al notelor publicate de „Făclia“ creează premisele unor materiale mai întinse și mai adînci, de analiză. Evident, mai puțin numeroase decît notele cu caracter informativ, categoria aceasta de articole are o mai mare putere de generalizare, deci o eficiență sporită, dar împreună cu ele creează în coloanele ziarului un îndrumător complex pentru activitatea cercurilor agrozootehnice din regiune. Trebuie remarcată aici varietatea

modalităților întrebuintate. Inginerul Al. Nifăleanu în „Mai multă preocupare față de învățămîntul agrozootehnic de masă“ folosește limbajul precis al cifrelor și datelor cu caracter științific. Departe de superficialitatea unei automulțumiri de paradă, autorul analizează comparativ succesele obținute în raioanele Zalău, Năsăud și Turda, unde frecvența la cursuri atinge procentul de 59—100%, cu rămîinerile în urmă din raioanele Bistrița, Huedin și Gherla. Exemplele concrete citate de autor — de pildă nonsensul unei lecții ca „Forma, dimensiunile și mișcările pămîntului“, temă potrivită pentru un cerc de cultură generală (com. Năsal), măsurile concrete propuse de el permit folosirea articolului său în analizarea și eventuala reorganizare a activității.

În „Colectiviștii învață“, Octavian Vana și-a limitat observațiile numai la două comune (Sutor și Zimbor din raionul Huedin), apelînd la forma atractivă a reportajului. Articolul, dincolo de semnalarea unor caracteristici aproape generale pentru cercurile agrozootehnice cum este legarea conținutului lecțiilor de sarcinile producției în respectiva gospodărie agricolă colectivă, prezintă și implicit propune o seamă de metode interesante în vederea adîncirii cunoștințelor dobîndite. La școala din Sutor se organizează săptămînal seri de întrebări și răspunsuri pe marginea lecțiilor predate, iar pentru colectiviștii neîncadrați în cerc la Zimbor au loc consultații periodice ale specialiștilor.

Sfera modalităților întrebunțate de „*Făclia*” clujeană pentru sprijinirea învățămîntului agrozootehnic de masă este lărgită de „*STEAGUL ROȘU*” din Bacău cu raidul-anchetă. Pronunțatul specific agricol a determinat alegerea raionului Buhuși ca subiect. Într-un spațiu relativ mic, T. Dudău și C. Stoicescu prezintă cele mai importante aspecte întîlnite: lectorul din Blăgești demonstrează în cadrul lecțiilor posibilitatea creării unui puternic sector pomicol în sat; la „*Romîni*” creșterea numărului de participanți și de cercuri agrozootehnice n-au determinat o îndrumare și un control eficient din partea comitetului comunal de partid și a sfatului popular; la Racova comoditatea sau birocrăția au făcut ca desfășurarea cursurilor să urmeze o tematică generală, întocmită la nivelul raionului, deci neconcordanță cu problemele specifice comunei. Concluziile raidului-anchetă referitoare la activitatea desfășurată în întregul raion nu dovedesc o situație multumitoare. Fără îndoială, raidul scris interesant, subliniind necesitatea unor măsuri urgente, are meritul de a fi contribuit la îmbunătățiri, dar și ziarul regional însuși trebuie să tragă anumite concluzii privitoare la propria-i activitate. Lipsa altor materiale privitoare la desfășurarea învățămîntului agrozootehnic de masă (în numerele din ianuarie și din primele zile ale lui februarie, cel puțin) denotă dacă nu necunoașterea importanței acestui gen de învățămînt, cel puțin o neglijență regretabilă. Spre deosebire de regiunea Cluj, cercurile de pe meleagurile Bacăului n-au avut posibilitatea să-și dea seama din paginile „*Steagului roșu*” că lecțiile predate contribuie direct la creșterea recoltelor, la schimbarea mentalității țaranului. Proverbul spune că nu se face primăvară cu o singură floare. În afara Buhușului, în regiunea Bacău mai există și raioanele Piatra Neamț, Tîrgu Neamț, Bacău, Roman, Adjud, Tîrgu Ocna,

dar despre cercurile lor agrozootehnice „*Steagul roșu*” nu spune nimic.

În linii generale lipsa materialelor referitoare la desfășurarea învățămîntului agrozootehnic de masă este un caz izolat. Cu posibilități mai limitate, într-un spațiu mai restrîns, ziarele raionale izbutesc să fie la înălțimea sarcinii de propagandist și organizator colectiv. „*TURDA NOUĂ*”, ținînd seama de condițiile specifice unui ziar raional a preferat în puținul spațiu de care dispune să înlocuiască știrile scurte cu materiale mai întinse, mai rare ce-i drept, dar care asigură pe lîngă caracterul informativ și pe cel de analiză. Instantaneul „*Lecții pentru cei mari*” surprinde activitatea desfășurată în comuna Luna unde participarea de masă la cerc i-a adus în aceleași bănci pe membrii consiliului de conducere al gospodăriei colective, pe brigadierii și pe mulți colectiviști. Sub titlul „*Cunoștințele agrozootehnice se învață*” același ziar polemizează cu o mentalitate nesănătoasă aflată în satul Cacova Jerii. Participarea la lecții a numai 6 cursanți față de cei 30 înscriși inițial se explică prin practicarea formulei mai mult sau mai puțin afirmate deschis „*cunoștințele agrotehnice se moștenesc*”.

Aceeași atitudine combativă dovedește „*Turda nouă*” și prin intermediul materialului iscălit de T. Benea „*Cursanți puțini, frecvență slabă*”. Autorul subliniază consecințele ce pot decurge din lipsa de atenție a conducerii colectivei din Sîndulești. Femeile și tineretul nu trebuie să rămînă în afara cercurilor agrozootehnice, ei constituind un detașament de nădejde pe frontul recoltelor bogate. Depășind caracterul descriptiv în toate materialele publicate, ziarul din Turda a avut interesanta inițiativă de a trimite tiparului o serie de întrebări și răspunsuri care dezbat direct probleme ridicate în cadrul cercurilor. Leu Simion în „*Un noian de întrebări*” reproduce o convorbire desfășurată la cursurile din comuna Boian. Astfel,

colectiviștii din raion au posibilitatea nu numai să afle despre activitatea altor cercuri agrozootehnice, dar izbutesc să și acumuleze cunoștințe noi.

„*FLACĂRA SIBIULUI*” și „*MILCOVUL*” din Focșani publică în prima lună a anului o serie de știri despre activitatea cercurilor agrozootehnice din raion. Raidul-anchetă „*Mai multă atenție învățămîntului agrozootehnic*” publicat de ziarul focșănean se compune, în ultimă instanță, tot dintr-o serie de asemenea materiale. Ceea ce le deosebește de restul știrilor este un caracter combativ mai pronunțat, dezvăluirea unor lipsuri în general nesemnificate de notele care înregistrează nud numărul cursanților, procentul frecvenței și numărul de lecții susținute pînă la o dată anumită. Fără să exceleze printr-o susținută activitatea gazetărească în sprijinirea învățămîntului agrozootehnic de masă, fără inițiative creatoare, deși există condiții care s-o permită (ne gîndim, de pildă, la includerea unor materiale asupra acestui subiect în paginile-monografiilor ale gospodăriilor agricole colective publicate cu regularitate de „*Milcovul*”), ziarele din Sibiu și Focșani acordă totuși atenție acestor importante probleme.

Înregistrînd conștiincios existența cercurilor agrozootehnice, dar numai atît, „*Flacăra Sibiului*” și „*Milcovul*” le sărăcesc în fapt de conținut. Analiza nu poate sesiza deosebiri specifice dintre cele două raioane, esențiale pentru activitatea unui învățămînt agrozootehnic eficace și de calitate. Problemele pe care viața le ridică rămîn dincolo de scurtele știri publicate în coloanele ziarelor respective.

Cercurile agrozootehnice desfășoară o vie activitate în aceste luni de iarnă în toate satele din țara noastră. Ar fi necesar ca ziarele de toate categoriile să depășească descriptivul, cenușiul în ilustrarea și sprijinirea acestei acțiuni.

RADU RUPEA

DREPT LA ȚINTĂ!

Intr-una din diminețile anului trecut, tov. E. Bodnariuc de la „Informația Bucureștiului“ a plecat ca de obicei pe teren. Ținta: o convorbire cu deputata orășenească Cristina Alexa despre gospodărirea cartierului. A găsit deputata la școala nouă din calea Plevnei stînd de vorbă cu învățătoarea Elena Picu. Discutau despre atitudinea necomenoasă a părinților elevului Gheorghe Cocoloi din clasa a 4-a C.

Înfiat cu ani de zile în urmă, copilul venea la școală cu semne de lovituri pe față și corp. Învățătoarea explica deputatei că toate eforturile comitetului de părinți și ale școlii de a sta de vorbă cu părinții elevului, pentru a pune capăt acestei stări de lucruri, nu au dat nici un rezultat. De fiecare dată întîmpinau o rezistență răuvoitoare.

— Ne privește cum creștem copilul!

Ziaristul a sesizat faptul. Pentru rezolvarea unei asemenea stări de lucruri era necesar și ajutorul ziarului. De aici a început documentarea pentru realizarea foiletonului intitulat „Unde și-au lăsat omenia“. Au urmat zile de căutări, de convorbiri cu vecinii, cu directorul școlii, cu profesorii, cu diriginta, cu colegii elevului. Cu Gheorghe Cocoloi, copil tăcut — care din cauza purtării neomenoase față de el era timorat și fugea de oameni — ziaristul a reușit să se împrietenească. A fost primul succes. A urmat altul: o convorbire cu părinții. O discuție îndelungată, dificilă, uneori chiar tăioasă, dar fără nici un rezultat. Părinții continuau să rămînă pe aceeași poziție.

În ziua aceea E. Bodnariuc și-a scris foiletonul.

Efectul s-a simțit imediat. Citeva ore după difuzarea ziarului au început să sune telefoanele redacției.

— Sintem profund indignați de atitudinea unor asemenea părinți.

— Dorim să înfiem copilul. Ce formalități sînt necesare?

Au urmat alte telefoane, apoi scrisori sosite din toată țara. Colective de muncitori sau familii se ofereau să îngrijească de viața și educația copilului.

Ziarul a urmărit în continuare rezultatele foiletonului, și numai citeva zile de la publicarea lui s-a comunicat redacției că Sfatul Popular al Capitalei — Comitetul Executiv — a preluat îngrijirea copilului.

Iată cum ziarul a contribuit la rezolvarea operativă a unui caz social, ceea ce a avut un rol deosebit de educativ în rîndul cititorilor.

Un alt foileton a fost intitulat „Un abuz și o lipsă de omenie“. De data această, ziaristul R. Groapă se ocupă de o problemă de comportare socialistă a unor cadre de conducere ale întreprinderii pentru comercializarea și industrializarea laptelui București. Bine documentat, foiletonul trece în revistă peregrinările unei lucrătoare de la magazinul „Miorița“ căreia i s-a desfăcut în mod abuziv contractul de muncă. Legile țării noastre sînt în această privință precise; s-au găsit totuși un director și un jurist-consult care au căutat să dea legilor o interpretare „personală“, după bunul lor plac. Dezvăluind atitudinea reprobabilă a unor cadre din conducerea întreprinderii, foiletonul a reușit să pună capăt abuzului și a atras atenția în mod serios asupra consecințelor grave care decurg din asemenea practici.

Să luăm un alt exemplu. De data aceasta foiletonul este publicat în cadrul unei rubrici cunoscute, intitulată „Cunoașteți cazul?“, a ziarului „România liberă“ (nr. 5362). Materialul, scris de ziaristul C. Azoiții, se ocupă de o problemă deosebit de gravă: nepăsarea unor funcționari de la Ministerul Industriei Alimentare față de utilizarea clădirilor și mașinilor fabricii de amidon și glucoză „Săteanca“ din regiunea Bacău. Atitudinea condamnabilă a acestora dă prilej ziaristului să tragă concluzii severe privind stilul de muncă și comportarea unor salariați, care și-au uitat în mod nejustificat îndatoririle lor.

Un alt foileton. A apărut în coloanele ziarului „Munca“ sub titlul „Note“ și se referă la circulația trenului Hunedoara-Ghelar. Autorul, corespondent voluntar muncitor la Combinatul siderurgic Hunedoara, descrie, sugestiv, modul în care circulă acest tren. Din cauza vagoanelor insuficiente, se produc aglomerări, iar din lipsă de lumină se nasc discuții între călători și personalul trenului. Rîndurile au avut ca adresă direct conducerea combinatului, care, deși a fost sesizată în repetate rînduri, nu a luat nici o măsură. Cît de tare o fi usturat pe cei în cauză nota publicată e greu de precizat, în orice caz, imediat după apariție au fost luate măsuri de remediere.

★

Nu există ziar care să nu rezerve cu regularitate în coloanele sale un spațiu rezervat foiletonului. Fie că se numește „Atitudini“, „Instantanee“, „Insemnări“, sau pur și simplu „Foileton“, aceste materiale aduc o contribuție importantă la formarea conștiinței socialiste a oamenilor muncii, tineri și vîrstnici. Avînd ca subiecte fapte de viață, scrise cursiv, colorat, conținînd detalii care rețin atenția, ele sînt citite cu interes, fac pe cititor să participe direct la rezolvarea problemei, prin atitudinea pe care aceștia o adoptă continuu la formarea conștiinței socialiste a oamenilor muncii din țara noastră.

DINU LAZARESCU

ZIARUL DIN LUNA OCTOMBRIE...

În lumea gazetarilor din țările capitaliste se spune că ziarul nu trăiește decât o zi. Chipurile, datorită actualității stricte a materialelor, ele nu-i mai pot interesa pe cititori după o zi sau mai multe; un nou număr de ziar vine să ia locul celui precedent. Înțelegem „motivarea” dacă ne gândim la conținutul presei în țările capitaliste bazat pe crime, violuri, furturi, drame pasionale, spargerii. „Abundența” acestor fapte diverse face ca ziarul să nu intereseze decât o zi pe cititori.

La noi, însă, în foarte multe case găsești pe raftul măsuței de sub televizor sau pe birou, lângă bibliotecă, o colecție de ziare. Cititorul păstrează cu grijă gazeta. Cu grijă pentru că-i folosește. Are ce învăța din articolele citite: o nouă metodă de muncă — în profesiunea lui — se aplică la fabrica X; în industria chimică se experimentează un produs nou legat de o inovație ce-l preocupă; deputații au ajutat la construirea unui cămin cultural etc. Dar câte lucruri folosite nu găsești în presă? Uneori, un ziar din colecția unui muncitor are un articol înconjurat cu chenar roșu: se vorbește acolo despre fabrica în care lucrează sau despre succesele lui personale...

Ziarul nostru e mereu actual. Dovadă: despre un ziar din luna octombrie ni s-a vorbit zilele acestea la uzinele textile „7 Noiembrie” din Capitală. Așadar, în luna februarie ziarul „vechi” era încă actual.

„Ideea ne-a venit după ce am citit articolul intitulat „Cînd acționează spiritul gospodăresc al colectivului” scris de C. Căprăroiu în „Știința” din 30 octombrie 1961. Scria acolo despre „necazurile” uzinelor textile — Cisnădie. Ne-am gândit și noi cum am putea sprijini producția prin munca culturală. Și am organizat în lunile noiembrie și decembrie un șir de acțiuni la club pentru toate schimbările, cu obiectivele: îndeplinirea planului de producție, calitatea produselor și disciplina în muncă”.

Felul în care tovarășul Ion Băloiu, responsabil cultural, ne-a relatat faptele e simplu. Totul pare firesc. Mai ales că în urma acestei acțiuni s-au obținut rezultate bune. Dar a fost nevoie de multă preocupare din partea comitetului de partid, a sindicatului și a conducerii uzinei ca să se aleagă exemplele cele mai concludente, să se trateze cele mai acute probleme din uzină. La reușită și-au dat concursul și o parte din cei 16 ingineri și cadre tehnice care fac parte din colectivul de conferențieri pe uzină.

Ziua primei acțiuni culturale din acest ciclu sosise. În sala clubului nu mai era nici un loc liber. Se știa din vreme tema. Referatele au fost interesante și bogate în exemple concrete: Olimpia Ionescu, Ioana Anton, nedisciplinate, Marin Colonică, Elena Smîntîniuc, I. Mihalcea lipseau nemotivat de la serviciu etc. „În trei zile de absență se puteau realiza 30—40 metri de țesături de către fiecare. Pentru ce se îngreuiază munca întregului sector prin lipsurile unora dintre muncitori?” S-au discutat și foarte multe probleme de producție — controlul de calitate, livrarea în termen a comenzilor, buna gospodărire a locului de muncă etc.

Rezultatele acestui șir de acțiuni s-au văzut după scurtă vreme. Cazurile de indisciplină au dispărut, muncitoarele criticate au început să dea lucru de calitate, disciplina s-a întărit.

★

Așadar, un articol publicat într-un ziar a declanșat un șir întreg de acțiuni cu rezultate foarte bune. Să ne oprim o clipă la articolul cu pricina.

„Era o vreme cînd uzinele textile „7 Noiembrie” — Cisnădie nu-și îndeplineau sarcinile din plan iar depășirile la prețul de cost erau mari”.

Așa începe articolul. Iată deci motivul pentru care pe responsabilul cultural al comitetului sindicatului de la uzinele „7 Noiembrie” l-a interesat articolul. Nu se vorbea aici chiar despre uzinele „7 Noiembrie”, dar tot despre o uzină textilă era

vorba. Curiozitatea a fost suscitată deci de la primele rînduri. Autorul a renunțat la introducerea. El își pune de la început cititorul în temă și bine face, pentru că astfel captează atenția.

Atît limbajul folosit — clar, concis, în stil narativ, fără expresii tehnice, fără coloratură căutată — cît și înlănțuirea faptelor tratate, argumentarea tezelor susținute și mai ales bogăția exemplelor au darul să convingă cititorul.

Problemele sînt interesante nu numai pentru țesători — spune autorul în articol. „Acum doi ani am întîlnit următoarea situație în uzină: în timp ce serviciul de planificare și cel financiar înregistrau un plus de brațe de muncă, serviciul producției angaja oameni. Ceva părea să nu fie în ordine. Și, într-adevăr, nu era. Fiecare serviciu în parte lucra după cum credea că-i mai bine. Lipsea colaborarea între diferitele servicii — ceea ce firește nu era deloc în interesul bunului mers al producției. Acum situația s-a schimbat. Șefii de serviciu și conducătorii sectoarelor productive se consultă și atunci cînd se întocmesc planurile de livrări sau de aprovizionare și cînd se fixează graficul de încasări și plăți al întreprinderii. Nu în ședințe interminabile ci în întîlniri operative, o dată la trei zile, cînd se analizează felul cum se îndeplinește planul. Lipsește bunăoară un anumit colorant? Șeful serviciului aprovizionării își notează acest lucru și procură numaidecît coloranți”.

Această situație — lipsa de colaborare între servicii, între sectoare — din păcate mai apare și în alte locuri de muncă, nu numai la uzinele textile Cisnădie sau la „7 Noiembrie”.

Articolul atrage atenția și asupra pericolului de a cădea în cealaltă extremă: de dragul legăturii între sectoare să se facă întruna ședințe.

După cum vedem, sus-menționatul articol poate fi la fel de interesant și folositor pentru oricare loc de muncă, deoarece tratează probleme cu valoare generalizatoare — grija pentru buna gospodărire a întreprinderii, folosirea mașinilor la randamentul lor maxim, calificarea cadrelor, supravegherea cheltuielilor administrativ-gospodărești etc.

Deși are multe probleme, articolul nu e încărcat, se citește ușor și constituie un valoros schimb de experiență pentru oricine îl cercetează.

GABRIELA BUCUR

REPORTAJ

DESPRE UN INTERVIU

I-am explicat tovarășului Gheorghe Marin, deputat, șeful secției organizatorice a Sfatului popular I. V. Stalin, scopul vizitei mele: un interviu cu tema „Cum ajută ziarul la formarea conștiinței socialiste a omului”. Mi s-a adresat zâmbind:

— La tema pe care o urmăriți, pot să dau multe exemple. Noi, deputații, simțim zi de zi pe teren rolul ziarului în formarea conștiinței socialiste a cetățenilor. Prin articolele, notele, știrile, care tratează problemele cetățenești, se înregistrează neconținut un proces de transformare pozitivă și a mentalităților înapoiate de care ne mai izbim uneori în munca noastră pe teren. Dar mai bine să discutăm pe concret. Un exemplu concludent ni-l furnizează în această direcție cetățenii din circumscripția raională nr. 80. Această circumscripție cuprinde trei străzi: Pieptănari, Intrarea Pieptănari și Clopotari. Cu un an în urmă, de gospodărirea acestor străzi nu se ocupa decât Sfatul popular. Cetățenii nu reușiseră a fi atrași la o asemenea acțiune. N-a fost o sarcină ușoară pentru deputatul Matei Bailea să schimbe o asemenea opinie. La început s-a izbit de o rezistență destul de puternică. Chiar tovarășii din comitetele de stradă nu-și înțelegeau pe deplin misiunea. A urmat o perioadă îndelungată de muncă, în care deputatul a folosit cu multă eficiență articolele publicate în ziare.

La una din ședințele cu comitetul străzii Pieptănari, deputatul a venit cu un articol publicat în ziarul „România liberă” din 14 februarie 1961. În el erau tratate o serie de probleme din activitatea altor comitete de străzi. L-a citit în întregime. A fost ascultat cu deosebit interes. Membrii comitetului au avut posibilitatea să vadă cum alți tovarăși cu aceleași responsabilități ca și ei au reușit să facă pe străzile lor lucruri deosebit de frumoase.

Efectul acestui articol nu a întârziat să se vadă. În unanimitate comitetul de stradă și-a luat angajamentul, ca împreună cu cetățenii, să facă din circumscripția lor o circumscripție fruntașă.

Au urmat discuții cu cetățenii, iar un fapt deosebit de important a fost acela al relatării unor succese obținute de locuitorii de pe alte străzi, succese care au fost publicate în coloanele a mai multor ziare. A fost o cale foarte eficientă, prin care s-a reușit să se atragă numeroși cetățeni la gospodărirea străzii.

Acesta a fost primul pas. Cetățenii au început să se ocupe de frumusețea străzii, să planteze flori, să îngrijească de arbori, să caute să o mențină cât mai curată.

În vară, un teren viran de pe strada Pieptănari a fost transformat într-un cochet părculeț. Câteva ronduri cu flori, pomi și mai multe bănci au schimbat înfașurarea străzii. În fiecare zi puteau fi văzuți cetățeni venind și îngrijind acest spațiu verde, în care își petreceau orele de recreare mulți locuitori de pe această stradă.

Cu timpul, activitatea cetățenilor s-a extins. Expresia de „strada mea” a căpătat un sens mai larg: „cartierul meu”, „circumscripția mea”. Oamenii au început să aibă și alte preocupări. Ziarele publicau neconținut știri care relatau despre inițiativele luate de unele comitete de stradă în legătură cu colectarea fierului vechi. La gazeta de stradă, aceste știri erau afișate cu regularitate. Întrebarea s-a născut firesc:

— Circumscripția noastră nu participă la această patriotică inițiativă?

În interval numai de câteva săptămâni 3 tone de fier vechi erau predate întreprinderii pentru colectarea metalelor. În planul de muncă al comitetelor de stradă se includea astfel încă un obiectiv.

Articolele mobilizatoare publicate în ziarele „Scînteia”, „România liberă”, „Informația Bucureștiului” ș.a. cu privire la rolul cetățeanului

în cadrul acțiunii de deszăpezire a străzilor și arterelor de circulație a găsit un deosebit ecou în rîndurile cetățenilor din circumscripția 80. O cifră comunicată la secțiunea organizatorică a Sfatului popular I. V. Stalin arată că cetățenii din această circumscripție au prestat cele mai multe ore pentru deszăpezirea străzilor: peste 4.000 de ore! Un record cu care, firește, ne mîndrim. El a fost înregistrat în tr-o circumscripție în care, în urmă cu un an, participarea cetățenilor la acțiunile de interes obștesc era ca și inexistentă.

★

Tovarășul deputat Gheorghe Marin ne-a relatat și alte exemple din care se desprinde rolul ziarului în formarea conștiinței socialiste a cetățeanului.

— Fiecare articol care tratează probleme cetățenești, ne-a precizat deputatul, are ecouri imediate în masele largi ale cititorilor. Să dau un exemplu: În ziarul „România liberă” din 7 iulie 1961 a fost publicat un articol deosebit de interesant care tratează despre „timpul cetățeanului”. De altfel acesta este chiar și titlul materialului. Printre problemele care le tratează este și aceea a felului cum sînt primiți cetățenii la serviciul de gospodărie locativă al Sfatului popular raional N. Bălcescu. Se arată în articol că datorită unor manifestări birocratice, cetățenii sînt nevoiți să vină de cîte 5—6 și chiar mai multe ori, pentru a-și soluționa cererile.

Articolul a avut efect și la Sfatul popular I. V. Stalin. Analizînd felul cum se desfășoară munca la serviciul nostru de gospodărie locativă, s-a ajuns la concluzia că foarte multe din lucrurile sesizate sînt prezente și la noi. Au fost luate, bineînțeles, măsuri imediate, care au reglementat situația. Iată cum un articol care nu ne era adresat a contribuit la îmbunătățirea muncii într-un sector important de activitate. După cîte sînt informat, măsuri similare au fost luate și la Sfaturile populare Tudor Vladimirescu și 1 Mai. Este și acesta un exemplu de felul cum contribuie ziarul la formarea conștiinței socialiste. Un exemplu din multe altele pe care le-aș putea da și care, noi, deputații, le întîlnim zi de zi în munca noastră.

D. I.

INTENSIFICAREA MONOPOLIZĂRII PRESEI DIN ANGLIA*

ALLAN HUTT

Redactor șef al ziarului
„The Journalist“-Anglia

Concentrarea capitalului și monopolizarea tot mai accentuată a presei engleze a făcut un pas mare în cursul anului 1960.

Acest proces a căpătat o dezvoltare nemaipomenită în primele luni ale anului 1961, când a fost întemeiată o Uniune cu un capital de 100 milioane lire sterline, cuprinzând grupurile „Daily Mirror“ și „Odhams Press“. Rezultatul a fost că acest concern uriaș a devenit cel mai puternic trust de presă din lumea capitalistă.

De mai mult timp ziarele engleze reprezintă o importantă ramură a producției capitaliste, pe lângă faptul că joacă un rol de seamă ca armă a propagandei burgheze și puternic mijloc de influențare a maselor în spiritul ideologiei capitaliste.

Pentru editarea principalelor cotidiene și săptămânale, în afară de periodice și televiziune, se cheltuiește suma de 135 milioane lire sterline. În 1960 profitul acestor cotidiene și săptămânale a fost de 25 milioane lire sterline. Profitul anual al grupului „Daily Express“, condus de lordul Beaverbrook, care editează cotidianul „Daily Express“ și săptămânalul „Sunday Express“, ziarul de seară londonez „Evening Standard“ și ziarul de seară provincial „Glasgow Citizen“, a fost de peste 35 milioane lire sterline, plus profitul de 18 milioane lire sterline, obținut de pe urma reclamelor inserate.

În cele trei centre tipografice și editoriale ale grupului „Express“-

Londra, Glasgow și Manchester, lucrează aproape 5.000 de oameni.

Accelerarea procesului de monopolizare a presei britanice în anul 1960 s-a vădit cel mai bine odată cu lichidarea sau vânzarea celor trei mari ziare zilnice „Glasgow Bulletin“, „News Chronicle“, „Star“, a ziarului de seară „Empire News“ și a săptămânalului „Sunday Graphic“. Sute de ziariști, tipografi și funcționari au fost concediați cu acest prilej.

În ultimii șase ani au fost desființate opt cotidiene din provincie. Este știut că cele două mari ziare zilnice din Edinburgh și Sheffield întâmpină mari greutăți, precum și ziarele de dimineață „Daily Sketch“, „Daily Herald“ și săptămânalele „Sunday Dispatch“ și „Reynold's News“.

Pentru a nimici grupul „Thomson Newspapers“, care intenționa să fuzioneze cu „Odhams Press“, ceea ce ar fi dus la formarea unui grup cu un capital de 67 milioane lire sterline, grupul „Mirror-Pictorial“ a cumpărat cu 38 milioane lire sterline acțiunile lui „Odhams Press“, ceea ce a constituit o mare senzație politică. Guvernul, care a căutat să evite amestecul în această afacere, a fost nevoit să instituie o nouă comisie regală pentru problemele presei. Comisia precedentă, care funcționa din anul 1948, se ocupa în mod special cu problemele controlului presei. Actualei comisii îi revine înaintea de toate sarcina de a cerceta problemele economice ale presei, ca prețul de cost al producției și altele. Activitatea ei va duce desigur și la adoptarea de măsuri împotriva puternicelor sindicate ale tipografilor, care au luat o poziție fermă, avertizând că se vor împotrivi tuturor încercărilor de folosire a comisiei pentru lezarea intereselor ziariștilor și tipografilor.

Puternicele organizații sindicale ale ziariștilor și tipografilor de la „Mirror“ și „Odhams“, unindu-și forțele, editează un ziar propriu, fac intervenții pe lângă membrii parlamentului etc. Ei au anunțat că vor răspunde prin greve la orice fel de concedieri.

Patronii lui „Mirror“ și „Daily Herald“ au făcut cunoscut că sînt gata să vîndă aceste publicații precum și săptămânalul „The People“, cu condiția ca cumpărătorul să se oblige să editeze cotidianul oficial al partidului laburist timp de șapte ani. Este foarte probabil ca în acest caz „Daily Herald“ să fie vîndut altui capitalist, poate lui Ray Thomson, care stăpînește mari întreprinderi poligrafice la Londra.

Ziarul „Daily Worker“ scria în numărul său din 26 ianuarie 1960: „În această junglă de tranzacții, uniuni și monopoluri, rămîne o singură voce zilnică independentă, aceea a mișcării muncitorești — „Daily Worker“ — care, în numele a milioane de oameni, luptă împotriva milionarilor“.

Presă engleză, inclusiv cea periodică, este controlată de șase uriașe concerne: „Thomson Newspapers“, „Associated Newspapers“ (grupul „Daily Worker“ — care, în numele mere, grupul „Daily Mirror“ — „Sunday Pictorial“ plus „Odhams Press“ (editorii lui „Daily Herald“), „News of the World“, grupul „Express“ al lordului Beaverbrook. Aceasta înseamnă că vreo 12 din cei mai mari proprietari și editori de ziare stăpînesc cea mai mare parte din ziarele și periodicele țării.

Patru concerne: Thomson, „Associated Newspapers“, „Mirror“ — „Pictorial“, „News of the World“, sînt strîns legate cu așa-zisa televiziune comercială independentă, care se dezvoltă repede în concu-

* Acest articol a fost publicat în „Ziarul bulgar“. Autorul său, Allan Hutt, este unul din redactorii principali ai ziarului „Daily Worker“, autor al mai multor lucrări despre presă și istoria mișcării muncitorești din Anglia, redactor șef al ziarului „The Journalist“, organ al Uniunii ziariștilor din Anglia.

rența ei cu B.B.C. Ea obține un profit anual de 60 milioane lire sterline de pe urma reclamelor.

Iată ce ne arată analiza celor șase grupuri de ziare:

„Thomson Newspapers“. Acest grup este condus de canadianul Roy Thomson. Acțiunile grupului sînt evaluate la 20 de milioane lire sterline. Baza lui o constituie fostul grup „Kemsley Newspapers“ — cel mai mare ziar săptămînal — și a unei întregi serii de importante ziare provinciale de dimineață și de seară din Aberdeen, Edinburgh, Newcastle, Middlesbrough, Blackburn, Manchester, Sheffield, Cardiff. El controlează un mare număr de ziare din Canada și Statele Unite. Numărul total al ziarelor stăpînite de el este de 86.

Cu patronii lui „Guardian“ (Manchester) Thomson s-a unit pentru întărirea activității ziarului de seară local — „Evening Chronicle“, care concura prin marea sa popularitate ziarul „Manchester Evening News“. În noua sa tipografie din Londra, Thomson va imprima ediția lui „Guardian“. Noile lino-tipuri și mașini rotative costă în jurul a 3 milioane lire sterline.

„Associated Newspapers“. Grupul este condus de lordul Rothermere, rudă cu faimosul lord Northcliff, întemeietorul concernului. Acțiunile acestui concern sînt de peste 13 milioane lire sterline. În afară de ziarele londoneze „Daily Mail“, „Evening News“, „Daily Sketch“ și „Sunday Dispatch“, el editează ziare la Gloucester, Cheltham, Derby, Hull, Grimsby, Lincoln, Lester și Swansy.

„Mirror“-„Pictorial“. În fruntea grupului se află Cecil Harmsworth King, altă rubedenie a lordului Northcliff. El este cel mai important concern de presă din Anglia. Acțiunile unite însumează aproape 40 de milioane lire sterline. El editează importantul ziar „Daily Mirror“ cu un tiraj de 4 milioane jumătate de exemplare și „Sunday Pictorial“ cu un tiraj de 5 milioane de exemplare. Concernul editează de asemenea și ziarele din Glasgow: „Daily Record“ și „Sunday Mail“.

Nu de mult „Mirror“-„Pictorial“ a înghițit concernul „Amalgamated Press“, care edita publicații periodice și și schimbase numele în „Fleetway Publications“. Cu aceasta grupul a pus stăpînire pe aproape 100 de ziare și publicații periodice.

La Holborn — în centrul Londrei — concernul a întemeiat o nouă tipografie dotată cu cea mai

modernă tehnică, în valoare de 10 milioane lire sterline.

„Odams Press“ este condus de Christophor Chancellor, fostul conducător al agenției „Reuter“, care înainte de cel de-al doilea război mondial conducea reprezentanța din Extremul Orient a acestei agenții. Acțiunile lui „Odams Press“, cel mai vechi concern de presă, se ridică la peste 22 milioane lire sterline.

Concomitent cu editarea de ziare — cotidianul „Daily Herald“, care din 1930 apare împreună cu organul săptămînal al Congresului Britanic al Trade Unionurilor „People“, și cotidianul sportiv „Sporting Life“ — concernul se ocupă și cu editarea de reviste.

Grupul „Odams Press“ a cumpărat puternicele concerne editoriale ale lui Hulton și George Newson, plătind numai acestuia din urmă 12 milioane jumătate de lire sterline. Ca urmare el a luat sub controlul său cele patru reviste săptămînale pentru femei: „Woman“, „Woman's Own“, „Woman's Realm“, „Woman's Day“. Numai reclamele inserate în „Woman“ îi aduc peste 112.000 lire sterline săptămînal.

„News of the World“. Cu toate că acțiunile acestuia se evaluează la numai 7 milioane lire sterline, el editează ziarul săptămînal „News of the World“, care are cel mai mare tiraj (6 milioane jumătate exemplare). Ziarul este strîns legat de grupul „Associated Newspapers“.

Concernul controlează de asemenea ziare sportive și marele grup provincial „Barnows Newspapers“, care editează cel mai vechi cotidian din țară, înființat încă din anul 1695.

Grupul „Express“ este condus de lordul Beaverbrook. Acțiunile lui sînt de aproape 6 milioane lire sterline. Așa cum s-a remarcat, acest grup posedă mijloace mari și ziarul său „Daily Express“ apare cu un tiraj de 4 milioane de exemplare.

Se spune că în Anglia ar exista o „presă liberă“. Liberă pentru cel care posedă 5 milioane de lire sterline, necesare pentru a putea scoate un nou ziar zilnic. Această „libertate“ este însă o iluzie atît timp cît ziarul nu ajunge și nu se menține la un tiraj de 2.000.000 exemplare zilnic. În caz contrar el nu va primi reclamele fără de care nu poate exista nici un ziar capitalist din Anglia.

Așa stau lucrurile cu așa-zisa presă „populară“, cu presa de senzație care apare în tiraje de masă.

Ziarele așa-zise „de calitate“, mai serioase, de felul lui „Times“ au succes și cu tiraje mai mici, numai pentru că primesc reclame, deoarece ele rețin atenția celor mai conservatori cititori burghezi.

Acum sînt folosite îndeosebi aceste ziare „de calitate“. Astfel, de pildă, tirajul lui „Guardian“ (din Manchester) a crescut de la 52.000 exemplare, cît avea înainte de război, la 200.000 exemplare. Tirajul lui „Observer“ (ziar săptămînal, aparținînd familiei Astor), a crescut de asemenea de la 208.000 exemplare, la 740.000 exemplare; tirajul lui „Sunday Times“ s-a ridicat de la 270.000 exemplare la un milion, iar cel al lui „Daily Telegraph“ de la 559.000 exemplare, la 1.200.000 exemplare.

Trebuie să fie subliniată o particularitate interesantă a monopolizării continue a presei engleze. Ea se caracterizează prin apariția așa-zisului „imperialism în domeniul ziaristicii“ în momentul în care imperialismul își pierde pozițiile, iar țările coloniale (mai ales cele din Africa) își cuceresc independența.

Grupul „Mirror“-„Pictorial“ a acaparat întreprinderile de presă din Nigeria, Ghana și Sierra Leone. Influența lui s-a extins acum și în Marea Caraibilor, unde, prin compania „Overseas Newspapers“, al cărui control îl deține, a cumpărat ziarele principale din Guyana britanică, cotidianul „Graphic“ și săptămînalul „Sunday Graphic“. Exemplul i-a fost urmat de concernul „Thomson Newspapers“ în Africa de Sud, care a constituit trustul „African Newspapers Training“, trustul de învățămînt ziaristic african care este consacrat în întregime pregătirii africanilor care au vocație gazetărească.

Împotriva masivei concentrări în domeniul presei naționale, unde trei grupuri de presă controlează două treimi din tirajul total — în jurul a 12 milioane exemplare zilnic — duc o luptă energetică numai „Daily Worker“ și celelalte publicații ale Partidului Comunist din Anglia.

Cu toate greutățile pe care le întîmpină, „Daily Worker“ apare de mai mult de 30 de ani. Tirajul său de 50.000 exemplare se difuzează zilnic în masa celor mai activi luptători ai mișcării muncitorești. Se prevede actualmente o îmbucurătoare majorare a tirajului său, care, deși nu prea mare, este destul de simțitoare.

„Daily Worker“ este Davidul care luptă împotriva goliștilor uriașelor monopoluri. Avem certitudinea că pînă la urmă va învinge David.

DESPRE PROBLEMELE NOASTRE ACTUALE

Prof. JUAN HONORATO
Chile

Popoarele Americii Latine nu au înlăturat încă ignoranța. Analfabetismul care, în unele țări, atinge o cifră exorbitantă, este principala piedică în dezvoltarea lor culturală. E de la sine înțeles că ziaristica suferă mult. Tirajele ziarelor cotidiene sînt în general reduse și în consecință finanțarea lor constituită în cea mai mare măsură o problemă serioasă.

Bazindu-ne pe datele statistice ale UNESCO putem trage concluzii foarte puțin îmbucurătoare în privința ziaristicii și a mijloacelor de informare în America Latină. După CEPAL (Comisia Economică pentru America-Latină), numai șase țări din continentul latino-american ating minimumul indicat de UNESCO, adică 10 numere de ziar la 100 de locuitori. Aceasta se întâmplă în următoarele țări: Argentina (18,1), Cuba (12,9), Chile (18,8), Panama (12,4), Uruguay (18) și Venezuela (10,7).

Diffuzarea presei este foarte limitată în America Latină. Lipsesc un public de cititori în stare să favorizeze înmulțirea edițiilor și creșterea tirajului, ceea ce ar face, la rîndul său, să sporească și posibilitățile de modernizare a instalațiilor de fiecare dată cînd ar fi nevoie.

Situația existentă are drept consecință faptul că presa latino-americană, cu cîteva mici excepții, duce o existență lîncedă și este expusă la tot felul de restricții. De aici decurge lipsa de bucurie la ziaristi, iar salariile sînt în multe cazuri mai mult decît insuficiente.

★

În cursul ultimilor ani s-a putut constata în toată America Latină și în special în cîteva țări ale continentului o mare concentrare a ziarelor cotidiene. Micile întreprinderi fie că au fost înlăturate sau împinse la dispariție datorită lipsei de mijloace financiare, fie că au fost înghițite de marile întreprinderi ziaristice. Asistăm, astfel, la formarea unui monopol al presei care nu numai că dispune de un șir întreg de ziare și de grupuri de periodice și de reviste, dar și de mari case de editură și de imprimerii cu stocurile lor de hirtie, cerneală de tipar etc.

În țările unde presa este dezvoltată (capitaliste — n.r.) este un fenomen obișnuit ca presa slabă din punct de vedere economic să fie cumpărată și înghițită de marele capital. Dar în țările Americii Latine putem constata transformarea similară deseori în condiții și mai dramatice.

Este firesc ca presa, în special aceea care apără interesele poporului și care

nu dispune de fonduri suficiente, să ducă o existență grea.

Marile organe de presă sud-americane își datoresc superioritatea financiară mai ales publicității și vânzării unor coloane întregi decît unui tiraj ridicat și unui mare număr de exemplare vîndute. Interesele pe care le servesc le permit să colaboreze strîns cu industria, cu comerțul și cu cei mai buni specialiști în domeniul reclamei. Dimpotrivă, ziarele care servesc cauza clasei muncitoare, care încearcă să infrîngă greutățile în ceea ce privește modernizarea utilajelor, procurarea hirtiei și cernelei, precum și a celorlalte materiale necesare, nu pot conta pe o întinsă rețea de publicitate.

În țările slab dezvoltate, ca de exemplu cele din America Latină, ziaristica trebuie să meargă în permanentă pe o cale grea, spinosă. În timp ce țările dezvoltate din punct de vedere economic produc totul, țările slab dezvoltate, prin forța împrejurărilor, depind într-o mare măsură de producția țărilor dezvoltate.

Aceasta este pe de-a întregul valabil și în domeniul știrilor și informației, care, de asemenea, depind în mod direct de țările mai dezvoltate decît de ale noastre.

Să luăm de exemplu informația externă.

În America Latină ziarelor le este interzis să modifice știrile furnizate de agențiile de presă internaționale. Ele sînt obligate să reproducă aceste știri ad-literam, fără să aducă nici cea mai mică modificare sau explicație. Dimpotrivă, presa din țările mai înaintate, care utilizează aceleași surse de informații, aduce textelor modificările pe care le crede de cuviință, fără ca cineva să îndrăznească s-o împiedice.

Pe de altă parte, monopolul virtual care există acum în domeniul informației internaționale este un alt obstacol care influențează dezvoltarea ziaristicii latino-americane.

Se mai păstrează încă o amintire vie a evenimentelor din Brazilia provocate de informațiile cu totul false, difuzate de agențiile de presă străine, care denaturau adevărul și creau astfel grave complicații.

Importanța evenimentelor a fost de asemenea natură că fostul președinte Janio Quadros s-a simțit obligat să declare că guvernul său sprijină crearea unei agenții de informații braziliene internaționale. Știm că această inițiativă se studiază acum de către ziaristi din Brazilia în vederea unei posibilități de

desprindere de sub tutela monopolurilor străine. Eforturile depuse în vederea creării unei agenții de informații în Brazilia reprezintă o a doua încercare de a zdruncina monopolul informației internaționale. După cum se știe, ziaristi din Cuba au fost primii care au încurajat — prin intermediul agenției „Prensa Latina” — crearea acestui tip de agenție de informații specific latino-american.

★

La ziaristi latino-americani se poate vedea o sinceră și arzătoare dorință de a se uni. Dacă în unele țări ei sînt divizați sau cel puțin constituiți în grupuri paralele, aceasta nu are nimic de-a face cu aspirațiile lor generale.

În țări ca Argentina, Brazilia, Uruguay, Venezuela, Chile ș.a. există mari uniuni centrale ale ziaristilor.

În Chile, prima asociație a ziaristilor a fost înființată în 1908. În 1942 această organizație a luat un nou avînt și în 1946 ea a căpătat structura sa actuală.

„Circulo de Periodistas” din Santiago de Chile este acum organizația ziaristilor. Ea a trebuit să cedeze problemele apărării și ale respectării drepturilor profesionale unei alte instituții create prin lege, adică celui „Colegio Nacional de Periodistas”.

★

În 1956 a fost adoptată legea asupra sus-menționatului „Colegio Nacional de Periodistas”, lege care reglementează dreptul de exercitare a profesiei de ziarist în Chile. În declarația de principii se stipulează printre altele:

„Colegiul național al ziaristilor are drept scop de a apăra, de a controla, de a îmbunătăți și de a proteja exercitarea profesiei de ziarist”.

În momentul de față, ziaristi chileni fac eforturi în vederea adoptării unei legi asupra remunerării muncii lor, lege care ar trebui să cuprindă prevederi privitoare la salariile minimale.

Situația materială a ziaristilor din America Latină este în general mult mai proastă decît aceea a ziaristilor din Europa sau din Statele Unite. În unele țări sud-americane au fost încheiate contracte colective între întreprinderea de presă și personalul respectiv, contracte în care se stipulează ridicarea salariilor și a celorlalte onorarii. Pentru a impune aceste contracte, ziaristi au trebuit să depună eforturi deosebite. În Argentina, în Uru-

guai și încă în alte câteva țări există un Statut al ziaristului în care sint fixate salariile minimale.

Este de asemenea locul să semnalăm eforturile depuse de curind de ziarisții chilieni în vederea adoptării unui tarif al ziaristului care să fie nu numai rezultatul unei înțelegeri între întreprinderile de presă și ziarisții (cum este cazul în Argentina), dar în care tarifele să fie fixate chiar de „Colegio Nacional de Periodistas”. Dacă ziarisții chilieni vor reuși să facă să fie adoptată o lege în care „Colegio Nacional de Periodistas” să aibă autoritatea de a publica un tarif pentru ziarisții, aceasta ar însemna că pentru prima oară în America de Sud o organizație profesională a ziaristilor să ajungă să fixeze ea însăși tarifele de salarizare.

Pe de altă parte, ziarisții latino-americani doresc cu toată puterea crearea unei organizații profesionale centrale a ziaristilor. La Congresul ziaristilor care a avut loc la Santiago de Chile în 1952 a fost adoptată o moțiune prezentată de delegația chiliană. În această moțiune se spune printre altele: „Avind în vedere că ziarisții chilieni afirmă de mai multă vreme dorința fierbinte de a se crea o organizație profesională centrală americană, liberă de orice tutelă guvernamentală, politică, rasială sau religioasă, care să exprime propriile ei idealuri și probleme, se hotărăște înființarea unei Confederații latino-americane a ziaristilor”.

Acest angajament a fost semnat de toți ziarisții participanți la Congres, printre care se aflau reprezentanți ai organizațiilor profesionale din Argentina, Uruguay, Brazilia, Cuba, Bolivia, Mexic, Ecuador, Peru, Chile etc.

Autorul acestui articol a fost numit secretar general, iar orașul Santiago de Chile desemnat ca sediu al Confederației până la următoarele alegeri. În același timp s-a hotărât ca secretarul general să elaboreze statutele Confederației și să le prezinte spre aprobare ziaristilor din toate țările semnatare ale actului de înființare.

În declarația de principii la statutele propuse se poate citi:

„Confederația latino-americană a ziaristilor declară că scopurile sale esențiale sint (printre altele) următoarele: să apere libertatea de opinii și de informație ca și drepturile profesionale ale ziaristilor; să contribuie la apărarea păcii și la securitatea internațională prin înțelegerea și colaborarea între popoare, apărând informațiile de orice influență agresivă și să vegheze fără încetare la respectarea principiilor inalienabile ale civilizației și democrației”.

Până în momentul de față Confederația latino-americană înființată în 1952 n-a desfășurat nici o activitate importan-

tă. Proiectele de statute au fost prezentate țărilor care au semnat actul de înființare fără ca pînă acum să se fi luat vreo hotărîre.

Mai tirziu s-au mai manifestat și alte tendințe, de a se da o formă și un conținut organizării unei Centrale latino-americane. Dar și aceste eforturi n-au dus la nici un rezultat pozitiv.

Cu prilejul celei de-a II-a Întîlniri Mondiale a Ziaristilor organizată în octombrie 1960 de Comitetul Internațional pentru Cooperarea Ziaristilor, delegații latino-americani prezenți la această conferință s-au reunit pe cale oficială la Baden pentru a discuta asupra modalităților în care s-ar putea pune pe picioare Confederația latino-americană creată în 1952 la Santiago de Chile.

Unii dintre participanți au propus convocarea unui nou congres latino-american care să fie însărcinat să studieze această problemă. Totodată, majoritatea a fost de părere că ar fi oportun să se organizeze mai întîi mici congrese pe scară regională care să grupeze organizațiile unor țări vecine, în vederea deschiderii drumului către o organizație definitivă a ziaristilor din America Latină.



La prima sesiune plenară a celei de-a II-a Întîlniri Mondiale a Ziaristilor care a avut loc la Baden, și la care am avut cîinstea de a prezida, am declarat printre altele:

„Noi, ziarisții, îndeplinim astăzi o sarcină istorică. Istorică, pentru că noi toți sintem martorii unei dezvoltări generale care poate să ducă la un viitor mai bun al umanității sau la ruina ei, la distrugerea ei completă. Și pe drumul acestei dezvoltări, noi nu sintem simpli spectatori; dimpotrivă, noi avem de jucat un rol pe plan mondial. Prima noastră datorie, în calitate de purtători de cuvînt ai opiniei publice și de oameni conștienți de rolul ce ne revine, este deci de a depune toate eforturile pentru ca profesiunea de ziarist să se exercite întotdeauna în cea mai mare conformitate cu principiile absolute ale onoarei și ale adevărului. Noi trebuie să izgonim din profesiunea noastră minciuna, cea minciună care provoacă ura. Noi trebuie să luptăm împotriva deformării informației care zăpăcește și amăgește pe oameni, să luptăm reînduplecat împotriva dezinformării, căci tăcerea poate să aducă aceleași neajunsuri ca și minciuna și dezinformarea. După părerea noastră formarea profesională nu ar trebui să depîndă numai de interesul spontan al fiecărui individ. Noi sintem convinși că marcele avînt pe care l-a luat ziaristica în lume, cu toate transformările revoluționare,

care din partea ziaristului o pregătire universitară tot atît de serioasă ca și pentru profesiunile cele mai dificile”.

Considerăm că ziaristul este principalul reprezentant al informării în fața opiniei publice. Adevărata valoare a informației rezultă din inteligența și autoritatea pe care este în stare s-o exprime ca și din responsabilitatea etică și morală cu care ea este răspîdită. De aici rezultă că trebuie să avem în vedere o pregătire temeinică, completă și largă pentru acei care dau acestei profesiuni în societatea modernă o însemnătate mereu mai mare.

Școlile de ziarisți care sint acum atît de numeroase în America Latină nu trebuie să neglijeze nimic pentru a înflua ziaristului sensul misiunii educative pe care și-o asumă și răspunderea sa socială. Această acțiune trebuie să tindă la informarea veridică și la comentariul cinstit.

Nu sint decît foarte puține țări în America Latină unde nu există școli sau institute pentru pregătirea profesională a ziaristilor. În mare putem distinge două categorii de școli de ziarisți: în prima — și credem că este bine — școlile pentru ziarisții de pe lîngă universitățile de stat. În cea de-a doua — ca în Argentina, de exemplu — aceste școli își datorese înființarea unor inițiative particulare. Toate aceste instituții funcționează totodată într-un perfect acord cu organizațiile profesionale de ziarisți din diferitele țări.

În Chile școala de ziaristică a fost creată în anul 1953 din inițiativa directă a lui „Circulo de Periodistas”. Ea este tutelată de Facultatea de litere și de pedagogie a Universității din Chile. La sfîrșitul celor 4 ani de studii, elevii trebuie să prezinte o lucrare de diplomă și să treacă un examen care îi autoriză să poarte titlul de „ziarist”.

Legea mai sus menționată asupra creării Colegiului național al ziaristilor din Chile constituie de asemenea o bază legală de existență a școlii de ziarisți. Această lege stipulează că: „Pentru a se exercita profesiunea de ziarist este necesar de a avea titlul de „ziarist” al școlii de ziaristică de pe lîngă Universitatea din Chile sau al unei alte universități recunoscută de stat”. Această dispoziție este completată și de următoarea stipulație: „Întreprinderile de presă care folosesc cu bună știință ca ziarist o persoană care nu figurează pe lista Colegiului de ziarisți chilieni sint pasibile de sancțiune”.

Aceste măsuri fac ca în profesiunea de ziarist să nu activeze decît ziarisții recunoscuți legal, care și-au primit diploma școlii de ziaristică și sint înscrși în registrele acestui „Colegio de Periodistas”.

(Din „Ziaristul democrat”, nr. 11—12 1961).

PREOCUPĂRI REDACȚIONALE

În ziarul gălățean „VIAȚA NOUĂ” și-a făcut recent apariția rubrica: „În anul 1962 toate întreprinderile la nivelul celor fruntașe”. La începutul noului an, redacția ziarului s-a consultat cu un număr de colaboratori ai săi — muncitori, tehnicieni și ingineri, conducători ai organizațiilor de partid și de masă precum și directori de întreprindere, în legătură cu mijloacele cele mai eficiente de răspindire a progresului tehnic.

— Ajutorul primit de colectivul uzinei noastre din partea ziarului — a spus tov. Leonida Cazacu, directorul uzinei „Nicolae Cristea” — poate fi considerat multilateral. Uneori se întâmplă ca sarcinile de producție să nu fie îndeplinite în mod ritmic. Ziarul, prin materialele publicate, bine documentate, ne-a arătat că nu numai „cauzele obiective” invocate de noi, dar și unele deficiențe de organizare a procesului de producție, calificarea slabă a unor muncitori și maiștri, determină o asemenea stare de lucruri. Pentru anul 1962 cerem ajutorul ziarului în problemele colaborării stricte între întreprinderile regiunii. De asemenea e bine să se

scrie și despre modul cum sint respectate planurile de măsuri tehnico-organizatorice, despre disciplina tehnologică și de producție, introducerea tehnicii noi etc.

— Să se urmărească prin materialele publicate modul cum sint respectate graficele de cooperare, termenele de livrare, cum se achită de obligațiile contractuale întreprinderile cooperatoare — a adăugat economistul Nicolae

mentare. Ziarul trebuie să se găsească permanent în mijlocul constructorilor. Să stea de vorbă cu ei și să afle ce-i frământă, ce inițiative vor să întreprindă în scopul creșterii productivității muncii, folosirii cu mai mare eficacitate a utilajelor etc. Ziarul ar putea, împreună cu organizația de partid, să studieze și să inițieze o acțiune care să ajute la realizarea într-un timp mai scurt a volumului

prinderile la nivelul celor fruntașe”. Publicind o pagină specială sub acest titlu (nr. 5322 din 14 ianuarie 1962) ziarul a invitat pe muncitori și ingineri, șefi de brigadă și maiștri, dispeceri și controlori tehnici de calitate, pe cei ce se ocupă cu munca de concepție — inovatori, raționalizatori, proiectanți și tehnologi să infățișeze în noua rubrică experiența lor pozitivă în organizarea întreprinderii socialiste și introducerea tehnicii noi, în lupta împotriva risipitorilor și a proastei gospodării.

Titlul rubricii e mobilizator. Dar aceasta nu-i suficient. Locul articolelor expozitive, monotone și prea lungi (care din păcate mai apar în coloanele ziarului „Viața nouă”) trebuie să fie ocupat într-o proporție mereu mai mare de materiale care să abordeze cu competență probleme de acută importanță în viața întreprinderilor gălățene. Altminteri, ideea prețioasă a rubricii „În anul 1962 toate întreprinderile la nivelul celor fruntașe” (care s-a concretizat cu prilejul consfățuirii ziarului „Viața nouă” cu activul său de colaboratori din industrie) nu va avea eficiența dorită.

ZIARUL VIAȚA NOUĂ-GALAȚI

Mafiei de la Șantierul naval — Galați.

La rindul său, inginerul Constantin Achim, șeful serviciului organizarea muncii I.C.S.M. — Galați a arătat:

— Încă de pe acum, când s-au deschis lucrările pentru viitorul gigant al oțelului, tot ce se întâmplă pe platoul unde va fi construit Combinatul siderurgic constituie pentru ziarist un vast teren de docu-

de construcții prevăzută pentru anul 1962.

Numeroși alți colaboratori au făcut propuneri prețioase privind lărgirea tematicii ziarului. Pornind de la ideea că toate întreprinderile din regiunea Galați au condiții optime de îndeplinire și chiar depășire a sarcinilor de plan, redacția, sintetizând propunerile făcute, a hotărât să inaugureze rubrica „Toate între-

ȘTIRI DE PRETUTINDENI

UN NOU POST DE TELEVIZIUNE ÎN CEHOSLOVACIA

Un nou post de televiziune cu o capacitate de 30 kW. a intrat în funcțiune în apropiere de Praga. Cu acesta se completează rețeaua de televiziune a Republicii Cehoslovace. Un post mai slab existent pe muntele Petrin va fi transformat într-un post experimental pentru televiziunea în culori.

POLIȚIA COLONIALĂ BRITANICĂ A ATACAT O AGENȚIE DE ȘTIRI

Poliția colonială britanică și unități militare britanice au atacat clădirea de știri progresiste din Zanzibar — „Zanzibar News Service” (Zanews). Această agenție este cunoscută în întreaga Africă răsăriteană ca organ al forțelor antiimperialiste. „Zanews-ul a fost redus la tăcere, dar imperialiștii se în-

șeală dacă socotesc că un astfel de act de samavolnicie va ucide și spiritul de care sînt însuflețiți Zanews-ul și poporul Zanzibarului” — se spune într-o declarație a Biroului Partidului național din Zanzibar.

REVISTĂ SATIRICĂ LA HAVANA

De curînd a început să apară un nou săptămînal de satiră la Havana. Revista apare sub titlul „Palute Y” (Înainte) în 24 de pagini de format mare și în mai multe culori.

CHILE ÎN AȘTEPTAREA A 1.500 DE ZIARIȘTI SPORTIVI

Conform datelor furnizate de comitetul organizatoric al campionatelor mondiale de fotbal ce se vor desfășura în mai și iunie 1962, în Chile se așteaptă sosirea în țară a 1.500 de ziarști străini, reporteri sportivi. Pentru transmiterea de știri în străinătate se pregătesc 48 circuite telegrafice și 42 circuite te-

lefonice internaționale. Legăturile telefonice — a declarat șeful comitetului de presă din Chile — au o capacitate de 160.000 cuvinte pe oră.

KENNEDY PERSECUTĂ PRESA

Organul Uniunii editorilor de ziare din S.U.A. — „Editor and Publisher” a criticat politica de presă și informații a președintelui Kennedy. Autorul articolului — un deputat republican din Congres — a declarat că guvernul folosește „măsuri ce seamănă a cenzură”. „Guvernul se ocupă în mod persistent ca să suprimă informații juste și să inunde presa în același timp cu material artificial și „pieptănat”...” — se spune în acest articol care, în mod indirect, confirmă faptul că toată vorbăria despre libertatea presei în S.U.A. este o frază goală.

DIN ACTIVITATEA ȘCOLII DE ZIARISTICĂ DIN CUBA

Transformarea revoluționară care are loc în toate domeniile de activitate din viața eroicului popor cuban cuprinde și învățămîntul de presă. La Havana funcționează o școală de ziaristică în cadrul căreia elevii studiază cu multă sîrguință științele sociale, politice și economice ca și învățămîntul tehnic profesional. Cursurile școlii durează patru ani.

Școala funcționează într-o clădire care a aparținut unui ziar reacționar interzis de revoluție, unde elevii au posibilitatea să-și editeze propriile lor publicații. Astfel, școala editează publicația „Periodisimo“, buletin de informare asupra activității școlii și a tuturor evenimentelor legate de ea. Școala editează, de asemenea, un buletin tehnic intitulat „Batey“. Dar elevii nu numai că editează propriile lor publicații; ei colaborează și la alte organe de presă ca „Alma Mater“, de pildă, publicația studenților de la universitate. Elevii se specializează în același timp în munca de tipărire. De altminteri, între elevii ziaristi și muncitorii tipografi există strînse raporturi prietenești. Aceiași linotipiști, zețari și mașiniști lucrau la ziarele din trecut; în general, însă, ziaristii rar călcau pragul atelierelor. Astăzi, lucrurile

se prezintă cu totul altfel. Elevul ziarist își împarte cu muncitorul tipograf sarcinile editării unei publicații din care rezultă o strînsă prietenie.

Fiecare elev trebuie să pregătească săptămînal materialul unei pagini, să-i pună titlurile respective și apoi s-o și pagineze.

În școala de ziaristi din Cuba se dă o deosebită atenție ziaristicii vorbite și televizate. Școala posedă propria sa stație de emisiune instalată chiar în propria sa clădire.

Între agenția de presă „Prensa latina“ și școală există un acord prin care elevii au posibilitatea să lucreze telegramele internaționale și să se servească de materialul ziaristic pentru buletinele lor. În noua structurare a Universității din Havana se studiază posibilitatea ca școala de ziaristică să fie ridicată la nivelul universitar.

Primindu-și diploma, elevul școlii de ziaristică din Cuba e pe deplin convins că acest document înseamnă că va păstra loialitate absolută față de interesele patriei și ale revoluției săvîrșită de popor, că va apăra cu condeiu libertatea, suveranitatea țării și adevărul și se va opune exploatării omului de către om, se va opune imperialismului și opresiunii popoarelor.

Imagini bicolore

„GAZETA LITERARĂ“ obișnuiește să publice în paginile sale, pe lîngă imaginile în alb-negru (reproduceri de fotografii, desene etc.), și unele imagini bicolore. Buna intenție a tehnoredacției e ușor de văzut: ea se străduiește să folosească pentru o mai bună înfățișare grafică și cea de a doua culoare (roșu). Din păcate, rezultatele sînt, de cele mai multe ori, altele decît cele scontate: în practică, fotografiile reproduse își pierd aproape complet claritatea, obținîndu-se niște imagini roz-negre, cu o patină veche, neplăcută.

O fotografie bună ca „Hunedoara — sala de turnare a oțelăriei“ de Ed. Hoffer (G. L. din 18 ian. 1962) este pur și simplu masacrată prin acest procedeu, astfel că în locul unei imagini frumoase din industria oțelului, cititorul are în față o pată nedeslușită pe aproape un sfert de pagină. La fel stau lucrurile și cu reproducerea onora dintre lucrările de grafică. Gravura lui Rockwell Kent, „De cart“, publicată în același număr și ale cărei efecte se bazau tocmai pe contrastul alb-negru, capătă un aspect inestetic prin aplicarea celei de a doua culori.

Și, fiindcă a venit vorba despre a doua culoare la „Gazeta literară“, să amintim că, la fel de nepotrivit, este și procedeul de a sublinia cu un fond de roșu anumite texte, atunci cînd se folosește ca „fundal“ un raster rar: literele textului se amestecă cu punctele roșii formînd ceva cu totul inestetic și greu de descifrat.

E. F.

La sfat cu debutanții

Ion Peștereanu este muncitor la Întreprinderea de Construcții Siderurgice din Hunedoara, Evu Eugen este elev, iar Marina Timișan e gospodină. Într-un moment de entuziasm, au așternut pe o coală de hirtie, poate pentru prima oară, versuri despre Hunedoara zilelor noastre. Au aflat că ziarul „UZINA NOASTRĂ” din Hunedoara sprijină pe tinerii scriitori debutanți. Și-au trimis manuscrisele ziarului. Cîteva zile mai tîrziu, cei trei începători în ale meșteșugului scriitoricesc au avut o mare bucurie. Ziarul local „Uzina noastră” stătea de vorbă cu ei pe îndelete, prin intermediul cuvîntului tipărit. Se poate observa lesne că ochi atenți au cercetat cu căldură manuscrisele, analizîndu-le cu competență. În plus, autorii erau invitați la redacția ziarului pentru a prelungi prin viu grai discuția începută în ziar.

Faptul acesta, petrecut recent, nu-i surprinzător și

nici nu prezintă o mare noutate. Relatîndu-l, ne facem însă datoria să evedențiem pozitivă muncă desfășurată ani de-a rîndul de ziarul hunedorean pentru sprijinirea tinerelor talente scriitoricești — în viața de toate zilele oțelari, lăcătuși, maiștri, elevi, funcționari ai Combinatului siderurgic. Vreme de cinci ani, de cînd ființează în Hunedoara cercul literar „Flacăra”, ziarul a deschis coloanele paginilor sale celor mai bune producții literare aparținînd constructorilor hunedoreni. În paginile literare ale ziarului au debutat și au publicat numeroase lucrări literare Victor Niță, Alkis Sevastianos, Vasile Niță, Ion Drăgănescu, Neculai Chirica și mulți alții.

Tematică bogată, creații originale, de autentică valoare — iată ce așteptăm să întîlnim în viitoarele pagini literare ale ziarului hunedorean „Uzina noastră”.

Acțiuni ale gazetei de uzină „Rulmentul”

Prețuind activitatea colaboratorilor și corespondenților, muncitorilor tipografi și difuzorilor zia-

rului „Rulmentul”, comitetul de partid și comitetul sindicatului fabricii de rulmenți din Birlad le-au

adresat — cu prilejul apariției celui de-al 100-lea număr al ziarului — un călduros salut în vederea îmbunătățirii continue a publicației lor uzinale.

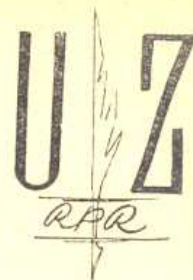
Consemnînd acest fapt în ziua de 15 ianuarie 1962, ziarul a ținut să reliefeze activitatea unor colaboratori ca: muncitorul rectificator C. Iordache, controlorul de utilaje E. Solomon, inginerul O. Pruteanu, bobinatoarea A. Bejenaru, ajustorul M. Tăzlăoanu, fruntași în producție. O casetă amintește cele mai izbutite acțiuni organizatorice ale ziarului în anul care a trecut (rubricile „Verificați-vă cunoștințele tehnice”, „Beneficiarii despre calitatea produselor întreprinderii noastre”, „Pînă în 1965 fabrica de rulmenți din Birlad își va dubla producția” etc.). Dintre aceste inițiative, prima merită în mod deosebit a fi menționată. Ziarul a inițiat un concurs cu premii, în 10 etape, la care au participat sute de muncitori. Recent, în cinstea zilei de 1 Mai, cînd se împlinesc și nouă ani de la fabricarea primului rulment la Birlad, ziarul

uzinal a inaugurat cea de-a doua ediție a concursului cu premii, în zece etape: „Verificați-vă cunoștințele tehnice”. Fiecare etapă cuprinde 5 întrebări — care se publică în ziar. În termen de zece zile de la apariția ziarului concurenții sînt obligați să depună în scris răspunsurile în cutia de scrisori a redacției. Tematica întrebărilor corespunde meseriilor în care lucrează concurenții. Concursul se bazează pe studiul individual; ca atare se indică materialul bibliografic. Punctajul însă se face în raport cu originalitatea lucrărilor. După epuizarea celor zece etape, primii 72 de concurenți, clasați în ordinea punctajului obținut, vor participa la un concurs de baraj — gen „cine știe, cîștigă”.

Pentru buna desfășurare a concursului s-a constituit o comisie specială pe lângă redacția ziarului care poate fi consultată în diverse probleme.

E o acțiune organizatorică folositoare care contribuie la lărgirea orizontului cunoștințelor tehnice ale muncitorilor.

DIN ACTIVITATEA UNIUNII ZIARIȘTILOR



ȘEDINȚA BIROULUI COMITETULUI DE CONDUCERE AL UNIUNII ZIARIȘTILOR

În ziua de 14 februarie 1962 a avut loc o ședință a Biroului Comitetului de conducere al Uniunii Ziariștilor.

Tov. Nestor Ignat, președintele Uniunii, a făcut o informare asupra Sesiunii Comitetului Executiv al Organizației Internaționale a Ziariștilor care a avut loc în luna ianua-

rie la Havana (Cuba), la care Uniunea a fost reprezentată de președinte și de tov. G. Ivașcu, vicepreședinte.

În continuare, tov. Valeriu Pop, membru al Comitetului de conducere al Uniunii Ziariștilor, care a condus delegația noastră la Sesiunea

științifică consacrată problemelor teoriei și practicii presei ce a avut loc luna aceasta la Varșovia, a prezentat o dare de seamă asupra desfășurării lucrărilor.

În urma discuțiilor care au avut loc în ședință cu privire la ordinea de zi, au fost luate diferite hotărâri privind activitatea Uniunii.

COMPETIȚIA DE ȘAH A CASEI ZIARIȘTILOR

În activitatea Casei Ziariștilor, joi 25 ianuarie 1962 s-a mai înscris încă o manifestare, de data aceasta cu caracter sportiv: competiția de șah dotată cu Cupa Uniunii Ziariștilor din R.P.R.

Competiția a început cu un simultan pe care l-a dat maestrul internațional Victor Ciociltea, campion R.P.R., la 18 mese. Ziariști reprezentând redacțiile ziarelor „România liberă”, „Scinteia tineretului”, „Informația Bucureștiului”, „Agerpres”, „Apărarea Patriei”, „Steagul roșu”, „Munca”, „Sportul popular”, „Lupta C.F.R.” și Direcția generală a presei și tipăriturilor au primit la mesele de șah riposta unuia dintre cei mai frecvenți eroi sportivi ai materialelor lor. De data aceasta, ziariștii au avut ocazia să simtă „pe viu” stilul combativ al campionului nostru, inventivitatea, necruțătoarele sale șarje, despre care au scris de atâtea ori.



Oaspetele a obținut 16 victorii și 2 remize. Ziariștii au felicitat pe Ciocîltea pentru interesantele partide jucate, iar campionul țării noastre le-a răspuns, felicitându-i pentru frumusețea... articolelor publicate.

Simultanul a fost poarta de deschidere a unor meciuri între echipele ziarelor bucureștene așa că, după terminarea lui, altă emoție: tragerea la sorți a celor patru grupe. S-au format următoarele grupe: I. „România liberă“, „Sportul popular“, „Flacăra“ — a II-a „Agerpres“, „Scinteia tineretului“, „Steagul roșu“ — a III-a „Informația Bucureștiului“, Direcția generală a presei și tipăriturilor, „Apărarea Patriei“ — a IV-a „Lupta C.F.R.“, „Munca“, „Uniunea Ziariștilor“.

Cu aceasta s-a tras cortina peste primul act al competiției șahiste. Actul doi — disputarea partidelor — a început să se desfășoare în săptămîna următoare.

În după amiezele zilelor de marți și joi — participanții soseau la Casa Ziariștilor încă cu mult timp înainte de ora 18, ora începerii disputării partidelor. Se făcea „încălzirea“... Apoi soseau „suporterii“, colegi de redacție, care veneau să-și încurajeze echipa.

Jocul nu se termina, nici cînd la masa respectivă se auzea victoriosul MAT! Partida se refăcea, de data aceasta bineînțeles între suporterii, și mai continua multă vreme.

După două săptămîni de „bătălie“ s-au conturat rezultatele primei etape, clasîndu-se în finală echipele „România liberă“, „Agerpres“, „Direcția generală a presei și tipăriturilor“, „Lupta C.F.R.“.

Joi 15 februarie — după terminarea ultimei runde — o nouă tragere la sorți. De astă dată pentru desemnarea jocurilor învingătorilor din prima etapă.

Ultimul „act“ al competiției avea să fie jucat între echipele „România liberă“—„Agerpres“ și „Direcția generală a presei și tipăriturilor“—„Lupta C.F.R.“.

După jocuri, în care n-au lipsit surprizele, reprezentanții „Agerpres“-ului au cucerit Cupa Uniunii Ziariștilor.

Februarie 5. **Uniunea Ziariștilor** a fost vizitată de ziaristul indian **P. M. Shah**, redactor al ziarului „The indian exporter and importer“, președintele asociației publicațiilor de comerț și tehnice din Bombay.

Februarie 16. Ne-a vizitat ziaristul australian **Norman Freehill**, fost președinte al Asociației Ziariștilor din Australia, autor a numeroase cărți cu tematică economică, socială și politică.

MANIFESTĂRI

CULTURAL - ARTISTICE LA CASA ZIARIȘTILOR

● *Duminică 21 ianuarie a avut loc un divertisment muzical distractiv, intitulat: Pentru ascultătorii de muzică ușoară. Spectacolul a fost prezentat de compozitorul Enrico Fanciotti.*

● *Programul de duminică 28 ianuarie a fost dedicat romanțelor, cântonetelor și serenadelor compozitorului Ceaikovski. Au interpretat baritonul Dan Iordăchescu, basul Nicolae Florei, la vioară Cozighian-Varujan și la violoncel Petre Sopov. A acompaniat Elsa Chioreanu.*

● *Manifestarea din seara de duminică 4 februarie a fost organizată în colaborare cu ziarul „Flamura Prahovei“ din Ploiești. Cu această ocazie Teatrul de estradă din Ploiești a prezentat selecțiuni din „Basmе la estradă“ și*

„Ghicitori pe portativ“. Și-au dat concursul Alexe Marcovici, Tantzi Grigoriu, GrațIELA Chițu, Dorin Ionescu, Traian Moraru, Joujou Mihalache, Emilia Dumitrescu, Dan Constantinescu și alții. A acompaniat orchestra teatrului, dirijată de compozitorul Nelli Danielescu.

● *„O seară de varietăți“ s-a intitulat programul de duminică 11 februarie 1962. El a cuprins pe Trio Iosefini și cîteva numere de varietăți ale Circului de Stat.*

● *Duminică 18 februarie programul artistic a prezentat „Serenade și cântonete“ interpretate de Magda Ianculescu, Valentin Teodorian, Ion Stoian, de la Teatrul de Operă și Ballet al R.P.R., Mircea Nemens, de la Teatrul de Stat de Operetă, și violonistul Jean Ionescu.*

НАША ПЕЧАТЬ

Журнал Союза журналистов РНР
Год VII — № 2 (70) Февраль 1962 г.

СОДЕРЖАНИЕ

- Увеличить поддержку молодым коллективным хозяйствам
- Г. Секуйу*: За эффективную информацию
- Еуджесен Флореску*: В защиту моих молодых коллег.
- Дину Хервиан*: О профессиональной подготовке молодых журналистов.
- Флориан Паунеску*: Социалистическое воспитание — одна из забот нашей заводской многотиражки
- Раду Циулеску*: Голос борющейся Франции
- Пауль Мариан*: Местная специфика в областной и районной печати
- Виктор Теодору*: Две стороны одной и той же проблемы.
- Инж. Г. Михай*: Важная тема требует
- Валериу Будуру*: Поддержи соседа, передай ему твой опыт!
- Крэциун Бонта*: Наши верные сотрудники
- Ирина Золай — Штефан Кавач*: За честь фабричной марки
- Раду Рупя*: Села учатся
- Дину Лэзареску* — Прямо в цель!
- Габриела Букур* — Октябрьская газета
- Аллен Хутт* — Усиленная монополизация печати в Англии
- Проф. Хуан Хонорато (Чили)* — О наших актуальных вопросах
- О деятельности Союза журналистов
- Редакционные вопросы
- Заметки и комментарии
- Оговсюду
- На четвертой странице обложки: карикатуры А. Поха

OUR PRESS

Review of the RPR Union of Journalists
7th year, No. 2 (70), February 1962

CONTENTS

- More Backing for Young Collective Farms
- G. Secuiu*: Efficient Information.
- Eugen Florescu*: A Plea for My Young Colleagues
- Dinu Hervian*: The Professional Training of Young Journalists.
- Florian Paunescu*: Socialist Education — A Concern of Our Factory Paper.
- Radu Ciulescu*: The Voice of Fighting France
- Paul Marian*: Local Features in Regional and District Papers.
- Victor Teodoru*: Two Facets of the Same Problem
- Eng. G. Mihai*: An Important Subject Demands..
- Valeriu Buduru*: Help Your Neighbour, Share Your Experience With Him.
- Craciun Bonta*: Our Reliable Collaborators.
- Irina Zalai & Stefan Covaci*: For the Factory's Trade Mark.
- Radu Rupea*: The Villagers Are Learning
- Dinu Lazarescu*: On the Target.
- Gabriela Bucur*: The October Issue.
- Allan Hutt*: The Growth of Monopoly in the British Press.
- Prof. Juan Honorato (Chile)*: Our Topical Problems.
- From the Activity of the Journalists' Union
- Editorial Preoccupations
- Notes and Comment.
- From Everywhere.
- Back cover: Cartoons by A. Poch.

COLEGIUL DE REDACTIE: **Const. Antip** (redactor șef), **Antal Albert**, **C. N. Constantiniu**, **Ion Felea**, **Nestor Ignat**, **Vasile Iosipescu**, **Nicolae Moraru**, **Octavian Paler**, **Alexandru Popescu**, **Ilie Rădulescu**, **Al. N. Trestieni**

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: București, Calea Victoriei, 163, Telefon: 15.21.02

Abonamentele se primesc de către difuzorii de presă din întreprinderi, instituții și de la sate, factorii poștali și oficiile poștale. Revista se găsește de vânzare la chioșcurile difuzării presei

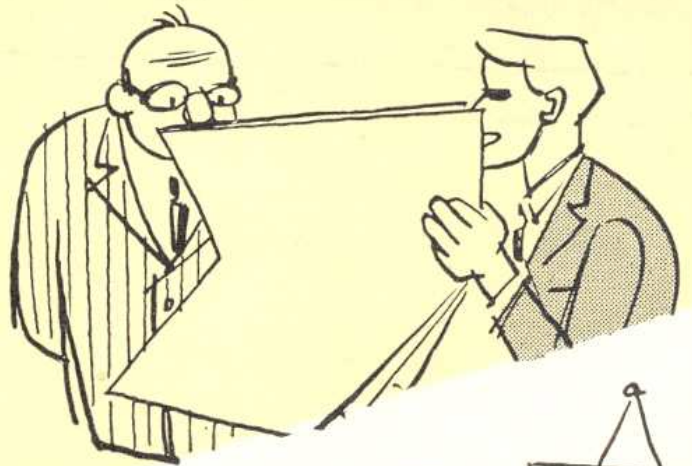
Tiparul executat sub com. nr. 912 în întreprinderea Poligrafică nr. 2, București, str. Brezoianu nr. 23—25

PUR GAZETAREȘTI



— Dacă e bun „ZATUL”? Cum o să fie bun? ZATUL nu se bea!

— Vă place pagina?
— Cam întunecată!
— Atunci să-i fac o „FEREAS-TRĂ”.



— Ți spusesem să vi azi cu trei „MANȘETE”
— Mi-a fost imposibil. Nu am decît două mîini!



SOLUȚIE

— Ce să fac cu materialul ăsta că nu merge?
— Dă-l cu „PICIOR”!



— Slab, slab, de tot, tovarășe reporter. Ar trebui să te mai documentezi pe teren.



— Tovarășe redactor șef, vă rog să mă trimiteți urgent pe teren la Fetești. Sînt informat că acolo vor avea loc evenimente importante

DESENE DE A POGH

PII 583

FACLIA

PRESA noastră

B III

P-49980

A-

3-4-1962

Flacăra Păturii

DISCIPLINA
CENTRALI UNIVERSITATE
BUCUREȘTI

REVISTA UNIUNII

ZIARIȘTILOR din R.P.R.



CUPRINS :

O IMPORTANTĂ EXPERIENȚĂ DE PRESĂ

- Entuziasta participare a zariștilor la încheierea procesului de colectivizare a agriculturii.*
Ion Olaru : Ziarul în sprijinul colectivizării agriculturii.
Constantin Sirbu : Redactor la foaia volantă.
S. Stănel : Ca pâinea caldă.
N. Dăscălescu : Primăvara de neuitat.
Gh. Brătescu : O experiență care trebuie continuată.
C. Ștefanache : Eficiența materialelor noastre.
Ernst Breitenstein : O muncă plină de satisfacții.
George Ciudan : Ziar cu un singur redactor.
B. Dunăreanu : Prin Suceava.
Ștefan Izsak : Zile prodigioase.
Gh. Jangociu : Forme noi, interesante.
Valeriu Buduru : A apărut „Ediția specială”.
Hans Dobnig : Cum a sprijinit redacția noastră colectivizarea agriculturii.
S. Marian : A sosit volanta.

În preajma celei de-a 50-a aniversări a ziarului „Pravda”

DISCUȚII

- Dumitru Popescu :* Calificarea.
Fl. Neacșu : O discuție interesantă.
Virgil Petrescu : Cu propriile aripi.

ANCHETA NOASTRĂ : LUPTA DINTRE NOU ȘI VECHI

Răspund :

- Acad. C. I. Gulan,* directorul Institutului de filozofie al Academiei R.P.R. ;
Dumitru Sibianu, președintele Comitetului sindicatului uzinei „Semănătoarea” ;
Alexandru Voitinovici, președintele Tribunalului Suprem al R.P.R.
Eugen Barbu : Fiecare ziar o grădină.
Dumitru Măcicășan : Ziarul „Lupta C.F.R.” a împlinit 30 de ani.

Adriana Stoica : Însemnări despre „masa rotundă”.

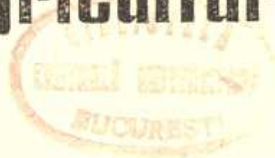
- Consfătuire de lucru la Uniunea Zariștilor.* (Întâlnire între arhitecți, ingineri și zariști)
Gizela Barabás : „Ochiul Röntgen al uzinei”.
T. Oprea : Un bogat material din viața satelor noastre.
Iulia Horváth : „Ziua-muncă apreciază”.

Vizita unei delegații a Uniunii Zariștilor din U.R.S.S. în țara noastră

- V. Sergiu :* O carte despre România scrisă de doi zariști unguri.
Ion Teașcă : În miezul problemelor.
Petre Gheorghiu și Mircea Patrichi : Sarcinile colectivului de muncă sînt și ale redacției.
Alexandrina Romocea : Îmi place să scriu !
Caleidoscop extern. Preocupări redacționale.
Note și comentarii. Din activitatea Casei Zariștilor.

O importantă experiență de presă

Entuziasta participare a ziaristilor la încheierea procesului de colectivizare a agriculturii



Încheierea colectivizării agriculturii în întreaga țară — cu aproape patru ani înainte de termenul propus în planul șesenal — constituie una din cele mai însemnate realizări obținute de oamenii muncii din patria noastră, sub conducerea partidului, în îndeplinirea sarcinilor trasate de Congresul al III-lea al P.M.R. Pășind pe calea gospodăriei colective, fărâșimea și-a arătat încrederea nestrămutată în politica partidului nostru de desăvârșire a construirii socialismului.

La lămurirea fărâșimii asupra însemnătății pe care o prezintă colectivizarea pentru fărâșirea vieții noi în satele noastre și-a adus contribuția întreaga muncă politică de partid, propaganda și agitația concretă și eficace, activitatea desfășurată de presă.

În perioada dinaintea începerii campaniei agricole de primăvară, pentru sprijinirea muncii de presă în legătură cu colectivizarea au plecat în diferite regiuni din țară numeroși ziaști din redacțiile ziarelor centrale și ale publicațiilor departamentale care au lucrat pe lângă redacțiile ziarelor regionale și raionale. Bogata activitate publicistică desfășurată în perioada de încheiere a procesului de colectivizare a îmbrăcat forme multiple și deosebit de interesante. Redăm câteva însemnări din această importantă experiență de presă scrise de ziaști care au participat în mod activ la această muncă.

ZIARUL

ÎN SPRIJINUL

COLECTIVIZĂRII AGRICULTURII

ION OLARU

Redactor șef al ziarului
„Drum nou” — Brașov

În perioada care s-a scurs de la cel de-al III-lea Congres al P.M.R., organele și organizațiile de partid din regiunea noastră, sub conducerea Comitetului regional de partid, au obținut succese deosebite în domeniul construcției socialiste la sate. Ca urmare a muncii politice desfășurate pe un front larg, în forme și metode variate, de curînd s-a încheiat în regiunea noastră procesul de colectivizare a agriculturii.

La îndeplinirea acestei sarcini deosebit de importante pentru dezvoltarea agriculturii socialiste din regiunea noastră, un rol important a revenit și ziarului „DRUM NOU”.

Îndrumat în permanență de Biroul Comitetului regional de partid, colectivul nostru redacțional și-a pus în centrul preocupărilor sale, alături de celelalte probleme, sprijinirea organizațiilor de partid de la sate în munca pentru întărirea economico-organizatorică a gospodăriilor colective și pentru colectivizarea completă a agriculturii. În acest sens, în ziar au început să fie publicate articole, reportaje, știri, pagini speciale care au tratat probleme legate de consolidarea gospodăriilor colective. În același timp, redacția, cu sprijinul comitetelor raionale de partid, a organizat vizite ale țăranilor întovărășiți și cu gospodării individuale la gospodăriile colective fruntașe pentru ca aceștia să vadă cum

muncesc și trăiesc colectivștii. În urma acestor vizite s-au publicat diferite materiale și chiar pagini speciale. De asemenea în ziar au fost publicate scrisori în care colectivștii invitau pe întovărășiți să le viziteze gospodăriile, ca și materiale semnate de activiști de partid, secretari ai organizațiilor de bază, în care se înfățișau metodele de muncă politică folosite pentru colectivizarea agriculturii.

După plenara C.C. al P.M.R., din iunie-iulie 1961, și mai ales după Consfătuirea pe țară a țăranilor colectivști, ziarul nostru și-a intensificat zi de zi combativitatea în lupta pentru creșterea activității menite să ducă la colectivizarea totală a comunelor și satelor din regiune.

S-a dat o mai mare amploare și s-a urmărit cu atenție eficiența rubricii permanente „Venii în marea noastră familie”. La această rubrică au început să apară tot mai multe articole și reportaje despre inaugurarea de noi gospodării colective, despre munca politică desfășurată de organizațiile de partid pentru colectivizarea agriculturii. În aceeași perioadă am publicat în prima pagină scrisori ale colectivștilor dintr-o serie de comune — Crizbav, Purcăreni, Stupini, Rîșnov și altele — către ceilalți țărani din comună, în care erau chemați să pășească cu încredere

pe drumul arătat de partid, drumul gospodăriei colective.

Amploarea agitatorică și propagandistică a muncii desfășurate de ziar a crescut tot mai mult. În timp ce pe 3—4 coloane din pagina întâia și în ultima vreme chiar pe întreaga pagină întâia au fost publicate materiale despre mersul colectivizării agriculturii în regiune, ziarul a mai publicat și un număr însemnat de pagini speciale în care s-a oglindit munca politică și culturală desfășurată de organele și organizațiile de partid pentru completa colectivizare a agriculturii, precum și pagini speciale despre încheierea colectivizării în diferite raioane ale regiunii.

Activitatea intensă susținută printr-o muncă politică vie și eficientă pentru colectivizarea agriculturii din regiunea Brașov a fost sprijinită de colectivul nostru redacțional atît prin ziarul la zi cît și printr-un mare număr de foi volante. La indicația Biroului Comitetului regional de partid, colegiul de redacție a selecționat cei mai buni redactori, pe care i-a trimis în diferite raioane pentru a edita foi volante. În acest scop au fost folosite atît tipografii mobile, instalate pe autocamioane, cît și tipografiile raionale.

Foi volante au fost editate în majoritatea raioanelor, numărul lor ajungînd la 95 cu un tiraj total de peste 83.000 exemplare. Din acestea, 62 de numere, cu un

tiraj de 57.120 exemplare, au fost editate în limba maghiară.

În foile volante au fost publicate articole, reportaje, știri, grafice comparative, ilustrații, care vorbeau în cuvinte simple dar convingătoare despre superioritatea muncii în G.A.C., despre veniturile mari obținute de colectivști. Au fost publicate scrisori semnate de colectivști vechi și noi, ca și de muncitori, fii de țărani care lucrează în fabrici și uzine. Aceste materiale au avut o mare putere de convingere. De exemplu, în foaia volantă editată pentru comuna Hirseni, raionul Făgăraș, a apărut o scrisoare semnată de șapte țărani muncitori care făcuseră de curând cereri de înscriere în G.A.C. Ei se adresau vecinilor lor D. Mureșanu, V. Răduleț, N. Beleana și altora, îndemnându-i să le urmeze exemplul. Drept rezultat, și aceștia au făcut cereri de înscriere în gospodăria colectivă, iar în scurt timp întreaga comună a devenit complet colectivizată.

Asemenea scrisori au fost publicate și în foaia volantă pentru Comăna de Jos, raionul Rupea. În cea intitulată „Faptele m-au convins“, Iosif Boieru de la nr. 274, țaran muncitor cu mult prestigiu în sat, după ce a arătat ce a văzut când a fost în vizită la gospodăriile colective fruntașe ca Hărman, Codlea și Homorod, i-a chemat și pe consătenii săi Partenie Popa, Gh. I. Coantă, Gh. Gridan și pe alții să se înscrie în G.A.C.

Cu multă căldură i-a îndemnat pe țărani din Comăna de Jos să pășească pe drumul gospodăriei colective și Nicolae Ramba, directorul Școlii de 7 ani, și C. Neamțu, strungar la Uzinele de tractoare din Brașov, prin scrisori semnate în această foaie volantă. Toate acestea au avut o mare eficacitate în rîndul țărănilor muncitori, astfel că după

trei zile întreaga comună a devenit complet colectivizată.

Pentru comuna Mereni, raionul Tg. Secuiesc, s-au editat 4 foi volante. Fiecare din ele a cuprins materiale prin care s-au lămurit unele probleme ce-i interesau pe țărani muncitori, ca și scurte declarații ale noilor colectivști, scrisori către rude, prieteni etc. După ce a apărut declarația lui Kovacs Lazăr, țaran cu multă trecere în sat, prin care arăta consătenilor lui de ce s-a înscris în G.A.C., marea majoritate a țărănilor din Mereni a făcut cereri de înscriere. În scurt timp întreaga comună a devenit colectivizată.

Exemple de acest fel am putea da foarte multe.

Tot în sprijinul muncii de colectivizare, la indicația Biroului Comitetului regional de partid, redacția noastră a tipărit pentru raioanele Tg. Secuiesc și Sf. Gheorghe, în afară de foile volante, un supliment în limba maghiară al ziarului „Drum nou“, din care pînă la data de 25 martie au apărut 9 numere, într-un tiraj de 54.000 exemplare. Conținutul acestui supliment a fost orientat pe linia materialelor cuprinse în ziarul obișnuit și în foile volante, ținînd seama de

specificul muncii din raionul respectiv. Cuprinzînd materiale vii, interesante, fotografii sugestive, acest supliment a avut o mare eficacitate în rîndul țărănilor muncitori, care au venit în masă pe calea gospodăriei colective.

După încheierea procesului de colectivizare în regiune, ziarul „Drum nou“ a fost îndrumat de Comitetul regional de partid ca să-și îndrepte principala atenție înspre întărirea economico-organizatorică a noilor gospodării colective, începînd cu organizarea muncii și pregătirea campaniei agricole de primăvară. În acest scop am publicat și continuăm să publicăm, pe baza unui plan întocmit, materiale și pagini speciale, prin care colectivștii vechi împărtășesc din experiența lor. De asemenea continuăm și editarea suplimentului în limba maghiară și a unor foi volante în raioanele Tg. Secuiesc și Făgăraș. Consolidarea marelui succes obținut de poporul nostru muncitor prin colectivizarea agriculturii în întreaga țară constituie un obiectiv central în toată munca noastră și de aici înainte. Vom folosi sub îndrumarea comitetului regional de partid mijloacele cele mai potrivite pentru îndeplinirea acestor sarcini.



REDACTOR LA FOAIA VOLANTĂ



CONSTANTIN SÎRBU
„România liberă“

În practica noastră gazetărească, foaia volantă, în ciuda dimensiunilor ei minuscule, a aspectului mai puțin arătos, se bucură de mare apreciere. Nu de puține ori, cu diverse ocazii, foaia volantă s-a făcut simțită, pătrunzând cu vioiciune, cu forță agitatorică, oriunde era nevoie a se atinge un anumit obiectiv, o anumită sarcină. Acest mic ziar și-a căpătat popularitatea cuvenită.

Am avut de curînd prilejul să lucrez la o foaie volantă, supliment al ziarului „Zori noi“ din Suceava. Împreună cu F. Bratu, redactor la sus amintitul ziar, și cu tipograful cîmpulungeni Constantin Crețu și Ștefan Blănaru ne-am deplasat în raioanele Săveni și Gura Humorului, pentru a participa la uriașa acțiune de colectivizare a agriculturii. În afară de faptul că foaia era volantă, și tipografia era la fel.

Întreaga tipografie se rezuma la strictul absolut necesar. Plecînd de lîngă modernele mașini ale „Casei Șcînteii“, venisem lîngă un simplu Tiegel, acționat cu pedală, cu foile puse ma-

nual. Ne luasem un număr modest de casete cu literă, unele din ele folosite destul de puțin. Provizia de hîrtie, tăiată pe format mic, o țineam în legături ușor portabile, gata a fi manevrată în orice moment fără greutate. Ne-am mai luat o coșcoagea cutie de cerneală tipografică, cîteva culegaie și o mare doză de entuziasm.

Incepeam o muncă nu lipsită de eforturi; știam că vom îndeplini în același timp munca de reporter, corector, ajutor de zefari și uneori chiar de difuzori. De cele mai multe ori, nu mai făceam distincție între noapte și zi. Totuși, faptul că ni se încredinșase o sarcină de așa mare răspundere, că ni se cerea maximum de operativitate și de calitate ne făcea să muncim cu forțe înzecite. Cred că fiecare dintre noi cei patru care scriam și tipăream foaia volantă vom păstra amintirea acelor zile de sfîrșit de februarie și început de martie 1962 ca niște scumpe aduceri aminte.

Primul popas, după o noapte și o zi de călătorie cu camionul pe drumuri întroienite, a fost

tîrgul Săvenilor, localitate aflată la extremitatea de nord a țării. Am fost foarte bucuroși că am putut găsi o cameră în vechiul local al sfatului popular comunal. Clădirea își trăia ultimele zile, căci întregul personal se mutase într-o clădire nouă. Localnicii au avut însă grijă să repare totuși instalația de lumină, să ne aprovizioneze cu lemne, iar uzina electrică a prelungit toată noaptea furnizarea de curent. În micul orașel se vorbea despre tiparnița noastră ca despre o adevărată tipografie, ca despre propria tipografie.

Primul contact cu satul lam făcut la Vorniceni, situat la circa 17 km. depărtare. Gaz-ul nostru, ca să ajungă la destinație, a trebuit să o ia de-a dreptul pe ogoarele încă înghețate, căci drumurile erau impracticabile din cauza zăpezii abundente. În Vorniceni s-a aflat repede de prezența „redacției“ în comună. Prin intermediul foii volante, țărani ca Zincă Andrei, C. Bordeianu, Anton Pînzaru, Andrei Ivănescu au pus unele întrebări legate de organizarea muncii și de repartitia veniturilor în gospodăria colec-

tivă. În același număr au dat răspunsuri la întrebări colectiviste din Știubieni: I. Cojocaru, Aurel și Teodora Dutcă, Gh. Costiniuc. Foaia volantă a publicat de asemenea declarațiile unor noi înscriși. Dar ceea ce este interesant de semnalat e faptul că tânărul Vasile Gh. Aionesei a ținut să facă o declarație specială ziarului înainte de a depune cererea de înscriere în gospodăria colectivă. El vorbea cu vândută mândrie despre „foaia noastră“ ca și cum în Vornicenii ar fi fost de ani de zile un ziar.

Bogăția de fapte întâlnite în cale ne ridică o problemă grea: ce să alegem din ele și cum să prezentăm faptele? Am selecționat ceea ce era mai concludent, fapte care aveau putere mobilizatoare. De pildă, am înfățișat cazul pionierei Maxim Gh. Maria din clasa a VI-a a școlii din Vornicenii care și-a convins părinții să intre în colectivă; am scris despre mulți colectivști pe care i-au convins realizările frumoase ale gospodăriei colective din comuna Vlăsinești. S-a arătat de asemenea că dacă întregul raion Săveni ar fi fost colectivizat, fiecărei familii de colectivist i-ar fi revenit cu aproape 1.000 lei în plus față de ce a obținut pentru zilele-muncă depuse.

Alegerea subiectelor cere mult discernământ deoarece fiecare cuvânt din foaia volantă nu numai că este citit, dar este foarte comentat. De aceea, verificarea datelor, veridicitatea faptelor trebuie respectate cu cea mai mare strictețe. Atât de mult valorează cuvântul scris al foii volante, al ziarului comunei, încât sînt nu-

meroase casele în care foaia care consemna înscrierea familiei în colectivă a fost înrămată și pusă la loc de cinste, în odaia unde se primesc oaspeții. E un semn și al înțelegerii drumului nou pe care a pășit țărâtimea noastră, urmînd îndemnul partidului, cît și o prețuire a presei noastre noi, care se identifică cu preocupările maselor populare.

Scrisul la o foaie volantă pune serioase probleme chiar și celui mai bun condeier. Nicăieri ca aici, „genul scurt“ nu-și găsește mai multă aplicare, nicăieri ca aici problema conciziei nu se aplică cu cea mai mare strășnicie. Mă gîndeam adeseori, scriînd articolele pentru foaia volantă, ce s-ar face acei redactori obișnuiți să scrie mult. Puși în fața unei asemenea situații, cu o foaie mică de ziar, cu o durată de apariție limitată la un număr restrîns de ore și-ar da seama cît de greu este să scrii scurt și la obiect. Redactarea materialelor se cere a fi cît mai directă, lipsită de ornamentații stilistice.

În comuna Drăgoești, raionul Gura Humorului, am căutat să aflu părerea cititorilor asupra stilului. Și constatările nu au fost deloc neînsemnate. Unul dintre cei cu care am discutat, Gligore Cucu al lui Alexandru, om în etate, un pasionat cititor al presei, ne-a demonstrat că a scrie simplu nu înseamnă a da la o parte din vocabularul curent o seamă de termeni ce s-au încetățenit în limba noastră, termeni care țin de tehnica agricolă avansată. A scrie simplu, ne-a arătat, înseamnă a înlătura vorbăria de prisos, a reduce simțitor

„introducerile“, a folosi o argumentație matematică astfel ca, după lectură, cititorul de la sate să rămînă cu un câștig. Cu cît acesta va fi mai mare, cu atît se vor citi mai cu interes rîndurile scrise.

Tot aici, în Drăgoești, la o distribuie de foi volante a asistat și cinematografia. Înfruntînd un drum greu, în curs de desfundare, „echipajul“ studioului „Alexandru Sahia“, compus din operatorul N. Marinescu, electricianul I. Dima și șoferul M. Dragotă, a răzbit totuși. Pe peliculă a fost imprimat un asemenea moment, care, nu mă îndoiesc, este semnificativ. Distribuitorul nu se mai zărea. Deasupra capului erau întinse zeci de mîini. După aceea, cu foaia în mînă, țărânii din Drăgoești sorbeau literele cu cerneala încă proaspătă. Urmărind lectura, simțeam că dăm un adevărat examen în fața cititorului, examen la care noi, ziaristii, trebuie să considerăm că ne prezentăm zilnic

Cunoscînd utilitatea acestor foi volante, consider că ar fi oportun ca ziarele raionale și chiar cele regionale să consacre, periodic, pagini întregi unor comune, mai cu seamă acum, cînd la sate se pun probleme atît de importante privitoare la buna organizare a muncii în gospodăria colectivă. O pagină de ziar reușește, fără îndoială, să cuprindă numeroase aspecte, să dezbată mai amplu problemele locale. Apariția ei ar continua interesanta experiență făcută pînă acum și ar aduce un aport substanțial la continua îmbunătățire a muncii la sate.

CA

PÎINEA CALDĂ!

S. STĂNEL

„Sfînt eia“

Am făcut parte din grupul de ziaristi trimiși recent de presa centrală pentru a da o mînă de ajutor colegilor noștri de presă din regiunea Bacău. Se apropia încheierea procesului de colectivizare a agriculturii regiunii. În asemenea condiții, ei aveau de făcut față unui mare volum de muncă. Activitatea organizațiilor de partid și a sfaturilor populare, a activiștilor, trebuia oglindită în presă.

Am fost bineveniți: unii dintre noi au lucrat la ziarul regional, alții, la cele raionale sau pe caravanele care scoteau foi volante în satele regiunii.

În rîndurile de mai jos nu-mi propun să redau aspecte din munca ziariștilor, nici din a celor veniți de la București și nici a localnicilor. Vreau să arăt însă pe scurt cum cuvîntul tipărit a contribuit la eficacitatea muncii politice pentru a convinge pe țărani muncitori să intre cu încredere în marea familie a colectivizatorilor.

Am să redau, în linii mari, cîteva aspecte din munca de colectivizare care pur și simplu m-au impresionat. Ziarul „STEAGUL ROȘU“ a editat o foaie volantă pentru comuna Băltătești, raionul T. Neamț. În ea au fost popularizate rezultatele obținute de gospodăria colectivă din comună, veniturile pe care le-au obținut colectivizatorii. La rubrica „Cine-i mai cîștigat?“ s-au făcut comparații între veniturile colectivizatorilor și ale întovărășiților.

După apariția foii volante, care a fost distribuită în toate casele cetățenilor, au început discuții între rude, prieteni, vecini. Pe lîngă celelalte forme ale muncii politice de masă, foaia volantă și-a adus o contribuție de seamă la convingerea țaranilor muncitori să intre în gospodăria colectivă. Pînă aici, nimic deosebit. Dar felul cum s-au făcut înscrierile în această gospodărie colectivă au un caracter foarte semnificativ. Oamenii au venit la sfat pentru a depune cererile în grupuri, purtînd drapele. Într-o singură jumătate de zi (1 martie) s-au înscris în gospodărie peste 220 de familii. A fost o adevărată sărbătoare, care poate fi asemuită cu o zi de alegeri, cînd oamenii vin să-și aleagă reprezentanții în organele puterii de stat.

— Naș putea spune că numai foaia volantă a contribuit la convingerea țaranilor muncitori să intre în gospodăria colectivă, ne-a spus tov. Onofrei, instructor al comitetului raional de partid. În acest scop noi am folosit forme multiple ale muncii politice, iar foaia volantă a dat rezultate la care nici nu mă așteptam. M-am convins încă o dată ce mare eficacitate are cuvîntul tipărit.

Rezultate deosebit de importante a dat și foaia editată pentru comuna Pufestii, raionul Adjud. În ea, sub titlul: „Dragă tată, vino și matale în colectivă“! colectivistul Mihai Samson din satul Ciorani se adresa

tatălui său și printre altele îi spunea: „M-ai crescut cu dragoste părintească, m-ai sfătuit să chibzuiesc serios întotdeauna înainte de a porni la treabă și să aleg calea cea mai bună. Am ales-o. M-am înscris în gospodăria colectivă și sint fericit. Eu te sfătuiesc, dragă tată, să vii alături de noi“. În aceeași foaie volantă, sub titlul: „Ce mai aștepți, nașule?“, colectivistul Nicolae Moraru din satul Domnești se adresează lui Ghiță Crăciun, nașul său, și îi spune: „Cei mai mulți dintre locuitorii satului nostru s-au înscris în colectivă. Dumneata ce mai aștepți? Ești om harnic, priceput și sint sigur că în gospodăria colectivă vei obține rezultate frumoase. Te sfătuiesc din suflet să vii alături de noi“.

Aceste scrisori au avut un ecou neașteptat. În aceeași zi, atît tatăl colectivistului Samson, cît și nașul lui, Nicolae Moraru, au făcut cerere să intre în gospodăria colectivă. Fiind printre mijlocașii satului, oameni cu prestigiu, ei au spart gheața, cum se spune, atrăgînd în gospodărie alte zeci și zeci de familii.

În munca pentru colectivizarea agriculturii, comitetele raionale de partid, organizațiile de bază sătești au acumulat o bogată experiență. Tot ce era bun trebuia extins. Aici a intervenit rolul organizator al ziarului regional „Steagul roșu“. Colegiul de redacție a stabilit ca în coloanele

ziarului să apară pagini dedicate unor raioane, organizații de bază. În ele au fost prezentate multilateral metodele cele mai eficiente de muncă. Bune rezultate au dat paginile care se refereau la experiența gospodăriilor colective fruntașe. În ele s-a arătat pe larg cum s-au dezvoltat gospodăriile colective respective, cum au crescut proprietatea obștească și nivelul de trai al colectivităților.

Rubricile „Gospodăria colectivă asigură belșug și bunăstare”, „Veniți alături de noi” și altele apărute în coloanele ziarului au dat bune rezultate. În articole consacrate gospodăriilor colective milionare din Țibucani, Davideni, Homocea și altele au fost arătate cu date concrete avantajele gospodăriei colective, îndemnându-se țărani întovărășiți să păsească în marea familie a colectivităților. Se poate spune, pe drept cuvânt, că articolele apărute în ziarul „Steagul roșu”, la rubrica: „Cine-i mai câștigat?”, în



Un grup de noi colectivști din Grumăzești, raionul Tg. Neamț.

care se făceau comparații amănunțite între veniturile obținute de colectivști și de țărani întovărășiți, au avut un mare rol în convingerea țarilor muncitori să intre în marea familie a colectivităților.

Sar mai putea da și alte exemple care să demonstreze eficacitatea cuvintului tipărit. În zilele cind în regiune se intensificase munca politică pentru în-

cheierea procesului de colectivizare a agriculturii, apariția fiecărui număr de ziar, a fiecărei foi volante, era așteptată cu interes. Locuitorii satelor doreau să știe în care dintre comune agricultura a fost complet colectivizată, care raion este fruntaș.

Nu exagerez cind spun că în aceste zile în satele regiunii zia-
rele erau așteptate ca... „pîinea caldă”.

PRIMĂVARA DE NEUITAT

N. DĂSCĂLESCU

„Agerpres”

Microbuzul cu inscripția „TELEFOTO AGERPRES” aleargă din zori pînă în noapte pe ulițe. Parecă-i argint viu! Odată cu răsăritul soarelui traversează satele de la poalele munților Făgăraș, la amiază străbate cu scurte popasuri satele mediceșene, ca spre asfințit să se retragă în Țara Birsei pentru cîteva ore de odihnă. Cum ar putea sta locului, cind primăvara aceasta de mijloc a șesenalului a dat naștere unei adevărate efervescente în satele țării? În mijlocul uliței, la sediul gospodăriei colective, în sala căminului cultural se petrec evenimente de importanță istorică. Noul, dominant în viața

satului, ia cu asalt vechiul. Parecă-i o explozie de verdeață pe care primăvara o așterne peste peisajul consumat al iernii.

Acolo, în uliță, oamenii satelor își confruntă viața din ultimul deceniu, pe toate planurile. De o parte țaranul colectivist, eliberat din robia proprietății private, în viața căruia a intervenit marea cotitură visată de veacuri — saltul de la sărăcie la belșug, de la neștiință și exploatare la conștiință și acțiune. De cealaltă, individualul, ascultînd, pipăind, comparînd și deslușind contrastul dintre mica și neputincioasa lui gospodărie și marea gospodărie colectivă. Individualul se așterne

la drum, cu pasul și cu mintea. Vizitează satul colectivizat, se interesează de randamentul ogorului fără haturi, de productivitatea animalelor, cere explicații asupra organizării muncii. Cată spre soarta bătrînilor și a copiilor, spre viața celor ce se întorc din armată și a celor ce se căsătoresc.

— Așa este, așa cum a spus partidul încă din primăvara aceea a începutului. La fiecare popas oamenii satelor se strîng curioși în jurul microbuzului cu inscripție. Dar nu cu acea curiozitate de peste ani, cind țaranul fugea speriat din fața ecranului pe care apărea trenul filmat în prim plan. Descori, din grupul curioșilor, auzim întrebarea:

— Cum transmiteți — prin radio sau prin telefon?

— Ii privesc pe oamenii de azi ai satelor. Au evoluat oamenii. A evoluat satul românesc.

★

Primăvara de mijloc a șesenalului este o primăvară neobișnuită. Satul în totalitatea lui s-a trezit la viață, chibzuieste și semnează pentru încheierea actului care vine să consfințească o mare victorie.

Pentru reporteri, satul nu și-a descoperit niciodată mai pregnant viața lui interioară, eroii săi, ca în zilele acestei primăveri. Eroii de reportaj, eroii de roman!

Poposim într-un sat din raionul Brașov, la o jumătate de oră după sosirea poștașului. În sat a venit o scrisoare. Destinatarul — președintele sfatului popular — o citește: „Mă aflu internată în spital, la oraș, pentru câteva săptămâni. De aceea, vă rog să mă înscrieți și pe mine în gospodăria colectivă...“ Semnează o țărăncă, cu numele Marta. Cartea poștală este de fapt o cerere care cu siguranță va fi inclusă în dosar, alături de celelalte cereri pentru constituirea gospodăriei colective. În zadar încearcă fotoreporterul să immortalizeze documentul pe peliculă. Cartea poștală circulă din mână în mână, din casă în casă. Mai ales femeile o descifrează cu multă atenție. Am promis să ne întorcem cât de curînd pe urmele acestei scrisori document...

La Săvăstreni, un colectivist din Hărman stă de vorbă cu Iosif, individualul. Trag cu urechea la discuția din marginea drumului.

— Parcă eu nu m-am îndoit o vreme! Ca dumneata! Dar uite că am călcat peste îndoială. Și știi ce am făcut în ultimii 8 ani de cînd sînt în colectivă?... Trei case! Una a mea — și alte două pentru fetele pe care le-am măritat

Celălalt tace. Nici nu clipește. Și nici nu încearcă să pună la îndoială spusele omului. E din Hărman — și la Hărman se știe că oamenii trăiesc bine de pe urma colectivei. Tace o vreme și colectivistul, dar n-a isprăvit:

— Și știi dumneata ce-i cumpăr în toamna asta fetei ce o mai am în casă?

Iosif, individualul, dă din umeri.

— Pian cu coadă, frate. Că fata mea e îndrăgită de căminul cultural...

Iar tac amîndoi. Dar după un scurt răgaz, cel din Hărman reia:

— Știi dumneata ce-i pianul cu coadă?

Iosif dă din umeri.

— D'ala, frate, la care cînți așa cu amîndouă mîinile — și spre convingere, omul apasă cu degetele îndoite în aer, ca și cum în drum s-ar afla o imensă claviatură...

Poate pianul cu coadă, poate casele noi, poate viața nouă a celor din Hărman l-au îndemnat pe Iosif să semneze cererea în ziua aceea de început de martie. A doua zi, însuși el ducea mai departe, pe uliță, povestea pianului cu coadă...

Microbuzul cu inscripția „Telefoto Agerpres“ nu poate zăbovi prea mult. Fotoreporterul G. Frunză declanșează uncori din mers. Nu-i vreme să te potrivești după soare, să-ți cauți fundalul. Surprinde mai degrabă psihologia decît exteriorul. Surprinde din mers și alergăm la drum.

La tot pasul eroii. Eroii de reportaj, eroii de roman, în cele mai diverse momente. Unii vorbesc ca oameni înaintați, alții se împiedică în mersul înainte de un pai.

Lukacs Vencel, din Cernatul de Sus, proprietarul unui iugăr de pămînt, își apără „principiul“ său:

— Eu vreau să mă înscriu la urmă!

— Cînd adică?

— La urmă de tot, să nu mai între nimeni după mine.

E om de 50 de ani. Dar are ambiție de copil. Alții sînt primii. El vrea să fie ultimul. În trei zile s-au înscris 85 de familii în gospodăria colectivă care ființează de cîteva ani. Au mai rămas opt și cu Vencel nouă.

— Cînd te înscrii, omule?

— La urmă de tot, după ceilalți opt.

— Cînd la urmă?

— Peste un an, doi, după ce s-or înscrie ei.

Către asfințit, ceilalți opt au semnat. Vencel pare descumpănit. Numai el a mai rămas. După un ceas vine cu cererea. Într-adevăr la urmă, la urmă de tot.

La Imeni — sat situat în raionul Tirgu Secuiesc — oamenii s-au strîns în sala căminului cultural pentru constituirea gospodăriei colective „Steaua Roșie“. Se supun cererile a zece țărani. Votează cei din comitetul de inițiativă. Apoi alte zece. Votează acum și cei 10 colectivști. Din ce în ce mai multe mîini se ridică aprobative. Apoi învîrtesc cu foc ceardașul în jurul lui Victor Predescu și al altor renumiți interpreți din formația de muzică populară a Radioteleviziunii. Iar fotoreporterul, cocoțat pe gard, declanșează. Peste cîteva ore, ziarul bucureștean va reedita în văzul lumii această imagine. Parcă o văd în pagină! Mi se mișcă în fața ochilor cînd pașii proaspeților colectivști, cînd figura secretarului de redacție care hașurează în machetă spațiul rezervat fotografiei. L-am uitat pe confratele de pe gard, care îmi cere o idee nouă. Îmi întorc privirea admirativă spre microbuzul cu inscripție și-mi revine în minte întrebarea de atîtea ori repetată:

— Prin radio ori prin telefon?

Ne apropiem de sfârșitul călătoriei. Telefonul redacției ne transmite o nouă cerință: imagini despre întărirea economico-organizatorică a gospodăriilor colective.

— Cum adică? Ieri s-au constituit și azi...? Ce să prind pe peliculă?

— Viața — îi răspund confratelui. N-o vezi cu cât avînt se dezlănțuie în primăvara aceasta?

Într-adevăr, la prima oprire, viața ne oferă imagini. Inginerul șef al gospodăriei agricole de stat din Dumbrăveni întocmește formele pentru expedierea a 150 porci de rasă către gospodăriile colective. Mă uit către confrate. A înțeles.

— Unde-i cocina?

Alegăm într-acolo. Am ajuns la timp. I-am găsit la ultimul dejun.

La Mojna, gospodărie colectivă multimilionară, membrii consiliului de conducere sînt plecați prin satele învecinate. Pun la dispoziție noilor gospodării colective experiența lor valoroasă în privința întocmirii planurilor de producție și ale organizării muncii pe brigăzi. Fotoreporterul suspină.

— Să-i fi prins în mașină, în clipa plecării!

— Nu-i nimic, îl liniștește brigadierul. Mai sînt fapte pentru poze.

Îl urmăim la cîmp. Cîțiva colectivisti pregătesc materialul săditor — zeci de mii de butași — care vor fi puși la dispoziția gospodăriilor colective recent înființate, pentru cultura viței de vie.

— Dar stațiunile de mașini și tractoare?

Fotoreporterul are dreptate. Ce se întîmplă acolo? Poposim pentru cîteva ore la S.M.T. Agnita. E fierbere mare. Brigada celor șapte Rusu, a celor șapte frați tractoriști, se destramă. Gheorghe și Virgil Rusu au fost promo-

vați șefi de brigadă. Înseamnă că în primăvara aceasta nu vor mai munci împreună toți șapte. Unde vor lucra? Pe vechile și noile ogoare fără haturi. Gheorghe Rusu a cerut să fie trimis pe pămînturile încă neumblate de tractor ale tinerei gospodării colective din satul Coveș. A cerut și a plecat. Iar oamenii din Coveș l-au primit cu bucurie pe renumitul tractorist.

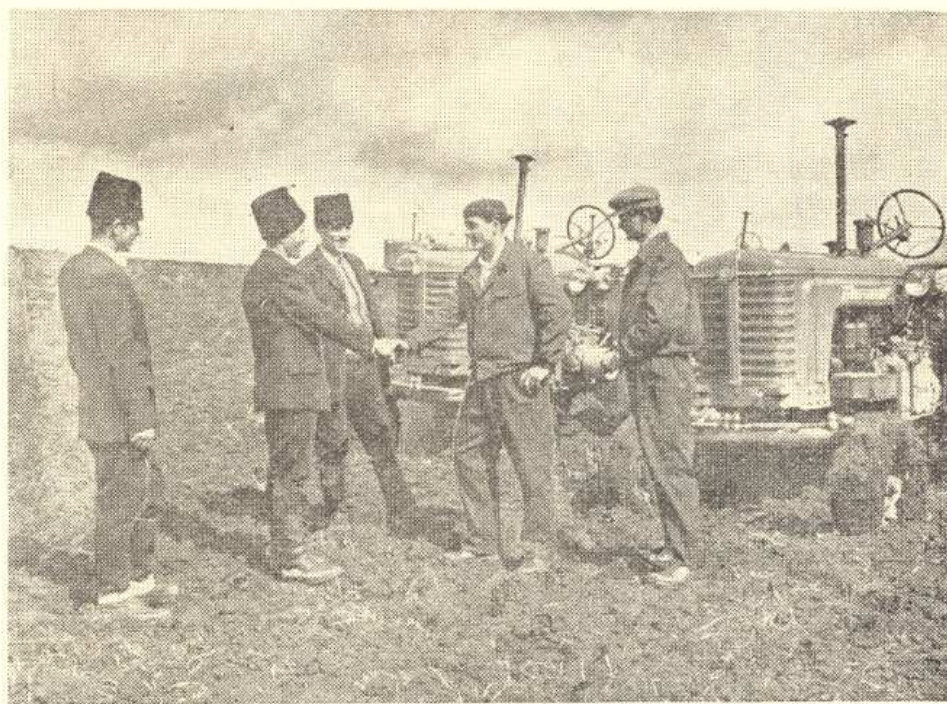
Am avut fericirea să trăiesc zile efervescente la sate. Am avut fericirea să cutrec satele în această primăvară de neuitat. Simt atît de proaspete clipele istorice ale marilor transformări! Mă răscolește atît de puternic satul de acum cîteva săptămîni, încît călimara și masa redacției nu mă mai pot pironi. La drum, reporter, la drum! În mijlocul vieții noi!

O EXPERIENȚĂ CARE TREBUIE CONTINUATĂ

G.H. BRĂTESCU
„Agerpres“

Sînt cîțiva ani de cînd am avut prilejul să citesc într-un sat, lângă Medgidia, o mică foaie volantă editată de ziarul regional „Dobrogea nouă“. Era prima publicație de acest fel adresată tărânimii muncitoare, în scopul convingerii ei că drumul spre

agricultura înaintată, cu belșug pe ogoare și în ferme, cu prosperitate în casele plugurilor, trece numai prin gospodăria colectivă. Apariția unei asemenea deosebite noutăți în viața publicisticii socialiste a țării a fost notată atunci cu grijă și rela-



Tractoristul Gh. Rusu și fratele său Virgil sosind pe ogoarele G.A.C. din satul Coveș

tată într-o corespondență „Ager-pres“, care, apoi — prin intermediul ziarelor centrale — a făcut cunoscută în toată țara inițiativa gazetarilor constănțeni. Experiența foi volante a devenit cu timpul bun comun, acest mijloc propagandistic și agitatoric extinzându-se treptat în toate regiunile patriei. Momentul culminant al răspîndirii foilor volante a coincis cu etapa istorică, marcată de evenimentul trecerii în masă în gospodăria agricolă colectivă, într-un entuziasm nestăvilit, a întregii noastre țărâni. În această perioadă, relativ scurtă, redactori, fotoreporterii și muncitori tipografi, au plecat la sate și au lucrat, adeseori în condiții grele și cu mijloace tehnice foarte simple, la editarea atât a foilor volante, cât și a unei bogate game de materiale agitatorice ca afișe, chemări, pliante, grafice, fotomontaje, fluturași, lozinci. Cotidianele,

periodicele și marile întreprinderi poligrafice bucureștene au dat sprijin în activitatea de propagandă și agitație pentru a se arăta țărânilor superioritatea muncii în comun, trimițînd ziarelor regionale unele dintre cele mai calificate cadre în munca de presă. Cu toții au fost angrenați în procesul de elaborare a foilor volante și a celorlalte materiale tipărite. Conlucrarea zăriștilor și tehnicienilor din Capitală cu tovarășii lor de breaslă din centrele regionale a produs o creștere substanțială a calității cuvîntului tipărit. Cu acest prilej, valoarea foi volante în lupta dusă împotriva vechiului sa consacrat. Această gazetă modestă și ca mărime și ca pretenții publicistice, ceva mai mare decît o coală dublă de hîrtie obișnuită de scris, și-a căpătat un loc de cinste în arsenalul mijloacelor muncii politice de partid, atât

prin efectele sale imediate, cât și prin influența în mase.

Colectivul de muncă ce concură la editarea unei foi volante, foarte restrîns, necesită maximum 4—5 oameni, socotind și muncitorii tipografi. Într-un asemenea colectiv, care își duce activitatea într-o permanentă mișcare, din comună în comună, fie care redactor face totul, de la redactare, paginație și corectură, pînă la ultima viză.

Participînd la redactarea foilor volante în regiunea Maramureș, am căpătat o serie de învățăminte de ordin profesional.

Foaia volantă, de pildă, se deosebește de un ziar, în înțelesul larg, prin particularitățile sale deosebite, speciale ca tematică, fond, formă de prezentare și operativitate în editare. În primul rînd ea se publică pentru un sat, o comună sau un grup mic de comune. Desigur, tematica problemelor este axată pe viața satului, sub toate aspectele sale multiple și variate. În cuprinsul unei foi volante se află scurte știri privind mersul acțiunii de colectivizare în țară, regiune, raion, comună sau chiar într-o uliță; chemări ale unor persoane cunoscute în satul respectiv, oameni care prin cinstea și spiritul gospodăresc fac sală așezării respective; scrisori adresate de colectivști rudelor, prietenilor cunoscuților; note succinte cunrînzînd calculele din care reieșeau avantajele materiale ale unui membru al gospodăriei colective față de un țărăn cu gospodărie individuală; informații despre dezvoltarea comunei sau raionului în ultimii ani etc.

Fondul problemelor tratate și mai ales faptul că foaia volantă se adresa unui cerc restrîns de cititori, cu anumite obiceiuri și caracteristici, a determinat și abordarea unei forme publicistice cît mai adecvate specificului local. Limbajul foi volante edi-



Foaia volantă a adus lumină în mintea țărănilor muncitori din Cernatul de Sus

tată pentru o comună se confundă cu cel al comunei respective. Cuvintele, expresiile, totul este din partea locului. Iată, de exemplu, o scrisoare publicată într-o foaie volantă editată de ziarele „Pentru socialism” și „Bányavidéki Fáklya” din Baia Mare pentru comuna Lăpuș:

„Măi Grigore Ferenc,

Mă adresez ție, cu Petru Mușiu a lui Petru, că te cunosc de cînd am fost amîndoi în întovărășire. Te știi om muncitor și harnic. Toată lumea vede cum lucrezi tu de bine pămîntul. Dar eu un lucru nu înțeleg: pentru ce nu te hotărăști mai degrabă să vii în colectivă, alături de noi cei cu care ai lucrat împreună în întovărășire. Vrei să rămîi tu ultimul din sat, tocmai tu și cu ginerele tău Petre Herța — un bărbat atît de destoinic, tocmai voi care ați putea să fiți fruntea comunei? Așa că, măi oamenilor, hotărîți-vă odată”.

Evident datorită acelorasi condiții speciale locale, foaia volantă capătă un aspect grafic aparte. Paginația ei este clară, luminoasă, de o manieră care să scoată în evidență materialele importante, chiar în spațiul restrîns care obligă miniaturizarea lor; titlurile simple, dar cu un puternic conținut agitatoric; corpul de literă ales anume cu caracter mare; cerneala și hîrtia de bună calitate; fotografiile corecte, astfel încît să nu facă necesare retușurile.

Agitația concretă pe care o făcea într-o comună foaia volantă se baza pe exactitatea riguroasă a faptelor expuse.

În sfîrșit, foaia volantă, ținînd un obiectiv imediat, foarte apropiat: terminarea colectivizării agriculturii unei așezări restrînse, căpăta prin aceasta un caracter foarte operativ, apropiat unei agenții telegrafice de știri. Este suficient de arătat că de la culegerea datelor pînă la tipărirea și transmiterea foii în

toate casele țărănești, la toți agitatorii, la stația locală de radioamplificare etc. treceau maximum 5—7 ore! Și, cu toată această operativitate, de multe ori timpul, viața o lua înainte

Participînd la bătălia pentru învingerea rămășițelor vechiului la sate, foaia volantă se desfășura pe un front larg, în prima linie, înfruntînd zăpada, burnița, noroiul, frigul, condițiile tipografice precare. Și a ieșit victorioasă. Am fost martorul unei întîmplări foarte elocvente petrecută la începutul lui martie în comuna Seini. Aici, într-o dimineață, a sosit foaia volantă editată de ziarele „Pentru socialism” și „Bányavidéki Fáklya”. În piața comunei, autocamionul redacției a fost luat literalmente cu asalt de sute de oameni care solicitau foaia, care comentau conținutul ei. Forța de agitație, de convingere, a fost imensă. În următoarele ore, gospodăria colectivă a primit zeci de cereri de înscriere. Seara au fost numărate cererile: 332! Colectivizarea agriculturii comunei era încheiată...

Cred că experiența pozitivă cu

folosirea foilor volante, schimbul larg de metode de muncă survenite în rîndul lucrătorilor de presă în cadrul acțiunii de editare a acestor foi, trebuie continuate. Foaia volantă, se poate afirma cu toată tăria, constituie o școală practică inegalabilă pentru gazetar, indiferent de vechimea pe care o are în presă și de experiența publicistică.

Trăgînd concluziile muncii depuse în această direcție, ziarele regionale și chiar cele centrale ar putea continua editarea foilor volante pe probleme diverse într-o anumită perioadă. De pildă, apariția sistematică a unor foi volante într-un raion, unde lucrările agricole nu se fac în mod corespunzător, ar duce fără greș la impulsivitatea muncilor, trezind interesul întrecerii între G.A.C., între brigăzi și echipe. S-ar putea edita foi volante și pentru industrie, stimulîndu-se întreprinderi, secții, în eliminarea unor deficiențe sau înlăturarea rămînerii în urmă. Condiții de aplicare a acestei forme agitatorice deosebit de eficiente există și în multe alte sectoare. Să le folosim!



După constituirea G.A.C. „Steaua roșie” din satul Imeni — Tg. Secuiesc



Pro'etari din toate țările, uniți-vă!

FLACĂRA IASULUI

Organ al Comitetului Regional P.M.R. Iași și al Sfatului Popular Regional

DUMINICĂ
11
MARTIE
1962

Foaie volantă
pentru comuna
Vlădeni,
raionul Iași

DUMINICĂ
11
MARTIE
1962

Foaie volantă
pentru comuna
Dobrovăț,
raionul Iași

DUMINICĂ
11
MARTIE
1962

Foaie volantă
pentru
satul Covasna,
com. Costuleni -
raionul Iași

Simbătă
10
martie
1962

Foaie volantă
pentru satul
POIANA
comuna
FLĂMINZI
raionul
HIRLAU

EFICIENȚA MATERIALELOR NOASTRE

C. ȘTEFANACHE

Membru în conducerea filialei Iași
a Uniunii Ziariștilor din R.P.R.

Conducerile celor două redacții ieșene FLACĂRA IASULUI și RADIO-IAȘI au reorganizat încă din cursul anului trecut secțiile agrare, repartizându-le reporterii și redactorii bine pregătiți. Ca atare, a crescut și nivelul publicistic al materialelor din domeniul agrar. Ținem să amintim aici câteva rubrici interesante ca: „G.A.C. — înseamnă belșug și bunăstare”, „Crește zi de zi marea familie a colectivizatorilor” (*Flacăra Iasului*) și emisiunea complexă „Din viața satelor moldovene” (*Radio — Iași* ocupându-se și de regiunile Suceava și Bacău). Am amintit aici numai rubrici care au oglindit însemnatul eveniment din viața satelor noastre: încheierea procesului de colectivizare.

Pe lângă celelalte sarcini ce le-am avut în această perioadă am urmărit eficiența materialelor publicate în „Flacăra Iasului” sau difuzate de Radio-Iași. Rezultatele sînt însemnările ce urmează:

NE-AȚI AJUTAT...

— Da, ne-ați ajutat mult, îmi spunea Gheorghe Alișioaie, colectivizat din Bălțați.

— La ce?

— Cum la ce? Știi d-voastră... Și începu să-mi explice: moldoveanul cînd face un pas în viață, îl chibzuiește bine. Are nevoie să se sfătuiască ba cu unul, ba cu altul. Așa a făcut și acum, cînd toți am pășit în colectivă. Acum am avut nevoie de ziar, sau de radio mai mult ca oricînd. Așa cum ai nevoie de aer... nu exagerez de loc. Ia să vedem, ce fac alții din alte raioane și din alte regiuni? — se întrebau oamenii. Și deschideau gazetele sau aparatul de radio și se informau. Nici nu mai vorbim despre edițiile speciale. Erau smulse din mînă. Cînd a apărut foaia volantă în comuna noastră, într-o dimineață aproape 100 de țărani muncitori au făcut cereri de înscriere.

— Ei, cum s-a întimplat?

— Iac-așa! Este aici un calcul, care a mers la inima oamenilor, îmi răspunse el scoțînd din buzunar ediția specială a ziarului „Flacăra Iasului” pentru comuna Bălțați.

Despre ce era vorba? Calculul „care a mers la inima” celor din Bălțați era simplu. Se arătau sporurile de recolte obținute de colectivizatori față de întovărășiți,

se mai arătau suprafețele ce le-au avut întovărășiții, însămintate cu respectivele culturi. Totul era apoi transformat în bani. Rezultatul? Cinci milioane de lei ar fi cîștigat anul trecut țărani muncitori din Bălțați dacă ar fi fost colectivizati.

— Noi am continuat calculul, îmi mai spuse interlocutorul. Am împărțit cîștigul pe care l-am pierdut la numărul de familii și a ieșit o sumă măricică. Ei, ce puteam cumpăra din banii aceștia! La ce să mai vorbim. Vom cîștiga noi, de acum...

Foaia volantă a avut efect. Mai ales că toate materialele au fost semnate de țărani muncitori din comuna respectivă. Tot în acele zile „Flacăra Iasului” a publicat mai multe informații despre această comună, iar postul de radio Iași a transmis mai multe radio-reportaje.

Comuna Bălțați a fost printre primele comune din raionul Pașcani unde s-a terminat colectivizarea agriculturii. Desigur, o contribuție la aceasta au adus-o și materialele noastre.

Aici la Bălțați, ca și în alte comune din regiunea Iași, edițiile speciale ale ziarului s-au bucurat de mare prestigiu și au avut

efectul așteptat. Această formă a muncii noastre, practică cu ani în urmă sporadic, s-a dovedit acum de o mare eficiență. Considerăm că și pe viitor poate fi continuată. Mă gândesc la edițiile speciale ce se pot realiza pentru întărirea economică a gospodăriilor agricole colective, pentru diferite campanii agricole etc.

Ssst... ASCULTAȚI...

În casa colectivistului Dumitru Ignat din Muntenii de Sus, raionul Vaslui, era o liniște desăvârșită. Teji cei de față — și erau vreo zece bărbați, mulți dintre ei încă neocoliviști pe atunci — așteptau emisiunea din viața satelor moldovene. Reportajul despre familia colectivistului amintit mai sus fusese scris de mine. În ziua când trebuia să fie difuzat, aflându-mă la Vaslui, am dat fuga pînă la Muntenii de Sus.

— „Aici Iași, pe 285 m lungime de undă“....

— Ssst, ascultați, a făcut un bărbat oacheș, fratele gazdei. El nu era încă înscris în colectivă. Frate-său, Dumitru, îl chemase la el.

— Treci pe seară pe la mine. Dar la cinci să vii!..

Acum aflase de ce l-a chemat frate-său. În sfîrșit a venit și rîndul reportajului. „Dialog despre bunăstare și fericire“... A plăcut celor de față și gazdei. Gazda însă a făcut o observație: „Dacă vorbeam chiar eu la radio era mult mai convingător“. Avea dreptate. Radioreportajul are mai mare efect la radio decît reportajul.

— Ei, ce spui Ioane?

Ion Ignat venea de multe ori pe la frate-său, dar totdeauna refuza să vorbească despre colectivă, zicînd că nu-l interesează.

Dumitru era colectivist de un an. De data aceasta însă Ion a zis:

— Măi, pînă acum n-am văzut ce ai cîștigat tu de la colectivă. Dacă și la Radio s-a vorbit despre tine, înseamnă că așa-i. Ia deschide podul să vedem și noi.

Ion n-a făcut cerere chiar în seara aceea, dar după cîteva zile era și el colectivist. L-am întrebat mai tîrziu ce l-a convins. Am vrut să aflu ce părere are despre întîmplarea din casa lui frate său.

— Multe, mi-a răspuns el. Dar, știți că și ceea ce am ascultat la radio a pătruns prin poșchița în care mă aricisem. Am să-mi cumpăr și eu un aparat de radio. Hotărît!...

Cred că nu este o mai mare bucurie pentru un ziarist atunci cînd el constată că munca lui a fost de folos oamenilor, că materialul lui a ajuns la inima acolora cărora li s-a adresat. Și cuvîntul nostru merge la inima oamenilor numai atunci cînd răspundem așa cum trebuie la întrebările: Cui va folosi? Cui ne adresăm? Nu cumva mai avem încă ceva de retușat la material înainte de a-l încredința tiparului sau microfonului?

PRIETENII NOȘTRI, ZIARIȘTII

O carte care să cuprindă părerile oamenilor muncii despre noi ar fi interesantă. Aici am să relatez un singur fapt:

— Cu patru ani în urmă, într-o după amiază fierbinte de iulie, stăteam de vorbă cu mai mulți coliviști în curtea gospodăriei „Mihail Eminescu“ din Scobinți, raionul Hîrlău. Pe șosea s-a oprit un bărbat înalt. Cînd și-a dat pălăria pe ceafă, i-am văzut fața oacheșă, cu fruntea încrețită.

— Măi Iordache, a strigat el. Ia vino, că am o vorbă cu tine!

— Intră bădie și pe la noi, nu-ți fie teamă, îl invită Iordache. Celălalt, însă, își trase iar pălăria pe ochi și pași grăbit, la vale, supărat foc.

Era Mihai Mihăilă. Se ținea departe de gospodărie. Seara ne-am dus la el acasă. Nu ne-a primit. Am scris un reportaj despre gospodăria colectivă din Scobinți, despre mai mulți coliviști, elevi la cursurile serale ale școlii medii din Hîrlău. L-am decupat din ziar și l-am trimis tovarășului Mihăilă...

Uitasem de el. Acum, cînd l-am revăzut după atîta vreme, părea parcă mai întinerit. Vorbea frumos și le povestea oamenilor tot ce a luat el din gospodărie, de pe urma celor 450 de zile-muncă pe care le făcuse anul trecut. La sfîrșit m-am apropiat de el.

— Mă mai cunoașteți?

M-a privit lung și fața i s-a îmbujorat. Și-a amintit cu siguranță ce primire ne-a făcut cu patru ani în urmă. Despre asta mi-a vorbit, mai tîrziu, la el acasă.

Fiecare om are lucruri la care ține. Poze, acte, scrisori etc. Și Mihai Mihăilă are asemenea lucruri și le ține într-o cutiuță. Din ea a scos reportajul decupat din ziar pe care îl trimisese-m. Mai erau acolo și alte materiale din ziare. Unde era numele lui, subliniasse cu creionul.

— Ziariștii sînt prietenii noștri, mi-a spus el rîzînd.

Între lucrările intime, aproape de inima lui moș Mihăilă, erau și materialele noastre, păstrate cu grijă.

Toate acestea sînt exemple care arată că noi ziariștii ne bucurăm de mare prestigiu în fața oamenilor muncii. Ei au încredere în cuvîntul tipărit sau difuzat. Și noi trebuie să fim la înălțimea așteptărilor lor, pe măsura nobilei misiuni încredințate de partid.

O MUNCĂ PLINĂ DE SATISFACȚII

ERNST BREITENȘTEIN

Redactor șef adj. al ziarului
„Neuer Weg“

Cred că mulți dintre ziaristi mai vechi, care au participat săptămânile trecute în mod nemijlocit la terminarea colectivizării, au rețut, într-o oarecare măsură, atmosfera plină de romantism revoluționar a zilelor care au urmat imediat după 23 August 1944.

Plecând din București în diferite regiuni ale țării, noi am știut că urmează să ajutăm la scoaterea de foi volante, la editarea de broșuri și afișe, sau la alte acțiuni de presă. Eu am plecat în regiunea Brașov, unde, aflându-se că vorbesc și limba maghiară, am fost trimis la ziarul „DRUM NOU“ care tocmai își asumase sarcina să editeze pentru țărani muncitori din raionul Tîrgu Secuiesc, de trei ori pe săptămână, un supliment de două pagini în limba maghiară.

În raionul Tîrgu Secuiesc, ca și oriunde în țara noastră, pătrund ziare și reviste în zeci de mii de exemplare. Ziarul „ELÖRE“, de exemplu, difuzează aici peste 7000 de exemplare. Procesul de terminare a colectivizării cerea însă ca munca de propagandă și agitație să devină atît de concretă, atît de detaliată, încît să fie în stare să dea răspuns și celor mai specifice probleme, ce se puneau în raion.

În împrejurările date, timpul pe care tovarășii de la „Drum nou“ l-au avut la dispoziție pînă la scoaterea primului număr al suplimentului era, se înțe-

lege, foarte scurt. În 2—3 zile trebuia organizată redacția, pregătît spațiul tipografic necesar, trebuia asigurată difuzarea. În timp ce redacția încă abia se înfiripa și nici prea bine nu se știa ce va conține primul număr al suplimentului, unii tovarăși redactori lucrau de zor la diferite materiale. Un reporter de la un ziar din Capitală, care avea un aparat de fotografiat, a fost numit pe loc foto-reporter al suplimentului. După cîteva zile, tot raionul îl știa pe „tovarășul fotograf“, care, timp de vreo 3 săptămîni, a publicat în supliment nu mai puțin de 50 de fotografii; multe din ele ar fi făcut cîste oricărui ziar central. Viața ne-a confirmat din nou utilitatea și necesitatea ca un reporter sau redactor să știe să lucreze și cu aparatul de fotografiat.

Pentru a stabili în mod concret ce anume trebuia să conțină acest supliment a fost necesar să se ia contactul cu terenul. Cu primul număr al suplimentului în buzunar, ne-am deplasat la Tg. Secuiesc. O vizită la gospodăria colectivă din localitate, care tocmai primise cîteva sute de înscrieri noi, ne-a ajutat să înțelegem mai în detaliu problemele care se puneau în acest raion. La întoarcere am putut să precizăm, oarecum, profilul suplimentului și chiar să întocmim un mic plan de ansamblu al primelor numere. Mai mult, s-a trecut chiar și la o repartizare a sarcinilor, s-a constituit secretaria-

tul de redacție (format, ce-i drept dintr-un singur om), au fost organizate serviciile de tipografie, corectura, capul limpede etc. Din totalul de 7 persoane, la cît a ajuns pînă la urmă redacția, cîte trei colindau cu schimbul satele raionului. Tovarășii care au lucrat la foile volante — cîte o dată apăreau 4—5 pe zi — s-au angajat să ne trimită și ei corespondențe de la fața locului.

În primele numere suplimentul se ocupa aproape exclusiv de mersul colectivizării în satele raionului, fără a neglija, firește, informația despre felul cum se desfășoară lucrările în celelalte raioane ale regiunii și în întreaga țară. Ne-am ocupat intens de popularizarea rezultatelor pe care le-au obținut gospodăriile colective mai vechi. Am dat cuvîntul la mulți membri din aceste gospodării, ca să-și împărtășească părerea despre munca în gospodăria colectivă. De o mare eficacitate au fost apelurile pe care grupuri de colectivști și cîteodată chiar și gospodării întregi le adresau țăranilor din satul lor, care încă nu erau înscriși în gospodărie, invitîndu-i, deseori nominal, să pășească și ei pe calea muncii înfrățite. Astfel, s-a publicat, de exemplu, apelul unui grup de cinci țărani colectivști din Ojdula către un număr de țărani individuali din comuna lor. Două zile mai tîrziu, unul din țărani individuali, citat în chemarea amintită, a comunicat, printr-o scrisoare deschisă, hotărîrea sa de a se înscrie și el în colectivă. În scurtă vreme i-au urmat și ceilalți.

O impresie profundă a făcut asupra multor țărani din raion publicarea scrisorii pe care eleva Biro Mariă, elevă la școala medie din Tg. Secuiesc, a trimis-o bunicilor ei, la Valea Scurtă, invitîndu-i să se înscrie în gospodăria colectivă. Cu prilejul zilei de 8 Martie, colectiviste din

comuna Pachia s-au adresat printr-o chemare tuturor țărancilor din raion care nu erau înscrise încă în gospodăria colectivă. În același supliment au fost publicate materiale cu aspecte din viața femeilor colectiviste și un grupaj de fotografii ale unor colectiviste fruntașe din raion. Ulterior am putut constata cu satisfacție, în diferite sate ale raionului, că femeile au fost plăcut impresionate de atenția ce le-a fost acordată.

Pe măsură ce colectivizarea se apropia de sfârșit, a trebuit să dăm atenție sarcinilor pe care le ridică organizarea noilor gospodării și mai ales pregătirea lor pentru lucrările de primăvară. Redacția ad-hoc a suplimentului a socotit că este cazul să se adreseze organelor de răspundere din raion și să le ceară să-și spună cuvântul. Președintele comitetului executiv al sfatului popular raional a publicat într-un număr al suplimentului un material mai amplu despre sarcinile imediate și perspectivele raionului colectivizat. Șeful secției agrare a sfatului raional ne-a comunicat într-un interviu măsurile pe care le-a luat sfatul popular pentru a ajuta mai ales noile gospodării colective să facă față lucrărilor de primăvară. Am publicat un material despre felul în care Centrul școlar agricol din Tg. Secuiesc înțelege să se achite de obligațiile pe care le ridică deplina colectivizare a raionului. La fel s-a relatat despre

pregătirile stațiilor de mașini și tractoare, despre munca unor ingineri agronomi din gospodăriile colective, despre organizarea brigăzilor și întocmirea primelor planuri de către conducerea unor noi gospodării colective. Ținând seama de faptul că în raion și mai ales în regiune există numeroase gospodării colective cu vechime și cu rezultate frumoase, s-au publicat materiale din experiența acestor unități, care să fie de folos noilor gospodării în întărirea lor economico-organizatorică.

Țin să mai relev două aspecte ale muncii noastre. Primul este legat de operativitate. Nu este pentru nimeni un secret că tocmai în aceste săptămâni evenimentele se succedau cu o asemenea rapiditate la sate încât nu era de loc ușor să te ții în ritm cu ele. Situația de astăzi nu mai corespundea cu cea de ieri. Ne-au ajutat în această privință tovarășii de la foile volante care ne transmiteau telefonic ultimele știri, deseori la numai 2-3 ore înaintea de închiderea ediției, și nu mai puțin muncitorii tipografi făceau de multe ori eforturi deosebite pentru a putea cuprinde în supliment aceste știri. Ca orice ziar, ne-am simțit obligați să punem în fiecare număr și câte o rubrică de știri externe. Mare a fost bucuria noastră — și aici trebuie să evidențiez de asemenea contribuția muncitorilor tipografi — când, în ciuda unor greutăți obiective justifica-

bile la o asemenea redacție improvizată, am putut să fim de multe ori la zi în privința publicării principalelor știri externe.

Al doilea aspect care merita să fie reliefat se referă la problema folosirii genurilor gazetărești și la aspectul grafic. Deși eram constituiți în pripă și posibilitățile erau și ele limitate, noi n-aveam dreptul să pierdem din vedere că cititorul anului 1962 are și din acest punct de vedere pretenții justificate de la un ziar. Redacția a încercat să facă față acestor cerințe asigurând, pe cât posibil, o gamă variată de genuri gazetărești. Suplimentele cuprindeau un număr relativ mare de știri și informații, de chemări și scrisori deschise, o rubrică de întrebări și răspunsuri, convorbiri, reportaje etc. Faptul că în fiecare supliment se publicau 8—12 fotografii, aproape exclusiv din satele raionului Tg. Secuiesc și a căror tematică principală era omul, a contribuit la ridicarea eficacității ziarului. La aceasta se adaugă strădania redacției și a tipografilor de a asigura suplimentului o paginație vie și un tipar îngrijit. Toți tovarășii din redacția suplimentului care mergeau pe teren au putut să constate că suplimentul era citit și căutat.

Ne-am înapoiat în redacțiile noastre bucuroși și mândri de a fi participat în chip nemijlocit la istoricul eveniment al încheierii colectivizării agriculturii în patria noastră.

ZIAR CU UN SINGUR REDACTOR

GEORGE CIUDAN

„Flacăra“

După cum știți, la un ziar lucrează o seamă de oameni: redactorul șef, redactorul șef adjuncț, secretarul responsabil de redacție, redactori, reporteri, fotoreporteri etc. Există însă și ziare la care lucrează doi, sau chiar un singur om. În pragul acestei primăveri am avut prilejul să lucrez la un asemenea ziar. Adică am fost redactorul unei foi volante. Mai precis: am lucrat la un pui de gazetă, care a fost copilul legitim al ziarului craiovean „INAINTE“.

Permiteți-mi să vă fac o mărturisire: poate că zilele obișnuite de lucru, într-o redacție locală sau centrală, după o vreme, se uită. Dar zilele când ai fost redactorul unei foi volante — când n-ai avut nici mașină de scris, nici dactilografă, nici machetator, nici corector — nu se vor uita timp îndelungat. Nu-i ușoară o asemenea muncă complexă, dar rezultatul ei compensează toate greutățile.

Și acum permiteți-mi să mă reîntorc la locul unde a funcționat redacția susamintitului ziar. Oltenia. Comuna Teascu. Sfirșit de februarie. Deși iarna persistă, în comună e o primăvară fierbinte. Văd și simt din plin această primăvară: în ochii țăranilor, în adunările populare, în vizitele pe care întovărășiții și țăranii individuali le fac la gospodăriile colective din Băbuleni și Segarcea, în zecile și sutele de cereri pentru o holdă uriașă, fără răzoare, pentru gospodăria colectivă. Imi mut pentru câteva

zile sediul aici, la Teascu. Imi instalez redacția în localul sfatului popular comunal. În biroul președintelui sfatului vin oameni într-una. Vin cu cereri pentru întemeierea colectivei. După două zile îmi caut colaborarii. Îi găsesc ușor. Le spun că vreau să scot un ziar numai pentru comuna Teascu. Iși oferă colaborarea 40 de oameni. Mă bucură nespun acest voluntariat. Fixez împreună cu ei tematica acestei ediții speciale. Fixez, tot împreună cu ei, ideea majoră a acestei tematici: de ce intru în gospodăria colectivă. A doua zi primesc 30 de articole. Le citesc pe toate. Sint frumoase, calde, pline de hotărâre și îndemn. Îngăduiți-mi câteva citate din ele. „Făcui cerere pentru colectivă, fiindcă vreau să ies mai câștigat din punct de vedere economic. Am trei feciori. Acesta mi-e idealul: să fac pentru fiecare o casă. Am văzut că acest ideal se poate îndeplini mai frumos și mai ușor, dacă ești colectivist“.

Altul: „Am 75 de ani și 6 pogoane de pământ. Pină acum am trăit de unul singur, precum cucul și am mîzgălit pământul de-o palmă. Rău am făcut. Fusei duminica trecută la niște colectiviști bătrîni din Segarcea. Ei trăiesc o viață fericită. Au pensie. De aia făcui și eu cerere pentru colectivă: să trăiesc ca ei, să-mi fie bătrînețea nu haină grea, ci haină scumpă“. Încă unul: „La noi, la Teascu cresc cele mai frumoase lubenițe din Oltenia. Am și eu o dorință:

la vară lubenițele colectivei noastre să fie de 20 kg. Și vor fi. Că altfel vom lucra pământul. Trece prin el cu tractoarele și cu știința“.

Imi place nespun perfectul simplu al oltenilor, limba lor iute și colorată, dar mai presus de toate îmi plac ideile clare și înțelepte ale colaboratorilor mei care se cunună cu belșugul și cheamă, prin acest ziar, să pășească alături de ei toată comuna.

Plec la tipografie. Fac macheta. Dau materialele la cules. Dimineața sint în posesia a 1.000 de exemplare ale gazetei. Le iau pe toate și plec cu ele la Teascu. Rețineți: în patru ceasuri, colaborarii care au scris ziarul și alți 50 de oameni care făcuseră cereri pentru gospodăria colectivă au împărțit 1.000 de foi volante în toate casele gospodărilor. Deși am plănuț să-mi mut redacția în altă comună, nu plec de la Teascu. Mai rămîn câteva zile. Vreau să văd efectul celor 1.000 de foi tipărite anume pentru această comună. Stau în biroul președintelui sfatului popular. Vin oameni într-una. Mulți aduc cereri de înscriere în gospodăria colectivă. Alții, lămuriti numai pe jumătate de avantajele gospodăriei colective, pun întrebări.

— Cum e răsplătit omul în colectivă, cînd îl ajung bătrînețele?

— Poștim, citește articolul meu, zice Gheorghe Ciobanu. Iți dau ziarul fie.

Omul își pune ochelarii. Citește. Apoi îi spune autorului:

— Mă Gheorghe, mă, ai cap deștept. De cînd te-ai făcut ziarist?

— De ieri. Tu făcuși cerere pentru colectivă?

— Nu făcui. Da' o fac acum.

Vine un om cu obrazul ars de vînt. Îl cheamă Dumitru Barbu. Ține în mînă foaia volantă. Zice către președintele sfatului:

— Sînt nemulțumit, tovarășe președinte.

— De ce, mă Barbule?

— Păi matală nu citiși foaia volantă?

— O citii.

— Și nu văzuși ce făcură colectivității din satul Secui? Porniră să facă răsadnițele. Noi, ce

mai așteptăm? Să le urmăm calea, așa cum zice foaia volantă.

Mă opresc aici, deși aș putea continua exemplificarea, în ceea ce privește eficacitatea celor 1.000 de exemplare din foaia volantă scrise pentru comuna Teascu.

Cred că redactorul care a lucrat la acest ziar și care a func-

ționat la redacția din comuna Teascu pe toate posturile unei scheme redacționale n-are un merit deosebit. Meritul acesta e al colaboratorilor, al țăranilor muncitori care au scris întreg ziarul și care au chemat pe toți oamenii din comună să se cunune pe veci cu belșugul.



PRIN SUCEAVA

B. DUNĂREANU

„Flacăra“

Nu ți-e lesne tocmai ție, ziarist, să vorbești despre rolul jucat de presă în această „Primăvară 1962“, care se va înscrie, fără îndoială, în istoria țării, ca o primăvară de aur. Totuși, evenimentele la care ai participat fiind atât de vii, iar modul în care a reacționat presa locală a fost atât de pilduitor și semnificativ, încât ar fi păcat ca însemnările tale să rămână într-un sertar.

Se știe cât de complexă și „întinsă“ e viața unui sat, câte probleme ridică ea.

Baia și Fintina Mare, comune învecinate, din raionul Falticeni, nu erau încă complet colectivi-

zate. Cine putea mai bine decât un colectivist fruntaș să vorbească în foaia volantă despre o serie de aspecte economice și sociale ale colectivei? Astfel, fondul foii volante scoase aici de ziarul „ZORI NOI“ din Suceava purta semnătura lui Alexandru Birzoianu și era intitulat: „Așa-i la noi“.

Colectivistul vorbea în cifre: câte case noi și-au ridicat colectivității — și cine — câți copii de colectiviști sînt în școlile medii, în facultăți, cum e cu zilele-muncă etc., etc. „Aurul holdelor“, alt scurt articol, se referea la evoluția concludent ascendentă a sectorului cel mai

important al colectivei „1 Mai“ din Baia; în alt articol, cu cifre extrem de concludente se vorbea despre situația din sectorul zootehnic al colectivei, creîndu-se totodată o imagine largă asupra perspectivele acestui sector. „Cu ochii lor“ se intitulau câteva însemnări datorate vizitei unor țărani muncitori din satul Dumbrăvița (comuna Fintina Mare) făcută la G.A.C. Tîbucani, regiunea Bacău. În plus, foaia volantă mai conținea o serie de materiale critice: cum nu trebuie făcută agitația vizuală („La general“) și sugestii pentru munca cultural-educativă („Forme de muncă nefolosite“); nu lipsea din foaie nici șarja prietenească, simplă, sugestivă, la adresa acelor care au intrat în colectivă, datorită rezultatelor obținute în G.A.C. Anume am lăsat la urmă o precizare: foaia aceasta e datată din 15 oc-



În satul Flămânzi, un nou magazin.

tombrie 1961. Ea n-a fost făcută, deci, acum. Totuși, pentru comuna Baia, foaia are un aspect și mai viu, și mai operativ. Este interesantă în acest sens structura primei pagini a foii. Cu o săptămână înainte de apariția ei (ea apărea la 2 martie 1962), un grup de 74 de țărani au fost confirmați, de către adunarea generală, membri ai G.A.C. „1 Mai”. Foaia se deschidea cu o chemare adresată de aceștia celor puțini din sat, care nu intraseră încă. În dreapta, sub titlul „Din toată țara”, sînt spicnite cifre din a-

gricultura socialistă, iar jos, în stînga, un „Știați că” scoate în evidență date interesante, economice și social-culturale, chiar din viața comunei Baia. În mijlocul paginii țaranul sarae Neculai Gh. Zăhărescu, care depusese foarte recent cererea, scrie convingător despre modul în care s-a convins el că drumul colectivei e drumul fericirii; el își intitulează articolul: „Eu m-am hotărît”. Și, tot pe pagina întîia, o reușită și grăitoare șarjă prietenească. Textul: „Colectivistul către întovărășit: *Hai frate, încă un pas și ești alături de noi*”. Desenul: pe un sac, întovără-

șitul, ajutat de colectivist, dă să se urce pe sacul acestuia care e cam de 3—4 ori mai mare...

Firește, despre foile volante ale ziarului „Zori noi” din Suceava — căci în această regiune am umblat — se pot spune multe. De pildă, s-ar putea vorbi mult despre o serie de emoționante chemări publicate de țărani care abia depuseseră cererile de înscriere în colectivă. Iată ce scrie un grup de țărani din comuna Hirtop, raionul Fălțiceni, care au vizitat gospodăria agricolă colectivă Nicșeni-Botoșani: *„Faptele ne-au convins. Cînd vîd ochii, inima crede. Așa și noi, cînd am văzut ce viață minunată asigură gospodăria colectivă țăranilor colectivști din Nicșeni, ne-am dat seama că și noi putem să ne schimbăm traiul în bine. Pentru aceasta, pentru viitorul nostru fericit, am semnat cu încredere și hotărîre cererea de primire în colectivă.*

Țărani muncitori, prieteni și cunoscuți din satul Hirtop! În numele viitorului și al fericirii noastre, a tuturor, vă spunem din toată inima: pășiți cu încredere alături de noi pe calea gospodăriei colective — CALEA BELȘUGULUI ȘI FERICIRII”.

Și, în fine, iată cum a știut foaia să folosească cele mai interesante — și emoționante — mijloace pentru a fi cît mai cuprinzătoare și operativă. Cităm: *„La mulți ani, moș Vasile! În ziua de 8 martie moș Vasile Gh. Leonte trece în cel de-al 70-lea an al vieții sale. Moș Vasile a hotărît ca în ziua aniversării sale să dea cererea de înscriere în gospodăria colectivă. Cu acest*

ZILE PRODIGIOASE

ȘTEFAN IZSÁK
Red. șef adj. al ziarului „Steaua roșie”
Tg. Mureș

În fața redacției așteaptă trei mașini. Pe coridoare și scări e un dute-vino neîncetat. În camere zbirnie telefoanele. Oamenii se sfătuiesc. Mașinile de scris n-au o clipă de răgaz. Curierii sînt mereu în drum spre tipografie și înapoi. Iar noi, redactorii celor două ziare care apar la Tg. Mureș: „STEAUA ROȘIE” și „VÖRÖS ZÁSZLÓ” am trăit în ultimele luni adevărate „zile înfierbîntate”.

Încă de la începutul anului, puțin după Consfătuirea pe țară a țărănilor colectivști și după Conferința regională de partid care a urmat-o, și în regiunea Mureș-Autonomă Maghiară țărănimea muncitoare a manifestat un interes mereu crescînd față de gospodăria colectivă. Presa din regiune a căutat să-și aducă o contribuție activă la munca desfășurată pentru colectivizarea agriculturii în regiunea noastră.

În această perioadă, colaborarea dintre cele două ziare a fost și mai intensă decît altădată, dovedindu-și din plin eficacitatea. Astfel, paginile speciale ca, de pildă, cele consacrate colectivizării agriculturii din raioanele Tîrnăveni (publicată la 20 februarie); Odorhei (22 februarie); Reghin (24 februarie); Tg. Mureș (28 februarie) etc. au fost realizate în felul următor: cele două redacții și-au făcut un plan comun, repartizîndu-și raioanele între ele în așa fel ca unele din paginile speciale să fie întocmite de „Steaua roșie”,



Agitatorii pleacă pe teren

dublu prilej de bucurie îi urăm mulți ani de belșug și fericire. Să ne trăiești, moș Vasile!

Dar despre cite nu s-ar mai putea scrie?!... Principalul e că aceste foi volante, ca și întreaga presă, sînt o oglindă a acestei istorice primăveri, a dragostei și încrederii cu care a urmat țărănimea muncitoare cuvîntul partidului, politica lui; încă o dată ele au vădit că presa este un agitator, propagandist și organizator colectiv. Iată de ce cred că foile volante ale ziarelor de regiune ar trebui să fie, mai ales în această nouă perioadă de întărire economico-organizatorică a gospodăriilor agricole colective, mereu prezente în viața satelor.



CINSTE LOB

Conștient de ce a realizat în timpul săptămânii de lucru și de ce a făcut în timpul săptămânii de lucru și de ce a făcut în timpul săptămânii de lucru...

- L. Moga 3.69ha
- T. Oprea 3.87ha
- P. Baciu 3.49ha
- Ch. D. Callman 3.53ha
- M. Fantarot 2.99ha
- I. Fantarot 2.88ha
- P. Fantarot 3.41ha
- I. Beres 3.98ha

CHEMAREA:

Veniți cu încredere și voi în marea familie a colectivizatorilor! Urmat exemplul nostru!

Păsiți cu încredere pe drumul arătat de partid! Inscriti-vă în gospodăria agricolă colectivă!

Cifre și FAPTE

- În raionul Tg. Mureș, până la 1 Martie s. a. c. celor 1000 gospodării agricole colective cuprindeau 21793 familii cu 57.054 ha. pământ.
- În Comuna Șard, Lăuren, Gălbun și altele, colectivizarea agriculturii s-a încheiat zilele acestea.
- Colectivizarea se apropie de sfârșit în localitățile Oda, Acățari, Pășani și altele.

URMATILE EXEMPLUL

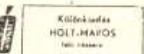


Ezért lettünk kollektivisták

Mi, Frit Alexandru, Șorba Ferenc, Titu Todor, Kibéni Mihály, Váda Nicolae...

Nyílt levél

„Munkások, a kollektivizáció nemcsak a földművelésnek, hanem a városi iparoknak is...



Tudja-e hogy...?

„A kollektivizáció nemcsak a földművelésnek, hanem a városi iparoknak is...



iar altele de „Vörös Zászló“. În aceste cazuri, una din redacții n-a avut altceva de făcut decât să traducă materiale, putându-și îndrepta astfel forțele spre alte acțiuni.

Pentru comunele cu populație romină și maghiară s-au editat foi volante în limbile romină și maghiară.

Corespondenții voluntari ai celor două ziare au participat activ la iureșul muncii din redacții. La 23 februarie, de pildă, a apărut un număr al ziarului „Steaua roșie“ redactat în întregime (cu excepția paginii externe) de corespondenții voluntari. În acest număr există o pagină specială intitulată „Gospodăria colectivă e călea belșugului și fericirii“, cuprinzând scurte articole, reportaje, însemnări, semnate, fără excepție, de corespondenții voluntari. Același lucru s-a repetat și la 23 martie; de data aceasta însă corespondenții voluntari ai ziarului „Steaua roșie“ au întocmit o pagină specială consacrată întăririi economico-organizatorice a gospodăriilor colective.

În cele două ziare din Tg. Mureș s-au publicat chemări ale colectivizatorilor din raioanele cu agricultura colectivizată, adresate celor din raioanele rămase în urmă, iar mai târziu scrisori ale colectivizatorilor din unele comune, adresate celor din alte comune.

Un sprijin prețios a primit redacția în această perioadă din partea unui grup de redactori din presa centrală și elevi ai cursului de ziariști de pe lângă Școala superioară de partid „Ștefan Gheorghiu“. Acești to-

varăși au lucrat la redactarea unor pagini speciale și a unui număr important de foi volante.

Cu contribuția acestor tovarăși a fost realizată, de pildă, pagina „Pentru belșug și bunăstare“ („Steaua roșie“ și „Vörös Zászló“ nr. 56 din 8.III.1962),



Steaua roșie

Publicație din raionul Mureș, nr. 56 din 8.III.1962

Foie volantă
pentru comuna
BAND
nr. 10

**OAMENI
— ZOTARIȚI**

Convingându-se de superioritatea mării gospodării agricole socialiste, până în ziua de 20 februarie a. c., în comuna Band s-au înscris în gospodăria colectivă 228 familii cu o suprafață de 920 ha.

Prietenii care lucrează în altă parte a țării să se unesc și ei!

**SZÖVÉRI GYULA
SZABÓ ANDRÁS
SIPOS ALBERT
RÁCZ DÉNES
SZÁSZ FERENC
NABY SOFIA
BARTHA ROZÁLIA
NABY SÁNDOR**

Stăruiește să scrieți pentru noi și tu!

Noi, colectivizii, sîntem astăzi o mare forță. Încăpăm laolaltă peste 2 milioane de familii și stăpînim mai mult de 35 milioane hectare de pămînt. Reprezentăm, așadar, marea majoritate a țărănimii, nădejdea cea mare a agriculturii din țara noastră, chezașia belșugului.

(De Comitetul Constituții pe țară și în afară de țară)



CHEMAREA:
Trădătorii de azi în mare măsură a colectivizării!

Trădătorii răsculați!

Vă chemăm să vă unesci cu noi în mare măsură a colectivizării!

Vă chemăm să vă unesci cu noi în mare măsură a colectivizării!

Vă chemăm să vă unesci cu noi în mare măsură a colectivizării!



N. S. S. S.

Le învățăm

EDIȚIE

La prima ediție s-au editat 126.871 exemplare de foie volante, iar la a doua ediție s-au editat 395.301 exemplare de foie volante.

Se distribuie în toate raioanele și în toate comunele.

Se distribuie în toate raioanele și în toate comunele.

Se distribuie în toate raioanele și în toate comunele.

care tratează probleme ca: generalizarea experienței înaintate în gospodăriile colective, sprijinul care trebuie acordat gospodăriilor colective tinere, folosirea rațională a pămîntului etc. Pagina cuprinde materiale din raionul Luduș — primul raion cu agricultura colectivizată din regiune — semnat de primul-secretar al Comitetului raional de partid.

Un tovarăș din redacția ziarului „Știința“, în colaborare cu corespondentul regional al „Științei“, a realizat pagina „Întărirea muncii de partid — chezașia dez-

voltării gospodăriilor colective“ (10 martie), în care sînt prezentate cîteva aspecte ale activității organelor și organizațiilor de partid din raionul Reghin.

Tovarășii veniți ca să ne ajute au făcut o treabă deosebit de bună în ce privește editarea foilor volante, pentru anumite comune și sate și uneori și pentru raioane. Și înainte redacțiile noastre au scos foi volante. De data aceasta însă numărul lor a crescut simțitor și ele au devenit mult mai agitative, apărînd într-un aspect grafic mai plăcut, mai atractiv.

La 11 martie am avut deosebită satisfacție de a anunța că datorită faptului că 126.871 familii s-au unit în 506 gospodării colective cu 395.301 hectare de pămînt, colectivizarea agriculturii s-a încheiat și în regiunea Mureș-Autonomă Maghiară. Acestui eveniment i-a fost consacrat un articol de fond, un frumos fotomontaj, o pagină specială și un loc deosebit (pe prima pagină) pentru salutul frățesc al muncitorilor adresat țărănilor colectivizii.

Desigur nu considerăm cu aceasta sarcina noastră îndeplinită. Vom milita mai departe cu tărie pentru consolidarea gospodăriilor colective noi, pentru unirea unităților mici în gospodării mari, puternice, și pentru lichidarea lipsurilor relevate la o ședință recentă, în sensul ca și secțiile viața de partid, construcție de stat și culturală să se ocupe mai sistematic de satele noastre care merg cu încredere pe drumul socialismului.

FORME NOI, INTERESANTE



G.H. JANGOCIU

Secretar general de redacție la ziarul „Muncitorul forestier”

În lunile februarie și martie 1962 „SECERA ȘI CIOCANUL” organ al Comitetului regional Argeș al P.M.R. și al Sfatului popular regional, a avut ca tematică principală colectivizarea agriculturii. El a pus accentul pe popularizarea învățămintelor Consfătuirii pe țară a țărănilor colectivști, a militat pentru convingerea țărănimii din regiune să pășească cu mândrie pe drumul belșugului, drumul gospodăriei colective.

În această perioadă, ziarul, deși dispunea de un personal redacțional redus, a făcut față cu succes — datorită sporirii eforturilor depuse de redactori și în bună măsură a sprijinului primit de la ziaristi și scriitorii sosiți din București — sarcinilor cu mult mai mari ca în anul trecut ce i-au stat în față. În ediția obișnuită a ziarului au fost folosite multiple genuri gazetărești: articole de fond, de experiență, reportaje ce popularizau succesele gospodăriilor agricole colective sau bunăstarea din ca-

sele colectivștilor, însemnări de reporter, note critice la adresa acelor ce nu-și făceau pe deplin datoria, articole în care se analiza munca unor organizații de partid, grupaje de știri în legătură cu mersul colectivizării, tribuna experienței înaintate etc. De o atenție deosebită din partea cititorilor s-au bucurat paginile speciale publicate în ziar pe tema colectivizării

În afară de ediția obișnuită a ziarului, redacția „Secera și ciocanul” a scos multe ediții speciale dedicate muncii de colectivizare dintr-un anumit raion. S-au tipărit ediții pentru raioanele Dragănești-Olt, Dragășani, Pitești, Găești și altele. Aceste ziare apăreau pe o singură foaie, cu titluri mari, mobilizatoare, cu articolele scrise în limbaj popular, culese cu corp 9 și 10 — litere aldine sau drepte, cu o paginație vie și ușor de urmărit.

Cînd s-a ivit necesitatea să fie ajutate în mod deosebit unele sate din raion, la propunerea organizației de partid comunale,

s-au scos și ediții speciale pe format mic pentru o singură comună. În Albota, Petrești, Călinești, Picior de Munte, Ionești și alte comune, edițiile speciale ale ziarului „Secera și ciocanul” au constituit un sprijin prețios pentru toți cei care duceau muncă de lămurire cu întovărășiții și țărani individuali.

Cu excepționale rezultate a lucrat în regiune o tipografie volantă — „Boston” — sosită de la București, care edita pe loc, operativ, în fiecare comună cîte o foaie volantă. Pe ulița principală a satului, în timp ce tipografia lucra, țărani muncitori se învîrteau prin jurul mașinii așteptînd să apară gazeta. Cum ieșeau de sub tipar, foile erau răspîndite cu înțeleală în fiecare casă, erau citite cu glas tare pe uliți de oameni strînși în grupuri. Se bucurau mai ales cei cărora le apărea numele în ziar ca noi înșcriși în gospodărie și făceau haz de cîte un vecin de-al lor care era „prins” în gazetă că încă se mai codea.

În ediții speciale și foi volante, poeți ca Ion Bănuță, Letiția Păpu, Toma George Maiorescu și alții scriau versuri înflăcărâte înfățișând belșugul ogoarelor înfrățite, chemind pe țărani să pășească cu încredere pe calea arătată de partid. Cu prilejul inaugurării unei gospodării colective în comuna Picior de Munte, poetul Ion Bănuță le-a făcut pe loc o poezie-manifest — urare și îndemn spre noi succese — care a fost citită întâi la serbare, apoi tipărită într-o foaie volantă.

Redacția ziarului — sub îndrumarea Comitetului regional de partid — a folosit și alte forme de agitație scrisă. S-au editat afișe mari de perete, cu desene colorate, sugestive, prezentind viața în gospodărie, pliante cu dezvoltarea diferitelor sectoare de producție în G.A.C. etc. Mare eficiență au avut chemările colective adresate de colectiviști către țărani individuali și întovărășiți, tipărite pe afișe format mic și difuzate în fiecare sat, din casă în casă. De asemenea au fost citați cu interes „fluturașii” — niște afișe mici, cit jumătate coală de scris — care prezentau grafice comparative cu câștigurile obținute de un țaran individual și de un colectivist.

Munca publicistică desfășurată cu însuflețire, cu competență și probitate profesională, de ziariștii și scriitorii care au lucrat în regiunea Argeș a fost răsplătită de o mare bucurie: în primăvara aceasta de neuitat, în întreaga regiune Argeș — ca și celelalte 15 regiuni ale țării — s-a încheiat colectivizarea agriculturii.

Acum atenția redacției este îndreptată spre dezvoltarea economică a gospodăriilor colective, pentru creșterea bunăstării colectiviștilor și a întregului popor muncitor.

A apărut

„Ediția specială“!

VALERIU BUDURU

Secretar general de redacție al ziarului „Agricultura nouă“

O încăpere obișnuită în care lucrează câțiva tipografi, utilată cu o mașină plană, cu un aparat manual pentru tăiat hirtie și câteva casete cu litere ce se culeg manual... Cam în aceasta constă întreprinderea poligrafică din orașul Rădăuți, regiunea Suceava. Tipografia lucrează de obicei imprimate pentru diferite întreprinderi. E o muncă migăloasă ce se desfășoară într-un ritm care nu cunoaște nici pe departe febrilitatea caracteristică marilor întreprinderi poligrafice. Dar tipograful se mândrește cu faptul că iscusița lor e apreciată nu numai la Rădăuți, ci și în alte orașe.

În februarie și martie, anul acesta, întreprinderea a trebuit să se orienteze însă spre alt fel de tipărituri, neobișnuite pentru utilajul de care dispune și ritmul în care își desfășoară activitatea. Trecerea a cerut eforturi serioase, dar ea s-a făcut rapid, cu entuziasmul generat de avântul pe care-l luase colectivizarea agriculturii și în satele raionului Rădăuți. Tipograful a participat și ei cu elan la această acțiune măreață asigurind tipărirea cu maximum de operativitate a foilor volante, a afișelor și altor tipărituri cerute de satele aflate în plină colectivizare. Două echipe de câte doi gazetari de la publicații din București și de la ziarul local din Suceava am asigurat materialul redacțional, începind de la stringerea datelor și pînă la paginile albe... Zi

de zi, timp de câteva săptămîni, de fiecare dată cînd vestea: „a sosit foaia volantă“ se răspîndește cu repeziciune în sate, stîrnind interesul și curiozitatea țarilor și ajutînd ca îndemnul partidului să pătrundă în fiecare casă și în fiecare inimă, am trăit împreună, tipografi și gazetari, momente de adevărată bucurie și emoție...

Colaboratori apropiați

Prima foaie volantă am tipărit-o pentru comuna Iaslovaț, o comună mare, cu peste 1.000 de familii. Ideea unei astfel de ti-



G.A.C. - calea spre belșug și bunăstare

Alte noi înscrieri

În ultimile zile mulți țărani au devenit membri ai organizațiilor din satul Drăgoești și în celelalte două sate care aparțin de această comună.

Vezi lista acestor sînt și următorii:

Din satul Drăgoești

Sghin Vasile
Gheran Ioan
Petraș D.
Albu Alex.
Anchidin Ilie
Cîrșă Filaret
Dobrea Gh.
Bontar Samoilă
Cucu Anghelina
Brădățan Eusebie
Blădățan S. Ioan
Cramer C.
Onuț Ilie
Roșca Vladimir
Cobznic Ion

Din satele Măzînești

Muscă Ilie
Muscă Filaret
Ungureanu Gh. C.
Boțnar Spiridon
Ianoș Victoria
Florea Ioan
Filiș Petro
Căpîrnaru Ilieana

Din satele Măzînești

Păcuț T. Andrei
Zimbrăncu C.
Cucu Rahila

Cinstea lor!

Foaie volantă pentru comuna DRĂGOEȘTI raionul GURA-HUMORULUI

CHEMĂRE

adresată de colectiviștii din filieții țărănilor din comuna Drăgoești

Țăraii muncitori întovărășiți cu gospodării individuale!

Cluburile gospodărești, comparați producțiile și veniturile realizate de colectiviștii din filieții ca cele realizate de voi. Gîndiți-vă la avantajele mari ce vi le oferă gospodăria agricolă colectivă! Veniți și vedeți ce o câștigați cu toții trăind colectivități din filieții. Vă adresăm din întreaga comună: nu vă uitați! Într-aj nu există în gospodăria agricolă colectivă — veniturile înalte și veniturile voastre, a tuturor. Veniți să ne înțelegem împreună de un tratat mai bun și mai înalt: înțelegem: înțelegem că, care nu poate asigura această bucurie este celia gospodăriei agricole colective, indicată de programul nostru conducător — Partidul Muncitoresc Român.

Toți vecinii, în gospodărie

Cine nu-l cunoaște în Măzînești pe Florea Emilien, Roșca Gh., Moldovan Die, Onuț Ștefan, Cramer Mirabela, Roșca Filaret, Melbora Aurel, Bădăș Arseniu C. Măsurile noastre și gîndurile la țărani (cele lui, li) din satul nostru înțelegem că, care nu poate asigura această bucurie este celia gospodăriei agricole colective din sat.

Veniți să ne înțelegem împreună de un tratat mai bun și mai înalt: înțelegem: înțelegem că, care nu poate asigura această bucurie este celia gospodăriei agricole colective din sat.

Folosiți-vă cu toții pentru a vă înțelegem împreună de un tratat mai bun și mai înalt: înțelegem: înțelegem că, care nu poate asigura această bucurie este celia gospodăriei agricole colective din sat.

părituri a fost primită cu mult interes de oamenii din comună, îndeosebi de colectivisti care do-reau ca în cel mai scurt timp să vadă pe toți consătenii lor alături de ei, ca împreună să făurească o gospodărie puternică și înfloritoare. De altfel, colectivisti, mai vechi sau mai noi, ne-au fost, în întreaga noastră activitate, colaboratori și sfătuitori apropiați...

Acolo, la Iaslovăț, în seara respectivă, într-o cameră a căminului cultural, am avut cu câțiva colectivisti din comună o adevărată consfătuire de redacție. Împreună am discutat și elaborat fiecare din materialele pe care le-am inclus în foaia volantă. Am stabilit împreună chiar și o schiță de paginație. Aproape fiecare ne-a sugerat o idee, a venit cu o propunere. Vasile Tieșa și Ion Botoșan a lui Mihai, bunăoară, oameni gospodari, care se bucură de multă prețuire în rîndul consătenilor lor și care s-au înscris printre primii din comună în gospodăria colectivă, și-au exprimat dorința ca să adreseze și prin foaia volantă un indemn către toți țărani muncitori din comună de a le urma exemplul.

— Vrem să fim toți împreună, ne-au spus ei, pe calea belșugului și fericirii. Uite, noi ca și alți consăteni, am vizitat multe gospodării colective. Am fost la Calafindești, în raionul nostru, am văzut și gospodăria din Roma, raionul Botoșani. Am cercetat pe îndelete, am comparat veniturile colectivizatorilor cu ale noastre și de fiecare dată colectivisti au ieșit mai câștigați. De aceea, ne-am înscris cu dragă inimă în gospodăria colectivă și vrem să-i indemnăm pe toți să vină alături de noi.

Tehnicianul agronom al comunei ne-a făcut un calcul, prin comparație cu recoltele obținute de gospodăriile colective vecine,

demonstrînd ce mari câștiguri au primit țărani muncitori din Iaslovăț, unindu-se în gospodăria colectivă; sporirea suprafeței cultivabile, în urma desființării haturilor cu încă 70 de hectare de teren, sute de vagoane de grâu, porumb și alte produse în plus față de ceea ce se obținea în condițiile sectorului individual, posibilități imense de dezvoltare a creșterii animalelor, a legumiculturii și pomiculturii. Bineînțeles că calculele și cifrele date au făcut obiectul unei rubrici care a apărut în foaia noastră volantă.

N-ar fi rău, a sugerat unul din colectivisti, ca în ziarul acesta care-l faceți pentru comuna noastră să vorbiți și despre cum își pot face zestre tinerii care muncesc în gospodăria colectivă...

— Să scrieți și despre cum trăiesc în colectivă cei care au multe guri în casă, și cei care

îngrijesc bătrîni și bolnavi, a cerut un alt colectivist. Unora dintre consătenii noștri nu le sînt încă destul de limpezi lucrurile astea, a adăugat el.

Am scris și despre problemele acestea. A doua zi dimineața am trecut pe la colectivisti din Bădeni, sat vecin cu Iaslovățul. Ei s-au arătat bucuroși să răspundă vecinilor lor cu fapte și exemple concrete la toate problemele care-i preocupau.

Am izbutit astfel, prin cunoașterea realităților concrete ale satului, prin colaborarea strînsă cu oamenii, să alcătuim o foaie volantă pe care cititorii au apreciat-o ca interesantă și folositoare. Dovada cea mai concretă a faptului că și ea a contribuit ca în zilele următoare în comuna Iaslovăț numărul cererilor de înscriere în gospodăria colectivă să sporească simțitor.

„La închiderea ediției”

Rubrica aceasta a fost prezentă în absolut toate foile volante pe care le-am tipărit pentru comunele raionului Rădăuți. Și aceasta nu pentru faptul că am ținut neapărat să avem o rubrică în plus, ci pentru că ea ne-a fost cerută de avîntul pe care-l luase colectivizarea agriculturii. De fiecare dată s-a întimplat ca, de cînd începeam să adunăm seara datele și pînă a doua zi spre prînz, cînd pregăteam ediția de încheiere, numărul celor înscrși în gospodăria colectivă să nu mai corespundă cu cel notat în carnetele noastre. Oamenii erau dornici să știe în toată comuna că și ei, ascultînd indemnul partidului, au intrat în gospodăria colectivă. Trebuia deci să adăugăm noi nume pe lista celor care continuau să păsească cu încredere în marea familie a

colectivizatorilor. Rubrica respectivă ne da posibilitatea să ținem un spațiu deschis în pagină pînă în ultimul moment. Dar și aici trebuia să facem noi și noi adăugiri. Modificările în pagini, mai ales în condițiile în care se culege cu mîna, creează, după cum se știe, destule greutăți. Le făceam însă bucuroși, răspunzînd atașamentului pe care țărani îl manifestau în masă față de gospodăria colectivă.

„Ediție specială...”

Foaia volantă este ea însăși o ediție specială. Nu știu dacă se obișnuiește ca unei astfel de ediții să i se adauge o nouă ediție. Noi am folosit însă și astfel de forme. Colectivisti din numeroase comune au ținut ca prin

astfel de tipărituri să se vestească în tot raionul evenimentul încheierii complete a colectivizării în comunele lor. Telegramele care consemnau aceste izbînzi au fost totdeauna însoțite de chemări însuflețite prin care noii colectivști se adresau și îndemneau tovarășii de muncă din satele vecine să le urmeze exemplul. „Veniți alături de noi ca, împreună, umăr la umăr ca frați buni, ca tovarăși de nădejde, să ne făurim o viață îndestulată și

luminoasă“... „Vă adresăm cu inima deschisă chemarea noastră frățească de a vă uni în gospodăria colectivă, pentru ca toți laolaltă să facem ca pretutindeni în satele raionului nostru să înflorească belșugul și bucuria...“ Prin edițiile speciale astfel de chemări au răsunit pretutindeni în comunele raionului ca o manifestare caldă a încrederii și convingerii cu care masele de țărani muncitori au pășit pe calea gospodăriei colective.

O experiență prețioasă

În dimineața zilei cînd ne-am înapoiat în București, ziarele din Capitală, apărute atunci, cu cerneala încă proaspătă, vesteau țării întregi că și în regiunea Suceava s-a încheiat procesul colectivizării agriculturii. Parcurgînd telegrama prin care comitetul regional de partid raporta conducerii partidului această mare victorie, am încercat din nou sentimentul plăcut pe care ți-l dă gîndul de a fi participat direct la o acțiune măreață.

La sentimentul acesta se adaugă și experiența prețioasă cîștigată în cele cîteva săptămîni petrecute în regiunea Suceava. E vorba de experiența pe care ți-o dă contactul nemijlocit cu viața, participarea efectivă și pe un timp mai îndelungat la preocupările satelor, la rezolvarea problemelor pe care și le pun oa-

menii de aici. Am înțeles, în rîstimpul acesta, și mai bine de ce e necesar ca în publicațiile noastre pentru sate să punem și mai mult accentul pe folosirea unui stil viu și clar, pe un mod de abordare a problemelor cît mai concret și direct, pe publicarea de articole care să ajute efectiv la rezolvarea problemelor majore pe care și le pune satul socialist de astăzi.

Efectele pozitive pe care le-au avut tipăriturile folosite în acțiunea de colectivizare a agriculturii mă îndreptătesc să cred că astfel de publicații ar putea fi folosite cu succes și în acțiunea de consolidare a victoriei dobîndite. Mă gîndesc, de exemplu, la editarea unor foi volante îndeosebi în raioanele în care există un mare număr de gospodării colective noi. Astfel de pu-

blicații ar ajuta cred, în măsura în care ele izbutesc să fie legate cît mai strîns de viața satelor respective, de preocupările concrete și imediate ale tinerelor gospodării colective, la rezolvarea multor probleme care preocupă acum pe noii colectivști. Foile volante adresate direct unor astfel de gospodării ar putea contribui la extinderea experienței înaintate pe care o au multe gospodării colective mai vechi, în organizarea și planificarea producției, în retribuirea muncii, în îndrumarea colectivștilor de a participa cu toții la lucru, în stimularea preocupărilor pentru dezvoltarea principalelor sectoare de producție.

Socotesc, de asemenea, că astfel de publicații ar fi utile și în desfășurarea campaniilor agricole, mai ales a celor care cer efectuarea într-un timp scurt a unui mare volum de lucrări. De altfel, în această direcție s-au folosit și pînă acum, în unele regiuni, astfel de tipărituri, obținîndu-se rezultate bune. Foile volante ar putea ajuta și la rezolvarea altor sarcini importante pe care partidul le-a pus în fața agriculturii ca, de exemplu, obținerea a 5.000 kg. porumb boabe la hectar în cultură neirigată, redarea de noi terenuri agriculturii, ca și în alte acțiuni asemănătoare.

Sînt cîteva sugestii asupra cărora merită, cred, să reflectăm și, în măsura în care le găsim utile, să le punem în practică.

CUM A SPRIJINIT REDACTIA NOASTRA COLECTIVIZAREA AGRICULTURII

HANS DOBNIG

Secretar de redacție la ziarul
„Volkszeitung“ — Brașov

După Plenara C.C. al P.M.R. din iunie-iulie 1961 și mai ales după Chemarea Consfătuirii pe țară a colectivizatorilor, colectivizarea agriculturii a devenit problemă centrală în redacția ziarului „Volkszeitung“. Colegiul de redacție a antrenat toate secțiile în așa fel încât aproape întreaga lor activitate a fost axată pe această problemă. În mod regulat, redacția a consacrat, în fiecare număr de ziar, întâi două, apoi trei și patru coloane, iar în ultimul timp pagini întregi colectivizării.

Având în vedere, însă, că marea majoritate a țărănimii muncitoare de naționalitate germană din regiunea noastră se afla în sectorul socialist al agriculturii (gospodării colective sau întovărășiri), iar numai puține familii mai aparțineau sectorului individual, redacția și-a îndreptat atenția mai mult spre publicarea de materiale care să vină în sprijinul întăririi economico-organizatorice a G.A.C.

Astfel, ziarul a publicat o serie de articole scrise de președinți de G.A.C., brigadieri și colectivști fruntași, ingineri, în care aceștia împărtășeau din experiența lor în dezvoltarea ramurilor de producție aducătoare de venituri mari, arătau avantajele muncii în comun, folosirea mijloacelor mecanizate în lucrarea pământului pe suprafețe mari etc.

Aceste materiale au fost ilustrate cu fotografii și grafice comparative, care înfățișau creșterea șeptelului, a producției de lapte și de carne, dezvoltarea parcului de mașini, construcții de grajduri, case pentru colectivști, electrificarea comunelor și satelor etc.

În acest sens pot fi citate articolele semnate de Johann Schnell, președintele G.A.C. Turnișor („Ne-am orientat spre creșterea animalelor și dezvoltarea legumiculturii“), Ion Prișcă, G.A.C. Moșna („Viticultura la noi are tradiție“), Johann Schmidt, G.A.C. Saroș-Dumbră-



veni („Construim cu mijloace proprii“), interviul cu președintele comitetului executiv al sfatului popular al raionului Mediaș, Ion Dicoi, cu tema: „Tot sprijinul G.A.C. non înființate“ și altele.

Materialele publicate au pus accentul îndeosebi pe aspecte din munca, modul de viață al țaranului nostru în trecut și în prezent, aspecte din conviețuirea naționalităților în trecut, înfrățirea din zilele noastre. Cităm, de pildă, materialele apărute la rubrica „Din viața de partid“: „Entuziasm și putere de muncă“ (G.A.C. Nadeș), la rubrica „Din viața U.T.M.“: „Elan tineresc la Cața“, reportajele literare „Pagini din cronica satului“ (G.A.C. Chirpăr), „În pas cu vremea“ (G.A.C. Zeligștat) la rubrica culturală „Duminica colectivizatorilor“ (G.A.C. Biertan), „Seri de calcule la căminul cultural“ (G.A.C. Archita) și altele.

Cu ocazia încheierii colectivizării în regiunea Brașov am dedicat acestui mare eveniment în

viața economică și politica a țării noastre două pagini speciale, cu materiale scrise de colectiviști și de tovarăși cu funcții de răspundere cum sînt: Emil Oniga, directorul general al Uzinelor de tractoare, Năstase Zaharescu, director general al Combinatului chimic din Făgăraș, Alexandru Spiridon, directorul Trustului regional GOSTAT, și alții, în care vorbeau despre sprințul ce-l vor acorda colectivele de muncă din aceste întreprinderi G.A.S.-urilor, S.M.T.-urilor, tinerelor gospodării agricole colective cit și întăririi economico-organizatorice a întregului sector socialist al agriculturii.

De asemenea, tovarășul care se ocupă cu problemele agricole în redacție a activat timp de o lună și jumătate în rîndurile agitatorilor care au dus munca politică de masă pentru colectivizare în raionul Sf. Gheorghe.

După încheierea colectivizării, întărirea economico-organizatorică și în special sprijinirea tinerelor G.A.C. rămîn și pe mai departe în atenția ziarului „Volkszeitung”. În această direcție publicăm în continuare materiale scrise de colectiviști, în legătură cu campania agricolă de primăvară, vom începe să publicăm pagini întregi ilustrate, unde vom da cuvîntul colectiviștilor vechi ca să împărtășească din experiența lor colectiviștilor noi.

În felul acesta vom căuta să contribuim la înlăturarea sarcinilor trasate de partid, pentru consolidarea agriculturii noastre socialiste, drumul belșugului și bunăstării a țărănimii noastre.



A SOSIT VOLANTA!

S. MARIAN

Am ajuns la ziarul gălățean „VIATA NOUĂ” în zilele imediat următoare încheierii procesului de colectivizare a regiunii Galați. În redacție nu se potolise entuziasmul. Ziaristii gălățeni mai trăiau încă frumusețea zilelor cînd s-a împlinit în întreaga țară evenimentul istoric al colectivizării agriculturii, mai simțeau încă în mîni căldura tocului cu care au scris — de cele mai multe ori pe colțul unei simple mese de lemn — reportaje în care și-au pus întreaga lor forță creatoare.

N-a existat sat din regiune în care să nu fie prezenți ziaristi. Ziaristii de la „VIATA NOUĂ” din Galați, „ÎNAINTE” din Brăila, „AVINTUL” din Tecuci și „MILCOVUL” din Focșani au fost martori și au înscris în cro-

nica contemporană episoadele impresionante cînd țărani individuali sau întovărășiți s-au alăturat din toată inima marii familii a colectiviștilor.

Cum ar fi putut să nu se depeze în redacții proaspetele amintiri?

...Ziaristii I. Goldenberg, Constantin Turcoi de la „Viața nouă” Galați și Gh. Manea de la „Înainte” Brăila, împreună cu foto-reporterul Popa Paul și cu tipograful Constantin Bejan și Andrei Stoenescu au plecat mai întii în raionul Tecuci și au poposit în comuna Matca. În mașină, bagaje prețioase: un tieghel, cîteva case de litere, hirtie și cerneală tipografică. Bine înțeles că sosirea ziaristilor în sat n-a trecut neobservată. Gazdele, oamenii din sat, au venit

să-i vadă, au început vorba, au povestit despre vizitele făcute la gospodăriile colective mai vechi din Ianca, Perisoru, Oprîșenești, Plopu, Mircea Vodă și Filipești, raionul Făurei.

— Am văzut cu ochii noștri — spunea Nicolae Gh. Mărmureanu — bunăstarea colectivităților. Au case noi, aparate de radio, mobilă. Hambarele sînt pline cu bucate. Eu unul m-am hotărît pe ce drum să apuc...

Apoi, odată cu inserarea, oamenii s-au risipit pe la casele lor. Incet, încet s-au întunecat și ferestrele. Se făcuse tîrziu. Mai era luminată doar o singură casă. Acolo ziaristii scriau. Materialele treceau imediat la cules, iar tieghelul imprima fără răgaz. A doua zi dimineața, pe ulițele satului tineri utemiști împărțeau prima foaie volantă pentru comuna Matca, raionul Tecuci. Acolo scria despre satul lor, despre oameni, despre vorbele pe care le schimbaseră cu o seară înainte. Efectul a fost fulgerător. S-a dublat, s-a triplat numărul oamenilor care veneau să stea de vorbă cu ziaristii. Le cereau părerea, le împărțeau dorința de a face și ei parte din gospodăria colectivă. Fotoreporterul nu mai prididea cu fotografiatul. Noii prieteni ai ziaristilor anunțau cu mîndrie că au semnat cererea, că din acel moment sînt colectiviști.

Intr-o seară, la ușa redacției din micuța odaie s-au auzit bătăi sfioase în ușe. Au intrat două pioniere.

— Sîntem Tofan Aurica și Condrache Vasilica din clasa a VI-a a școlii nr. 2 din comuna Matca. Am venit să vă anunțăm că și părinții noștri au intrat în colectivă...

Le străluciau ochii de bucurie, le dispăruse sfioșenia cînd povesteau amănunte despre modul cum s-au convins părinții lor că

este bine să se înscrie în colectivă. Un nou material era gata. În timpul cînd vorbeau pionierele, un ziarist scria articolul. Blitzul fotoreporterului a fulgerat scurt. Micuțele pioniere se mai aflau încă în redacție, cînd materialul era de acum în mîna zefarului care îl și culegea.

Incepuse să se strîngă alîtea articole, încît de multe ori a fost nevoie să se scoată zilnic două ediții. Ziarul nu avea „portofoliu”. Fiecare rînd scris era actual, era citit cu nesăț de locuitorii comunei. În fiecare dimineață pe ulițele satului se auzea întrebarea:

„N-a venit volanta...?”

Oamenii erau dornici de noutăți, țineau să afle ce se petrece în comunele învecinate, cine s-a mai înscris din satul lor. Într-o dimineață, ziaristii au fost „criticați” de un proaspăt colectivist:

— Am semnat și eu dar văd că în volantă nu scrie nimic despre mine. Altor le-ați pus și poza...

— Și cînd te-ai înscris d-ta?

— ...Acum jumătate de oră...

Pentru ziaristii munca n-a fost deloc ușoară. Reflectînd puternica influență a presei asupra maselor de țărani muncitori, ei trebuiau să realizeze într-un timp record materiale vii, interesante, frumos ilustrate, care să dea o imagine cît mai sintetică, sugestivă și convingătoare. Mai mult chiar. Noii colectiviști se adresau ziaristilor punîndu-le întrebări care ridicau diferite probleme, uneori destul de complicate, de strictă specialitate. Așa s-a născut rubrica „Răspundem la întrebările noilor colectiviști” — în cadrul căreia de multe ori dădeau răspunsuri specialiști din diferitele sectoare ale agriculturii. Pentru a răspunde la întrebarea colectivităților Melinte N. Vasile și Bărbieru M. Ion de la G.A.C. „Calea nouă”-Matca: „Ce este norma de lucru și cum se face normarea muncii în G.A.C.?”, un ziarist s-a deplasat



Un interviu...

la Galați unde a stat de vorbă cu inginerul Petre Tabacu de la „Agrosem”. La altă întrebare: „Cum este organizată munca în cadrul brigăzii de producție?” a dat răspunsul Nicolae Ciortan, seful unei brigăzi de câmp de la gospodăria agricolă colectivă „Drumul lui Lenin” din com. Ianca, raionul Făurei, iar la întrebarea colectivistului Ion S. Coadă, de la G.A.C. „Belșugul”-Corod, „Ce este retribuția după producția obținută și ce avantaje oferă aplicarea ei în G.A.C.?” a răspuns președintele

G.A.C. „Drumul lui Lenin” din comuna Ianca. În felul acesta foaia volantă a contribuit și la stringerea legăturilor între noii colectivisti și specialiști sau colectivisti mai vechi, fruntași în producție, pentru un rodnic schimb de experiență. Dar nu erau de ajuns aceste răspunsuri. În florea primăvara în noile gospodării. O primăvară cum n-a mai fost nicicând. Colectivistii de abia constituiți începuseră treaba. Cu nădejde, din toată inima, așa cum șade bine unor gospodari harnici. Se constituiau brigăzi de

producție, se revizuia și se repara utilajul agricol, se selecționau semințele, se repartizau atelajele pe brigăzi și echipe — se pregătea sărbătoarea începerii campaniei agricole. A unei campanii noi, îmbelșugate — pe câmpuri înfrățite, fără haturi, cu oameni hotărâți să-și făurească un viitor luminos. Începuseră zorile unei vieți noi. Ziariștii erau prezenți la evenimentul istoric. Greu se puteau despărți de noii lor prieteni. Ca o adevărată cronică a zilelor înnoitoare care merg mereu înainte, din foile volante începuseră să dispară fotografiile horelor și momentelor care consemnau prinderea firmelor tinerelor gospodării. Apăreau articole care vorbeau despre dezvoltarea și întărirea averii obștești, despre organizarea muncii în G.A.C., despre măsurile pregătitoare în vederea campaniei agricole de primăvară.

Se făcea tot mai simțit ajutorul ziarului în conceperea planurilor de măsuri concrete pentru consolidarea tinerelor gospodării.

Ziariștii s-au întors acasă la redacțiile lor din Galați, Brăila, Tecuci sau Focșani. S-au întors acasă și, prin scrisul lor, să fie mereu alături de preocupările de fiecare zi ale bunilor gospodari.

Pagini speciale, articole bine documentate, sfaturi prețioase, popularizarea celor mai bune metode de muncă îmbogățesc zi de zi coloanele gazetelor.

Noile prietenii între tinerii colectivisti și ziariști au pornit pe un drum rodnic.



Intr-o pauză, muncitoarele de la „Textila Grivita” ascultă cu atenție lectura unui articol din „Știința”.

ÎN PEEAJMA

CELEI DE-A 50-a ANIVERSĂRI

A ZIARULUI „PRAVDA”

La 5 mai 1962 se implinesc 50 de ani de la apariția primului număr al ziarului „Pravda”. Istoria „Pravdei” este indisolubil legată de eroica istorie a Partidului Comunist al Uniunii Sovietice, de glorioasele tradiții ale presei comuniste, statornicite de V. I. Lenin.

Cea de-a 50-a aniversare a „Pravdei” este un eveniment important în viața ideologică a partidului și a poporului sovietic, în dezvoltarea presei sovietice.

„Pravda” a jucat un rol uriaș în organizarea luptei revoluționare a maselor muncitoare, în întărirea și cimentarea rîndurilor partidului marxist-leninist al proletariatului din Rusia. Agitator, propagandist și organizator colectiv, „Pravda” a jucat un rol de seamă în lupta pentru răsturnarea țarismului și capitalismului, pentru victoria Marii Revoluții Socialiste din Octombrie, pentru făurirea și consolidarea primului stat socialist din lume, pentru înlăptuirea planului leninist de construire a socialismului.

„Pravda” este un înalt exemplu de ziar comunist, de partinitate și principialitate în lupta pentru interesele vitale ale poporului, pentru victoria socialismului și comunismului.

Cu prilejul celei de-a 50-a aniversări a „Pravdei”, C.C. al P.C.U.S. a elaborat o Hotărîre în care se spune:

Presă a devenit în țara noastră parte inseparabilă a vieții spirituale a poporului, iar ziaristica sovietică — un domeniu din cele mai importante ale activității de partid și obștești. Lucrătorii din presa sovietică sînt ajutoare credincioase, ortaci ai partidului nostru, luptători activi pentru marea lui cauză. Partidul Comunist apreciază mult munca lucrătorilor din presă și îi dă o importanță uriașă în opera de construire a comunismului, de educare a omului nou, în lupta pentru pace în lumea întregă.

Presă sovietică contribuie la întărirea lagărului socialist, la dezvoltarea mișcării comuniste și muncitorești internaționale, ea demască ideologia burgheză, se ridică împotriva revizionismului, sectarismului și dogmatismului.

Apreciind cea de-a 50-a aniversare a „Pravdei” ca pe una din cele mai importante acțiuni ideologice ale P.C.U.S., Hotărîrea arată că ea trebuie să

se desfășoare sub semnul ridicării continue a rolului presei în construcția comunistă, al mobilizării lucrătorilor din presă, a activului ei obșteșc, a corespondenților muncitori și de la sate, a tuturor oamenilor muncii la luptă pentru înlăptuirea cu succes a hotărîrilor istorice ale celui de-al XXII-lea Congres al P.C.U.S. Printre măsurile prevăzute de Hotărîre se enumeră: ținerea de Ziua presei, 5 mai 1962, la Moscova, a unei adunări festive consacrate celei de-a 50-a aniversări a „Pravdei”. Ședințe festive consacrate Zilei presei sînt prevăzute a se ține și în toate centrele republicane, de ținut și regionale, precum și în marile orașe. În raioane, în marile întreprinderi și pe marile șantiere, în sovhozuri se vor organiza consfătuiri ale corespondenților muncitori și de la sate.

Institutul de marxism-leninism de pe lingă C.C. al P.C.U.S., Academia de științe sociale, Școala superioară de partid de pe lingă C.C. al P.C.U.S., redacția ziarului „Pravda” și Comitetul de conducere al Uniunii Ziaristilor din U.R.S.S. vor organiza o sesiune științifică consacrată celei de-a 50-a aniversări a ziarului „Pravda” și sarcinilor presei sovietice în lumina hotărîrilor Congresului al XXII-lea.

Redacția ziarului „Pravda” va pregăti și tipări următoarele lucrări: a) „Pravda” leninistă la 50 de ani” (culegere de documente și materiale); b) „V. I. Lenin despre „Pravda” (cu o bibliografie a lucrărilor lui V. I. Lenin publicate în „Pravda”). Redacția ziarului „Pravda” și Comitetul de conducere al Uniunii Ziaristilor din U.R.S.S. vor pregăti și edita într-un tiraj de masă un album de fotografii, vor organiza expoziții volante consacrate celei de-a 50-a aniversări a „Pravdei” și sarcinilor presei în înlăptuirea hotărîrilor Congresului al XXII-lea al partidului și a noului Program al P.C.U.S.

Hotărîrea prevede desfășurarea unor competiții sportive anuale de masă pentru Cupa ziarului „Pravda”: a) crosul de primăvară pe echipe și individual, cu participarea celor mai buni sportivi din U.R.S.S. și din străinătate; b) un concurs de gimnastică cu participarea celor mai buni gimnaști și gimnaste din U.R.S.S.

Va fi pregătit un film de scurt metraj: „A 50-a aniversare a ziarului leninist „Pravda”; se prevede, de asemenea, o insignă dedicată acestui eveniment, precum și o emisiune de mărci, cărți și plicuri poștale.

CALIFICAREA

DUMITRU POPESCU

Director general al Agenției
române de presă

Mi-a făcut impresia că redacția revistei „Presa noastră“ și-a propus să înceapă această discuție după modelul avalanșelor declanșate de o piatră. În materia cuvântului scris, însă, piatra poate să cadă la fund și să dea multă bătaie de cap pentru a fi scoasă.

Chestiunea uceniciei în redacție era mult prea serioasă pentru a se conveni pusă în discuție sub semnul unor confuzii. De ce să luăm ca premiză expresia suficienței celor care s-au plictisit prematur să mai fie considerați începători, și nu frământarea fructuoasă a celor care nu vor să le rămână tănuită nici una din ascunzișurile și subtilitățile profesiei? Pentru că aceasta din urmă mi se pare a fi în esență problema calificării în redacție. Gazetăria nu este taylorism. Ziarul nu este o bandă rulantă pe care fiecare depune mereu aceeași și aceeași piesă invariabilă în formă și dimensiuni. Splendoarea profesiei noastre stă, printre altele, în neprevăzutul și ineditul ei etern, în diversitatea inepuizabilă de împrejurări pe care o presupune, în complexitatea materialului viu pe care trebuie să-l rezolve, aproape niciodată la fel. O asemenea muncă dinamică, totdeauna nouă și proaspătă, multilaterală, are nevoie de oameni pe măsura ei. De aceea, după părerea mea, principalul lucru care ar trebui discutat ar fi: cum să fie pregătiți aceștia mai bine, mai solid și mai complet, cum să li se îmbogățească experiența profesională, să fie făcuți apti de a se descurca bine în toate situațiile, folosind din plin, în mod adecvat, cât mai mult din arsenalul publicisticii.

Obiectul muncii gazetarului comunist este prin excelență viața, realitatea. Proba calificării, el o dă în fața realității, în fața faptelor pe care trebuie să le descrie, să le interpreteze, să le compare, să le pătrundă înțelesul, cauzele și efectele pentru a trage concluzii de valoare generală. De aceea prima și cea mai grea cerință a profesiei este, cred, aceea de a *vedea, de a înțelege, de a aprofunda realitatea* — care nu este un tablou static, o panoramă clasificată, cu legendă și nomenclaturi, ci un proces uluitor de viu și de complex, în continuă transformare revoluționară. De nivelul pregătirii în acest sens depinde substanța activității gazetărești, adâncimea până la care coboară observațiile și reflecțiile gazetarului, gradul forței de sinteză și generalizare din materialele sale, conținutul de idei și întinderea orizontului pe care-l cuprinde. Desigur, această calificare nu se face de la sine, ci comportă o îndrumare — ea însăși calificată — metodică și perseverentă din partea cadrelor celor mai experimentate ale colectivului, o înaltă exigență generalizată la toate verigile de răspundere din redacție și care se manifestă în mod obișnuit în măsurarea riguroasă a *densității de idei pe quadrat*. Acolo unde exigența are fisuri, sau, și mai grav, unde zone întregi îi sînt tocite, pătrunde valul superficialității, apa cenușie a frazelor goale, stereotipe, expedientul sub forma schemei șablon, a soluțiilor șablon, a exprimirilor șablon.

Nu este cred indicat ca la această rubrică să facem fiecare o expunere a tot ceea ce știm — și

ceea ce știu și ceilalți de altfel — despre calificare. De aceea mi-aș permite să atrag atenția asupra unui singur aspect care — experiența mi-a arătat — este uneori ignorat în practică. Unul din procedeele cu cea mai înaltă eficacitate în materie de calificare mi se pare a fi folosirea colectivului însuși. Un conducător oricât va fi de experimentat, de inepuizabil în idei și sugestii, nu va putea acoperi întreaga suprafață a terenului ce trebuie lucrat, fertilizat, fructificat. În schimb în fiecare redactor există un tezaur care de cele mai multe ori (ironie a profesiei!) poate fi mai bine pus în valoare „*la altul*“, „*la articolul altuia*“, în sensul îmbunătățirii raționamentelor, argumentațiilor, logicii, concluziilor acestuia. Consultările reciproce, discuțiile colective în toate etapele redactării materialului (în secții, între secții, pe redacții) constituie o sursă inepuizabilă de ajutor pentru fiecare, o școală extraordinar de eficientă de calificare, o rezervă de posibilități de creștere a oamenilor — și trebuie să recunoaștem și a celor începători și a celor așa-zisi consacrați. Mai există ici colo tendințe de evaziune, încercări de eludare a acestui resort de ajutor și de control colectiv. Desigur, pe unii îi sperie. Firele de aur ale materialului pe care-l colectezi în aceste confruntări, mai mult sau mai puțin publice, pe marginea articolului, sînt adesea amestecate cu multe impurități, în speță cu multă critică, uneori și cu puțin venin, cu lucruri contradictorii și chiar cu inadvertențe. Dar cât de greșit procedează un tinăr care, nerăbdător să-și vadă numele în ziar, aleargă

cu articolul său direct la secretariat, se străduiește să-i scurteze drumul, să sară peste filiere, să lase cât mai puțini ochi să se aplece asupra scrisului său. În ultimă instanță el nu face altceva decât să se dispenseze de înțelepciunea cititorva creieri luați la un loc — din care are latitudinea să-și oprească ceea ce este cel mai prețios —, să-și diminueze singur șansele de calificare.

În general, lipsa de discuție pe marginea materialului cules mi-a apărut întotdeauna drept una din cauzele principale ale unei redacții superficiale și ale unui progres lent la începători. De multe ori materialul cules e rigid, aparent inabordabil, nu se lasă pătruns. Nu rareori auzi pe un redactor spunând că nu știe de unde să înceapă, cum să înceapă; aici nu e vorba de o chestiune tehnică, de greutatea începutului în sine, ci în fond e dovada că redactorul nu i-a dat de cap materialului, nu i-a găsit „veriga”. Mental, materialul de viață trebuie disecat, tocat, „prito-cit”, întors pe toate fețele, privit din toate unghiurile, — așa spune chiar maleabilizat ca o pastă. Abia atunci va putea fi dominat, stăpînit, modelat ușor în forma celor — să zicem — două coloane de ziar. Am avut ocazia să cunosc tineri intrați de curînd în redacție care zile în șir nu aveau alt subiect de discuție decât concluziile deplasărilor lor pe teren, personajele reportajelor lor încă nescrise. Unora li se păreau pentru început cam pisălogi, puțin agasanți și își puneau semne de întrebare în legătură, mai ales, cu modestia lor. Dar dintre asemenea tineri am văzut conturîndu-se repede personalități marcante, oameni care au pornit de la început cu pasul larg pe drumul profesiei noastre.

Am să rog redacția revistei și eventual pe cititorii puțin surprinși de cursul luat de intervenția mea, să-mi scuze „divagația”. Ea a fost însă deliberată. Am vrut să sugerez — nu știu dacă am reușit — necesitatea de a plasa discuția despre calificarea în redacții nu în primul rînd pe terenul genurilor publicistice, care mi se pare — cu toată importanța sa — secundar, ci pe acela al *conținutului politico-ideologic* al pregătirii, al *fondului* calificării, din care se alimentează de altfel și oricare dintre genurile gazetărești. Ceea ce corespunde cel mai bine cerințelor noii etape, superioare, în care se găsește presa noastră, nevoilor actuale de formare

a noilor cadre care îngroașă rîndurile gazetarilor ridicați de regimul nostru democrat-popular — este, după părerea mea, o discuție despre *adîncimea* calificării. Pe primul plan nu stă abilitatea aproximativă de a satisface rigorile formale ale unui anumit gen. Citim încă din păcate ici-colo unele „producții” catalogate ca reportaje, ca foiletoane sau articole, dar care prin aceste titlaturi nu reușesc de fel să atenueze sentimentul de gol pe care-l produc, să-și salveze inconsistența. Aș fi bucuros să numesc un material oricum va dori autorul, cu condiția ca el să-și exercite funcția esențială, de a convinge și de a mobiliza.

Desigur, chestiunea măiestriei profesionale a ziaristului este parte integrantă a *capitolului calificare*; ea nu poate fi nici ignorată și nici ruptă de ansamblul procesului de calificare. Tocmai de aceea nici nu poate fi discutată în afara *pregătirii de fond* a ziaristului. Cu atît mai puțin poate fi discutată în acest fel chestiunea profilării exclusive a unui ziarist într-un gen sau altul. A predestina pe un tînăr, după citeva luni de la angajare, unui anumit gen, a-i spune de pildă „părerea noastră este că tu poți fi un bun articler” (cum cerea cineva la această rubrică), indiferent dacă acest lucru este numit „linia publicistică principală”, mi se pare greșit cel puțin din două puncte de vedere. Pe de o parte, redactorul șef sau șeful de secție care ar proceda astfel și-ar lua o grea răspundere, prin nimic justificată, în fața carierii profesionale a tînărului în cauză. Poate cineva abia după citeva luni de observație (uneori destul de frugală) să pună verdictul asupra înclinațiilor unui tînăr, cînd acesta nu a apucat să dea măcar o mostră concludentă din fiecare gen gazetăresc? În al doilea rînd, a îndruma pe un tînăr ca după citeva luni de la venirea în redacție „să-și definească linia publicistică principală”, în sensul de a-și alege un anumit gen în care să se „desăvîrșească”, nu înseamnă oare a rata într-o mare măsură calificarea completă și armonioasă a tînărului respectiv, a-l împinge pe acesta pe panta unilateralității? Aceasta este după părerea mea cea mai sigură cale de formare a unui gazetar neputincios, amputat. Să ne imaginăm că un asemenea specimen — *articler* „definit” și „desăvîrșit” — se va găsi la un moment dat pe teren în fața unui fapt im-

presionant care vorbește prin sine însăși și care se cere povestit ca atare publicului. Ce-i va răspunde „articlerul” nostru tovarășului care-l va ruga să povestească acest fapt în coloanele ziarului? Poate — că „linia sa publicistică principală” nu-i îngăduie o asemenea „deviere”, că se va întoarce la redacție și va trimite un coleg a cărui „linie” permite povestirea faptelor pe trecute acolo? De altfel trebuie să mărturisesc că am întilnit reporteri cărora le venea să plîngă cînd cineva le cerea să scrie un articol de fond, unii considerînd că e o jîgnire iar alții sinceri convinși că sînt incapabili s-o facă.

De ce să formăm asemenea ziarisți? Mi se pare că la baza unui atare punct de vedere stă o concepție primitivă despre genuri, o concepție care împarte genurile în „literare” și „neliterare”, în genuri care necesită talent și care nu necesită talent. Talentul — alături de pregătirea politico-ideologică temeinică, de cultura generală corespunzătoare, de cunoașterea adîncă a vieții — este o condiție indispensabilă a abordării oricărui gen gazetăresc. Dacă nu pornim de la această premisă, înseamnă că acordăm aprioric un rabat de calitate, oricare ar fi genul incriminat, că aplicăm un criteriu de indulgență care nu poate duce decât la compromiterea, la demonetizarea genului respectiv. Mai există și acum pe ici — pe colo părerea că articolul nu reclamă decît o oarecare tehnică, că e un gen „neliterar” în care ar trebui să se specializeze redactorii mai grei de mîină, cu condeiul mai bont. Asemenea concepții nu ar trebui tolerate în munca noastră. Partidul ne cere să punem în fiecare rînd tipărit puterea de convingere a faptelor, pasiunea comunistă în redarea realității; să asigurăm ca fiecare cuvînt să ajungă la inima și la mintea oamenilor. Cum poate face acest lucru cineva convins că unul din genurile cel mai frecvent întilnite în coloanele ziarelor este „neliterar”? Articolul, în accepțiunea publicistică avansată pe care partidul ne ajută să ne-o însușim, este unul dintre genurile cele mai bogate în calități literare și ideologice.

Nu este lipsit de semnificație faptul că reporterii buni scriu cele mai reușite articole publicistice. Între genuri nu există granițe de netrecut. Un reporter cu un înalt nivel ideologic și politic poate fi și un bun „articler”, iar un „articler” talentat poate fi, atunci cînd

împrejurările o cer, un bun reporter. Dacă vom înțelege că „formula magică” a succesului în orice gen este *talent + pregătire*, nu vom mai fi tentați să privim problema „definirii liniei publicistice principale” într-un mod atât de rigid. Să nu luăm decît unul din exemplele oferite de marii publiciști ai presei comuniste: Ehrenburg. El scrie și literatură și pamflete și articole și reportaje. Care îi este atunci „linia publicistică principală”? După părerea mea, ea trebuie căutată în *profunzimea abordării oricărui subiect, în redactarea expresivă, plină de forță de convingere și de impresionare*. Partidul ne ajută pe toți să înțelegem care este linia publicistică principală a unui ziarist comunist, a unui ostaș pe frontul luptei ideologice. Dacă ne vom pregăti pe noi înșine și pe cei noi

care vin în rîndul nostru, în acest fel, vom obține incomparabil mai mult decît dacă vom căuta „linii” diferite la cîteva luni de la intrarea într-o redacție.

Desigur, gazetarii formați se manifestă de-a lungul timpului cu pre-dilecție într-un anumit gen care corespunde cel mai bine înclinațiilor, temperamentului și pregătirii lor. Dar tocmai pentru a ajunge acolo, la acel stadiu înaintat care este în ultimă instanță o sinteză a tot ceea ce s-a acumulat bun, este firesc ca tinerii să înceapă de la o practică multilaterală. Practicarea unui număr cît mai mare de genuri îmbogățește experiența gazetărească a fiecăruia. Fiecare gen dezvoltă o latură sau alta a profilului publicistic, adaugă o calitate în plus personalității ziaristului, pune în valoare o altă valență in-

telectuală. Informația, de pildă, oferă exercițiul conciziei, reportajul pe cel al plasticității, al simțului redării omului, al priceperii de a ajunge la inima cititorului. La rîndul său, articolul cultivă logica, demonstrația teoretică, preocuparea pentru soluții, capacitatea de argumentație, puterea de convingere, pricepera de a ajunge la rațiunea cititorului. Foiletonul ascute spiritul de observație, dezvoltă capacitatea de a sesiza esența fenomenului, cultivă simțul umorului, arta nuanțării exprimării. Și așa mai departe. Poate să se dispenseze cu bună știință un tînăr care vrea să progreseze de aceste elemente? Sînt convins că cei mai mulți sînt dornici să-și însușească aceste trăsături care fac din gazetarul comunist un factor atât de util și de prețuit în societatea noastră socialistă.



Pentru fiecare colectivist, gazeta preferată...

O DISCUȚIE INTERESANTĂ

FL. NEACȘU

Redactor-șef al ziarului
„Munca”

Discuția deschisă în paginile „Presei noastre” mi se pare nu numai interesantă, dar deosebit de importantă. Importantă, pentru că e vorba de creșterea cadrelor tinere, a schimbului de miine, a viitorilor condeieri ai presei din țara noastră. Creșterea cadrelor este o chestiune complexă, multilaterală, mai ales în gazetărie unde ridicarea neconținută a nivelului politic, ideologic și de cultură generală are un rol hotărâtor și unde, pe deasupra, intervin și noțiunile de „talent”, „înclinație” etc. De aceea, consider că bine a făcut revista că a pus în dezbateră o singură latură a acestei probleme.

Așadar, cum este bine să procedăm cu tânărul ziarist: să facă de toate în cadrul secției redacționale unde a fost repartizat (eu aș zice în cadrul redacției pentru că, în general, în secții, cu cât redacția este încadrată cu oameni mai puțini, inevitabil redactorul va face de toate. În multe redacții sînt secții cu 1-2 oameni) sau trebuie

ajutat să se perfecționeze în genul de probleme și în stilul publicistic de care se simte atras? (Și aici ar fi ceva de spus. Mai întii nu e bine, cred, ca de la bun început să ne propunem să-l ajutăm să se perfecționeze în genul de probleme spre care e atras. Va trebui să ne străduim mult prea mult să ajutăm un tânăr să se specializeze, de pildă, în tratarea problemelor industriale, dacă nu a lucrat nici o zi în producție, în fabrică, deci n-a avut de-a face nici în clin, nici în mîncă cu uzina, chiar dacă se simte atras de aceste probleme. Și nu întotdeauna vom reuși să scoatem din el un ziarist profilat pe probleme industriale, în stare să pătrundă în miezul acestora, să le trateze analitic. Poate ar fi mai util să discutăm necesitatea îndrumării tânărului gazetar spre tratarea acestor probleme în care el este cel mai bine pregătit, în care are cunoștințele cele mai complete. În al doilea rînd, cînd e vorba de stilul publicistic, cred că e mai indicat

să-l ajutăm pe tânărul nostru să se perfecționeze nu numai (și neapărat) în stilul publicistic de care se simte atras, ci să se țină seamă de înclinația lui, de talentul pe care-l are.

Și la noi, ca și în celelalte redacții, au fost aduși în ultimii ani mulți tineri, fie absolvenți ai cursului de ziaristi de pe lîngă Școala superioară de partid „Ștefan Gheorghiu” sau ai Facultății de filologie, fie direct din producție.

Iată unul din ei. Semnează N. A. Moraru. Un tânăr absolvent al Facultății de filologie, secția ziaristică. La el se îmbină talentul, voința de a îmbrățișa această profesie, seriozitatea cu care muncește. A venit plin de optimism, de încredere, de entuziasm pentru meseria de gazetar. Era în toamna lui 1959.

Ce știam noi despre el? Are sau nu talent, înclinație? Promite sau nu a fi un adevărat gazetar? Nu știam. Nu știam decît ceea ce ne-a comunicat facultatea și organizația U.T.M., că a învățat bine, că e sîr-

guincios, perseverent, că are simț critic și autocritic și alte câteva aprecieri care însă nu răspundeau pe deplin întrebărilor noastre. Și noi trebuia să-i găsim locul potrivit pregătirii și înclinațiilor sale.

L-am dat „să treacă“ o lună-două prin fiecare secție, începînd cu secția scrisori. De obicei așa procedăm cu toți tinerii pe care-i aducem în redacție și considerăm că nu e rău. Nu e rău pentru că în acest fel tînărul respectiv ia contact cu întreaga activitate de elaborare a ziarului, are prilejul să facă de toate, de la știrea de trei rînduri la articolul de analiză sau foileton. Ceea ce este mai important, e că în această perioadă cînd îl punem să facă de toate, și el și noi ne dăm seama de perspectivele pe care le are în gazetărie, de înclinație spre un gen sau altul, de talentul său, de problemele sau grupul de probleme în care e mai bine pregătit și despre care poate scrie mai competent. Așa și cu N. A. Moraru. A trecut prin toate secțiile, a scris despre mai toate problemele abordate de ziarul nostru, a încercat aproape toate genurile publicistice. Pînă la urmă s-a vădit că este înclinat către reportajul social, de viață, de educație. De aceea l-am și oprit la secția reportaje. Că ne-am orientat bine și că într-adevăr i-am găsit locul unde poate să dea randamentul maxim, o dovedesc reportajele scrise de el, îndeosebi cele din ultimul an.

Am uitat să spun că în timpul „de încercare“ am procedat așa cum bine a remarcat Eugen Florescu și cu care sînt de acord. Din cînd

în cînd am analizat reportajele pe care le-a scris N. A. Moraru, am stat de vorbă cu el, i-am dat îndrumări. Ceva mai mult: comitetul sindicatului nostru a organizat chiar o discuție largă pe marginea reportajului „N-a fost nuntă mai frumoasă“, scris de N. A. Moraru. Tînărul Moraru a primit și în acest fel un ajutor substanțial în ridicarea măiestriei sale gazetărești.

E drept că pe unii din tinerii candidați la această profesie nobilă nu i-am mai „trecut“ prin toate secțiile și nu i-am obligat să facă „de toate“, și rău am procedat. Un exemplu ni-l oferă Ion Obadă. El a terminat Facultatea de filologie în toamna anului 1960. Ținînd seama că în facultate a făcut parte din seminarul pentru probleme internaționale, l-am repartizat de la început la secția externă a ziarului. După un an de „ucenicie“ i s-a dat posibilitatea să lucreze pagina a IV-a. La început supravegheat de un redactor vechi, timp de două luni, apoi singur. Acum întocmește pagini externe izbutite, cu titluri interesante, știe să aleagă din noianul de telegrame pe cele mai importante, se orientează în prescurtarea diferitelor telegrame sau materiale externe. În general, face față sarcinilor în această secție și se pare că e la locul potrivit. A și scris unele articole despre situația proletariatului din lumea capitalului, despre lărgirea bazei de clasă a luptelor greviste din principalele țări capitaliste etc. Pînă acum nu a scris cronici de politică internațională. Iată însă că recent

a venit cu o recenzie o romanului „Învățătorii“ (pe care am și publicat-o) și se pare că e scrisă mai bine decît multe din articolele predate de el secției externe. Nu cumva am procedat greșit cu Ion Obadă cînd l-am repartizat secției externe numai pentru că a participat două-trei luni la seminarul pe probleme internaționale? Nu cumva înclinarea lui este spre critica literară? Viața o să ne arate. Deocamdată îi vom cere să mai scrie prezentări, recenzii de cărți și chiar cronici dramatice. Cine știe? Poate tocmai în el se ascunde un critic literar. Vom vedea. Dar nu putem vedea decît cerîndu-i să scrie, să-și manifeste, dacă există, înclinația, talentul spre aceste probleme, și apoi să-l ajutăm să și-l perfecționeze, să-l șlefuiască.

Ar mai fi de vorbit despre stilul și metodele de muncă cu tinerii pe care i-am adus direct din fabrică, despre ajutorul pe care-l dăm creșterii corespondenților voluntari pe care-i aducem periodic în redacție, despre sprijinul acordat tinerilor care activează în cercurile literare din întreprinderi.

Cît privește întrebările puse de revistă, rămîn la părerea că e necesar ca un timp tinerii stagiați să „facă de toate“, adică să treacă prin toate secțiile, să încerce toate sau aproape toate genurile publicistice pentru a vedea încotro li se îndreaptă pana, după care să fie ajutați să se perfecționeze în problemele și stilul de care se simt atrași, în ipoteza că atracția este determinată de înclinație.

CU PROPRIILE ARIPI

VIRGIL PETRESCU

Nu poate fi decît salutată discuția pornită în paginile „Presei noastre” în legătură cu tinerii gazetari de curînd veniți în redacții. Miezul discuției este: cum să fie ei mai bine ajutați, pentru ca prin scrisul lor să ajungă cit mai repede utili ziarului. De aici, întrebările subordonate: care sînt metodele cele mai bune de ajutor, cum să capete acest ajutor forme mai organizate; apoi, este oare recomandabil ca tinerii ziaristi să fie de la început profilați pe anumite sectoare de activitate și genuri gazetărești?

Nici în acest domeniu nu sînt posibile rețete general valabile. Intervin factori cum sînt profilul ziarului, nivelul de pregătire al tinerilor intrați în redacție, adesea foarte diferit: unii au un stagiu în redacție anterior intrării în vreuna din formele învățămîntului de presă, alții iau contact, aproape pentru prima oară, cu munca într-o redacție; sînt mari diferențe și în ceea ce privește nivelul politico-ideologic și de cultură generală; nu mai vorbesc de deosebiri în ce privește talentul. Metodele de ajutorare a noilor cadre trebuie „ajustate” de la caz la caz. Există totuși unele forme pe care experiența anilor trecuți le-a confirmat întrutotul.

Înainte de a trece la cîteva din aceste forme de ajutor am dori să subliniem un lucru: oricît de bine pregătiți ar fi tovarășii absolvenți ai unei școli de ziaristi, o perioadă de ucenicie în cadrul redacției este absolut necesară. Gazetăria se învață în primul rînd în munca practică, în redacție. Tînărul ziarist trebuie să învețe de la cei mai în vîrstă, sarcină ușurată astăzi cînd există un mare număr de gazetari experimentați, formați în anii puterii populare. În această ordine de idei nu cred că sînt juste unele afirmații făcute de tov. Florescu în articolul „Pledoarie pentru tinerii mei colegi” apărut în cadrul discuției („Presa noastră” nr. 2). Ce se spune acolo? Se prezintă lucrurile ca și cum tinerii veniți în redacții ar fi niște gazetari aproape desăvîrșiți (care, prin urmare, n-ar mai avea nevoie de cine știe ce ajutor, cel mult să fie lăsați să scrie cam ce vor, pe cît posibil reportaj). Se spune în articol în legătură cu cîțiva tineri absolvenți: „Repartinziți în secții, ei au și început să lucreze aproape de la egal la egal — cu ziaristii mai vechi”. Ce poți spune despre acești redactori vechi care, după 2—3 luni, sînt ajunși din urmă de tineri? Desigur pot fi cazuri excepționale, dar pentru ca discuția să fie rodnică,

nu la acestea trebuie să ne oprim. Tinerii veniți în redacții pot avea o bună pregătire, pot fi talentați; dar nu putem subaprecia nici experiența cîștigată în anii de muncă practică de către ziaristii mai vechi.

În genere aș vrea să remarc că în articolul suscitât, cuprinzînd multe lucruri judicioase, care denotă dragoste și înțelegere față de tinerii ziaristi, autorul alunecă uneori pe poziție unilaterală, privind lucrurile doar prin prisma uneori deformată sau încă neformată a unor tineri gazetari și nu din punct de vedere al necesităților redacției. Mă refer, printre altele, la faptul că autorul nu e în general de acord ca tinerii absolvenți să fie folosiți „pornind de la necesitățile redacționale”. În articolul „Despre pregătirea profesională a tinerilor ziaristi” („Presa noastră” nr. 2) tov. Dinu Hervian s-a referit amănunțit la articolul tov. Florescu. Dacă primul articol este o pledoarie, poate puțin cam exaltată, pentru tinerii gazetari, cel de-al doilea, deși aduce în cadrul discuției o serie de idei utile, lasă impresia că lucrurile juste în fond sînt spuse nu pe tonul cel mai încurajator pentru acești tineri care vor să se dedice ziaristicii. Exigența este bună, necesară, și față de tineri, ea trebuie însă îm-

binată cu mai multă răbdare și înțelegere.

★

Primele luni de activitate ale unui tânăr gazetar într-o redacție pot fi adesea hotărâtoare pentru evoluția sa. De aceea, sprijinul trebuie dat încă de la început.

Tinerii ziaristi trebuie repartizați într-o secție redacțională, după nevoile ziarului și după aptitudinile lor. Unii, încă, în timpul perioadelor de practică au lucrat într-o redacție. Este bine ca tinerii să fie repartizați în secții diferite. Aici sint gazetari care au ajuns la niveluri variate de calificare: unii au trecut de mult prin situația de începători, alții abia au ieșit din ea. De tânărul repartizat în secție trebuie să se ocupe cei dintii. Îl vom obișnui din capul locului pe ucenicul în ale scrisului cu exigențele gazetarilor gata formați, mâna ce li se va întinde va fi cea mai calificată. Este bine ca fiecare tânăr ziarist nou intrat în redacție să fie dat în răspunderea unui om cu experiență care să-l îndrume și să-i urmărească pas cu pas activitatea, să-i fie un sfetnic apropiat. Este o metodă care ori de câte ori a fost folosită cu consecvență a dat rezultate bune.

Experiența ne dă temei să afirmăm că de la început e folositoare profilarea, delimitarea problemelor de care trebuie să se ocupe tânărul gazetar. Profilarea este determinată de însăși apartenența la una sau alta dintre secții. După o perioadă de acomodare de câteva luni, tânărului gazetar trebuie să i se încredințeze, în răspundere personală, un anumit sector de activitate al secției, sector în care respectivul tovarăș urmează să se specializeze.

De mare însemnătate este pregătirea tinerilor ziaristi înainte de plecarea pe teren. Șeful secției, sau un alt tovarăș cu experiență, trebuie să discute cu ei amănunțit despre materialele care urmează să fie scrise. La întoarcerea de pe teren, tinerii să fie încurajați să povestească tot ce au găsit, să facă propuneri despre ce anume și felul cum s-au gândit să scrie, să fie

ajutați să sistematizeze materialul cules și să extragă ceea ce este esențial.

Materialul odată terminat, este bine să fie citit de șeful secției, de față cu tânărul gazetar, pentru ca să i se explice fiecare observație în parte, fiecare modificare necesară.

Bune rezultate a dat plecarea pe teren a tinerilor ziaristi însoțiți de oameni mai vechi în presă, care să-i ajute să se acomodeze cu modul de culegere a datelor, cu verificarea exactității faptelor etc.

Este bine ca tinerilor ziaristi să nu li se dea de la început să scrie materiale care să depășească posibilitățile lor. Eșecul primelor materiale pot fi de multe ori demoralizante. De aceea trebuie să se meargă crescendo, pornind de la lucrurile mai simple. Dar uneori demoralizarea poate proveni și din alte cauze, de pildă de pe urma „metodei” folosite de unii șefi de secții sau redactori mai vechi care în loc să restituie cu observații amănunțite un material slab, scris de un tânăr ziarist, se apucă să-l rescrie de la un cap la altul, lăsând doar semnătura. Alții dau la tipar orice material, fie el cît de slab, spre a nu-și crea probleme în secție, argumentind că „trebuie susținute elementele tinere”. Firește că materialul se oprește undeva pe fir, nu este publicat, ceea ce descurajează pe tineri, dezvoltă la unii tendințe de văicăreală. Ce fel de ajutor este acesta? Atitudinea principială și exigentă dă cele mai bune rezultate și în relațiile cu tinerii ziaristi. Ajutorul trebuie să ducă la dezvoltarea inițiativei, a gândirii proprii, a interesului pentru studiu, a gustului pentru citit. Nici o investiție nu este prea costisitoare pentru a forma ziaristi comunisti, bine pregătiți, ziaristi care să stea pe propriile picioare, ziaristi care să știe să se orienteze, să „zboare cu propriile aripi”.

În sfârșit, o ultimă problemă. Ce genuri gazetărești să folosească tânărul ziarist? Trebuie să facă de toate sau trebuie să se perfecționeze în genul publicistic de care se simte atras? Problema destul

de complicată. Concură aici necesitățile secției și ale redacției, calificarea și înclinările autorului. Gazetarii cei mai buni, după părerea mea, pot folosi un diapazon larg de genuri. De pildă, Sergiu Fărcașan sau Victor Vîntu. Alții sint versați în mai puține direcții. Sintem de părere că un ziarist trebuie să știe să scrie în cît mai multe genuri gazetărești. Ziarul are nevoie de o mare varietate de genuri. Firește că aceasta nu înseamnă că nu trebuie încurajată specializarea într-un anumit gen (de pildă tov. Șt. Zidăriță, din redacția „Științei”, un ziarist cu experiență, a scris în ultima vreme mai mult articole publicistice, obținînd succese).

Un fotbalist care poate juca la fel de bine în mai multe posturi este mai folositor coechipierilor; la fel un ziarist multilateral, colectivului din care face parte. Dar e preferabil să joci bine într-un post, decît prost în toate.

Sint însă cîteva genuri gazetărești de bază care nu pot fi străine nici unui ziarist. Nu se cere și nici nu e posibil ca toți ziaristii să scrie de pildă folioletoane satirice. Dar informația, reportajul informativ trebuie să fie familiare tuturor. Am cunoscut tineri ziaristi care, după un scurt stagiul în redacție, considerau că nu e de rangul lor să se coboare la asemenea genuri „minore”, cum sint informația sau reportajul informativ. Sint manifestări uneori de infumurare, de blazare alteori.

În concluzie la acest punct: ziaristul trebuie să fie capabil să folosească cît mai multe genuri gazetărești. Aceasta nu exclude specializarea într-un anumit gen. De la început tinerii trebuie încurajați în această direcție, de la mai ușor la mai greu, după pregătirea și talentul fiecăruia.

Așteptăm ca discuția noastră, la care e bine să participe ziaristi de toate virstele, să aducă noi idei, noi metode de lucru în aceste atît de importante probleme. Din concluziile ce se vor desprinde vom avea toți de învățat.

Arheta noastră

LUPTA DINTRE NOU ȘI VECHI

Cînd am pășit pragul cabinetului său de lucru, academicianul C. I. Gulian se afla tocmai într-o discuție cu cîțiva tineri cercetători ai Institutului. Și fiindcă am fost martor, gazda se îndreptă spre mine spunînd :

— Trebuie să avem mare grijă ca munca de cercetare să țină direcția principală: contribuția filozofiei la rezolvarea marilor probleme ale desăvîrșirii construcției socialismului, atenția majoră pe care trebuie s-o acorde cercetătorii filozofi problemelor formării conștiinței socialiste a oamenilor.

Cu bucurie observ că m-a introdus în tema interviului și, ca atare, formulez prima întrebare :

— Ca lucrător pe tărîmul filozofiei, ce considerați mai important în etapa actuală pentru dezvoltarea conștiinței socialiste a maselor?

— În documentele celui de-al III-lea Congres al Partidului se acordă o mare importanță problemelor dezvoltării conștiinței socialiste. Apreciînd remarcabilele transformări care s-au petrecut în conștiința oamenilor muncii din țara noastră, partidul ne îndeamnă să generalizăm și totodată să contribuim practic la procesul dezvoltării conștiinței socialiste a maselor. Apreciez inițiativa revistei Uniunii Ziaristilor de a invita cadre de partid și de stat, oameni de știință și litere, precum și din alte domenii de activitate să-și spună opiniile în legătură cu dezvoltarea conștiinței socialiste și lupta dintre nou și vechi în etapa actuală. O asemenea dezbatere este utilă pentru că ar putea contribui la elucidarea unor probleme privind corelația logică existentă între dezvoltarea ba-

Insușindu-ne propunerea pe care tov. Florian Păunescu, secretar al Comitetului de partid de la Uzinele „23 August“, a făcut-o în articolul „Educația socialistă, una din preocupările gazetei noastre de uzină“, publicat în nr. 2 (februarie) al revistei „Presa noastră“, deschidem discuția cu privire la ajutorul pe care-l poate da presa la dezvoltarea conștiinței socialiste a maselor. În acest număr ne răspund tovarășii: acad. C. I. Gulian, directorul Institutului de filozofie al Academiei R.P.R., Al. Voitinovici, președintele Tribunalului Suprem al R.P.R., și D. Sibianu, președintele Comitetului sindicatului uzinei „Semănătoarea“.

DE VORBĂ CU ACADEMICIANUL C. I. GULIAN,

directorul Institutului de filozofie
al Academiei R.P.R.

zei economice socialiste și nivelul conștiinței sociale a oamenilor și, bineînțeles, pentru că oferă idei și sugestii de preț lucrătorului din presă chemat să cunoască și să susțină acest proces profund care înregistrează astăzi un ritm nemai-cunoscut. Prin încheierea în întreaga țară a colectivizării agriculturii, sarcina pusă de Congresul al III-lea al P.M.R. a fost realizată cu aproape patru ani înainte de termen. Este și aceasta o mare victorie pe drumul dezvoltării conștiinței noi a oamenilor de la sate.

— V-ați reîntors recent de la Leipzig, unde s-a desfășurat conferința revistelor filozofice din țările socialiste. A stat în atenția conferinței problema dezvoltării conștiinței socialiste, a luptei pentru fe-

ricirea și totodată pentru dezvoltarea multilaterală a omului?

— La această conferință problemele moralei, ale eticii socialiste, au fost printre cele mai dezbătute. Majoritatea participanților au abordat în intervențiile lor ideea stimulării lucrărilor asupra eticii marxist-leniniste și a cercetărilor sociologice concrete. Omul nu și-a pus niciodată de-a lungul istoriei moralei un ideal etic atât de înalt și exigent ca în zilele noastre, în lumea socialistă. Numai acolo unde s-a pus capăt exploatării omului de către om se poate vorbi de o sinteză armonioasă între producția materială și rolul activ al conștiinței noi a maselor. Faptul se cere subliniat pentru că nu există concepție etică burgheză, așa-zis umanistă care, vehiculând ideea dezvoltării personalității umane, a îmbunătățirii vieții individuale, în afara eliberării de robia capitalistă, să nu fie elădită pe eroare sau minciună.

— Ați susținut cu un prilej ideea că alternativa pe care o creează „umanismul” burghez contemporan între producția materială și valorile spirituale este nefirească și dăunătoare...

— Exact. Arătăm ridicolul concluziilor unor „umanisti” burghezi după care omul, pentru a se realiza spiritual, trebuie să repudieze economicul și politicul. Propunând omului să „aleagă” între bunuri materiale și elevația morală, acești pseudo-savanți alcătuiesc, de fapt, pentru omul simplu un ideal etic convenabil claselor stăpînitoare. E, în fond, cum am mai arătat, o ipocrită invitație platonicească la „degajarea” spiritului de materie. Radical deosebit de această concepție, procesul de dezvoltare a conștiinței socialiste din țara noastră pornește de la adevărul impus de realitate după care numai socialismul poate contopi armonios viața socială cu viața individuală și, concomitent, să asigure dezvoltarea multilaterală a personalității umane.

— În genere, care sînt, după dvs., mijloacele cele mai eficiente de care dispune ziarul pentru a contribui la dezvoltarea conștiinței socialiste?

— Problema e complexă. În general, am observat că în presă, mai ales în presa de tineret, își fac loc discuții vii și interesante pe teme de educație. Asemenea discuții despre profilul moral al contemporanului, al constructorului socialismului, sînt utile în măsura în care muncitori, colectivști, ingineri, profesori, studenți sau funcționari aduc în dezbateri fapte de un interes public, noile lor cerințe spirituale, o experiență de viață. Sînt sigur că cititorii manifestă un uriaș interes față de problemele de educație.

— Într-adevăr. Vă pot spune că pe adresa „Științei tineretului” au sosit sute de scrisori din toate colțurile țării în legătură cu atitudinea greșită a unui inginer față de soția sa. Tineri și tinere de cele mai diverse profesii i-au arătat acestuia prin scrisori care trebuie să fie adevăratul drum al unui om într-o țară socialistă.

— Probabil că rezultatul a fost pozitiv!

— Inginerul s-a întors la soția și la copilul pe care îi părăsise.

— Faptul mărturisește sporirea influenței colectivului, puterea controlului opiniei publice asupra indivizilor în conștiința cărora apare balastul manifestărilor vechii societăți burgheze. Am observat nu de mult că „Știința tineretului” a inițiat o altă discuție în rîndul cititorilor pe tema „Noi — în muncă, în viață”. Poate fi o formă superioară de educație în presă.

L-am rugat în continuare pe tovarășul C. I. Gulian să se refere mai pe larg asupra acestei probleme.

— E bine cunoscut adevărul că veriga hotărîtoare a educației socialiste este educația în muncă și prin muncă. Ziaristul e dator să vegheze atent asupra acestei verigi unde se nasc deprinderi înaintate, trăsături spirituale noi și sînt lichidate imperfecțiunile unei educații care schilodea altădată dimensiunile sufletești ale omului. Aici apar inițiative patriotice care trebuie să se transforme cu ajutorul presei într-o mișcare de masă. Noile elemente generate de viață pot da naștere la rubrici și idei publicistice valoroase. Mă gîndesc, de pildă,

la o amplă discuție despre corelația existentă între avîntul tehnico-științific al lumii noastre și dezvoltarea omului. În Occident se propovăduiește insistent și cu o furie dementă ideea că în fața „ofensivei tehnicii”, omul este de prisos, justificînd „solitudinea”, „izolarea”. Proclamînd ideea antagonismului între om și societate, filozofia existențialismului cultivă în om plictisul de viață, deznădejdea, neîncrederea în utilitatea existenței, a vieții în genere.

— Cum considerați că ar putea un ziarist să trateze tema corelației dintre avîntul tehnico-științific și dezvoltarea omului nou în țara noastră?

— Fără să intru în amănunte, mă gîndesc că un material amplu pe asemenea temă ar putea fi clădit pe coordonatele perspectivelor ce le oferă omului muncii, de pildă, automatizarea și mecanizarea proceselor de producție. Implicit apare și tema deosebit de amplă a organizării timpului liber. Presa se ocupă încă puțin de popularizarea experienței cultural-educative. Multe din aceste instituții nu știu încă să polarizeze în jurul lor mase de oameni. Este și o lipsă a unor organe de presă că nu au făcut cunoscută bogăția formelor și metodelor de muncă cultural-educative. Există acumulată o experiență uriașă în acest sens. Se cuvine ca ziarul să o generalizeze cu pricepere și mai ales la timp. Articole și reportaje vii despre experiența culturală în organizarea sărbătoririi frunțașilor în întrecerea socialistă, a serilor distractive etc. sînt încă foarte rare. Puțin se scrie încă și despre numeroase alte manifestări importante ale inițiativei obștești în viața de toate zilele.

Un telefon a întrerupt convorbirea noastră. I se amintea tovarășului academician de conferința pe care trebuia s-o prezinte la clubul Academiei R.P.R. în cadrul „Zilei tînarului cercetător”. Regretînd timpul care se scursese mult prea repede, am renunțat la restul întrebărilor pregătite, mulțumindu-i tovarășului C. I. Gulian pentru interviul ce ni l-a acordat.

AI. N.

CONVORBIRE CU DUMITRU SIBIANU,

președintele Comitetului sindicatului uzinei „Semănătoarea“

Înainte de a-și începe obișnuita zi de muncă (termenul obișnuit este în mare măsură impropriu, deoarece în viața unei mari întreprinderi o zi nu seamănă cu alta; obișnuite sînt — dacă putem spune așa — noutățile), președintele consultă presa.

„Specialitatea mea nu constă în ziaristică — remarcă Dumitru Sibianu — dar pot spune că presa a devenit de mult o busolă care ne orientează în oceanul treburilor zilnice. Aceasta în sensul cel mai propriu al cuvîntului.

— Și numai pentru treburile zilnice?

— Firește, nu numai. Presa ne dă în primul rînd o orientare de perspectivă.

Preludiu al convorbirii, replicile de mai sus fixează exact legătura dintre activitatea presei și rezolvarea problemelor practice ale construcției socialiste. Schimbul de păreri ce a urmat (ecou al inițiativei revistei „Presa noastră“) s-a referit la un aspect: contribuția presei la dezvoltarea conștiinței socialiste a oamenilor muncii.

— Pentru noi cei care lucrăm nemijlocit cu oamenii, legitățile generale ale procesului dezvoltării conștiinței socialiste apar întotdeauna într-o formă concretă. Prin urmare voi porni de la fapte.

— De acord.

— După cum se știe, în întreprinderea noastră apare de 5 ani o gazetă de uzină pentru muncitori și scrisă de muncitori. În fiecare număr al gazetei, aș putea spune fără excepție, pot fi întîlnite articole care, într-o formă sau alta, reflectă noul în conștiința salariaților noștri.

— Gazetele de uzină au posibilitatea mai mult decît oricare alte

organe de presă să sesizeze operativ NOUL despre care ați vorbit. Dar aceasta este insuficient. Care sînt mijloacele prin care NOUL este generalizat?

— Aici se ridică două probleme. Gazeta singură, fără contribuția concentrată a tuturor mijloacelor muncii educative, nu poate face totul. În al doilea rînd, consider necesar să arăt că redacția gazetei nu se mulțumește să „fotografieze“ datele procesului educativ, ci intervine activ în desfășurarea acestuia, fiind o armă în lupta noului împotriva vechiului.

— Ați formulat acum esența problemei. Puteți ilustra constatarea de ordin general cu fapte?

— Tocmai faptele mă determină să fac o astfel de constatare de „ordin general“ cum spuneți... Strungarul Ion Ștefan, de pildă, obișnuia ca a doua zi după primirea salariului să lipsească nemotivat de la lucru, inginerul Ion Coldușu își neglija familia, montorul Aurel Dobrică nu-și respecta cuvîntul dat...

— Observ că folosiți verbe la timpul trecut... Ce se întîmplă cu acești oameni?

— Ei au fost criticați în gazeta uzinei pentru abaterile amintite. Acesta a fost un adevărat „șoc“ și, în mod practic, începutul transformării lor. Nu te simți de loc bine cînd mii de oameni, tovarășii tăi de muncă, află că nu te porți cum se cuvine.

— Ați vorbit doar de începutul transformării lor. Procesul educativ este însă complex și de cele mai multe ori îndelungat. Oamenii nu se schimbă „peste noapte“. Tratatrea problemelor formării omului nou în coloanele presei de uzină poate fi eficientă doar în măsura

în care se face în mod sistematic, urmărindu-se țeluri precise. Abordarea unor cazuri particulare, izolat de sarcinile generale educative, slăbește ascuțitul articolelor și micșorează puterea de influențare.

— Sînt de aceeași părere. Privind aspectul subliniat de d-voastră, gazeta noastră „Semănătoarea“ a acumulat o experiență interesantă. Ea revine deseori asupra cazurilor semnalate, punctînd progresul, scoțînd la iveală metodele pozitive de educație folosite de colectiv. Să luăm, de pildă, cazul lui Gh. Roșu. Prima sa reacție la critică a fost net negativă. Colectivul grupei sindicale l-a pus în discuție, l-a ajutat să-și vadă lipsurile, a stimulat laturile lui pozitive. Cînd gazeta de uzină a publicat un articol în care arăta că Gh. Roșu a început să muncească mai bine, tînărul în cauză a exclamat: „Uite, oamenii au încredere în mine!“ A văzut astfel în critică dorința de a fi sprijinit să-și lăchideze tarele care-l trăgeau înapoi. Interesant este faptul că după publicarea articolelor cu privire la comportarea lui Gh. Roșu — redacția a primit mai multe scrisori de la tineri, scrisori care, în moduri diferite, exprimau aceeași idee: „Și noi am avut de învățat din critica adusă la gazetă lui Gh. Roșu“. Chiar dacă unele abateri au un caracter izolat, părerea noastră este că trebuie să se ia atitudine, inclusiv de către gazetă. Aceasta pentru că fiecare om este prețios, că munca educativă nu se poate face „în general“, ci concret, legat de oameni și faptele lor. Mai mult, gazeta noastră a urmărit în diferite perioade aspecte principale ale profilului omului nou, sincronizîndu-și acțiunile cu cele ale or-

ganizației de partid, sindicatului, organizației U.T.M. În acest fel a sporit eficacitatea articolelor publicate.

— *V-aș ruga să concretizați această remarcă.*

— În fața organizațiilor obștești ale uzinei s-a ridicat la sfârșitul anului trecut și începutul acestui an necesitatea de a soluționa unele probleme economice complexe, legate atât de sarcinile de plan cât și de respectarea angajamentelor în întrecere. Existau însă o serie de piedici în sfera conștiinței — ca să spunem așa: nerespectarea unor angajamente, elemente de formalism în întrecere, insuficiența generalizare a exemplului înaintat etc. Sesizând astfel de fenomene, gazeta de uzină a inițiat o largă dezbateră pe tema profilului omului nou, atacând tocmai esențialul: atitudinea nouă față de muncă. După câte știu, la dezbateră au participat nu mai puțin de 50 de tovarăși din locuri de muncă diferite. Ei au pornit de la fapte și au prezentat unele metode educative. Iată câteva dintre temele abordate: angajamentul socialist — cuvânt de onoare; ajutorul reciproc; necesitatea de a spori continuu cunoștin-

țele profesionale; obligația morală a corpului tehnico-ingenieresc de a uni cunoștințele tehnice cu experiența practică a muncitorilor, combaterea lucrului de mîntuială...

Aproape fiecare luare de poziție a conținut exemple pozitive și negative. Contrapunerea lor a fost foarte instructivă, ilustrînd neîntrerupta ofensivă a noului. Spiritul de colectiv al unor muncitori ca Petre Anghel, Ion Voicu, C. Iordache, și-a proiectat puternic lumina sa asupra efectelor atitudinii individualiste a lui Ion Ivan; indiferența față de treburile obștești manifestate de Ion Tudose a apărut deosebit de negativă pe fundalul participării active a zeci, sute de muncitori la organizarea și conducerea producției. Mie mi-a plăcut îndeosebi articolul publicat la rubrica: „Despre profilul omului nou” sub semnătura lăcătușului Dumitru Anghel. El s-a ridicat cu hotărîre împotriva etichetei de INCORIGIBIL, folosită pentru caracterizarea celor care au abateri repetate.

— *Într-adevăr, aceasta este o idee prețioasă. Autorul articolului a susținut-o cu fapte?*

— Desigur. El a povestit cazul lui Gh. Niță, mutat dintr-o brigadă

în alta cu calificativul „incorigibil”. Gh. Niță lipsea nemotivat de la lucru, se purta unit cu familia, lucra prost. Suficiente motive pentru a se lua atitudinea critică. Mutarea disciplinară n-a fost însă o soluție. Gh. Niță se închisese în el avea o poziție refractară față de toți și de toate. Atitudinea caldă a brigăzii condusă de Dumitru Anghel, care și-a luat răspunderea pentru el, l-a determinat pe Gh. Niță să privească viața cu mai multă seriozitate, l-a făcut receptiv la ajutorul tovarășesc și astăzi „incorigibilul” este în mod permanent fruntaș în producție, iar organizația de bază l-a primit în rândurile candidaților de partid. Pot să vă arăt un fapt interesant ca urmare a acestui articol. Mai mulți președinți de comitete sindicale de secție făcuseră propuneri de sancționare administrativă a unor lucrători pe care ei considerau că nu pot fi altfel ajutați. După apariția articolului amintit, din proprie inițiativă, și-au retras propunerile. „N-am făcut încă totul pentru a ajunge la sancțiuni, vom încerca și alte metode” — ne-au spus ei, oarecum stingheriți... Au înțeles. Ideea formulată de tovarășul Dumitru Anghel le-a mers la inimă. Asta este — cred — eficacitate sută la sută!

În fața unei asemenea avalanșe de fapte nu poți să nu împărtășești punctul de vedere al tovarășului Sibianu, președintele comitetului sindicatului. Considerînd bine ilustrată contribuția gazetei de uzină la dezvoltarea conștiinței socialiste, am trecut la o nouă problemă: cum ajută presa centrală la accelerarea acestui proces.

— Spuneam la început că presa centrală ne orientează atât în fixarea sarcinilor de perspectivă cât și în rezolvarea lor operativă. De altfel, abordarea în gazeta de uzină a problemelor formării omului nou a fost orientată de unele articole din presa centrală, îndeosebi din „Știința”, „Lupta de clasă”, „România liberă”. Articolele de atitudine, foiletoanele, analiza unor scrisori trimise redacțiilor acestor publicații ne-au ajutat atât pe noi activiștii sindicali cât și redacția gazetei să vedem mai bine ce trebuie să facem pentru dezvoltarea conștiinței socialiste a celor ce muncesc în uzină. Am dori însă ca astfel de articole să apară mai des și dacă se poate să se refere și la uzina noastră. Material, după cum vedeți, viața oferă din plin...

B. TEODOR



Ziarul „Tehnica nouă” este așteptat cu nerăbdare de cercetătorii Institutului de cercetări agronomice

DE VORBĂ CU ALEXANDRU VOITINOVICI, președintele Tribunalului Suprem al R.P.R.

Tovarășul Alexandru Voitinovici este un jurist dublat de un scriitor. Iar literatura este sora bună a publicisticii. De aceea, pentru început, reporterul a formulat o întrebare de la care considera că pleacă toate ideile interviului.

— Cunoscînd că vă sînt familiare dreptul și arta, ziaristii ar dori să cunoască opiniile unui jurist, care apucă condeiul nu numai pentru a redacta hotărîri, asupra colaborării dintre presă și justiție pe linia formării conștiinței noi, socialiste.

Înainte de a-i da cuvîntul interlocutorului său, reporterul ar vrea să adauge că, de la bun început, a ignorat cerințele adevăratului interviu pentru care — singur și nesilit de nimeni — optase în urmă cu luni, tot în paginile „Presei noastre”. Și-a dat seama de greșeală după primul răspuns primit, atunci cînd a apărut în fața sa nu numai judecătorul și scriitorul, dar și cititorul de gazetă — pur și simplu. Acesta din urmă — cititorul adică — l-a coborît ușurel în zona mai caldă a discuției simple, tovarășești, deschise. Dar iată primul răspuns (vorbește juristul):

— Probabil știți că în legislația noastră socialistă o mare parte din infracțiuni — contravențiile — au ieșit din sfera dreptului penal și se sancționează cu amenzi administrative. Înregistrăm, an de an, o scădere a procesivității. Constituirea comisiilor de judecată în întreprinderi, a comisiilor de litigii și de împăciuire au făcut ca a-

proape 80% din numărul cetățenilor care erau acționați sau acționau reciproc în astfel de procese, să fie absolviți de sancțiunea penală sau să renunțe la proces, împăcîndu-se. De asemenea, numărul faptelor care se sancționează penal este în continuă scădere. La baza tuturor acestor fenomene sociale stau transformările economice, creșterea nivelului de trai material și cultural al poporului, a nivelului de cultură, a conștiinței. Una din cauzele care genera criminalitatea, proprietatea privată asupra mijloacelor de producție, este pe cale de dispariție totală. Să ne amintim numai de crimele și infracțiunile provocate de proprietatea privată asupra pămîntului și de implicațiile sale sociale. Colectivizarea intronează în satele noastre nu numai o viață îmbelșugată, dar și o nouă conștiință juridică. Vreau să reamintesc, de asemenea, faptul că justiția populară are sarcina nu numai să reprime infracțiunile, dar să le și prevină. Judecătorii Tribunalului Suprem au ținut anul trecut 134 conferințe, audiate de 33.000 de persoane, pe teme ca: răspunderea materială a angajaților, Codul muncii, circulația pe drumurile publice, comisiile de împăciuire. Marele interes arătat de oamenii muncii față de această formă de prevenire a infracțiunilor se vede din faptul că, uneori ni s-au pus zeci de întrebări suplimentare. Aceasta arată că judecătorii și procurorii pot juca un rol important în creșterea conștiinței socialiste. Despre toate s-ar putea scrie mai mult în presă.

De aici juristul a început să alțerneze cu cititorul și scriitorul. Părerile cititorului, cu deosebire, au un pronunțat caracter critic.

— Statul nostru democrat-popular — spunea juristul-cititor — elaborează acte cu caracter normativ care reflectă transformările petrecute în viața socială. Publicarea lor numai în Buletinul oficial mi se pare insuficientă. Comentarea legilor statului socialist, aducerea lor la cunoștința opiniei publice, constituie un puternic mijloc de influențare a conștiinței oamenilor muncii. Aș zice că legile au nu numai un conținut juridic, dar și unul politic-educativ. De aceea, ele se cer comentate în paginile presei.

Ziaristii noștri știu să dezvolte cu multă pricepere și, de cele mai multe ori, la un bun nivel publicistic problemele moralei comuniste, ale producției industriale și agricole, ale culturii. Dar calitatea morală a oamenilor muncii, lupta pentru creșterea conștiinței lor la nivelul transformărilor economice, al succeselor grandioase obținute de clasa muncitoare, de țărănimea colectivistă, poate fi reflectată și sub raport juridic. Se știe că infracțiunea este cauzată nu numai de inegalitatea economică, dar și de înapoierea culturală a unor indivizi izolați. Presa noastră găsește spațiu suficient pentru reflectarea progresului cultural al țării. Eu sînt deputat, colînd satele, și pot să vă spun că pătrunderea culturii printre țărani este o realizare formidabilă a zilelor noastre. Exemple pozitive trebuie larg popularizate. Și, chiar sînt. Dar judecătorii se află și ei în posesia unor

exemple — din ce în ce mai rare — care arată ce urmări tragice poate avea rezistența obstinată față de cultură. Aceste exemple se pot greșa puternic în conștiința oamenilor, pot deveni arme puternice în lupta cu incultura, superstițiile, misticismul, alcoolismul, hulișanismul.

— Vă reamintesc, totuși, că presa noastră ia poziție destul de regulat față de acele elemente inapoiate care atentează la avutul obștesc. Ați citit, desigur, rubrica „Din sălile tribunalelor“.

— Cunosc această rubrică. Ea este însă foarte rară. Mă întreb uneori ce scopuri a urmărit ziaristul care a întocmit acele note cu caracter informativ și care — uneori — se vor sarcastice: să realizeze un breviar al infracțiunilor de furt din avutul obștesc? Neîndoielnic, nu acesta a fost scopul urmărit. Dar aceasta este impresia care-i rămâne cititorului. Mai mult. Citesc uneori că cetățeanul cutare a săvârșit cutare infracțiune, fapt pentru care a luat opt ani de închisoare. Atunci, eu însumi, ca cititor, mă întreb: oare nu i s-a dat o pedeapsă prea aspră? Evident că nu, dar din felul cum e redactată știrea așa reiese. Trebuie să creăm un puternic curent de opinie potrivit hoților și delapidatorilor, să dezvoltăm rădăcinile de clasă și ideologice ale infracțiunilor, să descoperim influențele pe care, eventual, le-a suferit făptașul, să le descoperim și să le infierăm.

— Într-adevăr, știrea de la rubrica „Din sălile tribunalelor“ este prea îngustă ca să cuprindă toate aceste probleme. „Informația Bucureștiului“ și „Scinteia tineretului“ au reflectat, însă, în reportaje ample, tematica judiciară, care nu se oprește la capitolul delapidări. Asemenea reportaje au apărut — sporadic ce-i drept — și în alte ziare.

— Tematica judiciară nu se oprește nici măcar la sălile tribunalelor. Am citit foarte puțin — de pildă — despre acțiunile întreprinse de comisiile de judecată din instituții și întreprinderi, de litigii, de împăciuire, de minori. Care este atitudinea tovarășilor de muncă ai

celui care a săvârșit fapte penale, a familiei sale? Pe scurt, se scrie foarte puțin despre răspunderea penală a infractorilor, dar și mai puțin despre răspunderea morală a acelor în mijlocul cărora ei au săvârșit infracțiunea. Putem accepta cu seninătate părerea că o colectivitate oarecare nu vede când un membru al ei are tendința de „a se întinde mai mult decât îi este plapuma“? Elementele lipsite de conștiința socialistă, care manifestă pornirea spre fapte ilegale, trebuie să simtă oprobiul colectivului în mijlocul căruia trăiesc, să simtă că le arde pământul sub picioare. Iar focul e în mâinile dumneavoastră, tovarăși ziarști.

— Blamarea infractorului este, într-adevăr, o treabă care cere multă pricepere publicistică. Pentru că, de fapt, odată cu omul, blamăm și concepția retrogradă care l-a împins la fapte ilegale. Care ar fi, atunci, modalitățile publicistice cele mai apte să exprime esența educativă a relatării judiciare? Și încă o întrebare: presa noastră este unanimă în a condamna reportajul senzational după care se dau în vînt ziarele burgheze. Lipsa de decență, cinismul deliberat al unor asemenea produse ale publicisticii burgheze trezesc dezgust. Cu toate că în vorbe se proclamă „apărători“ ai moralei publice, ziarștii burghezi exaltă sentimente josnice, abat atenția maselor de la problemele acute ale luptei pentru viață, pentru pace. Plecînd de la această observație justă, unii ziarști susțin că reportajul, știrile cu conținut judiciar șochează prin ele înseși conștiința socială, deci nu pot avea un caracter educativ. Sintetiți de acord cu acest punct de vedere?

— Materialul de presă pe teme judiciare poate deveni, într-adevăr, o sursă de activitate infracțională atunci cînd este prezentat la modul obiectivist. Dar dacă pe primul plan vom situa, cu meșteșug gazetăresc, nu infracțiunea în sine, ci intenția de a trezi indignarea majorității cititorilor față de încălcarea legii, dacă-i vom învăța pe oamenii muncii cum să combată asemenea abateri de la morală comunistă, dacă în fine vom ști să facem din

fiecare caz luat în dezbatere un mijloc de transformare socialistă a conștiinței, atunci gazetarul va putea spune cu cugetul împăcat că a adus o contribuție la reducerea numărului infracțiunilor. Genul care, după părerea mea, poate sluji cel mai bine acestui scop este reportajul. Informația laconică — așa cum am arătat — lasă, nu de puține ori, loc la interpretări greșite. (Aici a intervenit scriitorul — iar reporterul a tresărit auzind în continuare cuvîntul „literaturizare“). Dar nu o literaturizare a temelor judiciare — spunea juristul-scriitor. Așa ceva este total contraindicat, deoarece duce la soluții false, dulceag-filantropice, sau la exagerări neprincipiale. Formula cea mai indicată este reportajul de idei, bazat pe o logică strînsă, scris la subiect, urmînd fidel intenția inițială, adică blamarea infracțiunii, confruntarea cu morală burgheză, crearea unui curent sănătos de opinie publică.

— Deci, măiestrie publicistică și nivel politic. Rubrica judiciară pune probleme de selecție riguroasă, de tratare partinică, de luptă permanentă împotriva obiectivismului, de curaj civic, de dragoste față de oamenii muncii. În această lumină, considerați utilă existența în redacții a unui gazetar specialist în problemele judiciare?

— Foarte utilă. Domeniul său de activitate este foarte întins, cuprinde multe instituții. În afară de aceasta se cere o cunoaștere temeinică a problemelor de drept, a legislației în vigoare. Se cere — într-un cuvînt — competență. E doar știut: un gazetar stăpîn pe problemele sectorului său cade mai greu în greșeala „literaturizării“.

Aici interviul a luat sfîrșit. Cititorul și scriitorul ar mai fi continuat discuția, dar președintele Tribunalului Suprem era reclamat de treburi importante. Reporterul s-a declarat satisfăcut. I-a mulțumit juristului pentru prețioasele precizări, i-a urat dramaturgului succese și l-a incredințat pe cititor că va aduce observațiile și sugestiile sale la cunoștința ziarștilor.

L. FELEA

Pentru o înaltă ținută
publicistică și grafică
a presei noastre

FIECARE ZIAR O GRĂDINĂ

Pe Eugen Barbu l-am găsit, într-o atmosferă înfrigurată, înconjurat de colaboratori, în fața unei mese „impodobite” cu machete, șpalte și fotografii. Se definitiva un nou număr al revistei „Luceafărul”.

N-aș putea spune că în încăpere era liniște, dar nici larmă nu era. Se schimbau păreri pe șoptite, fișiau filele dactilografiate ale articolelor, din cînd în cînd redactorul șef se adresa cuiva și asculta explicațiile cerute.

— Văzîndu-vă la lucru îmi dau seama încă odată — am început eu discuția — cit de frumoasă dar și plină de răspundere este profesia pe care o exercitați. Fără îndoială, presa are un mare rol în educarea comunistă a oamenilor muncii, în modelarea conștiinței noi. Își face ea, oare, în întregime datoria?

Răspunsul scriitorului și ziaristului a sunat afirmativ.

— În paginile presei noastre există un răspuns zilnic la cele mai importante probleme ale vieții, probleme de ordin economic, social,

politic și cetățenesc. Ziarele noastre au fiecare un profil al lor, o zonă specifică a preocupărilor. De la „Scinteia”, care este instrumentul cel mai însemnat în acest ansamblu, și pînă la „Informația Bucureștiului”, cotidian sprintar și bine alcătuit, cititorul găsește știrea dorită, pamfletul virulent și extrasul

de vorbă cu

EUGEN BARBU

redactor șef al revistei
„Luceafărul”

cel mai semnificativ din alte publicații. Cu asta nu vreau să spun că nu se poate face mai mult, dar să nu anticipăm. Educația comunistă este o educație a faptelor. În coloanele presei noastre, pe bună dreptate, nu-și găsește loc cancanurile sau cronica mărunță. Societatea noastră are eroii ei și pe aceștia orice ziarist ce se respectă trebuie să-i înfățișeze cu strălucire. Între cronica cursei a III-a de pe hipodromul din Ploiești și o invenție în stare să scutească tone de sudoare omenească, este normal să

se scrie despre acest lucru din urmă. În cronica faptelor exemplare, cititorul zilelor noastre găsește sursa de inspirație pentru acțiuni la fel de notabile. Chiullangiu, șperțarul, neseriosul, demagogul și necinstitul, adică galeria celor ce nu ne fac cinste este înfățișată cu vigoare și fără cruțare în toate ziarele noastre. Iată al doilea aspect al contribuției noastre la consolidarea moralei comuniste.

Eugen Barbu citează cîteva exemple din „Scinteia” spre a-mi proba eficiența unor intervenții ale presei în formarea unei înțelegeri superioare a fenomenelor din realitate. El amintește, de pildă, foiletonul „Agronauții” (nr. 5470) în care ziarul „Scinteia” ia poziție critică față de cei care, nepăsători la cerințele adevăratei lor calificări, caută să se oploșească în locuri „călduțe”. Cu severitate, de pe poziția moralei socialiste, sint denunțate abateri grave de la normele eticii noi în articolul „Băiat de viață” (nr. 5483) inserat la rubrica „Pe teme educative”. Comportarea reprobabilă a unui tînăr este de asemenea manieră dezbătută în articolul va avea ecou în masa largă a cititorilor. De asemenea Eugen Barbu pomenește și de materialul „De ce este supărat maistrul Valter Stoica” (nr. 5472) în care

se pledează pentru o înaltă responsabilitate în îndeplinirea obligațiilor contractuale de către întreprinderi și șantiere.

Discuția ia amploare. Cineva amintește de rubrica pe teme educative din „Scinteia tineretului” sau de cea pe tema culturii de masă din „Steagul roșu”.

Redactorul șef al „Luceafărului” își exprimă părerea că formele sub care presa poate înrîuri mentalitatea cititorilor sînt multiple și de aceea greu de enumerat, dar că îndatoririle ei specifice sînt limpezi și ușor de stabilit.

— După părerea mea presa comunistă implică partinitate, precizie, rapiditate, obiectivitate.

Aceste însușiri, adaugă imediat interlocutorul, servesc chemărilor epocii noastre. Ele deșteaptă în cei din jur o atitudine plină de răspundere față de muncă, față de tehnică (inovații, economii în producție), o comportare schimbată în relațiile de familie, sete de cultură, orizont artistic, spirit de colaborare și întraajutorare tovarășească.

— Putem să ne declarăm mulțumiți cu ce a realizat presa pînă în momentul de față sub raportul contribuției sale educative și instructive?

— S-au obținut rezultate frumoase. În această privință nu încapă îndoială. Totuși datorită neonoratei mai există ici și colo. Unele ziare nu depun suficiente eforturi pentru reimpresă grafică. Articolele întregi nu se pot citi din pricina locului comun, a expresiei tocite. Lipsa de invenție este mai rea decît orice și în meseria de ziaristică. Reporterul fără idei, iată un paradox! Și încă ceva! Mi-ar placea fotografiile publicate în presa noastră să fie în totalitatea lor artistice. Un ziar sau o revistă trebuie să arate ca o grădină și în materie tipografică se pot face minuni.

Îmi exprim speranța că grădinarii își vor pune în valoare toată priceperea lor pentru ca presa cotidiană cit și cea de specialitate să atragă un public cititor tot mai numeros.

Și fiindcă am ajuns aici, îl întreb pe interlocutorul meu dacă nu are de formulat exigențe aparte față de presa literară.

— Presa literară se achită onorabil de sarcinile ei, îmi răspunde el. Există un gust dezvoltat pentru lucrul de calitate. „Contempo-

ranul”, de pildă, este un exemplu de ceea ce se poate obține cu mijloace tipografice, egale cu ale altor publicații, cînd există gust și pricepere. „Luceafărul”, vechea lui formă grafică arată destul de rău. Nici „Gazeta literară” nu poate fi felicitată pentru vreun merit deosebit. Cît privește conținutul, aici depinde și de inspirația săptămînală a poezilor și prozatorilor ce onorează cu rîndurile lor revistele. Îmi place îndeosebi „Secolul 20” pentru finețea cu care e alcătuit. Celelalte lunare sînt în suferință, cu o oarecare bunăvoință observată la „Viața romînească”.

— În lumina acestor legitime exigențe ce însoțesc grija pentru o publicistică literară cit mai eficientă, însuflețită consecvent de ideile leninismului, cum se conturează perspectivele, programul viitor de lucru al „Luceafărului”?

— Despre „Luceafărul” nu pot spune la ora asta multe lucruri. Sper să devină o bună revistă scrisă de tineri, pentru tineri, o revistă vie, polemică, o tribună a bunului gust și a unei severități literare cu roade pentru mai tirziu. Doresc să întrunim toate gusturile, dar mai ales pe cele mai bune. În acest scop, declar deschise coloanele lui oricărui începător iubitor de frumos, cultivat și curajos.

Pot mărturisii aici că voi face totul ca „Luceafărul” să-și aducă cu eficiență și modestie contribuția la dezvoltarea literaturii noastre. În acest scop, precum spuneam, voi pune un accent apăsător pe promovarea actualității într-un chip cît mai interesant și mai divers. Voi încuraja varietatea de stiluri și de modalități artistice compatibile cu idealurile umanismului socialist. Nu voi ezita să îmbunătățesc mecontenit formula grafică a revistei pentru ca cititorul să meargă lesne la miezul ei, pentru ca șabloanele, ilustrațiile convenționale, titlurile fade, textele prea lungi să nu înăbușe ideile.

— Într-un cuvînt ce doriți să devină „Luceafărul”?

— O revistă de larg orizont publicistic și estetic. Datorită grijii regimului nostru, tineretul crește bine pregătit, informat, cu un nivel cultural în continuă ascensiune. Ce trebuie să facem noi atunci? Să-l ajutăm să-și îmbogățească treptat cunoștințele, să le dezvolte și ca întindere și în adîncime. Vrem să-i formăm și să-i orientăm gus-

tul pentru frumos și să-l ajutăm să se dezbrace de rămășițele vechii educații, învechite, rudimentare, egoiste, tributară spiritului de proprietate și mercantilismului.

De aceea revista va tinde să reunească în paginile ei toate contribuțiile poezilor, prozatorilor, criticilor și graficienilor tineri care își consacră talentul, afirmării virtuților, noii conștiințe, conștiința omului eliberat de exploatare, stăpîn pe soarta lui și capabil să făurească istoria.

Ca să realizez împreună cu tovarășii mei de lucru acest program de activitate, am hotărît să organizăm tipărirea unor numere centrate pe o temă, unitare problematic. Astfel vom trimite la tipar, în viitorul apropiat, numere de revistă axate pe următorul nucleu tematic: „Tineretul și dragostea”; „Tineretul și gîndirea creatoare”; „Tineretul și religia”; „Tineretul și morala”; „Tineretul și sportul”; „Tineretul și colaborarea internațională” etc.

Intenționăm să întărim legătura rodnică dintre generații. De aceea vom începe foarte cînd un ciclu de interviuri și amintiri în cadrul cărui scriitorii vîrstnici își vor împărtăși experiența, vor evoca momente din munca lor în propriul laborator literar, cu alte cuvînte vor dezvălui cîte ceva din efortul depus spre a ajunge la ceea ce numim măiestrie în creație.

Paralel, firește, vom intensifica acțiunea noastră de depistare a talentelor tinere din cenecluri și cercuri literare. Vrem să contribuim la pregătirea din rîndul acestora schimbul de miine scriitoricești. În acest scop am desemnat un redactor care se ocupă exclusiv de chestiunile legate de sprijinirea tinerilor scriitori neprofesioniști. El umblă prin țară, adună material, asistă la ședințele de lucru din fabrici, instituții de învățămînt, case de cultură raionale etc. și ne permite nouă, celor rămași în redacție, să selecționăm producțiile reprezentative pentru stadiul atins de literatura începătorilor. În plus, am înființat pe lângă „Poșta redacției” o rubrică afectată direct aceluiași țel: „Un nume nou” în care publicăm de fiecare dată pe cîte unul dintre tinerii de talent descoperiți de noi în uzine, școli sau pe ogoare, ajutîndu-l astfel să se maturizeze. Popularizarea sa înseamnă, în a-

cest chip o sporită răspundere față de sine însuși dar și o grijă exigentă față de felul în care se valorifică resursele sale poetice, epice sau critice.

Spre a răspunde acestor obiective, însăși redacția se cere să ajungă la o fermă pregătire politico-ideologică și culturală, în cel mai larg sens. Așadar, prelegerile de estetică științifică pe care le-am inițiat, expunerile de politică curentă și economie, lecțiile de limbi străine, conferințele cu subiecte muzicale și plastice etc. ținesc să dea redactorilor armele de care ei au nevoie în practica muncii de fiecare zi. N-avem voie să dezmințim așteptările celor care ne citesc.

Și fiindcă în atingerea acestui înalt țel și clasicii ne pot fi de folos, vom reproduce periodic din opera lor fragmente antologice sau le vom închina medalioane comemorative. Desigur, conduși de aceleași considerente, nu vom ezita să reproducem opere celebre și să înlesnim circulația lor în masele largi.

Pe scurt, „Luceafărul” trebuie să devină o tribună a culturii înaintate, o rampă de lansare a creației tinerilor despre și pentru oamenii vremii noastre.

— Și în încheiere dau cuvântul comentatorului sportiv Eugen Barbu. Ce are de spus despre sine și despre alți confrăți.

În amfiteatrul studențesc al Universității București.

— Cronicarul sportiv speră să continue munca sa la „Contemporanul” și dorește ca toate publicațiile noastre să aibă rubrici sportive bune. „Tribuna” din Cluj îmi place în acest sens. Regret că „Gazeta literară” nu are „o rubrică a sporturilor”. Ea este absolut necesară.

Invitația pe care Eugen Barbu o face revistelor literare de a ini-

ția rubrici sportive pleacă de la premiza legăturii ce trebuie cultivate între cultura estetică și cea fizică. Din conlucrarea lor, omul ce construiește socialismul va avea nu numai o siluetă mai suplă, ci și o vigoare armonios înrudită cu sensibilitatea și înțelepciunea.

H. ZALIS



ZIARUL „LUPTA C.F.R.”

A
 ÎMPLINIT

30 DE ANI

DUMITRU MĂCICĂȘAN
 redactor șef

Cu 30 de ani în urmă, la 1 aprilie 1932, a ieșit de sub tipar primul număr al ziarului „Lupta C.F.R.”.

În acea perioadă, Partidul Comunist din România desfășura o uriașă muncă de mobilizare și organizare a maselor muncitoare, pregătind marile bătălii de clasă din ianuarie-februarie 1933, care se înscriu în istoria clasei muncitoare și poporului nostru ca o pagină nepieritoare de vitejie și eroism proletar. Sub conducerea și îndrumarea permanentă a partidului, ziarul „Scinteia” și celelalte ziare și publicații editate de partid, printre care și „Lupta C.F.R.”, au chemat și mobilizat masele la lupta împotriva exploatării și asupririi capitaliste, împotriva fascizării țării și a pregătirii războiului antisovietic, pentru doborârea regimului burghezo-moșieresc, pentru independența națională, pace și socialism. Apărut la scurt timp după conferința pe țară a muncitorilor ceferiști din martie 1932, ziarul „Lupta C.F.R.” a dus în rândurile maselor de ceferiști cuvântul înflăcărat de luptă al Comitetului central de acțiune în frunte cu tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej.

Îndrumat de partidul comunist, ziarul și-a pus ca sarcină, încă de la primul său număr, nu numai să demaște „scăderile de salarii și nedreptățile de tot soiul, dar în același timp să fie organizatorul zecilor de mii de muncitori și funcționari ceferiști prin pregătirea, organizarea și conducerea luptelor eco-



nomice și politice a tuturor exploataților de la C.F.R."

Vorbind despre situația muncitorilor ceferiști, despre scăderile de salarii și curbele de sacrificiu, primul număr al „Luptei C.F.R.”, ca și cele următoare, sublinia strânsă legătură între înăsprirea exploatații și pregătirile de război, arătând că miliardele smulse din salariile și pensiile de miserie, jefuite poporului, erau utilizate pentru înarmare. „*Impiedicarea noilor planuri de înflămânzare, de teroare fascistă, de război contra Uniunii Sovietice — scria ziarul într-unul din numerele sale — stă în mâinile voastre, muncitori și funcționari ceferiști!*”

În paginile sale se reflecta poziția fermă a partidului comunist împotriva șovinismului, împotriva naționalismului burghez prin care clasele exploatoare urmăreau să dezbină masele pentru a micșora astfel forța de luptă a clasei muncitoare. „*Lupta ceferistă — se spune în primul număr al ziarului — își pune ca sarcină să aducă sub același steag de luptă nu numai pe muncitorii și funcționarii români, dar vrea să aducă sub steagul nostru și pe muncitorii și funcționarii CFR minoritari care suferă de două ori: ca muncitori și ca minorități oprimate.*”

Prin activitatea sa, ziarul „Lupta C.F.R.” și-a adus contribuția la marile acțiuni muncitorești organizate de partid care au culminat cu eroicele lupte din ianuarie—februarie 1933 ale muncitorilor ceferiști și petroliști care — după cum a spus tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej cu prilejul aniversării a 40 de ani de la crearea Partidului Comunist din România — prin înaltul lor nivel de organizare, prin amploarea și spiritul lor revoluționar au marcat un moment de cotitură în dezvoltarea partidului și a întregii mișcări muncitorești din țara noastră.

După victoria insurecției armate de la 23 August 1944, ziarul „Lupta C.F.R.” și-a reluat apariția în noiembrie 1944, continuând tradițiile sale de luptă sub steagul glorios al partidului. În fața ziarului s-au pus sarcini noi. El a mobilizat cu înflăcărare masele de ceferiști la lupta pentru îndeplinirea măsurilor practice imediate trasate de partidul comunist: refacerea căilor ferate, sprijinirea frontului antihitlerist, demascarea elementelor fasciste și sabotoare, lupta pentru democratizarea țării etc.

„Lupta C.F.R.” a contribuit la mobilizarea muncitorilor ceferiști la îndeplinirea sarcinilor ce le reveneau în opera de construire a bazei economice ale socialismului în R.P.R.

Astăzi, în condițiile desăvârșirii construcției socialiste, „Lupta C.F.R.” militează pentru aplicarea în viață a istoricelor hotărâri ale Congresului al III-lea al Partidului Muncitoresc Român, contribuind la mobilizarea maselor de muncitori, tehnicieni, ingineri și funcționari din întreprinderile de transporturi și telecomunicații pentru îndeplinirea în cele mai bune condițiuni a cerințelor mereu sporite ale economiei noastre naționale privind transporturile și telecomunicațiile.

Pentru îndeplinirea cu succes a acestor sarcini, colectivul ziarului „Lupta C.F.R.” se străduiește să-și lărgască legăturile cu masele muncitoare, dezvoltându-și neîncetat rețeaua de corespondenți voluntari și colaboratori din rândurile fruntașilor întrecerii socialiste, ale muncitorilor, tehnicienilor și inginerilor cu o bogată experiență și temeinică pregătire profesională, din rândurile activiștilor de partid și de sindicat din unitățile de transporturi și telecomunicații. Aceasta se reflectă, printre altele, și în faptul că numai în ultimele șase luni, în paginile „Luptei C.F.R.” au fost publicate peste 1.300 de scrisori și corespondențe, articole și reportaje primite din partea corespondenților și colaboratorilor săi.

Străduindu-se să-și sporească numărul corespondenților voluntari, redacția ziarului acordă o atenție deosebită îndrumării și pregătirii acestora. În acest scop redacția a trecut la organizarea de subredacții voluntare la sediile direcțiilor regionale C.F.R. și de posturi de corespondenți voluntari în complexele feroviare și în unitățile mai importante din celelalte sectoare ale transporturilor și telecomunicațiilor. În deplasările pe teren, redactorii organizează consfătuiri de instrucție cu subredacțiile și posturile de corespondenți voluntari, îi ajută în oglindirea bogatului material factual din viața acestor unități. Pe anumite probleme deosebite, cum ar fi pregătirile de iarnă, buna deservire a publicului și întreprinderilor beneficiare, activitatea gazetelor de perete etc., redacția organizează raiduri-anchetă împreună cu corespondenții voluntari, aceasta constituind

o formă eficientă de instruire a corespondenților în practica muncii gazetărești.

Atrăgând într-o tot mai mare măsură masele de oameni ai muncii la alcătuirea ziarului, deschidem în paginile sale un cîmp mereu mai larg faptelor de viață, aspectelor multiple ale muncii pline de pasiune pentru îndeplinirea sarcinilor trasate de partid. Pe marginea unei scrisori în legătură cu succesul obținut de o secție de întreținere a căii care a realizat linia cu zero puncte, ceea ce înseamnă o linie în perfectă stare, ziarul a întreprins în paginile sale o amplă discuție: „Linie cu zero puncte? Da, se poate!” Mecanici de locomotivă, lucrători de la întreținere, centralizare și telecomandă, din poșta și telecomunicații, conducători auto își împărtășesc prin paginile ziarului metodele lor de muncă, ajutînd astfel la răspîndirea experienței înaintate, pentru creșterea continuă a calității transporturilor și prestațiilor de telecomunicații.

Urmînd îndrumările partidului date presei din țara noastră de a-și spori neîncetat rolul de organizator, agitator și propagandist colectiv în lupta pentru traducerea în viață a politicii partidului, ziarul „Lupta C.F.R.” a inițiat o serie de acțiuni menite să contribuie la creșterea calității transporturilor și telecomunicațiilor, la creșterea productivității muncii și reducerea prețului de cost. Ziarul a întreprins astfel o susținută acțiune pentru stringerea colaborării dintre stațiile de cale ferată și întreprinderile beneficiare în scopul unor măsuri comune de reducere a timpului de staționare a vagoanelor la încărcare-descărcare. Pornită de la Combinatul siderurgic Hunedoara și complexul feroviar Simeria, această acțiune a fost extinsă în întreaga țară, a dus la scăderea simțitoare a taxelor de locații, la utilizarea mai bună a vagonului de marfă. De asemenea, prin acțiunea întreprinsă de ziar în vederea aplicării unui nou sistem de organizare a încărcărilor, concentrat, pe stații de destinație și direcții de mers, s-a obținut o importantă reducere a volumului de lucru în triaje și stații tehnice, creșterea vitezei comerciale. În anul 1961, în fața lucrătorilor de la căile ferate se punea sarcina îmbunătățirii simțitoare a indicelui de utilizare a capacității vagonului de marfă. Ziarul a sprijinit acest lucru acordînd un spațiu mai larg

indicatorului de sarcină statică, publicând articole din experiența cefeniștilor fruntași în utilizarea la capacitate a materialului rulant. Pe baza numeroaselor scrisori primite la redacție, a consultațiilor cu specialiști și muncitori fruntași în întrecerea socialistă, ziarul a susținut că noile sarcini de utilizare a capacității vagonului de marfă nu numai că sînt pe deplin realizabile, dar pot fi depășite. La faptul că în prezent la căile noastre ferate se lucrează cu un ridicat indice de sarcină statică și-a adus astfel contribuția și „Lupta C.F.R.“. Popularizînd larg Directivele C.C. al P.M.R. cu privire la principalele

criterii ale întrecerii socialiste, angajamentele însuflețite ale lucrătorilor din transporturi și telecomunicații, ziarul acordă un spațiu tot mai larg problemelor economice, metodelor avansate de muncă, inițiativelor noi în întrecerea socialistă.

Redacția ziarului se preocupă într-o tot mai mare măsură de activitatea cultural-educativă desfășurată în unitățile de transporturi și telecomunicații. Rubrici ca „Din activitatea sindicatelor noastre“, „Viața culturală a unităților noastre“, „Pe teme de educație“ sînt apreciate de cititori și căutate în ziar. De aceea colectivul redacției și

activul său de corespondenți voluntari și colaboratori se străduiesc să îmbrățișeze aspecte cît mai variate pe aceste teme și în același timp să ridice nivelul publicistic al materialelor.

Cea de-a 30-a aniversare a ziarului constituie pentru redacție și pentru întregul său activ de colaboratori și corespondenți voluntari un prilej de a-și afirma încă o dată hotărîrea nestrămutată de a nu precupeți nici un efort pentru a contribui la înfăptuirea mărețelor sarcini trasate de partid pentru desăvîrșirea construirii socialismului și apărarea păcii.



In cartier : CERC DE CITIT

Insemnări despre „masa rotundă“

ADRIANA STOICA
„Contemporanul“

Presa comunistă, sublinia Lenin, este nu numai o presă scrisă pentru masele largi de oameni ai muncii, dar ea este scrisă chiar de ele. Și, într-adevăr, în ziarele și publicațiile noastre, în forme dintre cele mai variate, oameni ai muncii din diverse domenii de activitate își spun cuvântul, fac sugestii și propuneri prețioase, ajută prin critica lor la bunul mers al unui sector de muncă sau altul. Neîndoios, există mijloace publicistice variate de a reflecta în paginile unei publicații opiniile largi ale cititorilor: scrisorile, interviul confătuirile, mesele rotunde ș.a.

În cele ce urmează mă voi opri numai asupra uneia dintre aceste forme și anume „masa rotundă“, care a intrat în preocupările revistei „Contemporanul“ și care și-a demonstrat eficacitatea prin largul ecou ce l-a avut în rîndurile cititorilor. „Rotundă“ numai în definiție, fiindcă nu exclude în nici un caz lupta de opinii care poate duce la elucidarea unei probleme, ea constituie un mijloc de îmbogățire a conținutului și modalităților publicistice ale unei gazete. Criteriul principal pentru organizarea unei mese rotunde: abordarea — ca să folosim un termen curent în cri-

tica literară — unei tematici majore, adică a unei probleme de un interes cit mai larg.

Dezbaterile în jurul mesei rotunde pot reuni laolaltă fie diverse categorii de oameni ai muncii care să-și îmbogățească părerile lor într-o problemă de mare importanță pentru viața socială sau culturală, fie oameni de specialitate dintr-un domeniu anumit, care, prin opiniile lor competente, pot aduce o contribuție însemnată la clarificarea și popularizarea preocupărilor aceluși domeniu. Primei categorii îi aparține, de pildă, discuția publicată în paginile revistei „Contemporanul“ sub titlul „Locatari și locuințe“. Pornind de la o realitate obiectivă și anume că astăzi arhitectura, prin împlinirea vastului program constructiv elaborat de partid, a devenit o preocupare a maselor largi și nu doar o chestiune care-l privește pe proiectantul de la planșetă, revista a invitat în jurul mesei rotunde locatari ai noilor blocuri de la Galați. Participanții la discuție — muncitori, lucrători ai sfatului popular, militari, arhitecți, medici, au relevat aspecte interesante ale noii noastre arhitecturi, subliniind în același timp ceea ce mai trebuie făcut atît pe plan urbanistic, arhitectural, cît și în ceea ce privește asigurarea maximă a confortului, buna funcționare și gospodărire a apartamentelor.

De altfel, problemele de arhitectură au constituit în ultima vreme obiectul mai multor mese rotunde organizate de revista noastră. Aș aminti-o, bunăoară, pe cea intitulată „Cum vor arăta orașele noastre“. Sarcina realizării a 300.000 de apartamente pînă în 1965 și rezolvarea în linii mari a problemei locuinței pînă în 1975 vor aduce practic o transformare radicală a orașelor noastre, care vor dobîndi, în cursul acestor ani, trăsăturile noi ale orașului socialist. O asemenea operă constructivă, cu profunde implicații economice și sociale, ridică probleme complexe, pe

care redacția noastră și-a propus să le dezbată în jurul mesei rotunde, la care au participat tocmai cei chemați să o traducă în viață — arhitecții. Noi ne-am propus, și în parte am izbutit, să-l facem pe cititor să înțeleagă noua concepție urbanistică, ilustrată în cadrul discuției printr-o serie de exemple concrete oferite de marile ansambluri ce se construiesc pretutindeni în orașele noastre.

Aș mai enumera, cu titlu informativ, o masă rotundă pe problemele sănătății publice (organizată cu vreo doi ani în urmă), alta recentă care și-a propus să stabilească unele modalități de încetățenire în viața de fiecare zi a principiilor esteticii contemporane și, în fine, o masă rotundă cu artiștii plastici, în care s-a generalizat experiența cetățenească și artistică, dobîndită de aceștia în munca de documentare din vara trecută.

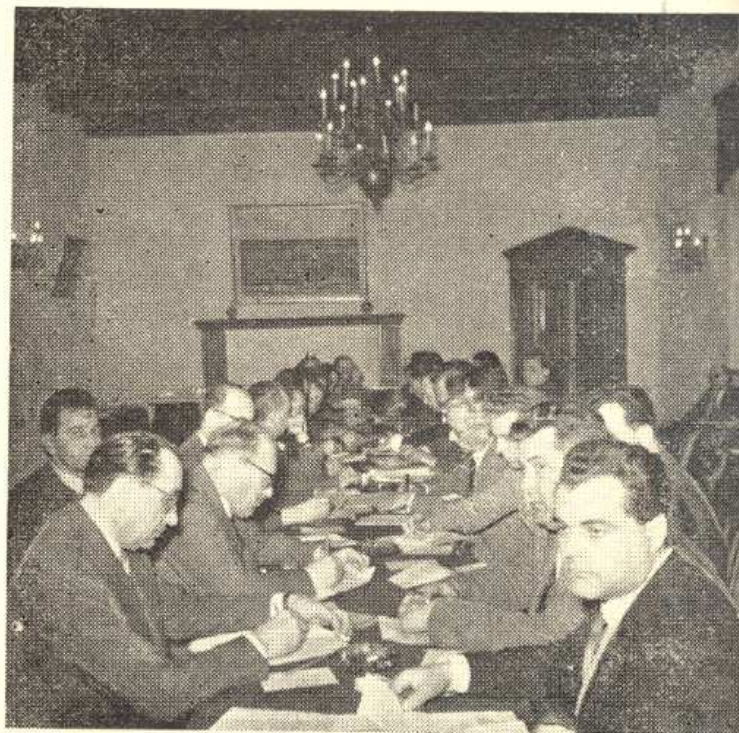
O masă rotundă poate înlocui cu succes, în anumite cazuri, o discuție susținută printr-o suită de articole cu o singură condiție: materialul de sinteză să fie redactat cu măiestrie, cu simț publicistic, accesibil, într-un cuvînt să solicite la lectură de la titlu și pînă la concluzii. De fapt, măiestria gazetărească este necesară încă din faza de organizare a mesei rotunde, adică din faza alegerii tematicii, a stabilirii unui punctaj foarte concret, astfel ca discuția să fie cit mai vie. O mare însemnătate are și alegerea participanților, fiindcă nu e totul să realizezi un material bogat, dar trebuie să nu pierzi nici o clipă din vedere finalitatea propusă, eficiența „mesei rotunde“.

Așa cum practica a dovedit, un asemenea gen publicistic, larg accesibil, își poate găsi foarte bine locul atît în paginile unei reviste, cît și ale unui cotidian. Există neînumărate probleme de interes major, atît în domeniul economic, cultural și social, cît și în problemele de etică, de morală comunistă, de educație socialistă a tineretului și atîtea altele, care, printr-o asemenea dezbateră, ar suscita un interes larg și ar putea duce la concluzii eficiente.

CONSFĂTUIRE DE LUCRU

LA UNIUNEA ZIARIȘTILOR

Arhitecți, ingineri și ziariști au discutat problema asigurării la timp cu documentații de bună calitate a investițiilor în planul de șase ani



În după amiaza zilei de 9 martie 1962, la sediul Uniunii Ziaristilor din București a avut loc o consfătuire organizată de redacția revistei „Presa noastră” și redacția gazetei „Constructorul”, consfătuire în cadrul căreia s-au dezbătut probleme în legătură cu asigurarea la timp cu documentații de bună calitate a investițiilor planului șesenal.

Au participat arhitecți și ingineri din Comitetul de Stat pentru Construcții, Arhitectură și Sistematizare, de la institutele de proiectare și de la alte organe de stat interesate, ziariști din redacțiile presei centrale.

În dezbateri au fost abordate probleme privind îmbunătățirea calității muncii de proiectare și a proiectelor, introducerea tehnicii noi în activitatea de proiectare și în proiecte, tipizarea, sistematizarea orașelor și zonelor industriale, avizarea în termen a documentațiilor și altele.

Consfătuirea s-a dovedit utilă pentru ziariști, deoarece a scos în evidență aspectele principale ale activității de proiectare, care se cer susținute activ și eficient în coloanele presei noastre,

UNELE PROBLEME PRIVIND INTRODUCEREA TEHNICII NOI ÎN ACTIVITATEA DE PROIECTARE ȘI CONSTRUCȚII

Problema introducerii tehnicii noi în munca de proiectare și construcții se pune cu deosebită tărie — a spus în cuvîntul său inginerul *L. Schip*, directorul tehnic al „IPOCHIM” (Institutul de proiectări chimice).

De introducerea tehnicii noi se leagă în mod nemijlocit ridicarea nivelului tehnic al producției, reducerea prețului de cost, sporirea eficienței economice a investițiilor. El a arătat că este necesară conjugarea eforturilor proiectanților și constructorilor de pe șantiere pentru a asigura ca proiectarea și realizarea construcțiilor industriale să se facă la nivelul tehnic contemporan.

Cunoașterea nivelului la care a ajuns tehnica contemporană a construcțiilor este facilitată proiectanților de materialul documentar pe care-l au la dispoziție în bibliotecile de specialitate, de rezultatele schimburilor de experiență cu Uniunea Sovietică și alte țări socialiste, de recomandările C.A.E.R. în acest domeniu etc. Pe această bază, IPRCHIM a luat măsuri ca prin pregătirea proiectării și prin concepția care stă la baza proiectelor să se urmărească atingerea nivelului mondial în privința construcțiilor, instalațiilor, tehnologiei.

Referindu-se la prevederile Congresului al III-lea al P.M.R. cu privire la gradul de industrializare al construcțiilor care trebuie atins în 1965, vorbitorul a arătat că în legătură cu introducerea tehnicii noi este nevoie să se accelereze ritmul de creștere a industrializării construcțiilor pe linia prefabricatelor. Pe de o parte trebuie avut în vedere că tendința modernă este aceea de a introduce prefabricate din ce în ce mai mari și mai grele în construcții, iar

pe de altă parte aceste fabricate trebuie să fie produse în serie, în mod industrial. Aceasta prezintă avantaje extrem de importante. De exemplu, panourile mari inlocuitoare de pereți la zidărie scurtează timpul de execuție, elimină procesele umede de lucru în șantiere etc. IPOCHIM împreună cu Institutul de proiectări din industria stufului și hîrtiei au proiectat panouri de acest tip pentru a fi folosite la câteva unități aflate în curs de construcție, însă prețul de cost și ritmul de execuție al lor s-ar îmbunătăți dacă am putea sconta pe panouri industrial prefabricate. Aceeași problemă se pune și în privința altor elemente (de exemplu plăci de acoperit termoizolante de tipul plăcilor de beton celular) a căror folosire pe scară largă ar duce la realizarea acelor indici care marchează nivelul tehnic în construcții, ca reducerea greutății acestora etc.

Pentru a ușura munca proiectanților, vorbitorul a arătat că este necesară actualizarea cataloagelor tip existente, pentru ca ele să cuprindă materiale noi, eficiente, superioare pe care le produce actualmente industria noastră republicană.

Din cele arătate de tov. ing. *L. Schip* a reieșit deosebita importanță a problemei introducerii unei cît mai complexe documentări cu privire la folosirea tehnicii noi în opera de proiectare. Ziariștii prezenți au căpătat o serie de date importante în legătură cu diferite aspecte ale folosirii tehnicii noi în activitatea de proiectare și construcții, ceea ce va contribui la îmbunătățirea materialelor de presă în acest domeniu.

MAI MULTE ARTICOLE DESPRE PROIECTAREA CONSTRUCȚIILOR INDUSTRIALE

Despre construcțiile industriale apar în presă puține articole și mai puține articole apar în legătură cu proiectarea propriu zisă a acestor construcții — a relevat în cuvîntul său tov. inginer *S. Naftali*, directorul I.S.P.F. (Institutul de studii și proiectări forestiere). În general, în articolele din presă se scrie despre realizările din industrie, se arată ce fac constructorii, însă în majoritatea cazurilor nu se vorbește despre proiectant. De obicei — a spus vorbitorul — ziaristul uită să consemneze numele aceluia care a proiectat construcția...

Tov. arh. S. Locar: Dar se știe cine a fotografiat-o...

Directorul I.S.P.F. s-a pronunțat pentru o legătură mai strînsă a ziariștilor cu institutele de proiectare și nu numai cu institutele de proiectare propriu zise, ci cu proiectanții, pentru a cunoaște frămîntările din atelierele de proiectare, problemele pe care le ridică acest domeniu de activitate.

În continuare, vorbitorul a abordat problema tipizării, subliniind că aceasta prezintă o importanță vitală pentru întocmirea proiectelor necesare realizării lucrărilor prevăzute a fi construite în șesenal.

Cu toate succesele obținute (vorbitorul se referă la institutul din care face parte) în fața proiectanților se mai află unele dificultăți. În general sînt prea puține elemente tipizate. După ce a dat o serie de exemple concrete, vorbitorul a arătat că problema tipizării n-ar trebui lăsată numai pe seama institutelor de specialitate, ci ar trebui ca organele de coordonare și în special institutele de cercetări să se ocupe îndeaproape de ea, experimentîndu-se cele mai noi tipuri și apoi să fie puse la dispoziția institutelor de proiectare. De problema tipizării și a fabricării în serie a elementelor prefabricate — a spus în încheiere vorbitorul — depinde realizarea prevederilor de plan privind proiectarea și construcțiile. Rezultă limpede că și presa trebuie să acorde acestei probleme atenția cuvenită.

În problema tipizării a luat cuvîntul și ing. *Gh. Călin*, care a arătat că în această direcție presa a ajutat mult, făcînd pe oameni să înțeleagă importanța tipizării.

Dar acum văd că ne găsim într-o situație care s-ar părea oarecum paradoxală: am izbutit să ne convingem de importanța tipizării și toată lumea

se plînge că nu avem proiecte tipizate. Dar dacă sîntem convinși că tipizarea are eficiență, să trecem la ea; fac apel din nou la presă să lămurească pe tovarășii din institutele de proiectare nu numai să vorbească despre tipizare, ci să și facă tipizare. Iar C.S.C.A.S. (Comitetul de Stat pentru Construcții, Arhitectură și Sistematizare) să generalizeze ca proiecte tip pe acele bune.

DESPRE CALITATEA PROIECTELOR

Luînd cuvîntul, tov. ing. A. Lupescu, inginer șef al Institutului „Proiect-București”, a arătat că a vorbi de calitatea proiectelor înseamnă a vorbi de întreaga activitate a proiectanților, pentru că scopul final este un proiect de calitate.

Calitatea presupune două aspecte: a) calitatea soluțiilor, care reprezintă calitatea de bază a proiectului; b) calitatea rezolvărilor de detaliu. Proiectanții trebuie să găsească soluțiile legate de tehnica nouă, adaptate vieții noastre socialiste, soluții care să conducă și la posibilitatea de a executa marele volum de lucrări ce trebuie realizat, adică să ducă la mărirea productivității muncii, la utilizarea materialelor celor mai eficiente și mai noi, la posibilități de execuție mai scurte, termene mai scurte de predare; de fapt ceea ce spun înseși Directivele Congresului al III-lea al partidului. Desigur, soluțiile trebuie să fie economice.

Vorbitorul a arătat că pentru realizarea unor proiecte de calitate este nevoie să se realizeze decalajul necesar între proiectare și execuție. După noi — a spus vorbitorul — aici este cheia principală a problemei. Realizarea unui decalaj ar putea să rezolve, am putea spune, toate problemele care se pun. Pînă în prezent nu am reușit încă să realizăm acest decalaj, din care cauză unele șantiere din București lucrează uneori devansînd proiectul. Pentru a putea ajunge la realizarea unui decalaj, Institutul Proiect București, cu ajutorul Sfatului Popular al Capitalei a întocmit un studiu de perspectivă în care sînt fixate precis amplasamentele blocurilor de locuințe care trebuie realizate pînă în 1965. Aceasta va ajuta la realizarea decalajului necesar între proiectare și execuție.

Vorbitorul a arătat că deși calitatea lucrărilor Institutului Proiect București s-a îmbunătățit, totuși nu s-a făcut suficient în ceea ce privește aplicarea unor soluții noi în sistemul constructiv. Există încă deficiențe în rezolvările de detaliu, care au făcut multe greutăți constructorilor. De exemplu, o serie întregă de greșeli de măsurătoare au dus la întîzieri în execuție, la stagnarea lucrului, la cheltuieli inutile.

A doua premiză pentru a realiza o calitate din ce în ce mai bună o constituie stabilirea și stabilitatea temelor de proiectare. Stabilirea temelor de proiectare este legată de altfel tot așa de puternic de decalajul, de planificarea din vreme.

Vorbitorul s-a mai ocupat și de alte probleme în legătură cu calitatea proiectelor ca, de pildă, necesitatea stabilirii directivelor și a normativelor, problema cunoașterii materialelor de către proiectanți. El a făcut o propunere concretă în această direcție: să se editeze un buletin cu apariție periodică, lunară de exemplu, care să pună în curent pe proiectanți cu tot ce se fabrică, cu prețul și

toate caracteristicile materialelor fabricate. Buletinul ar trebui să se ocupe și de problemele de perspectivă, deoarece proiectanții nu creează numai pentru momentul actual. (Încă de acum, proiectanții trebuie să cunoască posibilitatea fabricării de materiale cu caracteristicile respective pentru anii 1963-1964).

Vorbitorul a propus, de asemenea, ca producția tuturor institutelor de proiectare să fie sistematizată obligatoriu în ceea ce arhitecții numesc „Planșa de capăt” a unui proiect, aceasta urmînd să fie depusă la centrul de documentare. Să existe un catalog al acestor planșe, a cărui consultare ar permite proiectanților să vadă ce proiecte s-au realizat, pentru ca atunci cînd au de executat ceva similar să poată folosi un proiect deja existent.

El a cerut simplificarea documentației și găsirea unor posibilități de a lărgi mai mult documentarea din țară, schimbul de experiență dintre institute, proiectanți și constructori.

O altă problemă care poate duce la ridicarea calității este o colaborare mai strînsă între proiectanți și constructori.

În această direcție — a spus tov. ing. A. Lupescu — presa ar putea da un ajutor substanțial. În unele articole pe care le-am citit în ziare se vorbește numai de arhitecți. Chiar dacă se vorbește de proiectare, nu se spune nimic despre existența unor colective complexe de arhitecți, ingineri de toate specialitățile, tehnicieni ș.a.m.d. Chiar cînd se vorbește de arhitect, se vorbește în general, fără a se arăta cu exemple concrete, pozitive și negative, munca celor care au participat efectiv la rezolvarea sarcinii respective.

Tov. A. Lupescu a subliniat că asigurarea calității proiectelor este legată și de felul cum se desfășoară activitatea interioară în institute. De organizarea internă, de sudura colectivelor, a diversilor specialiști care lucrează la același proiect, de coordonatorul general al proiectului, de șeful de proiect, de lupta continuă pentru schimbarea mentalității unor proiectanți, care înțeleg uneori strîmb sau greșit concepția individuală în proiectare, depinde în mare măsură calitatea proiectului.

Adresîndu-se ziaristilor prezenți, tov. ing. A. Lupescu a spus:

— Consider că ar fi util ca presa să se ocupe mai mult de modul cum trebuie să se comporte locatarii în noile locuințe. Poate ar fi bine ca presa să dea sugestii cum ar trebui mobilat un nou apartament, o bucătărie modernă etc. Bineînțeles cu condiția ca și industria să ajute, să facă mobilă adecvată apartamentelor care se construiesc. Cred că presa ar putea ajuta mult în această problemă, a modului de viață în general a locatarilor în blocuri, în apartamente moderne, în spații moderne, în urbanismul modern. Problemele educației cetățenești privind respectarea regulilor salubrității, de asemenea, nu trebuie să scape atenției presei.

O altă problemă de care n-ar fi rău să se ocupe ziarele este aceea a întreținerii blocurilor de către mecanicii de bloc. Clădirile noastre devin din ce în ce mai mari, din ce în ce mai utilizate cu sisteme de tehnică avansată. Ele trebuie să fie bine întreținute. Mecanicul de bloc, calificat sau nu, este angajat de un administrator de bloc sau de administrația blocului. Ar trebui de fapt o școală de mecanici pentru blocuri, ar trebui ca acești mecanici să între în blocurile respective și să preia

instalațiile încă cu câteva luni înainte de terminare, încă din timpul execuției. În felul acesta ei ar fi și cei mai buni controlori ai lucrărilor, căci ei ar verifica pe constructor și pe instalatori în executarea unor lucrări de bună calitate.

Sugestii ar mai fi multe. Noi considerăm că mai avem foarte multe de făcut în problemele calității. Noi nu putem fi mulțumiți cu ceea ce facem. Tre-

buie să facem noi pași înainte — dovadă că noi am făcut în construcțiile de locuințe un salt foarte mare după ce partidul ne-a dat un ajutor prețios în problema construcției locuințelor. Știm cu toții că acum 4—5 ani noi credeam că nu poate fi vorba să construim un apartament sub 70—80.000 de lei. Astăzi construim un apartament la 40.000 de lei și mai bun ca înainte. Problema este atât de importantă încât cu toții trebuie să luptăm pentru rezolvarea ei.

EFICIENȚA MATERIALELOR APĂRUTE ÎN PRESĂ

Adresându-se tovarășului A. Lupescu, tov. Al. Gherite, redactorul șef al gazetei „Constructorul”, l-a rugat să spună câteva cuvinte despre efectele unor materiale apărute în „România liberă”, „Informația Bucureștiului” și „Constructorul” și care s-au referit la Institutul „Proiect București”. Institutul a dezbătut materialele respective și s-au luat o serie de măsuri eficiente, menite să ducă la îmbunătățirea în special a organizării muncii și ridicării productivității muncii fiecărui proiectant.

Răspunzând la această întrebare, tov. Lupescu a arătat că sesizările din presă și sesizările directe pe care le-au primit și le primesc pe alte căi repre-

zintă un ajutor serios pentru îmbunătățirea muncii Institutului. Astfel, în urma criticilor din afară au luat măsura de a face un așa numit „Panou al greșelilor” în care sînt consemnate diferite greșeli și lipsuri ale proiectanților. Acest panou are un efect pozitiv pentru înlăturarea neajunsurilor.

În Institut, Biroul organizației de bază a inițiat o serie de ședințe de partid deschise, în care s-au luat hotăriri precise și concrete. S-a instituit un grup de tovarăși căruiia noi i-am spus „autorecepție a proiectelor”, grup care face ultima verificare a proiectelor. Adică, în loc să vină beneficiarul să recepționeze proiectul, îl auto-recepționăm.

PROBLEMA SISTEMATIZĂRII ORAȘELOR

În domeniul sistematizării orașelor se află o serie de teme cu posibilități mari de a fi tratate în presă într-un mod interesant și atractiv, în diferite forme publicistice — a subliniat în intervenția sa tov. arhitect M. Sileanu de la I.S.C.A.S. (Institutul central de studii și cercetări pentru construcții, arhitectură și sistematizare).

Expunerea vorbitorului a fost un bun prilej pentru ziariștii prezenți ca să cunoască o serie de amănunte în legătură cu proasta moștenire rămasă din trecut în legătură cu lipsa de sistematizare urbanistică. Dezvoltarea spontană, haotică, din trecut mai grevează încă și astăzi în foarte mare măsură asupra orașelor noastre, pune probleme ce se cer rezolvate în legătură cu restructurările, cu sistematizarea urbanistică.

Problema urbanistică — a arătat vorbitorul — trebuie abordată într-un mod viu, creator, în dinamica ei. Cînd se vorbește de sistematizarea orașelor, de viitoarele construcții trebuie ținut seamă de permanenta creștere a populației orașenești, de evoluția cerințelor în problema locuințelor, cum e, de pildă, necesitatea apartamentelor pe familie, mărirea confortului spațial, echiparea tehnică, o serie de servicii în cuprinsul locuinței, cu schimbări și simplificări prin dezvoltarea unor servicii, iar în afara locuinței prin dotarea cartierelor și orașelor cu instituții de învățămînt, de cultură, de îngrijire a sănătății, pentru comerț și altele — toate în permanentă dezvoltare.

Ziariștii care tratează asemenea teme cunosc că astăzi aproape s-a pus stavilă extinderii spontane a orașelor. Un element important care se află la baza concepției urbanistice actuale este organizarea orașului pe cartiere și în special pe microrăioane,

microrăionul fiind considerat ca unitate socială de locuire și deservire, de bază, în construcția sau re-construcția urbană. Construirea de cartiere noi este în momentul de față o necesitate. Astfel, la Galați și chiar la București, la Reșița, urmează să se înceapă construirea de cartiere noi.

Vorbitorul a arătat că în problema sistematizării urbane presa trebuie să acorde o deosebită importanță chestiunilor privind organizarea circulației, în special transportul în comun, ținînd seama de faptul că în orașul socialist transportul în comun capătă o importanță mult mai mare decît se acordă în general în orașul de tip capitalist.

Alte probleme care se pun în legătură cu sistematizarea orașelor, probleme care sînt încă în curs de rezolvare, sînt acelea în legătură cu modalitatea lichidării navetismului ca fenomen care caracterizează în oarecare măsură unele orașe, cum ar fi Reșița, Hunedoara, Ploieștiul și alte localități.

O problemă căreia ziariștii vor trebuie să-i dea în viitorul apropiat o atenție deosebită este aceea a unor sate dependente de oraș, aflate în preajma lor și care ajung să creeze o serie întregă de probleme în legătură cu buna gospodărire a orașului.

În sistematizarea orașelor problema folosirii și introducerii tehnicii noi este un factor determinant, deoarece în fața proiectării se pune problema ca un număr mare de localități urbane și asimilate urban să dobîndească în timpul cel mai scurt un program de restructurare, un plan care să arate perspectiva și modalitatea dezvoltării lor. C.S.C.A.S. a întocmit un plan repartizat pe institute de proiectare. O dificultate în rezolvarea acestei probleme o constituie ritmul cu totul necorespunzător al asigurării bazei topografice.

Vorbitorul a arătat apoi că în presă s-a ridicat, și nu o dată, problema rămănerii în urmă în ceea ce privește documentația de investiții arătându-se unele lipsuri de preocupare, unele întârzieri ale unor beneficiari, proiecte insuficient realizate de proiectanți, subliniindu-se necesitatea unui efort sporit pentru lichidarea lipsurilor semnalate. Nu trebuie uitat, însă, că rămănera în urmă în ceea ce privește documentația de investiții își are de multe ori rădăcinile în insuficiența cuprinderii a problemelor de sistematizare, a problemelor urbanistice.

În legătură cu proiectarea urbanistică, vorbitorul a scos în evidență importanța generalizării experienței prin studii, prin schimb de informare. Și avizarea trebuie considerată ca un mijloc de generalizare a experienței.

În domeniul urbanisticii — a arătat mai departe vorbitorul — noi am pornit în urmă cu 12—13 ani aproape în necunoscut și am găsit atunci și în următorii ani, după cum găsim și acum, un deosebit sprijin în marea experiență înaintată a urbanismului sovietic. Materialul documentar dezvoltat apoi și pe plan intern prin norme, indici, ne-a ajutat foarte mult în această direcție.

Trebuie să subliniem și deosebita eficiență a vizitelor făcute în țară de către proiectanți, ca și în discuțiile tovarășești, dar și peste graniță, unii pe linie de delegații de studii, alții pe linia Uniunii Arhitecților.

Vorbitorul s-a ocupat apoi de sistematizarea zonelor industriale, care constituie un aspect, o parte a problemei sistematizării urbane; de sistematizarea cartierelor orașenești cu predominanță industrială, cum ar fi, de pildă, unele cartiere din Timișoara, Brașov și alte orașe. El a propus ca într-o consfătuire specială să se abordeze problema sistematizării satelor, pentru că este o problemă cu totul nouă, cu o serie de date care nu toldeana sînt cunoscute.

Aplicarea planurilor de sistematizare constituie o problemă esențială a succesului. Dacă în domeniul proiectării de investiții odată proiectul elaborat, el e pus în aplicare, obiectul este dat în folosință și fiecare constată ce s-a făcut bine și ce s-a făcut rău, în domeniul sistematizării însă totul constituie o problemă de perspectivă și intuire a ceea ce va fi bun sau nu din ceea ce facem; constatarea efectelor de asemenea. De aceea vorbitorul a ținut să sublinieze — în special pentru ziariștii care lucrează în presa centrală — importanța arhitectului șef de

la regiune în asigurarea realizării și în urmărirea în continuare a sistematizării efective a orașului. Fără oameni care cu tot devotamentul urmăresc în continuare această operă se va merge mai greu în realizarea efectivă a sistematizării orașelor.

Ziariștii ar trebui să scrie mai mult despre caracterul contemporan în proiectarea noastră urbanistică. În direcția aceasta avem multe exemple cu care ne mîndrim. E vorba nu numai de realizările de pe litoral sau cele din București. O impresie deosebită au produs și realizările din Ploiești, de la Galați, de la Baia Mare ca și dintr-o serie de alte orașe.

Arh. M. Sileanu a arătat că există lipsuri privind asigurarea unei perfecte corelații între proiectanți, constructori și masele de cetățeni. Astfel, masele nu sînt informate asupra problemelor de proiectare și sistematizare urbanistică, nici institutul nu preia observațiile oamenilor, propunerile și sugestiile acestora, în măsura în care ar trebui și ar putea-o face.

Noi cerem proiectanților, tuturor celor care lucrează în acest domeniu — a spus vorbitorul — ca realizările pe linia proiectării urbanistice să asigure perfectă corespondență a lucrărilor și cu ziua de mîine, nu numai cu ziua de astăzi. Noi știm că sîntem într-o situație mai grea decît acei care fabrică bunuri de consum. O greșeală a unui brutar durează o zi, a unui cizmar, să zicem un an, dar o greșeală a celor care lucrează în domeniul urbanistic are foarte largi și îndepărtate consecințe.

Ce cerem noi de la presă ?

Noi am cere ca alături de caracterul mobilizator prin critică, prin prezentare, prin unele aprecieri favorabile, presa să ne ajute la crearea unui curent de opinie privind necesitatea sistematizării, privind disciplina urbanistică. În această privință s-a scris prea puțin și credem că alături de apelul care se face la disciplina cetățenească cu privire la modul de folosire a locuințelor și apartamentelor, la grija față de ele, trebuie scris mai mult în această direcție. Credem că trebuie făcută o informare mai largă asupra problemelor care se pun și asupra principiilor de aplicare în domeniul urbanistic. Am propus să fie supuse discuției prin presă unele cazuri concrete, pentru înlăturarea unor deficiențe.

În încheiere, vorbitorul a arătat că datele cuprinse în materialele de presă privind proiectarea, sistematizarea etc., să fie bine verificate, pentru a nu se strecura înexactități sau aprecieri greșite, pentru a se scoate în evidență esențialul.

DESPRE AVIZAREA PROIECTELOR

Luînd cuvîntul, tov. arhitect M. Locar, membru în C.S.C.A.S., a arătat că pe lângă problemele importante care s-au pus în discuție în cadrul ședinței cu privire la sectorul proiectării și construcțiilor nu putea să lipsească și problema avizării.

Vorbitorul a arătat răspunderea ce revine C.S.C.A.S. privind avizarea proiectelor, precum și C.S.P. care are, de asemenea, un cuvînt greu de spus în această problemă. Avizarea pleacă în primul rînd de la necesitatea aplicării și respectării liniei partidului și guvernului în domeniul construcțiilor. O condiție esențială în acest sens o constituie prezentarea proiectelor în situația de a putea fi avizate.

Avizarea trebuie să țină seama de cadrul legislativ, ea nu este doar un simplu act birocratic: vine un proiect, se pune o ștampilă pe el, și gata. Avizarea reprezintă o expertiză a proiectului, este o generalizare a unei experiențe. Avizarea trebuie să aibă în vedere îmbunătățirea proiectelor, reducerea prețului de cost, eficiența investițiilor.

Privitor la termenele de avizare, vorbitorul a arătat că este necesar ca proiectele să fie prezentate în bune condițiuni și în timp util.

Deși ne aflăm în luna martie, a spus arh. M. Locar, mai vin proiecte pentru avizare la investiții care trebuie realizate în acest an și lucrări care

trebuie să fie date în folosință în acest an. Este necesar deci să se realizeze decalajul necesar între proiectare și execuție, de care s-a vorbit mai înainte.

Astăzi, când avem planul de șase ani, în care sînt prevăzute toate investițiile și arătate toate elementele de bază, beneficiarii să se gîndească din timp la întocmirea documentațiilor necesare, iar proiectele să fie realizate cu cea mai mare atenție, respectîndu-se toate normele, toți indicii, rezolvînd toate problemele, pentru a nu fi nevoie să fie înapoiate de la avizare pentru refacere. Tov. A. Lupescu a înfățișat foarte roz problema Institutului „Proiect București”. Dar anul trecut au stat la C.S.P. (Comitetul de Stat al Planificării) niște proiecte de la I.P.B. (Institutul Proiect București) timp de șase luni, pentru că nu rezolvaseră asemenea probleme ca: termoficarea, apa, canalul ș.a.m.d.

Vorbitorul a arătat că și în cadrul organelor de avizare — C.S.C.A.S. și C.S.P. — trebuie îmbunătățită munca, să se ridice nivelul avizării. El a sugerat că ar fi bine să se lungească competența sfaturilor populare și ale ministerelor în ceea ce privește limita plafon de avizare, pentru ca C.S.C.A.S. să se ocupe numai de problemele cele mai importante.

După aceste considerații generale asupra avizării, vorbitorul a subliniat că presa trebuie să cunoască mai adînc problema aceasta, legislația, cadrul legislativ al avizării, să urmărească ca în materiale să nu se strecoare păreri subiective, date și concluzii eronate. Prin analiză și propuneri, prin principialitate și obiectivitate, presa trebuie să ne ajute în muncă. Nu ajută un asemenea material ca cel publicat în „Romînia liberă”, unde s-au strecurat greșeli, datorită faptului că tovarășii de la D.S.A.P.C. (Direcția de Sistematizare, Arhitectură și Proiectarea Construcțiilor) Cluj au informat eronat pe redactorul respectiv deoarece erau interesați în apărarea unor poziții proprii în legătură cu neaplicarea proiectelor tip.

Am citit în presă multe articole care ajută substanțial activitatea de proiectare și de construcție în ceea ce privește asigurarea documentației la timp. Trebuie să recunosc însă că unele sînt publicate cu întîrziere. De pildă, articolul „Să asigurăm documentația din timp”, apărut în februarie sau martie. Asemenea articole trebuie să apară în cursul

anului acesta dar nu privind asigurarea documentării pe anul 1962 ci pe 1963.

Presa trebuie să ducă o muncă de lămurire foarte serioasă cu beneficiarii pentru ca documentarea să fie întocmită la timp și integral.

Arh. M. Locar a subliniat apoi necesitatea ca presa să se ocupe mai intens de ceea ce se numește „cultura locuinței”. Presa trebuie să ducă o sistematică acțiune de educare cetățenească în legătură cu păstrarea în bune condiții a locuinței, cu modul cum trebuie mobilată, cum să-și creeze un confort agreabil.

Presa poate face mai mult în ceea ce privește calitatea, sortimentul și aspectul estetic al produselor industriale de larg consum, necesare locuințelor noastre moderne. Este vorba de lucrurile care fac plăcere omului și care în același timp contribuie la educarea gustului, pornind de la pahare, scrumiere, la stufe și covoare, mobilă etc. În concluzie — a spus vorbitorul — cred că presa are un rol foarte mare în ceea ce privește activitatea și stimularea energiilor în domeniul construcțiilor.

Și Comitetul de Stat pentru Construcții, Arhitectură și Sistematizare are nevoie de un sprijin mai larg al presei, al presei de mare tiraj — pentru că presa de specialitate este oarecum îndrumată de acest comitet — pentru sprijinirea importante probleme a construcțiilor.

În chestiunea avizării a luat cuvîntul și tov. ing. A. Levensohn de la C.S.P., care a arătat că problema care se pune mai departe este posibilitatea ca pe baza acestei documentații avizate și aprobate de Consiliul de Miniștri să se poată trece la executarea construcției capitale respective. Din acest punct de vedere situația nu este dintre cele mai bune.

De aceea în legătură cu ajutorul pe care presa l-a dat și îl dă proiectanților, constructorilor și organelor de avizare pe linia întocmirii documentației ce necesită avizare și aprobare, ar fi de arătat că acest ajutor trebuie dat în continuare, prin mobilizarea proiectanților, ca, împreună cu beneficiarii, să asigure proiectele de execuție necesare realizării lucrărilor, fără de care putem avea oricîtă documentație la nivel de proiect de ansamblu aprobat și avizat și totuși constructorul să nu aibă efectiv ce face cu el.

PENTRU SIMPLIFICAREA UNOR SISTEME COMPLICATE...

Tov. arh. A. Moisecu, secretar al Uniunii Arhitecților, a vorbit despre eforturile depuse de proiectanți, subliniind necesitatea ca ziaristii să se aplece mai mult în mijlocul acestora, pentru a le cunoaște mai bine munca.

Vorbitorul a arătat că tipizarea în momentul de față este cu totul insuficientă, că ea nu ajută ridicării productivității muncii. Realitatea este că această ieșire din impas nu poate fi făcută decît printr-o creștere masivă a productivității muncii în institutele de proiectare și prin creșterea numărului de proiectanți și a cadrelor în sectoare cu goluri mari, ca sectorul instalații, de pildă. Orice director de institut de proiectare se va plînge de lipsa in-

ginerilor de instalații. Presa poate să stimuleze, ca și în alte domenii, și în această direcție problema creșterii și calificării cadrelor necesare.

Oprindu-se la problema avizării, vorbitorul a spus: mie ca secretar al Uniunii Arhitecților nu mi se pare normal ca un proiect să stea la aprobare un timp de mai multe ori mai mare decît durata de concepție. Există o părere foarte just exprimată: mai bine să proiectezi un an și să execuți într-o lună decît invers. Părerea mea este aceeași, că momentul în care se concepe lucrarea este acela în care omul trebuie să dispună de cel mai mult timp de gîndire. Or, se întîmplă la multe proiecte că tocmai acesta este timpul cel mai scurt.

Oricît s-ar suci lucrurile, concluzia e că între momentul în care este făcut proiectul și cel cînd este aprobat există un decalaj foarte mare. Problema nu trebuie privită secționat, deoarece și proiectanții și cei care avizează fac eforturi susținute. Veriga principală nu este creșterea numărului celor care avizează, pentru că aceasta s-ar face, la ora actuală,

în detrimentul proiectării. Problema principală în domeniul avizării o constituie în primul rînd stabilirea unor măsuri de simplificare a acestui sistem foarte complicat. Acesta este adevărul pe care proiectanții îl spun cu toții și eu îl transmit dumneavoastră, ziaristilor, pentru a ține seama de el în articolele viitoare pe care le veți scrie.

ÎN LEGĂTURĂ CU „CERTIFICATUL DE GARANȚIE”

Tov. M. Penescu, secretar al C.C. al Uniunii sindicatelor constructori, a arătat că asemenea ședințe de lucru au ca rezultat unanim așteptat: o muncă mai bună în activitatea de proiectare.

Din articolele care au fost publicate în presă — a spus el — reiese că ziarele noastre s-au ocupat și de sectorul de construcții, respectiv și de problema proiectării. Unele articole, însă, care apar în presă nu oglindesc totdeauna realitatea în sensul că nu sînt destul de bine concretizate pe obiective, tratează problemele mai mult în general, scot în evidență mai mult realizări și insistă mai puțin asupra lipsurilor existente în domeniul proiectării și construcțiilor.

Asupra unor probleme trebuie chibzuit mai adînc, mă refer la popularizarea unor metode, inițiative, aflate în fază incipientă sau în stare de experiment, ori incomplet sau greșit elaborate. Un exemplu. Recent a apărut la Cluj inițiativa unei brigăzi de zidari, care se angaja ca îndată după terminarea lucrului respectiv, pe măsura zidirii să predea un certificat de calitate unui locatar. Așa a fost prezentată inițiativa în „România liberă”, ceea ce este greșit, pentru că zidarii nu puteau preda locatarului certificatul de garanție pentru apartament. Acest lucru s-ar fi putut face trecîndu-se certifi-

catul de la o brigadă la alta, iar ultima brigadă să fie aceea care, după finisare, să facă acest lucru. Noi am luat legătura cu ziarul și tovarășii ne-au spus că așa a fost primită știrea de la corespondentul regional.

A treia zi, o altă brigadă, de la Oradea, și-a luat un angajament similar, dar tot cu zidăria. La Brașov s-a făcut la fel. Iată cum s-a produs, în modul acesta, o mare confuzie. Ceva mai mult, la Oradea s-a dat și certificatul respectiv fără să fi fost terminată construcția.

Vorbitorul a arătat apoi unele deficiențe în cadrul institutelor de proiectare (ca: depășiri ale termenelor de predare a proiectelor către constructori, calitatea slabă a unor proiecte, activitatea insuficientă sau necorespunzătoare a comisiilor tehnice interne ale arhitecților și inginerilor din colectivele de proiectare, lipsuri în munca de coordonare și control etc.) lipsuri care trebuie cunoscute și analizate de ziaristi în articole. El a apreciat că în cursul anului 1961, ziarul „Constructorul” nu s-a ocupat îndeajuns de problemele de proiectare. Chestiunea aceasta a fost analizată în cadrul unei ședințe redacționale și conducerea publicației și-a întocmit un plan axat pe aceste probleme.

UN SCHIMB DE PĂRERI MAI LARG PRIN INTERMEDIUL PRESEI

În cuvîntarea sa tov. arhitect Ion Cotae, director D.S.A.P.C. Proiești, s-a referit la o serie de probleme ridicate în ședință care au contingentă cu munca pe care o desfășoară pe teren. El a arătat apoi unele greutăți întîmpinate pentru a căror înlăturare presa ar putea să aducă o importantă contribuție. Astfel, ocupîndu-se de problema tipizării, tov. arh. Cotae a spus următoarele:

Există ISCAS, care este un institut creat pentru tipizare și sistematizare. Acum, cînd toată lumea discută despre tipizare, este oare permis ca pînă la 1 ianuarie 1962 să avem un singur proiect tip valabil? De curînd a mai apărut unul.

Cu două proiecte nu se poate spune practic că se face tipizarea. Noi, cei care lucrăm la planșetă, nu putem fi mulțumiți că primim un catalog cu secții, cu directive despre care se spune că sînt proiecte tip. A avea un proiect tip valabil, cum este cel pentru școală, pentru căminul cultural, aceasta înseamnă într-adevăr un ajutor. Vorbitorul a propus ca ISCAS să elaboreze proiecte pen-

tru locuințe, care se construiesc în toată țara în zeci de mii de exemplare. Eficiența acestora este mare din toate punctele de vedere. Numai la Ploiești, prin utilizarea proiectului tip, s-au economisit 80.000 de ore de proiectare; se înțelege ce mare ar fi economia pe întreaga țară!

Poate că n-ar fi rău să existe un institut care să elaboreze proiecte tip, eventual în două-trei variante, care, cu unele modificări, să fie adaptate la teren în diferite regiuni ale țării.

Vorbitorul s-a pronunțat apoi pentru realizarea unui decalaj suficient între proiectare și construcție și pentru o mai mare precizie și operativitate în avizări, subliniind că sînt cazuri cînd diverse avize ale diferitelor organe se bat cap în cap, iar executantul nu știe cum să se descurce. Iată un exemplu. În cazul construcției tip policlinică, am obținut avizul CSCAS, cu care este de acord Comitetul executiv al Sfatului popular și care era de altfel și în vederile CSP. CSCAS a fixat amplasamentul

într-o parte a oraşului, C.S.P. l-a fixat în altă parte, dând şi detalii de sistematizare a zonei. Sîntem în faza de proiect de execuţie şi nu ştim ce să facem ca să punem de acord cele două comitete. Nu avem decît a treia soluţie, să facem o variantă de proiect în sensul avizului C.S.P., pentru a-l da şi la CSCAS şi invers şi apoi să hotărască Consiliul de Miniştri. De aceea am făcut de mai multe ori propunerea să existe un for unic de avizare. Cred că problema trebuie rezolvată prin punerea de acord a celor două Comitete de stat, astfel noi, vorba ceea, nu mai ştim cu cine votăm!

Tov. arh. Ion Cotae a subliniat necesitatea operativităţii în aşezarea construcţiilor pe baze industriale aşa cum prevede Congresul al III-lea al partidului. Mai puţin savantlic în această problemă şi mai multe soluţii practice şi eficiente!

Referindu-se la activitatea de presă, vorbitorul a subliniat că multe articole au făcut obiectul dezbaterilor în cadrul direcţiei respective, chiar dacă nu au fost direct vizaţi, pentru faptul că aceste articole ridicau probleme valabile pentru toate direcţiile de proiectare. Organizaţia de bază şi comitetul de întreprindere pun în discuţie în ateliere numeroase materiale apărute în presa centrală.

CUVÎNTUL CONSTRUCTORILOR

În seara aceasta au vorbit numai proiectanţii — a arătat tov. *Emil Mituleţ*, de la Ministerul Industriei Industriei Construcţiilor — şi cred că şi constructorii au un cuvînt de spus.

Noi, constructorii, nu prea sîntem de acord să executăm construcţii după metode tradiţionale şi pentru aceasta trebuie mers cît mai mult pe proiecte tip. În legătură cu proiectele tip, ţin să menţionez că ISPF este unul din puţinele institute care a mers pe linia aplicării proiectelor tip. Nu acelaşi lucru putem spune despre IPCMC, (Institutul de proiectări pentru construcţii şi repartizarea materialelor de consum), IPIU (Institutul proiectări pentru industria uşoară) şi IPIA (Institutul proiectări pentru industria alimentară) care nu execută asemenea proiecte. De pildă, IPIA cere 40 m.c. material lemnos la 1.000.000 lei deviz, cînd noi avem sarcina de 15 m.c. material lemnos la aceeaşi valoare de deviz.

În privinţa metodelor noi de lucru, trebuie remarcat că dacă se păstrează constantă distanţa între proiectare şi execuţie, distanţa între proiectare şi cercetare, se pot îndrepta în bine multe lucruri. Socotesc, de exemplu, că cercetarea este foarte mult rămasă în urmă.

În ce priveşte ajutorul primit din partea presei, noi constructorii nu ne putem plînge. Am fost destul de mult în atenţia presei; şi atunci cînd ne-au criticat şi cînd ne-au laudat ne-au ajutat.

CONSFĂTUIRI CU TEME RESTRÎNSE

Tov. *Const. Marinescu* de la Institutul de proiectări, transporturi şi telecomunicaţii, a propus organizarea de consfătuiri, schimburi de experienţă pe teme mai restrîNSE. Tema supusă discuţiilor în această şedinţă — a spus vorbitorul — a fost aşa de largă, încît fiecare expunere ar fi putut forma obiectul unei dezbateri mai largi.

Aceste consfătuiri trebuie anunţate din timp, iar rezultatele lor popularizate.

O DISCUŢIE UTILĂ...

Tov. ing. *Alex. Vişu*, membru în CSCAS, a subliniat utilitatea discuţiei organizate de redacţia revistei „Presa noastră” şi redacţia gazetei „Construc-torul”.

În această şedinţă s-a vorbit de creşterea capacităţii de proiectare, de găsirea căilor şi formelor de sporire a capacităţii de proiectare în construcţii de tot felul. El a apreciat că unii tovarăşi au spus lucruri foarte interesante, însă ar fi fost şi mai bine dacă s-ar fi referit mai concret la diferite articole publicate în presă în legătură cu activitatea de proiectare, sistematizare şi construcţie.

Articolele din presă arată că ziaristii cunosc tot mai profund conţinutul muncii arhitecţilor, inginerilor, constructorilor. Aşa cum se reflectă astăzi aceste probleme în ziare arată că lucrătorii din presă sînt foarte aproape de tovarăşii care muncesc în proiectare şi în execuţie.

Articolele pe care le-am parcurs arată unele succese înregistrate în proiectare şi în avizare, precum şi unele deficienţe. Părerea mea este că în această seară s-a vorbit mult despre avizare, dar s-a vorbit mai mult decît trebuia, ţinînd seama de obiectivul acestei şedinţe. Eu sînt de părere că în domeniul proiectului-tip sînt rămîneri în urmă care trebuie lichidate.

După părerea mea această şedinţă de lucru şi-a atins scopul. Cele spuse cu privire la activitatea CSCAS vor fi aduse la cunoştinţa conducerii Comitetului, pentru a se lua măsuri de îmbunătăţire a muncii.

În încheiere, tovarăşul *Const. Antip*, membru în Biroul Comitetului de conducere al Uniunii Ziariştilor şi redactor şef al revistei „Presa noastră”, a mulţumit participanţilor, rugîndu-i ca şi la invitaţiunile viitoare să răspundă cu aceeaşi căldură.



Schimb de experiență

„OCHIUL RÖNTGEN AL UZINEI”

GIZELA BARABÁS
Șeful secției economice
a ziarului „Előre”

Cum s-a născut în redacția ziarului „Előre” ideea acțiunii „Ochiul Röntgen al uzinei”?

Un corespondent al ziarului „Előre” a constatat că la întreprinderea „Electrobanat” controlorii de calitate nu-și îndeplinesc rolul, nu se bucură de prestigiu în rândurile muncitorilor și meșterilor și datorită acestei cauze activitatea lor nu aducea prea multe foloase. În articolul trimis redacției noastre, corespondentul asemeuia secția control tehnic de calitate în care lucra cu un adevărat „Ochi röntgen al uzinei”. Colaboratorul nostru a trimis ziarului un articol în legătură cu constatările sale. Dar articolul avea nevoie de unele completări. Atunci, el a vizitat din nou întreprinderea, pentru a se documenta și mai minuțios. De data aceasta, însă, situația era alta. Comitetul de partid din uzină, văzând lipsurile serviciului control de calitate, a propus conducerii tehnice să reorganizeze acest sector, încredințând sarcina tovarășilor cu cea mai bună pregătire profesională.

Pe baza acestor măsuri, munca controlorilor de calitate, în scurtă vreme, s-a îmbunătățit simțitor. Pe adresa întreprinderii, care pînă atunci primea multe reclamații, au început să sosească scrisori care apreciau substanțială îmbunătățirea calității produselor. Am solicitat tovarășului I. Mraviov, secretarul comitetului de partid din întreprinderea respectivă, să ne împărtășească experiența în acest domeniu, arătînd în coloanele ziarului cum a reușit „Electrobanatul” să mărească atât de rapid eficiența controlului de calitate.

Articolul secretarului de partid, apărut în ziarul „Előre” la 29 sept. 1961, a stîrnit interes. La redacție au început să sosească scrisori în care autorii și-au spus cuvîntul în legătură cu problema ridicată. Unii au considerat juste metodele folosite la „Electrobanat”, iar alții nu

numai că erau de acord, dar au adus și unele completări din propria lor experiență. Autorii scrisorilor s-au referit și la unele lipsuri organizatorice, precum și la atitudinea acelor care frînează eficiența controlului. Ei au cerut sfatul redacției pentru a remedia lipsurile existente.

Colegiul de redacție al ziarului „Előre” a trasat secției economice sarcina de a elabora un plan minuțios de acțiune, care, după întocmirea lui, a fost confirmat de conducerea ziarului.

Inițial, planul de acțiune „Ochiul Röntgen al uzinei” s-a mîngînit la 8—10 articole. Dar, în urma ecoului viu stîrnit printre cititori de primele articole publicate, am modificat planul, hotărînd sporirea numărului articolelor la 18. Pînă la urmă, mai mult de 50 de tovarăși și-au spus părerea în coloanele ziarului. Apoi am hotărît să discutăm problemele controlului de calitate în cadrul unei consfătuiri a „mesei rotunde”, la care au participat conducătorii unor întreprinderi, cadre de partid, activiști sindicali, tovarăși care activează în rețeaua controlului de calitate, muncitori, maiștri, ingineri.

Consfătuirea am organizat-o la Tîrgu-Mureș, cu participarea reprezentanților din opt întreprinderi. Comitetul orășenesc de partid a sprijinit efectiv organizarea consfătuirii. Ea s-a dovedit a fi un folositor schimb de experiență.

Ce probleme au fost abordate la această consfătuire și care sînt concluziile ei?

Articolele publicate în ziar, citiți și consfătuirea au confirmat că întrecerea pentru produse de cea mai bună calitate cere insistent îmbunătățirea continuă a rețelei controlului de calitate. Ziarul „Előre” își propune în acest sens să acorde, în continuare, un interes deosebit luptei oamenilor muncii pentru permanenta îmbunătățire a calității produselor.

Printre lucrările apărute în Editura Politică, mai ales în lunile din urmă, se află o serie de broșuri cu tematică din viața satelor. Cititorul acestor broșuri observă cu ușurință că ele aparțin, cele mai multe, unor autori ale căror nume apar frecvent în coloanele presei noastre cotidiene și periodice. Așadar, ziaristii se afirmă ca propagandiști ai noului nu numai prin ceea ce scriu zilnic — articole, reportaje, însemnări etc. — ci și prin lucrări mai cuprinzătoare, cu viață mai lungă. Căci tocmai aceasta — descoperirea și propagarea noului, tratarea unor probleme majore și de mare actualitate — este caracteristica broșurilor despre care vorbim. Titlurile lor o confirmă.

I. Cumpănașu a scris lucrarea „5.000 kg. de porumb boabe la hectar“, N. Enuță — „Ce a dat gospodăria colectivă țăranilor din Perișoru“; B. Valeriu este autorul broșurii: „În fiecare gospodărie colectivă — un sector zootehnic dezvoltat“; T. Marian a scris: „Îngrășămintele și recolta“; Ion Pavelescu — „Retribuirea cu premii în gospodăria colectivă“. Enumerarea aceasta ar putea continua cu multe nume și titluri.

Rîndurile de față nu-și propun însă să facă o prezentare amănunțită a lucrărilor consemnate. Ele ar putea fi cel mult intitulate „Note de lector“. Le-am scris cu intenția de a atrage atenția confracților, înainte de toate celor care se ocupă de problemele agriculturii, asupra acestor broșuri. Pentru că citirea lor constituie îndiscutabil o bună bază de documentare, desigur nu prima, atunci cînd ne propunem să scriem despre una sau alta din problemele agriculturii.

Obținerea a 5.000 de kg. boabe la hectar în condiții de neirigare e o acțiune care a luat o mare amploare. Aproape că nu există gospodărie colectivă care să nu-și fi propus sarcina de a obține, pe o parte din suprafața cultivată cu

UN BOGAT MATERIAL DIN VIAȚA SATELOR NOASTRE

porumb, asemenea recolte. Firește că broșura lui I. Cumpănașu pe această temă va fi de un mare ajutor cultivatorilor de porumb pentru realizarea producției plănuită. Mai ales că ea a venit tocmai la timp — cu câteva luni înainte de începerea campaniei de primăvară, oamenii avînd astfel răgaz să pregătească tot ce trebuie pentru reușită: aplicarea îngrășămintelor, pregătirea seminței, organizarea muncii etc. Folosind un bogat material factual — recunoaștem imediat reporterul: — autorul demonstrează convingător că este cu puțință obținerea unei asemenea recolte pe mari suprafețe de teren. Există în această privință o bogată experiență — demonstrează I. Cumpănașu citind rezultatele obținute de mai multe unități agricole fruntașe în cultura porumbului. Tot atît de convingător sînt arătate și condițiile de care depinde succesul. Fiecărui capitol din broșură îi corespunde o condiție de care, dat fiind spațiul restrîns, autorul o tratează cu multă economie, dar în părțile ei cele mai interesante. Arătura adîncă, îngrășămintele, sămînța („Ce semeni, aceea culegi“), pregătirea și executarea semănatului, asigurarea unei densități optime a plantelor, în-

treținerea culturilor — sînt lucrări pe care cultivatorul este îndemnat să le facă pentru a strînge recoltă bogată. Mai ales că, așa cum subliniază și I. Cumpănașu, experiența dobîndită pe aceste loturi cultivate cu porumb va face posibilă obținerea în anii următori a unor producții de 5.000 kg. de porumb boabe la hectar pe suprafețe din ce în ce mai mari.

De un netăgăduit folos în munca noastră de documentare este și broșura lui B. Valeriu: „În fiecare gospodărie colectivă — un sector zootehnic dezvoltat“. Lucrarea se referă numai la experiența de producție a unei singure gospodării colective — „Filimon Sirbu“ din Călărași. Dar „marea poate fi văzută într-o picătură“ — gospodăria colectivă analizată are asemenea rezultate în creșterea animalelor, încît autorul poate demonstra cu ușurință rolul important al sectorului zootehnic în consolidarea unității și creșterea bunăstării colectivităților. Citind lucrarea, își apar și mai limpede marile posibilități pe care completa colectivizare a agriculturii noastre le creează dezvoltării puternice a unui asemenea sector aducător de venituri cum este zootehnia. Este de remarcă că autorul, vorbind despre succese, nu ezită să amintească și despre „glasurile îndoielnice“ — acei colectivități care nu au înțeles dintr-odată însemnătatea dezvoltării creșterii animalelor. Dar cu atît sînt mai convingătoare cifrele care prezintă realizările gospodăriei în sectorul analizat. B. Valeriu a urmărit cu interes și aspecte dintre cele mai importante ale muncii în fermele de animale, netrecînd nici peste neajunsuri. El notează, spre exemplu, că în anii din urmă retribuirea muncii îngrijitorilor de animale se făcea „la grup“, ceea ce frîna inițiativa personală, nu-i cointeresa destul pe colectivități în obținerea de producții cît mai mari. Acum, îngrijitorii de animale sînt retribuiți

pe baza cifrelor pierderile suferite de întreaga gospodărie și, concomitent, modul cum a scăzut valoarea zilei-muncă în urma acestei risipe. Se demonstra astfel adevărul că în gospodăria din Cărășău valoarea unei zile-muncă putea să fie cu 2,56 lei mai mare. Se ilustra astfel în mod convingător că există posibilități nefolosite pentru evitarea cheltuielilor nemotivate prea mari de zile-muncă. Gospodăria are trei brigăzi complexe. Fiecare dispune de șeptelul propriu. Vara, când vacile se află la cîmp, laptele se transportă la sediul gospodăriei. În loc ca munca să fie organizată în așa fel încît cele trei atelaje să lucreze în schimburi și în fiecare zi să fie folosit numai unul din ele pentru a transporta laptele tuturor brigăzilor, fiecare brigadă își transportă laptele propriu. Articolul folosea un calcul simplu: un atelaj primește 0,30 zi muncă pentru un drum. Zilnic se făceau două drumuri (dimineața și seara). În general perioada de vară, când vacile se găsesc la cîmp, durează 180 zile. Deci în această perioadă un singur atelaj cîștiga 108 zile-muncă. Celelalte două atelaje, deși erau inutile, primeau, deci, 216 zile-muncă. Aceasta ducea la o risipă de bani. Articolul dovedea, așadar, că o sumă importantă ar putea fi adăugată la ridicarea valorii zilei-muncă. Iată numai una (și nu e cea mai importantă) din căile economisirii zilelor-muncă în această gospodărie colectivă și poate că și în altele.

Într-un articol, intitulat „Pentru folosirea mai rațională a zilelor-muncă la Peregul Mic“ (apărut la 23 noiembrie 1961), a fost criticată gospodăria colectivă din această co-

mună între altele și pentru faptul că cheltuiește zile-muncă valoroase pentru munci care nu contribuie la creșterea producției la hectar, la întărirea economico-organizatorică a gospodăriei. De exemplu: pentru munci de înfrumusețare a comunei (drumuri, trotuare, grădini în fața sediului gospodăriei etc.) colectivștilor le-au fost acordate multe mii de zile-muncă! Și mai mult! În această comună, datorită unei nesatisfăcătoare munci educative în rîndul tineretului, pînă și pentru sport se acordau zile-muncă! Fotbaliștii primeau 0,50 zile-muncă pentru fiecare antrenament.

Un alt articol, intitulat „Nu numai la sfîrșitul anului trebuie să calculăm“, a analizat metodele înaintate ale gospodăriei din Bod (reg. Brașov) unde se ține evidența și se exercită un control zilnic asupra cheltuielii zilelor-muncă. Evidența se face zilnic nu numai pe echipe și pe brigăzi (deci pe întreaga gospodărie) dar și pe culturi, pe felurile de munci efectuate. În acest mod, contabilitatea și consiliul de conducere al gospodăriei au posibilitatea să cunoască în permanență evidența consumului de zile-muncă și să-și dea seama imediat dacă undeva se face risipă. În urma acestei evidențe stricte venitul gos-

podăriei a crescut într-un singur an aproape cu un milion de lei.

Acțiunea „Ziua-muncă apreciază“ am încheiat-o cu o consfătuire, organizată la Miercurea Niraj (regiunea Mureș-Autonomă Maghiară). Au participat reprezentanți ai circa 25 gospodării colective din raionul Tîrgu Mureș (președinți, brigadierii, contabili, colectivști, agronomi, activști de partid și de stat). În preajma consfătuirii a apărut în ziar, în cadrul acțiunii, un articol care a ridicat unele probleme în legătură cu folosirea zilei-muncă din două gospodării, ambele din raionul Tg. Mureș, care au fost invitate la consfătuire pentru a răspunde concret la întrebările puse în articol. Pentru a asigura o mai mare eficacitate consfătuirii, au fost efectuate de redacția noastră grafice și tablouri pentru ilustrarea mai concretă și atrăgătoare a problemelor principale ridicate în articolele apărute în ziar. Pe fiecare din panouri era atașat și cite unul din articolele publicate.

Consfătuirea organizată de ziarul nostru a dat bune rezultate. Participanții au făcut un prețios schimb de experiență, iar „Falvak Dolgozó Népe“ a primit numeroase propuneri și sugestii care își vor găsi locul în coloanele ziarului.

ÎNȘTIINȚARE

În librăria „Cartea Rusă“ din Calea Victoriei nr. 42 și „Librăria Noastră“ nr. 17 din bulevardul General Magheru nr. 6-8 se primesc înscrieri pentru cărți de specialitate editate în țările socialiste.

Se pun la dispoziția ziaristilor cataloage pe ramuri de specialitate, în care sînt indicate lucrările la care se pot face comenzi din alte țări.

VIZITA UNEI DELEGAȚII A UNIUNII ZIARIȘTILOR DIN U.R.S.S. ÎN ȚARA NOASTRĂ



Convorbire între membrii delegației sovietice și conducerea ziarului „Steagul roșu” din Bacău.

La invitația Uniunii Ziariștilor din R.P.R., în luna martie a sosit în țară o delegație a Uniunii Ziariștilor din U.R.S.S. Delegația a fost condusă de Nikolai Dmitrievici Șumilov, membru în colegiul de redacție al ziarului „Izvestia”. Din delegație au mai făcut parte Nikolai Vladimirovici Kolesov, membru în conducerea Uniunii Ziariștilor din U.R.S.S., redactor șef al ziarului „Vodnii transport”, și Konstantin Mihailovici Țiplionkov de la „Ekonomiceskaia gazeta”, membru în conducerea Casei Centrale a Ziariștilor din Moscova.

În cadrul întâlnirilor pe care membrii delegației le-au avut cu reprezentanți ai conducerii Uniunii Ziariștilor din R.P.R. s-a făcut un schimb de experiență cu privire la

activitatea celor două Uniuni și s-a discutat despre dezvoltarea colaborării în viitor.

În timpul șederii sale în țară, delegația a vizitat mai multe redacții din Capitală și din regiuni. Oaspeții sovietici au fost primiți cu căldură de ziariștii din regiunile Brașov, Hunedoara, Cluj, Mureș-Autonomă Maghiară, Bacău, Constanța și Galați. Au avut loc discuții rodnice pe teme profesionale cu conducerile secțiilor Uniunii Ziariștilor și ale redacțiilor ziarelor din aceste regiuni.

Ziariștii oaspeți au avut prilejul să viziteze numeroase întreprinderi industriale, unități din agricultură și instituții de învățămînt, de știință și cultură. Vizitînd Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj, delegația a

fost primită de rectorul universității, acad. prof. dr. Constantin Daicoviciu, și de un grup de decani și profesori. La București, delegația a fost primită la Academia R.P.R., unde s-a interesat de dezvoltarea cercetărilor științifice în țara noastră; ea a fost de asemenea primită de acad. prof. Horia Hulubei.

Membrii delegației au făcut o vizită la Institutul „Proiect-București”. Oaspeții sovietici au mai vizitat la București: Combinatul poligrafic Casa Scînteii, muzee, săli de teatru și mai multe șantiere de construcții. Ziariștii oaspeți au vizitat litoralul Mării Negre și portul Constanța.

În primele zile ale lunii aprilie, delegația a părăsit țara.

O CARTE despre România scrisă de doi ziariști unguri



„Meleguri și oameni din România“ („Román tájak, román emberek“) — acesta este titlul unui volum de însemnări de călătorie apărut recent în R.P. Ungară. Autorii cărții, ziariștii unguri Lantos László și Sebes Tibor, au străbătut aproape opt mii de kilometri de-a lungul și de-a latul R.P. Române. Rezultatul? O tolbă plină cu fapte și impresii, prezentate într-o carte, interesantă și atractivă pentru cititorul de peste hotare, ca și pentru cel din țara noastră. În special pentru ziariști este instructiv să cunoască felul în care gazetarii de peste hotare văd și prezintă locuri și oameni de la noi.

Reușita cărții se datorește nu numai faptului că cei doi ziariști au petrecut un timp îndelungat în România, au vizitat orașe, centre economice dintre cele mai importante, șantierele marilor construcții industriale, întâlnindu-se cu oameni interesați din diferite domenii, reușita cărții are la bază participarea pas cu pas a celor doi ziariști la acțiunea cărții. Parcurgând paginile cărții, autorii nu relatează pur și simplu ceea ce au văzut, ci se bucură de înfăptuirile noastre.

Pretutindeni autorii au reușit să vadă cu mult spirit gazetăresc ceea ce este mai semnificativ, mai specific, să stea de vorbă cu oameni reprezentativi.

Astfel, vizita pe țărmul bătrânului Pontus Euxinus prilejuiește admirație față de minunatele construcții de pe litoral, dar și referiri istorice la trecutul străvechiului pământ al Dobrogei, discuții cu arheologii locali despre descoperirea numeroaselor urme ale civilizațiilor antice. Și, bineînțeles, autorii n-au uitat nici de „minunile“ de la Murfatlar...

În paginile consacrate Capitalei noastre se vorbește nu numai despre puternica dezvoltare a orașului, noile sale cartiere, dar și despre trecutul revoluționar al muncitorimii bucureștene, îndeosebi despre eroicele lupte din februarie 1933 și istoricele evenimente ale insurecției de la 23 August 1944.

Sintem în Valea Prahovei, „țara uleiului“ cum o denumesc autorii. Ni se prezintă tabloul dezvoltării industriei noastre petroliere nu numai în această regiune, dar și

în alte părți ale țării. Interesante sînt convorbirile cu ingineri, tehnicieni și muncitori petroliști reîntorși din unele țări ale Asiei unde au ajutat la construirea unor industrii petroliere autohtone.

Sosim, împreună cu autorii, după ce străbatem Valea Prahovei, lăsînd în urmă Bucegii cu frunțile lor îngîndurate, în „țara tractorului“, la Brașov. Aflăm de la Ilie Trandafirescu, unul din protagoniștii tractorului românesc, minunata poveste a acestui „cal năzdrăvan“, ieșit azi cu zecile de mii de pe poarta uzinei (uzină pe care în timpul războiului au căzut 2.000 de bombe) și trimis pe ogoarele noastre socialiste ca și pe ogoare din țări îndepărtate.

Cu pași de uriași, autorii ne transportă în inima Carpaților răsăriteni, ne povestesc despre vechile legende ale lacului Ghilcoș și despre legendele mai noi ale unui alt lac făurit de mina omului, lacul, sau mai propriu — marea Bicazului, lingă care se înalță imensa hidrocentrală. Pe timpul stăpînirii burghezo-moșierești, planurile îndrăznețe ale unor savanți ca ingi-

nerul Dumitru Leonida n-au avut nici o șansă de înfăptuire. Doar sub conducerea partidului, planurile mărețe ale construirii socialismului pot deveni realitate, așa cum s-a întâmplat și aici.

Vizitînd Regiunea Mureș Autonomă Maghiară autorii relatează pe larg despre viața populației maghiare care trăiește și muncește împreună, în frăție cu poporul român pentru înflorirea patriei comune — Republica Populară Romînă. Cititorilor li se înfățișează dezvoltarea industrială, ridicarea orașelor și satelor, înflorirea culturii în această regiune, în trecut lăsată în înapoiere atît de burghezia romînă cît și de cea maghiară.

„UN PUMN DE ȚĂRÎNĂ”

În timp ce aceste rînduri au fost scrise, grîul a fost secerat și de pe ultimele tarlale ale Smîrdanului. Era în 17 iulie. La șapte dimineața pe șosea se strînseseră curioși, cîteva sute de oameni. Inginerul Vetemanu ridică mîna: „Pornirea!” Excavatorul lui Nicolae Astet mușcă din pămînt. Oamenii stăteau nemișcați. Nu se rosti nici o cuvîntare festivă. Doar un singur cuvînt: „Pornirea!”

Un tînăr, Corneliu Omescu, se plecă și din cea dintîi grămadă scoasă de excavator luă un pumn de țărînă și îl înveli în batistă.

Apoi a urmat Delta (căci fără vizitarea Deltei, o călătorie în țara noastră ar fi ceva lipsit de încheiere). „Delta nu se supune de la sine. Delta i se supune omului mai puternic”. Sînt cuvinte introductive la acest capitol în care cititorului

Dar itinerariul continuă; îi însoțim pe cei doi ziarîști pe Valea Troțușului, vizităm împreună cu ei combinatul de fibre sintetice de la Săvinești, laminorul de la Roman, combinatul petrochimic de Borzești. Toate stîrnesc entuziasm. Vizităm apoi șantierul naval de la Galați, urcăm pe bordul vaselor de 4.500 tone aflate în construcție. Apoi drumul ne duce pe locurile de pe malurile Dunării unde se va ridica cel mai mare combinat siderurgic al țării. Emoționant este finalul acestui capitol în care se prezintă cititorului în cîteva cuvinte momentul istoric al începerii lucrărilor:

i se înfățișează această „lume virgină a stufului din inima Europei”, frumusețea ei exotică și marea ei însemnătate economică.

Cartea ne poartă apoi pe Valea Jiului, acolo unde eroismul brigadierilor a străpuns muntele, ca în poveste, „în șapte zile și șapte nopți”, construind calea ferată prin patruzeci și trei de tuneluri.

Ajungem în „țara cărbunelui” și iarăși autorii nu se mulțumesc să prezinte ce s-a făcut aici în anii puterii populare, ci ne întorc cu decenii în urmă ca să contrapună viața de azi a minerilor cu ceea ce a fost atunci... Mizerie, șomaj, accidente după accidente, masacrarea minerilor romîni, unguri, germani de către capitaliștii romîni, unguri, germani.

Ultima vizită ne aduce în satul Livedea de lîngă București. Autorii

îi dau cuvîntul unuia dintre întemeietorii gospodăriei colective din acest sat, Ene Socrate. Ceea ce ne povestește acesta este o adevărată epopee. Satul stăpînit pe vremuri de boieri, mizerie, înapoierea de nedescris, apoi eliberarea, reforma agrară, începutul colectivizării, traiul de azi, toate acestea văzute prin viața unui singur locuitor al satului, Alexandru Bitineanu și a familiei sale; în ochii autorilor și ai cititorilor totul devine un simbol pentru multe mii de sate ca Livedea și multe milioane de țărani ca Bitineanu, porniți pe calea vieții noi.

★

Volumul de însemnări de călătorie al ziarîștilor Lantos și Sebes este scris într-un stil viu, de reportaj. Faptele, întîmplările vorbesc de la sine. Umorul sănătos, reieșit adesea din situații neașteptate și neobișnuite în care se găsesc autorii, fac lectura cărții nu numai instructivă, dar și plăcută. Un tablou veridic despre România de azi. Autorii au izbutit să urmărească firul roșu al dezvoltării țării noastre pe drumul vieții noi, socialiste, dînd un tablou veridic despre țara noastră.

Fotografiile izbutite, semnate de Gajdár Pál, care însoțesc cartea merită o remarcă specială.

Cartea ziarîștilor unguri Lantos și Sebes despre România va contribui, fără îndoială, la mai buna cunoaștere dintre cele două popoare și deci la întărirea prieteniei lor frățești.

V. SERGIU

SARCINILE COLECTIVULUI DE MUNCĂ



SÎNT ȘI ALE REDACȚIEI

PETRE GHEORGHIU

Redactor șef al gazetei de uzină
„Flacăra roșie“

MIRCEA PATRICHI

Secretar de redacție

În anul 1961, colectivul de muncă de la întreprinderea de încălțăminte „Flacăra roșie“ din Capitală și-a îndeplinit planul anual de producție cu 24 de zile înainte de termen. La acest succes a contribuit și gazeta de uzină, care a căutat să se situeze în centrul problemelor majore ale întreprinderii, semnalând, ori de câte ori a fost nevoie, deficiențele apărute în producție.

Anul acesta, în atenția muncitorilor, tehnicienilor și inginerilor din întreprindere stau sarcini multiple și variate cu atât mai mult cu cât recent „Flacăra roșie“ a câștigat întrecerea socialistă care s-a desfășurat între întreprinderile de încălțăminte bucureștene.

În lumina Directivelor C.C. al P.M.R. cu privire la criteriile principale ale întrecerii socialiste, colectivul de muncă din fabrica noastră și-a propus să realizeze în 1962 o calitate la încălțăminte superioară față de anul trecut, economii peste plan în valoare de

1.500.000 lei și beneficii peste plan în valoare de lei 1.200.000 lei. Colegiul de redacție al gazetei de uzină „Flacăra roșie“, sub îndrumarea comitetului de partid și a comitetului sindicatului, și-a propus un plan de perspectivă axat cu precădere pe cele mai esențiale probleme tehnico-organizatorice.

„Sarcinile colectivului sînt și ale noastre, ale corespondenților voluntari“ — a spus într-una din ședințele colegiului de redacție muncitoarea fruntașă Elena Crețu. Tot ea a venit cu următoarea propunere:

— Ar fi util pentru maiștri publicarea unor articole despre munca lor și sarcinile ce le revin. Acestea ar constitui un prețios schimb de experiență.

În primul număr din acest an, gazeta „Flacăra roșie“ a înființat rubrica „Tribuna maestrului“. Primele articole „Colaborare și interes colectiv“, „Organizarea lucrului — preocuparea principală“ au împărțit din experiența celor mai buni

maiștri din întreprindere. Noua rubrică a fost primită cu mult interes de maiștri, tehnicieni și ingineri, acest lucru reflectîndu-se în numeroasele articole primite ulterior la redacție și destinate bunei desfășurări a procesului de producție.

Correspondentul voluntar Constantin Toma, după un studiu minuțios, a popularizat în paginile gazetei inițiativa creatorilor de modele de la banda de proiectare care au reușit să reducă suprafața tiparelor la modelele ce aveau ca defect încărcarea anormală a carimbilor în partea din față. La aceste suprafețe nete, consumul specific a fost redus în mod simțitor. Gazeta de uzină nu numai că a popularizat această inițiativă, dar a cerut și părerea unui important număr de tehnicieni și ingineri, fapt ce a făcut ca această valoroasă inițiativă să fie preluată și de alte secții, cum ar fi marochinăria, articole tehnice și sandale.

În 1962, produsele purtind marca „Flacăra roșie“ trebuie să fie de o calitate superioară. Pentru îndeplinirea acestei sarcini conducerea întreprinderii a luat măsuri concrete. Dar ce a întreprins gazeta de uzină în acest sens ?

La conferința organizației de partid București, tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej a subliniat: „Indisolubil legată de progresul tehnic, calitatea producției constituie în prezent unul din obiectivele principale puse de partid în fața oamenilor muncii. Lupta pentru o calitate superioară a produselor este tot mai mult promovată la nivelul problemelor majore ale activității de producție“. În numărul 252, gazeta noastră a organizat o discuție la care au participat cei care răspund în mod direct de calitatea produselor: controlorii de calitate. Cu acest prilej a reieșit că recondiționarea încălțămintei cu defecte este un „adversar“ principal al calității.

După apariția paginii intitulată „Marca fabricii — o chestiune de onoare“, conducătorii secțiilor și atelierelor și-au propus planuri speciale de lichidare a deficiențelor semnalate de controlori la discuția organizată de gazetă. În ședința colegiului de redacție au avut loc discuții asupra eficienței materialului publicat. Inginera Constanța Crauciuc a propus ca acțiunea întreprinsă de gazetă să nu se oprească aici, ci ea să fie continuată și în numărul următor. Așa s-a născut ideea publicării paginii „Prin magazine, de vorbă cu cumpărătorii“. O brigadă de corespondenți voluntari ai gazetei de uzină, împreună cu tehnicieni din întreprindere, a vizitat câteva magazine în care se desfac produsele purtând marca „Flacăra roșie“. Întâlnirea directă cu cumpărătorii, părerile și sugestiile lor au fost binevenite pentru reprezentanții fabricii.

La clubul fabricii de confecții „București“ se citește presa zilnică.

Din carnetele de însemnări ale corespondenților voluntari a prins viață un nou material care, apărut în pagina amintită, a fost citit cu interes de muncitorii sectorului de încălțăminte. După câteva zile, la indicația comitetului de partid și a comitetului sindicatului, conducerea tehnico-administrativă a discutat cu șefii de secții și ateliere, cu inginerii și tehnicienii fabricii, propunerile reieșite în urma acțiunii gazetei și măsurile care se impun pentru realizarea acestora. Astfel, printre altele, s-au urgentat lucrările de modernizare a secției încălțămintei, introducându-se operația de vopsire și apretare prin sprîțuire la finisat și darea în funcțiune a unei mașini de netezit talpa pentru încălțămintea flexibilă.

Mergând în pas cu sarcinile colectivului, gazeta de uzină „Flacăra

roșie“ caută să-și aducă contribuția la obținerea unor rezultate tot mai bune în întrecerea socialistă, în menținerea prestigiului căpătat de „Marca fabricii“. Colegiul de redacție, format din muncitori fruntași, tehnicieni și ingineri din toate secțiile fabricii, caută noi forme eficiente de popularizare a succesorilor înregistrate în producție, de reflectare în paginile gazetei de uzină a celor mai indicate căi care să ducă la traducerea în viață a sarcinilor ce revin colectivului de muncă. „Numai produse de calitate superioară!“ — lozinca harnicilor muncitori pielari, a devenit și pentru colegiul de redacție al gazetei de uzină un îndemn în publicarea unor articole cu un conținut tot mai bogat — ajutoare de preț în activitatea ce se desfășoară în secții și ateliere.



ÎN MIEZUL PROBLEMELOR

ION TEAȘCĂ

Redactor șef al ziarului
„Steagul roșu“-Brașov

Anul trecut, Secretariatul Consiliului Central al Sindicatelor a organizat o întrecere între gazetele de uzină din întreaga țară.

Conducerea gazetei de uzină „Steagul roșu“-Brașov a comunicat criteriile întrecerii tuturor corespondenților și colaboratorilor săi precum și organizațiilor de partid, sindicale, de U.T.M., conducerilor administrative ale secțiilor din uzina constructoare de autocamioane.

În cinstea celei de-a 40-a aniversări a înființării partidului, redacția gazetei a inițiat rubrica „Școala înaltei calități“ în care „profesorul examinator“ era „Marca fabricii“. Deși se referea la o problemă debătută pe larg în coloanele ziarului — *calitatea produselor* — re-

dacția a căutat să dea un caracter pedagogic materialelor publicate; uneori a reușit, alteori nu. Cert este că „Școala înaltei calități“ a mobilizat puternic colectivul de muncă al constructorilor de autocamioane pentru a da produse de calitate superioară. Eficiența materialelor publicate la această rubrică nu poate fi trecută cu vederea.

Semnificativ este faptul că într-unul din numerele gazetei „Steagul roșu“ s-a publicat articolul critic „Diferențialul la consult“ în care se semnalau unele defecțiuni la diferențialul autocamionului S.R. 101. Din cauza zgomotelor nepermise, provocate din executarea și montarea greșită a unor piese, se produceau o serie de remanieri care încăreau prețul de cost, duceau la perturbări în livrarea la timp a autocamioanelor către beneficiari, iar la urmă, calitatea lăsa de dorit.

După publicarea acestui articol, comitetul de partid și comitetul sindicatului au indicat conducerii uzinei să alcătuiască o comisie formată din ingineri aparținând serviciilor de pregătire a fabricației, constructor șef, tehnolog șef, control tehnic de calitate și secția șasiu, pentru analizarea cauzelor care provocau defecțiuni în funcționarea normală a diferențialului și să ia măsurile convenite.

Urmărind activitatea comisiei, gazeta de uzină a publicat o serie de articole (nr. 24 și 36) printre care: „Măsuri eficiente“ și „Când diferențialul e mai bun și cardanul promite“ în care se arătau măsurile luate și eficacitatea lor.

Folosirea rubricilor „Școala înaltei calități“ și „Cu fiecare reper sub procentul de rebut admis“, a dus la scăderea remanierilor cu 50 la sută și a reclamațiilor de la beneficiari de la 2,3 la 1,5 la sută. Spre sfârșitul anului trecut, la turnătoria de fontă rebutul realizat a ajuns la 6,8 la sută față de 8,6 prevăzută, iar la forjă de la 1,37 admis la 0,89.

Desigur că la obținerea acestor rezultate de către constructorii de

autocamioane și-a adus contribuția și gazeta lor de uzină.

De menționat că „Școala înaltei calități“ a fost preluată un anumit timp și de „Știința tinerețului“, iar revista „Presa noastră“ s-a ocupat de această inițiativă în două numere consecutive.

Gazeta noastră s-a ocupat pe larg de întrecerea socialistă.

La rubrica „Pentru titlul de secție fruntașă pe uzină“ s-au publicat materiale care oglindeau realizări și modul cum se desfășura întrecerea dintre secții. Număr de număr au fost popularizați fruntași ai întrecerii și metodele lor de muncă; s-au publicat grupaje de știri, reportaje și materiale de analiză, portrete ale celor mai buni dintre cei buni etc.

În coloanele gazetei de uzină „Steagul roșu“ (nr. 29, 30, 31 și altele) s-au purtat discuții pe tema „Cum să organizăm întrecerea în serviciile de proiectări și tehnologie“, fapt care a condus în final la stabilirea unor obiective și criterii de întrecere între proiectanți pe de o parte și tehnologi pe de altă parte. Numărul celor antrenați în întrecerea socialistă în anul 1961 a crescut față de anii precedenți.

La rubrica: „Reparații capitale rapide și de bună calitate“, mecanicii de sectoare și serviciul mecanicului șef pe uzină au discutat și au venit cu soluții care, în ultimă instanță, au dus la îmbunătățirea muncii în acest domeniu de activitate.

Un larg schimb de experiență a fost organizat prin rubrica „Activul sindical are cuvântul“. Membri ai activului sindical își împărtășeau din experiența lor pozitivă din diferite compartimente ale activității sindicale din uzină.

De asemenea, colectivul de redacție a observat că o serie de angajamente și măsuri tehnico-organizatorice nu se realizau conform termenelor stabilite. Pentru a înlătura această deficiență, am înființat rubrica „Spre grafic: cu fața și cu spatele“, punind față în

față pe cei ce-și îndeplineau aceste sarcini și pe cei ce le neglijau.

Redacția n-a trecut cu vederea nici problemele care preocupă constructorii de autocamioane în afara sferei producției. În acest sens am publicat materiale sub formă de scrisori sau grupaje la rubrica „Cum ne petrecem timpul liber”, orientând oamenii spre folosirea orelor libere în scopuri constructive.

Între cele două mari uzine din Brașov — Steagul roșu și Uzina de tractoare — a existat și există un plan de colaborare care are menirea de a duce la dezvoltarea producției de autocamioane și tractoare românești.

Din inițiativa redacției gazetei „Steagul roșu” a fost organizat împreună cu redacția gazetei „Tractorul” un schimb de scrisori între cele două personaje umoristice ale gazetelor, Năică șoferul și Gică tractoristul. Schimbul de scrisori a dus în ultimă instanță la îmbunătățirea colaborării din aceste două întreprinderi din orașul de lângă Timpa.

În tratarea problemelor majore ale producției și altor activități, redacția a angrenat pe cei mai competenți muncitori, tehnicieni, ingineri, economiști, activiști de partid și sindicali, oameni cu autoritate și prestigiu în uzină. Competența

acestor oameni ca și veridicitatea materialelor publicate au dus la creșterea prestigiului gazetei în rândul constructorilor de autocamioane, ceea ce a contribuit la mărirea numărului de abonați.

Prin articolele publicate cu privire la introducerea tehnicii noi și a procedeelelor avansate, gazeta de uzină „Steagul roșu” a adus și ea o importantă contribuție la îndeplinirea planului anului trecut cu 12 zile înainte de termen, la realizarea a 24.500.000 lei economii la prețul de cost, la reducerea greutateii autocamionului.

Colectivul de redacție al gazetei de uzină „Steagul roșu” este pre-

ocupat neconținut de a găsi forme noi pentru ca ziarul să placă constructorilor de autocamioane.

În numerele apărute în acest an s-au introdus rubrici noi: „Urma laudă începutul”, „Mozaic săptămânal”, „Luate din viață” și „Tribuna conștiinței înaintate”.

Desigur că vor fi folosite și o serie de rubrici de anul trecut și pe lângă cele existente vor apare altele noi, corespunzătoare cu sarcinile care se pun constructorilor de autocamioane în diferite etape.

Activitatea clocotitoare a colectivului de muncă din uzinele „Steagul roșu”-Brașov este o sursă inepuizabilă pentru noi, cei ce muncim în cadrul gazetei de uzină.

Au sosit ziarele la locuința muncitoarei fruntașe Aurelia Zănescu de la Industria Bumbacului „B”.



Cuvîntul beneficiarilor

Nu de mult ziarul „Informația Bucureștiului”, pornind pe urmele unei teme de strigentă actualitate, a luat o interesantă inițiativă de ordin organizatoric în legătură cu lupta pentru calitatea superioară a produselor. Așa cum se arată în articolul de deschidere a anchetei: „Pe baza indicațiilor Comitetului Orașenesc București al P.M.R., redacția s-a adresat cîtorva întreprinderi, care folosesc pe scară largă unele produse realizate de fabricile și uzinele bucureștene, cu rugămintea de a comunica aprecierile asupra îmbunătățirilor aduse în ultima vreme, precum și propunerile în legătură cu ridicarea indicilor tehnico-economici, sporirea durabilității produselor etc.”

Din redacția ziarului bucureștean au pornit scrisori către trusturile de extracție din Tîrgoviște, Pitești și Ploiești, către Întreprinderea de foraj din Ploiești, către Sfatul popular al orașului Brașov etc., principali beneficiari ai uzinei de utilaj chimic București, uzinei „Tudor Vladimirescu” și ai altor întreprinderi bucureștene, cerîndu-li-se aprecieri asupra produsului finit.

Răspunsurile n-au întîrziat să sosească. Beneficiarii au început să-și spună cuvîntul! Ei arătau în mod concret caracteristicile funcționale ale utilajelor și mașinilor și modul cum răspund ele la diferite solicitări. Se semnala cu satisfacție marile lor performanțe tehnice și continuele îmbunătățiri aduse, avînd la bază noile cuceriri ale științei. Trustul de extracție Pitești, apreciînd unitățile de pompă furnizate de Uzina de utilaj chimic București, remarcă printre altele o îmbunătățire simțitoare a calității reductorului U.P.

Sfatul popular orașenesc Brașov arată în răspunsul trimis ziarului: „Nu putem să nu ne exprimăm recunoștința față de harnicul colec-

tiv al uzinei „T. Vladimirescu”, care a reușit să producă un autobuz modern, de tipul T.V. 2, care întrunește condițiile cerute în ce privește lumina, spațiul, aerisirea...”

INFORMAȚIA Bucureștiului

Ziar al Lămurilor Orășenești, înscris în P.M.R. și al Sfatului Popular al Orașului București

Folosind datele bogate culese din utilizarea mașinilor, beneficiarii au împărtășit în același timp ziarului și o serie de propuneri valoroase în vederea realizării unui nou salt calitativ al produselor în ceea ce privește productivitatea, durabilitatea în exploatare, finisajul etc. Ziarul a continuat eficiența acțiune, aducînd la cunoștința organizației de partid, conducerii și sindicatului uzinelor producătoare conținutul scrisorilor. Acest fapt a constituit un izvor bogat de învățăminte pentru întregul colectiv. Pe baza propunerilor făcute, s-a organizat la uzina de utilaj chimic o consfătuire cu principalii factori de producție, în cadrul căreia — analizîndu-se conținutul scrisorii primite — s-a întocmit un plan concret de măsuri tehnico-organizatorice. Au urmat alte acțiuni ce dovedesc grija neobosită pentru prestigiul mărcii fabricii. În toate secțiile, sectoarele și atelierele uzinei — au avut loc — sub conducerea organizațiilor de partid — largi dezbateri, în cadrul cărora muncitorii, tehnicienii și inginerii au luat cunoștință de aprecierile beneficiarilor ca și de interesantele sugestii transmise prin intermediul ziarului. Ei au analizat cu deosebită exigență unitățile de pompaj pe care le produc, făcînd propuneri de realizare a sugestiilor petroliștilor.

Ziarul „Informația Bucureștiului” a continuat să fie prezent în mie-

zul problemei, sprijinind toate posibilitățile de a ține vie legătura dintre beneficiari și producători. În cadrul acțiunii, gazeta de uzină „Metalurgistul” a scos o foaie volantă — „ediție specială” prin care anunța pe larg conținutul scrisorilor primite prin „Informația Bucureștiului” de la Trustul de extracție Tîrgoviște, Trustul de extracție Pitești și de la Trustul de extracție Ploiești.

În plus, gazeta de uzină aducea — într-un mod viu și mobilizator — la cunoștința întregului colectiv al uzinei de utilaj chimic „București” începerea acțiunilor pentru îmbunătățirea calității produselor uzinei. În același timp au apărut ediții speciale consacrate propunerilor beneficiarilor. Difuzarea de trei ori zilnic prin stația de amplificare a conținutului scrisorilor, mari panouri care dovedeau în mod concret avantajele pe care le avea uzina, puneau în practică sugestiile petroliștilor. La întregul complex de acțiuni menite să ducă la ridicarea calității au participat efectiv și ziaristii de la „Informația Bucureștiului”.

După cîteva zile, în ziar a apărut prima pagină consacrată în întregime măsurilor luate de către colectivele întreprinderilor bucureștene în urma dezbaterilor conținutului scrisorilor primite de la beneficiari.

Acțiunea ziarului „Informația Bucureștiului” nu se oprește aici. Paginile ziarului au mai oglindit dezbaterile „Cuvîntului beneficiarilor” la uzina „Tudor Vladimirescu” și la fabrica de încălțăminte „Flacăra roșie”.

În felul acesta — prin sprijinul ziarului — se va strînge și mai mult legătura dintre beneficiari și producători — întărind prin aceasta spiritul de răspundere în fabricarea produselor.

CU PENELUL PRINȚARĂ

A vorbi în general despre virtuțile caricaturii înseamnă a bate la porți deschise. Dintr-un gen al graficii de șevalet, caricatura a devenit gen al gazetăriei, fiind mai des întâlnită în paginile ziarelor și revistelor, pe baricada luptei cu condeiul, decât în sălile expozițiilor. Aceasta atestă bogăția de semnificații și eficiențe pe care i-au acordat-o presa.

„DRUM NOU“, ziarul regional din Brașov, și-a obișnuit cititorii cu permanenta rubrică „Pe concret“. Afirmând încă odată titlul, conținutul caricaturilor satirizează aspecte negative precise din regiune. Explicațiile privind numele și faptele celor vizati nu limitează caracterul generalizator, ci contribuie direct la remedierea lipsurilor semnalate și — mai cu seamă — la crearea unui curent de opinie îndreptat împotriva unor eventuale cazuri similare. Îndrăzneala fanteziei ce stă la baza desenelor creează imagini originale, ușor de reținut, amuzante, pe care textul cu cit e mai succint cu atât le servește cu atât mai bine. C. Cazacu, autorul rubricii „Pe concret“, folosește adesea modalitatea „Proverbelor“ lui Perahim: interpretarea mot-à-mot a expresiilor uzuale. „Metoda mea a lăsat urme în educația elevilor“ spune profesorul Tudor Păltineanu, aflat în fața unor pantaloni ce poartă urmele... palmelor sale, iar funcționara Aurelia Sălăjan îmbrăcată cu o pereche de mănuși de box afirmă „Cu publicul mă port cu mănuși“. Legată la ochi, oficianța Ruxandra Neacșu se joacă „de-a baba-oarba“ cu scrisorile de cartat. Trăsătura distinctivă a desenelor este verva, poate cea mai adecvată modalității abordate de autor. Puține din caricaturile lui C. Cazacu sînt statice, portretistice. Cel mai ades eroii se află în plină mișcare. Autorul nu urmărește o redare fotografică a unor aspecte

din realitate, ci surprinde și subliniază o anumită caracteristică prin exagerarea admisă de caricatură.

Superioare din punct de vedere calitativ, desenele rubricii „Pe concret“ cîștigă importanță în paginile „Drumului nou“ prin aportul ce-l aduc la dezvoltarea gustului artistic al cititorilor. Desigur, în susținuta activitate a caricaturistului C. Cazacu nu toate piesele sînt la fel de realizate, dar linia lor generală afirmă un artist înzestrat promovat de redacția „Drumului nou“. Meritele redacției sînt scăzute numai de lipsa de consecvență în ceea ce privește locul rezervat rubricii „Pe concret“ în conținutul ziarului. Cititorul trebuie să cunoască precis locul rubricilor permanente, să nu rătăcească în căutarea lor. În ziarul brașovean caricaturile „Pe concret“ se află cînd în pagina întâia, cînd într-a treia, derutînd pe cel ce le urmărește. Odată ce s-a decis definitiv apariția regulată a rubricii, trebuie să se fixeze — în sfîrșit — și locul ei definitiv.

Cu excepția unui singur număr din luna februarie care publică izbutitul desen al aceluiași autor cu textul „Adenauer cochetează“, ziarul din Brașov nu acordă spațiu caricaturilor originale pe teme internaționale.

Dovedind aceeași limitare însă în alt sens, ziarul regional din Galați — „VIȚA NOUĂ“ — își îndreaptă atenția exclusiv către desenele din pagina externă. Deși neanunțată ca atare, practic vorbind, și aici există o rubrică mai mult sau mai puțin permanentă de caricaturi aparținînd lui G. Berdan. Deosebindu-se de șarja pe teme interne care ilustrează oarecum faptele, combătîndu-le, caricatura din pagina externă urmărește — pe lângă luarea de atitudine implicită — să facă mai accesibil prin intermediul imaginii sensul evenimentelor din lume. În această direcție „VIȚA NOUĂ“ are

realizări demne de reținut. Ne gândim, de pildă, la caricatura din al cărei motto cităm: „Anglia a hotărît să ceară un ajutor aliaților săi vest-germani“. Textul este constituit din replica lui John Bull: „Nu pot pricepe ce mă apasă așa...“, iar desenul înfățișează simbolicul personaj ducînd în cîrcă un ostaș al Wehrmachtului reînviat. Pe aceeași linie e construită și caricatura intitulată „Flăminzila“ în care monopolurile imaginate ca un bondoc beau cu nesaț din cupa bugetului S.U.A. pe anul 1962.

Nu putem să nu arătăm că desenele lui Berdan sînt uneori naive datorită practicării unui umor rezultat din disproporțiile arbitrar, din înhidoșarea stîngace a chipurilor, modalității de mult depășite de caricatură. Mai trebuie remarcat, în general, că limitarea la un singur caricaturist duce — în ultimă instanță — la monotonie. Cititorilor care au ajuns să cunoască maniera respectivului artist nu le mai este rezervat elementul noutate, indis-

PE CONCRET

Din cauza superficialității cu care lucrează oficianța Neacșu Ruxandra de la oficiul P.T.T.R. al orașului Brașov, scrisorile ajung la adrese greșite.



BABA-OARBA
desen: C. Cazacu



Caravana cinematografică a sosit cu un nou... film la Grecești.

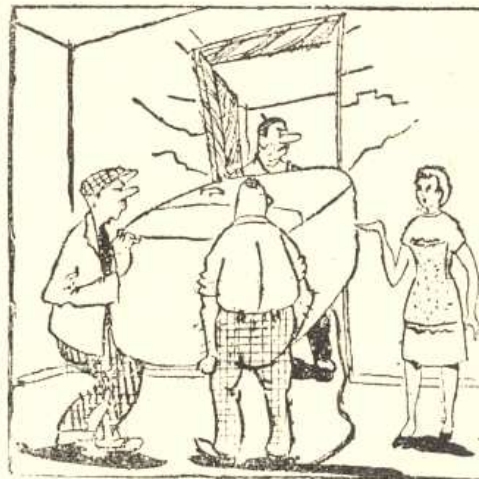
pensabil unei caricaturi de bună calitate și ușor memorabilă. Publicarea în „Viața nouă“ a uneia singure iscălită de alt autor (St. Cocioabă) a fost un început care se cerea continuat pentru că autorul demonstra calitate.

Fără bogăția cantitativă a caricaturilor din ziarele de la Brașov și Galați, ziarul craiovean „Înainte“ a evitat cele două lipsuri semnalate pînă aici. Dedicat deopotrivă temelor interne și externe, desenele mărturisesc prin maniera lor autori numeroși. Trebuie să rămînem la această lipsă de precizie fiindcă din cele cinci caricaturi publicate în cursul lunii februarie, numai două sînt iscălite. Este cu atît mai ciudat anonimatul cu cît din paginile ziarului „Înainte“ se poate desprinde o preocupare mai intensă pentru ilustrație. La acest ziar întrebuințarea caricaturii a fost extinsă și la ilustrarea unor materiale cu caracter critic. Ideile acestora sprijinite care surprinde simburile textului îi sporește combativitatea și, în unele cazuri, stîrnesc curiozitatea, invită la lectură. În pagina dedicată vieții culturale din raionul Strehaiia, desenul unui generic de film imaginat ad-hoc cu textul „Cinci dimisii. În rolul principal: Virgil Ploscaru“ intrigă. Parcurgînd nota referitoare la condamnabilele „dimisii“ ale directorului cîminului cultural din Grecești, caricatura își cîștigă sensul. Ea nu trebuie judecată în afara materialului pe care îl ilustrează.

Purtată, se pare, de inițiativa valoroasă de-a acorda caricaturii funcții ilustrative, redacția ziarului „Înainte“ a extins peste măsură rolul textului în desenul îndepen-

dent. Accentul nu mai cade pe el. Fără să însoțească un material propriu-zis, desenul trebuie sprijinit de o explicație lungă pentru a fi înțeles, astfel încît valorile sînt răsturnate. În loc ca desenul să fie ajutat de text, textul trece pe primul plan. Altădată, desene clare și calitatea locuințelor“, în care e zugrăvit efortul de-a introduce un frigider pe o ușă prea îngustă, capătă lungi texte inutile. În cazul citat el numără 21 de rînduri, deși ideea reieșea cu evidentă de la prima privire aruncată pe desen. Atenția acordată la Craiova materialului ilustrativ îndreptățește așteptarea remedierii acestor lipsuri și ne determină să semnalăm și un alt aspect oarecum anormal. Comparativ cu numărul caricaturilor din ziarele din Brașov și Galați, cel din „Înainte“ nu este cu mult mai mic, dar aglomerarea într-un singur număr a cîte trei și patru desene după o destul de îndelungată perioadă de absență a lor creează un dezechilibru în paginile

La unele apartamente construite în Craiova, ușile bucătăriilor proiectate de inginerii și arhitecții de la D.S.A.P.C. — Oltenia nu permit introducerea frigiderelor „Fram“.



Gospodina: Și nu există nici o posibilitate să intre frigiderul?

Oamenii: Ba da! Dacă tovarășii proiectanți ar fi făcut ca Păcală: întii să bage frigiderul și pe urmă să facă proiectul...

desen de V. Solon

ziarului. Chiar fără îmbogățire numerică, printr-o repartizare mai judicioasă pe numere se poate obține o prezență uniformă și de mai mare eficiență. Inuși cititorul nu ar privi desenele ca pe un eveniment, ci ca pe o componentă organică a ziarului, cum și sînt de fapt.

Fără îndoială, posibilitățile de ilustrare ale ziarelor raionale sînt mai reduse față de cele ale unui organ regional. De aici, însă, pînă la lipsa totală a caricaturilor este o distanță considerabilă pe care totuși multe gazete din această categorie au străbătut-o. Se creează astfel falsa impresie că în orașele de reședință de raion n-ar exista nici o persoană capabilă să întrebunțeze arma penelului, căci spațiul restrîns nu poate constitui un impediment. Fapte indeobște cunoscute demonstrează existența unor posibilități nefolosite de colectivele redacționale respective. Într-un oraș ca Sibiu există o filială a Uniunii Artiștilor Plastici, deci artiști care ar putea să ilustreze cu caricaturi paginile ziarului „Flacăra Sibiului“ sînt numeroși. Chiar dacă aceștia nu se ocupă cu genul acesta de grafică — ceea ce este puțin probabil — datorita ziarului ar fi să-i atragă către el, după cum pot fi antrenați și profesorii de desen din toate localitățile. În alte orașe, Reșița de pildă, unde cercurile de artiști amatori activează intens în cadrul cluburilor și caselor de cultură, paginile ziarelor locale pot să le găzduiască lucrările nu numai ocazional, în grupaje, mai mult sau mai puțin festive. Așa cum posturile de corespondenți voluntari contribuie direct la îmbunătățirea calitativă a ziarului, la fel plasticienii amatori pot și — credem noi — trebuie să devină gazetari combativi cu penelul. Există exemple numeroase de pictori remarcabili care au dus pe culmi grafica noastră de ziar. Să-i amintim numai pe Tonitza, Șirato, Iser și Ross. Pornind pe acest drum, păstrîndu-se proporțiile, cu atît mai mare va fi meritul redacției care va izbuti să afirme caricaturiști din rîndurile necunoscuților de astăzi, cu atît mai mare va fi eficiența muncii gazetărești și satisfacția cititorilor.

RADU RUPEA

ÎMI PLACE SĂ SCRIU!

ALEXANDRINA ROMOCEA

Mi-am început munca de corespondent al ziarului „Scinteia” cu prilejul unui spectacol dat în fabrica de confecții și tricotaje „București”. Spectacolul m-a entuziasmat atât de mult încît am simțit nevoia să scriu ceva despre el. Și... această „nevoie” s-a repetat de mai multe ori.

La fabrica noastră s-a înființat un post de corespondenți voluntari ai ziarului „Scinteia” și răspunderea acestui post mi-a fost încredințată mie. Desigur, la început mi s-a părut o sarcină foarte grea, peste posibilitățile mele, și un timp chiar nu am activat deloc. Au venit, însă, tovarăși din partea redacției, au organizat o consfătuire, ne-au propus diferite teme și atît eu cît și tovarășii din acest post am început să ne „dezghețăm” cum s-ar spune. După aceea, am început să scriu mai mult și să fiu tot mai bine cunoscută în fabrică. Adesea se întîmpla ca să fiu oprită și să mi se spună: „uite, m-am gîndit la cutare lucru, n-am putea să scriem despre aceasta?”

În postul nostru de corespondenți voluntari sînt și multe tovarăse, așa cum este firesc, deoa-

rece marea majoritate din fabrica noastră o formează femeile. Astfel, sînt corespondente tovarășele Anica Pavel, croitoreasă în sectorul II, Paula Sfia, electrician în sectorul VI, și multe altele.

În materialele întocmite de postul de corespondenți voluntari au fost prezentați fruntașii în producție cît și aspecte din fabrică, scrise în spirit critic, care au ajutat la îmbunătățirea muncii în diferite secții ale fabricii.

Am să dau numai cîteva exemple. Articolul „Cum au devenit fruntași” semnat de cîțiva membri ai postului de corespondenți, printre care și Paul Sfia, vorbea despre metodele pe care le-a folosit colectivul sectorului II pentru a ajunge sector fruntaș. Printre altele, s-a arătat și faptul că la succesele obținute au folosit în mare măsură atît cursurile de ridicare a calificării și calificarea pe locul de muncă la mai multe operații. După apariția articolului, numărul participanților la aceste cursuri s-a mărit, înființîndu-se și alte cursuri atît în sectorul II cît și în alte sectoare. Același lucru s-a întîmplat și cu calificarea la mai multe

operații, numărul tovarășilor crescînd tot mai mult.

Una din temele care m-au atras de cele mai multe ori a fost cea a întrecerii socialiste. Astfel am scris „Din marfar în rachetă”, în care am arătat drumul parcurs de produsul 8 din sectorul VII, de la timpul cînd stătea „în marfar” și pînă a ajuns „să călătorească cu racheta”. În acest sector graficul de întrecere, pentru a ilustra activitatea brigăzilor, are în dreptul codașilor cîte un tren marfar iar în dreptul fruntașilor o rachetă frumos desenată, ilustrînd prin aceasta fie încetineala marfarului, fie iuțeala rachetei. După apariția articolului în ziarul „Scinteia”, șeful sectorului a prelucrat cu tovarășii din sector reportajul și mulți dintre ei au început să obțină rezultate frumoase.

Am mai scris despre două fruntașe tot din sectorul VII: mamă și fiică. Uneori mi se întîmplă să fiu întrebată: „Cînd mai scrieți despre fruntași?”

Dar noi scriem și despre aspecte negative. Așa, de pildă, noi avem o cantină și cantină-restaurant foarte frumoase, bine utilizate, dar care mai lasă de dorit în ce privește buna servire a mesei, atîtudinea tovarășelor ospătare. Comisia cantinei mergea rar pe acolo, nu exista condică de sugestii la cantină. Articolul „La ora prînzului”, apărut în „Scinteia”, nu a prea convenit la început, dar atîtudinea tovarășelor ospătare s-a schimbat. S-au organizat ședințe în care s-a arătat necesitatea unei bune comportări cu muncitorii. De asemenea au început să apară mai multe pahare la mese, s-a introdus și condica de sugestii și acum s-au pus niște frumoase fețe de mese din material plastic.

Cu prilejul alegerii Biroului organizației de bază din sectorul I, postul de corespondenți voluntari a întocmit un articol intitulat: „În discuție, calitatea și calificarea”, problemă care se discuta în cadrul organizației de partid. În urma acestui ajutor primit, sectorul I, situat pînă atunci pe locul trei în întrecerea socialistă, ocupă acum locul întii.

În activitatea mea de corespondent voluntar, pe care o îndrăgesc foarte mult, am primit sprijin din partea tovarășilor ziaristi atît prin instruirea care mi s-a făcut, cît și prin ajutorul de zi cu zi care mă stimulează și mai mult la scris.

IMPRESII

de la două consfătuiri
cu corespondenți voluntari și cititori

În dimineața cînd am poposit în redacția ziarului raional „Înainte” din Brăila, în biroul tov. Petre Georgescu, redactor șef, se aflau tov. Alexandru Fuerea, șeful secției „Viața de partid”, și tov. Ionel Scarlat, redactor al ziarului. Tocmai se discutau rezultatele celor două consfătuiri cu cititorii și corespondenții voluntari, organizate de redacția ziarului: prima în comuna Movila Miresii în zilele de 12-14 martie a.c., a doua, în ziua de 23 martie a.c. în comuna Viziru. Nu era — propriu-zis — o ședință de analiză a consfăturilor. Ziaristii povesteau momente, arătau sugestiile și aprecierile cititorilor, iar carnetul redactorului șef se umplea cu date, care, desigur, vor îmbogăți în scurt timp tematica ziarului, vor fi transformate în noi rubrici.

— La consfătuirea de la Movila Miresii — spunea tov. Ionel Scarlat, au participat peste 150 de colectivști, brigadieri, ingineri, tehnicieni și cadre didactice. Pe mulți dintre ei îi cunoșteam de mai multă vreme. Erau buni prieteni ai ziarului nostru, corespon-

denți harnici. Numele lor a apărut adesea în coloanele gazetei. Se aflau acolo colectivistul Chiriță Orzan, inginerul zootehnist Rusu Cornel, inginerul Constantin Ștefănescu, profesorul Trofim Romulus și alții. La consfătuiri au mai venit și corespondenții voluntari, colectivști din comunele Urleasca, Gemenele, Rîmnicelu, Scorțaru Vechi și Comîneasca.

— Din comuna Viziru — a luat cuvîntul tov. Alexandru Fuerea — vă aduc în primul rînd o veste îmbucurătoare: a crescut numărul abonamentelor, ajungînd la 250 de exemplare. Numeroși participanți la consfătuire, brigadieri, președinți de G.A.C. și S.M.T., deputați, ingineri, mulgători fruntași, învățători, lucrători din sectorul cooperatist etc., au analizat din timp conținutul materialelor publicate în ziarul nostru, fapt care s-a reflectat atunci cînd au luat cuvîntul. Să vă dau cîteva exemple: tov. Dumitru Buruiană, vicepreședinte al G.A.C., a avut cuvinte de laudă pentru articolele publicate la rubricile „Să obținem 5000 kilograme porumb boabe la hectar în teren neirigat” și „Cel

puțin 500 litri lapte peste plan”. El a arătat că urmarea acestor materiale, comitetul comunal de partid a organizat o consfătuire pe comună cu mulgătorii, — în cadrul căreia s-au prelucrat articolele. Tot tov. D. Buruiană a făcut și constatarea că publicăm prea puține materiale în legătură cu stilul de muncă al celorlalte G.A.C., materiale care lor le-ar fi de folos.

— Are dreptate, replică redactorul șef, tov. Petre Georgescu. Trebuie să ne îngrijim ca în gazetă să apară cu regularitate articole care să popularizeze metodele de muncă ale gospodăriilor fruntașe. În felul acesta vom contribui la un rodnic schimb de experiență în tinerele G.A.C. și gospodăriile fruntașe.

— Același lucru ne-a solicitat și tov. Nicolae Priceputu, președintele G.A.C. „Drumul lui Lenin”, a continuat tov. Fuerea. El ne-a sugerat și două teme: „Organizarea muncii în G.A.C.” și „Aplicația retribuției suplimentare ca mijloc de mărire a producției”.

— La consfăturile la care am luat parte, a intervenit în discuție tov. Ionel Scarlat, s-au pus aceleași pro-

bleme, privind întărirea economico-organizatorică a gospodăriilor colective.

Cititorii noștri au apreciat eficacitatea unor materiale apărute la rubricile „Să obținem 5000 kg. porumb boabe la hectar în teren neirigat” și „Peste 2000 litri lapte de la fiecare vacă furajată”. Ei au arătat de cât folos le-au fost în activitate articolele privind unele aspecte din experiența organizațiilor de partid și organizațiilor de masă, dar în același timp au făcut și o serie de propuneri interesante. Aș vrea să citez câteva din ele. În această campanie de primăvară, ziarul să arate în coloanele sale situația însămințărilor în gospodăriile colective, fapt care, de sigur, va constitui un stimulent în activitatea lor; de asemenea să se scrie mai multe materiale despre veniturile obținute de gospodăriile colective din raionul nostru, sectorul porcine, în comparație cu alte gospodării. În același timp s-a propus ca ziarul să dea mai multă atenție problemelor zootehnice — publicând cifre comparative ale producțiilor de lapte în diferite G.A.C. Nu trebuie să uităm, ne-a atras atenția un cititor, problema importantă a creșterii păsărilor. El ne-a sugerat să scriem — sub formă de lecții — materiale care să difuzeze din experiența crescătorilor de păsări.

★

Au trecut numai câteva zile de la convorbirea care a avut loc în biroul redactorului șef al ziarului „Înainte” din Brăila. Răsfoiesc cele câteva numere primite la redacție. Ele conțin rubrici noi, materiale tratând problemele cerute de cititori la consfătuiri.

Pentru stimularea campaniei de primăvară a apărut rubrica: „Sinteți gata pentru începerea însămințărilor?”, iar pentru întărirea sectorului porcine în G.A.C. două articole cursive, frumos scrise: „Anghel nu mai oftează” și „Nu-i de loc rușine”. Despre rentabilitatea G.A.C. a scris tov. Tudorache Gavrilescu, secretar al comitetului raional de partid, un articol bine documentat. Nu există număr de ziar care să nu transmită tinerelor G.A.C. din experiența G.A.C. frunțate.

Sugestiile cititorilor și corespondenților ziarului „Înainte” din Brăila n-au rămas fără ecou.

S. MIRON

CALEIDOSCOP EXTERN

DEZVOLTAREA PRESEI ÎN R. P. UNGARĂ

În ultimii cinci ani, în Ungaria a crescut simțitor interesul față de presă. Acest lucru este dovedit și de tirajul extrem de ridicat al acesteia în perioada de după 1956. Astfel, în 1961 au apărut în Ungaria 400 de cotidiene, săptămânale și alte publicații periodice, într-un tiraj total de 715 milioane de exemplare.

În 1949 apăreau la Budapesta 8 cotidiene în 810.000 de exemplare, iar în 1961 patru cotidiene din capitală ajung la cititori în 1,1 milioane de exemplare.

Ziarele au devenit mai bogate în cuprins, mai interesante, mai variate. Deosebit de solicitate de cititori sint ziarele: „Nepszabadsag”, „Magyar Nemzet”, în special numă-

rul de duminică, „Nepsport”, mai ales numărul de luni, „Esti Hirlap”, „Nök Lapja”, „Kepes Ujsag”, „Ludas Matyi” și altele.

Creșterea tirajului ziarelor județene oferă, de asemenea, un aspect interesant. Înainte de 1956, ziarele județene apăreau într-un tiraj total de 260.000 de exemplare (în 1949 existau 21 de ziare județene cu un tiraj total de numai 126.000 exemplare). Astăzi cele 19 ziare județene existente apar zilnic în 464.000 de exemplare. Tirajul presei județene se apropie de tirajul tras pentru provincie al ziarului „Nepszabadsag”.

În R.P. Ungară apar numeroase ziare de uzină. A crescut numărul revistelor și al altor publicații de specialitate.

„ȘTIINȚIFICA” TEOLOGIE A PRESEI VATICANULUI

Nu a existat pe întregul glob pămintesc om cinstit care în decursul lunilor care au trecut de la istorica zi de 12 aprilie 1961 să nu-și fi manifestat dragostea, caldă simpatie față de oamenii sovietici care, prin excepționalele lor biruinți pe frontul științei contemporane, dovedeau fără putință de tăgadă că omul poate pătrunde în Cosmos, că el poate comanda nave interplanetare, că — în condițiile prelungite de imponderabilitate — omul își păstrează pe deplin facultățile sale creatoare, puterea sa de muncă.

În fața acestui deosebit interes al opiniei publice mondiale, în fața istoricelor zile ale anului 1961, reprezentanții misticismului au fost și ei nevoiți să comenteze aceste evenimente. Ipocriți asemenea celebrului Tartuffe molierian, redac-

torii ziarului „Osservatore Romano” — principalul organ de presă al Vaticanului — debitau în zilele cind omenirea comenta marele zbor al navei Vostok: „Măreața etapă actuală a dezvoltării științei nu nimicește și nu încalcă concepția noastră religioasă despre lume, ci, ne bucură, ne aduce satisfacție”. Dacă toate incantațiile papale s-ar fi terminat însă la această „mieroasă” și diplomatică declarație, nu ar fi fost nimic. Cum orice articol scris de un slujbaş papal trebuie să conțină la două rinduri cel puțin o flagrantă absurditate, comentatorul ziarului „Osservatore Romano” încearcă să-și convingă cititorii că nava cosmică s-a plasat pe orbită „cu... ajutorul domnului”, afirmând fără nici un fel de jenă față de bunul simț că „orice mare realizare a rațiunii și vieții ne con-

strânge să credem în origina divină a acestei vieți, să ne bucurăm de ea și nu s-o negăm“.

Și cum o prostie trage după sine alta, redactorul ziarului monarhist catolic din Roma „Tempo“ contura cu mai mare precizie această absurditate: „Mîna domnului — scrie el — a fost aceea care a aprins o nouă stea, mîna domnului care acționează în inima și rațiunea fiecărui om... Domnul nostru făcător de minuni și care ne aduce victorii, care stă deasupra morții și materiei, muncește și ajută pe oamenii inconștienți, care sînt de fapt unelte pentru înfăptuirea dorințelor și planurilor domnului“.

În paginile revistei „Civiltà Cattolica“, principalul organ teoretic al Vaticanului, au apărut „raționamentele“ canonicului Grasso, care uitînd se pare că strămoșii săi spirituali respectau cuvîntul Bibliei, după care Pămîntul este unica planetă cu viețuitori — își însușește părerile oamenilor de știință din zilele noastre și admite existența unor ființe raționale nu numai pe Pămînt ci și în alte lumi ale Cosmosului.

Dar cum credeți că-și închipuie Grasso aceste ființe?

Pe fiecare planetă populată cu ființe raționale — zice el — revine cîte un Adam și cîte o Evă cu toate urmările care decurg de aici. Și întrucît locuitorii planetelor populate îndură toate suferințele pămîntești, Grasso socotește că cel

mai urgent lucru care trebuie făcut este acela de a tipări pentru ei biblia atunci cînd se va afla ce limbă vorbesc...

Dacă mării capitaliști americani au început să vîndă încă în urmă cu 7-8 ani parcele de case pe... Lună, reprezentanții ideologici ai Vaticanului, după cum vedeți, nu se lasă nici ei mai prejos.

Luigi Spiazzi, reprezentant de seamă al Ordinului dominicanilor, intenționează să plece și el într-o călătorie interplanetară pentru a-și îndeplini sarcinile de misionar. De altfel, într-una din paginile suplimentului duminical al ziarului „Osservatore Romano“, Luigi Spiazzi afirmă fără pic de jenă că viitorii

cosmonauți care vor pătrunde dincolo de spațiile terestre trebuie să se comporte în conformitate cu legile bisericii.

Dar să nu credeți că asemenea păreri sînt emise numai de unul sau altul din înfierbîntații misionari catolici. Anul trecut, Vaticanul a însărcinat pe subalternii săi să se ocupe de problemele... evanghelizării celorlalte lumi...

Locuitorii Pămîntului ar fi bucu-roși ca emisarii catolicismului să capete... binecuvîntarea divină pentru a reuși să-și strămute activitatea pe alte planete și să se ocupe mai puțin de lucrurile pămîntești.

I. S.



„Sportul popular“ este citit cu plăcere de sportive.

O piesă scrisă de un ziarist

De curînd a avut loc în comuna Sintana, raionul Criș, regiunea Crișana, premiera piesei „Un drac de fată“ scrisă de Nicolae Damaschin, redactor al ziarului regional „Crișana“. Piesa tînărului autor dramatic orădean, care înfățișează viața nouă a colectivîștilor, a fost mult aplaudată de țărani colectivîști prezenți la premieră.

Artiștii Teatrului de Stat din Oradea, care au prezentat spectacolul, au hotărît să întreprindă un turneu cu această piesă și în alte comune din regiune.

Preocupări redacționale

Rubrica „Viața de partid“ a ziarului „Clopotul“ din Botoșani

La sfârșitul anului trecut, la sediul comitetului raional de partid din Botoșani a avut loc o consfătuire de lucru cu urmări importante pentru activitatea ziarului „CLOPOTUL“ din localitate. Biroul comitetului raional de partid a sump unei analize amănunțite munca colegiului de redacție al ziarului „Clopotul“ în generalizarea experienței bune a organizațiilor de bază în domeniul vieții de partid. Redacției i s-a dat astfel un ajutor competent în vederea îmbunătățirii modului cum prezintă munca organizatorică și politică de partid, viața bogată și atît de variată a organizațiilor de partid din raionul și orașul Botoșani. În cadrul discuțiilor s-au făcut o serie de propuneri în legătură cu îmbunătățirea tratării în ziar a problemelor vieții interne de partid, a propagandei marxist-leniniste, a agitației politice de masă și a generalizării experienței pozitive a organizațiilor de bază în problema întăririi rîndurilor partidului, educării comuniste a membrilor și candidaților de partid, aplicării principiilor leniniste în viața internă de partid.

Așa cum a reieșit din analiză, colectivul de redacție s-a preocupat de modul cum se desfășoară adunările de dări de seamă și alegeri în organizațiile de bază și comitetele comunale de partid. Articolul „Cu simț de răspundere“ apărut pe marginea adunării de

dări de seamă și alegeri a comitetului comunal de partid din Bălușeni a fost axat, de pildă, pe unele probleme referitoare la legarea învățămîntului de partid de practica muncii politice pentru întărirea economico-organizatorică a gospodăriei colective.

În domeniul propagandei de partid, colectivul de redacție se preocupă de publicarea unor materiale care generalizează experiența bună, criticînd totodată lipsa de preocupare a unor propagandiști de calitatea lecțiilor cit și tendința unor organizații de partid de a nu lega conținutul teoretic al unor lecții de practica producției. Totuși, tematica rubricii este încă îngustă, ea nu cuprinde încă toate laturile vieții de partid. În cadrul rubricii n-a apărut timp de cîteva luni nici un articol despre disciplina de partid, dezvoltarea criticii și autocriticii și întărirea democrației interne de partid.

Ziarul s-a străduit după ședința comitetului raional de partid să publice sistematic articole și informații care să dezvăluie concret și pe baza unor fapte pilduitoare experiența organizațiilor de partid în munca politică de masă pentru consolidarea gospodăriilor agricole colective. Tematica acestei rubrici a fost simțitor lărgită pe baza indicațiilor comitetului raional de partid prin atragerea unui număr mai mare de activiști de partid și secretari de organizații de bază la

tratarea problemelor vieții interne de partid. Se constată o mai mare preocupare pentru publicarea unor articole pe teme statutare, cum sînt, de exemplu: „A fi fruntaș în muncă — o datorie a fiecărui comunist“, „O preocupare permanentă a organizației de bază“ (primirea și educarea candidaților de partid). De asemenea au fost scrise numeroase materiale privind educarea tineretului printre care amintim: „O lecție pentru viață“, pe marginea adunării organizației U.T.M. de la S.M.T. Botoșani.

Hotărîrea adoptată în ședința biroului comitetului raional de partid din Botoșani prevedea ca ziarul să trateze profund și multilateral modul cum se preocupă organizațiile de bază de mobilizarea oamenilor muncii la îndeplinirea sarcinilor de producție, de executarea la timp și în bune condițiuni a pregătirilor pentru campania agricolă de primăvară.

Totuși, „Clopotul“ publică rar materiale interesante care să demonstreze cu claritate în ce constă experiența organizațiilor de partid privitor la mobilizarea oamenilor muncii în lupta pentru îndeplinirea și depășirea planului, creșterea productivității muncii, a calității produselor. Colegiul de redacție a analizat aceste deficiențe în cursul lunii februarie și a propus să îmbunătățească în continuare tematica, conținutul și stilul materialelor la rubrica „Viața de partid“.

Consfătuiri cu cititorii organizate de redacția revistei „Flacăra“

...Ce vă place și nu vă place în revista „Flacăra“?

...Cum ați vrea să arate revista?

...Ce ați dori să găsiți în paginile ei?

Iată întrebări cu care s-a adresat redacția revistei „Flacăra“ cititorilor ei din orașul Ploiești în ziua de 16 februarie 1962, cu prilejul consfătuirii organizate în sala Palatului Culturii. Cu această ocazie au luat cuvîntul un număr mare de cititori ai revistei din diferite sectoare de activitate, făcînd o analiză temeinică a revistei și a rubricilor

sale, a conținutului său și a ilustrațiilor, dînd sugestii și făcînd numeroase propuneri pentru îmbunătățirea apariției revistei.

Pe data de 13 martie 1962, revista „Flacăra“ a organizat în sala Casei de cultură „Grigore Preoteasa“ din București o consfătuire cu cititorii studenți din Capitală. Și aici au participat la discuții un număr mare de cititori, studenți de la diferite facultăți, aducînd prin cuvîntul lor un prețios sprijin colectivului redacției revistei „Flacăra“.

Lucrările unor cercetători despre multitudinea de probleme pe care partidul le prezenta și populariza în presa ce a condus-o constituie un material documentar elaborat științific, alcătuind indexurile ce oferă bibliografia necesară aceluia care vor să se ocupe de problema respectivă.

Astfel, anul trecut a apărut în Editura de stat didactică și pedagogică „Indexul bibliografic” des-

pre materialele cu privire la învățămînt din presa progresistă și de partid dintre anii 1872—1944. Autorii, Constantin Dinu și Leontina Gartenberg au cuprins în lucrarea lor un număr mare de articole și materiale publicistice despre învățămînt, apărute în diferite publicații într-o perioadă de aproape opt decenii.

Un nou studiu și anume despre problemele sănătății publice în

presa condusă de P.C.R. a tipărit *Editura medicală* sub semnătura doctorului B. Duțescu.

Lucrarea se ocupă de lupta dusă de Partidul Comunist din România, în anii cruntei ilegalități, împotriva atitudinii criminale a claselor dominante față de sănătatea maselor muncitoare, pentru ameliorarea grelelor condiții sanitare în care trăia poporul muncitor.

Petru Vintilă:

ȘOSEAUA MILIONARILOR

„Șoseaua milionarilor” este încă o carte de reportaje inspirate de istoricul proces al transformării socialiste a satului nostru, scrisă de Petru Vintilă. El însuși bănățean de origine, întors pe meleagurile natale, e martor al procesului rapid de așezare a satului pe temeiurile socialismului. Dacă în cursul lunii martie 1962 colectivizarea s-a încheiat, ea marchează o victorie de însemnătate istorică obținută în lupta dusă sub conducerea partidului pentru transformarea socialistă a agriculturii.

Reporterul ne înfățișează în cartea sa viața nouă din câteva comune din Banat — Becicherecul Mic, Biled, Jecea Mare, Șandra, Lovrin, Sinnicolaul Mare și Cenad.

Reporterul notează cu măiestrie chipul oamenilor, viața lor, ca pe o peliculă a unei noi geneze prezisă și realizată sub conducerea partidului.

GH. D.

In tren, o lectură plăcută și instructivă.



Imagini noi

Cele nouă fotografii pe care le înfățișăm în paginile acestui număr în cinstea zilei de 8 Martie, realizate de fotoreporterul Mihai Popescu, reprezintă cititoare din diferite sectoare de activitate din țara noastră. Sint imagini noi, figuri care strălucesc de optimism, de in-

credere în viața noastră cea nouă.

În zilele noastre însoțite, fotoreporterul prinde pe peliculă imaginea femeii, egală cu bărbatul în drepturi și datorii, imaginea femeilor care luptă cu entuziasm, alături de bărbați, pentru pace și socialism.

Obiectivul nr. I:

întărirea economico-organizatorică a G. A. C.

Sub titlul de mai sus, ziarul „STEAUA ROȘIE” din Tg. Mureș a publicat, la câteva zile după încheierea colectivizării agriculturii din regiune, o pagină interesantă, care pune în evidență marile rezerve de care dispune agricultura socialistă din regiunea Mureș-Autonomă Maghiară în ridicarea continuă a fertilității solului și sporirea producției agricole. Articolele sint axate pe probleme care interesează țărâniimea. Un bun exemplu îl constituie, de pildă, materialul semnat de Vasu Vasile și Gorea Simion. Articolul poartă titlul „Din trei gospodării colective mici, una mare, puternică” și demonstrează prin exemple concrete importanța unificării gospodăriilor agricole colective din Râciu, Nîma și Coasta Mare, marile perspective de dezvoltare ce se deschid în fața noii gospodării colective care poartă sugestivul nume „Unirea”. Alte articole ca „Programul concret al gospodăriei”, „Creșterea valorii zilei-muncă”, „Legumicultorii” etc. evidențiază adevărul că în gospodăriile colective mari și puternice posibilitățile de dezvoltare și de creștere a veniturilor sint și ele mari în comparație cu gospodăriile colective mai mici.

Exemplul acesta nu e singular. Numeroase ziare regionale și ratiionale continuă să acorde, în ultima perioadă, o atenție crescîndă problemelor pe care le ridică procesul marilor transformări înfăptuite în agricultura țării noastre.

Se observă în aceste căutări fecunde pe plan publicistic, materializate în coloanele ziarelor prin rubrici noi, materiale bine scrise, calificate.

După publicarea unor articole sub titlul „Consolidarea noilor gospodării colective — sarcină de mare importanță”, ziarul „CRIȘANA” din Oradea a inițiat de curînd rubrica „Experiența gospodăriilor colective fruntașe — o carte mereu deschisă”. E o inițiativă prețioasă. La această rubrică e popularizată experiența bună a colectivștilor în problema îmbunătățirii conținutului de retribuție a muncii, organizarea brigăzilor și echipelor, îngrijirea animalelor, construcțiile zootehnice etc.

În ziarul clujean „FĂCLIA” a început să apară rubrica „Fiecare gospodărie colectivă — o unitate puternică și înfloritoare”. Aici își găsec locul articole scrise de președinți, colectivști și brigadiieri din noile gospodării înființate în legătură cu folosirea rațională a pămîntului, sporirea producției și a veniturilor bănești în noile gospodării.

Ținînd seama de indicațiile date de Consfătuirea pe țară a colectivștilor, ziarul „ÎNAINTE” din Craiova a înfățișat recent într-o pagină specială experiența G.A.C. „Scînteia” din Cozia în organizarea muncii. Pe baza experienței acumulate de colectivștii din Cozia, pagina demonstrează că în cadrul brigăzii permanente de producție, care

constituie veriga de bază în organizarea muncii, se asigură o folosire rațională a mijloacelor de producție, crește răspunderea colectivștilor față de avuția obștească, se întăresc disciplina și atitudinea socialistă față de muncă.

O pagină interesantă, pe tema întăririi economico-organizatorice a gospodăriilor colective a tipărit și ziarul „VIATA NOUA” din Galați (nr. 5383, din 27 martie 1962). Iată titlul unora dintre articolele înmănușate în pagină: „Sporim rodnicia ogoarelor” de Ghelase Oprișan, membru în consiliul de conducere al G.A.C. din comuna Plopu, „Mii de cai putere pe ogoare”, „Socotim în milioane”, de C. Căzacu, președintele G.A.C. din comuna Jariștea, „Punem în valoare noi terenuri” de Nistor Botezatu, președintele Comitetului executiv al Sfatului popular rațional Bujor, „42.500 kg. sfeclă de zahăr la hectar” de C. Buțurcă, tehnician agronom la G.A.C. din Foltești, etc.

Binecunoscută în etapa actuală este și rubrica „Președinți ai G.A.C. tinere întrebă, președinți ai G.A.C. fruntașe răspund”, inițiată de ziarul timișorean „DRAPELUL ROȘU”.

Puțină vreme după ce în satul Temerești a luat ființă gospodăria colectivă „Unirea”, președintele ei, tov. Partenie Oprescu, a solicitat prin ziar ajutorul consiliilor de conducere ale G.A.C. mai vechi. Pentru a face cunoscut felul cum își desfășoară activitatea un consiliu de conducere fruntaș, „Drapelul roșu” a publicat (nr. 5337 din 23 martie 1962) scrisoarea tov. Trifu Coriolan, președintele G.A.C. „Parhomenko” din Gătaia. E și aceasta o formă vie și atractivă de popularizare a experienței înaintate din agricultură.

Pe tema

învățămîntului de partid

Nu de mult, la indicația și sub direcția îndrumare a comitetului de partid al uzinei „1 Mai” din Ploiești, gazeta de uzină „METALURGISTUL” a organizat un raid-anchetă în câteva organizații de bază

pentru a constata cum se preocupă acestea de crearea de condiții optime desfășurării învățământului de partid. Concluziile raidului-anchetă publicate în două numere consecutive ale ziarului (nr. 221 din 15 martie și nr. 222 din 22 martie) au scos în evidență unele probleme interesante privind învățământul de partid în secțiile „Sape — foraj”, „Cazangerie”, „Uzinaj” și „Montaj”.

Este cazul să subliniem un fapt pozitiv: autorii raidului-anchetă au înțeles să respecte specificul acestui gen publicistic și a nume caracterul său operativ, atenția majoră acordată faptelor constatate. Materia-

le însă nu sînt pur constatative. Articolele raidului-anchetă sînt organizate în jurul unei idei comune: cum se asigură în lecțiile politice împletirea problemelor teoretice cu sarcinile concrete ale producției. Redacția ziarului uzinal a invitat, de altfel, ca un propagandist să scrie pe această temă un articol mai amplu. Paginarea sa în cadrul raidului-anchetă nu distonează.

Concluzia acestui raid-anchetă reiese clar din însuși conținutul articolelor și notelor publicate: sînt condiții pentru ca învățământul de partid de la uzina „1 Mai” din Ploiești să se desfășoare la un nivel mai înalt.

Pe teme de educație

Urmărim cu mult interes apariția în numeroase ziare din țară a unor rubrici care își propun să se ocupe îndeaproape de probleme educative, contribuind astfel la formarea și statornicirea tot mai trainică în conștiința oamenilor a trăsăturilor moralei noi, socialiste.

Semnificativă în acest sens este rubrica „Pe teme de educație” care apare în ziarul „FLAMURA ROȘIE” din Reșița.

Îndreptînd ascuțișul foiletoanelor sale împotriva manifestărilor înapoiate, a actelor de indisciplină, tendinței de chiul sau chiar a faptelor antisociale, ziarul militează pentru întărirea curentului de opinie și orientarea sa pe o linie combativă, corespunzătoare sarcinilor politico-educative actuale.

Într-un articol publicat recent (24 martie 1962), ziarul reșițean manifestă o deosebită grijă față de

soarta unui elev de la Școala medie din Anina. Greșit îndrumat în familie și, mai tîrziu, de colectivul sportiv din care făcea parte, tentat de cîștiguri ușoare, tînrul Lang Hardtmuth a părăsit școala. Cu ce drept — se întrebă ziarul — e abătut acest elev de la drumul învățării și îndemnat să devină un om fără nici o calificare, de profesie „fotbalist”? Concluzia e clară: soarta acestui elev nu poate fi privită cu indiferență.

Într-un alt număr al ziarului „Flamura roșie” (7 martie 1962) tot la rubrica „Pe teme de educație” s-a publicat articolul: „Cum ajută părinții copilul în rezolvarea temelor de clasă”. Autoarea — învățătoarea Ciubotaru Ecaterina — ridică cîteva probleme educative, privind regimul de muncă și de igienă al copilului în familie, modul de organizare a acestui regim potrivit cerințelor vîrstei.

În vizită la „Dobrogea nouă”

Mai erau multe, foarte multe file în calendarul lui 1961 cînd colectivul de redacție al ziarului „DOBROGEA NOUĂ” din Constanța a început să facă intense pregătiri pentru întîmpinarea anului 1962. La propunerea colegiului de redacție s-a discutat, amănunțit, pe secții, ce înnoiri și îmbunătățiri se pot aduce ziarului pentru ca el să poată răspunde cu cît mai mult succes și în mod operativ tuturor problemelor vieții noastre politice, economice, sociale și culturale. S-au întocmit planuri concrete, defalcate pe trimestre și pe luni. Astfel, s-au introdus în „Dobrogea

nouă” rubrici noi și interesante, ca „Tineretul taurin de azi, ferma de vaci de mîine” (rubrică la care au fost antrenați să scrie o serie de specialiști de la Stațiunea Zonală Complexă a Dobrogei), „Să învățăm de la vecini” (în legătură cu gospodăriile agricole colective), „Pentru 5.000 kg porumb boabe la hectar neirigat”, „Sfatul zootehnicianului”, „Tribuna președintelui de gospodărie agricolă colectivă”, „Învățînd din experiența celor harnici”, „Cum scriem, cum interpretăm textele de brigadă” (pentru îmbunătățirea textelor brigăzilor artistice), „Munca culturală în spri-

jinul producției”, „Cronica spectacolului sătesc”.

Pentru a satisface tot mai mult setea de cunoaștere a cititorilor, redacția ziarului „Dobrogea nouă” a organizat apariția săptămînală — în fiecare sîmbătă — a unei pagini intitulată „Instructiv-Distractiv-Informativ”, care cuprinde diferite materiale, caricaturi, epigrame, curiozități tehnico-științifice, microfoiletoane, cuvinte încruciate.

Prin crearea rubricilor noi, prin împrosătarea ziarului, s-a căutat ca el să devină mai atractiv, ca materialele care apar în cadrul acestor rubrici să fie mai bine centrate pe sarcinile actuale în toate domeniile de activitate. Vechile rubrici sînt susținute, mai de parte, cu materiale în general scurte și în genuri publicistice variate. Se observă că „Dobrogea nouă” folosește cu multă frecvență carnetul, microfoletonul, notele, ancheta noastră (o rubrică specială la secțiile agrară și industrială).

Datorită menținerii unei strînse legături cu toate gospodăriile agricole colective din regiune, străduindu-se să cunoască cît mai bine frămîntările colectivităților, redacția ziarului „Dobrogea nouă” a acordat de asemenea o deosebită atenție și îmbunătățirii programelor culturale ale cîminelor, ridicării nivelului artistic al formațiilor, legăturii strînse a muncii cu cartea de problemele producției, stimulînd organizarea unor întîlniri ale colectivităților cu scriitori de cîrți tehnice. Pe de altă parte, în fiecare duminică, membri ai redacției se deplasează la sate prezentînd diferite conferințe la cîminele culturale sau făcînd parte din brigăzile științifice ale S.R.S.C.-ului.

Împlinirea în anul acesta a cinci ani de la colectivizarea completă a agriculturii regiunii constituie un eveniment deosebit de important pentru întregul colectiv al ziarului „Dobrogea nouă”. Redactorul șef al ziarului, tov. Constantin Dofin, ne-a declarat că, în vederea acestui eveniment, redacția și-a propus ca, în lumina Hotărîrii Conferinței regionale de partid, a Consfătuirii colectivităților de la București, să lupte pe toate căile pentru întărirea economico-organizatorică a gospodăriilor agricole colective, pentru îmbunătățirea activității în special în zootehnie și în legumicultură, pentru obținerea de pe suprafețe cît mai mari a unor producții medii de 5.000 kg porumb boabe la hectar, pentru ridicarea nivelului de cultură al colectivităților din regiunea Dobrogea.

DIN ACTIVITATEA CASEI ZIARIȘTILOR



Manifestare dedicată copiilor

Duminică, 1 aprilie, ora 10 dimineața...

Manifestarea consacrată celor mici a fost anunțată pentru ora 11, însă copiii își fac apariția la Casa Ziariștilor cu o oră înainte. Ei se împrietenesc repede, comentează programul care va avea loc și așteaptă în liniște.

Iată, a venit artista emerită Silvia Chicoș, se fac pregătiri a intra „în scenă” găinușa harnică și alte... păsări din spectacolul de păpuși al Teatrului „Tândărică”.

Copiii îmbujorați la față, purtând — cei mai mulți dintre ei — strălucitoarea cravată de pionier, sînt nespuse de curioși să afle cît mai multe din ceea ce se petrece în culise.

Programul se deschide cu doi „artiști” copii. Micii Daniela și Eugen N. Stroe interpretează cuplete

vesele. Apoi își dă concursul Aurel Giroveanu. A venit anume să cînte la pian copiii melodii din creația sa, scrise pentru ei. Melodiile acestea sînt interpretate, cu talentul cunoscut, de către artista emerită Silvia Chicoș. Ea vorbește apoi copiilor, le spune glume și se interesează de felul cum se comportă ei acasă și la școală. „Examinarea” se termină cu rezultate excelente.

Și programul continuă: apar copii de la școala de muzică nr. 5, participanți la festivalul republican al școlilor și institutelor de artă, copii din formațiunea de balet a Teatrului Național „I. L. Caragiale”. Și, în sfîrșit, apare, plină de pitoresc și de haz, „Găinușa harnică”.

Totul i-a interesat pe copii, i-a pasionat chiar. Aplauze puternice au răsplătit pe toți cei care și-au dat concursul în cadrul acestei reușite manifestări dedicate copiilor.

Manifestări cultural-artistice la Casa Ziariștilor

● Duminică, 25 februarie, a avut loc un concert de muzică ușoară prezentat de orchestra și soliștii brigăzii artistice a uzinelor „23 August” din Capitală. Orchestra a fost dirijată de Dumitru Morcovescu și a avut soliști vocali pe Otilia Crăciun și Rodica Ținețeanu. Prezentări și momente vesele: Alexandru Tighel și Petre Bocar.

● Programul de duminică, 4 martie 1962, intitulat „Mărțișoare... mărțișoare” a fost interpretat de Gică Petrescu, Sorina Dan, Lavinia Slăveanu, Mady Bazac. A acompaniat orchestra Petre Munteanu.

● În cinstea „Zilei femeii”, duminică, 11 martie, a fost alcătuit un program special, în cadrul căruia I.I.S. „Arta Modei” a prezentat o serie de modele pentru primăvară și vară. Programul de estradă care s-a desfășurat în acest timp a cuprins pe Mircea Crișan, Sorina Dan, Roxana Matei, Gabi Pascu.

● Duminică, 18 martie, s-au prezentat selecțiuni din spectacolul de estradă „Și în glumă și în serios” de N. Stroe și N. Kaner, la care și-au dat concursul: artistul emerit N. Stroe, Didi Ionescu, Ala Băianova, Rolanda Camin, Mihaela Cotaru, George Nițulescu, Victor Negoescu și compozitorul Eugen Cerbu.

● Invitat la Casa Ziariștilor, compozitorul Nicolae Kirculescu, artist emerit, a vorbit duminică 25 martie despre noile sale lucrări, prezentînd apoi la pian și în interpretarea cîntăreților Dorina Drăghici, artistă emerită, și Gică Petrescu un număr de frumoase melodii din creația sa bogată.

● În seara de 1 aprilie a concertat o formație de mandoline condusă de Leonid Gudzichievici. Soliștii concertului au fost: Dorothea Palade-Melinte, de la Teatrul de Operă și Balet al R.P. Romîne, laureată a concursului „George Enescu”, Victoria Gudzichievici de la Radioteleviziune, Constantin Drăghici de la Teatrul de Stat de Operă. De asemenea și-a dat concursul, la pian, compozitorul Teodor Sibiceanu.

НАША ПЕЧАТЬ

Журнал Союза журналистов РНР

Год VII — № 3-4 (71-72) 1962 г. Март-апрель

СОДЕРЖАНИЕ

ВАЖНЫЙ ОПЫТ В ОБЛАСТИ ПЕЧАТИ

Журналисты с воодушевлением участвуют в завершении процесса коллективизации сельского хозяйства

Накануне 50-летия „Правды“

ДИСКУССИИ

Думитру Попеску — Квалификация

Фл. Някшу — Интересный разговор

Вирджил Петреску — На собственных крыльях

НАША АНКЕТА: БОРЬБА МЕЖДУ НОВЫМ И СТАРЫМ

Отвечают: *Акад. К. И. Гулиан*, директор Института философии Академии РНР;

Думитру Сибиану, председатель профсоюзного комитета завода „Семэнэтоаря“

Александру Войтиневич, председателъ Верховного суда РНР

Еуджен Барбу — Каждая газета — сад

Думитру Мăциăсан — Газете „Лупта ЧФР“ исполнилось 30 лет

Адриан Стойка — Заметки о „круглом столе“

Производственное совещание в Союзе журналистов (Встреча журналистов с архитекторами и инженерами)

Гизела Барабаш — „Рентгеновский глаз“ завода Т. Опря — Богатый материал из жизни наших сел

Юлия Хорват — Оценка за трудовым

Посещение нашей страны делегацией Союза журналистов СССР

В. Серджиу — Книга двух венгерских журналистов о Румынии

Петре Георгиу и Мирча Патрику — Задачи рабочего коллектива — задачи редакции

Ион Тяшкă — В гущу вопросов

Александрина Ромоча — Я люблю писать
Международный калейдоскоп — Редакционные вопросы — Заметки и комментарии — О деятельности Дома журналистов

OUR PRESS

Review of the RPR Union of Journalists

7th year, Nos. 3—4 (71—72) March—April 1962

CONTENTS

AN IMPORTANT EXPERIENCE FOR JOURNALISTS

The Journalists' Enthusiastic Participation in the Completion of Agricultural Collectivization

DISCUSSIONS

Dumitru Popescu: Qualification.

F. Neacșu: An Interesting Discussion.

Virgil Petrescu: On Wings of Its Own.

OUR INQUIRY: THE STRUGGLE BETWEEN THE NEW AND THE OLD

Replies by:

Academician C. I. Gulian, Director of the Institute of Philosophy of the R.P.R. Academy, *Dumitru Sibianu*, Chairman of the Trade Union Committee of the „Semănațoarea“ Works, and *Alexandru Voitinovici*, President of the Supreme Court R.P.R.

Eugen Barbu: Every Paper A Garden.

Dumitru Măciăsan: The 30th Birthday of the Paper „Lupta C.F.R.“.

Adriana Stoica: Notes on a „Round-Table Conference“.

A Meeting at the Union of Journalists (between architects, engineers and journalists)

Gizela Barabas: The „X-Ray Eye“ of the Mill. *T. Oprea*: Rich Sources from the Life of Our Villages.

Iulia Horvath: The Work-Day Unit Tells.

Visit of a Delegation of the U.S.S.R. Union of Journalists in Rumania

V. Sergiu: A Book About Rumania Written by Two Hungarian Journalists.

Petre Gheorghiu and Mircea Patrîchi: The Tasks of the Collective Are Those of the Editorial Staff.

Ion Teacă: In the Centre of the Problem.

Alexandrina Romocea: I Like To Write.

What's New Abroad — Editorial Preoccupations — Notes and Comment — From the Activity of the Journalists' House.

COLEGIUL DE REDACȚIE: **Const. Antip** (redactor șef), **Antal Albert**, **C. N. Constantiniu**, **Ion Felea**, **Nestor Ignat**, **Vasile Iosipescu**, **Nicolae Moraru**, **Octavian Paler**, **Alexandru Popescu**, **Ilie Rădulescu**, **Al. N. Trestieni**

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: București, Calea Victoriei, 163, Telefon: 15.21.02

Abonamentele se primesc de către difuzorii de presă din întreprinderi, instituții și de la sate, factorii poștali și oficiile poștale. Revista se găsește de vânzare la chioșcurile difuzării presei

Tiparul executat sub com. nr. 1661 în Întreprinderea Poligrafică nr. 2, București, str. Brezoianu nr. 23—25

P11-583

P 11 583



PRESA *noastră*

1-5

1962

REVISTA UNIUNII
ZIARIȘTILOR DIN R.P.R.

CUPRINS :

Un mare sfat al poporului

50 DE ANI DE LA APARIȚIA „PRAVDEI“ LENINISTE

Salutul adresat de tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej ziarului „Pravda“.

Adunarea festivă consacrată celei de-a 50-a aniversări a ziarului „Pravda“. — Cuvîntarea tov. Ștefan Voicu. — Telegrama adresată de Uniunea Ziariștilor din R.P.R. Uniunii Ziariștilor din U.R.S.S.

Acad. Mihai Beniuc: Cuvîntul „Pravdei“ leniniste.

B. I. Ivanov: Așa a luat ființă „Pravda“.

N. Krujkov: Golubovka — 22.

Const. Antip: Un glorios drum de luptă...

I. Felea: „Pravda“ și mișcarea muncitorească din România.

Nicolae Tăutu: PRAVDA (versuri)

Al. Stark: „Ne aflăm la redacția „Pravdei“...“

Victor Bîrlădeanu: Ambasadorii „Pravdei“.

V. Nicorovici: Cu pravdiștii la un pahar de ceai.

Haralamb Zincă: Tinerețe veșnică.

D. Lăzăroiu: Întîlniri cu „Pravda“.

DISCUȚII

Valentin Cîmpeanu: Pornind de la viață.

Ernst Breitenstein: Să începem de la sarcinile și necesitățile ziarului.

ANCHETA NOASTRĂ: LUPTA DINTRE NOU ȘI VECHI

Răspund :

Conf. univ. Paul Popescu-Neveanu.

Ștefan Dumitrescu, directorul Fabricii de rulmenți din Bîrlad.

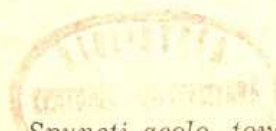
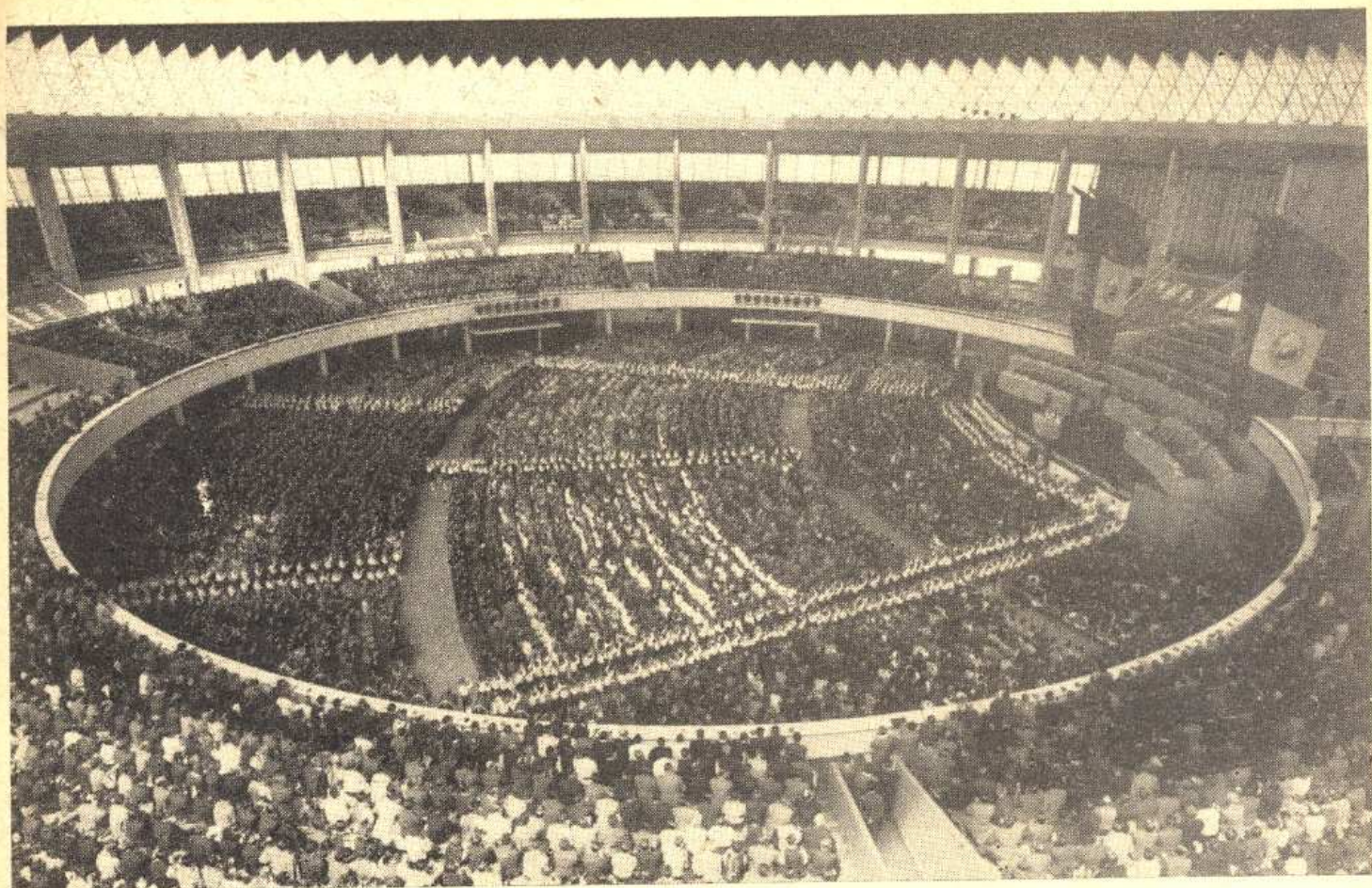
C. Firănescu: Pagina externă a ziarului „Înainte“

Eugen Luca: America văzută de aproape

Din activitatea Uniunii Ziariștilor din R.P.R.

V. Grădinaru: Start în activitatea clubului sportiv al presei.

Coperta: foto — A. Ponomarenko



Spuneți acolo, tovarășilor colectiviști, că aci ați găsit laolaltă, întruniți în același gând de propășire a patriei, colectiviști din toată țara, muncitori din uzine și fabrici, intelectuali, și că ați simțit marea forță de neinvins pe care o reprezintă poporul nostru astfel întrunit, sub conducerea înțeleaptă a partidului.

Să o spuneți ca să o simtă și să o țină minte și copiii voștri !

GHEORGHE GHEORGHIU-DEJ

(Din cuvântarea la încheierea discuției generale a lucrărilor Sesiunii extraordinare a Marii Adunări Naționale din 27—30 aprilie 1962).

UN MARE SFAT AL POPORULUI

Intregul popor a trăit cu emoție momentul în care, în acele zile de sfârșit de aprilie, aleșii săi în Marea Adunare Națională, împreună cu cei unsprezece mii de invitați, într-un puternic entuziasm, au dezbătut bilanțul cuprinzător al strălucitelor victorii obținute de țara noastră pe drumul construcției socialiste, au consfințit un mare eveniment istoric: terminarea colectivizării agriculturii, victoria definitivă a socialismului în Republica Populară Română. Această victorie a ridicat pe o treaptă mai înaltă alianța muncitorească-țărănească și unitatea moral-politică a întregului popor.

S-a confirmat strălucit justețea politicii partidului. Aplicând creator la condițiile țării noastre planul cooperatist al lui Lenin, învățând din bogata experiență a Partidului Comunist al Uniunii Sovietice în construcția socialistă la sate, partidul a desfășurat o muncă îndelungată și răbdătoare pentru a convinge țărănimea muncitoare să-și unească micile gospodării în mari gospodării agricole colective. Munca desfășurată pentru lămurirea și convingerea țărănimii a luat caracterul unei acțiuni mai largi acțiuni politice și organizatorice ale partidului.

În cadrul acestei munci politice și-a adus contribuția sa și presa. Chiar numai simpla răsfoire a paginilor ziarelor noastre ne demonstrează că presa a oglindit grăitor și a sprijinit întreaga desfășurare a procesului de transformare socialistă a agriculturii, a reflectat ritmul impetuos pe care l-a luat trecerea țărănimii, sub conducerea partidului, pe calea muncii laolaltă, cale ară-

tată de minunată noastră clasă muncitoare, forța conducătoare a societății. Satul „pitoresc”, „viața patriarhală” a țărănimii care pe vremuri formau calul de bătaie al presei burgheze au dispărut pentru totdeauna din paginile presei. Eroul reportajelor, subiectul cel mai actual și cel mai interesant din viața satelor, a devenit țărănimea nouă, munca plină de avânt pe ogoare. „Veniți alături de noi”, „Pe drumul luminos al gospodăriei colective”, „Viață nouă în sat la noi” — sînt citeva din titlurile rubricilor permanente susținute în multe ziare din țară. Prin ele, indemnul partidului ajungea în casele tuturor, lămurea, convingea.

Încadrîndu-se în activitatea larg desfășurată de partid la sate în această perioadă, ziarele au mobilizat cele mai bune forțe redacționale, au creat colective cu sarcini speciale afectate muncii în sectorul agricol. Consfăturile cu corespondenții permanenți ai ziarelor și cu cei voluntari pe cele mai actuale teme agrare, cele cu membrii gospodăriilor agricole colective, organizarea echipelor mobile de agitație și propagandă la sate, scrierea și tipărirea foilor volante, a afișelor și pliantelor, fotomontajelor și fluturașilor precum și alte forme asemănătoare au constituit arme puternice în arsenalul de luptă al partidului pe frontul larg deschis pentru învingerea vechiului și triumful noului în agricultură.

Victoria socialismului la sate va exercita o puternică înfrîngere asupra vieții social-economice a țării, va da un puternic avînt muncii creatoare a poporului nostru. Sîntem în plină desfășurare a desăvîrșirii construcției socialismului. Ziariștii, aflați în inima iaptelor, a evenimentelor, participă cu entuziasmul specific profesiei lor nobile, cu toate forțele și cunoștințele lor, la munca plină de pasiune și elan revoluționar depusă de întregul popor pentru a face patria mai fericită, mai îmbelșugată.

Sarcini de seamă stau în fața agriculturii: creșterea continuă a producției vegetale și animale, transformarea fiecărei gospodării colective într-o unitate puternică, înfloritoare, reorganizarea conducerii agriculturii la nivelul cerințelor noii etape de dezvoltare, asigurarea cadrelor de specialiști în fiecare gospodărie colectivă, îmbunătățirea organizării și conținutului învățămîntului agricol.

Întreaga presă ia acum un nou avînt agitatoric, mobilizator și organizatoric. Eroul zilei de astăzi la sate este colectivistul, practicantul celor mai noi euceriri ale științei agricole. Acest erou se cere prezentat în toată măreția lui.

Ziariștii își au un bogal izvor de învățăminte în documentele marelui sfat al poporului, care a consfințit victoria socialismului la sate. Presa este datoră ca, printr-o muncă vie, prin noi și noi inițiative publicistice, să oglindească și să susțină traducerea în viață a sarcinilor puse în aceste istorice documente, să urmărească cum se înlăptuiesc opiniile și propunerile juste exprimate de vorbitorii care s-au perindat la tribuna Marii Adunări Naționale: președinți de gospodării agricole colective, mecanizatori și directori de gospodării agricole de stat, agronomi și cercetători, reprezentanți străluciți ai intelectualității, activiști de partid și de stat.

Răspîndind neobosit cuvîntul partidului, presa va milita pe mai departe pentru propășirea noului, pentru înflorirea scumpei noastre patrii — Republica Populară Română.

50 DE ANI

DE LA APARIȚIA „PRAVDEI“ LENINISTE

SALUTUL ADRESAT DE TOVARĂȘUL GHEORGHE GHEORGHIU-DEJ ZIARULUI „PRAVDA“

*P*artidul Comunist al Uniunii Sovietice, poporul sovietic, sărbătoresc a 50-a aniversare a „Pravdei“ leniniste. Această aniversare este marcată de toate partidele comuniste și muncitorești frățești, de popoarele țărilor socialiste, de oamenii muncii de pretutindeni.

Înalt exemplu pentru întreaga presă comunistă, „Pravda“ este purtător de cuvânt credincios al politicii Partidului Comunist al Uniunii Sovietice și a statului sovietic, tribună a ideilor marxism-leninismului, inflăcărat luptător pentru victoria comunismului și păcii, pentru eliberarea și independența națională a popoarelor subjugate, pentru democrație și progres social.

Cunoscută muncitorilor revoluționari, comuniștilor din România, încă din anii întunecați ai ilegalității, „Pravda“ ducea vestea mărețelor victorii ale primului stat socialist din istoria omenirii. Ea are cititori și prieteni în întreaga lume, bucurându-se, ca și la noi în țară, de un mare prestigiu și de o meritată considerație.

Urăm colectivului redacțional al „Pravdei“, tuturor lucrătorilor ei, noi succese în îndeplinirea misiunii de cinste ce le este încredințată de partid, iar tuturor oamenilor sovietici — noi și strălucite victorii în construirea comunismului.

**ADUNAREA
FESTIVĂ
consacrată
cele
de-a 50-a
aniversări
a**



ZIARULUI „PRAVDA”

Vineri, 5 mai a.c., în sala de marmură a Casei Scînteii a avut loc adunarea festivă a ziaristilor din Capitală consacrată celei de-a 50-a aniversări a ziarului „Pravda”.

Au participat zariști din presa centrală, corespondenți voluntari ai presei, muncitori din întreprinderile bucureștene.

Au participat de asemenea zariști sovietici aflați în țara noastră, precum și corespondenți ai presei străine.

Adunarea a fost deschisă de tovarășul Valeriu Pop, redactor-șef adjunct al ziarului „Scînteia”.

Despre lupta dusă timp de 5 decenii de ziarul „Pravda”, sub conducerea C.C. al P.C.U.S., pentru socialism și comunism, pentru pace și fericirea popoarelor, a vorbit tovarășul Ștefan Voicu, membru al C.C. al P.M.R., redactor-șef al revistei „Lupta de clasă”.

★

La sărbătorirea celei de-a 50-a aniversări a ziarului „Pravda” au fost invitați la Moscova redactori-șefi ai organelor partidelor comuniste, muncitorești și democratice și numeroși zariști din diferite țări.

Din R. P. Română au participat, ca invitat al ziarului „Pravda”, tov. Th. Marinescu, redactor-șef al ziarului „Scînteia”, iar ca invitat al Uniunii Zariștilor din U.R.S.S., tov. Dinu Hervian, secretar general al Uniunii Zariștilor din R.P.R.

CUVÎNTAREA TOVARĂȘULUI ȘTEFAN VOICU

La începutul cuvîntării sale, tovarășul Ștefan Voicu a arătat că ziaristii din țara noastră sărbătoresc cu un sentiment de caldă bucurie glorioasă aniversarea a unei jumătăți de veac de la apariția primului număr al „Pravdei” leniniste. Această aniversare — a spus el — este scumpă tuturor partidelor comuniste și muncitorești, popoarelor țărilor socialiste, oamenilor muncii din lumea întreagă; ea este scumpă ziaristilor comuniști de pretutindeni.

Întreaga istorie a „Pravdei” este nemijlocit legată de eroica istorie a gloriosului Partid Comunist al Uniunii Sovietice; de-a lungul a cinci decenii de activitate „Pravda” și-a cîștigat neîmurmurita dragoste și prețuire a mișcării comuniste internaționale, ca puternică armă ideologică a partidului creat și educat de Lenin. Ea este privită cu stimă de întreaga omenire progresistă care vede în presa sovietică cea dintîi presă liberă din istorie, o presă de un fel nou, pusă în slujba adevărului, servind cu pasiune cauza izbăvirii oamenilor muncii de orice exploatare și asuprire, cauza colaborării și frăției între popoare.

Pentru noi, lucrătorii presei de partid din România — a spus vorbitorul — ca și pentru ziaristii comuniști de pretutindeni, „Pravda” reprezintă întruchiparea vie a ziarului leninist, un strălucit model de internaționalism proletar, de luptă consecventă, înflăcărată, pentru triumful ideilor marxist-leniniste, pentru eliberarea și independența națională a popoarelor subjugate, pentru cauza comunismului și păcii în toată lumea.

De la primul număr al „Pravdei” — a continuat vorbitorul — Vladimir Ilici Lenin a fost conducătorul ei ideologic, șeful redacției. Articolele lui Lenin, scrisorile adresate de el redacției, indicațiile și sfaturile sale au călăuzit pe „pravdiști”, au constituit cel mai puternic ajutor în organizarea și îndrumarea mișcării muncitorești revoluționare ruse, au călît în spiritul bolșevismului o întreagă generație de muncitori revoluționari.

Ceea ce caracterizează în primul rînd presa sovietică în frunte cu „Pravda” și face din ea arma cea mai ascuțită și mai puternică a partidului este spiritul ei de partid, imprimat de Lenin, cu toată fermitatea, de la primele începuturi ale presei comuniste.

Din spiritul profund partinic al presei sovietice izvorăște înaltul ei nivel ideologic, caracterul ei cu adevărat popular, de masă, munca ei perma-

nență pentru educarea comunistă a oamenilor muncii, intransigența față de dușmanii poporului muncitor, dragostea de oameni și de adevăr.

După ce a înfățișat contribuția adusă de „Pravda” la victoria Marii Revoluții Socialiste din Octombrie în construcția socialismului, cit și în Marele Război de Apărare a Patriei, vorbitorul a spus:

Rolul și însemnătatea „Pravdei”, presei sovietice, au crescut și mai mult după Congresul al XX-lea al P.C.U.S., ca propagandist, agitator și organizator colectiv al maselor. Lichidarea cultului personalității lui Stalin, munca neobosită depusă de P.C.U.S., de Comitetul său Central, în frunte cu tovarășul N. S. Hrușciiov, pentru restabilirea normelor leniniste ale vieții de partid și de stat, pentru lărgirea continuă a democrației socialiste, au dat un avînt imens activității creatoare a partidului și poporului, au stimulat inițiativa maselor. În aceste condiții a crescut mult rolul presei sovietice în viața social-politică a țării.

Vorbitorul a relevat înalta prețuire pe care P.C.U.S., Comitetul său Central, o acordă muncii lucrătorilor din presa sovietică. Întărind această înaltă apreciere dată presei de partid, Comitetul Central al P.C.U.S. a chemat poporul, în ultimii ani, să dezbătă în paginile presei sovietice cele mai importante probleme ale conducerii de stat.

Cu viu interes au fost urmărite în țara noastră, ca și în toate țările globului, numeroasele articole și numere speciale consacrate de „Pravda” noului Program al P.C.U.S., adoptat de Congresul al XXII-lea, program de imensă însemnătate internațională, denumit pe drept cuvînt Manifestul Comunist al epocii contemporane. Conținutul principal al „Pravdei”, al presei sovietice, este mobilizarea oamenilor sovietici la lupta pentru îndeplinirea hotărîrilor Congresului XXII, concentrîndu-se atenția principală asupra problemelor esențiale ale construirii comunismului — crearea bazei tehnico-materiale a comunismului, afirmarea și desăvîrșirea relațiilor sociale comuniste, educarea omului nou.

Este plină de învățăminte pentru noi — a spus vorbitorul — măiestria cu care „Pravda” redă avîntul creator al milioanele de oameni, inițiativa și entuziasmul lor în întrecerea socialistă pentru îndeplinirea înainte de termen a planurilor economice, cum orientează energia inepuizabilă a maselor populare spre înlăptuirea marelui pro-

gram de construire a societății comuniste.

Studierea temeinică a realității îi dă posibilitate să sesizeze noul pretutindeni unde se ivește ca rezultat al activității creatoare a maselor, să militeze cu neobosită combativitate pentru a-i deschide drum larg, să organizeze pe scară uriașă răspîndirea experienței înaintate, apreciînd de fiecare dată faptele de pe teren în lumina necesităților construcției comuniste.

„Pravda” poate cuprinde întregul front gigantic al construcției comuniste, avîntul nemaiîntîlit al activității politice și în muncă a maselor, pentru că, îndeplinindu-și cu cinste marile ei rol organizator, a știut să grupeze în jurul redacției o armată activă și devotată de corespondenți și colaboratori din cîmpul muncii.

Presa sovietică a devenit cea mai mare tribună politică a întregului popor, una din formele participării directe a maselor populare la conducerea treburilor obștești.

Una din principalele trăsături ale „Pravdei”, importantă nu numai pentru oamenii sovietici, dar și pentru întreaga mișcare comunistă mondială, este tratarea profundă și creatoare a problemelor legate de învățătura marxist-leninistă, ogîndind uriașa activitate teoretică desfășurată de P.C.U.S., de Comitetul său Central, care a îmbogățit și îmbogățește mereu tezaurul ideologiei marxist-leniniste, potrivit noilor cerinți ale vieții în epoca actuală de dezvoltare a societății.

Presa sovietică în frunte cu „Pravda” — a spus în continuare tov. Ștefan Voicu — este pentru presa noastră de partid, ca și pentru presa comunistă internațională, un exemplu de combativitate în apărarea purității ideologice, împotriva ideologiei burgheze. De neprețuit este contribuția pe care „Pravda” o aduce luptei pentru întărirea continuă a unității lagărului socialist și a mișcării comuniste mondiale pe baza principiilor internaționalismului proletar. Lupta împotriva războiului imperialist, pentru pace, pentru dezarmare, pentru triumful principiilor colaborării internaționale a constituit linia permanentă, neabătută, a activității „Pravdei” de la primele numere și pînă în zilele noastre. Ea militează neobosit pentru ideea nobilă, realistă, plină de încredere în forțele progresului și păcii, că în epoca actuală nu există o inevitabilitate fatală a războaielor, că omenirea poate fi ferită de cataclismul unui conflict mondial termonuclear.

„Pravda“ și întreaga presă sovietică demască pas cu pas uneltirile agresive ale imperialismului interesat în continuarea cursei înarmărilor, în ațîțirea psihozei războinice.

În continuare, vorbitorul s-a referit la influența pe care a avut-o ziarul „Pravda“ asupra luptei clasei muncitoare din țara noastră împotriva regimului burghezo-moșieresc, împotriva ocupației hitleriste, pentru eliberarea patriei. El a arătat că muncitorii revoluționari din România, comuniștii români au cunoscut și au iubit „Pravda“ încă de la apariție și au sorbit din paginile ei noi puteri de luptă în anii întunecați ai ilegalității. Astăzi — a continuat vorbitorul — presa și publicațiile periodice sovietice și, în primul rînd „Pravda“, se bucură la noi de o răspindire largă, difuzându-se în rîndurile cadrelor de partid și de stat, lucrătorilor de pe frontul ideologic, celorlalți oameni ai muncii un tiraj regulat de aproape 250.000 de exemplare.

Lucrătorii presei noastre de partid — a spus tov. Ștefan Voicu — asemenea ziaristilor comuniști din întreaga lume, au privit și privesc presa sovietică, în frunte cu „Pravda“, drept un luminos exemplu în activitatea lor. Presa noastră comunistă se mîndrește de a fi fost, în decursul întregii sale existențe, credinciosul purtător de cuvînt al partidului. Prin parținutatea ei, prin devotamentul fără margini față de interesele poporului, ea și-a cîștigat, pe merit, încrederea și dragostea maselor.

Conducerea de către partid reprezintă legea de nestrămutat a presei noastre, izvorul tuturor succeselor ei. Progresele realizate în activitatea presei noastre se datoresc conducerii și îndrumării ei de zi cu zi de către C.C. al Partidului, de către tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej personal. Nu există cîste mai mare pentru presa noastră decît de a contribui prin scrisul ei la

vasta activitate creatoare desfășurată de întregul popor pentru a da viață mărețului program al desăvîrșirii construcției socialiste.

Hotărîrile plenarei C.C. al P.M.R. din aprilie 1962, Raportul prezentat de tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej la Sesiunea extraordinară a Marii Adunări Naționale care au consacrat victoria istorică a poporului nostru — încheierea colectivizării agriculturii — constituie pentru presa noastră un atotcuprinzător program de activitate.

Cea mai fierbinte năzuință a presei noastre, a lucrătorilor ei, este de a contribui din toate puterile la aplicarea neabătută a politicii partidului.

În încheiere vorbitorul a transmis în numele tuturor ziaristilor din R. P. Romîna un fierbinte salut glorioasei presei sovietice, în frunte cu „Pravda“, urîndu-i noi și strălucite succese, sub steagul atotbiruitor al marxism-leninismului, pentru victoria cauzei comunismului și a păcii.



Aspect de la ședința festivă a ziaristilor din Capitală, consacrată celei de-a 50-a aniversări a ziarului „Pravda“

TELEGRAMA

ADRESATĂ DE UNIUNEA ZIARIȘTILOR DIN R. P. R.
UNIUNII ZIARIȘTILOR DIN U. R. S. S.

Dragi tovarăși,

Cu prilejul împlinirii a 50 de ani de la apariția „Pravdei“, noi, ziariștii din Republica Populară Română, vă trimitem vouă, ziariștii sovietici — ortaci încercați ai partidului făurit de Lenin, salutul nostru înflăcărat.

„Pravda“ este la a 50-a sa aniversare: o aniversare glorioasă în pragul comunismului. Drumul parcurs de „Pravda“ timp de o jumătate de veac reprezintă un titlu de mândrie pentru presa sovietică, pentru presa comunistă și progresistă din lumea întreagă. „Pravda“ a adus o contribuție eminentă la înfăptuirea celei mai de seamă revoluții din istoria omenirii: Marea Revoluție Socialistă din Octombrie. Ca purtător de cuvânt hotărât al marelui Partid Comunist al Uniunii Sovietice, a îndeplinit un rol de cea mai mare însemnătate ca propagandist, agitator și organizator colectiv în procesul de radicală transformare a vechii Rusii într-o patrie liberă și înfloritoare, într-o țară cu o economie socialistă dezvoltată, cu o cultură înaintată, într-un stat al întregului popor, care construiește cu succes comunismul. După cum întotdeauna „Pravda“ a dus cuvântul partidului în mase, asemenea și astăzi ea își îndeplinește marea menire purtând în rândurile maselor largi mărețele idei și sarcini stabilite de cel de al XXII-lea Congres al P.C.U.S., mărețele prevederi ale noului Program al P.C.U.S. menit să plaseze Uniunea Sovietică pe orbita comunismului.

Privirile oamenilor muncii din toată lumea se îndreaptă cu admirație spre epocalele realizări ale Uniunii Sovietice. Popoarele lumii se inspiră din experiența și succesele ei, sprijină cu toată căldura lupta ei pentru pace, pentru un viitor fericit al întregii omeniri. Presa sovietică, în frunte cu „Pravda“, poartă cu strălucire în lume mesajul marelui umanism care însuflețește întreaga activitate a popoarelor sovietice, a guvernului sovietic, a Partidului Comunist al Uniunii Sovietice.

Presa și ziariștii din România au în presa sovietică, în frunte cu „Pravda“, în gazetarii sovietici, un exemplu strălucit de devotament față de cauza construirii socialismului și comunismului, față de ideile marxism-leninismului, o pildă de principialitate, de fermitate politică, de ținută ideologică și de măiestrie gazetărească. Studiarea experienței presei sovietice, întâlnirile și schimbul de idei cu ziariștii sovietici, au fost întotdeauna un prețios ajutor în munca noastră.

În comunitatea țărilor socialiste succesele și sărbătorile sînt comune. De aceea, alături de voi, dragi tovarăși, spunem :

Trăiască „Pravda“ leninistă !

Trăiască presa sovietică !

Cu prilejul celei de-a 50-a aniversări glorioase a „Pravdei“, în numele întregii prese din România, al tuturor slujitorilor ei, vă transmitem felicitările noastre frățești și cele mai călduroase urări de noi și noi succese în muncă !

COMITETUL DE CONDUCERE
AL UNIUNII ZIARIȘTILOR
DIN
REPUBLICA POPULARĂ ROMÂNĂ



Cuvîntul „Pravdei“ leniniste

Acad. MIHAI BENIUC

Președintele Uniunii Scriitorilor
din R. P. R.

S-au împlinit cincizeci de ani de cînd la 5 mai, (22 aprilie) 1912, din inițiativa muncitorilor din Petersburg a apărut întîiul număr al ziarului „Pravda“. De atunci și pînă astăzi „Pravda“ a fost an de an rampa de unde și-a luat zborul cuvîntul leninist, de unde ideile lui Lenin, realizatorul bazelor celor mai trainice din istoria omenirii, bazele comunismului, și-au luat zborul purtate de vîntul revoluției ca niște semințe, peste munți și mări, în toată lumea. Ceea ce pe atunci era numai vis și ideal s-a schimbat tot mai mult în realitate, ceea ce în inima proletariatului rus însușit la luptă de Lenin și catapultat în univers de paginile „Pravdei“ era numai speranță, astăzi a devenit certitudine.

Oglindă fidelă a revoluției în etapele ei și înainte și după Marea Revoluție Socialistă din Octombrie 1917, „Pravda“ a răsfrînt mereu peste proletariatul lumii uriași snopi de lumină, care au făcut să capete întruchipare, să se închege în linie suitoare drumul către viitor al omenirii. De acest drum vorbesc astăzi și sputnicii sovietici care-și înscriu orbitele mișcării lor printre astre.

Iar sămînța leninismului rodește tot mai mult și mai bogat pe planeta noastră în inima popoarelor iubitoare de pace și progres, căci ideile lui Lenin însemnează pace între popoare, progres uman și bunăstare prin muncă cinstită pentru toți.

Cu prilejul împlinirii a 50 de ani de la apariția gloriosului ziar leninist „Pravda”, publicăm mai jos articolele: „Așa a luat ființă „Pravda” de B. I. Ivanov, și „Golubovka — 22” de N. Krujkov, — primite, la solicitarea noastră, din partea redacției revistei „Sovetskaia peçali”, organul central al Uniunii Ziariștilor din U.R.S.S.

AȘA A LUAT FIINȚĂ „PRAVDA”

B. I. IVANOV

Din ziua în care a luat ființă „Pravda” și pînă la suspendarea ei — 8 iulie 1914, am fost în strînsă legătură cu redacția. Nu eram încadrat la ziar în înțelesul de azi al acestui cuvînt, dar în primul număr al „Pravdei”, acolo unde se află lista colaboratorilor, există și numele meu. Lista s-a tipărit în ordine alfabetică și lingă numele meu se află un nume scump și drag, cunoscut tuturor — „N. Ilin”. Era pseudonimul lui V. I. Lenin, redactor, organizator și colaborator al „Pravdei”.

Perioada care a precedat apariția „Pravdei” a fost pe larg comentată în presa noastră. Aș vrea să amintesc numai faptele cele mai de seamă și unele amănunte caracteristice.

În timpul Conferinței de la Praga, care s-a ținut sub conducerea lui Vladimir Ilici, a avut loc o consfătuire specială, la care s-a hotărît să se editeze la Petersburg un cotidian muncitoresc de masă legal. Cînd s-a întîlnit cu Poletaev la Leipzig, V. I. Lenin s-a înțeles cu acesta asupra detaliilor editării ziarului, a cărui apariție fusese stabilită pentru primăvara anului 1912.

La 10 decembrie 1911, publicația bolșevică „Zvezda” scria: „N-ar fi oare mai bine ca această colosală energie... să fie îndreptată spre un obiectiv de primă urgență: editarea unui cotidian muncitoresc? Un ziar nu e un palat. Dacă va fi închis în cartierul Viborg, o să mutăm redacția în Vasilievski ostrov... Puneți în acțiune energia voastră și ziarul va fi creat în timpul cel mai scurt”.

La 15 ianuarie 1912, muncitorul Pavel Pogulianski a trimis la „Zvezda” două ruble. Aceasta era prima depunere la fondul „Pravdei”. A urmat imediat o ploaie de rezoluții și de donații. Muncitori de toate categoriile s-au unit în hotărîrea lor de a crea un ziar muncitoresc cu orientare bolșevică.



Autorul articolului de față, Boris Ivanovici Ivanov, s-a născut în anul 1887. El a început de timpuriu să muncească ca brutar și tot de timpuriu a pășit pe calea luptei revoluționare împotriva autocratiei. În 1906 B. I. Ivanov a devenit membru de partid, ducînd o intensă activitate în cadrul mișcării sindicale.

Împreună cu alți muncitori bolșevici din Petersburg, B. I. Ivanov a participat nemijlocit la înființarea ziarului „Pravda”, fiind un colaborator activ al ei.

La 5 mai 1962, cu prilejul jubileului de 50 de ani al „Pravdei”, lui B. I. Ivanov i s-a conferit înaltul titlu de Erou al muncii socialiste.

Din momentul în care au început să apară în „Zvezda” corespondențe care subliniau necesitatea editării unui cotidian muncitoresc, menșevicii au început să se agite. Văzînd că muncitorii își manifestau dorința fierbinte de a înființa un ziar, menșevicii și-au propus să culeagă roadele muncii începute de bolșevici, să tolosească avîntul maselor în scopurile lor. În ianuarie 1912 s-a constituit un așa-zis „grup de inițiativă” pentru editarea unui ziar muncitoresc, din care făceau parte somitățile lichidatoriștilor aflate în acea vreme la Petersburg. Căutînd să imprime inițiativei lor un caracter „democratic” lichidatoriștii au ținut mai multe adunări la care au pus în discuție problema unui cotidian. O dată, în februarie, am aflat despre o astfel de adunare și am hotărît să mergem și noi la ea. Venirea noastră n-a produs, firește, prea multă bucurie. Grupul nostru era alcătuit din vreo opt oameni. Eu reprezentam sindicatul brutarilor, Joinirovici — sindicatul muncitorilor din industria de prelucrare a lemnului, ceilalți reprezentau sindicatele pielarilor, croitorilor și muncitorilor constructori, clubul lui Stasiulevici. Lichidatorii erau, desigur, în majoritate.

Deschizînd adunarea, lichidatorii au vorbit mult despre necesitatea „de a veni în întîmpinarea cererilor îndreptățite ale muncitorilor” și de a înființa un ziar marxist „nefracționist”. În acest scop, chipurile inofensiv, ei propuneau să se înființeze o societate în comandită alcătuită din muncitori. Nu era greu de ghicit că sub masca imparțialității, lichidatoriștii căutau să-și subordoneze întreaga acțiune ce se ducea în vederea creării unui ziar muncitoresc și să înființeze cu sprijinul bănesc al muncitorilor un organ al lichidatorilor.

„Cînd se pune problema unui ziar muncitoresc — am declarat noi la adunare — nu se poate ca luptei făți-

se dintre două concepții, dintre bolșevism și menșevism, să i se substituie o excocherie politică. Problema creării ziarului se va rezolva nu aici, la o adunare secretă, ci în mijlocul muncitorilor, care nu vor permite unui te miri ce „grup de inițiativă” să-și asume cu de la sine putere conducerea politică a clasei muncitoare”.

Refuzînd să participe la mașinacii au părăsit adunarea, protestînd, înainte de a pleca, împotriva metodelor murdare folosite de organizații acestei adunări secrete, care, cu bună știință, nu au invitat pe reprezentanții unor sindicate și cluburi aflate în opoziție față de menșevici.

Mișcarea pentru crearea unui cotidian muncitoresc s-a dezvoltat în două direcții diferite: adepții ziarului „Zvezda”, bolșevicii, duceau o largă muncă de agitație printre muncitori pentru crearea unui ziar cu adevărat marxist; lichidatoriștii, grupați în jurul săptămînalului lor „Rabooce delo”, se pronunțau pentru înființarea unui organ „nefracționist”, fără vreo anumită caracteristică politică, după tipul unor publicații sindicale.

Foarte curînd s-a precizat atitudinea reală a muncitorilor în legătură cu această problemă.

Primul sindicat care s-a rupt categoric de lichidatoriști și a declarat că sprijină linia bolșevică a fost sindicatul brutarilor din Petersburg. Comitetul de conducere al sindicatului a

adoptat o hotărîre specială care condamna zarva făcută de lichidatoriști în jurul unui așa-zis ziar „nefracționist” și sprijinea pe de-a întregul campania pentru crearea unui ziar muncitoresc cu o linie marxistă bine precizată. Intre noi (cei din conducere) nu erau în această privință nici un fel de divergențe, așa încît rezoluția reflecta clar starea de spirit a membrilor sindicatului nostru, care cotizau activ pentru ziar și sprijineau apariția lui prin scrisori și prin cuvîntări rostite la adunări.

Hotărîrea noastră a fost urmată de rezoluțiile altor sindicate și organizații legale ale muncitorilor: sindicatul croitorilor, al muncitorilor din industria de prelucrare a lemnului, al aurarilor și argintarilor, al muncitorilor de la cartonaje, al unor cluburi muncitorești etc. În acea perioadă eu activam în cadrul secretariatului biroului ilegal al sindicatelor din Petersburg. La una din adunările noastre s-a adoptat o hotărîre pentru sprijinirea necondiționată a poziției bolșevicilor în ceea ce privește înființarea unui cotidian muncitoresc. În felul acesta însăși viața demonstra izolarea menșevicilor de mase, lipsa de popularitate a politicii lor printre muncitori.

La 15 aprilie 1912, muncitorimea din Petersburg și din întreaga Rusie și-a manifestat cu putere indignarea față de crimele de la Lena. Aceasta

a marcat începutul avîntului revoluționar din Rusia. În momentul culminant al acestui avînt revoluționar de masă a apărut „Pravda”.

În timpul evenimentelor de la Lena, depunerile de bani pentru „Pravda” au crescut mult.

Noaptea de 21 spre 22 aprilie 1) 1912. N-am unde să dorm (mă aflu în ilegalitate). Mă duc la redacția ziarului „Zvezda”. K. S. Eremeev îndeplinește funcțiile de redactor al cronicii muncitorești, redactor de noapte și redactor de serviciu. Camera lui a devenit și sediul redacției „Pravdei”. Eremeev îmi arată în tăcere cu degetul sub masă: acolo e un „pat” permanent pentru toți cei care se ascund de poliție. Nu se poate spune că o redacție ar fi un loc tocmai potrivit pentru a te ascunde, dar n-aveam ce face. În afară de aceasta, fiecare „flotant” aducea corespondențe de pe teren. Pun cele cîteva file pe care le-am adus pe masa încărcată cu manuscrise și șpalturi și mă vîr sub masă. Înainte de a adormi, îl aud pe Eremeev spunînd:

— Dăm la cules primul număr al „Pravdei”.

Mă trezește o larmă de glasuri. Unii intră, alții ies. Odaia e plină de oameni. N. G. Poletaev, membru al celei de-a 3-a Dume de Stat, se apleacă spre mine:

— Scoală, începe tipărirea „Pravdei”!

Mă scol și dau fuga în tipografie. Scara de-a lungul celor patru etaje, coridoarele și chiar tipografia sînt înțesate de oameni. Șepci, căciuli, paltoane, haine îmbibate de ulei — muncitori, muncitori, muncitori... Din mers string mîini, mă uit la fețele oamenilor. Cred că nu e nici o uzină, nici o fabrică sau altă întreprindere din Petersburg care să nu fie reprezentată aici. Și toți acești tovarăși sînt diuzori voluntari de presă. Pe geam se vede cum vin mereu alții și alții. Curtea întregă s-a umplut de oameni.

Dar iată că rotativa a început să scoată cu o viteză fulgerătoare, cum ni se părea nouă pe-atunci, primele exemplare ale ziarului. Un cuvînt scurt sare în ochi — „Pravda”.

„Ural” — au strigat muncitorii. „Ura!” răsună în toată clădirea tipografiei lui Berezin și strigătul acesta se revărsă în stradă.

Aveam în mînă primul număr al unui ziar de format mic. Dar nouă, tuturor, el ni se părea — fie-mi iertată comparația puțin cam pompoasă! — flacăra uriașă și strălucitoare a unui foc care a luminat toată Rusia.

Brutăria lui Filipov se afla la colțul străzilor Nevski și Troițkaia. Aici

Clădirea unde a apărut primul număr al „Pravdei”.



1) 4 spre 5 mai — st. n.

lucrau 400 de muncitori. Le-am dus acestora un teanc cu primul număr al „Pravdei”. Drept permis de intrare în brutărie servea echipamentul de brutar; portarul lăsa să intre numai pe cei care purtau șorț și cămașă albă. Mi-am procurat echipamentul respectiv într-o ceainărie de pe Troitkaia, unde veneau muncitorii de la brutăria lui Filipov.

— Bagă de seamă, secretarule, mi-a spus muncitorul care mi-a dat cămașa, au să te-nhațe. Ești căutat.

— Am adus „Pravda”.

— Ei, pentru o treabă ca asta nu-i păcat să riști.

În baraca în care trăiau muncitorii, toate numerele „Pravdei” au fost difuzate literalmente în cinci minute. Cercul activului de la brutărie care difuza „Zvezda” a preluat și difuzarea „Pravdei”. Trebuie spus că unul din membrii acestui cerc, muncitorul Jigariov, a devenit în scurtă vreme redactor girant, de fapt substituit, al „Pravdei”. Era o funcție periculoasă și cel care o deținea știa ce-l așteaptă. Într-adevăr, puțin mai târziu, după o nouă confiscare a tirajului „Pravdei”, Jigariov a fost băgat la închisoare.

„Sub grindina de gloanțe”, așa scria G. V. Plehanov în paginile „Pravdei” în vremea când, umăr la umăr cu bolșevicii, dădea lovituri nimicitoare oportuniștilor și apăra lozincile mișcării muncitorești. „Pravda” trăia într-adevăr „sub grindina de gloanțe”: amenzi, confiscări, perchiizii, arestări de colaboratori și redactori, devastări ale redacției de către poliție — ziarul muncitorilor avea parte de toate aceste aproape zilnic.

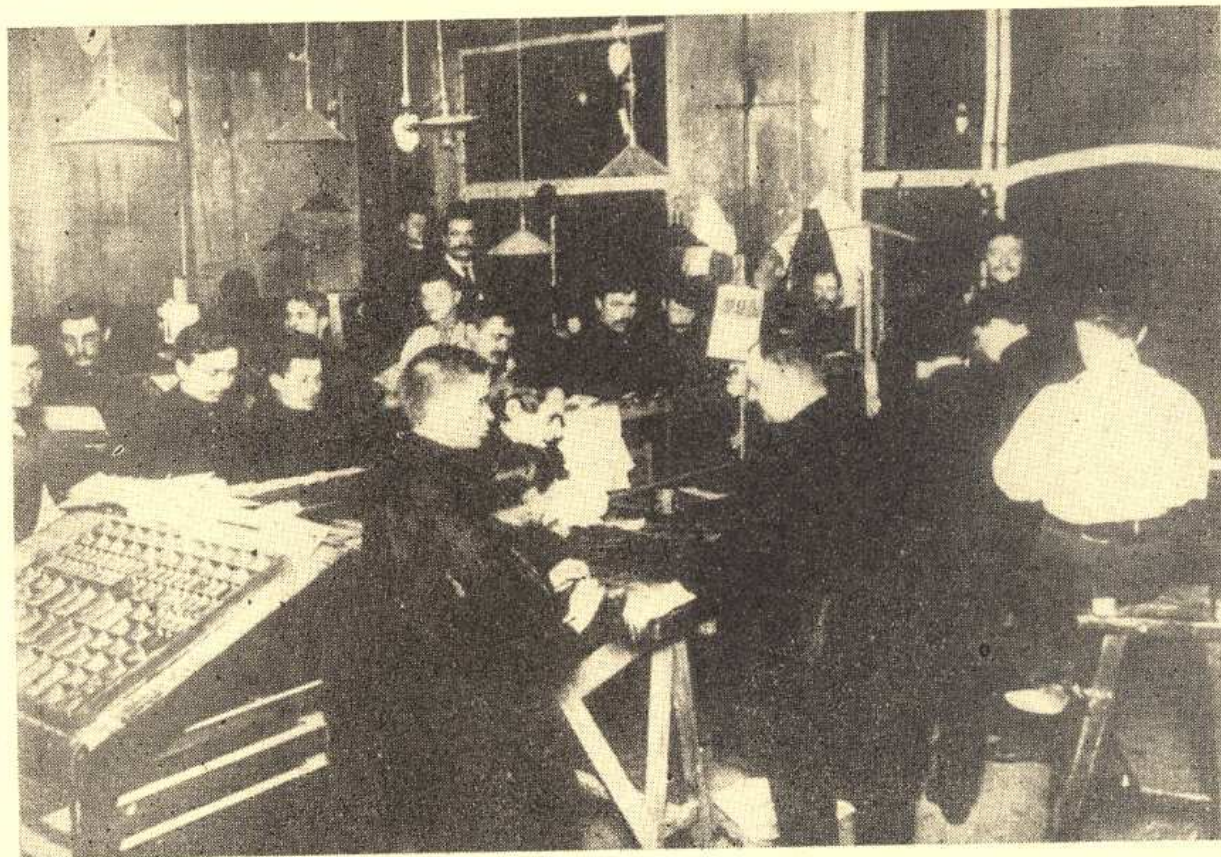
Redacția era nevoită să recurgă mereu la tot felul de subterugii, să se folosească de toate posibilitățile legale, și la suspendarea unui titlu al ziarului să răspundă cu înlocuirea lui. Astfel, în doi ani și ceva de apariție cotidiană „Pravda” a avut câteva titluri: „Rabociaia pravda”, „Severnaia pravda”, „Pravda truda”, „Za pravdu”, „Proletarskaia pravda”, „Puti pravdi”, „Rabocii” (5 numere), „Trudovaia pravda”. Toate aceste ziare aveau același aspect ca și „Pravda”. În titlu, cuvântul „Pravda” era cules cu aceeași literă groasă, iar cuvântul adăugat abia se vedea. Formatul, litera, locul rubricilor rămăneau neschimbate. Muncitorii recunoșteau numai decît „Pravda” lor. Tirajul ei mediu era de 40.000 de exemplare,

iar în unele zile se ridica pînă la 100—150.000 de exemplare. În mai 1914 ziarul avea abonați în 684 centre din Rusia.

Pe ultima pagină a „Pravdei” se inserau de obicei, cu caracter mărunte, articolașe-corespondențe din provincie. Citind aceste scurte corespondențe, un ziarist din zilele noastre ar putea crede că aici se îngrămădeau tot felul de mărunțișuri, după necesitățile paginajului. Dar nu era așa! În aceste materiale se manifesta atitudinea plină de grijă și profund partinică a redacției față de relațiile corespondenților din cartiere.

Iată câteva corespondențe de care îmi aduc bine aminte, culese cu caracter mărunte. La 29 iunie a apărut în „Pravda” o casetă minusculă despre condițiile insuportabile de viață ale croitorilor de la un atelier de confecții din Harkov. Apoi, în august, s-a publicat o altă casetă, cu caracter mai general, despre viața croitorilor. În octombrie au apărut o serie de articole-cronici mai ample despre grevele care începeau și, în sfîrșit, în toiu grevei croitorilor a apărut o amplă relatare despre desfășurarea

Așa arăta secția de culegere a tipografiei „Hudojestvenaia peciati” de pe str. Ivanovskaia nr. 14 din Petersburg. Aici se culegea și se imprima „Pravda” între anii 1912—1914. La mijloc, masa pe care se pagina „Pravda”.



grevei, încheiată cu o chemare pentru continuarea luptei.

Aceasta era una din metodele de lucru ale „Pravdei”. La început o descriere destul de inofensivă a felului cum trăiesc muncitorii la vreo fabrică sau la vreo întreprindere, apoi o știre mai combativă și, în sfârșit, un material despre greva tocmai de la întreprinderea despre care se scriese în numerele precedente.

„Citiți petițiile!” scria „Pravda” în numărul jubiliar din 13 aprilie 1913. „Citiți cronică muncitorească!” În cuvinte simple, dar pline de adevăr, corespondenții ziarului relatau la această cronică ororile din orașele mari și mici ale Rusiei, scriau despre oamenii flămânzi și năpăstuiți.

Asemenea știri erau cu miile. Și în aceasta consta uriașa forță organizatorică a cronicii, care chema la acțiune, la luptă împotriva capitalismului.

Eu scriam de cele mai multe ori în „Pravda” pentru rubrica **Cronica muncitorească**, care era condusă de Konstantin Stepanovici Eremeev. Membru al partidului din 1897, un om inteligent și vesel, el era animatorul rubricii. „Unchiul Kostea”, cum îi spuneau muncitorii, a știut să grupeze în jurul acestei rubrici sute de corespondenți din diferite întreprinderi. De altfel, tot aici se pregătea pentru tipar cronică grevelor și se elaborau revendicările politice ale greviștilor.

Îmi aduc aminte și de „Natașa cea severă” — Konkordia Nikolaevna Samoilova, unul din secretarii de redacție ai „Pravdei”. Adesea ea scria de-a dreptul, după ce-i spunea câte un muncitor venit la redacție, cronică grevei respective. Biroul secretariatului de redacție era întotdeauna arhiplin de oameni. Trebuia să stai de vorbă cu toți, să primești corespondențe, să triezi manuscrise. Samoilova își găsea timp să scrie și articole. Le semna „N. Sibirski”.

În tot timpul „Pravda” a fost condusă de Vladimir Ilici. În anii 1912—1915 au fost publicate în „Pravda” peste 280 de articole ale lui

Lenin. Scriam pentru acest ziar aproape zilnic din Cracovia ... își amintea V. I. Lenin. **Deputații social-democrați din Dumă ... veneau cu regularitate la Cracovia și ne sfătuiau cum să orientăm ziarul.**

Ce muncă uriașă a desfășurat Vladimir Ilici pentru a face din „Pravda” un ziar de partid, un ziar combativ, pentru a publica în acest ziar articole nimicitoare împotriva lichidatorilor, care încercau să abată proletariatul de pe drumul luptei de clasă! Linia leninistă a ieșit biruitoare și în campania electorală pentru cea de-a 4-a Dumă de Stat, când „Pravda” a lansat lozincă împotriva unei înțelegeri cu liberalii, și în problema grevelor politice din 1912—1914, și în cursul campaniei cu privire la asigurări, și în ce privește lupta sindicală ca și într-o serie de alte probleme. „Pravda” leninistă arăta drumul dezvoltării mișcării muncitorești, conducea masele muncitoare.

6 iulie 1914. Grevă generală. La grevă iau parte peste 150.000 de muncitori. Greva a paralizat întreaga viață a Petersburgului. Detașamente de cazaci și poliție împrăștiate cu nagaica mulțimile de demonstrați care l-au împințat cu ostilitate pe președintele Franței, Poincaré, prevestitor al războiului apropiat, sosit atunci în Rusia. De trei zile greva cuprinde alte și alte întreprinderi. În același timp sînt devastate sediile organizațiilor proletariatului și sînt arestați sute de muncitori activi.

În seara aceleiași zile m-am dus la tipografia unde se tipărea „Pravda” (care se numea acum „Trudovaia pravda”). În redacția „Pravdei” se încheia numărul ziarului.

Cresc teancurile „Pravdei”. Sînt duse imediat la celălalt capăt al pavilionului tipografiei, la expediție, de unde le iau difuzorii de la fabrici și uzine. Luăm și noi câteva numere proaspete ale „Pravdei” și plecăm. Iar câteva ore mai tîrziu — dezastrul.

La orele șase dimineața, aproape 60 de oameni, reținuți de poliție, au fost încolonați și miinați, sub o escortă

dublă de jandarmi călări și gardieni, prin orașul care dormea încă, spre secția de poliție din Spasskaia.

În coloana arestaților se aflau Eremeev, Smirnov, Vasilievski, Malișev, Ionov, Leontiev, Badaev, Portnova, Nikiforova și mulți alții. Ziarul a fost suprimat.

La 26 februarie 1917 s-a dezlănțuit furtuna. Revoluția a început. Sub titlul „Pravda”, care a reapărut, se scria de-a dreptul: „Organ central al Partidului Muncitoresc Social-Democrat (bolșevic) din Rusia”. Și acum „Pravda” era singurul ziar muncitoresc care lanșă lozincile de clasă integrale. Ea a devenit un centru de organizare a mișcării muncitorești, îndrumînd-o spre victoria revoluției. Redacția a fost din nou devastată, ziarul iar și-a schimbat titlul în „Proletarii” și apoi „Rabocii puti”.

Și de data aceasta „Pravda” a fost o creație a muncitorilor, a luat ființă și a trăit din subscripțiile lor. În această perioadă, muncitorii din Petrograd au organizat „fondul de fier” al „Pravdei” și și-au organizat o tipografie proprie.

În zilele din iulie, „Pravda” și tipografia ei au fost devastate. Dar steagul „Pravdei” a continuat să fluture deasupra cartierelor muncitorești. Acolo se adunau forțele, și la o zi după ce guvernul Kerenski a ordonat să se închidă „Rabocii puti”, muncitorii au luat puterea în mîinile lor. Presa muncitorească a devenit liberă.

Au trecut cincizeci de ani de la apariția primului număr al „Pravdei” noastre. „Pravda” are acum o foarte bogată experiență în nobila muncă de educare a maselor muncitoare. Azi, „Pravda” sovietică, organ al Comitetului Central al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice și unul din ziarele cu cel mai mare prestigiu din lume, urmînd neabătut glorioasele tradiții leniniste ale presei sovietice, ajută activ partidul și poporul sovietic în opera de construire a societății noi, comuniste.

GOLUBOVKA-22

N. KRUKOV

Gele descrise mai jos s-au petrecut demult, acum vreo treizeci de ani. În ziua aceea lucram ca de obicei în camera pe care o ocupa secția „Viața muncitorească“ a „Pravdei“. Redactam niște casete și-l ascultam pe șeful secției, Alexandr Ivanovici Kapustin, pe vremuri zețar din Piter, certându-se cu cineva la telefon.

— *Lasă-te de-astea, striga Aleksei Ivanovici. Tot ce-a apărut e adevărat... N-ai decît să mă reclami. Cui? Cui poțiști!*

Aleksei Ivanovici trînti receptorul în furcă și se întoarse spre mine. În ochi avea o sclipire ironică.

— *Kolea, spuse deodată, ai vrea să pleci în Paraguay?*

Eram obișnuiți cu glumele lui Aleksei Ivanovici, așa că, deloc mirat, i-am răspuns cît se poate de serios:

— *Aș pleca, Aleksei Ivanovici.*

— *Hm... Și dacă ți s-ar spune că în Paraguay nu e voie să umbli după tele, tot te-ai duce?*

— *Tot m-aș duce*

Aleksei Ivanovici era încîntat.

— *Hm... Foarte bine... Ai să pleci în Donbas. La mina „Golubovka-22“. Îl iei și pe roșcatul ăsta de Mark Kușner. Să mai lase piesele de schimb.*

Trebuie spus că Mark conducea rubrica ce se ocupa de producția pieselor de schimb.

— *Băieți, hai la șei!*

Aleksei Ivanovici obișnuia să-și pună ideile numaidecît în practică. Am coborît, deci, la etajul doi și ieșim la ușa redactorului-șef.

— *Stați aici, ne-a spus șeful secției și a intrat primul.*

După cinci minute și-a scos capul pe ușă și ne-a strigat:

— *Intrați!*

Redactorul-șef stătea la biroul lui și ochii îi scăpărau. Întotdeauna îi scăpărau ochii, chiar și atunci cînd nu era absolută nevoie. Își exprima gândurile scurt și categoric.

— *Plecați la mina „Golubovka-22“. O să scoateți toi volante. În fiecare zi. Stați acolo pînă începe mina să îndeplinească sistematic planul. Trimiteți regulat corespondențe la*

„Pravda“. Scurte. Să nu vă-ntindeți. Căutați o tipografie locală. O să vi se dea concursul. Aud? E clar?

— *E clar...*

— *Tovarășe Kapustin, expediezi o telegramă cu semnătura mea. Plecați miine și vă înapoițați... De altfel asta depinde de voi.*

Inchizînd ușa în urma noastră, a adăugat:

— *Tipăriți foile direct în abataj.*

Deși sever de felul lui, redactorul șef era o fire romantică.

Desigur, nu puteam scoate foile în abataj. Ne-am instalat în micul club, construit din lemn, al așezării miniere. Ni s-a dat o cămăruță alături de bibliotecă, unde erau rînduite în rafturi cîteva zeci de broșuri prăfuite și unde ședea o fată adormită, cu ochelari pe nasul ei lung. La bibliotecă nu venea nimeni, dacă nu-l punem la socoteală pe tînărul și pistruiatul tehnician, la a cărui apariție bibliotecara se apuca să-și pudreze nasul și să chicotească cu multă cochetărie. La club era liniște zile în șir și numai din cînd în cînd se aduna seara tineretul, ca să danseze după cîntecul armonic. De fiecare dată după dans venea un cetățean posac și dregă dușumeaua.

Eram patru în brigadă. La Kadievka ni s-a alăturat Ivan Kiziaev, un grăsun bonom, fost miner, acum reprezentant al revistei muncitorilor din minele de cărbuni, precum și studentul Ikapist Mihailov, un personaj melancolic care habar n-avea ce trebuie să facă. Aveam și tipografi: pe ucenicul zețar Senicika, pe care-l vedeam chibzuind îndelung înainte de a scoate o literă din casetă, și pe Ivan Ivanici Volinkin, maestru în meserie.

Volinkin s-a prezentat în niște pantaloni rupți, cu o cămașă peticită, cu o șapcă soioasă, care abia-i acoperea capul mare, tuns; era desculț... Volinkin era unul dintre acei zețari vagabonzi care pribegeau în număr destul de mare pe atunci prin diferite orașe, de la o beție la alta. În cea

mai mare parte oamenii aceștia erau zețari excelenți, dar patima băuturii îi mîna de la un capăt la altul al țării.

Noul nostru tovarăș a venit treaz, grav, și-a lipit călcîiele goale și s-a prezentat:

— *Ivan Ivanici Volinkin, zețar.*

— *Perieci, i-am spus. Să știi, numai, că la noi e cam sever în privința băuturii...*

— *Păi ce, nu știu eu? a răspuns cu gravitate Ivan Ivanici. Dacă-i „Pravda“...*

Lucra uluitor, ca o mașină. Culegea repede și bine. La ora unu fix trîntea culegăul pe casa de litere și spunea:

— *Trebuie să mă îngrijesc și de burtă. Văd că mi s-a cam dus entuziasmul.*

Și se ducea la cantină. În genere, Ivan Ivanici avea un vocabular ales, provenit din romanele vechi și din articolele de fond.

După patruzeci de minute se întorcea și se punea din nou pe treabă, solemn și aferat. Ne era tare drag.

— *E o comoară de om, ziceam noi.*

Numai Ivan Kiziaev ridea:

— *Îi cunosc eu pe de-alde ăștia. Las' că-și dă el arama pe față...*

La mină am fost primiți cu multă căldură. Organizatorul de partid Kocetkov, președintele comitetului de întreprindere Demcenko, și însuși directorul Kartășev, un om sever, îndrăgostit de munca lui, un foarte bun raționalizator, s-au bucurat sincer de venirea noastră.

— *O să-i dăm împreună zor cu planul. Cam rămînem în urmă. Și e nevoie mare de cărbuni... Să scoateți foile zilnic.*

Ne-am acomodat repede. Ne-am pus și noi echipament de mineri și coboram o dată cu schimbul în mină, unde culegeam materialul de care aveam nevoie. Ne-am format și corespondenți voluntari, prieteni credincioși, care ne dădeau de-a dreptul în mină informațiile lor, scrise pe cite un pețec de hîrtie. Iar dacă nu era hîrtie,

ne duceau la locul cu pricina și spuneau:

— *Uite, a deraiat un vagonet. E linia proastă.*

Cu toată corpolența sa, Ivan Kiziaev era foarte activ. Poposea prin cele mai îndepărtate colțuri ale minei și aducea mult material.

Pe-atunci nu exista încă tehnica de azi. Ciocanul de abataj, fără a mai vorbi de haveză, ni se părea culmea perfecțiunii. Dar nu se mai lucra nici cu căii, nici cu sania.

Totuși, seara se mai auzeau în colonie cîntecele vechi:

*Prelung sirena urlă-ntr-una,
Minerii se întorc în sat,
Și-aduc pe brațe un tovarăș
Cu capul tot însingerat...*

Foaia volantă apărea zilnic, ba uneori și de două ori pe zi. Când se întorcea acasă, schimbul putea de acum să citească despre munca sa. După o vreme, oamenii s-au obișnuit atât de mult cu foile noastre, încît mormăiau supărați cînd întîrziam cu apariția.

— *Munciiți, tinerilor, munciiți! Noi vă dăm carbune, voi dați-ne gazeta!*

Ikapist Mihailov nu prea cobora în mină; prefera mai mult să rămînă la suprafață. Îl vedeam adesea înconjurat de muncitori, rostind cuvîntări.

— *Marx a spus... Engels susține...*

Lui Mihailov îi plăcea să citeze clasicii marxismului ori de cîte ori i se părea lui că trebuie s-o facă.

Ne uitam la turnul de extracție al minei. Dacă roțile se învîrteau, însemna că totul e în regulă, că mina produce; dacă se opreau, însemna că s-a produs vreo defecțiune. În aceste cazuri Ivan Kiziaev dădea fuga la mină, ca să afle ce s-a întîmplat.

Luam masă la cantină, laolaltă cu toți muncitorii. Oricine trecea pragul cantinei căpăta la intrare o lingură, iar la ieșire o preda. Dacă nu prezentai lingura la ieșire, puteai să stai acolo mult și bine. Ne-am obișnuit atât de mult să luăm cu noi lingura după masă, încît o dată, la Moscova, ieșind de la o cantină, am constatat, foarte stîmjenit, că aveam în buzunar o lingură, pe care o luasem ca permis de ieșire. Era întotdeauna lipsă de linguri, fapt despre care Mihailov spunea că e o consecință a creșterii cererii față de ofertă: în magazinul minei nu erau linguri destule.

Munceam mult: trebuia să culegem materialul, să scriem foiletoane, în

versuri și în proză, să redactăm știrile, să paginăm și să imprimăm gazeta, s-o difuzăm. Dar eram pe-atunci foarte tineri și nu știam ce-i obo-seala.

Ivan Ivanici ne zorea:

— *Mai repede, mai repede! Redacția a rămas în urmă!*

Uneori Senicika îi ținea isonul.

Dar pe dînsul nici nu-l luam în seamă.

Producțiile noastre poetice le plăceau minerilor, deși unui cititor versat nu puteau să-i provoace decît nedumerire:

*Se scoate tot mai mult carbune,
Făcînd urale să răsune;
Brigada bine a muncit
Și planul l-a îndeplinit.*

Ikapist Mihailov se strîmba la citirea acestor stihuri și ne sfătuia să reproducem mai bine fragmente din clasici.

Oricum, însă, foile noastre puneau oamenii în mișcare, în mină se lucra cu eforturi sporite și, spre marea noastră bucurie, cifra extracției a început să crească. Ar fi o lipsă de modestie să spun că aceasta se datora numai muncii depuse de noi; se pare însă că foile noastre au contribuit într-adevăr la crearea unei astfel de atmosfere în mină încît toate organizațiile de la mină s-au pus cu hotărîre pe lucru. Foile noastre purtau titlul „Pravdei“.

Am comunicat satisfăcuți toate acestea redacției. Aleksei Ivanovici ne-a răspuns cu o telegramă: „*Consolidați succesul!*“.

Dar atunci ne-a făcut bucată Ivan Ivanici Volînkin. La ora unu, spunîndu-ne ca de obicei că se duce „să vadă de burtă“, a pornit grav spre cantină, dar nu s-a întors de-acolo nici după patruzeci de minute, nici după două ore. Senicika se chinuia singur cu culesul. Au trebuit să treacă la culegere și Ikapist Mihailov, și Mark Kușner. Culegeau trei rînduri în jumătate de oră. O astfel de productivitate risca să se soldeze cu o catastrofă.

Ivan Kiziaev a exclamat deodată „*Las' că-l găsec eu, nemernicul!*“ și a dat fuga la o rîpă din apropiere, unde l-a găsit într-adevăr pe Ivan Ivanici culcat în buruieni într-o foarte bună dispoziție. Înconjurat de o droaie de copii, Ivan Ivanici le ținea o cuvîntare avîntată. Lîngă el se tăvăleau pe jos două sticle goale.

Din cuvîntarea lui Ivan Ivanici reieșea că i s-a făcut lehamite de „exploatarea nemiloasă“ la care e supus

aici și că miine, chiar, o ia din loc.

Foaia a ieșit abia a doua zi, și asta numai datorită concursului unui nou zețar, adus de urgență de la Kadievka.

Ivan Ivanici, melancolic și cu fața buhăită, a venit să-și ia rămas bun. Ținea pe umăr un toiag cu o bocceluță în vîrf.

— *Nu ne-am cununat la biserică!* spuse el grav. *Mă duc...*

— *Unde, Ivan Ivanici?*

— *La Lisiciansk.*

Pînă la Lisiciansk erau vreo sută de kilometri.

Succesul trebuia totuși consolidat. De cînd ședeam la Golubovka deveniserăm o parte componentă a vieții de aici. Pentru întărirea succesului, brigada noastră a făcut apel la corespondenții voluntari în vederea efectuării unor raiduri de masă. S-au cercetat clubul, cantina, magazinele, chestiunile privitoare la locuințe. Materialele pe aceste teme stîrneau un mare interes printre locuitorii coloniei. Directorul cantinei, cel cu „problema lingurilor“, responsabilul clubului, constructorii de case pentru mineri — toți au fost săpuniți zdăvăni. Organizațiile locale ne-au sprijinit. Cel mai mult se bucura organizatorul de partid Kocelkov. Era acum prieten la toartă cu brigada noastră, venea des pe la tipografie și o dată a stricat o pagină întreagă gata culeasă, pentru care Senicika l-a făcut cu ou și cu oțet.

Venisem la sfîrșitul lui iunie și ne-a apucat aici luna august, călduroasă, cu nopțile întunecoase și cu cerul spuzit de stele. Dormeam de obicei în curtea clubului, așa că puteam admira în voie frumusețea nopților sudice.

Mina îndeplinea planul!

O telegramă de la redacție — „*Puteți pleca*“ — a pus capăt șederii noastre la Golubovka.

Am fost petrecuți cu multă căldură. Adunarea generală a minerilor și-a exprimat recunoștința față de brigada „Pravdei“.

La redacție, Aleksei Ivanovici ne-a primit mai puțin cordial decît ne așteptam. Alte gînduri îl frămîntau acum. Pentru el Golubovka era un capitol încheiat.

— *Ați venit? ne-a spus. Foarte bine. Mai odihniți-vă, mai distrați-vă... Poimîine plecați la nodul feroviar Debaljevo. Stați acolo pînă se îndeplinește planul de transporturi.*

UN GLORIOS DRUM DE LUPTĂ...

CONST. ANTIP

Anul acesta, la 5 mai, s-au împlinit 50 de ani de la apariția primului număr al ziarului „Pravda”. Jubileul de jumătate de veac al organului Comitetului Central al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice constituie un eveniment de mare însemnătate în viața ideologică a partidului și poporului sovietic, în dezvoltarea presei sovietice.

Presă bolșevică, în frunte cu „Pravda”, a străbătut un lung și glorios drum, care a confirmat pe deplin justetea și trăinicia principiilor leniniste care stau la temelia activității presei de tip nou. Ideologia marxist-leninistă, politica clarvăzătoare și practica revoluționară a marelui partid fondat de nemuritorul Lenin, strânsa legătură cu masele, dragostea pentru adevăr au dat și dau forța de neînving a presei sovietice și a stegarului acesteia — „Pravda” leninistă.

Așa cum a subliniat N. S. Hrușciiov la ședința festivă ținută în Sala Congreselor din Kremlin, la 5 mai 1962, istoria „Pravdei” este indisolubil legată de istoria eroică a partidului comunist, de lupta revoluționară a oamenilor muncii din țară pentru nimicirea țarismului și capitalismului, pentru victoria clasei muncitoare și instaurarea puterii oamenilor muncii în U.R.S.S., pentru construirea socialismului și triumful comunismului — societatea cea mai luminoasă și cea mai dreaptă de pe pământ. Urmind poruncile leniniste, „Pravda”, întreaga presă sovietică ajută activ partidul în îndeplinirea liniei sale generale, își îndeplinește în mod demn rolul său important de agitator colectiv, de propagandist, de organizator al maselor populare.

★

Acum o jumătate de secol, în noaptea de 4 spre 5 mai (21 spre 22 aprilie) 1912, în casa cu numărul 11 de pe modesta stradă Ivanovskaia din Petersburg a fost pregătit pentru tipar numărul 1 al „Pravdei”, organ legal al bolșevicilor.

Necesitatea apariției „Pravdei” era pusă la ordinea zilei de uriașul avânt revoluționar care cuprinsese proletariatul rus în anul 1912, când, de-a lungul și de-a latul Rusiei, se țineau lanț grevele de protest împotriva singeroaselor masacre comise de țarism la Lena. Evenimentele de la Lena scoteau în evidență însemnătatea apariției unui cotidian legal marxist, ca purtător

de cuvânt al partidului, ca centru de organizare și mobilizare a maselor muncitoare împotriva absolutismului.

Acestei necesități i-a dat curs inițiativa muncitorilor din Petersburg, care materializa astfel în practică hotărârea Conferinței de la Praga a P.M.S.D.R. (b) din luna ianuarie a aceluiași an privitoare la editarea unui ziar zilnic adresat oamenilor muncii. Inițiativa muncitorilor din Petersburg, care au contribuit cu bănușul lor la fondarea „Pravdei”, a avut un larg răsunet pînă în cele mai îndepărtate colțuri ale imensului imperiu. Tot mai multe erau grupurile muncitorilor din diferite centre care susțineau ziarul, încît după aprecierea lui Lenin „...aproape întreaga RUSIE a luat parte activă, sub o formă sau alta, la crearea cotidianului muncitoresc”¹.

Intemeierea „Pravdei” a marcat o etapă nouă în dezvoltarea presei muncitorești ruse și internaționale. „Fondind un cotidian muncitoresc — subliniază Lenin — muncitorii din Petersburg au realizat, putem spune fără exagerare, un lucru de importanță istorică”².

„Pravda” a moștenit, a purtat mai departe și a îmbogățit în noile împrejurări tradițiile și experiența ziarelor politice bolșevice care au precedat-o: „Iskra” leninistă (1900—1903), „Vpered” (1904—1905), „Novaia jizn” (1905), „Proletarii” (1905, 1906—1909), „Rabociaia gazeta” (1910—1912), „Zvezda” (1910—1912).

Activitatea „Pravdei” este indisolubil legată de numele lui V. I. Lenin. Deși Lenin se considera doar *colaborator politic* permanent al „Pravdei”, el a fost conducătorul ideologic și politic al acesteia, redactorul ei principal. El se preocupa zi de zi de „Pravda”, dădea îndrumări redacției, cerînd să se asigure principialitatea și elasticitatea, combativitatea și eficiența ziarului critica lipsurile și greșelile redacției, milita pentru stringerea legăturilor ziarului cu masele prolétare. De exemplu, în ianuarie 1914, în preajma împlinirii a doi ani de la apariția „Pravdei”, V. I. Lenin și C.C. al partidului au trimis redacției o scrisoare în care se sublinia că „Este necesar să se îmbunătățească partea literară. Pentru aceasta ar fi de dorit ca conținutul gazetei să fie mult mai variat”. Și în continuare se indicau mă-

¹ V. I. Lenin. „Despre presă”. Ed. Politică, Buc. 1960, pag. 449.

² Ibidem, pag. 444.



Precursorile „Pravdei“ au fost combativele gazete marxiste ale clasei muncitoare. Printre ele „Neue Rheinische Zeitung“ (1848—1849), condusă de Karl Marx și Friedrich Engels, „Iskra leninistă“ (1900—1903) care a jucat un rol de frunte în făurirea P.C.U.S., gazetele bolșevice „Vpered“ (1905), „Proletarii“ (1905), „Novaia Jizn“ (1905), „Soțial-demokrat“ (1908—1917), „Rabociaia Gazeta“ (1910—1912), „Zvezda“ (1910—1912).

suri concrete: 1) „Să se publice mai des beletristică“, 2) „Este obligatoriu microfoletonul lui Demian B.“, 3) „Să se îmbunătățească partea informativă: să se dea mai multe telegrame, să se introducă rubrica „Din Rusia“... să se introducă rubricile „Printre feroviarilor“..., „Printre învățătorii“ etc.“, 4) Să se publice măcar odată pe săptămână o caricatură, un portret, o fotografie (exemple: Gorki, grupuri de învățători de la țară ș.a.), 5) „O dată, de două ori pe săptămână“ să se însereze „scurte articole de știință popularizată“, 6) „Să se introducă rubrica „Ce să citim“ și altele“, 7) „Din timp în timp să se publice articole despre viața studentescă“. Pentru realizarea acestor sarcini menite „să ducă la ridicarea tirajului gazetei“, scrisoarea recomandă „să se pună ordine în administrație, să se înființeze filiale în raioanele SPB (Sankt-Petersburg — n.n.) și în alte orașe și centre muncitorești mari“³.

Lenin cerea ca materialele să fie scrise limpede, simplu, pe înțelesul tuturor și se ridica împotriva articolelor sarbade, plecticoase, lipsite de combativitate. El atrăgea mereu atenția ca ziarul să fie în permanență în miezul evenimentelor, să ia atitudine, să le interpreteze și să le comenteze operativ prin prisma liniei politice a partidului: „...un ziar care rămâne în urmă — scria Lenin la 24 iulie 1912 — e ca și mort. Ziarul, deci și „Nev-

skaia Zvezda“ și „Pravda“, trebuie să pășească în înfruntea tuturor... Monotonia și întârzierea sînt incompatibile cu gazetăria“⁴.

V. I. Lenin a publicat în coloanele „Pravdei“ peste 280 de articole în anii 1912—1913, care orientau munca partidului, explicau linia lui politică.

Îndeplinind indicațiile lui Lenin, „Pravda“ a propagat neobosit în rîndul maselor exploatare și asuprite cuvîntul partidului, a educat pe muncitori în spiritul marxismului revoluționar, a dus o luptă hotărîtă, intransigentă, împotriva oportuniștilor de tot soiul. Ea în-suflețea pe muncitori în acțiune, cultiva în rîndurile lor sentimentul solidarității de clasă, le ridica conștiința politică, se preocupa de situația grea a țărănimii muncitoare, milita pentru alianța muncitorească-țărănească.

„Pravda“ a promovat cu consecvență ideile nobile ale internaționalismului proletar, chemînd pe oamenii muncii de toate naționalitățile din imperiul țarist să se unească strîns în jurul partidului bolșevic, chemînd proletariatul din întreaga lume la întărirea solidarității internaționale revoluționare.

Organul legal al bolșevicilor s-a bucurat de dragostea fierbinte și de sprijinul neprecupețit al oamenilor muncii, deoarece ei vedeau că numai acest ziar este exponentul adevărat și apărătorul neînficat al intereselor lor fundamentale. Iată ce scria un muncitor despre „Pravda“ în august 1912: „Ca o stea strălucitoare împrăștie ea întunericul vieții noastre și ne cheamă la lumină, deschizîndu-ne înainte zărilor largi ale viitorului“. Totodată el saluta „pe tovarășul (e vorba de V. I. Lenin — n.n.) care în articolul „Bilanțul unei activități de o jumătate de an“ se pronunțase pentru stabilirea de către muncitori a unei copeici destinate gazetei muncitorești“. O dată cu scrisoarea, notează cercetătorul I. A. Portiankin, după care redau citatul de mai sus, autorul trimitea și două ruble pentru fondul „Pravdei“.

Muncitorii susțineau ziarul nu numai prin „copeica“ vărsată la „fondul de fier“, ci și prin participarea activă la redactarea și răspîndirea lui. În jurul redacției s-a format o adevărată armată de corespondenți voluntari. În decurs de doi ani și ceva, în „Pravda“ au fost publicate peste 17.000 de corespondențe muncitorești. Pentru a pătrunde și mai mult în mase, „Pravda“ a editat cu diferite prilejuri unele suplimente speciale. De pildă, numărul din 1 iulie 1914 era însoțit de suplimentul „Foaia pentru Ural“, în care au fost publicate 25 de corespondențe, scrisori și articole din această regiune a Rusiei.

„Pravda“ era cea mai populară gazetă din țară. Redacția primea mereu cereri prin care muncitorii solicitau să li se trimită „Pravda“. Astfel, relatează același cercetător sovietic la care m-am referit mai înainte, la 21 aprilie 1914, din Odesa se comunica că muncitorii citesc cu plăcere gazeta, că toate cele 400 exemplare care vin în oraș se difuzează. Ei rugau ca din numărul consacrat jubileului de doi ani al „Pravdei“ să li se trimită 2500 exemplare. Datorită unor astfel de solicitări, acest număr a trebuit să fie tipărit într-un tiraj de 135.000 exemplare. Referindu-se la dragostea cu care era primită și citită „Pravda“, vechiul pravdist Veniamin Serafimovici Popov-Dubovski, în articolul „La izvoare“, publicat în 1927 cu prilejul celei de a 15-a aniversări a „Pravdei“, scria: „Pravda“ ducea aceste corespondențe... înapoi de unde veniseră și unde ele provocau o efervescență necunoscută încă în ziaristica noastră. Acum e greu să ne imaginăm efectul acesta, care cuprîndea toată masa muncitorilor din uzina respectivă.

³ I. A. Portiankin — „V. I. Lenin și presa bolșevică 1895—1914“ în „Voprosi istorii“, nr.4, 1961.

⁴ V. I. Lenin, op. cit., pag. 461.



In 1927, graficianul „Pravdei“, Deni, a înfățișat într-un desen titlurile sub care a apărut „Pravda“ în anii 1912—1914 și 1917. El a dat acestui desen titlul sugestiv: „Drumul Pravdei“

Ziarul trecea din mână în mână, fiind citit de-a fir a păr. Oamenii îl citeau cu glas tare la cercurile volante. Se vorbea de ziar în ateliere și în curți, în casele muncitorilor. Oamenii socoteau „Pravda“ ziarul lor, din care pricină autorii corespondențelor îi dădeau diminutive dintre cele mai duiioase.

„Pravda“ se bucura de simpatia muncitorilor nu numai din Rusia ci și de aceea a muncitorilor din alte țări, deoarece ea era o combatantă activă împotriva imperialismului, demasca cu tărie pregătirile războinice ale acestuia, milita pentru lupta comună revoluționară a proletariatului, pentru o viață mai bună a maselor exploatate și asuprite de pretutindeni.

Datorită uriașei influențe pe care o exercita asupra maselor, a dragostei de care se bucura din partea acestora pentru cuvântul adevărului pe care-l răspindea neobosit, „Pravda“ a fost supusă unor puternice represalii din partea regimului țarist, care prin tot felul de măsuri încerca să pună capăt existenței ei. Ziarul a fost supus rigorilor unei cenzuri severe, de nenumărate ori a fost confiscat, supus la diferite amenzi, iar redactorii,

răspînditorii și cititorii săi erau urmăriți, arestați. În repetate rînduri „Pravda“ a fost suspendată. Dar, datorită partidului și sprijinului muncitorilor, ea apărea mereu sub alt titlu: „Raboceaia pravda“, „Severnaia pravda“, „Pravda truda“, „Za pravdu“, „Proletarskaia pravda“, „Puti pravdi“, „Rabocii“, „Trudovaia pravda“.

Redacția ziarului „Pravda“ era un important centru organizatoric al muncii de partid. De aici se transmiteau directive ale Comitetului Central, aici aveau loc întilniri cu reprezentanți ai organizațiilor locale de partid, se primeau știri despre activitatea de partid din fabrici și uzine.

„Pravda“ a adus o contribuție deosebită la sporirea și întărirea rîndurilor partidului, a legăturilor lui cu clasa muncitoare, cu cei asupriți. La căldura cuvîntului leninist al „Pravdei“ s-a călit o întreagă generație de muncitori revoluționari, luptători plini de abnegație pentru cauza poporului.

★

„Pravda“, care fusese interzisă la 21 iulie 1914, și-a reluat apariția după răsturnarea țarismului. Cît timp n-a putut apărea „Pravda“, bolșevicii și-au făcut auzit

cuvîntul prin numeroase manifeste și proclamații, precum și prin unele ziare care apăreau ilegal în diferite centre ale Rusiei. Locul principal în publicistica bolșevică din anii 1914—1917 l-a deținut ziarul „Soșial-demokrat” care a apărut la Geneva între 1908—1917.

Reaparitia „Pravdei” a constituit un eveniment de seamă în mișcarea revoluționară comunistă din Rusia. „În aceste zile mărețe — se spunea în editorialul din 18 martie 1917 al „Pravdei” — renaște ziarul muncitoresc...”

Proletariatul din Petersburg și din Rusia își amintește de „Pravda”. „Ziarul nostru muncitoresc a ținut sus steagul proletariatului și l-a purtat prin toate încercările regimului autocrat... Ziarul muncitoresc „Pravda” a fost organul clasei muncitoare revoluționare în condițiile grele ale autocrației. Ziarul muncitoresc „Pravda” va sluji clasa muncitoare în zilele revoluției și în zilele libertății”.

Și această profesiune de credință a fost respectată cu cea mai mare sfințenie. Înfruntînd persecuțiile guvernului provizoriu, care de nenumărate ori a suspendat ziarul și i-a devastat redacția⁵, „Pravda”, condusă de Lenin, a constituit o puternică armă a partidului în lupta pentru victoria revoluției proletare.

Urmînd exemplul „Pravdei”, zeci și zeci de ziare editate de organizațiile bolșevice din cele mai diferite regiuni ale țării constituiau mijloace puternice în mina partidului pentru mobilizarea maselor pe baricadele revoluției⁶.

La 8 noiembrie 1917, „Rabocii puti”, tipărit în 200.000 de exemplare și răspîdit gratuit, anunța întregii lumi victoria Marii Revoluții Socialiste din Octombrie. La 9 noiembrie, ziarul și-a reluat numele de „Pravda”. În articolul redacțional al acestui număr se spunea: „De acum încolo vom continua lupta sub vechiul steag al „Pravdei”, în care masele muncitoare s-au obișnuit de mult să vadă expresia gîndirii și voinței lor revoluționare”.

Paginile „Pravdei” au adus la cunoștința tuturor celor exploatați și asupriți de pe pămînt documentele leniniste de uriașă însemnătate istorică — „Decretul asupra păcii” și „Decretul asupra pămîntului”, precum și Hotărîrea celui de al doilea Congres general al Sovietelor cu privire la formarea primului guvern muncitoresc-tărănesc, în frunte cu V. I. Lenin.

Cu aceeași înverșunare de care au dat dovadă în zilele furtunoase ale pregătirii și înlăptuirii revoluției au luptat ziarele sovietice, în frunte cu „Pravda”, pentru

⁵ La 18 iulie 1917, redacția „Pravdei” a fost devastată, iar publicarea ziarului interzisă. La 19 iulie, ziarul a apărut sub denumirea de „Listok pravdi”, care a fost de asemenea, interzis. De la 23 iulie la 23 august, „Pravda” a apărut sub numele de „Rabocii soldat”; de la 26 august la 6 septembrie, ziarul s-a numit „Proletarii”; de la 7 la 16 septembrie, „Pravda” a purtat titlul „Rabocii”, iar și după interzicerea acestuia, ea a apărut sub numele de „Rabocii puti”.

⁶ Voi cita în acest sens doar cîteva exemple. În 1917, în Ucraina apăreau: „Golos soșial-demokrata” (Kiev), „Proletarii” (Harkov), „Donețkii proletarii” (Lugansk) și altele; în Bielorusia — „Zveda”, apoi „Moloi”, apoi „Burevestnik”; Comitetul regional de partid din Ural tipărea „Uralskaia pravda”; la Tarițin apărea „Borba”, la Kazan — „Rabocii”, la Nijni Novgorod — „Internațional”, la Tula — „Proletarskaia pravda”; numeroase ziare apăreau în orașele siberiene, în Transeucazia, în ținuturile baltice, în centre mari ca: Ivanovo-Voznesensk, Samara etc. O serie de ziare a fost destinată soldaților: „Soldatskaia pravda”, „Ocopnaia pravda”, „Proletarskoie delo” și altele.

consolidarea tinerei puteri sovietice, pentru apărarea cuceririlor muncitorilor și țăranilor împotriva contra-revoluției albargandiste și a armatelor celor 14 state imperialiste intervenționiste.



După victoria Marii Revoluții Socialiste din Octombrie, presa a devenit un militant activ pentru aplicarea în viață a planului leninist de construire a socialismului.

Sarcinile presei în perioada de trecere de la capitalism la socialism au fost definite cu precizie și limpezime de către V. I. Lenin.

„Trebuie să transformăm presa, scria Lenin, și o vom transforma — dintr-un organ de știri senzaționale, dintr-un simplu aparat de relatare a noutăților politice, dintr-un organ de luptă împotriva minciunii burgheze, într-un instrument de reeducare economică a masei, într-un instrument de informare a masei asupra felului în care trebuie să fie organizată munca într-un chip nou.”

De studierea profundă și amănunțită a practicii, a a experienței în producție, de sesizarea, sprijinirea și afirmarea noului, de popularizarea largă a inițiativelor, a exemplelor înaintate și scoaterea la iveală a greșelilor și lipsurilor în construcția socialistă lega Lenin eficacitatea presei, forța ei educativă și instructivă, mobilizatoare și organizatoare. *Mai aproape de viață* — iată îndemnul pe care marele conducător al proletariatului îl adresa în permanență presei comuniste.

Aplicînd în viață indicațiile lui Lenin, sub conducerea P.C.U.S., presa sovietică, în frunte cu „Pravda”, și-a demonstrat în chip strălucit puterea sa de propagandist, agitator și organizator colectiv în toate domeniile activității. Nu există moment în istoria Țării Sovietice de care să nu fie legată activitatea „Pravdei” și a celorlalte publicații sovietice. „Pravda”, toate ziarele sovietice au fost în primele rînduri pe frontul larg desfășurat al industrializării socialiste, al colectivizării agriculturii, al revoluției culturale.

Presa sovietică a fost un neobosit propagandist al politicii leniniste de pace a partidului și guvernului sovietic, ridicîndu-se în apărarea independenței și libertății popoarelor, împotriva tuturor forțelor întunecate care pregăteau rugurile celui de al doilea război mondial.

Cuvîntul „Pravdei” era prețuit de mișcarea comunistă și muncitorească internațională, de oamenii progresiști din lumea întreagă.

Pentru a cuprinde cele mai variate domenii de activitate (economice, politice, ideologice, culturale etc.) și a pătrunde în masele cele mai largi, pînă în cele mai îndepărtate colțuri ale țării, P.C.U.S. a dezvoltat necontenit rețeaua ziarelor și publicațiilor sovietice. A sporit numărul ziarelor și revistelor centrale, s-a dezvoltat prodigious presa republicană, de ținut, regională și raională, presa de uzină etc. Acolo unde era nevoie, pe marile șantiere, într-o serie întregă de exploatați și întreprinderi (ca, de exemplu, uzinele metalurgice din Magnitogorsk și Kuznețk, hidrocentrala electrică de pe Nipru, uzina de automobile din Gorki etc), mergeau redacții mobile ale „Pravdei” și ale altor ziare care un anumit timp tipăreau ediții speciale, foi volante etc. Pentru a ne da seama de amploarea pe care a luat-o presa sovietică în primii ani de după revoluție, voi enumera datele de naștere ale citorva dintre principalele ziare și reviste sovietice, care apar și în zilele noastre, unele depășind

⁷ V. I. Lenin, op. cit., pag. 639.

patru decenii, altele fiind pe punctul de a atinge această respectabilă vîrstă: revista „Kommunist” — 1924, „Izvestia” — 1917, „Trud” — 1921, „Komsomolskaia pravda” — 1925, „Krasnaia zvezda” — 1923, „Rabotnița” — 1923, „Krestianka” — 1922, „Pionierskaia pravda” — 1925; revistele literare: „Oktiabr” — 1924, „Zvezda” — 1924, „Novli mir” — 1925, revista ilustrată „Ogoniok” — 1923, revista satirică „Krokodil” — 1922. S-ar mai putea enumera multe ziare și reviste politice și ideologice, de filozofie, de economie, de istorie, științifice și tehnice de artă etc., etc., dar ne oprim aici cu credința că cele cîteva publicații enumerate mai sus dau o imagine asupra diversității presei sovietice.⁸⁾

Partidul se îngrijea ca în redacțiile ziarelor să lucreze comuniști fermi, bine pregătiți din toate punctele de vedere, capabili să transmită în mod just și cu competență linia partidului în sinul maselor largi. Congresul al XI-lea al P.C.U.S. care a avut loc între 27 martie — 2 aprilie 1922, subliniind însemnătatea întăririi conducerii de către partid a presei, arăta că pentru un publicist comunist munca în presă este principala sarcină de partid.

Alături de ziariști, era atras la întocmirea ziarelor un larg activ de autori din rîndul activiștilor de partid și de stat, ai organizațiilor obștești, oameni de știință, literatură și artă, fruntași ai întrecerii socialiste, inovatori și raționalizatori.

În permanență se dezvoltă rețeaua de corespondenți voluntari, care legau ziarurile sovietice prin mii de fire cu masele, cu viața. Importanța social-politică a mișcării corespondenților muncitori și de la sate a fost subliniată în numeroase documente ale Congreselor partidului și ale plenarelor Comitetului Central. Astfel, Hotărîrea C.C. al P.C.U.S. din anul 1925 aprecia mișcarea corespondenților voluntari drept un mijloc de legătură a presei și prin aceasta a întregului partid cu muncitorii și țărani. Educarea politico-ideologică, pregătirea culturală și organizarea corespondenților constituiau o pîrghie importantă a creșterii influenței comuniste asupra maselor largi. Pe lîngă activitatea sistematică desfășurată de redacții, îndrumarea și schimbul de experiență între corespondenții de presă erau asigurate și prin publicația special destinată acestui scop — „Rabocii Korrespondent”.

Istoria „Pravdei” oferă pilde deosebit de instructive despre felul cum se ocupa redacția de atragerea muncitorilor la munca ziarului. Un exemplu. La 20 ianuarie 1919, relatează, în articolul „Pravda s-a mutat la Moscova”, vechea pravdistă S. Krilova, a avut loc la secția „Viața muncitorească” o consfătuire cu ordinea de zi: „Atragerea muncitorilor pentru a colabora la ziare”. La consfătuire au participat reprezentanți ai comitetelor raionale de partid, ai comitetelor de întreprindere și alții. Această consfătuire a avut o influență uriașă. La începutul anului 1919 au luat ființă pe lîngă comitețele raionale de partid din Moscova comisii literare, care adunau și trimiteau „Pravdei” articolele și corespondențele muncitorilor. Mai tirziu, aceste comisii au devenit secții de presă ale comitetelor raionale de partid. La 2 martie 1919 a apărut în „Pravda” o notă intitulată „Despre colegiile literare”, în care se arăta că este necesar ca în fiecare întreprindere să se organizeze un colegiu literar compus din două-trei persoane, avînd sarcina de a atrage pe muncitori să scrie la ziare, de a organiza discuții asupra corespondențelor întocmite. Ul-



Rotativa a început tipărirea „Pravdei”. Cel mai vechi brigadier-tipograf, P. I. Kirlov, cercetează cu atenție un număr proaspăt al ziarului

terior, aceste colegii s-au transformat în cercuri ale corespondenților muncitori. În jurul lor s-au grupat numeroși tovarăși pe care-i interesa presa, literatura, arta.

Viața de corespondent era pasionantă, tumultuoasă și nu lipsită de primejdii. Corespondentul era un cercetaș în misiune de luptă. Un alt pravdist, G. Riklin, în articolul „Trăiască soarele!”, povestea următorul episod grav și emoționant, petrecut în anul 1924.

„Venisem în orașul Sizran. Sosisem dimineață, și seara, la redacția ziarului local, am aflat că în satul Șeremetievka a fost ucis corespondentul Piotr Svirin, comsomolist.

Ochiul ager al corespondentului făcea viața amară chiaburilor și albgardiștilor care își schimbaseră numai decît culoarea. Oamenii aceștia se răzburau pe corespondenții de la sate, îi schingiuiau, îi omorau. Luați corespondențele ziarelor din acea perioadă și veți găsi multe relatări de la procesele ucigașilor de corespondenți.

În aceeași noapte am plecat la Șeremetievka: Pavlov, inspector la miliția judiciară, cu un ciine polițist, Karaganov, redactor la ziarul din Sizran, și eu.

La fața locului am aflat că Svirin a fost ucis cu un foc de pușcă. Ședea seara la geam și glonțul l-a lovit în cap.

Luînd urma și străbătînd două uliți, ciinele ne-a dus la o portiță. Am intrat în curte, apoi în casă. Ciinele s-a repezit sub cuptor și a scos de acolo în dinți o pușcă scurtată.

Stăpînul armii, pe nume Tutukin, a fost arestat și a început numaidecît să-și denunțe complicii.

Cînd ne pregăteam să părăsim satul, s-a apropiat de noi un flăcău de vreo 18 ani.

— Mă numesc Gruško, Pavel Gruško. Aș vrea să devin corespondent. Dați-mi o legitimație de corespondent cu același număr pe care-l avea Svirin.

Era un front acesta, un front cu eroii lui”.

Uriăș era într-adevăr frontul pe care lupta presa sovietică, „Pravda”, vorbind poporului cu pasiune bolșevică, mobilizîndu-l la construirea vieții noi.

Împreună cu întregul popor sovietic, presa sa a trecut cu succes cel mai greu examen la care a fost supusă orînduirea socialistă și statul sovietic în anii crînceni ai Marelui Război pentru Apărarea Patriei.

⁸⁾ Mai menționăm totuși cîteva publicații care au avut o importanță deosebită pentru perioada în care au apărut: „Rabociaia gazeta” (1922—1932), „Bednota” (1918—1931), „Krestianskaia gazeta” (1923—1939), „Economiceskaia jizn” (1918—1928)



Pagina I a ziarului „Pravda“ din 13 aprilie 1961 care anunță lumii întregi marele eveniment din istoria omenirii — primul zbor al omului în cosmos. Notele primului cosmonaut I. A. Gagarin au fost tipărite în „Pravda“ și editate de redacția gazetei în volum.

Presa sovietică, în frunte cu „Pravda“, a fost în mîna partidului și a poporului erou o armă tot atît de periculoasă pentru dușman ca și tunurile, tancurile și avioanele. Nu întimplător, pe hărțile cu planul Moscovei, găsite la piloții hitleriști doborîți, redacția „Pravdei“ era vizată în mod special prin două linii încrucișate ca unul din cele mai importante obiective militare.

În paginile presei s-a oglindit cu deosebită putere munca pe care a desfășurat-o partidul comunist pentru organizarea înfringerii dușmanului, eroismul cu care luptau pe front și în spatele frontului sau în teritoriile vremelnice cotopite, ostașii și toți oamenii sovietici pentru apărarea patriei socialiste, pentru cauza eliberării popoarelor, a salvării civilizației umane de barbaria hitleristă.

În vremea războiului, în afară de „Krasnaia Zvezda“ au apărut numeroase ziare militare ale Fronturilor, Armatelor, marilor unități (circa 150 de cotidiene). În regiunile vremelnice ocupate de fasciști a înflorit o presă ilegală a comitetelor ilegale de partid sau a detașamentelor de partizani.

Referindu-se la marea înfrîngere pe care o exercita „Pravda“ asupra luptătorilor de pe front, scriitorul P. Pavlenko sublinia că ea, „Pravda“, a constituit în anii războiului o părțică a substanței sufletești, o rezervă inepuizabilă de bărbăție, la care ostașul sovietic nu renunța nici în cele mai întunecate clipe ale grelelor încercări la care era supus în lupte.

Pe drumurile aspre ale războiului, presa sovietică a fost permanent la postul înaintat de luptă, aducîndu-și contribuția la înălțarea drapelului glorios al victoriei deasupra cupolei Reichstagului german.



În anii de după război, „Pravda“ și întreaga presă sovietică au mobilizat masele la luptă pentru îndeplinirea sarcinilor trasate de partid, care au adus poporul sovietic pe drumul construcției desfășurate a comunismului.

Congresul al XX-lea al P.C.U.S. a deschis o etapă nouă în istoria P.C.U.S. și a poporului sovietic, în mișcarea comunistă internațională și în mișcarea de eliberare națională.

Măsurile luate de P.C.U.S., în urma lichidării cultului personalității lui Stalin, au determinat avîntul continuu al economiei naționale, înflorirea științei și culturii, au stimulat inițiativa fecundă a maselor.

În aceste condiții, în viața societății sovietice a crescut considerabil rolul presei, parte inseparabilă a vieții spirituale a poporului, domeniu din cele mai importante ale activității de partid și obștești. Presa a devenit cu adevărat o tribună largă a întregului popor, în care se dezbate problemele fundamentale ale partidului și ale țării. Pe drept cuvînt, spunea la o consfătuire T. Akunov, președintele colhozului „Grănicerul“ din Kirghizia, că ziarele „fac o operă foarte mare. Azi viața e de neînchipuit fără ziare“.

Atenția întregii prese sovietice, în frunte cu „Pravda“, este concentrată asupra mărețelor sarcini trasate de Congresul al XXII-lea al P.C.U.S., de noul Program al partidului. Crearea bazei tehnico-materiale a comunismului, formarea relațiilor sociale comuniste, educarea omului nou, constructor al comunismului — iată obiectivele principale ale presei sovietice.

În coloanele presei se dezbate cu profunzime și competență problemele cele mai importante ale dezvoltării industriei, ale progresului tehnic, avîntului agriculturii, științei și tehnicii. Toate ziarele acordă un sprijin larg dezvoltării democrației socialiste, participării active a tuturor cetățenilor la conducerea statului, a construcției economice și culturale.

Presa se preocupă cu cea mai mare seriozitate de organizarea producției și a muncii, de problemele disciplinei, de desfășurarea întrecerii socialiste și promovarea a tot ceea ce e nou și înaintat, deschizînd un foc ucigător împotriva rutinei, stagnării, fenomenelor de birocrațism, împotriva a tot ceea ce frînează mersul spre comunism.

Critica principială pe care o face presa sovietică ajută la înlăturarea lipsurilor și neajunsurilor, la îmbunătățirea muncii. Presa sovietică învață totodată și pe oameni să folosească cu tărie arma încercată a criticii: o critică deschisă și curajoasă, nu o critică pe furie; dezvoltarea criticii de jos, care să excludă acele situații cînd, după expresia lui V. Graciov, Erou al muncii socialiste, din regiunea Kursk, Ivan Vasilevici poate fi criticat, iar Vasili Ivanovici cu nici un chip, deși dumnealui împiedică mersul înainte!

Codul moral al constructorilor comunismului formulat în Programul P.C.U.S. își găsește o largă reflectare în „Pravda“ și în celelalte publicații sovietice. Presa educă pe oamenii muncii în spiritul unei înalte principialități și al devotamentului față de comunism, al atitudinii comuniste față de muncă și de gospodăria obștească, luptă cu energie pentru înlăturarea completă a rămășițelor concepțiilor și moravurilor burgheze, pentru dezvoltarea multilaterală, armonioasă, a personalității umane, pentru crearea unei adevărate bogății de cultură spirituală.

Victoria comunismului — se spune în Programul P.C.U.S. — depinde de oameni și comunismul se con-

strulește pentru oameni. Prin munca sa, fiecare om sovietic apropie triumful comunismului. De aceea, eroul principal al presei, al ziaristului sovietic, este poporul, omul muncii. Și presa sovietică nu precupește nici un efort pentru a zugrăvi chipul acestui erou în toată complexitatea, în toată frumusețea lui. Pe ziarist îl interesează nu numai faptele oamenilor, ci și viața spirituală a acestora. Pe drept cuvânt remarca binecunoscuta Eroină a muncii socialiste Valentina Gaganova:

— Ziaristul trebuie să vadă nu numai cum muncește omul, dar și ce are el în sufletul lui...

Oamenii sovietici își prețuiesc presa pentru că ea ține sus steagul marxism-leninismului creator, propovăduiește idealurile nobile ale comunismului, ajută poporul să le transpună în realitate. Apărind puritatea învățurii marxist-leniniste, presa sovietică manifestă intransigență față de curentele oportuniste de orice fel din mișcarea muncitorească internațională.

„Pravda” își face auzit glasul pe arena mondială, militând pentru continua întărire a comunității țărilor socialiste, pentru colaborare și prietenie între popoare, pentru coexistență pașnică între state cu sisteme sociale diferite. Ea și întreaga presă sovietică cheamă la vigilență activă împotriva acțiunilor iresponsabile ale cercurilor agresive, la luptă pentru pace și progres social.

Problemele pe care trebuie să le trateze, realitatea pe care trebuie să o înfățișeze, arată cât de nobilă este menirea și cât de mare răspunderea ziaristului sovietic în fața propriului său popor și a lumii întregi. Tocmai de aceea ziaristii sovietici se bucură de cea mai mare grijă din partea partidului și statului sovietic, ei sînt ortaci ai partidului leninist.

Ziaristul sovietic este un activist politic, un agitator ofensiv, operativ, calități din care decurge marea răspundere cu care privește el pregătirea sa politico-ideologică, culturală și de specialitate, dezvoltarea în permanență a măiestriei, cunoașterea profundă a vieții. Ziaristul sovietic scrie totul în perfectă cunoștință de cauză, cu pasiune publicistică, cu cutezanță, considerînd, pe drept cuvînt nobila profesiune pe care o exercită ca o muncă de creație, ca o nobilă chemare. În rîndurile gazetarilor sovietici nu este loc pentru oameni de felul aceluia la care se referea Nikita Hrușciiov cînd spunea: „A mîncat cartofi la cantină și socoate că cunoaște agricultura!”

Luptător pentru promovarea noului, ziaristul sovietic se află peste tot, în miezul vieții, deoarece aceasta constituie substanța din care se alimentează, din care trăiește ziarul.

La Congresul ziaristilor sovietici, ținut în anul 1960, Boris Polevoi spunea: „Nu cunosc o profesie literară mai interesantă decît profesia de ziarist. Dacă aș folosi terminologia militară aș spune că ziaristul este un cercetaș. Iar grupele de cercetare merg întotdeauna înaintea unităților aflate în ofensivă, descoperind cu agerime și comunicînd statelor majore tot ce apare nou în fața frontului”.

Acest cercetaș nu acționează însă de unul singur, rupt de masa luptătorilor. De aceea, redacțiile sovietice acordă cea mai mare atenție legăturii lor cu masele. În ultimii ani, presa sovietică a adoptat noi forme și metode în munca pentru lărgirea activului de autori și corespondenți voluntari. Sub acest aspect o importanță deosebită o prezintă inițiativa obștească în presă, atragerea în munca colegiilor de redacție și în secțiile extraredacționale a numeroși tovarăși din activul de partid, obștesc, de stat, din rîndurile specialiștilor, ale oamenilor de știință, literatură, artă etc. Redacțiile organizează brigăzi mobile, raiduri de masă. La un raid



intreprins de ziarul „Taghilskii rabocii” pe tema economiilor au fost antrenați 30.000 de oameni. Cu acest prilej au fost făcute 5.000 de propuneri, din care 3.000 au fost aplicate în producție. A devenit obișnuită metoda ca numere întregi de ziar să fie întocmite de corespondenți voluntari.

Pentru ca uriașa armată de aproape cinci milioane a corespondenților presei sovietice să aprofundeze cele mai importante probleme ale construcției comuniste, să-și sporească necontenit rolul de organizator al maselor, redacțiile folosesc diferite forme de pregătire și instruire a corespondenților. Unii urmează cursuri gazetărești; într-o serie de orașe au fost înființate cluburi și cabinete ale corespondenților, tot mai mulți dintre ei sînt cuprinși în posturi de corespondenți voluntari etc. Aceste forme apropie pe corespondent de calificarea și competența redactorului.

O practică interesantă care sporește eficacitatea presei și contribuie la strîngerea legăturii cu cititorii o constituie metoda pregătirii unor numere de ziar comune, de către mai multe redacții. De exemplu, redacțiile ziarelor „Gorkovskaia pravda”, „Vojskaia Komuna”, „Kirovskaia pravda” și „Sovetskaia Tataria” au întocmit în comun numere speciale consacrate întrecerii dintre regiunile economice respective. Așa cum se re-

marca la o plenară a Comitetului de conducere al Uniunii Ziaristilor din U.R.S.S., numerele comune reprezintă un fenomen nou și cu perspective. Ele reprezintă o formă extrem de eficace de popularizare a unor probleme majore, de răspândire a experienței înaintate în cadrul regiunilor și republicilor sovietice.

Interesant, sub aspectul cunoașterii activității și al traiului celor ce muncesc, este și procedeul folosit de ziarul „Zaria Vostoka” din Gruzia. Aici, unii redactori sînt trimiși să lucreze un anumit timp în diferite munci în afara redacției, după care, pe baza celor trăite, redactează materiale pentru ziar. Redacția la care ne referim a trimis, de exemplu, un tînăr redactor să lucreze un timp ca taxator la un autobuz; o redactoare a fost trimisă să muncească ca ospătăreasă la un restaurant. Din aceasta au rezultat cîteva articole instructive, care au fost publicate.

O atenție deosebită acordă publicațiile sovietice scrișorilor oamenilor muncii. În redacții se organizează discuții în legătură cu scrisorile cele mai interesante. Suțele de mii de scrisori pe care le primesc redacțiile constituie cu adevărat, după o expresie care s-a încetătenit, pîinea ziarelor.

A crescut nemăsurat forța de cuprindere și eficacitatea presei sovietice. În U.R.S.S. apar peste 7500 de ziare, iar împreună cu ziarele colhoznice peste 10.000. În anul 1961 s-au tipărit și difuzat 16 miliarde exemplare de ziare.

Datorită trăsăturilor sale, faptului că ea este cel mai autorizat purtător de cuvînt al adevărului vieții, presa sovietică se bucură de dragostea și stima forțelor progresiste din lumea întreagă. Ea își strînge în permanentă legăturile internaționale, relațiile cu ziarele progresiste de pretutindeni. În paginile ei sînt publicate documentele cele mai importante ale partidelor frățești, își spun cuvîntul numeroși fruntași ai vieții publice, oameni de știință, literatură și artă din lumea întreagă. „Pravda” practică schimbul de pagini cu ziarele frățești. Numai în ultimul an și jumătate au fost pregătite peste 20 de pagini de acest fel.

În „Pravda” și în întreaga presă sovietică, ziaristii comuniști din lumea întreagă și în rîndurile acestora și ziaristii din Republica Populară Romîna, văd un tovarăș și frate mai mare și mai încercat, un înalt model de ziaristică comunistă, luptătoare, un minunat izvor de inspirație în activitatea pe care o desfășoară în slujba progresului și păcii.



Cu prilejul celei de-a 50-a aniversări a ziarului „Pravda” a apărut albumul «„Pravda” leninistă, 1912—1962».

Ilustrațiile, fotomontajele și textele însoțitoare din paginile albumului oglindesc principalele etape ale istoriei „Pravdei” leniniste, ca și activitatea de azi a ziarului.



„PRAVDA” ȘI MIȘCAREA MUNCITOREASCĂ DIN ROMÎNIA

Apariția, la 5 mai 1912, a „Pravdei” leniniste, a avut un larg ecou și dincolo de granițele Rusiei. Acest eveniment a fost întâmpinat cu deosebit interes și de mișcarea muncitorească din România care, în decursul timpului, a avut legături cu mișcarea revoluționară din Rusia pe diferite căi, inclusiv cele legate de publicistică.

La un an după apariția „Pravdei”, ziarul „România muncitoare” a publicat următoarea notă sub titlul

I. FELEA

„Aniversarea unui ziar socialist”: „S-a sărbătorit aniversarea apariției ziarului muncitoresc Pravda. În cursul primului an a avut 40 de numere confiscate. A plătit în acest timp 7.300 de ruble (20.000 de lei) și redactorii au suferit 47 luni de închisoare, dintre care alte 4 luni pentru delikte de presă ce nu se puteau co-

muta în amenzi. În total el a suportat 60 de pedepse, ceea ce face o pedeapsă la 5 numere.¹⁾”

Cu toate că nota din „România muncitoare” era destul de sumară, ea dădea o imagine a greutăților pe care trebuiau să le înfrunte redactorii

¹⁾ „România muncitoare” din 2 iunie 1913.

pentru apariția primului cotidian legal bolșevic.

Puternicul ecou al salvelor de pe crucișătorul „Aurora” și avântul revoluționar din România, sub influența Marii Revoluții Socialiste din Octombrie, au făcut ca legăturile mișcării revoluționare din România cu Rusia revoluționară să capete o amploare mai mare. Muncitorimea din România își manifesta solidaritatea frățască cu Marea Revoluție Socialistă din Octombrie. Aceasta s-a reflectat în manifestele și primele ziare comuniste din România care au apărut în această perioadă. „Ceea ce noi cerem, în Rusia s-a și înlăptuit — se spunea într-un manifest răspândit de socialiștii români în 1917. Sus inimile!... Așintiți-vă privirea și îndreptați-vă pașii numai într-acolo unde flutură steagul roșu”.

Solidaritatea mișcării revoluționare din România cu popoarele sovietice s-a întărit odată cu crearea Partidului Comunist din România. Una din căile de cunoaștere a realității din țara vecină o constituia presa sovietică. Ea era citită, era popularizată. Și acest lucru se referă în primul rând la „Pravda”, despre a cărei istorie au început să apară tot mai multe relatări în presa progresistă din România. Astfel, ziarul „Iașul socialist”, organ de luptă al secțiunii socialist-comuniste din Iași, a înfățișat într-un articol (nr. 151 din 4 iunie 1922) modul cum s-a născut „Pravda”, prigoana la care a fost supus ziarul bolșevic rus până în 1917. „In ziua de 6 mai²⁾ 1912 — scria „Iașul socialist” — a apărut în Rusia primul cotidian revoluționar al muncitorimii, „Pravda” (...) inspirat și condus la început de o grupă de militanți bolșevici, al cărei suflet era Lenin...”

Mai departe, „Iașul socialist” arăta de câte ori a fost suspendată „Pravda” de regimul țarist și cum mereu ea apărea cu alt titlu. „Iașul socialist” sublinia, de exemplu, că din 565 de numere ale „Pravdei” apărute până la 8 iulie 1914, au fost confiscate 135 de numere, redacția a fost nevoită să plătească în acest timp 14.450 de ruble ca amendă, iar redactorii au făcut 96 de luni închisoare. „Iașul socialist” din 1922 trăgea următoarea concluzie: „Schimbările de titlu, confiscările, mizeriile suferite de „Pravda” sînt suficiente pentru a lămuri cum era în Rusia și cum este de greu în toate țările, în aspra perioadă a luptei de clasă, ziaristica proletară”.

De altminteri, ziarele mișcării muncitorești revoluționare din România, încă din anii aceia au văzut în

„Pravda” un exemplu de felul cum trebuie scrisă presa comunistă. Cu prilejul primirii de către Partidul Comunist din România a unei scrisori din partea Comitetului Executiv al Internaționalei Comuniste în legătură cu problema „cum trebuie scris un ziar comunist”, ziarul „Lupta socialistă” din Ploiești, referindu-se la „Pravda”, arăta că „cel puțin jumătate din ziar” se deosebea cu totul de ziarele burgheze și social-democrate „chiar și după înfățișare”.³⁾ Același ziar a reprodus cu satisfacție din „Pravda” următoarea știre: „La a patra aniversare a revoluției proletare, mulțumită noii politici economice, am obținut o victorie pe frontul principal al vieții economice, în regiunea Donețului. Exploatarea minelor de cărbuni a atins cifra de 36 milioane puzi pe luna octombrie”.⁴⁾

Un important și frumos articol despre „Pravda” a apărut în ziarul „Socialismul” cu data de 29 august 1923. Sub titlul sugestiv și cald „Pravda” noastră — un ideal al presei comuniste”, „Socialismul” sublinia că „Pravda” e „ziarul muncitoresc cel mai mare din lume”, care a luat poziție față de toate chestiunile arzătoare ale vieții proletare.

Ziarul „Socialismul” ținea să evidențieze faptul că „Pravda” era scrisă în întregime „în limba norodului de la sate și orașe”, că un loc foarte important în paginile acesteia îl ocupau „corespondențele din fabrici și ateliere”. În mod deosebit sublinia „Socialismul” faptul că de la început „Pravda” a stat „sub conducerea politică și de idei a lui Lenin”. „Pravda” ca organ de partid — scria „Socialismul” — este înainte de toate un organ de luptă. Ca ziar informativ, „Pravda” conține un material extrem de bogat din care fiecare cititor își poate alege ceea ce îl interesează din toate părțile uriașului stat sovietic.”

„Socialismul” se oprea asupra faptului că în fiecare fabrică sau întreprindere de orice fel există un corespondent special pentru „Pravda” și are în mod regulat reportaje din toată lumea. „Nu există altă foaie în lume — scria „Socialismul” — care să conțină un material așa de exact și lămurit asupra tuturor evenimentelor din mișcarea muncitorească mondială ca organul central al comuniștilor ruși”. Și articolul se termină cu aceste cuvinte: «Pravda» este idealul tuturor ziarelor comuniste din lume”.

³⁾ „Lupta socialistă” — Ploiești, nr. 74 din 18 decembrie 1921.

⁴⁾ „Lupta socialistă” — Ploiești, nr. 73 din 4 decembrie 1921.

La aniversarea a 25 ani de la apariția „Pravdei”, ziarul „Facla”⁵⁾ arăta că „Pravda” e cel mai popular ziar din Uniunea Sovietică, că e scrisă într-o limbă clară și precisă, reflectă „toate evenimentele politice, culturale și economice din U.R.S.S.”, că „ideile originale și curajoase găsesc întotdeauna un ecou rodnic în „Pravda”. Cititorul care se adresează „Pravdei” găsește întotdeauna o primire atentă și un sprijin efectiv”. În fiecare zi — sublinia „Facla” — două milioane de exemplare din ziarul „Pravda” se expediază în toate orașele și satele Uniunii Sovietice, în fabrici, uzine, colhozuri și sovhozuri, în rândurile Armatei Roșii.

Ziarele burgheze de tiraj erau nevoite să recunoască dezvoltarea impetuoasă a publicațiilor sovietice în frunte cu „Pravda”. Astfel, ziarul „Dimineața” din 5 mai 1935 sublinia că de mare era cererea de cărți în Uniunea Sovietică și referitor la presă arăta: „Tirajul ziarelor sovietice a atins în anul 1934 cifra de 36,5 milioane exemplare, față de 2,7 milioane exemplare din anul 1923. Toate republicile naționale, inclusiv acelea care înainte de revoluție nu aveau alfabetul lor propriu național... posedă actualmente ziare și cărți în limba națională”.

Alexandru Sahia, în cartea sa „U.R.S.S.-azi” are o serie de referiri cu privire la „Pravda” și popularitatea de care se bucura ziarul în mijlocul poporului sovietic. Relatînd un moment din timpul parăzii militare din ziua de 7 noiembrie, scriitorul, martor ocular al evenimentului, a remarcat că vreme de o jumătate de ceas, cit au așteptat pe tov. comandant... o parte din soldați și-au scos ziarul „Pravda”... și au citit în front, fără să strice alinierea”. (pag. 5).

Să învățăm de la „Pravda” — scria din adîncă ilegalitate „Lupta de clasă” (nr. 6 din august 1939), revista teoretică a Partidului Comunist din România. „De la crearea ei, în 1912, „Pravda” este strîns legată de mase. Numai într-un singur an „Pravda” a publicat unsprezece mii de corespondențe muncitorești. „Pravda” lua poziție față de fiecare eveniment politic. Nu există un singur număr al „Pravdei” în care să nu se fi publicat articole despre grevele din întreprinderi, despre nevoile și cerințele muncitorilor. În propaganda marxist-leninistă, în lupta pentru spiritul de partid, partidul revoluționar de mase, „Pravda” a jucat un rol hotărîtor. „Pravda” a avut și o rubrică

⁵⁾ „Facla” din 27 iulie 1937.

⁶⁾ „Dimineața” din 7 mai 1935.

²⁾ Eroare evidentă; e vorba de 5 mai.

fărănească în care publica articole și corespondențe scurte și vii despre viața și lupta țăranilor. Cu „Pravda” a crescut o generație întreagă a proletariatului revoluționar care a făcut apoi Revoluția Socialistă din Octombrie”.

Presa comunistă din țara noastră reproducea și comenta materialele care apăreau în „Pravda”. Mai ales în anii criminalului război antisovietic în care dictatura militarofascistă a împins țara împotriva voinței poporului român, radioul și presa sovietică constituiau pentru comuniști și toți patrioții români o sursă din care erau cunoscute eroismul și spiritul de sacrificiu manifestate de poporul sovietic în crîncena înclăștare cu coterpitorii fasciști, pentru apărarea patriei socialiste și salvarea civilizației umane. Comunicatele de război, informațiile din presa sovietică transmise la postul ilegal de radio „România liberă” arătau patrioților din România că victoriile Armatei Sovietice apropiu ceasul eliberării popoarelor de sub fascism, îi însuflețeau în lupta desfășurată, sub conducerea comuniștilor, pentru salvarea României de la catastrofă.

Cu toate condițiile grele, comuniștii români au găsit posibilitatea de a reproduce unele informații din „Pravda” în presa ilegală care apărea în acei ani. Astfel, „Buletinul” din 23 martie 1942, sub titlul „Presa sovietică și situația militară pe frontul germano-sovietic” a reproduș, pe baza radio-ascultării, următoarele din „Pravda”: „...poporul sovietic și armata roșie trebuie să-și încordeze toate puterile pentru a respinge pe dușman cu orice preț. Putem și trebuie să facem aceasta.” Iar „Buletinul” din 1 august 1942 cita din „Pravda” din 28 iulie 1942: „Patria sovietică vă cheamă: respingeți atacul furios al dușmanului, distrugeți-l, eliberați pămîntul sovietic.”

Reproducerea unor știri din ziarul „Pravda” de către publicația ilegală comunistă „Buletinul” ne arată cum înfruntau comuniștii români teroarea fascistă, reproducînd materiale din „Pravda” și alte publicații sovietice.

Există o tradiție în mișcarea muncitorească din România în legătură cu procurarea și citirea „Pravdei”, oricite greutăți ar fi stat în calea comuniștilor. „Pravda” pătrunde pînă și între zidurile Doftanei, însuflețind

pe luptătorii comuniști. O mărturie a dragostei de care se bucura „Pravda” în România ne-o dă însuși un înrăit dușman al clasei muncitoare. Astfel, în anul 1925, fascistul M. Stelescu se adresa în felul acesta unui ministru de propagandă burghez: „Știe amatorul de moșie... că „Izvestia” și „Pravda” au mai mulți cititori în țară decît unele ziare MARI ale noastre?”

Încă din 1913, la un an de la apariție, „Pravda” a căutat să-și informeze cititorii asupra mișcării muncitorești din România. Sub titlul de „Grevă în port”, ziarul „Pravda” relatea astfel desfășurarea grevei din 1913 care a avut loc în portul Brăila: „La mitingul din Brăila al muncitorilor greviști din port au venit toți muncitorii. Sînt în grevă și cei din Galați și Sulina. Greviștii cer reglementarea funcționării elevatorului, care lipsește pe mulți muncitori de salariu”.

Paginile „Pravdei” ca și cele ale „Izvestiei” și ale altor publicații sovietice sînt o mărturie vie a dragostei frățești cu care urmărea poporul sovietic lupta clasei muncitoare din România împotriva regimului de

7) „Pravda” din 10 mai 1913.

Процесс железнодорожников в Бухаресте.

Письмо из Румынии.

Уже две недели военно-полевой суд в Бухаресте разбирает дело 115 рабочих-железнодорожников. Обстановка та же, что и в первые дни суда: на столе, за которым заседает суд, стоят пулеметы. Двое их направлены против обвиняемых, окруженных жандармами.

Суд попрежнему терроризирует и обидчивых и заискивающих. Свидетели, которые могли бы дать показания в пользу обвиняемых, подвергнутся произвольному аресту «за выявление политической «благонамеренности». Свидетельские обвинения попрежнему делаются жандармами и агентами охранки.

Показания свидетелей вызывают жестокую расправу, которой подвергаются румынские железнодорожники. Фактически заплата рабочего средней квалификации и железнодорожных мастеров составляет примерно 800 — 1000 лей (9—11 руб.) в месяц. Надо заметить, что рабочие ж.-д. мастерских принадлежат к наилучшей оплачиваемой категории рабочих Румынии.

Эта высокая зарплата, составляющая всего 2% проца, заплата тех же рабочих в 1939 г., показала все же самым высоким представителем филиалов-комитета Лига партии, контролирующей

финансы Румынии, и он решил, при полной поддержке социал-демократических лидеров, урезать ставки еще на 12 проц.

Капиталистическая рационализация в ж.-д. мастерских означает особую систему грабежа рабочих: они обязаны под угрозой увольнения закупать втрое дороже недоброкачественные продукты в магазине, организованном железнодорожным управлением при мастерских.

Несмотря на всю эксплуатацию и кабалу, в которой живут рабочие, один из социал-фашистских лидеров заявил на суде, что февральские выступления железнодорожников экономически ничем не оправдывались. Социал-фашистские лидеры, заседающие в органах министерства труда рядом с инспекторами охранки и получившие солидные оклады, иначе и не могут говорить. Поэтому права те свидетели, которые говорили на суде, что румынские рабочие принадлежат социал-демократическим лидерам.

Убедившись в полном провале версии о «жестокых агентах», на которых обвинение пыталось возложить ответственность за массовые революционные выступления железнодорожников, военный прокурор бросил на суд последний ко-

зырь: фотографические снимки стел черной, расколотой рукой с ж.-д. мастерскими, помещавшими ящики выстрелами рабочих, «попавшиеся в офицеров».

В качестве свидетелей-очевидцев прокурор выставил пона и пономаря этой церкви.

К полному конфузу военного суда, свидетели эти, однако, заявили, что за несколько дней до их приезда как-то «случился во фраках», назвавшиеся агентами охранки, ломом разбили окна и продерзнили стены церкви. Вслед за ними приехал на мотоцикле фотограф!

Правительство печут, однако, не смущается грубой работой своих агентов. Несмотря на то, что формально острое положение в Бухаресте снято, рабочий-железнодорожник судит военно-полевой суд. Это значит, что их готовят строгие приговоры. Пользуясь всеми теми методами охранки, о которых один из оппозиционных буржуазных деятелей, д-р Лупу, как-то заявил, что он их знает, но говорить о них не будет, «потому что сам был в еще будет министром».

А. Д.—СКИЙ.

Бухарест, 9 августа.

Un articol apărut în „Pravda” despre procesul ceferiștilor din 1933.

cruntă exploatare burghezo-moșieresc. Informind pe cititorii sovietici asupra evenimentelor din România, demascând fărădelegile aparatului represiv al statului burghezo-moșieresc român, coloanele „Pravdei” și ale altor publicații din prima țară a socialismului victorios au reflectat vigurosul protest al poporului sovietic împotriva teroarei fasciste din România și ferma sa hotărâre de a sprijini eroica luptă a proletariatului român.

Cînd a izbucnit în România greva generală din 1920, „Pravda” a publicat numeroase informații cu privire la această importantă luptă a clasei muncitoare din România împotriva regimului de exploatare și asuprire. „In România s-a declarat greva generală — relatează „Pravda”. Ca răspuns la aceasta, guvernul român a proclamat starea de asediu în toată țara și a restabilit cenzura preventivă asupra presei”.⁸⁾ Muncitorii ... declară „că nici o represiune nu va putea să le schimbe hotărârea de a face grevă generală”, iar „transportul feroviar este complet întrerupt peste tot”. „Pravda” din 26 octombrie arăta, după „Socialismul”, care erau revendicările muncitorilor din România. Reproducînd o știre din „Opinia” cu data de 23 octombrie, „Pravda” din 28 octombrie 1920 sublinia faptul că „au fost arestați toți conducătorii mișcării greviste”.

Cînd guvernul reacționar din România a înecat în sînge greva minerilor de la Lupeni (1929), ziarul „Pravda” a publicat mai multe articole în care a vestejit sălbatica represiune antimuncitorească din România. Editorialul „Pravdei” din 9 august 1929 poartă sugestivul titlu: „Împușcăturile de la Lena în România”.

Un puternic ecou au avut în paginile presei sovietice marile acțiuni muncitorești desfășurate sub conducerea Partidului Comunist din România, acțiuni ce au culminat cu eroicele lupte din ianuarie—februarie 1933 ale muncitorilor ceferiști și petroliști, care, prin înaltul lor nivel de organizare, prin amploarea și spiritul lor revoluționar, au marcat un moment de cotitură în dezvoltarea partidului și a întregii mișcări muncitorești din România.

Presa sovietică informa permanent pe cititorii săi cu privire la evenimentele din România. În același timp,

⁸⁾ „Pravda” din 27 octombrie 1920 (vezi „Grewa generală din România 1920”. Editura politică, 1960, Pag. 259).

în coloanele ei apăreau energicele proteste ale poporului sovietic care și-a manifestat solidaritatea cu lupta proletariatului român.

Sub titlul „Creșterea valului de greve din România”, „Pravda” din 4 februarie 1933 a relatat cum s-a desfășurat greva de la Moreni, luptele de stradă din Ploiești, precum și acțiunile revoluționare crescînde ale muncitorilor ceferiști din București. „Pravda” a subliniat faptul că în cele mai mari centre industriale ale României se declanșase un val de puternice acțiuni revoluționare muncitorești, deosebit de caracteristice pentru acel moment de puternică ascuțire a contradicțiilor de clasă, producînd mare panică în cercurile dominante burgheze. La Ploiești (centrul industriei petroliere române) — sublinia „Pravda” — muncitorii de la societatea petrolieră „Romîno-Americană” au declarat grevă în semn de protest împotriva scăderii salariilor și a concedierii citorva sute de muncitori.

Ziarul „Pravda” a publicat ample relații despre greva din 2 februarie 1933 a celor cinci mii de ceferiști de la Atelierele căilor ferate din București, care au pornit la luptă pentru „renunșterea comitetelor de fabrică, eliberarea totală de orice impozite și ridicarea cu 40 la sută a salariului”. Ziarul „Pravda” sublinia că mișcarea grevistă din România era condusă de Partidul Comunist din România.

„Pravda” din 6 februarie 1933 releva că evenimentele petrecute în România în primele zile ale lunii februarie „sînt o dovadă a ascuțirii contradicțiilor de clasă în această țară, a luptei proletariatului și țărănimii muncitoare împotriva claselor dominante — burghezia și moșierii... Aprecierea făcută în rezoluțiile Congresului al V-lea al Partidului Comunist din România și la ultima plenară a Comitetului Central s-a adevărit întocmai. Burghezia și moșierimea română, declarînd starea de asediu și înființînd curțile marțiale, pregătesc proletariatului român, țărănimii muncitoare și naționalităților asuprite spînzurători și gloanțe, încercînd să reinvie amintirea anului 1907, anul feroasei masacrări în masă a țărănimii muncitoare. Dar atît proletariatul român cît și țărănimea revoluționară își au de acum tradițiile lor glorioase de luptă și experiența revoluționară a luptei de clasă. Nici starea de asediu, nici spînzurătorile, nici împușcăturile nu vor opri lupta

lor revoluționară împotriva burgheziei românești”.

„Pravda” din 13 februarie 1933 a evidențiat eroismul și avîntul revoluționar al maselor din România în timp ce în cealaltă parte a baricadei stăpînea groaza, burghezia pregătind represiunile sîngeroase. „In întreaga țară — scria „Pravda” — a fost declarată starea de asediu, au fost introduse curțile marțiale. În centrele muncitorești sînt concentrate numeroase unități militare, de poliție și bande fasciste. Dar totul e în zadar! Clasele dominante din România sînt în panică: nici măcar starea de asediu nu le-a adus liniștea!”.

„Pravda” din 19 februarie 1933 a publicat, sub titlul „Luptele de clasă în România”, ample relații despre sîngeroasa reprimare a eroicelor lupte ale muncitorilor ceferiști de la atelierele Grivița din București din zilele de 15 și 16 februarie 1933. Rîndurile publicate în „Pravda” sînt pătrunse de mînie adîncă și parcă fac parte dintr-o implacabilă sentință istorică împotriva regimului burghezo-moșieresc din România:

„Burghezia își aruncă vîlurile „democratice” și trece la metode directe de reprimare și înăbușire a mișcării muncitorești ... Burghezia română, una dintre cele mai prădalnice din lume, încearcă să-și păstreze profiturile prin ruina maselor de milioane ale țărănimii și exploatarea muncitorilor din industrie”.

★

„Pravda” și celelalte ziare sovietice au consemnat la loc de frunte evenimentul de cotitură în istoria poporului român: insurecția armată de la 23 August 1944, organizată și condusă de Partidul Comunist din România, și au subliniat importanța pe care a avut-o răsturnarea regimului fascist din România și întoarcerea armelor împotriva hitlerismului pentru desfășurarea ulterioară a războiului.

Din paginile „Pravdei” și ale celorlalte publicații din U.R.S.S. cititorii sovietici au luat și iau cunoștință despre succesele pe care le-a obținut și le obține, sub conducerea partidului, poporul român, membru demn al marii familii a țărilor socialiste.

Presa sovietică în frunte cu „Pravda” și presa noastră în frunte cu „Scînteia” constituie factori activi în dezvoltarea prieteniei și frăției romîno-sovietice, pusă în slujba progresului social și a păcii în întreaga lume.



P R A V D A

NICOLAE TĂUTU

Laureat al Premiului de Stat

*Tovarăș de luptă, în pagina ta
Și-a scris Revoluția drumul victoriei,
De Ilici condusă o lume urca
Sub roșie stea
Pe drumul uriaș al istoriei !*

*Creștea socialismul și sus pe șantier
Cuvîntu-ți era îndemn și făclie
Și nu era piatră, beton și nici fier,
Prin luptă și ger,
Mai tare, mai dîrz, ca litera-ți vie !*

*Simțit-a fascismul — și nu va uita —
Imensele forțe zdrobindu-l în cale,
Purta doar poporul în inima sa,
O armă și ea,
Chemare la luptă a slovelor tale !*

*Și crește o lume în largul asalt
Spre zorii Comunei, mari porți se deschid,
Cuvîntul tău este un steag spre înalt
Săpat în bazalt
Și-n omul cel nou crescut de Partid !*

*E viu comunismul, și-n litera ta
E viu adevărul, de nebiruit,
Vestind primăvara ce lumii va da,
Sub roșia stea,
Și pacea și viața și visul dorit !*

ÎNSEMNĂRI DIN MOSCOVA

AL. STARK

corespondentul Radioteleviziunii române la Moscova

Coroondenții radioului au câteodată un mare avantaj față de confrășii lor întru ale reportajului.

Nici nu vă închipuiți cât de emoționant e să stai în fața microfonului și să poți spune milioanele de ascultători :

„Dragi tovarăși, ne aflăm la...” (Și să ne fie cu iertare nouă, lucrătorilor radioului, că folosim adesea această expresie, dar ea ne leagă și mai mult de cei cărora ne adresăm).



Foto nr. 2



Foto nr. 1

„NE AFLĂM LA REDACȚIA «PRAVDEI»...”

Așadar... ne aflăm la redacția „Pravdei”. Sincer vă mărturisesc că, intrind în clădirea aceasta retrăiesc un sentiment asemănător celui pe care-l retrăiești când treci prin Piața Roșie.

Știm cu toții foarte bine că cititorii sau ascultătorii au obiceiul să adauge imediat după ce comunică vreo noutate:

- Am citit în ziar...
- sau
- Am ascultat la radio...

Dar aici, în Uniunea Sovietică, am auzit spunându-se și:

- Am citit în „Pravda”.

Când rostește aceste cuvinte, omul are înscrisă pe față o trăsătură pe care nu mă sfiesc s-o numesc „solemnă”.

Da, „Pravda” face parte din viața țării sovietice.

★

Cu câțiva timp în urmă, scriind pentru „Scinteia” o relatare, am fost la

ДА ЗДРАВСТВУЕТ XXII СЪЕЗД КОМУНИСТИЧЕСКОЙ ПАРТИИ СОВЕТСКОГО СОЮЗА — СЪЕЗД СТРОИТЕЛЕЙ КОМУНИСТИЧЕСКОГО ОБЩЕСТВА!

Коммунистическая партия Советского Союза

ПРАВДА

Орган Центрального Комитета Коммунистической партии Советского Союза

№ 181 (1971) 17 ОКТЯБРЯ 1959 год

Об открытии XXII съезда КПСС

Центральный Комитет КПСС извещает делегатов XXII съезда партии, что открытие съезда состоится сегодня, 17 октября, в 10 часов утра в Кремлевском Дворце съездов.



Foto nr. 4

Simultan cu imprimarea „Pravdei” la Moscova, ziarul se tipărește în 22 de orașe. Matrițele sînt transportate cu avionul.

Pentru prima oară în istoria presei se întimpla un asemenea fapt.



Sufletul „Pravdei” a fost marele Lenin. Din Cracovia unde se afla în emigrație, el a scris între anii 1912—1914 peste 280 de articole și însemnări. Ele au intrat în marele tezaur al clasei muncitoare din întreaga lume.

Citești colecția ziarului „Pravda” și urmărești „pe viu” întreaga istorie a ultimilor 50 de ani.

Privirea ți se oprește îndelung asupra numerelor 170 și 171 din 1917: Decretul asupra păcii, Decretul asupra pămîntului (foto nr. 2). Răsfoiești mai departe... „Pravda” a părăsit Petrogradul și s-a mutat la Moscova.

Anii războiului civil, anii primelor cincinale, anii Marelui Război pentru Apărarea Patriei, zilele glorioase ale cuceririi pămînturilor deștelente, deschiderea celui de-al XXII-lea Congres al P.C.U.S. (foto nr. 3) — toate acestea îți trec ca într-un film minunat prin fața ochilor.



Răsfoiești în bibliotecă colecția „Pravdei” cu numerele ei zilnice ce

Битва в Мадриде, в Кремлевском Дворце съездов, заседание ЦК КПСС, XXII съезд Коммунистической партии Советского Союза — эти строки нашей газеты будут встречены в каждой коммунистической организации, в каждой семье коммунистического общества. Мы гордимся тем, что наша газета — первый коммунистический журнал, который выходит в свет в 22 городах нашей страны. Мы гордимся тем, что наша газета — первый коммунистический журнал, который выходит в свет в 22 городах нашей страны. Мы гордимся тем, что наша газета — первый коммунистический журнал, который выходит в свет в 22 городах нашей страны.



Foto nr. 3

biblioteca ziarului „Pravda”. Am răsfoit în tăcere sălii de lectură colecțiile, începînd de la primul număr (îl vedeți și dumneavoastră în fotografia nr. 1) și pînă la ultimul.

De la apariția acestui prim număr au trecut 50 de ani, aproape o viață de om. Dar „Pravda” cu fiecare an întinerește, îi simți zilnic inima ei largă bătînd puternic.

Primul număr a apărut în 1912. Tirajul — 60.000 de exemplare. Nu

vreau să fac în aceste rînduri un istoric al ziarului. Aș dori să amintesc doar un singur fapt. În acele timpuri mulți ziarîști nu puteau să înțeleagă cum de reușește un asemenea ziar, care trăiește doar din fondurile muncitorești, să aibă o pagină de „cronică” atît de bogată. Ei nu puteau să înțeleagă că această pagină era scrisă de corespondenți voluntari, de mii și mii de muncitori și țărani de pe întinderile Rusiei.

vorbesc despre epoci întregi în viața omenirii, iar alături, în secțiile redactionale, se pregătește numărul de mîine.

— Au sosit corespondențe din Atena, Havana, București, Djakarta și New York — se anunță la secretariat.

— Postul de corespondenți voluntari de la Bratsk transmite un reportaj despre îndeplinirea angajamentelor luate în cinstea lui 1 Mai.

Se paginează articole care generalizează experiența primelor luni de activitate ale Direcțiilor agricole teritoriale, relatări despre automatiza-

rea proceselor de producție la Uzina de rulmenți nr. 1 și despre o școală muzicală din Uzbekistan. Se paginează absolut tot ceea ce stă mărturie succesorilor zilei de azi și vorbește despre perspective. Totul se desfășoară după un grafic calculat... la secundă. La ora 23,30 numărul trebuie să fie gata. Cele 6.300.000 de exemplare se tipăresc în 22 de orașe. Avioanele „Aeroflotului“ (foto nr. 4) transportă matrițele la Leningrad, Kiev, Omsk, Novosibirsk, Habarovsk și în alte orașe.

— Pot să vă relatez un fapt interesant pentru reportajul dv., îmi spu-

ne un redactor al „Pravdei“. Ținutul național al Coriacilor se află în nordul peninsulei Kamciatka. Avionul, apoi aerosăniile aduc ziarul locuitorilor din satele ținutului, *cel mai târziu* (sublinierea aparține interlocutorului meu) a doua zi.

Numărul de azi este cules... Munca în redacție continuă.

La secția scrisori au venit plicuri (foto nr. 5). Astăzi sînt doar... 2600. De obicei vin 3000 de scrisori pe zi. Toate primesc răspuns, iar cele mai importante sînt publicate. Pentru numărul de mîine se pregătește o pagină specială consacrată corespondenților voluntari.

— Alo! Expediția la telefon. Matrițele au plecat.

A început tirajul. Trimitem sus primele exemplare.



Avem în față un nou număr al „Pravdei“. Țara sovietică cu realizările ei, cu planurile și perspectivele ei, oglindite atît de minunat în hotărîrile Congresului XXII al P.C.U.S., se află parcă în fața noastră în cele 6 pagini ale ziarului iubit și respectat de cititorii săi.

În aceste zile întreaga Uniune Sovietică se pregătește să sărbătorească jubileul „Pravdei“. Au loc conferințe, întâlniri cu veteranii ziarului, manifestări culturale și sportive. Aniversarea „Pravdei“ este pe drept cuvînt socotită o sărbătoare a întregului popor sovietic.

Luîndu-mi rămas bun de la cei care m-au găzduit cu atîta amabilitate și au contribuit la scrierea acestor scurte însemnări, le-am urat și în numele dv., stimați cititori, tradiționalul nostru:

— La mulți ani !



Foto nr. 5

Ambasadorii „Pravdei”

VICTOR BÎRLĂDEANU

În decursul anilor am avut nu o dată bucuria de a-i întâlni și de a sta de vorbă cu ziaristii de la „Pravda”. Bucuria era întotdeauna îngemănată cu sentimentul că fiecare asemenea întâlnire, pe orice meridian ar fi avut loc, reprezintă pentru mine o prețioasă lecție de gazetărie comunistă. Nu numai cuvintele lor — izvorâte dintr-o grijă evidentă și neprecupețită de a nu păstra nici un fel de secret, de a dezvălui întreaga lor experiență inepuizabilă — ci mai ales felul lor de a munci, de a se documenta, de a redacta articolele și reportajele, constituiau un prilej de rodnică reflecții cu privire la rostul și menirea profesiei noastre.

Pe cunoscutul pravdist Serghei Borzenko l-am întâlnit în numeroase rânduri. Ultima oară — chiar în țara noastră, în toamna anului trecut, când ne-a vizitat împreună cu „cosmonautul nr. 2”, Gherman Titov. Dar nu despre ultima întâlnire aș vrea să vă povestesc, ci despre prima. A avut loc în condiții nu cu totul obișnuite acum mai bine de zece ani, în Coreea. Era în primul an al războiului dezlănțuit de imperialiști împotriva pașnicului popor coreean.

...Soarele își stingea ultimele vâpăi la asfințit când am pornit pe primul meu drum de la graniță spre Phenian. De o parte și de alta a drumului se perindau câmpii de orez irigate, arături proaspete, munți pe care primăvara li înveșmintase într-o haină vegetală de o nespūsă frumusețe. Din mijlocul acestei naturi bogate, strălucind în multicolorele nuanțe ale aurgului, se desprindeau, într-un contrast cutremurător, mormanele de ruine negre care măturiseară că peacolo au fost sate peste care trecuse pljorul bombardamentelor americane.

Innoptase — era o noapte fără lună, cu bolta cerească presărată de infinitul constelațiilor — când, deodată, mașina noastră se opri în fața unui pod. Șoferul ne anunță că s-a dat alarma și că, plină când nu va trece primejdia, nu e bine să trecem podul. Tocmai ne îndreptam spre o colibă părăsită din marginea unor plantații de orez când lângă noi se

opri o altă mașină din care coborî în grabă un om potrivit de statură, cu părul timpuriu încărunțit, cu priviri arse parcă de febră. Aflind că am venit din România, intră în vorbă cu noi. După ce se recomandă — Serghei Borzenko, corespondentul „Pravdei” — ne povesti că în seara aceea fusese martorul unei cumplite barbarii. Cu o oră mai înainte văzuse cu ochii săi cum un întreg oraș — Sun Ciou — fusese ras la pământ de un bombardament năpraznic. „Nu adăpostea nici un obiectiv militar. Numai bătrini, femei și copii...” Glasul îi tremura de revoltă. Acest om, care trecuse în viață prin nenumărate încercări, care trăise ca ostaș și ziarist întreaga epopee a Marelui Război pentru Apărarea Patriei, dobândind cea mai înaltă distincție ostășească, aceea de Erou al Uniunii Sovietice, era zguduit pînă în adîncul sufletului de imaginea vandalismului dezlănțuit. Când fu înștiințat că trecerea pe pod e primejdioasă, nu rămase o clipă pe gînduri. „Trebuie să transmit chiar în noaptea asta reportajul” — ne spuse drept rămas bun, apoi se urcă în mașină și o porni peste pod. Cu inima strînsă urmărim mașina pînă deveni o umbră care se pierdu în depărtare.

Exact în clipa când mașina lui Borzenko a părăsit podul au apărut avioanele americane începînd un bombardament sălbatic. Podul fu sfărîmat în două locuri. Dar corespondentul „Pravdei” era de-acum departe, în drum spre Phenian, avîrlind în grabă pe carnetul său de notițe reportajul pe care urma să-l transmită în noaptea aceea — unul dintre acele fulminante rechizitorii care au umplut inimile oamenilor simpli din întreaga lume de ură împotriva imperialismului.

...Pe Gheorghii Ivanovici Lebanidze, corespondentul „Pravdei” în Gruzia, l-am întâlnit înția oară acum vreo nouă ani. Dacă m-ar întreba cineva ce anume trăsătură îl caracterizează pe tovarășul Lebanidze, aș răspunde: înălțura lăuntrică. Nimic nu-l lasă nepăsător, nimic nu i se pare lipsit de însemnătate. Inima lui tresare, fierbinte, la tot ce se întâmplă. De pe buzele lui am auzit aceste cuvinte

care exprimă o întreagă concepție despre menirea ziaristului comunist: — Un gazetar lipsit de inimă este ca un cuțit tocit: nici nu taie, nici nu mîngie...

Era o dimineață răcoroasă și limpede de duminică. Coama cenușie a Caucazului sclipea în bătaia soarelui. Undeva, departe de tot, se zărea — aproape ca un punct — legendarul Kazbek, unul dintre cele mai înalte piscuri din lume. Mașina ne ducea pe o șosea șerpuitoare printre munți, când, deodată, întîlnirăm în calea noastră un convoi de mașini — autocamioane, „Pobede”, „Moskviciuri” — care se îndrepta spre Tbilisi. Îl văzui pe tovarășul Lebanidze preocupat, parcă, de un gînd. În clipa următoare mașinile se opriră. Oprirăm și noi. Coborîrăm. În jurul nostru se adună un grup de colhoznici cu chipuri mirate. Lebanidze se recomandă și le spuse motivul pentru care îi oprise în mijlocul șoselei. Voia să afle ce vor face la Tbilisi.

— Încă din cursul săptămîinii — ne spuse Salva Papavazde, președintele unui colhoz — ne-am hotărît să petrecem împreună duminica la Tbilisi. Avem un program complet: vizite la muzeul mișcării revoluționare din Gruzia, la muzeul de artă, în parcul de pe muntele David, iar seara — un spectacol cu „Othello” în interpretarea lui Akaki Horava...

Tovarășul Lebanidze își însemnă cu grijă toate aceste amănunte. Apoi, când ne reluăm drumul, începuseră să scrie cu înfrigurare în carnetul său.

... A doua zi am citit informația în ziar, la loc de cinste.

... Cum i-aș putea numi altfel pe toți acești oameni înflăcărați și modesti, plini de simțul răspunderii pentru înalta menire a profesiei lor — și pe mulți alții asemeni lor, pe care am avut fericirea să-i cunosc — decît „ambasadori ai „Pravdei”? Ambasadori nu în sens diplomatic, ci în sensul conștiinței profunde pe care o au, în toate împrejurările vieții, că sînt reprezentanții „Pravdei” leniniste, ai celui ziar care în ochii milioanei și milioanei de oameni ai muncii din întreaga lume înseamnă însăși lumina strălucitoare a adevărului...

CU PRAVDIȘTII LA UN PAHAR DE CEAI

V. NICOROVICI

Am cunoscut „Pravda“ ca cititor, zi de zi, iar recent într-o călătorie întreprinsă în Uniunea Sovietică am avut fericirea să colaborez mai strâns cu unii dintre redactori și corespondenți ai ei.

Ca cititor, care e și ziarist totodată, am găsit în „Pravda“ o imagine vie, grandioasă, bogată în fapte noi, a operei de importanță mondială ce se desfășoară astăzi în Uniunea Sovietică, cum e construcția comunismului. Și aceasta, începând de la informațiile scurte, venite din marile centre industriale sau de pe pământurile deșelente — pînă la reportajele ample, documentate, scrise cu măiestrie, despre oamenii septenaliului, despre orașele și regiunile Țării Sovietice — sau despre cei care au înfăptuit primele zboruri cosmice; de la chemările la întrecere ale brigăzilor și uzinelor care luptă pentru înalțul titlu de colective ale muncii comuniste și pînă la amplele articole de îndrumare, cu înalt conținut teoretic privind activitatea economică, ideologică sau artistică. Convinge, instruește, educă, orientează, te însuflețește la noi înfăptuiri înalta lor principialitate, spiritul lor combativ, — împotriva oricăror manifestări străine spiritului leninist sau moralei comuniste — „Pravda“ justificîndu-și astfel numele de a fi expresia directă, bărbătească a adevărului — arma ascuțită de luptă a Partidului Comunist al Uniunii Sovietice. Aceeași amplă și documentată informație, același spirit militant, principial, privind rezolvarea marilor probleme contemporane: pacea, libertatea popoarelor, coeziunea

mișcării muncitorești internaționale — caracterizează „Pravda“ leninistă, ziarul cu cel mai mare tiraj din lume.

Plecînd deci, în primăvara acestui an, în Uniunea Sovietică, pentru a scrie o serie de reportaje pentru ziarul „Scînteia“, privind construcția comunismului, faptul că cercetasem „Pravda“ cu regularitate, ca cititor al ei, mi-a fost de un real folos. La aceasta s-a adăugat, în mod fericit, sprijinul direct, prietenesc, plin de afecțiune pe care mi l-au dat tovarășii care lucrează în redacția acestui ziar, considerîndu-mă ca un oaspete apropiat, venit din partea unui organ de presă frățesc. Și acest sprijin a fost multilateral și divers, — privind atît stabilirea itinerariului călătoriei, către regiunile de cel mai mare interes, cit și organizarea lui practică, privind cele mai mici amănunte ale călătoriei, cum ar fi asigurarea găzduirii la hotel sau a mijloacelor de transport. Cînd spun acest lucru mă gîndesc la tovarășul Lukoveț, șeful secției țări socialiste, care, deși solicitat de activitatea curentă a ziarului, cit și de apropiata lui aniversare — a găsit totdeauna timpul necesar, atît la venirea mea cît și la plecare, pentru o discuție prietenească, încălzită de prezența îmbietoare a unui pahar de ceai. Mă gîndesc de

Cu pravdiștii A. Pahomov și A. Nijegorodov în mijlocul unui grup de siderurgiști din Zaporje.



asemenea și la tovarășul Evghenii Kiselev — corespondentul „Pravdei” în țara noastră, aflat atunci la Moscova, care m-a însoțit în prima etapă a călătoriei pînă la Kazan și m-a introdus cu multă sollicitudine și competență în domeniul vast și variat al vieții orașului și al industriei petrolului, punindu-mă în legătură cu forurile de partid și de stat din Tataria.

Întîlnirea cu un vechi pravdist, Pavel Nikolaevici Kuznețov, a luat caracterul unui fructuos schimb de experiență, privind munca de corespondent special. Scriitor de romane, traducător în rusește al poetului Djamal, și totodată reporter de ziar, Pavel Nikolaevici, deși a ajuns la vîrsta părului cărunț, a rămas cu sufletul tînăr. Oricînd este pregătit ca la chemarea telefonică venită din partea secretarului sau a colegiului, de care

depinde secția de corespondenți speciali, să ia trenul sau avionul către orice punct de pe harta Uniunii Sovietice. Geamantanul cu tot ce este necesar unei călătorii se află pregătit în permanență. Recent, în ciuda celor 60 de ani, el a întreprins o călătorie, timp de o lună, în regiunea munților Altai, pentru a dezlega firul unei probleme încălcite. Materialul a avut un mare răsunset în toată țara. Aceasta se explică și prin aceea că stilul de lucru al corespondenților speciali, — vechi ziariști, cu înaltă calificare, printre care mulți sînt scriitori — asigură condiții pentru studiul adevărat al realității și al elaborării materialului — întrucît activitatea lor zilnică nu este legată de un program strict și nici nu li se indică „termene fatale”... Programul de lucru și termenele țin de însăși conștiința ziaristului, care, știind că are de rezolvat

o problemă de arzătoare actualitate, caută să predea materialul într-un timp eficient, fără însă să aducă, din cauza grabei, un prejudiciu calității. Fiindcă o armă locită luptă prost.

Prin acești trei pravdiști, cît și mai tîrziu, venind în legătură cu Aleksandr Ivanovici Nijegorodov, corespondent al „Pravdei” în Dnepropetrovsk, și cu Valentin Fiodorovici Iahnevici, corespondent în Kuban, sînguincioși, modești, buni cunoscători ai tuturor problemelor — economice, culturale, obștești, ale vieții de fiecare zi din regiunile lor, apropiați, calzi în raporturile lor cu oamenii, am căpătat imaginea ziaristului sovietic, activist cu un înalt nivel ideologic, principial, legat de popor, ostaș al partidului comunist — acela care transmite zi de zi cititorilor „Pravdei” cuvîntul luminos al adevărului.

Tinerete veșnică

HARALAMB ZINCĂ

Am învățat limba rusă în anii războiului. Am învățat-o nu pe băncile școlii, ci umblind mult printre oamenii sovietici. Când am izbutit să pronunț primele cuvinte m-am bucurat ca un copil. După un timp, când m-am deprins a desluși literele, pătrunzând în taina cuvintelor, apoi în aceea a cărților și revistelor, am avut sentimentul unei mari descoperiri. Dintr-odată, am început să aud glasul autorului sau al eroului. Îmi vorbeau, iar eu îi înțelegeam. Închipuiți-vă, să-l auzi pe Nikolai Ostrovski vorbindu-ți în rusește și tu să-l înțelegi! Sau să auzi melodia pe care o stărnește armonia versurilor pușchiniene și să simți cum te cuprinde o emoție profundă.

Ziarul „Pravda” am început să-l citesc în zilele acelea de foc și sînge. Îmi aduc aminte că atunci când îmi cădea ziarul în mînă mă refugiam într-un ungher și-l citeam ca pe un abecedar... da, ca pe un abecedar politic. Nu eram decît un adolescent de pe cheiul Dimboviței și nu aveam prea multă experiență într-ale vieții. „Pravda” m-a ajutat să înțeleg și mai adînc gravitatea celui de-al doilea război mondial, marile sensuri ale epocii; mi-a dezvăluit înaltul profil moral a comunistului, al omului sovietic. Situația pe fronturi era grea. Se desfășurau bătălii crîncene. Generalii prusaci vedeau Moscova și victoria prin binocu. În spatele frontului se desfășura o altă bătălie — a producției de război. P.C.U.S. înălțase pretutindeni lozincă „Totul pentru front!” iar „Pravda” în îndemmurile sale era prezentă pretutindeni, în toate colțurile Uniunii. O citea soldatul între două atacuri, ca și bătrînul ofelar din Ural. Îi înțelegea chemarea și ucraineanul, și uzbekul și armeanul, căci pentru popoarele sovietice „Pravda” vorbea în limba lui Lenin, în numele partidului creat de Lenin.

În zilele nespuse de grele și de încordare ale războiului, am înțeles și mai bine puterea cuvîntului scris. Îmi

amintesc de emoția pe care am încercat-o citind foiletonul lui Ehrenburg intitulat: „Ține minte!”. Începuseră să apară corespondențele de război semnate de N. Tihonov, K. Simonov, B. Gorbaciov. În ianuarie 1942, am citit în „Pravda” zguduitoră corespondența a lui P. Lidov, intitulată: „Tania”. Autorul descria fapta eroică a unei tinere partizane căzută în mîinile hitleriștilor. Mai tîrziu s-a aflat că partizana Tania era de fapt Zoia Kosmodemianskaia. Nu voi uita niciodată cum numărul acela din „Pravda” trecea din mînă în mînă. Petre Lidov, unul dintre soldații „Pravdei”, a căzut pe front, dar corespondența sa continuă să trăiască în memoria multor cititori ai ziarului.

Tot în „Pravda” și tot în iarna anului 1942, am citit despre fărâdelegile comise de hitleriști la Iasnâia Poliana. Casa-muzeu — conacul atît de mult îndrăgit de Lev Tolstoi — fusese declarată cazarmă prusacă. În retragere, cîmpitorii dăduseră foc conacului, dar fărâniile din împrejurimi l-au salvat. Îmi stăruie în minte cîteva fotografii, printre care una înfățișînd camera de lucru a lui Lev Tolstoi, transformată în grajd. M-am cutremurat de indignare și ură.

M-am întîlnit, apoi, cu „Pravda” în linia întîia, în tranșee, căci „Pravda”, asemenea unui activist credincios al partidului, se afla în aceeași zi pe toate fronturile. Soldații se adunau prin bordeie, iar unul din ei citea la lumina opaișului cuvîntul partidului. Am străbătut și eu pădurile Bielorusiei ca soldat voluntar în armata sovietică. Și-mi amintesc, nu fără emoție, cum partizanii ne ieșeau bucueroși în cale, ne îmbrățișau, iar apoi întrebau: „Băieți, aveți cumva la voi vreun număr din „Pravda”?”

De „Pravda” mă leagă multe amintiri, însă cea mai puternică este, fără îndoială, aceea datînd din vara anului 1944. Mă aflam atunci în Lituania, doar la 18—20 kilometri de Prusia Orientală. Pe coama unor dealuri spîne se desfășurau lupte de poziții.

Apoi, interveniseră cîteva zile de liniște. Moșăiam prin tranșee, iar noaptea mai ascultam cîntecul unui greier rătăcit între cele două fronturi. Într-una din aceste zile de august „Pravda” mi-a adus vestea eliberării patriei mele, vestea întoarcerii armelor de către armata romînă împotriva trupelor hitleriste, vestea victoriei insurecției armate pregătită și condusă de către partidul comunistilor. Am sărutat fiecare rînd al „Pravdei”, iar bucuria mea s-a transformat într-o mică sărbătoare, de la care n-au lipsit nici vodca, nici cîntecele. Nu, ziua aceasta n-am s-o uit niciodată.

Au trecut ani... Dar eu am rămas același cititor consecvent al „Pravdei”. O aștept cu nerăbdare. Îi cunosc mirosul cernelii și-mi place să-l simt în nări. Lectura ziarului o asemuiesc de cele mai multe ori nu numai cu o călătorie prin vastul teritoriu al Uniunii Sovietice, ci și cu una, ce-i drept scurtă, dar foarte instructivă, în jurul lumii. Mă interesează victoriile siderurgiștilor sovietici, ca și izbînzile comsomoliștilor plecați voluntar pe pămînturile înțelenite. Urmăresc cu un interes deosebit nelipsita pagină literară. În „Pravda” am citit pentru întîia oară povestirea lui Șolohov — „Soarta unui om” și, ce să mint, m-am bucurat copilărește știindu-mă printre primii cititori din România ai povestirii lui Șolohov. În paginile „Pravdei” am citit marele poem al lui Tvardovski: „Din zare-n zare”. Pagina de literatură mi se pare a fi variată și concepută cu multă fantezie. Citind-o, îți formezi o imagine bogată despre literatura multinațională sovietică. Îndeosebi, m-a impresionat plăcut ultima inițiativă a „paginei” și anume aceea de a prezenta cititorilor revista „Iunosti” condusă de Boris Polevoi. Este o revistă, așa cum arată și denumirea ei, scrisă de tineret pentru tineret. Atît alegerea lucrărilor publicate, cît și prezentarea lor grafică subliniază dragostea și grija pe care „Pravda” o poartă tinerilor scriitori...

★

Am în față ultimul număr al „Pravdei”. Pe pagina întîia, într-un colț, citesc: „Anul 51”. Da, „Pravda” împlinește cincizeci de ani. Flacăra sa a izbucnit într-o primăvară prevestind primăvara omenirii — comunismul. Iată și de ce „Pravda” are și va avea ceva din tinerețea veșnică a revoluției comuniste...

ÎNȚILNIRI CU „PRAVDA”

Ing. D. LĂZĂROIU

directorul uzinelor „Electronica”-București

A nume am pus titlul de mai sus acestor însemnări pe care le face un specialist electronist român, cunosător de limbă rusă; anume — pentru că „Pravda” nu mai este doar o simplă denumire, ci un prieten apropiat, cu care ți-e drag să te întâlnești. Asemenea întâlniri cu prieteni înțelepți și clarvăzători, care nu cunosc altă fericire decât aceea de a-și sluji necondiționat poporul și adevărul, îți umple ființa de bucurii care nu se pot uita niciodată.

Anul 1953. Lumea științei electronice mă atrăgea în mod deosebit. Căutam adesea de unul singur să descopăr date inedite, însușindu-mi cu perseverență cunoștințe noi în această ramură a științei cu o dezvoltare atât de dinamică, atât de vertiginoasă. Într-una din zilele lui februarie 1953 am deschis ziarul „Pravda”. Mi-amințesc și astăzi, după aproape un deceniu, locul articolului semnat de academicianul N. D. Zelinski. Oricât de strălucite ar fi aptitudinile tale — seria savantul sovietic — nu vei reuși singur, izolat, să faci descoperiri importante. Dimpotrivă, colectivul este întotdeauna un fel de amplificator al ideilor tale, tot așa cum tu, ca o parte a acestui colectiv, ești amplificatorul și propagatorul ideilor enunțate de alții. A ști să lucrezi într-un colectiv înseamnă în primul rând să ai o atitudine justă față de critică și să nu te jenezi să critici greșelile altora, chiar dacă cel pe care-l critici ocupă o situație importantă în știință. Altul vede întotdeauna mult mai ușor lipsurile. Critica te ferește de autoliniș-

tire, de îngîmfare, de lipsă de modestie, ea te ajută să eviți greșelile.

Ce sînt minunat! Cît de mult au însemnat în viața mea cuvintele aceste citite cu ani în urmă în „Pravda”!

Asemenea articole scrise de cunoscuți oameni de știință sovietici și adresate tineretului pot fi des întîlnite în „Pravda” sau „Komsomolskaia pravda”. A ști, înseamnă a învinge. Iată ideea care se desprinde din articolele publicate de savanți renumiți ca N. N. Semenov, V. A. Ambarțumian, Keldîș, S. G. Strumilin și alții alții.

În ultimii 2—3 ani, „Pravda” a publicat numeroase articole privind multiplele și complexe probleme pe care le ridică în fiecare zi, în fiecare clipă, conducerea industriei. Răsfoiești „Pravda” și observi cu satisfacție că acest ziar minunat adăpostește un adevărat tezaur de experiență organizatorică, a cărei cunoaștere și studiere sînt deosebit de utile și pentru noi, ajutîndu-ne la rezolvarea propriilor noastre probleme, bineînțeles ținînd seama de condițiile concrete ale economiei noastre, de etapa pe care o străbatem.

După plenara din iulie 1960 a C.C. al P.C.U.S. care a trasat ca sarcină perfecționarea organizării producției în vederea folosirii complete a capacității utilajelor, ziarul „Pravda” și alte ziare sovietice s-au ocupat în mod deosebit de problemele accelerării mecanizării complexe și automatizării lucrărilor de conducere în economie, „Pravda” demonstra excepționala eficacitate și operativitate a

sistemelor automate de informare. Am urmărit cu atenție aceste dezbateri pentru că folosirea celor mai noi mijloace ale tehnicii organizatorice contribuie la perfecționarea proceselor de conducere și aduce o uriașă economie de timp.

Nomenclatorul mijloacelor de mecanizare și automatizare a muncii de conducere a economiei este vast (mă refer în primul rînd la aparatele de comunicații administrative, aparate pentru semnalizare, copiere și multiplicare a documentelor, mijloace de tehnică a proiectării și desenului, aparate de dispecerizare, ansambluri de diverse tipuri de imprimare cîră etc.).

Nu de mult și în uzina noastră a început crearea unor mașini automate pentru evidența contabilă și simplificarea muncii administrative. Această problemă a progresului tehnic și nivelul conducerii va căpăta desigur o amploare crescîndă pe măsură ce dezvoltarea economiei noastre naționale asigură continua perfecționare a muncii de conducere și administrative.

Exemplele pot fi înmulțite. Am ales doar cîteva.

Anul 1962. „Pravda” — prietenul apropiat al milioane de oameni ai muncii de pretutindeni a împlinit jumătate de secol de existență. „Pravda”, „ziarul ziarelor”, cum atât de plastic a fost denumită, primește astăzi de pe toate meridianele urări și felicitări de viață lungă. La această entuziastă sărbătoare adaug prinusul meu de recunoștință pentru toate cîte învăț din întîlnirile cotidiene cu acest prieten minunat.



DOI CITITORI BUCUREȘTENI DESPRE „PRAVDA”

Presa sovietică și în primul rînd „Pravda” se bucură de o răspîndire largă în rîndurile cititorilor romîni, difuzîndu-se în țara noastră aproape 250.000 exemplare de ziare și reviste sovietice. De aceea, am considerat, cu prilejul jubileului „Pravdei”, să consemnăm în paginile revistei noastre părerile unor cititori bucureșteni ai celui mai răspîdit ziar din lume.

★

Ing. S. Păscaru — Întreprinderea pentru industria de bumbac București

Pe vremea cînd eram student la Institutul de textile din Moscova am făcut cunoștință cu „Pravda”. Într-o zi am citit articolul unui maistru de la întreprinderile textile din Ivanovo. Maistrul din Ivanovo dovedea cu fapte din practica sa că prin transformări simple, multe mașini care au atins limita uzurii pot fi modernizate. Prin îmbunătățirea calităților de exploatare ale acestor mașini, maistrul textilist arăta că se poate spori capacitatea întreprinderii la care lucra. Ideea prețioasă a acestui articol mi s-a întipărit în minte și mi-a folosit în viață.

Çițiva ani mai tîrziu lucram într-o fabrică textilă, la Întreprinderea pentru bumbac din București. Experiența textilistilor din Ivanovo a folosit și colectivului nostru pentru a găsi soluții eficiente în vederea ridicării productivității muncii și reducerii prețului de cost al producției. Practica dovedește și în întreprinderea noastră că modernizarea utilajului are o importanță eficientă economică. Iată, de pildă, vechea mașină bătătoare din filatura noastră de bumbac. Un singur dispozitiv i-a automatizat procesul de lucru și i-a sporit randamentul cu zece de procente. De fiecare dată cînd izbîndim în această permanentă luptă pentru modernizarea producției, îmi amintesc de articolul textilistului din Ivanovo publicat în urmă cu çițiva ani de ziarul „Pravda”.

Anatol Vieru, compozitor :

— Citesc „Pravda” încă din anul 1952, și cînd spun „citesc” înțeleg gestul zilnic de a deschide ziarul, de a çluta rubricile preferate și nu lectura accidentală determinată de

studiul anumitor materiale. Nu numai că m-am obișnuit cu caracterul articolelor publicate în coloanele sale, dar sînt familiarizat și cu tehnica „Pravdei”, cu litera, cu schemele de paginație, cu vignetele.

Aș dori să precizez, a spus compozitorul, că nu citesc „Pravda” ca muzician, adică cu o sferă limitată de interese. Deschizînd-o, mă atrag în aceeași măsură pagina externă, foiletoanele, știrile — mă rog, — totul. Muzica intră ca o componentă organică în acest tot, cu atît mai mult cu cît organul C.C. al P.C.U.S. acordă permanent atenția artei muzicale, asigurîndu-și colaborarea maestrilor, creatori și interpreți. Am întîlnit în paginile sale articole iscălite de Șostakovici, Hacıaturian, Kabalevski, Rostropovici, Kogan și Ghilels, pentru ca să citez numai cîteva nume.

Dacă se poate vorbi despre un ajutor pe care „Pravda” mi-l acordă în munca mea de compozitor, atunci acesta nu poate fi — în primul rînd — decît cel pe care îl acordă ea tuturor cititorilor săi : cea mai strictă și, dacă se poate spune așa, mai clară legătură cu actualitatea. Oameni de știință sau de artă nu pot da randamentul dorit, opere valoroase decît fiind oameni ai zilelor noastre, cunoscînd cu ceririle din propriul lor domeniu de activitate și ale celorlalte, adică tocmai așa cum își formează „Pravda” cititorii.

★

Sărbătorirea celor cincizeci de ani impliniți de la apariția organului central al C.C. al P.C.U.S. a prilejuit afirmarea unor gânduri care, exprimate în mod diferit, sînt proprii tuturor aceluia care citesc și iubesc „Pravda”.

UN MESAGER FIDEL AL LIMBII RUSE

Cu ani în urmă, ascultam cu interes relatările tovarășilor care vizitaseră Moscova despre felul cum se editează „Pravda”. Toți ca unul fuseseră puternic impresionați de grija care se se acordă exprimării îngrijite, corecte: lupta pentru o exprimare corectă, cit se poate de clară, se află pe prim plan în redacția „Pravdei”. Respectul față de limbă este o trăsătură a gazetarului de la „Pravda”, a gazetarului sovietic în general.

Astăzi, datorită marelui avânt pe care l-a luat învățarea limbii ruse, mii de oameni din țara noastră au putut face aceste constatări în mod direct, citind și învățând din „Pravda”, printre ei aflându-se și minutorii ai condeului.

Ne-am gândit că la glorioasa aniversare a „Pravdei” ar fi nimerit să discutăm puțin și despre această trăsătură a presei comuniste, pe care o ilustrează atât de bine organul C.C. al P.C.U.S. Așa ne-a venit ideea de a face o vizită la Institutul de limba și literatură rusă „Maxim Gorki”. Presupunerea că vom găsi acolo numeroși cititori ai „Pravdei” a fost confirmată încă de la primul popas făcut în seminarul grupei 121 B, anul al III-lea. Citeva studenți rezumau în limba rusă ideile principale ale raportului prezentat de Serghei Pavlov, prim secretar al C.C. al U.T.C.L. din U.R.S.S., la cel de-al IV-lea Congres al tinerilor constructori ai comunismului. Capitolul luat în discuție se referea la raporturile dintre școală și viață în perioada construirii desfășurate a comunismului. Pe mese, mai multe exemplare din „Pravda”. Materialul lexical cu ajutorul căruia viitorii profesori rezumau ideile era furnizat de „Pravda”; modelele sintactice și topice erau luate din „Pravda”...

În acest Institut, „Pravda” îndeplinește o funcție dublă, instructivă și educativă. Studenții sosesc în Institut cu o pregătire foarte diversă sub raportul cunoașterii limbii ruse. Procesul instructiv se întemeiază — după cum este și firesc — având la bază textele literaturii clasice și contemporane, care constituie modelele cele mai sigure de limbă literară. În zilele noastre au loc însă evenimente de importanță istorică. Poporul sovietic desfășoară o activitate gigantică pe plan intern, pentru construirea comunismului, și pe plan extern, pentru apărarea păcii. Limba rusă contemporană se îmbogățește cu termeni și expresii noi. De aceea, conducerea Institutului a hotărât să introducă în planul de învățământ lecții speciale, întemeiate pe lectura „Prav-



Studenți citind „Pravda”...

dei”. În manualul care se află sub tipar sint, de asemenea, incluse lecții întregi pe baza unor articole apărute în „Pravda”. Dintre acestea putem cita articolul „Măreța faptă” de N. Tihonov și „Povestea Doftanei” de Vanda Vasiliievskaja.

De ce ocupă „Pravda” un loc atât de important în munca profesorilor de aici? În primul rând pentru că ea este purtătorul de cuvânt al P.C.U.S., organul de presă sovietic cu cea mai operativă și mai eficientă informare politică. Ea satisface, deci, cele mai înalte exigențe ale educației comuniste. În al doilea rând, „Pravda” îi dă profesorului de limbă rusă certitudinea că se folosește de un material lingvistic apt să exprime întreaga complexitate fonetică, structurală și lexicală a limbii ruse contemporane. „Pravda” este scrisă într-o limbă pe înțelesul tuturor. Conținutul

ei este foarte variat, deci și sfera reprezentărilor noționale este foarte largă. „Pravda” ilustrează o particularitate esențială a publicisticii sovietice, și anume, un conținut bogat în forme concentrate, laconice, particularitate care concordă cu necesitățile și țelurile didactice ale profesorilor care predau limba rusă. Toți studenții cu care am stat de vorbă ne-au arătat că au învățat din „Pravda” cuvinte și expresii noi, inspirate din realitățile zilelor noastre, cum sînt „vse obșce i polnoe razoruženie” (dezarmare generală și totală), „sodrujestvo (comunitate), „mirnoe sosuscestvovanie” (coexistență pașnică); din „Pravda” au învățat cuvîntul „telniki” (destelenitori), și tot din „Pravda”, expresia care sintetizează întreaga complexitate a victiei contemporane sovietice, „jiti po kommunisticeskii” (a trăi în mod comunist).

DECERNĂRI DE ORDINE ȘI MEDALII

CU PRILEJUL SĂRBĂTORIRII „PRAVDEI“

— În semestrul al doilea, când încep să lucreze cu „Pravda“ studenții anului I reușesc, în linii mari, să se descurce singuri în limba rusă — ne spunea studenta Viorea Atudosei. Ei întocmesc rezumate după diverse articole studiate. Cu cuvinte și după modelele din „Pravda“, noi compunem propoziții și fraze noi. Citind și traducind „Pravda“, ne autocorijăm, ne îmbogățim limba cu termeni noi, ne șlefuiim vorbirea. Profesorii ne pun apoi întrebări, pe tema dată, iar noi formulăm în fragmente de conversație, cu cuvinte proprii, ideile articolului studiat. Astfel s-a procedat, de pildă, cu articolele apărute cu prilejul sărbătoririi „Zilei Cosmonautului“.

O formă mai avansată de folosire a „Pravdei“ sînt referatele pe care studenții le susțin în fața colegilor lor, de obicei pe teme ale moralei comuniste sau pe baza unor idei și fapte remarcabile relevate de „Pravda“.

— Un asemenea referat, care a avut un larg răsunet în conștiința studenților noștri — ne-a relatat studentul Constantin Stoica din anul I — a fost prilejuit de emoționanta scrisoare prin care tinăra Roza Șașigulina oferea un ochi pentru a i se reda vederea lui Henry Winston, unul din conducătorii Partidului Comunist din S.U.A., aflat în acele zile la Moscova. Scrisoarea, ca și răspunsul lui Henry Winston, care, neacceptînd sacrificiul acelei fete mîmunate, își exprima admirația și recunoștința față de tineretul sovietic, educat de partid, au format obiectul unui referat îndelung dezbătut.

— Intrînd în anul doi, studenții noștri pot fi, deci, socotiți cititori ai „Pravdei“ — a tinut să precizeze studentul Constantin Vodă. „Pravda“ a devenit un prețios auxiliar al muncii de formare a viitorilor profesori de limbă rusă. Din totalul materialului didactic tipărit care ne este pus la dispoziție în anul al doilea, „Pravda“ reprezintă aproape o treime. Faptul se explică prin aceea că organul C.C. al P.C.U.S. reflectă într-un mod viu, atrăgător, contemporaneitatea. În „Pravda“ studenții noștri găsesc materiale pe teme politice, științifice și educative, redactate pe înțelesul tuturor. Limba „Pravdei“ este foarte accesibilă celor care învață limba rusă.

Din discuția purtată cu studenții am desprins ideea că cei ce scriu la „Pravda“ subordonează întreaga gamă de mijloace lingvistice și stilistice ideii fundamentale că ziarul trebuie să fie înțeles de toți cititorii, dar că, în același timp, el este un instrument de culturalizare, de generalizare a normelor limbii literare.

— Este remarcabil în această privință echilibrul dintre elementele lexicale tradiționale și neologisme, spunea studentul Matei Stoicăneanu din anul al IV-lea. Noi am folosit materiale cu caracter științific care la prima vedere creau dificultăți de înțelegere. Aceste materiale au fost însă citite și înțelese fără greutate. Este desigur vorba și de măiestria publicistică a autorilor care, utilizînd neologisme, nu uită ca prin forme perifrastice să le precizeze și înțelesul, fără a transforma însă ziarul într-un dicționar. Pe scurt, pentru noi studenții este evidentă preocuparea perseverentă a redacției pentru problemele de stil și limbă.

La sfîrșitul acestei discuții devenise foarte clar faptul că, la fel ca și pentru minutorii condeiului, pentru studenții Institutului, ziarul „Pravda“ constituie un model strălucit de folosire creatoare a limbii, de exigență profesională, de măiestrie publicistică.

L. FELEA

Cu prilejul celei de-a 50-a aniversări a ziarului „Pravda“, pentru o muncă îndelungată și plină de abnegație, pentru merite deosebite în organizarea și dezvoltarea presei de partid și sovietice, Prezidiul Sovietului Suprem al U.R.S.S. a conferit titlul de Erou al Muncii Socialiste, Ordinul Lenin și medalia de aur Secera și ciocanul, următorilor: N. N. Zabelina, maistrul în secția de zetărie a tipografiei ziarului „Pravda“; B. I. Ivanov, membru al P.C.U.S. din anul 1906, participant la primul grup muncitoresc pentru înființarea ziarului „Pravda“; V. A. Karpinski, membru al P.C.U.S. din anul 1898, cel mai vechi lucrător al presei de partid și sovietice; V. A. Kuzmin, maistrul în secția de rotative de ziare a tipografiei ziarului „Pravda“.

De asemenea, Prezidiul Sovietului Suprem al U.R.S.S. a decorat cu ordine și medalii al U.R.S.S. 2.983 de lucrători ai presei, radioului, televiziunii, editurilor și tipografiilor, pentru merite deosebite în dezvoltarea presei, a activității editoriale, radioului și televiziunii din Uniunea Sovietică.

Printre cei decorați cu Ordinul Lenin sînt Pavel Satiukov, redactor-șef al ziarului „Pravda“, Aleksei Adjubei, redactor-șef al ziarului „Izvestia“, Dmitri Goriunov, director general al agenției TASS, Feodor Evstafiev, șeful unei brigăzi de tipografi de la ziarul „Pravda“, Leonid Ilcev, fost redactor-șef al ziarului „Pravda“, Boris Strelnikov, corespondent din S.U.A. al ziarului „Pravda“, și alții. În total cu Ordinul Lenin au fost decorați 76 de persoane.

DATE ȘI CIFRE

● Tirajul „Pravdei“ în anii 1912—1914 era în medie de 40.000 de exemplare, iar în unele luni de 60.000. În octombrie-noiembrie 1917 ziarul a avut un tiraj de 200.000, în 1920-1921—250.000 de exemplare. În 1937, cu prilejul jubileului de 25 de ani de la apariție, „Pravda“ și-a mărit tirajul la 1,9 milioane exemplare. În prezent, ziarul se tipărește în peste 6 milioane de exemplare. „Pravda“ are un tiraj pe care nu l-a atins nici un ziar politic din lume.

● În 1913 apăreau în Rusia cam 1.000 de ziare, al căror tiraj global era de 3,3 milioane exemplare. La fiecare 50 de persoane revenea un singur exemplar de ziar. În U.R.S.S. un exemplar revine în medie la 3—4 persoane.

● În 1918 „Pravda“ a tipărit 25 milioane exemplare. În prezent „Pravda“ tipărește în doar 4 zile numărul de exemplare din întregul an 1918.

● În 1921 tirajul a trei ziare mari — „Pravda“, „Izvestia“ și „Bednota“, era de 900.000 de exemplare. În 1962, trei ziare

centrale — „Pravda“, „Izvestia“ și „Selskaia Jizni“ se tipăresc zilnic într-un tiraj de 11 milioane exemplare.

● În 1955 s-au tipărit și răspîndit în U.R.S.S. 10 miliarde exemplare de ziare, în 1960—15 miliarde, în 1961—16 miliarde. Tirajul global pe număr al ziarelor unionale a crescut, din 1956 pînă în 1961 de la 15 la 25 milioane, al celor republicane — de la 7 la 13 milioane exemplare. În 1961 s-au editat în Uniunea Sovietică 469 ziare orașenești, 3.239 raionale, 2.378 de uzină și 2.419 ediții sătești.

● În Uniunea Sovietică apar peste 7.500 de ziare, iar împreună cu ziarele colhoznice — peste 10.000. În prezent se creează un nou detașament important al presei locale — ziarele interraionale. La sfîrșitul septenarului, tirajul ziarelor sovietice se va apropia de 90.000.000 de exemplare.

● În U.R.S.S. ziarele sînt editate în 59 de limbi ale popoarelor U.R.S.S. și în 7 limbi străine.

Пролетарии всех стран, соединяйтесь!

Коммунистическая партия Советского Союза



ПРАВДА

Орган Центрального Комитета
Коммунистической партии Советского Союза

Год издания 51-й
№ 125 (15981)

Суббота, 5 мая 1962 года

Цена 3 коп.

„Pravda“, apărută sîmbătă, 5 mai 1962, și care poartă numărul 125 (15981), are ca titlu pe întreaga pagină 1: „Pravda“ leninistă implinește 50 de ani. Cu acest număr, consacrat glorioșului jubileu, se anunță începutul celui de-al 51-lea an de apariție.

La locul de onoare, în prima pagină, ilustrată cu binecunoscuta fotografie Lenin citind „Pravda“, se află salutul adresat de Comitetul Central al P.C.U.S. tuturor lucrătorilor din presa sovietică, cu prilejul acestui important eveniment. În acest document se spune:

„Veteran al presei sovietice, ziarul „Pravda“ oglindește permanent gîndirea colectivă și experiența colectivă a partidului și poporului, luptă cu consecvență pentru linia leninistă a partidului, transpune cu perseverență în viața politică partidului.“

Ziarul publică în acest număr trei documente inedite ale lui Lenin din anii 1912—1913, o scrisoare și o telegramă către redacția „Pravdei“ și o notă adresată redacției ziarului „Proletarskaia Pravda“.

O dată cu salutul adresat de V. I. Lenin „Pravdei“ la cea de-a 5-a aniversare a Marii Revoluții Socialiste din Octombrie, se publică în pagina a doua articolul lui V. I. Lenin: „La a zecea aniversare a „Pravdei“, în care marele învățător al proletariatului scria:

„Cea de-a zecea aniversare a cotidianului bolșevic legal „Pravda“ ne arată în mod concret unul din jaloarele marii accelerații a celei mai mărețe revoluții mondiale. Se părea că în 1906—1907 țarismul zdrobise complet revoluția. La un interval de cîțiva ani, partidul bolșevic a reușit să pă-

trundă, într-un alt fel, sub o altă formă, în citadela dușmanului și să înceapă în mod „legal“ munca de zi cu zi de subminare pe dinăuntru a blestematului absolutism țarist și moșieresc. Au mai trecut cîțiva ani și revoluția proletară organizată de bolșevici a ieșit învingătoare.“

În paginile ziarului sînt inserate mesajele adresate „Pravdei“ de partidele comuniste și muncitorești, între care salutul trimis de tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej, scrisori și telegrame ale redacțiilor unor ziare frățești, precum și alte mesaje primite la redacție din U.R.S.S. și de peste hotare.

Sînt publicate, de asemenea, decretul Prezidiului Sovietului Suprem al U.R.S.S. prin care „Pravda“ este distinsă cu Ordinul Lenin, precum și alte decrete prin care se conferă titlul de Erou al muncii socialiste unor activiști de partid și ziarști, muncitori din tipografia „Pravdei“, ordine și medalii unui număr de 2983 de lucrători din presă, radio, televiziune, edituri și tipografii, decretul prin care tipografia „Pravdei“ primește denumirea de „Vladimir Ilici Lenin“.

Numărul festiv cuprinde numeroase articole cu privire la istoria și rolul „Pravdei“, ca ziar purtător al flăcării veșnic vie a marxism-leninismului în acțiune.

În articolul semnat de Aleksandr Ceakovski se spune:

„Faptul că marele Marx și ziarul de luptă al bolșevicilor ruși s-au născut în aceeași zi a lunii mai este o „coincidență“ ce poartă caracterul unui simbol. Și, se înțelege, muncitorii din Petersburg, acei care, înființînd un cotidian muncitoresc, au realizat — potrivit expresiei lui Vladimir Ilici — „un lucru de importanță

istorică", își dădeau seama cu emoție și bucurie că scoțind primul număr al „Pravdei” în ziua de 5 mai, ei cinstesc memoria marelui dascăl, ale cărui idei nemuritoare și a cărui învățătură de luptă urma să o răspindească.

...Ziarele comuniste, vestitoare ale adevărului și dreptății, s-au născut la date diferite. Dar și ele au fost trezite la viață de marile idei ale marxismului, de mersul implacabil al istoriei, de voința popoarelor.

Marx, Engels și Lenin au stat la leagănul acestor ziare, indiferent de data la care s-au născut, la fel cum cu 50 de ani în urmă au stat lângă mașina tipografică care a tipărit primul număr al «Pravdei».

În salutul reprezentanților în vîrstă ai partidului leninist, pravdiști vechi, corespondenți, răspinditori și cititori ai „Pravdei” se spune:

„Noi, vechii bolșevici, știm bine că „Pravda” a fost crescută și ridicată de Lenin. Ilici a depus multă muncă și eforturi pentru a asigura succesul ziarului muncitoresc de masă. El conducea zi de zi redacția „Pravdei”, stabilea linia politică a ziarului, scria sistematic articole și note și i-a prezis un mare viitor”.

Insemnătatea „Pravdei” este pregnant subliniată și în articolele și saliturile adresate de Fidel Castro, Roza Thälmann, Pablo Neruda, Henri Alleg, Manolis Glezos și alte personalități.

„Această aniversare a „Pravdei”, noi o marcăm ca pe o sărbătoare a noastră. Sărbătorim a 50-a aniversare a „Pravdei” ca pe o sărbătoare a

noastră, pentru că știm că întreaga omenire progresistă, toate popoarele care luptă pentru eliberarea lor, toate popoarele care luptă împotriva agresiunii imperialiștilor au în „Pravda” un prieten adevărat, un apărător neobosit”. (Fidel Castro).

„Pentru noi, comuniștii germani, „Pravda” a fost și rămîne un prieten și un sfătuitor credincios. Cînd asupra Germaniei s-a lăsat noaptea întunecoasă a fascismului, „Pravda” o glîndea în paginile ei lupta din ilegalitate a antifasciștilor germani și cerea eliberarea deținuților politici. Ajutorul permanent pe care ni-l acordă „Pravda” și sprijinirea de către „Pravda” a eforturilor noastre în construirea socialismului le consider deosebit de rodnice și prețioase. Despre acestea am vrut să vă vorbesc, dragi tovarăși, în ziua glorioasei voastre aniversări. Vă doresc încă multe, multe succese în munca voastră viitoare.” (Roza Thälmann)

„Uriașul merit al „Pravdei” constă în aceea că ea a reflectat și reflectă glasul oamenilor muncii din lumea întreagă, glasul acelor mici tipografii pe care nu este atît de ușor să le distrugi, glasul puternic al întregii lumi ce a pășit pe calea luptei.

„Pravda” este indestructibil legată de numele lui Lenin, de învățăturile lui, de memoria lui și are o istorie lungă. Prestigiul ei a crescut în anii construirii socialismului și ai marșului victorios al poporului sovietic pe calea spre societatea comunistă. Presa imperialistă și agențiile vrăjmașe po-

oarelor nu pot să nu recunoască acest prestigiu”. (Pablo Neruda).

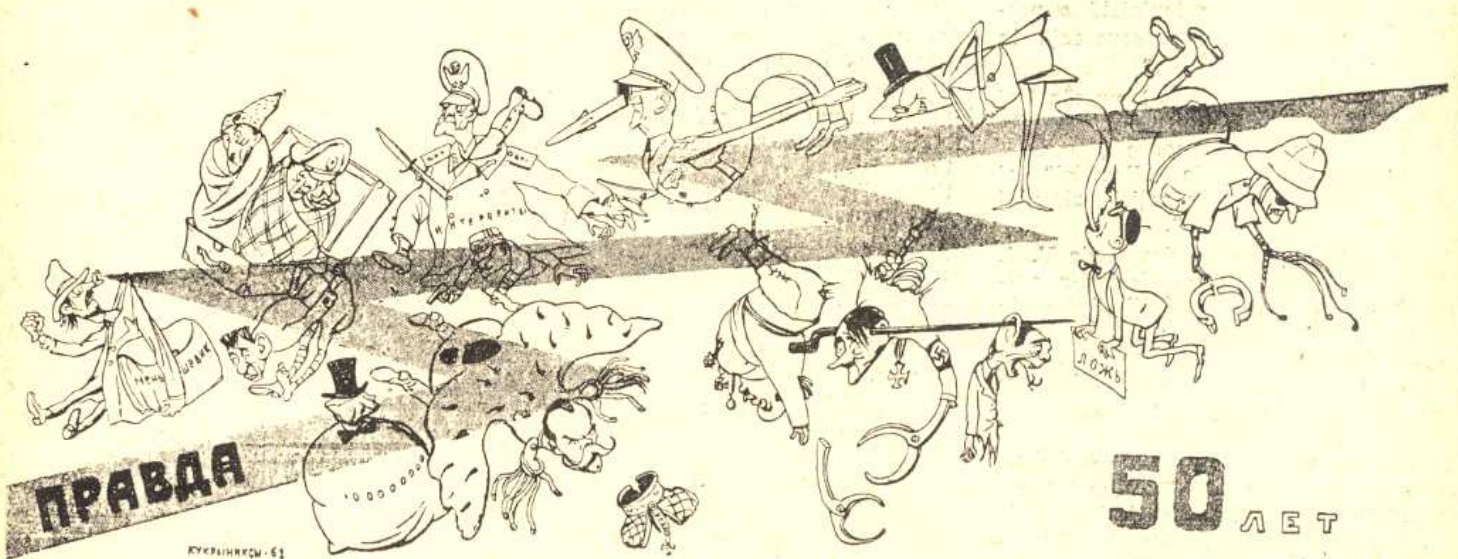
„Astăzi sute de milioane de oameni de pe toate continentele urmăresc cu speranță și admirație lupta eroică a „Pravdei”, pe care o poartă în numele Partidului Comunist al Uniunii Sovietice și al tuturor oamenilor sovietici pentru pace și prietenie între popoare, pentru lichidarea definitivă a jugului colonial și pentru libertatea popoarelor înrobite, pentru viitorul pașnic și fericit al întregii omeniri. Clasa muncitoare și țărănimea, democrații și oamenii progresiști din toate țările consideră victoriile voastre ca pe propriile lor victorii.” (Manolis Glezos).

În salutul lor adresat „Pravdei”, vestiții cosmonauți Iuri Gagarin și Gherman Titov scriu:

„...dacă primele zboruri ale omului în Cosmos au avut loc nu cu mult înaintea celei de-a 50-a aniversări a „Pravdei” leniniste, ne putem imagina triumful cosmonauticii sovietice pe care ea îl va oglîndi în paginile sale la cea de-a 100-a aniversare, pe care poporul nostru o va sărbători în comunism.”

Jubileului îi sînt dedicate, de asemenea, proză și poezii semnate de Konstantin Fedin, A. Tvardovski, Petrus Brovka.

Primul număr cu care „Pravda” intră în cel de-al 51-lea an de existență consemnează drumul glorios parcurs de-a lungul unei jumătăți de veac și este un document înflăcărat al prestigiului uriaș și al dragostei de care se bucură în lumea întreagă ziarul făurit de Vladimir Ilici Lenin.



Desen Kukriniki

Apărut în ziarul „Pravda” nr. 125, anul 51

PORNIND DE LA VIAȚĂ

VALENTIN CIMPEANU
Redactor șef adj. al ziarului
„România liberă”

Într-adevăr, o strictă categorisire a gazetarilor — „tineri” — „bătrâni” — este relativă. Căci indiferent de stagiul făcut în redacții, lucrătorii presei noastre de partid au un bun comun: experiența de viață pe care și-o îmbogățesc mereu.

Realitatea în permanentă înnoire de pe cuprinsul patriei, evoluția evenimentelor internaționale furnizează zilnic date și fapte inedite, lucruri interesante și noi, lărgind în permanență orizonturile ziaristului, ajutându-l să-și perfecționeze măiestria publicistică.

Să amintim de adâncile prefaceri petrecute în ultimele luni în viața satelor, de încheierea procesului colectivizării. Nesecat este izvorul de învățăminte oferit de această mare victorie socialistă, impresionantă și profundă sînt zilele trăite de noi toți în timpul recentei Sesiuni extraordinare a Marii Adunări Naționale! Locurile văzute, oamenii întîlniți, faptele petrecute în acest timp vor fi multă vreme de aici înainte obiectul gândurilor și preocupărilor noastre; din ele vor învăța și cei „tineri”, și cei „mai în vîrstă”, și cei de azi, și cei de mâine. Înainte de încheierea colectivizării, reporterii noștri au scris, bunăoară, despre nenumărați din eroii ogoarelor, despre locurile unde ei viețuiesc și sporesc belșugul recoltelor. Dar să luăm pe oricare dintre acești eroi, acum, în noile condiții. Cu numele, omul a rămas același, locul

de muncă în același punct geografic. Și totuși, cum bine spunea deunăzi un prieten reporter, cite nu s-au schimbat și nu se schimbă pe zi ce trece! „Altele sînt locurile, alții — eroii reportajelor noastre”. Gădesc în toate acestea încă o confirmare a faptului că ziaristul, prin însăși natura muncii lui, nu poate fi un om static, plafonat. Scriitor cotidian al istoriei contemporane, el învață într-una. Suflet direct procesului de înnoire impus de viață, ziaristul reflectă în munca lui procesul obiectiv al dezvoltării și, ca să poată face aceasta cu bune rezultate, el e dator să-și dezvolte priceperea alături în sesizarea și înțelegerea faptului de viață cit și în înfățișarea lui gazetărească. Cerința e elementară și e valabilă pentru toți, și pentru cei începători, și pentru cei cu practică mai îndelungată.

Pe de altă parte, preocuparea pentru ridicarea pregătirii gazetărești a celor mai noi în redacție este firească și îndreptățită. Cum să se facă aceasta mai bine, care sînt mijloacele cele mai eficiente, ne arată multe elemente ale practicii din redacțiile noastre, iar schimbul de experiență prilejuit de această discuție poate fi și el util. Deosebit de necesară ni se pare însă participarea la discuție nu numai a celor ce dau sfaturi, ci și a celor ce le așteaptă. Pentru că pînă acum treaba a mers cam așa: un tovarăș a început discuția, iar vreo trei-patru l-au luat la rost. Firește,

multe din problemele cu care discuția a început au fost ridicate cu stîngăcie, cu imprecizii. Dar ceea ce așteaptă autorul și revista — cred că nu e puricarea rîndurilor de la începutul discuției, ci propuneri, păreri și sugestii menite a contribui la ridicarea măiestriei profesionale. În acest sens autorul rîndurilor de față a simțit necesitatea de a cere el sfatul unor redactori considerați relativ noi la „România liberă”, dar, care depunînd eforturi pentru calificarea lor, au trecut de punctul de a mai putea fi socotiți drept novici.

— Ce părere aveți: ziaristul să facă „de toate” sau „să se perfecționeze în genuri de probleme și în stilul publicistic de care se simte atras?”

— Cred că aici se pun de fapt două probleme distincte, apreciază tovarășa Elena Pavelescu. Întîi este vorba de cercul de probleme de care trebuie să se ocupe un ziarist. Rezolvarea depinde de mai mulți factori, fără a uita înainte de toate necesitățile ziarului. Este normal ca un tînăr ziarist, și nu numai un tînăr, să se pregătească temeinic în anumite probleme, ținîndu-se seama și de pregătirea sa anterioară. De altfel, această orientare este favorizată de organizarea pe secții. Eu, înainte de a intra în școala de ziariști, am lucrat ca ingineră textilistă. De aceea, m-am bucurat că, atunci cînd am venit la „România liberă”, s-a ținut

seama de aceasta și am fost repar-
tizată în secția industrială în cadrul
căreia mă ocup îndeosebi de proble-
mele industriei textile, în care am
cunoștințe mai multe decît în alte
domenii. La fel s-a procedat și cu
alți tovarăși împreună cu care am
venit în redacție. Dar cerințele ziaru-
lui sînt multiple. De aceea, nu ne
putem mîrgini la o specializare îngu-
stă. Mi-a fost dat nu de mult să
fiu pe teren la Ploiești. Tocmai atunci
am aflat despre hotărîrea unor cadre
de agronomi de a pleca să muncească
în noile gospodării colective. Pu-
team oare trece cu nepăsare pe lângă
acest fapt nou și important? Desigur
că nu. S-ar putea da și alte exemple,
care arată că ziaristul trebuie să
aibă un orizont larg, că el trebuie
să fie receptiv la tot ceea ce se pe-
trece în jurul lui. U. Vălușanu,
bunăoară, lucrează la secția de poli-
tică externă, dar acest fapt nu l-a
împiedicat ca, ori de cîte ori a sesi-
zat un fapt nou, important, din țară,
să se ocupe de el. În al doilea rînd,
este vorba de genurile gazetărești. Nici
aici lucrurile nu se prezintă atît de
simplu. După cîte am putut să-mi
dau seama, folosirea cutărui sau cu-
tărui gen depinde de înșeși faptele
pe care le oglindești. Să facem deci
„de toate”? Cerințele redacționale
sînt de asemenea natură încît, în-
tr-adevăr, să facem „de toate”: să
scriem și articole de analiză, și re-
portaje, și note, și o bună explicație
la fotografie. Și să nu uităm nici
informația. Mai mult. Ziarul nefiind
alcătuit doar din articolele și re-
portajele „noastre”, trebuie să știm să
muncim cu autorii, să luăm de la
ei colaborări valoroase, să contri-
buim ca acestea să îmbogățească con-
ținutul ziarului. Bineînțeles, ar fi
greșit să se ceară ca toți să folosească
cu egală pricepere toate genurile
gazetărești. În practică, lucrurile nici
nu se petrec așa. Unii redactează
mai ușor un articol de analiză, alții
lucrează mai mult reportaje. Și este

bine ca în secții, în redacții, să se
țină seama și de acest lucru. Dar, re-
pet, sînt de părere că un ziarist bun
trebuie să se pregătească multila-
teral.

— Ce crede tovarășul Arabolu?

— De acord cu cele arătate de
Elena Pavelescu. Desigur, o pregătire
multilaterală nu este ușoară. De aceea
aș dori să mă ocup și de unele as-
pecte legate de modul cum se face
pregătirea noastră, de ceea ce facem
noi și ceea ce așteptăm de la cei
care sînt mai experimentați decît
noi. În redacție, în ședințele zilnice
și săptămînale se fac aprecieri asu-
pra materialelor apărute. Aceste a-
precieri ne ajută. Totuși, atunci cînd
se arată numai calitatea unor arti-
cole, cînd se ocolesc scăderile,aju-
torul lasă de dorit. Nu o dată am
putut să constat cum calitățile sînt
mai ușor de văzut decît slăbiciunile.
Sînt deci pentru aprecieri mai con-
crete, pentru o indicare mai pre-
cisă a lipsurilor, astfel ca și din
acestea noi să putem învăța. În-
ainte de a veni în presă, în fa-
brică, meșterii mei nu așteptau ocazii
festive ca să-mi spună direct dacă
am făcut sau nu un lucru bun. Cît
privește ridicarea continuă a pregă-
tirii noastre gazetărești, simțim ne-
cesitatea unei folosiri mai sistematice
a tuturor mijloacelor care concură la
aceasta. Desigur, multe depind de
noi, de modul cum ne documentăm,
de modul cum urmărăm realizările
confrăților noștri, de modul cum stu-
diem pentru lărgirea orizontului nostru
politic și cultural. Dar în multe pri-
vințe putem fi ajutați mai bine și
în redacție, și de către Uniunea Zia-
riștilor. La „România liberă” există
un „cerc de creație” pe lângă secre-
tariat. Discuțiile despre documentare
și despre reportaj, desfășurate în ca-
drul cercului, ne-au ajutat, dar am
dori ca acestea să fie mai frecvente.
De asemenea subliniem importanța pe
care o au pentru noi diferitele forme

de informare, cum sînt cele făcute
periodic de Ministerul Industriei
Ușoare și Ministerul Industriei Pe-
trolului și Chimiei, conferințele ți-
nute în redacție de către cadre de
specialitate. Un mare ajutor l-a con-
stituit pentru mine, ca și pentru alți
tovarăși, posibilitatea de a merge pe
perioade mai îndelungate în diferite
centre sau întreprinderi în cadrul
unor brigăzi trimise de la centru. Am
putut să cunosc mai amănunțit și
mai aprofundat oamenii și diferitele
compartimente ale locului de muncă
respectiv și să-mi fac o vedere de
ansamblu, ceea ce m-a ajutat mult
și în scrierea materialelor...

Sînt cîteva din părerile unor con-
frați mai tineri. Le-am notat cu plă-
cere, ca pornind „de la sursă”, de
la tovarășii cei mai direct vizați de
discuția pornită de revista „Presă
noastră”. Să ținem seama de viață,
de cerințele ei — aceasta mi se pare
a fi esența celor spuse de ei. Nu poți
să nu lii de acord cu cerințele lor
de a fi sprijiniți mai mult, mai siste-
matic, cu grijă și atenție tovarășească,
stimulîndu-le încrederea în for-
țele și posibilitățile proprii, sprijii-
nîndu-i să simtă că fac parte dintr-un
colectiv a cărui influență poate fi
imensă. Și în toate acestea e nevoie
de multă înțelegere și răbdare, de
exigență, fără a cădea în dădăceală,
și de atîtea alte condiții evocate în
discuție pînă acum.

Așa cum ne învăță experiența
acumulată, utilizarea regulată și or-
ganizată a diferitelor forme existente
de ridicare a pregătirii profesionale,
activizarea — ca să-i spunem așa —
a cercurilor de pregătire ziaristică
de la Uniune, reînceperea editării
unor studii de ziaristică, reluarea ac-
tivității — nu se știe de ce abando-
nate — a Cabinetului de presă, toate
acestea axate pe actualitate, pe tra-
tarea în presă a celor mai importante
din sarcinile trasate de partid, pot să
dea și ele bune rezultate.

Să începem DE LA SARCINILE ȘI NECESITĂȚILE ZIARULUI

ERNST BREITENSTEIN
Redactor șef adj. al ziarului
„Neuer Weg“

Nu-l cunosc, din păcate, personal pe autorul pledoariei „Pentru tinerii mei colegi“, care deschide o discuție interesantă în paginile revistei Uniunii noastre. Judecând după titlul și tonul articolului, am avut impresia că este vorba de un coleg mai în vârstă, cu o îndelungată experiență profesională. Ailu însă, din articolul tovarășului Dinu Hervian, că este vorba de un tovarăș tânăr și el. Dar chiar dacă nu m-aș fi înșelat, consider că tocmai un asemenea aer protector, ca acela pe care-l degajă articolul în cauză, ne arată cum nu trebuie să ne ocupăm de colegii noștri mai tineri. Făcând abstracție de faptul că nici un ziar nu are de gând să crească — vorba tovarășului Hervian — niște „pensionari pe viață a unui fel de redacție-incubator“, tinerii din zilele noastre care se decid pentru meseria de gazetar nici nu-și doresc și nici nu acceptă un asemenea tratament.

În cadrul cursurilor de presă existente în țara noastră, viitorii ziaristi se ocupă în primul rând cu lărgirea și adâncirea cunoștințelor lor ideologice și politice. Odată intrați în redacție, pentru ei este perfect limpede că sarcinile concrete pe care urmează a le primi vor fi în funcție directă de necesitățile și planul ziarului. Acest lucru nu înseamnă, firește, că redacția nu trebuie să țină seama de înclinațiile personale ale fiecărui redactor stagiar în parte. Înclinația pentru un gen sau altul este însă un lucru care în cele mai multe cazuri se cristalizează abia în decursul ani-

lor, în decursul activității gazetărești concrete, de fiecare zi în cele mai diferite compartimente de activitate, din cite există într-o redacție.

Genul publicistic de care ziaristul se folosește în tratarea unei probleme trebuie să fie determinat în primul rând de conținut, de temă și nu exclusiv de înclinații personale pentru un gen sau altul. Se înțelege că aceleași fapte ale vieții pot fi tratate în diferite genuri, ziaristul comunist va căuta însă să trateze o problemă sau alta cu maximum de eficiență socială. Acest lucru pretinde folosirea genului în funcție de subiect. Din cele afirmate de către tovarășul Eugen Florescu ajungi însă la concluzia că reporterul, bunăoară, va culege din noianul problemelor și fenomenelor sociale pe care le întâlnește în viață pe acelea care se pretează a fi tratate într-un reportaj, în timp ce foiletonistul pe cele ce servesc ca material de bază acestui gen. Or, un ziarist format trebuie să fie în stare, după părerea mea, să folosească cele mai diferite genuri gazetărești, de la știrea de două rânduri și pînă la reportajul literar. Mai mult decît atît, el trebuie să cunoască întregul proces de scoatere a unui ziar, să aibă noțiuni de paginație, să stăpînească semnele de corectură, și nu este rău dacă știe să dactilografieze și să stenografieze. Specializarea propriu-zisă a ziaristului comunist nu vizează în primul rând îndreptarea lui către un anumit gen publicistic; ea este legată de sarcinile multiple pe care le implică construcția socialistă, de pregătirea lui temeinică în-

tr-unul din sectoarele vieții economice și sociale. Da, avem nevoie de ziaristi specializați în probleme de industrie, agrare, ale construcției de stat, ale artei și culturii etc., întrucît numai o cunoaștere temeinică a problemelor pe care le ridică unul sau altul din domeniile de activitate sau altul ne îngăduie să ne îndeplinim cu competență și eficacitate misiunea. În gazetărie, ca de altfel și în orice alt sector de activitate, se afirmă și talente deosebite. Egon Erwin Kisch a fost un mare reporter, Tudor Arghezi este un neîntrecut pamfletar, iar Zaslavski un foiletonist de înaltă clasă. Marea masă a ziaristilor nu o formează, însă, ca de altfel nici în alte domenii, talentele excepționale și „geniile“, ci aceia a lucrătorilor în presă, care, simțindu-se atrași pentru această profesiune, și-au însușit cu sîrg meseria, slujesc cu hărnicie și modestie cauza socialismului. Talentele excepționale, viitorii maestri ai unui gen sau altul, își vor croi ei calea, de aceasta are grijă însăși orînduirea noastră.

Ziaristului comunist i se mai cere însă și o altă calitate, fără de care el nu-și va putea împlini nicidecum chemarea, oricît de talentat ar fi el. Lenin cerea ziarelor comuniste ca pe lângă fiecare redactor de profesiune să existe 5000 de corespondenți voluntari. Această indicație devine pe măsură ce înaintăm în construcția socialistă tot mai stringentă. Dezvoltarea continuă a presei cere ca ziarele să fie scrise și redactate în-

tr-o măsură din ce în ce mai mare de corespondenți și colaboratori externi, ceea ce decurge de altfel din însăși legitatea construcției socialiste și comuniste, din adâncirea și lărgirea continuă a democrației socialiste. Foarte instructivă este în această privință practica din ce în ce mai frecventă din presa sovietică, de a atrage în colegiile de redacție și chiar în secțiile redacției oameni ai muncii din cele mai diferite sectoare de activitate. Derivă de aici că una din cele mai necesare calități ale ziaristului comunist este, și va fi din ce în ce mai mult, aceea de activist politic, legat în chip nemijlocit de masele largi ale oamenilor muncii, care se pricepe să-i antreneze în activitatea ziarului său. Să recunoaștem, însă, că redactorii și reporterii noștri se ocupă insuficient în mod direct de lărgirea rețelei de corespondenți voluntari, de antrenarea acestora la întocmirea planurilor redacționale, la acțiunile ziarului. Mai are o prea mare răspundere părerea că de aceste probleme trebuie să se ocupe în mod exclusiv secția de scrisori.

S-a întâmplat ca la ziarul la care lucrez, vîrsta medie a personalului redacțional să fie, la începuturile sale, sub 25 de ani. Și din acest motiv la noi s-a acumulat o oarecare experiență, privind munca cu elementele tinere. După 13 ani de la apariție, putem afirma că rezultatele profesionale cele mai bune le-au obținut acei colegi care, prin forța lucrurilor, au trebuit să se zbată ani de-a rîndul cu toate problemele pe care le ridică munca la un cotidian. În redacția noastră n-am avut pe atunci posibilitatea — ce e drept, nici intenția — să dădăcim pe cineva. Acești tovarăși au făcut cunoștință cu întregul proces de scoatere a unui ziar și și-au încercat puterile în mai toate secțiile și genurile. În procesul muncii încordate, cîteodată de ani de zile, ei au ajuns să se specializeze într-un domeniu de probleme sau altul. Și tot în același răstimp s-au relevat și înclinațiile personale speciale pentru un gen publicistic sau altul. Avem astăzi în redacție tovarăși care scriu cu mai mult talent reportaje, alții care cultivă cu succes polemica și satira, articlerii înzestrați etc. Ne-am ferit însă să avem numai reporteri, numai foiletoniști sau numai articlerii.

Am avut, și mai avem și în prezent cazuri, cînd cîte un tovarăș are impresia că el este „născut” pentru reportajul literar sau de culoare și că redacția își permite un lux de neiertat, folosindu-l și la alte munci redacționale sau organizatorice. Ase-

menea oameni, plecînd pe teren, nu sînt în stare să vadă tot felul de înțimplări sau fenomene pozitive sau negative, care ar merita atenție deosebită din partea ziaristului.

În unele din redacții mai există și cite un corp de reporteri speciali, format din ziaristi care, de obicei, nu au alte sarcini decît să scrie reportaje. Personal socotesc că în aceste cazuri se fac concesii unor tendințe de vedetism, permițînd în același timp unor colegi să se sustragă de la exigențele de disciplină elementară, fără de care un ziar nu poate să-și asigure apariția în condițiuni bune, disciplină care nu poate fi realizată decît prin intermediul secției. Am avut, nu de mult, ocazia să stau de vorbă cu tovarășii mai tineri dintr-o asemenea redacție și am rămas cu impresia că existența sa dăunează mai ales unora dintre colegii mai tineri, care par să fi ajuns și ei la concluzia că adevărata gazetărie nu se face decît în afara secției, eliberat de serviciile inerente într-o redacție și făcînd parte din corpul de elită al reporterilor speciali.

Sarcina formării profesionale a viitorilor gazetari se face astăzi în condiții mai bune. Tînărul care absolvă un curs de presă nu este de obicei o persoană necunoscută redacției, deoarece în majoritatea cazurilor el a lucrat mai înainte un timp sau a fost vreme mai îndelungată corespondent voluntar al ziarului respectiv. Se presupune că redacțiile nu propun pe cineva pentru un curs de gazetari, pînă cînd nu s-au convins că cel în cauză are oarecare aptitudini pentru această profesiune. În majoritatea cazurilor absolvenții cursurilor de ziaristi au o profesie inițială, deci și o anumită experiență de viață. Aceste „antecedente” cunoscute redacției vor fi de mare folos la îndrumarea și sprijinirea noilor veniți.

Important este, după părerea mea, ca odată repartizat într-o secție, noul venit să primească de lucru, să se simtă din prima zi necesar și folositor redacției. În redacția noastră s-a făcut cîteodată greșeala de a nu se da de la început sarcini concrete noilor veniți, pe motiv că ei trebuie să învețe întii meseria. După un scurt timp, acești oameni, care înainte vreme erau de obicei elemente apreciate la locul lor inițial de producție, se simțeau prost, aveau impresia că luau salariul pe degeaba, își făceau procese de conștiință, se demoralizau. Șeful de secție, în primul rînd, are obligația să-l ajute pe noul venit, ca din primele zile acesta să înceapă să scrie, pe cît posibil să și publice,

să participe la serviciile redacției, să se simtă co-responsabil de bunul mers al întregii munci din secție. Paralel cu acest lucru, tinerii să fie ajutați să cunoască întregul proces de producție. Din păcate, mai există și astăzi gazetari — ce-i drept numărul lor este mai mic în presa cotidiană — care habar n-au de calea pe care articolul scris de ei îl parcurge pînă a vedea lumina tiparului. Or, este necesar, după părerea mea, să dezvoltăm la colegii noștri calitatea „de a-și vedea materialul în pagină”. Vor fi astfel mai rare cazurile cînd, de la titlu și pînă la ilustrația unui material, totul este lăsat pe seama secretarului de redacție.

Redacția va avea grijă în același timp de dezvoltarea în continuare a nivelului politic, ideologic și de cultură generală a noului venit. Există cîteodată impresia la unii noi veniți, care au absolvit un curs, că sînt tobbă de carte. Cred că aici este cazul ca redacția să intervină, firește cu foarte mult tact, dar de la început. Colegii mai tineri să fie încadrați într-o formă a învățămîntului politic, să fie ajutați să-și continue, dacă este cazul, învățămîntul de stat și să-și îndrumăm în studiul lor profesional. În redacția noastră există practica unor cursuri profesionale, în care se dezbate probleme ale creației publicistice, genurile gazetărești, cursuri care au dat în decursul anilor roade mulțumitoare. Pozitiv este faptul că discuțiile începute la cursuri și seminarii continuă în secții și în sesiunile de analiză a ziarului, stîrnind în același timp gustul pentru literatura de specialitate (am în vedere mai ales problemele de teorie și de practică ale presei).

Rezultate bune a dat la noi și practica de a trimite tovarăși începători în cîte o subredacție regională, unde lucrează un timp în tovarășia corespondentului local. Tot așa și metoda ca redactorii mai experimentați să facă deplasări, să organizeze acțiuni, să redacteze pagini sau rubrici împreună cu tovarășii, cîteodată abia veniți în redacție.

În articolul său, tov. Florescu, dînd și cîteva așa-zise exemple, pe care eu le consider puțin nelalocul lor, se plinge de faptul că colegii tineri nu sînt îndeajuns ajutați ca să-și „definească linia publicistică principală”. Nu am intenția să pun la îndoială sau să diminuez însemnătatea problemelor legate de cultivarea genului și stilului publicistic. Cred, însă, că nu cu aceasta trebuie să înceapă munca de formare gazetărească a tinerilor colegi. Să pornim de la sarcinile și necesitățile ziarului

Ancheta noastră

LUPTA DINTRE NOU ȘI VECHI

DE VORBĂ CU
PAUL POPESCU-NEVEANU,
conf. univ., director adjunct
al Institutului de Științe Pedagogice

Discuția cu tov. Paul Popescu-Neveanu a început spontan.

— E binevenită ancheta pe care a inițiat-o revista Uniunii Ziariștilor. Intensificarea educației comuniste a maselor, a procesului de făurire a conștiinței socialiste are o mare importanță în etapa actuală. Cu un cuvânt, fiecare pas făcut în desăvârșirea societății socialiste cuprinde și un moment educativ, presupune și un progres în dezvoltarea conștiinței socialiste. Construirea socialismului este un proces conștient și, se înțelege, tot așa de conștientă este și opera de formare a oamenilor noi. Pe măsură ce înaintăm, din ce în ce mai mult crește însemnătatea muncii educative. Realizările obținute în făurirea conștiințelor noi, a generalizării trăsăturilor moralei comuniste sînt nu numai un rezultat al transformă-

rii socialiste a societății dar și o condiție a mișcării noastre mai departe. La Congresul al III-lea al Partidului, tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej arăta că, în etapa actuală, activitatea ideologică a devenit tărîmul principal al luptei de clasă, al luptei între vechi și nou. Succesul istoric al încheierii colectivizării agriculturii, cu mult înainte de termenul stabilit, are semnificația unei transformări revoluționare nu numai pe plan social și economic, dar și pe planul conștiinței oamenilor, al orientării lor morale. Evident, consolidarea socialismului la sate presupune în continuare și o uriașă muncă educativă, adică tocmai lupta ideologică și educativă care a fost relevantă în prim plan de tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej.

— Dv. sînteți pedagog, mai precis specialist în psihologia personalității. Cum vedeți latura psihologică a personalității omului viitorului?

— Despre personalități multilaterale dezvoltate se vorbește în ultimii ani foarte mult și nu fără un serios temei. Oamenii epocii socialiste, produși de cea mai desăvîrșită formă de organizare socială pe care a produs-o omenirea, încep să fie în proporție de masă asemănători celor mai desăvîrșite personalități înregistrate în istorie, ici și colo, ca apariții singulare și excepționale. Deosebirea între trecut și prezent nu este numai de ordin cantitativ. Este necesar să înțelegem esența personalității omului nou. Este vorba de personalități care exprimă relațiile socialiste și se anunță ca cetățeni ai comunismului. În acest sens nu ne este îngă-

dui să concepem pe oamenii zilei de azi, și îndeosebi pe cei ai zilei de mâine, doar ca pe niște persoane inzestrate cu multiple capacități, cu o informație enciclopedică asupra lumii. Astfel de personalități au existat și în trecut. Înscrierea de disponibilități creatoare este necesară, dar nu suficientă. Omul nou se distinge înainte de toate prin aceea că e un luptător în cel mai înalt sens al cuvântului, creator al istoriei și stăpîn al naturii. Pivotal personalității multilateral dezvoltate este activistul social, politic. Fixarea întregii vieți pe cauza socialismului comunică personalității unitate, cu toată diversitatea necesară manifestărilor ei.

— *Prin urmare, susțineți că esența personalității comuniste multilateral dezvoltate este, în primul rînd, de ordin etc...*

— În legătură cu acest element esențial doresc să evidențiez faptul că și capacitățile dezvoltate de societate vor fi orientate într-o direcție unică și vor evita caracteristica diletantismului și gratuității. În trecut, încercînd să prevadă configurația psihică a omului de peste cîteva secole, psihologii înfățișau imaginea unui intelect hipertrofiat în dauna afectivității și voinței. Ei, de asemenea, sacrificau dezvoltarea fizică și dezvoltarea imaginației artistice în folosul tehnicismului. Prin urmare: intelectualism și tehnocrație.

E necesar de amintit că, așa cum arăta Marx, comunismul înseamnă înflorirea majoră a tuturor ramurilor personalității omenestii, înseamnă realizarea deplină a esenței umane. Omul viitorului nu va semăna cu o mașină de calculat. El ne va fi superior atît din punct de vedere rațional cît și afectiv, voluntar, fizic. Și aceasta pentru că oamenii viitorului vor fi personalități armonioase, viguroase sub toate raporturile, vor fi gînditori, pasionați, visători înaripați, oameni stăpîniți de artă și stăpînitori ai artei, cu un cuvînt vor fi ceea ce poporul consideră, pe drept cuvînt, un ideal uman, vor fi oameni întregi.

— *Idealul prezentat de dv. este într-adevăr captivant. Acestea sînt însă culmile. Lucrați în conducerea unui institut de cercetări pedagogice. V-am ruga să vorbiți despre pașii pe care îi parcurgem în drumul către aceste culmi.*

— Că idealul în chip leninist se transformă în realitate, o dovedește întreaga noastră experiență de construire a socialismului. Oamenii de astăzi sînt cu totul alții decît cei

de acum 20 de ani. Educate de partid, masele prezintă o tot mai largă generalizare a figurii comunistului. Progresul este impresionant, atît din punct de vedere politic cît și intelectual, cultural etc. Din mase se desprind tot mai multe talente, se evidențiază și ruri nesfîrșite de capacități care la unul sau la altul dintre indivizi au configurații constelative.

Nu aș vrea să mă refer la probleme care privesc sociologia conștiinței. Mă restring la probleme de ordin strict pedagogic. Învățămîntul deține un rol central în formarea omului nou. Din acest punct de vedere realizările regimului nostru sînt excepționale. Să ne gîndim doar la faptul că în 1961 s-a încheiat procesul generalizării învățămîntului de 7 ani și s-a hotărît trecerea la școala de 8 ani ca învățămînt de bază. În timpul regimului burghezo-moșieresc, cele patru clase primare erau doar formal declarate generale, absurd obligatorii și cinic gratuite. Un cetățean care termina patru clase gimnaziale era socotit deja intelectual și destinat treburilor funcționărești. În zilele noastre, toate noile generații vor dispune de instrucția corespunzătoare celei gimnaziale dar superioare acesteia.

Psihologia științifică, pe drept cuvînt renunță la fanteza eredității ca factor explicativ al capacității oamenilor. I. M. Secenov spunea că 999 la mie din calitățile omului se explică prin mediu și educație. Psihologia științifică acordă în același timp o mare însemnătate primelor etape de dezvoltare, considerînd că în primii 7—10 ani de viață se conturează, în mare, operațiile intelectuale, capacitatea de lucru, trăsăturile de conduită.

Urmează școala. Aici copilul se transformă brusc într-un mic teoretician. Cred că lucrurile practice de la clasele mici ar trebui să ne rețină, atenția. Iată încă o problemă care merită a fi discutată. În școala noastră este foarte pregnantă preocuparea pentru dezvoltarea multilaterală. Sub ochii noștri se produce un experiment inițiat de conducerea Ministerului Învățămîntului și Culturii, experiment cărui sînt tentat să-i prevăd o importanță istorică. După cum se știe, în clasele 1—4 se predă în mod tradițional de către un singur învățător pe întreaga clasă. Dar în condițiile date, un învățător nu poate să fie egal de competent și de atașat în toate obiectele de învățămînt. De aici apar orientări

unilaterale condiționate accidental de persoana învățătorului. Ministerul Învățămîntului și Culturii a introdus în 1200 de școli din țară un nou sistem de predare la clasele mici (îndeosebi 3—4), încredințînd fiecare obiect cîte unui învățător sau profesor și trecînd astfel și clasele mici într-un regim de instrucție gimnazial. Copilul este ajutat în mod competent să se dezvolte în toate direcțiile. El nu rămîne în urmă nici la scris și citit, aritmetică, științele naturii și nici la desen, muzică, educație fizică. La un moment dat însă s-a pus problema dacă privirea claselor de școlari mici de tutela unui singur învățător care într-o altă formă prelungește asistența părintelui nu ar prejudicia procesul educativ. S-a constatat cu oarecare surprindere că nu este nici un fel de temei pentru astfel de temere. Atunci cînd clasele de școlari mici sînt supra-vegheate de mai mulți profesori și un diriginte iscusit coordonează influențele educative ale acestora se cîștigă și în eficiență educativă. Copiii devin mai activi, capătă spirit de inițiativă și răspundere, se autoconduc de timpuriu, într-un cuvînt înregistrăm o dezvoltare precoce a conștiinței lor. Astfel de școli experimentale există în toate regiunile și raioanele țării. Părinții elevilor care inițial manifestau o oarecare șovăială în fața acestui experiment curajos, acum sînt foarte satisfăcuți, respectivele școli experimentale fiind preferate. Există prin urmare un început de discuție publică în jurul acestui germene al viitorului. Credem că intervenția presei ar putea să ne ajute foarte mult în sensul ogîndirii obiective și precise a rezultatelor și perspectivelor acestui vast experiment pedagogic.

În unele publicații de specialitate ca „Revista de pedagogie“ sau în „Gazeta învățămîntului“ au apărut o serie de articole care conțineau opiniile unor învățători, profesori și cercetători științifici. Problema interesează însă o masă largă de oameni și mai ales pe părinții elevilor, nu numai pe specialiști. În acest sens ziarele pot evidenția rezultatele obținute, modul cum au primit atît cadrele didactice, cît și părinții experimentarea predării pe obiecte de către profesori în clasele I—IV.

În genere presa poate scoate pe arena largă a discuțiilor publice o serie de probleme majore ale școlii. Mă gîndesc de exemplu la o problemă care aș denumi-o a niveluri-

lor. În aprecierea rezultatelor obținute la învățătură, de obicei se au în vedere fie virtuțile, fie elevii codași. Marea majoritate a elevilor se situează între aceste două extreme. Și cea mai mică deplasare înaintea a masei elevilor mijlocii are semnificația unui câștig imens.

Tovarășul Paul Popescu-Neveanu ne mărturisește că și așa îi face impresia că depășește limitele unui interviu și nu cutează să meargă mai departe pentru a se opri asupra tuturor verigilor învățămîntului. De aceea, l-am rugat să ne spună ceva în legătură cu preocuparea sa de propagandist al ateismului.

— *Ce recomandări ați avea pentru Radioteleviziune și preză în această privință?*

— Problema nu este mai puțin vastă. Indiscutabil, formarea conștiinței socialiste implică lichidarea treptată a influenței denaturărilor religioase. Problema nu se poate însă soluționa practic univoc. De aceea mă voi limita la educarea ateistă a tineretului școlar, semnă-lind unele posibilități de sprijin din partea presei și Radioului. Dispunem în țara noastră de aproape un deceniu și jumătate de un învățămînt întemeiat cu fermitate pe o

concepție științifică. Practic, școala oferă elemente de bază ale științelor care logic sînt incompatibile cu vederile religioase. Problema pedagogică care se pune este aceea a măririi eficienței educative a instruirii științifice și totodată a asigurării unității influențelor școlii și familiei. În acest sens este necesar ca să se insiste asupra accentuării caracterului ateist militant al învățămîntului, în toate aspectele și momentele lui. Cu prilejul expunerii cunoștințelor la diferite obiecte, profesorii trebuie să facă și sublinierile de concepție, să intervină cu generalizări și concluzii de natură a cristaliza convingeri științifice.

Problema principală este însă aceea a evitării unor influențe contrarii din partea mediului familiar. Uneori părinții sau rudele vîrstnice ale școlarului dispun de vederi religioase de care cu greu se pot despărți. Istoriceste, la generațiile mai vechi, această situație se poate explica. Desigur în mod inevitabil și asupra acestor generații influența religioasă va scădea. Ceea ce ne interesează însă în mod deosebit este dacă părinții, bunicile, mătușile etc. au justificarea morală pentru a transmite astfel de vederi

religioase și a antrena la practici culturale pe copii. Sîntem convinși că dacă chiar părinții și rudele în cauză s-ar gîndi mai bine și-ar da singuri seama că nu fac altceva decît să aducă prejudicii vieții și dezvoltării ulterioare a copiilor, a aceluia care vor trăi în lumea comunismului. Ei nu au dreptul să slăbească puterea de gîndire și voința viitorilor cetățeni, să împie-teze asupra fericirii lor.

Dar nu este nevoie să mai insist. Presa ar putea, cu întreaga ei autoritate, să aducă o contribuție esențială la rezolvarea acestei probleme. Mă gîndesc de pildă la popularizarea mai sistematică a biografiilor unor gînditori materialști plini de cutezanță, la discuții cu intervenții, păreri și opinii variate, la relevarea consecințelor nefaste ale religiei asupra conduitei și vieții unor tineri etc.

Evident, de folosirea uneia sau alteia din nenumăratele modalități ale presei, în primul rînd, decide ziaristul. Eu mi-ași permite în încheiere să propun tovarășilor zariști să vină mai des și pentru mai lung timp în școală — acest minunat laborator de conștiințe noi.

AL. NICHITA

CONVORBIRE CU ȘTEFAN DUMITRESCU,

directorul Fabricii de rulmenți din Bîrlad

Sînt cunoscute succesele pe care le obține an de an în activitatea ei Fabrica de rulmenți din Bîrlad.

Mai mult de 80% din muncitorii acestei fabrici sînt tineri (majoritatea nu depășesc vîrsta de 24 de ani), iar succesele întreprinderii se datoresc și preocupărilor care există acolo pentru educația socialistă a tineretului. Aceasta o confirmă tov. Ștefan Dumitrescu, directorul Fabricii de rulmenți din Bîrlad:

— Într-adevăr, dacă conducerea fabricii noastre, sub îndrumarea Comitetului de partid și în colaborare cu Comitetul U.T.M. și Comitetul sindical n-ar fi pus un accent deosebit pe desăvîrșirea procesului complex de educație socialistă a tineretului din întreprinderea noastră, întrecerile la care iau parte toate secțiile n-ar fi avut același rezultat.

Datorită acestei educații, tinerii muncitori au rezolvat multe probleme de viață care-i interesau.

— *Cum apreciați contribuția pe care o are presa la educația socialistă a tineretului?*

— Pe această linie, presei noastre îi revin îndatoriri de mare răspundere pentru care militează cu succes. Dacă se consultă colecțiile ziarelor centrale „Scinteia”, „Scinteia tineretului” sau „Romînia liberă”, a ziarului regional „Flacăra Iașului” ca și a gazetei noastre de uzină „Rulmentul”, aproape că nu se va

găsi număr care să nu se ocupe de această importantă problemă. Să citez numai cîteva din articolele publicate de „Scinteia” care ne-au ajutat să ducem la capăt acțiunile noastre: „La nivelul celor mai buni” (nr. 5475 din 22 martie 1962), „Stagiul de candidat — școală a educației comuniste” (nr. 5470 din 17 martie 1962), „Băiat de viață” nr. 5483 din 30 martie 1962). Apoi „Scinteia tineretului” care a publicat cu puțin timp înainte un material scris de tov. Alexandru Porumb, secretarul comitetului U.T.M. din fabrica noastră, intitulat „În timpul liber”, articol care tratează o problemă ce interesează tineretul de la F.R.B., ca și din alte uzine.

De asemenea ziarul regional „Flacăra Iașului” publică materiale ale corespondenților pe care îi are în fabrica noastră. Remarcăm articolele „Sporirea eficacității învățămîntului, preocuparea noastră de bază” scris de ing. Marcu Cîmut, propagandist la unul din cercurile de economie concretă din fabrică. Articolul redă unele metode din munca cercului respectiv. Apoi, gazeta noastră de uzină „Rulmentul”, care, prin materiale concrete, limpezi, dezbate și sprijină importanta problemă a educației socialiste. Ea ajută sub diverse forme publicistice la generalizarea inițiativelor pornite din masa muncitorilor.

— *Ne puteți da un exemplu?*

— Desigur... Să alegem unul. Acum doi ani, mai exact la 29 februarie 1960, „Rulmentul” a publicat angajamentul rectificatorului

Iordache Codreanu, sub titlul „Să prelungim viața mașinilor între două reparații capitale”. Împreună cu lucrătorul din schimbul său, rectificatorul se angaja ca, printr-o întreținere corectă a mașinii, să amîne reparația capitală cu un an și jumătate.

Redacția gazetei a îmbrățișat cu căldură această acțiune, creînd o rubrică permanentă. Chiar în numărul următor, tov. I. Anghel, pe atunci președinte al comitetului sindical de secție, anunța cu bucurie că, analizînd în cadrul secției scularie angajamentul tovarășilor de muncă, 36 de muncitori au preluat această inițiativă, transformînd-o într-o adevărată întrecere. Rubrica a continuat să apară cu regularitate, publicîndu-se angajamente și ale altor muncitori, interviuri cu factori de conducere din fabrică, materiale de analiză asupra felului cum se desfășoară întrecerea.

— *Ați putea să ne spuneți cîteva din rezultatele acestei acțiuni?*

— Numai în cursul anului 1960, la 117 mașini, reparațiile capitale au fost transformate în reparații mijlocii sau curente. În această privință este grăitor faptul că indicele de utilizare a mașinilor a sporit cu peste 6%. Ca urmare a inițiativei s-au obținut economii care, transformate în case de locuit, echivalează cu 100 de apartamente în fiecare an.

Din seria altor acțiuni ale gazetei de uzină vreau să menționez pe aceea a luptei pe care o duce pentru prestigiul „Mărcii fabricii”. În

urma prelucrării și însușirii Direcțivelor C.C. al P.M.R. cu privire la principalele criterii de organizare a întrecerii socialiste, comunistii din secția scolarie într-o adunare de partid și-au propus să lucreze fără nici un rebut. Cum era și firesc, inițiativa a cuprins întreaga masă a muncitorilor sculeri — extinzându-se ulterior și la secția strungărie. Gazeta noastră de uzină a fost prezentă susținând prin articole mobilizatoare, bine documentate, aceste acțiuni. Rezultatul a fost că la o analiză care a fost făcută — cu prilejul împlinirii unui an de la începutul acțiunii — și publicată de gazeta „Rulmentul” — s-a constatat că din zece muncitori, nouă au dat produse de calitate superioară, fără nici un rebut.

Pe aceeași linie mai există încă o acțiune a gazetei „Rulmentul” pe care o socotesc interesantă și cu rezultate bune pentru calitatea produselor noastre. Este vorba de aprecierea beneficiarilor în ceea ce privește comportarea în exploatare a rulmenților fabricați de noi. În cadrul unei rubrici speciale, gazeta publică cu regularitate începând de la 15 decembrie 1961 extrase din scrisorile primite de la beneficiari. Întreprinderea „Electromotor” din Timișoara în răspunsul său a arătat că în genere rulmenții fabricați de noi se comportă corespunzător, sînt la nivelul tehnicii mondiale. În același timp ne-a sesizat și o mică defecțiune. Unii rulmenți F.R.B. montați în diferite agregate fac zgomot în exploatare. Ca urmare, conducerea întreprinderii — după o analiză a C.T.C. — a luat măsuri concrete pentru remedierea deficienței. Ziarul a publicat la rubrica „Să discutăm despre calitatea produselor noastre”, scrisoarea de răspuns semnată de ing. Gh. Tătaru, adjunctul șefului serviciului C.T.C. Acesta arăta, printre altele, că pentru selectarea rulmenților silențioși, F.R.B., în colaborare cu Institutul Politehnic din Iași, a proiectat și execută un aparat electronic pentru controlul comparativ al intensității zgomotului la rulmenți. De asemenea s-a adus la cunoștința întreprinderii beneficiare că fabrica noastră primește comenzi speciale pentru a furniza rulmenți silențioși necesari numai unor anumite mașini. După publicarea scrisorii, gazeta de uzină „Rulmentul” a fost trimisă fabricii beneficiare.

— Mai sînt și alte acțiuni ale gazetei de uzină pentru calitatea superioară a produselor ?

— Găsesc interesant și util pentru continua ridicare a calificării și îmbogățirii cunoștințelor tineretului din fabrică concursul cu premii inițiat de gazeta sub titlul „Verificați-vă cunoștințele tehnice”. Un colectiv de muncitori, tehnicieni și ingineri formulează o serie de întrebări cu caracter tehnic strîns legate de diferite probleme care se ridică în producția de rulmenți. În fiecare număr al gazetei se publică aceste întrebări la care sînt invitați să răspundă muncitorii noștri. Și cu această ocazie ei cercetează materialele bibliografice indicate de gazeta, cum ar fi „Cartea strungarului” de V. Barbu, „Cartea rectificatorului” de G. Georgescu, „Calculul și construcția sculelor așchietoare” de I. Lăzărescu etc., participă cu regularitate la cursurile de ridicarea calificării profesionale, solicită ajutorul membrilor ASIT etc. Numeroase răspunsuri primite de redacție — peste 700 — arată interesul de care se bucură acest concurs. Un rezultat practic este constatarea că majoritatea participanților la concurs dau produse de calitate fără rebut. De altfel, gazeta a publicat și numele unor asemenea tineri. Numesc din cei 35 de câștigători ai primei etape doar cîțiva: Teodor Chitic, Iosefina Agache, Ion Băluță, Irina Mustăță, Valeriu Gramaticu, Dănuț Antochi, Ion Chirilă, Voichiță Giurăscu.

— În expunerea făcută în fața activului de partid cu privire la problemele dezvoltării economice și social-culturale a regiunii Iași, la încheierea vizitei în regiunea Iași, tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej a menționat : „Tot pînă în 1965 își va dubla producția Fabrica de rulmenți Birlad”. Care este contribuția gazetei de uzină „Rulmentul” pentru realizarea acestui obiectiv ?

— Sub îndrumarea comitetului de partid, conducerea F.R.B. a luat măsurile necesare împlinirii acestei sarcini. Deoarece pentru realizarea ei, creșterea productivității muncii contribuie în proporție de 75—80%, am dat toată atenția întocmirii planului de măsuri tehnice organizatorice necesar creșterii acestei productivități. La traducerea în viață a acestui plan a contribuit în mare măsură și gazeta de uzină. În primul rînd colectivul redacțional și-a format un larg colectiv de colaboratori din care fac parte muncitori, tehnicieni și ingineri de înaltă calificare, secretari ai organizațiilor de partid

etc. cu care s-a sfătuit asupra planului de acțiuni menit să descopere și să valorifice toate posibilitățile de creștere a productivității muncii. În urma acestui plan colectivul a analizat, pe bază de calcule ingineresti, activitatea secțiilor, reușind să scoată la iveală noi rezerve interne. Ele au fost popularizate în coloanele gazetei de uzină sub diferite forme publicistice. Așa s-a născut rubrica permanentă : „Pînă în anul 1965 Fabrica de rulmenți din Birlad își va dubla producția”. Articolele educative ca „Trei schimburi — același nivel de producție!” (nr. 97 din 30.XI.1961), „Greutăți, dar de ce să nu le înlăturăm ?” (nr. 98 din 15.XII.1961) sau materialele mobilizatoare : „Comunistii în locurile hotărîtoare ale producției” (nr. 93 din 15.XII.1961), „Forjori, vă cerem” (nr. 100 din 15.I.1962), articole de analiză ca „Folosirea deplină a capacităților de producție” (nr. 95 din 31.X.1961), „Normarea justă a muncii — condiție a creșterii productivității muncii” (nr. 96 din 15.XI.1961), „Opt ore de muncă. Folosiți-le din plin !” (nr. 101 din 31.I.1962), ca să nu citez decît cîteva din ele, apar cu regularitate în coloanele gazetei noastre de uzină. Neîndoios că ele au adus o contribuție valoroasă la succesele obținute pe linia creșterii productivității muncii.

— Ați putea să ne dați un exemplu în legătură cu eficacitatea acestor articole ?

— Vă vorbeam de materialul „Trei schimburi — același nivel de producție”. Acolo se arată că la presa de patru țoli, unde echipa tov. Ion Purice își depășește sarcinile de plan în fiecare lună, lucrează și echipa forjorului Zanet Ghinghină, care, nefolosind experiența echipei frunțaș, nu se menține la același nivel. Astfel, în prima decadă a lunii octombrie 1961 echipa lui Ion Purice întrecuse echipa lui Zanet Ghinghină cu 4.949 bucăți inele, deși lucra la aceeași mașină, cu același număr de oameni. În urma publicării articolului, în secția forjă s-au organizat schimburi de experiență, iar rezultatele n-au întîrziat să apară. Ele au fost consemnate în gazeta de uzină „Rulmentul” din 15 februarie 1962 în articolul „Să înveți din experiența frunțașilor” în care se menționează că echipa condusă de Zanet Ghinghină a reușit să reducă rebutul la 0,13%.

— Se vede că ziarul militează activ pentru noua atitudine față de muncă...

— Da, și pe această linie pot să vă spun că a obținut succese. Să luăm un caz. Este firesc ca muncitorii F.R.B., în majoritate tineri, să iubească și să practice sportul. Noi încurajăm această dorință a lor prin crearea celor mai favorabile condiții, însă unii sportivi uitau că sportul trebuie să ajute producția și pe baza practicării unor ramuri sportive începuseră să cam tragă chiulul... Este cazul tinerilor Leată Nicolae, Bercea Nicolae și Manolache Ion care absentează de la lucru, sau atunci când veneau, mai mult discutau despre sport decât munceau. Gazeta „i-a luat în primire“. Prin articolul „Munca este esențialul în viață“ se demonstra cu exemple grăitoare că alți sportivi ai fabricii — ca A. Schlumschi, Constantin Radu, G. Bănceanu, G. Vasiliu etc. — sînt frunțași în producție și în sport, constituind prin aceasta o mîndrie a întreprinderii. În articol era criticată și conducerea secției rectificării, care avea o atitudine pasivă și nu lua măsuri pentru îndreptarea sportivilor amintiți. Care a fost rezultatul după publicarea articolului? Acei tineri au înțeles mai bine rostul sportului în viața lor, iar gazeta a putut să anunțe cu bucurie noile rezultate în producție a sportivilor.

În rubrica „Ariciul la... microfon“ și „Pe teme de educație“ gazeta noastră de uzină critică manifestările nesănătoase care se mai ivesc în fabrică — din ce în ce mai rar. Atitudinea gestionarului Vasile Bornaz care întirzia la program, a strungarului Gh. Lovin, care în noul apartament din blocul în care locuiește a uitat robinetul de la apă deschis, ca și a sculerului Ene Costache, care „uita“ cam des să scoată bilet la autobuz, a fost „remarcată“ de arici și anunțată la microfonul gazetei, fapt care a făcut ca ei să se îndrepte în scurt timp.

Succesele gazetei de uzină se datoresc faptului că ea este îndrumată de Comitetul de partid și este ajutată îndeaproape de Comitetul sindical. În felul acesta ea este la curent cu toate problemele „la zi“ ale întreprinderii, de care se poate ocupa. În afară de aceasta și-a asigurat un larg colectiv de corespondenți voluntari și colaboratori — peste 400 — care scriu cu competență în coloanele gazetei.

S. MARIAN

PAGINA EXTERNĂ A ZIARULUI „ÎNAINTE“

C. FIRĂNESCU

De la bun început trebuie făcută aprecierea generală că publicația brăileană se ocupă în mod corespunzător, cu destulă competență, de tratarea evenimentelor internaționale. Deși apare în format mic, ziarul „Înainte“ dedică spațiu suficient problemelor de politică externă și, foarte lăudabil, nu se limitează doar la publicarea telegramelor „Agerpres“, ci inserează și comentarii proprii, ilustrează materialele cu clișee și caricaturi în legătură cu diferite evenimente petrecute în viața internațională.

Ziarul se străduiește și reușește în bună măsură să facă o triere judicioasă a materialului ce i se furnizează de „Agerpres“ publicînd telegramele mai importante ale zilei. De multe ori, aceste telegrame sînt scurte (operație necesită de suprafața redusă a paginii) dar prin aceasta nu li se pierde esența. Dimpotrivă chiar, cititorul devine mai receptiv față de asemenea știri scurte care cuprind doar esența evenimentului sau faptului respectiv.

Disponerea telegramelor în pagină dovedește de asemenea un bun simț de orientare al „externistului“ de la „Înainte“, acesta reușind ca și prin paginație să îndrume cititorii spre problemele cele mai importante.

Uneori se alcătuiesc grupaje de știri care oferă o imagine mai completă asupra unei probleme sau a alteia. Un exemplu pozitiv îl constituie în această direcție grupajul publicat în numărul din 2 martie a.c. și intitulat „Ofensiva capitalului împotriva nivelului de trai al maselor munci-

toare“. Prin alăturarea în acest grupaj a mai multor știri despre situația grea a oamenilor muncii din țările capitaliste se obține un efect care ar fi fost cu mult mai redus dacă știrile respective apăreau dispartate fie chiar și în aceeași pagină.

Positiv este și faptul că uneori telegramele mai importante sau unele pasagii din ele sînt reliefate prin culogerea lor cu o literă schimbată (de regulă aldină) decît cea folosită obișnuit.

Subliniam mai sus faptul că ziarul „Înainte“ se remarcă și prin publicarea unor articole proprii. În această direcție se poate constata că ziarul brăilean nu apelează doar la comentarii „Agerpres“-ului, ci folosește destul de des forțele interne existente. Se împletește astfel experiența și competența în comentarea evenimentelor a tovarășilor de la „Agerpres“ cu verva tinerilor ziariști locali, prezentă mai ales în notele externe publicate. Materialele redacționale sînt interesante și axate în general pe probleme aflate în actualitate (comentariul din 2 martie, cronică evenimentelor internaționale publicată la 1 aprilie, notele externe din 25 februarie și 5 aprilie etc.).

Lăudabilă la ziarul „Înainte“ este și consecvența în ilustrarea paginii externe. Aproape zilnic sînt publicate fotografii, desene sau caricaturi în legătură cu evenimente diferite, din țări diferite. În general, ilustrația ține seama de actualitate. Sub aspectul ilustrației, dacă nu și sub alte aspecte, multe aite publicații raionale



și chiar regionale ar putea lua exemplu de la ziarul „Înainte” — Brăila.

Desigur că sînt și unele lucruri pe care, la rîndul său, ziarul „Înainte” le-ar putea învăța de la alte ziare. Deoarece, deși înregistrează succese evidente în alcătuirea paginii externe, în modul de a trata problemele internaționale, publicația brăileană are încă deficiențe. Multe din lipsuri se manifestă în ceea ce privește redactarea titlurilor telegramelor.

Se știe că un titlu bun trebuie să cuprindă esența telegramei, să nu fie ciuntit, să fie bine înțeles și pe cît posibil cît mai scurt. Dacă tovarășii de la „Înainte” dau în general titluri scurte, ei nu se îngrijesc prea mult să respecte celelalte cerințe ale unui titlu bun.

De altfel și în cazul titlurilor mai scurte, ei cad în altă extremă, dîndu-le uneori prea concentrate, prea lapidare. Mult prea des sînt folosite titluri ca „Luptele din Angola”, „Luptele din Guatemala”, „Lupte...” și iar „Lupte...”. Asemenea titluri întrebunțate prea des devin banale, neinteresante și chiar supărătoare.

Uneori, ele nici nu exprimă în mod precis textul telegramei. În numărul din 5 aprilie s-a pus titlul „Luptele din Guatemala” la o știre în care de fapt nici nu era vorba de lupte în adevăratul înțeles al cuvîntului, ci de o acțiune curajoasă a unor tineri pe un stadion din Guatemala care au luat microfonul crainicului ce transmitea meciul de fotbal, lansînd un apel de revoltă împotriva dictatorului Fuentes.

La o telegramă publicată în numărul din 25 februarie se dă titlul: „Să se pună stavilă agresiunii”. Care agresiune, de unde, cine este agresorul — asta nu se mai spune. Cititorul își dă seama despre ce este vorba doar după ce citește știrea.

Asemenea exemplului de mai sus sînt și alte titluri ciuntite, incomplete. În numărul din 27 martie există un astfel de titlu: „Comportarea militarilor americani aflați în Turcia” care de fapt nu spune esențialul: ce fel de comportare? Dacă este bună sau rea, cititorul poate afla doar după ce citește telegrama. Aici un singur cuvînt mai trebuia în titlu, dar pentru că nu-l are este defectuos. Tot un titlu incomplet este și cel publicat la 27 februarie: „Rezoluția celei de-a patra sesiuni a Comisiei Economice a O.N.U.” De-abia după ce citești știrea afli că e vorba despre Comisia Economică a O.N.U. pentru Africa.

Un titlu aproximativ real este cel din numărul din 28 martie: „Victoria greviștilor din Mexic”. În realitate este vorba de o victorie obținută în lupta lor de către muncitorii textiliști din Mexic. Se poate ca în acea perioadă să li fost în grevă și alți muncitori din alte ramuri ale economiei mexicane. Atunci de ce să nu fim preciși și să vorbim de victoria tuturor greviștilor din Mexic, așa cum rezultă din titlul dat.

Din lectura paginilor externe ale ziarului „Înainte” am mai constatat că redacția manifestă de asemenea predilecție pentru titluri statice. Desigur, este mai comod a da titluri ca „Situția din Argentina”, „Situția din Siria” în loc să cauți un element nou intervenit în telegramele din ziua respectivă despre Argentina, Siria etc. și să-l reliefezi și în titlu.

La 30 martie, de pildă, ziarul a dat titlul „Situția din Argentina” la telegrama despre demiterea lui Frondizi de către virfurile militare din țară. Aici ar fi trebuit să se dea titlul: „Lovitură de stat în Argentina”, cum au dat toate ziarele centrale și alte ziare din țară. Așa însă cititorul nu a putut sesiza încă din titlu ceea ce a intervenit nou în Argentina față de ce a fost cu o zi înainte.

De asemenea, la 24 martie un alt titlu: „Evenimentele din Argentina” în loc de „Grevă generală în Argentina” cum era mai normal să se dea, avînd în vedere ceea ce se spunea în text despre importanța acțiunii a oamenilor muncii din Argentina ca răspuns la uneltirile reacțiunii.

Dar nu numai în ceea ce privește titlurile sînt de semnalat lipsuri la ziarul „Înainte”. Deși spuneam mai sus că trierea telegramelor se face în general în mod judicios, dîndu-se spre publicare cele mai importante din ele, se mai fac simțite uneori și în această direcție deficiențe. Se înțelege că unele telegrame importante să fie lăsate pe dinafară. De pildă, ziarul „Înainte” nu a publicat știrea despre primirea delegației Marii Adunări Naționale a R. P. Romîne de către președintele Sukarno (24 martie), declarația C.C. al P.C. din Algeria în care era exprimată poziția partidului față de acordurile de la Evian (28 martie), știrea despre greva din Congo la care au participat 90.000 oameni (4 aprilie) și alte știri mai importante care nu au fost semnalate nici măcar la scurte

știri. S-ar putea invoca motivul că spațiul este redus; se putea, însă, renunța la alte telegrame mai puțin importante pentru a face loc acestora. Fiind în general vorba de știri venite la ore mai tirzii e probabil că redactorii respectivi nu le-au mai folosit, deoarece intenționau să închidă ziarul.

Unele materiale redacționale suferă de lipsă de fapte, fiind construite din fraze generale, ce devin neconvingătoare. De pildă, comentariul „Pe marginea evenimentelor din Guatemala”, publicat la 29 martie, ar fi fost mult mai bun dacă despre situația maselor populare din această țară nu s-ar fi vorbit în general (trăiesc în mizerie, sînt exploatare etc.) ci pe bază de fapte concrete (și acestea sînt destule) și dacă situația maselor populare ar fi fost pusă mai vizibil în antiteză cu profiturile scoase de „United Fruit” în Guatemala.

În alte materiale, pentru a se spori nota de combativitate, se recurge la expresii dure, în loc de a se căuta ca această combativitate să rezulte din fapte cît mai concludente (vezi nota „Cine se aseamănă, se-adună” publicată la 4 martie).

Destul de supărătoare sînt și greșelile de corectură care mai apar în pagina externă a ziarului „Înainte”, cum ar fi cea din titlul de pe ultimele două coloane la numărul din 23 martie, care este deosebit de regretabilă.

Din cele spuse mai sus rezultă ca o concluzie că tovarășii de la ziarul „Înainte” trebuie în viitor să dea o atenție mai mare la titluri, să le gîndească mai mult, să trieze cu și mai mult discernămint telegramele, să acorde un spațiu mai mare în articolele faptelor celor mai convingătoare, să dea dovadă de mai multă exigență și simț de răspundere cînd citește pagina. Imi iau permisiunea de asemenea să le recomand ca să publice cît mai des cronici asupra evenimentelor internaționale pe perioade limitate de timp, avînd astfel posibilitatea să dea cititorilor o vedere de ansamblu asupra problemelor mai importante ale vieții internaționale.

Ținînd seama de aceste lucruri și pe baza succeselor importante obținute pînă acum, ziarul „Înainte” are posibilitatea să-și îmbunătățească și mai mult pagina sa externă, să trateze cu și mai multă competență și eficacitate problemele internaționale.

AMERICA VĂZUTĂ DE APROAPE

EUGEN LUCA

Faptul că volumul Alexandrei Sidorovici și al lui Silviu Brucan este prima apariție de acest gen în publicistica română nu justifică prin el însuși marele succes de librărie de care s-a bucurat, adică eficiența lui. Și nici nu sint înclinat să cred că acest succes ar fi fost determinat numai de realitățile zugrăvite. Doar, în lipsa unor lucrări originale, editurile noastre au tipărit, în traducere, nu puține cărți de reportaj care-i ofereau cititorului român o imagine a Americii de azi, iar unele dintre ele erau semnate de pene ce se impuseră de mult pe plan mondial, cum ar fi cea a lui Boris Polevoi, bunăoară. Succesul cărții *America văzută de aproape* ține, deci, nu de anume circumstanțe favorabile, ci de substanța ei însăși și de modul cum a fost valorificată publicistic. Ca atare, volumul necesită — cel puțin în cercurile ziaristice — o discuție mai amplă.

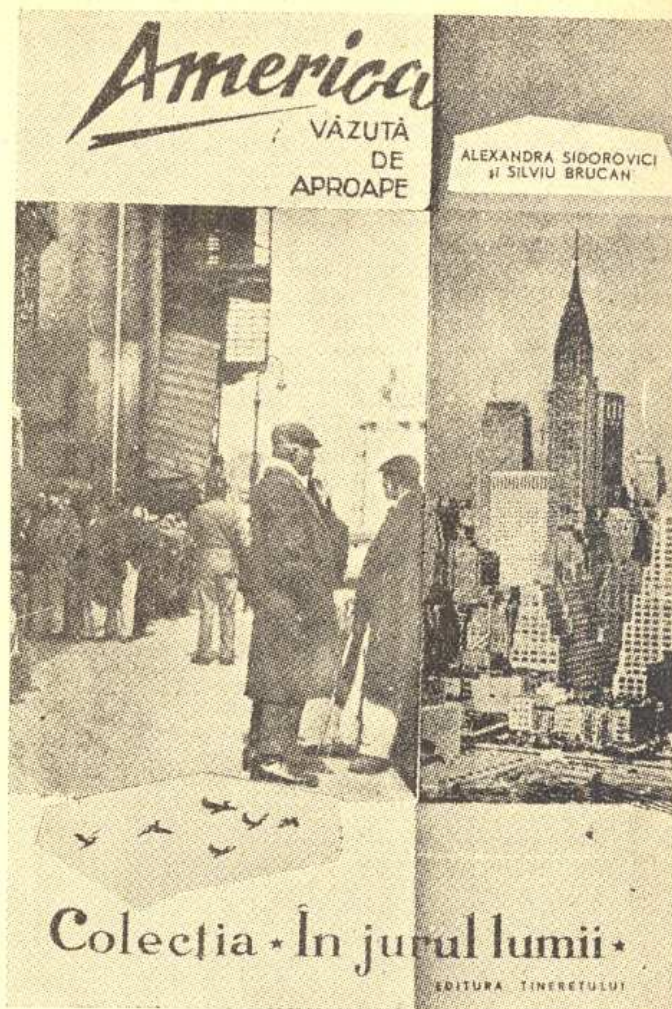
Vorbeam de substanța acestei cărți, și când scriam aceste cuvinte aveam în vedere atâtea și atâtea însemnări de călătorie în care accentul cade nu pe comunicarea de fapte semnificative, cum ar fi firește, ci pe relatarea, mai mult sau mai puțin agreabilă, în funcție de talentul autorului, a unor impresii cărora sintem liberi sau nu să le acordăm creditul nostru. Mă gîndeam, de asemenea, la însemnările eseistice, în care accentul cade pe comentariu, pe un comentariu făcut de dragul său și nu pe marginea unor date care, odată împărtășite lectorului, se cer interpretate. Mă refeream la reportajele și notele de călătorie în care pe prim plan se află nu realitatea ce urma a fi înfățișată, ci autorul, reporterul; reporterul care înregistrează totul cu un aer distrat, ca un turist extaziat, indignat ori blazat sau reporterul care refuză să înregistreze ceea ce vede și meditează în gol. Între superficialitatea declarată, așa spune, a primului, și falsa gravitate a celui alt distanța nu e

chiar atît de mare cum ar putea părea. În orice caz, rezultatul e totdeauna același, pe măsura efortului depus, adică nul.

Alexandra Sidorovici și Silviu Brucan s-au plimbat mult prin America, înarmați, ca atîția dintre confracții lor care au vizitat alte țări, cu aparatul de fotografiat, cu carnetul și creionul. Dar ei nu s-au plimbat ca niște turiști obișnuiți, ci ca niște mandatar ai cititorilor cărora urmau să le raporteze ce au văzut pentru ei, în locul lor. Plimbîndu-se, ei au studiat cu răspundere și timp îndelungat viața Americii, în toate compartimentele ei. De aceea ei nu vorbesc, de pildă, despre destinul unui anume tînăr, îiindcă un tînăr sau altul se poate rata și din cauze ce țin de firea lui, pur subiective. Ei ne vorbesc despre destinul tipic al unui tînăr foarte dotat provenit din mica burghezie americană — și ne înfățișează astfel una dintre cele mai zguduitoare tragedii ale lumii capitaliste. De aceea ei nu vorbesc despre o car-

te proastă sau despre un film prost (cărți proaste se tipăresc și în alte părți, filmele mediocre nu sint în exclusivitate americane), ci despre fenomenul cultivării prostului gust pe scară națională, despre folosirea tuturor mijloacelor de deservire culturală în vederea abrutizării oamenilor simpli, a îndobitocirii maselor. De aceea — și aceasta e, cred, esențial — într-o realitate atît de contrastantă, de derutantă, ei reușesc totdeauna să nu se lase înșelați de un aspect sau altul, reușesc să descopere esențialul. De aci nu numai caracterul sintetic al reportajelor pe care le semnează, dar și obiectivitatea lor indiscutabilă.

Autorii consemnează, spre exemplu, existența unor șosele admirabil asfaltate, dotate cu lucrări de artă care favorizează buna circulație a vehiculelor, a unui excelent sistem de dirijare a circulației intense de pe șosele, a unor stabilimente confortabile care permit pasagerilor să se odihnească, să se hrănească bine, să se



spele. Dar constată totodată și prezența, pe aceste șosele, a unor vămi care, în plin secol XX, amintesc izbitor de vămile de mult dispărutele feude, de drepturile de mult abrogate ale seniorilor din îndepărtatul Ev Mediu. Și, cu acest prilej, denunță scandaloasele afaceri pe care le fac antreprenorii ce-au construit astfel de șosele.

Alt exemplu: autorii observă un anume aer degajat în relațiile dintre cetățenii americani, un anume mod familiar de a se adresa unul altuia, care ar putea lăsa impresia unui democratism social. Și nu se știu să-l comunice lectorului. Fiindcă știu foarte bine și o pot dovedi cu fapte că democratismul acesta e doar aparent, că, în fond, societatea americană e foarte precis stratificată. Ei ne oferă tabloul acestei stratificări, arată cit de nete sunt delimitările, ce bariere există între diversele categorii sociale și demonstrează foarte convingător că aceste bariere nu se ridică niciodată, sau se ridică numai atunci când un membru aparținând unei pătri privilegiate e nevoit să coboare într-o alta mai periferică.

Toate miturile democratismului american sînt pe rînd supuse analizei critice și spulberate. Alegeri libere? Dar cum se poate vorbi despre alegeri democratice într-o țară în care mare parte din populație e indiferentă politic, lipsită de opinii, într-o țară în care agențiile de reclamă pot impune orice candidat așa cum impun o pastă de dinți sau o lamă de ras, cînd s-a ajuns la o adevărată tehnică a organizării victoriei în alegeri, cînd politica e „lucrul cel mai scump” pe care nu și-l pot permite decît business-manii? Lume liberă, a șanselor egale? Dar segregarea rasială? Dar viața de ghetou a diferitelor naționalități ale New Yorkului?

Alexandra Sidorovici și Silviu Brucan nu apar ca eroi în acest amplu reportaj. Ei dețin un rol foarte, foarte modest, de simpli observatori, de spectatori. Dar cartea lor tocmai de aceea e interesantă, fiindcă știu să vadă, fiindcă au ochiul exersat. Și văd dincolo de fapte, fenomenele pe care ele le întruhidează sau le ilustrează. Văd — după o celebră expresie — nu copacii, ci pădurea; pădurea aceasta imensă, jungla aceasta ciudată care e America și în care alții, lipsiți de busolă, s-ar fi rătăcit de mult, dar din care ei, după ce au străbătut-o metru cu metru, au reușit să iasă și acum o stăpinesc ca niște adevărați și iscusiți exploratori. Și datorită lor, — și acesta e marele merit al cărții — o cunoaștem și noi.

Vorbim despre substanța cărții Alexandrei Sidorovici și a lui Silviu Brucan, dar arătăm că succesul ei ține și de modul cum această substanță a fost comunicată cititorului, de modalitatea publicistică adoptată. Să ne ocupăm și despre acest aspect.

Un reportaj bun — întreaga literatură reportericească de valoare o arată — e o excursie într-un continent necunoscut. Reporterul e călăuză lectorului în această lume, care, necunoscută fiindu-i, totul trebuie să i se pară nou, inedit, unde, la fiecare pas trebuie să facă o descoperire în felul ei unică. De aceea în reportaj e admis elementul senzațional care, în beletristica propriu-zisă e bine să lipsească. Mai mult, aș spune că senzaționalul, elementul de surpriză e, dacă nu fundamental, în orice caz, propriu reportajului. Inteligența reporterului (și arta sa) constă însă în a nu explora, pentru aceasta, fapte, întâmplări, oameni ieșiți din comun, extravagante, fiindcă procedind astfel în loc să-l îndrume pe lector, mai mult îl incurcă. Reporterul trebuie, e nevoit de înseși cerințele speciei pe care o practică, să folosească senzaționalul, surpriza, dar nu pentru a-l deruta pe lector, ci pentru a-i dezvălui o realitate evidentă. Folosind elementul senzațional, el nu vizează, nu trebuie să vizeze senzaționalul, ci trebuie să prezinte o realitate obișnuită ca fiind senzațională în raport cu realitatea familiară cititorului pe care-l ghidează. Cînd Sahia scria despre U.R.S.S., el dezvăluia cititorului român din anii aceia o realitate senzațională, fiindcă în raport cu realitățile românești de atunci, viața sovietică părea o viață de basm. În alt sens (de astă dată), pentru a dezvălui o cu totul altă realitate, dar cu succes deplin, procedeul e folosit și de autorii volumului „America văzută de aproape”.

Alexandra Sidorovici și Silviu Brucan nu descriu — am mai spus-o — destinul unui tînăr extravagant, ci destinul unui tînăr american obișnuit; nu descriu destinul unei femei excentrice, ci destinul femeii americane obișnuite. Dar destinele aceste obișnuite peste ocean, ne apar nouă senzaționale în raport cu destinul tinerețului și femeii din lumea noastră, în raport cu destinul firesc al unui tînăr sau al unei femei trăind în secolul nostru. Ei nu aleargă, deci, după efecte ieftine, nu vinează cazuri rare, dar fenomenul tipic pe care-l înfățișează e de mare efect, deoarece contravine logicei elementare a vieții, pare de necrezut, deși sîntem ferm convinși că nu ne putem îndoi de exis-

tența sa obiectivă. Un alt exemplu: În mod firesc, o industrie înaintată cum este cea americană depune toate eforturile pentru a produce mărfuri de calitate, durabile. Dar — ne informează autorii detaliat — în America lucrurile se petrec tocmai pe dos: toate eforturile corpului tehnic fiind dirijate în vederea fabricării unor obiecte de calitate dubioasă, care să aibă o viață cit mai scurtă, căci, altminteri, economia americană s-ar afla în greu impas. Dar oare faptul acesta, obișnuit acolo, nu ne surprinde pe noi, nu sfidează bunul nostru simț? Și constatîndu-l, n-avem oare sentimentul că ne aflăm într-un univers straniu, demențial, chiar dacă e mobilat de zgirie-nori și străbătut de șosele superbe? Continui cu exemple: A poseda atîtea mijloace pentru difuzarea culturii și a le folosi în vederea îndobîtocirii maselor, a risipi aiurea banii, convins fiind că realizezi economii, a acorda unei agenții de reclame sarcina investirii președintelui republicii — toate acestea nu sînt oare tot atîtea fenomene care cetățeanului din țara noastră i se par absurde?

Dar întreaga carte este alcătuită tocmai din prezentarea unor astfel de fenomene care pe noi ne uluiesc literalmente. Realitatea americană în ansamblul ei, cu aspectele ei negative (dominante) și pozitive, apare cititorului cărții „America văzută de aproape” ca senzațională, deși autorii — și aci e un merit al lor — nu vizează deloc senzaționalul, iar lectorul e conștient de aceasta.

Desigur, volumul ce face obiectul discuției noastre nu e fără cusur. (Am releva, de pildă, modul oarecum superficial în care sînt prezentate forțele progresiste ce constituie însuși viitorul Americii; am fi dorit ca vieții, dar, mai ales mentalității muncitorului mediu american să i se fi acordat un interes mai mare; de asemenea, problemelor culturale). Dar importante nu sînt de astă dată scăderile, și a insista asupra lor ar însemna să-l abatem pe lectorul nostru de la ceea ce e într-adevăr esențial. Și esențiale, pentru profesioniștii condeiului, sînt învățămintele pe care cartea aceasta le oferă. Căci cartea Alexandrei Sidorovici și a lui Silviu Brucan oferă ziaristilor lecția seriozității. De asemenea, o lecție de inteligență valorificării publicistică a unui bogat material de viață. Aș propune să ni le însușim, pentru ca scrisul nostru să aibă eficiența pe care o scontăm, o eficiență asemănătoare volumului „America văzută de aproape”.



Delegația de ziariști români în vizită la Uzinele Vöest din Linz.

Foto : Nestor Aurelian

VIZITA UNEI DELEGAȚII DE ZIARIȘTI ROMÎNI ÎN AUSTRIA

La invitația guvernului federal, o delegație de ziariști români, condusă de președintele Uniunii Ziariștilor din R.P. Română, Nestor Ignat, a vizitat Austria, timp de două săptămâni.

Ziariștii români au vizitat câteva instituții de cultură din Viena, după care au plecat într-o călătorie prin țară. Cu această ocazie, ei au vizitat reactorul atomic de la Seibersdorf, hidrocentralele de la Ibbs Bersenbeug și de la Kaprun, complexul sportiv în pregătire pentru jocurile olimpice din iarna anului 1964 de la Innsbruck, uzinele siderurgice „Vöest“ din Linz etc.

În cursul vizitei, ziariștii români au avut întreveneri cu cancelarul federal, dr. Gorbach, cu ministrul de externe, Bruno Kreisky, cu ministrul Co-

merțului, dr. Fritz Bock, cu vicepreședintele parlamentului, Hillegeist, cu președintele Confederației sindicatelor din Austria, Franz Olah, cu secretarul general al Camerei de Comerț din Austria, Koriňek, cu șeful serviciului

de presă al cancelariatului federal, dr. Meznik, și cu alte persoane oficiale.

Delegația ziariștilor români s-a înapoiat în țară în după amiaza zilei de miercuri 9 mai.

ÎNȚÎLNIRE CU ZIARIȘTI DE PESTE HOTARE

Duminică, 29 aprilie, a avut loc la Uniunea Ziariștilor o întâlnire colegială între ziariștii de peste hotare — invitați la Sesiunea extraordinară a Marii Adunări Naționale — și redactorii ai presei centrale, ai Agerpresului și Radioului. Au participat de asemenea corespondenții ai presei străine acreditați la București.

Au rulat filmele documentare românești: „Hore“, „Ritm și construcție“, „O familie de pelicani“ și „7 arte“.

După vizionarea filmelor, ziariștii români s-au întreținut cu oaspeții.

Întîlnirea s-a desfășurat într-o atmosferă de caldă colegialitate.

În grădina Casei Ziaristilor,
oaspeții de peste hotare împreună
cu ziaristii români



START

în activitatea Clubului sportiv al presei

V. GRĂDINARU

Redactor șef adj. al ziarului „Sportul popular“

Nu de mult, în cadrul unei ședințe cu reprezentanții rubricilor de sport de la ziarele din Capitală, s-au pus bazele „Clubului sportiv al presei“, club care își va desfășura activitatea sub egida Uniunii Ziaristilor din R.P.R. S-au strâns în jurul mesei ziaristi care scriu cronicile mult îndrăgitului fotbal, cronicile la baschet și polo, la călărie sau rugbi, cei care scriu despre frumusețea și grația gimnasticii sau a sportului de mase... N-au lipsit de la ședință nici cronicarii „chenarelor“ săptămânale de sport, cu alte cuvinte cei care sintetizează activitatea de pe terenuri dintr-o săptămână, în 30—50 de rânduri. Vorbind în termeni sportivi — startul s-a anunțat a fi bun.

La puțină vreme după constituirea clubului, la București și în alte patru orașe, Ploiești, Cluj, Constanța și Brașov a început marea competiție rezervată juniorilor europeni, Turneul U.E.F.A. Cronicarii sportivi aveau o

mulțime de treburi de rezolvat. Multă alergătură după conducătorii loturilor, antrenori și jucători, pentru interviuri și declarații, participarea la antrenamentele echipelor pentru „documentarea“ proprie, întâlniri și discuții cu personalitățile sportive și ziaristii de peste hotare, prezenți la această interesantă competiție.

Deci „material“ era din belșug. N-am pus nici un moment la îndoială operativitatea și capacitatea cronicarilor noștri sportivi și n-am găsit în presa noastră, începând cu „Scinteia“, „România liberă“, „Scinteia tineretului“ și terminând cu oricare alt ziar din cele cinci orașe unde s-au desfășurat seriile preliminare o tratare redusă a unor probleme de sport și în special a turneului. Au apărut ample cronici, fotografii și materiale privind turneul, au apărut numeroase declarații în legătură cu activitatea birourilor de presă și cu organizarea acestei pasionante manifestări spor-

tive. Impresiile oaspeților au fost publicate în ziare. „Dobrogea nouă“, de pildă, în numerele din 24 și 25 aprilie acordă un spațiu mare cronicilor din cadrul Turneului U.E.F.A. Titlurile culese pe două coloane, publicarea clasamentului seriei respective, titlul la rubrică desenat, toate acestea au făcut pe cititori să urmărească cu atenție materialele sportive publicate. Deosebit de interesant a prezentat turneul ziarul „Făclia“ din Cluj. Fotografii mari și luminoase, titlurile variate, culese pe 3 coloane, publicarea clasamentului seriei „C“, cronicile redactate îngrijit și competent — ca de altfel și în celelalte ziare — dovedesc simțul de răspundere cu care au lucrat cronicarii sportivi din Cluj.

Modul cum a fost organizat turneul, sub toate aspectele, a fost apreciat de oaspeți — sportivi și ziaristi. Un ziarist din Grecia spunea, la Cluj, că „Ospitalitatea românească este de neîntrecut în lume“. Ali Alvi Tu-

ral („Yeni Sabah“ — Istanbul) a declarat la Constanța: „Aveți un litoral splendid, dar și mai splendidă este ospitalitatea voastră“. Peste tot gazetarilor-oaspeți au primit sprijinul ziariștilor români, al birourilor de presă. „Buletinele de presă“ pe marginea meciurilor apăreau la 20—30 minute după terminarea acestora. Operativitatea în informații a surprins plăcut pe ziariștii străini. Jacques Lecoq, redactor-șef al ziarului „Les Sports“ din Belgia, spunea: „Vă admir! Ați întrecut toate așteptările în materie de organizare“. Adresându-se publicului cititor prin ziarul „Sportul popular“, Sir Stanley Rous, președinte al F.I.F.A., a declarat: „Turneul a fost organizat cu multă pricepere... Am fost impresionat în mod favorabil de schimbările care au avut loc în ultimii ani și care îi pot face pe români mândri de realizările lor în toate domeniile: producție, artă, știință, sport“.

În cadrul activității sale „Clubul sportiv al presei“ a invitat la sediul Uniunii pe toți ziariștii oaspeți. Astfel, în ziua de 28 aprilie a.c., peste 30 de reprezentanți ai presei sportive europene, printre care Oleg Kucerenko („Sovietski sport“ — U.R.S.S.), Jacques Lecoq („Les Sports“ — Belgia), Tomaș Sobaiski („Trybuna Ludu“ Polonia), Dieter Buchspiess („Neue Fussball Woche“ — R.D.G.), Ismael Crespo Herraiz (Agenția Pireta-Spania), Ewert Griefhorst („Het Vriepvolk“-Olanda), Dimităr Dimitrov („Naroden sport“ — Bulgaria) au participat la întâlnirea prietenească cu ziariștii români. În grădina Casei Ziariștilor s-au înfiripat grupuri. Iată, de o parte, lângă „havuz“ Jacques Lecoq se fotografiază cu ziariștii polonezi. Trimișii speciali ai ziarelor „Miliet“, „Son Havadis“, „Yeni Sabah“ și „Kühmuryet“ din Istanbul tin să se fotografieze cu conducerea clubului sportiv din București. La una din mese, ziariștii unguri Keri Laszlo, Dobo Istvan și Fekete Pall discută cu pasiune în contradictoriu cu un alt grup de ziariști despre finalele și semifinalele din cadrul turneului.

La „Clubul sportiv al presei“ ziariștii străini au discutat, au făcut un prețios schimb de păreri. Era plăcut să vezi ambianța cordială în care s-a desfășurat întâlnirea organizată de „Clubul sportiv al presei“. Consider aceasta ca un start bun în activitatea clubului.



Ziariștii sportivi își notează impresii

ȘEDINȚĂ DE LUCRU

Vineri, 20 aprilie, a avut loc la Uniunea Ziariștilor o ședință de lucru între redacția ziarului „Contemporanul“ și cineasții.

S-a discutat totul cum sînt oglindite în paginile revistei „Contemporanul“ problemele actuale ale cinematografilor.

MANIFESTĂRI CULTURAL-ARTISTICE LA CASA ZIARIȘTILOR

● Duminică 8 aprilie a avut loc un concert vocal și instrumental prezentat de studenți fruntași ai Conservatorului „Ciprian Porumbescu“, participanți la cel de al 5-lea Festival Republican al Școlilor și Institutelor de Artă. Programul a cuprins piese de mare popularitate.

● Duminică 22 aprilie, programul a cuprins arii din opere interpretate de Petre Ștefănescu-Goangă, artist al poporului, arii din operele cîntate de Lucia Roic de la Teatrul de Stat de Operetă și mici piese de concert, susținute de violonistul Ionel Dinicu. La pian a acompaniat compozitorii Th. Sibiceanu.

● O seară de operă — din lucrările compozitorilor Verdi și Puccini a constituit programul de duminică 6 mai. Au cîntat Arta Florescu, artistă

emerită, David Ohanezian, artist emerit, Cornel Stavru, de la Teatrul de Operă și Balet al R.P.R., acompaniați la pian de Radu Carp. Prezentarea programului a fost făcută de muzicologul Viorel Cosma.

FILME

În ultimul timp, la Casa Ziariștilor au rulat următoarele filme: Poveste neterminată (3 aprilie), Miniaturi coregrafice și Pantomime cu Marcel Marceau (10 aprilie), Cocoșatul (17 aprilie), Moulin Rouge (24 aprilie), „Octombrie“, regizat de Eisenstein (2 mai), Sub acoperișurile Parisului, realizarea lui René Clair (8 mai).

ÎNAINTE DE PREMIERĂ

Duminică, 15 aprilie, în cadrul programului de la Casa Ziariștilor, a rulat noul film românesc, comedia „Post restant“. Cu acest prilej, ziariștii prezenți au făcut cunoștință cu unii dintre realizatorii filmului: regizorul Gh. Vitanidis, artista Florentina Mosora, operatorul Nicolae Girardi.

Filmul a fost prezentat de regizorul Gh. Vitanidis, care a dat explicații privind concepția regizorală. A luat apoi cuvîntul artista Florentina Mosora,

НАША ПЕЧАТЬ

Журнал Союза журналистов РНР
Год VII — № 5 (73) Май 1962 г.

СОДЕРЖАНИЕ

- Народ на великом совете
Пятидесятилетие ленинской „Правды“
Приветственное послание товарища Георге Георгиу-Деж газете „Правда“.
Торжественное собрание, посвященное 50-летию „Правды“. — Выступление тов. Штефана Войку, — Телеграмма, адресованная Союзом журналистов РНР Союзу журналистов СССР.
Акад. Михай Бенюк — Слово ленинской „Правды“.
Б. Н. Нванов — Так начиналась „Правда“.
Н. Кружков — Голубовка — 22.
Конст. Антип — Славный путь борьбы...
И. Феля — „Правда“ и рабочее движение Румынии.
Николае Тэуту — „ПРАВДА“ (стихи)
Ал. Штарк — Мы в редакции „Правды“...
Виктор Бырлэдяну — Посланцы „Правды“.
В. Никорович — С правдистами за стаканом чая.
Хараламб Зинка — Неувядаемая молодость.
Д. Лэзарою — Встречи с „Правдой“.

ДИСКУССИИ

- Валентин Кымпяну — Исходя из жизни.
Эрнст Брейтенштейн — Начнем с задач и нужд газеты.

НАША АНКЕТА: БОРЬБА МЕЖДУ НОВЫМ И СТАРЫМ

Отвечают:

- Пауль Попеску-Невяну, доцент
Штефан Думитреску, директор Бырладского подшипникового завода.
К. Фирэнеску — Страница внешней политики в газете „Инаинте“
Еуджен Лука — Америка вблизи
О работе Союза журналистов РНР
В. Градинару — На старте — спортивный клуб работников печати

Первая страница обложки:

фото — А. Пономаренко

OUR PRESS

Review of the RPR Union of Journalists
7th Year, No. 5 (73) May 1962

CONTENTS

- The People Meet in Council
50 Years Since the Birth of Lenin's „Pravda“
Greetings Addressed by Comrade Gheorghe Gheorghiu-Dej to „Pravda“ Festive Meeting in Honour of „Pravda's“ Birthday. — Comrade Ștefan Voicu's Speech. — Telegramme Sent by the RPR Union of Journalists to the USSR Union of Journalists.
Acad. Mihai Beniuc: The Message of Lenin's „Pravda“
B. I. Ivanov: How „Pravda“ Was Born
N. Krujkov: Golubovka-22
Const. Antip: The Path of Glorious Struggle
I. Felea: „Pravda“ and Rumania's Working Class Movement
Nicolae Tăutu: PRAVDA (A poem)
A. Starck: In the Editorial Offices of „Pravda“
Victor Bîrlădeanu: „Pravda's“ Ambassadors
V. Nicorovici: Drinking Tea With Staff Members of „Pravda“
Haralamb Zinca: Eternal Youth
D. Lăzăroiu: Meeting „Pravda“

DISCUSSIONS

- Valentin Cîmpeanu: Starting From Life
Ernst Breitenstein: Let's Begin With the Paper's Tasks and Needs
OUR INQUIRY: THE STRUGGLE BETWEEN THE NEW AND THE OLD
Replies by University Lecturer Paul Popescu-Neveanu and Stefan Dumitrescu, Manager of the Birlad ball-bearings factory
C. Firănescu: The Foreign News Page of the Paper „Inainte“
Eugen Luca: America Seen at Close Quarters From the Activity of the RPR Union of Journalists
V. Grădinaru: The Sports Club of the Press Begins Its Activity

Cover: Photo — A. Ponomarenko

COLEGIUL DE REDACȚIE: Const. Antip (redactor șef), Antal Albert, C. N. Constantiniu, Ion Felea, Nestor Ignat, Vasile Iosipescu, Nicolae Moraru, Octavian Paler, Alexandru Popescu, Ilie Rădulescu, Al. N. Trestieni

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: București, Calea Victoriei, 163, Telefon: 15.21.02

Abonamentele se primesc de către difuzorii de presă din întreprinderi, instituții și de la sate, factorii poștali și oficiile poștale. Revista se găsește de vânzare la chioșcurile difuzării presei

Tiparul executat sub com. nr. 2307 în Întreprinderea Poligrafică nr. 2, București, str. Brezoianu nr. 23—25

TRUCIPARE VIE A ZIARULUI LENINIST

de ȘTEFAN VOICU
redactor-șef al revistei
„Lupta de clasă”

„Pravda” leninistă

de PAVEL SATIUKOV
redactor-șef al ziarului „Pravda”

ZIARUL ÎNTEMEIAT DE LENIN

trunse de adre
tul profund creator
leninismului.

rinduri rolul urias al
organizarea luptei revoluționare a
în întărirea și
partidului pe baza
luptenar. În Hoti-
Central al Parti-
Ununii Sovietice

tunci mai aprupte
siei — de la Paris la Cracovia —
pentru a scrie de acolo la „Pravda”,
pentru a conduce activitatea ei. În
decurs de doi ani, în paginile zia-
rului au apărut...

PRAVDA

NALT EXEMPLU

DE ZIAR COMUNIST

dei. Vladimir Ilici Lenin a
conducătorii ei ideologic, sufletul
redacției. În primii doi ani de la
aparitie, aproape nu era număr al
ziarului în care să nu fie publicate
articole sau însemnări ale un le-

tre oamenii muncii,
ziarelor, a celor mai
probleme ale politicii
presa sovietică a deveni-

„Cind s-a născut „Pravda”
gemea sub jugul tar-
talismului.

1913—1914, autoritățile țariste
au întreprins împotriva ei aproape
200 de acte represive.

leninist în
S. Hrușciov au înfăptu-
suri revoluționare foarte impor-
care asigură avântul continuu
dustriei și agriculturii, ridicând
năstării...

50 ÉVES A PRAVDA

ZIARUL CU CEL MAI MARE TIRAJ DIN LUME

50 de ani de la apariția ziarului „Pravda”
In slujba celor mai înalte teluri

O zi din viața combinatului „Pravda”

Die „Pravda” im Jahre 1913

Tineretea fără bătrânețe a „Pravdei” leniniste

Adunare festivă consacrată celei de-a 50-
aniversări a ziarului „Pravda”

SĂRBĂTOAREA ADEVĂRULUI

ZIARUL ZIARELOR

Presă de partid — prețios îndrept
în munca noastră

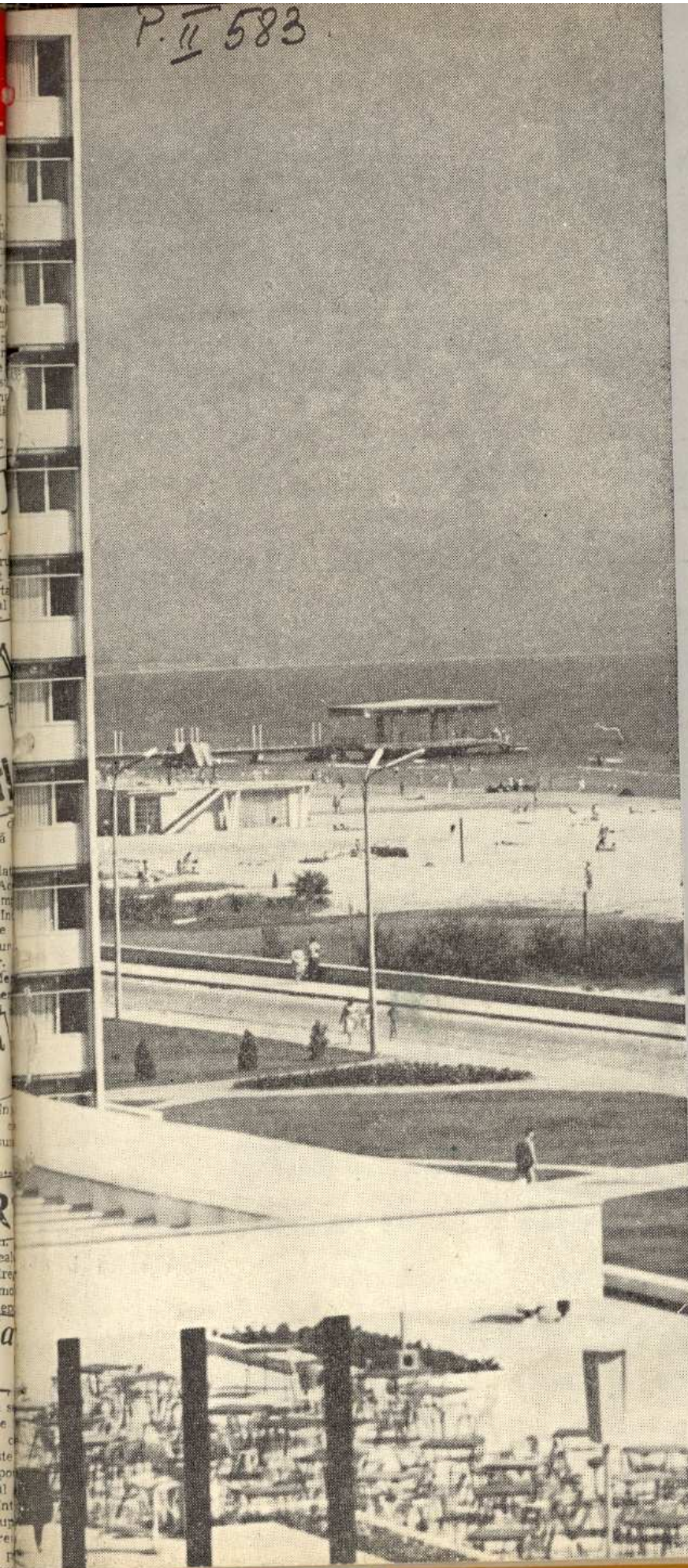
„Pravda” în anul 1913 Adunarea festivă a ziariștilor din Capitală

Un bun sfătuitor
și îndrumător

Ziarul cu cel mai mare tiraj din lume

Lei 3

P. II 583



DLU

PRESA noastră



6-7
1962

REVISTA UNIUNII

ZIARIȘTILOR din R.P.R.

CUPRINS :

MAREA PRIETENIE

Valeriu Buduru : Sarcini de mare răspundere

Șerban Cioculescu : Caragiale gazetarul

N. Copoiu : Caragiale și mișcarea muncitorească din România

I. Felea : I. L. Caragiale, prieten al muncitorilor tipografi

Ilie Rădulescu : Pentru ridicarea măiestriei gazetărești

V. Poalelungi : Pregătirea tinerilor zariști

Aurel Urzică : Tot despre tinerii zariști

P. Kapustin : Ținutul meu, ziarul meu

Vasile Băran : Forța colectivului oglindită în ziar

Preocupări actuale ale ziarului „România liberă” — convorbire cu Mircea Rădulescu, redactor-șef al ziarului „România liberă”

Dinu Hervian : În preajma celui de-al 5-lea Congres al Organizației Internaționale a Zariștilor

Ancheta noastră : Lupta dintre nou și vechi. — Ne răspunde prof. univ. dr. C. G. Dimitriu

Nell Cobar : De la umorul grotesc la umorul liric

H. Zalis : Prezentarea literaturii în paginile presei raionale

Paul Marian : În timpul liber

Vasile Gaftone : Reporterul Ionathan

I. Voledi : Unele aspecte din munca presei de propagandă comercială

N. Roșca : Din activitatea unui post de corespondenți voluntari ai „Scintei”

George Ciudan : O inițiativă valoroasă a ziarului „Crișana”

I. Herteg : Informația agrară în ziar

Colocviu la Timișoara : Informația — gen publicistic principal

Soare Teodor : Probleme comune

Petre Gheorghiu : Cu simț de răspundere

Dr. I. Leonescu : Redactarea articolelor medicale difuzate prin radio și radioficare

Gabriela Bucur : Pe teme de sezon

G. Gerota : O carte interesantă

Eugen Vladimir : Pagini despre „Pravda”

Revistele frățesti din străinătate („Cs. novinar” — „Magyar Sajto”)

Coperta I : Dan Grigorescu — Pe litoral.

Coperta a IV-a : Nell Cobar — În vacanță.

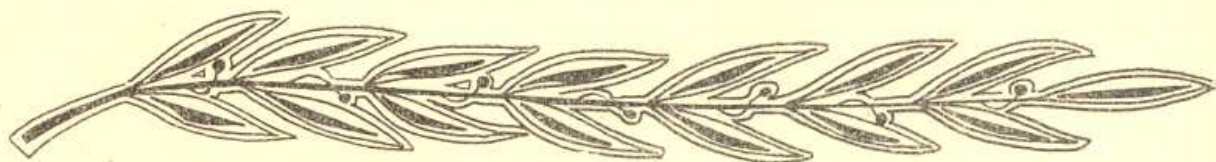
Marea prietenie...

Timp de șapte zile, patria noastră a găzduit oaspeți dragi. La invitația Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român, a Consiliului de Stat și a Guvernului Republicii Populare Române, ne-a vizitat țara delegația de partid și guvernamentală a Uniunii Sovietice în frunte cu Nikita Sergheevici Hrușciov, prim secretar al C.C. al P.C.U.S., președintele Consiliului de Miniștri al U.R.S.S.

Republica noastră Populară și-a întâmpinat oaspeții cu brațele încărcate de flori, în haine de sărbătoare. Întreaga țară a participat entuziast la această mare manifestare a prieteniei indestructibile care leagă pe vecie popoarele romîn și sovietic. De la primirea sărbătorească în gara Băneasa și pînă la încheierea vizitei, solii poporului frate sovietic au simțit — așa cum remarca tovarășul Hrușciov — căldura inimilor noastre. La Grivița Roșie, la Fundulea sau la Ceacu, la Onești, Borzești, Hunedoara, Lupeni, Craiova sau Constanța, pretutindeni, în toate orașele și satele de pe itinerarul prieteniei, oamenii muncii și-au exprimat sentimentele lor de sinceră dragoste față de poporul constructor al comunismului. Bucuroși de a avea în mijlocul lor pe tovarășul Nikita Sergheevici Hrușciov și pe ceilalți membri ai delegației sovietice, pe conducători ai partidului și statului nostru în frunte cu tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej, muncitorii, țărani colectivști, intelectualii le-au vorbit despre munca și succesele lor, le-au împărtășit gândurile și preocupările lor. Mîndrie pentru cuceririle istorice obținute sub steagul victorios al partidului, atașament nemărginit față de cauza socialismului și păcii, prietenie și admirație față de marele popor sovietic, încredere nestrămutată în unitatea și forța comunității țărilor socialiste frățești, a întregii mișcări comuniste internaționale — aceste sentimente trainice ale poporului nostru au fost exprimate în toate mitingurile, la toate convorbirile și întîlnirile cu înalții oaspeți. Prietenia și unitatea deplină de vederi dintre partidele, guvernele și popoarele țărilor noastre surori și-au găsit o puternică expresie în comunicatul comun semnat în numele delegațiilor de partid și guvernamentale romînă și sovietică de tovarășii Gheorghe Gheorghiu-Dej și Nikita Sergheevici Hrușciov.

Înapoindu-se în patrie, delegația de partid și guvernamentală sovietică duce cu ea mesajul prieteniei noastre frățești, urarea de noi succese în grandioasa operă a construcției comuniste.

La revedere, dragi tovarăși și frați din Uniunea Sovietică!



Prin încheierea colectivizării, agricultura țării noastre a pășit într-o etapă nouă. Sarcinile mari și complexe ce derivă din noua situație au fost concretizate limpede în raportul prezentat de tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej la sesiunea extraordinară a Marii Adunări Naționale, ca și în celelalte documente ale sesiunii. Potrivit noilor condiții, agriculturii i-a fost trasat un măreț program de continuă înflorire și dezvoltare, o călăuză luminoasă ce va chezașui înlăptuirea sarcinilor stabilite de cel de-al III-lea Congres al Partidului. Raportul expus de tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej oglindește, alături de bilanțul marilor realizări obținute pe tărîmul dezvoltării economiei noastre naționale și al transformării socialiste a satelor, perspectivele mărețe ce se deschid, problemele ce se pun în fața fiecărui sector al producției agricole, ca și măsurile ce vor duce la rezolvarea lor.

Programul dezvoltării agriculturii constituie și pentru noi, lucrătorii din presă care ne ocupăm de problemele satelor, un bogat plan de activitate. El ne oferă o mare bogăție de teme și idei pentru articolele și reportajele noastre. Contribuția pe care presa, alături de celelalte mijloace ale muncii politice de partid, este chemată s-o aducă la rezolvarea problemelor care se pun în noua etapă în fața oamenilor muncii de la sate va fi cu atât mai rodnică, cu cât vom izbuti să legăm cât mai strîns întreaga noastră activitate de indicațiile cuprinse în documentele de partid, în cele ale recente sesiuni a Marii Adunări Naționale. Studiarea, cunoașterea amănunțită, temeinică, a acestor documente, contactul nemijlocit și permanent cu unitățile agricole, cu cadrele de bază, cu masa oamenilor muncii din agricultură ne vor ajuta să fim mereu prezenți în actualitate, să răspundem prompt și competent la sarcinile puse în fața agriculturii.

Problemele dezbătute de sesiunea extraordinară a Marii Adunări Naționale sînt pe cît de importante, pe atât de complexe. Ele depășesc posibilitatea chiar a unei simple enunțări în cadrul unui articol de revistă. Vom încerca deci să amintim numai cîteva din sarcinile deosebite pe care agricultura socialistă le ridică în fața presei.

După cum se știe, între măsurile stabilite de sesiunea Marii Adunări Naționale, un loc deosebit de important îl ocupă cele privind reorganizarea conducerii agriculturii, corespunzător noii situații. Pornind de la experiența și realitățile concrete ale țării noastre, partidul a găsit o formă nouă, originală, care să asigure agriculturii o conducere științifică, competentă și unitară, capabilă să facă față cu succes noilor sarcini ce se ridică în etapa actuală. Prin înființarea consiliilor agricole, începînd cu Consiliul Superior al Agriculturii, s-au creat condiții pentru participarea la conducerea agriculturii a cadrelor cele mai pregătite, care lucrează nemijlocit în producție. Ele vor aduce în organele de conducere competența și bogata lor

experiență, ceea ce va da posibilitatea adoptării unor hotărîri juste, izvorîte din nevoile reale ale producției noastre agricole.

O importantă caracteristică a noului sistem de conducere a agriculturii constă în faptul că hotărîrile și directivele elaborate vor fi traduse în viață de înșiși cei ce le-au elaborat. Aceasta constituie o puternică garanție a înlăptuirii lor.

Acum, în întreaga țară, consiliile agricole și-au început activitatea. Ele au pornit la drum cu planuri bine chibzuite. În Consiliul Superior al Agriculturii, ca și în sesiunile sfaturilor populare, cu prilejul constituirii consiliilor agricole regionale și raionale, problemele și sarcinile care se pun în fața noilor organe au fost analizate sub toate aspectele. În lumina sarcinilor trasate de partid și de sesiunea extraordinară a Marii Adunări Naționale, au fost stabilite, pe ansamblul agriculturii, și pe fiecare regiune și raion în parte, planuri de măsuri pentru sporirea producției agricole și consolidarea economico-organizatorică a unităților agricole socialiste.

Desigur, pe măsură ce și vor desfășura activitatea, noile organe de conducere a agriculturii noastre își vor îmbogăți experiența, vor găsi noi posibilități de perfecționare a muncii lor. În această direcție, presa își va aduce desigur importanța ei contribuție. Paginile ziarelor noastre vor fi totdeauna o tribună deschisă dezbaterii competente și operative a importanțelor sarcini ce se pun în fața consiliilor agricole. Prin intermediul presei se va putea asigura răspîndirea și generalizarea largă a experienței pozitive, a celor mai potrivite metode de muncă, a inițiativelor bune ce se nasc în procesul activității practice a noilor organe de conducere a agriculturii noastre.

Toate acestea ridică însă în fața noastră, a gazetarilor, sarcina de a urmări și cunoaște îndeaproape munca consiliilor agricole, de a stabili cu membrii lor legături directe, nemijlocite, de a-i atrage ca sfătuitoari și colaboratori apropiați ai ziarelor noastre. În cadrul consiliilor agricole găsim minunați colaboratori. Membrii noilor organe de conducere a agriculturii, în imensa lor majoritate, sînt oameni care lucrează direct în producție, cadre capabile și talentate de specialiști, activiști de partid și de stat, tovarăși cu o bogată experiență în organizarea și conducerea producției agricole, dornici să-și pună toate forțele în slujba ridicării continue a agriculturii. Colaborarea și sfaturile lor ne vor ajuta să aducem în paginile publicațiilor noastre propuneri și sugestii menite să ajute la buna desfășurare a activității consiliilor agricole și, în același timp, să abordăm cu competență cele mai importante probleme actuale și de perspectivă care se pun în fața diferitelor sectoare ale producției agricole.

Dezvoltarea agriculturii socialiste necesită un număr tot mai mare de cadre de specialiști cu o

DE MARE RĂSPUNDERE

înaltă calificare, ca și ridicarea nivelului de cunoștințe agrozootehnice al oamenilor muncii de la sate. Partidul s-a preocupat și se preocupă cu multă stăruință de rezolvarea acestor probleme. Datorită acestui fapt, a devenit posibil ca în noua etapă în care a pășit agricultura, încă în acest an să se asigure încadrarea gospodăriilor de stat, în medie cu cel puțin 5 specialiști cu studii superioare agricole și a fiecărei gospodării colective cu câte un inginer agronom, iar un medic veterinar să deservească 3-4 gospodării colective. Pe baza programului de pregătire a cadrelor calificate, pînă în 1970 agricultura noastră va atinge un înalt nivel de înzestrare cu cadre de specialiști.

O expresie vie a grijii deosebite ce se acordă acestor probleme o constituie Hotărîrile partidului și guvernului privitoare la redistribuirea cadrelor de specialiști din agricultură și îmbunătățirea învățămîntului agricol. Elaborate la scurt timp după sesiunea extraordinară a Marii Adunări Naționale și integrîndu-se în marelui program de dezvoltare a agriculturii noastre socialiste, cele două hotărîri stabilesc în amănunțime sarcinile ce se pun cu privire la intensificarea ritmului de pregătire a cadrelor de specialiști pentru agricultură și la justa folosire a lor, precum și la ridicarea nivelului de cunoștințe agrozootehnice al maselor de oameni ai muncii de la sate.

Lupta pentru traducerea în viață a acestor măsuri deschide și presei un și mai larg cîmp de activitate. E firesc ca în perioada actuală, în paginile ziarelor noastre să se reflecte cu și mai multă consecvență preocupările specialiștilor din agricultură, sarcinile de mare răspundere ce le revin în organizarea producției agricole, în introducerea în practică a cuceririlor științei și experienței înaintate, în dezvoltarea și întărirea gospodăriilor agricole colective. Prin paginile ziarelor noastre să scoatem în evidență imensele posibilități pe care le are agricultura noastră socialistă, care dispune de mari întinderi de pămînt, de bogate mijloace mecanice și chimice în continuă creștere, de un apreciabil număr de specialiști. În același timp, să stimulăm preocupările, munca entuziastă pentru transformarea posibilităților în fapte, în rezultate concrete în domeniul sporirii producției în fiecare ramură a agriculturii. Promptitudinea și perseverența cu care presa s-a ocupat de acțiunea de repartizare a specialiștilor din instituțiile centrale și locale în unitățile agricole socialiste să se reflecte acum în urmărirea activității specialiștilor, în stimularea lor de a-și lega cît mai strîns preocupările de problemele sporirii producției în unitățile în care muncesc.

Criteriul de apreciere a muncii inginerului agronom, a zootehnicianului și medicului veterinar, a contribuției pe care ei o aduc la dezvoltarea agriculturii socialiste îl constituie, de bună seamă, rezultatele care se obțin în îndeplinirea și depășirea

planului în fiecare unitate de producție. Aportul specialiștilor din agricultură va fi cu atît mai mare cu cît fiecare dintre ei se va strădui să fie mereu la curent și să pună în aplicare tot ceea ce-i nou și înaintat în știința și practica din sectorul în care lucrează.

Urmărind cu stăruință stimularea unor astfel de preocupări și fiind, în același timp, ele înșile o tribună a experienței înaintate, ziarele vor putea da și sub acest aspect un puternic sprijin cadrelor noastre de specialiști agricoli.

După cum se știe, Hotărîrea cu privire la redistribuirea cadrelor de specialiști din agricultură prevede un întreg complex de măsuri menite să le creeze specialiștilor și familiilor lor condiții de viață corespunzătoare. În cadrul preocupărilor noastre e normal, desigur, să înscriem urmărirea îndeaproape a felului în care sînt îndeplinite aceste măsuri. În această privință merită să fie popularizată inițiativa luată de multe gospodării colective din regiunile București, Dobrogea și altele care au și prevăzut în planurile lor din acest an construirea de locuințe pentru inginerii agronomi și zootehnicieni. E bine, de asemenea, să popularizăm pe larg dragostea și bucuria cu care specialiștii au fost primiți de colectivități, căldura cu care ei sînt înconjurați, grija cu care conducerea unităților agricole socialiste și sfaturile populare se ocupă ca specialiștilor să le fie create condiții cît mai bune de muncă și de trai.

Aceeași stăruință și preocupare se cere presei și în abordarea problemelor privind ridicarea gradului de cunoștințe al maselor de oameni ai muncii din agricultură. Partidul a arătat că marile probleme ale agriculturii, în noua etapă a dezvoltării ei, nu pot fi rezolvate numai cu forțele specialiștilor; munca într-un mod nou, mai productiv, corespunzător cu îndrumările științei, cere fiecărui colectiv, fiecărui om al muncii de pe ogoare, tot mai multe cunoștințe și deprinderi tehnice. În acest scop, Hotărîrea cu privire la dezvoltarea și îmbunătățirea învățămîntului agricol prevede organizarea învățămîntului agrozootehnic eșalonat pe trei ani, care să cuprindă masa de țărani colectivști și de muncitori permanenți din gospodăriile agricole de stat și S.M.T.-uri. Totodată, Hotărîrea prevede un sistem cuprinzător de pregătire a cadrelor pentru toate verigile și ramurile producției agricole și stabilește ca în școlile de cultură generală de 8 ani din mediul sătesc elevii să aibă ca obiect de studiu și „Agricultura“.

Presa poate ajuta mult ca aceste sarcini deosebit de importante și actuale să fie larg cunoscute și însușite de mase. Ea e chemată să-și aducă aportul atît la buna organizare și desfășurare a învățămîntului, cît, și mai ales, la cultivarea în rîndul maselor de oameni ai muncii de la sate a dorinței de a învăța, de a-și face din știință și tehnică aliați de nădejde în lupta pentru producții mari.

Desigur, eficacitatea scrisului nostru va fi cu atât mai mare, contribuția presei la rezolvarea marilor probleme care se ridică în fața agriculturii cu atât mai rodnică, cu cât vom reuși să asigurăm articolelor și reportajelor un conținut cât mai bogat de idei și un nivel publicistic cât mai înalt.

Saltul săvârșit prin statornicirea relațiilor socialiste de producție în toate satele noastre constituie în același timp un salt în conștiința maselor, în exigențele și pretențiile lor. De aici necesitatea și în același timp obligația pentru noi, lucrătorii din presă, de a fi și mai pretențioși și exigenți cu tot ceea ce scriem pentru oamenii muncii de la sate. Azi mai mult ca oricând se cere redactorului și reporterului să fie receptiv la tot ceea ce e nou și înaintat în satele noastre, la tot ceea ce face munca mai spornică, viața mai îndestuată și mai frumoasă. În comparație cu țărănul muncitor de odinioară, azi eroii articolelor și reportajelor noastre despre sate trăiesc și gândesc cu totul altfel. Astăzi la sate, ca și la orașe, masa celor ce muncesc o formează oamenii care și-au dat din toată inima adeviziunea la socialism. Ei sînt dornici să găsească în paginile publicațiilor noastre articole și reportaje care să-i ajute să se bucure din plin de binefacerile socialismului, să le lărgească cercul de cunoștințe, să dezvolte în ei trăsăturile omului nou, făuritor al epocii mărețe pe care o trăim. Scrisul nostru să militeze neobosit în direcția întăririi încrederii țărănimii în importantul pas pe care l-a făcut, s-o mobilizeze la îndeplinirea sarcinilor privind întărirea economico-organizatorică a gospodăriilor colective. Prin prezentarea vie și concretă, mobilizatoare, a realizărilor și experienței unităților fruntașe, a îndeplinirilor mari din satele țării noastre, să arătăm țărănimii collectiviste că, cu cât gospodăriile colective vor fi mai puternice, cu atât acest lucru se va răsfrînge în bine în creșterea nivelului de trai al oamenilor muncii de la sate și al întregului popor muncitor. Presa este chemată de asemenea ca pornind de la realizările dobîndite, să arate maselor muncitoare, în lumina sarcinilor stabilite de partid, ce trebuie făcut pe viitor, cum trebuie muncit pentru ca fiecare succes obținut să însemne un pas înainte spre noi și noi realizări.

În noile condiții crește deci și mai mult rolul de propagandist și organizator colectiv al ziarului. Presa e chemată ca în răspîndirea largă a experienței înaintate, îndeosebi în privința organizării muncii în gospodăriile colective, mai ales a celor tinere, a pregătirii și justei repartizări a cadrelor, a folosirii tuturor resurselor de dezvoltare și întărire a gospodăriilor, a cointeresării colectivștilor în sporirea producției în toate ramurile, să-și manifeste și mai puternic forța sa de propagandist și organizator colectiv. În ziarele noastre să-și găsească tot mai mult loc descrierea concretă și amănunțită a metodelor înaintate de muncă, a inițiativelor valoroase, în fiecare articol să se reflecte străduința de a pune la îndemîna oamenilor muncii de la sate exemple și fapte grăitoare, propuneri și sugestii care să-i ajute efectiv la îndeplinirea marilor sarcini puse de noua etapă de dezvoltare a agriculturii noastre.

E îmbucurător faptul că în perioada de după încheierea colectivizării agriculturii, ziarele noastre și-au sporit preocuparea pentru problemele satelor. Au apărut în publicații un număr mai mare de

articole, de pagini speciale, s-au ivit inițiative și forme noi de prezentare a preocupărilor oamenilor muncii de la sate de a da viață sarcinilor ce le revin în noua etapă în care a pășit agricultura. Se remarcă în această privință rubrica periodică ce apare în „Scînteia“ sub titlul „Experiența înaintată — larg răspîndită“, rubrică menită ca, alături de alte articole și reportaje ce apar cu regularitate în paginile „Scînteii“ să contribuie la promovarea experienței înaintate în rîndul oamenilor muncii din agricultură. Între inițiativile valoroase pe care presa le-a manifestat în perioada actuală în sprijinul agriculturii se înscrie desigur acțiunea întreprinsă de ziarul „Steagul roșu“ din București, prin extinderea exemplului „Porumbiței“, în vederea sporirii producției de lapte.

Paginile speciale constituie unul din mijloacele eficiente prin care presa poate dezbate mai larg o anumită problemă care se pune în fața agriculturii. În cuprinsul unei pagini e posibil să analizezi mai amănunțit și din mai multe puncte de vedere un anumit sector de activitate și, ca atare, să desprinzi concluzii mai complete și mai eficiente. Tocmai de aceea numeroase ziare acordă în ultimul timp o atenție sporită acestei forme de abordare a diferitelor probleme din agricultură. În „Scînteia“, în „România liberă“, în „Scînteia tineretului“ ca și în alte ziare au apărut numeroase pagini consacrate analizei unei unități socialiste sau răspîndirii recomandărilor date de Institutul de cercetări agricole în privința efectuării unor lucrări importante. „Agricultura nouă“ a consacrat, de asemenea, o serie de pagini speciale popularizării experienței unităților agricole socialiste distinse cu Ordinul Muncii cl. I, ca și propagării indicațiilor date de oamenii de știință cu privire la desfășurarea unor lucrări în campaniile agricole. În cadrul redacțiilor a numeroase ziare regionale, folosirea paginilor speciale, în dezbaterile sarcinilor care se pun în fața agriculturii se bucură, de asemenea, de multă atenție. Într-un interval scurt, ziarul „Flamura Prahovei“, de exemplu, a consacrat problemelor agriculturii 26 de pagini speciale.

Desigur există multe și variate forme și mijloace prin care presa își poate aduce contribuția ei la continua înflorire a agriculturii noastre socialiste. Important e ca să folosim din plin aceste forme și să le îmbogățim permanent, ca problemele vieții satului, și îndeosebi problemele economice, cele privind sporirea producției agricole și reducerea prețului de cost să se afle permanent în atenția noastră. Și, se înțelege, o asemenea activitate nu se poate desfășura decît pe baza unui plan tematic bine alcătuit, axat pe sarcinile desprinse din documentele de partid, pe problemele pe care le ridică neconținut viața. O asemenea activitate nu se poate desfășura, cu rezultate rodnice, fără o strînsă legătură cu specialiștii și ceilalți oameni ai muncii din agricultură, fără o colaborare permanentă cu institutele de cercetări și unitățile agricole socialiste.

Prin studierea permanentă a documentelor de partid, prin strînsa legătură cu masele, cu bogatele realități ale satului nostru de azi, printr-o muncă perseverentă, pasionată și înflăcărată să facem în așa fel ca de fiecare dată presa noastră să fie la înălțimea marilor sarcini ale construcției socialiste.

ani înainte, dintr-o colaborare statornică de aproape un an și jumătate, și dintr-o rubrică inițial intitulată Notițe critice, au ieșit acele minunate Momente, a doua capodoperă caragialiană, după teatrul, cu seria lui de mari realizări: O noapte furtunoasă, Comnul Leonida față cu Reacțiunea, O scrisoare pierdută și Năpasta. Multe așadar din giuvaerele artistice ale meșterului au avut la originea lor o intenție ziaristică, și chiar dacă prin periodicitatea lor săptămînală, n-au stat sub imperiul necruțătoarei legi a cotidianului, n-au beneficiat de timp nelimitat pentru finalizajul artistic. Ceea ce înseamnă că s-a exagerat, vorbindu-se de greutatea neînchipuită a redactării, la Caragiale. Aceeași observație este valabilă și pentru bisăptămînalul Moftul român, în prima serie (1893), cînd într-un relativ timp-record, marele prozator a dotat literatura noastră cu nestemate de valoarea Arendașului român, pe care am avut bucuria, în 1938, s-o restituim autorului ei, întrucît apăruse fără semnătură, ca toate producțiile periodice, nu fusese remarcată nici cu ocazia apariției prime, nici la retipărirea în Almanahul lui Moș Teacă pe anul 1900, iar autorul ei nu găsește cu cale să o cuprindă într-unul din volumele lui de schițe. În același număr (38), de altfel, Caragiale mai avusese timpul să improvizeze o excelentă cronică politică: Inovațiune, Moftul artificial, în care nici unul din acești pretinși mari bărbați de stat ai burgheziei și moșierimii — P. P. Carp, Take Ionescu, Lascăr Catargiu, Alexandru Lahovary și Menelas Ghermani — nu era cruțat, precum și să dea continuarea pastei delavranciene Smărăndița, o șarjă rimată contra spiritistului Hașdeu, Filosoful Blagomirea, apoi Culmile reporterului, Un sfat la trei zile, în versuri, o altă șarjă în versuri contra școlii macedonskiene, Declarație simbolistă, și câteva anecdote, la rubrica Mofturi. Cînd se ținea de lucru, Caragiale era prodigios, sub raportul și al vervei în scris, nu numai al vervei orale, în care se cheltuia zilnic, în familie, printre prieteni, într-un cuvînt, pretutindeni. Aceasta dezmente și legenda „lenei” lui, de care Hașdeu, împăcat la sfîrșit cu fostul său adversar literar, îl îndemna în 1901 să se lepede, recunoscînd într-însul „un Molière mai leneș, chiar foarte leneș, dar tot Molière”.

Așadar Caragiale găsisese formula, în însăși expresia lui temperamen-

tală, de a concilia cele două scrieri, așa zicînd incompatibile, cel literar și cel gazetăresc. Fără să aibă a se rușina de acesta din urmă, își găsea timp, simultan, să facă literatură de cea mai înaltă calitate. Sentimentul „rușinii” îi era desigur străin, sub acest raport deși solicitat de tînărul doctorand Horia Petra-Petrescu, care-și pregătea teza la seminarul romanistic al lui Gustav Weigand, la Lipsca, despre viața și opera lui Caragiale. Să-i precizeze periodicele la care colaborase, marele scriitor a știut să se eschiveze sub pretextul lipsei de memorie și la adăpostul modestiei: „Eu, cînd am început a scrie, nu m-am gîndit că are să vie-n o vreme depărtată atîta onoare pentru mine, să se intereseze cineva de așa amănunte ale vieții mele de meseriaș; nu mi-a dat prin cap să ții zi cu zi socoteala de data și de natura lucrărilor mele, de împrejurările în care le-am produs și de locul unde s-au publicat (...) În multe gazete și reviste am publicat și iscălit, și neiscălit. Dar mai le ții eu minte și cînd a-nume? (scris. Wilmersdorf — Berlin, 10/23 oct. 1906).

Nu vom stăruî în depistarea cauzelor profunde ale rezervei sale față de publicistica sa, mai ales aceea a debuturilor. Scriitor de educație clasicistă, desi de structură realistă, prin aceasta din urmă om al timpului său, cultivînd toate formele publicității, exclusiv aceea a autoreclamei, dar prin cea dintîi atemporal și ermetic asupra biografiei sale, ca și asupra debuturilor lui și a altor date biobibliografice, Caragiale n-a dat nici un concurs studiului său prieten în vederea primei teze de doctorat ce i se consacră — și aceasta nu în țara lui, ci în străinătate! A făcut bine sau a greșit? nu este locul și timpul să zăbovim asupra acestei chestiuni. Dar dacă publicistica sa, în sens mai general decît literatura lui propriu zisă, n-a fost valorificată în timpul vieții lui faptul s-a datorat într-o măsură strictei sale etice scriitoricești, pudorii profesionale surorinzătoare la acela pe care unii din prieteni îl numeau, cu încurajarea lui, „cînicul”.

Caragiale a făcut destul de multă gazetărie, în tinerețea sa mai ales. La antidinasticul periodic Ghimpele (1873—1875), pe lângă versuri de tot felul, a încercat o „cronică literară” sui-generis, a cărei primă victimă a fost poetul Al. A. Macedonski, o „cronică fantastică”, pe

dublul plan al notației realiste și al viziunii utopice de viitor, găsind totodată mai nimeritul titlu de rubrică „Zig-zag”, foarte potrivit umoarei vagabonde a debuturilor. Ca „girant responsabil”, apoi (1875—1876), al organului opoziției liberale „Alegătorul liber”, deși funcția era aceea a unui simplu figurant, pentru satisfacerea legii presei, Caragiale a încercat unele rubrici anecdotice, oprindu-se o clipă asupra faimosului Karkaleki, în care n-a vrut să vadă decît unilateral, lipsa demnității profesionale, temă pe care a reluat-o peste douăzeci de ani, cu destulă cruzime. Să reținem însă faptul că încă de foarte tînăr, Caragiale n-a înțeles să aprobe la gazetarul profesionist elasticitatea șirii spinării, umilitatea pînă la nedemnitare în fața domnitorului și mai în genere în fața puternicilor zilei. N. Iorga avea dreptate, afirmînd cîndva că, oricîte „păcate” ar fi avut Caragiale, era un om mîndru, care nu înțelegea să se plece înaintea nimănui. Credem că din acest motiv a fost, în decurs de un sfert de veac de gazetărie, un fel de Ahasver al redacțiilor, nefăcînd „purici” nicăieri, pentru că nu avea conformația adulătorului și a conformistului, măcar față de șeful său momentan direct. Plecînd de la Alegătorul liber, Caragiale s-a mulțumit cu postul umil de corector la un alt organ al presei liberale, Unirea democratică. Ca orice vechi practicant al scrisului, la început pentru sertar, tînărul scriitor încerca să-și plăseze cîte o bucată, nu ca să se strecoare în redacție, ci pur și simplu ca să-și verifice posibilitățile publicistice. Spuneam „vechi practicant”, pentru că, încă de pe băncile școlii, bunul său institutor ploștean, ardelean de origine, Basile Drăgoșescu, îi insuflase ambiția literară, pasiunea afirmării. Aci se plasează un episod, întrucîtva penibil, dar care nu trebuie ocolit. Dimpotrivă. Din răscolirea lui, credem că vom contribui într-o măsură oarecare la clarificarea dezbaterii asupra valorii scrisului gazetăresc caragialian.

La moartea lui Caragiale, așa cum se întîmplă în genere cu figurile mari ale vieții publice, au dezarmat toate adversitățile, individuale și colective, atît de mare a fost consternarea pricinuită de dispariția creatorului abia trecut de cîteva luni de vîrsta de 60 de ani, în deplină sănătate și putere de producție. Astfel Macedonski,

adversarul lui de totdeauna și autorul moral al afacerii Caion, a trimis familiei defunctului, de la Sigmaringen, prin redacția Minervei, expresia regretelor sale iperbolice, făcându-i în fond dreptate.

Politicienii au dat dispoziții ziarelor oficioase să arboreze chenare de doliu, dezarmînd în sfîrșit înaintea morții, care-i scăpase de cel mai lucid demascator. În acest cor unanim al elogiilor, unele sincere, altele convenționale, s-a distins în mod regretabil un ziarist de oarecare suprafață, Alexandru Ciurcu, fost președinte al Sindicatului ziaristilor, fost director al ziarului conservator Timpul, iar la debut, coleg de redacție cu Caragiale la Unirea democratică. În articolul său necrolog, Ciurcu a găsit nimerit să afirme două enormități despre Caragiale. Una, privitoare la caracterul său: că violenta pe ucenicii tipografi, și că a fost nevoie de intervenția lui, ca să-l tempereze pe Caragiale! Iar cealaltă, referitoare la talentul ziaristic al defunctului: că încercările pe care corectorul i le înmîna lui, redactorului, ca să le aprecieze, n-ar fi fost decît „un galimatias fără nici un înțeles“ (sic!). Este suficientă această mostră stilistică de pleonasm patent pentru a ne lămuri nu asupra valorii scrisului gazetăresc al lui Caragiale, ci despre cultura și talentul lui Ciurcu însuși, nechemat să-l judece pe mai vîrstnicul său fost coleg de redacție și să debiteze asemenea baliverne înaintea unui mormînt („Știu că n-am talent la scris și pace!“ ar fi răspuns tinărul corector, spăsit în fața obiecțiilor lui Ciurcu!). Dar nici învinuirea de violență nu putea sta în picioare. Unul din foștii ucenici tipografi de atunci, socialistul Al. Ionescu, scrisese în Almanahul tipografic din 1903, despre „Caragiale corector!“: „Caragiale îl făcuse chiar pe el, ce e drept, „magazie de palme și injurături“, dar pentru că era și el „un jurat și jumătate“, care îi juca „tot felul de feste“. Ionescu preciza însă că „lucrătorii îl iubeau foarte mult pe Caragiale. Tinea la ei, le spunea diferite glume și

chiar masa o lua de multe ori cu ei, mincînd simplu, sărăcăcios, — ca un adevărat proletar...“ Așadar Gherea nu greșise, cînd îl situase pe Caragiale printre artiștii proletari. Marele scriitor a fost exploatat și ca scriitor și ca gazetar, întocmai ca un proletar manual, iar conștiința sa intimă de proletar al condeiului îl făcea să fie apropiat de lucrători și iubit de ei. Ciurcu a jucat rolul prevăzut de Eminescu într-una din Scrisorile lui, rolul „mărunțelului“, care a vrut să se afirme pe el însuși prin orice mijloace, cu ocazia doliului național, fie chiar terfelindu-l. De aceea reacția unei părți din presă a fost foarte vie, față de... opinia separată a „mărunțelului“.

Caragiale a fost un ziarist complet. Ce înțelegem prin acest cuvînt?

Întîi, simțul actualității. Subiectele, știa să și le aleagă singur. Era un reporter de clasă. La moartea tragică a lui Alexandru Odobescu, a redactat singurul reportaj curajos, spre a pune punctele pe i, fără a cădea în personalități și amănunte necuvenite. Același lucru la debarcarea insolită a Mitropolitului Ghenadie, a știut să-i demaște „galantomiile“ în modul cel mai delicat.

Al doilea, geniul tehnic, dacă se poate spune, al unui fac-totum, „bun la toate“. Explicînd cauzele dispariției Moftului român, seria a II-a, 1901, George Cair recunoștea acest dar al directorului: „Toate le făcea el: era secretar, redactor, scriitor, tipograf, paginator, corector și director. Toate treceau pe sub ochii lui, de aceea ziarul era îngrijit, fără greșeli de tipar, artistic tipărit și pus în pagină ca să-ți mulțumească ochii“ (Zeflemeaua, 2 iunie 1902, Fuit „Moftul Român“). Nici nu putea fi altfel. Caragiale însuma în 1901 o „străveche“ experiență gazetărească. Redactase singur minusculul organ umoristic săptămînal Claponul în 1877. În același an, cu Frédéric Damé, scosesă Națiunea română, cotidian de mare succes, suprimat de guvern din cauza știrii neexacte a căderii Plevnei, din greșeala co-

respondentului special. După singurul număr al gazetei, care ne-a rămas în colecția Bibliotecii Academiei R.P.R., am putut verifica obiectiv priceperea ziaristică a lui Caragiale. Știa ce trebuie să fie un ziar de informație și făcuse din Națiunea română un model al genului. Este adevărat însă că el nu putea prinde, cum am mai spus, „purici“, la ziarele politice, cu normative nepotrivite temperamentului său independent. De aceea, ca gazetar politic, a putut da cîteva bune articole la Timpul (1878—1881), și mai ales la Epoca (1897), unde unele din articolele lui, ca Toxin și toxice, Caradale și budalale, O lichea (portretul lui D. A. Sturdza) au făcut epocă, rămînînd zeci de ani în amintirea celor care le gustaseră la apariție. Caragiale nu era însă la largul lui decît ca franc-tiror în gazetărie, cînd scria din propriu impuls. Cele două capodopere ale lui rămîn 1907, din primăvară pînă în toamnă, cel mai aprig rechizitoriu la adresa monstruoasei coaliții, și mai puțin cunoscutul „reportaj“ cu titlul Culisele chestiunii naționale (1896). Este demascarea manevrelor lui D. A. Sturdza, prin interpusul său Eugen Brote, după procesul Memorandumului, pentru a pune stăpînire pe conducerea partidului național din Ardeal. Scenograful, comediograful se afirmă cu strălucire în acest întins „reportaj“, ca de altfel și în alte articole ale lui, din toate domeniile. Din jurnalistica lui se desprinde în mod clar, ca și la Eminescu, dragostea de popor, dorința patriotică de mai bine, respectul omului și cultul muncii creatoare. Iar în ceea ce privește gazetăria profesională, viciată de politicianism și de ambiția lui imorală, Caragiale a creat în reporterul Caracudi un strălucit dubleț al lui Rică Venturiano. Se gîndea chiar să dea într-un roman, Rotativa, o frescă a gazetăriei. Ea ar fi reflectat, desigur, întregul sistem burghezo-mosieresc. Departe așadar de a-și înjos talentul, în ale gazetăriei, după aprehensiunile esteticienilor, Caragiale a ridicat gazetăria la un foarte înalt nivel, prin talent și conștiință civică.



CARAGIALE

ȘI MIȘCAREA MUNCITOREASCĂ

DIN ROMÂNIA

N. COPOIU

Printre multiplele calități pe care le are opera marelui nostru scriitor I. L. Caragiale, una dintre ele atrage atenția în mod deosebit istoricului: inspirația din actualitatea imediată (în formele ei cele mai variate: politice, sociale, economice, culturale), referința directă la faptul istoric. Opera ilustrului scriitor, peste însușirile ei literare, constituie o cronică a societății românești din ultimele decenii ale secolului trecut, și din primul deceniu al secolului nostru. Pentru a înțelege trăsăturile acelei perioade de dominație a burgheziei și moșierimii, atmosfera epocii, cum se spune, cititorul contemporan va alătura, indiscutabil, lucrărilor de istorie și literatura lui Caragiale. Am putea risca chiar și afirmația inversă — și anume că pentru a gusta pe deplin beletristica lui Caragiale, cititorul are nevoie de un minimum de cunoștințe istorice... „O scrisoare pierdută“ — ca să ne referim în primul rând la capodopera maestrului — care conține „istorica“ dilemă a modificării Constituției — este expresia artistică a faptului istoric consumat în anul 1884. Răscoalele din 1888, legea maximului din 1893, afacerea Ghena-die din 1896, criza economică din 1899—1902, problema... monopolurilor și multe alte probleme și aspecte din istoria politică, socială și economică au inspirat pana atentă a scriitorului.

Perioada de maximă înflorire a talentului scriitorului a coincis în timp cu afirmarea clasei muncitoare din țara noastră ca forța cea mai înaintată, capabilă să conducă lupta pentru transformări radicale în dezvoltarea societății românești. Astfel stînd

lucrurile, se pune o întrebare firească: oare mișcarea muncitorească nu s-a reflectat în opera scriitorului, oare nu s-a produs nici o atingere între socialism și Caragiale? La această întrebare răspunsul este afirmativ, în ciuda faptului că autorul „Noptii furtunoase“ nu și-a recrutat, de regulă, eroii din rîndurile clasei muncitoare.

Mai întîi, așa cum s-a arătat deja în cercetările de pînă acum ale istoricilor literari, amicitia dintre Caragiale și socialistii Toni Bacalbașa și C. Dobrogeanu-Gherea nu a putut să nu exercite o anumită influență asupra unei conștiințe deosebit de sensibilă, cum a fost aceea a lui Caragiale. Prima serie a publicației „Moftul român“, unde Caragiale era director iar Bacalbașa redactor responsabil, este rezultatul colaborării dintre acești doi scriitori, colaborare care cu greu va putea fi vreodată delimitată cu exactitate, din cauza nesemnării materialelor. În 1893, Toni Bacalbașa se număra printre fruntașii mișcării socialiste și asocierea lui Caragiale cu el în editarea unei publicații era un indiciu destul de grăitor al felului cum privea scriitorul această mișcare. De altfel, Caragiale s-a și înscris la Clubul muncitorilor cu o conferință, în mai 1893. Demne de reținut sînt și luările de poziție ale „Moftului român“ în problemele mișcării muncitorești. Nu știm cine a scris articolul de fond din 4 aprilie 1893, (nr. 19), dar este neîndoielnic că directorul revistei nu putea fi străin de el. În acest articol, exceptînd nota glumeață, de reproș, la adresa congresului de constituire a Partidului Social Democrat al Munci-

torilor din România care nu admiseseră participarea ziariștilor, se scria, pe un ton serios, următoarele: „Evenimentul politic cel mai important în cursul acestor săptămâni sfinte (se are în vedere sărbătoarea paștilor — n.n.) și poate cel mai important al anului întreg, este, fără îndoială, marele congres socialist, ce s-a deschis alaltăieri la București... Marele partid socialist român, prin delegații săi, a discutat și hotărât nu asupra unor chestiuni de programe, ci asupra organizației și mijloacelor de propagandă în țară.“ Sfirșind cu reproșul de care am amintit mai sus, revista nu-și preciza în mod direct atitudinea față de organizarea și lupta clasei muncitoare. Lucrul acesta îl va face însă peste câteva săptămâni (la 18 aprilie), în articolul „1 Maiu“: „La Cișmețiu se adună muncitorii ca să serbeze o zi a lor, zioa Muncii și a revendicărilor de clasă... Între lumea care se adună astăzi, duminică, la Cișmețiu și între gazeta asta a noastră este un mare punct comun: și unii și alții luptăm pentru aducerea unor vremi mai senine și mai cinștite. Ei au ales calea organizației și a luptelor politice, — noi calea ironiei, a glumei înșepătoare pe socoteala moftangilor care guvernează lumea. Aceea ce noi distrugem, este tot în direcția în care distrug și ei.“ Aceste rînduri, demne de orice antologie, arată în ce măsură scriitorul Caragiale își identifica activitatea sa cu lupta celei mai înaintate forțe sociale pentru dărîmarea odioasei orînduiri burghezo-moșierești.

Influența clasei muncitoare și a ideologiei sale s-a exercitat indirect în multe opere ale scriitorului (de pildă, în cele în care biciuiește șovinismul, lipsa de principii a celor două partide burghezo-moșierești — conservator și liberal —, exploatarea barbară a țărănimii de către moșieri și arendași, monarhia etc).

Revelatoare pentru înțelegerea poziției lui Caragiale față de mișcarea socialistă ni se pare scrisoarea lui din 30 iulie/12 august 1905, adresată lui Gherea, scrisoare a cărei importanță din acest punct de vedere nu a fost îndeajuns subliniată pînă acum. Scrisoarea confirmă încă o dată faptul că prietenia dintre socialistul Gherea și scriitorul Caragiale nu a putut să nu influențeze pe acesta din urmă, în sensul ascuțirii receptivității sale la ideile socialiste. De fapt, întreaga scrisoare reprezintă comentariul subtil, inteligent și, mai ales, intuitiv just, asupra revoluției ruse din 1905. Caragiale dă deplină dreptate revoluției din imperiul țarilor, salută metodele violente ale acesteia de a se răfui cu autocrația și condamnă pe acei care — ca și Gherea! — nu înțelegeau justetea luptei revoluționare a proletariatului rus. (Neinformați asupra forțelor conducătoare din timpul revoluției, și nefamiliarizați cu terminologia socialistă, Caragiale, în mod fantezist, îi numește pe revoluționari, anarhiști — probabil și sub influența presei burgheze care atribuia revoluția rusă... anarhiștilor!). Se știe că Gherea, influențat de liderii menșevicilor, în frunte cu Plehanov, cu care era în corespondență permanentă, nu a înțeles revoluția rusă, apreciată de el ca „jertfe enorme“, fără sens. Caragiale însă, cu intuiția geniului său, îi explică și argumentează pe larg socialistului Gherea de ce metodele revoluționare sînt justificate în lupta maselor împotriva exploatarei și autocrației, fiind de preferat metodelor „legaliste“. „Ei, domnule legalist!, il persiflează Caragiale pe Gherea, așa e că teoriile noastre anarhiste (revoluționare — n.n.) nu sînt așa de absurde, cum ziceți dumneavoastră?... Ascultați-mă și pe mine, domni-

lor legalisti, dv. trebuie odată să recunoașteți partea absolut morală a anarhismului“ (citește revoluție).

Caragiale s-a considerat, cel puțin așa reiese din această scrisoare, în raport cu socialistul Gherea un anarhist. Dar „un anarhist“ care înțelege perfect sensul revoluției burghezo-democratice din Rusia din anii 1905—1907! Noi însă știm că revoluția rusă nu a fost condusă de „anarhiști“, ci de un partid bine organizat, de partidul bolșevicilor.

În aceeași scrisoare Caragiale mai spune un lucru care atrage atenția. Încercînd să explice de ce el, prietenul lui Gherea, nu a devenit totuși socialist, lasă să se înțeleagă că nu a avut încredere în conducătorii Partidului Social Democrat al Muncitorilor din România, adică în „generoși“. „Dacă glumesc cîte o dată, crez că înțelegi că nu glumesc asupra credinței, ci asupra falșilor credincioși, a căror carieră publică **de mult ți-am proorocit-o**“ (subl. n.) Caragiale se considera, în intimitatea lui, tovarăș cu Gherea, partizan al luptei, cum scria revista lui „Moftul român“ încă din 1893 „...pentru aducerea unor vremi mai senine și mai cinștite“. „Ai, înțeles, sper, continuă el scrisoarea, cită dreptate am avut eu cînd ți-am spus odată în glumă, că tu ai făcut în România mulți socialiști și n-ai putut păstra nici unul; și singur pe mine nu m-ai putut face socialist, și eu singur ți-am rămas și-ți voi rămînea — cu toate că tu mă consideri «burghez reacționar»...“. Desigur, Caragiale și aici îi are în vedere pe generoșii trădători; exagerînd numărul acestora, el vrea să sublinieze, în glumă bineînțeles, consecvența devotamentului său față de „părintele socialismului român“, cum era denumit Gherea, și față de principiile socialiste, în general.

Pasiunea lui Caragiale pentru adevăr și dreptate, dragostea lui pentru milioanele de oprimați, au căpătat o înaltă expresie în anul marelui răscoală țărănești din 1907, cînd scriitorul a luat din nou atitudine fățișă împotriva regimului burghezo-moșieresc, situîndu-se astfel alături de clasa muncitoare. Apariția în broșură a celebrului lui pamflet „1907 — din primăvară pînă'n toamnă“ a fost salutată cu entuziasm de gazeta socialistă „România muncitoare“. „...Nu cunoaștem să existe în literatura romînă, ca pamflet, nimic scris într-o formă mai desăvîrșită și cu o putere de critică și de înfierare mai mare decît acela al domnului Caragiale“, scria „România muncitoare“, sub titlul: „Jos oligarhia (D. I. L. Caragiale și regimul nostru politic)“. La rîndul ei, „Viitorul social“, revista teoretică a mișcării socialiste, a publicat în luna noiembrie 1907 un comentariu elogios pe marginea pamfletului lui Caragiale, criticîndu-se însă, totodată, limitele soluției propuse de autor. În februarie 1908, aceeași revistă supunea din nou unui comentariu favorabil conținutul broșurii lui Caragiale.

Deși Caragiale a manifestat limite serioase în înțelegerea rolului istoric al clasei muncitoare, cro-nicar și observator atent, el a consemnat în beletristica sa unele „momente“ ale afirmării acesteia în viața social-politică a țării. După răscoala din 1907 și ca urmare a acesteia, guvernul burghezo-moșieresc pretins „liberal“ a pornit o aprigă campanie de expulzări și persecuții împotriva socialiștilor, acuzați de a fi fost „instigatorii“ răscoalei. În toiul acestei campanii, Caragiale a publicat sub semnătura „Un mare anonim“ cunoscuta-i fabulă „Mîngîiere“, a cărei morală viza direct pe guvernanți: „Spre mîngîiere adeseori / Ne trebuiesc... instigatori“.



România Muncitoare

ADMINISTRAȚIA: BUREAUL CENTRAL AL MUNCITORILOR ȘI ÎNȘURĂTORILOR: ȘEFUL ȘI REDACTORUL: AFARĂ MUNCITOREȘI ȘI SĂMĂRĂTA

CARAGIALE

Dimensiunile distanțelor integratelor sunt adesea foarte diferite de dimensiunile lor reale. În România, a se vedea în România, în România...

Cea mai interesantă inteligență artistică din țară pentru totdeauna, departe de orice mod de evaluare literară și ignoranță artistică...

Amos, înțeles înțeles, este un fel de teorie din țara noastră, unde trăiesc de 40 ani și înțeleg scrierile, carele noastre a rămas să fie în țară, departe de țară și față de țările noastre și țările noastre...

În anul lui Leon Caragiale, totul în țară este o țară, toate țările de cultură vor avea, toate scrierile vor fi în mod total unele legate de o țară de țară și în țară, totul este în țară, totul este în țară...

Pe la începutul secolului trecut în țară, toate se făceau în țară, toate se făceau în țară, toate se făceau în țară, toate se făceau în țară, toate se făceau în țară...

Amos, înțeles înțeles, este un fel de teorie din țara noastră, unde trăiesc de 40 ani și înțeleg scrierile, carele noastre a rămas să fie în țară, departe de țară și față de țările noastre și țările noastre...

În țările noastre, toate țările sunt în țară, toate țările sunt în țară, toate țările sunt în țară, toate țările sunt în țară, toate țările sunt în țară...

Amos, înțeles înțeles, este un fel de teorie din țara noastră, unde trăiesc de 40 ani și înțeleg scrierile, carele noastre a rămas să fie în țară, departe de țară și față de țările noastre și țările noastre...

În țările noastre, toate țările sunt în țară, toate țările sunt în țară, toate țările sunt în țară, toate țările sunt în țară, toate țările sunt în țară...

Amos, înțeles înțeles, este un fel de teorie din țara noastră, unde trăiesc de 40 ani și înțeleg scrierile, carele noastre a rămas să fie în țară, departe de țară și față de țările noastre și țările noastre...

În țările noastre, toate țările sunt în țară, toate țările sunt în țară, toate țările sunt în țară, toate țările sunt în țară, toate țările sunt în țară...

Amos, înțeles înțeles, este un fel de teorie din țara noastră, unde trăiesc de 40 ani și înțeleg scrierile, carele noastre a rămas să fie în țară, departe de țară și față de țările noastre și țările noastre...

În țările noastre, toate țările sunt în țară, toate țările sunt în țară, toate țările sunt în țară, toate țările sunt în țară, toate țările sunt în țară...

Amos, înțeles înțeles, este un fel de teorie din țara noastră, unde trăiesc de 40 ani și înțeleg scrierile, carele noastre a rămas să fie în țară, departe de țară și față de țările noastre și țările noastre...

În țările noastre, toate țările sunt în țară, toate țările sunt în țară, toate țările sunt în țară, toate țările sunt în țară, toate țările sunt în țară...

Amos, înțeles înțeles, este un fel de teorie din țara noastră, unde trăiesc de 40 ani și înțeleg scrierile, carele noastre a rămas să fie în țară, departe de țară și față de țările noastre și țările noastre...

În țările noastre, toate țările sunt în țară, toate țările sunt în țară, toate țările sunt în țară, toate țările sunt în țară, toate țările sunt în țară...

Amos, înțeles înțeles, este un fel de teorie din țara noastră, unde trăiesc de 40 ani și înțeleg scrierile, carele noastre a rămas să fie în țară, departe de țară și față de țările noastre și țările noastre...

În această lucrare discutăm problemele politice, economice și sociale, stază probleme grave ale dezvoltării actualității țării, din punct de vedere al necesității întregii țări, înțelegem și reformele reformelor, a țării noastre...

povestește, la persoana întâia, o petrecere nocturnă a autorului cu un „amic“, Costică, amic care-și manifesta deschis necazul din cauza votării legii repausului duminical din 1897. (Această lege a fost o cucerire a clasei muncitoare și ea, de fapt, acorda un repaus duminical parțial). Pe parcursul povestirii are loc o dispută continuă între autor și amic, primul susținând cu căldură necesitatea acestui repaus: „Decît, ia să ne gîndim și la oamenii care muncesc o săptămînă întreagă, de dimineață pînă seara tîrziu... Nu le trebuie și lor o zi de odihnă?“ La replica „amicului“, identică cu teza partidelor burghezo-moșierești, conform căreia muncitorului nu trebuie să i se lase nici o zi de odihnă, căci acesta... se îmbată și deci nu ar fi în favoarea lui ziua respectivă, autorul răspundea în stilul „caragialesc“: „Să presupunem că se îmbată și poporul... Ei! Și?...“ Către sfîrșitul petrecerii, în zorii zilei, cei doi prietenii întîlnesc un muncitor tipograf, cunoscut al autorului, într-o situație asemănătoare cu ei, adică după o noapte de petrecere. Se pare că tipograful va fi argumentul suprem în favoarea tezei „amicului“, dar nu se întîmplă așa. Muncitorul tipograf le spune simplu: „Eu — răspunde omul nostru — mă duc la atelier... După repausul duminical începem la șapte... sînt șef de echipă, nu pot să fac blau“.

Scriitor satiric prin excelență, Caragiale nu și-a permis niciodată să facă glume pe seama oamenilor muncii. Poate tocmai de aceea în opera sa — satiră la adresa societății burghezo-moșierești — oamenii simpli apar foarte rar. Schița de mai sus ilustrează faptul că atunci cînd scriitorul vorbea despre muncitori, el adopta spontan o atitudine plină de considerație.

Cele cîteva date de mai sus atestă încă o dată capacitatea de înțelegere a vremii lui, dovedită de marele Caragiale în decursul întregii sale vieți. Deși formal a rămas în afara mișcării socialiste, prin forța talentului său, el a reușit să se întîlnească în momente importante, cu clasa muncitoare, dînd acesteia sprijin în lupta sa. Ca urmare a acestei atitudini, gazeta „România muncitoare“ a publicat pe prima pagină, la a 60-a aniversare a autorului „Scrisorii pierdute“ un amplu articol „Însemnătatea socială a scrierilor lui Caragiale“. Însemnătatea creației lui Caragiale, din punctul acesta de vedere, e covârșitoare. La nici unul dintre scriitorii noștri nu s-a răsfrînt pînă în gradul acesta realitatea socială în opera sa literară, scria organul central al mișcării muncitorești din România. „...Punctul de vedere... din care se punea Caragiale, se spunea în articolul citat, nu împiedica de loc ca întreaga sa creație să aibe un caracter progresist, ba chiar revoluționar“. Cîteva luni mai tîrziu, aceeași gazetă socialistă scria, la moartea lui Caragiale, că opera acestuia „...înfățișînd în carne și oase, în apucături și moravuri pe politicienii de odinioară, cu păcatele și prostia lor, va face deliciul tuturor generațiilor care vor veni“.

Profeția gazetei „România muncitoare“, făcută cu o jumătate de secol în urmă, s-a confirmat pe de-a-ntregul în zilele noastre, cînd oamenii muncii, eliberați de racilele societății burghezo-moșierești apasă pentru totdeauna, rîd de ea din toată inima, datorită forței talentului marelui scriitor, care a prins-o, ca nimeni altul, în insectarul satiric al creației sale.

În 1909, Caragiale a publicat schița „Repausul duminical“. Deși tipărită în 1909, povestirea se bazează pe o întîmplare petrecută prin 1897. Schița

În anul 1876, I. L. Caragiale, pierzind postul de suflor la Teatrul Național, s-a angajat corector la ziarul „Uniunea democratică”. Din amintirile lui Al. Ionescu — acela care a scris, după trădarea „generoșilor”, cunoscutul articol de linie consecventă față de socialism: „Sintem și rămînem!” — pe atunci ucenic la tipografia unde se tipărea acel ziar, reiese că I. L. Caragiale era un bun și duos prieten al tipografilor. Prietenia lui Caragiale nu se manifesta însă, numai prin strîngeri de mîini, „cinstirea” pe la bodegi... ci, în primul rînd, prin cunoașterea îndea-proape a muncii tipografului, a nevoilor sale și, în al doilea rînd, prin ajutorul pe care-l oferea Caragiale, voluntar și entuziast, tinerilor tipografi ca să cunoască cit mai bine arta lui Gutenberg.

Un exemplu de cunoaștere a tehnicii tipografice este și modul cum Caragiale explica ucenicului, cu competența maestrului tipograf, în limbaj propriu, compunerea unui anunț: „Mă, afurisitul, să-mi faci anunțul ăsta. Rîndul aista să-l culugi cu verzale de corp 9; ăsta cu 14 groțești; ăsta cu corp 10 șmale și restul cu petit din casă! Auzi tu?... Și să rărești rîndurile cu doi dursuși...”

Și, într-adevăr, anunțul ieșea frumos și estetic.¹

Cînd cineva culegea cu greșeli, Caragiale îl dăscălea: „Mitică, fir-ai al dracului să fii... Mi-ai lăsat în două locuri afară și greșeli cu chila! Nu mai am mici loc unde să le mai însemn...”²

Muncitorii îl iubeau mult pe Caragiale — arăta în amintirile sale din 1902 Al. Ionescu. Caragiale ținea la muncitorii tipografi, le spunea diferite glume „și chiar masa de multe ori o lua cu ei mîncînd simplu, sărăcăcios, ca un adevărat proletar”.

Anul 1900. Au trecut 24 de ani de cînd don' Caragiale muștraluia pe ucenicul Alexandru. Ucenicul de altă dată, care făcea șotii lui don' Caragiale, devenise prieten intim cu scriitorul Ion Luca Caragiale. Atunci, în 1900, Al. Ionescu era președintele societății „Gutenberg” și unul din conducătorii Partidului Social-Democrat al Muncitorilor din România. La 11 iunie din anul acela s-a sărbătorit în întreaga lume, și mai cu seamă în orașul Maiența, împlinirea a 500

I. L. CARAGIALE, PRIETEN AL MUNCITORILOR TIPOGRAFI

de ani de la nașterea lui Iohan Gutenberg, inventatorul artei tiparului. La sărbătorirea care a avut loc la București în ziua de 11 iunie 1900, a fost invitat și I. L. Caragiale. El a și luat cuvîntul la acea sărbătoare. Important e faptul că marele scriitor a găsit de cuvîntă ca, în cadrul unei festivități cu caracter cultural, să vorbească de viața grea a muncitorilor tipografi. Referindu-se la cele spuse de antevorbitori, I. L. Caragiale a spus textual: „Eu voi vorbi însă mai mult de munca lucrătorului tipograf, care e foarte împovăraătoare...” Și cu acest prilej, el s-a remarcat printr-o șarjă spirituală adecvată situației. Există un proverb în legătură cu miera și acei care se înfruptă din ea datorită faptului că umblă cu ea... Caracterul negativ satiric al acestui proverb a fost transformat de marele scriitor într-un factor pozitiv: muncitorul tipograf trebuie să se folosească de munca sa pentru a se cultiva, „că cel ce umblă cu mîna prin miere, nu se poate să nu se mînjească; tot așa și dv., ca unii care lucrați la diferite feluri de scrieri nu trebuie să pierdeți timpul de a vă face educațiunea, care vă este necesară și fără de care nu puteți exista”³. I. L. Caragiale, în cuvîntarea sa, a mai comparat pe lucrătorii tipografi cu niște brutari „care fabrică pîinea intelectuală”. De aceea, între ei și cei ce scriu „trebuia să existe o strînsă legătură, căci ei împreună sînt factorii principali care luminează omenirea”.

Și cu prilejul unui toast pe care l-a ținut în cadrul serbării, I. L. Caragiale a ținut să pună accentul pe viața pe care o duceau atunci muncitorii tipografi. Repro-

ducem pasajul din toastul său, așa cum a fost relatat în „Independența tipografică”: „D. I. L. Caragiale urează tineretului tipografic să fie tot așa de harnic cum au fost bătrîinii săi amici Weiss și Petrescu-Conduratu, dorindu-le ca pe viitor să aibă o soartă mai bună decît cea de astăzi.” Prin urmare, I. L. Caragiale dorea ca tinerii muncitori tipografi să cunoască bine arta lui Gutenberg, s-o îndrăgească și să muncească cu aceeași vrednicie ca cei doi prieteni ai săi pomeniți, tipografi cu concepții progresiste; în același timp însă, el le dorea o viață mai bună decît cea pe care o duceau atunci. Ținem să subliniem în mod deosebit acest lucru, deoarece urarea aceasta a fost făcută de marele nostru scriitor în 1900, atunci cînd elementele burghezo-liberale din conducerea P.S.D.M.R., în frunte cu Ioan Nădejde, au trădat clasa muncitoare, afirmînd că socialismul nu avea viitor în România, că muncitorii nu trebuiau să lupte pentru „o soartă mai bună”...

În cursul desfășurării serbării, scriitorul Barbu Delavrancea a propus înființarea unor cursuri serale cu caracter educativ, la care s-a angajat să țină săptămînal cîte o conferință. Caragiale a îmbrățișat cu entuziasm această propunere, declarînd că împreună cu Barbu Delavrancea și Al. Ionescu vor deschide în toamna aceluia an cursuri cu muncitorii tipografi care, pe lângă conferințe, „ii va învăța o ortografie uniformă, și este sigur că nici Academia Romîna nu va întîrzia de a adopta acea ortografie”.

Și aici, marele scriitor satiric a vizat direct, cu verbul său acidulat, lăcașul burghez al „nemuritorilor” unde domnea o somnolență „divină” cu cheltuială mare din munca poporului, fără ca acesta să aibă vreun folos cultural. Dacă ei, „nemuritorii”, nu aveau grijă de o ortografie uniformă, de limba vorbită și scrisă, el, Ion Luca Caragiale se angaja în fața muncitorilor, pe care-i iubea, să-i învețe ortografia, pentru a nu face greșeli la cules, învățatură care să folosească și academicienilor... Caragiale considera pe muncitor ca un factor de progres și avea încredere în viitoarele sale înfăptuiri.

În cuvîntarea pe care a ținut-o, Al. Ionescu a declarat că intervențiile lui I. L. Caragiale au dat sărbătoririi lui Gutenberg un înalt nivel cultural.

Și avea dreptate.

I. FELEA

¹ „Caragiale corector” „România muncitoare” din 24 februarie 1902.

² Ibidem.

³ „Independența tipografică” Anul I, nr. 4 din 15 iunie 1900, pag. 6.

Evocări

DESPRE ZIARISTUL I.L. CARAGIALE

COLEGIALITATEA ȘI PRIETENIA CU GAZETARI

I. L. Caragiale avea mulți prieteni în lumea scriitorilor, a actorilor — mai cu seamă a marilor interpreți care au creat primii rolurile în piesele lui — dar, după cum rezultă din diferite evocări notate în amintirile contemporanilor, el se simțea cel mai bine în mijlocul gazetarilor.

Așa, în toamna anului 1908, Caragiale se afla la Galați. Așezat la o masă la bodega Suré de pe strada Domnească, I. L. Caragiale — deși avea destui amici printre localnici, care ar fi fost bucuroși să-i țină companie — trimise un chelner să-l roage pe gazetarul și prietenul lui, C. G., care lucra la o gazetă locală, să vie să stea de vorbă cu el. C. G. porni numai-decît și cenu tânărului său coleg, Al. C. ca, după ce o să termine lucrul, să vină și el la Suré.

Caragiale, ca de obicei, era în mare vervă. Vorbea într-una și spunea lucruri nu numai pline de haz, dar mai cu seamă pline de miez. Păcat că pe vremea aceea nu existau magnetofone, că ar fi rămas posterității adevărate perle

literare vorbite, tot atât de valoroase ca și cele scrise de el.

Dar Caragiale nu era un... egoist: voia să-l facă și pe partener părtaş la cele vorbite de el. De aceea, folosea mereu ca „poantă“:

— Mă G., noi amîndoi sîntem cei mai deștepti în țara asta...

Între timp veni și tânărul C. care luă loc la masă. La un moment dat, cineva intrat în local îi spuse lui G. că are să-i vorbească ceva urgent. Caragiale se pare că nici nu observase plecarea lui G. și își continua „șueta“ cu aceeași vioiciune. La un moment dat ridică ochii și observînd că G. nu-i de față, îi spuse imperturbabil lui C., pe care abia-l cunoscuse:

— Mă, C., noi amîndoi sîntem cei mai deștepti în țara asta...

Desigur, în alt cerc de convorbitori, Caragiale n-ar fi folosit asemenea limbaj colegial și prietenesc. Dar în lumea gazetarilor, el se simțea în elementul lui, printre ai săi, în mijlocul cărora a lucrat aproape patru decenii. Așa că nu s-a jenat ca și față de tânărul gazetar, abia cunoscut, să folosească aceeași poantă sugubeață.

model al genului. A urmat apoi piesa „Stane de piatră“ a lui Sudderman socotită lucrare „revoluționară“ pe vremea aceea, dar în amintire stăruia îndeosebi acea mică bijuterie „Începem!“ a lui Caragiale.

...Și iată că, după nici doi ani de la acest eveniment cultural, tânăr reporter venit într-o dimineață la redacție ca să afllu obișnuitul „ce mai e nou“ și apoi să pornesc în reportaj, afllu că în biroul secretarului general de redacție se afla I. L. Caragiale. Din biroul alăturat unde mă aflam, se auzeau hohote de rîs: era Caragiale care, se știe, vorbea sclîpitor. Mă hotărâsc ca, cu orice risc, să neglijez reportajul în acea zi și să aștept să-l văd pe maestru, eventual să-l și aud și — cine știe — poate... să-mi dea și mina!...

Dar nu trecu mult de la această hotărîre riscantă, cînd deodată apărui Ion Georgescu, omul care introducea vizitatorii la director, cu o imensă tavă plină cu multele... halbe de bere! Am înțeles că șuetele abia începeau așa că, cu mult regret, care persistă și azi, am fost nevoit să renunț la marea plăcere de a-l vedea pe Caragiale, ba chiar, eventual, să am deosebita cinste să și dau mina cu el. Știam din auzite că lui Caragiale îi plăcea să se arate binevoitor cu confrății tineri, cu condiția, firește, ca ei să fie gazetari, pe cît posibil, după chipul și asemănarea acelor pe care-i preconizase în gîndurile pe care le exprimase, în 1911, la Blaj.

Așa se face că nu l-am văzut pe Caragiale, deși eram la cîtiva pași de el.

...Sînt peste 50 de ani de atunci!

Mai 1962

S. ALBU

Cum NU l-am văzut pe Caragiale

Scena se petrece în vara lui 1910 sau 1911. Caragiale venise din nou să viziteze țara și să-și revadă prietenii. Prin „prietenii“ bucurăsteni ai lui Caragiale se subînțelegeau, bineînțeles, în primul rînd, gazetarii. Cele dintîi vizite le făcea la redacțiile ziarelor la care colabora.

Vizitele lui Caragiale constituiau un eveniment deosebit. Fiecare redactor dintre cei vechi sau reporterii mai tineri, era dornic să-l revadă, să-l vadă, și să-l asculte.

Nu-l văzusem și nu-l ascultasem niciodată vorbind pe inegalabilul

maestru. Deși trecuseră aproape doi ani de cînd, împreună cu cîtiva tineri gazetari, cocoțați la galerie, sus de tot, sub tavan, la „cucurigu“, — biletul costa un leu, sumă însemnată atunci — ascultasem la teatrul „Liric“, unde își inaugura activitatea noua companie teatrală „Davilla“, faimosul *lever de rideau* „Începem!“, scenetă într-un act scrisă special de Caragiale pentru acest eveniment literar-teatral epocal. Răsunau încă în urechi avîntatele cuvinte ale maestrului pe care le folosise la scrierea acestei mici lucrări care constituise un

PENTRU RIDICAREA MĂESTRIEI GAZETĂREȘTI

ILIE RĂDULESCU

redactor șef-adjunct al
revistei „Lupta de clasă“

Citim în ultimele numere ale „Presei noastre“ părerile unor confrăți într-o problemă de permanentă actualitate: cum să fie sprijiniți tinerii gazetari în pregătirea lor profesională. Inițiativa redacției de a deschide o dezbateră pe această temă este laudabilă. În fond, sarcina revistei Uniunii Ziaristilor este în primul rând aceea de a generaliza experiența înaintată în activitatea gazetărească, a contribui la perfecționarea activității redacționale, făcând loc în paginile sale articolelor care înfățișează tot ce este valoros în munca de presă.

Materialele apărute în revistă pe tema la care ne referim cuprind — unele mai mult, altele mai puțin — lucruri interesante care sînt de un prețios ajutor în munca redacțiilor cu tinerii gazetari. Este de remarcat strădania autorilor de a reliefa metodele care, după părerea lor, pot duce la o îmbunătățire continuă a muncii de calificare. Citind însă unele din aceste articole încerci un sentiment de insatisfacție pentru modul abstract de punere a problemei. După părerea autorului rîndurilor de față, intervențiile participanților la dezbaterile privind calificarea tînarului ziarist trebuie să meargă în

direcția prezentării experienței pozitive dobîndite, pentru a fi de folos celorlalte redacții. Căci nu cred că a ne osteni să convingem cititorii asupra nevoii de ridicare continuă a gradului de calificare al gazetarului este sarcina actuală. Necesitatea perfecționării activității publiciștilor mai vîrstnici și a sprijinirii efective a celor care abia pășesc în viața redacțională, fie ei proaspeți absolvenți ai unui curs de ziaristi, ai unei facultăți, sau tineri recrutați din rîndul corespondenților voluntari care au perspectiva de a munci la ziar, este impusă de viața însăși, de creșterea continuă a exigențelor politice, ideologice, organizatorice ale partidului față de ziare și reviste, într-un cuvînt, de creșterea rolului presei comuniste în viața socială. Important este de a găsi cele mai potrivite metode pentru a înlesni formarea tinerilor gazetari. Și nu se poate spune că lucrurile încep abia acum. În redacții s-a acumulat deja o experiență valoroasă, pe care, generalizînd-o, „Presa noastră“ va înfăptui un lucru bun. Din acest punct de vedere, metodele de muncă cu tinerii gazetari descrise în unele din articolele publicate în numerele 2 și 3—4 ale revistei sînt interesante și, cred, pline de învă-

tăminte pentru orientarea muncii de calificare în redacții.

Ridică însă obiecții modul în care este privită calificarea ziaristilor tineri de către autorii unora din articolele publicate. În unele dintre ele, calificarea gazetarului este înțeleasă ca o specializare în cutare sau cutare gen gazetăresc (reportaj, foileton, informație etc.). Plasarea discuției pe acest teren nu mi se pare justă. Dimpotrivă, împărtășesc întrutotul punctul de vedere expus în articolul „Calificarea“ și anume, că discuția din revistă trebuie orientată nu pe terenul genurilor gazetărești „ci pe acela al conținutului politico-ideologic al pregătirii, al fondului calificării“.

Ce înseamnă, în esență, formarea tînarului gazetar, ridicarea calificării ziaristului în genere? După părerea mea, aceasta înseamnă în primul rînd creșterea gradului de pregătire politico-ideologică, însușirea teoriei marxist-leniniste și cunoașterea temeinică a politicii partidului, cunoașterea profundă a realității sociale în continuă dezvoltare. Aceasta înseamnă, de asemenea, dezvoltarea capacității de a sesiza esența fenomenelor economico-sociale, a sesiza noul din viață și a-l sprijini să se afirme. A-

ceasta înseamnă, în sfârșit, ridicarea măiestriei, așa spune, scriitoricești, adică cultivarea și perfecționarea deprinderii de a prezenta în ziar cu mijloacele proprii presei: articol, reportaj, foileton, informație etc. subiectul despre care vrei să scrii, de a reda expresiv, convingător, faptele de viață pentru ca materialul publicat să îndemne la acțiune, să aibă eficacitate practică.

Prin urmare, profilarea redactorului nu se poate face în primul rând după genul gazetăresc, ci după sfera de preocupări a redacției. Să nu uităm că ziaristica este o formă de cunoaștere, de oglindire a realității, de antrenare a maselor largi la transformarea acestei realități și că pentru a-și îndeplini cât mai bine această funcție socială presa are nevoie de gazetari în care măiestria scriitoricească să se formeze pe temelia unei înalte calificări politico-ideologice, a cunoașterii temeinice și interpretării științifice a fenomenelor din viața socială. Avem în redacții nu în primul rând „articlerii“, „foiletoniști“, „reporteri“ etc. ca specialitate gazetărească abstractă, ci redactori de economie industrială, agrară, de politică externă, viață de partid, construcție de stat, probleme de cultură și artă etc. Pe o temă industrială se poate scrie un articol sau un foileton, un reportaj sau o informație, dar pentru a le scrie, pentru a pune „în fiecare rând tipărit puterea de convingere a faptelor, pasiunea comunistă în redarea realității“, cum bine se spune în articolul „Calificarea“, autorul trebuie să posede o temeinică cunoaștere a realităților din acest domeniu, să fie în stare a le da interpretarea ideologică necesară și să posede măiestria de a reda faptele într-un mod captivant, eficace. Desigur, o predilecție pentru un gen gazetăresc poate exista și e bine să existe la fiecare gazetar. Esențialul este ca ziaristul să-și adâncească specializarea într-un domeniu sau altul de care se ocupă ziarul, revista.

Experiența redacției revistei noastre întărește această concluzie. Să mă refer spre exemplificare la unele fapte. Au fost solicitați să scrie pentru revistă articole de politică externă unii din publiciștii cu experiență în acest domeniu. Cu prilejul elaborării articolelor s-a constatat că autori care cunoșteau bine faptele, evenimentele internaționale și le prezentau viu, atrăgător, combativ, aveau nu puține

greutăți în reliefaarea semnificației ideologice a fenomenelor de politică externă, în generalizarea lor teoretică marxist-leninistă. Poate exemplul nu este cel mai edificator, dar el pledează pentru o *îmbinare* a pregătirii politico-ideologice cu aceea a ridicării măiestriei scrisului. Un tânăr redactor care se specializează, spre exemplu, în economia agrară, va fi sprijinit să cunoască temeinic tot ce se referă la dezvoltarea agriculturii socialiste în actuala etapă, să-și dezvolte măiestria de a trata în ziar problemele agriculturii folosind genul publicistic spre care este atras mai mult: articol, reportaj etc.

Experiența ne dă temei să afirmăm că eficacitatea muncii tânărului gazetar, ca de altfel a oricărui gazetar comunist, depinde de *precădere* (nu exclusiv) de pregătirea sa politico-ideologică, de cunoașterea realității. Pornind de la această idee, redacția la care lucrez se preocupă de creșterea continuă a pregătirii marxist-leniniste a redactorilor. Învățământul de partid este profilat după necesitățile muncii la revistă, înlesnind redactorilor aprofundarea teoriei marxist-leniniste corespunzător cu specificul problemelor de care răspund pe linie profesională. Tinerii redactori sunt antrenați în viața ideologică a redacției, la dezbaterile asupra problemelor teoretice izvorâte din documentele Partidului Muncitoresc Român și ale mișcării comuniste internaționale. A devenit o practică curentă ca după fiecare plenar a C.C. al P.M.R. să se organizeze dezbateri, expuneri pe bază de întrebări, iar atunci când la secțiile Comitetului Central au loc ședințe cu presa, întreaga redacție este informată asupra celor dezbătute. Sînt invitate la redacție cadre de răspundere din aparatul de partid și de stat care înfățișează preocupările de actualitate din domeniul lor de activitate la îndeplinirea cărora revista este chemată să contribuie. S-a folosit și următoarea metodă: pe baza unui plan de teme, redactorii cu mai multă experiență au studiat pe teren unele fenomene din viața socială (de pildă, aspecte ale formării și afirmării conștiinței socialiste, ale luptei dintre vechi și nou, ale exercitării rolului conducător de către organizațiile de partid etc.) și au făcut expuneri în plenum redacției despre cele constatate, cu referiri asupra modului în care au fost reflectate în revistă asemenea fenomene. Dezbaterile de acest

fel deschid orizontul gândirii politice și ideologice a tinerilor publiciști, îi ajută în perfecționarea măiestriei de a aborda în revistă diversele aspecte ale realității în continuă transformare revoluționară.

Succesul în munca de formare a tânărului ziarist este fără îndoială legat de îndrumarea pe care redacția i-o dă de la bun început în ce privește profilul său, adică genul de probleme și stilul publicistic în care se poate afirma. Din acest punct de vedere, în articolele publicate pe tema la care ne referim au fost expuse diferite puncte de vedere, unele pe care nu le împărtășesc. S-a pus întrebarea: cum este mai bine să se procedeze cu tânărul gazetar? Să fie pus „să facă de toate“, să treacă din secție în secție, ori să fie îndrumat spre secția de care este cel mai mult atras? Am impresia că cei care înțeleg ucenicia în cadrul redacției, adică perioada de stagiar ca o etapă în care tânărul ziarist trebuie să facă de toate, greșesc prin aceea că privesc pe noul venit ca fiind cu totul străin de problemele gazetărești, un om care abia acum începe să se edifice asupra tainelor presei. Or trebuie pornit de la faptul că „tânărul gazetar“ nu este cu totul novice în materie de ziaristică. El are anumite deprinderi, anumite înclinații; cunoscîndu-le, redacția poate să călăuzească de la bun început pașii noului venit pe calea care duce spre o înaltă calificare și specializare, spre măiestrie publicistică. Mi se pare de aceea justă aprecierea din articolul „Cu propriile aripi“ conform căreia „de la început e folositoare profilarea, delimitarea problemelor de care trebuie să se ocupe tânărul gazetar“.

Apartența redactorului la o secție sau la alta este determinată de înclinațiile sale, precum și de necesitățile redacționale. Perioada de stagiar este necesară tocmai pentru a verifica mai bine calitățile tânărului gazetar și a putea lua hotărîrea cea mai justă în ce privește profilul său ziaristic. Se cere o muncă dusă cu răbdare, urmărirea atentă a modului cum se dezvoltă fiecare redactor, îndrumarea sa pentru a-și defini treptat profilul. În acest sens, nu cred că trecerea proaspătului absolvent prin *toate* secțiile ar constitui soluția cea mai eficace. Omul va încerca astfel să facă de toate și cu greu va putea să-și delimiteze profilul meseriei sale. Mai eficace mi se pare metoda ca pornind de la înclinațiile măr-

turisite ale proaspătului absolvent, să le încurajăm, folosind ziaristul în secția în care este atras, unde să-l ajutăm să-și formeze și să-și dezvolte măiestria publicistică.

Cum se procedează din acest punct de vedere în redacția noastră? Deși caracterul activității este oarecum diferit la o revistă față de un ziar, totuși unele aspecte ale muncii sînt asemănătoare, așa încît și metodele folosite pentru calificarea tinerilor gazetari au ceva comun, care interesează și alte publicații.

Printre tinerii lucrători ai redacțiilor „Lupta de clasă” și „Munca de partid” unii sînt absolvenți ai școlilor superioare de partid, alții ai cursurilor de ziariști sau ai unor facultăți ale universităților de stat. Aducerea lor în redacție nu a avut un caracter întâmplător. De la bun început cînd se recrutează un redactor se pornește de la necesitățile redacției, de la faptul că o secție sau alta are nevoie de un om care să se specializeze într-un domeniu bine definit spre care este îndrumat noul venit. Cu cîteva ani în urmă, spre exemplu, au fost repartizați redacției un număr de absolvenți ai unei școli superioare de partid. Nici unul dintre ei nu lucrase în trecut în presă. Un membru al conducerii revistei a discutat cu ei la sfîrșitul anului școlar pentru a le cunoaște în prealabil înclinațiile lor profesionale. O dată sosiți în redacție ei au fost repartizați în secții după necesitățile redacționale și ținînd seama de domeniile spre care erau atrași. Așa a fost cazul, bunăoară, cu tovarășii L. Melinte și I. Chirculescu, repartizați la secția economică. La început ei se ocupau „de toate” în secție, dar cu un randament scăzut. Conducerea revistei, șeful secției i-a sprijinit să se profileze, primul pe probleme industriale, cel de-al doilea pe probleme agricole. Ei au căpătat astfel un profil bine definit, ceea ce le permite să aprofundeze specializarea, să cunoască toate problemele ce se ridică în domeniul lor de activitate și să asigure prezența activă a revistei

cu articole eficiente pe teme privind industria și agricultura socialistă. Asemănător s-au petrecut lucrurile și cu alți tineri.

Este de remarcat și un alt fenomen, care scoate în relief rolul perioadei de „ucenicie” în cadrul redacției, al perioadei de stagiar.

Împărtășesc întrutotul părerea exprimată în „Presa noastră” de unul din confrăți și anume aceea că „vocația se realizează prin practică, ea se revelează și se afirmă în procesul unei munci variate, a unor sarcini multiple”. Perioada de stagiar — și, cred, o perioadă chiar mai îndelungată de muncă a tînarului gazetar — permite punerea în lumină a faptului dacă noul venit în redacție are vocație pentru presă, dacă nu s-a făcut cumva o greșeală repartizîndu-l la un ziar sau revistă în timp ce el este atras spre o altă muncă. În acest caz, cu toată strădania redacției și a tovarășului în cauză el nu va putea să devină publicist de valoare. Așa s-au petrecut lucrurile în redacția noastră cu unii tineri. Sosiți din facultate, ei au fost repartizați în secții după dorințele lor și aprecierile conducerii revistei. Dar s-a constatat pe parcurs că oamenii scriu greu, că nu au înclinații publicistice. Cu o productivitate redusă, ei se simțeau nemulțumiți de rezultatele muncii lor, se considerau un fel de „oameni de prisos”, nu aveau satisfacții morale de pe urma activității lor. Dacă îi țineam mai departe în redacție le pricinuiam un mare rău. Ei au fost transferați după preferințe la alte instituții unde au deplina satisfacție că muncesc cu spor și unde se afirmă vocația lor.

Ziaristul se formează sub îndrumarea redacției, în atmosfera de muncă colectivă a redacției. Pentru a i se asigura „beneficiul experienței redacționale” nu este neapărat necesară migrațiunea tînarului gazetar prin toate secțiile. Este adevărat că ziarul, revista constituie rezultatul muncii colective al întregii redacții și fiecare gazetar trebuie să cunoască specificul muncii celorlalte secții redacționale, al secretariatului de re-

dacție etc. Dar aceasta nu este o muncă de-a valma. Contribuția colectivă a secțiilor la elaborarea fiecărui număr de gazetă, înfăptuită sub conducerea colegiului de redacție, nu înlătură necesitatea specializării redactorilor pe probleme, ci o presupune. Ce-i drept unele redacții și-au creat grupuri de reporteri, de corespondenți regionali permanenți, care nu țin de cutare sau cutare secție. Această „diviziune” a muncii gazetărești, care s-a dovedit foarte utilă, eficace, nu înseamnă firește nesocotirea secției ca „laboratorul” formării tînarului gazetar.

În același timp în practică au apărut diferite metode prin care se înlesnește cunoașterea de către tînarul gazetar a experienței redacționale în ansamblul său și prin care redacția ca un colectiv de creație își exercită influența și exigența asupra formării fiecărui gazetar. La noi în redacție, spre exemplu, articolele pe care le scriu ori de care răspund redactorii sînt discutate în plenumul secției, iar cele mai pretentioase la nivelul conducerii revistei. Atunci cînd redactorul-șef are de comunicat observațiile asupra unui material, invită întreaga secție, cu care prilej învață toți tovarășii din cele relatate cu privire la articolul pus în discuție. S-au dovedit eficace și ședințele de analiză a fiecărui număr de revistă. La aceste ședințe observațiile critice se fac deopotrivă asupra conținutului articolelor publicate cît și asupra formei de expunere. Principalul este deci să existe în redacții o preocupare permanentă pentru ridicarea măiestriei gazetărești, să crească exigența colectivă în vederea ridicării continue a calificării cadrelor de gazetari.

Am expus cîteva păreri privind calificarea tinerilor gazetari, cu speranța că cele relatate vor fi găsite utile și pentru munca altor redacții. Rămîn la părerea că debaterile inițiate de „Presa noastră” își vor atinge scopul în măsura în care participanții vor împărtăși din experiența dobîndită, făcînd din ea bunul altor redacții.

PREGĂTIREA TINERILOR ZIARIȘTI

VASILE POALELUNGI

redactor-șef al redacției de emisiuni
interne a Radioteleviziunii

Pregătirea colegilor noștri „tineri” constituie una din preocupările permanente ale redacțiilor și, ca importanță, nu dintre cele care pot fi plasate pe un plan secundar.

De aceea un schimb de păreri și de experiență în acest domeniu este binevenit.

Plecînd de la preocupările din unele redacții, cred că discuția începută în „Presa noastră” trebuie să aibă în vedere nu numai pe cei care îmbrățișează meseria de gazetar după absolvirea unui curs de gazetărie; e necesar ca ea să fie lărgită și la alte categorii de tovarăși care învață această meserie. O astfel de categorie o formează tovarășii încadrați în redacții direct din întreprinderi industriale, muncitori frunțași, dornici să devină lucrători în presă. Ei au adus în redacții un suflu nou, proaspăt, înviorător și au obținut, într-un timp scurt, succese remarcabile.

Redacția emisiunilor interne și celelalte redacții ale Radioteleviziunii au început încă din 1958 o astfel de acțiune; iar rezultatele ne îndeamnă să continuăm an de an.

În redacția noastră, în afara unor tineri gazetari absolvenți ai unor institute de învățămînt superior, lucrează 13 tovarăși veniți direct din întreprinderi. Efectivul de cadre tinere este de circa 20 la sută din totalul redacției. Aceasta a imprimat oarecari particularități muncii noastre de îndrumare, de creștere a tinerelor cadre.

Fără îndoială că pregătirea viitorilor gazetari în diferite forme de învățămînt de presă poate și trebuie să influențeze asupra ritmului ulterior de dezvoltare a acestora în redacțiile respective. Imbinarea, în cursuri, a pregătirii teoretice cu aplicații practice, chiar dacă acestea sînt în general restrinse, creează o bază pentru activitatea viitoare, dînd posibilitate celor în cauză să-și verifice aptitudinile, iar redacțiilor posibilitatea organizării, la un anumit nivel, a viitoarei activități de îndrumare și sprijinire a ziaristilor stagiați.

Cu mult mai complexe sînt însă problemele ce se pun redacțiilor, pe de o parte, și stagiariilor, pe de altă parte, în situația în care cei în cauză sînt tineri muncitori care, fără nici un fel de pregătire gazetărească prealabilă, sînt chemați să lucreze în presă. Desigur că talentul și pasiunea pentru ziaristică nu pot fi suplinite de calități care în alte domenii de activitate pot să contribuie la obținerea unor rezultate remarcabile. De aceea în recrutarea de stagiați pentru redacțiile noastre s-a urmărit în primul rînd atragerea unor elemente tinere, cu preocupări cît de cît apropiate de munca de presă, și mai ales la care am găsit însușiri care ne-au îndreptățit să prevedem perspective de dezvoltare.

Tinerii care au schimbat, am putea spune, peste noapte, strungul sau raboteza cu carnetul de reporter și cu magnetofonul, nu ne-au dezamăgit.

Dimpotrivă, ei au înțeles munca în presă ca o sarcină de mare răspundere, ca o dovadă a încrederii și a posibilităților nelimitate pe care regimul nostru le oferă tineretului.

Și dacă „ucenicia” este necesară pentru toți cei ce doresc să devină gazetari, cu atît mai mult pentru acești tovarăși. În aceste condiții pentru noi, ca și pentru ei, s-a pus cunoscuta întrebare: „cu ce să începem?”. Cu organizarea unor cursuri de minim gazetăresc și tehnic (pentru iolosirea magnetofonului, a cabinelor de înregistrare, a microfonului etc.) sau cu repartizarea lor în secțiile de specialitate unde, ajutați de gazetari mai vechi, să-și însușească în contact direct cu viața redacției și cu problemele terenului primele noțiuni ale muncii practice. Am ales cea de a doua alternativă. Și avînd în vedere rezultatele obținute considerăm că n-am greșit.

Am pornit de la bun început de la ideea că pentru o specializare viitoare în unul sau altul din domeniile ziaristicii, este absolut necesară, în primul rînd, însușirea, prin îndrumarea concretă de zi cu zi în secții, a elementelor de bază ale publicisticii radiofonice, începînd cu culegerea și redactarea informației și terminînd cu asimilarea noțiunilor teoretice și practice privind reportajul în general și radioreportajul în special.

Acomodarea cu specificul muncii redacționale, însușirea noțiunilor de bază, familiarizarea, în mare, cu pu-

blicistica radiofonică, ne-au creat condițiile trecerii la o muncă mai sistematică, în cadrul unor cursuri în care tinerii stagiați au avut posibilitatea să facă cunoștință, în amănunt, cu toate problemele muncii lor profesionale, începând cu documentarea, culegerea datelor pe teren, selecționarea și prelucrarea acestora și terminând cu cerințele fundamentale ale diferitelor genuri publicistice, cu aplicații practice privind realizarea unor sau altora dintre aceste genuri.

Din două în două săptămâni, luna — denumită ziua stagiatorilor — au loc asemenea cursuri. Gazetari experimentați fac expuneri urmate de discuții, pe materiale asupra temei tratate.

Au devenit de-a dreptul pasionante discuțiile asupra unor emisiuni realizate de ei sau de gazetari mai vechi. Dezvoltarea spiritului critic determină creșterea exigenței asupra materialelor proprii. Nu am considerat și nu consider sprijinirea și îndrumarea tinerilor gazetari ca o activitate prelungită la infinit și nici ca o „dădăcire” permanentă, sufocantă, care să nu dea posibilitatea acestora să se dezvolte pe linia trăsăturilor lor individuale.

În acest sens experiența noastră este deosebit de concludentă, confirmând justele procedee adoptate mai ales în ceea ce privește îndrumarea diferențiată a tinerilor gazetari.

Dintre gazetarii stagiați care și încep munca în redacțiile noastre, unii se dovedesc mai receptivi, se acomodează mai repede cu această activitate și trec mai repede de la stadiul de asimilare la cel de elaborare. De aceea, îndrumarea stagiatorilor trebuie să se facă respingându-se de la început, în munca cu ei, orice tendință de șablonizare și uniformizare, de apreciere mecanică a posibilităților acestora.

Cît trebuie să dureze sprijinul pe care urmează să-l acordăm tinerilor gazetari? Unde trebuie să se oprească activitatea de îndrumare, de stimulare a aptitudinilor lor? Cît timp trebuie să „asimileze” și cînd să fie

orientat spre specializare ca „articler”, foiletonist etc.?

Orice încercare de a stabili termene sau soluții definitive nu poate fi considerată decît străină spiritului presei comuniste. Consider că este absolut necesară specializarea în secțiile redacționale a tinerilor gazetari (ca și a celor cu stagiu mai vechi) pentru a fi în măsură să trateze cu competență problemele construcției noastre socialiste din cele mai diferite domenii. Dar în același timp sînt cu totul de acord cu unul din autorii celor două articole apărute pe această temă în „Presa noastră” nr. 2 și care pe bună dreptate afirmă că „pregătirea în redacții înseamnă cel mai puțin instalarea definitivă a candidatului sau stagiatorului în genul foileton sau în genul reportaj, în secția cutare sau într-alta”.

Pregătirea în redacție trebuie înțeleasă drept o muncă asiduă de zi cu zi, în permanent contact cu viața uzinelor, a fabricilor, a școlilor și instituțiilor de învățămînt, contactul permanent cu viața clocotitoare a satelor, cu realitățile revoluției noastre culturale. Pregătirea în redacție noi o înțelegem ca pe o ucenicie vie, însoțită, reflectată în eforturile noilor gazetari, sub îndrumarea celor cu stagiu mai îndelungat, pentru cizelarea cuvîntului și a frazei, pentru imaginea care să redea cît mai convingător și mai adecvat ideea, în căutările permanente pentru o publicistică avîntată dar sobră și convingătoare pe măsura faptelor vii ale oamenilor din patria noastră.

Pregătirea tinerilor gazetari trebuie să se împletească permanent cu participarea acestora la activitatea, în special, a secțiilor de care aparțin și, în general, la a întregii redacții. Pregătirea lor trebuie deci să fie subordonată, pusă în slujba necesităților curente ale redacției.

Dar dacă nu poate fi vorba de „instalarea definitivă” într-una sau alta din secțiile de specialitate sau în unul sau altul dintre genurile publicisticii, ni se pare cel puțin tot

atît de dăunătoare practica trecerii la intervale scurte a tinerilor gazetari, cu mai mult sau mai puțin temei, dintr-o secție în alta, dintr-un sector redacțional în altul.

Aceste fluctuații nu pot decît să influențeze negativ asupra continuității în activitatea stagiatorilor, obligându-i la acceptarea unei situații de provizorat care se oglindește în inconsistența cunoștințelor asimilate.

Manifestînd grija cuvenită față de activitatea stagiatorilor în secțiile de specialitate, urmărindu-i îndeaproape, operînd cu discernămint și ținînd seama de posibilitățile reale ale fiecăruia în parte și, pe această bază, făcîndu-se reîmpărțirea în cadrul redacției de cîte ori necesitățile redacționale o impuneau, considerăm că am procedat bine fără tendința de a-i socoti pe stagiați „buni la toate”.

În ceea ce privește specializarea în diferitele genuri publicistice nu spun lucruri noi afirmînd că, datorită ritmului furtunos al vieții noastre, datorită multitudinii de fapte, gazetarii noștri mai vechi sau mai noi, abordează în mod curent cele mai diferite genuri gazetărești. Articolul de analiză și foiletonul, nota sau interviul, nu trebuie însă ierarhizate atît ca genuri, cît ca realizări propriu-zise.

Am stimulat și stimulez formarea tinerilor gazetari pe linia dezvoltării aptitudinilor lor, mai ales că activitatea la Radioteleviziune, prin specificul ei, impune unele calități în plus față de cele cerute de presa scrisă (voce radiogenică pentru radioreporterii, dicție bună etc.). Dar obiectivul nostru principal este formarea unor gazetari cu o solidă cunoaștere a vieții, cu un larg orizont cultural, ziariști care să stăpînească meșteșugul scrisului și să-l folosească cu eficiență în slujba marilor noastre idealuri.

Pentru realizarea acestui obiectiv, oricît am face în redacții sau în afara redacțiilor, în cercuri sau în cursuri organizate, niciodată nu va fi prea mult.

TOT DESPRE TINERII ZIARIȘTI

AUREL URZICĂ

„Steaua roșie“ — Tg. Mureș

Mă simt atras la discuția organizată de revista „Presa noastră“ cu privire la ajutorul ce trebuie acordat tinerilor ziariști, mai mult pentru faptul că și eu fac parte din proaspeții absolvenți ai cursului de ziaristică, care abia au intrat în redacțiile ziarelor noastre. De la început trebuie să spun că e binevenită inițiativa revistei de a se ocupa de activitatea tinerilor ziariști, inițiativă menită să ducă la ridicarea necontenită a calificării profesionale, la creșterea de cadre talentate pentru presa noastră comunistă. În legătură cu problema ridicată, dacă tânărul gazetar trebuie să facă de toate în cadrul secției redacționale unde a fost repartizat, sau trebuie ajutat să se perfecționeze în genul de probleme și în stilul publicistic de care se simte atras, eu aș dori să arăt unele aspecte din activitatea colectivului redacției „Steaua roșie“ unde lucrez în prezent.

La repartizarea noastră în secții s-a ținut seama de necesitățile redacționale. Țin să precizez că aceasta nu influențează cu nimic posibilitățile de evidențiere a tânărului gazetar. Dimpotrivă, acest criteriu îl consider bun dacă ne gândim că un ziarist trebuie să se dezvolte multilateral, să scrie materiale din diferite domenii de activitate. Ziaristul tânăr se acomodează în orice secție redacțională într-un timp mai scurt ori mai îndelungat. În orice secție a redacției ai lucra poți să-ți alegi genul care te atrage mai mult, faptele care te emoționează, te îndeamnă să le prezinți într-un anumit fel. Iată câteva coordonate care încep să se definească la un tânăr ziarist chiar după câteva luni de practică gazetărească.

Definirea și dezvoltarea liniei publicistice principale a tinerilor gazetari din redacția noastră se face cu grijă. Mai întâi, cu prilejul întocmirii planurilor de muncă pe decade ale secțiilor, tinerii ziariști, ținând seama bineînțeles de sarcinile care stau în fața secției respective, propun să scrie diferite materiale în funcție de înclinația și de aptitudinile lor. Acest sistem de lucru permite unui redactor să scrie materiale din mai multe domenii de activitate și să folosească genul preferat.

Deseori, ziariștii tineri din redacția „Steaua roșie“ au reușit, în acest fel, să scrie cu competență materiale variate, menținându-se însă la genul preferat: articol, reportaj, analiză.

Un sprijin și o grijă permanentă manifestă colegiul de redacție pentru tinerii ziariști. Apreciind înclinațiile unuia dintre cei noi veniți în redacție, redactorul-șef ori alți membri ai colegiului îl îndeamnă să persevereze în genul preferat.

Așa, de pildă, Constantin Croitoru, proaspăt absolvent al cursului de ziariști de pe lângă Școala superioară de partid „Ștefan Gheorghiu“, a reușit în scurt timp să se acomodeze în redacție. Perseverând în genul preferat — scrie de obicei analize și note — tânărul ziarist, ajutat și îndrumat de ziariștii mai vîrstnici, a reușit să scrie materiale competente, mobilizatoare. Eu personal am primit, de asemenea, un ajutor prețios din partea unor redactori cu experiență gazetărească, care, deseori îmi explicau amănunțit pe material, lipsurile semnalate, și-mi dau îndrumările necesare. Pe lângă grija permanentă pe care o acordă colegiul de redacție tinerilor zia-

riști, în unele secții se mai manifestă o oarecare neatenție față de cei tineri. La secția agrară, bunăoară, lucrează și redactorul stagiar Simion Popa. Se pare că șeful secției, Popșor Pascu, a neglijat una din cele mai esențiale sarcini ca șef de secție — aceea de a studia toate posibilitățile tânărului stagiar, de a-i constata înclinațiile către un anumit gen gazetăresc. Tânărul Popa a fost folosit la toate genurile. Remarcam mai sus această lipsă, pentru că nu de mult a apărut în ziarul nostru un reportaj semnat de Simion Popa care a fost mult apreciat de conducerea redacției ca și de întregul colectiv redacțional. De altfel — mai rar ce-i drept — a mai scris asemenea reportaje în care se vedeau reale calități gazetărești. Oare nu ar trebui îndemnat și îndrumat să scrie mai multe asemenea reportaje și nu în alte genuri de care este atras mai puțin? La secția agricolă nu se pot scrie reportaje? Ba, dimpotrivă, se pare că este o secție unde se poate folosi cel mai mult acest gen gazetăresc. Tânărul Popa trebuie deci îndrumat către acest gen.

Pe lângă ajutorul direct, personal, dat tinerilor ziariști, la redacția noastră a fost organizat, în colaborare cu filiala Uniunii Ziariștilor din localitate, un ciclu de prelegeri de teorie și practică presei, care însă nu s-au ținut cu regularitate (ele trebuie continuate); au fost, de asemenea, invitați colaboratori ai ziarului care, în ședințe redacționale și-au spus părerea despre ziar. Părerile unor asemenea colaboratori au fost de un real folos și tinerilor ziariști.

O preocupare permanentă pentru ridicarea calificării tinerilor ziariști o are și biroul organizației de bază din redacție. În curînd, adunarea generală a organizației de bază va analiza felul cum sînt ajutați tinerii ziariști în redacția ziarului nostru, cum comuniștii din redacție i-au ajutat pe tinerii gazetari să scrie mai bine, să-și ridice necontenit calificarea.

Pe lângă ajutorul primit din partea conducerii redacției și a ziariștilor cu experiență, consider că tânărul gazetar care a îndrăgit această muncă, trebuie să nu uite că are sarcina de învăța permanent din experiența celor mai vechi, să lupte împotriva propriilor sale lipsuri. Această luptă trebuie să-i devină tânărului gazetar o a doua natură.

Tinutul meu, ziarul meu

P. KAPUSTIN

Redactor-șef adjunet al ziarului regional „Znamia kommunizma” din Kazahstanul de Est

Cînd un om își laudă ceva ce-i al lui, ceva ce-i e drag, rusul zice: „Orice becață își laudă balta”. N-aș vrea să mă asemui cu o becață ca asta, totuși nu pot să nu vorbesc de ținutul meu de baștină.

Menirea rîndurilor de față este aceea de a vă prezenta, dragi prieteni romîni, ținutul nostru, ziarul și ziaristii săi.

Pentru început — puțină geografie și o mică incursiune în trecut.

Ținutul în care trăiesc e o regiune din partea răsăriteană a Kazahstanului, pentru care se și numește regiunea Kazahstanul de Est. Ea se mărginește la nord cu Siberia, iar la sud cu provincia chineză Sințzian. Regiunea e străbătută de la sud la nord de marele fluviu siberian Irtiș.

Această regiune are și o altă denumire — Rudnii Altai (Altaiul minier — n.t.). Denumirea nu e întîmplătoare. Cu mult înainte de era noastră, oamenii care populau locurile acestea cunoșteau mineritul și topeau metalul, lucru dovedit de săpăturile făcute în ultimii ani. Apoi străvechile mine au fost date uitării, s-au pierdut în negura veacurilor și au fost mai târziu descoperite din nou.

Despre Rudnii Altai se spune că aici se pot găsi toate elementele din faimosul tablou al lui Mendeleev, ceea ce nu e departe de adevăr. Regiunea noastră e foarte bogată în minereuri polimetalice — de plumb, zinc, aramă și multe altele.

Rușii au început să populeze regiunea Rudnii Altai la începutul secolului XVIII, dar din prostia stăpînirii țariste, bogatele zăcă-

mente de-aici au rămas aproape nefolosite. Ele au început să fie exploatate mai mult sau mai puțin intens abia la sfîrșitul secolului trecut, cînd a pătruns în Rudnii Altai capitalul străin, mai ales cel englez și francez. Auzind de fabuloasele bogății din Altai, oamenii de afaceri de la Londra și Paris s-au năpustit asupra lor ca niște șacali. Exploatarea purtau un caracter de jaf. Din sîngele și sudoarea popoarelor rus și kazah, capitaliștii străini realizau profi-

ARTICOL PRIMIT, LA SOLICITAREA NOASTRĂ, DIN PARTEA REDACȚIEI REVISTEI „SOVIETSKAIA PECIATI”, ORGANUL CENTRAL AL UNIUNII ZIARIȘTILOR DIN U.R.S.S.

turi fabuloase. Acești barbari „civilizați” n-au adus în ținutul nostru nimic altceva decît mizerie și nenorocire pentru poporul muncitor.

Natura regiunii Rudnii Altai e frumoasă și pitorească. Stepele alternează aici cu taigaua și cu munții cu piscurile înzăpezite. Nu întîmplător ținutul nostru a atras atenția multor exploratori vestiți. La timpul lor au poposit pe-aici Humboldt și Prjevalski.

În taigaua alpină crește bradul, pinul, cedrul, trăiește cerbul și sa-

murul, ursul și risul. În apele rezezi și cristaline ale rîurilor de munte și ale lacurilor alpine sînt mulți păstrăvi și alți pești. Departe de așezările omenești găsești o mulțime de sălbăticiuni zburătoare — rațe, gîște, cocoși de munte. Vînătorii și pescarii au aici unde să se desfete!

Deosebit de frumoasă e partea de sud-est a regiunii. Deși de mult populată, au mai rămas și aici unele colțisoare virgine. Anul trecut s-a întîmplat un caz curios cu fotoreporterul nostru Vasili Smirnov. Omul s-a lăsat pînă într-atît furat de peisajul montan, încît a rătăcit drumul și a pribegit prin taiga vreme de cîteva zile. Reporterul ghinionist s-a întors zdrențuit și slăbit. Dar a adus niște fotografii minunate!

Avem o climă siberiană, cu ierni geroase și veri călduroase. Gerurile coboară uneori sub 40 de grade. Dar sînt și colțisoare cu iarnă blîndă și cu mult soare. Așa e, de pildă, depresiunea Zaisan, care se întinde pe sute de kilometri. Aici se cultivă viță de vie, pruni, meri.

Avem și izvoare termale. Unul din ele se află sus în munții Katon-Karagai. În legătură cu acest izvor circulă următoarea legendă. De mult de tot, pe locurile acestea trăia vestitul vînător Rahmanov. Odată el a rănit un cerb. Tîrîndu-și piciorul atins, cerbul s-a îndreptat către un izvor. Aici s-a săvîrșit o minune: apa caldă i-a vindecat rana. De-atunci au început și oamenii să folosească izvoarele termale. Pe locul unde, potrivit legendei, s-a vindecat cerbul, se construiește acum sanatoriul „Rahmanovskie kliuci”, numit așa în cinstea celui care a descoperit izvorul.

În anii puterii sovietice ținutul nostru a devenit de nerecunoscut. Prin voința partidului și datorită muncii eroice a poporului eliberat, ținutul a fost trezit la o viață nouă. Din sinul pămîntului au fost scoase la iveală uriașe bogății naturale. În ținutul nostru s-au ridicat giganți ai metalurgiei neferoase. În ultimii ani au apărut uzine de mașini și alte întreprinderi. Rudnii Altai e un vast șantier.

E de la sine înțeles că o gospodărie atît de gigantică necesită o puternică bază energetică. S-a hotărît să se stăvilească năvalnicul Irtiș, care să fie pus în slujba comunismului. Curînd după sfîrșitul Marelui Război pentru Apărarea Patriei a apărut prima con-

strucție a viitoarei Cascade de pe Irtiș, Hidrocentrala de la Ust-Kamenogorsk, iar acum e aproape gata o hidrocentrală și mai mare, cea de la Buhtarminsk. Șase din agregatele acestea au și intrat în funcțiune și produc curent electric industrial. În apropierea acestei hidrocentrale ia naștere una din cele mai mari mări artificiale din țară.

Locuitorii Kazahstanului de Est nu se mărginesc numai să extragă minereu, să topească metalul, să facă mașini; ei cultivă cereale și mai ales grâu. Pe minunatele pășuni alpine pasc sute de mii de oi. La noi e dezvoltată, de asemenea, și creșterea porcilor.

Centrul regiunii noastre este orașul Ust-Kamenogorsk. Mai înainte orașelul acesta era o banală reședință de județ, fără nici o întreprindere industrială. În ultimii 10—15 ani populația orașului a crescut mai bine de trei ori. Ust-Kamenogorskul de azi e un mare oraș industrial, cu un teatru și o filarmonică, cu câteva cinematografe și palate culturale.

M-am cam luat cu vorba și cred că v-am cam pus răbdarea la încercare povestindu-vă prea mult despre ținutul meu. Acum, dragi confrăți întru condei, dați-mi voie să vă prezint ziarul nostru și pe ziaristii noștri.

La noi apar două ziare regionale de partid, unul în limba kazahă, altul în limba rusă. Am să vorbesc despre ziarul care apare în limba rusă — „*Znamia kommunizma*“.

Ziarul apare din anul 1939, de când s-a constituit regiunea Kazahstanul de Est. Apare de cinci ori pe săptămână, în patru pagini de formatul „Pravdei“.

Colectivul nostru redacțional nu e mare — ceva mai mult de douăzeci de redactori. E interesant de menționat că în redacția rusă lucrează oameni de câteva naționalități — ruși, ucraineni, kazahi, bașkiri, tătari, evrei. Toți stăpinesc la perfecție limba rusă.

Ziaristii noștri sînt oameni veniți la ziar din fabrici și de pe ogoare. Aproape toți au fost corespondenți voluntari. Fostul miner Ivan Krutikov a absolvit facultatea de ziaristică și acum conduce secția industrială. Fosta lui profesie l-a ajutat să devină un bun ziarist.

Interesant e drumul pe care l-a străbătut pînă a ajunge la ziar Iuri Matveev. Fost miner pînă nu de mult, el a început-o, ca și Krutikov, cu munca de correspon-

dent voluntar. Primele lui note și versuri au apărut în paginile ziarului nostru acum vreo șase ani. Ziaristii l-au remarcat pe tînărul talentat și l-au primit în familia lor. Și nu s-au înșelat. Iuri Matveev a devenit un ziarist autentic, ajungînd să îndeplinească funcția de șef de secție. De anul trecut el conduce secția de propagandă, iar pînă atunci a condus secția industrială. Iuri Matveev a venit la noi fără a avea studii superioare. El însă își dă silința să se perfecționeze: studiind la cursurile fără frecvență a absolvit școala medie, iar acum urmează secția fără frecvență a Școlii superioare de partid de pe lângă C.C. al P.C.U.S.

Bakii Abdikadirov, corespondent al ziarului pentru raioanele de gramiță, e fiul unui cioban kazah. El a făcut studii ziaristice superioare și scrie rusește la perfecție.

Zakir Mavliuberdinov e de naționalitate bașkir, fiul unui muncitor de la căile ferate. Zakir e un ziarist excelent. În ziar apar frecvent reportajele lui de bună calitate, corespondențele lui pline de miez.

La noi lucrează și câteva femei, printre care și Olga Adamova, care este colaborator literar. Adamova e de origine greacă, a învățat la școala rusească și a absolvit universitatea. Cititorii au îndrăgit povestirile ei emoționante despre oamenii muncii, corespondențele ei pe teme morale.

Am vorbit aici doar de cîțiva dintre tovarășii mei. Dar și despre ceilalți ziaristi din Kazahstanul de Est merită să se vorbească de bine. Întreg colectivul nostru lucrează operativ, dîndu-și silința să redacteze un ziar bogat în conținut și interesant.

Într-o regiune ca a noastră, cu întineri uriașe, munca ziaristilor nu e deloc ușoară. Unele sate și orașe se află la 500—700 kilometri depărtare de centrul regional. Avem numai 3 corespondenți proprii și 16 corespondenți raionali permanenți. Ce era de făcut? Ziarul nu poate să aibă „pete albe“; fiecare colț al regiunii, chiar și cel mai îndepărtat, are dreptul la un loc în ziar. Soluția era una singură: să se dezvolte prin toate mijloacele mișcarea corespondenților voluntari, să se introducă în practica muncii ziarului inițiativa obștească.

Soluția nu e, desigur, nouă: orice ziar se face cu eforturile conjugate ale ziaristilor și ale unui larg activ de autori. Acum, însă, erau necesare forme noi de legătură cu activul, metode noi de

lucru cu el. Ziarul nostru s-a sprijinit și mai înainte pe un mare detașament de corespondenți voluntari. Aceștia lucrau însă în mod dispartat. Atunci am hotărît să organizăm pe teren puncte și posturi permanente de corespondenți voluntari, iar pe lângă redacție — secții extraredacționale. Totodată ne-am îngrijit și de instruirea activului de autori. Pentru corespondenții muncitori și de la sate s-a organizat un curs de doi ani, fără scoatere din producție.

Rezultatele n-au întîrziat să se arate: redacția a început să primească numeroase corespondențe pe cele mai variate teme, ecouri la evenimentele zilei și la preocupările oamenilor muncii din Kazahstanul de Est. Ziarul nu mai ducea lipsă de materiale din raioanele îndepărtate.

A prins bine și forma secțiilor extraredacționale, al căror număr se ridică în prezent la 14. Fiecare secție are un șef, un adjunct și 10—20 de colaboratori. Sînt oameni entuziaști, care lucrează din îndemnul inimii, gratuit.

Secțiile extraredacționale nu dublează secțiile redacției, ele au sectoarele lor de lucru. Așa, de pildă, secția de propagandă a ziarului este compusă numai din doi oameni, dar cercul problemelor care trebuie tratate e foarte larg. Iată de ce au fost create astfel de secții extraredacționale ca secție de propagandă a cunoștințelor economice, secția de istorie și etnografie și secția de propagandă ateistă.

Secția viața de partid are și ea tot numai doi oameni, dar această secție este chemată să se ocupe și de activitatea sovietelor, a sindicatelor și a comsomolului. Aceste probleme sînt tratate acum de secțiile extraredacționale.

Colaboratorii secțiilor extraredacționale nu sînt numai autori. Ei se ocupă și de organizarea materialului, pregătesc grupaje și pagini speciale, îi ajută pe corespondenții voluntari să-și însușească măiestria ziaristică.

O dată cu înființarea secțiilor extraredacționale s-a lărgit mult tematica ziarului, el devenind mai bogat în conținut, mai interesant. Aceasta se vede și din faptul că în ultimii ani tirajul lui a crescut aproape de trei ori.

În însemnările de față mi-am propus modesta sarcină de a vă prezenta munca unor confrăți dintr-o regiune îndepărtată, care, la fel ca și dumneavoastră, slujesc unei cauze mari și nobile.

ÎNSEMNĂRI PE MARGINEA RUBRICII DE MORALĂ A ZIARULUI „SCÎNTEIA TINERETULUI”

FORȚA COLECTIVULUI OGLINDITĂ ÎN ZIAR

De n-ar exista oglinda i-am întreba pe cei din jur cum arătăm la față. Judecățile, comportările, faptele oamenilor își au oglinda în ochii societății care le apreciază după legi și norme conforme cu caracterul ei. Răsfoiesc în fiecare zi, uneori zeci, alteori sute de scrisori sosite la redacția „Scînteii tineretului” de la tineri din cele mai diferite locuri de muncă ale țării în legătură cu probleme de etică socialistă. Imaginea e a unei grădini în floare acoperită de soarele primăverii la care veghează milioane de priviri. În marele proces de continuă înnoire a chipului țării se plămădește și un nou peisaj moral al oamenilor ei; constructorii societății socialiste, crescuți și educați de partid devin în mod real tot mai răspunzători pentru acțiunile semenilor lor. E ceea ce se cheamă opinia colectivă. Comportarea nu mai este de mult o chestiune a individului însuși, ea este o chestiune a societății. Un tânăr dintr-o fabrică a Capitalei întreba ce este eroismul, dacă se pot înfăptui acte eroice în oricare loc de muncă și au răspuns imediat sute de tineri de cele mai diferite profesii, din nenumărate părți ale țării: Flacăra eroismului se poate naște pretutindeni, în patria noastră socialistă, pentru că însăși epoca de construcție socialistă pe care o trăim este o epocă eroică!

De la Onești ne vine vestea unei acțiuni eroice săvârșite de un tânăr. Este trimis acolo un redactor care scrie despre această faptă

articolul: „Omul omului — prieten”. N-au trecut decît cîteva zile de la publicarea lui și birourile redacției s-au încărcat de scrisori trimise de tineri din întreaga țară.

„Am învățat din fapta lui ca dintr-o carte” „...El ne reprezintă pe noi. Am fi procedat la fel” „...Sîntem mîndri de fapta acestui utemist”, „Noi elevii clasei a VI-a din comuna Baba Ana îi mulțumim lui Nicolae Constantin pentru exemplul dat și ne angajăm cu hotărîre să obținem cele mai bune rezultate la învățătură, să fim demni prin întreaga noastră viață de societatea pe care o construiesc părinții și frații noștri sub conducerea partidului drag”.

Nicicînd lumina exemplului n-a exercitat o mai înflăcărată și mai vie putere de influențare ca în zilele noastre. „Lucrez lîngă un comunist. El m-a învățat să stăpînesc strungul, să iubesc munca. Dar tot el m-a învățat și cum să fiu în viață, cum să mă port” (Ioniță Lepădat: Uzinele „Steagul roșu” Brașov). Forța colectivului socialist e uriașă: „Aș fi putut să ajung rău. Mă învățasem să tîndăvesc. Colindam, toată ziua fără rost cu niște pierde-vară străzile și parcurile. Destinul nou al vieții mele a început o dată cu munca în uzină, la „23 August”. Nici nu vă închipuiți cîți prieteni buni am găsit aici. Am o meserie care-mi place, învăț, activez în echipa artistică, mă simt om (Gheorghe Judele: Uzinele „23 August” București). „Atitudine nouă

VASILE BĂRAN

Șeful secției culturale a ziarului
„Scînteia tineretului”

față de muncă“, „Ce înseamnă să fii tânăr!“ iată tot atâtea teme dezbătute în coloanele ziarului „Știința tineretului“ de tineri cu matură gândire și înalt spirit de răspundere.

S-ar cuveni să amintim aici și momente care semnifică reacția activă și promptă manifestată de tineri ori de câte ori li s-a cerut părerea într-un caz sau altul. La întrebarea: „Cum, s-o ajutam pe Aura?“ o fetiță cu sufletul lovit de ticăloșia unui neom, colective întregi de tineri, din toată țara, o invitau pe Aura să se ducă să muncească și să învețe în fabrică, pe șantier, la S.M.T. sau în gospodăria lor colectivă, unde, cu siguranță, își va împlini visurile. Și, într-adevăr, la numai câteva zile de la aflarea acestui caz, tinerii de la o întreprindere din Ploiești au invitat-o pe Aura la ei, au ajutat-o să se califice în meseria pe care și-o dorește, să se înscrie la liceul seral, într-un cuvânt să crească ca un tânăr nou.

O incursiune pînă la locurile în care trăiesc și muncesc tinerii care participă la discuțiile pe teme de morală, cunoașterea vieții și a faptelor lor, a părerilor tovarășilor lor de muncă despre ei oferă imaginea vie a ceea ce înseamnă omul nou, crescut în socialism: robustete și limpezime morală, deplină concordanță între idee și acțiune.

Iată unul din milioanele de asemenea chipuri: Pașcu Iulia, tehniciană la Onești, recent distinsă cu Diploma de Onoare a C.C. al U.T.M. A lucrat aici de la prima cărămidă pusă la temelie Combinatului de cauciuc sintetic. Între ea și combinat, între viața ei și cea a combinatului, s-a creat o asemenea legătură ca o simbioză. „Oneștiul, scrie ea într-o scrisoare, este un oraș al viitorului. Oricine poate să confirme aceasta. El va fi neasemuit de frumos, prin munca noastră. Noi vrem ca în fiecare colțisor din orașul nostru să crească o floare, un parc“.

În aceeași incursiune i-am putea cunoaște acum și pe acei tineri ale căror purtări pătau onoare colectivului și care au fost ajutați de acest mare judecător: opinia publică. Toți, sau aproape toți, sînt acum alții; Dimofte de la Galați, acel tânăr care privea munca cu ochii pe jumătate închși de somn, este astăzi un priceput și stimat „croitor de va-

loare“. Ilie B. din Brașov nu-i mai vorbește urit mamei. Ortansa S. din Craiova a învățat să respecte pe cei din jur, să arunce de pe inimă crusta egoismului, Petre C. din Petroșeni a rupt definitiv cu patima beției.

Măreția idealurilor puse de partid și înfăptuite cu entuziasm de întregul popor a creat la noi acea opinie largă, combativă, care nu te lasă să te porți în afara normelor societății socialiste, instrument prețios în creșterea și dezvoltarea la oameni a celor mai alese însușiri. Adeseori s-a întâmplat ca această opinie să acționeze rapid, cu deplină eficiență.

În vara anului trecut, una dintre scrisori a atras atenția în mod deosebit. O semnau mai mulți tineri de la Fabrica de rulmenți din Birlad. „Tovarășul nostru de muncă Vasile I. — scriau ei — a fost părăsit de soție pe cînd se afla bolnav, la spital. Am încercat s-o convingem de urîtenia faptei sale, dar părinții ei au manifestat o influență mai puternică și au luat-o cu ei acasă.“ Redacția a hotărît să pună cazul în discuția cititorilor. Mai înainte trebuia să-i cerem părerea tînărului sot. Am ajuns la Birlad într-o sîmbătă seara.

— Nu e acasă — au spus vecinii. S-a dus cu soția la teatru.

— Care soție? S-a recăsătorit?

— Da de unde, cu soția lui, Elena.

Ce se petrecuse? Povestea e simplă dar semnificativă. Părăsindu-și sotul, Elena a stat cîteva zile în sat, la părinții ei. Dar în fiecare din aceste zile au venit la ea oameni și mai în vîrstă și mai tineri, reprobîndu-i fapta.

— Dacă mama ta gîndește strîmb, tu trebuie să faci neapărat ce zice ea?

Elena s-a hotărît să plece din sat, să se ducă într-un loc unde n-o cunoaște nimeni ca să fie lăsată în liniște. S-a angajat într-o întreprindere din Bacău. Dar nici aici n-a găsit „liniștea“ căutată de ea, adică nepăsare la cei din jur față de viața ei personală. De îndată ce s-a aflat ce-i cu ea, muncitorii au povățuit-o să se întoarcă la familie, au ajutat-o să-și verifice atitudinea.

S-ar fi putut ca acest caz să fi ajuns în fața tribunalului. Firește că înainte de a se da sentința, tovarășii de acolo, cumpănind lucrurile, ar fi încercat și ei să repună pe picioare tînăra familie.

Nu s-a ajuns însă aici. Oamenii care au întîlnit-o pe Elena, și pe care ea nu i-a cunoscut pînă atunci, au ajutat-o ca pe o rudă apropiată să-și dea seama, mai din vreme, de greșeala ei.

Uneori, în urma articolelor publicate, se naște o activă corespondență între tineri, pînă atunci necunoscuți între ei, confruntîndu-și reciproc părerile, sfătuindu-se în problemele de viață și muncă. Maria Bobuțanu de la Uzinele textile din Bacău, plină de pasiune pentru munca ei, una din eroinele reportajelor noastre, a primit pe adresa fabricii peste 150 de scrisori. Scrisori de o altă natură a primit și tînărul Adrian S. de la Uzinele „Semănătoarea“ din București. Despre el, secretarul organizației U.T.M. de secție scria într-un articol publicat în ziarul nostru, doar cinci rînduri: nu-și stimează tovarășii de muncă. Noi încercăm să-l ajutăm, dar cerem și părerea voastră. În ce fel să procedăm?

A fost de-ajuns ca ziarul să ajungă pe bancurile de lucru ale strungarilor, pe mesele croitorilor de încălțăminte, la sondele petroliere, la cluburile minelor, ca pe adresa de la fabrică a lui Adrian să sosească zilnic zeci de scrisori: „Ești tînăr, mai ai multe de învățat... Dar oricum ar fi, n-ai motive să arunci de o parte buna cuviință, respectul pentru cei din jur“.

Desigur că există încă multe posibilități de a mări eficiența acestei rubrici care s-a dovedit citită cu interes de către tineri. În momentul de față noi studiem aceste posibilități și fără îndoială că se vor găsi și soluțiile necesare care s-o facă și mai interesantă. Printre primele probleme ce vor fi dezbătute în ziar se numără și cele care privesc: dragostea, și prietenia, pasiunea în muncă, respectul față de oamenii mai în vîrstă etc.

În socialism avînd pretutindeni și zi de zi la îndemînă pilde de viață luminoasă, tinerii se află continuu într-un mediu care-i îndeamnă să năzuiască spre minunate împliniri izvorîte din marile planuri ale poporului constructor de viață nouă.

Sînt fapte luate de-a dreptul din viață, și ele strîng la un loc imagini ale grijii societății noastre pentru profilul moral al membrilor săi. În lupta dintre nou și vechi, noul învinge triumfător.

Preocupări actuale ale ziarului „România liberă”

Într-un număr anterior al revistei noastre am publicat sub titlul „Fiecare ziar, o grădină” o convorbire cu Eugen Barbu, redactor-șef al revistei „Luceafărul”.

Pe linia aceleiași preocupări de a oglindi în revistă opinii privind conținutul, ținuta publicistică și grafică a ziarelor noastre, un reprezentant al „Presei noastre” a avut o convorbire cu tov. Mircea Rădulescu, redactor-șef al ziarului „România liberă”.

Am început prin a-i solicita părerea în legătură cu modul în care își poate îndeplini un cotidian sarcinile sale complexe și multiple.

— La noi în țară presa a devenit parte inseparabilă a vieții spirituale a poporului. Realitatea aceasta, lesne sesizabilă oricui, este rodul îndrumării pe care presa noastră a primit-o și o primește din partea partidului, este rodul dragostei și devotamentului cu care muncesc lucrătorii presei noastre, socotindu-se cu mândrie luptători pentru marea cauză a partidului. Ce demonstrează această realitate? Ea demonstrează că **partinitatea** este însușirea principală, primordială a ziarului. Poporul nostru, după cum prea bine știm, vede în politica partidului calea înlăturării celor mai scumpe năzuințe ale sale. El socotește politica partidului drept propria sa politică. Firesc e deci ca ziarul, care exprimă cu fidelitate politica partidului, să fie un ziar iubit de mase, un ziar popular. Partinitatea cheazăși este abor-

darea celor mai arzătoare probleme ale poporului de pe cele mai înaintate poziții, precum și găsirea celor mai noi, celor mai populare, mai accesibile și mai adecvate forme de comunicare a ideilor. Partinitatea determină respectul pentru adevăr, înalta combativitate, intransigența, perseverarea în munca pentru descoperirea și promovarea noului, operativitatea.

Asemenea însușiri cotidianul trebuie să exprime permanent în fiecare pagină, în fiecare coloană a sa. În fiecare zi gazeta trebuie să vorbească citito-

rilor despre cele mai arzătoare probleme ale actualității, să arate felul în care se pun și se rezolvă ele. Să informeze deci, să ajute, prin exemple desprinse din viață, munca constructorilor socialismului în diferite sectoare de activitate, educându-i totodată, modelînd conștiința lor.

— Și care sînt, spre exemplu, unele din aceste probleme cotidiene?

— În primul rînd aș spune **definirea sarcinii principale** a fiecărui număr de ziar; alegerea celei mai actuale probleme, situarea ei în centrul atenției cititorilor atît prin calitatea redactării informației, reportajului sau articolului care o tratează cît și prin locul acordat în pagină. (Este limpede că „**problema zilei**” trebuie tratată la cel mai înalt nivel publicistic, cu competență și situată ca atare, prin paginație, în centrul atenției cititorului). Dar „pro-

CONVORBIRE CU

MIRCEA RĂDULESCU

redactor-șef al ziarului „România liberă”

blema zilei" poate uneori fi problema mai multor zile la șir (de pildă în lunile primăverii acestui an, încheierea colectivizării agriculturii). În acest caz exigența, fără a scădea, cere găsirea unor forme variate, atrăgătoare, multă bogăție de argumente de la o zi la alta. Cititorul nu trebuie să aibă impresia că a mai citit odată, într-un număr anterior al ziarului, sub altă semnătură, același articol sau reportaj.

— Pledoaria dumneavoastră pentru expresivitate este de fapt o laudă a prospețimii, a înnoirii permanente a mijloacelor utilizate în cuprinsul aceluiași rubrici. Ce trebuie însă făcut când unele rubrici păstrează din cauze obiective același caracter de lungă perioadă de timp? Considerați că sînt suficiente doar modificări la punerea în pagină? Și dacă nu, cum se îndepărtează primejdia monotoniei sau, mai exact, cum se poate face acordul între prelungirea în timp a rubricii și atractivitatea conținutului ei?

— Uneori se întîmplă, datorită slăbiciunii noastre, ca unele probleme să capete tratare monotonă. Mă gîndesc îndeosebi la grupaje de știri pe aceeași temă (lucrări de întreținere a culturilor, grăbirea unei campanii agricole etc.). Se ivesc atunci glasuri care, ocolind lipsurile și evitînd efortul necesar lichidării lor, se grăbesc să declare posibilă renunțarea la asemenea grupaje. Avem în acest caz de-a face, evident, cu o criticabilă atitudine de abordare a problemelor pe linia celei mai ușoare rezistențe. Ce-i de făcut în asemenea împrejurări? Ce-i de făcut cînd viața impune tratarea cotidiană a uneia și aceleiași probleme, aflată în centrul atenției, o lungă perioadă? Cred că în acest caz e necesară o mai profundă cunoaștere a experienței locale, o mai bună popularizare a ei; o cercetare stăruitoare pentru a descoperi în această experiență ceea ce-i nou și-n plină dezvoltare. Indicațiile lui Lenin cuprinse în scrisoarea prin care-l felicită pe N. Osinski (scrisoare pe care Vladimir Ilici a cerut să fie comunicată și redacției „Pravdei”) ne sînt și în astă privință nespuse de prețioase. **„Trebuie studiată mult mai concret experiența locală — scria Lenin — amănunțele, lucrurile mărunte, practica, experiența concretă, trebuie tot mai mult aprofundată adevărata viață, atît a județului cît și a plășii și a satului; trebuie cercetat unde, cine și în ce fel (prin ce metode) a reușit... să obțină o reală îmbunătățire fie ea cît de mică; ...să fie popularizat orice lucrător local care s-a evidențiat prin ceva, să i se facă reclamă (sublinierea aparține lui V. I. Lenin — n.n.) prin toate mijloacele și să fie dat ca exemplu. Cu cît munca noastră va căpăta mai mult acest caracter, cu cît ne vom adînci mai mult în practica vie, ...cu atît îmbunătățirea presei noastre și a întregii noastre construcții va înregistra mai multe succese“.**

Pentru rezolvarea competentă și eficientă a sarcinii pe care „problema zilei” ne-o pune, avem la îndemînă un larg activ de oameni ai muncii care au pricepere și tragere de inimă, sînt gata să-și împărtășească în coloanele ziarului propria lor experiență. Acest activ trebuie folosit stăruitor, lărgit mereu. Făuritorii noului trebuie descoperiți, îndemnați și ajutați să scrie. Ziarul devine astfel o tribună a experienței înaintate, se leagă mai mult de mase, răspunde prin miile de glasuri ale constructorilor socialismului altor mii de întrebări pe care aceștia și le pun în munca lor de zi cu zi.

Am stăruit mai mult asupra „problemei zilei” deoarece alegerea și mai ales rezolvarea ei constituie, după părerea mea, una din cele mai importante sarcini ale cotidianului, stabilirea, ca să zic așa, a axului în jurul căruia prind a se închea celelalte coloane și pagini.

— Ne-ar interesa să aflăm **cum** e posibil să crească nivelul publicistic și grafic al presei. Cu alte cuvinte, am dori să știm **cum** devine materialul redacțional mai atractiv și mai convingător din punct de vedere educativ?

— Aș porni răspunsul de la o anchetă făcută mai de mult de revista „Presa noastră” în rîndul cititorilor ei, anchetă care arăta o dorință unanimă și anume **lărgirea tematicii ziarelor**, abordarea mai multor probleme, în raport cu bogăția vieții popoului nostru. Acestei cerințe, căreia ziarele noastre centrale și locale se străduiesc să-i răspundă, nu cred, totuși, că-i facem față pe deplin (aprecierea este valabilă și pentru „Romînia liberă”). Sînt încă probleme de viață, probleme de muncă care sînt ogîndite sporadic, ceea ce, firește, nu au ca urmare o îmbogățire a conținutului ziarelor. Spre aceste probleme trebuie să ne îndreptăm atenția. Să lărgim frontul de luptă, să acționăm pe toate planurile, să nu lăsăm nici un sector de viață neluminat. Și fiindcă această treabă trebuie s-o facă presa cotidiană, cotidian s-o facem! Sistematic, după un plan urmărit cu atenție. Cu siguranță că temele noi, ideile noi vor solicita lucrătorilor din redacții și forme noi, interesante, atractive, convingătoare.

O altă „însușire” a cotidianului, condiție **sine qua non**, aș zice, este **bogăția și calitatea informației sale**. Această formă de agitație prin forța de convingere a faptelor socot că trebuie să stea mult mai mult în atenția noastră. Noutăți din toate domeniile, înfăptuiri **cotidiene** remarcabile, fapte de viață pilduitoare, cititorul trebuie să găsească zilnic în toate paginile gazetei. De aici cerința **operativității**, cerința unei redacții bune, interesante, a unor **titluri sugestive și atractive** care, fiecare în parte și toate la un loc în ansamblul unei pagini, să dea cititorului imaginea clocotului vieții noastre aflate în permanentă înnoire.

— În această direcție știm cu toții că se mai fac simțite unele lipsuri și stîngăcii. Remedierea lor este, oare, din punct de vedere practic o chestiune dificilă?

— Cu toate realizările obținute în acest domeniu, avem, cred, încă multe de făcut. Adesea, citind unele ziare locale (cel din Crișana, ori din Suceava de pildă) anevoie afli ce-i nou prin partea locului, ce fapt deosebit s-a petrecut în ajunul apariției ziarului determinînd supunerea sa opiniei publice. Or, este de necrezut că știrile-s puține pentru că puține au fost faptele. Știrile-s puține pentru că reporterii nu le-au găsit și nu le-au adus la vreme în redacție. Asemenea scăderi în muncă se întîlnesc și la „Romînia liberă”. Lichidarea lor o poate asigura întărirea legăturilor redacțiilor cu viața, cu oamenii care muncesc în întreprinderi, pe ogoare, în instituții. La aceasta poate contribui și secretariatul de redacție care, lucrînd la alcătuirea numărului în pregătire, are datoria să se întrebă (și să pretindă!) ce știre nouă va oferi ziarul cititorilor? Prin ce fapt prezentat în gazetă respectivul număr de ziar concordă cu data pe care o poartă sus, sub frontispiciu? După cum se vede există posibilități ca specificului local și actuali-

tății să li se acorde atenția cuvenită pe de-a-n-tregul.

— Cum apreciați contribuția ziarului „România liberă” la rezolvarea problemelor ce stau în fața presei noastre cotidiene?

— O seamă de referiri din răspunsul la întrebarea anterioară constituie, cred, câteva aprecieri despre propria noastră muncă. De altfel, o seamă de cerințe generale, de actualitate, ale cotidianului le-am desprins din practică și în special din practica „României libere”.

În frontul larg al presei cotidiene „România liberă”, după cum prea bine se știe, își are locul său, definit de calitatea de „organ al sfaturilor populare”. Este deci ziarul celei mai largi organizații de masă. De acest lucru trebuie, în mod obligatoriu, să ținem seamă și, în raport cu acest specific, trebuie să apreciem, cred, și contribuția pe care și-o dă, alături de celelalte cotidiene, în munca ideologică condusă de partid.

Ținând seama de problemele pe care sîntem chemați să le abordăm, vreau să subliniez că în ceea ce privește conturarea cît mai netă a profilului și specificului ziarului avem încă multe de făcut. Colegiul de redacție manifestă preocupare în această direcție. Faptul este evident la elaborarea planurilor de perspectivă, la elaborarea planurilor de lucru săptămînale (pe secții), a căror îndeplinire o controlează operativ secretariatul de redacție; preocuparea pentru acoperirea sarcinilor izvorite din caracterul specific al ziarului stă în atenția tuturor lucrătorilor din redacție și, în bună măsură, a corespondenților noștri voluntari. De altfel, profilul determină și o anumită orientare a scrisorilor pe care le primim în redacție de la cititori, scrisori care abordează o gamă din ce în ce mai variată de probleme, care constituie pentru noi o prețioasă sursă de sugestii, de inițiative.

— În ce mod folosește ziarul și cum se îmbogățesc preocupările redactionale datorită acestei forme de legătură cu masele largi de oameni ai muncii? Au rezultat de aici rubrici noi?

— Temele pe care le abordăm sînt privite de redacție sub prisma sarcinilor imediate ce stau în fața oamenilor muncii din țara noastră. Grija redacției este ca aceste teme să fie abordate și tratate în mod principal, pertinent, în forme convingătoare, atrăgătoare, la un înalt nivel de competență și ținută publicistică. Pentru a realiza aceasta recurgem din ce în ce mai mult — îndeosebi în tratarea problemelor economice, industriale și agrare — la colaboratori din rîndurile specialiștilor, oameni cu o înaltă pregătire teoretică și cu multă experiență practică. Asemenea colaboratori ne sprijină bunăoară la redactarea rubricii „Tribuna agrotehnicii” organizată de către secția agrară. În tratarea problemelor sfaturilor populare recurgem la colaborarea cadrelor de conducere ale comitetelor executive care semnează de regulă la noi rubrica „Din experiența sfaturilor populare”, cît și la deputați care semnează rubrica „Tribuna deputatului”. Procedînd astfel, noul pătrunde în ziar nemiiocit; cei ce-l făuresc sau îl gîndesc, îl comunică direct. Lucrătorii redacției noastre se străduiesc să-i afle pe acești oameni pricepuți, și-i ajută atunci cînd este cazul să scrie.

În elaborarea tematicii fiecărui număr de ziar căutăm să cuprindem, în afara articolelor sau reportajelor care constituie „problema zilei”, articole

și reportaje care înfățișează multilateral viața omului nou. Așa sînt inserate, aproape zilnic, — de obicei în articolul de la pagina a treia, pe care noi îl numim „redacțional” — teme care abordează probleme ale vieții în societate, în familie, în producție, problemele transformărilor etice ce se produc în procesul desăvîrșirii revoluției socialiste; se ia atitudine împotriva manifestărilor vechiului din comportarea unor oameni.

— Acordați desigur însemnătatea cuvenită calității informației și legat de fondul și diversitatea știrilor și calității ei publicistice. Plecînd de la ce ați realizat, ce anume vă propuneți pentru viitor?

— Un loc principal are, în preocupările noastre, nivelul informației, diversitatea ei, conținutul și calitatea ei publicistică. În fiecare număr de ziar, din cele 18 coloane care sînt în medie afectate problemelor interne, o treime sînt cuprinse de știri. Sub aspect cantitativ proporția e, desigur, discutabilă; dar nu aceasta ne preocupă în principal. Ceea ce ne interesează în primul rînd este, cum spuneam, **calitatea știrilor**. În condițiile noastre, cînd omul societății socialiste are la îndemînă mijloace de informare rapide, precum radioul și televiziunea, ziarul nu trebuie să rămînă nicidecum mai prejos. La acest concurs, foarte stimulator, se adaugă presiunea unei cerințe insistente care rezultă din creșterea conștiinței cititorului: aceea de a fi bine, repede și cît mai complet informat în probleme interne și externe. Acestei sarcini, de loc ușoare, noi trebuie să-i facem față mereu mai bine, lichidînd, și aceasta trebuie s-o spunem, deficiențele serioase care persistă în acest domeniu. Ce mijloace avem la îndemînă în acest scop? În primul rînd reporterii și corespondenții noștri, apoi corespondenții voluntari și „Agerpresul”. La aceste mijloace se cuvine să adăugăm și fotografia — proprie, a colaboratorilor externi sau a „Agerpresului” — care și ea constituie o bună și convingătoare informație. În probleme internaționale, de pildă, am reușit să stabilim o rețea bună de corespondenți în principalele capitale ale țărilor lumii, izbutind astfel să avem (și acesta este meritul lucrătorilor din secția noastră de probleme internaționale), aproape în fiecare număr de ziar, cel puțin o corespondență proprie care-i oferă cititorului ultimele noutăți văzute și comentate de un martor ocular, aflat la mii de kilometri depărtare.

Aceste câteva preocupări ale noastre, legate de specificul ziarului și de cerințele cotidianului, firește că nu epuizează problemele ce ne stau în față și pentru a căror rezolvare corespunzătoare muncim.

Voi mai adăuga totuși cîteva cuvinte, subliniind unele măsuri care sînt în atenția colegiului de redacție al ziarului în vederea lichidării unor neajunsuri care se mai manifestă în munca noastră. Ținînd seama că inepuizabila sursă pentru descoperirea noului o constituie viața, noi urmărim ca întregul nostru corp redacțional să muncească mai mult pe teren. O hotărîre a colegiului precizează obligativitatea fiecărui lucrător — redactor sau reporter — de a lucra lunar minimum 10 zile pe teren. Dacă socotim în medie pe redacție, această hotărîre este respectată; de la caz la caz, însă, nu: unii merg 15 zile și chiar mai mult, alții doar 4-5. Analiza făcută asupra calității muncii în funcție de deplasări, de durata și calitatea lor, demonstrează că cele mai valoroase articole de la

colaboratori, cele mai interesante articole și reportaje proprii, cele mai bune idei le-au avut cei care au mers mai mult pe teren. Viața își spune, deci, și cu acest prilej, cuvântul, certificând încă o dată tinerețea inalterabilă a celor ce vor să țină pasul cu ea, s-o cunoască, s-o îndrăgească. Iată de ce noi vom stăruii pentru respectarea întocmai, de către fiecare lucrător al redacției, a hotărârii amintite. Prin aceasta vom contribui și la îmbunătățirea informației interne.

Socotim că prin realizarea unei mai strânse legături a lucrătorilor redacției noastre cu terenul vom izbuti să lărgim și cercul colaboratorilor noștri și, prin aceasta, să lărgim tematica ziarului, să-i îmbunătățim conținutul.

În același cadru de probleme, în centrul atenției noastre se situează și munca cu scrisorile cititorilor. Progresele făcute în această direcție, oglindite în numărul sporit de scrisori care sosesc la redacție, în publicarea lor mai pe larg în ziar și în eficiența tot mai categorică, ne bucură dar nu pot să ne mulțumească. Noi avem datoria să valorificăm mult mai bine acest tezaur. E adevărat, scrisorile cele mai interesante sînt zilnic citite de un membru al colegiului redacțional și date spre rezolvarea unora din cei mai buni lucrători din redacție. Dar atîta n-ajunge. De aceea ne gîndim să organizăm săptămînal, după experiența „Izvestiei“, o „zi a celor mai interesante scrisori“. Cu acest prilej vor fi aduse la cunoștința celor mai bune cadre ale redacției cele mai interesante scrisori primite; nu numai acelea care solicită o imediată rezolvare, ci scrisori care cuprind sugestii, care deschid cîmp larg inițiativei, care pot constitui pentru lucrătorii redacției teme de discuții și idei valoroase menite să îmbogățească conținutul ziarului.

Direct legată de rezolvarea acestor probleme care izvorăsc din preocuparea ziarului pentru descoperirea și promovarea noului, de ridicarea permanentă a valorii sale, este munca secretariatului de redacție, care, din păcate, nu-și dovedește pe deplin rolul său creator. Este adevărat că munca secretariatului cunoaște unele îmbunătățiri. Este adevărat că volumul de muncă de la secretariat este mare. La fel de adevărat e că aici, unde simți pulsul redacției, activitatea este foarte încordată, dar nu este mai puțin adevărat că ritmul și volumul muncii nu trebuie să primeze asupra calității. Or, cam așa se întîmplă — și după cît sînt informat nu numai la noi — în redacție. În această direcție apreciez că trebuie încă mult de muncit. Stăpîn pe planul de perspectivă al ziarului, avînd o viziune limpede asupra fiecărui număr de ziar în ansamblul său, secretariatul trebuie să capete un **rol creator**, manifestat prin alegerea celor mai valoroase materiale, a căror pregătire o asigură. Secretariatul trebuie să organizeze informația fotografică și scrisă și tot el trebuie să asigure — prin planurile aprobate de colegiul redacțional — cele mai valoroase colaborări externe ale ziarului. Se-

cretarul de redacție trebuie să fie asemenea unui șef de șantier care, cu materialele care le are la îndemînă și cu priceperea meșterilor și a lucrătorilor, înalță, potrivit planului, o construcție.

Dar discuția despre munca secretariatului de redacție — purtată cîndva și în coloanele „Presei noastre“ — comportă o dezbateră amplă. Poate că revista o va relua și cercul profesional al Uniunii noastre — inactiv de foarte mult timp — o va pune iarăși, parțial sau în ansamblu, pe ordinea de zi.

— Ce ne puteți spune din aceeași perspectivă în care ați privit ziarul „România liberă“ despre meritele și slăbiciunile săptămînalului „Magazin“?

— Ca și despre ziar, și despre „Magazin“ ar fi multe de spus. Și bune și rele. Am să încep, precizînd că voi sublinia doar unele preocupări de actualitate. Deci, toate foarte pe scurt, enunțativ, ținînd seama că problemele de principiu au fost abordate mai sus.

După cum cred că s-a putut remarcă, o preocupare a fost îmbunătățirea aspectului grafic și în special a primei pagini. Am căutat să-i dăm mai mult dinamism, mai multă pregnanță. În acest scop am îmbunătățit calitatea și numărul fotografiilor, al titlurilor desenate.

În conținutul revistei am căutat, pe pagini și rubrici, să trecem la îmbunătățiri în funcție de cerințele cititorilor și de necesitățile obiective ale înnoirii. Una din aceste pagini, la care apreciem mai evidentă schimbarea în bine, este pagina ultimă, de spectacole. De asemenea, unele îmbunătățiri — palide încă — se observă la pagina de reportaj extern și la cea de reportaj intern. Unele rubrici noi, precum „Mica bibliotecă magazin“, rubrica de prezentare a discurilor, a programelor televiziunii și altele, contribuie desigur la creșterea atractivității „Magazinului“, la ridicarea rolului său educativ. Revista — și mai precis, îmbunătățirea continuă a revistei — este o preocupare a noastră. Deocamdată, direcțiile principale spre care căutăm să acționăm sînt: lărgirea activului de colaboratori, acordarea de mai mult spațiu reportajului intern și ridicarea sa calitativă, îmbunătățirea informației interne și externe (în cadrul specific revistei), îmbunătățirea ilustrației și a rubricii de umor.

Măsurile arătate se realizează treptat și, folosind mai mult decît pînă acum sprijinul colectivului redacțional, care, în ansamblul său „tutelează“ revista, socotim că rezultatele nu vor întîrzia să se vadă.

Încheind răspunsurile la întrebările primite, țin să apreciez — fără a face din aceasta cituși de puțin o formă protocolară — inițiativa anchetei organizată de „Presa noastră“. Personal o doresc cît mai amplă, cît mai bogată în idei, în sugestii, un vast și rodnic schimb de experiență de pe urma căruia vom avea de cîștigat cu toții și mai ales cititorii ziarelor noastre, oamenii muncii cărora zilnic ne adresăm.

ÎN PRAJMA CELUI DE AL 5-lea CONGRES AL ORGANIZAȚIEI INTERNAȚIONALE A ZIARIȘTILOR

DINU HERVIAN



În primele zile ale lunii august se vor desfășura la Budapesta lucrările celui de al 5-lea Congres al Organizației Internaționale a Ziaristilor. Al 4-lea a avut loc în mai 1958 la București. În cei patru ani cît au trecut, organizația noastră internațională a primit în rîndurile ei noi membri, sporindu-și activitatea și însemnătatea ei pe plan mondial. Condițiile în care s-a dezvoltat situația internațională în ultimii ani, adevărul din ce în ce mai larg cunoscut asupra politicii de pace a țărilor socialiste, asupra succeselor lor în domeniul economiei și culturii, extraordinara dezvoltare a mișcării popoarelor subjugate pentru eliberarea și independența lor națională, au contribuit în cea mai mare măsură la creșterea influenței O.I.Z.-ului în rîndurile ziaristilor cinstiți și a presei democratice din toată lumea. Conștienți de locul și

răspunderea presei în lume, tot mai mulți ziaristi s-au apropiat de țelurile organizației noastre. Lupta pentru pace și pentru asigurarea unui viitor mai bun omenirii — care sînt preocupări esențiale ale ziaristilor ce fac parte din O.I.Z. — constituie un catalizator al procesului de alăturare și unificare a forțelor democratice din presa mondială. Rezoluția în problemele păcii adoptată de cel de al 4-lea Congres sublinia că ziaristii și organizațiile lor, cooperînd în bună înțelegere și unitate, reprezintă „o forță considerabilă în lupta ce o duc popoarele din lumea întreagă pentru pace și coexistență pașnică, pentru fericirea omenirii”. „Războiul nu va trece, spune rezoluția. Popoarele nu vor admite nimicirea civilizației creată în decursul secolelor cu prețul muncii, sudorii, sîngelui și geniului Omului”.

De un interes primordial a fost în acești patru ani poziția și activitatea organizației noastre internaționale în apărarea ziaristilor care în țările capitaliste sînt în mod continuu victimele represiunilor polițienești ca urmare a luptei lor pentru condiții mai bune de viață și pentru dreptul de a-și exprima în mod liber convingerile lor democratice. Rezoluția asupra activității O.I.Z. adoptată la Congresul al 4-lea arată că membrii ei consideră de datoria lor „să lupte pentru libertatea presei și împotriva monopolurilor care servesc intereselor particulare”. Nenumărate sînt victimele teroarei antidemocratice exercitată în presa țărilor capitaliste de monopoluri și reacțiune.

În Coreea de Sud a fost ucis curajosul ziarist Cio Yong Su căruia i s-a acordat post-mortem premiul internațional al Organizației Internaționale a Ziaristilor instituit de Congresul al 4-lea. Sub presiunea luptei dusă de forțele păcii în lumea întreagă, unii dintre ziaristii azvirliti în închisori sînt puși în libertate ca, de pildă, cunoscutul ziarist australian Brian Bunting, distins și el cu premiul internațional, sau ca ziaristul E. Muhich din Venezuela. Ca urmare a luptei incununate de succes a poporului algerian pentru eliberarea lui de sub dominația colonială, Henry Alleg, laureat și el al premiului internațional al organizației noastre, este astăzi liber și și-a reluat după șapte ani munca la ziarul „Alger Republicain” al cărui director fusese. Dar lupta trebuie continuată. Continuă să fie supuși represiunilor ziaristii cinstiți în Turcia, Pakistan, Africa de Sud, R. F. Germană, S.U.A., în unele țări ale Americii Latine și în altele. Viteazul și încercatul ziarist grec Manolis Glezos, cel dintîi ziarist distins cu premiul internațional, încă se mai află în închisoare, în ciuda protestelor opiniei publice din lumea întreagă. A fost aruncat recent în închisoare ziaristul și luptătorul împotriva opresiunii coloniale din Zanzibar, Abdulrahman Mahomed (Babu). Într-un mesaj special adresat de cel de al 4-lea Congres colegilor supuși represiunilor și teroarei se spunea: „Noi știm foarte bine că suferiți atrocități nemaipomenite pentru singurul motiv de a vă fi îndeplinit cu curaj și cinste datoria de ziarist, de a fi luptat pentru dreptul de a scrie adevărul asupra poporului vostru, pentru dreptul de a-l servi cu onestitate. Țineți minte, scumpi frați și surori, ca adevărul triumfă întotdeauna, pentru că el este nemuritor, pentru că el reprezintă năzuințele popoarelor”.

În anii de după cel de al 4-lea Congres, multe popoare dominate în trecut de puterile colonialiste și-au cîștigat independența. În țările acestora, monopolurile de presă străine n-au îngăduit niciodată formarea unei prese autohtone, naționale, democratice. Abia acum aceste popoare au pornit să-și instituiască forme de viață proprie, să-și organizeze economia și să dea ființă unei prese naționale, în serviciul adevăratelor lor interese. În această privință O.I.Z.-ul a dat în ultimii ani un important sprijin profesional de calificare și ajutor material. Fondul Solidarității Internaționale a Ziaristilor, la care contribuie

an de an și ziaristii din țara noastră, a fost de un real folos, atît pentru cheltuielile necesitate de apărarea ziaristilor persecutați și închiși, pentru ajutorarea familiilor lor rămase fără mijloace, cît și pentru dotarea cu utilaje tipografice și redacționale în țările unde ziaristii cinstiți luptă cu greutate lăsată de dominația colonialistă, pentru a crea o presă independentă, democratică, națională. Pe aceeași bază O.I.Z.-ul a organizat cursuri de calificare profesională, cum au fost cele de la Bamako și de la Konakri și a instituit burse de studiu în diferite țări pentru pregătirea tinerilor ziaristi din diferite țări eliberate.

Organizația Internațională a Ziaristilor a întreprins, de asemenea, în acești ani, diferite demersuri și acțiuni în sprijinul îmbunătățirii grelelor condiții profesionale și de trai material în care sînt ținuți să trăiască ziaristii din multe țări ale lumii. Congresul al 5-lea va lua în dezbateri și va hotărî noi măsuri privind apărarea drepturilor ziaristilor.

În afară de uniunile și asociațiile de ziaristi din țările socialiste, fac parte din O.I.Z. și numeroase alte organizații sau grupuri de presă, precum și ziaristi individuali din țările A.S.E., Americii Latine sau Africii. Ultima sesiune a Comitetului Executiv al O.I.Z.-ului a avut loc anul acesta în Cuba, țară liberă, a cărei uniune de ziaristi a aderat recent la O.I.Z. Organizația Internațională a Ziaristilor va trebui să-și îndrepte în viitor toate eforturile în vederea lărgirii rîndurilor și a activității ei în Europa occidentală și în America de nord, regiuni deosebit de importante, unde își exercită principală lor influență organizațiile de presă reacționare ca, de pildă, Federația Internațională a Ziaristilor.

Congresul al 5-lea va avea de dezbătut problema unor metode și căi noi, care să ducă la colaborarea din ce în ce mai largă și la unitatea internațională a ziaristilor. Se va dezbate la Congres și se vor lua desigur hotărîri în problemele luptei pentru asigurarea libertății reale a presei. El va trebui să denunțe cu toată tăria teroarea, represiunile, dictatul monopolurilor de presă din țările capitaliste care se înverșunează să-i reducă pe ziaristi la sclavie și să convertească noțiunea de libertate a presei într-o adevărată batjocură la adresa demnității umane și profesionale a acestora. O.I.Z.-ul are înscrisă în statutele sale obligația in-

ternațională de a apăra cu fermitate principiile etice ale profesiei de ziarist, dreptul popoarelor la o informație cinstită, la adevăr, dreptul ziaristilor de a alege în locul sclaviei libertatea, de a apăra democrația reală, bunăstarea, viitorul fericit al omenirii.

În scopul apropierii și colaborării între ziaristii din lumea întreagă pe terenul devotamentului pentru pace, pentru progres și umanism, precum și în vederea dezbaterii problemelor de ordin profesional, de la Congresul al 4-lea și pînă în prezent au fost organizate și au avut loc un număr important de conferințe și întîlniri, cum au fost Reuniunea Internațională a Reporterilor organizată de Uniunea noastră la București în 1958, care s-a bucurat de un larg ecou favorabil în toate țările, Conferința redactorilor de politică externă de la Praga, Masa Rotundă în problema germană de la Varșovia, Conferința redactorilor din domeniul sportului de la Budapesta, Întîlnirea favorabilă a ziaristilor de la Berlin etc. Un loc important l-a ocupat în lupta pentru colaborarea internațională cea de a doua Întîlnire Mondială a Ziaristilor care a avut loc în 1960 la Baden (Austria) sub egida Comitetului de cooperare internațională a ziaristilor. Congresul va examina rezultatele obținute la diferitele conferințe, seminarii și va lua hotărîri privind noi întîlniri și contacte.

Ziaristii din țara noastră au luat parte la toate manifestările ziaristice internaționale și au participat în mod activ la dezbateri și la adoptarea de hotărîri favorabile colaborării și unității. Uniunea noastră a primit și a trimis în străinătate în acești ani delegații de ziaristi, ale căror contacte și a căror activitate au contribuit de asemenea la realizarea unei mai bune cunoașteri, înțelegeri și colaborări pe plan internațional. Numeroși ziaristi din R.P. Romînă, redactori, reporteri și reporteri-foto, au călătorit în străinătate stabilind, în cadrul activității lor pentru îndeplinirea sarcinilor profesionale cu care au fost trimiși, noi legături de natură să favorizeze prietenia și colaborarea între ziaristi și între popoarele lumii. În același spirit, Uniunea Ziaristilor din Republica Populară Romînă, delegația noastră care va participa la lucrările celui de al 5-lea Congres, își va da toată contribuția pentru reușita lucrărilor, pentru promovarea țelurilor cu adevărat nobile ale O.I.Z.

ANCHETA NOASTRĂ

LUPTA DINTRE NOU ȘI VECHI

NE RĂSPUNDE :

Prof. univ. Dr. C. G. DIMITRIU

— Inițiativa revistei „Presa noastră” merită o sinceră laudă — ne spune prof. univ. dr. C. G. Dimitriu.

E momentul cel mai favorabil pentru o discuție fructuoasă în legătură cu problemele dezvoltării conștiinței socialiste. Dezvoltarea multilaterală a omului nu mai reprezintă o excepție, adică un fenomen izolat, ci devine, în condițiile desăvârșirii construcției socialismului, un fenomen de masă. E foarte greu să nu observi că numai în societatea noastră omul se dezvoltă multilateral. Această dezvoltare se referă atât la activitatea practică materială cât și la cea spirituală. Devine un fapt cert lichidarea acelei stupide dezvoltări unilaterale prin care un lucrător din sectorul muncii intelectuale nu posedă nici cele mai elementare deprinderi ale muncii fizice, iar oamenii muncii fizice erau privați de binefacerile culturii, științei, sportului, adică de tot ce concură la o viață demnă, civilizată. Sînt convins că presa poate să aducă o contribuție prețioasă în lupta pentru formarea unor caractere noi, la dezvoltarea unei morale noi, socialiste, a noii atitudini față de muncă, față de bunurile obștești și îndatoririle sociale, la consolidarea relațiilor de înțelegere și colaborare între cei ce muncesc.

Pe acest om al viitorului care se dezvoltă astăzi la noi, îl am în vedere. El se bucură de cele mai largi posibilități pentru manifestarea tuturor aptitudinilor și forțelor sale creatoare, el îmbină în mod armonios dezvoltarea intelectuală cu cea fizică, buna pregătire profesională cu un larg ori-

zont cultural-artistic; cunoștințele sale variate îi permit să aibă preocupări multilaterale, să-și iubească munca.

— Vă rugăm să ne spuneți cum ar putea să contribuie presa la întărirea și generalizarea acestor trăsături ale omului nou?

— Presa reprezintă un vehicul principal prin care exemplele și ideile înaintate pătrund în mase și devin forțe materiale. Este pe deplin limpede rolul covârșitor organizatoric și educativ al presei. Ziarul vehiculează ideile și faptele pe drumul lor de la particular sau local la general. O idee, o realizare a unui colectiv sau persoană, are o durată și un ecou limitat. Dacă nu-și găsește oglindirea în coloanele presei. În acest mod ziarul ridică faptele și ideile pe o treaptă nouă, calitativ superioară, asigurându-le consacrară și răspîndirea.

Sînt caracteristice în această privință inițiativele care iau naștere în diferite colective de muncitori din țară. Munca liberă, deplin creatoare, scoate din anonimul pe omul simplu. Nu întâmplător se spune că fiecare întreprindere, fiecare loc de muncă are eroul său. Să amintesc două exemple care ilustrează elemente ale noii conștiințe care se formează precum și munca eficientă a ziarului: inițiativa pentru sprijinirea celor rămași în urmă a fost, de pildă, larg susținută în multe ziare. Cunoscutul fruntaș în producție Nicolae Militaru, de la fabrica de încălțăminte „Nicolae Bălcescu” din București, a preluat conducerea unei brigăzi rămase în urmă cu

scopul de a o aduce la nivelul realizărilor celor mai bune brigăzi. Îmi amintesc de asemenea de textiliștii uzinelor „30 Decembrie” din Arad, care au inițiat metoda de ajutorare reciprocă la locul de muncă. Ziarele au scris la vremea lor despre aceste fapte care dezvoltă adevărul că tot mai mult interesul general este privit ca propriul interes. Dar ce s-a mai întâmplat în aceste locuri în care au apărut atât de pregnant mlădițele noului? Ziaristul a rămas aici dator cu un răspuns cititorului.

Construirea socialismului și comunismului e un proces legic, obiectiv. Legile generale ale revoluției socialiste și ale construcției socialismului și comunismului acționează prin mijlocirea oamenilor înzestrați cu conștiință, voință și scopuri definite. Presei îi revine un rol important în formarea conștiinței maselor, în definirea țărilor lor, astfel încît acțiunea persoanelor izolate să fie integrată în marele proces al dezvoltării societății. Experiența și documentele partidului nostru confirmă în mod strălucit teza potrivit căreia crearea bazei tehnice materiale a socialismului și educarea omului nou constituie un proces unic. Oricare din laturile acestui proces ar rămîne în urmă frînează pe cealaltă, după cum dezvoltarea uneia netezește calea dezvoltării celeilalte. Din acest punct de vedere presa, ca modelator al conștiinței, are misiunea de a-și spori continuu rolul ei educativ, eficacitatea materialelor pe care le publică. Considerăm în această privință că pe măsură

ce avansăm pe drumul revoluției culturale, cu cât nivelul cultural al maselor crește, în aceeași măsură crește și rolul presei în educarea maselor. Căile de creștere a eficacității presei sînt numeroase. Vrem să ne oprim asupra unui singur aspect: selectarea faptelor din realitate. E clar că nu e vorba de o oglindire pasivă, generală, ci de una selectivă, de o alegere cu cea mai mare grijă a faptelor semnificative. Se poate spune că uneori această grijă pentru selecția faptelor cele mai semnificative din noianul realizărilor poporului nostru condus de partid nu e suficient de vie. Apar uneori în presa centrală și mai ales în cea locală fapte mărunte, de un interes și semnificație limitată. Deci se cuvine o grijă deosebită pentru alegerea acelor fapte, realizări, care să fie semnificative, tipice pentru etapa actuală a construcției socialismului în țara noastră. „Contemporanul” a găsit în această privință o formulă publicistică veritabilă: în pagina a doua a revistei, pe o coloană sau două, sînt consemnate concis cifre și fapte deosebit de edificatoare, care oferă, de obicei, un tablou sugestiv al succeselor oamenilor muncii pe linia ridicării nivelului lor cultural-artistic, tehnic, sugestiv și pentru modul cum își folosesc timpul liber, al setei lor pentru frumos. Iată: alături de informația că 450 de muncitori ai Uzinelor C. F. R. Grivița Roșie sînt elevi la școala medie serală, citești altele din care reiese că lunar se distribuie 3.200 de bilete pentru diferite spectacole sau că mîini îndemnatice se evidențiază nu numai în construirea locomotivelor ci și în executarea unor valoroase opere de artă. Cîteva din lucrările lăcătușului Gheorghe Lăiniceanu, de pildă, au figurat la marea expoziție a artiștilor amatori de la Berna. Repet: asemenea cifre și date, în limbajul lor concis exprimă o realitate plină de o neasemuită poezie: muncitori pe băncile școlilor, muncitori ascultînd muzica lui Ceaikovski sau replica lui Shakespeare, muncitori zămislind ei înșiși artă, muncitori organizîndu-și și folosindu-și timpul liber în mod util, rațional și civilizat.

E un exemplu doar. Cred că trebuie acordată o grijă aparte felului de a prezenta faptele, aspect cu totul hotărîtor pentru valoarea educativă a celor relatate. În limbajul ziaristic, probabil că această problemă se referă la materialul

de informații în presă. Uneori se prezintă realizări cărora li se subliniază caracterul concret în determinarea lor cantitativă prin tone, kilograme, lei economisiți etc. Mai există însă un caracter concret al acestor înfăptuiri, și acesta e mai dificil de redat, necesită un efort mai mare de documentare și elaborare dar e mai eficace. Ne gîndim la căile de pregătire ale acestor realizări, aspectul lor metodologic, la legătura dintre dezvoltarea conștiinței colectivului și realizările sale economice, culturale, științifice etc. O asemenea prezentare a faptelor ar avea un rol educativ incomparabil sporit. Deci, adîncind mai bine faptele, pătrunzînd miezul lor, subliniem mai bine caracterul lor pilduitor. Tot atît de important este și tonul potrivit în prezentarea faptelor. Ziaristul trebuie să găsească tonalitatea, să nuanțeze cu sensibilitate interpretarea faptelor, în raport cu dimensiunea lor. Un ton umflat, retoric, sau patetic pentru faptele mărunte poate avea un efect din cele mai negative, și scade în bună măsură permeabilitatea maselor la influența educativă a celor publicate.

— În calitate de profesor în învățămîntul superior, dorim să subliniați unele aspecte ale oglin-dirii în presa de tineret a muncii cultural-educative în rîndurile studenților și elevilor.

— Dacă din punct de vedere al educației studenților prin învățămîntul politic s-au obținut realizări certe, în privința muncii cultural-educative sînt o serie de aspecte care trebuie să fie reținute. În această direcție presei îi revine un rol efectiv. Activitatea culturală și artistică în rîndurile studenților e menită să le educe în-sușirile viitorilor constructori ai socialismului, să-i dezvolte pe plan artistic și moral.

Revista „Viața studentescă”, ziarul „Scînteia tineretului” ar putea veni sub acest aspect cu fapte pilduitoare. Rețin ca pozitivă inițiativa revistei „Viața studentescă” care a deschis în coloanele sale rubricile permanente: „Colocviu despre morală” și „Educația estetică în formația tînărului intelectual”. Viitoarele materiale publicate la aceste rubrici ar trebui grefate mai profund pe specificul vieții studentești. Îmi permit ca profesor să relatez acest fapt. Socot că nimeni de la „Viața studentescă” nu dorește ca unele articole ale revistei să concureze cu anumite

lecții ale catedrelor de științe sociale, care, prin însuși caracterul lor didactic, sînt uneori prea generalizatoare. Presa și în special cea studentescă trebuie să-și precizeze cu claritate noțiunea de „student fruntaș”. Studentul fruntaș popularizat în presă, care face parte din prezidiile adunărilor studentești sau semnează articole trebuie să fie un student armonios dezvoltat pe planul pregătirii profesionale, al culturii generale și concepției despre lume, pe planul activității obștești și în comportarea sa cu colegii. El este cetățeanul de mîine. Aceste aspecte nu pot fi pierdute din vedere. Atragerea studenților fruntași în activitatea cultural-artistică este o măsură indispensabilă care demonstrează studenților cu înclinații artistice sau sportive cît și celor evidențiați la învățătură că activitatea artistică, cea culturală și cea profesională se împletesc în mod armonios.

Presă nu poate pierde din vedere faptul că în activitatea cultural-artistică și sportivă, obiectivul principal nu este descoperirea talentelor deosebite, ci ridicarea în masă a nivelului preocupărilor studenților, — condiție a dezvoltării lor armonioase, multilaterale. Din acest punct de vedere se cuvine de asemenea să menționăm că în activitatea sportivă grija principală nu poate fi acordată realizărilor de performanță ci antrenării majorității studenților spre formele de masă ale culturii fizice, deosebit de importante în dezvoltarea fizică și morală a tineretului.

În încheierea interviului nostru tovarășul prof. dr. C. G. Dimitriu a ținut să adauge:

— Consider ca un fapt extrem de pozitiv preocupările unor ziare pentru evidențierea și susținerea concretă a pătrunderii frumosului în viața de toate zilele. „Estetica și viața cotidiană” — iată o temă cu surse inepuizabile pe care dezvoltarea societății noastre o așează în prim-planul activității ziaristilor. În jurnalul care a rămas după moartea Zoiei Kosmodemianskaia, printre gîndurile ei cele mai dragi sînt consemnate cuvintele marelui scriitor rus Anton Pavlovici Cehov: „Totul la om trebuie să fie minunat: și chipul, și hainele, și sufletul, și gîndurile”. O dezbatere publică, o anchetă, sau cîteva suite de articole publicate într-un ziar al tineretului ar putea pune în lumină în mod amplu acest indiscutabil adevăr care e propriu omului nou.

Rep.

DE LA UMORUL GROTESC LA UMORUL LIRIC...

NELL COBAR

Ar fi o greșeală, după părerea mea, să se caute categoria umorului în care să clasăm proza lui Sergiu Fărcășan. În general, a încerca să clasezi pe autorul cutare, undeva la litera alfabetică cutare din vastul repertoriu al umorului: grotesc, absurd, tragic, liric, hiperbolic, ironic, sarcastic etc., etc. — așa cum se încearcă în unele cronici — mi se pare o treabă zadarnică, fără utilitate. Operind asemenea clasificări, s-ar putea să te găsești în situația disperată a unuia care s-a încurcat într-un labirint săpat cu propriile sale mâini.

Spre deosebire de chimie unde unele elemente se asociază iar altele se resping în virtutea unor legi imuabile, categoriile umoristice se interpătrund cu atîta subtilitate și fac împreună casă atît de bună categoriile cele mai contradictorii, încît nici un radiolocator din lume nu le-ar mai putea repera delimitările. O simplă lectură arată că în opera lui Mark Twain, Swift, Cervantes, Dickens, Ilf și Petrov etc. — am numit scriitorii cei mai diverși și de formații intelectuale diferite — întîlnim o proză satirică umoristică care include toate categoriile de umor cunoscute și desigur și cele încă... necunoscute.

Nu cred că Sergiu Fărcășan și-a propus să imite pe maeștri atunci cînd scriind „J.B.C. TRECE CORTINA” a gonit de-a lungul și de-a latul, prin toate categoriile umoristice fără să țină seama de legile convenționale ale circulației.

De fapt toată această lungă și probabil obositoare, dacă nu chiar de-a dreptul inutilă introducere e o pledoarie în apărarea lipsei uni-

tății de stil în care Sergiu Fărcășan și-a scris cartea. Pentru că umorul lui Fărcășan merge pînă la limita grotescului și a absurdului (dacă există o limită!) cu unii, e zeflemist și sarcastic cu alții și de un cuceritor lirism cu cine-i place lui. Unitatea stilistică a întregului e asigurată însă de știința autorului — sau de arta lui, dacă vreți — de a folosi pentru ceea ce are de povestit, tonul cel mai potrivit. „J.B.C. TRECE CORTINA” este inspirată din activitatea murdară a spionilor occidentali, cu legitimație de ziaristi, care vizitîndu-ne țara în timpul Festivalului, au scris o seamă de ineptii. Înfățișîndu-ne personagiile și activitatea lor, Sergiu Fărcășan a scris așa cum desenează un caricaturist. Firește, un bun și talentat caricaturist. Pentru a-și ridiculiza subiectul, autorul îi îngroașă conturile, exagerînd, cu fantezia și dezinvoltura celui stăpîn pe meșteșugul lui. Sergiu Fărcășan îl pune uneori pe cititor în situația de a-și forța propria lui imaginație ca să poată ține pasul cu el, să intre în ritmul lui. Și cu adevărat, autorul nu are aerul că-și menajează partenerii. Adesea nu-i lasă măcar să-și tragă respirația. În compensație alteleori însă îi place să întîrzie cu ei, ca un ghid în ochii căruia orice amănunt e de o prețiozitate unică...

În orice împrejurare însă, Sergiu Fărcășan nu pierde simțul umorului. De altfel convingerea celui ce semnează aceste rînduri este că cititorul, după ce a făcut călătoria cu autorul de-a lungul celor 230 de pagini ale volumului, va deveni mai receptiv la umor, își va dezvolta propriul simț al umorului.

Autorul — și prin natura profesiei sale de ziarist — își cunoaște bine personagiile, pe ziaristii occidentali burghezi, dar care nu sînt orbi în fața realităților, ca și pe scribi — oficine de dezinformare și insanități — pentru care profesia de ziarist e și un prilej pentru adunare de date cu caracter de spionaj.

Portretizîndu-i, autorul îi conturează într-o pensulație groasă, într-o linie grotescă, dusă uneori pînă la absurd. Iată un fragment din portretul unui ziarist, spion, care se crede și... cuceritor de inimi. „...Era o creatură pîrpirie, cu un cap enorm: o fețișoară modestă strivită de o uriașă frunte bolbită și galbenă, pîrînd făcută din celuloid ca o bilă de biliard care s-a învechit prin fumul cafelelor. Joncțiunea cu corpul era asigurată printr-un gît subțire, evident transplantat de la struț... Părea că o cooperativă sanitară i-ar fi instalat niște articulații de cauciuc și de cîrpă și că, meavînd la îndemină articulații pe măsura lui, meseriașii i-ar fi pus o garnitură ceva mai largă, cum se pune uneori la robinete...”

Autorul nu mai șarjează însă atunci cînd îl descrie pe Jonathan Jones, ziaristul care fără să fie progresist este lucid și conștient de ceea ce se întîmplă în jurul lui. Poate cîndva s-a lăsat și el cumpărat, dar acum nu numai că nu mai are nici o poftă să se vindă dar... „chiar s-ar cumpăra îndărăt”. Apropiiindu-se de Jonathan Jones, autorul nu face umor pe seama lui ci... predă propria-i pană, personajului. Procedînd astfel, autorul face un lucru înțelept pentru că

J. Jones — în aproape tot ce spune — mustește de umor — un umor acid, violent, uneori tragic (ca însuși eroul).

Ziaristul Radu Călimănescu — care avea în grijă repartizarea interpretelor pe lângă grupurile de străini veniți la Festival — se bucură, pînă la un punct, de o atenție mai mult decît specială din partea autorului. Reacțiile lui sînt puse sub lupa unui ceasornicar, iar vorbele stenografiate de un stenograf excelent dar fără experiență: el notează absolut tot ce spune personajul fără să tragă cu urechea dacă într-adevăr totul merită să fie immortalizat. Dar Radu Călimănescu, după cîteva pagini, cade străpuns fără drept de apel de o săgeată trasă de Cupidon. De atunci el își pierde individualitatea și din tot ce a fost Radu Călimănescu rămîne o sărmană singerîndă rană de săgeată.

De ce eroul care debutează în carte cu atîta strălucire și importanță rămîne — pe neașteptate — doar o sărmană singerîndă rană de săgeată? Pentru că autorul, ca orice umorist, este un sentimental. Din clipa cînd a introdus-o în acțiune pe frumoasa medicinistă Doboș și-a uitat de vechile obligații. Medicinista e descrisă cu un umor liric admirabil, în plus ea însăși dispune de un umor spontan neobișnuit, de o inventivitate și exuberanță pe care probabil și autorul i-o invidiază. E capabilă — dintr-o singură răsufare — să facă o demonstrație de fantezie umoristică uluitoare (care așternută pe hirtie ține aproape toată pagina 55).

Autorul nu se dezmințe, așadar, nici o clipă și în nici o împrejurare: umorul (de la cel sarcastic, pînă la cel liric) nu l-a părăsit nici atunci cînd urăște (așa cum îi urăște pe spioni), nici atunci cînd simpatizează (așa cum se întâmplă cu alte personaje).

Firește, nu numai sinceritatea față de ce scrie și umorul cu care scrie sînt calitățile lui S. Fărcășan.

În „J.B.C. TRECE CORTINA” întîlnim multe observații inteligente. Ascultați-l ironizînd nelipsitul suris stereotip, publicitar al politicianului american: — „Nu-mi place figura dumitale (se adresează colonelul Ezra — șeful agenției de spionaj — lui J.B.C.). Pricepi? Ești prea mohorit... D-ta, ai să vii acolo ca reprezentant al unei țări libere... trebuie să fii vesel... simpatic... Adică să fii progresist, pricepi? Și zîmbitor...”

Iată și o observație... gravă a colonelului: „...Văd că începi să filozofezi! Clawhead se neliniștește: „a filozofa” era cea mai teribilă acuzare și bănuială pe care putea Ezra s-o arunce în capul cuiva”.

Admirabile, ca forță de observație, sînt paginile în care sînt descrise vizitele spionilor la o fabrică din Capitală. J.B.C. ia un interviu unei tinere strungarițe: „...sugameam de la vîrsta de zece ani la cniaburul... Clawhead dădea emoționat din cap și își nota repede: aprox. 75 cm. dispozitiv nou, oarecare progr...”

Interogatoriul care urmează — întrebările, răspunsurile unui tînăr nebărbierit dar îndrăgostit și mai ales notațiile lui J.B.C. — sînt printre paginile cele mai reușite. Poate pentru că aici forța de convingere a autorului este evidentă. Cu alt prilej, cînd a văzut o sondă romînească, unul din spionii-ziaristi se arată încîntat: „...Ca să vă spun sincer, sondele dv. sînt mai bine finisate decît cele sovietice...” Șmecheria spionului-ziarist o remarcă tînăra fată care îl însoțește. I-ar plăcea probabil, comentează ea în continuare, să vie o comisie a Wall Street-ului să facă arbitraj în lagărul socialist, iar Rockefeller să decerneze cite un steguleț roșu aceluia care a construit mai bine socialismul pe trimestrul în curs”. Iar cînd la competițiile sportive un boxer de-al nostru a învins un boxer sovietic: „Omul vostru, mi-a urlat el în obraz ținîndu-mă strîns de umeri, omul vostru l-a învins pe sovietic!” Mai departe, J.B.C., obsedat de... contraspionajul de pe urmele sale, constată cu prilejul unei plimbări că... „nimeni nu-l urmărea! Nici un agent nu se ținea de urmele sale... Perfidia extremă a regimului organiza o urmărire fără urmăritori — armă de luptă cu totul nouă...” Asemenea observații inteligente ale autorului despre mentalitatea, manevrele și „șmecheria” spionilor abundă de-a lungul paginilor.

Dezinvoltura cu care povestește autorul îi face însă unele feste. El se împotmolește citeodată într-un noian de amănunte, de descripții nesemnificative care nu contribuie în nici un caz la cursivitatea acțiunii. Face impresia uneori că se lasă condus — fără multă rezistență — de volubilitatea sa.

Alături de observațiile inteligente cu care sînt urmărite reacțiile spionilor-ziaristi, se întîlnesc și unele naivități. De pildă J.B.C. —

care, ca orice spion vede în jurul lui absolut numai spioni — prudent, bănuitor și neîncrezător pînă la ridicol, vine să culcegă informații împotriva regimului tocmai de la... portarul hotelului unde e găzduit. Și ca să-l cumpere, îi oferă portarului un salam în putrefacție, al cărui miros l-a lăsat pe portar „ca încremenit sub efectul unei groaznice arme paralizante...”

Neverosimilă pare de asemenea turbata poftă de mîncare a ziaristilor-spioni, o poftă de mîncare de om sărac scăpat într-o bucătărie. Ei inghit nesățioși castroane cu supă, cotlete, maioneze ba chiar și movișite de muștar. Ghiftuite, stomacurile lor „cîntă ca vechile cimpoaie scoțiene”. Acești ziaristi spioni, sau spioni ziaristi, pe ale căror geamantane portarii celor mai elegante hoteluri din lume lipsesc etichete multicolore, sînt de găsit mai curînd prin barurile de noapte cu nasul vîrit în cele mai scumpe și rafinate băuturi din lume, decît afundați în „castroane de supă, dovlecei umpluți și varză roșie”.

Întîlnirile lui J.B.C. cu „femeia fină”, foarte fină, care părea făcută din „țiplă” și cu „fostul”, actualmente figurant la cinematografie, sînt prinse cu un haz uneori irezistibil și întotdeauna plin de semnificații. Autorul desfășurîndu-se însă pe un spațiu nejustificat le diluează succulența. În schimb, visul lui J.B.C. — deși consumă și el multe, foarte multe pagini — rămîn — după părerea mea — capitolele în care autorul excelează. Întîmplările visului se înlănțuie aparent haotic, dar ele sînt mînuite cu mînă sigură de autor și aproape că fiecare rînd își are filcul lui.

„J.B.C. trece cortina” se citește, la reeditarea volumului, cu același interes ca acum aproape zece ani. Chiar cu un plus de interes, pentru că noua ediție cuprinde, între altele, și un capitol inedit, unul din cele mai interesante din volum: este vorba de paginile în care apare John Jones, ziaristul burghez care „nu se mai lasă cumpărat”. Reflecțiile acestuia luide și dramatice — formulate într-un stil satiric caracteristic personajului — arăd ca un fier roșu practicile ziaristilor spioni.

Volumul lui Sergiu Fărcășan se citește cu plăcere pentru că e o carte adevărată, scrisă cu sinceritate și talent, o carte originală care dezlănțuie aproape pe tot parcursul risul aprobativ al cititorului.

Pagina de tehnică a mineritului

Pagina specială „Probleme și realizări din tehnica minieră” care apare în permanentă în ziarul „STEAGUL ROȘU” din Petroșeni, a contribuit de-a lungul anilor la rezolvarea multora dintre problemele progresului tehnic în Valea Jiului, în legătură cu perfecționarea producției de cărbuni.

Anul trecut, în numărul 3 al revistei „Presa noastră”, un specialist, de profesie inginer, își spunea opiniile în legătură cu această pagină tehnică. Pagina specială de tehnica mineritului — arăta colaboratorul revistei „Presa noastră” — a contribuit la antrenarea colectivelor de mineri în rezolvarea sarcinilor economice curente, a stimulat inițiativa maselor și a grăbit procesul de pătrundere a tehnicii înaintate în minele din Valea Jiului. Se formulau în cadrul articolului și unele lipsuri ale paginii privind mai ales problema orientării ei spre nevoile imediate ale producției. O serie de teme de mare actualitate în viața Combinatului carbonifer Valea Jiului nu au fost tratate așa cum cereau necesitățile. Constatând că ziarul din Petroșeni s-a ocupat nesatisfăcător de extinderea experienței brigăzilor fruntaușe în așa fel încât toate brigăzile de mineri să-și realizeze sarcinile de plan, autorul opina că aceasta se datorește faptului că a existat o insuficiență preocupare pentru atragerea minerilor, tehnicienilor și maștrilor ca colaboratori ai paginii. Se pare că redacția ziarului din Petroșeni a privit cu mult spirit de răspundere aceste observații critice. În ultimele luni pagina specială a ziarului din Petroșeni s-a străduit să participe mai activ la rezolvarea problemelor pe care le ridică procesul de producție în minele din Valea Jiului. În acest sens, redacția ziarului „Steagul roșu” a dus o muncă cu rezultate pozitive de antrenare a minerilor fruntauși și a maștrilor — conducători nemijlociți ai procesului de producție — la întocmirea unor

pagini competente, atractive, interesante.

Să răsfoim la întâmplare câteva pagini ale ziarului. În numărul 3576, maestrul miner Gheorghe Enciu descrie un aspect din acțiunea de modernizare a unor utilaje miniere; un alt articol înfățișează la rubrica „Inovatorii — promotorii noului” un prețios aparat de mare valoare practică conceput de maestrul mecanic Acs Ludovic. O pagină întreagă (numărul 3588) prezintă lucrările primei sesiuni tehnico-științifice a maștrilor mineri din Valea Jiului. În numărul 3623 al ziarului sînt publicate la noua rubrică „Scrisori de la mineri” propunerile minerului Gheorghe Tănase privind extinderea pe scară largă a perforajului umed și a încărcării mecanice. O bună inițiativă a avut-o ziarul prin organizarea unor vizite de documentare tehnică la colectivele de muncitori de la mina metaliferă Barza Brad precum și în orașele Baia Mare și Satu Mare. Aceste vizite au drept scop popularizarea experienței minerilor din celelalte bazine miniere din țară. La redactarea paginilor speciale care înfățișau roadele acestor vizite („Steagul roșu” nr. 3647 și 3712) au contribuit, alături de ziaristii din Petroșeni, tovarășii de la redacțiile ziarelor „Muncitorul miner” din Brad, și „Pentru socialism” din Baia Mare, precum și cadre tehnice din Valea Jiului, de la Trustul minier Baia Mare etc. La Satu Mare, de pildă, brigada din Valea Jiului a vizitat uzinele „Unio” — unul din principalii furnizori de utilaje miniere din țara noastră. Vizita minerilor la prietenii lor metalurgisti este firească, dacă tinem seama că Combinatul carbonifer Valea Jiului este unul din beneficiarii de frunte ai uzinei „Unio” (numeroase produse ca: vagonete, cărucioare de transport, trolii de diverse capacități etc. cu care sînt utilizate minele Văii Jiului poartă marca „Unio”).

Fără îndoială că vizita minerilor la această mare întreprindere nu

va rămîne fără rezultat; discuțiile dintre beneficiari (mineri) și constructorii de mașini (metalurgiștii de la „Unio”) vor contribui la ridicarea nivelului calitativ tehnic al utilajelor miniere. Printre cei ce au vizitat uzina „Unio” se afla și un ziarist. El s-a întors la Petroșeni cu un articol: „Minerilor, utilaje la nivelul tehnicii mondiale” semnat de tov. Vasile Turdeanu, directorul uzinei „Unio” Satu Mare.

Susținînd lupta pentru creșterea continuă a producției de cărbune, pagina „Probleme și realizări din domeniul tehnicii miniere” a favorizat un interesant schimb de opinii pe teme de folosirea tehnicii noi, sporirii productivității muncii și scăderii prețului de cost al cărbunelui.

În a doua jumătate a lunii ianuarie 1962, în urma lucrărilor conferințelor regionale și orășenești de partid în cadrul cărora s-a subliniat faptul că o importantă rezervă pentru îndeplinirea sarcinilor ce stau în fața colectivelor de mineri din Valea Jiului o constituie ridicarea tuturor brigăzilor miniere la nivelul îndeplinirii planului, ziarul „Steagul roșu” a luat inițiativa de a deschide rubrica „Cuvîntul brigadierului miner”. În primul articol care a apărut la această rubrică, tov. Const. Purdă, miner șef de brigadă, arăta foarte clar că ajutorul tehnic concret la locul de muncă are o mare importanță pentru continua dezvoltare a producției de cărbune.

Asemenea articole, concise, combative, în care-și spun cuvîntul mineri, brigadieri și specialiști, au o mare eficacitate.

Nu e cazul să insistăm. Am dorit doar să evidențiem aceste date noi care au îmbogățit pagina de tehnică a mineritului a ziarului petroșenean. Evident, rîndurile acestea pot fi considerate ca o completare la judicioasele observații publicate în coloanele revistei „Presa noastră” sub titlul „Esențialul, orientarea spre producție”.

AL. N.

PREZENTAREA LITERATURII ÎN PAGINILE PRESEI RAIONALE

În cele ce urmează intenționăm să urmărim cum sprijină câteva ziare raionale educația comunistă a cititorilor, îndeosebi prin intermediul popularizării cărții politice și literare. Am răsfoit în acest scop numere ale ziarelor „Flamura roșie“ (Reșița), „Flacăra Sibiului“, „Steagul roșu“ (Petroșeni) și „Avântul“ (Tecuci) din ultimele luni. Spre mai deplină edificare am sondat numere de la începutul anului curent și, apoi, din lunile aprilie-mai.

Sînt publicații, cum e cazul, de pildă, cu „Flamura roșie“, care acordă aproape zilnic spațiu informațiilor cu caracter literar. Reportaje cursiv scrise, scurte articole de îndrumare întregesc o preocupare judicios orientată înspre publicarea mai cu seamă a recenziilor.

Se constată că redacția a înțeles că recenzia este forma cea mai potrivită pentru popularizarea lucrărilor literare, o formă instructivă, care stimulează înclinațiile spre lectură prin reliefarea conținutului de idei și a valorii artistice a lucrărilor recomandate. Firește că în cazul presei raionale scurtimea materialelor este o condiție determinată de condițiile grafice existente, dar această condiție reclamă punerea în valoare a tuturor resurselor recenzentului. Spiritul analitic trebuie să se îmbine cu cel sintetic, expresia accesibilă cu expresivitatea, limpezimea cu concentrarea. Analiza mesajului cărții se detașează, astfel, atractiv și mobilizator din context.

Cum spuneam, „Flamura roșie“ demonstrează practic posibilitatea

redactării unor prezentări de cărți care să îmbine sarcinile unui articol publicistic pe înțelesul tuturor cu cele ale fundamentării judecării de valoare în spiritul esteticii științifice. Bunăoară, în numărul din 20 ianuarie, ziarul a tipărit sub titlul „Note de lector“ o recenzie la romanul „Solstițiul“ de Szemler Ferenc. Autorul recenziei, din păcate anonim, realizează o bună schemă a articolului. El pleacă de la o mărturisire a autorului cărții și o confruntă cu opera literară. În același timp operația se desfășoară și pe alt plan: se confruntă adevărul istoric despre perioada tratată cu imaginea ei literară spre a desprinde concluzii motivate despre izbutirile și slăbiciunile soluțiilor epice propuse de prozator. Ce rezultă de aici? O expunere sistematică și convingătoare despre întâmplări și oameni dintr-un orașel ardelenesc în anii criminalului război antisovietic (1942-1943) și despre lupta forțelor înaintate împotriva fascismului, pentru libertate și democrație. Înțelegem, cu sprijinul recenzentului, noblețea, în condițiile nespuse de grele ale activității ilegale, a luptătorilor comuniști, conducătorii luptei patriotice. Observațiile critice sînt la rîndul lor motivate, iar unele rezerve, chiar dacă păstrează o aparență discutabilă, se integrează firesc în argumentație și îl invită pe cititor să reflecteze.

Tot un succes al redacției poate fi considerată și recenzia semnată de N. Cîmpeanu la romanul „Ca-

pitol nou“ de Willi Bredel. Metoda confruntării cu realitatea inspiratoare, raportarea la împrejurări și evenimente atestate documentar, e utilizată din nou de astă dată spre a face sensibil nu atît climatul apăsător din Germania ultimelor zile ale nazismului cît izbitorul contrast dintre un trecut sumbru și prezentul luminos al prefacerilor socialiste care au loc în Republica Democrată Germană. Aprecierile sînt judicioase, bine cumpănite, expuse clar și expresiv.

Efortul de informare la zi a cititorilor se înscrie în preocupările consecvente ale redacției. Un indiciu sigur ni se pare și faptul că într-un răstimp de 3 săptămîni (21 aprilie-12 mai) am putut citi în „Flamura roșie“ două prezentări literare la romanul „Învățătorii“ de Șerban Nedelcu și la volumul de reportaj „Victoria de la Oltina“ de Paul Anghel, ambele semnate de Sever Damșa. În plus, ziarul a inserat fragmente din cartea lui Radu Cosașu „Energii“ și o schiță originală „Prietenie“ de Mircea Șerbănescu, prozator timișorean. E limpede că „Flamura roșie“ oferă un exemplu pozitiv în ce privește prezentarea și promovarea literaturii de actualitate pe plan raional.

Comparativ, celelalte publicații despre care am pomenit la început nu pășesc deocamdată pe drumul „Flamurei roșii“. Chiar dacă inserează scurte note bibliografice, cum se mai întâmplă cu „Flacăra Sibiului“ (vezi de exemplu numărul din 10 ianuarie 1962) sau cu „Ste-

gul roșu“-Petroseni din 10 februarie a.c., aceste sumare rezumate aparțin fie editurilor, fie unor redactori convinși că se achită astfel de sarcina popularizării literaturii.

Expedierea în trei-patru fraze a înțelesului unei lucrări nu îngăduie — fie și pe scurt — o caracterizare a temei și modului în care se desfășoară acțiunea cărții. În definitiv cititorul nu așteaptă numai verdicte ci și o îndrumare, un sfat, o părere despre ceea ce exprimă conflictul și personifică eroii operei discutate. În fața acestor legitime cerințe, unele redacții se preocupă cu seriozitate de sarcina informării și educării estetice a cititorilor, altele merg pe linia „minimei rezistențe“.

Sînt situații cînd acestea din urmă nu pot invoca nici o scuză, fie ea și cea a spațiului. Dovada? Iat-o: într-un număr în care se află o pagină întreagă de „magazin“, cărții i se acordă exact douăzeci de rînduri, cam tot atîtea rînduri cît se acordă în pagină de magazin informației intitulată „Flori ce provoacă incendii“ („Steagul roșu“-Petroseni — 10 februarie a.c.). De altfel, deși în „Steagul roșu“ pagina magazin apare destul de des, n-am putut niciodată sesiza o cît de modestă preocupare față de literatură. Spre exemplu, pagina respectivă din 21 aprilie, deși are, între altele, niște „Sfaturi pentru motocicliști“ pe două coloane, nu afectează nici măcar o informație artei și literaturii.

Procedeu stîrnește nedumerire deoarece nu există nici o incompatibilitate între pagina de magazin și interesul real față de literatură.

Oare dincolo de recenzii care și acelea apar, cum am văzut, sporadic într-o serie de ziare raionale, redacțiile amintite n-ar putea publica medalioane, evocări, succinte portrete despre clasici sau interviuri cu scriitorii locali? La Sibiu, la Petroseni, Resița etc., există cercuri literare al căror aport nu trebuie de fel neglijat. Cu concursul acestor forte solicitate la momentul potrivit, întocmirea unor prezentări literare sau a recenziilor, a notelor bibliografice sau fișierelor n-ar mai însemna o dificultate. Rezultatul s-ar dovedi satisfăcător și în ce privește varietatea publicistică a ziarului, dar mai cu seamă interesant sub raportul eficienței ideologico-artistice, al răspunderii față de cerințele culturale tot mai intense ale cititorilor.

H. ZALIS

Răsfoind presa locală

ÎN TIMPUL LIBER

PAUL MARIAN

Fiecare sezon aduce oamenilor preocupări specifice de ordin cetățenesc. Vara, mai mult ca oricînd, aceste preocupări îmbracă însă forme multiple. Într-adevăr, cel mai călduros dintre anotimpuri este perioada proprie și intens folosită pentru petrecerea concediului, pentru excursii și plimbări. Temperatura ridicată a verilor noastre pune totdeauna pe prim plan astfel de probleme de sezon ca aprovizionarea cu gheață și răcoritoare, organizarea grădinilor de vară, a cinematografelor și teatrelor în aer liber etc.

Dat fiind că toate aceste chestiuni interesează un mare număr de cetățeni, este normal ca presa să le acorde atenția cuvenită orientînd pe oameni asupra celor mai nimerite posibilități de a-și petrece concediul sau timpul liber, sesizînd deficiențele care se mai manifestă pe alocuri, propunînd măsuri pentru continuă îmbunătățire a activității de servire a populației. Așa se întîmplă în fapt. În paginile celor mai multe ziare centrale și locale, preocupările de sezon sînt prezente, ocuînd, alături de problemele majore ale construcției economice și social-culturale, locul pe care îl merită.

Am răsfoit cîteva ziare regionale în scopul de a vedea în ce măsură actualele preocupări cetățenești sînt prezente în coloanele lor. Cu acest prilej am constatat bunăoară că ziarul „Drum nou“ din Brașov se ocupă organizat și cu perseverență de astfel de probleme. Sînt de citat nenumărate articole, reportaje, stiri, prin care ziarul vine în întîmpinarea dorinței cititorilor de a fi informați și în aju-

torul întreprinderilor și instituțiilor care au în seamă organizarea timpului liber al cetățenilor. Să menționăm bunăoară carnetul de reporter „Au înflorit narcisele“ care popularizează frumusețea faimoasei văi a narciselor, articolul „Instruc-tiv și plăcut“, unde se analizează activitatea cultural-sportivă din G.A.S. „Axente Sever“, reportajul „A venit vacanța mare“ etc., etc. Valoroase sînt și cele două pagini speciale „Stațiunile de odihnă vă așteaptă“ (27 mai) și „Brașovul la ora culturii“ (3 iunie) despre care ne vom ocupa mai pe larg.

Prima dintre aceste pagini tratează în forme variate — articole, reportaje, casete, fotografii, caricaturi — modul în care cele mai mari stațiuni din regiune — Predeal și Ocna Sibiului — s-au pregătit pentru sezonul de vară. De menționat că în pagină nu se consemnează numai la modul pozitiv pregătirile din stațiuni, ci se face o analiză a situației care dă prilejul la numeroase observații critice, sugestii și propuneri. Așa se întîmplă cu articolele „Aldăngiri la o gazetă de perete“, „Cele mai bune condiții“ etc. O rezervă avem de făcut doar la interviul „Un program al vieții culturale și al bucuriei“ (??) luat directorului casei de cultură din Predeal. Aprecierile deosebit de pozitive care se fac în acest material, lînsă oricărei remarci critice sînt, după părerea noastră, nu suficient de justificate de vreme ce chiar de ne acum sosesc din Predeal unele ecouri nefavorabile privind activitatea cultural-sportivă. Aflăm bunăoară, faptul că clubul de ne Cioplea cunoaște o totală lipsă de

activitate, fapt regretabil întrucât acolo se află numeroase case de odihnă și deci numeroși vizitatori. Am fi dorit, de asemenea, să aflăm poziția ziarului, într-o pagină atât de cuprinzătoare, față de inadmisibila tăgădanare a înființării la Predeal a unor unități de prestări de servicii, absolut necesare într-o stațiune.

Cît privește cealaltă pagină, „Brașovul la ora culturii“, ea se remarcă atât prin forma grafică deosebit de atrăgătoare cît și prin valoarea materialelor prezentate. Regretabil este doar faptul că din pagină lipsește importanta problemă a turismului, una din preocupările de seamă a brașovenilor în timpul liber. Această lacună este întrucîtva suplinită de spiritualul streif de caricaturi „La iarbă verde“ publicat în același număr, în pagina a 3-a. Propunîndu-și educarea oamenilor în dragostea pentru frumos și respectarea monumentelor naturii, aceste caricaturi sînt eficiente și binevenite.

În linii generale se poate aprecia că ziarul din Brașov se preocupă de oglindirea problemelor cetățenești de actualitate, lucru pe care cititorii săi îl apreciază cu certitudine. Numărul relativ mic de ziare pe care le-am analizat, nu ne-a permis să întîlnim și oglin-

direa unor astfel de probleme cum sînt aprovizionarea populației cu articole de sezon, organizarea grădinilor de vară, parcurilor și strandurilor, transportul spre locurile de agrement și altele. Nu ne îndoiim însă că și aceste probleme vor fi tratate în paginile ziarului.

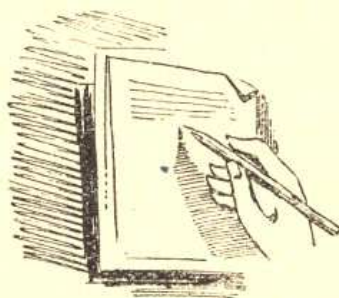
În regiunea Mureș Autonomă Maghiară se află unele dintre cele mai frumoase stațiuni de odihnă și tratament din țară: Sovata, Borsec, Tușnad, Lacul Roșu etc. Am căutat în ziarul regional „Steaua roșie“ amănunte despre organizarea concediilor în actualul sezon în aceste stațiuni. Din păcate nu le-am găsit (cu excepția unei știri de zece rînduri privind unele amenajări la Lacul Roșu). Este regretabil și cu siguranță că lipsa sprijinului pe care ziarul regional îl putea aduce în acest domeniu va fi resimțită.

De altfel, în general, problemele „de sezon“ nu prea sînt prezente în paginile ziarului „Steaua roșie“. Articolul „La sfîrșit de săptămînă“ privind turneele colectivului de teatru de la C.I.L. Gălăuțaș, articolul interesant al tov. I. Aricean, secretar al comitetului regional U.T.M., intitulat „Ne pregătim pentru vacanța pionierilor și școlariilor“, o fotografie de pe litoral, cam

asta e tot ce am găsit în ziar în timp de două săptămîni. Credem că e puțin.

După cum considerăm că este inexplicabil faptul că și ziarul „Secera și ciocanul“ din Pitești ignorează cu totul astfel de probleme. Nu e vorba numai de stațiunile de pe Valea Oltului — Olănești, Căciulata, Călimănești — absente complet din ziar — ci de variata gamă de probleme legate de organizarea unor după amieze și duminici interesante și educative. Un singur articol poate fi consemnat în această privință: cel din 2 iunie, intitulat „Sărbătoarea primăverii, a cîntecului, dansului și portului popular“.

Se desprinde din sumarele observații făcute faptul că nu toate ziarele noastre dau însemnătatea cuvenită unor probleme care preocupă totuși pe mulți oameni și care își au importanța lor în acțiunea de educare cetățenească și de satisfacere a unor nevoi materiale și culturale. Experiența celor mai multe ziare centrale, a ziarului „Drum nou“ și a altor ziare regionale care se ocupă consecvent de astfel de chestiuni cetățenești ar merita, credem, o atenție mai mare din partea acelor cotidiene care mai neglijează încă aceste probleme.



Reporterul Ionathan

VASILE GAFTONE

Redactor la ziarul „Pentru socialism“-Maramureș

Era în vremea culesului fructelor din toamna trecută. Într-o dimineață limpede, la redacția „Viața liberă“ din Sighet a apărut un „ziarist“ cu nume curios, recomandându-se:

— Reporterul Ionathan.

În dimineața aceea de toamnă, la masa rotundă, avea loc o consfătuire organizată de redacție cu toți brigadierii pomicoli din gospodăriile colective și gospodăria de stat (azi stațiune experimentală zootehnică), cu inginerii și tehnicienii care se ocupă de cercetarea științifică în pomicultura raionului.

Din discuțiile purtate la această consfătuire, reporterul Ionathan, prieten fidel al concretului, și-a notat: în anul 1961 în raion au fost plantați 34.250 de pomi fructiferi. 95 la sută din aceștia, ținându-se seama de indicațiile date de Congresul al III-lea al P.M.R., au fost meri. Colectiviștii din Remeți de pe 170 ha livezi pe rod au realizat un venit de 300.000 lei. În cadrul Stațiunii experimentale din Sighet există un lot de 20 ha, creat în scopul reducerii periodicității de rodire a pomilor. În anul trecut, de pe acest lot s-a obținut o producție medie de fructe de 190 kg. Fiecare kilogram de fructe

a fost realizat cu un preț de cost de 0,57 lei față de 1,40 lei planificat.

Privind aceste cifre, aduse în discuție de vorbitori, reporterul Ionathan s-a bucurat nespus de mult. Todor Todovciuc, brigadier pomicol la gospodăria colectivă din Remeți, curios din fire, a întrebat:

— Care este scopul popasului dumneavoastră în livezile maramureșene?

— În primul rind, a răspuns reporterul Ionathan, vă voi ajuta la extinderea livezilor de tip socialist. Cunosc că în primăvara și toamna anului 1962 se vor planta încă 46.220 de pomi. Golurile din livezile existente vor fi completate cu 9.500 de pomi. În al doilea rind voi da sfaturi și voi insista să reducem periodicitatea de rodire prin îngrășarea suplimentară a pomilor, tăieri de reintinerire, fructificare și formare a coroanei, iar în al treilea rind să combatem dăunătorii pomilor fructiferi.

În zilele următoare, reporterul Ionathan și-a luat „delegația de ziarist“ și a pornit pe teren. A făcut un popas la lotul experimental al Stațiunii experimentale din Sighet. S-a plimbat prin livadă cu Gavrilă Popan, un pomicultor pri-

ceput, a cerut explicații. Gavrilă Popan i-a destăinuit lui Ionathan că prin aplicarea unor măsuri agrotehnice complexe, pomicultorii de aici luptă împotriva periodicității de rodire și pentru obținerea unor fructe de calitate superioară. Care este rezultatul? Producția de fructe s-a dublat în urma măsurilor agrotehnice aplicate. Toate merele au fost apte pentru export. Pe adresa stațiunii experimentale sosise o scrisoare care a adus vestea că merele prezentate de sigheteni la Expoziția internațională de la Erfurt din 1961 au primit o medalie de aur, una de argint și una de bronz. Medalia de aur a fost acordată merelor Ionathan.

Entuziasmat de această veste plăcută, reporterul Ionathan și-a notat rețeta folosită pe lotul experimental de către pomicultori pentru a o populariza prin ziar.

În drumurile sale prin raion, reporterul Ionathan s-a oprit și la Săpînța. Era în perioada plantărilor. Cum se desfășura această lucrare la Săpînța? Nemulțumit de modul cum a fost organizată munca la plantări, Ionathan s-a întors la redacție și a scris o însemnare critică: „De ce întârziți?“ Eficacitatea? Organele în drept au



desen din ziarul „Viața liberă”

SĂ NU FII zgîrcit cu pomul

luat măsuri corespunzătoare și plantările s-au terminat la vreme.

Jonathan era mereu prezent în mijlocul pomicultorilor. La Re-meți brigadierului pomicol Todor Todovciuc i-a spus:

— Azi v-am trimis o scrisoare la redacție. N-am știut că o să ne vizitați...

— Nu-i nici un bai. O s-o gă-sesc la reîntarcere.

— Sfatul dumneavoastră despre înlăturarea rapănului a îmbărbătat colectivității în lupta pe care o duc împotriva acestui dușman al pomilor...

În această primăvară, colectivității au trimis pe adresa redacției multe scrisori. Aceștia îi cereau reporteurului Jonathan sfaturi pomicole. Dorința lor a fost îndeplinită. În câteva numere de ziar, la rubrica „Reporterul Jonathan vă sfătuiește” au apărut prețioase indicații științifice despre îngrășarea pomilor, combaterea dăunătorilor, aplicarea tăierilor de fructificare.

Prezența lui Jonathan s-a simțit pregnant în munca pomicultorilor din raion. Colectiviștii îl așteaptă cu multă nerăbdare să descindă printre ei, îi caută sfaturile publicate în ziar și-i citească însemnările și reportajele scrise.

Prin rubrica „Reporterul Jonathan” redacția ziarului „Viața liberă” din Sighet militează pentru înfăptuirea mărețelor sarcini ce stau în fața pomicultorilor din raion. În lumina documentelor Sesiunii extraordinare a Marii Adunări Naționale, a prevederilor Raportului tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej expus în fața sesiunii, și în raionul Sighet se duce o muncă susținută pentru extinderea speciilor celor mai valoroase, pentru plantarea pomilor pe terenuri în pantă, folosirea intervalelor dintre rândurile de pomi pentru culturi furajere și alimentare.

Sarcinile ce revin pomicultorilor din raion sînt mobilizatoare. Ele au fost dezbătute și în cadrul se-

siunii sfatului popular raional, care a avut loc recent. În toamna acestui an livezile sighetene se vor extinde pe încă 220 de hectare. Se vor planta circa 22.000 de pomi fructiferi. Vorbitorii la sesiune — deputați, membri ai consiliului agricol raional, colectivști fruntași, cu o bogată experiență în pomicultură — au arătat că în raion se vor defrișa de arbuști peste 300 de hectare, plantațiile se vor face în pantă, încă din vară se va executa pichetatul, ca munca la plantările din toamnă să se desfășoare în bune condiții. De asemenea ei și-au exprimat convingerea și hotărîrea de a munci în așa fel ca producția de fructe să crească simțitor, să reducă periodicitatea de rodire, să dea numai fructe de calitate superioară.

Reporterul Jonathan era de față, la sesiune. Întorcîndu-se la redacție și-a alcătuit un cuprinzător plan în care sînt prevăzute numeroase materiale despre munca plină de răspundere a pomicultorilor pentru obținerea unor producții sporite de fructe de calitate superioară, sfaturi pomicole, pentru generalizarea experienței bogate, valoroase a pomicultorilor sigheteni în extinderea livezilor de tip socialist.

Inițiativa ziaristilor de la ziarul raional din Sighet este prețioasă și eficientă. Este necesar însă ca secretariatul de redacție să găsească un loc permanent materialelor scrise de Jonathan, ca cititorii, atunci cînd iau ziarul să-l citească, să nu-l mai caute pe Jonathan și în alte pagini. S-au publicat cîteva desene bune. Desenele, caricaturile, însoțind mai des reportajele, notele, însemnările, raidurile anchetă, ar „prinde” mai bine în masa cititorilor, a pomicultorilor mai cu seamă.

Reporterul Jonathan se află acum pe teren, printre pomicultori. La toamnă el își va face bilanțul muncii gazetărești și totodată, alături de pomicultori se va bucura că munca sa a fructificat, a dat roade bogate.

Unele aspecte

DIN MUNCA PRESEI DE PROPAGANDĂ COMERCIALĂ



I. VOLEDI

Şeful sectorului publicații periodice
din Direcția de Propagandă
a Camerei de Comerț a R.P.R.

În țara noastră presa de comerț exterior este centralizată în cadrul Direcției de Propagandă din Camera de Comerț a R.P.R. Prin publicațiile și tipărițile editate, prin articolele și materialul de publicitate pe care-l difuzează în presa de specialitate și de informație generală din străinătate, această Direcție contribuie la realizarea sarcinilor trasate de Congresul al III-lea al P.M.R. potrivit cărora până la sfârșitul planului de șase ani volumul comerțului exterior se va dubla față de anul 1959.

Principalele publicații cu caracter periodic pe care le editează Direcția de Propagandă din Camera de Comerț sînt „Buletinul de Informații” lunar și revista „Comerțul Exterior Român” cu apariție trimestrială, ambele tipărite în limbile franceză, germană, engleză, rusă și spaniolă.

În cei șapte ani de apariție regulată „Buletinul de Informații” s-a făcut cunoscut în rîndurile cititorilor de peste hotare prin ținuta sa sobră, prin seriozitatea informației, prin varietatea materialului

— interviuri, reportaje, cronici economice, știri etc. Revista mai publică un bogat material publicitar — reclame și inserții ale întreprinderilor de comerț exterior. Principalele surse de informare ale colectivului de redactori ai acestei publicații sînt întreprinderile de comerț exterior, direcțiile de relații și de export din cadrul Ministerului Comerțului, ministerele și întreprinderile producătoare din țară.

Folosind cu pricepere și competență sursele de informare, urmărind cu perseverență utilizarea unor forme gazetărești cît mai variate, colectivul redacțional al Buletinului lunar de informații reușește să se achite într-o bună măsură de sarcinile ce-i revin.

Scrisorile primite de întreprinderile de comerț exterior prin care firme sau oameni de afaceri din cele mai îndepărtate colțuri ale lumii, referindu-se la materiale apărute în revistă, solicită oferte sau informații suplimentare asupra unor produse, confirmă eficiența propagandei susținută prin Buletinul de Informații.

Acest lucru este valabil de altfel și pentru revista „Comerțul Exterior Român“ de care ne ocupăm mai jos.

Cu toate aceste succese, experiența celor 7 ani de apariție a scos la iveală o serie de lipsuri ale Buletinului care nu pot fi trecute cu vederea. Șablonul — carență și carie stilistică — nu ocolește nici redacția Buletinului; sursele de informare nu sînt totdeauna suficient folosite, orientarea în probleme adeseori este superficială și nu totdeauna ochiul gazetarului este dublat de ochiul economistului.

Începînd cu primele numere ale anului 1962, în urma unei analize s-a trecut la îmbunătățirea publicației. S-au introdus o serie de rubrici variate și atractive (*La ordinea zilei*, *Interviul nostru*, *Pe harta lumii*, *Varia* etc.), s-a îmbunătățit calitatea hîrtiei și a graficii, materialul ilustrativ (fotografii, vignete) este mai bogat și mai la obiect.

O publicație cu pondere importantă în domeniul propagandei comerciale peste hotare este revista „Comerțul Exterior Român“. Profilul său este cel al unei publicații economico-comerciale, tratînd în paginile sale — 64 la număr — problemele majore ale economiei și comerțului exterior român.

Materialul redacțional — articole și studii — unele semnate de personalități din viața politică, culturală, științifică, a țării noastre — miniștri, academicieni, scriitori — se îmbină în chip armonios cu rezolvarea grafică și publicitară, sarcină încredințată unor artiști ai plasticeii noastre.

Folosind aceleași surse de informare ca și „Buletinul de Informații“ lunar și în plus un vast material documentar ținut la dispoziție de către Biblioteca Camerei de Comerț, colectivul redacțional a reușit totodată să atragă un larg cerc de colaboratori a căror semnătură imprimă autoritate materialelor publicate. Desigur, avînd în vedere specificul acestor publicații, munca cu colaboratorii este destul de dificilă și nu totdeauna dă rezultatele dorite. În această privință colectivul de redacție al revistei are încă multe de făcut, mai ales în ce privește întocmirea unor tematici orientative amănunțite și a creării unui portofoliu care să permită înlocuirea pe parcurs a materialelor insuficient finisate sau neizbutite. În ce privește grafica, dacă lupta împotriva formalismului și manierismului decadent este susținută cu suficientă combativitate, nu la fel de combativă se manifestă atitudinea redacției față de unele platitudini grafice ce se strecoară adeseori în revistă. Ca și în cazul Buletinului de informații și pentru această revistă a fost inițiat un plan de măsuri pentru îmbunătățirea ei, plan care a început să fie tradus în viață începînd cu primul număr din acest an.

Printre măsurile de îmbunătățire luate este cazul să amintim: stabilirea unui profil precis al revistei care pînă nu de mult oscila între o revistă magazin și o revistă cu caracter economic, realizarea unei grafici unitare, sobre, corespunzătoare conținutului, adoptarea unei cromatice simple, neîncărcate. Eliminînd policromiile, în general slab realizate din punct de vedere tehnic — tipografic, redacția a reușit să reducă prețul de cost al publicației fără ca prin aceasta să influențeze negativ asupra calității.

O măsură binevenită a fost și modificarea formatului, în trecut înestetic și incomod. Desigur o serie de deficiențe mai persistă încă. Materialul redacțional nu este încă egal realizat, titlurile nu sînt suficient de sugestive și gazetărești, grafica publicitară nu este întotdeauna susținută și de un text comercial corespunzător, eficient, fotografia nu este întotdeauna de calitate. Lichidînd cu aceste lipsuri, revista „Comerțul Exterior Român“ își va întări prestigiul în rîndurile cititorilor, sprijinind astfel cu mai multă eficiență comerțul nostru exterior.

Pe lîngă cele două publicații de care am vorbit mai sus, s-a luat inițiativa de a se edita o serie de reviste pe grupe de produse, ceea ce permite o specializare și adîncire a propagandei comerciale, precum și inițiativa tipăririi unor ziare „ediții speciale“ destinate susținerii propagandei la tîrgurile internaționale (vezi ediția specială Leipzig, Göteborg etc.).

★

În încheiere am dori să spunem cîteva lucruri despre rolul presei de comerț exterior în propaganda internă și despre necesitatea unei colaborări mai trainice între această presă și redacțiile ziarelor noastre centrale și locale. Este știut că succesele produselor noastre pe piețele străine — și în primul rînd al mașinilor și utilajelor — se datoresc calităților tehnologice ale acestora, performanțelor tehnice pe care le realizează. Tractoarele UTOS, instalațiile de foraj 4 LD și 2 DH, strungurile românești concurează cu succes produsele similare străine fabricate la cel mai înalt nivel tehnic. Problema stimulării unei producții interne și de export de o calitate superioară, grija pentru finisaj și pentru o prezentare cît mai aspectuoasă a mărfurilor a constituit obiectul unor raiduri-anchetă organizate de Direcția de Propagandă din Camera de Comerț în colaborare cu ziarele regionale din Brașov, Cluj, Oradea etc. Rezultatele acestor raiduri au fost din cele mai eficiente, o serie de lipsuri și deficiențe fiind lichidate, în urma prelucrării materialelor apărute, de către colectivele întreprinderilor vizate. Din păcate, practica acestor raiduri a fost quasi-abandonată. Ne exprimăm totuși nădejdea că ele vor fi reluate căci problema calității produselor prezintă o importanță deosebită atît în producția internă cît și în producția de export. O altă problemă este aceea a popularizării succeselor noastre de peste hotare. Creșterea prestigiului țării noastre pe plan comercial internațional, faima de care se bucură în cele mai îndepărtate țări de pe glob produsele cu inscripția „fabricat în R.P.R.“ umplu de mîndrie pe oamenii muncii din patria noastră și în primul rînd pe cei care au lucrat direct la realizarea acestor produse. Cunoașterea a cît mai multe amănunte din — ca să spunem așa — viața și comportarea produselor noastre în călătoriile lor peste mări și țări, aprecierile cu care sînt întîmpinate ca și de altfel o serie de alte lucruri interesante din activitatea de comerț exterior a țării ar putea contribui la stimularea sentimentului patriotic al marelor largi de oameni ai muncii angajați în marea bătălie pentru produse mai multe și mai bune, în marea bătălie pentru desăvîrșirea socialismului în patria noastră.



O CARTE INTERESANTĂ

Ziua de 12 aprilie a devenit ziua cosmonauticii sovietice, în cinstea măreței înlăptuirii a lui Iuri Gagarin, din 12 aprilie 1961, cind omul a reușit să se descătușeze de pămînt și să se a-vînte în cosmos.

Cređ că nu a fost om, indiferent de naționalitate sau concepții, care în acea zi istorică să nu fi dorit să afle amănunte despre marea victorie pe care omul o cucerea asupra naturii. Răspunzînd parcă acestei dorințe fi-rești, doi publiciști, Wilfred Burchett și Anthony Purdy, și-au propus, în-dată după zborul primului om în cos-mos, să culegă materialul documen-tar necesar și să scrie o carte despre zborul lui Iuri Gagarin. După propria lor mărturisire, cei doi publiciști aus-tralieni au parcurs mii de kilometri de-a lungul și de-a latul Uniunii So-vietice, vizitînd laboratoare, observa-toare astronomice, stațiuni experimen-tale, universități și mari uzine. Au luat interviuri multor oameni de știință și cercetători ai cosmosului, au stat în-delung de vorbă cu Gagarin, au citit mii de pagini de specialitate. Cartea lor a apărut nu de mult la Londra sub titlul: „Cosmonautul Iuri Gagarin, primul om în spațiu“.

Cartea este captivantă prin simpla prezentare faptică a programului cos-mic al Uniunii Sovietice și a realizărilor obținute. Sobru, dînd importanța cuve-nită faptelor constatate în lunga lor călătorie, cei doi autori înfățișează as-pecte sugestive din munca științifică care se deslășoară în Uniunea Sovie-tică în vederea cuceririi pe mai de-parte a spațiului cosmic. Pe drept cu-vînt, autorii subliniază ideea că zbo-rul cosmic al lui Gagarin a încununat mii și sute de mii de acțiuni mai mici, realizate cu o formidabilă precizie de un corp de oameni de știință și ingi-neri deosebit de înzestrați. „Acest corp de învățați sovietici — afirmă autorii — e strîns unit, deși e despărțit prin diferitele domenii specifice de cercetare. Ei nu sînt grupați ca în Occident sub diferite conduceri: a forțelor armate, navale, aeriene sau civile; ei nu sînt nici contractanți comerciali cu interese contradictorii.“

Nu este de mirare că pasiunea și devotamentul acestor oameni, sprijii-

niți în mod necondiționat de partidul și guvernul Uniunii Sovietice, au putut da lui Iuri Gagarin sentimentul că zborul nu a fost făcut de „el“ ci de „noi“, că zborul nu este „al lui“, ci „al nostru“. „Este greu de explicat, dar în tot timpul zborului am simțit cu adevărat că toată țara este alături de mine“, a declarat Gagarin în interviul acordat lui Wilfred Burchett și Antho-ny Purdy. În contrast, menționează au-torii, este caracteristic pentru psiholo-gia Occidentului că oamenii de știință din America i-au recomandat lui Shep-hard să țină legătura în timpul zbo-rului cu un singur om, cu un prieten, ca să se simtă sprijinit moralmente și să nu se piardă. Pregătindu-se de zbo-rul cosmic, cu cîteva minute înainte de lansare, Gagarin cînta: „Viață, te iubesc“, iar de pe orbită el a vorbit „cu tot felul de oameni, nu cu unul sau doi. Era bine așa. Nu m-am sim-țit de loc singur“...

Numai condeiul unor încercați ga-zetari a putut face ca datele precise, științifice într-un cuvînt, de care cuce-rirea cosmosului este în mod inevitabil legată, să devină reportaj palpitant. Cele „108 minute“ de zbor sînt ur-mărite de cititori cu un mare interes. Este momentul cel mai dramatic al căr-ții: relatarea detaliată și extrem de minuțioasă a fiecărei mișcări și a fie-cărei reacții a pilotului cosmic în cele cinci etape ale zborului pe orbită. Cu-vintele rostite de cosmonaut în cele „108 minute“ capătă semnificații de-osebite, întreaga sa făptură pare încăr-cată de misterul pe care tocmai este pe cale de a-l rupe...

Zborul cosmic a fost înfăptuit. Este doar un prim pas în cucerirea cosmo-sului — ne spun autorii cărții. „În tim-pul războiului, o cetate era considerată cucerită numai cînd infanteria intra în ea. Spațiul cosmic va fi cucerit, cînd omul va pune piciorul în el.“ — a de-clarat academicianul Feodorov. Cartea scrisă de W. Burchett și A. Purdy lasă să se întrevadă perspectivele viitorului cînd omul va cuceri luna, planeta Mar-te sau Venus. Oamenii de știință lu-crează. Știința se îmbină cu visul, vi-sul devine știință, realitate...

GABRIELA GEROTA

PAGINI DESPRE „PRAVDA“



Dacă s-ar obișnui ca fiecare număr al unei reviste să poarte un motto, atunci numărului 5 al revistei „Sovietskaia peciati“ i s-ar potrivi cuvintele scrise de ziaristul leton I. Ivert într-un articol din acest număr: „Ziarele, ca și oamenii, au o vîrstă, o biografie, dacă se poate spune așa. Se întîmplă ca un ziar să aibă mulți ani, dar viața lui s-a scurs atît de liniștită și netulburată încît n-are ce-și aminti. Dar sînt ziare care au chemat la lupte vitejești, care au condus la mari victorii“.

Aniversarea celor 50 de ani de existență glorioasă a „Pravdei“ leniniste, ziarul cel mai popular și cu cel mai mare tiraj din lume, a prilejuit și revistei „Sovietskaia peciati“ —

evocarea drumului de lupte și victorii parcurs de stegarul presei sovietice.

De aceea, articolul de fond al numărului de care vorbim se și intitulează „Stegarul“. Articolul prezintă meritele „Pravdei“ atît față de poporul sovietic cît și față de presa sovietică pentru care ziarul constituie un model și un exemplu. Se arată aici că „Pravda“ s-a folosit de exemplul și experiența glorioșilor ei predecesori „Neue Rheinische Zeitung“ redactată de Karl Marx și Friedrich Engels, „Iskra“ leninistă și celelalte ziare bolșevice care au apărut pînă la „Pravda“.

„Aceste ziare, se spune mai departe, au acționat în diverse condiții istorice, dar în activitatea lor a existat în permanență ca factor comun amestecul

activ în viață. Parafrazînd cunoscuta expresie a lui Marx, se poate spune: înainte, ziaristii nu făceau decît să explice lumea într-un fel sau altul, dar chestiunea constă în a o schimba. Ziaristii marxisti caută să schimbe lumea cu arma cuvîntului partinic, să desăvîrșească viața popoarelor astfel ca toate bunurile materiale și spirituale să ajungă din belșug la omul muncii“.

Ziaristii „Pravdei“ și mai tîrziu ziaristii întregii presei sovietice au acționat și acționează pe această cale. Dar „Pravda“ este în același timp și purtătoarea în mase a făcliei aprinse de partid, a făcliei care luminează drumul poporului — făuritor al istoriei.

Istoria „Pravdei“ este de fapt istoria revoluției

socialiste, istoria luptei poporului contra intervenției străine, a luptei pentru construirea socialismului, a luptei împotriva invaziei hitleriste, a luptei pentru construirea comunismului. În articol sînt trecute în revistă aceste etape. Rezultatele participării „Pravdei“ și a întregii presei sovietice la aceste lupte sînt foarte bine scoase în evidență de cuvintele lui Maxim Gorki citate în articol: „Cu o iuțeală uimitoare cresc forțele creatoare ale țării. O astfel de organizare a energiei revoluționare, civilizate de muncă, o astfel de activitate a presei noastre de partid sînt rezultatul eforturilor „Pravdei“. Nu cunosc o laudă mai mare, mai bună pentru dînsa“.

În continuare, articolul se ocupă de dezvoltarea presei sovietice, de legăturile ei strânse cu masele. Articolul subliniază, de asemenea, că în perioada dintre Congresele al XX-lea și al XXII-lea ale P.C.U.S., tirajul presei sovietice a crescut simțitor.

O completare amplă la cele spuse în articolul de fond o aduce articolul lui Al. Romanov, intitulat „Pravda” — ziar al oamenilor muncii“.

Autorul apreciază „Pravda” ca ziar, drept „cel mai amplu fenomen în ziaristica mondială din ultima jumătate de secol”. Vorbind despre caracterul muncitoresc al „Pravdei”, autorul relevă începuturile existenței ziarului:

„Pravda” era un ziar muncitoresc prin orientarea sa: acesta era un ziar propriu, marxist, vrăjmaș șovăielilor liberale, un ziar muncitoresc în faptă, care apăra zi de zi interesele clasei sale.

El era un ziar muncitoresc prin conținutul său: în câmpul său vizual se aflau în permanență omul muncii, viața lui grea, lupta lui eroică, autorii ziarului erau muncitorii înșiși.

„Pravda” era un ziar muncitoresc prin cercul său de cititori: cititorii lui erau oameni ai muncii, masa muncitorească.

În sfârșit, era un ziar muncitoresc prin sprijinul pe care i-l acordau muncitorii.

Trei articole din revistă relevă rolul pe care l-a jucat și îl joacă „Pravda” ca model pentru restul presei sovietice. Redactorii ziarului „Leningradskaja Pravda” citează, printre altele, învățămintele căpătate din studierea modului în care „Pravda” lupta în paginile sale pentru eficiența muncii politice de partid și educative. Autorii scriu: Într-adevăr, oare este chiar

atît de important cite conferințe și discuții au fost organizate în timp de o lună într-o uzină sau într-o instituție, cite gazete de perete și afișe „fulger” au fost făcute? Nu aceasta este esențialul. Ci rezultatul; ce efect au avut aceste conferințe sau afișe „fulger”, cu cît mai bine au început oamenii să aprecieze locul lor în viață? Oare întotdeauna ajunge încercătura noastră agitatorică, propagandistică, pînă la conștiința oamenilor?

Aceste întrebări ziaristicii sovietice au învățat de la „Pravda” să și le pună. Și nu numai ziaristicii sovietice. Eficiența propagandei concepției noi despre viață, popularizarea înaltelor idealuri comuniste este o preocupare permanentă și pentru presa noastră.

Un ziarist sovietic a spus: „Dacă vrei să scrii bine citește în fiecare zi „Pravda”. Se înțelege că nu e vorba numai de calitățile literare ale materialelor din „Pravda”. Și în țara noastră „Pravda” este urmărită de numeroși ziaristi. Pe unii din autorii ziarului îi cunoaștem; sînt nume cu care ne întîlnim poate foarte des. Dar numele multora din creatorii ziarului nu le întîlnim în paginile sale. Reportajul lui I. Makarenko „O zi obișnuită” ne introduce în familia numeroasă a redactorilor „Pravdei”, în atmosfera trepidantă din redacție. Una din frazele reporterului caracterizează foarte bine pe gazetarii acestui mare cotidian, rolul lor în viață:

„Cine a spus, se întreabă I. Makarenko, că arma ziaristului este pama, cerneala și hîrtia? Nu, acestea sînt armele conștientului. Armele ziaristului de partid sînt ideile partidului, gîndurile partidului, cuvîntul partidului! Toate celelalte sînt doar accesorii.”

Aș vrea să mă opresc o clipă asupra unui interesant grupaj de scurte

povestiri aparținînd lui Boris Polevoi și publicate în acest număr al revistei sub titlul „Pravda „Pravdei” („Adevărul „Adevărului”).

Cunoscutul scriitor și mult timp redactor al „Pravdei” a reținut în carnetul său episoade emoționante care arată cît de prețuit este principalul ziar al partidului, dar și ce mare răspundere revine ziaristului comunist în general. Majoritatea povestirilor se referă la anii războiului. Printre ele se amintește împlinirea petrecută în satul Orehovka în timpul ocupației germane. Colhoznică Ekaterina Jarinova a găsit pe zăpadă un ziar. Era numărul din 8 noiembrie 1941 al „Pravdei”. În perioada cînd a fost găsit ziarul, propaganda hitleristă susținea că Moscova și Leningradul au fost ocupate și că Armata Roșie se retrăgea spre Ural. Or, ziarul publica fotografii și reportaje de la parada din 7 Noiembrie care a avut loc în Piața Roșie din Moscova. Pentru a vedea și a citi acest număr de ziar, oamenii veneau de la mari depărțări. Colhoznică respectivă a fost arestată și schingiuită, dar n-a spus de unde are ziarul și unde l-a ascuns. Casa ei a fost arsă. Fiica ei a găsit însă ziarul în ascunzătoare din grădina și „Pravda” a început din nou să circule prin mîinile oamenilor și să le potolească amărăciunea. Povestind această împlinire autorului, un partizan din satul Orehovka spunea că în jurul acestui ziar s-au țesut pînă și legende. Se spunea că cîcă nemții l-au pus pe foc dar n-a ars. L-au aruncat în apă și nu s-a înecat. Deschidea oamenilor ochii. De aceea se și numește el „Pravda” („Adevărul”).

Oricît ar fi de tentant, din lipsă de spațiu este imposibil să reproducem aici și celelalte povestiri, care, fiecare în parte, își au farmecul ei.

Alte două articole scrise de D. Zaslavski și de Boris Efimov vin să întregesc tabloul celor 50 de ani de existență ai „Pravdei” prin amintirile personale despre colegi și împrejurări.

În articolul său „Garda”, D. Zaslavski revie chipul neobositei activiste Maria Ilinicina Ulianova, sora lui V. I. Lenin, al cunoscutului scriitor și ziarist Demian Bednii și al altor gazetari care au muncit ani în șir la acest minunat ziar comunist.

Boris Efimov evocă anii uceniciei, clipele de neuitat cînd a adus la redacție primele sale caricaturi și emoția primei felicitări, echivalentă cu consacrarea, din partea vestitului caricaturist Viktor Nikolaevici Deni.

O contribuție însemnată la cunoașterea drumului parcurs de „Pravda” o aduc articolele lui V. Sevelev și B. Kotelnikov. În articolul lui V. Sevelev intitulat sugestiv „Și foșnetul paginilor, ca freamătul flamurilor...” autorul se ocupă de munca eroică a ziaristilor de la „Pravda” în primii zece ani ai puterii sovietice. Celălalt articol intitulat „Pe drumul spre azi” redă evenimentele din anii următori, pînă în prezent. După aceste materiale se vede foarte bine că istoria „Pravdei” este o parte integrantă a istoriei P.C.U.S. și a puterii sovietice, a poporului marii Uniuni.

Autorii enumeră acțiunile mai importante ale „Pravdei” ca propagandist, agitator și organizator colectiv. Pentru a nu aminti decît una din aceste acțiuni, din multe altele enumerate, ne vom referi la lupta dusă de „Pravda” împotriva birocratismului. La 15 martie 1928, ziarul a publicat articolul de fond intitulat: „Front larg împotriva birocratismului” în care se spunea: „Birocratismul și incultura, iată doi dușmani ai construcției socialiste strîns legați

între ei... Birocratismul își are rădăcinile în lipsa de cultură, lipsa de cultură nu ne lasă să nimicim pînă la capăt birocratismul". Din acel moment „Pravda” a început să publice o pagină întreagă consacrată activității „Inspectiei muncitorești-tărănești” creată din inițiativa lui V. I. Lenin. Prima pagină de acest fel purta titlul „Sub controlul masei”.

În acest număr al revistei, numeroși oameni sovietici, vechi activiști de partid, artiști, oameni

de știință își deapănă amintirile lor despre „Pravda”. Luată fiecare în parte, amintirile se referă la momentele din viața autorilor în care ei au simțit sprijinul ziarului. Artistul poporului al R.S.F.S.R., B. Smirnov, laureat al Premiului Lenin, povestește, de pildă, cît de mult l-a ajutat ziarul „Pravda”, ale cărui colecții din anii 1917-1924 le-a studiat cu atenție, în interpretarea rolului lui Lenin în piesa „A treia patetică” de Nikolai Pogodin.

Revista cuprinde saluti adresate „Pravdei” de către ziaristi din diferite țări. Ziaristul francez Antoine Accavive scrie: „Oamenii simpli din Franța știu că „Pravda” vrea să informeze pe cititor, să-l lărgească cunoștințele, să-l educe astfel încît el să acționeze spre binele său propriu și spre binele întregii societăți”.

Întorcînd ultima filă a acestui număr al revistei „Sovietskaia peciati”, cititorul înțelege mai bine de ce „Pravda”, ziarul-

stegar se bucură de atîta prețuire din partea clasei muncitoare. Înțelege mai bine cît de mare este răspunderea pe care o are ziaristul față de poporul său, față de societate în mersul ei neîntrerupt înainte.

Este un număr al revistei care nu se referă numai la „Pravda”, ci la fiecare ziarist comunist în parte. Este un număr care trebuie citit neapărat.

EUGEN VLADIMIR

Nu de mult „Informația Bucureștiului” a inițiat o nouă acțiune care dovedește o dată în plus preocuparea ziarului pentru a deveni cît mai util cititorilor săi, în toate domeniile de activitate.

De data aceasta, redacția — prin secția culturală — a intervenit activ în programarea unor spectacole cinematografice prezentînd publicului o serie de capodopere ale cinematografului mondiale, unele pentru prima oară, iar altele în reluare. În cadrul „Serilor prietenilor filmului” — cum e intitulată sugestiv această acțiune — ziarul, în colaborare cu Întreprinderea Cinematografică de Stat și Arhiva Națională de filme organizează cu regularitate la unul din cinematografele centrale ale Capitalei gale de filme, precedate de interesante conferințe susținute de cineaști, critici și alți oameni de specialitate. În felul acesta, spectatorii au avut prilejul să asiste la seri dedicate lui Pudovkin, Trnka, Ciuhrai, René Clair, Eisenstein, Chaplin etc. Dintre filmele prezentate au fost unele adevărate capodopere ale cinematografului mondiale ca „Octombrie”, „Greva”, „Vechiul și noul” realizate de Eisenstein. „Sfîrșitul Sankt Petersburgului” de Pudovkin, „Sub acoperișurile Parisului” de René Clair, „O viață de ciine” cu Charlie Chaplin etc.

Această interesantă acțiune a pornit săptămînal pe la începutul lunii februarie a.c., și curînd afluența spectatorilor a marcat interesul pe care aceasta o suscita.

Aceste seri ale filmului își făceau tot mai mult prieteni. În buletinele de sugestii care se împărțeau în seara spectacolului, „prieteni filmului” cereau cu tot mai multă stăruință să se elibereze abonamente, astfel ca ei să aibă locul asigurat la fiecare spectacol. Numărul solicitanților de abonamente întrecea însă pe acela al locurilor sălii. Astfel că a fost nevoie de mărirea numărului de reprezentații. Spectacolul de sîmbătă seara se repeta și luni. Numai în ciclul lunii iunie s-au vîndut 12.000 de bilete, iar numărul abonamentelor a crescut cu 480.

Ziarele au subliniat utilitatea proaspetei acțiuni a „Informației Bucureștiului”. Astfel, „Gazeta literară” din 29 martie, în articolul intitulat „Arta de-a vedea” semnat de Sergiu Brand — face o seamă de considerații asupra felului cum se desfășoară „Serile prietenilor filmului”, dînd în același timp și prețioase sugestii, iar în încheiere,

Serile PRIETENILOR filmului

salută efortul organizatoric. „Contemporanul” din 27 aprilie, în concluzie, scrie „Felicităm, deci, pe inițiatorii acestei acțiuni. Întîi, pe cei care i-au dat primul impuls: „Informația Bucureștiului”. Acțiunea a început să se extindă. Astfel la Iași a avut loc o manifestare de același gen, iar revista „Tribuna” din Cluj publică o scrisoare a unui membru al cineclubului din Timișoara, prin care anunță că și timișorenii vor inaugura în curînd „Sera prietenilor filmului”.

Nu putem decît saluta această inițiativă valoroasă, care arată că activitatea cronicarului de film nu trebuie să se limiteze numai în a scrie cronici — el poate să devină și un bun organizator și îndrumător al spectatorilor.

DIN ACTIVITATEA UNIUNII ZIARIȘTILOR DIN R.P.R.

Vizita unei delegații de ziariști austrieci

Nu de mult, o delegație de ziariști români a vizitat Austria. Ca răspuns la vizita făcută de ziariștii români în Austria, o delegație de ziariști austrieci a vizitat România, timp de două săptămâni. Ei au făcut o călătorie în Moldova, vizitând marile unități ale chimiei românești care s-au înălțat în ultimii ani la Onești, Borzești, Săvinești, apoi Romanul și hidrocentrala de la Bicăz. Ziariștii austrieci au poposit pe rând la Brașov, pe Valea Prahovei, la Ploiești, în delta Dunării, la Brăila, Galați și pe litoralul Mării Negre și, apoi, în regiunea Timișoara.

Ziariștii austrieci au fost primiți de tov. Ion Gheorghe Maurer, președintele Consiliului de Miniștri al R.P.R., împreună cu tov. Gogu Rădulescu, ministrul Comerțului Exterior, și au avut cu ei o interesantă convorbire, răspunzându-le la numeroase întrebări privind fie probleme ale relațiilor dintre România și Austria, fie poziția guvernului român față de actuala situație internațională. Oaspeții austrieci au fost primiți și de ministrul Afacerilor Externe, tov. Corneliu Mănescu, și au avut o serie de întâlniri cu oameni de cultură și ziariști români.

Una din întâlnirile delegației de ziariști din Austria cu ziariștii români a avut loc la sediul Uniunii Ziariștilor din R.P.R. Întâlnirea s-a desfășurat într-o atmosferă caldă, prietenească. Între ziariștii români și austrieci a avut loc un schimb

rodnic de păreri. Cu acest prilej Uniunea Ziariștilor din țara noastră a dat un dîneu în cinstea delegației de ziariști austrieci.

La încheierea vizitei în țara noastră, Direcția Presei din Ministerul Afacerilor Externe a oferit un cocteil la care au fost invitați numeroși ziariști români. În cele peste două săptămâni, cit au fost oaspeți în România, ziariștii austrieci au putut să cunoască direct o serie de realizări importante înfăptuite

de poporul nostru, să ia contact nemijlocit cu viața și realitatea românească. Ei s-au putut convinge de prietenia pe care poporul român o nutrește pentru poporul austriac și de dorința guvernului țării noastre de a face tot ce depinde de el pentru a lărgi și în viitor relațiile economice și culturale romino-austriece, care în prezent sînt bune, dar pot deveni și mai bune.

NESTOR AURELIAN



Moment prietenesc

Delegația Uniunii Ziariștilor din R.P.R. în R.P. Bulgaria

Recent, ca răspuns la vizita pe care a făcut-o anul trecut în țara noastră o delegație a Uniunii Ziariștilor din R. P. Bulgaria, o delegație a Uniunii Ziariștilor din R.P.R., condusă de tov. Florea Neacșu, redactor șef al ziarului „Munca”, a făcut o călătorie în R. P. Bulgaria. Ziariștii români s-au întâlnit cu numeroși ziariști bulgari, au vizitat mai multe redacții și au discutat cu membrii conducerii Uniunii Ziariștilor din R. P. Bulgaria despre colaborarea

între cele două uniuni și au făcut cu aceștia un rodnic schimb de idei și informații.

Delegația a vizitat orașul Pleven, monumentele istorice legate de războiul de independență din 1877—1878 și de participarea armatei romine la acest război, numeroase întreprinderi și instituții din Sofia, Pleven, Tirnovo, Varna, Burgaz, Plovdiv, Haskovo, gospodăriile agricole cooperative de muncă din Pavlikeni și Rusokastro, Stara Zagora, complexul termoener-

getic Marița-est, nodul hidroenergetic Batak, combinatul metalurgic Kremikovți, stațiuni de pe litoralul bulgar al Mării Negre.

Ziariștilor români li s-a făcut pretutindeni o primire călduroasă.

În încheierea vizitei în R. P. Bulgaria, ambasadorul R. P. Romine la Sofia, tovarășul Marin Mihai, a oferit în cinstea delegației un cocteil, iar conducerea Uniunii Ziariștilor bulgari — o masă tovarășească.

Opinii despre o rubrică lingvistică

Note și comentarii

Redacția ziarului „Drapelul roșu” din Timișoara publică săptăminal o rubrică intitulată: „Cum vorbim, cum scriem”. Această rubrică apare în cotidianul timișorean, cu regularitate, de aproape un an.

Inițiativa ziarului din Timișoara se înscrie pe linia satisfacerii interesului mereu sporit manifestat de cititori pentru problemele limbii, interes reflectat de numeroase articole apărute în presa centrală și literară sau transmise prin posturile de radio. Dincolo de aspectele polemice pe care le implică o atare discuție, desfășurată pe un front publicistic atât de larg, se conturează clar ideea că lingvistica a încetat să mai fie exclusiv o știință a postulatelor și a abstracțiilor gramaticale, că ea a răzbit în afara cabinetelor savanților, fiind solicitată, ca de altfel toate științele, să contribuie la formarea omului nou, socialist. Folosirea în vorbire și în scris a unei limbi cultivate, urmare logică a lichidării analfabetismului, a generalizării învățămîntului elementar de opt ani, a intensei activități editoriale și publicistice care se desfășoară azi în țara noastră, a devenit o necesitate culturală arzătoare.

Iată de ce socotim că inițiativa gazetarilor timișoreni este binevenită. Fără să emitem pretenția unei analize riguroase (de aceasta credem că nu vor întârzia să se ocupe publicațiile de specialitate), vom încerca să rezumăm câteva opinii care decurg din cercetarea colecției pe anul în curs.

În fiecare joi, (sau aproape în fiecare joi, deoarece în cinci numere de la începutul anului — 4, 18, 25 ianuarie, 8 februarie și 8 martie — rubrica a absentat), cititorii din Timișoara găsesc în pagina a 2-a sau a 3-a (de ce nu într-un loc bine stabilit?) un articol consacrat problemelor de limbă. Nivelul științific este asigurat de colaboratori calificați și, cu rare excepții (articolul semnat Traian Galeriu, în care s-au strecurat formulări confuze), ele abordează subiecte interesante, tratate corect și pe înțelesul cititorilor de toate categoriile. Semnalăm conținutul util și acuratețea expunerii în arti-

coarele semnate de lectorul universitar V. Șerban și de studentul Ion Crișan.

Tov. V. Șerban insistă asupra criteriului morfologic, susținând, pe bună dreptate, faptul că „...numai rostirea nu este suficientă pentru o scriere corectă, deoarece rostirea poate varia după regiuni și chiar după persoane. Cunoașterea unor cerințe de ordin morfologic este o necesitate”.

Am citat acest pasaj din articolul „Evitarea inconsecvențelor”, deoarece credem că ziarul (nu autorul!) a trecut pe lângă un subiect de stringentă actualitate. Ne gândim la însușirea criteriilor științifice de cultivare a limbii, pe baza aprofundării normelor gramaticale. Acesta este sensul articolelor publicate în „Știința”, aceasta este, după părerea noastră, direcția în care ziarul cotidian poate acționa cu maximă eficacitate. Departe de noi intenția de a minimaliza importanța unor luări de poziție sau precizări lingvistice de certă utilitate, cum sînt cele întilnite în articolele „Citeva prefixe”, „Tot despre folosirea virgulei”, „Măsură în folosirea neologismelor”, „Despre pleonasm” etc. Unele din ele, foarte interesante, pot suporta însă critici, deoarece abordează probleme controversate.

Intr-un articol, consacrat problemei neologismelor, tov. V. Șerban face cîteva precizări interesante pe marginea unei cronici literare. Remarcile sale sînt judicioase, critica adresată cronicarului care a abuzat de neologisme, îndreptățită. Dar și-a atins articolul scopul propus, anume de a da un minim de îndrumări metodologice asupra folosirii neologismelor? Pentru că aceasta trebuie să fie scopul cronicii lingvistice într-un ziar cotidian. Acad. G. Călinescu, în „Contemporanul” din 25 mai a.c. arăta că literatul foarte intelectualizat, simțind trebuința exactității „...nu-i de mirare că recurge uneori la neologisme sau folosește un cuvînt existent dîndu-i un înțeles mai precis... Tendința de a decide definitiv, de a impune unui proces de creație, în anumite limite, mai redus sau foarte dezvoltat, un șablon, este de natură a naște confuzii și mai mari”.

Vrem să nu fim greșit înțeleși. Am ales acest citat nu pentru a polemiza cu tovarășul V. Șerban, ci pentru a ilustra ideea noastră că mai utile din punct de vedere al eficacității publicistice ne par a fi materialele care dezbate modalitățile concrete de însușire a gramaticii limbii romine. Tovarășilor de la Timișoara nu le este desigur necunoscută lupta care se dă împotriva mentalității potrivit căreia gramatica este o disciplină secundară. Din acest punct de vedere ni se par mai eficace materiale ca cel semnat de tov. S. Dima în care era sintetizată experiența pozitivă a școlii de 8 ani din comuna Fibiș în predarea limbii romine.

Să renunțăm la articolele scurte pe teme lingvistice care — să recunoaștem — sînt foarte gustate de cititori? Nicidecum! Dar să le legăm organic de problema majoră a generalizării normelor limbii literare. Cum s-ar putea realiza această legătură între aspectele teoretice și practice? În primul rînd — credem — printr-o sistematizare a tematicii. Adică, nu la modul incidental (azi despre neologisme, mâine despre virgule). S-ar realiza, concomitent și paralel, un mic ghid pentru profesorii de limba romină și pentru elevi, studenți și cititori, o dată cu critica acelor forme gramaticale improprii care tind să se înstăpînească în limbă. De ce (și aici ne referim nu numai la „Drapelul roșu”) nu s-ar iniția o campanie de sprijinire și generalizare a normelor limbii literare prin cursuri populare în cluburi, case de cultură și cămine culturale? Într-un articol publicat la începutul anului se arăta că vorbitorii din regiunea Banat mai sînt tributari graiului local, și nu numai în vorbire, dar chiar în scris. Iată o temă în cadrul căreia cei doi colaboratori ai ziarului citați mai sus ar găsi teren fertil pentru competența lor indiscutabilă.

Am spus toate acestea cu titlul de sugestie, gîndindu-ne nu numai la tovarășii din Timișoara, dar și la alți colegi de breaslă care și-au luat sarcina frumoasă de a cultiva limba poporului.

I. FELEA

ÎN BALANȚA CALITĂȚII

Anul trecut, într-una din zilele lunii aprilie, îndată după apariția Directivelor C.C. al P.M.R. cu privire la criteriile principale ale întrecerii socialiste, a avut loc la Timișoara o interesantă întâlnire între reprezentanții întreprinderilor producătoare de încălțăminte și lucrătorii din rețeaua comercială. Discuțiile, relatate de ziarul timișorean „Drapelul roșu”, au fost combative, la obiect: cum poate fi îmbunătățită calitatea încălțămintei pentru a satisface cerințele crescînde ale consumatorilor.

Recent, din inițiativa Comitetului orașenesc Timișoara al P.M.R., participanții la consfătuirea din aprilie, anul trecut, fruntași în producție, ingineri, conducători ai fabricilor de încălțăminte, reprezentanți ai unităților comerciale, s-au întâlnit din nou pentru a analiza realizările dobîndite în acest interval de muncitorii pielari timișoreni. De această dată, participanților la consfătuire li s-a oferit o surpriză: două standuri cu încălțăminte. Organizatorii au așezat la vedere produse de cea mai înaltă calitate, încălțăminte lină, trainică, lucrată cu mare grijă, și, alături de ele, pantofi returnați întreprinderilor de benefi-

ciari, cu defecte de execuție. Cu „probleme” în față, discuțiile au devenit imediat concrete, săgețile critice au țintuit precis superficialitatea în muncă. S-a arătat printre altele că întreprinderile timișorene de încălțăminte au obținut în ultima vreme realizări importante în îmbunătățirea calității produselor. În rețeaua comercială, însă, alături de încălțăminte frumoasă, trainică, ușoară, cu o linie modernă, s-au strecurat și pantofi finisați necorespunzător.

Numeroși vorbitori, printre care muncitorii Ladislau Ferent și Ion Molnar de la fabrica „Ștefan Plavăț”, Ion Barboni, secretarul organizației de bază P.M.R. de la întreprinderea „Bela Breiner”, Ion Olteanu, directorul uzinelor „Nikos Beloiannis”, ing. R. Popescu de la Industria Română de Piele ș.a. au subliniat necesitatea întăririi controlului calității pe faze, începînd din magazie pînă la ieșirea produsului pe poarta fabricii spre magazine.

Lucrările acestei consfătuiri au apărut sub titlul: „În balanța calității” într-o pagină specială, competent redactată, a ziarului timișorean „Drapelul roșu” (nr. 5361).

„JURNALUL AGRONOMULUI CUCURUZ”

Rubrica cu titlul de mai sus apare periodic în ziarul arădan „FLACĂRA ROȘIE”. Cucuruzul — are chip de om. Înfațșat ca atare, umblă la braț cu știința (simbolizată de o carte voluminoasă pe care scrie: „Agrotehnica producțiilor înalte”) și vizitează gospodăriile agricole colective și de stat din raion. Firește, agronomul Cucuruz ca specialist în cultura porumbului, se interesează, în primul rînd, de felul cum muncesc colectivității pentru a obține, în acest an, o producție de 5.000 kg. porumb boabe la ha pe o suprafață cit mai mare.

Autoritatea sa a crescut rapid. Din diferite colțuri ale raionului Arad sosesc pe adresa agronomului Cucuruz numeroase scrisori. În ultima vreme — povestește personajul nostru — mi-am făcut un nou prieten, pe care îl aștept de fiecare dată cu bucurie și emoție: poștașul. Și este normal să fie așa, deoarece el îi

aduce tot mai multe scrisori din partea acelor care contribuie la sporirea rodniciei pămîntului: colectivști, brigadieri, mecanizatori, muncitori și maiștri ai culturilor din G.A.S., ingineri agronomi ș.a. Cele mai interesante scrisori sînt destinate tiparului. „În ultima perioadă au apărut, de pildă, scrisoarea ing. agronom Miron Bica (care relatează modul cum s-a organizat la G.A.S.-Ceala întrecerea socialistă între ferme pentru cea mai mare suprafață de teren fertilizat și cea mai mare cantitate de gunoi de grajd transportat afară în cîmp) și scrisoarea tov. Dumitru Hăl-măgean, secretarul organizației de partid din G.A.C.-Crucești. Dar cea mai mare parte a „jurnalului” cuprinde propriile constatări făcute la fața locului de agronomul Cucuruz: vizitele făcute la colectivității din Nădlac („Flacăra roșie” nr. 5416), la mecanizatorii din Felnac (nr. 5422), la

laboratorul de analiză și control al semințelor (nr. 5419) etc. Uneori, agronomul Cucuruz se mulțumește doar să constate realizările. Or, în raionul Arad, alături de rezultate bune obținute în lupta pentru creșterea producției agricole, pentru ridicarea fertilității solului și gospodărirea mai rațională a pămîntului, există și deficiențe. Cu prilejul lucrărilor Conferinței organizației regionale de partid-Banat s-a arătat că în vreme ce zeci de gospodării agricole socialiste obțin în mod curent producții de peste 2500 kg griu la hectar și între 3000—5500 kg. porumb boabe la hectar, o serie de gospodării realizează la ha producții sub 1200 kg griu și sub 2000 kg. porumb-boabe. Cucuruz ar putea vizita două asemenea gospodării și să relateze în ziar concluziile sale privind cauzele pentru care unități cu aceleași condiții de dezvoltare obțin rezultate diferite.

Asemenea vizite ar fi fructuoase și concludente și relatările ar spori considerabil încrederea cititorului în competența și calificarea agronomului Cucuruz.

MICROREPORTAJELE

Gazeta de uzină, de format mic, reclamă imperios o publicistică concisă, operativă. Faptul bine selectat, pilduitor, expus viu, într-o formă cit mai scurtă, lasă să se întrevadă măiestria publicistului, calificarea sa.

Căutînd noi mijloace de tratare a problemelor colectivului întreprinderii „Flacăra roșie” din București, redacția gazetei de uzină a făcut să apară o serie de microreportaje. Chiar așa sînt și subintitulate, de pildă, cele trei materiale tipărite în „Flacăra roșie” nr. 251. În microreportajul „Lecții practice”, autorul, C. Toma, creionează într-un mod viu portretul unui maestru care se preocupă de ridicarea calificării muncitorilor din secția sa. Un alt microreportaj înfațșează secvențe din activitatea serviciilor administrative ale fabricii. Ultimul material de acest gen intitulat „Ritm și grație” redă un aspect sărbătoresc din viața artistică a întreprinderii „Flacăra roșie”: echipa de dansuri, premiată la cel de al VI-lea concurs al formațiilor artistice de amatori, prezintă la televiziune suita coregrafică „La șezătoare”.

LA CASA ZIARIȘTILOR

CARNAVALUL COPIILOR



Carnavalul de la Casa Ziariștilor organizat cu prilejul zilei de 1 Iunie a oferit copiilor o după amiază frumoasă. Mai întâi, programul artistic, care a cuprins pe Horia Șerbănescu și Radu Zaharescu, Luiza Derderian-Marcoci, Mariana

Opreșcu, Halic Alexandrina, Gh. Gîmă, artiști de la circ, echilibriști și clowni muzicali.

După terminarea programului artistic, a urmat un cotilion la care au luat parte toți copiii.

SERBĂRI

În afară de „carnaval”, copiii ziariștilor au avut prilejul să asiste la încă alte câteva manifestări artistice organizate la Casa Ziariștilor cu prilejul sărbătoririi „Zilei internaționale a copilului”.

Dintre ele menționăm întâlnirea copiilor din redacțiile Casei Scîn-

teii cu păpușile-artiști ai Teatrului Tândărică și vizionarea filmelor de marionete ale lui Trnka. De asemenea tot pentru cei mici s-au proiectat filmul de desene animate al lui Walt Disney „Albă ca zăpada și cei 7 pitici” și „Stan și Bran contrabandiști”.

MANIFESTĂRI CULTURAL - ARTISTICE

■ Duminică 13 mai programul artistic a cuprins o serie de melodii în care compozitori sovietici și români cîntă Moscova și Bucureștiul.

Cîntecele au fost interpretate de Gică Petrescu, Sorina Dan, Gaby Pascu, Svetlana Petrescu, Gigi Marga. La reușita programului a contribuit și compozitorul Elly Roman, artist emerit, care și-a prezentat cîntecele inspirate de vizita pe care a făcut-o în Uniunea Sovietică.

■ O seară de șansonete, cântonete și cîntece a format programul de duminică 20 mai. Au cîntat Cella Tănăsescu, Mihai Petculescu de la Teatrul de Stat de Operetă, Traian Demetrescu de la Filarmonica de Stat, Trio Caban de la Teatrul de estradă „C. Tănase”.

■ Magda Ianculescu artistă emerită, Cornel Stavru, soliști ai Teatrului de Operă și Balet al R.P.R., au cîntat — acompaniați la pian de Elsa Chioreanu — duminică 27 mai — un buchet de arii din cele mai cunoscute opere.

■ Duminică 3 iunie, programul a fost susținut de artiștii amatori ai Institutului de proiectări și materiale de construcție, care au prezentat concert-spectacol „Proiectare, proiectare” de Dumitru Veselowsky (textele) și ing. Jules Rubin (muzica).

■ Duminică 10 iunie, muzicologul Viorel Cosma a prezentat un „Album de romanțe” la care au colaborat cîntăreții Mircea Buciu și Ion Stoian de la Teatrul de Operă și Balet al R.P.R., Ana Balaci de la Ansamblul S.P.C. și Mia Braia. A acompaniat la pian Leonida Petrescu.

LA IZVOARELE VIEȚII COLECTIVULUI

N. ROȘCA

Fabrica de rulmenți Bîriad. Întreprindere nouă, modernă, — creată în anii regimului nostru. Aici lucrează un colectiv harnic și priceput care a căpătat o experiență bogată și se străduiește să asigure industriei noastre constructoare de mașini rulmenți de bună calitate.

Munca în această întreprindere cere o înaltă tehnicitate și o calificare superioară din partea întregului colectiv, preocuparea principală este îndreptată spre elementul nou. Mașinile și utilajele, moderne și de mare productivitate, sînt mereu perfecționate; muncitorii tehnicienii și inginerii, pasionați ai progresului tehnic, își ridică necontenit nivelul pregătirii profesionale.

În această uzină se nasc mereu inițiative prețioase. Acestea trebuie sesizate de un ochi atent și ager care să descifreze sensul și importanța fiecăreia, să se zbată pentru dezvoltarea și răspîndirea lor. Un rol important în această privință îl au corespondenții voluntari de presă.

La fabrica de rulmenți Birlad, ziarul „Scînteia” a înființat cu trei ani în urmă un post de corespondenți voluntari. În întreprindere erau și înainte corespondenți voluntari care scriau de multă vreme ziarului. Ei lucrau însă izolat, necunoscînd unul activitatea celuilalt. Deși se străduiau permanent să fie în mijlocul vieții fabricii și să o înfățișeze în scrisorile trimise ziarului, multe fapte interesante scăpau atenției lor și rămîneau nepopularizate.

O dată cu înființarea postului, din care fac parte muncitori, maiștri, tehnicieni și ingineri din toate secțiile, activitatea corespondenților voluntari a devenit mai bogată și mai eficientă. Lucrînd în colectiv, ei au posibilitatea să se informeze și să se documenteze

mai ușor, să aleagă subiectele cele mai actuale și mai importante — într-un cuvînt să desfășoare o activitate organizată, oglindind în scrisorile trimise ziarului într-un mod mai cuprinzător și competent munca și viața colectivului.

Sprijit în deaproape de către organizația de partid, postul a reușit să stabilească legături mai strînse cu oamenii, cunoscînd astfel mai bine viața și preocupările lor.

... De multă vreme maiștrii Mihai Asultanei și Mircea Munteanu se străduiau să găsească o soluție pentru rezolvarea unei probleme de mare însemnătate practică în procesul de producție. Inelele de rulmenți — reperul 3528/1 — ieșeau din laminor mai mari la interior cu 2 mm față de dimensiunile indicate în desen. Călea de rulare se făcea prin strunjire, pierzîndu-se metal. Cum s-ar putea înlătura această risipă de metal? Nu era de loc simplu. Mulți spuneau că nu se poate face mare lucru.

Unul din membrii postului de corespondenți voluntari, controlorul de utilaje Eliade Solomon, a discutat cu cei doi maiștri și i-a încurajat să nu se dea bătăuți. Maiștrii și-au văzut mai departe de lucru, au făcut calcule, au încercat fel de fel de soluții... Dar la toate frămîntările lor participa, de acum, și corespondentul voluntar; aflase un fapt pe care nu-l putea scăpa din vedere. Urmărea cu interes eforturile celor doi maiștri convinși că, pînă la urmă, ei vor găsi dezlegarea problemei care îi frămînta. Și așa a fost. Mai tirziu, Eliade Solomon, scriind ziarului despre cei doi tovarăși de muncă, arăta cu nespusă bucurie izbînda lor: inelele exterioare de la rulmenții oscilanți au început să fie laminate cu profil de cale de rulare direct pe laminoare; s-a eliminat operația de strunjire. În șase luni de

zile s-au economisit 135.405 kg. oțel de rulmenți.

Iată dar una din zecile de scrisori trimise ziarului în care corespondenții voluntari de la Birlad au pus atîta pasiune. Căci corespondentul voluntar Eliade Solomon nu este doar un simplu observator de fapte și întimplări. Ca și maiștrii Mihai Asultanei și Mircea Munteanu, el este în primul rînd un participant activ la eforturile colectivului. Fiind trecut într-un loc nou de muncă, la secția rectificării, Eliade Solomon a observat pe lingă mașini picături mici de ulei. Era un fapt mărunț, aparent fără importanță. Dar Eliade Solomon, în calitate sa de controlor de utilaje, și-a pus întrebarea: nu s-ar putea și fără aceste „pete”, de unde provin ele? A descoperit și cauza: unele instalații hidraulice ale mașinilor erau defecte. A sesizat inginerul principal al secției, a stat de vorbă cu mai mulți rectificatori. Toți susțineau morțiș: „La noi nu există pierderi de ulei. Dimpotrivă, avem economii”.

Eliade Solomon a început să caute dovezi în sprijinul ideii sale. S-a dus la magazia de lubrifianți A luat bon cu bon și a calculat cît ulei se scotea lunar pentru fiecare mașină. Picătură cu picătură, se adunaseră sute de litri de ulei consumați în plus față de normativ. S-au luat imediat măsuri. Consumul lunar de ulei a scăzut de la circa 5.000—6.000 litri la 1.200 litri. În trei trimestre ale anului trecut s-a economisit astfel o cantitate de ulei a cărei valoare este egală cu costul a 6 apartamente.

Din dragostea și pasiunea cu care muncește în producție oricare din membrii postului de corespondenți voluntari — fie că e vorba de controlorul de utilaje Eliade Solomon, rectificatorul Iordache Codreanu, cunoscut și el în fabrică pentru valo-

roasele propuneri făcute în scopul mai bune folosiri a mașinilor, inginerul Eugen Oprea, rectificatoarea Sanda Galan, maistrul Mihai Asultanei, care a devenit și el corespondent voluntar, sau de rectificatorul Constantin Hușanu — izvorăște și pasiunea scrisului.

După terminarea lucrului, adesea ei se strâng și discută în colectiv problemele despre care scriu ziarului. Prin scrisorile trimise ziarului, postul de corespondenți voluntari caută să sprijine eforturile colectivului. Corespondenții voluntari de la Fabrica de rulmenți din Birlad apreciază în fiecare rând scris valoarea lui practică. De aceea, în materialele lor, analizează și aprofundează problemele, nu se mulțumesc numai cu o relatare constatativă a faptelor, ci fac și propuneri pentru îmbunătățirea muncii. Într-un articol care a fost publicat în ziar, ei au analizat cum se ocupă serviciul mecanic șef de întreținere și modernizarea utilajelor. De asemenea, în articolul „Îmbunătățirea calității produselor — în centrul preocupărilor colectivului”, postul de corespondenți voluntari releva experiența căpătată de metalurgiștii din Birlad în această direcție, semna-

lind totodată și cauzele apariției unor rebuturi și propunând măsuri concrete pentru înlăturarea lor. Publicarea articolului a avut efectul așteptat: calitatea rulmenților s-a îmbunătățit.

Pe lângă asemenea articole, membrii postului de corespondenți voluntari trimit cu regularitate ziarului scrisori scurte, informații, fotografii care oglindesc tot ce este mai actual în întreprindere în domeniul experienței înaintate, al inițiativelor în întrecerea socialistă, al realizărilor obținute de muncitorii frunzași. Totodată, ei scriu cu aceeași consecvență și despre problemele legate de viața orașului, a cartierelor în care locuiesc, despre preocupările oamenilor în timpul liber. Participă activ la raidurile și acțiunile organizate de ziar cu ajutorul corespondenților voluntari.

În urma acestei activități, îndrumate cu grijă și în mod continuu de către redacție, postul de corespondenți voluntari se bucură de aprecierea întregului colectiv al fabricii; conștiinciozitatea și seriozitatea cu care tratează fiecare problemă i-au adus un prestigiu deosebit în fața oamenilor. Anul acesta, Teodor Macarie, șeful unei echipe de forjori din fabrică, a trimis ziarului o scrisoare prin care

semnala că patru utilaje importante din secția forjă nu funcționează de multă vreme. Redacția s-a adresat postului de corespondenți voluntari, încredințându-i sarcina de a analiza aspectele relatate în această scrisoare și să-și spună cuvântul. Membrii postului nu s-au mulțumit însă numai cu atîta. Pornind de la această scrisoare, ei au mers din secție în secție, au discutat cu mulți muncitori, tehnicieni și ingineri și au trimis ziarului un articol în care și-au spus punctul de vedere despre felul cum sînt folosite utilajele și mașinile în întreaga întreprindere. S-au scos astfel la iveală noi rezerve interne care au adus colectivului însemnate economii.

Înscriindu-și numele printre miile de corespondenți voluntari ai presei comuniste, modești și în același timp entuziaști, corespondenții voluntari de la fabrica de rulmenți Birlad se străduiesc să fie mereu prezenți în actualitate, să țină pasul cu viața colectivului, să sprijine în permanență tot ceea ce este nou și înaintat în mersul spre desăvîrșirea construcției socialiste în patria noastră. De aceea, activitatea lor neobosită devine mai rodnică, mai utilă și, totodată, mai frumoasă.

VIZITA DELEGAȚIEI UNIUNII ZIARIȘTILOR DIN R. P. R. ÎN R. S. CEHOSLOVACĂ

Între 28 mai și 12 iunie 1962, o delegație de ziariști romîni condusă de tovarășul George Ivașcu, vicepreședintele Uniunii Ziariștilor din R.P.R., redactor-șef al revistei „Contemporanul”, a făcut o vizită în Republica Socialistă Cehoslovacă. Delegația Uniunii noastre, din care au mai făcut parte tov. Emil Ștefan, redactor șef al ziarului „Informația Bucureștiului”, tov. Ion Marigoiu, redactor-șef al ziarului „Drapelul roșu” din Timișoara, și Ion Chirculescu, redactor la revista „Lupta de clasă”, a vizitat întreprinderi, instituții, așezăminte culturale din Praga, Plzen, Bratislava, Sliac, Banska Bystrica, Karlovy Vary, Marianske Lazne. Ziariștii romîni au vizitat cîteva cooperative agricole unice, precum și comuna Lidice. La Sloven, delegația noastră a depus o coroană de flori la cimitirul eroilor romîni căzuți în luptele împotriva fas-

cismului, pentru eliberarea Cehoslovaciei. La Karlovy Vary, delegația noastră a participat la deschiderea festivă a celui de al XIII-lea Festival Internațional al Filmului. Discuțiile purtate cu conducerile filialelor Uniunii Ziariștilor cehoslovaci, cu ziariști de la publicațiile centrale și locale, s-au desfășurat sub semnul unei rodnice colaborări frățești, constituind un util schimb de experiență.

Tov. prof. Gheorghe Nițescu, ambasador extraordinar și plenipotențiar al R.P.R. la Praga, a oferit în cinstea delegației romîne un cocteil la care au participat numeroși ziariști și oameni de cultură din Cehoslovacia.

La încheierea vizitei delegației de ziariști romîni a fost semnat un acord de colaborare prietenească între uniunile de ziariști din R.P.R. și R. S. Cehoslovacă.

O INIȚIATIVĂ VALOROASĂ A ZIARULUI „CRIȘANA”

GEORGE CIUDAN

Cind activitatea publicistică se desfășoară sub semnul forțelor creatoare pentru împlinirea unui nobil țel al poporului — desăvârșirea construcției socialiste — apar inițiative prețioase care dovedesc forța mobilizatoare a presei.

În sensul acesta socotim că e potrivit să vorbim despre ziarul de la Oradea, despre „Crișana”, adică despre una din inițiativele acestui ziar.

Despre ce este vorba? Recent, colectivele redactionale ale ziarelor „Crișana” și „Făklya”, pornind de la sarcinile puse de sesiunea extraordinară a Marii Adunări Naționale și de la indicația Comitetului regional de partid au propus inițierea unei acțiuni patriotice de sprijinire a colectivităților în realizarea unor construcții trainice și ieftine, cu participarea tehnicienilor și inginerilor constructori. În anul acesta colectivității din regiunea Crișana au, în domeniul construcțiilor, sarcini deosebit de mari. Ei vor trebui să ridice în cursul acestui an 2.182 obiective agro-zootehnice. De bună seamă că un volum de construcții atât de mare rețelăm, pe lângă mâna de lucru, îndrumare calificată pe care un singur om, oricât de capabil ar fi el (tehnicianul constructor al sfatului popular raional) n-o poate asigura operativ în fiecare unitate agricolă socialistă. Fapt pentru care ziaristii orădeni au luat inițiativa să apeleze la tovarășii tehnicieni și ingineri de la T.R.C. Crișana, ca să acorde o asistență tehnică voluntară gospodăriilor colective din regiune și, în primul rând, acelor gospodării care sînt la începutul lor de viață și de muncă, adică cele tinere. În primul rând, ziarele orădene au organizat o consfătuire la care au participat muncitori, tehnicieni și ingineri

constructori, precum și un număr mare de președinți de gospodării colective. La consfătuire au fost stabilite obiectivele principale ale asistenței tehnice: ridicarea într-un timp scurt a unor construcții trainice și ieftine, stabilirea temelor de proiectare, amplasarea construcțiilor, alegerea materialelor celor mai potrivite pe baza folosirii resurselor locale, organizarea muncii brigăzilor de constructori, acordarea asistenței tehnice pe toată durata execuției etc.

Două zile mai tîrziu, adică la 13 mai 1962, cele două ziare din Oradea publicau o pagină specială sub titlul: „O inițiativă valoroasă: asistență tehnică voluntară la construcțiile din gospodăriile colective”. Și-au spus aici cuvîntul cu competență o seamă de participanți. Printre altele „Crișana” nota: „După cum arătau specialiștii, există încă multe rezerve materiale și tehnice care se pot pune în valoare în scopul scurtării termenelor de execuție și, în general, privind costul lucrărilor”. În sensul acesta, în cadrul paginii speciale participării la consfătuire scriau: „Se pot utiliza cu succes plăci de azbociment sau alte materiale ușoare și ieftine pentru acoperșuri. Aceasta duce și la reducerea cantității de material lemnos necesar construcțiilor” (Mihai Ber, inginer la T.R.C.C.). Pe linia aceasta, ziarele orădene au publicat numeroase propuneri ale participanților la consfătuire. Pentru ca asistența tehnică să fie valorificată și îmbogățită, „Crișana” a publicat, printre altele, și părerile constructorilor despre felul cum vor trebui ei să muncească: „Organizarea periodică a unor consfătuiri între tehnicienii care ajută gospodăriile colective, pentru ca aceștia să-și împărtășească experiența do-

bîndită în realizarea unor construcții trainice și ieftine” trebuie să fie — sponca tehnicianul Iulian Ciocan — o preocupare de căpetenie. La aceste schimburi de experiență, nota tehnicianul, să participe și membrii echipelor de construcții din gospodăriile colective, pentru a-și îmbogăți cunoștințele, pentru a-și ridica calificarea. În aceeași pagină, alături de cuvîntul specialiștilor, al președinților de gospodării colective, era publicată chemarea către toți muncitorii, tehnicienii și inginerii de la T.R.C. Crișana: „Chemăm pe toți muncitorii, tehnicienii și inginerii constructori din regiunea noastră să ni se alătore în acțiunea de acordare a asistenței tehnice voluntare gospodăriilor agricole colective, ajutîndu-le în realizarea unor noi construcții și amenajări tehnice, în găsirea celor mai bune metode de executare a lucrărilor de construcții, în înlocuirea materialelor deficitare și folosirea resurselor locale, la utilizarea rațională a forțelor de muncă, în așa fel încît să fie atins obiectivul stabilit de partid de a se construi cît mai repede, mai ieftin și mai bine”.

Chemarea a găsit un larg răspuns în rîndul constructorilor. Aceștia au scris ziarului, angajîndu-se să dea tot ajutorul lor gospodăriilor agricole colective. Operativ, ziarul a deschis o rubrică permanentă sub titlul „Asistență tehnică voluntară la construcțiile din gospodăriile agricole colective”. Și chemarea lansată începe să-și găsească noi voluntari. Pe baza unui plan amănunțit, redacția a continuat să publice o seamă de materiale (îndeosebi informații și reportaje) pentru susținerea inițiativei constructorilor orădeni.

După o săptămînă, sub titlul „Primele deplasări, primele soluții” ziarul

PROLETARIATUL ÎN PUTERE ÎN TOATE ȚĂRILE UNITE-LĂ!



CRISANA

ORGAN AL COMITETULUI REGIONAL P.M.R.
ȘI AL STATULUI POPULAR REGIONAL CRISANA

Asistență tehnică voluntară

la construcțiile din gospodăriile colective

ÉPÍTŐINK HAZAFIAS MOZGALMA
AZ ÖNKÉNTES MŰSZAKI SEGÍTSÉGNYÚJTÁS
kollektív gazdaságainknak



MŰKLYA

VILÁG PROLETARIÁTUSI ÉRVESÜJLETÉKI
AZ RMP CRISANA TARTOMÁNYI BIZOTTSÁGA
ÉS A TARTOMÁNYI NEPTANÁCS NAPILAPJA

a publicat un articol succint unde sînt arătate primele contacte ale constructorilor cu colectivisții, primele măsuri și primele rezultate în domeniul construcțiilor. Articolul e scris atent, concret și demonstrează cât valorează asistența tehnică voluntară pentru realizarea unor construcții durabile și ieftine. O zi mai târziu, „Crisana” a publicat două informații în care se arată satisfacția colectivisților pentru ajutorul primit. Una din informații este semnată de Teodor Restea, președintele gospodăriei colective din Tășad. Printre altele, corespondentul notează: De curînd a venit la noi tovarășul inginer Mirecea Moldovan de la T.R.C.C. Îndrumările primite de la el ne sînt de mare folos. Încă din primele zile de la sosirea sa a fost rezolvată problema asigurării cu apă a animalelor la grajd, iar acum ne străduim să găsim împreună cea mai bună soluție de izolare termică a acoperișului.

Nu după mult timp, ziarul a publicat o nouă pagină specială. Deplasarea pe teren a unui grup de redactori a ajutat ziarul să cunoască la fața locului realizările obținute și să le facă cunoscute în întreaga regiune. Din nota redacțională aflăm că de la lansarea inițiativei cu privire la sprijinirea gospodăriilor colective pentru ridicarea unor construcții agricole durabile și ieftine au trecut doar două săptămîni, dar eficiența ei devine tot mai evidentă. Inginerii și tehnicienii de la T.R.C.C. au efectuat numeroase deplasări în gospodăriile colective, verificînd amplasarea construcțiilor, fiind prezenți la pichetare, la săparea sau turnarea fundației. Redacția a inițiat un interesant sondaj. Ea s-a adresat „benefici-

arilor” cu următoarea întrebare: „Ce părere aveți despre ajutorul pe care vi-l acordă inginerii și tehnicienii constructori?” Răspunsurile primite de „Crisana” evidențiază concret înalta prețuire de care se bucură inițiativa în satele orădene. Ștefan Varga, președintele G.A.C. din Tărian, Mihai Nagy, șeful echipei de constructori din G.A.C. Girișul de Criș, Florian Popa, brigadier zootehnist la G.A.C.-Drăgești — arată că îndrumarea specialistului constructor s-a soldat cu găsirea unor soluții constructive mai avantajoase din punct de vedere economic, fapt care va avea consecințe deosebit de pozitive în dezvoltarea zootehniei.

Răspunzînd întrebării puse de redacție, vicepreședintele consiliului agricol raional Oradea, tovarășul inginer Vasile Dragoș, amintește printre altele că „marca majoritate a gospodăriilor colective din raion dispun de cadre calificate în ceea ce privește agronomia și zootehnia, dar duc încă lipsă de specialiști în ramura construcției. Ajutorul inginerilor și tehnicienilor constructori — subliniază autorul — vine la timp. Unii dintre ei ne-au propus schimbarea amplasamentelor în gospodării colective, găsind locuri mult mai potrivite. Comisia raională de amplasare a centrelor gospodărești va ține cont de sugestiile respective și acolo unde construcțiile nu au început încă, amplasamentele vor fi schimbate”.

Noua rubrică: „Soluții noi”, apărută în „Crisana”, popularizează, așa cum arată titlul, cele mai noi soluții în materie de construcții zootehnice.

Redacția a atras colaboratori externi, de regulă ingineri constructori, care au publicat în ziar articole cu caracter de

îndrumare tehnică. În sensul acesta pot fi citate materialele „Fundații economice pentru construcțiile agricole” (autor inginer Nicolae Fintină”), „Respectarea condițiilor tehnologice de turnare a betoanelor — importantă sursă de economii” (autor inginer Nikos Dinovski), „Să planificăm judicios succesiunea fazelor de lucru” (autor inginer Nicolae Georgescu) și altele.

Aceste articole documentare însoțite de schițe tehnice sînt tot o formă, și nu dintre cele minore, de asistență tehnică în construcțiile agro-zootehnice.

Am prezentat în extenso primele „zile publicistice” privind susținerea de către ziar a inițiativei constructorilor orădeni. În mare dăm o apreciere pozitivă muncii ziarului, efortului vizibil al redacției de a susține operativ, fără pauze, o inițiativă atît de valoroasă.

Există însă și însemnate rezerve nefolosite de ziar. Aminteam, de pildă, de rubrica *Soluții noi*. Ea prezintă calidoscopic, lapidar, cîteva din ideile constructive cele mai importante descoperite din conclucrarea creatoare dintre inginerii și tehnicienii constructori și colectivisți. Toamai aceste idei sînt redată și paginate neglijent, cînd, de fapt, fiecare dintre ele merită a fi popularizate pe larg, amănunțit, concret.

Se observă în paginile ziarului orădean și o slabă combativitate. Oare ar fi momentul ca un raid-anchetă să releve ascuțit, critic, formalismul și tergiversarea care se manifestă în unele locuri în legătură cu noile construcții ce trebuie ridicate? Noi credem că da.

Nu cunoaștem planurile redacției în ce privește susținerea în continuare a acestei prețioase inițiative. Anticipînd însă, credem că în acest plan figurează măsuri eficiente sub raport publicistic pentru ca ziarul să depășească faza ogîndirii constatative a răspîndirii inițiativei. E momentul publicării unor materiale sintetice, care să confrunte realizările obținute de diferite gospodării și pe baza acestei confruntări să evidențieze și să propulzeze noul în construcția agro-zootehnică. Asemenea articole au totodată darul unui schimb de experiență public merit să elimine soluțiile învechite și neeconomice.

Ne permitem să amintim colegilor orădeni că orice temă trebuie să fie tratată la un înalt nivel publicistic. Ni se pare că la Oradea mai avem destule lipsuri din acest punct de vedere. Dar inițiativa constructorilor orădeni e, cum s-ar zice, în plin marș. Viața îi va conferi noi și eficiente soluții.

Așadar, în continuare, ziarul are cuvîntul.

INFORMAȚIA AGRARĂ ÎN ZIAR

I. HERȚEG

Informația, ca și reportajul, are la bază un fapt pe care îl prezintă sub o formă cât mai interesantă. Aceste genuri gazetărești au ca scop informarea cititorului despre o anumită problemă. Dar spre deosebire de reportaj, informația prezintă elementele esențiale, sintetic, relatează pe scurt faptul petrecut. Informația nu intră în amănunte caracteristice reportajului. Aceasta nu înseamnă căuși de puțin că informația ar fi un gen ușor. Din contră, ea cere o bună documentare, o riguroasă selecționare a faptelor și exemplurilor cele mai semnificative.

La aceste cerințe trebuie să răspundă și informația cu caracter agrar. Îndeosebi acum, după încheierea colectivizării agriculturii, trebuie ridicat nivelul informației agrare în zăarele centrale și cele locale. Un mare furnizor de informații este fără îndoială „Agerpresul“-ul. În fiecare zi, agenția dă în buletinul intern numeroase informații în care se arată succesele oamenilor muncii din agricultură în lupta lor pentru sporirea producției agricole. Colaboratorii zăarelor aleg dintre acestea, cu siguranță, cele mai bune, pe cele care au un conținut mai adecvat numărului respectiv de ziar. Ele atrag atenția cititorilor oferindu-le ceva nou și interesant.

Am în față câteva informații transmise de corespondentul „Agerpres“ din regiunea Dobrogea. Consider că două din ele merită să fie reproduse în întregime pentru că sint deosebit de interesante :

„În 80 la sută din numărul gospodăriile colective din Dobrogea au fost întocmite proiectele de organizare a teritoriului și folosire rațională a pământului. Gospodăriile au putut astfel întreprinde noi acțiuni pentru dezvoltarea producției agricole. Prin desființarea drumurilor inutile și defrișarea viilor hibride se pe terenurile arabile, gospodăriile colective și-au mărit terenurile pentru cultură cu 5000 de hectare. De asemenea ele au executat lucrări de terasare pe 15 000 de hectare terenuri în pantă, erodate, îndeosebi în raioanele Tulcea, Măcin, Adamclisi și Medgidia, în vederea plantării lor cu vie și pomi fructiferi. Gospodăriile au executat totodată lucrări de îndiguiri și secări, câștigând astfel noi terenuri pentru agricultură“. (5 iulie 1962 — fila 1)

„Secția Palas a stațiunii experimentale agricole Dobrogea a realizat anul acesta, la fiecare din cele 3000 de oi din rasa merinos de Palas, o producție medie de 8,400 kg lână. Producția maximă a fost de 13,5 obținută de o turmă de 50 de berbeci. De asemenea, la aproape 700 de miori s-a realizat în medie cîte 9,13 kg lână. Ca urmare a producției mari obținute, stațiunea a livrat, peste prevederile planului anual, 1090 kg lână de calitate superioară“. (4 iulie 1962 — fila 1).

Alături de acestea pot fi amintite și informațiile despre răspîndirea cărții agro-zootehnice în gospodăriile colective din regiune, despre noile amenajări din Delta Dunării și multe

altele. Din ele rezultă preocuparea corespondentului de a sesiza tot ce este nou și interesant, de a le redacta într-o formă atrăgătoare. Și așa cum s-a spus la început, fiecare din acestea ar putea constitui un subiect de reportaj. Bineînțeles că în acest caz ar fi nevoie de acele amănunte caracteristice reportajului, prezentarea oamenilor în acțiune, descriind metodele lor de muncă, părerile pe care le au într-o anumită privință etc. Iată deci că aceste informații corespund genului respectiv

În buletinele „Agerpres“ se întilnesc și alte informații interesante care își fac loc în coloanele zăarelor. Iată una transmisă de corespondentul din regiunea Oltenia :

„Gospodăriile agricole colective din regiunea Oltenia au început pregătirile pentru fertilizarea în toamnă a încă 20 000 hectare de terenuri podzolice. Cu sprijinul specialiștilor, colectivității fac analize ale compoziției acestor terenuri pentru a aplica cele mai corespunzătoare doze de amendamente și de îngrășăminte. În multe unități au fost organizate și loturi demonstrative. Pentru a asigura gospodăriilor colective praful de calcar necesar, industria locală a deschis la Virciorova o secție de măcinare a acestuia. Numeroase unități au început să-și procure de pe acum amendamentele de care au nevoie în toamna acestui an“. (6 iulie 1962 — fila 3).

Aici se vede sesizarea unui lucru nou care nu s-a mai petrecut pînă

acum în asemenea proporții în această regiune. Prezentarea unor asemenea lucruri și fapte corespunde cerințelor ziarelor ca și ale cititorilor.

Dar „Agerpres“-ul furnizează un mare volum de informații și materiale oficiale. Din această cauză, ziarele trebuie să-și asigure de la corespondenții și reporterii proprii informațiile necesare. Și acestea trebuie să corespundă aceluiași cerințe: să redea cele mai importante probleme ale dezvoltării agriculturii noastre socialiste într-o formă concisă și interesantă. Și trebuie spus că în coloanele ziarelor găsim multe asemenea informații. Să răsfoim ultimele numere ale ziarelor centrale. Găsim multe informații bune și interesante. Iată una publicată în ziarul „România liberă“ nr. 5511 din 3 iulie 1962 cu titlul: „Folosirea mijloacelor mecanizate“ transmisă de corespondentul din Bacău al ziarului: „Ieri dimineață, la indicațiile inginerului Dumitru Smîntînă, mecanizatorii din brigada condusă de Dumitru Moroșanu de la gospodăria de stat Pufești au ieșit cu combinele la recoltatul orzului. Încă din prima zi mecanizatorii au reușit să recolteze cu cele 6 combine întreaga suprafață de orz de la brigada Pufești. În aceeași zi au intrat cu combinele în Ian și mecanizatorii de la gospodăria de stat Sascut. Combinerii Gh. Nichita și Ion Viespan au început recoltatul celor 500 de hectare cu orz de la brigada Sascut, iar Nicolae Răuță și Gh. Bocăneț lucrează la recoltatul celor 35 hectare cu orz de la brigada Gherdana“.

Interesantă este și informația publicată în „Scinteia tineretului“ nr. 4086 din 4 iulie transmisă de corespondentul voluntar Constantin Soare: „În dimineața aceea, primii care au sosit la lanul cultivat cu orz de toamnă au fost tinerii Ion Russan și Ilie V. Catia. Până la sosirea celorlalți membri ai gospodăriei agricole colective din comuna Lăceni, raionul Ale-

xandria, cei doi tineri făcuseră deja toate pregătirile ca mașinile să poată începe recoltatul. Cu secerători și coase, orzul de pe cele 80 de ha a fost strins în sнопi grei.

Griul a dat și el în pîrgă. Consiliul de conducere a luat măsurile necesare ca recoltarea acestuia să se facă cît mai repede și fără pierderi“

Aproape în fiecare număr al ziarelor găsim informații variate în care este redată munca entuziastă a oamenilor muncii din agricultură pentru recolte bogate, pentru dezvoltarea mai multor ramuri de producție în gospodăriile colective și alte numeroase aspecte ale activității din acest domeniu.

Nu este mai puțin adevărat că unele informații, atât cele din buletinele „Agerpres“ cît și cele proprii ale ziarelor sînt redactate după un șablon care obosește pe cititor, nu-i atrage atenția asupra celor ce urmează să fie înfățișate. Citiți această informație transmisă de corespondentul „Agerpres“ din Ploiești:

„Pe ogoarele regiunii Ploiești, recoltarea cerealelor păioase se desfășoară din plin. Folosind întreaga capacitate a mijloacelor mecanizate ca și a celor proprii, 40 de gospodării colective din raioanele Buzău, Rîmnicu-Sărat și Mizil au terminat secerișul orzului. În urma recomandărilor consiliilor agricole, gospodăriile colective din aceste raioane au început intens secerișul griului“. Inceputul acestei informații, cu un șablon atât de cunoscut, dovedește o lenie de gîndire, o lipsă de sesizare a faptelor demne de a fi luate în considerare. Acest lucru se întîlnește în multe informații „Agerpres“ ca și în informațiile proprii ale ziarelor. Iată cîteva: „Folosind întreaga capacitate a combinelor și secerătorilor“ („Scinteia tineretului“ nr. 4090); „Recoltatul furajelor“ („România liberă“ nr. 5497). Toate acestea încep cu inevi-

tabila introducere că strinsul recoltei este în toi sau ceva asemănător.

Experiența a dovedit, așa cum s-a văzut mai sus, că se pot da spre publicare informații cu conținut, redactate la un nivel publicistic ridicat. Merită amintită aici o informație „Agerpres“ care, deși nu are un subiect din agricultură, dovedește totuși că există reale posibilități de a sesiza lucrurile noi, de a le prezenta într-o formă interesantă. Să o reproducem: „Într-una din zilele trecute, pilotul Constantin Vasile de la stația Aviasan Brașov a primit misiunea de a transporta la un spital de specialitate din Cluj un copil din comuna Apoldu de Sus, regiunea Hunedoara, care avea nevoie de o intervenție chirurgicală urgentă. Deși condițiile meteorologice erau nefavorabile, comunistul Constantin Vasile, știind că fiecare minut era prețios pentru viața copilului, a pornit fără întîrziere în misiune. Peste puțin timp, avionul a aterizat pe gazonul aerodromului din Cluj. Bucuria îndeplinirii misiunii incredințate a trăit-o din plin, aflînd că viața copilului a fost salvată“. (6 iulie — fila 1).

Cite asemenea fapte de eroism nu se petrec pe teren: Ele trebuie însă sesizate și puse pe hîrtie. Dar pentru aceasta se cer „ochi de reporter“, simț gazetăresc etc. Ziariștii care lucrează la secțiile agrare au la îndemînă numeroase documente de partid și de stat care trasează sarcinile dezvoltării agriculturii. Ele pot constitui un prețios îndreptar în acțiunea de sesizare a ce este nou pe teren în gospodăriile de stat și colective. Munca de zi cu zi a colectivităților, lucrătorilor din G.A.S. și S.M.T. oferă numeroase subiecte care merită și trebuie să se scrie despre ele pentru o bună informare a cititorilor, pentru popularizarea a ce este nou și interesant.

PENTRU O ÎNALTĂ ȚINUTĂ PUBLICISTICĂ
ȘI GRAFICĂ A ZIARULUI

Informația, gen publicistic principal

Simbătă, 8 iulie 1962, a avut loc la Timișoara o discuție colectivă, cu ziariști ai presei locale, inițiată de revista „Presă noastră”, în legătură cu importanța informației în ziare.

Au participat la discuția redactori-șefi, redactori și secretari de redacție de la publicațiile „Drapelul roșu”, „Szabad Szó”, „Die Wahrheit”, „Pravda”, „Serisul bănățean”, „Novi život” din Timișoara, „Flacăra roșie” și „Vörös Lobogó” din Arad și „Flamura roșie” din Reșița, precum și reprezentanți ai Studioului regional de radiodifuziune din Timișoara.

Redăm în cele ce urmează textul prescurtat al acestor discuții.

CARACTERISTICILE INFORMAȚIEI

Ca un seismograf fin care înregistrează dinamica realității noastre socialiste, informația este genul gazetăresc cel mai operativ — a arătat tov. *Const. Marinescu*, redactor șef adjunct al ziarului „**DRAPELUL ROȘU**” din Timișoara. Informația sau microreportajul la zi sînt revendicate, în primul rînd, de pagina întâia a ziarului. Ele participă, cu alte cuvinte, la întocmirea primei haine sub care se înfățișează ziarul în fața cititorului. În această direcție, „Drapelul roșu”, ca și alte ziare centrale sau locale, se străduie să găsească mijloace eficiente pentru ridicarea nivelului publicistic și grafic al paginii întâia, prin asigurarea unui material informativ semnificativ pentru viața regiunii, interesant și atractiv.

Dar ce anume e semnificativ? Ce anume se cere celor 10—20 de rînduri ale informației pentru a fi atractivă? Cred că o dată cu maximum de autenticitate, o bună informație, adică semnificativă, interesantă, atractivă, trebuie

să aibă un caracter agitatoric. Dacă uneori în paginile ziarelor noastre apar note și informații plate, terne, amorfe, e aproape sigur că cel ce le-a redactat a uitat că principala funcție a informației este cea agitatorică.

Informația văduvită de faptul caracteristic, care e înzestrat cu puterea de a reda ceva din viața unei întregi regiuni, sau un aspect al realității contemporane, este un non sens. Informațiile, notele, microreportajele scrise concis, într-un limbaj lapidar, trebuie să prezinte întotdeauna o noutate. Nimeni — cred — nu contestă adevărul că acest substantiv-informație s-a născut din verbul a informa printr-un procedeu lingvistic des utilizat în limba română. Deci, într-o informație trebuie să spui ceva nou, să comunici pe scurt cititorului o noutate.

În legătură cu acest deziderat, fiecare redactor al ziarului nostru (și nu numai cei din secția informații) se străduiește să ofere secretariatului cît mai multe știri de strictă actualitate. La noi capătă o circulație tot mai largă expresia: dacă nu s-a întîmplat „ieri”, știrea n-are șanse de apariție. Datorită acestui fapt, în ziar au apărut infor-



mații cu privire la cele mai recente succese obținute de colectivele de muncă din întreprinderi, aprovizionarea populației cu noi produse industriale sau alimentare, activitatea culturală — de altfel destul de bogată — care se desfășoară la Timișoara și în principalele orașe ale regiunii.

În general, ziarele centrale sau locale publică în fiecare număr un grupaj de știri sub un titlu oarecare. Din motive lesne de înțeles, aceste titluri se schimbă periodic. „Drapelul roșu”, de pildă, a publicat în ultimii ani o serie de rubrici informative ca: „Știrile zilei”, „Azi vă informăm că”, „Instantanee”, „Pe scurt”, iar în prezent menține rubrica „Actualitatea pe scurt”.

Calculând spațiul ocupat de informațiile care apar în ziar, am ajuns la următoarea concluzie: În perioada 27 iunie — 3 iulie — deci în 6 numere de ziar — am publicat în total circa 3.200 de rânduri, ceea ce echivalează cu un material pentru întocmirea a 3 pagini obișnuite de ziar. Din acestea, numai rubricii „Actualitatea pe scurt” i-au fost acordate circa 800 de rânduri, pagina I cuprinzând în această perioadă și grupaje tematice din sectorul agricol (campania de recoltare) și din cel industrial.

La întrebarea dacă informațiile pe care le oferă cititorilor săi ziarul „Drapelul roșu” sînt întotdeauna la nivelul cerințelor actuale — vorbitorul a răspuns:

— În legătură cu aceasta se poate discuta. Am realizat, e-ci drept, unele succese. Voi da un singur exemplu: cîțiva specialiști timișoreni în probleme de electronică au reușit să efectueze, în colaborare cu Academia R.P.R., cu ajutorul mașinii electronice de calcul realizată la Timișoara, o traducere din limba engleză în limba română. Aflînd de prezența academicianului Grigore Moisil la experimentarea acestei noi realizări, un redactor al nostru i-a solicitat un interviu. Astfel, în timp ce în alte ziare a apărut o relatare scurtă despre această realizare, noi am putut da amănunte interesante în legătură cu munca depusă pentru înfăptuirea ei, acestea fiind expuse de președintele comisiei de automatizare și vicepreședinte al comisiei de lingvistică matematică a Academiei R.P.R. Materialul l-am ilustrat, bineînțeles, cu fotografia mașinii electronice de calcul MECIPT 1.

Mai sînt și alte exemple. Privind însă în general calitatea materialului informativ care apare în ziarul nostru, trebuie să spunem că mai sînt cazuri — și încă destul de dese — cînd știrile publicate nu se referă întotdeauna la ultimele noutăți, iar felul în care sînt scrise denotă superficialitate și lipsă de concizie, ceea ce, fără îndoială, scade din valoarea lor. Ne străduim să eliminăm aceste lipsuri, în special la informația pe teme agricole în perioada campaniilor, care, adesea, este scrisă într-o formă șablon.

Iată un exemplu: în ziarul nr. 5418 din 2 iunie 1962, la rubrica „În aceste zile pe ogoare” (care în trecut fie zis nu spune mai nimic și în plus este un vechi șablon al multor ziare) am publicat trei informații. Toate vorbeau despre întreținerea culturilor. Ceea ce le deosebea erau localitățile la care se refereau informațiile respective (cîteva gospodării colective din raionul Simnicolaul Mare, alte cîteva din raionul Caransebeș și comunele Liebling și Percoșova). Am făcut noi oare o treabă bună ocupînd 90 de rânduri în plin centrul paginii întîia cu aceste informații? (scrise, în afară de acesta și într-un stil sec, neinteresant). Fără îndoială că nu.

Încercăm și vom încerca pe viitor să găsim o ieșire din această situație. Cred că o îmbinare a scurtelor știri cu celelalte genuri cu caracter informativ (microreportaj, interviu) ar da o rezolvare favorabilă căutărilor noastre. Oricum, ținînd seama de necesitatea informării cititorilor în mod operativ și la un înalt nivel publicistic, redactorii (mă refer nu numai la cei de la „Drapelul roșu”) trebuie să declare un război necrutător informațiilor seci, șablonarde, neinteresante, scrise în grabă etc.

Dacă ziarul militează cu toate forțele sale pentru a prezenta întotdeauna atractiv evenimentele curente, atunci el îi va face pe cititori să cunoască mai bine succesele o-rînduirii noastre socialiste, ajutîndu-i să vadă în informațiile și scurtele știri care cuprind atîtea înfăptuiri și exemple concrete măreția omului muncii din țara noastră.

LIMBAJUL INFORMAȚIEI — SOBRU, EXPRESIV

În cîteva rânduri o informație dezvăluie un fapt deosebit de semnificativ pentru viața noastră socialistă, un fapt care poate să dea unui scriitor chiar ideea unui roman, a spus tov. *Al. Jeleboanu*, redactor șef al revistei „SCRISUL BANĂȚEAN”, președintele Filialei Unimii Scriitorilor din Timișoara. Fără îndoială, în ziarele noastre apar asemenea informații interesante. Informația nu e de-ajuns să fie con-

SCRISUL
BANĂȚEAN

statativă, să remarcă un eveniment sau un succes economic. E necesar ca ziaristul să cuprindă într-o informație noul din cotidian, realizările interesante. Cîteodată, redactarea extrem de schematică face să nu poți simți noul pe care tînde

să-l redca informația. Unii redactori găsesse că informația, pentru că este de dimensiuni reduse, poate să fie și superficială. Intre reportaje extinse și articole, redactorul predă secretariatului și câteva informații pe săptămână. Pentru el aceste informații n-au mare importanță, le redactează în grabă, după șabloane bine stabilite. În „Drapelul roșu” apar deseori informații privitoare la șezătorile noastre literare. Uneori toate seamănă ca niste piese executate în serie. Se spune că „Șezătoarea a avut loc la ... Au citit scriitorii ...” etc. Dar fiecare șezătoare are fizionomia și atmosfera ei. Citind informațiile, cititorul are impresia că toate șezătorile au decurs în același fel.

Viața noastră socialistă prezintă aspecte variate și interesante. Dacă le-am oglindi fidel, cu emoție, cu dinamism, informațiile noastre ar fi atractive.

În cadrul redacțiilor s-ar putea organiza întreceri pentru „cea mai bună informație”. În poezie, realizarea nu se judecă după lungime. Să se prețuiască și în gazetărie lucrările după calitatea și efectul lor!

În „Scrisul bănățean” publicăm „note”, nu informații. Publicăm note care oglindesc activitatea culturală bogată din regiune. Dorim ca aceste note să nu fie banale înregistrări, ci să imprime o atitudine. Avem unele reușite. Ne străduim însă să reflectăm mai operativ, mai cuprinzător viața culturală din regiune. Avem rezerve mari.

LA SECȚIA DE INFORMAȚII — FORȚE DINTRE CELE MAI BUNE DIN REDACȚIE

Din experiența ziarului nostru — a arătat tovarășa *Hermína Derenetzchi*, redactor-șef al ziarului regional în limba maghiară „*Szabad Szó*” — ca și din cercetarea atentă a rubricilor informative ale altor ziare, reiese că lărgirea neconținută a sferei de cuprindere, justa orientare tematică, caracterul diferențiat al informației sînt numai câteva din problemele majore care trebuie să stea în atenția noastră atunci cînd ne propunem să aducem în dezbateri mijloacele de îmbunătățire ale acestui gen publicistic deosebit de operativ. Antevorbitorii au mai insistat, cred, destul asupra acestor probleme. Pe bună dreptate s-a evidențiat faptul că apariția în ziar a unor informații cu un bogat conținut de viață este strict condiționată pe de o parte de capacitatea ziaristului de a vedea *noul* în industrie, în satul colectivizat, noul care apare în lumea spirituală a omului muncii, și pe de altă parte este condiționată de folosirea unor forme de expresie vii, atractive, interesante și variate.

E un adevăr ce nu poate fi pus de nimeni la îndoială: fiecare zi oferă ziaristului mii de fapte grăitoare, evenimente deosebite, fenomene noi și interesante care reflectă viața creatoare a oamenilor muncii de la orașe și sate. Ce anume să alegi? Și cum să transmiți noutatea cititorului? Aici intervine măiestria ziaristului. Iată de ce consider că nu-i drept ca la secția de informații să lucreze numai tineri care își fac, cum s-ar spune, ucenicia ziaristică. Secția de informații trebuie să cuprindă forțe dintre cele mai puternice ale redacției, oameni competenți, cu o foarte bună pregătire profesională.

Solicitată de a arăta care-i situația concretă la ziarul „*Szabad Szó*”, tovarășa *Hermína Derenetzchi* a menționat că secția de informație din această redacție a fost recent întărită cu ziaristi cu o bună calificare, iar ca șef de secție a fost numit un redactor cu o experiență mai îndelungată în publicistică, care s-a dovedit capabil să îmbunătățească și să învioreze ziarul sub aspectul materialu-

HIREK AVILAC MINDEN TAJAROL

A nap hirei A nap hirei

Fényképezőgéppel

Hét végén történt

Röviden

Vasárnapi kalauz

Szép hétköznapi tárgyairól

lui informativ. Nu de mult a avut loc o ședință cu participarea întregii redacții pe tema operativității informației.

În continuare tov. *Derenetzchi* a arătat:

— În pagina a doua a ziarului nostru apare cu regularitate de mai multă vreme rubrica „*Nap hirei*” („Știrile zilei”). Pornind de la principiul că prin esența ei informația trebuie să reprezinte pentru cititor o noutate, în această rubrică căutăm să aducem noutăți din orașul Timișoara și din regiune, precum și scurte știri din țară. Studiind experiența altor ziare și îndeosebi a „*Scînteii*”, ținînd seamă de cerințele locale, noi am ajuns la concluzia că permanentizarea acestei rubrici ne oferă o mai bună posibilitate de a informa operativ și concis pe cititorii noștri. Căutăm și am reușit în bună parte să dăm știrilor din rubrică titluri scurte, care să rețină atenția cititorilor.

Redacția folosește informația ca gen cu funcție agitatorie la relatarea pe scurt a unor realizări obținute în construcția socialistă. Practica a dovedit că agitația în ziar va fi cu atât mai eficace, cu cît redacția va folosi forme tot mai corespunzătoare în prezentarea faptelor de un interes general. În coloanele ziarului nostru apar grupe de știri din anumite domenii de activitate, purtînd titluri ca „Fapte din întrecerea socialistă”, „Cu aparatul fotografic”, „Puțin eu puțin se adună”, „La sfîrșit de săptămînă” ș.a.

La rubrica „Cu aparatul fotografic” prezentăm fotoinformații. Această formulă e utilizată într-un fel sau altul și de alte ziare din regiunea noastră, dar mai ales de ziarul în limba germană „*Die Wahrheit*”.

După ce a făcut o serie de observații critice la adresa materialului informativ publicat în ultima vreme de ziarul „*Szabad Szó*”, mai ales sub aspectul formulelor șablon, al unilateralității și disproporției în dozarea știrilor, vorbitorea a analizat succint citeva numere din ziarele raionale „*Flacăra roșie*” și „*Vörös Lobogó*” din Arad.

Ziarul „*Flacăra roșie*” din Arad — a arătat tov. *Hermína Derenetzchi* — se străduiește să dea rubricii sale „Actualități din oraș și raion” un conținut variat. Același lucru se poate spune și despre rubrica „Cele mai noi evenimente, fapte, știri”, inserată în coloanele ziarului „*Vörös Lobogó*”.

Cititorul găsește de obicei în aceste ziare știri proaspete, la zi. Se remarcă munca entuziastă de pe șantierul construcției socialiste, știrile culturale ce interesează un public larg de cititori și știrile externe (mai ales atunci când ele sînt paginate corespunzător).

Dacă urmărești atent pagina întâia de la aceste ziare, observi cu regret și unele deficiențe. Uneori, cei ce muncesc la secțiile de informații ale ziarelor „Flacăra roșie” și „Vörös Lobogó” din Arad nu prea țin seamă de toate cerințele materialelor cu caracter operativ. Oare nu o insuficiență exigentă a determinat apariția în ziarul „Flacăra roșie” la data de 30 iunie a unui grupaj de informații cu caracter agitatoric sub titlul „Cu planul semestrial realizat”? Rubrica, justificată în zilele anterioare, nu-și mai avea menirea la data fiind începea un nou trimestru. Ce efect agitatoric mai poate avea o informație al cărei conținut se repetă într-un fel sau altul consecutiv în trei numere de-a rîndul? În 1, 3 și 4 iulie, de pildă, „Vörös Lobogó” își informează cititorii despre decernarea drapelului de fruntaș Fabricii de mobilă, deși de la festivitate trecuseră patru zile.

Se mai pot da și alte exemple pentru a arăta că ziarul „Vörös Lobogó” nu reflectă, sub aspect informației, cu destulă putere și operativitate noul an orașul și raionul Arad.

Cu privire la cerința de a selecționa cele mai interesante știri, mi-aș permite să mai fac o observație. Cred că se impune de acum să renunțăm la fapte minore, lipsite de importanță, care nu prezintă interes. Și în coloanele ziarului nostru mai întâlnești asemenea știri care nu spun nimic sau foarte puțin. Aș recomanda ca și ziarele raionale amintite să lase pe seama „Micii publicității” anunțarea publicului în legătură cu conservele de pește ce se găsește la „Alimentara” sau prezentarea meniului bufetului „Expres”. Asemenea știri nu-și au locul într-o rubrică care poartă titlul „Cele mai noi evenimente, fapte, informații”. Informația — a spus în încheiere tov. Hermina Derenetzchi — să-și ocupe locul ei bine meritat, să muncim în așa fel ca genul acesta agitatoric, cu forța sa operativă caracteristică, să contribuie la ridicarea nivelului publicistic și grafic al ziarului.

TOTUL SĂ FIE EXPRIMAT ÎN PUȚINE CUVINTE

Redacția în care lucrez — a subliniat dintr-un început tov. Rudolf Sandor, redactor-șef al ziarului în limba germană „DIE WAHRHEIT” — scoate un ziar cu apariție periodică, de 3 ori pe săptămână, de aceea îndeplinirea cerințelor unei informări eficiente a cititorilor frământă mult colectivul nostru redacțional. Voi relata unele aspecte din experiența ziarului nostru.

Prima pagină a ziarului „Die Wahrheit” este alcătuită în întregime din materiale scurte, informative. Ne ferim în permanență de materiale lungi, care, acoperind spații mari, micșorează numărul informațiilor și dau un aspect cenușiu, neatractiv paginii. Excepție fac articolele de fond, sau alte materiale ce prezintă o deosebită importanță pentru viața economică și politică a țării sau a regiunii noastre. Ne preocupăm însă ca ele să fie astfel prezentate încît să atragă imediat atenția cititorului, fără ca volumul lor pe prima pagină să depășească două-trei pagini de manuscris (restul articolului e publicat în continuare în paginile a doua, a treia sau a patra, după necesități). Mult apreciată de cititorii ziarului nostru este rubrica „Oglinda zilei”. Aici sînt publicate pe scurt cele mai importante evenimente ce au loc în ziua respectivă, sau care au avut loc cu o zi în urmă în Timișoara și în regiunea Banat.

Deși „Die Wahrheit” este un ziar regional și sfera sa de activitate se mărginește mai mult la viața regiunii, totuși nu poate fi trecut cu vederea faptul că cititorul de limbă germană din regiunea noastră dorește să afle prin intermediul ziarului și ce se petrece în alte regiuni și orașe ale țării, să fie informat măcar pe scurt despre cele mai importante realizări și evenimente. În acest scop în pagina a doua a ziarului am inițiat rubrica „Am notat pentru dumneavoastră”. În pagina culturală ce apare de două ori pe lună, la rubrica „Mozaic cultural” sînt publicate informații scurte despre cele mai importante evenimente cultural-artistice atît pe plan național, cît și internațional. Iar la rubrica „Correspondenții ne scriu” apar grupaje de informații din toate domeniile de activitate. Afară de informațiile paginate în permanență într-un loc precis, gru-

Protektor aller Länder, vereintigt auch!

Die Wahrheit

ORGAN DES BANATER REGIONSKOMITEES DER RAP UND DES REGIONSVOLKSRATES



Auch in der Tamesvarer „Ion Fogosy” Neuerer fördern die Qualität Bei Meister Stefan Szabo mangelt es nicht an guten Einfällen

Die Qualität eines Produktes ist nicht nur eine Frage der Fertigkeit des Herstellers, sondern auch eine Frage der Erfindungskraft. In der Tamesvarer „Ion Fogosy” wird dies durch die Arbeit von Meister Stefan Szabo deutlich. Er ist ein Meister der Kunst, neue und bessere Einfälle zu finden, um die Qualität seiner Produkte zu verbessern. In der Tamesvarer „Ion Fogosy” wird dies durch die Arbeit von Meister Stefan Szabo deutlich. Er ist ein Meister der Kunst, neue und bessere Einfälle zu finden, um die Qualität seiner Produkte zu verbessern.



Die Arbeiter und Arbeiterinnen sind stolz auf die Qualität ihrer Produkte. Sie wissen, dass die Qualität eines Produktes nicht nur eine Frage der Fertigkeit des Herstellers, sondern auch eine Frage der Erfindungskraft ist. In der Tamesvarer „Ion Fogosy” wird dies durch die Arbeit von Meister Stefan Szabo deutlich. Er ist ein Meister der Kunst, neue und bessere Einfälle zu finden, um die Qualität seiner Produkte zu verbessern.



Die Arbeiterinnen sind stolz auf die Qualität ihrer Produkte. Sie wissen, dass die Qualität eines Produktes nicht nur eine Frage der Fertigkeit des Herstellers, sondern auch eine Frage der Erfindungskraft ist. In der Tamesvarer „Ion Fogosy” wird dies durch die Arbeit von Meister Stefan Szabo deutlich. Er ist ein Meister der Kunst, neue und bessere Einfälle zu finden, um die Qualität seiner Produkte zu verbessern.

pate sub un titlu de rubrică, se mai publică scurte informații de sine stătătoare sau grupate pe anumite teme economice, din agricultură, industrie, comerț, cultură de masă. Redacția noastră a făcut un pas înainte în ceea ce privește numărul informațiilor publicate. În prezent am ajuns ca media informațiilor scurte pe zi să se ridice la 25. De asemenea s-a îmbunătățit calitatea acestora. Prezentarea lor în ziar se face mai atractiv. Cele mai importante sînt subliniate prin culegerea lor cu caractere diferite de litere, sau prin culegerea lor pe 2—2½ coloane. Cu deosebită plăcere se citește informațiile scurte, agitative, sistem foto-informație. Acest fel de a informa și de a face agitație în ziar pentru promovarea noului oferă și posibilități largi de prezentare grafică atractivă. Ziarul nostru folosește acest procedeu cînd popularizează o inițiativă nouă, sau cînd se marchează începerea unei etape importante în lucrările agricole etc.

Din experiența ziarului „Die Wahrheit“ am constatat că această formă publicistică este eficace. Pentru a o păstra proaspătă, o utilizăm numai în anumite împrejurări. Conducîndu-se după maxima „Fără știri bune nu există publicistică bună“ — a spus în încheiere tov. Rudolf Sandor — întregul colectiv redacțional se străduie să dea cititorului un ziar în care pulsează viața în toată plenitudinea ei, un ziar interesant și frumos, așa după cum este însăși viața noastră.

SPECIFICITATEA INFORMAȚIEI LA ZIARUL LOCAL

Luînd cuvîntul, tov. *Milan Iovanovici*, redactor-șef al ziarului regional în limba sîrbă „PRAVDA“, a spus:

— Anul trecut, cu prilejul analizei activității presei din Banat de către Comitetul Regional de partid, s-a pus în discuție și problema aportului genurilor operative la ridicarea nivelului publicistic și grafic al celor șapte ziare din regiunea noastră. Hotărîrile luate de Biroul Comitetului Regional de partid cu prilejul analizei făcute presei din Banat au stimulat activitatea în redacții. În primul rînd, ne-am propus să mărim cantitativ volumul materialului informativ în ziar, să extîndem aria tematicii informațiilor, să sporim eficiența acestui gen publicistic. De aceea am socotit că-i necesar să dezbatem în redacție, în cadrul cercului profesional de ziaristică, unele probleme teoretice ale acestui gen publicistic, care este cel mai răspîndit în presă. Ca și în alte cazuri ne-am lovit însă de inexistența unor materiale de sinteză, actuale, despre genurile publicistice și, în general, despre arta publicisticii la un cotidian. De regulă apelăm la materialele publicate în revista „Presa noastră“ și la lecțiile care sînt predate în cadrul Cursului de ziaristică al Școlii superioare de partid „Ștefan Gheorghiu“. Am purtat discuții, de pildă, pe marginea articolului „Pentru o informație eficientă“ scris de tov. Gh. Secuiu, redactor-șef al redacției de știri interne „Agerpres“, și apărut în revista „Presa noastră“ nr. 2/1962. Articolul ridică o serie de probleme foarte interesante, actuale, de un real folos. Preluînd experiența redacției de știri interne „Agerpres“, ne gîndim, la rîndul nostru, ca în scopul lărgirii tematicii informațiilor din agricultură să inițiem un concurs intern pentru cel mai mare număr de propuneri de subiecte care pot fi valorificate în timp. Unii tovarăși gazetari ar putea obiecta că în felul acesta ajungem la o planificare a informațiilor, a nouăților. O asemenea concluzie ar fi însă pripită, nefiînd vorba de o planificare în sensul strict al cuvîntului, ci de o muncă laborioasă, îndrăzneață, de explorare



a unor aspecte din realitate, mai puțin cecetate de ziarist, de capacitatea politică a reporterului de a descoperi și selecționa fapte noi, semnificative, de măiestria sa de a le comunica într-un limbaj concis și operativ. Am credința că un asemenea concurs poate contribui la lărgirea ariei tematicii informațiilor. Articolul tov. Gh. Secuiu ar fi avut însă o mai mare eficiență dacă ar fi conținut și exemple concrete. Cred că redacția revistei „Presa noastră“ trebuia să solicite de la autor îmbogățirea acestui articol bun cu fapte critice concrete, cu ajutorul cărora să-și susțină opiniile.

Intrebat fiind la ce concluzii s-a ajuns în urma discuției din cadrul redacției „Pravda“ în legătură cu specificitatea informației la ziarul local, vorbitorul a răspuns:

— Cred că pe lângă caracteristicile sale valabile pentru toate ziarurile, materialul de informație la ziarul local prezintă unele particularități. Mai ales ziarul care apare de trei ori pe săptămînă sau săptămînal întîmpină dificultăți în ceea ce privește definirea noțiunii de actualitate a informației. Din experiența ziarului nostru am ajuns la concluzia că o asemenea publicație trebuie să cuprindă mai multe informații globale, de sinteză, care să prezinte cititorului o imagine gestivă, generalizatoare.

Pentru asigurarea unei operativități sporite a informării redacției cu tot ce se petrece nou și interesant în regiune, redacția noastră s-a îngrijit ca în centrele industriale cele mai importante din Banat, și anume la Reșița, Arad, Timișoara, să activeze corespondenții permanenți. Unii dintre acești corespondenți ne trimit la 3—4 zile diferite știri. Redacția are astfel posibilitatea să-și informeze cititorii ziarului destul de operativ despre succesele înregistrate în cele mai importante ramuri ale industriei. În unele cazuri, însă, aceste informații sînt redactate într-un stil șablon nu numai de corespondenți, ci și în cadrul secțiilor redacției noastre.

Ziarul și-a propus să acorde și prin intermediul informației un sprijin multilateral dezvoltării agriculturii noastre socialiste. În rubrici de știri și informații ca: „Știri

din G.A.C.„ „De prin satele noastre“, „Știri din raionul X“, „Ne scriu corespondenții sătești“, „Noutăți din comuna X“ etc., își găsește locul numeroase aspecte actuale ale consolidării agriculturii socialiste. Considerăm că un loc important în aceste rubrici trebuie să-l ocupe informația privind agrotehnica grâului și porumbului, creșterea producției agricole vegetale și animale, extinderea legumiculturii, experiența pomicultorilor frumtași, cheltuirea atentă, economică, a zilelor muncă, creșterea avutului obșteșc, executarea construcțiilor agricole ș.a.

Considerând că prezintă interes problema dezvoltării capacității reporterului de a selecta și sintetiza faptele din realitate, revin asupra unei idei formulate deunăzi. Informația sintetică sau globală, cum e denumită adesea, constituie un punct nevralgic pentru multe publicații locale. Deși cititorii o solicită în mod serios, noi o găsim destul de greu în Buletinele editate de „Agerpres“ și deosebit de greu reușim s-o producem pe plan regional sau raional. Desigur că pentru a scrie asemenea informații, în afară de bogate cunoștințe în toate domeniile de activitate social-politică și economico-culturală, se cere o înaltă măiestrie gazetărească. De obicei, aproape fiecare ziar local publică o rubrică de asemenea informații care și propune să prezinte cititorilor noul în patria noastră. „Pravda“ din Timișoara înserează săptăminal, de pildă, în coloanțele sale rubrica: „De pe întinsul patriei noastre“, cu un titlu frumos clișat. De obicei, materialele sînt selecționate din buletinul „Agerpres“. În discuțiile purtate cu cititorii ziarului nostru a fost relevat interesul pentru această rubrică. Considerăm că buletinele „Agerpres“ trebuie să cuprindă un număr mai mare de asemenea informații globale și de sinteză destinate ziarelor săptămînale, bi și trisăptămînale. Această măsură ar constitui un ajutor prețios în munca noastră și ar contribui la ridicarea nivelului publicistic și grafic al acestor ziare.

Revista „Presa noastră“ ar ajuta la elucidarea unor probleme privind informația globală dacă ar trata această temă mai pe larg din punct de vedere al teoriei publicisticii marxiste și al experienței practice.

Consfătuirea noastră — a menționat în încheiere tov. Milan Iovanovici — constituie pentru colectivul redacțiilor ziarelor din Banat un prilej de ridicare a culturii ziaristice. Neîndoios, eficiența ei va putea fi urmărită în viitoarele numere ale ziarelor din regiunea noastră.

★

În profilul revistei noastre — a spus tov. Vladimir Ciocov, redactor-șef al revistei în limba sîrbă „NOVI JIVOT“ — intră cu precădere materialul beletristic. În paginile revistei publicăm însă și numeroase reportaje operative și informații culturale. În acest sens redacția noastră și-a propus să lărgească activul de colaboratori,

НОВИ ЖИВОТ

solicitînd un ajutor mai concret de la activiști culturali, directori de cluburi, cămine culturale și biblioteci, oameni care cunosc îndeaproape munca cultural-artistică în orașele și satele regiunii Banat.

În continuare, tov. Vladimir Ciocov a făcut unele observații critice în legătură cu oglindirea vieții culturale bănațene în paginile ziarelor „Drapelul roșu“ și „Pravda“.

★

Din colectivul nostru redacțional doi tovarăși se ocupă exclusiv de problema informației în ziar — a spus tovarășa Rozalia Peterfi, redactor șef al ziarului în limba maghiară „VÖRÖS LOBOSÓ“. Inspirîndu-ne din rubrica



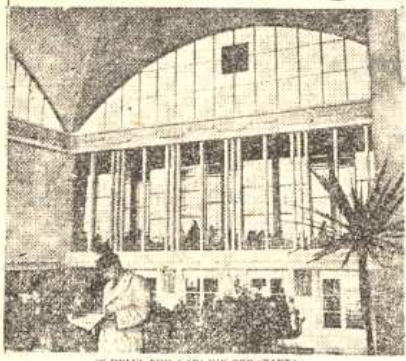
„Actualitatea“ publicată de ziarul „Scînteia“, noi am hotărît să introducem în „Vörös Lobosó“ rubrica „Legujabb hírek“, adică „Cele mai noi informații“. Știm însă că cititorii doresc să fie informați multilateral nu numai despre evenimentele din oraș și raion, ci și despre cele petrecute în regiunea Banat și în întreaga țară. Rubrica noastră săptămînală „De pe cuprinsul patriei“ și rubrica „Din regiune“ sînt destinate să satisfacă cerințele cititorilor.

Menționăm faptul că în cadrul rubricii „De pe cuprinsul patriei“, (apare în fiecare duminică), ar fi deosebit de util dacă s-ar publica cite un scurt reportaj sau notă despre succesele dobîndite de oamenii muncii din diverse colțuri ale țării noastre. Cum însă redacția noastră nu are posibilități de a trimite redactori în localități mai îndepărtate, ar fi de dorit ca asemenea materiale să ne fie transmise prin „Agerpres“.

★

Deși a trecut de mult timpul cînd informația era socotită un fel de cenușăreasă a ziarului, se mai observă uneori cum acestui gen publicistic de primă importanță nu i se acordă atenția cuvenită — a spus tov. Cornel Urișescu, redactor-șef al ziarului „FLACĂRA ROȘIE“ din Arad. Pregătindu-mă pentru discuția organizată de revista „Presa noastră“ am consultat numere vechi din colecția ziarului din Arad. Paginile plate, incolore, erau rezultatul sărăciei genurilor publicistice folosite; de obicei, la alcătuirea paginii întîia secretariatul de redacție era nevoit să se rezume la 2—3 articole absurd de mari. Nu e de mirare că paginația ziarului era adesea neinteresantă. De altfel, cititorii nu ne-au „iertat“ pentru acest lucru, criticîndu-ne

IDEI PE INTENSIVUL PATURII



1.600 DE TRACTOARE PESME SARGINA PRĂVAZUTA

Construcțiile șantier de tractoare din Brașov au terminat anul acesta construcția șantierului din apropierea 1.600 de tractoare pentru șantierul agricol în anul următor. Șantierul va fi construit în două etape și va fi finalizat în anul următor. În prezent, șantierul este în curs de finalizare și se estimează că va fi finalizat în anul următor.

Îmbunătățirea aprovizionării cu apă a orașului Iași

La stația de pompare a apelor din Iași s-a instalat o nouă pompă de apă caldă. Aceasta va permite o mai bună aprovizionare a orașului cu apă caldă în timpul iernii. Noua pompă are o capacitate de pompare de 1.000 metri cubi pe oră și va fi utilizată pentru a încălzi apa pentru distribuția în oraș.

Vești din industria sticlei și ceramicii fine

În industria sticlei și ceramicii fine s-au realizat numeroase realizări tehnice. Una dintre acestea este dezvoltarea unor noi tehnici de producție care permit obținerea de produse de calitate superioară și în cantități mai mari. Aceste realizări vor avea un impact semnificativ asupra industriei locale și naționale.

Cercetări științifice cu rezultate practice

Un grup de cercetători din România a realizat numeroase descoperiri științifice care au avut implicații practice semnificative. Aceste cercetări au dus la dezvoltarea unor noi tehnologii și metode de producție care pot fi aplicate în diverse domenii industriale și agricole.

Se extinde folosirea izotopilor radioactivi în schelele petrolifere

În domeniul petrolifer, folosirea izotopilor radioactivi s-a extins semnificativ. Acești izotopi sunt utilizați pentru a monitoriza și optimiza procesele de extracție și rafinare a petrolului. Această tehnologie permite o mai bună înțelegere a mecanismelor subterane și o creștere a eficienței operațiunilor.

Orășelul Turco-Severin raportează la sistemul energetic național

Orășelul Turco-Severin a fost conectat la sistemul energetic național, ceea ce va permite o mai bună aprovizionare cu energie electrică și gaze. Această conexiune va avea un impact pozitiv asupra economiei locale și asupra calității vieții rezidenților.

Produce chimice noi

Industria chimică din România a realizat numeroase realizări în domeniul producției de produse chimice noi. Aceste produse sunt utilizate în diverse domenii industriale și agricole și contribuie la dezvoltarea economiei naționale.

Magazine moderne

În orașele din România s-au deschis numeroase magazine moderne, ceea ce va permite consumatorilor să găsească o gamă mai largă de produse și servicii. Aceste magazine sunt echipate cu tehnologii avansate și oferă un nivel ridicat de servicii la clienți.

Producție mare de lină

Industria de lână din România a realizat o producție mare de lână de calitate superioară. Aceasta este o realizare semnificativă care va avea un impact pozitiv asupra industriei textile și asupra economiei locale.



și cerindu-ne să îmbunătățim neconținut forma publicistică și grafică a ziarului. La o consfătuire cu cititorii, un corespondent a luat cuvântul și a făcut numeroase propuneri în legătură cu informația la zi, actuală, interesantă. Din această consfătuire cu cititorii am tras învățăminte, organizându-ne mai bine munca în cadrul redacției. Pe lângă repartizarea în secții a oamenilor din redacție s-a făcut și o repartizare a lor teritorială.

Avantajul constă în faptul că aceiași oameni care se ocupă de anumite întreprinderi, instituții etc., ajung la o mai bună cunoaștere a acestora și pot remarca mai ușor ce apare nou în sectorul său. Fiind cunoscători în aceste locuri, reporterii primesc zilnic telefoane, informări de la diferite servicii sau de la corespondenții voluntari despre ce este nou.

Aspectele cele mai operative sînt concentrate de obicei la rubrica „Actualități din oraș și raion”. La început informațiile asupra evenimentelor la zi erau publicate, fie în mod disparat, fie de fiecare dată sub alt titlu, nesemnificativ. O evoluție a acestor titluri a dus totuși la rubrica existentă astăzi în ziar. Această rubrică e căutată de cititori, ei înșiși ne semnalează uneori fapte noi, soli-

citindu-ne să le publicăm la rubrica respectivă. Mulți cititori ne trimit nu numai materiale cu caracter pozitiv, ci și negativ, pe care le publicăm la rubrica „Pe șleau”. Firește, gama informațiilor nu e epuizată de această rubrică. Tendința noastră este de a publica informații în fiecare pagină a ziarului, și chiar în mai multe locuri ale aceleiași pagini. Am considerat că nu este bine a îngrămădi toate informațiile într-un singur loc, căci aceasta ar duce la monotonia celorlalte pagini. Bineînțeles, acest punct de vedere ne-a permis o oarecare profilare a informațiilor, distribuindu-le pe pagini, în funcție de tema lor.

În cele mai multe cazuri, informația se asociază în pagină cu reportajul. Într-un articol publicat de „Presă noastră” în mai 1961, tov. Cristea Mantu din redacția „Științei” pleda pentru extinderea în coloanele ziarelor a așa-zisului reportaj informativ. Acesta este de fapt genul reportajului cel mai des utilizat în redacția noastră.

În continuare, tov. Cornel Urîtescu a vorbit despre insuficiența preocupare a unor redactori pentru calitatea informațiilor și, îndeosebi, a reportajelor, relevînd faptul că mai predomină concepția că informația este un gen ușor, care se poate reduce în grabă. Astfel, informația intitulată „Intrecerea între circumscripții continuă” („Flacăra roșie” nr. 5560) utilizează 25 de rînduri pentru a spune că în comuna Seceani s-au nivelat drumurile și s-au desfundat șanțurile pe o lungime de 10.000 metri liniari. Unde-i concentrarea maximă care i se cere unei informații? Înșiși faptul care trebuia comunicat se pierde în apa frazelor generale.

Exigența pentru informarea operativă a cititorilor — a spus în încheiere tov. Cornel Urîtescu — trebuie să se manifeste cu o maximă răspundere.

Pentru a asigura varietatea informațiilor în ziar s-a făcut și în redacția noastră o sectorizare a întreprinderilor și instituțiilor, așa încît fiecare secție își are „izvorul propriu” de informații — a spus tov. V. Cimpeanu, redactor-șef al ziarului „Flamura roșie” — Reșița. Secția economică, de pildă, se ocupă de culegerea de informații din marile întreprinderi ale Reșiței și Boșci, secția de viața de partid — care la noi se ocupă și de problemele construcției de stat — are datoria să asigure informații de partid, să popularizeze unele decizii ale sfatului popular, să informeze despre acțiunile organizațiilor sindicale și ale comitetelor de femei. Se poate deci spune că problema informațiilor este privită ca o problemă centrală a întregii redacții. Experiența proprie ne-a arătat: cînd munca redacțională e bine organizată, se asigură ziarului o mare varietate de informații, semnificative, interesante. Îmbogățirea paginilor „Flămurei roșii” cu informații concise și actuale a făcut ziarul mai interesant, mai atractiv.

Ziarele din regiunea Banat, și nu numai ele, mai au rezerve prețioase în ceea ce privește utilizarea competentă a acestui gen publicistic de primă importanță. Cuvîntul scris și răspîndit de ziarul comunist în mase largi de cititori cere o formulare combativă, limpede, concisă. Trebuie dus în acest sens un război necruțător împotriva beției de cuvinte, a imprecizunii, a inexpresivității.

Mai ales la redactarea informațiilor se cere, cum spunea maestrul Tudor Arghezi, croiala frazei, tăietura cuvîntului, ascuțitul intenției, pentru ca evenimentele noi din realitatea socialistă să fie ogîndite viu și interesant.

PROBLEME COMUNE

În trei numere consecutive ale revistei „Presa noastră” am citit cu mult interes intervențiile unor gazetari cu experiență în presă în legătură cu ajutorul pe care trebuie să-l primească tinerii ziaști după absolvirea unei forme de învățămînt în presă. S-au ridicat de fapt mai multe probleme care pot fi dezbătute cu folos.

Dominantă mi se pare ideea necesității unei anumite specializări.

Sub acest aspect, ca participant la discuție, te vezi silit să dai un răspuns clar întrebării dacă e mai bine ca tînărul ziarist să lucreze în mai toate genurile publicistice sau să fie ajutat să se perfecționeze în genul de probleme și în stilul publicistic care corespunde deplin vocației sale. Îmi amintesc de pasionantele discuții pe care le isca înlotdeauna în facultate această temă.

Aproape toți visam să fim autori de reportaje. Mai tîrziu și pentru noi noțiunea de ziaristică s-a lărgit considerabil. Am fost ajutați să înțelegem ce aparat complex și viu este ziarul,

că, așa precum se exprimă tov. Dinu Hervian în articolul „Despre pregătirea profesională a tinerilor ziaști”, gazeta este rodul muncii de echipă. Într-adevăr, dacă ziaristica nu este numai o activitate literară, ci o activitate obștească, important nu este doar să fii reporter, foiletonist, articler etc. ci, în primul rînd, ziarist comunist.

Așadar, fiecare lucrător al redacției este în primul rînd un activist chemat să-și aducă contribuția la realizarea numărului nou al ziarului sau revistei respective.

Acest lucru l-am constatat fiecare dintre noi în lunile de practică efectuate la ziarele centrale sau la cele locale.

S-a întimplat ca unii dintre noi să nu fi reușit în lunile de practică să scrie nici măcar un singur reportaj literar care să amintească genul maștrilor genului. Dar cit de mîndri am fost cu zecile și uneori chiar sufele de corespondențe redactate pentru tipar, cu informațiile, cu notele critice sau cu primul articol pe tema zilei.

SOARE TEODOR

Secretar de redacție la publicațiile
Comitetului de Stat pentru Construcții,
Arhitectură și Sistematizare

Caietele noastre de practică pot și astăzi justifica această mîndrie fi-rească.

Gîndesc că acesta este un rod de preț al muncii profesorilor noștri, al organizațiilor politice din facultate, al tovarășilor cu experiență din redacții care ne-au îndrumat cu dragoste primii pași în publicistică.

Mai tîrziu, cînd am devenit redactori, corespondenți, corectori sau secretari de redacție, chiar dacă undeva în adîncul nostru mai păstram vie dorința de a scrie reportaje care să intre în istoria literaturii și publicisticii ca cele ale lui Malaparte, Bogza sau Kish, ne-am străduit să răspundem, fără false complexe, nevoilor ziarului sau revistei.

Amintind de problema unei bune valorificări a forțelor tinerilor ziaști, de crearea acelor perspective de viitor care trebuie să se deschidă în fața fiecăruia — tov. Dinu Hervian sublinia faptul că „vocația se realizează și se afirmă în procesul unei munci variate, a unor sarcini multiple”. Mulți din loștii mei colegi ar

putea să certifice acest adevăr prin propria și prezenta lor activitate publicistică. Discuția din revista Uniunii Ziaristilor poate și merita a fi continuu lărgită.

Imi permit să adaug o problemă care, în fond, atinge și acoperă o parte din tema dezbaterii. Mulți dintre tinerii ziaristi au fost încadrați în redacțiile unor publicații de specialitate, tehnice, științifice, economice etc.

Publicistica revistei sau ziarului de specialitate are multe trăsături comune cu publicistica cotidianului dar și foarte multe caracteristici specifice. A trebuit să învățăm mai întâi o serie de termeni pur tehnici fără de care nu ne-am fi putut aduce contribuția la întocmirea publicației.

„Din mers” -- ne-am specializat și tot „din mers” continuăm să ne specializăm. Cred că această problemă merită a fi obiectul unei atenții mai mari din partea Uniunii Ziaristilor. Avem nevoie de un sprijin mai calificat care, socot, nu poate întârzia.

Referitor la această chestiune aș vrea să-mi exprim și o opinie. Publicistica ziarului sau revistei de specialitate se înscrie de cele mai multe ori în cadrul unei sfere specifice. Când ziarul se adresează în primul rând personalului tehnico-ingenieresc, muncitorilor cu o înaltă calificare, impor-

tant este pentru gazetar ca materialul pe care-l destinează tiparului să prezinte o noutate pentru cel cărui îi este adresat. Aici nu-i locul pentru o ieftină „inviorare” a temei. Mi-amințesc cum un reporter, după o lungă vizită la o rafinărie unde se aplica o tehnologie nouă, a scris un material în care compara țevile rafinării cu tuburile unei orgi. În dorința de a inviora materialul, autorul a riscat să-și deruteze cititorul; pentru că s-ar fi putut ca majoritatea absolută a celor care citeau articolul său să fi văzut de nenumărate ori o rafinărie, și, probabil, niciodată o orgă. (Iar celor care știau cum arată în realitate o orgă, comparația li s-ar fi părut și mai mult nealocul său.)

Ceea ce este accesibil pentru cititorul revistei „Arhitectura în R.P.R.” sau al unei reviste cu caracter tehnico-științific (cum sînt de pildă „Energetica”, „Automatica” și „Electronica”, „Metalurgia și construcția de mașini” etc.) de cele mai multe ori poate părea altelei categorii de cititori o pură dizertație științifică. Desigur că cea mai delicată problemă în realizarea unui articol tehnico-științific este accesibilitatea. Recent, la o consfătuire organizată de secția orașenească din Moscova a Uniunii Ziaristilor sovietici s-a pus insistent problema: cine este figura principală în redacția revistei

tehnice, ziaristul sau inginerul? Concluzia a fost clară: în ceea ce privește o revistă tehnico-științifică de specialitate locul central îl ocupă, fără îndoială, inginerul. Referitor la publicațiile de masă, cum ar fi în țara noastră revista „Știință și tehnică”, discuțiile au fost mai ample. La întrebarea inginer sau ziarist, după părerea participanților la consfătuire se poate da un singur răspuns: da, ziarist, dar un ziarist care are, datorită studiilor sau experienței, pregătirea tehnică corespunzătoare.

Mulți dintre tinerii ziaristi care au absolvit o formă sau alta de învățămînt de presă lucrează la publicații de specialitate fără a avea pregătirea tehnică-științifică necesară (mă refer la învățămîntul tehnic de stat). Unii dintre ei s-au străduit să-și însușească noțiunile tehnice necesare și au început să redacteze bine articole pe teme tehnice. În redacții lucrează și mulți ingineri tineri. Ei se acomodează cu munca redacțională, sînt considerați ziaristi și, bineînțeles, sînt mîndri de aceasta.

Cred că aceste probleme necesită o dezbateră mai largă.

Iată așadar două categorii de lucrători în presă, tineri, care au nevoie în egală măsură de un sprijin profesional din partea Uniunii Ziaristilor.

CU SINT DE RĂSPUNDERE

În ultimii doi ani a devenit o obișnuință ca și la gazetele de uzină să fie repartizați, în stagiul de practică, studenții ai cursului de ziaristică de pe lângă Școala superioară de partid „Ștefan Gheorghiu”. Anul trecut — de exemplu — în cadrul redacției gazetei de uzină „Flacăra roșie” a venit la practică un grup numeros de studenți. Mulți dintre aceștia și-au manifestat de la început dorința de a participa, în orele libere, la editarea gazetei. Acest entuziasm a reflectat cum nu se poate mai bine dorința studenților de a-și însuși cit mai multe cunoștințe din profesiunea pe care și-au ales-o participând alături de membrii colegiului de redacție la sesizarea unor probleme, materializându-le în articole, reportaje sau informații.

Studentul Aurel Urzică lucrase înainte de a urma cursul de ziaristică, ca maestru la una din întreprinderile din Tîrgu Mureș. Între el și cei din redacție s-a înfiripat o adevărată prietenie. Primele lui ieșiri pe teren au fost în secția încălțăminte. I se atrăsese atenția că specificul întreprinderii nu este de loc simplu, că de calitatea fețelor executate de croitorii din secție sînt răspunzători și tăbăcarii de la mineral și sortatorii. În documentarea lui, Aurel Urzică n-a uitat acest amănunt prețios. În zilele de practică, după discuțiile și îndrumările primite din partea redacției, tînărul student a corda ore întregi documentării și aprofundării cunoștințelor tehnologice din ramura respectivă. În același timp, alți tovarăși de an au redactat în fugă materiale, care, citite în colegiul de redacție, nu au rezistat argumentelor aduse de

muncitori, tehnicieni și ingineri — membri activi ai gazetei de uzină, buni cunoscători ai procesului de producție. Unii studenți au rămas surprinși: „Așa am învățat la școală!” Într-adevăr, din punct de vedere teoretic ei nu greșeau cu nimic. În schimb, materialele sufereau de graba cu care au fost redactate și în special de o superficială documentare la fața locului. Membrii colegiului de redacție s-au apropiat de studenții aflați în practică. Ei au reușit să transmită acestor tineri dragostea pentru gazeta lor proprie, subliniind, în discuțiile purtate, că întregul colectiv de muncă este exigent și răspunzător față de tot ceea ce apare în coloanele ei. Tehnicianul Constantin Toma, muncitorul tăbăcar Ion Ardeleanu, rihtuitoarea Elena Crețu împărtășeau cu dragă inimă, ori de cîte ori erau solicitați, din experiența lor profesională cit și din aceea de corespondenți. Și practica a început să devină rodnică. Aurel Urzică începuse să cunoască pînă și micile frământări ale colectivelor din secții și ateliere.

Pe baza propriei experiențe, colegiul de redacție al gazetei de uzină „Flacăra roșie” a indicat studenților de la cursul de ziaristică ca în timpul practicii efectuate în întreprindere să nu se limiteze doar la genul care le este mai convenabil, ci să caute de la început să abordeze cu curaj diversitatea tuturor genurilor gazetărești.

După părerea mea, tinerii zia-riști trebuie să fie pătrunși de dragoste și pasiune pentru nobila profesiune aleasă, în care pregătirea multilaterală și temeinică joacă un rol determinant.

PETRE GHEORGHIU

Redactor-șef al gazetei de uzină
„Flacăra roșie” — București

REDACTAREA

ARTICOLELOR MEDICALE DIFUZATE PRIN RADIO ȘI RADIOFICARE

Dr. I. LEONESCU

Unul din cele mai eficace mijloace educativ-sanitare folosite în scopul formării deprinderilor igienice și de prevenire a bolilor îl constituie, fără îndoială, emisiunile medicale prin radio și radioficare.

Radioteleviziunea, înțelegând eficiența acestei forme de popularizare a medicinei, se străduiește neconștient să asigure difuzări de materiale tot mai interesante și utile. „Sfatul medicului” care figurează zilnic, în afară de duminici și sărbători, pe programele I și II, contribuie, incontestabil, în felul acesta la scopul urmărit. Astfel de emisiuni sînt așteptate cu interes de un mare număr de ascultători la domiciliu, în căminele culturale, în stațiunile balneo-climaterice și de odihnă, precum și în multe din întreprinderi, care retransmit emisiunile prin stațiile respective de radiomplificare. La Combinatul de cauciuc Jilava, de pildă, acțiunile educativ-sanitare sînt mai ușor duse la îndeplinire tocmai datorită unor astfel de emisiuni care sînt zilnic retransmise în secții prin stația locală de radioamplificare.

Temele difuzate prin „Sfatul medicului” au calitatea de a fi, în general, variate, cuprinzătoare, adecuate sezonului sau diferitelor acțiuni sanitare importante, ceea ce denotă strădanie în alcătuirea tematicii. Programarea unor subiecte deosebit de utile ca: „Spațiile verzi și sănătatea populației”, „Igienă și regimul alimentar al femeii care alăptează”, „Consumul igienic al fructelor”, „Valoarea nutritivă a sucului de roșii”, „Sarea în alimentație”, „Nervozitatea la copii”, „Igienă tinărului muncitor” și multe altele, au trezit interesul ascultătorilor și nu o dată ni s-a oferit prilejul să constatăm cât de bine sînt primite astfel de emisiuni.

Față de eforturile depuse de secția redacțională în a cărei responsabilitate intră rubrica „Sfatul medicului”, considerăm că nu ar fi lipsite de interes unele discuții de natură să îmbunătățească și mai mult emisiunea respectivă.

Materialele prezentate oferă de cele mai multe ori satisfacția că se pot auzi numeroase sfaturi folositoare pentru menținerea sănătății. Expunerea e clară, iar termenii științifici sînt explicați pe înțelesul tuturor. Vom sublinia însă și alte aspecte. Să ne oprim de exemplu asupra materialului difuzat la 22 iunie a.c.: „ACNEEA”. Un material nesatisfăcător documentat și — după părerea noastră — folositor în multe privințe. De ce se recomandă însă și o serie de rețete sub formă magistrală, alcătuite din mai multe substanțe cu gramajul respectiv, cînd este știut că ele nu vor putea fi folosite? Și aceasta pentru mai multe motive. Nimeni, în afară de stenografi, nu poate nota o astfel de rețetă în ritmul obișnuit al unei emisiuni. Dar chiar dacă s-ar izbuti un asemenea tur de forță, nici un farmacist n-ar executa o astfel de rețetă nefiind oficializată prin iscălitura unui medic.

Am avut prilejul să ascultăm și alte materiale, cu titluri deosebit de atractive, ca, de exemplu, cel transmis la 21 iunie a.c.: „Abuzul de carbaxin”. Sîntem convinși că această emisiune a făcut pe mulți ascultători să deschidă aparatele de radio la ora programată. Și totuși, deși materialul a adus unele contribuții la acțiunea educativ-sanitară privind abuzul care se face în ultimul timp cu acest medicament, nu ne putem declara pe deplin satisfăcuți. Spunem aceasta, deoarece partea intro-

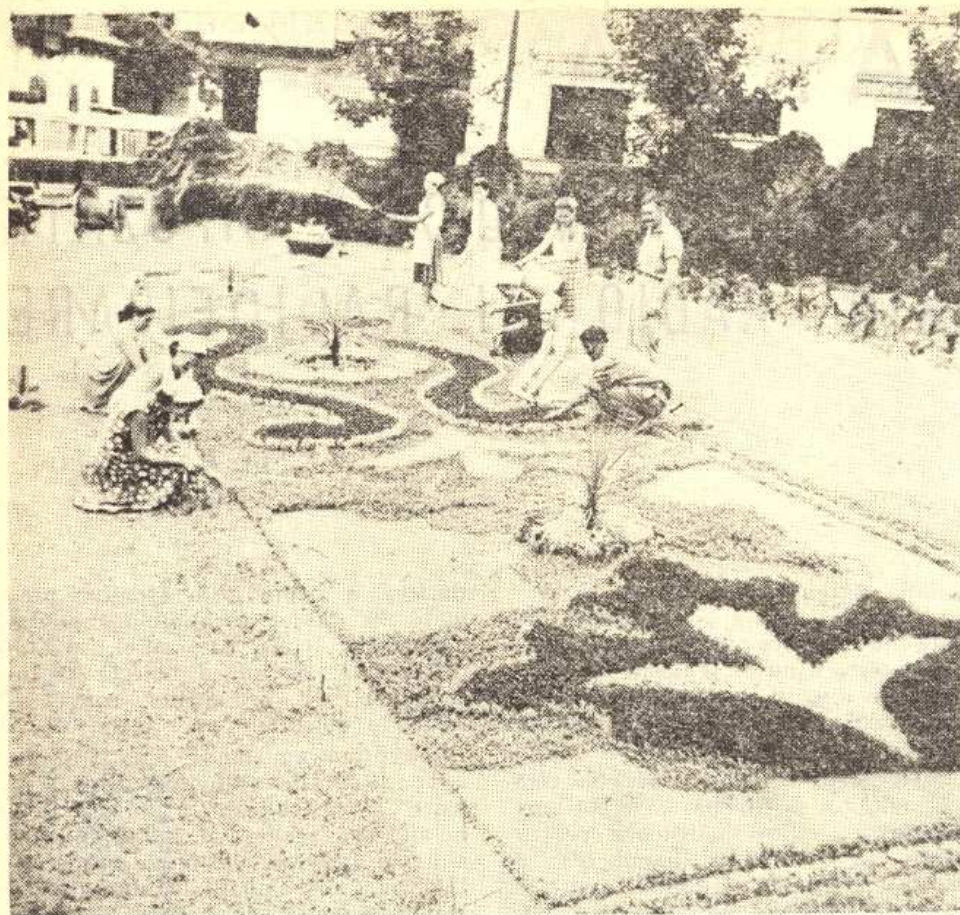
ductivă a ocupat un spațiu prea mare în dauna esențialului anunțat prin titlul temei. De altfel, acestui material i s-ar putea obiecta și insuficiența de argumente convingătoare în sprijinul temei tratate.

Ascultînd emisiunea din 23 iunie a.c.: „Răul de altitudine și răul de mare” și încă altele din ultimele luni, ne-am dat seama că multe din ele sînt, în general, lipsite de acel conținut nou, de actualitate, de care ascultătorii ar fi dornici să ia cunoștință. Pentru o astfel de rubrică sîntem convinși că redacția este în măsură să găsească numeroase formule de natură să ridice calitatea emisiunilor. De pildă, dacă la fiecare subiect programat s-ar indica și autorul, acesta s-ar strădui să elaboreze materialul respectiv cu și mai multă grijă.

Tematica, de asemenea, ar trebui să fie mai variată. Îmbunătățirea textelor vechi și utile poate fi folosită numai atunci cînd se introduc actualități științifice aplicabile din punct de vedere practic. Tematica ar trebui, însă, mereu îmbogățită cu cât mai multe subiecte noi și cu o mai accentuată nuanță de originalitate.

În cea de a doua emisiune medicală intitulată „Pe teme medicale”, care se transmite la cîteva săptămîni, se poate constata o serie de materiale valoroase din multe puncte de vedere. Au fost cu interes ascultate expuneri bine concepute printre care „Alergia și bolile de piele”, „Tuberculoza și diabetul” etc.

Considerăm că redactarea materialelor pentru radioficare în texte mai scurte le-ar face și mai atractive pentru numeroșii abonați ai acestei rețele.



Cetățenii își

înfrumusețază strada

În timpul verii presa dă o atenție deosebită temelor de sezon. „Știința”, de pildă, publică numeroase materiale: anchete, reportaje, articole în legătură cu astfel de teme. În reportajul *Oameni la volan* („Știința” nr. 5583) se prezintă aspecte mai puțin „atacate”: aglomerația pe șosele în timpul verii și modul în care șoferii își fac meseria. Rubrica intitulată „Căminul nostru” este și ea axată pe teme estivale. În legătură cu această rubrică merită subliniat că prin operativitatea ei, prin chestiunile ce le tratează și prin varietate, s-a dovedit foarte utilă.

Am găsit în „Știința” și alte genuri de materiale de sezon. De pildă la rubrica: „Din carnetul reporterului” reportajul intitulat *Călătorie în miezul verii*; la rubrica „Din carnetul scriitorului” schița *La seceriș*; un interesant reportaj, frumos scris, intitulat *Duminica în grădinile orașului*, redă aspecte inedite ale activității artistice, fără să neglijeze celelalte laturi ale unui subiect cu titlul de mai sus. Un alt articol este intitulat *„În regiunea Iași — aproape 10.000 de elevi în excursii și drumeții”*.

GABRIELA BUCUR

PE TEME DE SEZON

„România liberă” publică cu regularitate anchete și reportaje despre stațiunile de odihnă, despre ștranduri, („Casa noastră”, transportul către locurile de agrement etc.). Documentat și foarte citit a fost articolul *„Călătorind în circuit”* („România liberă” nr. 5519). Raidul e valoros și prin sugestiile ce le face — puncte farmaceutice și tonete „Aprozor” în stațiile C.F.R., broșuri ghid în orașele țării, asigurarea cazării la hoteluri pentru călătorii ce merg cu bilet „în circuit” etc. Variat și interesant a fost și articolul din „România liberă” nr. 5511 intitulat *„Servirea la domiciliu”*. Părerile, sugestiile, propunerile cetățenilor, strânse în acest material arată cât de vastă e tema și cât stă ea „la inima” cititorului... Rubrica „Consemnări” este și ea bine orientată și sesizează evenimentul la zi, contribuind cu promptitudine la remedierea operativă a unor lipsuri.

În ziarul „Informația Bucureștiului” temele de sezon sînt prezente în fiecare număr. Uneori aceste teme apar numai în materiale informative — note, grupaje, știri. De 3 sau 4 ori pe săptămână se publică raiduri, reportaje, ar-

ticole și chiar pagini speciale pe teme cetățenești... de vară. Iată câteva exemple. *În piețe după cumpărături* (nr. 2771), *Respect față de timpul cetățenilor* (nr. 277), *Insemnări de sezon* (nr. 2773), *Din viața cartierelor* (nr. 2774), *Duminică în afara orașului* (nr. 2777), *Toată atenția transportului legumelor și fructelor spre piețele Capitalei* (nr. 2780), *Bucureșteni la odihnă* (nr. 2781).

Și în ziarul „Munca” își găsesse loc temele de sezon: rubricile *Duminică pe întinsul patriei*, *Album turistic*, articole ca *Locuințe, locatari și unele îndatoriri uitate*.

Bineînțeles că „Scinteia tineretului” acordă prioritate temelor sezoniere legate de specificul ziarului. Sînt prezente reportaje despre vacanța elevilor, practica studenților etc.

După cum vedem, presa și-a făcut în mare măsură datoria față de tradiționalele teme de sezon.

Totuși, în unele ziare uneori se merge pe linia minimei rezistențe, tratînd-se subiectele ce sar în ochi. Nu se adîncese suficient unele teme. Orice secție de ziar își are teme cetățenești de sezon. Iată câteva exemple numai. De pildă: despre aprovizionarea piețelor se scrie mult. Dar se știe că între unitățile aparținînd *Aprozării* și cele pendinte de *Gostat* este mare diferență, atît în calitatea mărfurilor cît și în calitatea... personalului. N-am văzut însă în articolele apărute preocuparea de a se afla cauzele acestei deosebiri și propuneri pentru înlăturarea lor.

Tot la capitolul fructe, legume, zarzavaturi, trebuie să punem sub semnul întrebării necesitatea vitrinelor la magazinele care au spre vînzare aceste produse. Perisabile prin însăși natura lor, respectivele mărfuri „zîmbesc” o după amiază sau o zi în vitrină, apoi se ofilesc fără rost, iar cumpărătorul nu mai este de loc încîntat atunci cînd i se servește „marfă din vitrină”.

Teme de sezon de care ziarele se ocupă în mai mică măsură sînt și textilele, noile sortimente — realizarea desenelor, coloritul, varietatea modelelor — aprovizionarea magazinelor cu mărfuri de sezon în toate sortimentele.

Activitatea culturală de masă are și ea un specific de sezon. E adevărat, găsim în ziare cronici, prezentări, reportaje informative despre spectacole în aer liber. Dar numai atît. Și totuși s-ar putea găsi, discutînd cu oamenii muncii, și alte aspecte: calitatea proiecției cinematografice în grădini, muzica de dans la reuniunile distractive, grija pentru educarea tineretului, eficiența acțiunilor educative etc.

Problemele gospodărești ale orașelor au și ele un specific de vară. Pirițele care izvorăsc din miniaturalele iceberguri ce au coborît din camionul

ghețarului în fața magazinelor sau pe trepte, în fața intrării la blocuri, nu s de loc estetice și arată totodată risipa acestui produs atît de căutat în timpul verii. Nu mai vorbim de dezordinea din fața magazinelor de mobilă atunci cînd primese marfă. Sărmanele straturi de petunii de la intrarea magazinului de mobilă din Piața Amzei 10—22 sînt aproape zilnic acoperite de hîrtii și scinduri provenite de la ambalajul mobilelor, iar descărcatul mărfii în fața blocului dă un aspect de talcioac elegantului bloc nou.

Dar subiectele de sezon cuprind și florile din locuințe și de pe balcoane. În ce să-și pună omul flori? Nu-s la magazine jardiniere, nu e pămînt de flori, nu există îndrumare pentru horticultorii ad-hoc. De ce nu s-ar înființa magazine pentru acei care vor să-și înfrumusețeze balconul cu flori? O unitate de stat care să vîndă jardiniere la prețuri unice și unde, în același timp, cumpărătorul să-și poată procura unele pentru grădinișorul, hai să-i zicem, miniatural, și mai ales materia primă cu îndrumările necesare, ar fi deosebit de utilă. Ține și acest subiect de sezonul estival.

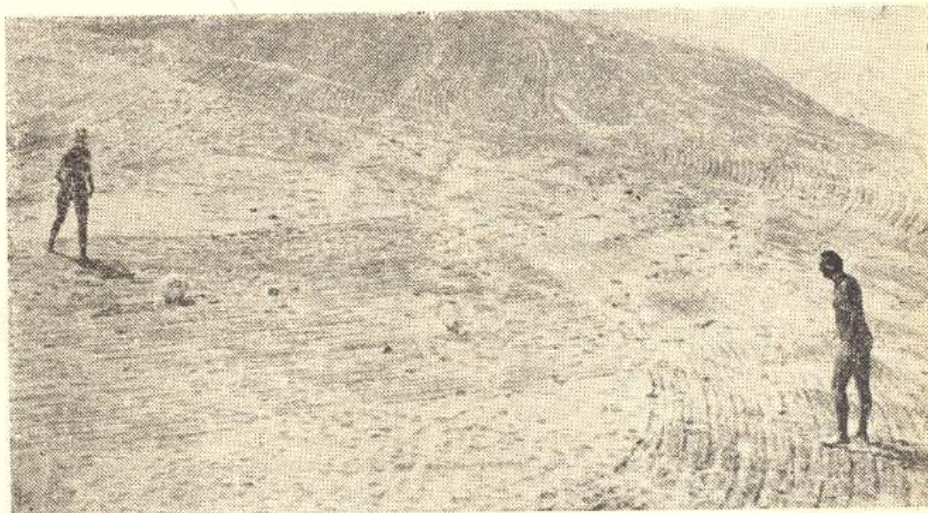
Pe stadioane se mîneacă semințe. Se mîneacă pentru că se vînd, iar în urma spectatorilor, sub bănci rînîn vrafuri de coji. Poate că mai multe coșuri de gunoi sau chiar suporturi din loc în loc — așa ca serumierele la scaune în sălile de ședințe — ar aminti cetățeanului că stadionul e în ultimă instanță o sală de spectacol — deși se vînd semințe în timpul meciurilor.

Despre ștranduri se scrie mult. Dar nimic despre asistența medicală, de pildă. De ce nu-s punete farmaceutice

de unde să se poată cumpără vată, iod, pansamente, antinevralgice? De ce instrumentarul la punctele sanitare e foarte sărac? (La ștrandul de la Snagov nu există aparat de oxigen, nici o mașină a „Salvării” care să intervină operativ în caz de accidente grave).

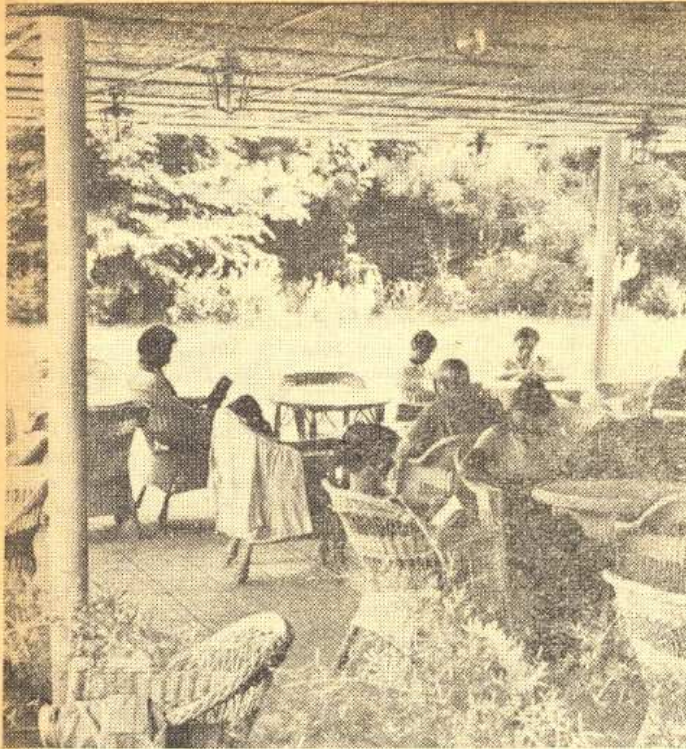
De ce nu-s chioșcuri de ziare? Și de ce-urile se pot înmulți în articolele noastre despre ștranduri. Numai că ele trebuie să cuprindă și „pentru că”. Cu aceasta, bineînțeles că șirul temelor de sezon nu s-a epuizat. Vara pune la dispoziția gazetarilor un „teren” vast dar și răspundere în sesizarea și rezolvarea acestei multitudini de probleme.

În legătură cu materialele scrise pe teme de sezon, o importanță deosebită o are operativitatea. Nu e de ajuns să observăm cu atenție anumite lucruri, pozitive sau negative, să adunăm date în carnet și să redactăm materialul cîndva... Dacă reportajul sau articolul mai „zace” o vreme și în sertarul redacției, atunci degeaba ne-am mai zbatut. Importanța unor astfel de materiale este ca ele să apară la timp, ca toți cetățenii să poată beneficia încă „în timpul sezonului” de unele măsuri care trebuie luate. Un exemplu de material operativ este cel apărut în „Scinteia” nr. 5598 intitulat „În excursie la Snagov”. Este un reportaj care conține cîteva sublinieri interesante, pozitive și negative, scris în după amiaza zilei de duminică, 22 iulie, despre cele petrecute la Snagov în cursul aceleiași zile și apărut în ziarul de luni, 23 iulie. Prin urmare, pe lângă cele arătate mai sus, dacă materialele pe teme de sezon sînt publicate în mod operativ, ele își ating scopul pentru care au fost întocmite.



PE PLAJĂ, ÎN AMURG

Foto: Bazil Dunăreanu



PRESA ÎN PARCURI

RADU RUPEA

Canicula a deplasat centrul vieții culturale bucureștene către zonele înverzite de pe marginea lacurilor, în parcuri. Fără îndoială, gestul de a deschide ziarul stînd pe o bancă, la umbră, nu este cîtuși de puțin nou, dar el a încetat să mai fie apanajul exclusiv al pensionarului, curios să aile „ce mai zice la gazeta”. Transformarea ține de schimbările survenite în paginile cotidianului, de rolul presei comuniste care, pătrunzînd în toate miinile și în viața de toate zilele, a pătruns și în intensa viață culturală a zonelor ozonate din Capitală. Este vorba de această dată despre o activitate concretă și organizată cu presa, depășind întîmplătorul gestului amintit.

Numeroasele parcuri de pe harta Bucureștiului ar părea să promită un belșug de date privind activitatea estivală cu ziarul și revista. Din păcate, coborînd de la scara topografică la cea reală, promisiunile nu devin fapte în totalitatea lor. Bătrînul Cișmigiu, care în urmă cu cîțiva ani dispunea de o bibliotecă, a fost văduvit — nu se știe din ce pricini — de ea, iar parcuri mai tinere ca „8

Mai” sau „23 August” nici nu-și amintesc să fi găzduit vreodată asemenea mijloace de recreere fructuoasă. Activitatea bibliotecii din parcul „N. Bălcescu” (Bucureștii-Noi) depășește limitele sezonului și are comun cu anotimpul călduros, cu parcul, numai faptul că este găzduită într-o clădire de la intrarea lui, cititorii rămînînd — obișnuit — în sala de lectură și de împrumut.

Există însă, Parcul de Cultură și Odihnă de pe malurile Herăstrăului. Amploarea activității din această adevărată universitate populară în aer liber suplinește multe goluri, atrage zilnic mii și mii de bucureșteni și permite ca formularea „presa în parcuri” să nu fie numai o metaforă. Șase biblioteci în incinta unui singur parc, fiecare avîndu-și propriul profil delimitat cu precizie pentru ca fiecare vizitator să afle cu ușurință materialele ce-l interesează, profiluri în care presa — deși nu are o bibliotecă destinată în exclusivitate ei — ocupă locul de prim ordin. Și vorbind despre biblioteci în Parcul Herăstrău, trebuie înțeleasă acea zonă de umbră și liniște invadată de aer proaspăt în care numai foșnetul frunzelor îngînă foșnetul discret al paginilor.

Actualitatea în toate domeniile fiind principala preocupare a bibliotecilor, sectorul cultural al Parcului de Cultură și Odihnă s-a abonat la 48 de publicații periodice românești care, prin grija Oficiului Poștal nr. 18, sosesc cu regularitate și punctualitate în 115 exemplare. Majoritatea abonamentelor sînt făcute numai pentru timpul sezonului, dar acele periodice ce sînt necesare studiului pot fi găsite în colecții complete, căci deseori în parc nu poposec numai cei ce și caută aci odihna. În aceste umbrare se urmăresc, de-o potrivă, ultimele evenimente din țară și străinătate în „Știința”, „România liberă”, „Neuer Weg” sau „Elöre”, ca și problemele ridicate de „Gazeta matematică și fizică”, „Sănătatea”, „Teatrul” sau — cititoarele sînt numeroase și înarmate cu creion și hîrtie de calc — „Jurnalul modei”. De fapt — risipită în șase colțuri de parc și în mii de pagini de publicații periodice — o adevărată enciclopedie la îndemîna oricui.

Există în Parcul Herăstrău și o bibliotecă liliputană. Scaunele și mesele sînt de dimensiunile celor ce n-au deprins încă tainele alfabetului. Pe lîngă cărțile cu poze multicolore, în fondul ei se află — bineînțeles — și presă, revistele la care copiii, acasă, se uită și le ascultă citite de mama

sau tata. Aici însă ei sînt... cititori. Oficiul părinților îl îndeplinește biblioteca pentru cei zece sau douăzeci de participanți la lecturile în grup. Fără îndoială, aceste manifestări nu intră în situații la cifrele reprezentînd numărul periodicelor citite într-un an. Acestea îi cuprind numai pe maturi și — an de an — șirul lor este grăitor. S-au scurs zece ani de cînd în 1951, primul an al existenței bibliotecarilor în Parcul de Cultură și Odihnă — s-au citit 555 de ziare. Cifra a crescut de zece ori: 5518 ziare în 1961, iar numai în luna mai a acestui an ea este de 1084, urmînd ca în fiecare zi a verii să crească mereu.

În București, parcurile nu sînt numai locuri de promenadă. Ele împlinesc și rolul de focare culturale în care presa își înscrie contribuția ei specifică. Perspectiva deschisă de aceste realități nu poate fi decît îmbogățirea celorlalte parcuri cu o intensă activitate de răspundere a presei.



„POVESTE ADEVĂRATĂ“

Foto: A. Copos

Preocupări redacționale

DIN NOU CU CORESPONDENȚII NOȘTRI

La începutul lunii iulie, redacția ziarului „Informația Bucureștiului“ a organizat la sediul Uniunii Ziaristilor din R.P.R. o nouă consfătuire cu corespondenții săi voluntari. Au fost prezenți — printre alții — o serie de corespondenți buni ai ziarului, muncitori fruntași la locurile lor de muncă: *Nicolae Militaru* și *Constantin Neagu* (fabrica de încălțăminte „N. Bălcescu“), *Zaharia Ciulei* (Depoul C.F.R. București-Triaș), *Ion Neamtu* (Întreprinderea 7 instalații), *Nicolae Obrocaru* (Uzina de anvelope „Danubiana“), *Nicolae Nicolae* (Uzina de utilaj chimic — București), *Ion Jinga* (Uzinele textile „7 Noiembrie“), *Vasile Dumitru* („Izolatorul“), *Alexandru Dumitru*, *Carol Edves* (tipografi la Întreprinderea poligrafică nr. 2), *Geo Ciolcan* (Bumbăcăria Romînească — Jilava) ș. a.

După ce tov. Virgil Caragiale, șeful secției scrisori a ziarului, a prezentat o informare asupra activității depuse de corespondenții voluntari în ultimele 6 luni, dîndu-le și o serie de îndrumări pentru activitatea lor de viitor, au urmat discuții. Au luat cuvîntul mai mulți corespondenți în legătură cu problemele legate de munca lor și a ziarului. „În ultima vreme — a spus *Ion*

Grigoriu — eu am discutat cu deputatul, cu organizația de partid din cartier sau cu președintele comitetului de stradă pentru a afla noutățile din cartier sau raion, însă nu pun bază numai pe acest gen de documentare. Cînd îmi fac puțin timp liber plec pe teren pentru a surprinde noul. Și de fiecare dată găsesc lucruri interesante, noi, pe care le scriu ziarului...”

Alții au făcut observații și propuneri legate de îmbunătățirea muncii cu corespondenții: „...să se prelucreze cu mai multă atenție datele trimise de noi în corespondențe. Altfel se poate da naștere la situația penibilă. Și asta duce, din păcate, și la subminarea autorității noastre în fabrică...” (*Carol Hoim* — Fabrica de confecții și tricotaje — București); „...noi corespondenții putem fi un factor hotărîtor la obținerea unor succese în activitatea gospodărească din cartiere. Pentru aceasta trebuie să ne ajutați mai mult. Propunem să se acorde mai mult spațiu rubricii „Aici vorbește bucureșteanul“ (*Carol Edves* — Întreprinderea poligrafică nr. 2); „...uneori știrile trimise se publică tîrziu. Ar fi bine ca redacția să facă eforturi pentru a publica operativ știrile mai importante pe care le trimi-

tem...” (*Zaharia Ciulei* — Depoul București-Triaș); „Socot că ziarul și-a îmbunătățit munca cu corespondenții voluntari. Ar trebui să acorde mai multă atenție dinamizării brigăzilor de corespondenți voluntari” (*Vasile Dumitru* — „Izolatorul”).

În sfîrșit, parte dintre vorbitori au făcut propuneri pentru îmbunătățirea ziarului: „...ar trebui să se publice mai multe fotografii interesante” (*N. Nicolae* — Uzinele de utilaj chimic — București); „...să se reia rubrica „Prin sălile tribunalului“ (*Zaharia Ciulei* — Depoul C.F.R. București-Triaș); „...să se scrie și despre viața de partid din cartiere” (*Carol Edves* — Întreprinderea poligrafică nr. 2); „...mai mult spațiu rubricii săptămînale de satiră și umor” (*N. Militaru*); „...sîmbătă să se publice un „colț al femeii“ care ar fi foarte necesar” (*Ileana Sandu* — Uzinele textile „7 Noiembrie“) etc.

După discuții — care au fost de un real ajutor redacției — au fost evidențiați și premiați o serie de corespondenți fruntași, printre care: *Zaharia Ciulei*, *Margareta Serea*, *Ion Finică*, *Timofte Vieru*, *Alexandru Dumitru*, *N. Militaru*, *Constantin Gheorghiu*, *Virgînia Bălan*.

M. FERARINI

Čs. novínář

Numărul pe luna mai al revistei Uniunii Ziariștilor Cehoslovaci „Cs. novínář” dedică primele sale pagini celei de a 50-a aniversări a ziarului „Pravda”.

În articolul intitulat „Să pregătim cât mai bine discuțiile pentru cel de al XII-lea Congres P.C.C.”, Miroslav Moulis subliniază sarcinile care stau în fața presei, a radio-difuziunii și televiziunii cehoslovace privitor la popularizarea documentelor de bază ce urmează a fi dezbătute în cadrul Congresului al XII-lea al Partidului Comunist Cehoslovac.

Bolumul Schneider arată cine sînt și ce rol au avut sub regimul nazist cei ce ocupă acum posturi de conducere în presa vest-germană.

Într-un articol intitulat „Mai mult curaj gazetăresc” semnat de Karol Hulman se vorbește despre datoria gazetarului care scrie reportaje despre frunțași în producție dintr-o fabrică de a nu prezenta totul în roz, ci de a analiza și lipsurile, mai ales greutățile în lupta pentru afirmarea noului, să ia atitudine împotriva vechiului.

În legătură cu fotografiile care apar în presă, Vilem Kropp citează cifre din care reiese că, de pildă, ziarul „Rude Právo”, organul Comitetului Central al Partidului Comunist din Cehoslovacia, a publicat în luna martie circa 480 de fotografii. În medie „Rude Právo” publică zilnic circa 15,5 fotografii, iar ziarul „Prace” aproape 17 fotografii în fiecare zi. Autorul articolului propune ca, periodic, să se facă o analiză a

cotidienelor și săptămânalelor cehoslovace pentru a se vedea dacă o fotografie sau alta trebuia să fie publicată în ziar sau ocupă un spațiu în mod inutil. O asemenea analiză, subliniază autorul, ar arăta nu numai munca bună sau proastă a fotoreporterului, dar și munca bună sau proastă a redactorului respectiv, sau a întregului colectiv, a ziariștilor ce lucrează cu fotografiile.

La rubrica „Presa locală” se publică articolul intitulat „Învățămîntul profesional al oamenilor muncii și presa de întreprindere”, în care se subliniază grija pe care gazele de uzină trebuie să o acorde problemelor ridicării calificării oamenilor muncii, punîndu-se un accent deosebit pe educarea economică a masei, cunoașterea și stăpînirea tehnicii și tehnologiei noi, formarea atitudinii comuniste față de muncă.

Menționăm rubricile „Să scriem just în limba cehă și slovacă” și „Din revistele Uniunii Ziariștilor din străinătate”. În cadrul acesteia din urmă, redacția a publicat o scurtă recenzie a revistei „Presa noastră” (nr. 2 din 1962) subliniindu-se discuția cu privire la creșterea tinerilor gazetari.

Considerăm ca interesant publicarea în revista „Cs. novínář” a unui mic dicționar de termeni poligrafici și noțiuni elementare de gazetărie, rubrică care apare în continuare și va fi tipărită în curînd ca supliment special al revistei.

A. H.

În luna iunie a reapărut „Magyar Sajtó”, organul de presă al Uniunii Ziariștilor din R. P. Ungară. Într-un articol de salut, după ce sînt trecute în revistă realizările obținute în acest răstimp de poporul ungar sub conducerea P.M.S.U. și noile sarcini, sperite, ce revin presei, comitetul de redacție face un apel către toți lucrătorii din presă de a colabora la această publicație.

Într-un articol consacrat Congresului Organizației Internaționale a Ziariștilor care va avea loc la Budapesta între 6 și 10 august, Siklósi Norbert prezintă rezultatele activității O.I.Z. de la ultimul său congres și pînă azi, precum și importanța deosebită a apropiatului congres.

Din bogatul material publicat în acest număr al revistei „Magyar Sajtó” mai relevăm interesantul articol intitulat „Actualitate și orientare”. Autorul articolului, Vető Iozsef, un ziarist cu experiență, ridi-

pă amănunțit de informația în ziar, de informația centrală și locală, de eficacitatea științelor, verificarea lor etc.

Într-un articol bine documentat, Csollány Ferenc studiază bazele planificării de perspectivă a dezvoltării presei din Ungaria pentru viitoarele două decenii.

Un articol intitulat: „Prezentarea evenimentelor în imagini” se ocupă de fotografia care prezintă imagini din țară și străinătate în presa ungară. Autorul pornește de la faptul că în ziarele din R.P.U. numărul fotografiilor este extrem de mic. Această observație e valabilă și pentru publicațiile săptămânale. În continuare arată că ziarul viitorului va fi bogat ilustrat. Autorul se ocupă apoi de relațiile dintre fotoreporteri și cei ai agenției M.T.I. Interesante sînt și considerațiile pe care le face autorul în legătură cu munca unor fotoreporteri, arătînd, printre altele, că adesea fotoreporterul lasă să-i scape,

MAGYAR SAJTÓ

că o problemă importantă. Adesea — spune autorul — ziarele se îndepărtează de la specificul lor de ziar, arătînd mai mult a revistă. Cauza? Subaprecierea informației, considerarea acesteia drept un gen inferior (și, în consecință, ideea că a îndeplini în redacție o atare muncă înseamnă o „decădere”). Cititorul — scrie autorul — care ia dimineața ziarul în mînă vrea un ziar, un cotidian, vrea noutăți, știri. În continuare, autorul se ocu-

în mod inexplicabil, teme interesante.

În ce privește transmiterea rapidă a fotografiilor, revista arată că este nevoie de o mai bună înzestrare tehnică (de exemplu instalații de telefoto în orașele mai mari din provincie pentru a evita situația paradoxală de a putea publica la zi o fotografie despre un eveniment petrecut la Buenos Aires, de pildă, dar nu despre unul petrecut la Szeged sau Debrecen.)

Revista consacră un articol propagandei dușmănoase pe care o desfășoară posturile imperialiste împotriva țărilor socialiste în general și a R. P. Ungare în special. Această bătălie în eter face parte din arsenalul războiului recedus împotriva lagărului socialist. Autorul articolului arată pe scurt cum combat posturile de radio socialiste campania de minciuni și calomnii „Europei libere” și a altor oficine.

La rubrica *In atelierul ziaristului*, Szabó László, un gazetar specializat în reportajul judiciar, scrie despre expe-

riența sa. Autorul subliniază că în acest domeniu, în afară de alegerea temei, este extrem de importantă păstrarea simțului proporției, căci altfel cititorului i se poate prezenta un tablou extrem de denaturat. Un alt lucru asupra căruia se atrage atenția în articol este faptul că la scrierea reportajului judiciar trebuie să te gîndești la efectul de ansamblu al acestuia.

La rubrica „Forum” revista publică diferite scrisori, intervenții, propuneri. Într-una este vorba de necesitatea elaborării unei lucrări despre

presa ungară: manualul — se arată în scrisoare — ar trebui să apară sub egida Uniunii Ziaristilor din Ungaria.

O inițiativă bună este publicarea în „Magyar Sajtó” a rubricii *Din istoria presei ungare*. În acest prim număr al revistei este prezentată cititorilor publicația *Proletăr*, care a început să apară în iulie 1920 la Viena, în redactarea unor comuniști refugiați în Austria în timpul teroarei albe din Ungaria.

La rubrica „Magyar Sajtó vă prezintă”, revista descrie caracteristicile și modul de

funcționare a linotipului automat.

Recenzii despre cărți scrise de gazetari, rubricile „Așa scriem noi”, „În curtea noastră” (care citează greșeli, inexactități apărute în presă), un colț masiv de informații interne și externe legate de activitatea de presă, caricaturi, îmbogățesc acest număr al revistei „Magyar Sajtó”.

Trebuie relevată inițiativa de a reproduce din „Soviet-skaia Peciatî” însemnările despre presa unor țări independente din Africa (Tanganica, Nigeria).

V. P.

ZIARIȘTI CARE LUPTĂ PENTRU PROGRES

FILOMENO MATA

Am fi putut întocmi o simplă informație: Filomeno Mata, ziarist mexican, a fost condamnat, după o detențiune de un an și jumătate, la 8 ani închisoare. Delictul? A luat parte, împreună cu marele pictor David Alfaro Siqueiros, la lupta poporului mexican pentru libertate și progres.

Numai o informație n-ar fi fost, însă, indeajuns. În primul rînd pentru faptul că este vorba de un ziarist mexican în vîrstă de 74 de ani, care are un nume vestit în istoria luptei revoluționare din Mexic. O stradă din orașul Mexic poartă numele tatălui său, ziarist și el, care a luptat împotriva dictaturii lui Porfirio Diaz. Tatăl, împreună cu fiul, au fost arestați în timpul revoluției din 1910. Prin urmare, este vorba de un ziarist cu tradiții revoluționare, de un luptător pentru cauza poporului, care a urmat, pînă la adînci bătrînețe, drumul trasat cu cinste de gloriosul său părinte.

Și mai este ceva. În fața judecătorilor săi, Filomeno Mata a declarat: „Doresc ca poporul mexican să știe că întemnițarea mea prelungită n-a temperat ardoarea mea în combaterea tuturor nedreptăților, că ea n-a reușit nici să mă descurajeze, nici să mă învingă. Deși pentru moment lupta mea

pentru aplicarea Constituției Republicii și apărarea deținuților politici este întreruptă, o voi relua cînd îmi voi recîștiga libertatea. Socot de a mea datorie să-mi îndeplinesc angajamentul pe care mi l-am luat în fața concetățenilor mei...”

Bătrînul ziarist, luptător pentru libertatea poporului mexican, ghicind gîndul judecătorilor săi, a mai spus: „Da, sînt bătrîn, și, după voi, ar fi bine să tac, să mă supun și să aștept să se manifeste „bunătatea stăpînitor voștri”. Ei bine, aceasta eu nu pot s-o fac, deși îmi dau seama că acțiunea mea ar putea să constituie ultimul meu efort...”

Atitudine nobilă de luptător pentru o cauză înaltă. Un bătrîn ziarist, Filomeno Mata, împreună cu un mare pictor, David Alfaro Siqueiros, s-au alăturat luptei oamenilor celor mai înaintați din țara lor pentru asigurarea unei libertăți reale maselor populare, pentru dreptate socială. Filomeno Mata, ca și David Alfaro Siqueiros, ca și Manolis Glezos, ca atîția zeci și sute de luptători pentru adevăr și dreptate din jungla capitalistă trebuie să fie puși în libertate. Aceasta o cere conștiința umanității!

I. F.

НАША ПЕЧАТЬ

Журнал Союза журналистов РНР
Год VII — № 6—7 (74—75) июнь—июль 1962 г.

СОДЕРЖАНИЕ

ВЕЛИКАЯ ДРУЖБА

- Валериу Будуру — Высокоответственные задачи
Шербан Чокулеску — Караджале-журналист
Н. Копойу — Караджале и рабочее движение Румынии
И. Феля — И. Л. Караджале — друг типографских рабочих
Илие Рăдулеску — За повышение журналистского мастерства
В. Поалелунджь — Подготовка молодых журналистов
Аурел Урзика — Слова о молодых журналистах
П. Капустин — Мой край, моя газета
Василе Бăран — Сила коллектива, отраженная в газете
Вопросы, волнующие в настоящее время газету „Ромыния либера“ — беседа с главным редактором газеты „Ромыния либера“ Мирчей Рăдулеску
Дину Хервиан — Перед V конгрессом Международной организации журналистов
Наша анкета — Борьба между новым и старым
Отвечает проф. д-р К. Г. Димитриу
Нелль Кобар — От юмора гротескного к юмору лирическому
Х. Залис — Литература на страницах районной печати
Пауль Мариан — В часы досуга
Василе Гафтоне — Репортер Йонатан
И. Воледи — О работе торгово-рекламной печати
Н. Рошка — О деятельности одного поста сельских работников „Скыштейн“
Джордже Чудан — Ценная инициатива газеты „Кришана“
И. Херцер — Аграрная информация в газете
Коллоквиум в Тимишоаре — Информация — основной публицистический жанр
Соаре Теодор — Общие проблемы
Петре Георгиу — С чувством ответственности
Д-р И. Леонеску — Редактирование медицинских статей, передаваемых по радиостанциям и радиоузам
Буджен Владимир — Страницы О „Правде“
Братские зарубежные журналы „Ч. новинар“ — „Мадыар сойто“
Первая обложка: Дан Григореску. На побережье
Четвертая страница Нелль Кобар. Каникулы

OUR PRESS

Review of the RPR Union of Journalists
Year VII Nos 6—7 (74—75) June—July 1962

CONTENTS

THE GREAT FRIENDSHIP

- Valeriu Buduru: Tasks of Great Responsibility
Serban Cioculescu: Caragiale the Journalist
N. Copoiu: Caragiale and the Workers Movement in Rumania
I. Felea: Caragiale, a Friend of the Printing Workers
Ilie Rădulescu: With the View of Raising Journalistic Craftsmanship
V. Poalelungi: The Training of Young Journalists
Aurel Urzică: More About Young Journalists
P. Kapustin: My Region, My Newspaper
Vasile Băran: The Strength of the Collective Mirrored in the Newspaper
Topical Preoccupations of the Newspaper „România liberă”: A Talk with Mircea Rădulescu, Editor of „România liberă“
Dinu Hervian: On the Eve of the Vth Congress of the International Organization of Journalists
Our Inquiry: The Struggle between the new and the old. Replies by Prof. Dr. C. G. Dimitriu
Nell Cobar: From Grotesque Humour to Lyrical Humour
H. Zalis: How Literature is Presented in the District Papers
Paul Marian: During Leisure
Vasile Gaftone: Reporter Jonathan
I. Voledi: Some Aspects of the Work of the Commercial Propaganda Press
N. Roșca: From the Activity of a Voluntary Correspondents' Post of „Scînteia“
George Ciudan: A Valuable Initiative of the Newspaper „Crișana“
I. Herteg: Agricultural News in the Paper
The Timișoara Seminar: The News Item, An Important Journalistic Genre
Soare Teodor: Identical Problems
Petre Gheorghiu: With a Sense of Responsibility
Dr. I. Leonescu: How to Edit Medical Talks Broadcast by Radio and Relay Stations
Gabriela Bucur: Seasonal Subjects
Eugen Vladimir: Pages about „Pravda“
Fraternal Reviews Abroad („Cs. novinar“, „Magyar Sajto“)
Front Cover: At the seaside, by Dan Grigorescu
Back Cover: On Holiday, by Nell Cobar.

COLEGIUL DE REDACȚIE: Const. Antip (redactor șef), Antal Albert, C. N. Constantiniu, Ion Felea, Nestor Ignat, Vasile Iosipescu, Nicolae Moraru, Octavian Paler, Alexandru Popescu, Ilie Rădulescu, Al. N. Trestieni

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: București, Calea Victoriei, 163, Telefon: 15.21.02

Abonamentele se primesc de către difuzorii de presă din întreprinderi, instituții și de la sate, factorii poștali și oficiile poștale. Revista se găsește de vânzare la chioșcurile difuzării presei

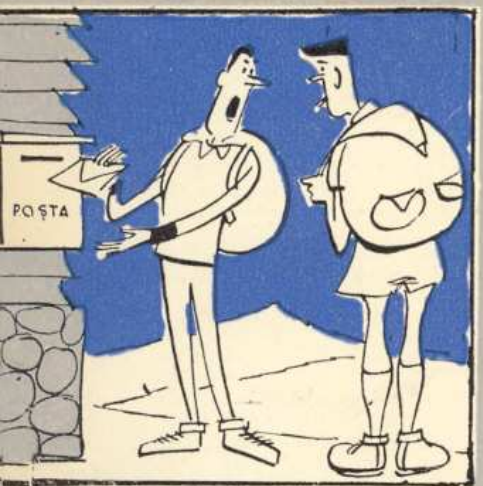
Tiparul executat sub com. nr. 3298 în Întreprinderea Poligrafică nr. 2, București, str. Brezoianu nr. 23—25



— Ce zici de peisajul ăsta?
— Extraordinar: paginație cu picior!



— Cum e apa azi?
Cronicara cinematografică: La început foarte rece, pe parcurs devine însă antrenantă, plină de vervă, ritm și fantezie!...



— Ce faci, tu nu scrii nici o c.p. acasă?
— Cum? Dacă n-am nici o dactilografă să-i ditez!



PUTEREA OBICEIULUI!

— Ce faci, vorbești de 15 minute cu familia...
— Aoleu!!! Credeam că vorbesc cu redacția, în contul ziarului!

ÎN
VACANȚA
DE
NELL
COBÎR



LA CABANA, DUPĂ MIEZUL NOPTII
— Ce zici de asta?!
— E clar: un foileton pe 2 coloane...



PLECAREA ÎN EXCURSIE

Secretarul de redacție: — Ei, tovarășul de la rubrica umoristică, treci în spate. Dacă o mai rămâne spațiu în mașină, atunci intri și d-ta...
— Hm... ca la ziar!...

Pⁿ 1583C 4

Nr. 8-1962

PRESA NOASTRA

U Z

R.P.R.

REVISTA UNIUNII ZIARIȘTILOR DIN R.P.R.

CUPRINS :

ZIUA PRESEI ROMINE

- Adunarea festivă din Capitală
- In primele rinduri ale luptei pentru cauza socialismului și păcii
- Nestor Aurelian : Cel de-al V-lea Congres al O.I.Z.

CITIVA DINTR-O MARE ARMATA

- Corespondenții voluntari seriu ziarului
- Gh. Neagu : Cronicari ai locului de muncă
- Al. N. Marinoiu : Popas la Deva
- Grafiela Vintu : Manuscrise pentru istorie
- Gabriela Bucur : Purtător al Ordinului Muncii
- Dinu Lăzărescu : Șase dintre prietenii redacției noastre
- Barabás Béla : Călăuza corespondentului voluntar
- N. Dăscălescu : „Șantierul roșu”
- Mihai Capră : Fruntași în muncă și corespondenți voluntari activi
- D. Zlătaru : Corespondentul de la Nicolina

SCHIMB DE EXPERIENȚĂ

- Gh. Constantinescu, secretar general de redacție la ziarul „România liberă” : Un număr de ziar obișnuit

DIN TRECUTUL DE LUPTĂ AL PRESEI COMUNISTE

- I. Felea și N. Copoiu : Lucrări ale lui V. I. Lenin apărute pentru prima oară în presa muncitorească din România
- Gavril Horja : Unele ziare patriotice ilegale apărute sub conducerea P.C.R. în Banat în perioada 1941—1944

25 DE ANI DE LA MOARTEA LUI ALEXANDRU SAHIA

- Gh. Dinu : O înălțare vie !
- Maria Arsene : Redactorul

ANCHETA NOASTRĂ : LUPTA DINTRE NOU ȘI VECHI

- Răspund : prof. univ. Marcel Breazu ; Petre Capră, președintele Consiliului Orășenesc U.C.F.S.—București

DISCUȚII

- Gheorghe Roșu (redactor șef al ziarului „Steagul roșu”—Bacău) : Părerea noastră
- P. Drăgulea (redactor șef adj. al ziarului „Drum nou”—Brașov) : Intre dorință și necesitățile ziarului

CRONICA PUBLICISTICII

- Virgil Dănculescu : Dumitru Popescu : Impresii de călători : Boris Buzilă : În întâmpinarea soarelui
- Expoziția lui Nell Cobar, văzută de : Sașa Georgescu și Gh. Chiriac
- Din activitatea Uniunii Ziariștilor din R.P.R.
- 15 ani de la apariția ziarului „Elöre”
- Sublinieri
- Concursul gazetelor de uzină
- De peste hotare
- Coperta a IV-a : Desen de N. Claudiu

ZIUA PRESEI ROMÎNE



Aspect de la adunarea festivă

ADUNAREA FESTIVĂ DIN CAPITALĂ

În ziua de 14 august a avut loc în sala de marmură a Casei Scînteii adunarea festivă a ziariștilor din Capitală, consacrată Zilei presei romine.

Au luat parte membri ai C.C. al P.M.R., conducători ai unor instituții centrale și organizații obștești, numeroși ziariști, corespondenți și difuzori voluntari, muncitori tipografi, oameni de cultură, activiști de partid.

Au participat, ca invitați, corespondenți de presă străini și atașați de presă ai unor misiuni diplomatice.

Adunarea festivă a fost deschisă de tov. Ștefan Voicu, membru al C.C. al P.M.R., redactor-șef al revistei „Lupta de clasă”.

A luat apoi cuvîntul tov. Valeriu Pop, redactor-șef adjunct al ziarului „Scînteia”.

ÎN PRIMELE RÎNDURI

ale luptei pentru cauza socialismului și păcii

Cinstim astăzi o sărbătoare scumpă tuturor oamenilor muncii din patria noastră — 15 august — Ziua presei române, instituită prin Hotărîrea C.C. al P.M.R., în ziua aniversării apariției primului număr al „Scînteii“, ca o expresie a prețuirii pe care o acordă partidul și poporul activității ziarelor, publicațiilor și instituțiilor noastre de presă.

Ne face o deosebită plăcere să-i avem în mijlocul nostru pe colaboratorii noștri apropiați, corespondenții voluntari ai ziarelor, pe colegii noștri de profesiune, reprezentanți ai presei din țările socialiste și din alte țări.

Folosim acest prilej pentru a felicita din toată inima poporul sovietic și pe cosmonauții Andrian Nikolaev și Pavel Popovici pentru marcarea unei noi și glorioase etape în cucerirea Cosmosului prin mărețul succes al zborului în grup realizat de cei doi eroi piloți cosmonauți.

Ziua presei este sărbătorită cu bucurie de toți cei care scriu și tipăresc presa, de milioanele de cititori ai ziarelor și revistelor, ascultători ai emisiunilor de radio, spectatori ai emisiunilor de televiziune, care văd în presa noastră o oglindă a luptei lor însuflețite, conduse de partid, pentru înflorirea patriei noastre socialiste.

Cu prilejul Zilei presei ne îndreptăm gândul, cu admirație și recunoștință, spre înaintașii noștri din presa muncitorească și comunistă ilegală, ca și spre cei care, în secolul trecut, au pus temelile presei românești. Ne simțim mîndri că profesiunea noastră a fost onorată, de-a lungul deceniilor, de prezența în rîndurile slujitorilor ei a unor asemenea patrioți și maestri ai cuvîntului ca Bălcescu și Boliac, Kogălniceanu și Alecsandri, Eminescu, Caragiale, Cocea, Sadoveanu, Arghezi, a unor asemenea luptători pentru cauza clasei muncitoare ca Al. Ionescu, I. C. Frimu, Ștefan Gheorghiu, Constantin Ivănuș, Alexandru Sahia, Grigore Preoteasa și alții.

— Din cuvîntarea tov. Valeriu Pop —

Nouă, ziaristilor de azi, ne sînt scumpe tradițiile presei progresiste muncitorești și, mai ales, glorioasele tradiții ale presei comuniste din țara noastră, care a preluat, continuat și ridicat pe o treaptă mai înaltă tot ce a fost cu adevărat patriotic și progresist în istoria presei române. Va rămîne mereu vie în inimile noastre amintirea jertfei atîtor eroi anonimi care, cu prețul libertății și, adesea, al vieții, au scos ziare și reviste ilegale și legale, răspîndind în mase cuvîntul partidului.

Intruchipare vie a spiritului partinic militant, „Lupta de clasă“, „Scînteia“, „Romînia liberă“ și celelalte publicații ilegale publicau articole, corespondențe, informații vii, combative, care ajutau partidul în munca sa grea de organizare și conducere a luptei maselor împotriva exploatării și asupririi, împotriva politicii de fascizare, a războiului antisovietic, pentru răsturnarea regimului capitalist, pentru independența națională a țării. După eliberarea patriei, presa comunistă a adus, sub conducerea partidului, o contribuție de seamă la lupta pentru consolidarea puterii populare, pentru mobilizarea energiilor creatoare ale întregului popor în opera de construire a socialismului, la marea cucerire a poporului muncitor — victoria orînduirii noi, socialiste, la orașe și sate.

Tocmai datorită faptului că răspîndește în mase cuvîntul partidului, și-a cîștigat presa noastră comunistă o mare autoritate și prețuire în rîndurile poporului. Tirajele în care apar azi ziarele și revistele nici nu pot fi măcar comparate cu cele de pe vremea burgheziei. Numai tirajul ziarului „Scînteia“ este cu mult mai mare decît era odinioară tirajul întregii presei burgheze. Anual, ziarele se difuzează în peste un miliard de exemplare, iar revistele în circa 80 de milioane. Numărul abonamentelor la radio și rețeaua de radioficare a ajuns la peste 2.200.000, iar la televiziunea noastră în continuă dezvoltare — la peste 120.000. Pentru presa din țara noastră de astăzi sînt caracteristice varietatea cotidienele și periodicele centrale și regionale. Numeroase categorii de cititori —

muncitori și țărani, ingineri și tehnicieni, medici și profesori, oameni de știință și artiști, militari și studenți, tineri, femei, copii — au la dispoziție ziare și reviste care răspund preocupărilor lor felurite. O mare dezvoltare cunoaște presa locală; apar zeci de gazete departamentale și de uzină.

Izvorul forței și influenței presei noastre în rîndurile maselor largi ale poporului îl constituie orientarea ei marxist-leninistă, spiritul de partid, conducerea de către partid — principiul fundamental al activității presei noastre comuniste. Urmînd cu consecvență linia partidului, aplicînd îndrumările Comitetului Central, în frunte cu tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej, care se ocupă zi de zi cu exigență și grijă părintească de munca noastră, presa s-a dezvoltat permanent, și-a lărgit tematica, și-a sporit eficiența activității ei, luptă pentru îmbogățirea continuă a conținutului de idei și ridicarea nivelului său publicistic, cîștigîndu-și stima și încrederea milioanei de cititori, dragostea lor.

Răspunzînd înaltelor exigențe ale partidului și ale poporului muncitor, presa nu precupețește nici un efort pentru a-și afirma tot mai puternic rolul de propagandist, agitator și organizator colectiv în lupta pentru construcția socialistă. Indicația leninistă, potrivit căreia „presa trebuie să pună pe primul plan problemele muncii privity nemijlocit sub aspectul lor practic“, călăuzește activitatea presei noastre. Traducînd în viață această indicație, presa noastră își îndeplinește cu consecvență menirea de instrument al educației economice a maselor.

Eficacitatea activității presei crește atunci cînd ea concentrează atenția oamenilor muncii asupra obiectivelor ce constituie verigi hotărîtoare ale mersului înainte, urmărește cu perseverență și combativitate realizarea lor. „Ziarele — spunea tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej la o consfătuire cu lucrătorii presei — trebuie să știe să aleagă din diversitatea problemelor ceea ce este esențial, ceea ce e nou, important, semnificativ, să nu se piardă în probleme mărunte, să știe să dea faptelor interpretarea corespunzătoare“.

În ziarele centrale și locale au fost susținute numeroase inițiative și acțiuni largi în sprijinul realizării unor importante sarcini din domeniul economic.

Mărețul program de muncă și luptă pentru desăvîrșirea construcției socialiste, pentru înflorirea patriei și ridicarea nivelului de trai al oamenilor muncii, cuprins în hotărîrile Congresului al III-lea al Partidului Muncitoresc Român, se află la temelia întregii activități actuale a presei noastre. Sarcinile complexe ale întăririi și dezvoltării bazei tehnico-materiale a socialismului și relațiilor de producție socialiste, ale sporirii continue a producției industriale și agricole, impun o cuprindere largă, o cunoaștere temeinică, o tratare aprofundată a problemelor economice.

În prezent, presa e chemată să se ocupe sistematic și concret de problemele de care depind îndeplinirea și depășirea planului de stat la toți indicii — mărirea producției și productivității muncii, reducerea prețului de cost, îmbunătățirea continuă a calității produselor, sporirea eficienței economice a investițiilor și realizarea la termenul planificat a tuturor obiectivelor industriale și a construcțiilor de locuințe, ridicarea calificării cadrelor de muncitori și tehnicieni etc.

În tratarea problemelor economice trebuie să existe un deosebit simț de răspundere; nu publicitatea ieftină, ci analizarea competentă, aprofundată, a multi-

plelor aspecte ale muncii în producție, a experienței înaintate a oamenilor și colectivelor. Diferitele fapte, fenomene din activitatea economică trebuie în așa fel înfățișate încît din fiecare articol să se desprindă concluzii și învățăminte de interes mai larg. Partidul cere presei să susțină cu pasiune ceea ce e nou și valoros, să combată tot ce e înapoiat, dăunător, împiedică mersul înainte.

Sarcini deosebit de însemnate revin presei în agricultură. Ele au sporit și au devenit mai complexe după marea victorie a socialismului la sate. Avem datoria de a milita activ pentru înfăptuirea programului de dezvoltare a agriculturii socialiste, expus în documentele sesiunii extraordinare a Marii Adunări Naționale. În miezul activității presei trebuie să se afle problemele legate de consolidarea economico-organizatorică a unităților agricole socialiste, în primul rînd prin creșterea producției de cereale, sporirea bazei furajere, a numărului de animale și a producției lor, prin întărirea și dezvoltarea continuă a avuției obștești. Scoaterea la iveală a experienței cele mai bune, aducerea într-o măsură mai mare în paginile ziarelor a cuvîntului frunțașilor în producție și al specialiștilor din agricultură, oglindirea noilor relații, a schimbărilor ce se petrec în viața satului nou, manifestarea unui spirit de răspundere sporit în tratarea problemelor agrare — sînt sarcini la ordinea zilei puse de partid în fața redacțiilor noastre.

Crește și trebuie să crească tot mai mult rolul organizator al presei, pentru a răspunde cît mai bine încrederii partidului și masei, sarcinilor care-i stau în față. Ce satisfacție mai înaltă este pentru gazetarii comuniști decît aceea de a contribui cu toată puterea cuvîntului inaripat la mobilizarea maselor pentru înfăptuirea politicii partidului!

În paginile presei de partid un loc de seamă îl ocupă tratarea sistematică a problemelor muncii de partid și înfățișarea uriașei activități desfășurate de organele și organizațiile de partid în toate domeniile muncii vii, creatoare, de educare și transformare a oamenilor. În mai mare măsură să se afle în atenția presei temele legate de munca organelor de partid pentru perfecționarea stilului și metodelor de muncă ale instituțiilor de stat, ale organizațiilor de masă, imprimarea în activitatea lor a unei înalte exigențe față de respectarea hotărîrilor partidului și guvernului, a legalității socialiste.

Nu o dată s-a spus că presa este principalul instrument al partidului în răspîndirea ideilor marxism-leninismului. Dezbaterile lor aprofundate, creatoare, în cea mai strînsă legătură cu sarcinile cele mai actuale ale politicii partidului — iată o cerință principală ce stă în fața presei. Cu mult interes se oprește cititorul asupra materialelor inspirate de bogăția și varietatea culturii noastre socialiste. Presa are datoria să sprijine din toate puterile construcția culturală prin tratarea aprofundată a fenomenelor noi, prin stimularea multilaterală a activității ideologice, să militeze pentru continua ridicare a nivelului învățămîntului, pentru creșterea forței educative și lărgirea sferei de cuprindere a muncii culturale de masă, pentru dezvoltarea activității științifice în strînsă legătură cu cerințele economiei, pentru o creație artistică la nivelul înaltelor exigențe artistice și ideologice ale partidului și poporului. Ziaristul zilelor noastre este chemat să lupte cu pasiune pentru noul în atitudinea față de muncă, în educarea tineretului, în relațiile de familie, de prietenie și dragoste, să afirme cu putere idealurile înalte ale eticii comuniste.

Sporirea continuă a numărului de cititori, nivelul lor politic și cultural tot mai înalt impun lărgirea neconținută a gamei de preocupări tematice a ziarelor. Cuprinderea tuturor problemelor care-i preocupă pe oamenii muncii — de la economie, știință și cultură pînă la nevoile traiului de zi cu zi, de la buna funcționare a comerțului la activitatea unităților medico-sanitare, de la regulile de bună conviețuire în cadrul blocurilor pînă la o serie de chestiuni de ordin personal ale cetățenilor — trebuie să se afle neconținut în preocupările presei.

Indisolubil legată de căutarea continuă de subiecte și teme noi și interesante, în fața tuturor gazetărilor stă cerința de a-și ridica neconținut măiestria publicistică, pentru ca fiecare rind, fiecare cuvînt scris și tipărit să-și atingă ținta, să convingă sau să emoționeze pe cititori. Publicisticii comuniste îi sînt cu totul străine superficialitatea, construcția artificială fără miez, goana după efecte ieftine, după un „inedit“ de suprafață, lipsit de fundamentul solid al cunoașterii vieții. Nimic nu e mai contrar însuși spiritului presei comuniste decît jocul gratuit și găunos de cuvinte, decît forma de dragul formei. Legătura indestructibilă dintre conținut și formă, alegerea pentru fiecare problemă abordată a celei mai potrivite și mai eficiente modalități de tratare, a stilului celui mai adecvat și mai convingător — iată ceea ce trebuie să ne călăuzească în munca noastră publicistică.

Gazetăria cere, în același timp, promptitudine, semnalarea, informarea operativă a cititorului asupra ceea ce e nou, asupra a tot ce merită să fie scos la iveală. Se știe că operativitatea este, în general, un atribut al presei — și nu de azi, de ieri. Încă acum 125 de ani, în înștiințarea de apariție a primului nostru cotidian, „România“, se spunea: „Omul este curios din natura sa; voiește să cunoască întîmplările lumii a cărui parte este... dorește să cunoască orice aflare și născocire nouă ce a făcut duhul omenesc... Dar omul este și nerăbdător... Intîrzierea oricărui lucru ce dorește se pare că-i taie pofta de a-l mai cunoaște, îl răcește și lucrurile cele mai interesante, dacă le află tîrziu, se pare că pierd prețul lor înaintea lui“. Se cuvine să luăm aminte la poveștile înaintașilor noștri în meserie și să acordăm mai multă atenție operativității, această însușire indispensabilă muncii în presă.

Popularitatea unui ziar se măsoară nu numai cu numărul celor ce-l citesc, ci și cu numărul celor ce-

scriu, care i se adresează pe cele mai diverse probleme ale vieții. Este un motiv de mîndrie pentru noi că ziarele centrale și locale, revistele și publicațiile noastre, radiodifuziunea și televiziunea primesc în total un număr de peste aproape un milion de scrisori și corespondențe pe an. Partidul pune în fața redacțiilor sarcina de a întări caracterul de masă al presei, de a spori continuu numărul de colaboratori și corespondenți, de a îmbunătăți munca în rîndurile lor, de a folosi cît mai mult și mai eficace în paginile ziarelor scrisorile oamenilor muncii.

Presă noastră e un factor activ al politicii externe a partidului și guvernului R. P. Romine. Crescută și educată de partid în spiritul internaționalismului proletar, ea a adus și își va aduce contribuția de preț la întărirea continuă a prieteniei poporului nostru cu popoarele Uniunii Sovietice și ale celorlalte țări socialiste, la consolidarea unității de nezdruccinat a lagărului socialist, a mișcării comuniste mondiale. Dînd glas ideilor luminoase ale păcii și prieteniei între popoare, presa noastră militează neobosit pentru unirea într-un front larg a tuturor forțelor mondiale ale păcii, pentru zădărnicierea uneltirilor agresive ale cercurilor imperialiste și preintîmpinarea războiului, pentru triumful coexistenței pașnice.

După ce în numele tuturor lucrătorilor din presa țării noastre a transmis un călduros salut glorioasei presei sovietice în frunte cu „Pravda“ leninistă, presei frățești din țările socialiste, presei comuniste și muncitorești de pretutindeni, ziariștilor progresiști din toate țările, urîndu-le noi succese în lupta lor nobilă pentru interesele vitale ale popoarelor, vorbitorul a spus în încheiere:

Bucuria cu care noi, lucrătorii din presă, armata de mii și mii de oameni a corespondenților voluntari, muncitori, tehnicieni și tipografi, sărbătorim azi Ziua presei romine se împletește strîns cu hotărîrea de a ne reafirma, prin munca noastră de zi cu zi, devotamentul nețărmurit față de partid, față de nepieritoarele idei ale marxism-leninismului. Asigurăm Comitetul Central al partidului, pe tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej, că lucrătorii din presă vor lupta fără preget, cu toate forțele, pentru înfăptuirea politicii partidului de desăvîrșire a construcției socialiste în patria noastră, pentru triumful cauzei comunismului și păcii.

Cel de-al V-lea CONGRES al Organizației Internaționale a Ziaristilor

NESTOR AURELIAN

Budapesta, frumoasa capitală a Republicii Populare Ungare a găzduit între 6 și 10 august lucrările celui de al V-lea Congres al Organizației Internaționale a Ziaristilor.

...Când Jean Maurice Hermann, președintele O.I.Z., rostea cuvântul de deschidere a lucrărilor Congresului, în sala de ședințe a Parlamentului se aflau reuniți reprezentanți ai presei de pe toate continentele globului. Prezența a peste 160 de delegați, invitați și observatori din peste 50 de țări ca și larga reprezentare a uniunilor sau grupurilor profesionale de ziaristi din țările Asiei, Africii și Americii Latine demonstra elocvent succesele dobândite în ultimii ani de O.I.Z. devenită azi cea mai mare organizație a ziaristilor din câte au existat vreodată. Ca o confirmare a acestui fapt, Congresul al V-lea și-a început lucrările prin primirea în rândurile O.I.Z.-ului a unui nou număr de organizații și grupuri profesionale de ziaristi din Argentina, Bolivia, Columbia, Cuba, Ecuador, Irak, Mali, Mexic, Peru precum și a Asociației ziaristilor patrioți din Vietnamul de Sud.

La cel de-al V-lea Congres al O.I.Z. a luat parte și o delegație de ziaristi români condusă de Nestor Ignat, președintele Uniunii Ziaristilor din R.P. Română, redactor șef adjunct al revistei „Lupta de clasă”. Din delegație au mai făcut parte tov. George Ivașcu, vicepreședinte al Uniunii Ziaristilor

din R.P. Română, redactor șef al revistei „Contemporanul”, Dinu Hervian, secretar general al Uniunii Ziaristilor din R. P. Română. Nestor Aurelian, secretar al Uniunii Ziaristilor din R. P. Română, redactor șef adjunct al redacției publicațiilor pentru străinătate și Vasile Rus, membru în colegiul de redacție al ziarului „Scînteia”.

La 10 august, János Kádár, președintele guvernului revoluționar muncitoresc-țărănesc ungar a primit pe conducătorii delegațiilor de ziaristi care au participat la cel de-al V-lea Congres al O.I.Z., cu care a avut o lungă și prietenească convorbire.

Participanții la cel de-al V-lea Congres al O.I.Z. au fost călduros salutați din partea guvernului R.P. Ungare de Gyula Kallay, prim vicepreședinte al Consiliului de Miniștri, iar din partea ziaristilor maghiari, gazde ale Congresului, de către Arpad Szakasits, președintele Uniunii Naționale a Ziaristilor din R.P. Ungară.

Pe ordinea de zi a Congresului au figurat probleme privind etica profesională, colaborarea internațională între Uniunile profesionale ale ziaristilor și între ziaristi, modificări în statutul O.I.Z., decernarea premiilor internaționale O.I.Z. și alegerea noilor organe de con-

ducere ale Organizației Internaționale a Ziaristilor.

Raportul prezentat de secretarul general al O.I.Z., Jiri Meissner, a înfățișat pe larg activitatea desfășurată de O.I.Z. în perioada care s-a scurs de la cel de-al IV-lea Congres care a avut loc în 1958, la București. Succesele dobândite de O.I.Z. în sporirea activității; în creșterea rîndurilor sale și a prestigiului său pe plan mondial s-au datorat faptului că O.I.Z. a luptat și luptă cu consecvență pentru solidaritatea și pentru unitatea ziaristilor, pentru asigurarea libertății presei, pentru ca tinerele țări care și-au dobândit de curînd independența să-și poată crea o presă națională care să le apere de primejdia neocolonialismului. O.I.Z. luptă ca presa să împiedice crearea psihozei de război pe care o promovează cercurile imperialiste agresive și pentru ca în cugetele popoarelor să triumfe ideile nobile ale înțelegerii și păcii, idei capabile să asigure omenirii înălțarea mai departe pe culmile progresului și civilizației, pe culmile pe care geniul uman le-a făcut să se întrevadă atît de conturate acum cînd a deschis porțile cuceririi cosmosului.

Ziaristul, arată raportul, nu este un meșteșugar, ci un om însuflețit, înflăcărat de idealurile democrației, umanității și progresului. Ziaristul participă activ la crearea valorilor materiale ale epocii noastre.

Subliniind marea responsabilitate a ziaristului în orientarea opiniei publice, raportul arăta de fapt principalul comandament etic care sta la baza activității Organizației Internaționale a Ziariștilor și-i chema pe toți ziarisții să participe fără răgaz la lupta pentru dezarmare și asigurarea unei păci durabile în lume, să sprijine lupta dusă de popoarele aservite și exploatare pentru dobândirea independenței lor naționale, și să condamne politica de agresiune a imperialismului și neocolonialismul.

În dezbaterile ample desfășurate în ședințele plenare ale Congresului ca și în ședințele celor trei comisii de lucru numeroșii vorbitori care au luat cuvântul și-au reafirmat adevăratele lor la ideile nobile de care este călăuzită Organizația Internațională a Ziariștilor. Ei au contribuit creator la elaborarea documentelor Congresului și s-au angajat să sprijine aducerea lor la îndeplinire în așa fel încât activitatea de viitor a O.I.Z. să se dezvolte și mai mult pe linia întăririi unității și colaborării internaționale a ziarisților, iar rolul și autoritatea O.I.Z. ca purtător de cuvânt în lupta ziarisților din întreaga lume pentru apărarea libertăților profesionale, pentru obținerea de condiții care să le asigure executarea nestingherită a profesiei în acord cu conștiința lor și în sensul aspirațiilor popoarelor lor, să crească și mai mult.

În același spirit a fost și intervenția delegației române, într-una din ședințele plenare, și participările la dezbaterile din comisii ale membrilor delegației noastre. In-

tervenția delegației române a înfățișat activitatea Uniunii Ziariștilor din R. P. Română în special în domeniul dezvoltării legăturilor și a colaborării între organizațiile membre ale O.I.Z. și cu ziarisții din alte țări ale căror uniuni profesionale nu fac parte din O.I.Z. De asemenea a făcut unele propuneri concrete privind activitatea O.I.Z. în viitor și a prezentat acțiunile internaționale pe care Uniunea Ziariștilor din țara noastră își propune să le realizeze. Intervenția la Congres a delegației noastre a fost urmărită cu deosebit interes.

În încheierea lucrărilor au fost adoptate rezoluțiile elaborate de cele 3 comisii :

- rezoluția privind problemele de etică profesională a ziarisților și ale presei din lumea întreagă ;
- rezoluția privind sarcinile actuale ale cooperării internaționale între organizațiile profesionale ale ziarisților și între ziarisți ;
- rezoluția privind situația socială și materială a ziarisților ;
- rezoluția în apărarea ziarisților persecutați pentru activitatea lor profesională.

Apoi au fost alese organele de conducere ale Organizației Internaționale a Ziariștilor. Congresul a reales ca președinte al O.I.Z. pe Jean Maurice Hermann (Franța), iar ca secretar pe Jiri Meissner (Cehoslovacia). Ca membru în Comitetul Executiv al O.I.Z. a fost ales și președintele Uniunii Ziariștilor din R. P. Română, Nestor Ignat.

A urmat decernarea festivă a premiilor internaționale pentru ac-

tivitate ziaristică și a premiilor celei de a doua Expoziții internaționale de fotografii (Interpressfoto). Pentru activitate profesională remarcabilă s-a decernat Premiul internațional pentru activitate ziaristică colectivului redacțional al ziarului „Pravda”, organ al C.C. al P.C.U.S. Șeful delegației ziarisților sovietici la Congres, P. A. Satiukov, redactorul șef al ziarului „Pravda”, a mulțumit pentru cinstea care s-a făcut redacției și a anunțat Congresul că pravdiștii au hotărât să doneze partea bănească a premiului pentru fondul internațional de solidaritate al ziarisților. Comitetul executiv al O.I.Z. a decernat alte două premii internaționale pentru activitatea remarcabilă desfășurată în domeniul învățămîntului ziaristic și pentru contribuția adusă la dezvoltarea teoriei ziaristice profesorilor Hector Mujica (Venezuela) și Juan Honorato (Chile). Cu diplome de onoare ale O.I.Z. au fost distinși de asemenea 36 de ziarisți, din diferite țări ale lumii. Premiul I al celei de a doua expoziții Interpressfoto a fost decernat fotoreporterului italian Giorgio Sartarelli de la ziarul l'Unita.

După încheierea lucrărilor, ospitaliera gazdă a Congresului, Uniunea națională a ziarisților maghiari i-a invitat pe toți participanții să facă o călătorie în împrejurimile Budapestei și prin țară. Participanții au petrecut clipe de neuitat în frumoasa localitate climaterică Syofok de pe malul lacului Balaton și în importantul centru industrial de pe malul Dunării — Dunoujváros.

Gitiva dintr-o mare armată

CORESPODENȚII VOLUNTARI SCRIU ZIARULUI

Din vrafal de scrisori pe care poștașul le aduce zilnic la redacția ziarului „Dobrogea nouă” spicim următoarele rînduri:

TOADER GH. TUDOR, tehnician în cultura plantelor tehnice din G.A.C. Gîrlița, raionul Adamclisi, scrie redacției printre altele:

— Studiind ziarul nostru, precum și alte publicații, mi-am dat seama de rolul presei de partid în lupta pentru construirea socialismului. Aceasta m-a determinat să scriu și eu ziarului despre realizările din gospodăria noastră, despre succesele noastre, ca și despre unele lip-suri care mai persistau.

Muncitorul NICOLAE BOGATU, responsabilul postului de corespondenți voluntari de la fabrica de ciment din Medgidia, își prezintă astfel activitatea postului:

— În afara dorinței de a scrie, la baza succeselor noastre au stat și stau trei lucruri importante: 1. îndrumarea sistematică și permanentă a activității postului de corespondenți de către comitetul de partid din fabrică și de către redacție; 2. temeinica organizare a activității de presă pe baza unui plan de muncă; 3: urmărirea cu perseverență și reliefaarea noului din viața întreprinderii noastre.

Înainte de a trece la redactarea materialului pentru gazetă — scrie în continuare tov. N. Bogatu — ne sfătuim cu toții cum să relatăm mai bine faptele, pentru a sublinia semnificațiile lor.

Planul tematic bine gîndit ajută la orientarea generală a activității, iar faptul că cei mai mulți dintre corespondenți sînt membri și candidați de partid, că sînt legați direct de activitatea unui anumit sector de producție al fabricii, îi face să fie întotdeauna în miezul problemelor, deci să le cunoască foarte bine.

Ca să poată urmări cu perseverență noul și să vorbească despre acesta într-un mod expresiv, la un nivel publicistic corespunzător, corespondenții studiază cu atenție sarcinile de plan, modul de organizare a muncii precum și îndrumările și lecțiile de teoria și practica presei trimise de redacția ziarului „Dobrogea nouă”.

Muncitorul ION CRACIUN, de la întreprinderea de construcții nr. 1-Constanța, a trimis redacției o scrisoare. Ea se intitulează „Cum am devenit corespondent de presă”.

— Era prin anul 1956 — povestește tov. Crăciun. Lucram în sectorul turnătorie al unei întreprinderi din Brașov. Colectivul în mijlocul căruia îmi desfășu-

ram activitatea, un colectiv de muncă harnic, obținea succese deosebite. Angajamentele pe care muncitorii și le luau în cadrul consfățuirilor de producție erau îndeplinite și, de multe ori, mult depășite. Organizația de partid, comunistii desfășurau o muncă neobosită pentru educația comunistă a tinerilor din întreprindere.

Față de asemenea fapte, n-am putut sta pasiv. Succesele colectivului nostru trebuiau să fie cunoscute de cît mai mulți oameni ai muncii. Îndrumat de organizația de partid, m-am hotărît să scriu ziarului „Drum nou” din Brașov. Și am scris. Începutul a fost mai greu, ideile se așterneau anevoios pe hîrtie. Primul material, o informație în legătură cu o acțiune a utemiștilor din întreprindere mi-a apărut în coloanele ziarului. Văzînd că se scrie despre activitatea lor, cei popularizați au început să muncească cu și mai mult elan. Constatam așadar că scrisoarea publicată în coloanele ziarului a avut darul să stimuleze eforturile tovarășilor mei de muncă. Acest lucru m-a încurajat în noua mea activitate de corespondent voluntar. Am început să abordez în corespondențele trimise ziarului probleme mai mari. Astfel, cu sprijinul organizației de partid, am scris despre metodele



Inmănarea premiului 1 tov. Ismail Sucri din com. Isaccea, raionul Tulcea, corespondent voluntar al ziarului „Dobrogea Nouă”, în cadrul constatării cu corespondenții voluntari din raion.

folosite pentru obținerea unor rezultate bune în producție, despre eficacitatea unor noi inițiative, despre munca rodnică a unor fruntași în producție etc. La început, așa cum am arătat mai sus, scriam mai greu, apoi din ce în ce mai ușor. Astfel am continuat să scriu mereu. În mod regulat, am scris întâi ziarului „Drum nou” și apoi Radiodifuziunii. În 1960, cu prilejul stabilirii mele în orașul Constanța, am continuat această activitate scriind ziarului „Dobrogea nouă”. Dragostea de a scrie ziarului, de a populariza noul și efortul depus în muncă de colectivul în mijlocul căruia îmi desfășor activitatea, a crescut zi de zi — conchide autorul.

Tovarășul Ștefan VASILESCU, corespondent din Sulina, scrie la rindul său :

— Fac parte din postul de corespondenți voluntari din orașul Sulina al ziarului „Dobrogea nouă”. Scriu ziarului de aproape 10 ani. Destul timp pentru a mă convinge că această muncă este folositoare, plină de satisfacții. M-am bucurat de fiecare dată când am văzut că

prin scrisul meu am contribuit la evidențierea unor fapte pozitive interesante, precum și la înlăturarea unor lipsuri.

Nu de mult, cu sprijinul postului de corespondenți voluntari, am întocmit și trimis redacției un material critic la adresa Trustului de construcții hidrotehnice din Constanța. Articolul a apărut în coloanele ziarului sub titlul „Directorul, telefonul și ziarul”. În acest material erau relatate aspecte negative privind lucrările de amenajare a portului Sulina.

Directorul trustului, care era înformat greșit de către șeful punctului de lucru, maestrul Dinu Vasile, că lucrările decurg în bune condițiuni, luând cunoștință, prin ziar, de lipsurile de pe șantier, s-a deplasat pentru prima oară, de când începuseră lucrările de amenajare a portului, la Sulina, însoțit de câțiva tovarăși ingineri, convingându-se personal de exactitatea faptelor sesizate. Ca urmare, au fost luate măsuri pentru remedierea lipsurilor.

Incurajați de eficacitatea materialelor trimise redacției, sintem ho-

tărâți ca și în viitor, scriind ziarului despre rezultatele pozitive întâlnite în muncă, să nu neglijăm și să criticăm cu tărie în scrisorile noastre lipsurile care se mai manifestă în unele locuri de muncă, convingși fiind că în acest fel contribuim din plin la îmbunătățirea muncii.

Instructivă este și scrisoarea trimisă de dispecerul GH. GRECU :

— Prima mea scrisoare a apărut în coloanele ziarului „Dobrogea nouă” în ianuarie 1961. Când am trimis-o redacției nu aveam certitudinea că va vedea lumina tiparului, însă faptele au dovedit contrariul. Acest lucru m-a încurajat. Sprijinit și de organizația de partid, am continuat să scriu. Efectul scrisorilor mele îl simțeam, pot spune că-l vedeam aproape zilnic.

Indrumat de redacție, am început să-mi largesc sfera de activitate. În scrisorile mele atacam și alte probleme care reflectau diferite preocupări ale colectivului de muncitori din întreprinderea noastră. Nu rare au fost însă cazurile când am criticat cu tărie lipsurile ivite în activitatea unor tovarăși. Cei criticați au reacționat diferit. Majoritatea celor vizați în articolele noastre au ținut însă seamă de ajutorul tovarășesc dat prin intermediul ziarului și s-au străduit să-și lichideze lipsurile.

Acord o mare atenție pregătirii materialului destinat ziarului — **arată în continuarea scrisorii sale tov. Grecu.** Datele culese le verific atent chiar cu tovarășii care au adus o contribuție directă în problema pe care o urmăresc s-o scriu. După ce sint convins că cifrele, faptele relateate sint reale, trimit materialul redacției.

În carnetul meu de corespondent voluntar îmi adun o serie de date care mă ajută să cunosc în permanență situația întrecerii socialiste, a realizărilor fizice și valorice pornind de la echipă până la nivelul întreprinderii, notițe privind îmbunătățirea continuă a calității produselor, mișcarea inovatorilor etc. Toate acestea mă ajută să cunosc mai bine viața întreprinderii. În acest fel, sfera preocupărilor mele de corespondent voluntar s-a lărgit și o dată cu aceasta s-a mărit diversitatea problemelor despre care scriu ziarului.

**INSEMNAȚII DESPRE
ACTIVITATEA POSTULUI
DE CORESPONDENȚI
VOLUNTARI AL „SCINTEII
TINERETULUI” DE LA
ÎNȚEPRINDERE DE
PREFABRICATE DE BETON
„PROGRESUL”
DIN CAPITALĂ**

Este îndeobște cunoscut ajutorul prețios pe care îl dau corespondenții voluntari la elaborarea unui ziar. În presa noastră s-a încetățenit o formă mai amplă de organizare a muncii celor care scriu ziarului: postul de corespondenți voluntari. Aceste posturi funcționează în marile uzine și șantiere, în gospodăriile de stat și stațiuni de mașini și tractoare și chiar în unele gospodării agricole colective.

Ziarul „Scinteia tineretului” are asemenea posturi de corespondenți voluntari în multe din fabricile, uzinele și șantierele țării. În articolul de față ne propunem să oglindim câteva aspecte din activitatea desfășurată de către membrii postului de corespondenți voluntari de pe lângă Întreprinderea de prefabricate de beton „Progresul” din Capitală.

Cronici **AI LĂCULUI DE MUNCĂ**

GIL NEAGU

Actul său de naștere a fost semnat în urmă cu doi ani. Comitetul U.T.M. din această întreprindere și-a manifestat dorința de a se înființa un asemenea post, cerind în acest sens ajutorul redacției, ajutor care s-a concretizat prin trimiterea unui redactor aci. La stabilirea tinerilor care să facă parte din postul de corespondenți s-a ținut seama nu numai de faptul că trebuie să fie tineri frunțași în producție, care au o bună comportare în muncă și în viață, respectați și stimați de întregul colectiv, ci și de aptitudinile lor, de pasiunea lor pentru muncă. Comitetul de partid, care a ajutat efec-

tiv la alegerea celor patru tineri, le-a dat apoi îndrumările necesare pentru activitatea de viitor, le-a arătat importanța misiunii ce le-a fost încredințată.

Tematica primului raid întreprins în uzină a fost mai întâi dezbătută cu tovarășii din comitetul U.T.M. și cadre de specialitate din uzină și apoi aprobată de comitetul de partid. Atât la culegerea datelor cât și la elaborarea materialului, redactorul respectiv a participat activ. El a arătat practic celor patru tineri cum se culeg datele, cum sînt selecționate cele mai semnificative fapte, cum să fie scris materialul. Încă de la început, re-



Ion Fieraru



Constantin Rafa



Ștefan Traian



Nicolae Negoita

dația a ținut o strînsă legătură cu membrii acestui post, acordîndu-le ajutorul ori de cite ori se simțea nevoie.

Comitetul de partid și comitetul U.T.M. discută cu membrii postului de corespondenți principalele probleme legate de activitatea de producție și cea a educației comuniste a tineretului — pe baza cărora membrii postului își alcătuiesc un plan de acțiune pe o perioadă mai îndelungată.

Așa s-a născut și ideea raidului: „Cum luptă postul utemist de control pentru îmbunătățirea calității produselor“. Atît din discuțiile purtate la comitetul U.T.M., cît și din munca lor de fiecare zi, cei patru corespondenți voluntari au constatat că membrii postului utemist de control desfășoară o activitate fructuoasă în combaterea risipei, popularizarea experienței înaintate, în realizarea unor produse de bună calitate, experiență care ar fi folositoare și altor posturi utemiste de control. Fiecare din ei a mers în cite o secție unde s-a interesat de felul cum s-au efectuat raidurile postului utemist de control, care a fost eficiența articolelor publicate la gazeta „Vorbește postul utemist de control“. Fierarul betonist Ion Fieraru, mecanicul Constantin Rafa, șoferul Ștefan Traian și funcționarul Nicolae Negoită — care fac parte din postul de corespondenți — s-au interesat apoi de felul cum îndrumă organizația U.T.M. pe membrii postului de control. Au stabilit apoi un plan tematic și au redactat materialul care nu după mult timp a fost publicat în ziarul „Știința tineretului“. El s-a dovedit a fi deosebit de util. Mai mulți tineri cititori au adresat scrisori atît redacției, cît și postului de co-

respondenți voluntari respectiv în care și-au manifestat mulțumirea față de experiența ce le-a fost transmisă prin acest articol.

Periodic, membrii postului și în special responsabilul acestuia, tovarășul Ion Fieraru, sînt invitați la ziar, sînt informați de preocupările redacției pe perioada care urmează. Ei sînt invitați de asemenea la redacție pentru a îmbunătăți anumite materiale pe baza indicațiilor redacției. Aceste legături au făcut ca între postul de corespondenți și redacție să existe o strînsă legătură care s-a concretizat prin publicarea în ziar a multor materiale interesante, frumos redactate.

În alcătuirea planului de perspectivă, colectivul postului de corespondenți a fost îndrumat să oglindească în materiale principalele acțiuni ale organizației U.T.M. Încă cu cîteva zile înainte de a avea loc adunarea pentru darea de seamă și alegeri, colectivul, în discuțiile purtate cu secretarul comitetului de partid, cu secretarul comitetului U.T.M., precum și cu numeroși tineri, și-a propus să urmărească cîteva din principalele probleme legate de munca organizației U.T.M. în educarea politică a tinerilor constructori.

Au participat deci la adunarea respectivă, au alcătuit planul tematic și au scris un material interesant care analiza cu multă profunzime modul în care organizația U.T.M. s-a preocupat de educarea politică a tinerilor constructori. Faptul că ei muncesc efectiv în această întreprindere și participă la toate activitățile de aici, le-a dat posibilitatea să realizeze un material interesant, cu fapte de viață bogate și sugestive.

Atît redacția cît și membrii postului de corespondenți au urmărit îndeaproape eficiența materialelor publicate.

În urma publicării articolelor critice „Calitatea în secția panouri mari“, „Vorbește postul utemist de control“, „Așteaptă... pînă cînd?“, „Nici un leu risipit, fiecare leu fructificat“ și multe alte articole, conducerea întreprinderii, organizația U.T.M. au luat măsuri concrete pentru remedierea lipsurilor semnalate, informînd în scris și ziarul de acest lucru. Publicînd materiale bine documentate și temeinic verificate, membrii postului de corespondenți și-au cîștigat un binemeritat prestigiu în fabrică, iar muncitorii vîrstnici și tineri le împărtășesc deschis părerile și sugestiile lor în cele mai diverse probleme.

Dacă urmărim materialele în ziar în ultimii doi ani de zile, avem o imagine despre dezvoltarea acestei întreprinderi, despre lupta muncitorilor de aici pentru ca produsele lor să fie cît mai ieftine și de calitate superioară.

Cei patru cronicari ai întreprinderii au publicat și alte materiale cu teme mai diferite. Iată numai cîteva din ele: „Oră de curs la școala serală“, „Înfrumusețează întreprinderea“, „În mijlocul colectivităților“, „Zero rebuturi“, „La odihnă“ și multe altele.

Se poate spune că problemele cele mai importante ale activității tinerilor de la întreprinderea de prefabricate din beton „Progresul“ au fost în permanență prezente în coloanele ziarului și aceasta datorită tocmai activității fructuoase a acestor tineri inimoși, care sînt prezenți în permanență în actualitate, în viața de fiecare zi a întreprinderii.

AL VII-lea CONGRES AL F.I.J.E.T.

La Varșovia a avut loc între 28 august și 1 septembrie cel de-al VII-lea Congres al Federației internaționale a ziaristilor și scriitorilor din domeniul turismului (F.I.J.E.T.). Au participat 70 de delegați din peste 20 de țări, prin-

tre care și o delegație a R. P. Romîne.

La acest Congres au fost primiți în F.I.J.E.T. noi membri, printre care și Clubul presei sportive și turistice al Uniunii Ziaristilor din R. P. Romîna.

Popas la Deva

Deva — 28 iulie 1962. Astăzi a apărut nr. 2.381 al ziarului local „DRUMUL SOCIALISMULUI”, organ al comitetului regional Hunedoara al P.M.R. și al sfatului popular regional, purtând într-un colț de pagină următoarea specificare: „Acest număr al ziarului nostru este realizat cu materiale trimise de corespondenții voluntari”.

Cu ajutorul unui automobil am vizitat, pe la ora 11, chioșcurile de difuzare a presei. Ziarul „Drumul socialismului” nu se mai găsea în stoc. Întregul tiraj, destul de mare, destinat orașului Deva, se epuizase. Cititorii dăduseră o bună apreciere ziarului scris și întocmit de 28 de gazetari neprofesioniști, oameni ai muncii de diverse profesii din regiunea Hunedoara.

Fără a exagera cătuși de puțin, se poate afirma cu certitudine că aceste pagini ample și bogate reprezintă o publicistică de calitate. În spațiul destinat articolului de fond se află, de pildă, o interesantă cronică economică. Pornind de la ideea că reducerea prețului de cost reprezintă indicele cel mai sintetic al planului în care se oglindește întreaga activitate economic-financiară a întreprinderii, doi corespondenți, Alexandru Mureșan, secretarul comitetului de partid, și Ioan Iancu, inginerul șef al Fabricii chimice din Orăștie (ultimul fiind și unul din animatorii postului de corespondenți voluntari al fabricii), au analizat cu competență o serie de probleme economice majore.

Acest articol este util pentru că prezintă concret experiența unui colectiv fruntaș în lupta pentru descoperirea și valorificarea rezervelor interne ale producției — izvor nesecat de economii. În pagina I mai atrag atenția articolului de îndrumare: „Arături de vară pe toate suprafețele eliberate”, scris de ing. Mircea Silvestru, șeful secției cereale din cadrul Consiliului agricol regio-

nal, precum și un frumos reportaj transmis de corespondentul P. Fărcașiu din sala Casei raionale de cultură din Hațeg, unde avea loc spectacolul festiv al Festivalului cîntecului și dansului „Pe plaiurile Hunedoare”.

Pagina a II-a e în întregime ocupată cu materiale provenite de la posturile de corespondenți voluntari din exploatarea miniere din Petrița și din comuna Sarmisegetuza ș.a. Pavel Turcu, președintele gospodăriei, membru în colectivul postului de corespondenți voluntari din G.A.C.-Totești, a trimis redacției o scrisoare în care arată cum brigada zootehnică din Totești crește peste 600 de păsări la sută de hectare, iar Vasile Vulcu, secretarul organizației de bază, membru în colectivul postului de corespondenți voluntari din G.A.C.-Răhău, împărtășește din experiența comuniștilor din sat privind întărirea economico-organizatorică a gospodăriei agricole colective. În pagina a III-a atrage atenția convorbirea realizată de corespondentul Stan Gaftone cu inginerul Francisc Foltieska, directorul general al I.C.S. Hunedoara. Tema convorbirii? Munca rodnică a constructorilor siderurgici pentru punerea în funcțiune în cel mai scurt timp a furnalului nr. 7 de 1000 m.c.*) Nu-i un interviu strict constatativ. Corespondentul a intervenit activ în discuția avută cu directorul general al întreprinderii hunedorene. Un alt material interesant este publicat la rubrica „Tineri cu care ne mîndrim”. Doi corespondenți schițează un sugestiv portret literar al lăcătușului Ioan Calotă, fruntaș în producție la Depoul de locomotive din Simeria. Paginile ziarului mai cuprind numeroase alte materiale

*) După cum se știe, furnalul a intrat recent în funcțiune.

și fotoinformații provenite de la corespondenții din Petroșeni, Cugir, Teiuș, Brad, Hunedoara etc.

Așadar, sumarul ziarului nr. 2.381 este foarte variat tematic și conține materiale de diferite genuri publicistice. Un asemenea sumar în care înțilnești alături de cronică economică și articolul de sinteză, reportajul literar, interviul, informația, raidul-anchetă etc., toate scrise de corespondenți, rediefacează cum nu se poate mai bine maturitatea mișcării de corespondenți voluntari din regiunea Hunedoara.

Cînd vine poșta zilei...

Ziarul cu nr. 2.381 nu-i o apariție singulară. Zilnic, „Drumul socialismului” publică numeroase materiale provenite de la corespondenți. Ziarul are la îndemînă în permanență un stoc abundent de corespondențe, în diverse genuri gazetărești, din care se alege materialul la zi. Și totuși aici s-a încetățenit un obicei. Macheta ziarului e definitivată numai după ce se citește poșta zilei. De altfel, la redacția din Deva am constatat că ziua de lucru începe cu lectura corespondenței. Operativ, tot ceea ce reprezintă o stringență actualitate își găsește locul în paginile ziarului aflat în lucru.

— În felul acesta, ne spunea tov. I. Sirbu, redactorul-șef al ziarului, „Drumul socialismului” se ancorează mai temeinic în realitate; concomitent, îi dăm corespondentului, o dată în plus, certitudinea că munca sa este hotărîtoare pentru apariția unui ziar combativ și interesant.

L-am întrebat pe tov. Ion Sirbu în ce constă secretul muncii ziarului, cum a reușit nu numai să aibă un activ important de corespondenți, dar și un activ calificat.



A sosit poșta. Ce corespondențe vor intra în ziar? O discuție „fulger” între Vasile Furir, șeful secției Informații și construcții de stat, Marian Trandafir, redactor-șef adjunct, Romulus Budin, redactor la secția viața de partid, Nicolae Badiu, șeful secției scrisori și corespondenți, și Adrian Jurca, șeful secției Industrie și transporturi

Nicolae Pilly, tehnolog, Ioan Stoicoi, inginer, șeful secției, Kiss Eremia, secretarul organizației de partid, Marcel Semciuc, maistru, de la secția furnale a Uzinei „Victoria”—Călan, membri în colectivul subredacției voluntare a ziarului, discută cu tov. Nicolae Badiu, șeful secției scrisori și corespondenți, despre succesele obținute de furnaliști în primul semestru al anului.



— „Secretul”? E foarte simplu — ne-a răspuns tov. I. Sirbu. Munca de perspectivă. Am greșit și noi când am vrut să transformăm, peste noapte, oamenii în colaboratori apropiați ai ziarului. A existat și mai există din păcate practica în unele locuri din țară de a „unge”, adică de a proclama nătam-nisam pe câte cineva corespondent. Uneori, nu se prea ține seama dacă omul are sau nu pasiune pentru munca voluntară de presă, dacă are sau nu capacitate de selecție, dacă posedă sau nu un acut simț al noului etc. Și, bineînțeles, după cîtva timp, „corespondentul” dispare, și o dată cu dînsul „capitalul” investit în el. Munca noastră de recrutare a corespondenților se desfășoară întotdeauna în climatul perspectivei. Ne silim să-l facem să înțeleagă pe corespondent că scriind la ziar, implicit devine un membru activ al colectivului redacțional, că face parte din redacția lărgită a ziarului. De creșterea pregătirii politice și a culturii ziaristice a corespondentului, ziarul se ocupă după un plan științific, întocmit cu competență. Se înțelege că ziarul are tot interesul ca într-o comună sau întreprindere să nu existe corespondenți izolați, ici unul, dincolo altul, ci posturi puternice de corespondenți voluntari sau subredacții voluntare. Munca în colectiv e mai spornică, iar îndrumarea e, fără îndoială, mai calificată. De altfel, ziarul nostru organizează în permanență consfătuiri pe scară largă, rațională și regională, pentru instruirea corespondenților. Asemenea consfătuiri de lucru au fost organizate la Hunedoara, Brad, Barza, Hațeg, Pui, Simeria, Călan, Orăștie, Miercurea, Geoagiu etc. Ședințe de lucru cu corespondenții, mai restrînse, au loc aproape zilnic la sediul ziarului. Cerințele sînt mari. Mai există rezerve încă nefolosite. Ne propunem să mobilizăm toate forțele redacției pentru a dezvolta continuu mișcarea corespondenților voluntari de presă din regiunea Hunedoara.

Grijă pentru noi cadre

În legătură cu creșterea de noi cadre ziaristice ne-a vorbit tov. Marian Trandafir, redactorul-șef adjunct al ziarului.

— Disponind de o rețea largă de corespondenți, ziarul are posibilitatea să pregătească în mod temeinic cadre calificate pentru munca internă în redacție. De altfel, cea mai mare parte din colectivul de ziaristi de la ziarul „Drumul socialismului” provine din rîndul corespondenților voluntari. Mulți din corespondenții îndrumați de ziarul nostru sînt astăzi ziaristi și corespondenți regionali ai ziarelor centrale. Recent, am încadrat în redacție doi din-

tre corespondenții noștri activi: tovarășii Nicolae Tircob, fost tehnician la G.A.S.-Boz, și Ion Ciobanu, de profesie maștru turnător la Uzinele „Victoria”-Călan, care a activat în subredacția voluntară de la Călan.

Aș vrea să mai amintesc de perioadele noastre concursuri destinate corespondenților voluntari. Popularizate și bine pregătite organizatoric, ele ne permit să descoperim zeci de cadre noi care contribuie la dezvoltarea continuă a activului de corespondenți ai ziarului. La recentul concurs „Pentru cea mai bună informație, pentru cel mai bun reportaj”, redacția a primit în 6 luni peste 800 de informații și 106 reportaje, deci, în medie, câte 6 scrisori zilnic.

Informațiile și reportajele primite de la corespondenți în perioada concursului au fost folosite de redacție la susținerea rubricilor pe teme industriale și agricole ce apar în ziar, contribuind la răspândirea experienței înaintate, la popularizarea frunțașilor întrecerii socialiste și a tot ceea ce este nou și interesant în munca și viața oamenilor de la orase și sate. Pe această linie se inseră informațiile trimise redacției de tov. Constantin Băduță, muncitor de la prepararea de cărbune Petrița, Vasile Tătărus, turnător de la uzina „Victoria”-Călan, Simion Basarab, impiegat de mișcare de la stația C.F.R. Petroseni, Clement Bodea, tehnician la I.F. Sebeș, Dumitru Zuba, lăcătuș de la revizia de vagoane din stația C.F.R. Simeriacălători, Ciocade Z. Ilie, țaran colectiv din Boșorod.

Serise îngrijit, într-o formă vie și atractivă, bogate în conținut, reportajele primite în cadrul concursului și publicate în coloanele ziarului s-au bucurat de o caldă apreciere. Numărul mare de reportaje primite cu prilejul concursului, tematica lor variată dovedește lărgirea orizontului corespondenților voluntari, semnificând totodată seriosul pas făcut înainte pe linia creșterii pregătirii profesionale zărilor.

Participarea activă a corespondenților voluntari la acțiunile redacției

Printre principalele inițiative și acțiuni publicistice susținute de ziarul nostru — ne-a spus tov. Adrian Jurcă — se numără „Să realizăm și să depășim

în 1962 indicii de utilizare prevăzuți pentru anul 1965”, „Nici un vagonet de minereu (cărbune) rebutat”, „Succesul furnaliștilor începe în abataje” precum și o rubrică de discuții privind posibilitățile de îmbunătățire a calității metalului fabricat la Hunedoara și Călan.

Socot că nu greșesc cu nimic spunând că marea majoritate a inițiativelor și acțiunilor noastre publicistice sînt rodul studierii atente de către redacție a sugestiilor date de corespondenți și colaboratori. Dar să dăm câteva exemple în acest sens.

La sfîrșitul anului trecut, tovarășul Ioan Popa, secretar al comitetului de partid al uzinei „Victoria” din Călan ne-a comunicat că furnaliștii uzinei se gîndesc intens la posibilitățile de realizare în 1962 a indicilor de creștere a productivității furnalelor prevăzuți pentru anul 1965 de Congresul al III-lea al partidului. Un tovarăș din secție a fost trimis la Călan unde, împreună cu tovarășii Nicolae Pilly, tehnician, și inginerul șef Ioan Stoicoi, ambii membri ai subredacției noastre voluntare, au analizat pe larg condițiile concrete existente în secția furnale în vederea lansării inițiativei „Să realizăm și să depășim în 1962 indicii de utilizare prevăzuți pentru anul 1965”. Ulterior, inițiativa a fost îmbrățișată de furnaliștii și colectivul oțelăriei Martin nr. 2 din C.S. Hunedoara, precum și de alte colective de muncă din regiune. În susținerea acestei inițiative, redacția a primit un prețios sprijin din partea corespondenților și colaboratorilor ziarului. În continuare, tov. Badiu, șeful secției scrisori, ne-a relatat următoarele:

Și mai semnificativ în ce privește sprijinul primit din partea corespondenților, de folosire a sugestiilor acestora, este inițiativa „Nici un vagonet de minereu rebutat”. Dînd curs ideii unor tovarășii de la furnalele din Hunedoara, ziarul a organizat la sfîrșitul anului 1960 o consfătuire între furnaliștii din Hunedoara și minierii din Ghelar și Teliuc, pe tema posibilităților de îmbunătățire a calității minereurilor de fier.

În cadrul consfătuirii, minerul Ioan M. Popa din Teliuc, corespondent al ziarului nostru, s-a angajat să nu rebuteze nici un vagonet de minereu pentru steril vizibil. Ulterior, el a trimis ziarului o corespondență în care arăta metodele lui

de muncă. Ziarul a publicat scrisoarea și a efectuat de îndată un studiu asupra posibilităților de extindere a inițiativei (care, așa cum spunea tov. Popa, ar fi bine să poarte titlul „Nici un vagonet de minereu rebutat”).

Precizez că această inițiativă a găsit un larg ecou în rîndurile minerilor din regiune. Ea a fost îmbrățișată cu căldură de minierii din Ghelar, Gurabarza și Deva, de minierii Văii Jiului (sub forma „Nici un vagonet de cărbune rebutat”). Roadele aplicării acestei inițiative sînt îmbucurătoare. Perioade lungi de timp, brigăzi și chiar sectoare întregi n-au rebutat nici un vagonet de minereu sau cărbune. În prezent, la Teliuc și Ghelar conținutul de steril vizibil în minereurile extrase a scăzut la circa 2—3—4 la sută față de 8—10—12 la sută cît era în 1960. Realizări frumoase au obținut și minierii Văii Jiului (în special cei din Lupeni) și minierii din Gurabarza.

Revenind la consfătuirea amintită, țin să precizez că acțiunea susținută de ziar: „Succesul furnaliștilor începe în abataje” a fost inspirată de cuvintele unui furnalist, corespondent al ziarului. El spunea: „Succesul nostru, tovarășii mineri, începe în abatajele voastre”. Acest titlu de rubrică, sub care am încadrat marea majoritate a articolelor privind realizarea planului de către minierii din Teliuc și Ghelar, ritmicitatea livrărilor, granulația și conținutul de metal al minereurilor, a devenit cu timpul lozincă sub care minierii au desfășurat larg steagul întrecerii socialiste.

Dacă „Drumul socialismului” a reușit să mobilizeze colectivele de oameni ai muncii din regiune la realizarea unor însemnate succese pe tărîm economic, aceasta se datorează în bună măsură muncii sale cu masele, studierii atente a propunerilor și sugestiilor corespondenților și colaboratorilor ziarului. În acest sens consider că bun obiceiul încetățenit la noi de a face din fiecare lucrător al redacției un „ochi așezat” atunci cînd cercetează corespondențele sau cînd stă de vorbă cu oamenii pe teren.

AL. N. MARINOIU

MANUSCRISE PENTRU ISTORIE

Consemnând faptele prezentului prin prisma viitorului luminos — pe care conștienți și plini de dragoste ni-l făurim — ziarele noastre sînt manuscrise ale istoriei construcției socialismului în patria noastră. Vă mai amintiți de numărul de anul nou al „Scintei” din 1947? Pe pagina întâi, o fotografie cu următorul titlu: „O mare biruință a tehnicii românești. Primele tractoare fabricate în țară au fost predate guvernului”. De la Brașov, dintr-o întreprindere distrusă de război și de sabotajul capitalist, pornise spre ogoarele patriei prima rîndnică a mecanizării agriculturii noastre. Informație valabilă numai 24 de ore? Dimpotrivă. Un document totdeauna valoros al istoriei transformării socialiste a agriculturii noastre, care, la capitolul statistică, înserie astăzi mii de mașini și unelte agricole. Sau, n-ar trebui uitată informația vestind, cîteva luni mai tîrziu, construirea primului furnal înalt la Reșița, acum, cînd ne mîndrim cu o puternică industrie siderurgică, metalurgică, a construcțiilor de mașini. A rămas și reportajul acela, despre oameni muncind entuziașt, la trîntă cu vremea și cu natura, ca un manuscris al istoriei industriei noastre socialiste.

Intr-o zi s-a comunicat că termostatala Ovidiu, așezată pe meleaguri dobrogene, a fost construită și astăzi noi îi cunoaștem

importanța în sistemul energetic național care cuprinde în rețeaua lui toate punctele furnizoare de energie electrică ale țării. S-au publicat nenumărate reportaje despre Victoria sau Onești, orașe nou apărute pe harta țării, despre care istoria nu va spune mai tîrziu decît alit: în țara noastră s-a construit o puternică industrie chimică. Fiindcă e sobră și precisă istoria. Nu lasă să străbată între filele ei decît acele cifre și date esențiale pentru anii care au trecut. Detaliile se estompează, apoi se pierd. Și e firesc. Cine mai mult decît contemporanii țin minte entuziasmul nestăvilat ce a cuprins întreaga țară la aflarea proclamării Republicii Populare Romîne, cîntecele și dansurile celor care au inundat piețele, sau au străbătut nestingheriți culoarele de marmură ale palatului călcate altă dată de cizma de lac a solitarului proprietar regal? Și peste ani, ziarele noastre vor fi păstrătoare ale acestor imagini care n-o să se șteargă niciodată din memorie. Totdeauna, în filele lor, puțin îngălbenite, se păstrează fiorul emoției prezentului convertit în trecut, pata de lumină ce înconjoară evocarea. Așadar, nu adună numai manuscrise pentru istorie, ziarul. Ci e și un martor, pasionat, sensibil și veșnic tînar, emoționînd mereu.

GRAȚIELA VÎNTU

PURTĂTOR AL ORDINULUI MUNCII

Biografia lui Iosif Crasca nu diferă de cea a multor oameni ai muncii din țara noastră. Intr-o scrisoare trimisă ziarului „Scintea”, el își povestește viața. În cuvinte simple, el sintetizează evenimentele pe care le-a trăit mai bine de jumătate de veac. S-a născut în comuna Cujir, regiunea Hunedoara, într-o zi

a primăverii anului 1905. Tatăl său era turnător. Meserie grea, cîștig mic. De la 8 ani Iosif Crasca a fost nevoit să-și cîștige piinea. Piine de copil necăjit, piinea amară pe care multe mii de copii ca el o mînceau. A fost ucenic lăcătuș. A lucrat în mina de la Petroșeni, a lucrat la Calan, a luat parte la o grevă de

13 săptămîni și a fost întotdeauna prezent acolo unde muncitorii luptau pentru o viață omenească. Anii grei și-au lăsat amprente pe figura lăcătușului de la Calan. Fruntea brăzdată și cutele dintre sprîncene vorbesc despre viața pe care a dus-o. Dar ochii vii și pătrunzători spun că n-a dat nici o clipă înapoi. 23 August l-a găsit pe Iosif Crasca în viltoarea luptei. Revendicările pe care muncitorii le ceruseră ani și ani de zile se infăptuiau sub ochii lor. Politica partidului era înțeleaptă, iar măsurile luate la conducerea treburilor țării se răsfrîngeau în viața zilnică a muncitorilor. Condiții tot mai bune de muncă, condiții tot mai bune de locuit, condiții tot mai bune de odihnă. În 1948 a fost pentru întîia oară trimis la odihnă. La 43 de ani Iosif Crasca mergea prin grija partidului să se odihnească. Și de pe Valea Prahovei sosi pe adresa ziarului „Scintea” o scrisoare semnată Iosif Crasca de la Calan. Își exprima, plin de emoție, mulțumirea pentru părinteasca grijă a partidului pentru oamenii muncii. Cîteva rînduri din scrisoare i s-au publicat. Iar redacția i-a răspuns lăcătușului din Calan, îndemnîndu-l să mai scrie. Și Iosif Crasca a devenit un corespondent activ al ziarului „Scintea”. Din 1949 pînă în 1951, el a trimis peste 30 de scrisori, din care multe i s-au publicat. De atunci, corespondentul din Calan scrie cel puțin o scrisoare pe lună „Scintei”. Scrie despre succesele în producție, despre inițiativele și metodele întreprinse, despre depășirile de plan. Nu se ferește, atunci cînd întîlnește aspecte negative, să le critice. Corespondențele din Calan cuprind însă o largă arie de probleme — educația tineretului, preocupările gospodărești ale cetățenilor din cartiere, realizările deputaților, viața de partid din uzină și din cartiere, munca culturală de masă, aspecte din agricultură etc. etc. Iosif Crasca a recrutat încă 7 corespondenți pentru ziarul al cărui corespondent este. În 1961 Iosif Crasca, cu prilejul celei de a XXX-a aniversări a „Scintei”, la propunerea ziarului, a primit Ordinul Muncii cl. a III-a. Încă o prețuire a muncii de corespondent. Maistrul montor Iosif Crasca din Calan e unul din miile de semnatari ai plicurilor ce pornesc din toate părțile către ziare, transmițînd bucuriile și preocupările lor.

GABRIELA BUCUR

SASE DINTRE PRIETENII REDACTIEI NOASTRE

DINU LAZĂRESCU

Redacția ziarului „Informația Bucureștiului” a găsit o nouă și fructuoasă cale pentru strângerea și mai puternică a relațiilor sale cu corespondenții voluntari. Este vorba de participarea directă a corespondenților la viața redacției.

La secția „Scrisori” a ziarului este de serviciu în fiecare zi câte un corespondent voluntar, care lucrează efectiv la o seamă de lucrări ale secției, rezolvă o serie din problemele cotidiene ce se ivesc, dă re'ații cetățenilor care se adresează ziarului. Cunoscând problemele cele mai stricte ale redacției, acești colaboratori voluntari ai ziarului dau dovadă, în activitatea lor, de o justă orientare, știu să se oprească asupra faptelor care interesează în cea mai mare măsură ziarul și comunică în mod operativ semnalările lor. Munca de zi cu zi în cadrul redacției constituie astfel un veritabil instructaj, multilateral, care deschide corespondentului noi perspective de dezvoltare, iar ziarului îi este asigurată o legătură sigură și valoroasă în tot mai multe sectoare de activitate ale Capitalei.

Numele acestor corespondenți sînt binecunoscute cititorilor: *Margareta Serea, Ioan Finică, Constantin Stelian, Maria Ștefănescu, Ioan D. Gheorghe, Mihai Mălăncescu...*

În ce constă activitatea lor concretă?

Ioan Finică. În cartierul în care locuiește din raionul Grivița Roșie — el este bine cunoscut ca un foarte bun gospodar. Așa se face că de aproape 6 ani este ales de cetățeni în colectivul care se ocupă de treburile cartierului. Ioan Finică este pensionar. Întreaga lui viață a lucrat la uzinele „Grivița Roșie”. Muncitor harnic în uzină, cefaristul își păstrează și astăzi, în activitatea obștească, aceleași calificative. Cu ani în urmă s-a prezentat la redacție pentru a anunța o acțiune întreprinsă de comitetul de stradă în legătură cu colectarea fierului vechi. De atunci a devenit corespondent. Un corespondent cu activitate bogată, care informează cu regularitate ziarul de tot ceea ce se petrece în cartierul său.

Cînd i s-a propus să lucreze o zi pe săptămînă în redacție, el a întrebant emoționat:

— Mă voi putea oare achita cu cinste de încrederea ce mi se acordă?

Încă din prima zi în redacție, secția „Scrisori“ a simțit sprijinul corespondentului. În scurt timp, Ioan Finică a „intrat“ în problemele secției, ale ziarului, și a devenit un bun colaborator.

Constantin Stelian și Mihai Mălăncescu sînt deputați ai unor circumscripții raionale. Bine instruiți în cadrul redacției, ei rezolvă cu competență numeroase din problemele secției.

Nu de mult s-a prezentat la redacție un cetățean care reclama abuzul unor vinzători din piața G. Coșbuc. El a stat de vorbă cu corespondentul voluntar Constantin Stelian, care, după ce a ascultat păsul cetățeanului, a adus, telefonic, cazul la cunoștința Inspecției Comerciale a Capitalei. Problema a fost astfel rezolvată operativ. Cetățeanul a mulțumit și a vrut să plece. Constantin Stelian, însă, l-a pofțit să mai stea.

— Locuiți în cartier?

— Da, vis-a-vis de piață.

— Și alte probleme nu mai aveți de adus la cunoștința ziarului?

— În general, lucrurile merg bine la noi. Avem un comitet de stradă, argint viu nu alta. Acum sîntem în întrecere pentru cea mai curată stradă din cartier...

A doua zi, sub semnătura lui D. Radu, în coloanele ziarului nos-

tru a apărut această știre, bineînțeles îmbogățită și cu o serie de date. De atunci D. Radu, muncitor la atelierele „9 Mai“, a devenit corespondent voluntar al ziarului, iar meritul pentru acest fapt îi aparține corespondentului voluntar Constantin Stelian.

Margareta Serea și Maria Ștefănescu sînt gospodine, vecine de cartier. De ani de zile există între cele două corespondente o întrecere cu următorul obiectiv: „Cine scrie mai mult și mai bine ziarului“. Întrecerea aceasta continuă astăzi și în cadrul redacției unde amîndouă dau dovadă de inițiativă și vin adesea cu propuneri interesante.

Ioan D. Gheorghe — ultimul din corespondenții de care ne ocupăm în rîndurile de față — este responsabilul comitetului străzii Dorna. Este cel mai vechi corespondent al ziarului nostru. În acest an a trimis redacției peste 300 de scrisori. Operațiile de care se ocupă îndeosebi în cadrul secției sînt legate de evidența și clasarea scrisorilor. Nenumărate sînt cazurile cînd Ioan D. Gheorghe a „depistat“... uituci în materie de răspunsuri. Corespondentul face prompt o scrisoare de revenire, dar nu... omite să informeze și conducerea secției de faptul că întreprinderea nu a răspuns în termen la scrisoarea redacției. Așa și-au

găsit rezolvare sesizările corespondenților Vasile Dumitru, Constantin Gheorghiu, Ion Pascu, Dimitrie Moldoveanu, Gheorghe Panait ș.a.

★

Adesea în coloanele „Informației Bucureștiului“ sînt publicate materiale trimise de acești colaboratori, șase din nenumărații corespondenți ai ziarului. Pentru că în afara activității lor depuse în cadrul redacției, ei informează cu conștiinciozitate ziarul de succesele înregistrate de colectivul întreprinderii în care lucrează, de realizările gospodarilor din cartierele orașului, de nenumărate probleme care interesează în mod direct pe cititor, ca cetățean al Capitalei.

Recent i-am întîlnit pe cei șase prieteni ai ziarului nostru la Uniunea Ziariștilor, cu prilejul unei consfătuiri a corespondenților voluntari ai ziarului „Informația Bucureștiului“. La discuțiile care au urmat în urma expunerii făcute de șeful secției „Scrisori“, tov. Virgil Caragiale, au luat și ei cuvîntul. A fost un veritabil schimb de experiență între corespondenți, de la care fiecare participant a avut de tras învățăminte prețioase. Iar la sfîrșitul consfătuirii, o surpriză: premiarea celor mai activi corespondenți, din care au făcut parte, firește, și cei șase prieteni ai ziarului nostru.

CĂLĂUZA CORESPONDENTULUI

BARABÁS BÉLA

redactor la ziarul „Előre“

În vederea strîngerii legăturilor ziarului nostru cu masele largi ale oamenilor muncii, colegiul de redacție a luat o serie de măsuri menite să contribuie la lărgirea activului de autori externi și a rețelei de corespondenți voluntari ai ziarului.

Astfel, ținînd seama de cererile corespondenților prin care solicitau să li se acorde un sprijin eficient privind munca lor de presă, s-a hotărît tipărirea unui supliment al ziarului în paginile cărui se dau răspunsuri la întrebările pe care ei și le pun în legătură cu munca organizatorică în presă, cu genurile gazetărești etc. Așa s-a născut „Correspondentul voluntar“, supliment al ziarelor *Előre* și *Falvak Dolgozó Nepe*. Primul număr al acestui supliment a apărut în ianuarie 1959. În paginile „Correspondentului voluntar“ corespondenții — muncitori, țărani colectiviști, intelectuali — găsesc și găsesc de obicei

îndicații privind obiectivele ziarului în etapa respectivă, portrete ale celor mai deosebiți corespondenți, unele îndrumări privind probleme de teorie și practică a presei. Sub asemenea titluri ca: „Semnărilor corespondentului“ și „Să cunoaștem genurile gazetărești“ au apărut în ultimii doi ani articole orientative elaborate de cadre cu o înaltă calificare ziaristică. În astfel de articole s-a arătat în mod concret cum se scrie o știre, un reportaj, un articol de analiză etc. Pe aceeași linie se înscrie ciclul de articole pentru îndrumarea corespondenților fotoamatori.

Recent, cu prilejul Zilei presei romîne, redacțiile ziarelor *Előre* și *Falvak Dolgozó Nepe* au tipărit un număr festiv al „Correspondentului voluntar“. Sumarul este variat: un amplu reportaj asupra consfătuirilor organizate de ziar în regiunile Crișana și Maramureș, spicuiri concludente din scrisorile primite la re-

dacție, portrete ale unor corespondenți voluntari, fotografii — toate reliefînd munca rodnică a ziarului pentru lărgirea continuă a rețelei de corespondenți. Sînt publicate de asemenea fragmente din cuvîntul participanților la consfătuirile amintite. Un grafic sugestiv arată că față de august 1959 numărul scrisorilor primite de la corespondenți și publicate în paginile ziarului „Előre“ a crescut în august 1962 cu 200%.

Desigur că suplimentul nostru destinat corespondenților voluntari se poate îmbunătăți mult în viitor. Mai ales sub aspectul popularizării experienței înaintate a unor corespondenți de presă și al mobilizării rețelei de corespondenți voluntari în vederea unei informări mai operative și mai multilaterale a ziarului despre faptele noi săvîrșite de oamenii muncii în lupta pentru înflorirea socialistă a patriei noastre.

A APĂRUT PE ȘANTIER:

"ȘANTIERUL ROȘU"

N. DĂSCĂLESCU

De două ori pe lună, viața Șantierului naval din Galați e răscolită de un eveniment important: apare „Șantierul roșu”, organ al comitetului de partid și al comitetului sindical de pe șantier. De pe catarg, ori din sala mașinilor, de pe cală, ori din cabina macaralei, constructorii navali manifestă un deosebit interes față de publicația lor. Oare ce probleme interesante ridică cele patru paginute imprimare? Pentru a afla răspuns la această întrebare, m-am despărțit de malul fluviului, de nave și de constructori și am ciocănit la ușa redacției.

O singură încăpere — e drept spațioasă — în care s-au concentrat și masa de lucru a redactorului-șef, și colecțiile ziarelor, și aparatul de mărit fotografii. Parcă nu-mi găsesc locul în încăpere — și-mi vin în cap tot felul de întrebări. Unde-s încăperile redacției? Unde-i forfota nelăpsită a redacțiilor de care m-am despărțit de câteva zile? Iehim Chiriac, redactorul-șef al ziarului, veche cunoștință, pune pe masă rolful pe care l-a consumat ca fotoreporter în dimineața aceasta, ținându-și șantierul — și zîmbește. Am înțeles. Ziarul n-are fotoreporter, n-are reporteri, nici șefi de secție, nici secretar de redacție, nici administrator, nici măcar dactilografă.

— Să nu-ți închipui — intervine el — că Iehim, așa singur, singurel, învîr-

tește condeiul, declanșează, developează, că el singur rostuieste întreg ziarul...

Încep să-l asaltez cu întrebări. Nu-i vorba de un interviu, ci de o discuție între confrăți.

— „Șantierul roșu” a venit pe lume într-un sfârșit de februarie, acum 12 ani. Pe atunci, în jurul său, n-aveai ca astăzi, atât de pregnant, simfonia asurzitoare a metalului, ci mai mult elipocitul Dunării. Când și când apăreau pe cală ambarcațiuni modeste — șle-puri, vase pescărești, ori remorhere.

Ascult geneza gazetei „Șantierul roșu”, pe care confratele Iehim o povestește cu lux de amănunte, iar din când în când îmi aruncă privirea spre cei ce intră în încăperea redacției. Se așează, în mod obișnuit, în jurul mesei. Redactorul-șef face prezentările:

— Alexandrina Iliescu — contabilă. Ca redactor-șef adj., ea participă la întocmirea tematicii și a machetei, citește articolele, iar uneori răspunde de apariția ziarului.

— Gh. Donici — doctitor de secretar al comitetului U.T.M. În grija lui cad operațiile legate de tipărirea ziarului: culesul, paginația, revizia, tipăritul.

— Vasile Birlă — electrician — un fel de șef al secției corespondenți. El îi convoacă pe corespondenți și de transmite cerințele și îndrumările redacției. De curând, la cursul cu corespondenții organizat de ziarul „Viața nouă”



din Galați au participat și câțiva dintre corespondenții „Șantierului roșu”. Electricianul fruntaș Vasile Birlă, elev în clasa a XI-a a liceului seral, este și corespondent voluntar activ la mai multe ziare centrale.

— Maței Nicolae, șeful serviciului plan, se ocupă de problemele economice ale publicației, iar Tănase Ion, secretarul comitetului U.T.M., și Dumitru Popa, președintele comitetului sindical, asigură apariția frecventă a informațiilor și articolelor tratând viața și activitatea tineretului și a muncitorilor sindicalisti de pe șantierul naval...

— Iată așadar — încheie prietenul Iehim — noi toți alcătuim redacția. Dar să nu-ți închipui că numai noi simțem cei ce dăm viață gazetei. „Șantierul roșu” este de fapt rodul activității publicistice largi pe care o desfășoară înșiși cititorii lui, cei peste o sută de corespondenți organizați în 20 de posturi pe secții și ateliere.

O sută de corespondenți! Iar dintre ei, mai mult de jumătate vin cu propuneri și cu corespondențe la ficare număr. (Acum înțeleg de ce ziarul este atât de viu, de ce este așteptat cu atita nerăbdare). Redactorul-șef citează câteva nume dintre cei mai activi corespondenți: vopsitorii Alexandru Simion și Paraschiva Chitic, maistrul Nicolae Păsărică, constructorul naval Dan Granciov, tinichigiul Constantin Mitrofan, inginerul Victoria Bidoaie. S-ar putea cita, desigur, multe, încă multe nume...

Deschid ultimul număr al „Șantierului roșu”, care a poposit de un ceas pe masa redacției. Miroase încă a cerneală de tipar. Parcurg în grabă titlurile. Prietenul Iehim mi-a ghicit gândul.

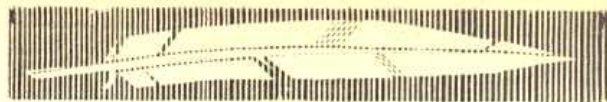
— Ce tratăm în ziar? Să răsfoim colecția.

Parcurgem împreună paginile tipărite de la începutul anului. Un loc central îl ocupă problemele producției. O serie de articole tratează problema atât de actuală a ridicării indicilor de utilizare a mașinilor, altele și-au propus — și au reușit — să dezbată problemele legate de economisirea metalului și de reducerea prețului de cost.

Legat de viața internă a șantierului naval prin cei o sută de corespondenți, gazeta sesizează la timp unele deficiențe care se ivesc în muncă. Iată, între altele, cum a criticat gazeta modul defectuos de alcătuire a brigăzilor. Într-adevăr, o brigadă, care număra o sută de oameni, avea deficiențe. Nu toți munceau în același ritm. La semnalul gazetei, conducerea șantierului a studiat această problemă și a trecut la alcătuirea unor brigăzi mai mici — de 20-30 de oameni. Rezultatele n-au întârziat să se arate. În lunile următoare productivitatea muncii a crescut cu 20—30 la sută. Sau un alt caz. Într-o vreme asistența tehnică nu era asigurată pe întreaga durată de lucru. În schimbul întâi întâlneau trei maștri, în schimbul doi — unul, iar în schimbul trei — nici un maestru. „Șantierul roșu” a dezbătut această problemă și, din nou, socotind justă semnalară critică a gazetei, conducerea șantierului a intervenit, repartizând mai echitabil asistența tehnică. Ca urmare a acestui fapt, s-a îmbunătățit calitatea producției și s-au înregistrat, numai în semestrul I al anului, 40 de tone de tablă economisită.

În aceeași măsură își găsește loc în paginile gazetei problemele muncii culturale, muncii sportive, problemele de viață ale muncitorilor de la șantierul naval. Dacă vreuna din cele patru brigăzi artistice de agitație ale șantierului naval, ori dacă echipa artistică a apărut pe scenă cu un nou program, dacă echipa de fotbal a șantierului, ori sportivii diferitelor secții se întâlnesc în competiții amicale pe terenuri, dacă se organizează excursii, corespondenții voluntari trimit neîntârziat relatări gazetei — fie chiar simple informații, fie reportaje. Gazeta publică mai întotdeauna foiletoane ori note critice la adresa celor ce nu se încadrează în disciplina muncii. Și, pe lângă toate acestea, deși prietenul Ichim se scuză de o sută de ori, gazeta este bineînțeles ilustrată cu fotografii care surprind diverse aspecte de pe întregul șantier.

De două ori pe lună, viața Șantierului naval din Galați, viață atât de intensă care se desfășoară între două mari coordonate — proiectul navei și plecarea în prima cursă — este animată și de apariția ziarului. Iar cei mai mulți dintre cititori, înainte de a deschide gazeta, proaspăt apărută, își recitesc corespondența pentru numărul viitor...



FRUNTAȘI ÎN MUNCĂ ȘI CORESPONDENȚI VOLUNTARI ACTIVI

MIHAI CAPRĂ

șeful secției Corespondenți a
ziarului „Flamura Prahovei”
Ploiești

De mai bine de 10 ani de zile, cititorii ziarului „Flamura Prahovei” din Ploiești sînt informați în mod regulat asupra realizărilor colectivului de muncă din sectorul de foraj Liliești, raionul Cîmpina, de către tovarășul Cristea Constantin. Mecanicul-cazangiu de ieri, tehnicianul principal de astăzi, tovarășul Cristea Constantin, desfășurîndu-și activitatea în mijlocul harnicului colectiv de petroliști din sectorul de foraj Liliești, schela Băicoi, are posibilitatea să cunoască diferite aspecte din activitatea tovarășilor săi de muncă, greutățile și lipsurile ivite în mersul lor mereu înainte,

modul cum sînt ele învinse, precum și rezultatele obținute. Cunoștîndu-le, corespondentul Constantin Cristea a scris ziarului nostru despre toate acestea.

În legătură cu începuturile activității sale de corespondent voluntar, tovarășul Cristea Constantin ne-a spus: „Am început să scriu ziarului „Flamura Prahovei” acum 10 ani.

Incurajat de publicarea primelor știri trimise, am început să expediez două, trei scrisori pe lună. Eram mulțumit, deoarece prin corespondențele mele contribuiau la popularizarea succeselor obținute de colectivul de muncă din care fac



Cristea Constantin



Anghel Dumitru

parte, ceea ce constituia un mijloc de mobilizare în obținerea de noi succese”.

Într-adevăr, comunistul Cristea Constantin este un pasionat corespondent voluntar. A scris presei centrale și locale știri despre realizările planului la foraj, extinderea tehnicii noi, reducerea prețului de cost pe metrul forat, mărirea vitezei comerciale pe grafic/lună, creșterea productivității muncii etc., popularizând realizările obținute și pe cei care le-au înfăptuit. A scris și despre lipsurile și greutățile în munca petroliștilor, despre cauzele lor, dînd și sugestii asupra felului cum pot fi ele înlăturate.

Dacă anul trecut, petroliștii din sectorul de foraj Liliești au reușit să obțină economii la prețul de cost, față de deviz, în valoare de peste 4 milioane lei, la aceasta și-au adus contribuția și corespondențele sale. De asemenea, dacă în acest an petroliștii din cadrul întreprinderii de foraj Ploiești au reușit ca pînă la 13 august să îndeplinească planul de foraj pe 8 luni, la aceasta și-au adus contribuția și petroliștii din sectorul de foraj Liliești, despre activitatea cărora ne scrie cu regularitate corespondentul nostru voluntar.

În acest an, tov. Cristea Constantin ne-a scris despre preocuparea ce există în cadrul sectorului de foraj Liliești pentru consolidarea gospodăririi socialiste și despre modul cum este folosit graficul complex de urmărire zilnică a planului și cheltuielilor de foraj la fiecare sondă. Cu aceeași grijă ne infor-

mează și despre modul cum este îmbrățișată de petroliștii din sectorul de foraj Liliești inițiativa brigăzii condusă de comunistul Stelian Cucu din sectorul de foraj Moreni: „Fiecare brigadă de foraj, o școală a înaintatei calificări”.

★

Anghel Dumitru, colectivist din satul Spătăreasa, comuna Ciorăști, raionul Rîmnicu-Sărat, nu are o activitate de corespondent voluntar atît de îndelungată ca tov. Cristea Constantin. Cu toate acestea, prin felul cum muncește, demonstrează că este un corespondent cu perspectivă. Iată un exemplu despre felul cum înțelege tov. Anghel Dumitru să-și facă datoria.

... Ușa biroului de contabilitate de la gospodăria colectivă din Spătăreasa s-a deschis larg și a intrat Anghel Dumitru, cu un vițeluş în brațe.

— Ce faci, Anghel? l-a întrebat Neagu Năstase. Intri cu vițelul în birou...

— A venit să vă ceară ajutor.

— Dar ce are? l-au întrebat cei de față.

— Uitați-vă la el! i-a îndemnat Anghel cu stăruință. Lipsa de îngrijire își arată urmările.

Anghel Dumitru a dus vițelul în grajd, s-a înapoiat și împreună cu tov. Ion Rizea a scris pe loc un articol pentru gazeta de perete. (I. Rizea este responsabilul colegiului de redacție al gazetei de perete). Rezultatele nu au întîrziat să se vadă. Tineretul bovin este acum

îngrijit bine și se dezvoltă normal. Ghilec, vițelul despre care a fost vorba mai sus, a obținut în luna iulie a.c. un spor în greutate de 40 kg. Critica la gazeta de perete a ajutat.

Așa a început să scrie Anghel Dumitru. Curînd a trimis corespondențe Radiodifuziunii despre activitatea colectivului său de muncă și după puțin timp crainicul de la radio a vorbit și despre realizările colectivîștilor din Spătăreasa.

Cînd a fost chemat la Rîmnicu-Sărat, la o ședință cu corespondenții voluntari din raion, Anghel Dumitru a luat legătura și cu ziarul nostru. De atunci a scris în mod regulat redacției despre construcțiile zootehnice realizate în gospodăria colectivă unde muncește, despre realizările gospodărești din comună și altele. Anul trecut, cu ocazia unui concurs între corespondenții voluntari, organizat de ziarul nostru în cinstea zilei de 23 August, tov. Anghel Dumitru a fost premiat.

★

Am relevat cîteva aspecte din activitatea a doi corespondenți din cei peste 1500 pe care îi are ziarul nostru, doi oameni care muncesc cu modestie dar sîrguincios pentru a informa pe cititorii presei noastre despre realizările tovarășilor lor de muncă, în activitatea pe care o depun pentru îndeplinirea sarcinilor trasate de cel de-al III-lea Congres al P.M.R.

CORESPONDENTUL



Dodu Vasile

„...De cînd eram de-o șchioapă — se spune printre altele în prima scrisoare trimisă ziarului de către Vasile Dodu, muncitor la Atelierele de reparat material rulant „Nicolina“ din Iași — am cunoscut ce înseamnă grija zilei de mîine. Cu bruma ce-o agonisea tatăl meu, care muncea ca tîmplar, era imposibil să ne astimpere gurile noastre înfometate. Doar am fost zece copii la părinți... Așa că abia urmasem cîteva clase elementare cînd a trebuit să intru la stăpîn. Pe atunci nu era deloc ușor să poți învăța o meserie și să-ți mai ciștigi și o bucată de pîine...”

Cînd și-a văzut pentru prima oară numele tipărit, a fost cuprins de o bucurie nespūsă. Și muncitorul Vasile Dodu s-a apucat să scrie mai des. Apoi, scrisul a început să-l pasioneze.

Spicuim doar cîteva din scrisorile lui trimise redacției, în cei aproape patru ani de activitate desfășurată în rîndul corespondenților voluntari:

„Colectivul de muncă al secției mecanic-șef s-a angajat să realizeze în acest an (e vorba de 1960) și 50.000 lei economii, prin reducerea prețului de cost. Paralel cu îndeplinirea ritmică a sarcinilor de producție, muncitorii, inginerii și tehnicienii de aici au reușit, prin aplicarea unui complex de măsuri tehnico-organizatorice, să obțină în primul trimestru o economie la prețul de cost în valoare de 34.000 lei“...

„Pentru a veni în sprijinul îmbogățirii cunoștințelor profesionale, la ateliere au fost organizate în acest an zece cursuri de ridicare a calificării muncitorilor. La acestea participă un număr de aproape 400 de muncitori de diferite profesii. Lecțiile, predate de ingineri și maiștri, sînt însoțite de probe practice“...

Educat de partid, muncitorul Vasile Dodu a învățat să fie prezent și în afara întreprinderii. El a scris multe lucruri și despre minunatele înfăptuiri ale oamenilor muncii din cartierul în care locu-

iește — Nicolina cea întinerită în zilele noastre, prin ridicarea de noi construcții de locuințe, prin asfaltarea a noi și noi străzi, prin amenajarea de spații verzi.

În formarea lui ca popularizator al noului a fost ajutat în permanență și de către redactorii ziarului „Flacăra Iașului“, care l-au sfătuit și i-au îndrumat activitatea de corespondent voluntar. De cîte ori sosește în oraș, comunistul Vasile Dodu obișnuiește să treacă și pe la redacție, să stea de vorbă cu noi în legătură cu unele teme care-l frămîntă.

Datorită perseverenței cu care muncește, corespondentul Vasile Dodu, care este și fruntaș în producție, a obținut frumoase succese în activitatea de corespondent voluntar. Un amănunt. Participînd la concursurile „Pentru cele mai multe și mai bune corespondențe“, organizate de ziarul „Flacăra Iașului“, el s-a situat, în doi ani la rînd, printre primii ciștigători. În prezent, corespondentul voluntar Vasile Dodu continuă să scrie ziarului cu aceeași pasiune ca și pînă acum.

D. ZLĂTARU

redactor la ziarul „Flacăra Iașului“

de la Nicolina



Un număr de ziar obișnuit

GH. CONSTANTINESCU

Secretar general de redacție al ziarului „România liberă“

Este vorba de nr. 5532 al ziarului „România liberă“. Pentru cei familiarizați cu munca în redacție, cuvântul „obișnuit“ are un anumit înțeles. Neinițiatii însă trebuie să afle că „obișnuit“ înseamnă un număr de ziar la care nu intervin materiale neprevăzute, deci nu se schimbă macheta. Mai pe scurt, un ziar la care munca decurge în mod normal. Vom încerca să arătăm cât de... normal a decurs munca aparatului de serviciu în ziua respectivă și în ce a constat aceasta.

De la bun început trebuie să menționăm faptul că, deși este vorba de ziarul apărut în ziua de 27 iulie, pregătirea lui a început cu două zile înainte, la fel ca la toate numerele de ziar. Nu ne referim aici la sistemul de planificare care se face cu mult

înainte, ci la munca concretă a aparatului de serviciu, pentru scoaterea unui anumit număr de ziar, de la machetă pînă la apariție. Din acest aparat, pregătirea o face „statul major“ — secretariatul. Cu două zile înainte apariției pe piață (deci 25 iulie), la orele 10 dim., unul dintre cei trei secretari adjuncți (fiecare este de serviciu la două numere de ziar în decursul unei săptămîni) ia legătura cu secretarul general de redacție. Pe baza planurilor de activitate existente în redacție și în urma consultării prealabile a șefilor de secții, aceștia doi stabilesc materialele de bază ale ziarului respectiv. În asemenea momente nu trebuie să se uite: inițiativa ziarului, rubricile fixe, datele calendaristice, repartitia geografică, varietatea genurilor gazetărești și mai cîte altele. La această primă întîlnire între cei

doi membri ai „statului major“ se repartizează materialul pe pagini, urmînd ca machetarea și locul fiecărui articol să-l stabilească secretarul adjunct, după citirea articolelor și după importanța acestora. Q dată terminat acest consult, secretarul de serviciu pornește să-și desfășoare activitatea... pe cont propriu. Adică: obținerea vizei de la secții pe articolele prevăzute să apară; pregătirea fotografiilor; titlurile desenate; comandarea caricaturilor și alegerea temelor; eventualele scurtări de materiale — sursă inepuizabilă de discuții contradictorii cu autorii; pregătirea pentru ședința de ora 12. Cum între 10 și 12 sînt numai două ore, secretarul trebuie să cunoscă în primul rînd conținutul articolelor, pentru a veni în fața ședinței de colegiu lărgită și a prezenta propunerile secretariatului privind ziarul respectiv. Ur-



La zețarie

mează ca abia după ședință, când propunerile rămân definitive, să-și ducă la îndeplinire toate celelalte sarcini și în primul rînd să citească cu cea mai mare atenție tot ceea ce urmează să apară în ziarul respectiv.

Tov. Gheorghe Russu este secretarul adjunct care a întocmit acest număr de ziar. În ziua de pregătire a ziarului și-a desfășurat activitatea cam singurel. În ajunul apariției (26 VII), în schimb, toată lumea (redacția) a fost a lui. De altfel, stat major fără oștire nu prea s-a pomenit. Dar ca nu cumva oștirea să-și irosească forțele fără folos, ea muncește organizat, în cadrul secțiilor, urmînd ca numai anumiți tovarăși să-și desfășoare activitatea direct pe lângă secretariat, lucrînd în strînsă legătură cu acesta. Iată cine a făcut parte din aparatul de zi la ziarul respectiv: **superrevizor**: Stan Vlad; **secretar tehnic**: M. Bădărău; la **telegrame externe**: U. Văluoreanu și Florian Jurcă (acesta din urmă face practică în cadrul redacției); **cap limpede**: Lucia Manolescu; **echipa de corectură** condusă de I. Poenaru. În afara acestui aparat restrîns, orice sarcină intervine este îndeplinită de tovarășii din secții, la propunerea secretariatului. Dar să nu ne depărtăm de subiect.

La ziarul respectiv, unele materiale trebuiau să fie ilustrate cu

caricaturi. Dar fiindcă tov. Gh. Chiriac, caricaturistul redacției, se află în concediu, s-a apelat la tov. Fred Ghenădescu. La fel s-a procedat și cu titlurile ce urmau să fie desenate. O dată citite articolele, alese fotografiile, comandate caricaturile și titlurile, machetată pagina a doua și întocmite proiectele de schiță pentru celelalte pagini, înseamnă că secretarul și-a îndeplinit munca de pregătire a ziarului, urmînd ca a doua zi să pornească la definitivarea întregului număr. Nu putem spune la ce oră termină munca de pregătire, dat fiindcă aceasta depinde de foarte mulți factori.

★

Acum să vedem cum își desfășoară activitatea adjunctul de serviciu în ziua din ajunul apariției, zi căreia în redacție i se spune în mod frecvent... ziua apariției. Iată momentele mai importante.

ORA 10,30: Își începe munca secretarul adjunct. Primul lucru pe care-l face este acela de a consulta întreaga presă și a se informa asupra principalelor evenimente interne și externe intervenite... peste noapte. Apoi, ia legătura cu redacția internă „Agerpres” tot în scopul informării. Abia după aceea pornește să selecteze

știrile, materialele pentru întregul ziar, cit și pentru rubricile fixe „Azi vă informăm despre:”, „Consemnări” etc. Lasă locuri albe pentru manifestările ce urmează să vină după amiază sau seara. În acest fel se conturează fizionomia întregului ziar. Cu macheta definitivată, el se întilnește din nou cu secretarul general. Prezintă fotografiile și titlurile desenate. Aici, dacă este cazul, intervin unele modificări în machetă; dacă nu, aceasta rămîne definitivă.

ORA 12: Ședința de colegiu lărgită de la această oră începe cu prezentarea machetelor ziarului la zi. Secretarul adjunct prezintă de astă dată machetele originale, definitive, în fața conducerii redacției, dînd amănunte de ceea ce urmează să vină, de felul cum au fost aranjate materialele și fotografiile în pagină etc. O dată terminată prezentarea, ziarul respectiv este luat în primire de superrevizor, care, obligatoriu, este prezent la această ședință.

Tot la ora 12 își încep activitatea secretarul tehnic, echipa de paginatori și primii doi tovarăși din secția de corectură.

ORA 13: Își încep activitatea tovarășii care fac de serviciu la secția externă. Consultarea presei și legătura cu „Agerpresul” constituie și în acest sector începutul. Preiau articolele interne și caricaturile sau fotografiile pregătite în cadrul secției pentru pagina respectivă; apoi încep să selecteze buletinul „Agerpres” și să găsească titluri dintre cele mai bune la știrile ce urmează să fie predate în tipografie. Ei se ocupă și de întocmirea machetei la spațiul rezervat pentru telegrame externe. Bineînțeles că acest lucru îl fac împreună cu secretarul adjunct, cele patru pagini urmînd să aibă o unitate de concepție grafică.

ORA 18: După ce s-a odihnit cîteva ore, sosește superrevizorul, căruia i se prezintă la citit tot ceea ce cuprinde ziarul. Inceputul se face cu pagina a doua, dat fiindcă ea este cea mai avansată și prima care trebuie să se calandreză (ora 23). Urmează celelalte, în așa fel ca la ora 1 să fie la calandru ultima pagină. Superrevizorului i se trimit la citit pagini complete sau numai parțiale, atunci cînd acestea sînt într-o formă mai avansată din punct de vedere al corecturii. El

are sarcina de a citi cu cea mai mare atenție tot ceea ce cuprind cele patru pagini, urmînd să înlocuiască ceea ce crede că este necorespunzător. De la ora cînd își începe activitatea, el conduce și răspunde de munca întregului aparat de serviciu al ziarului. Cum la numărul de ziar de care ne ocupăm a fost de serviciu tovarășul Stan Vlad, recunoscut ca unul dintre superrevizorii cei mai operativi, nu este de mirare că ziarul a fost terminat la ora 0,30.

ORA 23: Capul limpede își începe activitatea, primind la citit, din calandru, prima pagină bătută. Cit de... limpede este cel ce se prezintă să îndeplinească această muncă, depinde de felul în care a folosit după amiaza liberă. Or, în această direcție, lucrurile nu sînt chiar așa de... limpezi. Nu este cazul cu tovarășa Lucia Manolescu, de serviciu la ziarul respectiv.

ORA 0,30: Ultima pagină a sosit la calandru. Deci numărul obișnuit de ziar a fost închis. Aparatul de serviciu: superrevizor, secretar adjunct, tovarășii de la telegrame externe, corectura (cu excepția unui tovarăș care rămîne de serviciu pînă ce termină de citit „capul limpede“ și apar primele foi din rotativă) se îndreaptă spre casă. Rămîn: secretarul poligraf pînă ce pornesc rotativele, iar apoi capul limpede pînă ce tirajul se termină de tras. Nu așteptăm decît ca cititorul să aprecieze ca bună sau nu, a doua zi, munca desfășurată de aparatul de zi.

★

Oare o dată apărut, numărul de ziar — oricare ar fi el — a fost dat uitării? Acest lucru nu se întîmplă. Fiecare ziar apărut constituie un prilej de îmbogățire a experienței gazetărești atît pentru aparatul de serviciu cît și pentru întreaga redacție. Dacă vă aflați cumva în redacția ziarului nostru și în jurul orei 12 auziți

sunînd insistent soneria de pe coridor, să știți că ea aduce la cunoștința întregii redacții că începe ședința de colegiu lărgită, ședință operativă, care are la ordine de zi trei puncte: 1) prezentarea machetei definitive a ziarului ce urmează să apară; 2) discutarea numărului de ziar apărut; 3) prezentarea articolelor ziarului ce urmează să apară peste două zile. Despre felul în care au decurs discuțiile și apoi munca la primul și la al treilea punct am arătat. A rămas punctul doi.

În ședința respectivă, deși a fost un număr de ziar obișnuit, au apărut și unele aspecte mai puțin obișnuite. Bunăoară, tovarășul U. Văluoreanu a fost criticat pentru faptul că, datorită neglijenței, a paginat în grupajul „Situația din Algeria“ și o știre din altă țară, fapt sesizat destul de tîrziu și care a dus la întîrzierea închiderii ziarului. De asemenea, tovarășa Elena Pavelescu de la Secția industrială a sesizat faptul că, deși la secretariat se aflau numeroase știri industriale interesante, ele nu și-au găsit loc în ziar. Alt lucru criticat la numărul respectiv a fost acela că toată litera aldină (neagră) s-a grupat în stînga paginii, jos, din neatenția secretariatului. Dar pe lîngă aceste aspecte neobișnuite la un număr de ziar obișnuit, au fost remarcate și calitățile muncii aparatului de zi. În ansamblu, ziarul a primit calificativul de bun. Au ieșit în evidență inițiativele ziarului „La școala experienței înaintate“ și „Casa noastră“. Există în ziar: articole de probleme semnate de colaboratori, materiale ale corespondenților voluntari, reportaje, note. Bună — ilustrația ziarului, în special caricaturile pe probleme internaționale. Prezentarea grafică — bună.

★

Nu putem încheia fără a aminti de tovarășii noștri din tipografie, care, zi de zi, ceas de ceas, ne sînt

ajutoare de preț în realizarea unui ziar de o cît mai bună calitate și dat la timp în mîna cititorilor. Numai cine nu i-a privit lucrînd pe paginatorii noștri Ion Osache, D-tru Angelescu, Gh. Veronica, Teodor Mărgineanu, Leopold Scalca și Tudor Fătu nu-și poate da seama de contribuția acestora. Sprijinul și sfatul lor competent, de cele mai multe ori, întregesc munca desfășurată în redacție, fac ca aspectul grafic al ziarului să fie dintre cele mai bune.

Tovarășii Cristea Firan și Ion Porea cu atîta migală aranjează clișeele și controlează pagina înainte de a o calandra, încît, dacă nu ești cunoscător, ai crede că nu se grăbesc de loc. Dar în asemenea situații, graba strică treaba. Coborînd la stereotipie și rotativă, dai peste alți și alți tovarășii tipografi. Tovarășii Teodor Atanasina — la stereotipie, Ilie Ene, Ene T. Ion și Niță Gavril — la rotativă sînt numai cîțiva dintre cei ce-și aduc contribuția la buna apariție a ziarului nostru, care veghează ca ceea ce s-a realizat în redacție să ajungă la cititor în cele mai bune condițiuni. Am proceda nejust dacă măcar nu am aminti sectoarele de zincografie și de linotip. Poate, altă dată, vom avea prilejul să vorbim mai pe larg despre prietenii noștri tipografi.

★

Iată dar în ce constă munca aparatului de serviciu la un număr de ziar obișnuit. Sînt doar unele din momentele cele mai principale. Muncă anonimă, necunoscută sutelor de mii de cititori, dar, în același timp, muncă plină de satisfacții, atunci cînd despre ziarul la care ai făcut de serviciu se spune că este un ziar bun sau foarte bun. Înseamnă că munca întregii redacții a fost pusă în valoare așa cum trebuie.

În numărul cu data de 22 decembrie 1912, „România muncitoare“ a publicat articolul lui V. I. Lenin, intitulat: „Din crimele țarismului“. Acesta este primul articol al lui V. I. Lenin care a fost tradus și tipărit în presa socialistă din țara noastră. Articolul se află în vol. 17 din Operele lui Lenin sub titlul, dat de Institutul de marxism-leninism de pe lângă C.C. al P.C.U.S.: „Despre fracțiunea social-democrată din Duma a II-a. — O expunere completă a problemei“.¹⁾

Făcându-se o comparație între traducerea articolului lui Lenin apărut în „România muncitoare“ și cel din Opere se constată în primul rând că ziarul muncitoresc din România a publicat acest articol în întregime. Evident, traducerea este inferioară celeia din Opere, dar este, în general, corectă. Re-luarea discuției în legătură cu arestarea și condamnarea deputaților social-democrați a avut loc în cursul unei interpelări în Dumă cu privire la Ohrană, dar nu în 17 septembrie 1911, cum scrie în „R.M.“, ci în 17 octombrie 1911, cum se spune în Opere.

„România muncitoare“ a revenit asupra acestei probleme în editorialul din 1 martie 1912 intitulat „Complotul contra deputaților social-democrați din a doua Dumă“. În acest articol, iscălit I. Nicolae-vici, se arată că peste câteva zile deputații socialiști ruși vor face interpelări în Dumă cu privire la condamnarea celor 37 (55) deputați social-democrați din a doua Dumă.

Încă din decembrie 1911 — se arată în articol — Biroul Socialist Internațional a comunicat organizațiilor socialiste din întreaga lume istoricul condamnării deputaților socialiști din a doua Dumă, cerind începerea unei campanii viguroase pentru a se obține revizuirea procesului. Editorialul reamintește că „R.M.“ a publicat prin decembrie 1911 istoricul acestei afaceri „scris de tovarășul Lenin“. În articol se face un succint istoric al înscenării Ohranei. Deputații social-democrați din Dumă au fost arestați, condamnați și trimiși în Siberia sub învinuirea că au pus la cale cu ajutorul armatei „o lovitură de stat care să introneze republica socialistă“.

¹⁾ V. I. Lenin, Opere, Vol. 17 (decembrie 1910 — aprilie 1912). Editura de stat pentru literatură politică, București, 1957, pag. 310—315.

CONFERINȚA SOCIALDEMOCRAȚIEI RUSE

Tot din partea Biroului Socialist Internațional din Bruxelles primim, spre publicare și următorul raport al lui Lenin asupra conferinței delegaților organizațiilor socialdemocrate din Rusia.

Ultimul an au fost pentru Partidul Social-democrat rus ani de neobișnuită și dezorganizare.

Împu de trei ani partidul nu putu să convoace niciun congres, nicio conferință și timp de doi ani comitetul său central nici nu funcționa. Partidul continua să existe, dar sub forme de grupe rătăcite, trăind izolat (pentru că n-aveau comitet central) în toate orașele cu oarecare importanță.

De câteva timp, sub influența redeschiderii proletariatului rus, partidul începu să se reconstituie, și, acum în urmă am putut înfine să convocăm o conferință a partidului (ceea ce nu s-a putut face din 1908) la care au fost reprezentate organizațiile din cele două capetele, din regiunile de nord-vest și sud, din Caucaz și regiunea industrială a centrului, — douăzeci de organizații în total s-au solidarizat cu comisia de organizare care convocase această conferință, adică aproape totalitatea organizațiilor menșevicilor și bolșevicilor, existente acum în Rusia.

În cursul celor 23 de ședințe, conferința care se instituie ca organul suprem al partidului examinează și discută toate chestiunile înscrise în ordinea sa de zi și din care unele sunt de o importanță vitală. Astfel ea dă o apreciere foarte completă și aprofundată a situației politice actuale și a politicii partidului, apreciere care este în completă concordanță cu ordinea de zi din 1908 și cu adunarea plenară a comitetului central din 1910. Conferința acordă o atenție deosebită alegerilor legislative din Dumă care vor avea loc peste câteva luni și elaborează pentru aceasta o ordine de zi în trei părți care

prevede într-un mod foarte concret și foarte detaliat multiplele complicații ale legii noastre electorale, se pronunță asupra chestiei înțelegerilor electorale cu celelalte partide și examinează, sub toate fețele sale, atitudinea și acțiunea partidului în cursul viitoarelor campanii electorale. Chestiunile loamei, asigurărilor muncitorești, a sindicatelor, a grevelor, etc. fură deasemenea discutate și rezolvate.

Conferința examinează și chestia „lichidatorilor“. Acest curent neașteptat partidul ilegal, declară că el e deja lichidat și reconstituirea sa nu este decât o utopie reacționară și asigură că partidul nu va putea renăște decât ca partid legal. Totuși acest curent care a rupt-o cu partidul legal n-a putut până acum să se constituie în partid legal. Conferința constată că partidul luptă împotriva acestui curent de 4 ani, că conferința din 1908 și adunarea plenară a comitetului central din 1910 s-au pronunțat încontra lichidatorilor, care cu toate sforțările făcute continuă să formeze grupuri aparte și să abuze partidul în presa legală. Conferința declară deci că, prin această acțiunea lor lichidatorii grupează în jurul organelor „Nasha Zaria“, „Dielo Jurni“, și „Jecce Dielo“ sau pus în afara Partidului socialdemocrat din Rusia.

În urmă s-a ales un comitet central și redacția organului central *Socialdemokratul*. Mai mult, cum avem în stăruitate o masă de grupuri care sunt mai mult sau mai puțin socialiste și că în orice caz sunt complet izolate de proletariatul rus și de acțiunea sa socialistă și primimăre complet responsabile, conferința a specificat că aceste grupuri nu pot sub niciun chip reprezenta Partidul socialdemocrat din Rusia, că partidul nu e nici responsabil nici garant pentru aceste grupe, și că toate relațiile cu Partidul Socialdemocrat din Rusia vor trebui să se facă prin intermediul comitetului central, pe adresa: Vladimir Ulianov — Partia, Rue Marie Rose 4.

Lenin

S-a bănuț că era vorba de vreo manoperă a Ohranei, dar nu existau dovezi.

Sprijinindu-se pe datele raportului întocmit de Lenin și publicat în „România muncitoare“ din 22 decembrie 1911, autorul editorialului din 1 martie 1912 reamintește faptele legate de acest episod.

Cuvintele cu care se încheia acest articol erau semnificative pentru încrederea pe care o aveau socialiștii romini în victoria proletariatului rus. „Proletariatul rus a început din nou să se miște. El are acum experiența revoluțiilor trecute... are mai multă conștiință ca în trecut și mișcarea lui de azi nu va mai putea fi înlăturată, ea tot va crește și se va întinde, va deveni un val enorm, care va înghiți tot putregaiul de pe pământul Rusiei și va libera Rusia,

spre binele celor 150 milioane de fii ai săi și spre binele omenirii întregi și a civilizației“.

Un eveniment deosebit de important care a avut loc în 1912 în istoria partidului bolșevicilor — Conferința de la Praga — a avut ecou în presa muncitorească din România, chiar prin intermediul lucrărilor lui V. I. Lenin. Importanța uriașă a conferinței de la Praga, de la care s-au împlinit anul acesta 50 de ani, a fost relevată cu prilejul festivității de la Moscova, din ianuarie 1962. În raportul prezentat la ședința festivă de către P. Pospelov s-a arătat că, deși bazele partidului bolșevic fuseseră puse încă în 1903 la Congresul al II-lea al P.M.S.D.R., Conferința de la Praga a avut un rol remarcabil în construcția partidului bolșevic, ca partid de tip nou, de sine stătător. Conferința a re-

unit sub conducerea noului comitet central ales toate organizațiile ilegale ale partidului. Importanța istorică a Conferinței de la Praga constă în aceea că, izgonind din rindurile sale pe menșevicii lichidatoriști, partidul a rupt pentru totdeauna uniunea formală cu menșevicii („Pravda”, 18 ianuarie 1962).

V. I. Lenin, care a organizat și condus lucrările Conferinței bolșevicilor de la Praga, a întocmit un raport pentru informarea Biroului Socialist Internațional cu privire la Conferință. Ținând seama de importanța acestui document, C. Huysmans, secretarul Biroului Socialist Internațional, a trimis raportul întocmit de V. I. Lenin, sub formă de comunicare, tuturor partidelor socialiste afiliate, însoțit de o adresă prin care erau invitate s-o publice în organele lor de presă. O asemenea adresă a fost trimisă și partidului social-democrat din România.

În „România muncitoare” nr. 21, din 15 martie 1912, a apărut adresa B.S.I. în fruntea comunicării iscălită de Lenin și intitulată: „Conferința social-democrației ruse”. Intrucît pe aceeași pagină a aceluiași număr de ziar apăruse o scrisoare trimisă de Biroul Socialist Internațional în care erau denunțate cruzimile tarismului în Persia, redacția ziarului „România muncitoare” a publicat adresa în felul următor: „Tot din partea Biroului Socialist Internațional din Bruxelles primim spre publicare și următorul raport al tovarășului Lenin asupra conferinței delegațiilor social-democrate din Rusia”. Dacă comparăm textul articolului lui Lenin apărut în „România muncitoare” sub titlul: „Conferința social-democrației ruse” cu textul din Opere (vol. 17, pag. 486—487) intitulat: „Raport prezentat Biroului socialist internațional în legătură cu conferința generală a P.M.S.D.R.” constatăm că textul a fost redat în românește în mod corect.

Articolul lui V. I. Lenin din „România muncitoare” arată că timp de trei ani partidul social-democrat rus, din cauza lichidatoriștilor, nu a putut să convoace nici un congres, nici o conferință, iar timp de doi ani comitetul central nici nu a activat. Partidul trăia sub formă de grupe răsfețe. „De citva timp, sub influența redășteptării proletariatului rus, partidul a început să se întărească și acum în urmă am putut în fine să convocăm o conferință a partidului (ceea ce nu s-a putut face din 1908)”. La conferință au participat 20 de organizații, reprezentanți ai celor două capitale, din regiunea de nord-vest și sud și regiunea industrială a centrului, „aproape totalitatea organizațiilor, menșevicii și bolșevicii, existente acum în Rusia”. S-au ținut 23 de ședințe. Conferința a examinat și discutat toate chestiunile înscrise în ordinea de zi. Ea a dat „o apreciere foarte completă și aprofundată a situației politice actuale și a politicii partidului, apreciere care este în completă concordanță cu ordinele de zi din 1908 și cu adunarea plenară a C.C. din 1910”. Conferința a dat o atenție deosebită alegerilor pentru Dumă care trebuiau să aibă loc peste cîteva luni. Conferința a dezbătut de asemenea problema foametei, a asigurărilor muncitorești, a grevelor, a sindicatelor etc. Așadar, cu acest prilej, se vorbește pentru prima oară în presa muncitorească din țara noastră despre bolșevici și menșevici.

Articolul lui V. I. Lenin reprodus în „România muncitoare” arată că Conferința de la Praga s-a ocupat de problema lichidatorilor. „Acest curent neagă partidul ilegal, declară că el e deja lichidat și reconstituirea lui nu este decît o utopie reacționară și asigură că partidul nu va putea renaște decît ca partid legal. Totuși, acest curent care a rupt-o cu partidul ilegal n-a putut pînă acum să se

constituie în partid legal. Conferința constată că partidul luptă împotriva acestui curent de 4 ani, că conferința din 1908 și adunarea plenară din 1910 s-au pronunțat împotriva lichidatorilor, care, cu toate sforțările făcute, continuă să formeze grupuri aparte și să atace partidul în presa legală. Conferința declară deci că, prin toată acțiunea lor, lichidatorii grupăți în jurul organelor „Nachazarie”, (Nașa zarea — n. n.) „Dielo Jizni” (Delo jizni n. n.) și „Jecoe Dielo” (Jivoe Delo — n. n.) s-au pus în afara partidului social-democrat din Rusia”.

Articolul se termină cu următoarea precizare: Conferința a ales C.C. și redacția organului central Socialdemocratul. Se menționează că grupurile izolate nu pot reprezenta partidul social-democrat din Rusia, partidul nerăspunzînd pentru acele grupări „și că toate relațiile cu partidul social-democrat din Rusia vor trebui să se facă prin intermediul comitetului central, pe adresa: Vladimir Ulianov — Paris, Rue Marie Rose 4”.

Articolul e iscălit Lenin.

În concluzie, la cele arătate mai sus putem spune că sfîrșitul anului 1911 și începutul anului 1912 au marcat prima etapă de răspîndire, prin intermediul presei muncitorești din țara noastră, a unor lucrări ale lui V. I. Lenin, în rindurile muncitorilor romîni. Cu acest prilej, un eveniment de mare importanță în istoria Partidului Comunist al Uniunii Sovietice, Conferința de la Praga — a fost prezentat în paginile „Romîniei muncitoare”, organul central al Partidului social-democrat din România, chiar prin pana lui Vladimir Ilici Lenin.

În anii următori s-au înmulțit relațiile despre activitatea lui V. I. Lenin. După Marea Revoluție Socialistă din Octombrie și mai ales după crearea P.C.R., în mod organizat s-au tradus și răspîndit în România lucrări din opera marelui dascăl al proletariatului.

UNELE ZIARE PATRIOTICE ILEGALE APĂRUTE SUB CONDUCEREA P.C.R. ÎN BANAT ÎN PERIOADA 1941-1944

GAVRIL HORJA

Încăunarea în 1940 a dictaturii militaro-fasciste și tirirea în anul următor a României în criminalul război antisovietic au constituit cea mai rușinoasă și mai murdară acțiune trădătoare a claselor dominante și a monarhiei.

În fața acestui dezastru pregătit poporului român de către politica antinațională a guvernanților fasciști, Partidul Comunist din România elaborează la 6 septembrie 1941, în documentul intitulat: *Lupta poporului român pentru libertate și independență națională*, platforma privind unirea tuturor forțelor patriotice din țară într-un front patriotic antihitlerist. Pe baza prevederilor din acest document, P.C.R. a desfășurat în perioada nefastului război antisovietic o intensă muncă politică pentru răsturnarea dictaturii militaro-fasciste, scoaterea țării din războiul criminal antisovietic, întoarcerea armelor împotriva cotropitorilor hitleriști, democratizarea vieții politice și sociale a țării. În această mișcare patriotică de rezistență națională, unul din mijloacele eficace folosite de partid l-a constituit presa și celelalte tipărituri editate ilegal și care, în pofida terorii instaurate în țară după modelul Gestapo-ului hitlerist, duceau cuvântul partidului comunist în rîndurile celor mai largi mase ale poporului.

Printre aceste publicații scoase sub îndrumarea partidului comunist în perioada războiului se numără și următoarele gazete patriotice ilegale apă-

rute în Banat: *Presa liberă* (1941), *România liberă* (1942-1944)¹⁾, *Apărarea* (1942-1944), *Libertatea poporului* (1942-1943), *Lupta Patriotică* (1944), *Szabad Szemle* (Revista liberă) (1941), *Szabad Szó* (Cuvîntul liber) (1941), *Bánsági Magyar Szó* (Cuvîntul maghiar din Banat) (1944)²⁾.

Prin articolele publicate, aceste gazete simple, multiplicare la șapirograf sau gestetner, — a căror editare și difuzare puteau să atragă asupra celor care îndeplineau aceste misiuni patriotice cele mai mari riscuri³⁾ — tratau problemele la ordinea zilei, chemînd masele populare de a se opune jafului hitlerist, de a sabota producția de război, de a organiza grupuri înarmate de partizani.

Astfel, la 29 mai 1941, gazeta *Presa liberă*, demascînd falsitatea pretinselor sentimente patriotice de care făceau marea paradă clasele dominante cu prilejul așa-zisei zile a eroilor, arăta că această zi nu era altceva decît o sîrbătoare a burgheziei care își exalta cu această ocazie țelurile sale imperialiste. De aceea, adresîndu-se maselor, ziarul conchidea:

1) Această gazetă, deși are același titlu, nu trebuie confundată cu ziarul patriotic ilegal „România liberă” apărut la București în anii 1913-1914.

2) Unele numere ale acestor ziare se păstrează în arhiva Institutului de istorie a partidului de pe lângă C.C. al P.M.R.

3) Decretul-lege din 6.II.1941 prevedea pedeapsa cu moartea pentru acei care tipăreau, scriau, multiplicau sau împărțeau orice fel de materiale „ce ar conține un îndemn la săvîrșirea unui act sau manifestarea unei idei care constituie o acțiune împotriva ordinii existente în stat”. (Codul penal al României, 1941, p. I, pag. 168).

„Trebuie să împiedicăm ca dictatura militară a capitaliștilor și moșierilor din România, aliată cu imperialismul german, să mai poată face iar „eroi“ din milioanele de muncitori“.

Demascînd adevăratul substrat al împrumutului de stat pe care Antonescu îl lansase în scopul subvenționării războiului hitlerist, același ziar din 24 septembrie 1941 scria: „Nici un ban pentru împrumutul de război, pentru împrumutul subjugării poporului român“... „în locul bonurilor de împrumut vrem pâine, pace, libertate“.

Descriind mizeria și teroarea îndurate de masele populare, articolul: *Crește rezistența și lupta națiunii române contra războiului și înfometării fasciste germane*, publicat în „Presa liberă“ din 24 noiembrie 1941, prezentînd starea de profundă indignare și revoltă a poporului față de ocupații hitleriste, relatează despre demonstrația a 300 de hamali din portul Orșova, care au atacat cu pietre primăria, precum și despre o serie de împotrivi ale țărănilor de a preda grînele și vitele sau a însămința ogoarele în folosul războiului. În continuare, ziarul demasca farsa plebiscitului organizat de criminalul Antonescu, cu prilejul căruia oamenii au fost aduși la vot cu ajutorul jandarmilor.

Rubrica *Presei libere* intitulată *Scrisori de pe frontul muncii* informa despre starea deplorabilă a muncitorilor cărora li se interzicea orice drept de organizare și întrunire.

Astfel, ziarul descriind situația muncitorilor de la atelierele C.F.R. — Timișoara, „sortiți să lucreze 10—14 ore pe zi pentru un salariu de mizerie“ și prin ale căror case bîntuia „foamea cu înfățișarea ei hidoasă“ — îi îndemna să se ridice la luptă pentru obținerea unor salarii în raport cu scumpetea. Tot în această rubrică *Presa liberă* informează despre acțiunea muncitorilor de la fabrica „Dura“-Timișoara, unde aceștia au încetat lucrul într-o secție înreagă, iar după aceea au aplicat tactica încetinirii lucrului conform lozincii „Muncii încet!“.

De asemenea, ziarul *Apărarea* demasca diviziunea fascistă a organizației „Muncă și lumină“. Totodată el informa despre numărul mare de accidente ce aveau loc la uzinele Reșița din cauza intensificării exploatării și a inexistenței oricărei griji față de securitatea muncii și vieții lucrătorilor.

Editorialul din 20 martie 1942 al *României libere* intitulat semnificativ „Țara se mișcă“ descrie o serie de acțiuni ale maselor îndreptate împotriva hitleriștilor. Astfel, se arată cum la Timișoara au fost bătuți, de către populație, hitleriști în uniformă, iar la Lugoj și Oravița au fost rupte steaguri fasciste și sparte geamuri în care se afla portretul lui Hitler.

Astfel de acțiuni de protest ale muncitorilor de la C.F.R., de la fabrica de lanțuri, fabrica de ață „Progresul“ și alte întreprinderi timișorene — dovezile ale creșterii spiritului de revoltă al maselor împotriva războiului — sînt descrise și de ziarul *Libertatea poporului* cu ediția în limba maghiară — *Népszabadság*, care în editorialul său, din septembrie 1942, intitulat: „Doi ani de trădare“ face bilanțul dezastruos al regimului dictatorial fascist.

Un alt aspect al acestor gazete l-a constituit demascarea crimelor și atrocităților comise de regimul fascist antonescian, precum și antrenarea maselor la lupta împotriva terorii și războiului. Ast-

fel, ediția în limba maghiară a gazetei „Apărarea“ intitulată „Ellenállás“ (Rezistența) în articolul „Siguranța ucide“ publicat în 1942 informează despre internarea și maltratarea a 23 de muncitori de la fabrica „Astra“-Arad. În continuare, ea descrie acțiunea unui grup de patrioți condamnați de Curtea Marțială din Timișoara pentru faptul că pe Dunăre, la Cazane, au atacat cu armele trupele hitleriste. Totodată, gazeta relatează despre faptele patriotice ale unor tineri bănățeni care, dezertînd din armată, au ridicat armele contra zbirilor hitleristi. Alte articole descriu tratamentul barbar aplicat deținuților politici din închisorile și lagărele de la Caransebeș, Arad, Lugoj.

Aceste gazete desfășurau o activitate susținută pentru crearea Frontului patriotic antihitlerist. Așa de pildă, în articolul *României libere* din 16 februarie 1942, intitulat: *La luptă contra hitlerismului barbar cotropitor*, populația regiunii era chemată să se unească în frontul unic de luptă contra războiului.

Avînd în vedere existența în regiunea Banat a mai multor minorități naționale pe care regimul fascist le învrăjbea în scopul atingerii țelurilor sale mirșave, aceste gazete situîndu-se pe pozițiile internaționalismului proletar au militat permanent pentru unirea forțelor patriotice ale acestor naționalități împotriva pericolului comun — fascismul german. Astfel, ziarul în limba maghiară *Szabad Szó* (Cuvîntul liber), în numărul său din 7 iulie 1941, purtînd lozincă: „Proletari din toate țările, uniți-vă“, demascînd conținutul imperialist al războiului hitlerist, se ridica împotriva ațîțării naționaliste-șovine, îndemnînd masele muncitoare ca să se unească într-un front comun de luptă împotriva fascismului.

Gazetele amintite publicau regulat rubrici despre situația internațională, despre adevărata stare de lucruri de pe fronturi, făcînd astfel cunoscute loviturile zdrobitoare pe care Armata Sovietică le dădea trupelor invadatoare hitleriste. Așa, de pildă, ziarul *Libertatea poporului* din martie 1943 publică un material dedicat celei de a 25-a aniversări a Armatei Sovietice, intitulat: *De ce Armata Roșie este cu adevărat armată populară*. Totodată, același număr reda în supliment Ordinul Comandamentului suprem sovietic, dat cu prilejul acestei aniversări.

În paginile acestor gazete apăreau știri despre modul inuman în care erau tratați prizonierii de război sovietici, făcîndu-se apel către mase pentru ajutorarea lor cu alimente. De exemplu, gazeta *Apărarea* relatează într-unul din numerele apărute despre simpatia manifestată de muncitorii reșițeni față de prizonierii de război sovietici ce se aflau acolo, despre relațiile prietenești stabilite între aceștia și muncitori.

Spulberînd calomniile asupra orînduirii sovietice, ziarul *Libertatea poporului* a publicat într-un număr al său scrisoarea unui ostaș român, prizonier în U.R.S.S., prin care acesta povestește felul omenos în care a fost primit și tratat de către membrii colhozului în care a fost trimis să lucreze, popularizînd astfel în țara noastră viața și munca lipsită de exploatare a colhoznicilor sovietici.

Caracterul profund patriotic și combativitatea acestor ziare se vădesc pregnant în apelurile lor pentru organizarea grupurilor înarmate de partizani.

Astfel, într-unul din numerele sale din 1941, gazeta *Presa liberă*, adresându-se armatei, scria:

„Soldați români! Urmați exemplul eroic al partizanilor... Părăsiți cu armamentul complet și în grupuri cât mai mari rîndurile armatei fasciste. Adăpostiți-vă în păduri, în porumbiști, în munți și atacați pe fasciști, hărțuindu-i pe unde îi găsiți.

Bărbați și femei din spatele frontului, strîngeți-vă rîndurile, formați-vă (organizați-vă — n.a.) militărește în trupe de partizani, înarmați-vă, puneți mîna pe topar, pe coasă, pe orice aveți la îndemînă și porniți la luptă împotriva bestiei fasciste!”

În editorialul *Presei libere* din 4 octombrie 1941, consacrat celei de a 24-a aniversări a Revoluției din Octombrie, se arată că, după cum popoarele din Rusia și-au luat la 7 noiembrie 1917 soarta în propriile lor mîini, tot așa și poporul român să pornească la luptă pentru eliberarea lui de sub jugul fascist. În continuare, gazeta, repetînd chemarea pentru organizarea grupelor de partizani, făcea următorul îndemn:

„Atunci cînd ești chemat neapărat (la armată — n.a.) și n-ai altă scăpare, fugi în munți și codri, care adăpostesc pe adevărații patrioți și împreună cu ei du mai departe lupta pentru distrugerea fascismului german”.

Înfierînd politica trădătoare a guvernărilor fasciști care au infeudat țara hitleriștilor, gazeta, în articolul intitulat: *10.000 ucenici români sortiți să fie prefăcuți în ieniceri de-ai lui Hitler*, arăta cum acești tineri erau duși din ordinul guvernului antonescian în Germania, nu în scopul formării lor ca specialiști — după cum susținea propaganda fascistă — ci ca să alimenteze cu brațe de muncă mașina de război hitleristă. De aceea, ziarul chema tineretul să se opună acestui tribut viu pe care Antonescu îl acorda hitleriștilor.

Însuflînd poporului credința nestrămutată în victoria Uniunii Sovietice asupra fascismului, gazeta *România liberă* din 24 ianuarie 1942 scria: „Ziua dreptății se apropie. Dar această dreptate trebuie să ne-o făurim noi înșine, luîndu-ne în sfîrșit soarta în mîini, alungînd din fruntea țării pe cei ce ne-au vîndut dușmanului german.”

De asemenea gazeta *Libertatea poporului*, organ al Uniunii Patrioților, arăta, în martie 1943, că la mobilizarea generală a lui Hitler trebuie să se răspundă cu mobilizarea tuturor forțelor patriotice antihitleriste. „Trebuie să refuzăm — scria gazeta — trimiterea pe front și trebuie să întoarcem armele contra lacheilor hitleriști și contra armatei hitleriste”. În continuare, ziarul îndemna populația să treacă la acte de sabotare a producției de război, a transporturilor și telecomunicațiilor.

În articolul intitulat *Să apărăm recolta de lăcustele hitleriste*, după ce se arăta că, în timp ce recolta era încă pe cîmp, „șlepurile și vagoanele erau deja pregătite pentru a o transporta în Germania”, ziarul chema țărănimă să se sustragă de la rechiziționarea cerealelor pentru armată.

Ziarul *Apărarea*, în articolul *Să refuzăm ordinele de chemare la moarte*, îndemna populația ca la primirea ordinelor de mobilizare să nu se prezinte la unitățile militare, ci să alcătuiască grupe de partizani care „să organizeze lupta de eliberare a poporului”.

Articolul intitulat: *La noul val de teroare hitleristă să răspundem cu solidaritate de luptă a*

întregului popor! Să pedepsim de pe acum pe călăii și trădătorii neamului publicat în *Apărarea* din aprilie 1944, după ce arată că „în toate colțurile au fost arestați... sute și sute de patrioți din toate clasele sociale, români și de alte naționalități”, lansează următoarea chemare: „Bănățeni! Să pornim la demonstrație în masă pentru apărarea victimelor terorii hitleriste și pedepsirea trădătorilor. A sosit momentul — spunea ziarul — să ne decidem. Cu arma în mînă să rupem imediat cîrdășia cu nemții care vertiginos ne împing spre dezastru. Dacă vrem ca țara noastră să nu fie transformată în teatru de război, trebuie să luăm în mîna noastră conducerea destinului nostru. Trebuie să distrugem fără milă regimul banditesc al criminalilor hitleriști care ne-a oprimat și distrus pînă acum”.

Urmînd linia indicată de partidul comunist, o activitate susținută în direcția mobilizării maselor la acțiuni directe de sabotare a spatelui frontului hitlerist a desfășurat și ziarul *Lupta patriotică* din 1944, care, în articolul intitulat: *1 Mai — ziua unității de luptă și a sabotajului întregului popor*, adresîndu-se maselor muncitoare, scria: „Nu e de ajuns să urîm războiul, — ci trebuie să luptăm contra lui”. După ce indică ceferiștilor, șoferilor, muncitorilor din uzine, țărănilor, în ce mod pot să saboteze spatele frontului hitlerist, ziarul adresează ostașilor chemarea de a părăsi unitățile, organizîndu-se în grupuri de partizani, care în colaborare cu ceferiștii și populația să distrugă nodurile de comunicație, să golească și să scufunde șlepurile de pe Bega și Dunăre.

Asemenea chemări la organizarea luptei de partizani conține și ziarul în limba maghiară *Bánsági Magyar Szó* (Cuvîntul maghiar din Banat), care, în articolul intitulat: *Să acționăm uniți sub steagul Frontului Patriotic*, publicat în aprilie 1944, după ce arăta că hitleriștii au început să demonteze utilajele fabricilor pentru a le transporta în Germania, chema muncitorimea să se opună scoaterii din țară a acestor bunuri.

★

Cuvîntul partidului comunist, linia sa tactică, răspîndite prin aceste gazete patriotice, ca și demascarea și înfierarea regimului dictatorial fascist, au contribuit la mobilizarea forțelor patriotice din regiunea Banat, la lupta întregului popor desfășurată sub conducerea P.C.R. pentru scoaterea țării din războiul hitlerist și întoarcerea armelor împotriva Germaniei fasciste.

Ca și în alte regiuni ale țării, în munții Banatului, sub conducerea comuniștilor au fost formate grupuri de partizani care cu arma în mînă au lovit, în spatele frontului, mașina de război hitleristă. De asemenea, în întreprinderi, centre feroviare și sate au avut loc numeroase acțiuni de sabotare a producției de război, a transporturilor și telecomunicațiilor, sustrageri de la rechiziții, neprezentări la încorporare.

La toate aceste acte patriotice care au ajutat la pregătirea și înlăturarea insurecției armate din August 1944, publicațiile partidului au adus un aport însemnat, înscriind astfel pagini de seamă în istoria presei comuniste din țara noastră.

O flacără vie!



GHI. DINU

La 13 august 1937, acum 25 de ani, se stingea din viață Alexandru Sahia, militantul, ziaristul, scriitorul comunist.

Pentru că reproducem un fragment din cartea în curs de apariție a lui Maria Arsene, în care el evocă pe gazetar, îmi îngădui să amintesc sumar cadrul unde el și-a petrecut orele de zi și noapte cele mai febrile și mai animate de pasiune comunistă și umanism socialist. Reporterii ziarului la care lucram laolaltă erau înghesuiți în boxele din culoarul lung al cărui pereți erau tapetați cu afișe de cabarete pariziene și de publicitate mercenară. Alexandru Sahia își avea biroul, împreună cu alți doi reporteri, în prima boxă din dreapta culoarului, aproape față în față cu boxa pe care eu o împărțeam cu alți doi reporteri. Așa că de multe ori îl puteam vedea ieșind și intrând pentru a se întâlni cu muncitorii — corespondenții lui — care-l așteptau în holul ziarului. Alexandru Sahia redacta rubrica „Tribuna muncitorească”. Dacă despre ziaristul în genere, despre scriitor și militantul comunist s-a scris într-o măsură mai mare, va trebui să identificăm odată moștenirea celor scrise sau redactate

de el în această rubrică. Fiindcă ele alcătuiesc o parte din cronica luptelor muncitorești de la noi conduse de partid, mai cu seamă despre luptele sindicale, protestele împotriva exploatării, ore de muncă nesfârșite, salarii famelice, amenzi, bătăi, persecuții, arestări, samavolnicii, scrișniri împotriva dușmanului de clasă. Nu era zi în care la Sahia să nu vie muncitorii de la atelierele căilor ferate, de la fabricile metalurgice, de textile, cismărie, țimplărie, ospătari, zugrăvi și reprezentanți ai altor profesii, deoarece crîncena exploatare cuprindea toate sectoarele de muncă. Sahia îi primea în boxa lui, stătea de vorbă cu ei, redacta știrea relatată, extrăgea din memoriul adus esența protestului, din darea de seamă a unei adunări sindicale ce era mai important. Și-i cerea să mai vie, să scrie, transformînd pe fiecare dintre ei într-un corespondent permanent al rubricii lui. Și nu se mulțumea numai cu atât. Cere să fie anunțat ca să participe la adunările lor, organiza cu ei întâlniri conspirative, unde le vorbea de situația politică, de evenimentele care frământau popoarele, despre Uniunea Sovietică.

Toți vedeau și simțeau în Sahia un tovarăș de idei de-al lor, un

luptător pentru cauza lor, un prieten, un revoluționar.

Aceeași activitate a desfășurat-o, într-un spirit și mai combativ, nefiind împiedicat de greutățile cu care izbutea să strecoare știrile în ziarul editat de un trust de presă burghez, în revistele pe care le-a condus, în publicațiile îndrumate de partid. Măcinat de tuberculoză, ziaristul comunist s-a stins în anul 1937, într-un august cumplit de torid, îndurînd o chinuită agonie într-o cameră de spital bucureștean, păstrîndu-și însă pînă la ultimele momente conștiința lucidă. La moartea lui sciam, după ce însemnasem că a plecat dintre noi un militant comunist, și aceste rînduri: „În privirile lui, care se răceau tot mai mult în ceasurile de agonie, stăruia parcă mai puternic o flacără care nu era tristă decît în măsura în care conștiința lui îi spunea că va trebui să părăsească, fără voia lui, lupta. Această flăcăruiie parcă mi-o transmitea prin căldura minilor lui osoase, arse de febra ce i-o da cumplita boală. Mi-o transmitea, stringîndu-mi-le pe ale mele și apăsîndu-mi-le peste pieptul lui cu rezonanțe tot mai stinse. O flacără vie, pentru care se bucura totuși în aceste ultime ceasuri ale lui, știind că ea nu se va stinge cu el, ci va trece mai departe, pe drumul biruinței”.

REDACTORUL

Delegația de muncitori concediați samavolnic de la uzinele metalurgice „Laromet“ venise să-l caute la redacție încă de la orele cinci dimineața. Abia către opt s-au întâlnit.

În odăița mică de la etajul doi, redactorul i-a ascultat tăcut, încreștat, însemnând din cînd în cînd cu creionul date, nume, cifre. Cunoștea mai de mult povestea celor chinuți în uzină, după cum, la fel, știa ce se petrece și-n multe alte fabrici, uzine, birouri și ateliere. Mai fuseseră delegații la redacție. Numeroase delegații formate din cîte trei, patru sau chiar un singur om. Se documentase în atîtea rînduri, pe viu, în nu mai ține minte cîte întreprinderi, unde inapoia firmelor strălucitoare și cu cel mai corect aspect din lume se jefuiau muncitorii de piine, de drepturi, de viață...

— Bine, am să scriu.

★

Și a scris. Un articol. Scurt. Ca să nu depășească limita spațiului din pagină aprobat și tirguit cu zgîrcenie de editori. Un reportaj. Pe numai o filă de hîrtie bătută la mașină, în fraze sobre, aparent informative. Ca să nu-i pună cenzura

crucea verde a creionului, oprindu-i apariția.

Un articol-reportaj, scurt și în cuvinte simple. Dar cu atîtea subînțelesuri...

Nu e ușor să așterni un semnal de alarmă, pe contrafoaia unui ziar în care se lăfăie blana de nurci cu proprietara ei, doamna ministru, participantă pe ultimul model Buick

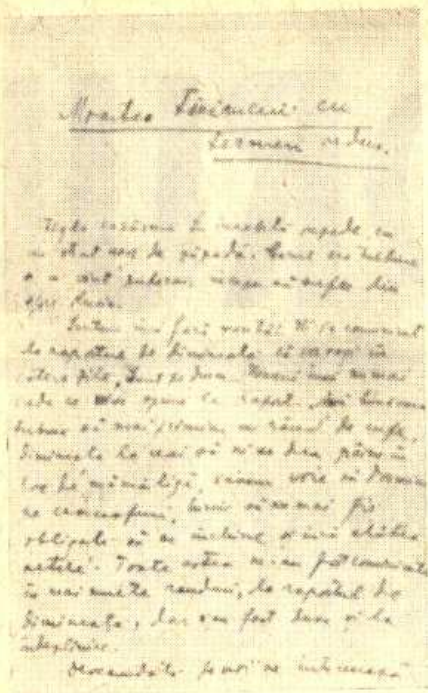
MARIA ARSENE

la concursul automobilistic de pe dealul Feleacului.

Nu e ușor să treci pe sub ochelarii cu lupă ai ipocritei doamne Anastasia un apel la mobilizare, un indemn la luptă.

Și e cumplit de dificil, ba chiar foarte anevoios, dacă nu imposibil să convingi pe șeful cel mare al publicației — șeful cu cheile de la seif, care de cum te primește în cabinet te și ia în primire: „Ai să-mi distrugi numărul cu articolul ăsta, domnule! O să-mi lichidezi întreprinderea cu reportajele dumi-

tale! Pentru miile de muncitori care te citesc m-am pus rău cu internele, cu finanțele, cu întregul guvern! Mi-ai adus Siguranța, musafir permanent, iar concurența în frunte cu domnul Popește și Țiganul, pe lângă murdarele atacuri cotidiene și asmuțirea depozitarilor de ziare ca să nu ne mai primească foaia noastră la care scriu comunistii, au depus și două memorii președinției de consiliu prin care pe propria lor semnătură certifică că noi sîntem corespondenții și reprezentanții clandestini din România ai „Pravdei“ și „Izvestiei“! Și astea toate pentru că te-am angajat redactor și ți-am încredințat rubrica muncitorească... Ei bine, domnule, așa nu mai merge! Nu mai poate să meargă! Nu! Nu-mi trebuie argumente, ci liniște. Liniște, căci numai astfel putem lucra și prospera. Cum? Poftim? Dar bine, omule, nu înțelegi odată că-n țara asta — chiar dacă eu nu vreau — și democrația are nevoie de-un registru cu debit și credit? Nu insista, te rog! Scoate reportajul: Știu, muncitorii îl așteaptă cu înfrigurare. De acord, trebuie să demascăm nedreptatea (șoptit) și exploatarea dacă vrei. Numai că pe lângă astea am obligația, și încă



O pagină din manuscrisul „Moartea tinăruului cu termen redus“

Al. Sahia, într-o cameră de spital, în anul 1937.



de două ori pe lună, să achit leafa salariaților mei. Asta-n debit. Și-n credit, ce-mi dați? Anchetele inspectorilor de Siguranță care din zi în zi pretind o mită tot mai mare? Refuzul guvernului de a-mi acorda ca altor ziare o subvenție? Amenințările drepte că o să dea foc acestei „dughene“ dar nu înainte de a-i pune lacăt ca să nu putem ieși afară? Ce-mi dați în schimbul acestor nemaipomenite necazuri, griji și greutăți? Pardon! Mulțumirile maselor de muncitori cărora dumneata le iei apărarea în ziarul nostru? Da. Mă bucură. Nu pot spune că mă lasă rece. Însă, vezi tu, măi băiete... Democrația... Hm... Cum să-ți explic? Da. Democrația este ca și de altminteri oligarhia, plutocrația, dictatura, fascismul, hitlerismul, tot o... Ei, drace! Așa... Toț o socoteală... Pe care e foarte bine, ba chiar foarte, foarte bine, că n-a încăput pe alte mâini... Ea nu trebuie să se amestece cu... Ți l-ai putut inchipui pe Popeștele, pe Țircovnicul sau Țiganul, oferind democrație? Nu. Ar fi caraghios. Ca și Tănase în rolul lui Don Carlos. Fiecare cu menirea și clientela lui politică. Nu strimba din nas, domnule redactor, că n-ai voie. Eu ar trebui să fac operația asta, cu nasul, căci pînă la urmă și-n finală concluzie, vei admite că oricît m-aș jertfi — cum o și fac — pe altarul democrației și al umanismului, la banca Marmorosch Blank, la Banca de Credit sau Națională, n-am să găsesc nici un nebun care în schimbul recunoștinței muncitorilor să-mi elibereze un cec în valoare chiar de o singură cifră urmată de un zero? Cum? Iar? Ei, asta-i bună! Gata! Nu mai insista că nu se poate. Scoate materialul din pagină. Ce spui? E de-acum la calandru? Dar mă nenorocești domnule...! Domnule...!

★

Orele zece din seară.
Redactorul scrie pe măsuța de lemn din birou.

De jos, din subsol uruitul rotativei își imprimă trepidația pereților, dușumelei, lămpii, călimării, nervilor...

Orele unsprezece. Telefonul zbirniie prelung. A ridicat receptorul.

— Alo! Da, eu, Barbule. A plecat șpaltul la cenzură? Bine. Aștept. N-am mincat încă... Nu, nu! Aștept.

Orele douăsprezece. Țiriie scurt telefonul:

— Alo! Alo! Aloo!

Nimeni. Nu l-a chemat nimeni din tipografie. Dar sună el.

— Barbu? Ei? N-a venit? Bine. Ai grijă, te rog și anunță-mă imediat. Știu, știu... Mulțumesc. Ce să măninc? Lasă, frate, că nu-mi arde acum de asta...

Orele unu după miezul nopții. Trrr...! Trrr...!

Aha!

— Alo! Alo!? Barbu? Nu?... Da... N-am, măi frate, nici un chiștoc... Doar chibrite. Nu face nimic.

Un coleg de la corectură, rămas peste noapte în pană de „fum“, i-a cerut o țigară...

Orele două din noapte. Telefonul...

— Alo! În sfirșit!... Ce fel de tăieturi? Cere modificări? Cobor imediat!

O oră mai tirziu redactorul urcă scările de piatră, trece prin holul căptușit cu prezența redactorilor-fondatori ai editurii. Este oșbit. Cearcănele i s-au întins cit o piesă veche de cincii lei. Îi e foame. Sau poate e bolnav.

S-a prăbușit pe scaun și cu coatele adunate, două aripi, pe masă și-a rezemat fruntea pe spinarea palmelor.

Trrr...! Trrr...! Trrr...!

— Alo! Nu. Aștept. Bine, bine... Cînd pleacă la gară? Nu se poate. Aștept pînă pornește mașina cu foile la tren și-ncepe distribuția în oraș... Nu e exclus ca cenzura să ne facă o surpriză... N-ar fi cea dintîi...

Orele patru în zori. A tresărit. O liniște ciudată a cuprins brusc întreaga clădire. Ce s-a întîmplat? Nimic. S-au oprit rotativele, după ultimul „cînzec“ de foi zvirlite pe grătar.

O clipă... Două... Cinci...

Și deodată hărmălaia vinzătorilor de ziare izbucnește în curtea interioară a tipografiei și de-acolo irupe-n stradă:

— Dimineața! Dimineața! A apărut Dimineațaaa cu pagina de modă și concedierile abuzive de la „Laromet“! Dimineațaaaa...!

Telefonul.

— Alo. Eu sint, Barbu. E-n regulă. A telefonat de la gară. S-a făcut predarea pachetelor la tren. Și-acum cred că ai să pleci acasă să te odihnești... Cum? Cinci lei pentru tramvai? Bine, frate Sahia. Coboară pînă la mine să-ți împrumut...

LUPTA DINTRE NOU ȘI VECHI

Imbinând activitatea de cercetare științifică cu cea didactică, tov. prof. univ. Marcel Breazu este și un cunoscut publicist. Două ample articole dedicate problemelor esteticii, apărute în luna mai anul acesta în „Contemporanul“ și „Gazeta literară“, au constituit punctul de plecare al discuției. Întrerupându-se din corectarea unui șpalt, tov. Breazu și-a notat prima noastră întrebare :

— V-am ruga să ne arătați, pentru început, care este locul esteticului în profilul omului de tip nou și, respectiv, locul educației estetice în procesul complex al educației comuniste.

— Pentru a putea răspunde la această întrebare, vreau să fac o precizare. Am să mă refer la caracterul sintetic al conștiinței sociale socialiste. De altfel, într-o lucrare ce o să apară încerc să demonstrez că în perioadele anterioare istoriei scrise, în așa numita preistorie, conștiința umană a avut un caracter sincretic. Cu alte cuvinte, reflectarea realității în conștiință se făcea nediferențiat, difuz. Omul primitiv reflecta realitatea din punctul de vedere al elementelor sale cunoștințe utilitare, științifice, estetice, magice etc. Treptat, pe măsura dezvoltării conștiinței sociale de-a lungul istoriei, au început să se diferențieze diferite tipuri de reflectare a realității și în cadrul conștiinței sociale au început să se diferențieze formele ei : ideologia politică, morală, arta, știința, religia. În perioada în care burghezia a devenit o clasă reacționară, ideologii ei au încercat să ridice ziduri etanșe între diversele categorii de cunoaștere, pledând pentru „autonomia“ lor. Conștiința socială văzută de ideologii burghezi e compartimentată. Rădăcinile de clasă ale acestei concepții sînt evidente. Ei vor să rupă arta de morală, de politică, de știință, făcînd

din ea un mijloc diversionist pentru îndepărtarea de viață. Dar marxismul a arătat că toate aceste forme ale conștiinței sociale sînt interdependente. Nu se poate smulge esteticul din acest ansamblu armonios. În socialism, sincretismul inițial al conștiinței sociale se ridică pe un plan superior. Conștiința socială socialistă este sintetică. Omul socialist, multilateral dezvoltat, este un om în a cărui conștiință nu există despărțituri etanșe. Nu se poate vorbi, deci, de preocupările estetice ca despre

De vorbă cu prof. univ. MARCEL BREAZU

niște preocupări aparte. De aceea, educația estetică este privită ca o parte integrantă a educației comuniste.

— Care este, în cazul acesta, rolul ce revine presei în desăvîrșirea educației estetice a oamenilor muncii, cititorii ei ?

— Problema asta m-a preocupat încă de pe cînd eram ziarist. În etapa actuală problema educației estetice nu se reduce la problema educației artistice. Este o sarcină a presei de a lupta pentru izbînda frumosului în toate domeniile vieții. Nu trebuie urmărită numai pregătirea pentru înțelegerea operei de artă, ci și dezvoltarea simțului frumosului în așa măsură încît să nu poată fi tolerat urîtul nicăieri în viața cotidiană. Presa duce în bună măsură lupta pentru calitatea produselor și în ea intră, alături de alte determinante esențiale, și lupta pentru aspectul estetic, pentru prezentarea lor frumoasă. Cînd vorbesc despre asta mă gîndesc atît la prezentarea estetică a mașinilor

și uneltelor, la înfrumusețarea locului de muncă ca și la prezentarea bunurilor de larg consum. Mă gîndesc de asemenea la aspectul locuințelor, la cel al satelor și orașelor noastre, la aspectul ținutei noastre vestimentare, ținută din care trebuie înlăturat tot ceea ce e preocupare bolnăvicioasă de „dandism“, dar care trebuie să fie ținuta unui om civilizat și cult. În această privință, „Scînteia“ a dat exemplul prin unele materiale, cînd a atras atenția practic asupra necesității preocupării pentru frumos. Un merit deosebit îi revine și „Contemporanului“ care, cu regularitate, se preocupă în pagina a doua de „frumosul cotidian“, în domeniul mobilierului, al ceramicii — pentru a pomeni numai cîteva aspecte. Din păcate, deficitare în această privință sînt „Scînteia tineretului“ și „Munca“. Prima ar trebui — după părerea mea — să urmărească ridicarea nivelului exigențelor estetice ale tinerilor, iar a doua să-i îndrume pe cei ce se ocupă în cadrul sindicatelor de aceste probleme, să atragă atenția — de pildă — asupra locului pe care dezvoltarea problemelor legate de aspectul estetic al produselor l-ar putea ocupa în ședințele de producție. Practic, ziarele ar putea să facă ceea ce a făcut „Contemporanul“, adică să ceară colaborarea specialiștilor. Împreună cu Uniunea Artiștilor Plastici, cu Uniunea Arhitecților și în legătură cu toate forurile competente să se militeze pentru frumos, de la mașina-unealtă pînă la cutia cu chibrituri. „Contemporanul“, dacă nu mă înșală memoria, a atras atenția asupra diapozitivelor-reclame proiectate la cinematograful înainte de începerea spectacolului. Sînt o culme a prostului gust ; ele pervertesc ochiul spectatorului, dar lucrurile au rămas la fel. Și nu este un caz izolat. Ziarul să urmărească ca fiecare

întreprindere sau for vizat în privința esteticului să dea curs sesizării, așa cum se obișnuiește în orice altă privință. În altă ordine de idei aș sesiza altă situație: Magazinele Fondului Plastic au izbutit să creeze o preocupare pentru decorația interioară modernă și frumoasă. În același timp Ministerul Comerțului importă și propagă o sumedenie de bibelouri desuete, de prost gust. Presa ar putea să ia atitudine în această privință, după cum ar putea să ia atitudine împotriva tuturor exceselor.

— *Socotiți că în această privință ziarele ar putea consulta și opinia cititorilor?*

— Da, numai că această cercetare trebuie întreprinsă cu toată vigoarea, să nu fie o convorbire cu primul venit, ci să fie efectuată pe scară largă în medii tipice: medii muncitorești din marile centre industriale, mediul colectivităților, al oamenilor de știință și cultură care au o formație estetică. De multe ori sînt date cu ușurință niște răspunsuri colectate la întimplare. Să fiu mai clar: monografia Institutului de filozofie privitoare la dezvoltarea conștiinței socialiste s-a lucrat pe baza unor chestionare foarte complicate, menite tocmai să elimine întîmplătorul și nesemnificativul. Reporterul riscă uneori să strecoare propria opinie care, cu tot respectul ce-l port ziaristilor, nu este întotdeauna tipică. O asemenea cercetare se poate întreprinde pe o perioadă lungă de timp pe baza scrisorilor, anchetelor colective, cu concluziile redacției axate pe un număr mai mare de opinii decît cel intrat în coloanele ziarului.

— *Preocupările ziarului menite să contribuie la educația estetică a maselor se limitează oare aici?*

— Fără îndoială că nu. În aceeași sferă și nu într-un loc secund, se înscrie, după părerea mea, preocuparea față de creația scriitorilor și a artiștilor profesioniști în general. Aici este vorba de prezența operativă și competentă a criticii literare și de artă. E regretabil că ziare ca „România liberă” și „Munca” recenzează cu întîrziere cărți literare valoroase românești și traduse, că lipsește operativitatea cronicii plastice. Trebuie însă să remarc competența și prezența sistematică a cronicii muzicale a lui Alfred Hoffmann din „România liberă”, un adevărat sprijin acordat cititorilor în formarea educației lor muzicale.

— *S-a discutat asupra momentului oportun de apariție a cronicii: în primele zile ale spectacolului sau mai târziu, adică cronică să fie un ghid sau o postfață. Care este părerea dv.?*

— Nu momentul apariției este factorul important. Esențialul este ca ea să fie competentă și operativă. Cronică trebuie să-l îndrume pe spectator către ceea ce e mai bun și să-l facă să repudieze producțiile de proastă calitate ideologică și estetică. Aici intervine simțul de răspundere al cronicarului. Dacă vrea să fie crezut și urmărit de cititori, trebuie să demonstreze că este demn de aceasta. Și primul pas ar fi să dispară cronicile călduțe, derutante: „E bun, dar are și lipsuri” sau „E prost, dar are și părți pozitive”. Este aici o problemă de competență și una de curaj publicistic. Apariția operativă a cronicii nu contrazice rolul ei de „postfață”. Ea îl îndrumă pe cititor în alegerea spectacolului sau a cărții și apoi, dacă este bine scrisă, deci nu este uitată imediat, e reluată și-l ajută să tragă concluziile. Nu se poate spune că presa noastră a făcut tot ce se poate în acest domeniu. Lucrul se reflectă în faptul că publicul a ignorat un film remarcabil ca „Dragostea lui Alioșa” sau n-a înțeles just valoarea „Insulei”. Și invers. Elogierea excesivă a romanului „Oțelul” de C. Chiriță a dus la dezorientarea multor cititori și asta în detrimentul educației lor estetice. *De-o deosebită atenție trebuie să se bucure cronică din presa cotidiană.* Cotidienele cu tirajele lor de sute de mii de exemplare vin zilnic în mîna cititorului. Importanța prezenței sistematice a cronicii în ziarul cotidian pentru desăvîrșirea profilului moral estetic al omului de tip nou nici nu poate fi subliniată îndeajuns. Numai așa arta noastră realist-socialistă va pătrunde cu operativitate în mase și își va îndeplini funcțiile ei sociale de prim ordin.

— *Dar locul mișcării artistice de amatori în presă?*

— În socialism, pe măsura desăvîrșirii construcției socialismului și trecerii la comunism, mișcarea artistică de amatori va căpăta o amploare tot mai mare. După cum se știe, socialismul e singura orînduire care face posibilă descătușarea capacităților creatoare ale maselor celor mai largi. Forme de artă amatoare au existat și în alte orînduiri,

dar amploarea de masă nu e posibilă decît în socialism. Tocmai pentru ca această mișcare să-și găsească făgașul adecuat, pentru ca manifestările ei să se poată dezvolta la un înalt nivel artistic, se așteaptă, între altele, ajutorul presei. Aceasta relevă de obicei succesele mișcării de amatori numai cu prilejul concursurilor. Numai rareori apar cronici entuziaste ale unor reporteri aflați din întîmplare la o manifestare sau alta. Și cred că nu numai reporterii, dar și cronicarii de specialitate ar trebui să urmărească această activitate. Știu, presa are numeroase sarcini, dar cu o preocupare mai atentă, cu o mai judicioasă repartizare a spațiului, se poate acorda locul cuvenit și mișcării artistice de amatori. Cred că nu este vorba despre niște lucruri utopice. Ele sînt realizabile și trebuie să fie realizate pentru ca mișcarea artistică de amatori să capete nivelul calitativ pe care-l poate atinge. Numai într-un climat unde există o puternică mișcare artistică de amatori se poate dezvolta inovația artistică autentică. Muzica germană a stat mai bine de două veacuri în fruntea muzicii europene pentru că au existat acele mici formații de amatori în care s-a dezvoltat un auditor competent și exigent. Ce perspective se deschid astăzi cînd posibilitățile amatorilor sînt infinit superioare și se extind la teatru, plastică, literatură, coregrafie, cinematografie!

— *Credeti că forma ziarului însuși are un rol în desăvîrșirea educației estetice?*

— Formîndu-și ochiul, exigența cititorului față de prezentarea grafică a ziarului crește neconștient și acesta însuși îl deprinde cu noi exigențe. E necesară o paginație atractivă, vie, dar fără exagerări, iar în problema ilustrației — fotografie sau desen — cred că aceasta trebuie gîndită „în pagină” și nu întîmplător. Asta pentru că și ziarul să devină una dintre biruințele „frumosului cotidian”.

— *Socotiți că discuția noastră se poate încheia cu o concluzie?*

— Educația estetică face parte integrantă din educația comunistă. Dezvoltînd aspirația specific umană către frumos, presa va contribui și pe această cale la îndeplinirea sarcinilor trasate de partid în etapa actuală a desăvîrșirii construirii socialismului, cînd problemele dezvoltării continue a conștiinței socialiste sînt probleme de prim ordin.

RADU RUPEA

LUPTA DINTRE NOU ȘI VECHI

— Un sector important care se află în centrul preocupării de educare comunistă a tineretului este acel al culturii fizice și sportului. Pornind de la această realitate, am vrea să ne spunem cum vedeți dv. contribuția presei în această operă educativă?

— Recenta consfătuire pe țară a Uniunii de Cultură Fizică și Sport, analizând problemele activității sportive din țara noastră, a consemnat, printre altele, marile succese obținute în dezvoltarea mișcării de cultură fizică și sport, subliniind participarea la viața sportivă a unor mase tot mai mari de oameni ai muncii, a unui mare număr de tineri de la orașe și sate, din școli și universități. Totodată, consfătuirea a scos în evidență rezultatele remarcabile obținute în concursurile internaționale de către sportivii noștri. La toate aceste realizări, un aport însemnat l-a adus fără îndoială și presa — cotidienele, revistele și publicațiile de specialitate — având, în multe cazuri, un cuvânt greu de spus. Scoțind în evidență experiența pozitivă a unor asociații sportive, generalizând metodele bune folosite în educarea sportivilor noștri, presa a luat totodată poziție fermă în multe împrejurări, criticând comportarea unor sportivi, a unor manifestări învechite care nu sînt altceva decît rămășițe ale influenței ideologiei burgheze în sport și care trebuie înlăturate sub orice aspect s-ar ivi ele.

— În legătură cu cele arătate mai sus vă puteți referi la câteva cazuri concrete?

— În primul rînd trebuie să amintim ajutorul deosebit dat de ziarul „Știința” în educarea sportivilor, în combaterea unor manifestări negative din activitatea noastră. Dintre materialele de acest gen aș vrea să dau ca exemplu articolul „Dinecolo de tușă” publicat în numărul 5.135, material care se ocupă nu numai de atitudinile de pe

teren ale jucătorilor, ci și de viața lor de toate zilele.

Celelalte organe centrale de presă ca „Știința tineretului”, „România liberă”, „Munca”, „Informația Bucureștiului” etc. și-au adus și ele contribuția la educarea comunistă a sportivilor, prin publicarea unor articole care au fost de un real ajutor în educarea sportivilor. De pildă, pagina consacrată turismului, publicată de „Știința tineretului” din 6 mai a.c., a cuprins și materiale educative. Ziarul „Munca” a luat atitudine hotărîtă atunci cînd pe terenul de sport s-au

CONVORBIRE CU:

PETRE CAPRĂ,

președintele Consiliului Orașenesc

U. C. F. S. — București

produs fapte reprobabile („Atitudini care trebuie combătute” — ziarul „Munca” din 4 iulie a.c.). De asemenea, dintre materialele publicate de ziarul „România liberă” aș cita „Turismul și... vîrsta” (1 iulie a.c.) care, printr-o notă satirică, combate mentalitatea greșită a unora care cred că cei mai vîrstnici nu pot practica nici un fel de sport.

— Dar „Sportul popular”?

— Acest ziar, care se ocupă în mod special de activitatea sportivă, contribuie la educarea comunistă a maselor de sportivi. Acest lucru îl face în diferite forme, abordînd temele de educație prin variate genuri publicistice. Astfel sînt articolele editoriale („Toată atenția muncii educative cu sportivii” — 23 iunie), „Notele critice” și „Atitudinile” („Antrenor, doctor, dirijor” — 3 iulie; „Un om de nimic” — 28 iunie), schițele educative și epi-

gramele cu adresă. Aș vrea să mai adaug ceva: de felul cum sînt scrise cronicile meciurilor depinde în mare măsură formarea opticii jucătorilor. O cronică neobiectivă induce în eroare nu numai cititorii, ci și pe sportivii respectivi. Lăudați nejust sau peste măsură, ei devin de multe ori încrezuți și bat pasul pe loc.

— În ceea ce privește activitatea asociațiilor sportive pentru desfășurarea culturii fizice și a sportului de masă, considerați că „Sportul popular” ca și celelalte publicații au făcut totul?

— Așa cum s-a subliniat și în cadrul lucrărilor conferinței pe țară a U.C.F.S., în această direcție au fost obținute o serie de rezultate îmbucurătoare în antrenarea unui număr cît mai mare de tineri în diferite ramuri sportive. De asemenea, o serie de acțiuni potrivite cu vîrsta și ocupațiile lor au contribuit la adoptarea de către unii tineri a unei noi atitudini față de muncă și față de avutul obștesc, față de colectivul în care-și desfășoară activitatea. Presa a subliniat la timpul potrivit o serie din aceste acțiuni. Totuși, în numeroase rînduri ziarele și revistele s-au ocupat mai mult de sportivii de performanță și concursurile internaționale, uitînd, pare-se, că în țara noastră cultura fizică și sportul sînt practicate de milioane de oameni ai muncii.

În această direcție mi-aș permite să subliniez cuvintele tov. Constantin Cîrțină, secretar al C.C. al U.T.M., care a spus, cu ocazia lucrărilor conferinței pe țară a U.C.F.S., următoarele: „Sînt cazuri cînd consiliile unor asociații sportive și comitetele unor organizații U.T.M. consideră că dacă există o echipă de fotbal sau de volei în unitatea respectivă și care desfășoară o activitate permanentă cu un anumit număr de tineri, sarcina cuprinderii tineretului în activitatea sportivă organizată este rezolvată. Aceste neajunsuri se manifestă și mai

accentuat în activitatea unor asociații sportive de la sate⁶.

Acesta este un aspect. Mai sînt, firește, multe altele care au fost sau merită a fi subliniate prin presă. De pildă: îngîmfarea, subaprecierea atît a colegilor de echipă cît și a adversarilor, sînt tîme care au făcut obiectul publicării și a altor articole în ziarele și revistele noastre. Dar pentru crearea unei opinii de masă este necesar ca să apară mai des astfel de materiale. Ele ajută în mod efectiv la îndreptarea celor care se abat de la conduita morală a sportivului de tip nou, de la comportarea corespunzătoare în viața socială.

— *Vă referiți la un anume fapt?*

— Desigur. Nu de mult, ziarul „Sportul popular“ a publicat o scrisoare deschisă a unor colocitari ai fotbalistului Valeriu Soare de la clubul sportiv Progresul, în care se critica cu foarte multă tărie viața necorespunzătoare dusă de acest sportiv care nesocotea pe cei din jur, nerespectîndu-le liniștea. Pe de altă parte, nopțile pierdute erau extrem de dăunătoare pentru un sportiv de performanță. Această comportare a stîrnit indignarea opiniei publice și în special a membrilor colectivului din care Valeriu Soare făcea parte. Conducerea clubului, colectivul secției de fotbal, pe lângă hotărîrea de a-l suspenda din activitatea sportivă, au dus o asiduă muncă de educare și rezultatele n-au întîrziat să se arate. Valeriu Soare a început să-și lichideze lipsurile de care se făcea vinovat.

Exemple asemănătoare mai sînt și altele. De pildă, Varga de la C.S. Dinamo București, Todor de la Rapid și alți cîțiva au reușit să pășească pe calea cea bună, să fie oameni de bază în echipele din care fac parte. Mai sînt cazuri, destul de rare, în care unii sportivi au fost eliminați de pe teren pentru atitudine nesportivă față de adversari, față de arbitru sau față de public. Notele critice apărute în presa noastră de specialitate ca și în celelalte publicații au fost de un real folos pentru înlătu-

rarea unor asemenea deficiențe, abateri, care au fost condamnate atît de opinia publică cît și de membrii colectivelor din care făceau parte cei vinovați. În acest sens putem da ca exemplu pe Neaeșu de la Rapid, Nunweiller III de la Dinamo București, Caricaș de la Progresul și alții.

Cu ajutorul presei putem aprecia că s-a format o opinie de masă împotriva vechii mentalități în sport, că sînt din ce în ce mai rare cazurile de huliganism în diferitele întîlniri sportive, că sînt tot mai rare cazurile cînd diferiți sportivi umblă după căpătuială, „alergînd“ întocmai unor „păsări călătore“ — așa cum le spunem noi — dintr-un club într-altul.

Nu trebuie trecut cu vederea însă un alt aspect, acela că unele cronici elogiază cu foarte multe superlative calitățile unor sportivi care se înfumu-rează. Un asemenea caz l-am avut cu „Informația Bucureștiului“ care în cîteva cronici consideră că a supraapreciat calitățile fotbalistului Pîrcălab de la Dinamo București. Drept urmare, acesta a început să se înfumureze și să nu mai dea randamentul de care era capabil. Clubul sportiv Dinamo a avut după aceea mult de lucru pentru a-l determina pe Pîrcălab să-și schimbe atitudinea. Cam același lucru s-a întîmplat și cu cîțiva din componenții echipei naționale masculine de handbal în 7 și numai gustul amar al înfrîngerilor și criticile i-au trezit la realitate.

Ziarele și revistele și îndeosebi cele de specialitate ne dau un sprijin prețios și în privința muncii de ridicare a nivelului politico-ideologic și cultural al sportivilor, publicînd note critice și de apreciere asupra felului în care aceștia frecventează diferitele forme de învățămînt politic.

În cele arătate pînă acum am încercat să subliniez aportul presei noastre la educarea socialistă a sportivilor. Salutul Comitetului Central al P.M.R., al Consiliului de Stat și Consiliului de Miniștri al R.P.R. adresat conferinței pe țară a U.C.F.S. precum și hotărîrea

adoptată de conferință pun în fața noastră sarcini deosebite pentru dezvoltarea pe mai departe a mișcării de cultură fizică și sport. Printre acestea în loc de frunte se află educarea sportivilor în spiritul dragostei față de partid, față de patria noastră socialistă, a atitudinii socialiste față de muncă, pentru formarea unor cetățeni demni, constructori activi ai socialismului în R.P.R. Pentru ca această sarcină să fie tradusă în fapt consider că publicațiile noastre, și în primul rînd cele de specialitate, trebuie să contribuie activ la îndeplinirea ei.

Pornind de la premiza că un sportiv trebuie să fie un exemplu demn de urmat atît în producție cît și în viața de familie, ziarele și revistele noastre au datoria de a nu trece cu vederea unele atitudini necorespunzătoare care se mai ivesc. Ar fi bine ca fiecare caz să fie privit cu cea mai mare atenție, procedîndu-se de fiecare dată cu grijă. Nu este suficient, însă, să publicăm un articol critic și cu asta să considerăm că am făcut totul iar lucrurile se vor îndrepta de la sine. Atît organele conducătoare ale cluburilor sportive cît și colectivele acestora sînt datorate să pătrundă cu seriozitate cauzele care au generat greșeli și să le înlăture. Trebuie să ne gîndim de fiecare dată că sportivul care a greșit trebuie făcut să-și înțeleagă lipsurile și să se străduiască să le elimine. Aceași atitudine este necesar s-o abordeze și materialele care apar în ziarele noastre.

Atît în ziarele centrale cît și în cele regionale și locale consider că ar fi bine să apară mai des reportaje ori articole de analiză legate de activitatea sportivă de masă. Apariția unor astfel de materiale la intervale mai scurte stimulează după cum am constatat activitatea și buna comportare a sportivilor, le mărește încrederea în forțele lor proprii. Nu trebuie să se înțeleagă însă că este necesar să se scrie articole trandafirii, care în loc să servească dăunează, generînd, cum am arătat, înfumurare și tendințe de vedetism.

VICTOR TEODORU

PĂREREA NOASTRĂ

GHEORGHE ROȘU

redactor-șef al ziarului „Steagul roșu“-Bacău

Foarte interesantă discuția ce o purtăm! După tăria cu care fiecare participant la discuții își expune punctul de vedere se vede clar că discuția stîrnește interes. Intr-adevăr, pregătirea tinerilor ziaști, a acelor ce trebuie să devină în curînd prin condeiul lor cunoscuți maselor largi de cititori, pe care trebuie să le convină și să le mobilizeze, este o sarcină de mare importanță.

Cel care vine de pe băncile școlii de ziaristică nu este încă ziarist. El posedă, desigur, cultură generală, are cunoștințe de teoria și practica presei sau de istoria presei, a auzit cursuri interesante, a făcut chiar cîteva luni de practică într-o redacție. Dar ziarist încă nu este. El însuși, îndreptîndu-se către redacția în care urmează a fi angajat, se întreabă poate: „cum o fi?”, „ce-o să mă pună să scriu?”, „dacă mă dă la agrar?”, „dacă îmi dă să scriu un fond?”...

Mulți tineri și-au pus întrebările acestea cînd se îndreptau, bunăoară, către redacția ziarului nostru.

Unii au fost repartizați, din prima zi chiar la „agrar“. Alții au ajuns la „industrie“, la „cultural“, la celelalte secții în care a fost cazul, unde a fost nevoie și unde se găseau în același timp redactori cu experiență care să-i ajute cît mai bine. Un prim lucru deci: tinerii nou veniți în redacție sînt reparti-

zați acolo unde de fapt sînt așteptați, unde este nevoie și unde pot fi ajutați mai mult. Poate că am ține seama de la început și de înclinațiile lor, dar drept să spunem, e mai bine să vedem noi înșine, după un anumit timp, spre ceea ce se simt ei atrași.

Ce anume îndrumări, indicații primește la noi tînărul nou venit? Să „facă de toate“?! Să devină „articler“?! Nu. Am greși dacă i-am da una din aceste indicații. Dacă îl pui să facă de toate, îl poți chiar speria. Dacă îl pui să facă numai analize sau numai reportaje, îl poți dezamăgi.

Atunci ce trebuie să facă tînărul abia sosit în redacție, tînărul entuziast, dornic de a munci, de a fi mereu prezent în coloanele ziarului?

În redacția ziarului „Steagul roșu“-Bacău — și desigur și în altele — tinerii la care ne referim sînt ajutați să devină **ziaști**. Ei sînt îndrumați să participe activ la munca de apariție a ziarului, să meargă pe teren acolo unde trebuie, să se documenteze cu multă migală, să aibă puterea de a discerne faptele, totul să le fie clar după documentare, să scrie cu atenție, fără grabă, corect, frumos, convingător, să mobilizeze prin rîndurile scrise de ei.

Genul gazetăresc în care urmează a fi redactat un material îi este dictat tînărului, în majoritatea ca-

zurilor, nu de planul de muncă sau de o părere preconcepută, ci de înșăși viața cu care ia contact. Un exemplu: un redactor a fost trimis la o consfătuire a constructorilor de la Trustul regional care a avut loc recent. Ce putea să i se prețină a scrie? Un reportaj, o analiză, o notă sau poate portretul unui constructor fruntaș. Ce a scris el după consfătuire? A scris un articol de analiză foarte interesant pe tema productivității muncii. Așa s-a orientat el, așa l-a orientat pe el consfătuirea. Exemplele de acest fel, în care se poate vedea cum de fapt **terenul face genul** — sînt mai multe. În redacția noastră, ziaștii cu mai multă experiență consideră că unui tînăr de curînd venit în redacție nu este bine să-i hărăzim noi o specializare, să-l punem să scrie numai un anumit gen de materiale. Ce s-ar face un tînăr obișnuit în redacție să scrie numai reportaje, dacă ajungînd într-o gospodărie agricolă colectivă ar vedea că se irosește fondul de zile-muncă? Ar spune: ce păcat că nu mi s-a indicat să scriu și analize! Sau ce ar face tînărul nostru „**foiletonist**“ dacă ar ajunge pe șantierul Combinatului de industrializare a lemnului de la Comănești și ar vedea cît de bine se lucrează aici, cît de judicios sînt folosite materialele de construcție și utilajele, cît de entuziaști sînt constructorii?!

Ar spune: **hai, frate, de-aici, că nu-i de noi, foiletoniștii!**

Pentru a se da posibilitate tinărului de a se dezvolta multilateral, de a cunoaște viața sub toate aspectele ei, nu este de loc nimerit să i se impună a cultiva numai anumite genuri gazetărești. **Trebuie să-l pregătim pe tinăr ca ziarist, nu ca simplu autor de informații, sau de reportaje, de analize.**

Că ziaristul va ști să scrie mai bine un reportaj, că ziaristul acesta pregătit de redacție va putea scrie cu mai multă eficacitate un foileton — aceasta depinde de el, de dorința lui de a-și consacra o mai mare parte din timp înțelegerii muncii de creație a unui anumit gen pe care-l îndrăgește mai mult, pe care crede că-l poate cultiva cu mai mult succes. Dar când un tinăr redactor va fi cunoscut ca bun reporter, nu trebuie în nici un caz ca el să părăsească celelalte genuri pe care de altfel terenul le impune la orice pas și pe care nu va avea dreptul să le evite. Tinărul de care am vorbit mai sus, spunând că a ales analiza când a participat la o consfătuire a constructorilor, este de fapt un bun reporter (operativ, cu un stil atrăgător) care de fiecare dată semnează în ziar și note critice eficace sau grupaje de informații bine întocmite.

Inseamnă aceasta că tinărul nu are personalitatea lui ca ziarist? Nicidecum. E cunoscut, e apreciat. Și face pentru ziar o treabă foarte bună.

Când ziarul nostru a trimis în diferite colțuri ale regiunii pe unii redactori să tipărească foi volante pentru sate — doi tineri absolvenți ai cursurilor de ziaristică (unul de la Școala superioară de partid „Ștefan Gheorghiu” și altul de la Universitate) au scos ediții bune, apreciate de cetățeni, tocmai pentru că nu le-au umplut numai cu informații sau numai cu analize, ci le-au presărat judicios cu reportaje frumoase, analize succinte, note critice, informații — toate scrise de mîna fiecăruia într-un timp foarte scurt, care uneori nu atingea o zi.

Dacă foile volante ar fi trebuit să fie redactate de un „articler”, ar fi fost mai citite oare?! Una, două — poate da, dar, la a treia, oricine

ar fi observat că lipsește ceva. S-ar fi observat lipsa capacității ziaristului de a prezenta diferite aspecte ale vieții, folosind diferite forme publicistice.

Conchidem deci că tinărul venit în redacție trebuie ajutat să învețe a scrie atît reportaje cît și informații, analize, note etc. De altfel, tinerii aceștia sînt absolvenți ai unor cursuri de **ziariști**, nu de **foiletoniști, articleri, reporteri**.

Trebuie însă vegheat ca tinerii să-și însușească temeinic arta fiecărui gen gazetăresc. Așadar, să nu scrie analize **foarte bune**, informații **bunicele**, reportaje **așa și așa**, foiletoane **cu supratitul „în loc de foileton”**. În toate genurile să se vadă o muncă intensă, pe teren și în redacție. În această direcție noi folosim cu rezultate bune ședințele de analiză, gazeta de perete, munca pe manuscris (cînd este cazul) împreună cu redactorul respectiv.

În felul acesta, în coloanele ziarului poate fi găsit și un reportaj bun, și o analiză bună, și o notă bună. Și acestea scrise nu de reporterii ziarului, foiletonistul ziarului, articlerul ziarului, ci de unul sau altul dintre ziaristi.

Se mai pune problema: tinărul nou venit în redacție să scrie ce-i place, ce e nevoie, sau de toate? (Ne referim în aceste cazuri la specificul problemelor pe care le va aborda în articolele sale).

Dacă va scrie ce-i place, s-ar putea ca la un moment dat să nu facă un prea mare serviciu ziarului. Dacă va scrie numai ce e nevoie s-ar putea ca el să se plictisească vreodată și să nu mai lucreze cu același elan. Dacă va scrie de toate s-ar putea ca unii să nu dea în toate cazurile randamentul dorit. Atunci ce să scrie tinărul, ce probleme să trateze în materialele sale?

Cel mai bun lucru este, după părerea noastră, ca redactorul repartizat într-o anumită secție să fie ajutat să cunoască profund problema secției, raza de activitate și specificul ramurii în care va avea de mers mai mult.

Dacă un astfel de tinăr va primi sarcina să lucreze în secția **industrie**, iar secția îi va repartiza ramurile **petrol și chimie** (cum este

cazul la noi), atunci el și cei ce urmează a-l ajuta trebuie să aibă în vedere că ziarul are datoria de a cunoaște cu profunzime orice problemă din ramura respectivă pentru ca în coloanele sale să apară materiale bine documentate, scrise cu competență, care să contribuie la o bună popularizare a experienței înaintate sau la o justă analiză a cauzelor care generează anumite lipsuri. În cazul regiunii Bacău, tinărul redactor care se ocupă la secția industrie de problemele petrolului și chimiei cunoaște bine situația economică a trusturilor de foraj și extracție, a rafinăriilor, a combinatei chimice și a fabricilor de hîrtie. Cunoscînd bine întreprinderile respective — situația lor, procesul lor tehnologic — el poate analiza cu competență, poate aborda cu profunzime orice problemă dintr-una din întreprinderile din industria petro-chimică. Cum se poate realiza acest lucru? Printr-o documentare minuțioasă, un studiu individual (tehnic) perseverent, un contact permanent cu muncitorii din industria respectivă. Adăugînd acestora orele și poate chiar zilele întregi de muncă pentru realizarea materialului, se va putea reuși să se publice în ziar articole (de diferite genuri publicistice) folositoare celor pentru care sînt scrise.

În ceea ce privește deci problema despre ce să scrie tinărul redactor, noi sîntem de părere ca el să scrie despre ceea ce îi cere secția în care lucrează, dar să scrie bine, cu competență, folositor și, firește, abordînd genuri gazetărești tot mai variate.

Sarcinile de mare răspundere pe care le are presa noastră în perioada actuală vor putea fi îndeplinite cu succes dacă și tinerii nou veniți în redacție vor fi ajutați ca în timpul cel mai scurt să fie în rînd cu ceilalți ziaristi cu experiență mai multă, cu o practică mai îndelungată.

Bine îmbinate cu ajutorul multilateral dat de redacție — elanul și cunoștințele tinerilor noștri colegi vor rodi repede și bine în folosul ziarului, al maselor de mii și mii de oameni ai muncii care citesc în ziar cuvîntul partidului.

ÎNTRE DORINȚĂ ȘI NECESITĂȚILE ZIARULUI

P. DRĂGULEA

Redactor-șef adj. al ziarului „Drum nou“
Brașov

Cînd încep să lucrez într-o redacție regională, unii dintre absolvenții cursului de ziaristică de pe lângă Școala superioară de partid „Ștefan Gheorghiu“ sau ai cursului de teoria și practica presei de la Universitatea București își exprimă următoarea dorință: „Dacă s-ar putea să lucrez la secția informații sau culturală...“ Ei se miră cînd află că redacția noastră nu are o secție specială de informații și că fiecare secție este obligată să predea secretariatului, zilnic, materiale cu caracter informativ.

De curiozitate l-am întrebat pe unul din ei:

— De ce ții neapărat să lucrezi în una din aceste două secții?

— Ai mai multă posibilitate să scrii materiale de culoare, cu subiecte diverse din viață, poți să pui în aplicare întreaga gamă de cunoștințe ziaristice...

— Ce-ai spune dacă ar trebui să lucrezi la secția industrie? Viața uzinelor și fabricilor îți oferă un vast și nesecat izvor de subiecte cu o cromatică variată pentru reportaje.

— Nu cumose problemele de industrie. O să-mi fie greu... a fost răspunsul tînărului stagiar.

La început, el a fost repartizat după necesitățile redacției, în secția industrie, iar mai tîrziu, după dorința personală, în secția culturală. Cu tot sprijinul colectivului, s-a dovedit însă comod și într-o secție și în alta. Pînă la urmă, văzînd că în redacție nu se poate duce un „traic comod“ a invocat un motiv și a cerut să fie repartizat în altă muncă...

Să mă scuze colegii stagiarî că am folosit de la început un ton critic. Consider însă că ridicarea măiestriei de

gazetar este legată și de atitudinea pe care o are tînărul absolvent al unui curs de ziaristică față de această frumoasă profesiune. Este vorba în primul rînd de modestie, care trebuie să-l caracterizeze pe un ziarist comunist. Unii absolvenți, ca să nu spun majoritatea, repartizați să activeze în redacțiile regionale, vin cu anumite aere de atotștiutori și li se pare ciudat atunci cînd șeful secției sau secretarul de redacție le fac observații la materialele scrise, pozînd în nemulțumiri și... „neînțeleși“. Bineînțeles că această atitudine necorespunzătoare a fost cu timpul atenuată, în unele cazuri lichidată chiar, în urma criticii colectivului de redacție, reușind să-i facem pe tinerii absolvenți să înțeleagă că personalitatea de gazetar se formează în viața practică, în munca de zi cu zi în cadrul redacției. Am ținut să subliniez cele de mai sus pentru a arăta că un astfel de orgoliu constituie o frînă în pregătirea gazetărească a tinerilor stagiarî! Cunoștințele teoretice însușite în timpul cursurilor sînt importante și contribuie în mare măsură la formarea ziaristului de tip nou. Aceste cunoștințe necesare nu constituie însă totul. Abia atunci cînd lucrezi în redacție și ești pus în situația să găsești răspuns la complicatele probleme pe care le ridică viața, începi să-ți dai adevăratul examen de gazetar. Lucrul acesta nu l-au înțeles ușor stagiarîi noștri, dar pînă la urmă l-au înțeles.

În articolul publicat de revista „Presa noastră“, numărul 2 din anul acesta, arătîndu-se că stagiarîi sînt puși să atace toate genurile gazetărești, se conchide: „Oare nu va avea de cîștigat

un ziar — și totodată publicistica noastră în întregime — dacă la fiecare ziar vom face să avem un număr de articlerî buni, un număr de reporterî buni, un număr de foiletoniști, pamfletari etc.?“

Voi încerca să plasez problema pusă în discuție pe orbita unui ziar regional, unde secțiile au un număr restrîns de oameni. Într-o redacție regională ritmul întens de muncă și cerințele zilnice ale ziarului fac ca „noul venit“ în mijlocul colectivului să fie antrenat de la început să scrie „de toate“.

Este știut că ziarul se adresează oamenilor muncii din diferite domenii de activitate, deci, ca atare și articolele publicate trebuie scrise cu competență. În ele cititorul trebuie să găsească un răspuns calificat la problemele pe care le ridică viața. De aceea ziarul are nevoie de ziarîști specializați în probleme de industrie, agrare, construcție de partid și de stat, în probleme de artă și cultură etc. În această direcție redacția noastră a organizat un curs de economie industrială și agrară la care au participat toți redactorii, indiferent de vechimea în presă. Lecțiile au fost ținute de inginerî specialiști din uzinele orașului Brașov și de specialiști din agricultură. Aceste lecții au fost binevenite, au dat posibilitate redactorilor să adîncească problemele, materialele scrise au avut mai mult conținut. Dacă înainte, mergînd pe teren, redactorul se ocupa numai de problemele care aparțin strict secției în care lucrează, astăzi, în carnetul lui de notițe găsești oricînd date pentru informații și subiecte pentru reportaje și articole. În felul acesta tematica ziarului s-a îmbogățit.

15 ani de la apariția ZIARULUI „ELÖRE“

Practica a dovedit că specializarea într-un anumit domeniu reprezintă un teren fertil pentru înflorirea inițiativei creatoare. În redacția noastră rubricile noi, inițiativele interesante au pornit totdeauna de la redactori care cunosc bine viața, problemele ei, studiază permanent revistele și literatura de specialitate, se ocupă de lărgirea orizontului cultural, spre deosebire de alții, care, mizând pe un oarecare bagaj de cunoștințe generale, nu și le completează cu altele noi și când merg pe teren sînt legați la ochi, nu știu ce să întrebe, ce să ceară, într-un cuvînt nu știu ce vor. Specializarea ziaristului nu trebuie înțeleasă îngust, că de-acum ei va trebui să scrie numai articole de analiză. Dimpotrivă, ziaristul comunist trebuie să fie un ziarist complet pregătit, oricînd în stare să dezbătă în ziar probleme folosind toate genurile gazetărești.

Am observat că unii tineri, cînd pășesc pentru prima oară într-o redacție, se feresc să scrie articole de fond, considerînd acest gen ziaristic bun numai pentru șeful de secție sau oameni mai vechi în redacție. Cum am reușit noi să-i determinăm pe toți redactorii să scrie articole de fond? În planul lunar al secțiilor, fiecărui redactor i se repartizează un articol de fond pe o temă. Tinerii ziaristi sînt ajutați în munca lor de redactare de către colectiv. Ei întocmesc un plan tematic cu ajutorul șefului de secție, pe care-l supun spre discuție conducerii redacției. Planul este apoi îmbunătățit cu noi observații. Astfel am ajuns ca astăzi să nu avem în redacție tovarăși care să nu fi scris și editoriale.

Înainte de a încheia aș vrea să reiau o propunere făcută de colegul nostru Florescu și pe care o găsesc binevenită. În cadrul redacției, pe baza planului de muncă al colegiului se organizează dezbateri pe marginea foiletonului, reportajului și a altor genuri gazetărești. Altă dată, la inițiativa filialei din Brașov, Comitetul Uniunii Ziaristilor din București l-a trimis pe tov. V. Birlădeanu, care ne-a împărtășit din experiența sa de reporter la ziarul „Știința”. N-ar fi rău ca și pe viitor, la cerința redacțiilor regionale, Uniunea să trimită cîte un tovarăș care să participe la aceste discuții, creînd posibilitatea ca redactorii să valorifice cele mai bune mijloace de documentare și tratare a problemelor, care va duce în ultimă instanță la ridicarea publicisticii din presa regională.

Consider discuția deschisă în coloanele revistei „Presa noastră” interesantă și ar fi bine ca astfel de discuții să se organizeze și pe alte teme.

În ziua de 2 septembrie s-au implinit 15 ani de la apariția primului număr al ziarului „Elöre”, organ în limba maghiară al sfaturilor populare din Republica Populară Romînă.

În acești ani, împreună cu toate ziarele din țara noastră, „Elöre” a răspîndit neobosit în rîndul maselor largi populare cuvîntul partidului, a contribuit la mobilizarea celor ce muncesc pentru aplicarea în viață a politicii marxist-leniniste de industrializare socialistă a țării, de transformare socialistă a agriculturii, de înlăptuire a revoluției culturale. Ziarul „Elöre” este un luptător activ pentru îndeplinirea mărețului program de desăvîrșire a construirii socialismului în scumpa noastră patrie, elaborat de Congresul al III-lea al P.M.R.

Cu aceeași pasiune a acționat ziarul „Elöre”, alături de întreaga noastră presă, pentru educarea maselor în spiritul patriotismului socialist și al internaționalismului proletar, pentru prietenia și frăția de nezdruccinat dintre poporul romîn și minoritățile naționale, pentru făurirea unității moral-politice a întregului popor în jurul Partidului

Muncitoresc Romîn, a Comitetului său Central în frunte cu tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej.

„Elöre” a oglindit politica externă leninistă a partidului și guvernului nostru, purtarea comunității țării socialiste frățești, lupta tuturor forțelor progresiste din întreaga lume pentru pace și progres social, împotriva forțelor reacțiunii și războiului.

Militînd cu consecvență pentru înlăptuirea politicii partidului de înflorire a patriei, de apărare a păcii, întărîndu-și permanent rolul de organizator, legătura cu masele, îmbogățindu-și conținutul de idei și perfecționînd măiestria gazetărească a redactorilor, colaboratorilor și corespondenților săi voluntari, ziarul „Elöre” va răspunde și de acum înainte cu cinste înaltei misiuni ce i s-a încredințat.

La a 15-a aniversare, revista „Presa noastră” adresează colectivului redacțional și tehnic al ziarului „Elöre”, corespondenților săi voluntari, un cald salut tovarășesc, urîndu-le noi succese în înlăptuirea sarcinilor trasate de partidul nostru drag.

CONCURSUL GAZETELOR DE UZINĂ

36 de gazete de uzină din țară au participat la concursul organizat special pentru aceste publicații de către Consiliul Central al Sindicatelor din R.P.R. Întrecerea a avut caracterul mobilizării colectivelor redacționale în tratarea cu competență a problemelor majore din marile întreprinderi, în scopul traducerii în viață a sarcinilor reieșite din Documentele celui de al III-lea Congres al partidului. Gazetele de uzină, organe ale comitetelor de partid și sindicale, au reușit să abordeze în paginile lor numeroase acțiuni importante atît în ceea ce privește domeniul economic cît și în cel social-cultural.

Una din gazetele cu un profil bine definit, redactată cu simț publicistic de însuși muncitorii uzinei, „Semănătoarea”, a publicat în perioada întrecerii articole de calitate, inițîind totodată valoroase acțiuni.

Datorită tot acestei întreceri, și alte gazete de uzină s-au străduit să obțină rezultate de seamă. Printre acestea merită a fi evidențiate gazetele „Flacăra roșie”, „Steagul roșu”, Brașov,

„Grivița roșie”, „Viața uzinei”-Satu Mare, „Electroputere”-Craiova, „Confecția” și altele.

Recent, la Consiliul Central al Sindicatelor a avut loc o consfătuire cu redactorii publicațiilor sindicale, unde s-a făcut o amplă analiză a activității ziarelor departamentale și de uzină, indicîndu-se și sarcinile de viitor care revin acestora. Cu acest prilej și fost anunțate și rezultatele concursului profesional care a constituit un rodnic schimb de experiență și a orientat colectivele redacționale în munca lor de viitor.

Locul întii pe țară a revenit gazetei „SEMĂNĂTOAREA”. Următoarele locuri au fost ocupate de gazetele „FLĂCĂRA ROȘIE”-București, „STEAGUL ROȘU”-Brașov, „GRIVIȚA ROȘIE”, „VIATA UZINEI”-Satu Mare și „ELECTROPUTERE”-Craiova. Premiile acordate redactorilor și corespondenților voluntari constau în călătorii în Uniunea Sovietică și în țară, precum și în numeroase obiecte.

P. G.

cronica Publicisticii

de VIRGIL DĂNCULESCU

DUMITRU POPESCU :

IMPRESII DE CĂLĂTOR

„...In călătorii — scrie Dumitru Popescu în recenta-i carte de reportaje din Egipt, Irak și Cuba — prima clipă a contactului cu mediul nou e cea mai intensă... Impresiile pătrund simultan, în avalanșe, prin văz, prin miros, prin auz și se încheagă într-o sinteză careia apoi nu-i mai poate da naștere nici luni de observație meticuloasă, de studiu metodic și aprofundat.“ Credincios acestei convingeri despre valoarea și trăinicia celei dinții impresii, Dumitru Popescu așa își concepe (și-si intitulează) cartea, dar, fără a fetișiza și fără a transforma opinia în metodă, el își supune impresiile unui examen analitic serios, considerându-le adesea doar punct de plecare pentru temeinice reflexii și meditații, pentru pătrunderea în adincul unor fenomene complexe, de ordin social, politic, cultural.

Comunicarea impresiilor, în deplină prospețime, păstrând nealtera-

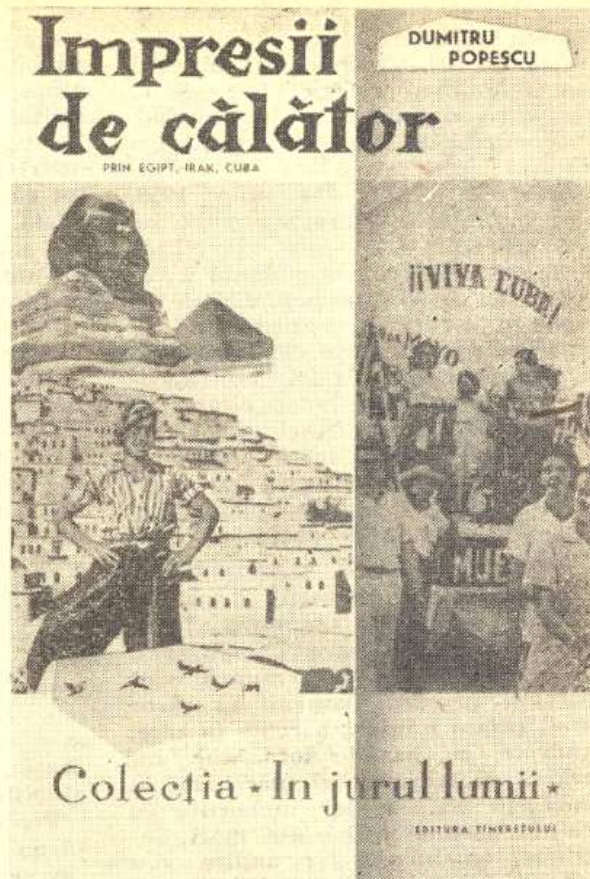
tă intensitatea percepției, reușește să pună cititorul în contact imediat cu locuri și oameni de pe alte meleaguri. Ca și Mihail Ralea care în notele sale de călătorie „știe să ia repede temperatura morală a locului și s-o traducă în câteva planșe impresioniste“ (G. Călinescu), Dumitru Popescu reușește să sesizeze grabnic nota dominantă, trăsăturile caracteristice și esențiale ale peisajului geografic și uman, situându-și imediat cititorul în atmosfera locului, lucru cu atât mai evident cu cât reportajele din volum sînt din trei țări diferite ale lumii.

Iată, într-un tablou pictat baco-vian, Bagdadul văzut realist, Bagdadul din care au fost gonite vâlurile dulcegăriilor din scrieri romantice.

„Bagdadul e pămîntiu. Are culoarea unui om bolnav de ficat sau de cancer. Vînturile îi macină și îi pulberă zidurile, acoperind totul

cu țărîna. Altcîri peste Bagdad se abat teribilele furtuni de praf ale deșertului. Atunci soarele nu se mai vede. Peste tot domnește o culoare galbenă, de mort. Cerul e galben. Văzduhul, casele, fluviul, copacii, totul e îmbicsit de praful galben inecăcios, răscolit din pustiu. Curmalii se ofilesc. Elegantele lor crengi se albesc, se ard, și încep să atîrne ca niște brațe moarte. Praful, fin ca o pudră, se depune pe haine, pe fețele oamenilor, pe păr, intră în gură, în ochi, în plămîni, în pori. În stradă nu mai poți să respiri, te înăbuși. În casă, îl simți îngrămădindu-se la fereastră și strecurîndu-se prin crăpături. Nimeni nu se poate ascunde de praful galben. Zile de-a rîndul planează deasupra orașului ca un blestem. Cînd se despresurează cerul, orașul rămîne parcă acoperit de o cenușă radioactivă“.

Dar Dumitru Popescu nu-i un peisagist. În cadrul dat, el cercetează



oamenii și viața. Pulsul vieții îl ascultă și intensitatea ei îl pasionează. În Irak freamătă în mijlocul oamenilor, în atmosfera efervescentă pe care o întilnește în Bagdad, la douăzeci de zile numai după revoluția antiimperialistă și anti-monarhică de la 14 iulie 1958. Din impresiile directe, pline de vigoare, străbate pînă la cititor — și asta e o notă dominantă a reportajelor — vibrația actualității, reporterul realizînd o pregnantă și emoționantă mărturie contemporană a evenimentelor. La fel, pentru calități asemănătoare pot fi citate pagini multe din reportajele din Cuba.

Dumitru Popescu intră imediat în clocotul vieții. Contactul cu noua realitate are iuțea deschiderii diafragmei aparatului de fotografiat.

Iată o dimineață egipteană :

„Cînd ceața dimineții dezvăluie obrazul cenușiu și somnoros al Nilului, cei dintii care inaugurează, în Cairo, noua zi de muncă, sînt bătrînii pescari. Oamenii al căror umil cămin e însăși bărcuța în care, anevoie, cu brațele lor slabe, încearcă să taie pieptul mătăhălos al apei. În hainele lor mohorite, cu chipul ascuns în bărbile mari, încilcîte, cu bieteles lor undite, sînt icoana dureroasei resemnări a omului strivît de rînduiele care nu cunosc milă pentru cei umili“.

Apar apoi vînzătorii ambulanzî :

„Vînzătorul ambulant te-a văzut și din clipa aceea ai devenit, iremediabil, clientul său. Poți să te prefaci dintr-o dată mai sever ca un patriarh, poți să devii mai indiferent ca un surdo-mut, poți să te enervezi, să te răstești, să țipi, cred că poți să-l și lovești

cu bastonul. Vînzătorul ambulant te va însoți netulburat, zîmbitor, cu ochii strălucînd de speranță, explicîndu-ți de zeci de ori calitățile „unice“ ale mărții sale. Te va însoți cincizeci, o sută de metri pînă ce exasperat, înspăimîntat că nu vei mai scăpa de el niciodată, vei cumpăra totuși o caramea sau un pieptăn de cițiva piaștri.

Cum s-ar putea vinde altfel atîția piepteni și atîtea caramele cîte se află pe nenumerabilele tarabe ale vînzătorilor ambulanzî ?“

În fine răsar și colportorii de ziare :

„La Cairo, o dată cu zorile, pe străzi se revarsă o lume zgomotoasă, iute și neastîmpărată ca argintul viu, care inaugurează fiecare zi nouă, țipînd în gura mare primele vești.

Sînt copiii mahalalelor.

Slabi, murdari, înfășurați în pinza largă și vîrgată a galabiilor, trădează de departe că abia au fost treziți din paturile lor calde — la ora celui mai dulce somn — și trimiși să deschidă ziuă de muncă a orașului o dată cu pescarii săraci ai Nilului“.

Percepția acestor imagini de viață nu-i nudă, impresiile nu se mențin niciodată la suprafață. Niciodată furat de peisaj (în ciuda unei atari aparențe create de lungimea unor descrieri), nici o clipă contemplativ, reporterul reacționează permanent, paginile reportajelor devenind după vorba lui Geo Bogza un „sensibil seismograf al vieții“. În această postură se dezvăluie o altă calitate a autorului reportajelor cuprinse în volumul „IMPRESII DE CĂLĂTOR“, și anume simțul valorilor de informație. Alegînd esențialul, el

cerne mereu faptele mergînd cu siguranță spre ceea ce-i caracteristic, statornic, rezistent în timp.

Considerînd realități cunoscute din noi puncte de vedere, așezînd în unghiuri noi de lumină o seamă de fapte și date știute, dezvăluind altele inedite, noi și noi realități din Irak, din Egipt și din Cuba ni se înfățișează convingător, sugestiv. Selecția faptelor, făcută cu multă sensibilitate pentru ceea ce-i nou, păstrează intens interesul lecturii, pe alocuri doar scăzut de comentarii cu lungimi excesive.

Combativ, fără stridențe, entuziasmat fără gesticulații și exclamații gratuite, exuberant cu discreție, Dumitru Popescu își definește limpede poziția militantă în fiecare atitudine, în fiecare reacție. Reportajele sale se înscriu astfel pe traiectoria luminoasă a scrierilor reportericești militante pentru idealurile înalte ale umanității și, prin aceasta, urmează cele mai bune și roditoare tradiții ale reportajului românesc.

În ciuda unei verbiozități care uneori înecă ideile, răpîndu-i cititorului posibilitatea de a reflecta el însuși pe marginea faptelor de viață relatate, reportajele lui Dumitru Popescu sînt scrise cu multă acuratețe iar pagini întregi, îndelungă vreme cred valabile, cu o remarcabilă eleganță.

Ferindu-ne să ajungem prea degrabă la concluzii definitive și definitive, putem afirma totuși, fără teamă de greșală, că jurnalistică lui Dumitru Popescu dovedește din plin prin reportajele remarcabile cuprinse în volumul „IMPRESII DE CĂLĂTOR“ certe calități.

BORIS BUZILĂ :

ÎN ÎNTÎMPINAREA SOARELUI

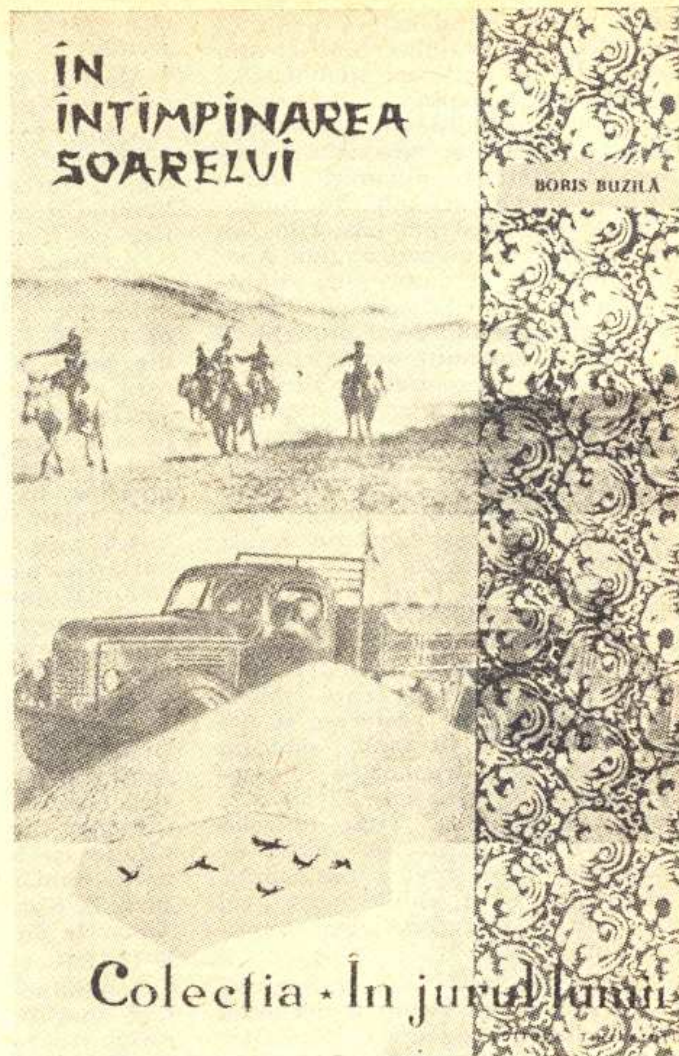
Dacă farmecul „Impresiilor de călător” ale lui Dumitru Popescu rezidă în fervoare, în tumult, în spontaneitatea cu care sînt comunicate impresiile, cartea lui Boris Buzilă „În întîmpinarea soarelui” impune prin calm și sobrietate, prin echilibru și distincție, trădînd o decantare lentă a impresiilor, o concentrare armonioasă de tonuri, o subordonare a lor ideilor ce devin axe ale reportajelor ce alcătuiesc cartea.

Prin referiri directe, Boris Buzilă pare a ezita să-și înscrie cartea în lanțul lucrărilor reportericești despre Mongolia. Prin reportajele sale, el circumscrie totuși o zonă de cer-

cetare nouă, de imediată actualitate; cercetarea atentă a fenomenelor economice și social-culturale dezvăluie realități încă puțin cunoscute la noi, iar afecțiunea sinceră pentru oamenii întilniți și pentru faptele lor aruncă o punte trainică pentru cunoașterea mai îndeaproape a unei țări prietene din marea familie frățească a lagărului socialist.

Reportajele cuprinse în cartea „În întîmpinarea soarelui” abordează o tematică esențială, în stare să oglindească concludent realitățile din R. P. Mongolă. Discernămintul autorului, remarcabil în ansamblul volumului, este evident și-n majo-

ritatea reportajelor, în măsura în care vrem să le considerăm, pe fiecare în parte, o scriere de sine stătătoare. De aici pagini dense, bogate în idei și observații pătrunzătoare, îndemnînd la reflectare. Reportajul intitulat „Bulgan-so-mon”, în care este înfățișată, în condițiile specifice R. P. Mongole, alcătuirea gospodăriilor colective și consecințele imense pe care socialismul le are asupra transformării arașilor este caracteristic pentru amintita consistență. La fel și reportajul „Lecție de zootehnie”, convingător și esențial pentru înțelegerea unui proces social-economic caracteristic R. P. Mongole, țară care veacuri de-a rîndul a fost so-



cotită darul cirezilor și-al turmelor. Ideea reportajului, bine aleasă, e servită de mijloace publicistice minuite cu îndeminare. Reportajul dezvăluie o condiție de viață, obiceiuri de acum și de demult, reușind să înfățișeze dinamic, într-o viziune amplă, schimbările fundamentale din existența păstorilor, în speță curmarea nomadismului. Apelel făcut aici la autoritatea științifică a profesorului sovietic Murzaev e binevenită; descrierile atente, pînă la amănunt, statisticele cuprinse în linii esențiale explică locul și însemnătatea dezvoltării creșterii animalelor în economia R. P. Mongole, dar mai ales consecințele acestei dezvoltări, în condițiile socialismului, asupra vieții oamenilor. În acest domeniu de activitate economică, cu implicații sociale hotărîtoare, Boris Buzilă dezvăluie noile realități plămădite de revoluție. Reportajul atinge, fără stridențe ascuțite, tonuri polemice la adresa celor care vedeau „în modul de trai păstoresc și nomad o realitate firească”; dialogul — în alte părți trenant — e înviorat, concis și esențial. Elementele noului se deslușesc firesc în relații și descrieri precise, „lecția de zootehnie” devenind pasionantă, convingătoare și caldă, poate cel mai bun și mai concludent reportaj din carte.

Sensibil la peisaj, ca o reminiscență sau ca un semn al dragostei pentru locurile de-acasă, Boris Buzilă descrie fără a fi sentimental cîmpurile nesfîrșite și miresmele tari ale ierburilor amintind Bărăganul; ceanul dintr-o iurtă îi amintește stînele din munții Sebeșului, iar poalele unei păduri de conifere „gura de rai” a Mioriței.

Descrierile sînt făcute cu discreție, în tonuri sobre, pline de eleganță. Iată un asfințit de soare în pustiu:

„...dintr-o dată, întreaga zare s'au însingerat. Părea că peste nori și peste tot asfințitul o mină invizibilă trăsese cu un penel cît orizontul o diră opacă de roșu-cardinal, o singură culoare, fără nuanțe, fără tonuri intermediare. Privești n-a ținut decît cîteva clipe. După o atît de neașteptată schimbare din roșu în stacojiu intens, peste prundișuri și peste arbuștii țepoși de saksaul, peste drumuri pierdute în cele patru zări și peste pîlcuri de cămile pribege a coborît o cortină de întuneric, brusc, ca într-o eclipsă, un întuneric care nu era umbra difuză a crepusculului,

ci noaptea, noaptea de păcură a deșertului”.

Alegînd din peisaj elementele cele mai sugestive, Boris Buzilă reușește, cu multă subtilitate, să le decupeze din cadru, pentru a le lua și cerceta îndeaproape, stabilindu-le toate valențele. Reproiectate pe vechea imagine, ele capătă o profunzime nebănuită și semnificații largi. Iată sensurile agoniei vulturilor: „Vulturii lacomi de stepă îți lasă o impresie de necurățenie, poate din pricina stîrvurilor cu care se hrănesc. Dar nu sînt deloc sperioși, iar atunci cînd nu-și filfîie penajul zdrențuit deasupra cîmpiei coboară îndrăzneț pînă în preajma trecătorilor. Ai zice, din felul familiar cum ciugulesc și se mișcă prin iarbă, că au ceva din purtările păsărilor de curte. De cele mai multe ori îi întilnești însă într-o poziție statuară pe stîlpii de telegraf sau pe semnele de distanță și atunci poți să le distingi privirea impertinentă și rea. De zeci de veacuri păsările de pradă ale stepei s-au deprins cu tainul lor consimțit, cu jertfele foamei, ale sleirii și molimelor; astăzi cînd turmele, hergheliile și cirezile de cămile își au asistența lor veterinară, numărul victimelor a scăzut pînă la o cantitate infimă, iar zburătoarele de pradă, sumbre și crîncene, par a-și trăi propria agonie”.

Subliniind paginile de descriere (am mai putea cita plastica prezentare a Pieții Suhe Bator și altele) nu trebuie să se creadă cumva că reportajul lui Boris Buzilă este predilect pitoresc. Descrierile constituie aproape totdeauna un cadru necesar în care se mișcă oamenii Mongoliei noi. De aici și valoarea portretelor; al tînarului secretar de partid Regzendroj din aimacul Arhangai, poet și activist în același timp, reprezentant al noii intelectualități mongole făurite de revoluție, ale lui Purevsuren, președintele, și Sambun, brigadierul din gospodăria fruntașă din Bulgan, al lui moș Tokol și al atîtor altor oameni căliți în lupta pentru promovarea noului și zdrobirea vechiului. Oamenii sînt înfățișați în acțiune; sînt ei și faptele lor, ei și sentimentele lor și gîndurile lor. Prezentînd întîlnirile sale cu acești oameni, înfățișînd nota specifică manifestărilor prilejuite de aceste întîlniri (chiar dacă uneori îmbracă forme insolite ca în cazul dăruirii calului de la somonul din Bulgan), Boris Buzilă reușește să

recepteze și să transmită cititorului căldura și profunzimea simțămîntelor prietenești născute în lumina conștiinței noi, socialiste, pe fundalul de aur al internaționalismului proletar. Reușește să comunice avîntul revoluționar care însuflețește munca de fiecare zi a poporului mongol pentru construirea socialismului.

Calitățile remarcate, care definesc un reporter capabil să aleagă lesne piatra dură, bună de construcție, de cea friabilă, un reporter care știe să-și dozeze exact mijloacele, să-și stăpînească cu maturitate efuziunile sentimentale, alegînd întotdeauna, ca punct de plecare, faptul de viață, nu scutesc cartea lui Boris Buzilă, în ansamblul ei, de unele scăderi. Ele apar cu flagranța care face mai adînci văile cînd sînt privite din înălțimi. Și înălțimi reportericești reale sînt — și destul de multe — în volumul „In întîmpinarea soarelui”. Scăderile se manifestă în special în reportajele în care faptele omenești și oamenii care le înfăptuiesc sînt o prezență vagă. Reportajele capătă atunci ton declarativ și se mistuie în generalități cu dificultate memorabile, vecine platitudinii (de pildă capitoul „Vești de la prieteni”). Se adaugă în subsidiar unele neglijențe supărătoare, carențe în demonstrații și exemplificări, care sărăcesc argumentarea lăsînd idei doar în stadiul enunțiativ. Boris Buzilă se referă, de pildă, la „inceputurile unui stil arhitectonic național” — dar nici nu-l descrie, nici nu-l definește; continuînd în același fel, la Palatul Pionierilor află că „specificul național este cu deosebire vizibil”, fără a ști pînă la urmă care-i sînt trăsăturile caracteristice. Acest exemplu, luat la întîmplare, subliniază necesitatea unei sporite exigențe față de cititorul de la noi care, în acest caz, familiarizat cu construcția urbană, cu noile linii arhitectonice, e dornic să știe cum se construiește și-n alte țări.

Analiza mai îndeaproape a scăderilor cărții, în comparație cu ceea ce ea cuprinde realmente izbutit ca reportaj, duce degrabă pe orice gazetar cititor al ei între altele la concluzia că esența reportajului este faptul de viață, iar munca reportericească, descoperirea și punerea în valoare a tuturor sensurilor sale posibile. E o muncă asemenea celei a șlefuitorului de diamante, care dă pietrei prețioase putința de-a scînteia prin mii de fete.

O rubrică bine folosită LA „SCÎNTEIA TINERETULUI”

Principalul în ziaristică nu este introducerea de noi rubrici, ci modul cum le folosești. Un exemplu grăitor în această privință ni-l dă „Scînteia tineretului” cu rubrica bine cunoscută cititorilor ei: **Să discutăm despre tinerețe, educație, răspunderi.**

Un redactor al ziarului, Eug. Florescu, a întâlnit în tramvai o mamă, Heraclea Gheorghiu, și pe fiul ei, Eugen, răsfățat cu diminutivul „Gino”. În tramvai, ziaristul a fost izbit de comportarea acestui tinăr: stătea cu coatele sprijinite de fereastră, cu picioarele crăcănate, citea o cărțuie soioasă, cu conținut dubios, și, din când în când, scuipa pe jos câte-un sîmbure de caisă. Lîngă el se afla o fată, o colegă. Cînd aceasta l-a întrebat dacă și-a luat cu el caietul de practică, Gino i-a răspuns: „Caiet, zici? Ie-te la ea! Da’ ce, eu arăt a om cu caiet?” E-adevărat, nu arăta.

Ziaristul nu știa că femeia în vîrstă, îmbrăcată într-o rochie galbenă, care se afla într-un colț al vagonului și-l învăluia cu o privire dragăstoasă pe „Gino”, era mama lui. Mai mult: chiar profesoara lui. Ziaristul a aflat aceasta mai tîrziu. Și a mai aflat multe altele. Că elevul Gino nu învăța cum trebuie. Pe cînd colegii lui urmăreau cu dragoste, cînd se aflau în practică la uzină, pe muncitori și mașinile lor, Gino se uita de sus la muncitori și la piesele pe care le mînuiau. Cînd elevul Gino trebuia să se apropie de muncitor, era grijuliu să nu se murdărească pe mîini. Acestea toate sub ochii protegători ai pedagogului: mama lui...

Cînd ceilalți elevi învățau, mama își scutea odorul de efortul învățaturii, îi dădea chiar bani ca să se ducă în timpul lecțiilor la ștrand... La insistențele ziaristului, care voia să cunoască cît mai bine „cazul”, mama-profesoară a izbucnit:

— Dar, în definitiv, nu înțeleg ce vă tot interesați atîta? Gino e

fiul meu, eu răspund de educația lui!

Aici e aici. Așa să fie oare? Numai ea răspunde? Oare nu interesează întregul colectiv modul cum răspunde ea de această educație? Aici a găsit ziaristul veriga principală. A prins-o și s-a ținut de ea cîteva săptămîni (discuția continuă). Profesoarei Heraclea Gheorghiu i-au răspuns mai mulți cititori de diferite vîrste și variate profesii. I-au răspuns părinți și copii, i-au răspuns colegi din învățămînt și colegi de vîrstă cu Gino al ei.

Mai întîi a luat cuvîntul însuși ziaristul, reprezentant al opiniei publice: „Da, într-adevăr, dînsa răspunde. Dar cum răspunde? Orice copil va fi mîine un membru al societății noastre, va sta alături de noi toți, va lucra în rînd cu noi. El a și ajuns deja la acea vîrstă cînd purtările lui nu mai pot fi socotite simple copilării, simple nai-vității. Să ne fie indiferent dacă lîngă noi trăiește un tinăr care se comportă civilizată, un tinăr cu dragoste de muncă, sau dacă lîngă noi stă un „Gino” indisciplinat, grosolan, și care disprețuiește munca? Apoi au luat cuvîntul și alții.

A luat cuvîntul tehnicianul Ion Dragomir. El a declarat cu emoție că are un copil pe care-l iubește atît de mult încît — scrie el tovarăsei Heraclea Gheorghiu — „nu vreau să ajungă ca fiul dumneavoastră”. În numele unui grup de studenți, viitori profesori, Gh. Ungureanu a scris ziarului că „i-a surprins comportarea mamei”; lăcătușul Apostu V. Neagu din Ploiești îi spune tovarăsei Heraclea că, de fapt, ea își nenorocește fiul, că nu are nici o grijă de viața lui.

„Un adevărat pedagog ar fi înțeles că acest elev evită în fond munca” — subliniază profesorii Octav Popescu, Ion Crăciun, Constantin Sentea de la școala medie din Buhuși. În numele întregului corp didactic al acestei școli, profesorii

mai sus citați declară că „profesoara Heraclea Gheorghiu trebuia să-și dea seamă că tocmai această apropiere de mediul fabricii, contactul nemijlocit cu muncitorii l-ar fi ajutat pe Gino să-și privească cu mai multă seriozitate propria lui activitate, propriul lui drum în viață”.

Ne impresionează intervenția bătrînului mecanic de locomotivă, Ștefan Lungu, Erou al Muncii Socialiste, care ne arată cum înțelege el ca un comunist să-și crească copiii. Este vorba, în primul rînd, de atitudinea lor față de muncă. De impregnarea în conștiința copilului tău a autodiscipliniei, a îndeplinirii conștiințioase a datoriei sale față de societate, fără a aștepta presiuni din afară. Fiul lui Ștefan Lungu, Dumitru, era fochist pe o locomotivă. Cînd tatăl și fiul se întâlneau într-o stație, la încrucișare de trenuri, bucuros era părintele că-și vedea fiul, că putea să schimbe o vorbă cu el. La un moment dat, însă, îi spunea:

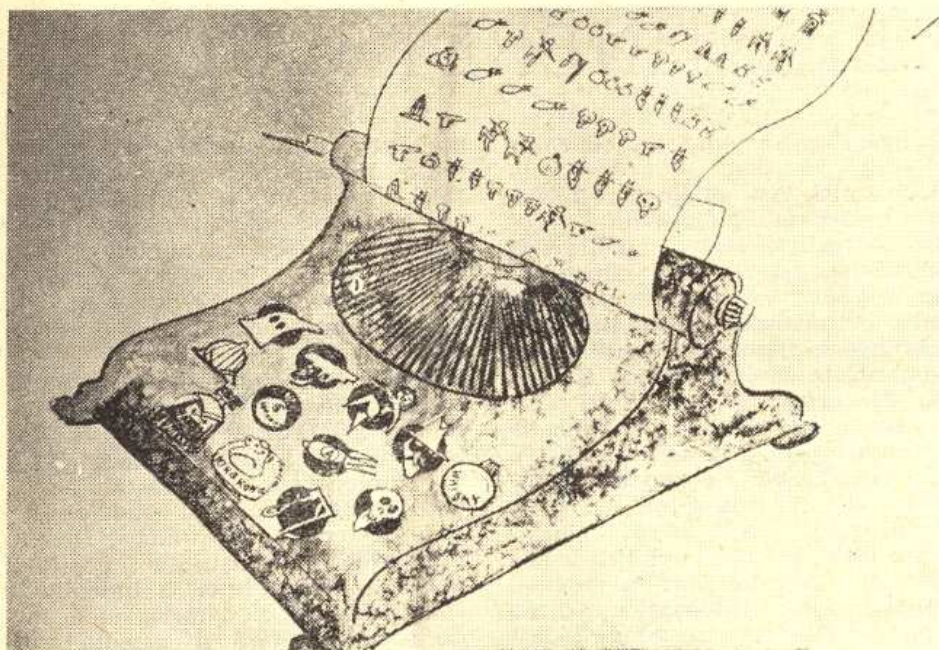
— Gata, băiete, vezi-ți de treabă, du-te la mașina ta, acolo... Se cam bosumfla băiatul. Dar îi trecea. Și învăța, astfel, ce înseamnă datoria față de societate.

În primul rînd să sădim în conștiința copiilor noștri o nouă atitudine față de muncă. Aceasta este părerea părinților, a grupului de profesori... a studenților, a colegilor lui Gino, a oamenilor muncii — a întregului colectiv, a poporului care-și construiește o viață nouă, socialistă.

Ceea ce ținem să subliniem în această notă este modul cum știe redacția „Scînteii tineretului” să folosească această rubrică, cum știe să adune în cadrul ei un activ larg de colaboratori pentru a contribui la elucidarea unor probleme legate de lupta între vechi și nou, de făurirea conștiinței noi, socialiste.

Expoziția lui Nell Cobar

văzută de : SAȘA GEORGESCU



Mașina de scris S. U. A....

... pentru uzul autorilor de literatură senzațională occidentală

Printr-o pură întâmplare, sediul Uniunii Artiștilor Plastici se află la o aruncătură de băț de sediul Uniunii Ziariștilor.

Într-o situație asemănătoare, dar în care întâmplarea nu mai are nici un amestec, artistul plastic Nell Cobar își are cea mai mare parte din sfera activității sale, nu la o aruncătură de băț de presă, ci chiar în cadrul ei.

Veșnic prezent în actualitate, caricaturistul fără carnet de ziarist

este tot atât de gazetar ca și mulți dintre confrății săi. O simplă vizită prin expoziția sa deschisă la 13 august în București permite o recapitulare a tuturor problemelor majore interne și externe ce și-au cerut oglindire în presă. Deci din capul locului o notă bună pentru Cobar.

Prima literă din alfabetul gazetăriei, dacă un asemenea alfabet ar exista, ar trebui să fie, prin derogare de la alfabetul curent,

litera O. Pentru că litera O începe cuvântul operativitate. Și din acest punct de vedere, ca să folosim limbajul crainicilor concursurilor radiofonice, îi acordăm 25 de puncte lui Cobar. La ora 18, în ziua de 13 august avea loc vernisajul expoziției. La loc de cinste se afla un desen care comenta cu vervă zborul celor doi gemeni cosmici Nikolaev și Popovici. Evenimentul de rezonanță istorică se petrecea în același timp.

Un răutăcios a dat cindva o definiție năstrușnică satirei și umorului. El spunea: „Ce e umorul știe oricine, așa că nu-l mai definesc. Iar atunci când un creator de umor nu izbutește să ne smulgă nici măcar un zîmbet, atunci se scuză spunând că a făcut satiră“.

Nu intenționez să analizez expoziția cu optică de specialist. În primul rînd pentru că nu sînt și în al doilea rînd pentru că Gheorghe Chiriac este în temă și... în pagină cu considerațiile sale.

Totuși mi s-ar părea nedelicat să închei aceste note sumare despre expoziția lui Nell Cobar fără să-l critic puțin. Doar el face acest lucru de o viață întreagă, în caricaturile sale.

Îi voi reproșa deci că l-a lăsat pe Mitică fără familie. Adică nu s-a silit să creeze noi eroi cu personalitate satirică, apți să comenteze actualitatea. Îi voi imputa de asemenea expedierea prea rapidă a unora din textele explicative ale caricaturilor. Și, în sfîrșit, critica principală: ne oferă prea rar bucuria expozițiilor sale. Deci îi urăm să-l vedem mai des în coloanele ziarelor, dar și în ramele sălilor cu exponate.

... și de: **GH. CHIRIAC**

Deseori în redacții auzi această reflecție: o caricatură bună poate înlocui cu succes un articol cu aceeași temă. Și, într-adevăr, așa este. Dar câtă strădanie, câte științe ale imaginației nu s-au aprins și s-au stins în timpul elaborării unui desen făcut la zi care să îndeplinească atributul de mai sus! Această muncă de ziarist-caricaturist o face Nell Cobar de 18 ani, adică de la eliberarea patriei noastre de sub jugul fascist. Zi de zi, desenele sale apărute în presă au înfierat și au pus la stîlpul infamiei pe dușmanii vieții noi din țară și de peste hotare.

Inepuizabil, mereu în primele rînduri, cu arma bine ascuțită a penelului, inspirîndu-se din torentul vieții cotidiene, Nell Cobar — reporterul — își scrie „articolele“ cu literele alfabetului plastic în ziare, reviste și la televiziune.

În sala de expoziții a Fondului Plastic din str. Kirov, sub egida Uniunii Artiștilor Plastici și a Fondului Plastic din R.P.R., Nell Cobar a expus peste o sută de caricaturi. E vorba doar de un mănunchi, o mică parte din nenumăratele caricaturi publicate de Nell Cobar în presă.

În munca unui caricaturist militant, al cărui cîmp de luptă îl constituie în principal colțanele ziarelor, este binevenită o expoziție personală. Aici artistul îndrăgostit de munca sa face o încercare de sinteză a activității sale. Este un stimulent pentru ridicarea măiestriei



— A luat foc undeva?
— Nu! Șeful a cerut un pahar cu apă

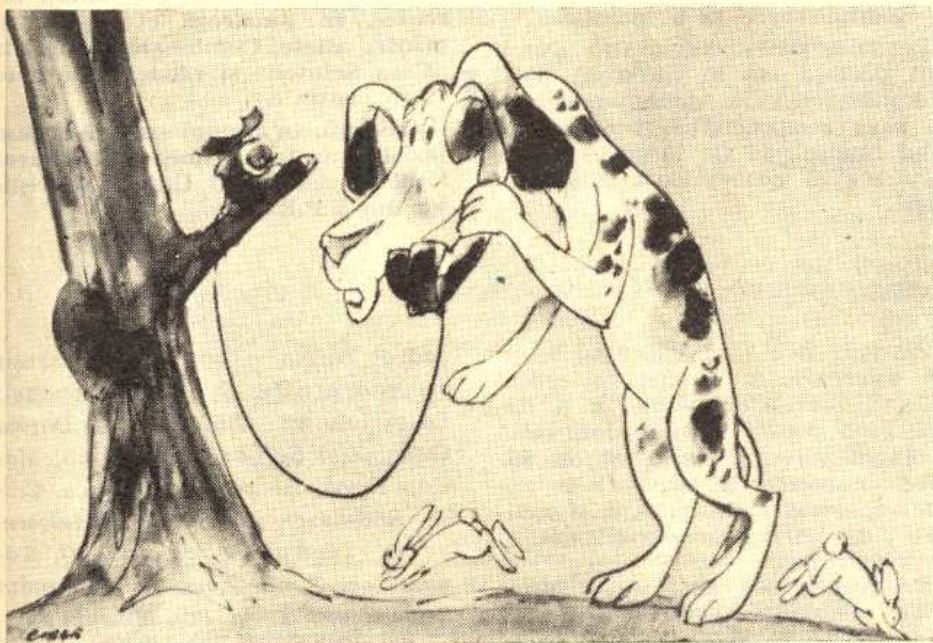
artistice. Lucrul acesta se vede cu prisosință în expoziția lui Cobar. Arta lui a crescut și s-a maturizat. Cele 106 desene expuse exprimă în majoritatea lor idei remarcabile prezentate într-o formă grafică de înaltă ținută artistică. Arta lui Cobar este combativă. Țintește cu precizie în chipul hîd al urzitorilor de noi războaie, al celor ce vor să reînvie fascismul, al colonialiștilor, al modului de viață capitalist. El nu trece indiferent nici pe lângă raclele moștenite de la putreda orînduire burgheză. Lovește în aceste buruieni care ar vrea să în-

tîrzie dezvoltarea noului. Le dorește smulse pentru totdeauna.

Cu dragoste și gingășie, artistul subliniază realizările oamenilor muncii din patria noastră și calitățile morale ale omului nou.

Nell Cobar, mereu în miezul actualității, reporterul cu antene receptive la tot ce e nou, comentează plastic și cu umor, de pe pozițiile înaintate ale artistului cetățean.

Reușita expoziției lui Nell Cobar o consider ca un succes al caricaturii românești în general.



Operativitate...

— Șefule, pe teren e o situație neprevăzută: Sînt doi iepuri! După care dispuneți să alerg?

ÎNTÎLNIRE CU MEMBRII DELEGAȚIEI PARLAMENTARE BELGIENE

La Casa Ziariștilor a avut loc o întâlnire între delegația de senatori și deputați, membri ai grupului parlamentar belgiano-romin cu redactori ai ziarelor și publicațiilor din Capitală.

Răspunzând întrebărilor puse în legătură cu vizita în țara noastră, senatorul Edmond Machtens, președintele grupului parlamentar belgiano-romin, conducătorul delegației, a declarat printre altele:

Am fost într-adevăr impresionați de ceea ce am văzut. Pentru a înțelege eforturile făcute de țara dv., pentru a ne da seama de gradul de progres realizat, noi am pornit, în părerea pe care ne-am format-o, de la ceea ce a fost înainte de război și cum a ajuns România la situația de astăzi. Noi am înțeles că a trebuit curaj enorm, entuziasm și încredere în propriul dv. destin pentru a obține succesele la care ați ajuns. Membrii care compun delegația belgiană, ori care ar fi apartenența lor politică — căci trebuie să știți că delegația noastră reprezintă toate formele gândirii politice din Belgia — la înapoierea în țară vor vorbi cu plăcere despre ceea ce au văzut aici. Aceasta, în cinstea și onoarea acelor care au

participat în mod colectiv pentru a duce poporul român la redresarea economică, socială și culturală, într-un climat de pace și respect reciproc.

În cadrul întâlnirii a luat de asemenea cuvântul dl. Maurice Destenay, vicepreședinte al Camerei deputaților din Belgia, președintele grupului belgian al Uniunii interparlamentare, care a spus printre altele:

Am avut cinstea să particip la numeroase reuniuni în Europa, America și Africa. De aceea, vizita pe care am făcut-o în România este pentru mine ca un cîntar. Țin să spun prietenilor romîni că am fost mirat și în mod fericit am apreciat ceea ce am văzut. Noi avem impresia că în România, mai mult decît în alte părți, populația participă cu însuflețire la viața de zi cu zi: trotuarele gem de lume; magazinele sînt pline de oameni; este o viață în România care ne-a încîntat.

Parlamentarii belgieni au exprimat dorința ca, în interesul păcii și bunăstării celor două popoare și pe baza reciprocității și a respectului mutual, să fie lărgite relațiile culturale și economice romîno-belgiene.

Ziariștii din Capitală s-au întîlnit miercuri 15 august la sediul Uniunii Ziariștilor pentru a sărbători Ziua presei romîne. Împreună cu lucrătorii din presă au fost invitați numeroși corespondenți voluntari, oameni de cultură și activiști de partid, corespondenți ai presei străine.

Reuniunea s-a desfășurat într-o caldă ambianță tovarășească, în

OASPEȚI DE PESTE HOTARE

După terminarea celui de al V-lea Congres al O.I.Z., la invitația Uniunii Ziariștilor din R.P.R., ne-au vizitat țara o serie de delegați la Congres.

Am avut oaspeți pe Osvaldo Bayer, redactor la ziarul „Clarín”, secretar al sindicatului ziariștilor din Argentina, Benedicto Amorim Parga, redactor-șef la „Ultima Hora”, director administrativ al A.B.I. din Brazilia (Asociația profesională a ziariștilor), J. P. Chaturvedi, ziarist din India, Carlos Borche, președintele Asociației de Presă din Uruguay, Hugo Rodriguez Vera, reporter al ziarului „El Debate”, secretar general al Asociației de presă din Uruguay.

Oaspeții au făcut o călătorie prin țară, oprindu-se în mai multe centre unde au vizitat întreprinderi industriale, șantiere de construcții, noi cartiere de locuințe, instituții de artă și cultură. În continuarea călătoriei, ziariștii străini s-au oprit pe litoral și în câteva localități turistice. În București ei au vizitat, printre altele, Combinatul poligrafic „Casa Scintei” și redacții ale unor ziare centrale.

Oaspeții, în timpul șederii în țara noastră, au fost primiți de reprezentanți ai conducerii Uniunii Ziariștilor din R.P.R.

REUNIUNEA TOVĂRĂȘEASCĂ DE LA UNIUNEA ZIARIȘTILOR DIN R. P. R.

cadrul căreia a avut loc un reușit program artistic. Și-au dat concursul: Luigi Ionescu, Gilda Boeriu, Dorina Goga, Zizi Șerban, trio Cașan, Marian Iorga, Alexandra Popescu, Ciupi Rădulescu și Horia Căciulescu, de la Teatrul de estradă „C. Tănase”, și Sonia Cruceru, Ruxandra Ștefănescu, de la Radioteleviziune.

НАША ПЕЧАТЬ

Журнал Союза журналистов РНР
Год издания VII, № 8 (76) Август 1962 г.

СОДЕРЖАНИЕ

ДЕНЬ РУМЫНСКОЙ ПЕЧАТИ

— В первых рядах борьба за дело социализма и мира

Нестор Аурелиан : V Конгресс МОЖ

НЕСКОЛЬКО ИЗ ВЕЛИКОЙ АРМИИ

Г. Нягу — Хроникеры рабочего места; **А. Маршою** — Остановка в Деве; **Грациелла Вынту** — Рукописи для истории. **Габриела Букур** — Орденоносец; **Дину Лăзăреску** — Шестеро из друзей нашей редакции; **Бела Барабаш** — Справочник рабочего; **Н. Дăскăлеску** — „Шантиерул рошу“ („Красная стройка“); **Михай Капрă** — Передовики труда и активные работники; **Д. Злăтару** — Корреспондент из Николины

Г. КонстантINESКУ генеральный секретарь редакции газеты „Роминия либерă“ („Свободная Румыния“) — Обычный номер журнала.

Н. Копою и И. Феля — Труды В. И. Ленина, впервые опубликованные на страницах рабочих газет Румынии

Гаврил Хоржа — Несколько нелегальных патристических газет, выходивших под руководством КНР в Банате в 1941—1944 г.г.

25-ЛЕТИЕ СО ДНЯ СМЕРТИ АЛЕКСАНДРУ САХИЯ

Г. Дину — Живое пламя! **Мария Арсене** — Редактор

НАША АНКЕТА: БОРЬБА МЕЖДУ НОВЫМ И СТАРЫМ

Отвечают: проф. **Марсел Брязу**; председатель Бухарестского Городского совета Союза физкультуры и спорта **Петре Капрă**

ДИСКУССИИ

Георге Рошу; главный редактор газеты „Стягул Рошу“ г. Бакăу — Наше мнение. **П. Дрăгуля** зам. главного редактора газеты „Друм ноу“ г. Брашов — С учетом желаний и требований газеты

Вирджил Дăнцилеску; **Думитру Попеску** „Путевые заметки“ **Борис Бузилă** „Навстречу Солнцу“

Выставка **Нелль Кобара** глазами **Саша Джорджееску** и **Г. Кириака**

— О работе Союза журналистов РНР
На четвертой странице обложки: Рисунок **Н. Клауду**

OUR PRESS

Review of the RPR Union of Journalists
Year VII Nos 8 (76) August 1962

CONTENTS

RUMANIAN PRESS DAY

In the First Ranks of the Battle for Socialism and Peace

Nestor Aurelian: The Vth Congress of the International Organisation of Journalists

THEY BELONG TO A GREAT ARMY

G. Neagu: Chroniclers of the Workplace
Gabrie'a Bucur: He was awarded The Order Of Labour

Dinu Lăzărescu: Six of the Friends of Our Editorial Offices

Bela Barabás: The Voluntary Correspondent's Guide

N. Dăscălescu: „Santierul roșu“ (The Red Building Site)

Mihai Capră: Front-ranking Workers and Active Voluntary Correspondents

D. Zlătaru: The Correspondent from Nicolina
G. Constantinescu, Chief Sub-Editor of the Daily „România liberă“: An Ordinary Issue

N. Copoiu and I. Felea: Works by V. I. Lenin Published for the First Time in the Working Class Press of Rumania

Gavril Horja: Some of the Underground Patriotic Papers Published Under the Guidance of the Communist Party of Rumania in the Banat between 1941 and 1944

25 YEARS SINCE THE DEATH OF ALEXANDRU SAHIA

Gheorghe Dinu: A Living Torch!

Maria Arsene: The Editor

OUR INQUIRY: THE STRUGGLE BETWEEN THE NEW AND THE OLD

Replies by Professor **Marcel Breazu** and **Fetre Capră**, Chairman of the Bucharest City Council of the Physical Culture and Sports Union

DISCUSSIONS

Gheorghe Roșu, Editor in Chief of the Paper „Steagul Roșu“, Bacău; **P. Drăgulea**, Assistant Editor in Chief of the paper „Drum nou“, Brașov

Virgil Dănculescu: „A Traveller's Impressions“ by **Dumitru Popescu**; „Meeting the Sun“ by **Boris Buzilă**

From the Activity of the RPR Union of Journalists

COLEGIUL DE REDACȚIE: **Const. Antip** (redactor șef), **Antal Albert**, **C. N. Constantiniu**, **Ion Felea**, **Nestor Ignat**, **Vasile Iosipescu**, **Nicolae Moraru**, **Octavian Paler**, **Alexandru Popescu**, **Ilie Rădulescu**, **Al. N. Trestieni**

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: București, Calea Victoriei, 163, Telefon: 15.21.02

Abonamentele se primesc de către difuzorii de presă din întreprinderi, instituții și de la sate, factorii poștali și oficiile poștale. Revista se găsește de vânzare la chioșcurile difuzării presei

Tiparul executat sub com. nr. 3744 în Intreprinderea Poligrafică nr. 2, București, str. Brezoianu nr. 23—25



1931-1962



ZIUA PRESEI ROMÎNE

P. 543 B. C. U.

Nr. 9 - 1962

PRESA NOASTRA



REVISTA UNIUNII ZIARISTILOR DIN R.P.R.

CUPRINS :

La masa rotundă

PROBLEMELE ȘTIINȚEI ȘI TEHNICII ÎN PRESĂ

Cuvîntul tovarășilor : Sergiu Fărcășan, acad. prof.
Eugen Bădărău, prof. univ. dr. Călin Popovici,
conf. univ. ing. Gh. Rulea, ing. Const. Oproiu,
Liviu Macoveanu, Mircea Filip, L. Nițescu, Iosif
Sava, Dan Lăzărescu, Adrian Costa, Radu Nor.

ANCHETA NOASTRĂ : LUPTA DINTRE NOU ȘI VECHI

De vorbă cu Scarlat Callimachi, directorul Muzeu-
lui romîno-rus (Radu Rupea); cu ing. Dumitru
Lazăr, directorul uzinei „Timpuri noi”
(Dinu Lăzărescu).

Discuții

Vasile Grădinaru : Pentru o specializare multi-
laterală

Probleme de secretariat

Virgil Petrescu : Aspectul grafic al unor ziare
locale

Ion Coțoi : Valorificarea scrisorilor la ziarul „Cri-
șana”—Oradea.

Schimb de experiență

Maria Costache : Problemele planului de stat în
coloanele ziarului

Presa și creația artistică

Gabriela Bucur : De vorbă cu Niki Atanasiu, artist
emerit.

Pe teren

H. Zalis : Din activitatea ziarelor „Drum Nou” și
„Flacăra Sibiului”

I. Felea : Ziaristul Zaharia Stancu la 60 de ani.

Cărți scrise de ziarști

Eugen Luca : „Cine intră în muzeu?” (Ion Mihăi-
leanu)

Boris Buzilă : „Căminul cultural în miezul proble-
melor” (M. Radian)

Z. Florea : „Inamicii publici” (Patrick Kessel)

Scrisoarea unui corespondent voluntar (S. Eliade)

T. Marian : O valoroasă inițiativă a ziarului
„Muncitorul miner”

Rezoluțiile votate la Congresul O.I.Z.

Adunarea consacrată Zilei solidarității internațio-
nale a ziaristilor.

Din activitatea Uniunii Ziaristilor din R.P.R.

PROBLEMELE ȘTIINȚEI ȘI TEHNICII ÎN PRESĂ

În epoca navelor cosmice și a energiei termonucleare, a ciberneticii și televiziunii, interesul maselor pentru problemele dezvoltării științelor este în continuă creștere. Oamenii muncii sînt dornici să cunoască tot ceea ce este nou în cele mai diverse domenii ale cercetării științifice. sînt dornici să cunoască noutățile în domeniul profesiunilor lor, sînt dornici să cunoască aportul savanților și cercetătorilor din țara noastră la dezlegarea tainelor științelor. Oamenii muncii caută în presă un ajutor eficient în activitatea lor productivă astfel ca cele mai noi cuceriri tehnice să îi sprijine direct în lupta pentru o necontenită ridicare a calificării lor profesionale.

Ținînd seamă de aceste considerente, ziarele și revistele noastre au acordat atenție problemelor științifice, reflectînd interesul maselor pentru informația științifică, publicînd diverse materiale cu privire la vasta activitate de educație științifică pe care o desfășoară statul nostru.

În dorința de a çontura cîteva dintre problemele pe care le pun în prezent materialele de popularizare a științei ce apar în ziarele și revistele noastre, redacția revistei „Presa noastră“ a organizat o „masă rotundă“.

Cu acest prilej oameni de știință de diferite specialități, ingineri, tehnicieni, publiciști, redactori ai rubricilor științifice ale ziarelor și revistelor bucureștene, au făcut un schimb de experiență cu privire la modul în care publicațiile noastre reflectă problemele științifice, au făcut numeroase propuneri pentru îmbunătățirea activității de popularizare a științei în rîndurile maselor largi ale cititorilor.

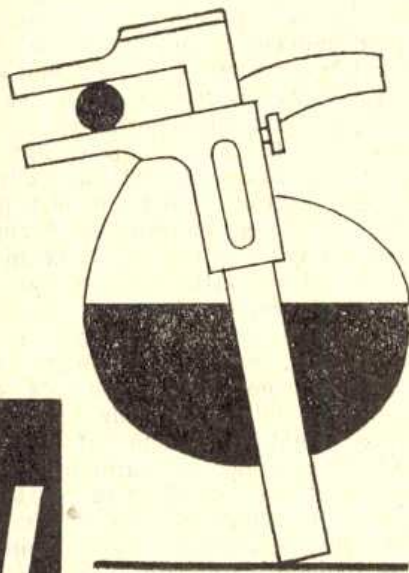
Cuvîntul tov. Sergiu Fărcășan

lismului și comunismului pun în fața noastră problema de a forma o întregă generație tehnică. Pînă și în domeniul excesiv de gingașe, cum ar fi inima omului, aparatul capătă o însemnătate tot mai mare, chirurgii putînd azi să pătrundă în inimă sau să suplinească rinichii numai cu ajutorul unor aparate de înaltă tehnicitate. Și atunci, cînd ne uităm în jur, vedem că puține sînt domeniile în care ne putem dispensa de tehnică și de știință, inclusiv de mașini, care încep azi să asalteze și domeniile rezervate muncii intelectuale. Sarcina de a forma un întreg tineret care să fie familiarizat cu știința e deci o sarcină capitală.

Imediat se ivește însă întrebarea: oare pot ziarele înlocui instrucțiunea pe care o fac miile de pagini ale manualelor de știință și tehnică? Firește că nu. Și atunci, ce fel de educație științifică este aceasta, ce fel de popularizare, dacă ea nu va atinge mai niciodată nivelul de cunoștințe al unui specialist?

Ziarul trebuie, înainte de toate, să deschidă pofta. Cine vrea să învețe un

procedeu științific și să nu fie superficial trebuie să consulte neapărat manualele de specialitate, pe specialiști. Ziarul însă e cel care deschide pofta. Aceasta însă e numai o sarcină elementară, de început. Voi pomeni imediat și sarcini mai importante. Aceasta e, ca să zic așa, numai ușa. Dar oricît de bine ar fi mobilat muzeul, condiția elementară pentru ca el să fie vizitat este ușa: să se poată intra pe ușa. Într-un studiu scris așa îi lăsat poate chestiunea stilului la urmă, după epuizarea problemelor de conținut, dar fiindcă ne aflăm la o discuție — și pentru că alți participanți, specialiști, vor stăruii desigur asupra problemelor tematice — vreau să subliniez în mod special o condiție elementară. Pentru a putea fi parcurs de mulți cititori, articolul de popularizare a științei trebuie să fie scris omenește. Există uneori între oamenii de știință — și nu atît între marii oameni de știință, între fruntași, cît între cîteva cadre mai tinere, mai medii, acelea care manifestă un zel de începători — există, spunem, obiceiul de a traduce în jargon științific toate problemele,



Vorbind despre popularizarea științei în presă, u-nora li se pare că e vorba de o sarcină de strictă specialitate, ceva de „magazin“, ce merge într-un supliment sau într-o rubrică anumită a ziarului, adresîndu-se unui anumit gen de cititori, mai specializați. Nimic mai greșit. Cerințele socia-

chiar și acelea care pot fi exprimate simplu, într-un limbaj pe înțelesul tuturor.

Un specialist de acest tip se va jena de obicei să scrie că „se toarnă apoi câteva picături de apă pe deasupra”. El se va strădui să exprime această idee cam așa :

„Utilizarea în aceste condițiuni a unor lichide — în practică e utilizată cel mai adesea, în cantități determinate, extrem de mici, apa curățată de impurități — se dovedește o metodă de înaltă eficacitate. Astfel, absorbirea apei cu o pipetă și depunerea asupra stratului superior a unei cantități de 0,01 ml, adică a circa două-trei picături la o pipetă de mici dimensiuni stas 1984738, care să umidifice stratul superior, este folosită în toate cazurile, cu un indice foarte înalt de utilizare și eficiență”.

...O exprimare mai simplă i s-ar părea o crimă față de știință și de seriozitatea ei. Imi amintesc că, având niște dureri la șira spinării, un prieten a consultat câțiva medici. Ei i-au explicat, destul de savant, că și reducerea greutateii corporale ar putea contribui la atenuarea durerii, coloana având astfel de suportat o sarcină mai mică. Inșă atunci când a fost la un profesor universitar, un specialist renumit în acest domeniu, acesta nu s-a jenat să spună, mult mai simplu și mai sugestiv :

„Când scîrție osia, trebuie să ușurezi căruța”.

Unii socotesc că, așa cum arta publicistică trebuie să prezinte lucrurile în mod interesant, la fel știința ar fi legată de ariditate. Socotesc această părere jignitoare pentru știință. E adevărat însă că există o oarecare greutate obiectivă în unele domenii și anume :

Interesant pentru cititor e ceea ce se leagă, într-un fel sau altul, de proporțiile umane, de sensibilitatea omului. Un peisaj fără oameni e interesant, dacă e frumos pictat, prin faptul că arată cam așa cum l-ar vedea ochiul omului ; pe cînd de pildă particulele atomului nu sînt legate nemijlocit de experiența concret-senzorială a omului, sînt mijlocite pe de o parte de aparatajul de investigație, pe de altă parte de abstracțiile și calculele omenești, chiar de fantezia omenească, căci savanții caută să construiască în mintea lor „modele” concrete ale fenomenelor care nu sînt observabile direct prin simțuri. (Desigur, chestiunea e mai complicată decît o redau aici). Chiar și în producție observăm o oarecare separare de calitățile umane. În ce sens ? Pe vremuri, în producție predomină principiul subiectiv de organizare ; adică, să zicem în condițiile sclavagismului,

omul, mușchii, brațele sale erau veriga materială, unealta principală ; mașinismul burghez a adus o producție organizată tot pe baza principiului subiectiv : chiar atunci cînd manufactura era înlocuită de mașini, aceste mașini erau la început o imitație a omului, aveau brațe cu du-te-vino, pîrghii care imitau și înlocuiau ceea ce făcuse brațul omului. Acum însă, pe măsură ce se dezvoltă mecanizarea și automatizarea, predomină ceea ce Marx numea principiul organizării obiective, mașinile au o structură și o „logică” a lor, care nu mai seamănă cu omul.

Sînt numai două exemple în legătură cu motivele care pot face articolul științific să apară uneori arid, tehnicist. În schimb, sînt mult mai numeroase și bine cunoscute cauzele care fac materialul științific extrem de interesant. Amintesc, nu în ordinea importanței, eforturile oamenilor de știință — uneori cazuri de eroism, alteori efortul, lipsit de riscuri, al gîndirii, efortul mental, dezvoltarea felului în care a judecat omul de știință pentru a ajunge la descoperirea sa ; apoi foloasele pe care le aduce în viața omului lucrul pe care îl popularizăm : istoricul cunoștințelor omenești în domeniul respectiv și perspectivele de viitor ale obiectului analizat ; reprezentările plastice, în imagini, ale diferitelor fenomene pe care le studiază știința și pe care publicistica le poate reda într-un mod mai puțin abstract, menit să ofere imaginației omenești puncte de sprijin ; originalitatea și varietatea unor fenomene ale naturii și unor posibilități ale științei și tehnicii, pitorescul lor, menit, între altele, să dea hrană înfinitei curiozități omenești.

Am ajuns, pe nesimțite, la alt rol, mai esențial, al articolelor de popularizare a științei. Ele, e adevărat, nu pot înlocui instructajul tehnic sau științific propriu-zis. Dar ele — și asta e extrem de important — pot stimula modul științific de a gîndi. Ce înțeleg, în cazul de față, prin modul științific de a gîndi ?

Pe scurt, materialismul și inteligența. Excluderea cauzelor supranaturale, mistice, a iraționalismului, încrederea adîncă în posibilitățile omului, ale științei sale, ale societății umane organizate în mod rațional, comunist — iată, sumar, modul materialist de a judeca pe care îl stimulează un bun articol de popularizare a științei. În loc de inteligență, aș fi putut spune dialectică, dar am vrut să subliniez că e vorba nu numai de expunerea, într-un fel sau altul, a principiilor dialecticii, de referirea

la ele, ci și — mai ales — de exercitarea facultăților creierului, de „punerea gîndirii în mișcare”. Firește, e util un articol de popularizare a științei care se mărginește să mă informeze într-un mod ordonat despre o problemă sau alta, dar mi se pare și mai util, mai captivant, un articol care mă face să gîndesc. Dacă aflu concluziile la care a ajuns un savant, lucrul poate fi interesant, dar dacă gîndirea mea e obligată să urmărească drumul pe care l-a parcurs gîndirea savantului, cum a căutat, cum a judecat, cum a demonstrat, dacă materia mea cerebrală e obligată, pentru a înțelege problema, să imite „mișcările” pe care le-a făcut materia lui cerebrală, etapele principale ale drumului străbătut — atunci articolul poate fi încă și mai interesant, și mai instructiv. O comparație, poate simplistă, dar care ar putea concretiza ce vreau să spun :

Inchipuți-vă că aveți în față un atlet care execută figuri de gimnastică. Dacă veți imita mai multă vreme aceste figuri, mușchii și abilitatea dumneavoastră athletică vor începe să crească — în măsura, de sigur, în care vîrsta, organismul etc. n-au nimic contra. La fel și creierul se poate întări în anumite condiții. După ce ne-am deprins bine cu repertoriul de figuri gimnastice ale atletului nostru, vom vedea că putem inventa și alte figuri, sau cel puțin că și în alte situații din viață — să zicem cînd muncim, cînd urcăm pe munte, cînd umblăm etc. — organismul nostru va profita de posibilitățile pe care i le-a dezvoltat repertoriul gimnastic pomenit. Tot astfel, un strungar care lucrează în producție și care citește în mod curent articole bune de popularizare a științei va observa că după un timp îi vin mai multe idei de inovații, chiar dacă articolele pe care le-a citit n-aveau o legătură directă cu strungăria. Cele ce spun pot părea exagerate, dar un strungar de la „Timpuri noi” mi-a spus că citește cu mare interes articole tehnice care n-au legătură directă cu metalurgia — articole despre agronomie, ceramică etc. — că îi plac foarte mult și că îl stimulează, desigur împreună cu cele de specialitate, în munca lui de inovator. Mai cunosc și alte exemple asemănătoare.

Apoi, să nu uităm, creierul omeneșc este un mecanism extrem de complicat, are nevoie de unele asociații și recreeri. În ce sens ? Am văzut de mult un film sovietic despre un inventator care, în preajma războiului, se străduia săptămîni la rînd, fără succes, să rezolve o problemă tehnică de care depindea crearea unei mitraliere de un tip nou.

„Nu te mai zbuciuma, îi spune un prieten, să mergem la circ“. Urmărind jongleriile unui clown, inventatorul nostru obsedat descoperă subit, printr-o asociație de idei, soluția. În „Povestea unei arme cumplite“, după care a fost turnat filmul, descoperirea se făcea, dacă nu mă înșeală memoria, într-o plimbare pe străzi, urmărind un camion care trecea peste pod.

Așadar, o sursă de frumusețe a articolelor de popularizare stă și în dinamismul gândirii, demonstrației, în jocul analizei și sintezei, deducției și inducției. Din păcate, unii înțeleg prin accesibilitate servirea simplificată a unor concluzii gata „digerate“, podoaba față de gândire, ca față de ceva rușinos, care trebuie să se petreacă numai în intimitate. Simplificarea e necesară, dar la amănunte, la limbaj, la enumerări, la găsirea unor comparații și metafore sugestive.

Ne-am întors la stil. Specialistul științific poate spune că expresivitatea e treaba publicistului, nu a lui; unor specialiști îi se pare că un articol simplu — în sensul de accesibil, tradus într-un limbaj plastic, sugestiv și pentru nespecialiști — li se pare că un asemenea articol va însemna neapărat o vulgarizare degradantă, un fel de „ieftinire“, de abdicare de la finuta științifică. Trebuie însă să ținem

seama că, atîta vreme cît articolul de popularizare apare în ziar, specialistul nu e singurul stăpîn al articolului: cînd noi, ziarisții, ne facem o operație, stăpîn este chirurgul, ne dăm pe mîinile lui, legile redactării nu mai sînt valabile pe masa de operație. Cînd același chirurg pune însă un articol pe masa redacției, intervin alte legi, cele ale publicisticii.

La cele de mai sus, mă grăbesc să aduc un amendament. Nu trebuie să înțelegem că, de îndată ce articolul unui chirurg ajunge pe masa noastră, putem să-l operăm cum vrem, să-i aplicăm șablon rețetele noastre „publicistice“. Nici el nu ne operează chiar cum vrea: el știe anatomie, dar știe în același timp că, în cadrul trăsăturilor generale ale anatomiei umane, organismele oamenilor se deosebesc unul de altul și la fel leziunile respective: el nu ne despică orbește, ci studiază cu grijă particularitățile organismului operat. Cel puțin același respect trebuie să-l vădăm noi față de legile științei pe care o popularizăm și față de personalitatea autorului; ca și chirurgul, redactorul priceput nu urmărește lichidarea omului, ci, dimpotrivă, vrea să-l facă mai zdravăn.

Cît despre posibilitățile sociale, aplicabilitatea etc. diferitelor descoperiri și fenomene științifice de care ne ocupăm, aici sarcinile noastre sînt destul de evidente. Nu strică, din cînd în cînd, ca articolele de popularizare să nu se oprească la un simplu expozeu asupra problemei, ci să aibă un caracter militant, mobilizator pentru nou, indicînd diferite măsuri practice care ar mai trebui luate. Populariza-

rea realizărilor obținute de oamenii noștri de știință într-un domeniu sau altul poate fi, adesea, mai concretă, mai frecvent scoasă din domeniul frazelor generale. Ordonarea ideilor este uneori în astfel de articole prea stereotipă: cîteva considerente generale, apoi descrierea cam excesiv de tehnică a problemei „în sine“, apoi aplicațiile ei în lume și la noi. Nu există vreo poruncă a divinității pentru ca această ordine să fie invariabilă, după cum nu stă scris nicăieri că narațiunea trebuie evitată, că în loc de a spune: „într-o zi, un tînăr, observînd că i-a căzut un măr în cap“, trebuie să spunem neapărat impersonal: „căderea obiectelor, adică atracția gravitațională exercitată asupra lor de masa etc. etc.“.

Între articolele pe care mie, personal, îmi place cel mai mult să le citească sînt acelea de popularizare a științei. O serie de cărți cam ar fi acelea ale lui Ilin, Paul de Kruif, Ghennadi Fiș sînt cum nu se poate mai pasionante. De aceea, nu se poate să nu te cuprindă mirarea și să nu te doară inima cînd auzi cum unii ziarisți — e drept, puțini — „demonstrează“ că articolele de popularizare a științei trebuie să fie fatalmente aride și scrise într-un limbaj științific numai prin termenii folosiți, dar în fond birocratic. A spune că trebuie să fie inevitabil aride și destinate unui cerc îngust de cititori e ca și cînd ai spune că oamenii se vor plictisi neapărat dacă îi vei ține mai bine de o oră pe un scaun, în întuneric, în fața unor umbre și sunete: se știe că arta cinematografului are sute de milioane de amatori pasionați.

Cuvîntul acad. prof. Eugen Bădărău,

Directorul Institutului de Fizică al Academiei R. P. R.


amplă pe care o organizează în legătură cu problema reportajului tehnico-științific în presă, a spus acad. prof. EUGEN BĂDĂRAU, directorul Institutului de fizică al Academiei R. P. R.

Voi lăsa altora privilegiul de a lămuri noțiunile teoretice ale acestei probleme; considerînd că se cunoaște prea bine importanța pe care o are cunoașterea legilor dezvoltării naturii, societății și gândirii omenești pentru progresul social, ne mărginim să dăm unele date concrete spre folosul ziaristului — popularizator al științei și tehnicii moderne.

1. Trăsătura caracteristică a științei noastre este strînsa ei legătură cu

practica. Oamenii de știință muncesc cu sentimentul că aduc o contribuție la desăvîrșirea construcției socialismului în țara noastră. E bine ca reporterii cînd scriu un articol despre o nouă realizare care îmbogățește patrimoniul științific românesc să nu uite adevărul mai sus amintit.

2. Valoarea unei noi realizări științifice o verifică practica. Nu rareori mari descoperiri au fost făcute de oamenii care lucrează direct în producție. Ziarul ar trebui să scrie mai mult și mai interesant despre asemenea lucruri, deoarece există tineri care își închipuie că munca în producție exclude prin ipoteză activitatea științifică. Progresul societății accentuează



contactul direct dintre omul de știință și ziarist este întotdeauna fructuos. În acest sens e salutară inițiativa revistei „Presa noastră“ de a invita și oameni de știință la discuția

ce-i drept mecanismul producției, dar fără a trece prin școala muncii fizice, tânărul cercetător științific nu va putea cunoaște niciodată cum se creează în mod direct bunurile materiale.

3. Atracția pentru zborurile cosmice e firească pentru omul din zilele noastre. Nu trebuie însă să exagerăm cu articole despre zboruri foarte îndepărtate substituind pagina sau rubrica științifică a ziarului cu reportajul de anticipație, unde ficțiunea înseamnă adesea eroare științifică. Atragem atenția asupra acestui fapt, deoarece ziarul ar putea aduce o contribuție însemnată dacă tema zborurilor cosmice ar fi înscrisă în sfera atotcuprinzătoare a dezvoltării istoriei cunoașterii de către om a structurii și evoluției universului. Ziarul „Știința tineretului” sau „Steagul roșu” ar avea o inițiativă fericită dacă ar deschide o rubrică permanentă despre originea și evoluția corpurilor cerești (planete, stele, nebuloase, galaxii), în general despre cosmogonia modernă. Probleme de primă importanță ca înfinitatea universului, eternitatea materiei, inepuizabilitatea structurii ei nu sînt atît de abstracte după cum se crede. O

pană inspirată, un profund cunoscător al artei popularizării științifice ar ști crea lesne o punte către cititor.

4. Iată aite cîteva probleme care stau în fața științei contemporane și despre care presa vorbește destul de rar (le redau așa cum le-a înșirat cunoscutul om de știință sovietic V. A. Obrucev). Este necesar, spune știința:

— să se prelungească viața omului în medie pînă la 150—200 de ani, să se lichideze bolile infecțioase, să se reducă la minimum bolile neinfecțioase, să se învingă bătrînețea și oboșeala, să se pună la punct reanimarea în cazurile de moarte prematură, de accident;

— să se pună în slujba omului toate forțele naturii, energia solară, eoliană, căldura subterană, să se folosească energia atomică în industrie, transporturi, construcții, să se perfecționeze procedeele de acumulare a energiei și de transmitere a ei în orice loc fără instalații speciale;

— să se prevadă și să se preintîmpine calamitățile naturale: inundațiile, uraganele, erupțiile vulcanice, cutremurile;

— să se producă în uzine toate substanțele cunoscute pe pămînt, pînă

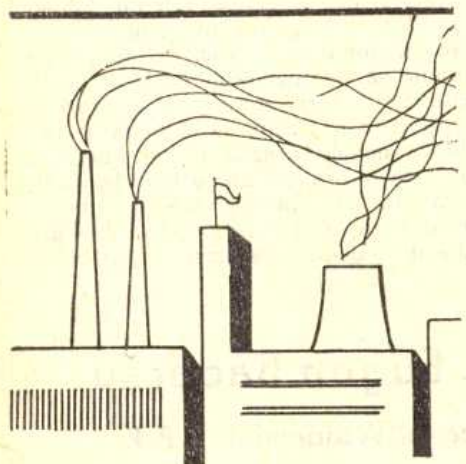
la cele mai complexe cum sînt, de pildă, proteinele, precum și substanțe necunoscute în natură și anume substanțe mai dure decît diamantul, mai rezistente decît cărămida refractară, metale mai rezistente la temperaturi ridicate decît wolframul și osmiul, mai moi decît mătasea, mai elastice decît cauciucul;

— să se crească noi specii de plante și animale care să se dezvolte rapid, care să dea mai multă carne, lapte, lînă, boabe, fructe, fibre, lemn pentru nevoile economiei naționale;

— să se adapteze pentru viață, să se valorifice regiunile improprii vieții omului, mlaștinile, munții, pusturiile;

— să se descopere procedee de dirijare a climei, a vîntului și căldurii — așa cum se reglează astăzi cursurile fluviilor — de deplasare a norilor, de provocare, potrivit necesităților, a ploilor și timpului frumos, zăpezii și căldurii.

Lupta pe care o poartă știința pentru binele omului se desfășoară pe un front larg. Se cuvine ca presa să o cuprindă în proporția corespunzătoare.



A

m avut ocazia să scriu de mai multe ori în presa noastră despre probleme de astronomie, astronautică și despre unele probleme mai generale privind știința și orientarea ei. Consider că rolul tot mai activ al științei în noua societate, cît și setea maseilor largi pentru cunoștințe științifice,

Intervenția

tov. prof. univ. Călin Popovici

cer ca locul rezervat științei în presă să fie tot mai mare. Nu-i de mirare că pagina întâi a ziarelor din lumea întreagă a fost dedicată lansărilor primilor sateliți artificiali ai Pămîntului, sau zborului primilor cosmonauți Iuri Gagarin, Gherman Titov, Andrian Nikolaev și Pavel Popovici. În unele cazuri, noi, specialiștii, aflăm mai repede de altfel din presă o serie de amănunte cu privire la unele probleme științifice. Față de necesitatea de a ține în curent opinia publică cu evenimentele din lumea științei și tehnicii, unele agenții de presă și ziare au chiar corespondenți științifici permanenți, oameni orientați în problematica generală a științei și care sînt în măsură să informeze rapid și obiectiv despre evenimente științifice.

Presă sovietică dă un strălucit exemplu de importanța acordată științei. Nu rareori pagini întregi (iar cu prilejul recentului zbor al navelor „Vostok 3” — „Vostok 4”, avînd la bord pe eroicii cosmonauți sovietici Nikolaev și Popovici, chiar numere întregi) ale cotidianelor sovietice au fost consacrate unor articole sau ma-

teriale cu caracter științific. În paginile „Pravdei” sînt deseori publicate articole, declarații, interviuri ale unor personalități de seamă din cîmpul științei sovietice. Aceste materiale constituie un exemplu de popularizare la un înalt nivel, pe înțelesul maseilor largi, a unor probleme științifice de actualitate și de mare interes. Acești savanți de prestigiu, cu toate sarcinile lor multiple nu se dau înlături de la îndatorirea de a informa masele largi de cititori, dornici să le citească cuvîntul spus cu deosebită autoritate.

Presă noastră, ziarele și revistele, au adesea rubrici sau chiar pagini rezervate popularizării științei. Astfel, în afară de articolele ocazionale, „Știința” publică săptămînal, cu regularitate, o cronică științifică tratînd probleme de mare interes. „Știința tineretului” are o pagină săptămînală dedicată științei, cu un deosebit rol educativ pentru tineret, scrisă viu și atractiv. Și alte ziare ca „România liberă”, „Steagul roșu”, „Munca” etc. publică articole de știință popularizată, dar unele din ele mai puțin sistema-

lic, sporadic. Ar fi de dorit ca sistemul unei rubrici științifice periodice să fie extins la cât mai multe ziare și reviste. „Contemporanul” are o pagină specială rezervată științei în care se expun sub o latură mai generală, filozofică, diverse probleme legate de activitatea institutelor de cercetări din țara noastră. Această pagină are un caracter mobilizator important prin informațiile asupra activității științifice din țară și prin unele recenzii de cărți și lucrări științifice. Din păcate însă spații importante din această pagină sînt uneori sacrificate unor materiale aparținînd altor rubrici. Și reviste literare ca „Luceafărul” dedică cîteodată o parte din paginile lor unor probleme științifice sau literaturii de anticipație inspirată din astfel de probleme, ceea ce credem că este foarte bine.

O formă de popularizare folosită cu succes este și aceea din revista „Flacăra” la rubrica „Cititorii ne scriu, noi răspundem”, care informează un cerc larg de cititori. Acest mijloc de informare este utilizat sporadic și de alte ziare („România liberă”, „Munca” etc.), și ar trebui cred să fie folosit mai sistematic, ducînd la o legătură vie cu cititorii.

Aș vrea însă să atrag totodată atenția că se pot diluza în cadrul anchetelor de popularizare a științei și

erori la aceeași scară ca și adevăruri. Singura cale de a se evita aceste neajunsuri este ca ziarele și revistele să recurgă la oameni de specialitate, fie ca să le scrie articole, fie ca să controleze materialele. Apar cîte o dată informații greșite ca aceea dintr-o revistă de popularizare a științei în care se vorbește despre „explicarea neregularităților în mișcarea sateliților lui Jupiter îndeosebi a satelitului Amalthee (care nu există!) prin turbioane gravitaționale (?) în jurul planetei”.

În domeniul cosmonauticii ca și în alte domenii s-au scris și multe năzdrăvănii. Povești cu paleoastronautica au căpătat o difuzare mare, ca adevăruri consacrate de știință. Ipotezele prezentate în diferite ocazii, uneori la congrese sau în discuții științifice, trebuie să fie întii redat exact și apoi calificate ca atare (ipoteze) și nu prezentate sub forma unor știri senzationale, ca descoperiri definitive (spre exemplu: „Misterul gravitației a fost lămurit”, „Omul zăpezilor a fost identificat”).

Este greu să mai spui ceva la o conferință publică chiar ca om de știință asupra vieții pe planeta Venus spre exemplu (unde este o temperatură la suprafață de 300°), cînd într-un ziar a apărut o declarație categorică

a lui X asupra formelor vieții pe această planetă. Senzaționalul nu trebuie cultivat în detrimentul adevărului și literatura științifico-fantastică trebuie prezentată ca atare și nu ca adevăruri consacrate ale științei. Presa burgheză a tot exploatat astfel de probleme ca mijloc de diversiune și de prostire a maselor. Cînd căldurile erau mai mari începeau „fariuriile zburătoare” sau apariția monstrului dintr-un lac din Scoția etc. Știrile senzaționale și neadevărate compromit știința și informația cinstită. Răspîndirea științei, prezentarea problemelor științei, să se facă pe scară mare, dar la un înalt nivel și cu o deosebită răspundere. Oamenii de știință trebuie să ajute presa ca aceasta să-și poată îndeplini îndatorirea ei în condițiile cele mai bune. Prin această colaborare se vor remedia greșelile de care uneori cei ce le fac nu sînt direct răspunzători. Socot tocmai de aceea pe deplin oportună cerința de a crea pe lângă sectoarele de știință ale marilor ziare și reviste consilii formate din diverși reprezentanți ai științelor care să sprijine nemijlocit redacțiile în nobila activitate de răspîndire a științei, de combatere a misticismului, de explicare amănunțită a marilor semnificații ce rezidă în fiecare dintre cuceririle științei contemporane.

Cuvîntul

tov. conf. univ. ing. Gh. Rulea,

decanul Facultății de Electronică-București

tehnica o au în secolul construcției comunismului, al cuceririi cosmosului și al energiei termonucleare.

Modurile, formele prin care ziaristii prezintă problemele științifice și tehnice sînt foarte variate, de la simpla notă de două-trei rînduri pînă la articolul amplu pe 2-3 coloane scris de specialist.

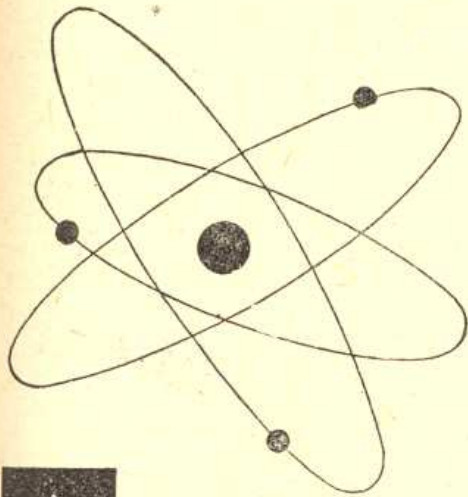
• Dar dificultățile pe care le ridică prezentarea problemelor științifice în presă nu constau în multitudinea formelor de prezentare, ci în faptul că ziaristul intră aici în plină zonă de interferență a științei și tehnicii cu literatura fie ea și ziaristică.

Că în afară de aceasta mai apare problema specializării ziaristului este un lucru de la sine înțeles. Ziaristul care se ocupă de aceste probleme ca și cel ce se ocupă de probleme externe, de politică economică, sau de sport sau de problemele de artă și

literatură trebuie să-și păstreze în linii fundamentale un profil bine definit. Altfel riscă să devină sportiv în problemele artistice și poet în materialele despre științele exacte. Această specializare nu trebuie absolutizată. Dar să revenim la zona interferenței între problemele științifice și literatură. Prezentarea rece, chiar foarte exactă și plină de detalii, nu este atrăgătoare și se poate întîmpla ca cititorul să ocolească asemenea articole.

Prezentarea literară, cu oamenii vii, cu pasiunile și ideile lor pline de entuziasmul construcției socialismului, oglindirea patosului cercetării, sînt fără îndoială foarte atrăgătoare dar cu siguranță o asemenea linie face de multe ori să piară elementul științific, tehnic, sau să rămînă palid, sărac, nesemnificativ.

Ca să dăm o rețetă pentru rezolvarea problemei, ar fi tot atît de potri-



în paginile presei problemele științifice și tehnice ocupă un loc din ce în ce mai larg. Acest fenomen nu e surprinzător. El nu face decît să reflecte importanța pe care știința și

vit ca și a da indicații ca toți oamenii să aibă ochii verzi.

Aș vrea să subliniez un fapt în măsură să arate că realizarea materialelor ce abordează probleme de știință și tehnică cer o informare amplă, nu în sensul că trebuie cunoscute exact și multilateral o serie de detalii, ci că trebuie cunoscută efectiv problema. Asta presupune ca ziaristul să fie specialist în problema dată sau să facă apel la specialist încât să stăpânească în măsura necesară scopului urmărit domeniul despre care scrie. Aceasta este garanția seriozității, competenței materialului. Doar nu se poate scrie despre lucruri pe care le cunoști în linii foarte ge-

nerale, iar în fond îți rămân străine. Rezultatul ar fi că va scăpa nesubliniat tocmai esențialul! Doar ziaristul scrie fiindcă are ceva de spus. Și e greu de crezut că are ceva de spus într-un domeniu pe care nu-l cunoaște. Aș dori să fac și câteva propuneri:

1. Cred că ar fi necesar ca fiecare redacție să-și organizeze colective de specialiști pe care să-i consulte și să-i utilizeze uneori drept colaboratori în domeniile lor de specialitate.

2. Ar fi util să se publice în presă discuții ample, bine organizate, asupra unor importante probleme științifice și tehnice, cum ar fi colaborarea între știință și producție, organizarea activității științifice etc.

3. Consider că e cazul să fie ilustrată mai bogat munca de cercetare științifică de la catedrele și institutele de învățământ superior.

4. Materialele asupra evenimentelor științifice și tehnice actuale să nu fie simple informări seci cu privire la locul, data, numărul participanților sau titlul realizării, ci să constituie un prilej de prezentare pe scurt și accesibil a conținutului tehnico-științific al problemei.

O concluzie: garanția nivelului ridicat al materialului tehnico-științific în presă este direct legată, în primă și ultimă instanță, de competența cadrelor care se preocupă în redacție de rubricile științifice.

O mai judicioasă selectare a temelor

Foarte rar sînt popularizate rezultatele valoroase obținute de matematicienii romîni în cercetările de analiză funcțională, funcții reale și complexe, topologia, calculul probabilităților, mecanica teoretică. Nu am citit nici un articol de popularizare a studiilor de teoria informațiilor, de economie și statistică matematică. La fel de rar pot fi găsite materiale privind contribuțiile aduse de oamenii de știință romîni în diferitele domenii ale medicinei (fiziologie, endocrinologie, inframicrobiologie etc.).

Nu mai puțin interesante ar fi și articolele privind domeniile de cercetare ale geologiei, geofizicii și geografiei.

Mă refer la acestea, pentru că într-un fel sau altul, aproape toate sectoarele de cercetare științifică vin în atingere cu munca colectivului întreprinderii noastre, care urmărește să trimită laboratoarelor, muzeelor și atelierelor școlilor din patria noastră un material didactic modern care să ușureze elevilor însușirea temeinică a cunoștințelor predate în școală.

Ne străduim ca aparatele produse de noi să fie asemănătoare cu cele din producție. În felul acesta elevii vor înțelege mai lesne principiile de funcționare a mașinilor folosite în industrie sau agricultură.

Sînt convins că presa ne-ar putea da un ajutor foarte substanțial dacă ar „recenza” noile materiale didactice pe care le proiectăm și fabricăm.

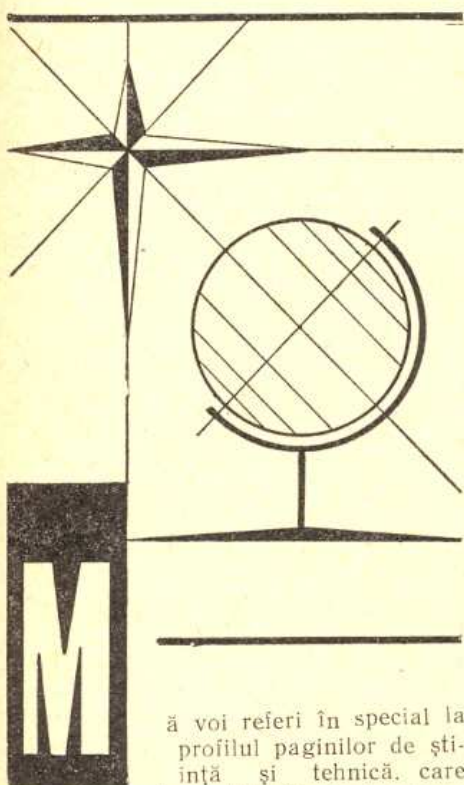
Considerăm totodată că o publicație cum e „Gazeta învățămîntului” are datoria să găsească mijloace eficiente pentru a realiza un larg schimb de opinii în legătură cu calitatea și inge-

niozitatea acestor materiale care popularizează tehnica și știința și îndeplinesc un rol de mare importanță în educarea multilaterală a tineretului școlar.

Teme noi și vechi



a discutat mult în legătură cu problemele generale ale popularizării științei și tehnicii. Aș vrea să concretizez unele aspecte — a spus în cuvîntul său tov. LIVIU MACOVEANU,



ă voi referi în special la profilul paginilor de știință și tehnică, care apar în unele publicații și, în general, la materialul de popularizare — a spus în cuvîntul său ing. CONS. TANTIN OPROIU, directorul întreprinderii de materiale didactice din București. Este bine că în cadrul discuției noastre s-a subliniat adevărul că profilul rubricilor de știință se definește în funcție de obiectivul ei principal: rubrică de popularizare a științei. Din păcate, redactorii care întocmesc această rubrică nu se ghidează întotdeauna după un principiu judicios de selectare a temelor. Poți întîlni în câteva pagini consecutiv aceleași probleme privind metalurgia sau chimia, în schimb numeroase sectoare de activitate științifică nu intră în atenția redactorului.

șeiul sectorului de electronică și radiații nucleare din Institutul de cercetări științifice pentru protecția muncii al C.C.S.-ului. La copii, de exemplu, gustul pentru tehnică poate fi incitat stimulându-le înclinațiile constructive. La această vîrstă ei nu simț o atracție deosebită pentru problemele de natură teoretică. Le trebuie ceva practic, care să se adreseze în primul rînd dexterității manuale. Sub acest aspect materialele publicate pentru copii nu satisfac dezideratul expus. Ar fi foarte bine dacă s-ar elabora lucrări din care copiii să învețe, eventual din imagini succesive, cum să folosească corect o unealtă uzuală și cum să-și realizeze diverse mici construcții, pornind de la elemente ușor de procurat. Asemenea mesaje pot fi transmise și prin intermediul Televiziunii, în emisiunile pentru copii. Este adevărat că la Televiziune s-au transmis astfel de programe. Ele sînt însă într-un număr redus și nu sînt prezentate într-o succesiune periodică.

Unele ziare centrale au împămîntenit mai de mult o pagină specială cu caracter tehnico-științific care apare săptămînal. Ideea este excelentă

pentru scopul propus și trebuie să constituie un exemplu și pentru alte ziare. Desigur materialele nu trebuie concepute „ex cathedra”, adresîndu-se unui număr restrîns de cititori, ci prin folosirea unor termeni pe cît posibil mai uzuali și clari, să fie înțelese de oricine. Există uneori tendința de a se difuza numai materiale care fie că conțin numai „ultimele noutăți” fie că au un caracter mai mult sau mai puțin senzațional. O astfel de concepție, cu nuanțe pur ziaristice, nu e rea în principiu, dar ce ne facem dacă cei mulți nu cunosc nici „noutățile” mai vechi din domeniul respectiv al tehnicii. Cred că anumite probleme interesante, chiar mai puțin noi sau senzaționale, trebuie să-și găsească locul în paginile de știință și tehnică. Specialiștii probabil că nu vor fi de acord cu o astfel de propunere. Dar ei nu trebuie să uite că dispun de revistele de specialitate care pot satisface cele mai pretențioase exigențe ale lor. Aș vrea să mai fac o remarcă: în cadrul emisiunilor de Radio și Televiziune este alocat un timp prea scurt științei și tehnicii.

De obicei, pentru aceste emisiuni nu se acordă un timp mai lung de 10 minute pentru un singur material, iar în ansamblu o astfel de emisiune durează mai mult de 20—30 de minute. Dacă ar fi să ne rezumăm numai la o enunțare a problemelor sau o trecere succintă în revistă a diferitelor realizări, cele 10 minute acordate sînt suficiente. Dar dacă cineva ar dori să expună mai temeinic, cu mai multe exemplificări, o problemă, acest lucru devine imposibil. Îmi amintesc de o emisiune la Televiziune unde în 20 de minute a trebuit să expun tema „Din istoricul energiei atomice” începînd de la Leucip și Democrit și pînă în zilele noastre. Oricine își poate închipui că o astfel de problemă nu „încăpea” în cele 20 de minute decît sub forma unor spicuri de date. Se motivează adesea că publicul dorește varietate în emisiuni. Nu există însă pericolul ca alergînd după varietate să cădem în superficialitate? Din zecile sau sutele de ore pe care le au la dispoziție Televiziunea și Radioul săptămînal ar fi prea mult să se acorde o oră pentru emisiunile de știință și tehnică? Presupun că nu.



a această masă rotundă a revistei „Presa noastră” cu privire la modalitatea în care ziarele noastre reflectă problemele științifice, aș vrea să fac câteva propuneri de materiale care lipsesc, din păcate, în aria tematică a rubricilor sau paginilor științifice, a spus tov. MIRCEA FILIP, tehnician la I.F.A.

Pe noi, tehnicienii, muncitorii din cele mai diverse domenii de activi-

Noutăți tehnice legate de profesii

tate industrială, răsfoind o pagină științifică ne-ar interesa nu numai ultimele cuceriri în domeniul astronauticii, ciberneticii, biologiei, ci și noutățile tehnice direct legate de profesia noastră. Ultimele tipuri de strunguri sau de freze, modificările cele mai noi pe care oamenii de știință le aduc furnalelor, în ce măsură se folosesc radioizotopii în diverse procese chimice — iată doar câteva teme absolut necesare unei rubrici științifice.

„Știința tineretului”, „Munca”, „Steagul roșu” publică deseori extrase din presa internațională sau presa tehnică românească în care sînt prezentate asemenea inovații. Dar acest lucru nu este suficient. Noi vrem detalii tehnice care să ne ajute în munca noastră pentru continua ridicare a calificării, noi vrem să căpătăm prin intermediul acestor rubrici științifice principalele date tehnice necesare continuei îmbunătățiri a procesului de producție. Să vă dau un singur exemplu. Nu de mult la atît de interesanta rubrică „Nou” a „Științei tineretului” a apărut o știre care prezenta metoda de dirijare a mașinilor cu raze optice, elaborată în Uniunea Sovietică. Această metodă elimină ne-

cesitatea sectorizării traseului la construirea de șosele și căi ferate, tuneluri și mine, săpare de canale etc. Singurele amănunte date despre această formidabilă mașină de dirijat cu raze optice se refereau la faptul că dispozitivul care asigură dirijarea automată a mașinilor se compune dintr-o sursă de lumină care emite un mînușchi redus de raze în direcția fixată și dintr-un fotoreceptor care transmite semnalele către organele de dirijare ale mașinii. Cu aceste amănunte curiozitatea noastră științifică n-a fost satisfăcută.

Paginile științifice trebuie să cuprindă la unele materiale care necesită acest lucru scheme, tabele comparative, cîiar și calcule cu ajutorul cărora să putem înțelege o descoperire, o inovație tehnică.

Să nu ne speriem că vom „tehniciza” materialele. Asemenea articole nu trebuie să apară chiar în fiecare zi, dar să nu uităm că tinerii noștri muncitori, tehnicienii sînt absolvenți ai unor școli profesionale sau tehnice care le-au dat suficiente cunoștințe tehnice pentru a înțelege astfel de materiale.

În sfîrșit aș mai avea de făcut o propunere. Trăim într-adevăr în epo-

ca celor mai remarcabile cucăriri tehnico-științifice. Apar literalmente zi de zi noi și noi descoperiri în cele mai diferite compartimente ale activității științifice și tehnice. Este într-adevăr interesant să afli amănunte despre cele mai diferite dintre aceste realizări. Dar să nu uităm că de pasionantă este istoria științelor, istoria

cuceririlor tehnice. Istoria oricărei descoperiri, oricărei ipoteze sau legi științifice este în fapt un pasionant roman din care fiecare dintre noi ar avea de învățat.

Tocmai de aceea cred că o rubrică (cel mai bine ar fi ca această rubrică să apară în paginile de știință ale ziarului „Scinteia tineretului“) dedi-

cată descoperirilor științifice, va fi primită cu multă căldură de către cititori. Interesant ar fi din acest punct de vedere ca ziarul tineretului din țara noastră să continue și suita de portrete ale unor oameni de seamă din trecutul științei, redactată acum câțiva ani atât de frumos de tovarășul Sergiu Fărcășan.

Mai mult spațiu problemelor variate ale științei

În această privință, aș vrea să exprim câteva păreri și observații personale.

În primul rând — problematica. Este îndeobște cunoscut că întreaga noastră presă acordă mult spațiu problemelor științifice. Un exemplu elocvent în acest sens îl oferă, de pildă, „Scinteia“ care, săptămână după săptămână, informează pe larg despre ultimele noutăți științifice și tehnice.

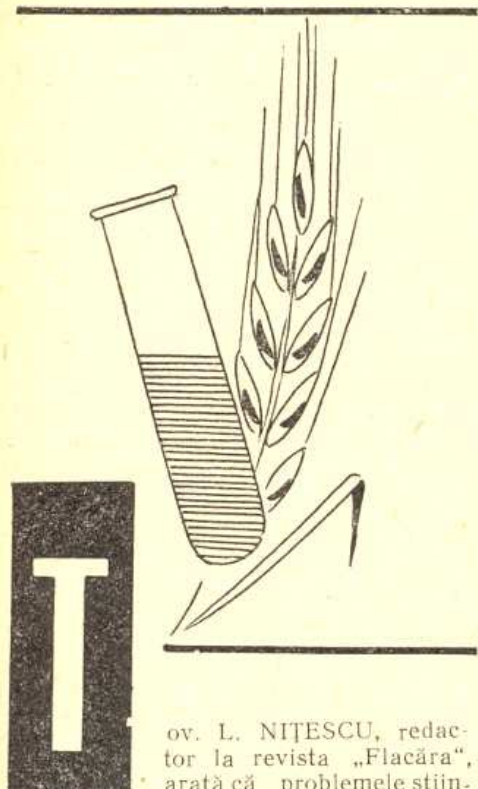
Am impresia însă (repet: este numai o impresie) că în presă — inclusiv cea de știință popularizată — există o anumită unilateralitate în alegerea problemelor. Dar cred că prezentarea mai pe larg în presă a problemelor eredității, de pildă, a rezultatelor celor mai recente obținute în descifrarea „codului genetic“, s-ar dovedi la fel de pasionantă și ar interesa un cerc de cititori de loc mai restrâns decât cel care gustă povestirile științifico-fantastice și visează la zborul în Sirius. „Codul genetic“ este desigur numai un exemplu, s-ar putea da și altele. Astfel, mi se pare că și matematica modernă este oarecum o „cenușăreasă“ și că autorii de articole de știință popularizată, speriați poate de complexitatea ei, o cam ocolesc.

Mă gândesc, de asemenea, că ar fi bine ca în presă să se dezbată în mod organizat și problemele științifice încă insuficient clarificate, dar care se află la ordinea zilei și în jurul cărora se duc discuții aprinse. În această privință publicațiile sovietice de știință popularizată ne oferă numeroase exemple. Discuțiile — une-

ori în contradictoriu — care s-au purtat recent de către specialiști de mare reputație, în coloanele presei sovietice, despre cibernetică („Literaturnaia gazeta“) biologie („Nauka i Jizn“), etc. etc. au fost urmărite cu deosebită atenție. Citind astfel de articole, analizând logica argumentelor și contraargumentelor, te simți stimulat să adâncești problemele și — nelăsându-te intimidat de „numele mari“ care se declară pentru sau împotriva unei anumite teorii — să-ți precizezi propria ta poziție, în măsura, bineînțeles, în care posezi cunoștințe în domeniul respectiv. Este, dacă vrei, un fel de școală a formării gândirii științifice.

În ceea ce privește forma, modul de prezentare a problemelor științifice, cred că... este o problemă de conținut. Înțeleg prin aceasta că de arta autorilor de a ști să selecționeze materialele, aspectele cele mai elocvente și mai accesibile, depinde în mare măsură răspândirea articolului respectiv în mase.

Nu este un secret pentru nimeni că unele articole de știință popularizată care apar în presa noastră sînt seci, doctorale. Ai impresia că autorii — unii dintre ei savanți bine cunoscuți — se cam fereșc să descrețească frunțile cititorului, să folosească chiar și umorul în elucidarea unor probleme științifice foarte serioase. Inventivitatea în găsirea formulelor de popularizare, exprimarea pe înțelesul tuturor, într-o formă plastică, concentrată, a unor probleme teoretice complexe nu fac decât să asigure o mai largă răspândire a mesajului științific — ceea ce, să recunoaștem — nu e puțin lucru.

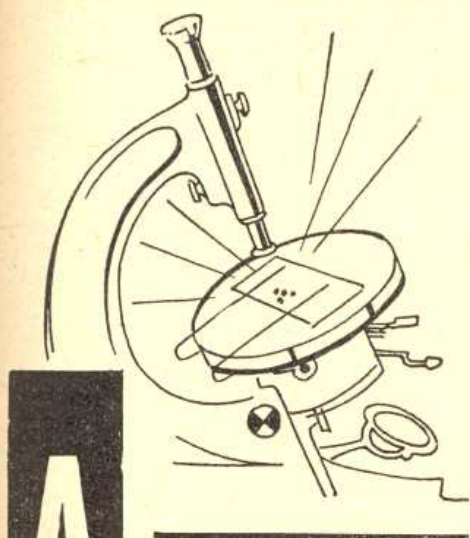


Tov. L. NIȚESCU, redactor la revista „Flacăra“, arată că problemele științifice, oglindite în presa noastră cotidiană și în periodice sînt urmărite de un număr mereu crescînd de cititori nu numai cu interes, ci și cu pasiune.

Este extrem de instructivă în acest sens răsfoirea în oricare dintre redacțiile noastre a scrisorilor ce sosesc de la cititori. Aș putea să mă refer, de pildă, la marele număr de scrisori pe care le primim la „Flacăra“ din partea unor cititori foarte diferiți ca vîrstă, profesiune, preocupări, pe care-i unește însă un singur lucru: dorința de a fi la curent cu ultimele noutăți științifice și tehnice.

Cum satisfacem noi, ziariștii, acest interes deosebit față de problemele științifice, în ce măsură le dezbaterem, cu ajutorul forțelor celor mai calificate, într-o formă accesibilă, atrăgătoare?

Ceva despre autori



A

ș vrea să spun câteva cuvinte despre problema autorilor articolelor de popularizare a științei, a spus tov. IOSIF SAVA — redactor la ziarul „Știința tineretului”.

Suita de broșuri de popularizare apărute în ultimii ani în diverse colecții științifice, zecile de articole publicate săptămîină de săptămîină în cotidienele și periodicele noastre abordînd probleme de prim ordin ale popularizării științei, demonstrează, fără putință de tăgadă, creșterea permanentă a detașamentului de popularizatori, de publiciști chemați să explice maselor semnificațiile marilor cuceriri ale științei contemporane.

Care sînt — sau mai bine zis care ar trebui să fie principalii susținători ai redactorilor care se ocupă de întocmirea rubricilor științifice ale ziarelor și revistelor?

S-a pedalat în mod deosebit în această discuție împotriva aridității unor materiale ce văd lumina tiparului în ziarele noastre, asupra adopțării unui stil cît mai literar, cît mai atrăgător în articolele de popularizare a științei. Această părere nu este deloc în contradicție cu folosirea ca autori pentru 80—90 la sută din materialele ce se publică în ziare și reviste a unor oameni de mare specialitate. După părerea mea, cei mai competenți publiciști în domeniul popularizării științei rămîn oamenii de știință de mare specialitate, căci un articol scris de un academician, de un specialist, poartă mai totdeauna amprenta unei profunzimi specifice care ne dă certitudinea unei mari eficiențe. Eu vă pot da câteva zeci de

nume de renumiți oameni de știință din țara noastră care reușesc să scrie — atunci cînd au înțeles profilul gazetei în care se publică — articolele mai frumos, mai popular, într-un cuvînt mai atractiv decît cei mai mulți dintre popularizatorii de profesie.

Dar acești oameni nu pot fi abordați întotdeauna. Oricît de binevoitori ar fi ei, nu pot satisface cerințele a zeci de ziare și reviste. Tocmai de aceea trebuie să completăm acest detașament de specialiști cu o pleiadă de cercetători din diverse compartimente ale cercetării științifice care reușesc să îmbine cultura de specialitate cu un larg orizont științific, rigurozitatea expunerii științifice cu un stil plăcut, atractiv.

Reușita atragerii acestor oameni în rîndurile colaboratorilor ziarelor noastre depinde în cea mai mare măsură de noi, de modul în care vom reuși să le trezim interes pentru această activitate de popularizare, de modul în care vom reuși să le explicăm profilul, cerințele gazetei pe care o reprezentăm, de modul în care vom ști să alegem oamenii cei mai competenți, cei mai informați și cu un minim de înclinări publicistice.

Acestea ar reprezenta o primă categorie de colaboratori absolut necesari unei rubrici științifice de prestigiu.

O a doua categorie de permanenți colaboratori ai publicațiilor noastre este reprezentată fie de acei publiciști care atrasi încă în anii de școală de o serie de probleme științifice și-au îndreptat atenția spre probleme ale științei, s-au specializat în diferite ramuri ale propagandei științifice, sau de acei specialiști de un larg orizont cultural care și-au făcut o pasiune din talmăcirea marilor cuceriri ale științei contemporane.

Independent de aceste „categorii”, oricare dintre semnatarii materialelor științifice trebuie să aibă o bogată cultură generală, să cunoască temeinic legile cele mai generale ale naturii, societății și gîndirii, gazetari de talent.

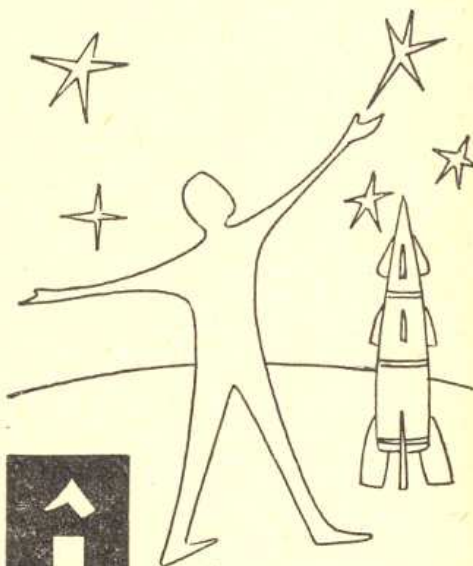
Din păcate însă în multe publicații mai întîlnim uneori materiale științifice cu totul searbăde, semnate de oameni lipsiți de orice competență, care „atacă” problemele științifice din lipsă de talent în alte domenii ale activității gazetărești.

Echipa de redactori științifici a crescut puternic în ultimii ani. În multe redacții există de acum oameni specialiști care se ocupă de probleme științifice. Putem avea toată certitudinea că în fața ritmului atît de important cu care se dezvoltă știința contemporană numărul acestor redactori

va crește mereu, că multe alte ziare își vor oferi coloanele problemelor științifice.

Interesul maselor de cititori față de problemele științifice crește și paralel va trebui să sporească atenția cu care presa atacă aceste probleme. Tocmai de aceea cred că a sosit momentul ca Uniunea Ziaristilor să se îngrijească mai îndeaproape de problemele redactorilor științifici ai ziarelor, să treacă la organizarea aceluia cerc profesional care să prilejuiască un permanent contact între gazetari și oamenii de știință, cerc care să analizeze periodic aria tematică, modalitatea de abordare a problemelor științifice în gazetele noastre.

Știința și tehnica în paginile presei



În ultimii doi-trei ani, ziarele și revistele noastre acordă o mult mai mare atenție științei și tehnicii, a spus tov. DAN LAZARESCU, redactor la revista „Narodnaia” România. Lucru firesc. Succesele dobîndite de știința contemporană — mai ales de știința sovietică — au trezit în toată lumea un viu interes pentru realizările savanților. Cititorul nostru este curios să afle cît mai mult despre noile lucruri pe care mintea născocitoare a omului le aduce din lumea visului în cea a realității.

Acum aproape 30 de ani, Maxim Gorki, adresându-se autorilor de știință popularizată, îi sfătuia ca atunci când scriu despre realizările științei și tehnicii, să redea nu numai rezultatele finale ale gândirii și experienței umane, ci și să introducă pe cititor în însuși procesul muncii de cercetare, arătând cum, treptat, sînt învinse greutățile și cum sînt găsite metodele juste. Știința și tehnica nu trebuie prezentate ca un depozit de invenții luate de-a gata, ci ca o arenă de luptă, unde omul viu, concret, învinge împotriva materialului și a tradiției.

Aceste idei își păstrează și astăzi pe deplin actualitatea. Foarte rar autorii de articole pe teme științifice pătrund în intimitatea muncii de cercetare, numai uneori află, citind un asemenea articol, cum s-a ajuns la această invenție, de ce s-a mers pe acest drum. Dacă asemenea întrebări nu și le pune și nu le rezolvă ziaristul, ele apar la cititor și, în consecință, materialul nu-și atinge decît parțial scopul.

De asemenea deficiențe am impresia că suferă uneori articolele ce apar în unele din ziarele noastre. Să ne înțelegem, nu se poate pretinde din partea unor ziare să intre în amănuntele de specialitate, care fac obiectul articolelor din revistele științifice, dar ziaristul este dator să pătrundă în procesul muncii de creație și să nu expedieze într-o frază ceea ce este, de fapt, aspectul cel mai interesant.

Materiale de știință și tehnică interesantă, bine și competent scrise, apar în numerele de simbătă ale „Scintei”.

O pagină echilibrată și variată, cu o arie tematică destul de largă publică săptămînal și „Scinteia tineretului”. O interesantă rubrică științifică mai publică și „Flacăra”. Pe lângă celelalte organe de presă, această revistă mai are și avantajul că însoțește materialele cu o bogată ilustrație. Este, după părerea mea, bine că acordă cu curaj spațiu larg unor probleme tehnico-științifice.

O pagină de știință și tehnică apare și în „Munca” dar — din păcate — fără prea mare regularitate. Ba, în ultimul timp face chiar impresia că e cam părăsită. În această pagină trebuie remarcat pozitiv „Colțul protecției muncii”, care, sînt convins, aduce foloase reale. În rest însă, pagina are o tematică sărăcăcioasă și cu articole ce abundă de tehnisme.

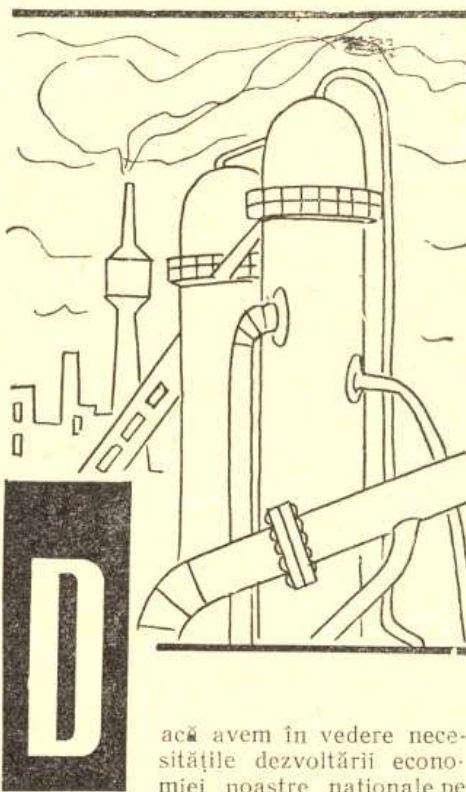
Un cuvînt despre revista „Magazin”. O bună parte din cele opt pa-

gini ale revistei „Magazin” sînt ocupate de probleme de știință.

După părerea mea, ocupîndu-se de problemele științei, ziarul sau revista nu trebuie numai să informeze ce, cum, cînd și de ce s-a făcut o invenție (descoperire), ci are datoria să ducă și o muncă de propagandă științifică, să publice materiale interesante cu privire la fenomenele de bază ale științei. În afara „Scintei”, aproape niciodată nu întîlnești în presa noastră asemenea materiale (cu excepția celor cu privire la Cosmos, publicate, mai ales, în legătură cu lanșările sateliților sovietici și a zhorurilor cosmonauților sovietici). Or, — mai e nevoie să subliniem? — articolele cu privire la știință și tehnică au un rol de prim ordin în lupta pentru combaterea superstițiilor și misticismului.

Genurile publicistice folosite în redactarea temelor de știință și tehnică sînt cele mai diverse, de la comunicatul oficial, pînă la reportajul literar, de la informație la articol. „Scinteia tineretului” publică uneori (prea rar, însă!) o „cronică științifică”, unde se abordează probleme însemnate și se trag concluzii interesante. Tot acest ziar este — dacă nu mă înșel — singura publicație, în coloanele căreia apar recenzii la volumele de știință popularizată sau de povestiri științifico-fantastice. De asemenea, „Scinteia tineretului” are o rubrică „Prin muzele de știință”, unde tînrul cititor este îndemnat să viziteze acele instituții, care conservă vestigiile și tradițiile științei noastre. Toate acestea sînt inițiative laudabile, demne de a fi urmate.

Esențial — eficacitatea materialului



Dacă avem în vedere necesitățile dezvoltării economiei noastre naționale pe baza celor mai noi realizări ale științei și tehnicii, dacă avem în vedere marile cuceriri ale științei sovietice, cît și rezultatele obținute în alte țări, inclusiv în țara noastră, se poate considera că mai sînt destule de făcut în direcția propagandei pentru știință și tehnică — a spus în cuvîntul său tov. ADRIAN COSTA, redactor la „Agerpres”. Iată un exemplu. Să admitem cazul unui tînr muncitor, care lucrează

într-o anumită ramură industrială și are nivelul de cunoștințe corespunzător muncii pe care o efectuează. Oare nu ar fi util ca rubricile de știință din presă să-i explice mai pe larg și într-un limbaj convenabil procesele intime la care asistă, adesea fără să le cunoască?

În aceeași ordine de idei, nu sîntem oare datori să ne gîndim mai mult la tineretul școlar a cărui curiozitate științifică trebuie stimulată pe toate căile? Completînd cunoștințele pe care acest tineret le primește în școală, ziarele și în special revistele l-ar putea ajuta să-și aleagă profesia în care ar putea fi de maximă utilitate societății.

Pe de altă parte, am avut adesea prilejul să constat că oamenii de știință, în special cercetătorii tineri, sînt interesați să cunoască rezultatele care se obțin în alte domenii ale științei cu care, în mod curent, nu au nici un raport. Noi putem și cred că trebuie să satisfacem și această cerință!

Prin urmare, consider că atunci cînd pregătim rubricile de știință și tehnică, trebuie să avem în vedere, ca unul din criteriile de primă importanță, eficacitatea materialului publicat, adresa exactă către care îl îndrumăm.

Aș vrea să adaug de asemenea faptul care ar putea părea banal la prima vedere, că tot ceea ce scriem noi, cei care activăm în domeniul propagandei științifice, se bazează pe legăturile pe care le-am stabilit cu oameni de știință de prestigiu, cu mulți tineri cercetători, cu conducătorii A-

cademiei R. P. Române. Personal, datoriez tuturor multe ore pe cât de utile, pe atât de plăcute petrecute împreună. Problema constă însă în aceea că legăturile amintite au, aproape în mod exclusiv, un caracter „operativ“. Cu alte cuvinte ele se manifestă numai atunci când avem intenția să scriem sau să publicăm ceva. Ar fi deosebit

de util dacă Uniunea Ziaristilor ar crea un cerc al ziaristilor care se ocupă de problemele de știință și tehnică. Socot că nu mai e nevoie să înșir avantajele care ar rezulta din activitatea unui asemenea cerc în mijlocul căruia ar urma să vină periodic cât mai mulți dintre oamenii noștri de știință.

Dar o familiarizare cu cele mai importante și recente descoperiri tehnico-științifice este neapărat necesară și poate fi ușor realizată printr-o urmărirea consecventă a articolelor din revistele de popularizare și a știrilor apărute în presa cotidiană.

Numărul de domenii, de la astrofizică la microbiologie sau de la speologie la petrochimie este într-adevăr impresionant. Mai mult, vizitând un singur institut, să zicem pe cel de inframicrobiologie, ne vom vedea puși în fața unui potop de teme de cercetare extrem de variate, constituind fiecare un univers de sine stătător.

Dar această imensă bogăție de probleme nu este nicidecum o stavilă de netrecut. Prinți-o documentare individuală perseverentă, făcută fără întrerupere, zi de zi, printr-o clasare judicioasă — pe discipline mari — a tăieturilor din ziare și reviste, prin consultarea, de la caz la caz a unor publicații de specialitate, ziaristul popularizator poate dobândi o pregătire responsabilă.

Firește că în prealabil el va trebui să-și însușească anumite cunoștințe de bază care țin, ca să zic așa, de „cultura generală“ a popularizatorului. Este inadmisibil ca reporterul poposit într-un laborator să nu poată deosebi o eprubetă de o retortă.

În concluzie, ziaristului care dorește să se dedice muncii de popularizare va trebui să-și însușească mai întâi noțiunile elementare, oarecum comune tuturor ramurilor științei, apoi, înaintea scrierii unui material, să se „specializeze“, consultând cărți, broșuri și articole din domeniul respectiv.

Astfel înarmat, el se poate prezenta în bune condițiuni la un institut științific, în vederea culegerii datelor pentru un articol sau pentru un reportaj.

Revelația pe care o va avea va fi uluitoare. Cuvintele rostite de cercetători vor înceta să fie pentru el noțiuni abstracte. Ele vor căpăta de îndată conținut și îi vor permite să pătrundă repede și ușor miezul problemelor.

Între omul de știință și ziarist se va crea acel limbaj comun, care va îngădui, în afara consemnării datelor științifice esențiale, cunoașterea frământărilor creatoare, a așteptărilor înfrigate, a bucuriei muncii duse la capăt, într-un cuvânt, cunoașterea întregii vieți trepidante ce pulsează prin sălile și laboratoarele institutelor noastre.

Reportajul științific va deveni astfel un mic poem închinat oamenilor în alb, poem în care vor fi cîntate de o potrivă omul și roadele muncii sale.

În puține cuvinte despre documentare...



Interesul pe care cititorul îl poartă ultimelor cuceriri ale științei și tehnicii, pasiunea cu care urmărește rezultatele cercetărilor și experienței, creează necesitatea prezentării acestora în coloanele ziarelor și revistelor — a spus scriitorul RADU NOR.

Desigur că acest lucru se face! Uneori cu mai multă, alteori cu mai puțină competență, într-o formă mai mult sau mai puțin corespunzătoare. Cert este că cele mai de seamă realizări ale științei și tehnicii sînt prezentate cititorului care le primește cu o necuprinsă mîndrie, cu mîndria omului conștient a fi contemporan cu cuceritorii spațiului cosmic, cu făuritorii creierelor electronice.

Unii dintre noi își închipuie poate că cititorul urmărește izbînzile din domeniul științei ca pe niște rezultate sportive. Că sporirea temperaturii la reacțiile termonucleare, extinderea programului mașinilor cibernetice sau creșterea distanțelor parcurse de na-

vele cosmice sînt pentru el recorduri, care trebuie consemnate de ziarist ca atare.

Alții, dimpotrivă, sînt convinși că un material științific trebuie să fie negreșit „spectaculos“, pentru a-l captiva pe cititor. Titlurile ce abundă în „taine“ și „mistere“ sînt de altfel o mărturie a acestei concepții.

Lucrurile însă nu stau așa! Cititorul de azi e cuprins de bucurie atunci cînd află despre noi cuceriri ale oamenilor de știință în orice domeniu, convins fiind că ele constituie cheia progresului, a propriei sale fericiri.

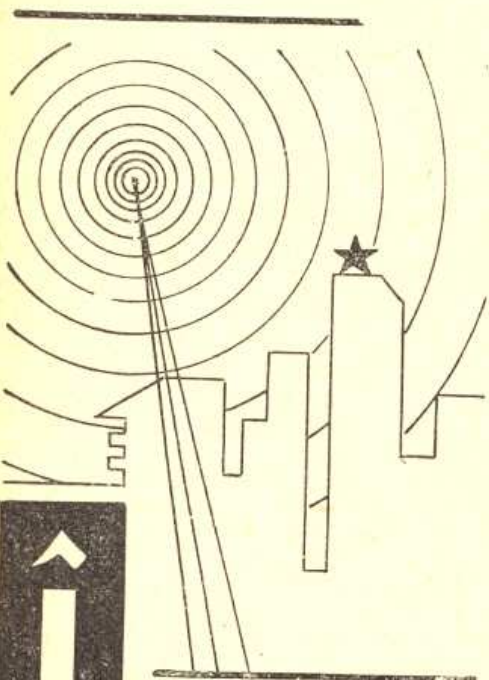
Citind despre noi descoperiri pe tărîmul dirijării proceselor termonucleare, el își imaginează Sorii artificiali topind ghețurile veșnice ale regiunilor polare și transformîndu-le în livezi de portocali; veștile despre construirea unor mașini „gînditoare“ îi evocă vremurile cînd, eliberat de munci istovitoare, se va putea dărui exclusiv activității creatoare; radiogramele transmise de eroicii cosmonauți sovietici de pe bordul navelor lor nu constituie pentru el doar comunicate laconice, ci întreaga epopee a viitoarelor debarcări pe Lună, pe Marte sau pe Venus, a străbaterii de către om a spațiului fără de hotare pînă dincolo de limitele sistemului nostru planetar. Iar dacă noi, ziarisții, nu izbutim să-l facem pe cititor să simtă aceasta, cînd nu-i dăruim aripile care să-l poarte, pe calea visului, în viitor, am făcut — după mine — o treabă de mîntuială.

N-aș vrea să fiu înțeles greșit! Fără îndoială, aceasta nu este singura condiție pentru realizarea unui material de popularizare izbutit.

Să ne oprim puțin la metoda culegerii datelor, a cărei importanță este covârșitoare. Fie că este vorba de un articol, de un reportaj sau de o simplă notă, ziaristul trebuie să fie înarmat cu un bagaj minim de cunoștințe asupra problemelor pe care dorește să le abordeze. De bună seamă că nu i se poate pretinde să le aprofundeze, să se transforme într-un specialist.

O singură condiție: ziaristul popularizator să se dedice cu toată pasiunea activității sale.

Și acum, cite ceva despre forma materialului de popularizare.



În publicațiile noastre apar adesea note scurte despre realizări tehnico-științifice din țară și de peste hotare. Aceste note sînt uneori astfel redactate încît cititorul nu înțelege mare lucru sau nu-și dă seama de importanța lor. Rolul popularizatorului este de a prelucra aceste note, de a le da o formă cît mai accesibilă și de a le sublinia conținutul prin comparații plastice și edificatoare.

Principala calitate a articolului de popularizare este aceea de a fi accesibil, atractiv.

O introducere cu un scurt istoric a problemei este adesea binevenită, ca și includerea unor experiențe foarte simple și sugestive.

Desigur că „rețetele” sînt aici la fel de neoportune ca în orice alt domeniu al scrisului și de aceea mă opresc la aceste citeva sugestii.

În ce privește reportajul științific, el este desigur cu totul și cu totul în funcție de priceperea și de talentul ziaristului. Să-mi fie totuși îngăduit să fac unele remarci: să ne ferim să abordăm în exclusivitate subiecte așa-zis senzaționale, căci cititorul este atras în egală măsură de realizările din domeniul energiei nucleare ca și de cele ale mecanizatorilor, petroliștilor sau cercetătorilor din industria ușoară. În coloanele ziarelor, problemele științifice trebuie bine echilibrate, spre a permite cititorului să dobîndească cu timpul o viziune de ansamblu a actualității tehnico-științifice.

În altă ordine de idei: să evităm aglomerarea reportajului cu prea multe date, deși vizitarea unui institut de cercetări cu multitudinea sa de aspecte ne îndeamnă adesea la aceasta. Este de preferat să ne oprim asupra citorva probleme esențiale și să dăm acestora extindere.

Este deosebit de important să nu așternem pe hîrtie lucruri pe care nu le înțelegem perfect. Să punem întrebări suplimentare, să recitim materialul documentar și, la nevoie, să renunțăm chiar la includerea unor amănunte, care nu ne sînt cu desăvîrșire clare. Altminteri, primejdia de a avea confuzii este iminentă.

Accesibilitatea reportajului științific, atractivitatea lui sînt în ultima instanță chestiuni de măiestrie. Va trebui însă să facem eforturi pentru ca modul în care ne adresăm cititoru-

lui să-l atragă pe acesta la citirea materialului. Un titlu sugestiv, cîteva subtitluri interesante sînt întotdeauna de un real folos. De asemenea, găsirea unui pretext literar pe a cărui canava să se brodeze datele științifice este foarte utilă.

Dar atît la articolul de popularizare cît și la reportajul științific n-ar trebui să lipsească, așa cum am amintit la început, perspectiva, viziunea generoasă a viitorului. Cititorul nu trebuie să fie limitat la o simplă înregistrare a faptelor, ci să întrezărească ce vor aduce anii următori în domeniul respectiv și în ce măsură noua descoperire va contribui la înfrumusețarea propriei sale existențe.

Este o sarcină grea pentru ziarist, de a fi în același timp cronicarul izbînzilor științifice ale veacului său și poetul vizionar al minunatelor zile de mîine.

Dar strădaniile sale vor fi răsplătite din plin...

★

La masa rotundă a „Presei noastre” s-au discutat multe alte probleme în legătură cu modalitatea în care presa noastră centrală reflectă în coloanele ei diverse materiale științifice menite, pe de o parte, să contribuie la educarea științifică, la lărgirea orizontului cultural-științific al cititorilor, iar pe de altă parte să analizeze, să prezinte activitatea desfășurată în instituturile noastre de cercetări, să facă cunoscute cititorilor cele mai noi cuceriri într-un compartiment sau altul al științei și modul cum sînt ele aplicate în producție.

Prezentînd toate aceste păreri, redacția revistei noastre a sintetizat în cuvîntul vorbitorilor cîteva idei mai importante, care vor fi fără îndoială pe deplin utile redacțiilor noastre, ziaristilor care se ocupă de problemele științifice.

LUPTA DINTRE NOU ȘI VECHI

E greu ca, în câteva cuvinte — a început tov. Scarlat Callimachi convorbirea — să faci o sinteză a rolului pe care l-a avut și îl are presa în dezvoltarea societății omenești și în formarea conștiinței omului. Aș prefera latura practică a unei asemenea teme, deși nici aceasta nu-i mai lesnicioasă. Răsfoind colecțiile vechi și noi de ziare putem urmări felul în care a evoluat omul în cadrul prefacerilor economico-politice: din titlul gazetăresc adoptat și din faptele relatate sau dezbătute pentru că presa are rolul activ de a călăuzi cititorul, de a-i demonstra părțile pozitive sau negative ale unor concepții politice, economice sau culturale.

— Vă referiți și la activitatea presei din trecut?

S.C. — Firește. Ziarul progresist, „presa de stînga”, a fost întotdeauna îndrumătorul, tovarășul bun de drum al omului. În trecut nu prea îndepărtat, cuprins între cele două războaie, această presă a desfășurat sub îndrumarea directă sau indirectă a partidului o vastă acțiune de trezire a mii și mii de conștiințe. În ilegalitate, deci în condiții cu totul precare, „Scinteia”, pe lângă problemele de doctrină marxistă, dădă de seamă privitoare la viața internă de partid etc., publica și articole legate de lupta pe care o ducea proletariatul nostru conștient și intelectualitatea progresistă pentru o apropiere de Uniunea Sovietică, pentru pace și pentru înfrățirea între popoare.

— Aceste materiale aveau în vremea aceea valoare educativă, în sensul promovării în conștiințe a unor trăsături noi, opuse tipului uman educat de societatea capitalistă.

S.C. — Evident. Ele se străduiau și reușeau pentru foarte mulți să înlăture total șovinismul și patriotismul îngust, burghez, inoculate prin cele mai variate mijloace din școală pînă la hătrînețe. Nu numai în acest sens „Scin-

teia” era un vajnic desțelenitor de drumuri noi. Prin înseși condițiile apariției — tipografii ilegale, veșnica hăituire de către Siguranță a tuturor celor ce o scriau, tipăreau și citeau — „Scinteia” educa trăsăturile de conștiință ale luptătorilor comuniști neînfricați: curajul și eroismul, pasiunea

DE VORBĂ CU

SCARLAT CALLIMACHI

Directorul Muzeului romîno-rus

revoluționară, spiritul de sacrificiu bazate pe o nestrămătată încredere în victoria clasei muncitoare. Scurte știri dădeau exemple concrete, a căror uriașă forță mobilizatoare poate fi măsurată cu rîndurile de noi luptători care se ridicau. Materialele cu caracter teoretic aveau ele însele rol educativ. Acesta nu se limita la stricta clarificare ideologică, fiindcă tocmai datorită acestei clarificări intransigența revoluționară și încrederea în mersul inevitabil al istoriei căpătau și mai multă temeinicie.

— Dar presa legală?

S.C. — Urmînd exemplul „Scintei” ziarele îndrumate direct sau indirect de partid se străduiau ca printre furcile caudine ale cenzurii și Siguranței să strecoare nu numai adevărul despre lupta clasei muncitoare, dar să și mobilizeze forțele și să le îndrume. „Clopotul” din Botoșani, întemeiat după directivele și cu sprijinul Partidului Comunist, apărea săptămînal, și prin articole combative și documentate demasca demagogia și minciuna acțiunilor fascisto-hitleriste, politica antinațională a partidului legionar și a sateliților lui. Un loc important îl ocupau manifestele diverselor organizații democratice și no-

tele sau informațiile privind lupta dusă de muncitorime pentru revendicări profesionale, iar protestele împotriva regimului barbar pe care îl suportau deținuții politici în închisori și la Siguranță au fost unele din cele mai vehemente. În general, „Clopotul” s-a străduit să fie și el un îndrumător al maselor într-un moment hotărîtor al existenței noastre naționale.

— Activitatea presei de stînga a polarizat și o seamă de nume remarcabile ale culturii noastre, scriitori, publiciști, artiști plastici.

S.C. — În paginile acestor ziare apărute în Capitală, problemele culturale aveau un loc deosebit. Era una din formele indirecte de luptă politică. S-au publicat atunci primele traduceri din literatura sovietică: Șolohov, Maïakovski, Ehrenburg, iar ilustrațiile reproduceau desene agitatorice de Frans Maserelle și Käthe Kolwitz. Intelectualii cinstiți, chiar dacă nu cunoșteau direct linia partidului, s-au apropiat de aceste publicații, au colaborat cu ele și și-au format o atitudine combativă. Și nu numai ei. În aceste publicații apăreau materiale iscălite de muncitori și țărani. Să amintim rubrica de care răspundea Al. Sahia în zărele burgheze „Adevărul” și „Dimineața” prin intermediul căreia se formase un grup de muncitori care informau redacția sau scriau ei înșiși despre luptele și problemele vieții lor grele, prevestind mișcarea de masă a corespondenților voluntari de azi. Pentru a înțelege și mai bine importanța educativă a acestor fapte trebuie subliniat că o semnătură apărută în zărele progresiste ale vremii, curajul celor scrise însemnau imediat pentru autor persecuții directe sau nu, urmărirea de către Siguranță, ba uneori înșăși închisoarea. Și totuși numărul celor ce se supuneau de bună voie la toate acestea se îndeplinea în coloanele acestor ziare n-a fost cîtuși de puțin mic, crescînd mereu.

— Era, fără îndoială, o formă a luptei pentru o etică înaltă și o victorie în acest sens.

S.C. — Evident. Ziarele legale și ilegale conduse de partid au reușit să smulgă întinericului multe minți încă nelămurite sau rătăcite în noianul minciunilor și să formeze cadre de luptători nemfrigați. Erau pionierii unei lumi noi, primele victorii obținute de presă în amplul proces al luptei dintre vechi și nou.

— În urma victoriei definitive a socialismului în patria noastră, problema luptei între vechi și nou în conștiința oamenilor se pune cu deosebită acuitate.

S.C. — Și în consecință rolul presei a crescut, necesitând întărirea combativității și eficienței ei în această privință. Să nu uităm că desăvârșirea construcției socialismului înseamnă și un triumf al moralei comuniste.

— Care sînt formele pe care, după părerea dumneavoastră, ar trebui să le îmbrace această preocupare în ziare?

S.C. — Cu acest prilej voi spune câteva cuvinte în legătură cu presa care apare atît în Capitală, cît și cu cea din provincie. Un cotidian bun trebuie să aibă multe calități, printre care și un aspect plăcut, o varietate de rubrici ce pot să contribuie la educația omului nou, interesîndu-l, atrăgîndu-l. Să ne ferim să încadrăm totul într-un tipar fix și să-l lăsăm să se anihilozeze. Nu e vorba ca într-o țară socialistă ziarul să fie un mijloc de îmbogățire sau o armă în mina unor politicieni verosi, totuși un ziar de tip nou nu poate și nu trebuie să aibă un aspect rigid, numai și numai ca să nu se asemene cu un ziar burghez. Un ziar nou trebuie să palpate de viață, să-l facă pe cititor. — de la muncitor și țaran pînă la intelectual — să-l citească cu aceeași pasiune, dîndu-i o oglindă fidelă a vieții atît de tumultuoase din patria noastră. Socotese că preocupările privind formarea noii conștiințe nu trebuie închise într-o rubrică aparte, așa cum a făcut „Scînteia tineretului”. Valoroasa ei inițiativă de a publica des materiale legate de „tinerete și educație” își pierde din efica-

citate prin separarea lor de restul ziarului, ca și cum problemele acestea ar fi străine celorlalte domenii și nu o problemă majoră a lor. Aș atrage atenția și asupra unei alte — hai să-i spunem — primejdii. Există tendința de a discuta problemele de morală sau de educație cetățenească numai sub forma unor „cazuri”. Fără îndoială, e mai ușor să tratezi gazetărește tema în asemenea condiții, dar se limitează sfera acțiunii educative. Acțiunea ziarului trebuie să ajungă la toate rămășițele învechite din conștiințe, chiar sau mai ales cînd nu iau amploarea unor „cazuri”. În această privință cred că experiența „Romîniei libere” ar trebui extinsă.

— Vă referiți la frecvența așa numitelor „carnete” din corpul ziarului?

S.C. — La ele și la contrafondurile din pagina a treia. Se citește cu multă plăcere, căci sînt bine scrise și — sub aparențe modeste, — atacă uneori probleme grave.

Sînteți, deci, pentru folosirea foiletoanelor și a genurilor înrudite în desfășurarea luptei dintre vechi și nou.

S. C. — Sînt pentru varietate și fantezie gazetărească și mai ales pentru o deosebită perspicacitate din partea celui ce semnează. Intre altele fie zis, articolele anonime sînt arme moarte. În fond de ce se tot spune că gazetăria este o excelentă școală pentru scriitori? Pentru că sub fapte banale, cotidiene, se pot descoperi sensuri majore.

— Și tocmăi așa ceva solicitați dumneavoastră materialelor dedicate problemelor de morală.

S.C. — Nu numai lor. Gazetei în general, după cum le-aș solicita un stil mai sobru, mai plastic și mai pe înțelesul tuturor. Tare ar mai trebui să ne ferim de stilul de care și-a bătut joc cu atita genialitate Caragiale și care își mai face simțită prezența. Nu de alta, dar și prin felul în care se scrie se contribuie la educația cititorului. Omul vorbește, își îmbogățește continuu limbajul după modelele tipărite: cărți și ziare.

— Pentru că tot sîntem la formă, socotiți că prezentarea grafică este în diferență procesului de educație?

S.C. — Cîtuși de puțin. O gazetă bine și frumos paginată formează ochiul cititorului, dar cred că în această privință ar mai trebui să învățăm să întrebuițăm fotografia. Prefer chiar ca fotografia să lipsască, dacă nu este de calitate. Un cotidian bun trebuie să redea evenimentele însemnate în fotografii bune, așa încît cititorul să poată înțelege ceva din ele, deci fotografiile publicate să fie semnificative și reproduse clar.

S.C. — Și pentru că ziarul „Clopotul”, la care am lucrat, apărea la Botoșani și continuă să apară, aș vrea să spun cîte ceva despre ziarul din provincie, din regiuni și raioane.

— În cadrul anchetei noastre au fost pomenite destul de rar.

S.C. — Tocmai de aceea. Ele trebuie să se ocupe, fără îndoială, mai întîi de problemele de interes local, dar de cele mai multe ori se mulțumesc să rămînă la un „local” în cel mai strict sens al cuvîntului. Sînt, oare, problemele educației comuniste numai de interes general, fără ecou în capitalele de regiuni și raioane? Așa ar părea după caracterul cu totul sporadic pe care îl au asemenea materiale în presa din provincie. O atare atitudine nu se înscrie în preocuparea generală și profund îndreptățită pentru creșterea omului nou. Țăranii și muncitorii din toate părțile țării au dreptul să găsească în organele presei locale, redus ce-i drept în proporții, ceea ce găsesc în presa centrală. Este important ca în provincie, ca și în București, să se acorde o continuă atenție caracterului educativ al ziarului, căci reflectarea luptei dintre vechi și nou în conștiințe se înscrie în această arie largă, pentru a acorda presei noastre puțința de a acționa din plin și a duce pînă la capăt marea ei într-o societate nouă.

RADU RUPEA

CONTRIBUȚIA UNUI ZIAR DE UZINĂ LA PROMOVAREA NOULUI

La ora cînd apar aceste rînduri, în redacția gazetei de uzină „Timpuri noi” se desfășoară o activitate febrilă. Corespondenții voluntari au adus din secții vești deosebit de importante, care trebuie să vadă cît mai curînd lumina tiparului. Este vorba de pregătirile intense făcute de colectiv pentru a înfrînta cum se cuvine un oaspete de seamă: noul an 1963!

Simpla relatare a acestui fapt te pune în temă de la început, în ceea ce privește hărnicia colectivului. Dar indicii planului de producție pe 1962 nu se referă numai la realizarea cantitativă a unui număr de produse, ci și la calitatea acestora. Ajungînd la problema calității, am ajuns de fapt la cea mai arzătoare preocupare a colectivului. Ea se împletește în mod armonios în activitatea de zi cu zi a fiecărui om din uzină. Rezultatele ni le comunică... beneficiarii:

— *Sîntem mulțumiți de calitatea compresoarelor și moto-compresoarelor fabricate la uzinele „Timpuri noi”.*

Tema convorbirii nu a fost deci greu de ales. Ne-a fost sugerată chiar de faptele colectivului.

Înainte de a pune prima întrebare directorului uzinei, vrem să relatăm un amănunt, de loc lipsit de importanță. Pe inginerul Dumitru Lazăr l-am găsit în postură de... ziarist. Scria un articol pentru gazeta de uzină. Am aflat astfel un fapt deosebit de semnificativ și anume că inginerul Lazăr se numără printre colaboratorii activi ai gazetei. Nu este un lucru care trebuie trecut cu vederea. De el sînt legate o serie de consecințe pozitive, cum ar fi sprijinul acordat de conducerea uzinei pentru ca gazeta să apară în bune condițiuni și să cuprindă problemele cele mai importante care frămîntă colectivul.

Iată-ne în plină convorbire: o convorbire, cum s-ar spune, între doi gazetari.

— *Cum apreciați modul în care gazeta „Timpuri noi” contribuie la promovarea noului în uzină?*

— Aș putea spune că fiecare articol publicat în gazeta noastră urmărește realizarea acestui deziderat atît de im-

portant pentru activitatea de producție a oricărei uzine. Consider că, în foarte mare măsură, colectivul redacțional al gazetei noastre a știut să cuprindă principalele elemente ale promovării noului. Cîteva exemple. Mă voi referi, în primul rînd, la una din recente pagini intitulată „Tehnologia în pas cu tehnica nouă”. În ea sînt tratate o serie de probleme care au reușit să suscite un interes deosebit în rîndurile colectivului. Lucru firesc, de altfel, deoarece materialele publicate se referă la cele mai însemnate aspecte ale procesului de producție. De pildă, în articolul „Să elaborăm tehnologia după cele mai noi criterii tehnice” se arată ce important este ca la elaborarea tehnologiei să se stabilească coeficientul de utilare tehnologică.

CONVORBIRE CU

ing. DUMITRU LAZĂR

Directorul uzinei „Timpuri Noi”

portant pentru activitatea de producție a oricărei uzine. Consider că, în foarte mare măsură, colectivul redacțional al gazetei noastre a știut să cuprindă principalele elemente ale promovării noului. Cîteva exemple. Mă voi referi, în primul rînd, la una din recente pagini intitulată „Tehnologia în pas cu tehnica nouă”. În ea sînt tratate o serie de probleme care au reușit să suscite un interes deosebit în rîndurile colectivului. Lucru firesc, de altfel, deoarece materialele publicate se referă la cele mai însemnate aspecte ale procesului de producție. De pildă, în articolul „Să elaborăm tehnologia după cele mai noi criterii tehnice” se arată ce important este ca la elaborarea tehnologiei să se stabilească coeficientul de utilare tehnologică.

Articolul a fost analizat cu toată răspunderea de către serviciul tehnologic, care a luat o serie de măsuri, printre care aceea de a se elabora întreaga

tehnologie cu un coeficient de utilare tehnologică minimă care, preîntîmpinînd, în ateliere, executarea unor produse (în special a unicateilor) după tehnologii necorespunzătoare întocmite ad-hoc.

Un alt articol, publicat în numărul din 31 august, intitulat „Prin introducerea și extinderea metodelor avansate, la ridicarea calificării” analizează modul cum își desfășoară activitatea cursurile pentru ridicarea profesională, organizate în uzină. Ridicarea calificării este strîns legată de introducerea noului în uzină. Fără muncitori bine pregătiți, cu o înaltă calificare profesională, nu poate fi vorba de aplicarea unei tehnici înaintate. Lucrul acesta nu a scăpat din vedere gazetei. Numeroase articole publicate se ocupă îndeaproape de problema calificării muncitorilor, popularizează exemple pozitive și iau atitudine critică împotriva celor care bat pasul pe loc. Mă refer în special la articolele: „Întrebări la care trebuie să răspundă Budeleanu și Cristescu”, „Punctualitate”, „Exigență sporită pe viitor”, „Organizarea și disciplina”.

— *Problema noului în uzină, după cum afirmați și dumneavoastră, este complexă. Rezolvarea ei cere continuitate în acțiune, perseverență. Ce acțiuni întreprinse de gazeta, în această direcție, au avut rezultate deosebite în producție?*

— În primul rînd, „Calitatea”. Așa se numește una din rubricile permanente ale gazetei noastre, citită și apreciată de colectivul uzinei. În cadrul acestei rubrici au fost popularizate o serie de inițiative valoroase pornite de muncitorii din secții. Gazeta s-a străduit prin aceasta să creeze o opinie de masă în ceea ce privește promovarea metodelor avansate de muncă, condiție principală pentru obținerea unor produse de calitate superioară.

Legat de problema calității, gazeta a dus o susținută campanie pentru reducerea procentului de rebuturi. În articolul intitulat „Care sînt cauzele rebuturilor?” au fost analizate rezultatele slabe obținute la prelucrarea chiulăselor. S-a constatat că defecțiunile proveneau de la turnare. Gazeta a depistat drumul parcurs de rebuturi și a reușit, după o suită de șase articole, să ajungă la rezolvarea problemei. Așa s-a născut una dintre acțiunile importante ale turnătorilor: reverificarea tehnologiilor de turnare. În articolul „Chiulasa D-50”, șeful sectorului metalurgic, Constantin Racoviță, dă și primele rezultate obținute în urma modificării sistemului de turnare de la chiulase. El arată că brigada condusă de Bușcă Sabîn a reușit o performanță demnă de subliniat: scăderea procentului de rebut cu 50 la sută.

O altă acțiune importantă, care a fost la timpul ei susținută cu tărie de către gazeta, este aceea a extinderii metodei autocontrolului. În prezent, această metodă este aplicată de către toți muncitorii uzinei noastre. Despre rezultatele ei au scris în repetate rânduri controlorii tehnici de calitate.

— *Ne-ar interesa câteva aspecte legate de problema introducerii tehnicii noi.*

— Introducerea tehnicii noi este unul din obiectivele principale urmărite de gazeta. Aș putea spune chiar că au fost cazuri cînd ea a reușit să stimuleze și conducerea uzinei. Un exemplu în acest sens îl reprezintă problema documentației tehnice. Un șir de articole publicate pe la începutul anului ne-au atras atenția asupra faptului că unii factori ai acestei probleme au fost tratați de conducerea uzinei cu oarecare ușurință. Rezultatele sesizării gazetei nu au întîrziat să se vadă. În prezent, în cadrul uzinei funcționează o grupă tehnică de documentare, care are menirea să studieze tot ceea ce este nou în tehnica mondială (bineînțeles, probleme legate de specificul uzinei). Consecințele unei asemenea activități au fost multiple și... pozitive. Astfel, în acest an a fost dată în exploatare o instalație de tratare cu curenți de înaltă frecvență, s-au organizat linii tehnologice pentru fabricarea arborilor cotiți, a biciclor, euzineților, supapelor ș.a., s-a rezolvat problema preparării amestecurilor de formare în stație centralizată, s-a trecut la fabricația pe bază de tehnologie de grup și similitudine a operațiilor la un număr însemnat de repere.

— *După cum se vede, gazeta „Timpuri noi” a avut un rol pozitiv în lupta*

pentru promovarea noului în uzină. Ne-ar interesa să știm dacă, în aceeași direcție, ați primit ajutor și de la alte organe de presă?

— Bineînțeles, și încă în măsură foarte mare. Mă refer în special la articolele publicate în ziarele „Scînteia” și „Informația Bucureștiului”. Aș vrea să subliniez în mod deosebit două din articolele publicate în „Scînteia”. Ele au apărut în numerele 5236 și 5237 și s-au ocupat de ritmicitatea în producție. Criticile aduse au fost juste și au constituit pentru noi prilejul analizării acestei probleme în toate secțiile uzinei. Gazeta noastră a preluat ideea și în câteva numere la rînd a tratat cu competență aspecte legate de modul cum se desfășoară producția. Rezultatele au fost dintre cele mai bune. S-a reușit în scurt timp să se creeze decalajul necesar între secții, înlăturîndu-se în bună parte munca în asalt și astfel una dintre cauzele principale ale creării rebuturilor.

O inițiativă deosebit de valoroasă a fost și aceea a ziarului „Informația Bucureștiului” în legătură cu „O scrisoare trimisă beneficiarului”. În urma acestei acțiuni, uzina noastră a intrat în posesia unor date prețioase cu privire la comportarea în producție a produselor realizate de către uzină, ceea ce a permis luarea unor măsuri corepunzătoare care au dus la îmbunătățirea substanțială a caracteristicilor compresoarelor și motocompressoarelor. Bineînțeles, ca să ajungem la aceste rezultate, a fost necesar să ne însușim o serie de procedee avansate ale tehnicii noi.

— *Noul în uzină îl constituie însă nu numai tehnica înaintată, ci și oamenii, preocupările lor, atitudinea pe care o au față de muncă. Ce puteți să ne spuneți despre felul cum a oglîndit presa această problemă?*

— Mă voi referi, în primul rînd, la câteva din materialele publicate în gazeta uzinei. În pagina a doua, cititorul găsește cu regularitate relatări din viața cultural-sportivă a colectivului. Articolele ca „Artiștii amatori pe scenă”, „Cum vă petreceți timpul liber”, „Concursul iubiți cartea”, „De la standul de cărți”, „Joia tineretului”, îi indică de la început preocupările culturale ale muncitorilor de la „Timpuri Noi”. Să luăm cronică dramatică intitulată „Oaspetele din faptul seriis”, în interpretarea artiștilor amatori din Uzină”. Cine sînt actorii? Cunoscuți fruntași în producție de la secția turnătorie. Aflăm astfel cea de a doua pasiune a turnătorilor

Gheorghe Gheorghe, Florea Ūngureanu, Marin Gheorghe, Elena Milca ș.a. Pe secnă, ei se descurcă la fel de bine ca și în fața oalei imense cu oțel incandescent.

Dacă despre activitatea culturală se pot spune în general lucruri bune, fapt ce reiese cu prisosință din coloanele gazetei, nu același lucru se poate spune și despre activitatea sportivă. La acest capitol există serioase lipsuri, care în mod nejustificat au scăpat atenției colectivului redacțional. Este suficient să arăt că în ultimele luni, singurele materiale, pe linie sportivă, publicate, s-au referit doar la fotbal, pentru a se trage o concluzie în această direcție. De ce n-a scris gazeta despre faptul că gimnastica în producție nu se desfășoară în bune condițiuni, datorită lipșurilor manifestate de instructori, sau că atletismul a ajuns o disciplină aproape... uitată de conducerea colectivului sportiv? Iată întrebări care trebuie să-și găsească răspunsul în viitoarele numere ale gazetei noastre.

Întrebarea dumneavoastră privește însă presa în general. De aceea, în încheiere, consider că este bine să arăt că ziarele s-au ocupat în măsură mai mică de activitatea cultural-sportivă a colectivului uzinei noastre. Ele s-au mărginit numai la analiza diferențelor aspecte legate de procesul de producție și foarte arareori la relatarea unor știri cu caracter cultural-sportiv, ceea ce, după părerea mea, este prea puțin.

— *Și acum, o ultimă întrebare. Din convorbirea avută cu dumneavoastră a reieșit în mod clar rolul pozitiv pe care l-a avut gazeta în promovarea noului și organizarea și desfășurarea producției. Care este factorul hotărîtor care a contribuit la obținerea unor asemenea succese?*

— În primul rînd, îndrumarea permanentă din partea comitetului de partid și a comitetului sindicatului, care au analizat periodic activitatea colectivului redacțional, orientîndu-l asupra problemelor cele mai stringente ale uzinei.

Convorbirea s-a terminat. Spațiul restrîns nu a permis cuprinderea a tot ceea ce este nou în viața uzinei. Ne rămîne nouă, ziaristilor, în continuare, un teren vast de exploatare, pe această temă, la uzinele „Timpuri Noi” din Capitală.

DINU LAZĂRESCU

PENTRU O SPECIALIZARE MULTILATERALĂ

VASILE GRĂDINARU
redactor șef adj. la ziarul
„Sportul popular“

La noi în redacție, față de cei abia sosiți, a circulat o vreme gluma: „dă-i lui X, să scrie despre problema Y. E fată în casă“. Într-adevăr, redactorul X, tinăr în ale scrisului, cu puțină experiență, scria la „comanda“ secretariatului și a secțiilor reportaje „de producție“, materiale de sport de mase și de performanță, redacta articole critice și de analiză. La nevoie, putea încropi chiar și câteva... versuri.

„Fata noastră în casă“, redactorul care ieșise abia de pe băncile facultății și care în același timp nici nu cunoscuse în ce constă activitatea secției corespondenți și scrisori, era o mașină veritabilă de compus, scris și analizat.

„Ei și, dacă scria de toate, ar putea cineva să spună, era rău?“ Nu — ar suna un alt răspuns, foarte bine! Asta înseamnă că omul acesta are putere de muncă, talent și serioase cunoștințe profesionale. Din păcate, cu timp în urmă conducerea și colegiul redacției au fost cam de aceeași părere greșită. (Atunci când ne referim la un redactor sau șef de secție cu o serioasă experiență în muncă, posesor al unei specializări largi în materie sportivă, desigur problema se pune altfel).

Ulterior însă am constatat, să spunem, pe „pielea noastră“, ce însemna să „fii bun la toate“. Materialele redactate de tovarășul în cauză erau în fond lipsite de conținut, scrisă la suprafață. Materialele de „grentate“ n-aveau idei, nu foloseau la nimic. De pildă, dacă unui material vechi, să zicem, scris în anul 1958 i s-ar fi schimbat titlul anterior cu un alt titlu, „cuminte“: „Intreceri sportive insuflete la Brezoaie“, n-ar fi observat nimeni. Ambele materiale, și cel vechi și cel „nou“, nu puteau fi sesizate de cititori din cauza conținutului „lor“ neinteresant. Aceasta era situația. Se scria șablonat, de serviciu. Iată de ce, mai ales în anii 1958—1959 — ca urmare a părerii noastre nejuste despre posibilitățile gazetărești nelimitate ce le poate avea un om — am publicat unele materiale al căror stil și conținut lăsam de dorit.

Mai tîrziu, luînd exemplul de la materialele interesante, vii, atrăgătoare

publicate în presa noastră centrală pe de o parte, apoi schimburile de păreri pe care le-am avut cu colegi de la alte ziare, pe de altă parte, precum și criticile juste la adresa ziarului nostru, ne-au determinat să privim cu mult mai profundă răspundere problema calificării profesionale, a specializării redactorilor noștri. Încet, încet, colegiul de redacție și-a axat activitatea sa pe specializarea redactorilor, pe o specializare nu îngustă, ci multilaterală.

În ultima vreme la ziar au venit redactori tineri, ca de pildă: Petre Henț, Valentin Păunescu, Constantin Alexe și alții. Creșterea lor profesională nu era de loc o treabă ușoară. Ceream multă răspundere în munca de perspectivă. Perfecționarea măiestriei lor gazetărești ca și a altor tovarăși din redacție s-a făcut treptat, urmărindu-se aptitudinile lor literare și estetice. În timp ce Constantin Alexe manifesta aptitudinile spre scrierea de materiale de propagandă (respectivul venise în redacție după absolvirea unui curs de ziaristi de 2 ani, de pe lângă Școala Superioară de Partid „Ștefan Gheorghiu“), Valentin Păunescu — absolvent al Facultății de filologie — avea predilecție pentru reportaje. Fiecare tinăr ziarist avea o predilecție pentru un anumit gen gazetăresc, credea că numai în el poate excela.

În această situație șefii noștri de secție, ca urmare a discuțiilor purtate cu conducerea redacției, au căutat să îmbine armonios, la noii veniți, cât și la ceilalți tineri, preferința lor cu utilul, adică dorința redactorului respectiv de a lucra într-o secție sau alta, cu sarcinile generale ale redacției. Și, bineînțeles, s-a urmărit necesitatea unei pregătiri profesionale largi, îmbinate cu specializarea redactorului la 3—4 discipline sportive. Iată de ce azi tov. C. Alexe lucrează la secția de propagandă spre care el manifesta predilecție, dar, în același timp — sub controlul și grija redacției — el se specializează în ramurile sportive: fotbal, volei și box. Iată de ce redactorul V. Păunescu lucrează într-o secție specializată în reportaje: sport de mase și organizare, specializîndu-se în

același timp la alte 2—3 discipline sportive. Și n-am putea spune că am gresit. Dimpotrivă: multe din materialele publicate de ei s-au bucurat de aprecieri.

Mergînd pe linia specializării multilaterale, azi avem redactori ca: Nicolaescu, Vasiliu, Ioanițescu, Tofan, specializați la mai multe sporturi, redactori de nădejde care în munca de popularizare a activității sportive, de ridicare a măiestriei sportivilor noștri și-au adus partea lor de contribuție.

Aceasta se datorează și faptului că ne-am străduit să specializăm oamenii cu ajutorul ședințelor de plan, unde se dezbate zilnic cele mai arzătoare probleme ale ziarului; cu ajutorul lecțiilor și conferințelor pe probleme sportive; prin trimiterea redactorilor în cadrul brigăzilor de îndrumare și control a cluburilor și asociațiilor sportive. Da, „terenul“ învață, îl ține la curent pe ziarist cu tot ce e nou în viață, cu ce face, zi de zi, oamenii muncii, sportivii patriei noastre. „Terenul“ contribuie la specializarea redactorilor.

Sintem împotriva unei specializări înguste, de pildă numai la atletism, sau numai la fotbal. Ziarul „Sportul popular“ are un profil aparte. Educația fizică și sportul, această parte integrantă a culturii noastre socialiste, ridică probleme noi și variate tuturor lucrătorilor noștri. În etapa de față crește rolul educației fizice și sportului în construirea socialismului, de aici și sarcini sporite redacției și redactorilor ziarului nostru. Și specializarea multilaterală înseamnă o mai serioasă pregătire profesională, o abordare variată a problemelor în ziar, un lucru de calitate și adîncime. Nu negăm că, cu toată această preocupare spre o pregătire superioară a redactorilor noștri, noi nu avem și lipsuri. Încă destule. Învățăm de la celelalte ziare, învățăm și din propria noastră experiență, iar pe parcursul muncii — țînînd trează această idee a specializării multilaterale — căutăm să înlăturăm lipsurile, să fim în pas cu viața, cu sarcinile pe care partidul le-a pus în fața mișcării sportive.

ASPECTUL GRAFIC al unor ziare locale

VIRGIL PETRESCU

O pagină de ziar cu ținută grafică îngrijită, armonioasă, îmbie ochiul la citit, fie că este vorba de un cotidian central, fie de un ziar raional ori de uzină. Și chiar dacă în privința acestora din urmă condițiile tehnice de tipărire nu ar fi întotdeauna optime, mina pricepută a paginatorului și gustul artistic al tehnoredactorilor pot da ziarului o „față” frumoasă, construită din linii elegante și moderne, care să inspire prospețime și șobrietate în același timp.

Utilizarea corectă și cu simțul frumosului a diferitelor semne tipografice, linii, spițuri, chenare, felul cum se pun în evidență ilustrațiile, pot influența foarte mult în bine sau în rău aspectul grafic general al unei pagini de ziar.

Dar să vorbim concret. Răsfoind ziarul raional „Clopotul” din Botoșani, de la prima vedere observi că paginile acestui ziar sînt înfășurate cu o varietate inutilă de semne despărțitoare, chenare etc., care în loc să înfrumusețeze aspectul ziarului îi imprimă un aspect pestrit, încărcat. În ziarul „Înainte”-Brăila nr. 5521, aproape toate articolele sau informațiile de pe prima pagină au câte un spiț sau linie despărțitoare cu desene diferite. Aceste zorzoane nu contribuie la înfrumusețarea paginii, ci dimpotrivă.

Am găsit mai multă măsură în privința folosirii semnelor tipografice în nr. 672 al ziarului „Steaua roșie” din Alba. În acest număr, ce-i drept în multe alte numere, ziarul nu e consecvent, cele câteva sublinieri reușesc să scoată în evidență unele titluri mai importante, să învieze — fără să încarce inutil aspectul general al paginilor.

Ziarele despre care vorbesc publică adesea diferite anunțuri, reclame. Uneori aceste anunțuri sînt întocmite fără gust, tipător, distonant cu restul materialelor publicate în pagină, cum e de exemplu anunțul publicat în pagina a 3-a a ziarului „Clopotul” nr. 1561.

Un alt aspect despre care aș vrea să amintesc este legat de fotografiile din ziar. Foarte des se publică clișee pe formate care duc la albituri mari,

golurile fiind umplute parțial de tot soiul de puncte, linii sau combinații geometrice. În afară de faptul că se ajunge la ceva cu totul inestetice, asemenea „soluții” grafice duc și la risipirea spațiului care, mai ales la ziarele de format mic, este și așa destul de redus. În ziarul „Înainte”-Brăila nr. 5523 din 13 septembrie 1962 găsim nu mai puțin de patru clișee date pe câte o coloană și jumătate, cu albitura respectivă. Nu mai vorbesc de efectul de monotonic ce rezultă dintr-o asemenea utilizare a clișeelelor. Același lucru se poate spune și despre unele numere ale ziarului „Lupta noastră” din Giurgiu, de altfel un ziar bine realizat, care știe să se ferească de tentația ornamentației cu orice preț.

Și încă o observație tot în legătură cu fotografiile. Considerăm că publicarea în paginile ziarelor raionale a unor fotografii exclusiv de format mic nu e recomandabilă. În loc de 3—4 asemenea clișee mici pe câte o pagină, clișee din care de multe ori nu poți distinge mare lucru (intervine aici și calitatea slabă a hîrticii, cernelii, tiparului) ar fi nimerit ca mult mai des ziarele raionale să publice clișee mai mari.

Cîteva cuvinte despre titlurile clișate: se știe că folosirea acestora poate contribui la înfrumusețarea unei pagini, după cum poate să-i dăuneze dacă aceste titluri sînt prea încărcate cu tot felul de elemente. Așa se întîmplă uneori în ziarul „Clopotul”. Titlul clișat nu admite adăugirea altor elemente grafice, străine titlului. Se obține ceva cu totul inestetice (vezi nr. 1562, 1560).

O dozare potrivită a elementelor grafice, justa utilizare a semnelor tipografice joacă un rol important în obținerea unui aspect grafic reușit: de aceea fiecare amănunt, în aparență neînsemnat, trebuie ales cu grijă, cu simț artistic și mai ales — cu economie. În afară de faptul că se ajută la o cit mai bună valorificare a conținutului, o înaltă formă grafică contribuie la educarea gustului maselor de cititori. Presa noastră locală, alături de presa centrală, are menirea să răspundă și acestei sarcini.

VALORIFICAREA
SCRISORILOR
la ziarul

„CRIȘANA”-ORADEA

Pe adresa ziarului „Crișana” sosesc zilnic zeci de scrisori de la oamenii muncii din fabrici, șantiere, instituții, de la sate etc.

De la începutul acestui an și pînă în prezent au fost primite la redacție 2.400 scrisori, majoritatea de la cei peste 1.200 corespondenți voluntari.

Pentru a se apropia cît mai mult de corespondenți, redacția a organizat în acest an 6 consfătuiri (la Gurahonț, Chișineu Criș, Beiuș, Simleu, Oradea, Ineu), la care au participat peste 800 de corespondenți voluntari, și a tipărit un buletin special.

Ziarul „Crișana” folosește în fiecare număr cele mai interesante scrisori ce vin de la cele 27 birouri și posturi ale corespondenților voluntari create cu scopul de a asigura cuprinderea cît mai largă a problemelor de pe cuprinsul regiunii. Multe din posturile de corespondenți voluntari desfășoară o activitate rodnică, scriind despre probleme variate.

O altă formă organizatorică care este practică cu succes de redacția ziarului regional „Crișana” este aceea că fiecare redactor înainte de a pleca pe teren trece pe la secția scrisori și se interesează de activitatea corespondenților din localitatea unde se deplasează. O dată ajunși în localitatea respectivă, redactorii iau legătura cu corespondenții voluntari, dîndu-le indicații. O metodă bună este și aceea de a invita la redacție timp de 1—2 zile pe unii corespondenți voluntari (îndeosebi pe cei de la birourile corespondenților voluntari raionali), care iau astfel cunoștința de întregul proces de editare și tipărire a ziarului.

Un alt lucru demn de reamintit în valorificarea scrisorilor este publicarea acestora la rubrica „Concursul nostru”, concurs care se desfășoară în două etape (15 august și 30 decembrie).

Redacția ziarului „Crișana” se preocupă îndeaproape de îmbunătățirea activității corespondenților voluntari, pentru ca scrisorile acestora să cuprindă știri din toate sectoarele de activitate ale acestei regiuni aflate în plină înflorire.

ION COȚOI

PROBLEMELE PLANULUI DE STAT

În coloanele ziarului

MARIA COSTACHE

Cum poate fi extinsă o inițiativă prețioasă apărută într-o întreprindere? Cum poate fi ajutat colectivul unei uzine să valorifice cât mai deplin rezervele interne? Cum pot fi mobilizate mai bine conducerea și angajații pentru a lua noi măsuri de introducere a tehnicii moderne? Iată numai câteva din întrebările pe care și le pune fiecare redactor care lucrează în secția industrială a unui ziar în această perioadă când eforturile colectivelor din uzine, fabrici, șantiere sînt îndreptate spre îndeplinirea planului de stat pe 1962 la toți indicii și pregătirea condițiilor pentru buna desfășurare a planului pe 1963 încă din prima zi a anului.

Preocuparea sistematică și concretă, pe profilul fiecărui ziar, de problemele de care depinde îndeplinirea și depășirea planului de stat la toți indicii — mărirea producției și productivității muncii, reducerea prețului de cost, im-

bunătățirea continuă a calității produselor, intrarea în funcțiune la termenul planificat a obiectivelor industriale etc. — este o cerință de seamă care stă în fața presei. În ziarul nostru aceste probleme au fost tratate sub diferite forme; mă voi referi însă la o acțiune care a antrenat un număr însemnat de cadre din uzine, ca și din diferite direcții ale Ministerului Metalurgiei și Construcțiilor de Mașini, acțiune care poartă titlul — „Cooperarea — răspundere colectivă”. Dată fiind importanța cooperării în dezvoltarea industriei constructoare de mașini, a îndeplinirii și depășirii planului în această ramură hotărîtoare în economia națională, ziarul și-a propus să oglindească în coloanele sale o serie de aspecte privind relațiile de cooperare între diferite întreprinderi din acest sector. Și pentru ca acțiunea să aibă cât mai mare eficiență, ne-am concentrat atenția îndeosebi asupra citorva produse — poduri rulante, macarale turn, linii de ciment — la realizarea cărora își aduc contribuția zeci de întreprinderi. De pildă, spre sfîrșitul lunii iunie a apărut în „România liberă” un articol pe marginea ședinței Consiliului coordonator pentru fabricația podurilor rulante și a macaralelor turn, ședință ținută la uzina de construcții metalice și mașini agricole de la Bocea. Aici s-au discutat o serie de probleme importante în legătură cu îndeplinirea sarcinilor de plan pentru produsele respective, cu îmbunătățirea relațiilor de cooperare, s-au luat unele hotărîri de comun acord. Legăturile întreprinderilor cooperatoare între ședințe, felul cum s-au îndeplinit hotărîrile adoptate, au fost probleme pe care redactorul nostru le-a urmărit ulterior. Și astfel, după două luni, „România liberă” publica din nou un material în care se vorbea despre felul cum uzinele care fac parte din consiliul coordonator respectiv și-au îndeplinit propriile angajamente.

Aceste materiale au trezit ecou. La ultima ședință a consiliului coordonator în cauză, care s-a ținut la sediul uneia din întreprinderile cooperatoare — I.M.U. Medgidia — s-au discutat cele două articole publicate în „România liberă”, trasîndu-se sarcină președintelui să răspundă ziarului despre măsurile luate în urma criticilor aduse.

În cadrul acestei acțiuni au fost folosite diverse forme gazetărești. Astfel a fost publicată o scrisoare deschisă a unui grup de muncitori și tehnicieni de la Uzinele „23 August” din Capitală, adresată furnizorilor uzinei care mai

fac unele greutăți prin nerealizarea la timp, sau calitativ necorespunzător, a unor produse. Scrisoarea apărută a fost prelucrată la uzinele cărora li se adresa. La puțin timp după aceea, în „România liberă“ a apărut reportajul „La uzină se dezbate o scrisoare“, în legătură cu discutarea scrisorii de mai sus la Uzinele de reparat utilaj minier din orașul Petru Groza.

De altfel urmărirea eficienței materialelor publicate constituie pentru noi o preocupare centrală. Într-adevăr, o dată ce articolul, reportajul, nota etc. au fost publicate, oare redactorul se poate declara satisfăcut? Misiunea lui s-a încheiat? Desigur că nu. Cum au ajuns aprecierile pozitive și critice la urechea celor vizati? Cât au fost aceste aprecieri de convingătoare? Ce măsuri s-au luat în întreprindere și cum se aplică ele? Iată întrebări pe care trebuie să și le pună din nou fiecare redactor-autor. Ziarul nu poate considera că s-a achitat de sarcina pe care a avut-o prin publicarea unui material pînă cînd nu s-a convins că acesta a prins viață în producție și problemele ridicate se reflectă în activitatea de zi cu zi a colectivului respectiv. Tocmai de aceea ziarul nostru socotește ca o sarcină de mare importanță urmărirea eficienței materialelor publicate. Socotind prin aceasta nu numai publicarea răspunsurilor primite de la cei vizati. Acum două săptămîni în ziarul „România liberă“, la rubrica „Le semnalul criticii“, a apărut un articol cu titlul „Pe un drum bun“. După o scurtă introducere, care reamîntea cititorilor că în urmă cu cîteva luni ziarul a publicat un reportaj care semnală că în timp ce unele secții ale Uzinelor de vagoane din Arad obținuseră economii importante, pe întreaga întreprindere consumul de metal era încă depășit, arătîndu-se și cauzele acestora, se vorbea de o nouă vizită la uzină. Înarmat cu răspunsurile venite la redacție la acel reportaj, din partea conducerii uzinei de vagoane și a direcției tutelare din Ministerul Metalurgiei și Construcțiilor de Mașini, în care arătau măsurile ce au fost luate pentru înlăturarea deficiențelor semnalate, redactorul nostru a analizat din nou situația consumurilor specifice din metal pe întreaga întreprindere. Constatînd eficiența criticilor făcute de ziar, a progreselor evidente pe care le face colectivul uzinei pe drumul obținerii de economii cît mai mari de metal, articolul recent publicat demonstra că rezervele din întreprindere pe această linie nu s-au epuizat, arătînd care sînt acestea. Și de bună seamă, ziarul va continua și pe viitor să urmărească această problemă la uzinele de vagoane din Arad. Desigur, problema urmării eficienței materialelor publicate nu se epuizează cu rubrica „Le semnalul criticii“, mai ales că nici aceasta, trebuie să recunoaștem, nu apare cu o periodicitate regulată. Căutăm, în continuare, noi metode și forme gazetărești prin care sprijinul acordat colectivelor de muncă din întreprinderi să fie cît mai eficace.

Pentru a asigura o înaltă eficacitate, pentru a ține pasul cu viața este necesară cunoașterea cît mai de aproape a realității din întreprinderi. Dar cunoașterea realității mai înseamnă și pricepera de a desprinde din multitudinea fenomenelor ce se petrec acele probleme esențiale pentru economia națională care necesită concentrarea atenției și eforturilor oamenilor muncii. Acest lucru se poate face numai dacă lucrăm după un plan stabilit dinainte, bine gîndit, discutat cu întreg colectivul și bazat pe cunoașterea sarcinilor de partid și a realităților din întreprinderi. În munca de oglindire și de influențare, cu ajutorul ga-

zetei, a luptei pentru îndeplinirea planului de stat, nu putem să ne bazăm pe spontaneitate, să trăim de pe o zi pe alta, publicînd numai ceea ce apare în fiecare zi într-un loc sau altul. Fără îndoială că gazeta trebuie să manifeste operativitate, să fie receptivă și să reacționeze imediat la tot ce e nou, dar în munca unei secții economice există o anumită latură de studiu, de analiză științifică, pe care trebuie să se bazeze orientarea tematicii.

Analiza îndeplinirii planului pe anul curent și discutarea cifrelor de control pe 1963, care au avut loc recent în regiuni cu participarea conducerilor întreprinderilor, au constituit un bun prilej pentru noi de a înțelege mai bine problemele care stau în prezent în fața industriei și de a ne orienta în mod corespunzător activitatea. Ca urmare, în planul de muncă al redacției, pe ultimul trimestru, figurează, și au început să apară, o serie de articole semnate de specialiști, cadre de conducere din diferite secții ale industriei, care cu competență dezbate probleme de o deosebită importanță. „Fiecare zi cîștigată pe șantier — mai multe produse economice naționale“ — este titlul articolului semnat de președintele Băncii de Investiții, în care se analizează, dîndu-se și soluții, stadiul unor lucrări de investiții care urmează să fie date în funcțiune anul acesta, eficiența economică a acestora. Problema unei economicități cît mai ridicate a întreprinderilor, crearea unei opinii de masă față de indicatorii economico-financiar sînt tratate în articolul „Beneficiul și rentabilitatea întreprinderilor“, semnat de secretarul general al Ministerului Finanțelor, „În pas cu cerințele cumpărătorilor“, „Industria locală și cerințele actuale“ etc., sînt de asemenea materiale semnate de cadre de conducere din economie.

Ne propunem pe viitor să tratăm mai pe larg în coloanele ziarului teme legate de producția bunurilor de larg consum, în ce măsură industria ușoară, alimentară locală ține pasul cu creșterea continuă a exigențelor cumpărătorilor. În această direcție s-au publicat două pagini speciale: „Interiorul locuinței noastre“, pagină în care cadre din industrie, gospodine, arhitecți, directorul Institutului de igienă vorbesc despre problema creării unui decor cît mai bine armonizat cu stilul, cu caracteristicile camerelor noilor blocuri, fac propuneri prețioase cu privire la tipurile și calitatea mobilei, covoare, perdele, lustre etc. „La îndemîna fiecărei gospodine“ se intitulează pagina care, pe marginea unei consfătuiri organizate la redacție, dezbate o altă problemă de larg interes cetățenesc — articole de uz casnic. În planul redacției figurează și alte colaborări, reportaje, pagini speciale etc., care își propun să trateze teme majore ale actualității, munca, faptele inovatoare ale oamenilor, îndreptîndu-și totodată atenția spre acele locuri rămase în urmă.

Un loc însemnat în realizarea sarcinilor care stau în fața secției industriale revine stilului de muncă din secție. Ne străduim să acordăm atenție acestei probleme, să introducem un spirit de disciplină, punctualitate și simț de răspundere, să asigurăm discutarea colectivă a principalelor probleme, analiza săptămînală în colectiv a felului cum se îndeplinește planul de muncă, încetățenirea unui spirit sănătos de critică și autocritică. Pentru viitor ne gîndim să ne ocupăm mai mult de ridicarea nivelului pregătirii economice a membrilor secției de care depinde în mare măsură competența lor în tratarea problemelor. Perioada actuală este o perioadă de răspundere în munca secției industriale și noi ne vom strădui să-i facem față.

PRESA ȘI CREAȚIA ARTISTICĂ

— Nu este desigur un lucru ușor să vorbești în câteva cuvinte despre această vastă și, după părerea mea, extrem de importantă problemă: presa și creația artistică. Rolul criticii teatrale este (uneori ar trebui să fie) foarte important. Pentru că pe de o parte critica are răspundere față de public, pe care trebuie să-l informeze, să-l educe și să-i formeze gustul estetic, iar pe de altă, față de creatorii propriu-zis ai spectacolelor. Pentru aceasta, criticul de teatru trebuie să fie un om competent, cult și obiectiv. Cronicarul să fie un educator bazat pe o mare principialitate, să privească creația artistică de pe o poziție partinică, manifestându-se exigența atât asupra piesei, cât și față de realizatorii spectacolului. Dramaturgul contemporan, scriitorul din zilele noastre, are și el nevoie de ajutorul criticii competente, iar regizorul, scenograful, artistul așteaptă cu emoție ziarele primele zile după premieră. În trecut fie zis, ei află părerea criticului mai întotdeauna după ce s-a scurs un timp îndelungat de la cea dintâi întâlnire cu publicul.

— De ce, „în trecut fie zis“? Noi am vrea să cunoaștem părerea dv. mai amănunțită despre eficiența cronicilor de teatru.

— Vreți cu alte cuvinte să vă arăt ce cred despre operativitatea cronicilor, despre stilul în care sînt scrise și despre conținutul lor. Ei bine, întîrzierea cu care scriu cronicarii, ne face să nu putem interveni imediat la îmbunătățirea spectacolului, atunci cînd critica face sugestii argumentate pe probleme de fond. Graba cu care se „expediază“ o cronică nu face nici un serviciu nici cititorului, nici creatorilor. Poate că uneori spațiul afectat cronicilor e mai mic, dar fiecare compartiment care a colaborat la realizarea spectacolului e dornic să cunoască părerea criticii și să-și îmbunătățească eventual creația. Regizorul, scenograful, actorul, autorul dramatic află însă numai câteva cuvinte, adesea generale sau uneori într-un limbaj alambicat, plin de prețiozități.

Limpezimea ideilor emise de critică e una din condițiile principale ale efi-

cienței. Mie îmi face o adevărată plăcere cronicile scrise de Andrei Băleanu, Vicu Mindra, Florin Tornea. Îmi pare rău că nu am mai avut prilejul să-l citesc pe Traian Șelmaru, de asemenea un condei obiectiv, incisiv și competent.

Aș propune ca atunci cînd spațiul e mai mic în ziar să se facă cronicile

DE VORBĂ CU

NIKI ATANASIU

artist emerit, laureat al Premiului de Stat

pe cîte o problemă și să se revină asupra pieselor la anumite intervale de timp. Sînt piese pe afiș de ani de zile, cu cîte 2 sau 3 distribuții. Critica însă nu urmărește cu consecvență prospețimea spectacolelor și nu revine asupra unor spectacole de acum analizate. Păcat. Ar găsi foarte multe lucruri interesante.

— Vorbeați la un moment dat despre conținutul cronicilor...

— Da. Noi, oamenii de teatru, am dori să nu citim doar subiectul și cîteva cuvinte despre interpretii principali. Să nu mă înțelegeți greșit. Subiectul e bine să fie în cronică pentru că am vorbit la început despre rolul educativ al cronicarului asupra gustului estetic al publicului. Spectatorul trebuie să știe de ce o piesă este bună sau nu, ce trebuie să rețină sau ce semnificație include în ea o replică, sau un anumit tablou. Dar critica să fie bazată pe o analiză științifică, nu să respire superficialitate. Opiniile critice din cronică pot fi analizate de teatru și însușite de realizatori dacă se consideră juste. Nu știu de ce unele cronicile lasă să treacă neobservată o tendință, aș îndrăzni să spun chiar un fenomen în arta teatrală. Se poartă retrospectiva; se poartă întinericul, perdelele și muzica. Se potrivește sau nu, dacă e la modă, dramaturgul, regizorul și scenograful se supun...

— Dar oare critica teatrală, nu e... critică deloc?

— Ba este, dar de cele mai multe ori foarte anemic și pe ocolite. Dacă un spectacol e slab nu se spune din vina lui. Nu face bine acest lucru nici autorului, nici actorului, nici publicului. Alteori critica tace. Dar publicul spune. Și spune cu curaj și obiectivitate. Am asistat la multe spectacole urmate de discuții. Muncitorii sînt interesați, sînt principiali și curajoși. Vad esențialul și spun lucrurilor pe nume.

— Este oare oglindit noul în critica teatrală?

— Timid. Căutările ar trebui mai mult subliniate, tinerii interpreți mai îndeaproape urmăriți, concepțiile regizorale mai adînc analizate. Și pentru că veni vorba despre nou v-aș pune o întrebare. Pentru ce critica trece neapăsătoare peste teatrul popular? E o formă nouă care se cere analizată, îndrumată, crescută. Și aș pune încă o întrebare. De ce ziarele nu publică cronică și la spectacolele date de artiștii amatori? (în afară de perioada concursurilor cînd sînt și ei atunci prezenți în paginile presei).

— La această întrebare se cere dat un răspuns concret... în scris. Probabil că ziarele îl vor da!

— În încheiere aș dori să subliniez încă o dată necesitatea unor cronicari culti și competenți. Rolul presei e mai larg. Ea se poate pronunța și asupra felului în care a fost preluată o moștenire teatrală, de pe ce poziții s-a actualizat. Presa poate face și recomandări de repertoriu, dar în bună cunoștință a valorilor artistice ale teatrelor respective. Ne așteptăm de asemenea ca în presă să se reflecte unele concluzii la discuțiile dezbătute în U.R.S.S. despre actor și regie, despre regie și contemporaneitate. Am uneori senzația, citind cronicile, atunci cînd le găsesce, sau mai bine zis răsfoind ziarele, că publicul o ia înainte, cere mai mult, se interesează de probleme mai variate. (O aflăm de la constăturile și întîlnirile cu oamenii muncii). Critica a cam rămas în urmă.

GABRIELA BUCUR

Din activitatea ziarelor

„Drum nou“ și „Flacăra Sibiului“

Ecourile pe care le-a stîrnit ancheta privind conținutul, ținuta publicistică și grafică a ziarelor noastre, confirmă interesul activ față de problemele ridicate de ea. Și cum felul acestei anchete este un rodnic schimb de păreri capabil să îmbogățească experiența tuturor celor ce lucrează în presă, am părăsit de astă dată Capitala și ne-am adresat unuia dintre ziarele regionale și altor citorva publicații din regiune. Am poposit mai întîi la „Drum nou“ din Brașov.

Contactul cu munca și metodele de lucru ale redacției ziarului brașovean ne-au familiarizat cu o serie de preocupări redacționale și, ce este mai important, cu mijloacele îndeplinirii lor. Din acest punct de vedere, convorbirile purtate cu tov. I. Olaru, redactor-șef, și cu tov. Dincă, secretar general de redacție, ca și unele discuții cu colaboratori ai gazetei, ne-au întărit convingerea că la „Drum nou“ se manifestă o susținută strădanie de ridicare a nivelului publicistic și grafic. Să ne amintim de rubrica interesantă și originală „Procesul milimetrilor“. Acum am avut prilejul să facem cunoștință și cu alte inițiative gazetărești, originale și eficiente.

Eficiența e pusă întotdeauna pe primul plan, aflăm din spusele redactorului-șef. Ea înseamnă operativitate, putere de a emoționa, indiferent dacă e vorba de simplă informație sau de un material de analiză. Și mai înseamnă invitație la atitudine, expresivitate, grijă față de promovarea noului.

Ce reprezintă toate acestea și cum capătă ele contur în ziar aflăm din

precizările făcute de tov. Dincă, secretar general de redacție.

— Preocuparea noastră, aș numi-o permanentă, este punerea în valoare a materialului semnificativ pentru viața regiunii, precum și a evenimentelor majore din țară și de peste hotare. Încercăm, cu alte cuvinte, să dăm noului un relief grafic atrăgător și cât mai diferențiat din punct de vedere gazetaresc. Sub raportul conținutului am inițiat noi rubrici ca „Stoc-tampon“, tribună de luptă împotriva oricărei stagnări a producției industriale în întreprinderile din regiune și pentru asigurarea ritmicității livrărilor. De asemenea ne mîndrim cu rubricile pe care le-am inițiat și dintre care merită amintite „Rod bogat“, „Marea fabricii“, „Tot orașul, o grădină“ (datorită ultimului material, spațiile verzi din orașul Brașov au sporit în ultima vreme cu peste 12 000 m²). Revenind la felul în care paginăm astfel de rubrici și altele cu un caracter diferit, totul începe de la macheta fizică.

Un prim criteriu de alcătuire a numărului este cuprinderea geografică. În regiune sînt multe raioane, iar fiecare

dintre acestea are un specific al său, care se cere reflectat în ziar. De aceea nu sînt admise repetările sau dozările disproporționate atît în consemnarea știrilor, cît și a reportajelor sau corespondențelor. O dată asigurat echilibrul geografic, intervine în cîmpul atenției redacționale criteriul problematic. Ne silim să dezbatem o sferă cît mai variată de teme — menționează vorbitorul — dar conduși de principiul că un număr de gazetă are axul său, sarcina sa principală.

Pe cît ne dăm seama din parcurgera citorva numere este vorba de anumite campanii (defalcate pe zile și concretizate în fiecă număr printr-un grupaj de știri, printr-o suită de reportaje, de raiduri etc.).

Discuția noastră implică și exemple. Iată unul. Este vorba de un număr de ziar ales pe loc (*nr. 5168 din 26 iulie a.c.*). Pagina întîia e deschisă de o ilustrație pe 2 coloane și jumătate. În pagină o armonioasă distribuție a grupajului de sezon intitulat „Nici un bob pierdut din noua recoltă“, precum și a rubricilor „Cotidiene“, „Stoc-tampon la el acasă“ (o anchetă la fabrica

„8 Mai“ din Mediaș), a unui cursiv și a reportajului „Adaos la autobiografie“ etc. Pagina e vie, interesantă. O completează o caricatură la zi și un raid cu continuare în altă pagină.

După cum se vede secretariatul de redacție alternează rubricile fixe cu cele la zi, mobile. Din observațiile făcute aflăm că ziarul recurge uneori și la pagini speciale cum sînt Pagina-magazin, „Vești din țările socialiste“ ș.a. Constant, în număr există rubricile căutate de cititori ca: „De pe strada noastră“, „Om — familie — colectivitate“, „Din poșta de ieri“, „Viața de partid“, „Oameni ai zilelor noastre“ etc.

Pentru ca macheta să fie corespunzătoare, iar paginația atractivă, secretariatul o discută în două faze — la nouă dimineața, operativ, în schiță, și la ora două, o dată cu numărul apărut, în forma ei întregită, definitivă. Paginile speciale se alcătuesc cu concursul secțiilor, interesate chiar și de forma lor grafică. În acest sens se recurge la titluri elisate, la vignete și la alternarea formatelor. Tovarășul Dineă îmi enumeră o serie de formate pe care le utilizează în funcție de natura materialului. Foiletonul îl dă pe 6 și 9 cuadrați, știrile pe 2 1/4 și 2 3/4; unele articole mai întinse le „sparge“ cu subtitluri. Solicită caricaturi, apelează la chenare și acordă însemnătate alegerii unei litere de titlu care în ansamblul paginii să învieze textul (literă umbrată, rizată, de 6 cicero, evitînd, firește fără exagerări dogmatice, grotescul care este o literă veche, uzată și mai potrivită cu evenimentele ce impun solicitarea „prin izbire“ a cititorului).

Se formulează și un deziderat: îmbogățirea literei din regalul tipografiei, precum și unele reparații — la fața locului — a rotativei, pentru ca execuția și claritatea elisecilor să nu mai aibă de suferit. Făgăduiesc să mă fac ecoul acestor doleanțe legitime.

Revenim la o altă chestiune și anume cea a controlului pe care îl exercită secretariatul de redacție asupra planurilor de lucru săptămînale ale secțiilor. Bunele rezultate ale orientării colectivului din punct de vedere tematic și calitativ publicistic depind de acest control. Tov. A. Socaciu, șeful secției culturale, ea și alți șefi de secție, cum sînt tovarășii Radu Glied și Ion Fleșchin, mă încredințază că datorită muncii exigente a secretariatului (tov. Dineă și tov. Plugaru, îndrumați de tov. Olaru, redactorul-șef) nivelul ziarului a crescut, iar profilul său reflectă mereu o ecrectare adîncită a experienței locale, o tratare corespunzătoare a sarcinilor crescînde izvo-rîte din practica economică, culturală,

obștească a vieții fabricilor, instituțiilor, cluburilor și gospodăriilor din regiune.

Innoirea și îmbogățirea continuă a realității ne impun și nouă să ne înnoim profilul, să ne lărgim orizontul preocupărilor, subliniază tov. Dineă. În sensul acesta vrem să perfecțăm noi rubrici în coloanele ziarului. Ne gândim de pildă la un colț sau o tribună a activității studentești (Brașovul a devenit un centru universitar) și la o rubrică fixă privind activitatea culturală.

Dorim să știm — în cadrul convorbirii purtate — dacă față de cerințele cotidiene, ziarul și-a epuizat obligațiile. Ni se răspunde că, firește, nu s-a acordat aceeași atenție tuturor problemelor și că în unele direcții se tînde spre rezolvări mai operative și mai bine organizate. De asemenea este posibilă realizarea unor titluri mai sugestive decît banalul „De ce a rămas în armă raionul X ...“ (nr. 5468).

Valoarea unor articole sporește dacă se evită titlurile-sablon sau punerea în pagină plată, neinspirată. Din acest punct de vedere și la „Drum nou“ este destul loc pentru o serie de îmbunătățiri. Spre exemplu, introducerea mai curajoasă a foto-informației și a ilustrațiilor pe lungimea paginii. Așa cum se prezintă lucrurile, de obicei în pagina I își găsesse locul doar fotografii dimensionate pe lățime.

Munca redacțională e bine organizată la „Drum nou“. Cu pricepere și grijă, cu simț de răspundere și pasiune, redacția ziarului trimite la tipar articole interesante și actuale, iar punerea lor în pagină denotă bun gust, simț grafic evoluat.

Flacăra SIBIULUI

ORGAN AL COMITETULUI ORĂȘANEC ÎN RAIONUL S. M. S. AL MURTORILOR POPULARE ORĂȘANEC ÎN RAIONUL SIBIU

Cel de-al doilea ziar în redacția Căruia am poposit cu prilejul vizitei în regiunea Brașov a fost „Flacăra Sibiului“. Caracterul mai modest al gazetei (publicație raională) nu înseamnă de fel o dispensă calitativă. Apariția bisăptămînală ea și dimensiunile mai reduse pun alte probleme și sugerează criterii de evaluare adecvate.

Desigur că accentul cade în astfel de cazuri pe informația concisă și pe îndeminarea manevrării spațiului limitat. Știrile, relativ bogate, sînt redactate de cele mai multe ori concentrat. Reportajele nu depășesc trei file dactilografiate, deși ar putea fi și mai

scurte. Titlurile, în schimb, sînt adesea incolore, exagerat de lungi și, deci, obositoare.

Am întîlnit o serie de rubrici fixe, distribuite în pagini după greutatea și semnificația lor. Foiletoane critice: „Moș Țintașu pe teren“, „Din activitatea Sfaturilor Populare“, „File din istoria Sibiului“, „Din săptămîna în săptămîna“ ș.a.

Noutățile din raion sînt prezentate prin intermediul știrilor reunite în pagina întia sau a corespondențelor. Lipsese totuși materiale informative de sinteză din lectura cărora cititorul să capete o imagine globală despre manifestările ce-l interesează.

Apoi e surprinzător să constatăm că din paginile „Flăcării Sibiului“ lipsese aproape cu desăvîrșire materialele cultural-artistice. N-am întîlnit cronici literare („Drum nou“ le publică cu regularitate), nici cronici de filme, plastice, muzicale. Pentru un oraș cu recunoscute tradiții culturale, astfel de lipsuri trag greu în balanță. Este de neînțeles pe de altă parte de ce poeziile semnează unul sau două nume, deși la Sibiu există o filială a Uniunii Scriitorilor și, neîndoios, activează atîtea cenacului.

În situația de a pagina mereu articole economice și consultații agrotehnice, secretariatul de redacție a ajuns el însuși în pragul unor formule stereotipe. Și deși am simțit în discuțiile purtate cu tov. C. Hociotă, secretarul de redacție, dorința sinceră de îmbunătățire a muncii sale și a celei redacționale, trebuie spus că puținătatea formatelor, absența titlurilor ingenioase elisate și lipsa de varietate a literici nu sînt de natură să-l satisfacă pe cititor. Circumstanțele atenuante nu lipsesc și le vom pomeni imediat. Însă ele nu trebuie să ducă la demobilizare sau la minimă rezistență. Este adevărat că lipsește materialul tipografic și că secretariatul de redacție se lovește deseori de faptul că nu dispune decît de două feluri de literă (corp 8 și corp 10). De asemeni n-are la îndemînă linii, chenare și literă variată pentru titluri. Dar toate acestea nu justifică uniformitatea unor pagini de interior (pag. 2 și 3) și limbajul convențional al explicațiilor la fotografiile!

Cu o viziune mai îndrăzneată din punct de vedere redacțional, o serie de subiecte sau de pagini ar fi mai bine valorificate. Să ne gândim de pildă la pagina „Din săptămîna în săptămîna“ care are caracterul unui mozaic. Curiozități, rebus, articole de popularizare științifică și note — toate sînt alese din cuprinsul raionului. Dar nu este oare de dorit ca cititorul să mai iasă din cînd în cînd din hotarele știute

și să se avînte chiar și peste fruntariile regiunii pentru a lua cunoștință de ceea ce se întîmplă în țară și în restul lumii? În definitiv nu este suficient că ziarul dispune de o rubrică de politică externă, cititorul vrea să știe care sînt cele mai recente realizări tehnice și culturale de la noi, precum și cele de pe plan internațional.

La „Flacăra Sibiului” se cere, pe lîngă o muncă publicistică mai laborioasă și o viziune mai largă, mai exigentă și mai densă în alcătuirea ziarului. Punctul nevralgic rămîne monotonia, fixitatea formelor grafice. Dar ar fi greșit să se creadă că aceasta e doar lacuna machetei. O paginăție vie este efectul varietății de forme

publicistice, rezultatul plastic al armonizării unor materiale redacționale bine concepute. Pe o arie săracă în genuri gazetărești, și limbajul grafic rămîne tot sărac.

Observațiile de mai sus impun unele reconsiderări în spirit critic și auto-critic. Ele trebuie să ducă la o dezbatere care să antreneze tot colectivul de redacție de la „Flacăra Sibiului”. Analiza serioasă a actualelor scăderi și mobilizarea resurselor existente vor duce la tipărirea unui ziar mai frumos și mai substanțial. În acest efort de auto-depășire, tovarășii de breaslă de la ziarul regional „Drum nou” sînt gata să le vină în ajutor cu încercata și combativa lor experiență gazetărească.

LA ȘEDINȚA DE COLEGIU

Necesitatea schimburilor interredacționale

Ședința de colegiu la „Drum nou”. Sînt prezenți redactorul-șef, secretarii de redacție, toți șefii de secție. Ordinea de zi cuprinde două puncte: 1. Referatul tov. Dincă, secretar general de redacție, pe marginea schimbului de experiență cu ziarul regional „Dobrogea nouă”. 2. Discuții.

Referatul precizează obiectivele urmărite prin detașarea pe timp de o lună a tov. Dincă la secretariatul de redacție al ziarului „Dobrogea nouă”. Cu acest prilej sînt expuse considerații pe marginea metodelor de lucru de la cotidianul constănțean și se trag unele concluzii în raport cu practica secretariatului de la „Drum nou”.

Intrucît, așa cum s-a desprins din propriile-mi constatări, făcute „pe viu”, în redacția ziarului brașovean, unele din aspectele muncii tehnice sînt aici bine puse la punct, observațiile tov. Dincă au în multe privințe conținut practic și se cuvin apreciate în mod deosebit. Astfel, el a împărtășit colegiului remarcă întemeiată că propunerile de machetă pe pagini — practicate obișnuit la „Dobrogea nouă” — (un fel de suprapunere cu planul secțiilor) sînt mai puțin indicate. De asemenea tot dînsul observa că la „Dobrogea nouă” acest procedeu duce la machete aproximative, întrucît secretariatul n-are fixate pentru paginare nici rubrici și nici locuri bine stabilite și statornice, ceea ce afectează nivelul grafic al fiecărui număr.

În schimb, referatul a scos în evidență o serie de realizări ale colectivului de redacție de la „Dobrogea nouă” în ce privește munca de îndrumare și atragere a corespondenților voluntari. Din prezentarea făcută s-a detașat impresia că sub acest raport „Dobrogea nouă” poate oferi sugestii și unor ziare centrale — domeniul acesta fiind aici bine organizat și condus cu pricepere.

Deși de secția „Scrisori” se ocupă la ziarul dobrogean doar trei tovarăși, doi pe teren și unul cu evidența scriptică, nici unul dintre cele 10 raioane ale regiunii nu e neglijat. Peste 1.500 de corespondenți știu că sesizările lor sînt primite și cercetate atent, iar scrisorile primite zilnic, examinate operativ.

Pe baza unui plan special de lucru are loc un instructaj lunar cu corespondenți, întocmit conform indicațiilor secțiilor. Acest plan prevede între altele și raiduri cu participarea celor mai buni corespondenți. Incadrați de redactori ai ziarului, ei capătă astfel nu numai un stimul în muncă, dar și priceperea profesională necesară.

Secția dispune de o conducă de sesi-zări unde sînt trecute răspunsurile și avizările primite în legătură cu soluționările reclamate de la caz la caz.

În încheierea referatului, tovarășul Dincă a subliniat sprijinul serios pe care îl dă ziarului „Dobrogea nouă”, Comitetul regional și orășenesc de partid.

Interesul legitim stîrnit de referat se oglindește în numărul întrebărilor și în nivelul discuțiilor. Astfel tov. Ion Fleschin, șeful secției C.P.C.S. vrea să știe cum se militează la „Dobrogea nouă” pentru ridicarea calității materialelor apărute. I se răspunde că după ședințele de analiză, articolele primesc note, ceea ce, firește, naște o emulație printre colaboratorii ziarului din Constanța. Tov. Ana Năiță, șefa secției „Scrisori”, e interesată să afle cum sînt ajutați corespondenții voluntari din raioane.

Tovarășul Dincă prezintă colegiului drept răspuns „Buletinul corespondențului voluntar” pe care îl editează ziarul „Dobrogea nouă”. Este un buletin foarte bine întocmit. El reflectă o incontestabilă preocupare față de cei pe care Lenin îi numea „reprezentanții presei în mijlocul oamenilor muncii”.

Trebuie să credem că însăși existența buletinului denotă un fapt îmbucurător și anume că în Dobrogea mișcarea corespondenților voluntari a căpătat un caracter de masă. Răsfoind eu toți acest buletin am luat cunoștință de felul în care e alcătuit. Astfel, este inserat un anunț privind concursul pe care ziarul l-a organizat în cinstea zilei de 23 August cu tema „Cea mai bună corespondență”. Textul informativ sugerează cele mai importante direcții către care să se îndrepte atenția și spiritul critic al corespondenților. Alături se dau extrase din regulamentul concursului. Urmează articolele „Cum am îndrăgît munca de corespondent voluntar”, „Despre unele scrisori” (răsfoind ziarul), știri speciale, două scrisori față în față — una bună, alta slab redactată (se explică și de ce) —, un panou de onoare cu corespondenți fruntași și un breviar de teme sub titlul „Ce interesează ziarul în perioada aceasta”.

Tovarășa Ana Năiță promite să consulte cu toată grija buletinul.

Șeful secției culturale, tov. A. Socăciu, apreciază pozitiv frecvența în ziarul dobrogean a reportajului cultural pe teme sătosești. I se sugerează să reflecteze în ce privește propria-i secție și la problemele cluburilor muncitorești din regiunea Brașov.

Atmosfera e de lucru, se discută aprins, nu lipsese întepăturile prietenești, glumele, reflecțiile auto-critice. Tovarășul Radu Glied, șeful secției economice, vrea să știe dacă munca de atragere a corespondenților e satisfăcătoare la „Drum nou”. Datele ce i se oferă îl satisfac. Ziarul a primit în 1961 peste 8.000 de scrisori, iar în 1962 după numărul sesizărilor primite în primele 8 luni se pare că ele vor trece de 9.000 pînă la finele anului.

Secretarul de redacție adjunct, tov. Plugaru, trage concluziile. El exprimă părerea că utilitatea schimburilor de experiență fiind neîndoieabilă e de dorit să se treacă la o planificată confruntare a metodelor de lucru între zărele regionale și chiar între cele raionale. Unul dintre efectele acestei inițiative, tovarășul Plugaru îl întrevide a fi chiar ridicarea nivelului publicistic și grafic al publicațiilor interesate. În ce privește activitatea secretariatului la „Drum nou”, tovarășul Plugaru se angajează să lichideze unele inerții care se mai fac simțite în paginarea ziarului.

La sfârșit ia cuvântul tovarășul Ion Olaru, redactor-șef al ziarului „Drum nou”. Discuțiile purtate în ședință, sin-

tețizează după opinia sa, dorința comună de ridicare a ținutei gazetei. El exprimă speranța că succesele obținute vor fi îmbogățite și formulează unele sarcini de viitor. În acest sens, secțiile se vor ocupa mai mult de presa raională, iar pentru lărgirea experienței se vor organiza mese rotunde, care să generalizeze reușitele. Vor fi periodic publicate spicuri din presa regională și la nivelul conducerii ziarului se vor perfecta schimburi de experiență cu publicațiile similare din Iași și Hu-nedoara.

Desfășurată într-un spirit constructiv, ședința de colegiu a manifestat în analiza problemelor puse în discuție maturitate și interes profesional față de rezolvarea unor importante probleme ale activității ziaristice locale.

aceste zile e în plină desfășurare concursul intern pentru „cea mai bună corespondență”.

Rubrici ca „Mulțumim partidului nostru drag”, sau „Activul sindical are cuvântul” fac casă bună cu altele în care se discută despre problemele de producție („În fruntea întrecerii”). În fiecare număr apare un articol de analiză. De exemplu în nr. 32 s-a tipărit articolul „Ce fac brigăzile artistice de agitație”, iar în nr. 33 „Atenție deosebită cursurilor de calificare”. În nr. 34 a apărut o pagină întreagă consacrată literaturii și artei, redactată exclusiv de muncitorii uzinei. Nu întâmplător sînt prezenți în acest cadru cîțiva dintre cei mai buni corespondenți: Horia Vedenivski, strungar, Const. Roșca, pregătitor la oțelărie, Nicolae Prosan, economist, etc.

Am mai citit o serie de materiale ingenios întocmite în care accentul cade pe promovarea tehnicii noi și a spiritului de inovație. („Școala înaltei calități”, „Diferențialul la consult” etc.). Urmarea practică a reportajelor sau notelor din gazeta uzinei se concretizează în scăderea cu 50 la sută a remanierelor, în reducerea simțitoare a reclamațiilor de la beneficiari și în

La redacțiile gazetelor de uzină „Steagul roșu” și „Tractorul”

Îndul cu care am intrat pe poarta uzinelor de camioane „Steagul Roșu” din Brașov era pentru mine bine precizat. Voiam de astă dată să stau de vorbă cu redactorii și colaboratorii gazetei de uzină, despre care auzisem multe lucruri bune. O confirmare mi-o oferise și faptul că la concursul pe țară al gazetelor de uzină inițiat de Consiliul Central al Sindicatelor, tovarășii de la „Steagul Roșu” au luat premiul al II-lea.

Mărturisesc că discuțiile purtate cu redactorul șef al gazetei, tovarășul Tească, cu unul dintre colaboratorii săi apropiați, pregătitorul Const. Roșca și cu alții mi-au dat suficiente date pentru ea, împărtășindu-le aici, să consider experiența cîștigată de ei ca utilă și vrednică de urmat.

Mi se pare exemplar faptul că gazeta are peste 350 de corespondenți.

Organizarea muncii de redactare a fiecărui număr se desfășoară conform prevederilor unui plan lunar și al unuia de perspectivă. Ambele planuri călăuzesc colectivul în alcătuirea portofoliului și, de asemenea, în buna și rodnică desfășurare a ședințelor activului redacțional. Cei 19 membri ai acestui activ se reunesc în fiecare săptămână, la începutul ei, discută critic numărul apărut și dezbate propunerile menite să pregătească sumarul numărului următor.

Parcurgînd paginile gazetei am găsit multe informații, proaspete și atractiv

redactate. Nu e de mirare, de vreme ce se manifestă permanent preocupare față de corespondenți. De altfel, în



economii substanțiale de bani și materie primă.

★

Întâlnirea cu tovarășul Ilie Mihale, redactorul șef al gazetei de uzină „Tractorul”, ca și convorbirile purtate apoi cu principalii săi colaboratori mi-au creat impresia că și aici se manifestă preocupare față de creșterea activului de corespondenți — baza muncii redacționale la gazetele de uzină.

În afara celor 7 membri ai colegiului de redacție, în gazetă scriu periodic peste 150 de corespondenți. Redacția organizează la anumite intervale consfătuiri cu cititorii. În acest an asemenea consfătuiri au avut loc la secțiunile *Motor* și *Șasiu*. Am dorit să aflu din ce secții anume se recrutează mai frecvent corespondenții. Mi s-a răspuns că ei sînt răspîndiți în toate atelierele și secțiile uzinei și că profesiile lor sînt dintre cele mai diverse: reglari

și micșuitoare, tehnologi și montori, ingineri și funcționare, economiști și turnători. Cîțiva dintre ei cum sînt tov. Handrea Alexandru și Victor Șerbănescu scriu și la ziarele centrale și regionale.

Am avut prilejul să discut mai amănunțit cu unul dintre acești corespondenți, tovarășul Victor Drăjneanu, președintele comitetului sindical de sector de la turnătoria de fontă, tocmai cînd venise să expună planul viitoarei sale colaborări. Era vorba de un foileton pe teme educative. L-am întrebat care trebuie să fie după părerea sa, ca autor, calitatea esențială a articolului. Mi-a răspuns: — „Eficiența”. Am înțeles că acest cuvînt e aici o lozincă în acțiune. Tot ca însuflețește și schimbul de păreri pe care redacția îl va iniția în scurt timp pe teme de producție. (Am aflat cîteva din temele în jurul cărora se va declanșa dezbateră: respectarea indicilor tehnologici, întrecerea socialistă, îndeplinirea

la termen a angajamentelor, rezolvarea propunerilor etc.). Cred că atari teme, din care s-au exclus nebulosul, abstractul, au toate șansele să contribuie la mobilizarea oamenilor muncii.

Dacă ar fi să sugerăm unele îmbunătățiri, am propune mai multe micro-reportaje, consultații de specialitate și traducerea în viață a frumoasei intenții de a organiza seral un curs de inițiere ziaristică pentru cei mai talentați dintre corespondenții „Tractorului”. Pe cîte știu, conducerea ziarului regional „Drum nou” e dispusă să sprijine efectiv buna îndeplinire a proiectului. Atunci, sîntem siguri, va spori și numărul corespondenților „Tractorului”. Deocamdată numărul lor, deși mulțumitor, nu trebuie socotit o limită peste care nu se poate trece. Dovada o face chiar uzina megieșă, „Steagul roșu”.

...Două gazete de uzină fruntașe, o experiență din care se pot extrage învățăminte folositoare.

H. ZALIS

PERSECUTAREA REVISTEI VEST-GERMANE „DER SPIEGEL”

În R. F. Germană s-a petrecut recent un nou act samavolnic împotriva unui organ de presă. În noaptea de vineri, 26 octombrie, 14 redactori ai revistei vest-germane „Der Spiegel” din Hamburg au fost arestați. În timpul cînd ziaristii erau transportați la poliție, sediul revistei a fost percheziționat de o adevărată armată de agenți. Încăperile redacției au fost sigilate și puse

sub paza poliției. A doua zi a fost arestat și editorul revistei, Rudolf Augstein. În același timp a fost ocupat și sediul din Bonn al revistei „Der Spiegel”, iar numeroase documente din care face parte cele referitoare la afacerile lui Strauss au fost confiscate. Ziarul „Neues Deutschland” scrie în legătură cu noua samavolnicie că este vorba de un act de răzbunare din partea lui Strauss, deoarece „Der Spiegel” a dez-

văluit participarea lui Strauss la afacerile tenebroase ale societății „Fibag”, în jurul cărora a izbucnit, nu de mult, un mare scandal public.

Corespondenții de presă relatează că la Bonn se afirmă cu certitudine că Strauss, ministrul de război al R. F. Germane, a pus la cale acțiunea polițienească împotriva revistei „Der Spiegel”.

ZIARISTUL ZAHARIA STANCU LA 60 DE ANI



Activitatea ziaristică a lui Zaharia Stancu are o calitate esențială: e creată cu aceleași mijloace scriitoricești ca și operele sale literare. Și articolele, ca și romanele lui Zaharia Stancu cuprind evenimente și fapte de viață înfățișate cu măiestrie. Când scrie un roman, Zaharia Stancu nu se îmbracă în odăjdii sacerdotale, nu-și schimbă stiloul de toate zilele. El nu scrie „gazetărește” la ziar și literar la roman. Are un singur condei, pe care-l minuieste cu același talent, atît în presă cit și în literatură. Articolul său e scris literar, iar romanul său este o operă literară care conține o cronică bogată a vieții.

Chiar dacă articolul său nu ar apărea iscălit, cititorul atent poate să-și dea seama că a fost scris de Zaharia Stancu. Aceasta, datorită faptului că el scrie într-un mod personal, într-un ritm specific; articolul său e combativ, țintește cu precizie un adversar periculos. Combativitatea sa ține chiar din modul cum narează faptele. Sub condeiul lui Zaharia Stancu cuvintele, vii, se așază unele lângă altele, potrivite după gînd, după scop. Cuvintele se însiruie ca niște soldași, în rînduri scurte; rîndurile, bine strînse, pornesc la atac în coloană de marș; se aud pași sacadați, fermi; citești — și te simți antrenat în acțiune; citești și parcă auzi trîmbițe și tobe, rafale scurte de mitralieră; urale victorioase — inamicul e în derută...

Scrișul lui Zaharia Stancu este numai acțiune, numai ofensivă. El nu se apără; atacă. Un exemplu, unul singur din atitea: „Pe cine strivește istoria” („Scînteia” din 17 martie 1957). Se împlinesc 50 de ani de la răscoala țărănilor. Darie, de pe pozițiile clasei muncitoare, ținea să comemoreze evenimentele din 1907 în urma biruinței poporului împotriva foștilor ucigași ai țărănimii. A strîns fapte, multe, din viața plină de obidă și de sînge, de dirzenie și de sacrificiu a țărănimii, din acțiunile odioase, de crimă socială, ale reprezentanților burgheziei și moșierimii.

Articolul trebuia să fie nu numai o reamintire a faptelor, nu numai o comemorare, ci și o stigmatizare a crimelor săvîrșite de guvernul burghezo-moșieresc.

Cu ce documente a venit autorul? Cu redarea, din „Monitorul Oficial”, după note stenografice, a unei ședințe a

parlamentului burghezo-moșieresc, în cadrul căreia s-a pregătit, cu cinism, asasinarea țărănimii.

Autorul a notat faptele, cu sobrietate. Un comentariu scurt, tăios. La văcăreala ipocrită a lui D. A. Sturdza, că asupritorii poporului treceau „prin mari suferințe sufletești”, Zaharia Stancu notează: „Îmi place grozav expresia aceasta „suferințe sufletești”. Iar cînd Take Ionescu fîgăduia concursul deputaților opoziției „cu suflete curate” la „restabilirea păcii”, autorul consemnează: stenograful, atent și corect, notează și aici „aplauze prelungite”. ...Deodată, în sala parlamentului burghezo-moșieresc s-a auzit urlatul unui moșier oarecare: „stîrpiți România muncitoare! Urletul „a fost reluat de burghezie și moșierime și repetat de nenumărate ori de atunci și pînă la 23 August 1944”.

Urmarea? (Amintiți-vă de titlu): „Istoria, care îngroapă sub tălpile ei tot ce e vechi și putred, nu a îngăduit ca muncitorimea să fie stîrpită”. În 1917 a avut loc Marea Revoluție din Octombrie, apoi s-a constituit Uniunea Sovietică. După 1944, muncitorimea a mai luat puterea și în alte țări. În colonii, popoarele își scutură jugul imperialist.

Pe cine strivește istoria?...



Cititorii așteaptă, în continuare, prezența lui Zaharia Stancu în paginile ziarelor noastre. Articolele sale constituie un exemplu de combativitate pentru tinerii noștri ziaristi.

Ca vechi și statornic cititor al lucrărilor ziaristului și scriitorului Zaharia Stancu, îi urez mulți ani de viață și sănătate, să dea presei și literaturii noastre noi și valoroase lucrări!

I. FELEA



EUGEN LUCA

recentul său volum de pamflete antiimperialiste **Cine intră la muzeu?** va procura cititorului obișnuit — așa cum remarcă poetul Miron Radu Paraschivescu — „o adevărată satisfacție intelectuală”, profesioniștilor scrisului le va oferi o serie întregă de învățăminte utile. Ne propunem să le evidențiem în speranța ca într-un viitor, pe care l-am dori cât mai apropiat, genul acesta să se bucure din partea ziariștilor de interesul pe care-l iscă în rîndurile cititorilor. Și în nădejdea că va fi practicat mai mult nu numai pamfletul pe teme externe, antiimperialiste, ci și pamfletul pe teme interne, căci inerția, conservatorismul, dar mai ales prejudecățile de tot soiul și mentalitatea mai mult sau mai puțin burgheză a unora justifică un tir de artilerie de durată și de mare precizie.

Pamfletarul e, prin vocația sa, un luptător. Există însă nu numai luptători care slujesc o idee mare, frumoasă, ci și mercenari ai unei cauze murdare. Există luptători autentici care, în toiul bătăliei, nu se preocupă decît de înfrîngerea adversarului, uitîndu-se cu desăvîrșire pe ei; și există, vai! un soi de impostori care, considerînd lup-

Dintre toate genurile publicistice, alături de reportaj și poate mai mult chiar decît reportajul, pamfletul are cele mai multe contingente cu literatura, iar atunci cînd rechizitoriul, blestemul, batjocura sau înjurătura ies dintr-o peniță ca a lui Arghezi, bunăoară, ele devin poezie, poezie în accepția deplină, înaltă a cuvîntului. De altfel, numai așa ne putem explica ecoul pamfletului în public, marea sa eficiență. Pamfletarul convinge prin argumente și, totodată, prin patosul indignării, al miniei sale, al demnității sale ultragiante sau în primejdie de a fi ultragiată etc.,

care devine patosul cititorului însuși. Arta pamfletului e una dintre cele mai complexe și mai dificile. Și e cu atît mai dificilă, cu cît cel care o practică e pîndit de multiple pericole, toate mortale. Pamfletarul e un spadasin, tot timpul în arenă, sub ochii noștri severi. Orice mișcare greșită, orice gest nepotrivit îi pot fi fatale. Oare nu tocmai de aceea, în pofida bogatei tradiții pe care o avem în acest domeniu, pamfletul e destul de sărac reprezentat în publicistica noastră?

Dintre puținii noștri pamfletari, Ion Mihăileanu e unul dintre cei mai pasionați și mai buni. Și dacă

ta de idei un fel de competiție sportivă, vizează aplauzele galeriei, iar pentru aceasta se străduiesc să atragă prin orice mijloc atenția asupra lor: practică sofismul ca și injuria grosolană, dansul pe muche de cuțit, dar și măciuca, sau lovitura interzisă sub centură.

Cînd scrie pamflet, Ion Mihăileanu convinge, fiindcă e un luptător autentic și nu un scamator gonind după succese ieftine; convinge fiindcă nu umblă după efecte, fiindcă știe că sarcina lui e de a-l răpune pe inamic și nu de a stîrni admirația pentru virtuozitatea cu care minue spada. „Manifestul capitalist“ e unul dintre cele mai convingătoare pamflete din volum. Dar în acest pamflet, autorul aproape că nu-și face simțită prezența. Pamfletul trăiește prin el însuși, în afara autorului, ca să mă exprim astfel, tot așa cum eroii unui bun roman trăiesc independent de creatorul lor. Pamfletul acesta trăiește prin datele pe care le furnizează, prin contrastul dintre citatele inteligent alese de autor din „manifest“ și esența reală a capitalismului dezvăluită de realitățile sociale. În „Manifestul capitalist“ scrie negru pe alb: „Țelul moral al capitalismului nu este truda, ci deplina recreare a oamenilor“. Autorul, reproducînd fără să comenteze în nici un fel această aberantă aserțiune, o dezmente prin evocarea celor patru milioane cinci sute de mii șomeri „care se recrează deplin pe străzile din New-York și Chicago“, a arabilor „care pompează cu voioșie petrolul pentru onorabila familie Rockefeller“ etc.

Uneori, autorul, care manifestă o mare încredere în lectorul său (și acesta e unul din meritele esențiale ale pamfletarului), fiindcă își dă seama de înălțimea ideologică de la care cetățeanul unei țări socialiste apreciază evenimentele și oamenii, nu face decît să reproducă ideile adversarului, fiind sigur că în felul acesta îl compromite definitiv (**Karl Gaspers, viitorul omului și bomba atomică** sau „Trebuie să

fi egoist“). Și îl compromite realmente.

Arta pamfletarului nostru constă mai mult în modul de a minui faptele, de a le monta; de asemenea, în felul cum îl pregătește pe cititor ca să recepționeze datele pe care i le oferă.

Intenționează, bunăoară, să-l ucidă pe adversar prin ridicol. El trebuie să dovedească mai întîi că adversarul e realmente ridicol; adună deci fapte în legătură cu preopinentul său, date despre atitudinile sale, colecționează citate din operele sale etc... care, prin ele însele, să-l batjocorească pe personaj cumplit. („Manifestul capitalist“, „Ce-ți doresc eu ție, dulce Romînie“, „A fi sau a nu fi... transfug“). Le organizează apoi în gradație ascendentă, pentru ca, în final, compromiterea să fie totală, ireparabilă.

În același timp însă îi creează lectorului o anume stare de spirit, cea mai favorabilă recepționării unui astfel de „material“. În cazul nostru îl pregătește pe cititor să ridă mai întîi subțire, sub mustață, pentru ca apoi să ridă din ce în ce mai tare, în hohote.

„Manifestul capitalist“, bunăoară, îl începe cu această constatare menită să stîrnească interesul lectorului și să-i creeze o anume dispoziție sufletească: „Nu știu de ce, dar ori de cîte ori apar pe scenă noi apologeți ai capitalismului, antologia umorului universal se îmbogățește cu noi pagini, de un comic neîntrecut“. Și el termină cu o concluzie care evidențiază și mai pregnant ridicolul acestui manifest și al autorilor săi: „Domnii Kesle și Adler merită să li se înalțe un monument pentru contribuția pe care au adus-o la umorul universal. Fără voie, ei l-au confirmat încă o dată pe Marx, care a observat că omenirea se desparte rîzînd de trecutul ei“.

Se ivesc însă și situații alarmante. Își fac, într-un colț sau altul al lumii libere de rațiune și dreptate, apariția unii inși a căror prezență

însăși neliniștește și împotriva căror trebuie mobilizați toți oamenii cinstiți pentru ca să le paralizeze brațul criminal sau să fie înveșmîntați în cămașa de forță. De astă dată pamfletarul nu-și propune să declanșeze hohote de rîs, ci să stîrnească indignarea („Elogiul nebuniei“). Faptele la care se referă autorul constituie ele însele sursa acestui patos al indignării care i se transmite și cititorului. Dar autorul favorizează recepționarea acestor fapte, și numai după asta înșiră crimele personajului într-un ritm accelerat, astfel încît fiecare dintre ele să cadă greu, ca o acuză deosebit de gravă, iar toate laolaltă să constituie un rechizitoriu nimicitor.

Dacă — așa cum am arătat — exhibiționismul pamfletarului anulează pamfletul, fiindcă abate atenția lectorului de la situația și personajele ce urmau a fi incriminate de autor, nu mai puțin gravă e primejdia de a lovi fără acoperire, de a lansa injuria sau blestemul fără justificare, de a rîde în gol, prosteste. Ca în orice luptă, și aci luptătorul trebuie să dovedească dreptatea cauzei sale și trebuie să se comporte cavalereste. Pamfletarul care ar rîde, bunăoară, de o infirmitate fizică a preopinentului său nu l-ar acoperi pe acesta de ridicol, ci ar stîrni indignarea împotriva sa. Pamfletarul care aruncă măciuca în capul adversarului sau îl acoperă de injurii înainte de a fi dovedit că victima trebuie lovită, că nu merită altă soartă, se descalifică prin însuși acest gest pe sine.

Ion Mihăileanu ca pamfletar își justifică loviturile pe care le aplică, o face cu eleganță și cavalerism. Cînd el îi palmuiește în public pe deșănțații propagandiști ai bombeii atomice sau cînd îi înțepă pe diverșii colegi în rele ai acestora, cînd rîde de ei, simțim noi înșine nevoia să-i palmuim, să-i înțepăm, să rîdem de ei. El o face în numele nostru, ca delegat al nostru, și o dată cu noi, fiindcă ne-a demonstrat că, în împrejurările date și cu indivizii res-

pectivi, nu se poate proceda în alt chip, fiindcă i-a demascat ca dușmani și ne-a făcut să simțim noi înșine nevoia imperioasă de a-i lovi.

Vorbeam despre primejdiile pe care le au de înfruntat pamfletarii. Una din ele ține și de înclinația de a-i sancționa cu aceeași pedeapsă pe toți acuzații, ca și cum toți s-ar fi făcut vinovați de un delict asemănător. Severitatea aceasta încruntată îi deservește uneori foarte serios. Dacă pentru doborârea unei fortărețe puternice trebuie să folosești și artilerie, și motorizatele, și aviația, să lovești din toate direcțiile și cu toate armele, pentru distrugerea unei mizere colibe, în care și-a instalat inamicul un cuib, ajunge o singură grenadă sau chiar tîrnăcopul. Și cînd înlocuiești tîrnăcopul cu tunurile de bătaie lungă nu numai că devii totdeauna tu însuși nițeluș cam ridicol, dar riști ca obuzul să treacă peste obiectivul propus. Dacă am compara pamfletul cu un meci de fotbal (de o asemenea comparație ne-am cam ferit, fiindcă n-am vrut nici o clipă să lăsăm impresia că pamfletul ar fi un sport, deci un act, în fond, gratuit), am spune că pamfletarul care procedează astfel aduce într-un fel cu jucătorul care șutează excelent, numai că nu înscrie golul, fiindcă mingea trece peste poartă.

Ion Mihăileanu știe să utilizeze de fiecare dată arma potrivită, să acorde adversarului exact atenția pe care o merită și să-l sancționeze după vina sa, să dozeze pedepsele după gravitatea crimelor. Dacă

ploșnițele sau păduchii se distrug cu D.T.T., îți trebuie însă un ciomag pentru a face inofensiv un ciine și o pușcă pentru a-l doborî pe lup. Pentru un trepăduș ca transfugul T. Constantinescu, ajuns în jalnica situație de a se lamenta că a dispărut însăși rațiunea sa „de a exista, speranța și perspectiva“ lui, un scuipat chiar e nimicitor. Și Mihăileanu bine face că nu-i acordă mai mult. Cu totul altfel stau lucrurile însă cînd e vorba de un personaj atît de puternic și de simandicos precum, de pildă, Nelson Rockefeller, care, „cînd ia o priză de tabac, strănută guvernul american“. Acesta nu mai poate fi desconsiderat ca un oarecare ratat ce-și recunoaște singur înfrîngerea. De astă dată nu te poți mulțumi să zîmbești doar; de astă dată trebuie să lovești tare, cu toată forța. Și Mihăileanu a înțeles aceasta.

Intre o otreapă ca T. Constantinescu și miliardarul Rockefeller există o ierarhie întregă a delicțelor și delicvenților. Mihăileanu nu-l confundă niciodată pe găinar cu marele criminal, pe excrocul de clasă cu borfașul obișnuit. Nutrește însă același dispreț față de toți; se simte mult mai puternic decît toți laolaltă și de aceea își poate permite să rîdă de toți, indiferent de locul pe care unul sau altul dintre ei îl ocupă în această ierarhie.

Siguranța asta în sine, în izbînda cauzei pentru care militează, simțămîntul acesta al superiorității morale își au sursa în ideologia noastră, marxist-leninistă, însăși, care, reflectînd fenomenele obiective ale

vieții sociale, legile ei, dezvăluie răcilele imperialismului și anunță pieirea inevitabilă a adversarilor noștri, faptul că încă de pe acum ei încep a fi anacronici, că sub ochii noștri ei se transformă în niște piese mai mult sau mai puțin interesante de muzeu.

Sentimentul superiorității morale în raport cu adversarul este el însuși o armă, și dintre cele mai ascuțite, îndreptată în inima potrivnicului. Sentimentul acesta domină toate pamfletele lui Mihăileanu, în care, tocmai de aceea, patosul negării se îmbină cu cel al afirmării. Luptător, pamfletarul dărimă și clădește în același timp și cu aceeași nobilă pasiune. Aici trebuie căutată, de fapt, cheia reușitei sale care, în actuala conjunctură publicistică mai ales, este exemplară, și este exemplară chiar dacă nu toate piesele volumului sînt la fel de valoroase, chiar dacă unele, puține, precum „Mai catolic decît Papa“, „Ex-principesa orator“, „Nemuritorii din lumea liberă“ sau cancanurile, ce urmează excelentelor sale „Note de drum din Franța“, nu ne pot mulțumi.

Iar acestea ne nemulțumesc, fiindcă aci Ion Mihăileanu nu e consecvent cu el însuși, nu evită primejdiile care-l pîndesc, în genere, pe pamfletar.

P. S. După cum reportajul nu poate fi conceput fără fotografii, tot astfel pamfletul se cere totdeauna ilustrat prin caricatură. Ion Mihăileanu beneficiază de concursul cunoscutului caricaturist Ross.

AL V-lea CONGRES AL O.I.Z. REZOLUȚIILE VOTATE

Cititorii noștri au luat cunoștință la timp de lucrările celui de-al V-lea Congres al Organizației Internaționale a Ziaristilor (O.I.Z.), care s-a ținut la Budapesta între 6 și 10 august a.c. În cadrul lucrărilor Congresului s-au votat patru rezoluții și o chemare la unitate.

Publicăm textul acestor documente.



REZOLUȚIE asupra eticii profesionale

tembric drept Zi a solidarității internaționale a ziaristilor. Această zi simbolizează protestul ziaristilor din lumea întreagă împotriva piedicilor puse în calea libertății presei și a persecuțiilor la care sînt expuse organizațiile de ziaristi precum și ziaristii și familiile lor. Fondul de solidaritate al O.I.Z. este menit să ajute pe colegii persecutați și familiile lor. Toate organizațiile membre ale O.I.Z., toți ziaristii democrați trebuie să contribuie prin toate mijloacele la alimentarea Fondului O.I.Z., pentru ca această organizație să poată aduce la îndeplinire sarcinile care îi stau în față.

Ziaristul are o mare răspundere în ceea ce privește orientarea opiniei publice. Etica impune tuturor ziaristilor democrați să nu-și precupească eforturile în vederea instaurării unei păci trainice în lume și a dezarmării, să sprijine lupta dusă de popoarele asuprite și exploatate, sau care și-au cucerit recent independența, din Asia, Africa și America Latină. Ziaristii democrați condamnă politica de agresiune a imperialiștilor și a neocolonialistilor, fie că sînt americani, englezi, francezi, olandezi, belgieni, portughezi sau spanioli. Ziaristii trebuie să refuze propagarea isteriei războinice și calomnierea mișcărilor de independență națională.

Luptînd pentru apărarea păcii, ziaristii cer dezarmarea; ei luptă pentru ca o parte a resurselor financiare, devenite astfel disponibile, să fie afectată dezvoltării presei, a radioului și a televiziunii din diferite țări aflate în curs de dezvoltare, precum și lichidării analfabetismului încă destul de răspîndit și care constituie o piedică pe calea dezvoltării presei și ridicării nivelului cultural al locuitorilor. Ignoranța și analfabetismul sînt piedici în calea dezvoltării și progresului popoarelor. Cel de-al V-lea Con-

gres adresează un apel tuturor ziaristilor din lume și guvernelor tuturor țărilor, precum și O.N.U., U.N.E.S.C.O. și celorlalte organizații internaționale, cerîndu-le să sprijine campania contra analfabetismului.

Ziaristii democrați din lumea întreagă combat propaganda de război, revanșardă, pregătirea de acțiuni agresive împotriva anumitor țări. Ei sînt gata să demaște cu vehemență ziarile și persoanele care participă la aceste acțiuni criminale.

Se impune crearea condițiilor necesare pentru ca presa, radio-ul, televiziunea și jurnalele de actualități cinematografice din toate țările să-și poată desfășura activitatea în deplină libertate, potrivit năzuințelor legitime ale popoarelor și în spiritul democrației și păcii. Una din condițiile fundamentale ale libertății presei în țările respective este lichidarea definitivă a sistemului colonial. Garanțarea libertății și independenței naționale a unui stat este prima condiție necesară creării bazelor presei, radio-ului și a televiziunii; cu adevărat libere, în slujba poporului. Trebuie demascate de asemenea încercările cercurilor imperialiste de a menține anumite țări în stare de asuprire politică sau economică.

Ziaristii întruniți la acest Congres refuză să împărtășească punctul de vedere potrivit căruia libertatea presei nu poate fi asigurată decît acolo unde există întreprinderi particulare de presă, radio și televiziune. Libertatea presei nu poate fi monopol milionarilor, ea nu poate exista decît acolo unde ziaristii pot munci așa cum le dictează conștiința, într-un stat liber și independent, iubitor de progres, în condițiile democrației, dreptății sociale și păcii. Concentrarea și monopolizarea continuă a organelor de presă care au loc

Principiul fundamental al eticii ziaristilor este de a înfățișa adevărul, de a scrie obiectiv, de a informa în conformitate cu realitatea și de a comenta în mod cinstit, potrivit năzuințelor legitime ale popoarelor la independența națională, la progres social, la democrație, la libertate și la pace. Condițiile de exercitare a profesiei trebuie să fie în toate țările de așa natură încît ziaristii să poată munci în spiritul acestor principii. Trebuie demascată orice persecuție îndreptată împotriva unui ziarist pentru că a scris potrivit convingerilor sale democratice și pașnice și din devotament pentru cauza poporului său, în favoarea independenței naționale și a libertății.

În scopul de a întări sprijinirea neprecupețită a ziaristilor persecutați, O.I.Z.-ul a proclamat ziua de 8 sep-

în unele țări constituie o mare primărie pentru libertatea presei și libertatea de acțiune a ziariștilor. Congresul consideră că fundamentalele criterii ale editării ziarelor, funcționării stațiilor de radio, televiziune și a agențiilor de presă, trebuie să se inspire de etica profesională a ziaristului și nu lăsate la aprecierea cutărui sau cutărui magnat sau monopol de presă.

Etica profesională impune intensificarea ajutorului acordat, în ceea ce privește informarea maselor, acelor

țări unde, datorită imperialismului, aceasta nu s-a putut dezvolta pînă în prezent. Prin toate mijloacele materiale și morale de care dispune, O.I.Z. își va da contribuția la pregătirea ziariștilor și la dezvoltarea mijloacelor de informare în țările aflate în curs de dezvoltare.

O.I.Z. demască tendința de a difuza prin presă (ziare și agenții) radio, televiziune și fotografie „informații” cu caracter senzațional care, dintr-un interes comercial rău

înțeles, frizează imoralitatea. O.I.Z. avertizează asupra influențelor negative pe care le exercită asupra tineretului povestirile imorale sau sadice, relatările asupra vieții intime a persoanelor particulare, povestiri care n-au nimic comun cu informarea cinstită, în slujba interesului obștesc.

În spiritul acestor principii, O.I.Z. se va strădui să obțină adoptarea unui cod internațional de etică profesională și elaborării unei Carte Internaționale a ziariștilor.

REZOLUȚIE

cu privire la problemele sociale și profesionale ale ziariștilor

Cel de-al V-lea Congres al Organizației Internaționale a Ziariștilor observă că, de la cel de-al IV-lea Congres al O.I.Z. numeroase Uniuni naționale de ziariști au obținut unele succese datorită acțiunii lor întreprinse în vederea îmbunătățirii condițiilor de muncă și de trai ale ziariștilor. În același timp însă în numeroase țări, îndeosebi în cele care se găsesc încă sub jugul colonialismului sau al neocolonialismului, ziariștii și organizațiile lor sînt obligați să ducă o luptă de zi cu zi pentru îmbunătățirea situației lor sociale, amenințată permanent de creșterea concentrării și monopolizării presei. În unele țări, salariile a numeroși ziariști nu le asigură nici măcar un minimum de existență.

În interesul îmbunătățirii condițiilor de muncă și de trai ale ziariștilor din presă, radio și televiziune, cel de-al V-lea Congres al O.I.Z. recomandă să se ducă o luptă activă pentru atingerea următoarelor obiective:

— Adoptarea, acolo unde este necesar, de legi care să garanteze ziariștilor salarii putînd asigura un minimum de existență. Respectarea zilei de lucru și a concediilor, îmbunătățirea avantajelor sociale ale ziariștilor (pensii de bătrînețe, asigurări sociale în caz de boală — de invaliditate) introducerea sau extinderea tarifelor reduse pentru folosirea mijloacelor de transport precum și obținerea de condiții speciale pentru îmbunătățirea condițiilor de muncă ale femeilor ziariste.

Congresul autoriză Secretariatul general să ia contact cu Comitetul internațional pentru cooperarea ziariștilor în vederea examinării în comun a rezultatelor anchetei, între-

prinsă de comitet, cu privire la situația materială a ziariștilor. El cere Uniunilor membre să trimită de urgență secretariatului C.I.C.Z. răspunsurile la această anchetă.

O sarcină foarte importantă care mai incumbă mișcării mondiale a ziariștilor este aceea de a ridica nivelul profesional al ziariștilor. În vederea ducerii la îndeplinire a acestei sarcini, Congresul recomandă intensificarea schimburilor de experiență între institutele și facultățile de ziaristică, precum și a schimburilor de materiale și manuale didactice etc. Trebuie lărgite în mod sistematic aceste schimburi pe o perioadă anumită între colaboratorii ziarelor și periodicelor din diferite țări. Secretariatul general trebuie să studieze laolaltă cu Uniunile naționale posibilitatea organizării de conferințe, internaționale sau regionale, asupra problemelor pregătirii profesionale a ziariștilor.

O atenție deosebită trebuie acordată ajutorului privind pregătirea ziariștilor din țările în curs de dezvoltare. Lichidarea sistemului colonial în multe din aceste țări a creat condiții prielnice dezvoltării presei, radio-ului și televiziunii naționale.

Congresul invită Uniunile care posedă material disponibil să ofere ajutor, în cadrul unor acorduri bilaterale, țărilor în curs de dezvoltare, pentru înființarea de tipografii, de posturi de radio-emisiune, furnizîndu-le mașinile și utilajele necesare.

Congresul își exprimă convingerea că prin unirea eforturilor tuturor Uniunilor naționale, ale tuturor membrilor O.I.Z., vom reuși să ridicăm nivelul profesional al ziariștilor, precum și să îmbunătățim condițiile lor de trai, contribuind astfel la dezvoltarea mijloacelor de informare în lume.

REZOLUȚIE

cu privire la persecutarea ziariștilor pentru activitatea lor profesională

A scrie așa cum îți dictează conștiința în sensul năzuințelor poporului, a comenta în mod cinstit, obiectiv, faptele și a informa potrivit adevărului — iată cea dintîi sarcină profesională a fiecărui lucrător din presă, radio și televiziune. De aceea orice încercare menită să abată pe ziariști de a acționa potrivit acestui

principiu trebuie demascată cu hotărîre de către întreaga comunitate mondială a ziariștilor, de către toți democrații din lume.

Congresul O.I.Z. constată cu părere de rău că, pînă în prezent, un număr însemnat de ziariști au fost aruncați în temniță de puterile imperialiste și colonialiste și supuși la

torturi pentru singurul motiv de a fi publicat informații ascunse opiniei publice de către autoritățile a servite imperialismului sau știri cunoscute, dar a căror publicare ar dauna intereselor acestor autorități. Numeroși ziariști din Africa, Asia, Europa, America Latină, care au apărut libertatea și independența popoarelor lor, îndură chinul închisorii sau al lagărelor de concentrare. Sentința de condamnare la moarte, pronunțată împotriva unui ziarist din Coreea de Sud, a fost executată; în diferite părți ale lumii, sute și sute de ziariști au fost condamnați la ani grei de închisoare.

Campaniile organizate de O.I.Z. pentru apărarea ziariștilor, victime

ale persecuțiilor, au dus în numeroase cazuri la triumful dreptății și la încetarea acestor persecuții. Congresul O.I.Z. invită pe ziariștii din lumea întreagă să lupte cu și mai multă energie și perseverență împotriva oricărui caz de persecuție a unui ziarist de către dușmanii libertății și democrației. Solidaritatea internațională a ziariștilor trebuie să constituie o stăvilă de neclintit în calea celor care încearcă să intimideze pe lucrătorii din presă, radio-televiziune și actualități cinematografice, în lupta pentru pace, pentru curățirea și apărarea independenței naționale, pentru triumful libertății și al democrației, pentru progresul omenirii.

REZOLUȚIE privind activitatea O.I.Z.

Cel de-al V-lea Congres al O.I.Z. aprobă activitatea desfășurată de organizația noastră, în perioada care s-a scurs de la cel de-al IV-lea Congres și pînă azi, sub conducerea Comitetului Executiv și a Prezidiului precum și activitatea desfășurată de Secretariatul General. Congresul constată cu satisfacție creșterea considerabilă a influenței O.I.Z. și lărgirea cîmpului de activitate al acestei organizații care înglobează în momentul de față 28 de organizații de ziariști.

Cel de-al V-lea Congres salută noile organizații membre și pe toți cei care au aderat în mod individual. Datorită lor, marea familie a O.I.Z. își va întări mai mult rîndurile, pentru apărarea intereselor comune ale ziariștilor din lumea întreagă.

Activitatea larg desfășurată a O.I.Z. din ultimii patru ani a permis stabilirea și întărirea contactelor sale cu ziariștii din toate continentele. Lărgirea activității O.I.Z. oglindește în special marea victorie a mișcării de eliberare națională din Asia, Africa și America Latină, mișcare care a slăbit forțele imperialismului și colonialismului și a sporit considerabil forțele care luptă pentru menținerea păcii. În același timp, această mișcare a deschis largi perspective dezvoltării O.I.Z. și presei democratice, aducînd un sprijin substanțial luptei popoarelor pentru eliberarea lor și pentru întărirea in-

dependenței lor naționale. Acest fapt va contribui, la rîndul său, la o nouă dezvoltare a activității O.I.Z.

Cel de-al V-lea Congres trasează organelor de conducere ale O.I.Z. (Prezidiul, Comitetul Executiv și Secretariatul General) sarcina de a orienta și pe viitor activitatea organizației noastre în spiritul Statutelor și al rezoluțiilor adoptate de Congresul O.I.Z.

Realizarea scopului fixat de Statutele noastre impune O.I.Z. să-și extindă și mai mult activitatea, O.I.Z. va contribui ca ziariștii, acolo unde se află, să respecte principiile etice ale profesiei lor, pentru a-și exercita influența asupra opiniei publice în spiritul întăririi păcii și al relațiilor internaționale prietenești, potrivit principiului coexistenței pașnice, ca ei să lupte pentru o adevărată libertate a presei, împotriva colonialismului și a imperialismului care sînt o piedică în calea acestei libertăți și împotriva oricărei persecuții pentru activitatea democratică și pașnică ale cărei victime sînt colegii de ai noștri.

O.I.Z. va continua să sprijine activ și să organizeze manifestări în vederea atingerii acestor scopuri. Trebuie să se sublinieze în special importanța zilei de 8 septembrie — Ziua solidarității internaționale a ziariștilor — care trebuie să devină un prilej de enunțare fără echivoc a obiectivelor pe care le urmărim.

Potrivit mijloacelor și posibilităților sale, O.I.Z. se va strădui mai mult decît în trecut ca ziariștii să primească, în orice parte a lumii s-ar afla, o retribuție corespunzătoare sarcinilor lor de răspundere și să găsească pretutindeni condiții de lucru adecvate activității lor. O.I.Z. va studia în cel mai scurt timp aceste probleme și va prezenta propuneri concrete organelor naționale și internaționale de resort.

O.I.Z. va acorda ziariștilor un ajutor substanțial în apărarea drepturilor lor economice și sociale.

Marele avînt al activității O.I.Z. în America Latină, în Asia și în Africa, impune întărirea contactelor O.I.Z. cu organizațiile de ziariști din aceste țări. Ținînd cont de acestea, este de dorit ca din Secretariatul general al O.I.Z. de la Praga să facă parte și un reprezentant al Americii Latine.

Congresul recomandă intensificarea activității sale în rîndul ziariștilor din Europa occidentală și convocarea unei conferințe regionale menită să dezbată problemele specifice ale ziariștilor din această parte a continentului european.

O.I.Z. va continua să-și consacre eforturile întăririi unității și colaborării ziariștilor pe baza principiilor organizației noastre.

Congresul recomandă să se acorde o atenție deosebită muncii în rîndurile ziariștilor de la radio, televiziune, agențiile de informații și de la actualitățile cinematografice, dat fiind rolul din ce în ce mai important pe care îl au aceste mijloace în formarea opiniei publice.

Subliniind importanța ajutorului O.I.Z. în acest domeniu (de exemplu la Conakry și la Bamako: ajutorul acordat pentru înființarea de tipografii etc.), Congresul invită Uniunile naționale să intensifice o dată mai mult un astfel de ajutor. Ținînd seama de marea importanță pe care o prezintă formarea tinerilor ziariști cu ajutorul cursurilor de durată limitată, trebuie studiată sistematic posibilitatea creării unui Centru internațional și a mai multor centre regionale pentru pregătirea ziariștilor din țările în curs de dezvoltare. Totodată se impune și pe viitor trimiterea de instructori experimentați în țările pe cale de dezvoltare, pentru organizarea la fața locului, în colaborare cu Uniunile de ziariști din aceste țări, a unor cursuri sau seminarii de scurtă durată.

Ar fi de dorit să se organizeze, în cursul anilor viitori, conferințe internaționale asupra următoarelor

subiecte: pregătirea ziaristilor în instituții școlare, despre ziare pentru tineret, femei ziariste, ziare pentru femei, ziaristi de la radio și televiziune, despre problemele specifice ale redactorilor rubricilor economice și altele, precum și conferințe regionale. Congresul al V-lea își exprimă

convingerea că urmărirea activă a nobilelor scopuri ale organizației noastre va duce la o și mai strânsă unire a forțelor noastre și va adânci și mai mult rolul presei democratice în lupta pentru pace, libertate, independență națională și fericirea popoarelor.

și televiziunea să difuzeze informații și comentarii obiective, să contribuie la apropierea reciprocă dintre popoare și la securitatea internațională. Cooperarea și unitatea vor contribui la făurirea unei presei cu adevărat libere și vor înlesni exercitarea liberă a profesiei de ziarist. O.I.Z. va sprijini inițiativele luate în acest scop de Comitetul Internațional pentru Cooperarea Ziaristilor, de Comisia de Informare și Cooperare a ziaristilor din America Latină și de Uniunea Pan-Africană a ziaristilor. Cooperarea și unitatea, bazate pe lupta noastră comună pentru pace, independență națională, democrație, libertate, umanism și progres social, vor permite realizarea și pe viitor a obiectivelor, năzuințelor și revendicărilor noastre. O.I.Z. apelează la ziaristii democrați din lumea întreagă pentru ca ei să-și consacre toate eforturile realizării acestei cooperări și unități.

CHEMARE LA UNITATE

Cel de-al V-lea Congres al O.I.Z., la care au participat ziaristi din 59 de țări, după ce a discutat problema cooperării internaționale a ziaristilor, adresează tuturor colaboratorilor din presă, radio, televiziune apelul de a lucra cu și mai multă energie la întărirea cooperării internaționale a ziaristilor și a organizațiilor de ziaristi, de a sprijini orice

măsură menită să dezvolte cooperarea internațională. Fără îndoială că unitatea și cooperarea vor contribui și mai mult la succesul luptei ziaristilor pentru promovarea intereselor lor sociale și profesionale, pentru sporirea prestigiului profesiei lor plină de răspundere. Cooperarea și unitatea ne vor ajuta să ne atingem scopul și anume ca presa, radioul

ADUNARE CONSACRATĂ „ZILEI SOLIDARITĂȚII INTERNATIONALE A ZIARIȘTILOR“

Vineri, 7 septembrie a.c., a avut loc o adunare a ziaristilor din Capitală, consacrată zilei de 8 septembrie, „Ziua solidarității internaționale a ziaristilor“. Adunarea a fost deschisă de tov. Nestor Ignat, președintele Uniunii Ziaristilor din R. P. Română.

Despre semnificația „Zilei solidarității internaționale a ziaristilor“ a vorbit tov. Ion Găeteanu, director general adjunct al Agenției Române de Presă „Agerpres“.

Subliniind că sărbătorirea acestei zile a intrat în tradiția presei comuniste și progresiste din întreaga lume, vorbitorul a arătat că ea a fost fixată în mod semnificativ la 8 septembrie, când în urmă cu 19 ani a fost asasinat de hitleriști ziaristul cehoslovac Julius Fucik.

După ce a arătat că în țările socialiste presa are o importanță deosebită, că ziaristii se bucură de stima și aprecierea opiniei publice pentru că slujesc cu entuziasm cauza poporului, construirea socialismului și comunismului, cauza păcii în lume, vorbitorul a spus: În unele țări capitaliste și în țările unde asupra colonială n-a luat încă sfârșit, unde imperialismul își continuă dominația, presa progresistă și slujitorii ei sînt supuși unei crunte prigoane, ziaristii sînt arestați, torturați condamnați la ani grei de închisoare, iar gazetele confiscate, interzise.

În ajutorul celor închiși, în apărarea dreptului ziaristului de a-și spune părerea deschis, conform convingerilor sale, se ridică toți ziaristii cinstiți.

Cu prilejul „Zilei solidarității internaționale a ziaristilor“, a spus în continuare vorbitorul, ziaristii romini își unesc glasul cu toți aceia cărora le sînt scumpe drepturile omului, inclusiv libertatea presei, cerind să înceteze persecutarea ziaristilor progresiști. Confrații noștri, care sînt victime ale încălcării celor mai elementare drepturi umane, trebuie să se bucure de libertate, de viață, de posibilitatea de a-și continua nestincheriți activitatea lor ziaristică.

Ziaristii romini — a arătat în încheiere vorbitorul — trimit salutul lor fierbinte tuturor ziaristilor progresiști, care și-au pus condeul în slujba măreței cauze a păcii și înțelegerii între popoare.

Participanții la adunare au adoptat textul unei telegrame adresate Organizației Internaționale a Ziaristilor.



Vizita unor ziaristi polonezi

Timp de 14 zile, în cursul lunii septembrie, a întreprins o călătorie în țara noastră un grup de zece ziaristi, redactori din secțiile culturale ale unor ziare din Varșovia, Cracovia, Lodz și alte centre din R. P. Polonă. Grupul a fost condus de șeful secției „Cultură și artă” de la „Trybuna Ludu”, L. Golinski, președintele Clubului ziaristilor culturali de pe lângă Uniunea Ziaristilor din R. P. Polonă.

În timpul vizitei, oaspeții s-au interesat de aspecte ale vieții culturale, vizitând în acest scop o serie de instituții de cultură și artă din diferite centre ale țării. Printre instituțiile vizitate sînt Muzeul de Artă al R.P.R., Muzeul de artă populară, Muzeul sa-

tului, Studioul cinematografic de la Buftea. În regiunea Dobrogea oaspeții au vizitat Muzeul de arheologie din Constanța, secția de arheologie din Mangalia, Cetatea Istria; în regiunea Brașov—Castelul Bran, Teatrul de Stat din Brașov, Clubul uzinelor de tractoare din Brașov, căminul cultural din comuna Cristian etc.

Oaspeții polonezi au fost primiți de academicianul Mihai Beniuc, președintele Uniunii Scriitorilor din R.P.R., cu care au avut o interesantă convorbire asupra dezvoltării creației literare în țara noastră.

La Constanța, ziaristii oaspeți s-au întâlnit cu vicepreședintele Sfatului popular al regiunii Dobrogea și cu mai

mulți oameni de cultură și artă, membri ai Comitetului regional de cultură și artă care i-au informat asupra organizării și activității acestui comitet regional. O altă întâlnire a avut loc la Brașov, la Teatrul de Stat, cu activiști culturali din regiunea Brașov, la care au participat șeful secției Învățămînt al sfatului popular regional, directorul Casei regionale de creație, secretarul literar și actorii ai Teatrului de Stat. Ziaristii polonezi au fost informați despre organizarea învățămîntului artistic pentru profesioniști și amatori în regiunea Brașov.

În onoarea oaspeților, Uniunea Ziaristilor din R.P.R. a oferit un cocteil la care au participat redactori culturali ai ziarelor centrale.

La Uniunea Ziaristilor din Capitală a avut loc marți 9 octombrie o conferință de presă cu membrii delegației Comisiei pentru industrie și comerț a Camerei deputaților din Italia.

Președintele Uniunii Ziaristilor din R.P. Română, Nestor Ignat, a salutat pe membrii primei delegații oficiale parlamentare italiene care ne vizitează țara după cel de-al doilea război mondial.

Vorbind în numele întregii delegații, deputatul Aurelio Colleoni, a împărtășit câteva din impresiile asupra vizitei parlamentarilor italieni în România.

CONFERINȚĂ DE PRESĂ LA UNIUNEA ZIARIȘTILOR

Răspunzînd întrebărilor puse de ziaristii romîni, deputatul Aurelio Colleoni a spus între altele: Noi dorim ca posibilitățile schimburilor comerciale să crească tot mai mult, să se creeze o mai bună colaborare economică; la aceasta vom contribui și noi, membrii acestei delegații. În continuare deputatul italian s-a referit la legăturile culturale, științifice, tehnice, turistice, existente între România și Italia, la perspectivele lor de dezvoltare.

În încheiere, deputatul Aurelio Colleoni a mulțumit pentru caldă ospitalitate a poporului romîn.

Întâlnire

cu soli ai cinematografiei sovietice

Miercuri 10 octombrie, membrii delegației de cinești sovietici, care ne-au vizitat țara cu prilejul Festivalului filmului sovietic s-au întâlnit, la Casa Ziariștilor din București, cu reprezentanți ai presei centrale.

Întâlnirea cu soli ai artei cinematografice sovietice a însemnat un bun prilej pentru ziariști de a cunoaște noi amănunte asupra producției de filme pe care o pregătesc studiourile cinematografice din Uniunea Sovietică și de a

afla date interesante despre debutul și munca de creație a artiștilor Klara Luciko și Roza Makaganova.

Din partea Uniunii Ziariștilor din R. P. Română, oaspeții sovietici au fost salutați de către N. Moraru, membru în Biroul Comitetului de conducere al Uniunii Ziariștilor.

M. A. Fadeev, conducătorul delegației, a înfățișat pe larg ziariștilor activitatea studiourilor cinematografice so-

vietice și a vorbit despre interesul spectatorilor din țara sa față de film. Oaspețele a relevat, de asemenea, succesul de care se bucură în Uniunea Sovietică filmul românesc. Artiștele Roza Makaganova și Klara Luciko au vorbit apoi despre rolurile pe care le-au creat, despre proiectele de viitor și au înfățișat strădaniile actorilor și regizorilor sovietici pentru crearea unor filme de înaltă ținută artistică, legate de actualitate.



Manifestări cultural-artistice

● Duminică 16 septembrie a avut loc la Casa Ziariștilor un program susținut de interpreți români de muzică ușoară care au cântat peste hotare. Lavinia Slăveanu, Roxana Matei, Gigi Marga acompaniați de pianistul Geri Podgoreanu au cântat lucrări ale compozitorilor români, care s-au bucurat de aprecierea spectatorilor de peste hotare.

● Duminică 23 septembrie programul artistic a cuprins o serie de duete prezentate de artiști ai operetei și estradei. De la Teatrul de operetă au cântat artista emerită Virgîniea Romanovski, George Hazgan, Lucia Roie, Mircea Nemens, iar de la Teatrul satiric-muzical „C. Tănase” a spus cuplete cuplul Horia Șerbănescu-Radu Zaharescu.

● Duminică 30 septembrie, compozitorul Aurel Giroveanu a prezentat din

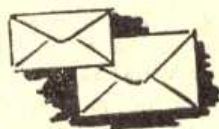
lucrările sale. Au cântat Aida Moga, George Bunca, Constanța Cîmpeanu, Mieu Vasile, Biță Rădulescu.

● Duminică 7 octombrie manifestarea intitulată „Album artistic” a cuprins lucrări valoroase din muzica și poezia sovietică. Și-au dat concursul Ion Finteșteanu, artist al poporului, Irina Răchiteanu, artistă emerită, Silvia Popovici, Florin Piersic de la Teatrul Național „I. L. Caragiale”, Magda Ianculescu și Victoria Drăgănescu-Zimțea de la Teatrul de Operă și Balet al R.P.R., Constanța Cîmpeanu și Mihai Petculescu de la Teatrul de Operetă.

În cadrul lunii prieteniei romîno-sovietice s-au organizat la Casa Ziariștilor din București o serie de manifestări cultural-artistice.

Duminică 14 octombrie, David Ohaenzian, Maria Sindilaru, Valentin Loghin, Dorotea Palade Melinte, Vera Rudeanu, Maria Săndulescu, Nicolae Florei, au cântat muzică de compozitori sovietici. Duminică, 21 octombrie, a avut loc un concert de muzică ușoară — scrisă de compozitori români și sovietici — susținut de Dorina Drăghici, Ruxandra Ștefănescu, Norocel Dimitriu, Constantin Drăghici, Gilda Boeriu, Svetlana Petrescu, Sonia Cruceru. Al treilea program a cuprins muzică populară românească și sovietică, interpretată de Traian Lăscuț Făgărășanu, Dumitru Marinescu Ciuciu, Ștefania Ivan, Anișoara Neagu, C. Coerș, Vasile Oprea, Lazăr Grețcu. A cântat orchestra condusă de Leonid Gudzichevici, soliști Jean Horov, Luminița Cosmin, Virginia Gudzichevici.

SCRISOAREA unui corespondent voluntar



15 august 1962. Trecind pe la redacția ziarului de uzină „Rulmentul“, găesc abia sosit ziarul „Flacăra Iașului“. Il deschid. Pe prima pagină observ fotografia mea alături de alte patru fotografii. Deasupra trei cuvinte: „CORESPONDENȚII NOȘTRI FRUNTAȘI“.

Mă gândesc la cei despre care am scris, la harnicii constructori de rulmenți care prin munca lor neobosită au dus peste mări și țări faima orașului Birlad, ținut în trecut de burghezie în întuneric, mizerie și ignoranță.

În acele clipe de bucurie, mi-am amintit de toți acei despre care am scris. De maestrul forjor Mihai Asultanei, autor a mai multor inovații care au adus fabricii peste un milion de lei economii; de forjorul comunist Ion Purice, șef de brigadă, care a mărit productivitatea muncii pe mașina sa cu circa 40 la sută, inițiativă care

îmbrățișată și de ceilalți forjori de pe linia preselor contribuie la realizarea cu succes, lună de lună, a sarcinilor de plan; de șeful brigăzii a 9-a din strungărie — comunistul Constantin Toderiță, care își depășește în fiecare lună sarcinile de plan împreună cu brigada sa cu 30—40 la sută; de surorile Irina și Niculina Mustăță, rectificatoare, fruntașe în muncă de mai mulți ani; de comunistii Dumitru Butuc, lăcătuș, Mircea Tăzlăoanu, ajustor, Vasile Iftime, șamotor, Gh. Dărie, frezor, Gh. Bocăneț, strungar, de toți fruntașii în producție.

16 august 1962. În drum spre Eforie Sud — unde am fost trimis de sindicat la odihnă, trec pe la redacția ziarului „Sportul popular“. Aici din nou surpriză: pe prima pagină a ziarului era publicată fotografia mea alături de acelea ale altor cinci tovarăși.

1 septembrie 1962. La redacția revistei „Presa noastră“, o nouă surpriză. În articolul „La izvoarele vieții colectivului“, semnat de tov. N. Roșca — șeful secției corespondenți ai ziarului „Scinteia“, se vorbea despre rezultatele frumoase în muncă obținute de postul nostru de corespondenți voluntari de la Fabrica de rulmenți Birlad.

Am simțit o mare bucurie, văzând că printre numele corespondenților fruntași era și numele meu. M-am gândit la colectivul în care lucrez și care mi-a dat posibilitate să scriu și să ajung a fi evidențiat la ziarul cel mai mare din țară — „Scinteia“, organ al C.C. al P.M.R.

Unui corespondent însă nu-i sînt hărăzite numai surprize plăcute, așa cum am avut eu recent. Nu. Viața, munca noastră în construcția socialistă, scot la iveală și lipsuri — lipsuri ale unor oameni care, cu voia sau fără voia lor — bat pasul pe loc sau pur și simplu rămîn în urma colectivului în care trăiesc.

Acești tovarăși trebuie ajutați la timp ca să țină pasul cu colectivul. Și cine altul o poate face mai bine decât tovarășul de lîngă el, care-i sesizează

lipsurile? A scrie despre lipsurile manifestate de un tovarăș în muncă — în scopul lichidării lor — am considerat totdeauna ca o datorie a mea. Am scris despre lipsurile pe care le-am sesizat, fiind conștient că pe această cale ele vor fi lichidate, indiferent dacă momentan am avut surprize neplăcute. Iată numai cîteva exemple:

În iulie 1960, fiind numit controlor de utilaje la secția rectificare, am constatat pierderi de ulei, folosit ca mediul hidraulic la mașinile de rectificat. Am stabilit cauzele și am scris ziarului nostru de uzină „Rulmentul“. La apariția articolului, cei vizați în articol nu au fost de acord cu cele scrise de mine și si-au manifestat nemulțumirea în mai multe feluri. Dar nu am dat înapoi. Am documentat cu fapte și pînă la urmă tovarășii m-au înțeles și au procedat la remedierea lipsurilor. Rezultatele? În 1961, secția rectificare a consumat aproape jumătate din cantitatea de ulei consumată în anul 1960, iar în 1962 (pe primele șase luni) consumul de ulei s-a redus și mai mult.

În acest fel „bătălia“ uleiului a fost câștigată prin munca lăcătușilor Ion Tălpău, Paul David, Gh. Negulescu, Ion Rădulescu și alții care au muncit la remedierea defecțiunilor din sistemele hidraulice ale mașinilor.

Satisfacție am avut și atunci cînd, criticînd unele lipsuri în salarizarea unor muncitori de la rectificare sau normele neștiințifice din atelierul rulmenți vagoane, s-au luat măsuri de remediere a lor de către organele administrative.

Pot afirma cu satisfacție că toate articolele critice scrise de mine, chiar dacă momentan am întîmpinat opoziție, ulterior analizîndu-se cu mai mult simț de răspundere de cei în cauză, au dus la îndreptarea unor stări de lucru anormale.

Nu pot încheia acest articol fără a arăta că nu aș fi putut scrie cu atîta combativitate dacă nu aș fi primit sprijinul nelimitat al comitetului de partid și al comunistilor din fabrica noastră.

O INTERESANTĂ INIȚIATIVĂ A ZIARULUI „MUNCITORUL MINER”

T. MARIAN
redactor șef adj. al ziarului „Drumul
socialismului”-Deva

Recent, ziarul „Muncitorul miner”, organ al comitetelor de partid și al sindicatelor de la exploatarea minieră din Braza, Certej și Zlatna a împlinit doi ani de apariție. În acest scurt răstimp, ziarul și-a câștigat un bine meritat prestigiu în rândul muncitorilor mineri din Munții Apuseni. Astăzi, ziarul are cititori permanenți la toate exploatarea minieră amintite, iar numărul corespondenților săi voluntari e în continuă creștere. Faptul că ziarul „Muncitorul miner” apare într-un tiraj de peste 10000 exemplare demonstrează că el are un cerc larg de cititori, că oamenii muncii văd în ziar un sprijin de nădejde, un îndrumător competent.

Cum a reușit ziarul „Muncitorul miner” să-și câștige o largă popularitate în rândul maselor? Fără îndoială că acest lucru se datorește faptului că în coloanele ziarului cititorii găsesc răspuns la principalele probleme care îi frământă. Încă de la primul său număr, „Muncitorul miner” a devenit o tribună de răspundere a experienței înaintate miniere, un îndrumător și sfătuitor priceput al muncitorilor. În scopul mobilizării minerilor la realizarea sarcinilor trasate de Congresul al III-lea al P.M.R. cu privire la sporirea producției de minereuri neferoase și îmbunătățirea continuă a calității acestora, în vederea ridicării productivității muncii și a reducerii prețului de cost, colectivul redacțional al ziarului „Muncitorul miner” a inițiat câteva acțiuni publicistice interesante.

Continuitatea rubricii „În sprijinul minerului începător” este asigurată de un plan întocmit cu competență pe o perioadă de un an. La întocmirea planului, colectivul redacției are în vedere ca temele articolelor și ordinea de publicare să corespundă cu ordinea în care minerii începători învață principalele operații ale muncii de minerit.

Un merit al redacției este și acela că a orientat apariția rubricii „În sprijinul minerului începător” la intervale nici prea lungi și nici prea scurte (2—3 numere). În felul acesta, tinerii mineri

au avut asigurat timpul necesar pentru a studia un articol înainte de apariția altuia, iar pe de altă parte s-a asigurat o anume continuitate a rubricii.

Un prețios ajutor au primit minerii începători din partea ziarului, de pildă prin ciclul de trei articole intitulat „Metode de exploatare a zăcămintelor”. În acest ciclu de articole sînt descrise cele mai noi metode de exploatare a suprafeței utile din zăcămint, în strînsă legătură cu grosimea zonei mineralizate, cu structura geologică a rocilor înconjurătoare și cu eficiența economică.

O simplă frunzărire a articolelor apărute pînă în prezent evidențiază în mod clar că această rubrică constituie un real folos în munca minerilor începători, ajutîndu-i să-și ridice în mod continuu calificarea, să-și însușească cele mai avansate metode de lucru. Nu este deloc întîmplător faptul că un mare număr de mineri, mai ales de la exploatarea Barza, au cerut ziarului să republice unele articole în legătură cu armarea cu bolțari, armarea cu prefabricate și armarea metalică și să relateze mai multe amănunte tehnice în legătură cu aceste metode avansate de armare. Ce poate fi mai elocvent pentru eficacitatea rubricii „În sprijinul minerului începător” ca aceste scrisori primite de redacție de la cititorii mineri! De altfel, din scrisorile primite la redacție, ziarul a aflat că rubrica sa constituie un ajutor de seamă nu numai pentru minerii începători, ci și pentru lectorii care predau la cursurile pentru ridicarea calificării minerilor.

Socotim că este în folosul tovarășilor din redacția ziarului „Muncitorul miner” să arătăm și unele aspecte negative ale acestei rubrici. Deși materialele publicate în cadrul ei sînt scrise în general într-un limbaj accesibil minerilor începători, totuși uneori ele sînt prea tehnice. Autorii lor se limitează câteodată să folosească noțiuni tehnice desprinse din diferite manuale de specialitate. Valoarea rubricii ar fi cu mult mai mare dacă aceste noțiuni ar fi susținute și cu exemple concrete luate

de la diferite locuri de muncă. La cererea unui număr însemnat de muncitori, ziarul a publicat, de pildă, în nr. 73 articolul „Combaterea prafului în mină”. În articol se dau numeroase soluții tehnice, dar nu este dat nici măcar un exemplu practic prin care să se arate cum reușesc unele colective de muncitori de la exploatarea minieră din Barza, Certej sau Zlatna să aplice metodele de combatere a prafului în mină. Asemenea exemple, cît și altele cu care ar putea fi temeinic documentate articolele apărute la rubrica amintită, se găsesc din abundență. Se cere doar ca redacția să îndrume colaboratorii săi pentru a le afla și relata.

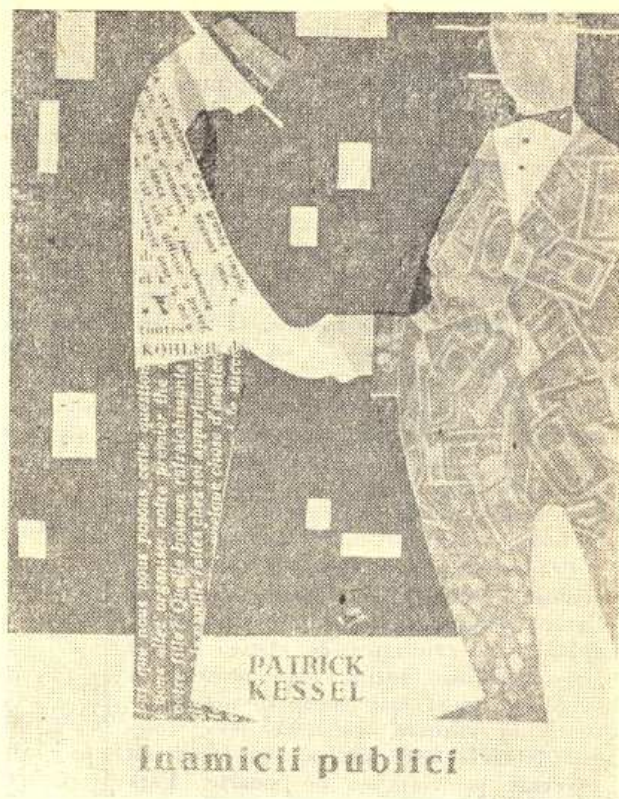
Rubrica este de asemenea săracă însă în genuri publicistice. De fapt se folosește doar un singur gen: articolul de propagandă tehnică. Există și alte genuri care se pretează la această rubrică cum sînt interviul, întrebări și răspunsuri, reportajul, informația, scrisorile etc. Prin folosirea mai multor genuri gazetărești, rubrica ar fi devenit mai bogată și ar aduce în fața cititorilor numeroase alte aspecte din munca minerilor. Dacă ziarul ar publica scrisori, rubrici de întrebări și răspunsuri, articole pe marginea unor convorbiri între minerii cu experiență și cei noi, ar da posibilitate acestora din urmă să pună întrebări în legătură cu o serie de probleme ce nu le sînt clare și să primească astfel răspunsuri calificate. De asemenea ar fi bine dacă ziarul ar publica la această rubrică scrisori de la minerii mai vîrstnici, în care aceștia să vorbească despre metodele lor de muncă, despre experiența lor, să arate cum au muncit să învingă greutățile din timpul cît au fost și ei începători. În asemenea scrisori s-ar putea vorbi și despre modul în care trebuie organizată munca în abataj — problemă de mare însemnătate, dar care nu a fost dezbătută din păcate în articolele apărute pînă acum la rubrica „În sprijinul minerului începător”. Ziarul ar trebui să caute mijloacele cele mai adecvate pentru a ilustra în cadrul acestei rubrici și strădaniile ce le depun minerii începători de a învăța frumoasa meserie de miner.

Am ținut să fac aceste sumare reflecții asupra unei rubrici care în cei doi ani de apariție a ziarului „Muncitorul miner” și-a dovedit pe deplin eficacitatea. Mai sînt însă rezerve publicistice neutilizate. De aceea, colegiul nostru de redacție a hotărît ca ziariștii din redacția ziarului regional „Drumul socialismului” din Deva să acorde un sprijin efectiv tinerei redacții din Barza. În acest fel sperăm că rubrica „În sprijinul minerului începător” va căpăta o nouă strălucire publicistică.

RECENZII

PATRICK KESSEL:

INAMICII PUBLICI



Lumii presei — mai bine zis a „marii prese“ occidentale — i-a consacrat Patrick Kessel romanul său „Inamicii publici“, apărut în traducere românească în colecția Meridiane. Străbătând destinul unor gazetari, care după dispariția ziarului lor găsesc cu greu un alt loc, autorul pătrunde dincolo de neonul strălucitor al firmei în mediul infectat al presei burgheze.

Nu seamănă oare cu două picături de apă multe din revistele din țările occidentale cu „Le Siècle“, surprinsă pe viu de Kessel? Numai un gazetar care a refuzat cu demnitate și îndărătnicie să se afunde în mocirla presei burgheze — după ce a cunoscut-o în-deaproape — poate dezvălui minuțios și pregnant tainele mecanismului ei de corupție și șantaj. Înfațișarea acestui mecanism se transformă într-o zdrobitoare demascare. Conform intereselor patronului — Omul în negru — și ale prietenilor săi politici, revista cu pricina caută să impună „o anumită concepție de viață, un french-way-of-life, (mod de viață francez), pe care l-ai fi putut defini astfel: ordinea stabilită. Această ordine nu era nouă. Omul în negru n-o inventase, iar colaboratorii lui cu atât mai puțin. Ei însă o ilustrau“. (pag. 130).

Sub condeiuil tînărului romancier francez, mirajul „marii prese“ se pră-

busește, făcînd loc activității „inamicilor publici“, striviți moral și material de patroni, și — la rîndul lor — necruțători cu cei ce devin „materie primă“ pentru reportajele lor. Din farmecul profesiei capabilă să înaripeze mințile și inimile oamenilor, patronii „marii prese“ au lăsat doar o caricatură jalnică. Starea de nesiguranță a gazetarului aflat la cheremul directorului este evocată zguduitor. „De la o zi la alta te poate socoti „un om sfîrșit“ și trebuie s-o iei iar de la zero. Și asta după ce te-a supt pînă în măduva oaselor. Poți să-ți mai găsești de lucru în altă parte datorită numelui pe care ți l-ai făcut. Dar ceea ce era mai bun în tine s-a dus. Ca o mașină pe care o forțezi prea mult. Motorul se hodorogeste înainte de vreme. Din nefericire, unui om nu-i poți schimba motorul. Atunci te descotorosești de el. Altul la rînd. Cine pune prea mult la inimă meseria, asta e întotdeauna păcălit. Scos din uz. La fiare vechi“ (pag. 140).

În tot timpul funcționării, acest „motor“ servește pe acei oameni în negru și scopurile lor mîrșave. Motto-ul romanului, luat de la Balzac, este edificator pentru destinul gazetarului din presa burgheză: „Te obișnuiești văzînd mereu săvîrșindu-se ticăloșii,

văzînd că nimeni nu ridică un deget pentru a le împiedica, și pînă la urmă începi și tu să le aprobi și să le făptuiești. Încetul cu încetul, sufletul se face tot mai mic, murdărit neîncetat de tranzacții rușinoase, iar resortul gîndirii cînstite ruginește“.

Schimbarea succesivă a ziarelor „lichidate“ din pricina diferitelor combinații financiare lasă nu numai gustul amar al lunilor prelungite de șomaj și al muncii de la început ca „stagiatar cu bucata“, ci — mai grav încă — împinge lamentabil spre presa de dreapta, gata să prindă în capcană diferite elemente, stăpînite de teamă pînă la disperare și tocmai de aceea ușor de folosit pentru orice murdărie.

De la ziarul „intelectualilor de stînga“, unde problemele muncitorești sînt „rezolvate“ în încăperi luxoase, la săptămînalul ilustrat, care nu-și precizează atitudinea, simpatizînd însă manifest cu extrema dreaptă — întreaga „mare presă“ se află în ultimă instanță în slujba aceluiași stăpîni de clasă.

În viața redacției pretins „de stînga“ — unde morala era la ordinea zilei, dacă treceai cu vederea ura și intrigile — apar doar ca o treaptă inferioară năravurile brutale, subumane de la revista de dreapta. Dacă la „Le Cri“ se mai fluturau iluzii despre rolul ziaristului în societate, dincolo, la

„Le Siècle”, orice sentimentalism este lăsat în paragină. De la patronul care angajează doi redactori șefi pentru ca din încăierarea lor să profite cu perfidie, la aruncarea în stradă a stagiilor după un an de zile de corvezi mărunte și piedici ridicate în calea afirmării talentului lor — toate aspectele interioare ale redacției concordă excelent cu rațiunea de a fi a revistei. Iar această „rațiune” este precizată limpede: „E frumos să ai miliarde. Dar mai frumos e să ai miliarde și un ziar; astfel, banii capătă o valoare de zece ori mai mare. Ziarul îți îngăduie să cumperi ceea ce în principiu scapă banilor: respectul, considerația oamenilor care te-ar disprețui, fațș, dacă n-ar fi la cheremul tău sau în bătaia focurilor tale”. (pag. 52).

Prăpastia dintre Omul în negru și simbriașii săi se manifestă aidoma pe fiecare treaptă ierarhică, închistată și apărută de aviditatea de câștig. Pentru a-și consolida poziția sau pentru a cuceri un post mai înalt, fiecare se aruncă în viltoare, gata să înecă colegul în care este obligat să vadă un adversar pe viață și pe moarte. Față de public — „materia primă” a reporterilor — nu există, cu atât mai mult, nici un scrupul; imaginația cea mai morbidă capătă friu liber pentru a se „realiza” subiectul cerut de patroni. Apariția la rubrica „fotografia săptămânii” a unei femei căreia reporterul îi aduce la cunoștință moartea soțului pentru a-i surprinde disperarea și groaza sau compromiterea unui scriitor, căruia i s-a decernat un premiu literar, prin publicarea unor imagini intime „obținute” datorită „relațiilor amicale” sînt edificatoare pentru poziția „inamicilor publici”. De cîte ori n-au căzut victime ziariștilor avizi de senzațional oameni nevinovați?

Dar felul în care presa de dreapta caută să oglindească o grevă se transformă într-o adevărată provocare; tocmai la înscenarea unui asemenea „reportaj” — unde este trimis cel mai iscusit, dar și cel mai venal fotoreporter — cade eroul cărții Etienne Pella-Fatalitas, rănit într-un accident. Este o logică dureroasă și necruțătoare totodată în desfășurarea acestui episod. Tocmai gazetarul care s-a lepădat de cinste, devine victima propriei sale lasități.

Dincolo de sinuozitățile acțiunii, de veridicul atmosferei — descrisă pe alocuri cu măiestrie — în romanul „Inamicii publici” gazetarul din lumea burgheză ne apare în patru ipostaze: Fatalitas — eroul principal, înghițit de presa de dreapta, deși conștient de degingolada sa, este incapabil să se redrezeze, Georges — zia-

ristul tenace în meșteșugul lui, se realizează ca romancier, Serge — intelectualul militant conștient de datoria sa, își găsește calea demnității în rîndurile comuniștilor, și unicul stagiier în stare să se ridice la o revistă de dreapta mai puțin datorită talentului. Cît îndrăznelii cu care se aruncă în rîndurile uneia din taberele ce se confruntă în redacție, nu intuiește că repetă pe un plan sau altul decăderea lui Fatalitas. Din paralelismul personajelor se degajă superioritatea morală a celor ce au avut tăria să a-

leagă viitorul față de cei ce s-au împotmolit în presa burgheză, fie că au reușit să se îmbogățească, fie că au eșuat.

Ridicarea unui colț al cortinei polectice ce acoperă „marea presă” din Occident este deosebit de instructivă pentru cititorul din țara noastră, unde aceste moravuri sînt de mult apuse. Romanul „Inamicii publici” reprezintă un puternic act de acuzare pentru felul în care este fabricată *opinia publică* în lumea capitalistă.

Z. FLOREA

M. RADIAN :

CĂMINUL CULTURAL ÎN MIEZUL PROBLEMELOR

Autor al unui volum de note de drum din Coreea, ziaristul M. Radian a scris în ultimul timp, în coloanele ziarului la care lucrează („România liberă”), numeroase articole și reportaje pe tema muncii culturale de masă. Cartea de față reprezintă, așa dar, rezultatul unui contact sistematic cu „terenul”, în virtutea îndatoririlor redacționale ale autorului, ceea ce nu poate decît să ne bucure. Este o încercare izbutită de a trata într-o formă originală cîteva probleme privind organizarea activității culturale de masă în condițiile satului colectivizat.

Autorul își propune să înfățișeze cum trebuie să muncească un cămin cultural pentru a se situa „în miezul problemelor satului”, alegînd pentru aceasta forma unui amplu reportaj consacrat activității căminului cultural din Amărăștii de Sus, regiunea Oltenia. Modul de abordare a temei este de natură să suscite, de la bun început, atenția unei categorii mult mai largi de cititori. În locul unor pagini avînd caracterul arid al unor instrucțiuni, așa cum ne obișnuiseră broșurile scrise pe aceeași temă, pagini care ar fi interesat, în cel mai bun caz, un număr restrîns de lucrători în domeniul muncii culturale de masă, reporterul desfășoară o plăcută și instructivă narațiune pe care o poate citi orice țaran colectivist, orice iubitor de lectură.

Ne sînt înfățișate modul cum se organizează la Amărăști proiecțiile de

film, cum antrenează căminul un colectiv larg de conferențieri, cum se duce lupta împotriva superstițiilor, cum se propagă metode științifice înaintate în domeniul zootehniei, cum se desfășoară deplasările căminului la locurile de producție, cum activează femeile, cum ajută munca culturală la formarea conștiinței noi a colectivităților și multe altele.

Capitolele cărții capătă astfel valoarea unor bucăți de sine stătătoare, unele dintre ele depășind nivelul reportajului obișnuit, și apropiindu-se de schița literară. Printre acestea se numără de pildă capitolul „Rămîne singură vrăjitoarea”, izbutită schiță satirică, în care personajele capătă contur, se succed dialoguri plastice, uneori pline de savoare, „morală” istorisirii fiind strecurată cu discreție. Aceleași calități vădesc și capitolele „Ia, o piesă”, „Oameni și cărți”, „Femeie, a venit învățătoru” și altele.

Și fiindcă putem să considerăm capitolele acestei cărți drept reportaje literare, este momentul să amintim că nu întotdeauna ele se mențin în limitele calitative admise ale genului respectiv. Sînt locuri unde intriga narațiunii este naivă și inconsistentă, iar dialogurile inexpressive, banale.

Un cuvînt bun pentru prezentarea grafică a lucrării, în care cititorul găsește ilustrații reușite (din nefe-ricire nesemnate) și o paginație lăcută cu gust.

BORIS BUZILĂ

НАША ПЕЧАТЬ

Журнал Союза журналистов РНР
Год издания VII № 9 (77) сентябрь 1962 г.

СОДЕРЖАНИЕ

За круглым столом

ВОПРОСЫ НАУКИ И ТЕХНИКИ В ПЕЧАТИ

Говорят товарищи: Серджиу Фăрcăшан, акад. проф. Еуджен Бăдăрăу, проф. д-р Кăлин Попович, доцент инж. Г. Руля, инж. Константин Опрою, Ливу Маковяну, Мирча Филии, Л. Ницеску, Иосиф Сава, Дан Лăзăреску, Адриан Коста, Раду Нор.

НАША АНКЕТА: БОРЬБА НОВОГО СО СТАРЫМ

Беседа с Скарлатом Калимачи, директором Музея румыно-русских связей (Раду Руца); с инж. Думитру Лăзăром, директором завода „Тимпурь Ной“ (Дину Лăзăреску).

Дискуссии

Василе Гăрăдинару — За разностороннюю специализацию

Проблемы секретариата

Вирджил Петреску — Графическое оформление некоторых местных газет

Ион Котой — Использование писем в редакции газеты „Кришана“ (г. Орадя)

Обмен опытом

Мария Костаче — Вопросы госплана на страницах газеты

Печать и художественное творчество

Габриела Букур — Беседа с заслуженным артистом Ники Атанасу

На местах

Х. Залие — О деятельности газет „Друм nou“ и „Флакăра Сибиудуй“

И. Феля — Шестидесятилетие журналиста Захари Станку

Книги, написанные журналистами

Еуджен Лука — „Кто заходит в музей“ (Ион Михăйляну)

Борис Бузилă — Дом культуры на повестке дня (М. Радян)

В. Флора — „Враги общества“ (Патрик Кессель)

Письмо от корреспондента С. Элиаде

Т. Мариан — Похвальная инициатива газеты „Муниторул минер“

Резолюции, принятые на конгрессе МОЖ

Собрание по случаю дня международной солидарности журналистов

О деятельности Союза журналистов РНР

OUR PRESS

Review of the RPR Union of Journalists
Year VII Nos 9 (77) August 1962

CONTENTS

At the Round Table

SCIENCE AND TECHNOLOGY IN THE PRESS

Contributions by Sergiu Fărcășan, Academician Prof. Eugen Bădărău, Prof. Dr. Călin Popovici, Lecturer Eng. G. Rulea, Eng. C. Oproiu, Liviu Macoveanu, Mircea Filip, L. Nițescu, Iosif Sava, Dan Lăzărescu, Adrian Costa and Radu Nor.

OUR INQUIRY: THE STRUGGLE BETWEEN THE NEW AND THE OLD

Talks with Scarlat Calimachi, Director of the Rumanian-Russian Museum (Radu Ruca), and Eng. Dumitru Lazăr, Manager of the „Timpuri noi“ Works (Dinu Lăzărescu).

Discussions

Vasile Grădinaru: Manysided Specialization Questions Concerning the Chief Subs Department

Virgil Petrescu: The Layout of Some Local Papers

Ion Cotoi: How the Paper „Crișana“ of Oradea Uses Letters to the Editor

Exchange of Experience

Maria Costache: State Plan Problems in the Paper The Press and Artistic Creation

Gabriela Bucur: A Talk with Niki Atanasiu, Merited Artist

On the Spot

H. Zalis: From the work of the papers „Drum nou“ and „Flacăra Sibiului“

I. Felea: Zaharia Stancu the Journalist at the Age of 60

Books Written by Journalists

Eugen Luca: „Who Enters the Museum?“ (Ion Mihăileanu)

Boris Buzilă: „The House of Culture in the Centre“ (M. Radian)

Z. Florea: „Public Enemies“ (Patrick Kessel)

Letter from a Voluntary Correspondent (S. Eliade)

T. Marian: A Valuable Initiative of the Paper „Muncitorul miner“

The Resolutions Adopted by the Congress of the International Organisation of Journalists

Meeting Marking the Day of Journalists' International Solidarity

From the Activity of the RPR Union of Journalists

COLEGIUL DE REDACȚIE: Const. Antip (redactor șef), Antal Albert, C. N. Constantiniu, Ion Felea, Nestor Ignat, Vasile Iosipescu, Nicolae Moraru, Octavian Paler, Alexandru Popescu, Ilie Rădulescu, Al. N. Trestieni

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: București, Calea Victoriei, 163, Telefon: 15.21.02

Abonamentele se primesc de către difuzorii de presă din întreprinderi, instituții și de la sate, factorii poștali și oficiile poștale. Revista se găsește de vânzare la chioșcurile difuzării presei

Tiparul executat sub com. nr. 4354 în Întreprinderea Poligrafică nr. 2, București, str. Brezoianu nr. 23—25

Bed

P. 583

10-11

1962

PRESA NOASTRA

B. C. U.

6157



REVISTA UNIUNII ZIARISTILOR DIN R.P.R.

11 583

Proletari din toate țările, uniți-vă!

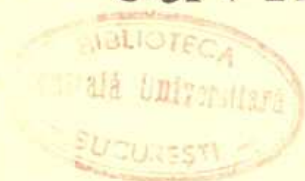


ANUL VII

nr. 10 - 11 (78-79)

OCTOMBRIE - NOIEMBRIE 1962

Prestigiul și eficacitatea cuvîntului tipărit



Ziarele și publicațiile noastre își sporesc mereu rolul de propagandist, agitator și organizator colectiv în înlăptuirea politicii Partidului Muncitoresc Român de desăvîrșire a construirii socialismului. Ele se bucură de prețuirea milioaneilor de cititori din țara noastră tocmai datorită modului tot mai competent în care abordează cele mai importante probleme ale desăvîrșirii construcției socialiste în patria noastră.

Forța publicisticii noastre de partid constă tocmai în eficiența ei, în legătura cu viața, cu munca creatoare a constructorilor socialismului.

„Scinteia”, „Lupta de clasă”, „România liberă”, „Scinteia tineretului” și alte ziare și reviste centrale și locale, alături de articole prin care popularizează ce este nou și înaintat, experiența celor mai bune colective care muncesc în industrie sau agricultură, pe tărîmul cercetării științifice sau în învățămînt, publică și numeroase articole care critică tot ceea ce este înapoiat, învechit, necorespunzător în diferitele domenii ale dezvoltării societății noastre.

Răspîndirea experienței înaintate și critica principială a lipsurilor și neajunsurilor reprezintă con-

cretizarea uneia din principalele trăsături ale partidității presei noastre.

La fiecare redacție se pot găsi răspunsuri prin care oamenii muncii, conducerile diferitelor colective mulțumesc pentru ajutorul primit, apreciază contribuția mereu sporită a presei noastre la rezolvarea sarcinilor politice, economice, culturale tratate de partid. Dar nu-i mai puțin adevărat că se întîlnesc cazuri cînd semnalele presei nu sînt privite cu suficientă atenție în unele ministere, întreprinderi sau organe locale de stat, cînd se tîrăgănează luarea măsurilor cuvenite în urma scrisorilor oamenilor muncii publicate în ziare sau a celor trimise de redacții. Asemenea cazuri nu trebuie privite doar ca o simplă scăpare din vedere sau o lipsă de înțelegere a însemnătății criticii și autocriticii, ci ca o încălcare a normelor precis stabilite de partidul și de statul nostru. Presa, ca un exponent al controlului opiniei publice, trebuie să se sesizeze de asemenea situații, să lupte cu perseverență pentru eficacitatea materialelor publicate.

V. I. Lenin spunea : **Și cuvântul tipărit este o faptă.** O faptă făcută cu temei are, firește, urmările ei. Experiența arată că eficiența cuvântului tipărit este în raport cu însemnătatea temelor și problematicei tratate, cu competența cu care este analizată experiența înaintată și sînt criticate lipsurile, perseverența cu care se urmărește efectul practic al articolelor publicate.

A ne ocupa în mod **concret** de problemele industriale, de problemele agriculturii, ale științei și culturii este condiția primordială a eficacității articolelor care vād lumina tiparului. În ultimul timp în ziare apar tot mai des rubricile : „Pe urmele materialelor publicate“ care cuprind răspunsuri ale celor vizați în anumite articole. O atentă analiză a răspunsurilor înserate în aceste rubrici arată ecoul favorabil al articolelor care nu s-au zgîrcit în analiza minuțioasă a faptelor, care n-au plutit în generalități.

Discutînd despre eficacitatea articolelor și scrisorilor publicate nu poate fi uitată cerința ca redacțiile ziarelor și revistelor să lupte în mai mare măsură pentru îndreptarea de către cei în drept a lucrurilor criticate. Este bine venită inițiativa redacției „Scintei“, care a început să publice o nouă rubrică intitulată „N-au răspuns semnalelor presei“. Această inițiativă merită să fie extinsă cu scopul de a supune unei critici publice, bine meritate, pe acei care nu respectă obligația de a lua măsuri operative în urma sesizărilor făcute prin presă, pe acei care dau răspunsuri generale, echivoce și evazive, sau care pur și simplu tac și nu răspund criticilor făcute în paginile ziarelor sau revistelor. Presa trebuie să vegheze ca nimeni să nu ignoreze materialele critice publicate.

Sub acest aspect cerința sporirii eficacității presei pune în atenție și o altă problemă. Oare ziaristul poate „uita“ de articolul pe care l-a publicat, colaborarea pe care a adus-o la redacție, poate să rămînă pasiv față de efectul gîndurilor așternute pe hirtie, îi poate fi indiferent dacă cei cărora li s-a adresat iau sau nu măsuri? Evident că nu ! Și totuși rareori putem citi în coloanele unor ziare, mai ales ale celor regionale, articole în care după scurgerea a cîtorva luni autorii se „reîntorc“ pentru a analiza ce s-a întîmplat între timp. Această metodă e utilă, așa cum au dovedit unele materiale de acest gen apărute în „Scinteia“ ca, de pildă, articolul : „De ce nu s-au urnit lucrurile din loc?“

Dar nu numai eficacitatea materialelor critice trebuie să ne intereseze. Presa noastră are datoria să comunice cititorilor și efectul materialelor care popularizează experiența înaintată, inițiativele valoroase. Nu pot fi lăsați în pace măcar o clipă nici acei care nu aplică experiența înaintată, care se complac în rutină, în folosirea metodelor vechi, depășite.

Este necesar să se sublinieze încă o dată și încă o dată că eficacitatea articolelor care popularizează experiența înaintată este strîns legată de caracterul lor practic, concret. Asemenea articole trebuie în mod

necesar să ne arate nu numai ce s-a făcut într-un loc sau altul, ci și cum s-a făcut, care au fost metodele folosite pentru obținerea succeselor. Și acest lucru poate fi asigurat de organele de presă numai dacă în **tratarea problemelor complexe ale industriei, agriculturii și ale altor domenii ale vieții noastre socialiste vor fi atrași oameni calificați, savanți, oameni de știință, specialiști care cunosc temeinic sectorul de activitate respectiv, cei ce sînt depozițarii experienței și metodelor de muncă înaintate: fruntași în producție, conducători de întreprinderi și gospodării agricole colective, activiști de partid și de stat etc.**

O atenție sporită necesită și urmărirea efectelor practice ale articolelor publicate în reviste cu caracter ideologic, științific, cultural. Un exemplu în această privință ni-l oferă revista „Lupta de clasă“. În fiecare număr, la rubrica „Pe urmele materialelor publicate“ sînt înserate răspunsuri și ecouri la unele articole care au tratat aspecte din diferite domenii ale vieții ideologice din țara noastră, analize amănunțite ale unor organe de partid și de stat făcute ca urmare a articolelor publicate de revistă. Spațiul acordat acestei rubrici, rezultatele obținute de revistă în privința eficacității, merită să fie relevate și reținute ca un exemplu pentru o seamă de alte reviste și ziare.

Pentru creșterea prestigiului și eficacității cuvîntului tipărit este necesară respectarea cu sfințenie a unuia din principiile de bază ale presei comuniste: veridicitatea. Verificarea atentă a valorii reale a faptelor pe care le popularizează, analiza temeinică a justeței criticilor pe care le face trebuie să constituie o preocupare esențială a fiecărui ziarist, preocupare ce derivă din cerințele principialității partinice. Partidul nostru ne învață să criticăm în coloanele presei lipsurile care se manifestă în activitatea unor oameni sau colective de muncă, dar nu este de îngăduit negativismul, critica de dragul criticii, transformarea acestei minunate arme într-un instrument de răfuială, de „șicanare“ etc.

Preocuparea pentru creșterea eficacității articolelor și scrisorilor publicate reflectă atitudinea unei redacții față de propria sa activitate și este o condiție hotărîtoare a îndeplinirii sarcinilor puse în fața ei de către partid.

Lupta pentru eficacitatea materialelor trebuie să-și pună amprenta pe întreaga noastră activitate gazetărească atît pe plan publicistic cît și organizatoric. Folosirea genurilor gazetărești, inițiativele publicistice de larg răsunset, atragerea unui larg activ de autori externi și a întregii rețele de corespondenți voluntari — toate acestea trebuie să concure la asigurarea eficienței materialelor publicate în paginile presei.

Fiecare cuvînt tipărit să meargă drept la țintă, să înflăcăreze masele la noi și minunate fapte pe frontul larg desfășurat al desăvîrșirii construirii socialismului în patria noastră.

Ucenicie neîntreruptă, creatoare

Convorbire cu LUCIAN SÎMBOAN, redactor șef-adjunct al ziarului „Făclia“-Cluj

Cînd am intrat în clădirea redacției ziarului clujean „Făclia“, reporterul a surprins un moment care oferea un excelent „truvai“. Conducerea ziarului discuta în acel moment cu o tînără ziaristă pe marginea primului ei manuscris.

Atmosfera era prielnică. Convorbirea s-a desfășurat lesne, tov. Lucian Simboan răspunzînd cu operativitate, la obiect, întrebărilor noastre. L-am rugat în primul rînd să-și spună părerea în legătură cu problema dacă ziaristul proaspăt venit în redacție să „facă de toate“ sau să se „perfecționeze în genuri de probleme și în stilul publicistic de care se simte atras?“

— Menirea ziaristilor din zilele noastre este de a fi exponenții punctului de vedere înaintat al societății socialiste în toate problemele vieții politice, de stat, economice și social-culturale, de a fi pionii avansați în lupta dintre nou și vechi, mai ales în domeniul dezvoltării conștiinței maselor. Această menire de mare răspundere nu poate fi îndeplinită cu succes fără însușirea și aplicarea creatoare a învățaturii marxist-leniniste, fără cunoașterea profundă a politicii partidului și a modului cum masele o aplică în practică, fără apropierea nemijlocită a celor mai alese valori spirituale. După părerea noastră, un bun ziarist trebuie să-și

formeze multilateral și armonios personalitatea, să manifeste exigență, dragoste și pasiune pentru profesia sa.

Ideal ar fi să dispunem de ziaristi capabili a se descurca în toate problemele, a aborda și trata competent și eficace orice temă oferită de viață. Se știe însă că în toate ramurile de activitate progresul este deosebit de rapid, iar problemele economice și social-culturale devin pe zi ce trece tot mai complexe, rezolvarea lor eficientă reclamînd accentuarea specializării și, implicit, a cooperării. Ar fi deci irațional să i se ceară ziaristului să devină a toate cunoscător, deoa- rece un singur om, oricît s-ar stră-

dui, nu poate să îmbrățișeze integral și profund extraordinara multitudine de aspecte ale desăvîrșirii construcției socialiste. Părerea noastră este că orice ziarist trebuie să se specializeze, adică să cunoască bine domeniul de activitate de care se ocupă permanent: industrie, agricultură, știință, cultură și artă etc. Tocmai pe această bază pe care noi am defini-o obiectiv necesară — el va putea să treacă de la diletantism la competență, de la analiza superficială a fenomenelor la tratarea lor profundă, de la prezumții la concluzii rigurose verificate de experiență. În cadrul redacției noastre dau bune rezultate acei ziaristi care se ocupă de mai

mulți ani cu aceleași probleme de bază ale construcției economice și culturale.

Am dori să subliniem că eficiența muncii ziariștilor depinde într-o foarte mare măsură de repartizarea lor justă într-o secție sau alta, în funcție de domeniul de activitate pe care-l cunosc cel mai bine. Dar să cităm un exemplu concret. În redacția noastră a sosit în urmă cu 3 ani tovarășul Ioan Goia, tehnician, absolvent al cursului de ziariștii de pe lângă Școala superioară de partid „Ștefan Gheorghiu”. La cererea lui, tânărul a fost repartizat în secția industrială, deoarece afirmase că se orientează destul de bine în problemele economice. Primele lui articole vedeau o orientare justă în tratarea acestor probleme, însă erau deficitare în ceea ce privește stilul și acuratețea limbii. Urmărind creșterea lui, nu lipsită de poticneli, unii tovarăși mai vechi erau de părere că fusese greșit repartizat în secția industrială. Colegiul de redacție n-a acceptat

această părere, deoarece era convins că tovarășul Goia are cunoștințe economice destul de solide. Cu timpul, ajutat de tovarăși mai experimentați, tovarășul Goia a reușit să-și perfecționeze stilul publicistic, abordând mai multe genuri gazetărești, să dobândească o notă proprie, originală, în reflectarea problematicii abordate. Astăzi el este unul din cei mai apreciați redactori ai noștri și are perspective frumoase de dezvoltare. Ne întrebăm ce s-ar fi întâmplat cu tov. Goia dacă l-am fi îndepărtat de domeniul industriei de care se simțea atras în mod deosebit și l-am fi repartizat într-o altă secție? Desigur că el ar fi întâmpinat dificultăți destul de mari, iar perfecționarea lui publicistică ar fi fost mult întârziată.

În concluzie, specializarea ziariștilor este obiectiv necesară în sensul de a se ocupa permanent de problemele pe care le cunosc cel mai bine sau au perspective de a le cunoaște bine într-un timp scurt,

pe baza înclinațiilor lor personale, fundamentate de un minim de cunoștințe de specialitate.

— Se poate face o strictă categorisire a gazetarilor în tineri și bătrâni ?

— O asemenea categorisire se poate face dacă avem în vedere numai diferența de vîrstă, doar în orice redacție lucrează și tineri și vîrstnici. Noi acordăm o înaltă prețuire acelor ziariști vîrstnici, cu practică îndelungată, care țin pasul cu viața, refuzînd rutina, formalismul și conformismul, luptînd mereu pentru a se autodepăși și oferind astfel gazetarilor tineri un minunat exemplu. Am avut însă cazuri cînd gazetari cu stagiul de mai mulți ani au dat rezultate mai slabe decît începătorii. În toate aceste cazuri calitatea pregătirii politice și profesionale a celor tineri depășea experiența unor vîrstnici care băteau pasul pe loc în ceea ce privește învățătura, ne-



În redacția ziarului „Făclia”, conducerea discută manuscrisul unui tânăr ziarist.

fiind destul de receptivi la tot ce era nou și înaintat. A susține însă că vîrstnicii sînt totdeauna mai buni decît tinerii... O asemenea optică mi se pare formală. Iată de ce noi considerăm important nu categorisirea ziaristilor în tineri și bătrîni, ci îmbinarea armonioasă a activității celor două generații. Urmărim permanent ca tot ceea ce au acumulat pozitiv vîrstnicii să fie transmis tinerilor, țintind, astfel, și un scop mai îndepărtat: pregătirea schimbului de mîine. La noi, redactorii tineri, oameni cu mai puțină experiență dar cu certe perspective de dezvoltare, sînt ajutați în cadrul secțiilor de cei mai valoroși redactori, respectîndu-se principiul specializării pe domenii de activitate.

— **S-a pus problema dacă imediat intrat în redacție tînărul gazetar trebuie să lucreze în funcție directă de necesitățile și planul ziarului sau să se țină seama de înclinațiile personale ale fiecăruia în parte?**

— O spunem de la început că, în condițiile redacției noastre, care nu dispune de un efectiv prea mare, punem accentul pe necesitățile dictate de planul de muncă al ziarului. Toți tinerii veniți în ultimul timp în redacție au fost încadrați în secții, cu sarcini concrete izvorîte din planurile de muncă ale acestora. Ei și-au început ucenicia prin informații și au trecut apoi treptat la reportaje, articole de analiză etc. Cu acest prilej se pot verifica și înclinațiile lor personale spre anumite genuri publicistice. Dacă pe parcurs observăm că un tînăr nu se poate acomoda în secția în care a fost repartizat, recurgem la o altă soluție, care să corespundă pregătirii și posibilităților lui. În această privință este interesant cazul tov. M. F. care a trecut prin secțiile agrară, informații, scrisori și corespondenți. Pînă la urmă am ajuns la concluzia, reliefată și de experiența personală a redactorului respectiv, că locul ce i se cuvine este cel inițial, adică în secția agrară.

Noi, chiar și pe redactorii stagiaari i-am repartizat de la bun început în secții în raport de cunoștințele lor. Viața ne-a dovedit că stagiaarii, avînd sarcini zilnice precise și bucurîndu-se de îndrumarea atentă a unor tovarăși mai experimentați, progresează mult mai repede decît dacă ar fi lăsați să-și dezvăluie singuri calitățile. Exemplul tovarășului Viorel Cacoveanu este con-

cludent în acest sens. La venirea sa în redacție a manifestat tendința de a face cu orice preț literatură, fără să-l intereseze prea mult problemele de conținut. Toemai de aceea a și abordat inițial unele teme ne semnificative. Sarcinile concrete ce i-au fost repartizate zi de zi, conform planului de muncă, nu i-au îngăduit de loc posibilitățile stilistice ci, dimpotrivă, l-au apropiat de viață, de probleme care-i preocupă pe oamenii muncii. Pe baza unei cunoașteri mai profunde a vieții, limbajul său atrăgător, folosit la început ca un mijloc esteticizant de exprimare, fără obiect bine definit, a devenit cu timpul viabil, dătător de tonuri și nuanțe sufletești reale, prin urmare capabil să emoționeze cititorul, să-i insuflă o idee frumoasă.

Noi avem și unele probleme ne rezolvate în privința unei juste repartizări a tinerilor gazetari în secții. Situația aceasta ne preocupă în mod acut și vom căuta să-i găsim cea mai justă rezolvare.

— **Specializarea propriu-zisă a ziaristului vizează îndreptarea lui către un anumit gen publicistic sau ține de pregătirea lui temeinică într-unul din sectoarele vieții politice, economice și social-culturale?**

— Am mai precizat că noi opinăm pentru specializarea pe domenii de activitate în funcție de caracterul pregătirii fiecărui ziarist. Specializarea pe genuri publicistice poate fi numai rezultatul unei activități redacționale îndelungate și complexe. Cel puțin așa demonstrează exemplul redactorilor noștri valoroși ca Vasile Trifu, Virgil Singoreanu, Victor Morea, Nicolae Vereș, Ioan Marian și alții. Aceștia sînt oameni care, în virtutea unor situații anterioare, au muncit succesiv în aproape toate secțiile, avînd astfel prilejul să cunoască mai profund diverse domenii de activitate, să vină în contact cu cei mai feluriți dintre eroii zilelor noastre, să acumuleze o bogată experiență publicistică, în special pe baza împrejurării că li s-a cerut să scrie mult și... bine! Ei au devenit astfel redactori universali, dar numai în sensul că pot folosi cu succes diferite genuri gazetărești pe teme pe care le stăpînesc temeinic.

Specializarea pe domenii de activitate poate împrumuta uneori și tendințe nejuste. În redacția noastră s-a întîmplat ca unii redactori, în dorința de a-și demonstra „compe-



Tov. Kiss Elisabeta, secretar de redacție la Igazság, descoperă tînărului ziarist Orban Francisc „taine“ ale machetării

Foto: Francis Deak

tența“, să se vîre în probleme de strictă specialitate, să scrie articole descriptive, într-un limbaj abuziv de tehnic sau științific, uitînd de oameni și realizările lor. Această tendință poate avea consecințe dăunătoare și nu intră în vederile noastre cu privire la specializarea pe domenii de activitate.

— **Cum se lucrează în redacția dv în legătură cu creșterea calificării profesionale a tinerilor gazetari?**

— În redacția noastră nu s-au întreprins acțiuni speciale pentru ridicarea calificării profesionale a tinerilor gazetari. Ei beneficiază de măsurile luate în această direcție pentru toți redactorii. Anul trecut, de exemplu, în redacție a funcționat un cerc de filozofie pentru tovarășii care au terminat diferite școli și cursuri de partid. Alți tovarăși au fost înscriși la Universitatea serală de marxism-leninism. Redactorii noștri au fost informați și asupra unor importante probleme interne și internaționale. În acest scop au fost chemate să vorbească în fața ziaristilor personalități de seamă din orașul Cluj: activiști de partid cu munci de răspundere, cadre didactice universitare etc. În unele plenare redacționale s-au dezbătut probleme legate de frecvența

și calitatea reportajului în ziarul nostru, de informație ca principală animatoare a fiecărui număr apărut etc. La noi, direcția efortului principal pentru creșterea calificării profesionale a tinerilor gazetari o constituie ajutorul dat în însuși procesul muncii de către cei mai experimentați tovarăși. Materialele scrise de tinerii ziariști sînt de obicei supuse discuției colective în cadrul secțiilor și mai ales observațiilor personale tovarășești pe care le fac șefii de secții, secretarii de redacție, tovarășii din conducerea ziarului. Aceste observații îmbracă cel mai adesea caracterul unor sugestii concrete de îmbunătățiri a conținutului și formei articolelor.

În prezent, noi luăm noi măsuri pentru a îmbunătăți pregătirea profesională a ziariștilor, în special a celor tineri. Astfel, am organizat un cerc de economie concretă pentru toți redactorii. Pe linia Filialei Uniunii Ziariștilor vom continua cu informările asupra celor mai importante probleme interne și internaționale și vom organiza două cercuri de învățare a limbilor rusă și franceză.

— Credeți că e mai bine ca ucenia ziaristică să înceapă în secția scrisori și corespondenți sau direct tînărul gazetar să fie repartizat într-o altă secție și să primească materiale din planul de muncă?

— Ucenicia ziaristică nu trebuie să înceapă în secția scrisori și corespondenți, sistem practicat și la noi în trecut, ci în secția care este cea mai potrivită pentru fiecare om în parte. Este evident că în aceste condiții începutul trebuie să se facă pe bază de sarcini din planul de muncă.

Scrierea articolelor, indiferent de genul publicistic, reprezintă o activitate creatoare, cu dificultăți inerente fiecărui începător. În principiu ar fi de dorit ca orice tînăr gazetar să fie lăsat o perioadă de timp să-și cristalizeze direcția de dezvoltare și, în funcție de aceasta, să fie repartizat apoi într-o secție oarecare. Noi n-am pus în practică această idee deoarece nici sarcinile multiple pe care le avem de îndeplinit, nici timpul fizic de care dispunem în acest scop nu ne permit să procedăm ca atare. Fiecare număr de ziar înghite multe materiale pe care, dat fiind actualul efectiv, nu le putem acoperi decît prin solicitarea zilnică a tuturor redactorilor, potrivit planificării secțiilor.

Aici ar fi nimerit să amintim de un aspect foarte important al creșterii tinerilor gazetari. Aceia dintre ei care, în afara unei temeinice pregătiri politice și profesionale inițiale, dispun de talent (despre acest lucru se vorbește în general foarte puțin) se realizează repede, fără ajutor deosebit. Orașul nostru este un puternic centru universitar. Din rîndurile studenților gravitează în jurul ziarului în calitate de corespondenți și apoi de colaboratori mulți tineri cu aptitudini deosebite pentru profesia de ziarist. Pe unii dintre aceștia am reușit să-i îndrumăm, să-i creștem și chiar să-i atragem în redacția ziarului nostru.

— Credeți că munca de formare gazetărească a tinerilor trebuie să înceapă prin definirea liniei lor publicistice principale?

— Orice ziarist tînăr se simte atras spre un domeniu sau altul de activitate și tinde să se realizeze cît mai deplin într-un anumit gen gazetăresc. În redacția noastră urmăm să se realizeze o strînsă îmbinare între aceste două aspecte.

— Cum vedeți imperativul: ziaristul trebuie să fie capabil să folosească cît mai multe genuri gazetărești?

— Preferabil este ca toți ziariștii, indiferent de vîrstă, să ajungă să folosească cu succes cît mai multe genuri gazetărești. Dar așa cum am spus, acest lucru este condiționat de o practică mai îndelungată. În legătură cu axioma că „terenul face genul”, am avea de făcut o precizare. Într-adevăr legătura cu terenul, cu viața, cu activitatea creatoare a oamenilor muncii reprezintă o condiție esențială pentru orice material bun, indiferent de genul lui publicistic. Alegerea genului respectiv nu poate fi însă determinată numai de ceea ce găsește redactorul pe teren. Aici mai trebuie să intervină și elementul judecării de valoare, care trebuie să caracterizeze pe orice gazetar.

— Ar fi util ca de dezvoltarea unui tînăr gazetar să răspundă cineva din redacție cu o îndelungată experiență?

— Da, este foarte util. Practica noastră redacțională confirmă din plin această utilitate. Este imperios necesar ca experiența pozitivă a celor mai valoroși ziariști să fie transmisă tinerilor pe această cale eficientă.

Al. N.

Multilateral și neapărat cult

Convorbire cu
VIRGINIA PANĂ-VELCESCU,
redactor șef al revistei
„Viața studentescă”

In dorința de a cunoaște și părerea unui conducător al unei publicații pentru tineret în problemele dezbătute în cadrul rubricii „DISCUȚII”, ne-am adresat tovarășei Virginia Pană-Velcescu, redactor șef al revistei „Viața studentescă”.

Răsfoind această publicație, întîlnim materiale interesante, rubrici noi, folositoare și bine scrise. Paginația este și ea de cele mai multe ori în concordanță cu conținutul, valorificînd atît prin literă cît și prin punerea în pagină materialele publicate.

Așadar, „înarmați” cu „unelte” necesare, am trecut direct la subiect:

— Care este, după părerea dvs., drumul cel mai bun de urmat — chiar dacă nu și cel mai scurt —

pentru că „o speranță“ în ale scrisului să devină un gazetar?

— Ca să devină gazetar cu majusculă, tânărul trebuie să fie multilateral în scris și neapărat cult. La „Drum nou“, unde am făcut și eu practică, exista obiceiul ca fiecare redactor să scrie un articol de fond. Unii o făceau mai bine, alții mai slab. Dar, chiar dacă materialul nu intra în ziar, redactorul trebuia să gândească articolul, să-l aprofundeze, să tragă concluzii în problema ce trebuia tratată. La „Viața studentească“ avem numai tineri. Unii din ei doresc să scrie despre fapte unice, să compună opere mari, să scrie, cu alte cuvinte, pe măsura talentului lor — care, bine înțeles, e... axiomatic. Sînt însă complet deziluzionați atunci cînd sînt trimiși „numai“ la o ședință de alegeri U.T.M. — de pildă. Ajuțați de cei mai vechi în meserie, tinerii încep să descopere tot mai mult poezia în faptul de viață. Cînd cel ce minuieste un condei descoperă noul în cotidianul cu aspect banal sau nesemnificativ pentru moment, acela are spirit gazetăresc. Iar dacă se pricepe să convingă și să emoționeze prin scrisul său, să-i facă pe cei din jur să-și îmbogățească cunoștințele citindu-l, atunci cel ce minuieste condeiul e un gazetar.

— *Așadar gazetarul are nevoie de o ucenicie complexă. Ați obținut rezultate la revistă în acest sens?*

— Desigur. Iată, de exemplu, pe tov. Bucheru. El scrie foarte bine reportaj, dar scrie interesant și articole de analiză. Acestea, fără să-și piardă din profunzime, sînt scrise sub formă de „causerie“, plăcută la citit, dar și la scris. Tovarășii Dragoș și Dohotaru scriu reportaj, articol de analiză, pamflet.

O deplasare pe teren trebuie să fie rodnică. Fiecare redactor e obligat să „aducă“ două materiale planificate. Restul e inițiativă per-

sonală. Și vă întreb: cum se va descurca un „articler“ sau un „specialist reporter“ în această situație? Nu întotdeauna cînd pleci după reportaj găsești material care se pretează a fi tratat în acest gen gazetăresc. Ce face „reporterul“? Va anunța pe colegul său „meșter grupajist“ sau pe „știrar“ sau pe „foletonist“? E absurd.

Dar dacă sîntem cu toți de acord că e bine ca omul să posedă cunoștințe de literatură, muzică, artă plastică, economie, politică internațională, pentru ce ne întrebăm dacă un gazetar trebuie sau nu să cunoască toate genurile ziaristice? Chiar dacă are înclinație către un anume gen și-l realizează mai bine, el trebuie să se poată adapta necesităților ziarului.

— *Cunoștințele de tehnică tipografică sînt necesare tinerilor ziaristi?*

— Tehnica tipografică ajută gazetarului mai mult decît își poate cineva închipui. Avînd imaginea tipografică a materialului pe care îl scrie, ziaristul își poate concepe articolul la dimensiuni rezonabile. În raport cu importanța problemei și cu paginarea, el va alege și titlul, iar dacă i se va tăia din material (cunoscînd macheta) va înțelege de ce a fost necesară această operație. La facultate se predau noțiunile de tehnică tipografică mult prea condensat. La ziar abia, aceste noțiuni devin cunoștințe și sînt asimilate ca atare. Cred că ar fi însă nevoie de un ajutor concret mai substanțial, în sensul editării unui „minim de tehnică tipografică“ care să cuprindă și un probar. În felul acesta tânărul ziarist ca și cel cu vechime, dar fără cunoștințe tipografice, ar căpăta documentația necesară. Uniunea Ziaristilor ar putea iniția editarea unei astfel de lucrări, cu competență și operativitate. Noi, la revistă, punem, pe rînd, pe toți șefii de secții și pe redactori să facă macheta ziarului. În felul acesta

ei au o imagine generală asupra gazetei, capătă totodată simțul proporției cînd scriu un articol, înțeleg valoarea unui titlu. Paginația și conținutul merg mină în mină.

— *Spuneți la început că un ziarist trebuie să fie cult.*

— Bineînțeles. Dar în orice moment el nu trebuie să uite că e gazetar. Prin această prismă el să citească, să vadă un film, să asculte un concert. Cu alte cuvinte, să afle pretutindeni subiecte, să surprindă mijloacele de exprimare literară, măiestria de a se desăvîrși cu ajutorul celor mai diferite mijloace ale artei.

Am avut în colectivul nostru redacțional tovarăși care nu voiau să scrie decît schițe, nuvele, sau măcar reportaje. Gîndeau, probabil, că talentul scriitoricesc nu se poate afirma decît în astfel de materiale, iar știrile, articolele de analiză, grupajele, notele, foiletoanele le... scoț din mîncă! Acestora le recomand să-și amintească de Hemingway care scria pentru ziar și în același timp lucra la povestirile și la poemele sale. „Încercam să învăț să scriu începînd cu cele mai simple lucruri“ — scria el. Iar prefațatorul volumului „Adio arme“ explică aceste simple lucruri ca fiind reportajele, articolele, interviurile. „A lucra pentru un ziar — spunea Hemingway, — nu poate dăuna niciodată unui tânăr scriitor, ba chiar îl ajută“.

★

Deși cu puțină experiență în munca de redactor șef, tovarășa Virginia Pană-Velcescu a pus în discuție o seamă de probleme interesante. Prin răspunsurile date, a subliniat încă o dată necesitatea formării gazetarului ca militant al presei comuniste, care are nevoie de lucrători bine pregătiți, culti, cu variate posibilități de a face față cu operativitate tuturor necesităților ziarului.

REP.

De la caz la caz fără șabloane

Convorbire cu

KOVACS ANDREI, redactor șef
al ziarului „Igazság“-Cluj

Inainte de a răspunde la prima întrebare formulată de reporter, tov. Kovacs Andrei a ținut să remarce utilitatea și actualitatea inițiativei revistei „Presa noastră“ de a generaliza experiența bună în domeniul calificării tinerilor ziarști.

— În redacția cotidianului de limbă maghiară „Igazság“ din Cluj, — ne spune interlocutorul — educarea tinerilor ziarști practic nu a început niciodată în decursul celor 18 ani de apariție. Imi revin în amintire primii pași ai tinerilor care imediat după eliberare au intrat în frontul ziaristicii comuniste. Unii din tovarășii de atunci nu mai lucrează astăzi în redacția noastră; unul a devenit scriitor, altul redactor de revistă, al treilea director de teatru, al patrulea ziarist în presa centrală, al cincilea — regizor — și așa putea continua, cel puțin până la douăzeci. Mulți au rămas însă la ziarul nostru, iar astăzi grija și răspunderea pentru educarea tinerilor gazetari apasă și pe umerii lor. Ce-i drept, în atîția ani s-au nimerit și din aceia — nu unul și nu cinci — pe care i-am sfătuit să renunțe, sau i-am ajutat să-și găsească locul în domeniul de activitate corespunzătoare, pe măsura posibilităților lor.

Am acumulat așadar o anumită experiență, din care căutăm în permanență să tragem învățăminte. Acest lucru e necesar, deoarece pe de o parte condițiile specifice de lucru ale ziarului nostru — ale cărui probleme amănunțite nu intră în tematica acestor însemnări — iar pe de altă parte fluctuația de cadre, promovarea lor în diferite munci, ne-au pus veșnic în situația de a trebui să luăm de la capăt activitatea de selecționare și educare a tinerilor ziarști. Formarea profesională a începătorilor era cu atît mai virtos una din principalele griji redacționale, cu cît tocmai tinerii ziarști scriau (și scriu de obicei și astăzi!) o mare parte din materialele apărute în ziar.

Vreau să menționez aici că, în concepția mea, nu fluctuația cadrelor ziaristice și nu permanenta lor mutare dintr-un loc în altul asigură redacția ideală, ci formarea unui nucleu de ziarști care lucrează timp îndelungat în același loc. Pe lîngă aceasta însă este necesar să se îmbogățească mereu redacția cu forțe noi — iar dacă fluctuația este totuși inevitabilă, repercusiunile ei asupra nivelului calitativ trebuie prevenite printr-o educare mai intensivă și redactare mai îngrijită.

L-am întrebat pe tov. Kovacs Andrei care sint condițiile și metodele cele mai favorabile pentru educarea tinerilor ziarști.

— E atît de greu să dai un răspuns! Căci, și în acest domeniu al educației, una din regulile generale este poate tocmai aceea care afirmă că nu există reguli rigide: cîți oameni, atîtea cazuri; cîte cazuri, atîtea probleme specifice.

Educarea ziaristului nu începe în momentul intrării tînărului în redacție, ci cu mult mai devreme: la selecții. Se pare că pe acest criteriu — dintre cele mai importante, după părerea mea — nu s-a pus suficient accent în decursul discuției, ba nici chiar în practica redacțională a unora dintre ziarele noastre, fapt care poate constitui cauza directă a multor deficiențe profesionale...

Ne-am folosit, pentru îmbogățirea cadrelor de ziarști, de două surse principale: întreprinderile industriale și institutele de învățămînt superior. Le-am apreciat pe amîndouă, pentru că dintrînsele proveneau deopotrivă ziarști buni — dar tot deopotrivă aveam și oameni necorespunzători din ambele

părți. Ambele categorii de tineri își aveau calitățile și lipsurile lor; porțile „școlii de cadre a redacției“ le rămîn neapărat deschise și pe viitor.

Cu alte cuvinte: caracterul studiilor anterioare are importanță, dar nu decisivă.

Am ținut seamă și de capacitatea intelectuală în general. Inainte de a-i fi încadrat, tinerii erau de obicei corespondenții noștri. Dacă nu, îi ceream candidatului, în prealabil, mai multe articole pe cît posibil din genuri diferite. Studiam structura ideistică a articolelor. Ne documentam asupra notelor obținute de viitorul gazetar în ultima perioadă școlară sau universitară. De elemente foste cîndva foarte slabe la învățătură nu ne ocupam decît dacă ni se păreau înzestrate cu un deosebit talent pentru ziaristică.

Dar, dacă nici acest criteriu nu e decisiv — atunci care este?

Una din condițiile hotărîtoare este, bineînțeles, atașamentul față de partid; dovada acestuia trebuie s-o facă fiecare prin munca, atitudinea, activitatea obștească și prin întreaga sa viață anterioară intrării în redacție — și, în plus, prin intenția, tonul și principialitatea scrierilor sale, dacă a fost corespondent, sau după ce a ajuns redactor. Părerea mea este că omul indiferent, cinic, incapabil să se entuziasmeze pentru cauza socialismului și îngăduitor față de greșelile dăunătoare obștei, nu e bun de ziarist comunist. Noi ziarștii simțem chemați să transmitem maseilor de oameni ai muncii sentimente, emoții — or, „la rece“ și cu indiferență, nu poți face asta. Cît despre noi, cu ajutorul organelor de partid am reușit, în general, să respectăm criteriul politic în selecționarea cadrelor — și cred că cele mai multe redacții pot face aceeași afirmație.

Pentru a putea îndruma însă pe cineva spre profesia de ziarist a trebuit să ținem seama și de alte considerente. De pildă: era necesar ca tînărul respectiv să fie capabil de a-și însuși arta ziaristicii. Spun intenționat artă, pentru a sublinia și prin aceasta gradul de exigență precum și necesitatea necondiționată a unui cvantum oarecare de

talent inițial, a predispoziției pentru scris. Cîți nu declară că „își încearcă norocul“ în ziaristică, numai pentru că îi atrage viața aparent ușoară! „Că, de, cine nu-i capabil să scrie un articol?“ Pe oamenii de soiul acesta îi întrebăm prompt: — Ce te face să crezi că ai talent pentru ziaristică? Arată-ne scrierile dumitale: un articol de la gazeta de perete, sau măcar o simplă lucrare, orice! Și-i propunem să activeze întîi în calitate de corespondent; e o muncă importantă și un prilej de a-și încerca — nu norocul, ci puterile.

Mulți dintre tinerii noștri ziaristi s-au recrutat din rîndurile corespondenților. Iată două cazuri dintre cele mai recente.

Am constatat că doi corespondenți de-ai noștri, utemiști, ar fi buni de stagiați. Unul era în ajun de încorporare; am ținut legătura cu el și în perioada satisfacerii serviciului militar, reușind astfel să-i cunoaștem mai îndeaproape posibilitățile și să-i dirijăm evoluția. Imediat ce a terminat armata, l-am propus stagiar — și n-am regretat.

Celălalt tînar isprăvisese stagiul militar; au fost piedici de altă natură însă, astfel că nu l-am putut angaja imediat în redacție. Faptul acesta îl demobilizase mult: după cite ne-au informat părinții săi, băiatul era pur și simplu bolnav din pricina decepției. În producție, muncea ca electrician și se bucura de apreciere în specialitatea sa, dar ziaristica îl atrăgea mai mult. Și pentru că dorința sa era susținută de un talent real, l-am angajat stagiar, la prima ocazie favorabilă. S-a pus problema unde și cum să-și înceapă munca de ziarist. De obicei pe începători îi încadram, după cît era posibil, în secții cu o sferă de preocupări cît mai apropiate de cele din activitatea lor anterioară, dîndu-i — pe lângă aceasta — în grija șefului de secție sau a altui ziarist cu experiență, care să se ocupe de ei în mod special. Tînarul cu pricina era orășan get-beget; nu cunoștea problemele satelor, dar momentan aveam nevoie de el la secția agricolă (secția inițiasse o acțiune importantă și trebuia întărită). L-am repartizat deci pe tînarul nostru la secția agricolă și — după o săptămîină de inițiere — a început să rezolve o sarcină independentă sub directa îndrumare a șefului de secție care de altfel este inginer agronom. Tînarul stagiar a reușit, datorită voinței sale, să învingă greutățile începutului și, peste cîteva

luni, era unul dintre cei mai fecunzi ziaristi din colectivul nostru.

Prin acest caz am intenționat să semnalez nu atît metoda de educare, cît mai degrabă necesitatea existenței unui oarecare talent ziaristic care să se îmbine neapărat, dintr-un bun început, cu o cît mai mare și mai constantă dragoste față de profesie.

Afirmația e confirmată și prin alte cazuri concrete, petrecute la noi. Au existat în redacția noastră și persoane întru totul corespunzătoare ca atitudine politică și morală; totuși, după patru ani de muncă redacțională, respectivii munceau tot ca începători (Să fim sinceri: oare nu există încă și azi destule astfel de cazuri prin redacțiile noastre?). Așa, la întîmplare, îmi amintesc de trei dintre ele. În unul, vina de căpetenie a comis-o redacția: după o singură compunere de probă, l-am convins pe autor să intre în redacție. Avea o viziune excelentă, dar de cum se apuca să scrie, apăreau, pe hîrtie, tot felul de platitudini. Eforturile noastre, ca și strădaniile bine intenționate ale tînarului n-au dat nici un rezultat: am căzut de acord și a fost bucuros să se reîntoarcă în producție. Adevărată ușurare pentru el; azi e un foarte bun tehnician. În alt caz ne-am lovit tot de lipsa de talent; dar ziaristul — „începător“ și după 3—4 ani de muncă în redacție — nu voia să accepte asemenea idee, deoarece ani de-a rîndul am formulat față de el o exigență mult prea scăzută. Al treilea caz se referă la un tînar cu studii universitare. În cîteva săptămîni i-am depistat toate lipsurile profesionale, dar de data aceasta el era prea puțin exigent față de sine însuși. Iată cum argumenta: nici vorbă să nu poată ajunge un bun ziarist, cînd „e capabil să scrie despre orice“. Era, într-adevăr, capabil să scrie aproape despre „orice“ — niște lucrări seci, fără idei și concluzii însuflețitoare. Nu lipsea din ele decît acel puls care transformă compunerea prozaică în articol de ziar. În cazul tinerilor proveniți direct din universități sau școli, ușurința elementară de a compune — cîștigată prin exercițiu, cu lucrările școlare — poate amăgi foarte ușor. Tocmai de aceea e atît de necesar să se facă investigații amănunțite asupra prezenței talentului. Sînt de părere că acest criteriu e valabil și în cazul candidaților pentru cursurile de ziaristică. Aceasta, pentru a nu se cheltui degeaba

energia investită în munca de educare și pentru a nu da naștere la erori ce ulterior trebuie rectificate.

Firește, pot surveni și cazuri în care corespondentul nu-și poate manifesta suficient talentul din pricina greutăților obiective întîmpinate la locul de muncă. În astfel de alternativă, am obținut asentimentul întreprinderii sau instituției pentru a introduce persoana respectivă în redacție pentru practică pe un termen de 2—3 săptămîni, studiindu-i capacitatea mai îndeaproape, înainte de a-l propune pentru scoaterea din producție. În decursul perioadei de probă, candidatul nostru „dădea probe“ în diverse domenii de activitate și genuri și numai în funcție de aceste probe practice pregăteam propunerea pentru ieșirea din postul deținut pînă atunci și aducerea sa definitivă în redacție.

Prima întrebare a începătorului intrat în redacție este: Cu ce să încep? — și nici nu poate fi alta. — Fă cunoștință cu colegii — obișnuim noi să-i servim informația nu prea amplă de altfel; pentru treaba asta ai nevoie de o zi, două. — Și apoi? — se impacientează tînarul. — Apoi, scrie. Mult. Ba nu. Scrie și mai mult. — Ii schițăm conturul viitorului său domeniu de activitate, sarcinile fundamentale, obligațiile și drepturile — dar se vede cît colo, după înfățișarea omului, că n-a primit răspuns la întrebare. El vrea să știe în mod precis ce să facă pentru a deveni cît mai degrabă un bun ziarist. Zădarnic ar aștepta însă un răspuns teoretic și complet din toate punctele de vedere. Il repartizăm la careva dintre secții, în funcție de studiile și înclinațiile sale și de necesitățile, respectiv posibilitățile redacției. Poate, în cea mai mare majoritate a cazurilor, secția nu are importanță primordială, căci noi vrem să facem din el, înainte de toate, ziarist și nu specialist în industrie, agricultură sau arte plastice. După o săptămîină, două, de muncă — mai lejeră pentru el — începem să-i cerem, treptat, prestație deplin valoroasă și-i trasăm sarcini, mai ușoare ce-i drept, dar pe care trebuie să le rezolve neapărat în mod independent. Pentru ce? Ca să nu se simtă un simplu și neîndeminatec ucenic, un fel de a cincea roată din redacție. Ca să aibă, dintr-un bun început, prilejul de a aborda cît mai multe dintre problemele ziaristicii, fiind silit să se orienteze în privința lor cu ajutorul colegilor sau chiar pe cont

propriu. Mai bun dascăl și mai bun curs profesional decât munca de toate zilele a ziaristului, tot nu i-am putea recomanda! După părerea mea, nivelul său profesional crește odată cu intensitatea activității sale și cu numărul problemelor rezolvate. Evoluția cea mai rapidă a ziaristului e asigurată acolo unde i se cere zi de zi muncă și nicidecum acolo unde poate lucra cu săptămînile la un singur articol.

Unii vor protesta poate, zicînd că: „Se va descuraja după primul eșec“. Adevărat, dar i-am incredințat o muncă de valoare deplină; ne străduim să-i înlesnim și succesul, care e cel mai bun antidot al descurajării începuturilor. „Și dacă nu-și poate aprecia just situația și se simte ofensat?“ Mă rog, se poate întîmpla! Care din noi n-a făcut această „boală a copilăriei...“? „Sau, se sperie?!“ Și asta e posibil, dar redacția e alături de el tocmai pentru a-l încuraja și a-l ajuta, fie pe neobservate, fie cu o vorbă bună, cu un îndemn direct.

E important ca ziaristul începător să nu aibă impresia că este dădăcit sau, dimpotrivă, să nu se creeze situații în care el să-și poată acoperi eventuala lipsă de străduință, cu binecunoscuta formulă „nu am fost ajutat“ — dar la fel de importantă e și grija deosebită pe care redacția și mai ales redactorul șef, adjunctul, secretarii și șeful de secție trebuie s-o manifeste față de tînărul ziarist, unde și cînd să-l ajute. Acolo și atunci cînd are mai multă nevoie!

— Firește, independent de specificul cazurilor, există și modalități generale în domeniul ajutorului profesional ca, de pildă, asigurarea învățămîntului ideologic și politic permanent. Ce face ziarul „Igazsâg“ în această direcție?

— La intrarea în redacție, îi dăm de obicei tînărului ziarist o bibliografie minimală, pe care trebuie s-o studieze neapărat. Concomitent îl încadrăm în forma de învățămînt de partid corespunzătoare pregătirii sale, întrucît considerăm că acest învățămînt constituie baza educației profesionale în redacție. S-a întîmplat ca, în anumite perioade, să funcționeze în redacția noastră și un cerc profesional al tinerilor zariști, în ședințele căruia ei își discutau materialele. (Ar fi bine ca și comitetul de conducere al Uniunii Zariștilor să se intereseze ceva mai îndeaproape de ac-

tivitatea educativă profesională a filialelor din provincie, oferind astfel un sprijin activității respective!) În afară de aceasta, ne străduim să organizăm întreaga viață a redacției de așa manieră, încît să contribuie la formarea tinerilor. Iată două exemple: în cadrul consfătuirilor de producție analizăm, adesea, sub aspect profesional, lucrările unui colaborator; stabilim primele pentru întrecerea organizată în redacție, astfel încît la punctaj egal, începătorul obține primă mai mare decât redactorul cu vechime (cazul e destul de frecvent!).

Partea substanțială a muncii noastre rămîne totuși preocuparea directă față de tînărul ziarist, care variază de la caz la caz. Or, pentru așa ceva, nu există șabloane! Unii nu suportă disciplina și trebuie deci vindecați întii de această meteahnă, făcîndu-le clar în conștiință adevărul că între cuvintele scrise, concepția despre viață și faptele ziaristului comunist nu poate exista nici o deosebire. În cazul unui coleg tînăr am constatat că preferă exclusiv genul „colorat“. Nu voia și „nu putea“ scrie altceva, pentru că avea „structură de reporter“. Adevărul este că nu era vorba de structură, ci de comoditate: i se părea omului că e mai ușor să aduni pete de culoare. Ne-am străduit să punem degetul pe rană... La un altul, am constatat exact același fenomen, determinat însă de o altă cauză: fiind timid, stătea de vorbă cu foarte puțini oameni, cînd se documenta. I-am trasat sarcini care l-au ajutat să se „deprîndă“ cu oamenii. Celui de-al treilea i se suise gloria la cap și — minunea minunilor — se considera de asemenea un soi de „structură reportericească“ deosebită, manifestînd această convingere prin disprețul față de sarcinile redacționale mai mărunte. Ne-am dat silința să-l „răcorim“ puțin, canalizîndu-i ambițiile în direcția justă. Mai ales începătorii de la secția noastră culturală aveau tendința de a se specializa, încă din primele zile, pentru vreo ramură a criticii literare. Noi i-am trimis întii să studieze munca culturală la țară; azi, nu mai sînt supărați de loc.

— În decursul discuțiilor din revista „Presa noastră“ s-au pus și problemele permanentizării tînărului gazetar într-o singură secție și

specializării sale în anumite probleme și genuri...

— Sînt de părere că „permanentizarea“ îi afectează într-adevăr pe zariștii începători, dar „specializarea“ mai puțin. Tînărul să învețe ziaristica în secția cea mai potrivită pentru el. Dar pentru că vrea să devină ziarist și nu consultant de specialitate, trebuie să cunoască toate problemele din secția sa și să învețe toate genurile uzuale în ziarele noastre. Ce fel de ziarist este acela care nu-i capabil să se pronunțe decât în legătură cu anumite fenomene ale vieții? Sau: știe să scrie articole de fond, dar nu-i în stare să redacteze o știre și lasă baltă subiectul de reportaj, eventual numai din pricină că „structura“ sa e de foiletonist și nu de reporter.

Cu alte cuvinte, tînărul ziarist să nu se specializeze într-un anumit domeniu? Ba da! Dar numai ca o continuare a ridicării nivelului profesional, după ce și-a însușit „bagajul minimal“ ziaristic. Atunci n-are decât să studieze mai amănunțit o specialitate sau alta, chiar dacă nu e una din cadrul secției sale — pentru ca, în acel domeniu ales, cuvîntul său de ziarist, de publicist, să cîștige o greutate deosebită.

Sînt de aceeași părere și în privința genurilor. Tînărul trebuie să le cunoască pe toate, căci toate la un loc înseamnă ziaristică și pentru că altminteri nici nu s-ar putea constata în care gen poate da lucrările cele mai valoroase. Pe urmă, redacția să-i traseze sarcini nu exclusiv, dar mai su seamă în genul cu adevărat corespunzător structurii sale de ziarist (de data aceasta însă nu în ghilimele!).

Abia acum observ că după ce susținusem în mai multe rînduri că nu recunosc reguli deopotrivă valabile pentru toate cazurile, mă pronunț totuși pentru una sau alta din ele. Scuza pe care pot s-o invoc e faptul că într-adevăr nu mi-am renegat părerea cu pricina. Învățămintele amintite le-am tras din cîteva cazuri din redacția noastră și nu le-aș revendica nicidecum drept de valabilitate generală. Doresc numai să comparăm experiența noastră, s-o punem în paralel, să învățăm din ea pentru a putea rezolva fără șabloane, cu cît mai mult succes și spre binele ziaristicii noastre, numeroasele probleme specifice, diferite de la caz la caz, pe care ni le pune sarcina educării tinerilor zariști.

N. A.

Pasiune pentru cunoaștere

Convorbire cu

GH. STĂNCULESCU, redactorul șef
al ziarului „Secera și ciocanul“-Pitești

Numeroasele păreri exprimate în revista „Presa noastră“ în legătură cu formarea tinerilor ziariști au fost urmărite cu interes și de redactorii ziarului „Secera și ciocanul“ din Pitești. De aceea, convorbirea pe această temă cu redactorul șef al ziarului, Gh. Stănculescu, n-a avut nevoie de o introducere specială.

„Este normal, ne-a spus tov. Gh. Stănculescu, ca un tânăr care a urmat ani de facultate pentru a îmbrățișa profesiunea de ziarist să aibă vocație pentru scris. Și este tot atât de normal ca pasiunea lui să se îndrepte către un anumit gen din arsenalul publicisticii. Cred că încă din facultate, sau poate chiar mai devreme, de pe băncile școlii, viitorul gazetar e preocupat de un anumit gen. Se știe că acela care are pasiune pentru scris nu va aștepta terminarea școlii pentru a așterne pe hîrtie faptele înconju-

rătoare care-l impresionează. Iar ele vor fi redactate numai în genul ales. Cred că dacă l-am obliga pe tânărul de abia intrat în redacție să scrie în alt gen decât dorește el, în afară că i-am provoca o mare decepție, i-am diminua forța de concepție, iar materialele sale ar fi reci, superficiale. Inchipuiți-vă ce ar însemna pentru un poet obligația să scrie numai proză — sau ce valoare literară ar avea poeziile scrise de un prozator? Cred că confrății mai vechi în profesiunea noastră pot să aprecieze dacă tânărul e apt a deveni gazetar, dar genul în care va scrie nu poate să și-l hotărască decât singur cel în cauză.

— Sînteți deci pentru unilateralitatea gazetarului?

— Părerea mea este ca ziaristul să utilizeze în scrisul său numai genurile în care excelează. El poate fi deci unilateral în modul de a înfățișa faptele și evenimentele — însă trebuie să fie multilateral în problemele pe care le abordează. Este fără îndoială bine ca la secția agrară să scrie specialiști în agricultură, la secția industrială, specialiști în industrie și așa mai departe — dar nu poate fi cu nimic justificat ca specialistul în agricultură, cînd află în drumul său, pe teren, o industrie, să nu „aibă voie“ să scrie despre ea, ci să vină la redacție și să trimită la fața locului pe specialistul în industrie. În redacția ziarului nostru — de cele mai multe ori — gazetarul care merge în regiune să culeagă date din agricultură prezintă la întoarcere secretariatului de redacție și un material privind ridicarea nivelului cultural al tineretului la sate, sau un articol despre cine știe ce faptă interesantă întimplată în comuna respectivă. Depinde foarte mult drumul pe care va merge în profesiunea sa noul gazetar — de felul cum îi sînt îndrumați pașii în momentul cînd a început să lucreze într-o redacție.

— Ce ne-ați putea spune despre îndrumarea tinerelor cadre din redacția ziarului „Secera și ciocanul“?

— La noi — fără a împărți timpul în etape bine marcate — există totuși un parcurs ca să-l numesc de acomodare, de cunoaștere a practicii gazetărești. Ziariștii veniți de curînd la „Secera și ciocanul“ fac cunoștință cu toate fazele tipăririi ziarului. Fără a face propriu-zis practică în tipografie — ei trebuie să se obișnuiască cu linotypele, să cunoască noțiuni chiar de paginație, să poată deosebi un caracter de literă de altul, să știe ce e calandrarea. Important e ca întregul proces tipografic să-l urmărească practic — nu teoretic. Concomitent cu tipografia, tânărul ziarist începe să ia parte la activitatea secretariatului de redacție, pătrunzînd și în miezul acestor probleme...

— Și numai după această „uce-nicie“, gazetarul poate începe să scrie?

— Nicidecum. În acest timp îi dăm și diferite sarcini redacționale. Vreau însă să menționez că înainte de aceasta, tânărul gazetar citește cu multă atenție ziarul nostru pe o perioadă de cîteva luni — pentru a se familiariza cu stilul și specificul nostru. Apoi conducerea ziarului stă de vorbă cu el, informîndu-l despre tema dată, în cele mai mici amănunte. De asemenea, la început, el pleacă pe teren însoțit de un redactor mai vechi, iar înainte de a scrie primele materiale, le discută cu însoțitorul său. În felul acesta, materialul tânărului ziarist ajunge pe biroul secretarului de redacție, chiar de la început, într-o formă publicabilă. Formarea tânărului gazetar continuă în redacție prin includerea lui în diferite forme de învățămînt, prin referate asupra genurilor gazetărești, prin acțiuni din care el să poată învăța continuu.

În concluzie, cred că un tânăr gazetar trebuie să fie format pentru a scrie despre orice problemă (nu numai a ști să scrie, ci să simtă pasiunea pentru aceasta) lăsîndu-se la aprecierea și aptitudinile sale genul în care își va scrie materialele.

S. M.

De vorbă cu AUREL BARANGA

BĂTĂLIA CU TRECUTUL

Interviul, ca gen publicistic, a canonizat obișnuința de a prezenta, fie chiar sumar, personalitatea interviueatului.

Excepția poate confirma uneori regula.

Pentru scriitor vorbește în mod concludent dramaturgia sa. Pentru gazetar — publicistica sa.

Adevărata gazetărie — afirmă Aurel Baranga — exclude șablonul, schema, calapodul, prefabricatul, „deja spusul“ și „deja auzitul“, neexistând pe lume „intelectual“ mai jalnic decât ziaristul rutinier, funcționar, arhivar, lipsit de imaginație, de invenție și de umor. Un asemenea tip este profund ridicol, putînd deveni eroul unei comedii amare, de o neașteptată dimensiune: fiindcă funcția de ziarist este în primul rînd una stringent modernă, obligator vie, necesarmente talentată, implicînd documentarea la zi și cultură, o funcție nobilă, adică tot ce se opune mai violent anchilozei și prostiei, dogmei și rigidității...

— Am înțeles, tovarășe Baranga. Renunț la șablonul introductiv. Aveți cuvîntul:

— Răspund cu plăcere unei anchete care pune problema luptei dintre nou și vechi, această confruntare și înfruntare constituind în fapt principalul domeniu de manifestare a literaturii și presei cotidiene. O clipă am fost ispîtit să spun principalul domeniu de manifestare a literaturii și presei din epoca noastră. Revin asupra intenției: a literaturii și publicisticii în toate timpurile. Arta în genere s-a născut din necesitatea afirmării noului împotriva vechiului. Ce este, în definitiv, „Antigona“, decât afir-

marea unei morale superioare, împotriva alteia, rigide, retrograde și antiumane? Ce este „Hamlet“ decât pledoaria înflăcărată a Renașterii împotriva prejudecăților, a rutinei intelectuale și a anchilozei sufletești, medievale?

Diferența dintre scriitorii zilelor noastre, trăind într-un regim socialist, și scriitorii progresiști ai trecutului este, din punct de vedere al condițiilor lor de dezvoltare, esențială. I. L. Caragiale, de pildă, trăia într-o lume ostilă idealurilor sale etice, în timp ce scriitorul contemporan, trăind într-o lume a

construcției socialiste, are de partea sa societatea. I. L. Caragiale, fiindcă a îndrăznit să combată tarele societății în mijlocul căreia a fost obligat să trăiască, a avut de suferit și și-a sfîrșit zilele în exil, în timp ce scriitorul de astăzi din țara noastră e chemat să-și pună tot talentul și toată forța sa de creație în slujba noului.

Iar scriitorii noștri răspund cu entuziasm acestei nobile misiuni. Nu voi încerca în aceste rînduri o analiză literară a lucrărilor apărute în ultimii optsprezece ani, dar o privire fie și sumară demonstrea-

ză că întreaga noastră literatură contemporană este un registru amplu al luptei dintre nou și vechi, în care **vechiul** este condamnat, și pe bună dreptate, iar **noul** e slăvit, fiindcă afirmă viața și idealurile cele mai nobile ale omului.

Mindria noastră scriitoricească vine de acolo de unde toți scriitorii noștri, indiferent de galon și vîrstă, s-au angajat cu un neprecupețit avînt în această bătălie.

Il voi evoca, plin de pietate, pe Mihail Sadoveanu. Nu este „Mitrea Cocor” un imn al vremurilor noi, împotriva unei epoci condamnate și care era firesc să piară la 23 August 1944?

„1907” și „Cîntare Omului” sînt două epoei în care marele Tudor Arghezi se arată încă o dată rapsodul patetic a tot ce e adevărat **nou** și procurorul neînduplecat a tot ce este — sau era — **vechi** și demn de oprobriu.

„Desculțul” lui Zaharia Stancu este o rapsodie însingerată a unei lumi, astăzi liberă, dar care a avut de suferit îngrozitor de pe urma a tot ce a însemnat vechi și putregăit în această țară.

„Anii împotrivirii”, neuitata carte a lui Geo Bogza, este o răscolitoare cronică a nenumărate umilințe suferite de om în anii dominației **vechiului blestemat**, fie o slăvire a **noului** pe care poetul l-a așteptat și pe care astăzi îl cîntă cu atîta entuziasm?

Poeziile lui Beniuc, începînd cu „Cîntece de pierzanie” și pînă la ultimul său volum de versuri, sînt altceva decît fie o condamnare a **vechiului blestemat**, fie o slăvire a **noului** pe care poetul l-a așteptat și pe care astăzi îl cîntă cu atîta entuziasm?

— Și ați citat doar cîteva nume și cîteva titluri...

— Fiecare epocă își are structura și suprastructura — din care face parte și etica ce corespunde structurii respective. Perioada desăvîrșirii construcției socialiste pretinde un om — constructor al acestui mare edificiu — care are o altă optică, un alt mod de a înțelege lumea și relațiile dintre oameni, decît un ins care a trăit într-o altă perioadă istorică.

Ne sînt tuturor bine cunoscute trăsăturile morale ale omului capitalist, fiindcă ne despart de lumea lui doar optsprezece ani, și nu le-am uitat. „**Homo homini lupus**” nu e o vorbă goală de vreme ce a fost repetată cu o tristă stăruință veacuri în șir. Aviditatea, cupiditatea, avariția, egoismul, indiferența, disprețul pentru om, cinismul, obrăznicia, trufia, lipsa oricărui

morale, iată numai cîteva din trăsăturile „**moralei**” sale.

În opoziție cu acest NE-OM, sau FOST-OM, sau APARENT-OM, se dezvoltă omul epocii socialiste, omul modestiei și al demnității, al respectului pentru semenul său.

Ne-am face însă o idee idilică despre realitate dacă ne-am imagina că **ne-omul** dispăre instantaneu, o dată cu instaurarea puterii populare, și că **omul nou** apare de azi pe mâine.

Lupta dintre ei e grea, multiplă, cu aspecte diverse și nuanțate, cu poziții cîștigate în bătălii grele, cerînd sacrificii eroice. Literatura noastră oglindește, cred eu, cu fidelitate, deși nu o confruntare său. Nivelul vieții, această luptă.

Vreau să mă refer doar la cîteva piese scrise în ultimul deceniu și jumătate. Ce sînt „Minerii” și „Cetatea de foc”, „Ziaristii” și „Vadul nou”, „Dacă vei fi întrebă” și „Fiicele”, dacă nu o confruntare vie și convingătoare a acestei lupte? În fiecare piesă vom vedea eroi care se bat pentru trăsăturile inedite și nobile ale unui om demn de epoca noastră, și vom întîlni figura stigmatizată a unor eroi negativi ce mai poartă steagul zdrențuit al moralei vechi. Piese apărute în ultima stagiune teatrală pun cu și mai mare temei premisele acestei lupte, literatura trebuind să se angajeze din ce în ce mai tare în această campanie susținută și eroică.

Experiența mea personală literară — cu toate limitele și suferințele ei — s-a mișcat pe aceeași linie. M-am străduit în „Arcul de triumf” să condamn vechiul și să cînt pe acei ce ne vesteau lumina. Am încercat în „Mielul turbat” să stigmatizez desuetul și să proclam victoria îndrituită a noului. Am făcut-o și în alte lucrări de teatru, și o voi continua-o și de aici înainte. Mi-e limpede un lucru: numai acei scriitori care își pun întreaga sa capacitate de creație în slujba **noului** și toată rezerva lui de ură împotriva **vechiului**, numai acei scriitori are dreptul să poarte acest titlu, și numai în acest chip se justifică în fața contemporanilor săi și a viitorului.

La Conferința pe țară a scriitorilor, tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej a chemat scriitorimea noastră la un avînt sporit pentru crearea unor opere vii, patetice, înflăcărate, convingătoare, lucrate cu pricepere și măiestrie, opere care să dăinuască prin puterea lor

de descoperire a **noului**, prin forța cu care aruncă o lespede grea, de piatră, asupra **vechiului**.

Urmînd cu fidelitate și devoțiune acest îndemn, vom ridica lucrările noastre la înălțimea **noului** care merge înainte, împotriva unui vechi, din ce în ce mai asediat, și mai condamnat la dispariție.

— Sînt observații foarte interesante privind literatura ca o reflecție artistică a vieții în dezvoltare. Vă rugăm să priviți această problemă a luptei dintre vechi și nou și din unghiul muncii ziaristice, mai ales că într-un alt prilej ați afirmat că experiența de presă a fost hotărîtoare pentru întreaga dezvoltare ulterioară ca scriitor.

— Punerea în valoare a **noului**, a trăsăturilor inedite care fac farmecul omului contemporan și condamnarea cu vehemență a **vechiului**, frînă principală în calea progresului — ce îndeletnicire și misiune mai nobilă își poate visa un ziarist? Ziarul e oglinda vie a cotidianului, a faptului de viață cald și proaspăt, iar ziaristul este primul chemat să semnaleze acest fapt interpretat în semnificațiile lui majore. Numai că amănuntul de viață nu trebuie prezentat nud și tehnicist, ci intuit în întreaga lui profunditate. Atunci cînd te referi la cazul cutărui fruntaș în muncă, a cărui performanță impune respect și admirație, dincolo de datele tehnice trebuie înțeles efortul depus și sporul de conștiință care a stat la temelie succesului. Relevarea unui aspect criticabil trebuie să poarte aceeași încărcătură: nu detaliul brut contează, ci implicația socială. Lupta dintre vechi și nou presupune pentru ziaristul epocii noastre nu numai curiozitatea profesională și capacitatea decelării faptelor, dar o participare pătimașă și angajată în această luptă. Fără o poziție combativă, fără a avea necontenit înaintea noastră țelul precis căruia îi sînt închinată toate eforturile: desăvîrșirea construcției socialiste, nu ne putem achita de înalta noastră îndatorire, aceea de a fi purtătorii ideilor celor mai înaintate ale veacului, puse în slujba dezvoltării conștiințelor. Și din acest punct de vedere, educația tineretului, este o misiune căreia nu vom osteni să-i dedicăm toată puterea de muncă. Tineretul de azi este viitorul, este ziua noastră de mâine. Tinerii astăzi pe băncile școlilor sau universităților sînt cei care vor continua strădaniile noastre. A te ocupa de viitorul acestui tineret și a-i în-

druma cu un deosebit simț al răs-punderii pașii, iată o îndatorire implicând o seamă de virtuți: cunoașterea aprofundată a vieții, capacitatea înțelegerii fenomenelor în desfășurarea lor dialectică, forță de generalizare, putere de convingere.

— Tineretul discută mult despre fericire. Înțelegerea dată noțiunii diferă însă adesea. Știm că această temă v-a preocupat intens ca dramaturg; am dori să vă cunoaștem opinia în raport cu rolul ziarului, cu munca gazetarului.

— Fericirea e o noțiune care a variat în raport cu orânduirile sociale. Pentru stăpînul de sclavi din Cartagina, de pildă, ea putea coincide perfect cu moartea, la galeră, a nu știu câte „vite cuvîntătoare”. Pentru stăpînul de trusturi din epoca noastră ea poate coexista — și coexistă chiar — în vecinătatea morții prin infometare a „sclavilor salariați” care-și vînd munca în diversele lui fabrici și uzine. Societatea socialistă a dat fericirii primul său conținut uman și deplin. Și nu cunosc o definiție mai amplă dată fericirii decît o găsim în documentele Congresului al XXII-lea al P.C.U.S. Fericirea izvorînd din concepția: „**Omul, fratele omului**”. Fericirea noastră se bazează pe sentimentul nobil al fericirii colective. Noi nu ne bazăm fericirea pe exploatare, pe frică, pe constrîngere. Nu stoarcem o fericire mizerabilă și precară din nefericirile altora. Fericirea socialistă vine din muncă, din creație, din prietenie, întrajutorare, din dragoste umană superioară. Respîngem filantropia filistină mic burgheză, mila care înjosește omul. Omul epocii socialiste crede în om, în puterea lui de desăvîrșire, în capacitatea lui de a depăși greutățile și de a le înfrînge. Această neconținută ascensiune a omului spre omul ideal preconizat de Gorki: „**Omul, scris cu Majusculă**” se face într-o continuă bătălie împotriva poverilor și a nefericitelor rămășițe lăsate de capitalism în conștiință. Lepădarea poverilor nu se face într-o zi. De aceea ziaristul, legat prin mii de fibre de viață, cunoscîndu-i aspectele cele mai variate și mai contradictorii, va contribui la grăbirea procesului dacă va semna tot ce ține de această bătălie cu trecutul. Manifestările încă răspîndite în rîndurile unora dintre tinerii noștri ca: superficialitatea, ispită pentru un trai ușor și trîndav, dispreț pentru semenul său, pentru familie, lipsă de colegialitate, imitarea servilă a unor apucături detestabile, împrumutate

pe sub mîină din lumea Occidentului și altele ejusdem farinae, trebuie denunțate și condamnate cu ultima asprime. N-avem dreptul să închidem ochii sau să turnăm apă de trandafiri peste unele aspecte rău mirositoare. Dimpotrivă, acolo unde ele se ivesc: curajul chirurgului de a extirpa tumoarea pînă la țesut sănătos. Și noi putem îndrăzni, fiindcă viața noastră generală e sănătoasă și suportă cauterul acolo unde este el necesar.

— Am citit cu interes intervențiile dv publicate de ziarul „Scinteia tineretului” cu prilejul unor discuții pe teme educative. În lumina acestei experiențe, cum socotiți că ar putea presa să contribuie mai activ la dezbaterea unor teme de morală comunistă ca: „Tînăra familie și viitorul”, „Intrajutorarea în muncă”, „Om și colectivitate” etc.?

— Registrul problemelor morale care se cer discutate este vast. O corespondență bogată pe care o primesc îmi arată că oamenii sînt preocupați de mult mai multe probleme decît oglindește presa. Dau fără o ordine preferențială cîteva exemple: problema căsătoriei, a sexualității, a prieteniei, a felului în care unii tineri înțeleg „distracția”, chestiuni legate de muncă, de intrajutorarea în muncă, întrebări în legătură cu felul cum trebuie înțeleasă cumpătarea — și ce înseamnă cumpătarea — lupta împotriva unor vicii cum ar fi alcoolismul sau jocul de cărți, manifestări ale unor rușinoase pecingini ca prostituția sau huliganismul, ce înseamnă „carieră”, și unde lupta pentru carieră devine „carierism”, cum o bătălie pentru ceva just se poate transforma într-un defect reprobabil ca cel semnalat mai sus, distanța dintre economie și zgîrcenie, dintre critica principială, deschisă, curajoasă, tovarășească și delațiune, dintre respectul firesc datorat superiorului tău și servilism, iată doar o parte a unui registru cu infinite file, iată doar cîteva infime, sugestii pentru curiozitatea ziaristului și pentru coloanele presei noastre. Știu că multe din subiectele propuse mai sus au și fost tratate și unele în condiții satisfăcătoare. Să nu uităm însă un lucru că fiecare zi ridică noi contingente de cititori de ziare și că e firesc, e obligatoriu chiar, ca unele probleme să fie selectate la nivelul zilelor pe care le trăim.

— Convorbirea noastră atinge fără să vrea și problema popularizării

în presă a acelor lucrări literare care cuprind aspecte din lupta dintre vechi și nou, precum și problema genurilor satirice ale literaturii. Ne-ar interesa să aflăm păreri despre eficiența și importanța genurilor satirice de care dispune presa în combaterea unor mentalități învechite în conștiința oamenilor.

— Cred că presa noastră ar putea să dea un ajutor și mai eficace lucrărilor literare. Literatura noastră servește doar aceluiași scop ca și presa, dar cu arme specifice. Cred că s-ar putea realiza o colaborare mai strînsă între scriitori și presă. În genere, scriitorii noștri sînt și ziaristi încercați. Am sentimentul însă că nu folosim întreg potențialul. De asemenea, lucrările noastre literare nu sînt în suficiență măsură folosite în presă. S-ar putea da mai multe extrase din cărțile apărute, s-ar putea organiza discuții mai ample pe marginea cărților noastre. Din aceste dezbatări ar avea de cîștigat și scriitorii, și publicul participant și publicațiile.

Genul satiric e poate cel mai indicat să-și spună cuvîntul în toate domeniile amintite. Arma lui specifică, risul, trage la țintă: să ne aducem aminte de cuvintele lui Marx de atîtea ori repetate cu privire la trecutul de care ne despărțim rîzînd. Și aici presa noastră ar putea fi mai activă decît e. Și mai curajoasă. Spun toate acestea într-un profund spirit autocritic. Nu ne dăm osteneala să atacăm probleme curajoase. Ne complacem la nesfîrșit în combaterea și critica-rea unor detalii ne semnificative. E mai comod, evident, dar e și atît de dăunător. Critica cere curaj, simț de răspundere, înaltă calificare, simț ascuțit politic. Dar ce satisfacție mai mare pentru un publicist decît să vadă că litera lui se transformă în valoare morală, ce bucurie mai înălțătoare decît aceea de a simți că fiecare cuvînt al tău e o cărămidă în mărețul edificiu al lumii ce se înalță sub ochii noștri.

Mihail Eminescu cerea ca ziaristul să pună în călimara lui o la-erimă.

Imi îngădui o parafrază: o picătură din inima lui. Și atunci scri-sul nostru va fi mai fierbinte, mai aprig, mai plin de dogoarea luptei la care sîntem chemați în calitate de combatanți și nu de simpli mar-tori.

AL. N.

De vorbă cu MARIA BANUȘ

PE MAGISTRALA CALITĂȚII

In persoana Mariei Banuș am întâlnit un lector sensibil și atent al ziarului, nu numai informat, dar și cu opinii referitoare la presă ce mărturisesc o exigență înaltă, deși discuția — după voința interlocutoarei noastre — s-a desfășurat „de pe poziția cititorului”. Intrarea în subiect s-a făcut operativ și direct.

— Cred că în ultimii ani, atât sub aspectul conținutului, cât și sub cel al formei, presa noastră a făcut pași mari înainte. Incepînd de la articolele de fond și pînă la reportaje și foiletoane se scrie mai bine, mai la obiect, mai puțin sec și greoi, ziarul sau revista putînd fi citite cu mai mult interes. Pomenesc aici interesul fiindcă, după părerea mea, el este o condiție principală pentru ca presa să dea un ajutor eficace procesului amplu de transformare a conștiinței sociale. Ne aflăm de fapt pe magistrala îmbunătățirii calității, cerință prezentă în toate domeniile de activitate, cerință ce s-a impus și în presă cu rezultate evidente la „Scinteia”, „Scinteia tineretului” sau „Contemporanul” și „Gazeta literară”.

— In saltul calitativ de care vorbiți se înscrie și preocuparea pentru problemele de morală, de

ciocnire dintre nou și vechi în conștiințe, ridicate de presă în numeroase materiale ?

— Evident, dar în direcția aceasta cred că lucrurile au un aspect mult mai larg. Putem parafraza vechea butadă volteriană despre toate genurile bune, afară de cele plicticoase, spunînd că toate articolele sînt educative afară de cele plicticoase. Un material tern, scris „de serviciu” nu-și poate îndeplini rolul său chiar dacă cuprinde exemple concrete pozitive, capabile în realitate de a înflăcăra.

— Sinteți deci de părere că nu se poate discuta despre lupta dintre nou și vechi, limitîndu-ne numai la materialele strict legate de morală ?

— Fără îndoială. Aici lucrurile se prezintă ca și în cazul literaturii. Nu cea didacticistă este cea ale cărei roade pe tărîmul educației

sînt cele mai mari. Dimpotrivă. Literatura bună, ca și presa bună, este cea care își încorporează tendințele — hai să le spunem — didactice, educîndu-și cititorii prin ceea ce îi învață să iubească și să aprecieze. Să nu uităm că tineretul nostru este foarte sensibil la acest lucru și grija noastră este să creștem un tineret legat de valorile moralei comuniste. Am prilejul să cunosc gusturile tineretului. El este dornic să se țină la curent cu tot ce se întîmplă în lume și în țară. Presa își află în el cititor de nădejde cu condiția să practice o publicistică de calitate, mi-aș permite să spun pasionantă. Altfel se mărginesc la ultima pagină, la telegramele externe, și la o sumară trecere în revistă a titlurilor, fără a pătrunde în probleme și în dezbaterile lor.

— Spunînd că orice articol este educativ, lărgiți mult sfera discu-

ției noastre. De fapt socotim că aveți dreptate. Se poate vorbi aici despre forța educativă a exemplului. Majoritatea materialelor publicate trebuie privite și gândite ca materiale ce contribuie — direct sau indirect — la desăvârșirea profilului moral al omului de tip nou. O dezbatere ca cea inițiată de „Presa noastră“ trebuie să cuprindă în sfera ei și alte materiale decât cele ce expun și propun discuției diferite cazuri de abatere de la normele moralei comuniste.

— Mi-aș permite să spun că în primul rând aceste materiale ar trebui dezbătute. Cred că ele, înfățișând cititorilor exemple pozitive — fie succese în muncă, fie comportări exemplare, mă rog tot ceea ce constituie obiectul unui ziar comunist — aceștia vor fi formați la o înaltă școală morală. Esențialul este aici cum se face acest lucru. Reporterii trebuie să se debaraseze de acea superficială cunoaștere a vieții ce duce la poleirea realității, la imagini „festive“. Asemenea materiale ar trebui să dezvăluie cititorului ceea ce este omenesc într-un proces tehnic sau în dosul unei cifre de plan, ceea ce îi apropie pe ei de respectivul erou, le-aș pretinde o șlefuire literară.

— Eventual mici schițe ?

— Nu, ci reportaje despre oameni și nu despre mașini. Sigur, acestea nu vor putea înlocui știrile și statisticile, dar cred că le-ar adânci conținutul în sensul rolului educativ al presei.

— Vin pe adresele redacțiilor scrisori în care cititorii cer sfatul în probleme de morală, în chestiuni ridicate de viața lor intimă. Unele publicații — „Scinteia tineretului“ și „Magazinul“ de pildă — le răspund în coloanele lor. Este, fără îndoială, și aceasta o formă a procesului de dezrădăcinare a vechiului din conștiințe. De cele mai multe ori răspunsurile rămân ermetice pentru toți cititorii fiindcă apare numai sfatul respectiv, problema în sine nefiind expusă, fie din pricina discreției solicitate de corespondent, fie din lipsă de spațiu. Și totuși ziarul cu toate rubricile sale se adresează — fie și indirect, prin forța exemplului — milioanele de cititori.

— Ați observat că în covârșitoare majoritate aceste scrisori vin de

la oameni tineri. Este normal să se întâmple așa. Primele mari experiențe de viață: dragostea, căsătoria, educarea primului născut le ridică în față probleme grave, în care de cele mai multe ori simț nevoia unui sfat. Cred că aici problema nu se pune în a răspunde sau nu în coloanele ziarului. Nu se pune nici în a alege între un răspuns eliptic sau unul amplu. Aici un rol deosebit revine „Scintei tineretului“.

— În ce sens? Rezervind, eventual, o rubrică pentru asemenea sfaturi ?

— Nu. De ce să ne imaginăm că un redactor, fie el cât de perspicace și de capabil, este mai în măsură să dea un răspuns exact decât cineva care îl cunoaște personal pe cel care întreabă, muncește alături de el, îi este apropiat? Rolul „Scintei tineretului“ este de-a milita continuu — cu exemple concrete, cu materiale de îndrumare, cu articole critice — ca tineretul să se simtă organic legat de U.T.M. în toate aspectele vieții. Ziarul, cred eu, poate crea în birourile și comitele organizațiilor de U.T.M. acea atmosferă de caldă încredere tovărășească, de intimitate chiar, care să permită ca aceste întrebări să fie puse direct acolo și tot acolo să primească un răspuns tot atât de bun, dacă nu și mai bun decât cel pe care îl poate da un om aflat la distanță de kilometri, în birourile redacției. Ne aflăm în fața unei sarcini deosebit de importante ce revine „Scintei tineretului“, ziar pe care îl urmăresc și în care aș aștepta s-o văd realizată.

— Este, de fapt, o sarcină ce se înscrie în aria luptei dintre nou și vechi.

— Aș mai insista într-o direcție. Profilul moral al omului de tip nou presupune internaționalismul proletar și ura împotriva capitaliștilor. Este un loc comun, cunoscut de toată lumea. Ziarului, în primul rând, îi revine sarcina de a le cultiva prin exemple concrete. Apare în ultima vreme pamfletul de bună calitate, nu în sensul virulenței de limbaj, ci în cel al virulenței de idei. El apare mult mai rar, deși tabloul actual al situației internaționale și al lumii capitaliste cu recrudescența fascismului ar putea suscita și mânia, și verva, și talentul gazetărilor noștri.

Cred că în general conducerea gazetelor noastre cotidiene ar tre-

bui să pună mai mult preț pe eficacitatea unor materiale de genul pamfletului, foiletonului, carnetului iscălite de cele mai bune condeie sau încredințându-le unor condeie noi.

— Pe nesimțite am ajuns în domeniul literaturii. În sensul rolului ei educativ, în sensul formării unui om nou multilateral dezvoltat, deci cunoscător și iubitor al artei, ea nu este și nici n-ar putea să fie străină sferei discuției noastre. Prezența ei în cotidiene, însă, se face simțită mai mult prin intermediul criticii literare.

— Suficient de rar și tocmai de aceea cronicile se cuvin să fie de cea mai înaltă ținută. Aici nu s-ar putea reproșa decât revirimentele spiritului apologetic și anume cronici călduțe, lipsite de claritatea opiniei, care derutează cititorul. Aceasta însă ține de etica criticului literar.

— Ziarele întrebunțează mai des recenziile și prezentările de cărți, publicate fie ca „fișiere bibliografice“, „Vitrine cu noutăți“ etc., al căror spațiu nu oferă posibilitatea aprecierilor critice.

— Cred că această metodă comportă o atenție deosebită în alegerea lucrărilor prezentate, tocmai pentru a nu crea confuzii. Ar fi bine ca lucrările cărora li se dedică asemenea materiale să fie dintre cele mai bune pentru că — prin forța lucrurilor — neputându-se include absolut toate aparițiile, principiul selectiv este implicit prin însăși apariția materialului.

— Și eventuala lor semnare pentru a asigura probitatea și ținuta lor.

— Nici nu încapă discuție, dar acum mi-aș permite o impolitețe. Sint pentru prima dată găzduită de „Presa noastră“, dar trebuie să spun că numerele anterioare pe care le-am consultat nu m-au satisfăcut din punctul de vedere al aspectului. Ochiul cititorului este format și de pagina ziarului sau a revistei pe care o citește, iar o revistă a gazetarilor ar trebui să fie prin ea însăși un exemplu al steagului calității ținut cât mai sus. Este o părere, ca și celelalte pe care vi le-am împărtășit, la care am ajuns prin propria mea experiență de cititor care, din cînd în cînd, este și colaborator.

RADU RUPEA

De vorbă cu **GH. STĂNESCU**,
directorul tehnic al Fabricii de confecții și tricotaje „București”

ATITUDINI FAȚĂ DE MUNCĂ

Conduc de către un tehnician, mă îndrept către sectorul III, unde mi s-a spus că se află tovarășul Gheorghe Stănescu. Străbat sălile mari, luminoase, ale Fabricii de confecții și tricotaje „București”, în care oamenii muncesc de zor, preocupați, atenți, în zumzetul continuu și infundat al mașinilor. Am ajuns în sectorul indicat tocmai în momentul cînd tov. Stănescu se îndrepta către alt colț al marii și moderne întreprinderi. Discuția s-a deschis, așadar, din mers.

— Sînt de peste 13 ani în întreprindere — mi-a spus interlocutorul — și m-am deprins cu un obicei pe care-l socotesc, după părerea mea, bun: acela de a mă interesa cît mai îndeaproape de activitatea fiecărui sector, de a verifica buna funcționare a mașinilor, de a cere părerile muncitorilor și tehnicienilor în legătură cu noile probleme tehnice.

— În Fabrica de confecții și tricotaje „București” — intervin eu — lucrează foarte mulți tineri.

— Aproape 10.000...

— Din acest motiv, am vrea să știm la început care a fost — după părerea dvs. — contribuția presei la ridicarea conștiinței socialiste a tineretului din această întreprindere?

— Nu-i de loc ușor să răspunzi la o asemenea întrebare, *ne-a răspuns directorul tehnic al Fabricii de confecții și tricotaje*. Totuși, întrebarea dvs. nu mă găsește nepregătit, fiindcă în cadrul întreprinderii noastre, cu diferite prilejuri s-a discutat o asemenea problemă. Pot spune, fără teamă de a greși, că o dată cu ridicarea acestei fabrici a crescut și un tineret nou. Mi-aș permite și o comparație: diferența dintre vechile ateliere A.P.A.C.A. și această impunătoare construcție în care ne aflăm oglindește nu numai modernizarea proceselor complexe de producție, dar și trecerea treptată de la o mentalitate învechită la o mentalitate cu totul nouă, cu privire la atitudinea față de viață. Fiindcă o dată cu nașterea și dezvoltarea acestui vlăstar al industriei noastre socialiste, mii și mii de tineri și tinere au crescut și au primit o educație nouă, socialistă, căpătînd o conștiință patriotică, fiind educați în spiritul dragostei față de partidul nostru, față de muncă și avutul obștesc. La dobîndirea acestei conștiințe noi, consider că presa a avut una dintre cele mai dificile, dar în același timp importante sarcini de educare și îndrumare a tineretului, sarcină pe care a îndeplinit-o cu cinste. Cu ajutorul presei, au fost popularizate în rîndurile tineretului sarcinile trasate de partid și guvern. În întreprinderea noastră, așa cum spuneam și mai înainte, majoritatea muncitorilor sînt tineri. Fiecare din ei contribuie la îndeplinirea planului. Aproape toți

sînt antrenati în întrecerea socialistă. Există din partea fiecăruia o preocupare permanentă de a da produse din ce în ce mai bune, mai ieftine și mai frumoase. De pildă, tinerii de la sectoarele II, V și VI, ce aparțin de serviciul tehnic, prin efortul depus și îmbogățirea permanentă a cunoștințelor tehnico-profesionale, au adus o contribuție substanțială la creșterea productivității muncii. Priviți, pe această hîrtie sînt trecute cîteva cifre concludente. Din 1961 pînă în 1962, productivitatea muncii a crescut la costume bărbătești cu circa 70%, la paltoane pentru bărbați cu circa 30%, la cămăși bărbătești cu peste 30%.

Aceste rezultate au fost posibile atît datorită însușirii unor noi metode de lucru, cît și îndrumării primite din partea presei noastre. De exemplu, anul trecut, printre numeroasele materiale care au văzut lumina tiparului, a apărut în ziarul „România liberă” o pagină deosebit de interesantă care purta următorul titlu: „Tovarăși tricoteri, sînteți mulțumiți de calitatea produselor voastre?”. Pagina a contribuit la un schimb interesant de experiență, de păreri, care au dus la o mai bună cunoaștere a procesului tehnologic pentru obținerea unor fire de calitate superioară, a unor tricotaaje cît mai trainice și frumoase. Ea a constituit baza a numeroase discuții purtate și de către tinerii din fabrica noastră, în urma cărora s-au luat o serie de măsuri. Tot anul trecut, ziarul „Munca” a publicat o pagină sub titlul: „Cu pricepere și devotament”. Ea cuprindea munca activului sindical al fabricii noastre. Printre problemele de producție, de asistență socială și altele, în pagina amintită și-a făcut loc și un material în care era vorba de „Cultivarea în rîndul maselor a unor înalte trăsături morale — obiectiv important al muncii sindicale”. Era criticată atitudinea delăsătoare a unor tineri față de munca pe care o aveau de îndeplinit. Se pusese în discuție cazul tovarăsei R. Cornelia din zona a II-a cămăși, care, în loc să lucreze, stătea mai tot timpul la taifas. Un asemenea „caz” poate părea minor unora dintre noi. Totuși, o astfel de atitudine trebuia combătută. Ziarul a arătat modul în care s-a procedat pentru corectarea lipsurilor tovarăsei R. Cornelia, pentru a o face să înțeleagă că trebuie să-și însușească o nouă atitudine față de

muncă. În acest fel ziarul a contribuit la formarea unei opinii de masă îndreptată împotriva oricăror abateri de la disciplina muncii, la crearea noii atitudini socialiste față de muncă și în ultimă instanță la dezvoltarea conștiinței socialiste. Prin astfel de materiale presa militează pentru o atitudine nouă în rîndul a zeci și sute de mii de tineri din patria noastră.

Tinerii noștri cît și mulți alții au avut de învățat din materialele apărute în ziare despre experiența pozitivă, despre noua atitudine față de muncă a altor tineri. Un exemplu: în „Știința tineretului” din 12 iunie 1962 a apărut pagina intitulată „La locul de muncă al tinerilor: organizare, inițiativă, disciplină”. În ea se amintea de inițiativa tinerilor constructori de autobuze și troleibuze din București: „Pentru o mai bună organizare a locului de muncă, pentru curățenie și atitudine civilizată în producție”. Cu acest prilej s-a arătat că inițiativa care se dovedise a fi deosebit de eficientă era aplicată nu numai în întreprinderea amintită, ci și în multe altele, printre care se enumerau Uzinele metalurgice din Turnu Severin, „Unio” din Satu Mare, Laminorul de țevi din Roman, întreprinderi din Brașov și Galați, din Craiova, Cluj, București și Timișoara, acolo unde, citez: „Tineretul, însuflețit de exemplul comunistilor, luptă neobosit, alături de ceilalți muncitori pentru îndeplinirea sarcinilor de plan”. Cu acest prilej se sublinia faptul că tinerii își organizează mai bine locul de muncă, au o atitudine plină de grijă față de materia primă și auxiliară, pentru mașinile și utilajele la care lucrează. Firește că o asemenea pagină ca, de altfel, și multe alte materiale publicate pe teme asemănătoare în presa noastră, au avut un important rol în extinderea experienței înaintate, contribuind în acest fel ca fiecare tînăr să devină un bun organizator al procesului de producție, un muncitor harnic, disciplinat, gospodar.

În cuprinsul multor articole apărute în presă, tineretul a găsit prețioase îndrumări legate de o mai bună organizare a producției și a locului de muncă, metode noi pentru micșorarea rebuturilor, economisirea de materii prime și materiale, despre o nouă atitudine față de muncă, despre grija deosebită față de avutul obștesc.

— *Considerați oare că presa și-a adus o contribuție unilaterală la*

crearea unei etici noi a tineretului nostru? Această întrebare mi-a fost sugerată de faptul că pînă acum dvs. ați făcut referiri numai la materialele care au contribuit la ridicarea conștiinței socialiste a tineretului la locul de muncă.

— Nicidecum. În ziarele și revistele noastre au apărut multe alte articole în care sînt oglindite celelalte activități pe care le desfășoară minunatul nostru tineret și care contribuie într-o egală măsură la consolidarea noii conștiințe socialiste. Adică presa nu s-a ocupat numai de munca desfășurată la locul de producție, ci și de viața tineretului din uzine și instituții în afara orelor de program. Cînd afirm acest lucru mă gîndesc, de pildă, la o serie de articole publicate de „Știința tineretului”. Astfel, o contribuție la educarea tineretului au avut-o reportajele publicate în acest ziar, în cadrul rubricii: „Să discutăm despre tinerete, educație, răspundere”. Discuțiile din adunările generale U.T.M. și din ședințele de grupă din întreprinderea noastră, purtate cu un viu interes pe marginea acestor materiale, au avut un rol educativ de necontestat. Tot în ziarul „Știința tineretului” a fost popularizată pe larg inițiativa pornită din mijlocul organizației U.T.M. a uzinelor „7 Noiembrie” din Craiova: „Să învățăm cît mai multe poezii”. Din ziar au aflat tinerii noștri despre această acțiune și iată că într-o „Joie a tineretului” a fost organizată în întreprinderea noastră și întîmpinată cu bucurie de tineri o zi închinată poeziei. Frunțași în producție ca Aurelia Mitrea, Ecaterina Dinu, Elena Litvin, Dan Cătălin, Rodica Popovici și alții au recitat din cele mai frumoase poezii cunoscute și iubite de tineret. Reportajul publicat în „Știința tineretului” sub iscălitura lui Ștefan Iureș scoate în evidență elanul cu care au participat tinerii la această acțiune. Trebuie să spun că însuși acest reportaj reprezintă în felul său un factor mobilizator atît pentru tinerii din întreprinderea noastră cît și pentru tinerii din întreaga țară în organizarea unor astfel de întîlniri cu un bogat conținut educativ.

Aș vrea să spun și cîteva cuvinte despre contribuția presei la educația cetățenească a tineretului.

— *Vă rog...*

— Nu trebuie să uităm că unii tineri, datorită influenței educației

vechi, burgheze, manifestau atitudinile cu totul inadmisibile în cadrul societății noi, socialiste. Astăzi remarcăm cu satisfacție că astfel de manifestări au dispărut din comportarea tineretului, cazurile care se mai întâlnesc fiind aspru criticate de colectivele de tineri din întreprinderi. La crearea unei opinii de masă în acest sens, o mare contribuție a avut-o fără îndoială presa noastră comunistă.

În locul timpului irosit fără folos sau în îndeletniciri cu totul străine preocupărilor noastre, tineretul de azi din țara noastră frecventează cu regularitate cluburile și casele de cultură, bibliotecile, participă la numeroase competiții sportive. Despre sublinierea și popularizarea unor asemenea acțiuni sau despre unii tineri în comportarea cărora mai dăinuiau vechile apucături au apărut o serie de articole. De pildă în nr. 5696 al ziarului „Scînteia” a apărut un articol intitulat „Invitație la tinerețe”, în care se scoteau în evidență o serie de acțiuni interesante care au loc în cadrul caselor de cultură bucureștene. Ar fi de dorit însă ca astfel de materiale să apară cît mai des în paginile publicațiilor noastre.

— *În Fabrica de confecții și tricotaje „București” există, pe lângă numeroase gazete de perete, și o gazetă de uzină editată periodic. Considerați că prin materialele publicate în această gazetă tinerii au fost ajutați să devină oameni cu atitudine nouă în societate?*

— Gazeta de uzină (mă refer la ziarul „Confecția”, organ al comitetului de partid și al comitetului sindical, care apare săptămînal) își are o contribuție importantă în această direcție. De la început vreau să precizez că ziarul de uzină are posibilități mai largi de a trata problemele specifice ale întreprinderii noastre, putînd intra în multe amănunte. Redactorul ziarului este permanent în uzină, are un colectiv larg de redacție format din cei mai buni muncitori, tehnicieni și ingineri, printre care se află și tineri. De asemenea, are un mare activ de corespondenți voluntari care, aflîndu-se în miezul acțiunilor întreprinderii, informează permanent ziarul de uzină despre toate noutățile și problemele existente în fiecare sector. Datorită acestor condiții, ziarul nostru a devenit un bun îndrumător și mobilizator al tineretului din fabrică. El se bucură de multă popularitate și, datorită multiplelor teme pe care

le abordează, a devenit util și interesant. Pentru a avea o imagine cît mai clară asupra conținutului paginilor ziarului, dau cîteva exemple. În numărul 319 din 15 ianuarie 1962 sînt prezentați cîteva fruntași în producție (prin text și fotografii). Pentru inginerii și tehnicienii din întreprindere s-a publicat articolul „Îmbunătățirea continuă a documentațiilor tehnice”, semnat de ing. Darie Blumeta. Din pagina a doua spicuiesc cîteva titluri mai importante: „Alegerile sindicale, prilej de îmbunătățire a muncii”, „Toată atenția sarcinilor de plan”. Pagina a III-a este consacrată îndeplinirii planului de măsuri tehnico-organizatorice, iar în ultima pagină găsim recomandări și sfaturi pentru părinți, cu privire la educația copiilor, aspecte din viața culturală a uzinei, sfaturi cosmetice și altele. În numărul 326 din 3 martie a.c. se pot citi materialele: „Activitatea sportivă în discuția comunistilor”, „Calificarea la mai multe operații dă roade”, aspecte din viața și munca unor tineri etc.

Numerele de ziar amintite nu au fost alese în mod special. În cele citate ca și în celelalte găsim materiale pe cele mai diferite teme. Este foarte adevărat că în ziarul nostru primează problemele legate de producție, însă în fiecare număr se vor găsi și rubrici ca: „Ce să citim”, „Cum să ne îmbrăcăm”, „Ce filme sau piese de teatru să vizionăm”, „Pe teme de educație” etc. Nu sînt scăpați din virful penitei nici codașii în producție, ca și acei care au o atitudine necorespunzătoare în afara orelor de lucru. Ziarul se ocupă și de alte aspecte, cum ar fi comportarea tinerilor în cadrul familiei, despre sinceritate și respect între tinerii căsătoriți, despre atitudinea față de tovarășii de muncă. Aceste materiale au un puternic rol educativ. Articolele „Nu te izola de colectiv”, „Procedează bine Victorița?”, „Calitatea cea mai frumoasă a omului — cinstea”, „Scrisoarea unei tinere” și multe altele apărute în cadrul rubricii „Pe teme de educație” s-au bucurat de un viu interes din partea cititorilor noștri. Cu ajutorul ziarului, care a creat o puternică opinie de masă, tinerii care mai aveau unele atitudini negative le-au lichidat, devenind membri activi ai colectivului de muncă, avînd în același timp o comportare frumoasă în societate. Astfel, Rodica Ganea de la sectorul I s-a încadrat complet

în viața colectivului în care muncеște, obținînd rezultate deosebite în muncă și participînd activ la viața obștească. Victoria s-a împăcat cu soțul ei, redînd liniștea căminului, înțelegînd că unitatea familiei nu poate avea decît urmări fericite atît asupra soților cît și asupra copilului. Tînărul Iosif Dietrich, eroul articolului „Nu te izola de colectiv”, a eliminat din comportarea sa atitudinea individualistă, devenind un tovarăș pentru care interesele colectivului primează.

Au fost cazuri cînd gazeta de uzină a servit nu numai pentru publicarea unui material care lăsa atitudine contra vreunui tînăr cu apucături învechite, dar a servit drept tribună pentru „Luările de cuvînt” ale celorlalți muncitori, care și-au spus în acest fel părerea despre cazul pus în discuție. Astfel, în ziarul din 3 septembrie a.c. la rubrica „Pe teme de educație”, a apărut un articol intitulat „Nicu Radu, fii om!”. În el era vorba despre un tînăr care avea o comportare cu totul necorespunzătoare, nu numai la locul de muncă, dar mai ales acasă. Pe marginea acestui articol, în numărul din 17 septembrie al gazetei a și apărut la aceeași rubrică un articol cu titlul „Trebuie să devii om!” semnat de muncitorii Mihai Dobrică și Cornel Bădescu, care condamnau atitudinea lui Nicu Radu. În întreprindere s-au purtat discuții vii. Rezultatul? Nicu Radu a citit articolele în care era criticat aspru pentru comportarea sa nedemnă atît față de soția cît și față de colectiv și a trimis o scrisoare ziarului, arătînd hotărîrea pe care a luat-o de a se îndrepta.

Un caz și mai interesant mi s-a părut cel petrecut de curînd. Este acela al tinerei Maria Grecescu. Înainte de a se căsători, ea era prețuită de colectiv datorită faptului că participa la viața obștească, era o bună activistă pe linie de U.T.M. Era prietenoasă. De îndată ce s-a căsătorit, Maria Grecescu s-a schimbat. Nu-și mai îndeplinea sarcinile de utemistă, nu mai activa, nu mai era văzută la club. Totul s-a lămurit în clipa cînd sotul acestei femei tinere le-a spus tovarășilor din fabrica noastră: „Să nu i se dea soției mele sarcini pe linie obștească că ea are casă și bărbat”. Imediat după aceea a apărut în ziar un articol intitulat „Nu-ți pierde personalitatea”. Ecurile nu s-au lăsat prea mult așteptate. În numărul 356 al ziarului, Ileana Paul a publicat un articol sub titlul „Păs-

trează-ți personalitatea". Cazul a început să fie discutat tot mai aprins de către tinerii și tinerele din întreprindere.

Trebuie să arăt că redacția ziarului de uzină organizează și o serie de discuții cu tineretul. Astfel, cu prilejul unei consfătuiri care a avut loc la redacție, absolvenții școlii profesionale au fost îndrumați să se încadreze în activitatea cultural-artistică. De asemenea, în discuțiile organizate pentru muncitorii tineri și vîrstnici, tinerii au aflat despre condițiile grele în care lucrau muncitorii în trecut, pe vremea regimului burghezo-moșieresc.

Se pot da și alte exemple despre discuțiile pe diferite teme care au avut loc. Atît discuțiile cît și materialele publicate au avut și continuă să aibă un important rol în formarea unei noi optici despre viață.

— *Si o ultimă întrebare: cum s-a oglindit în ziarul de uzină creșterea conștiinței socialiste a tineretului prin introducerea tehnicii noi?*

— Este bine știut că un agregat, o mașină nouă, impune celor ce urmează să lucreze la ea o anumită pregătire. A fost o vreme cînd această pregătire se făcea „din mers”. Acest lucru s-a în-tîmplat într-o perioadă cînd se făcea simțită lipsa cadrelor calificate. Apoi, școlile noastre au pregătit temeinic și multilateral meșteri și lucrători pricepuți. Sub îndrumarea continuă a comitetului de partid, a organizațiilor de U.T.M. și sindicale a fost mobilizată întreaga masă a tineretului, pentru ridicarea nivelului tehnic și organizatoric al producției. Aceasta a necesitat o muncă temeinică pentru ridicarea nivelului politic, tehnic și profesional al tinerilor muncitori. În acest scop, pe lîngă diverse forme de învățămînt, tinerii au absolvit o serie de cursuri de calificare, cursuri de minim tehnic și școli tehnice de maiștri. Dintre aceștia s-au ridicat în întreprinderea noastră, tehnicieni, muncitori fruntași. Introducerea tehnicii noi implică după sine îmbogățirea cunoștințelor. Ca atare, sute de tineri urmează la liceul seral. Peste 200 de tineri sînt înscriși la școala tehnică de maiștri, circa 120 frecven-tează diferite facultăți. Ca rezultat al ridicării continue a nivelului po-

litic și cultural al tineretului din fabrica noastră, al însușirii unor înaintate metode de lucru la noile mașini care au o înaltă tehnicitate, s-au obținut an de an importante realizări în toate domeniile. Astfel, volumul producției a crescut în 1962 față de 1951 cu 304 la sută iar salariul mediu s-a ridicat. Tinerii noștri sînt antrenați în aplicarea celor mai înaintate metode de lucru, aduc îmbunătățiri mașinilor și proceselor tehnologice. Ca atare în întreprinderea noastră s-au făcut în ultimii zece ani peste 1.500 propuneri de inovații și raționalizări în producție din care peste 600 au fost aplicate, contribuind în acest fel la îmbunătățirea calității produselor, la creșterea productivității muncii, la realizarea unor produse mai ieftine și de calitate superioară. Prin aplicarea inovațiilor și raționalizărilor s-au obținut în această perioadă economii de circa 22 milioane lei, plătindu-se recompense de peste 600.000 lei.

Gazeta noastră de uzină și-a adus o mare contribuție la creșterea conștiinței noi, socialiste, a tinerilor care au fost puși să lucreze la mașinile introduse în întreprinderea noastră. În gazetă s-au publicat o serie de materiale de popularizare a celor mai bune metode de muncă. Astfel, în nr. 354 din 24 septembrie 1962, la rubrica „Tribuna fruntașului”, muncitoarea Mariana Rusu de la sectorul VII al fabricii a publicat un material prin care a împărtășit celorlalți metodele de lucru pe care le folosește pentru obținerea unor succese deosebite în producție. De asemenea au fost publicate o serie de pagini destinate tineretului din întreprinderea noastră (ca cea publicată în nr. 353) în care, pe lîngă fotografiile ale fruntașilor în producție, au apărut articole ale celor mai buni muncitori prin care și împărtășeau experiența de muncă.

Gazeta de uzină „Confecția” a luat atitudine în nenumărate rînduri împotriva acelor tineri care tratau cu superficialitate pregătirea lor profesională. De pildă, în nr. 354 din 24 septembrie 1962 a apărut articolul „Față în față” în care se arată cum ajutorii de maiștri Nicolae Șerban și Nicolae Dumitrache își completează pregătirea de specialitate. Unul era sînguincios iar celălalt delăsător. Deci, asemenea probleme de conștiințozitate, de

disciplină la locul de muncă, de îmbogățire a cunoștințelor sînt strîns legate de introducerea tehnicii noi în cadrul întreprinderii. Ziarul nostru și-a spus și din acest punct de vedere părerea aducînd o contribuție importantă.

— *Și o ultimă întrebare, dacă...*

— *...Dacă într-adevăr este ultima.*

— *Vă asigur. Am vrea să știm care ar fi, după dvs., cele mai potrivite materiale care ar putea apărea în presă precum și cele mai interesante teme ce ar trebui abordate pentru a contribui la consolidarea noii etici socialiste față de muncă și față de viață a tineretului?*

— În cele arătate de mine acum cred că am reușit să subliniez cît de important este sprijinul pe care îl aduce presa la educarea multilaterală a tineretului, la formarea cu alte cuvinte a unui tineret cu o mentalitate sănătoasă, eliberat de orice prejudecăți învechite și dăunătoare. Presa centrală ca și cea de uzină contribuie în mod susținut, zi de zi, la educarea tineretului. Consider însă că, dacă în ceea ce privește problemele de producție, economice, politice, de îndrumare a tineretului spre învățatură au stat în centrul atenției presei, nu în aceeași măsură și cu aceeași intensitate s-a preocupat de alte probleme care fac parte tot din educația socialistă a tineretului. Foarte puțin s-a scris pînă în prezent în presa noastră despre relațiile care trebuie să existe între tinerii căsătoriți. De asemenea, o latură care consider că a scăpat este aceea a dansului. Într-unul din numerele ziarului „Scînteia tineretului” a apărut un articol interesant intitulat „Întîlnire cu dansul”. Din păcate astfel de teme sînt foarte puține în cuprinsul presei noastre. De asemenea, consider că s-a vorbit prea puțin în coloanele presei noastre despre ținuta vestimentară, despre linia modei în țara noastră. De aceea, mulți tineri și tinere continuă să se îmbrace fără gust. Abordarea mai largă a unor asemenea teme de către presa noastră ar completa foarte bine conținutul educativ al acestei munci și ar contribui într-o măsură și mai mare la consolidarea noii etici socialiste față de muncă și față de viață a minunatului nostru tineret.

VICTOR TEODORU

VIITORUL RĂSPUNDE: PREZENT!

VICTOR BÎRLĂDEANU

O carte în care prezentul se împletește atât de strîns cu viitorul încît ai permanent senzația că granițele dintre ele s-au șters, au devenit invizibile. O carte în care granițele dintre reportaj, povestire, poem în proză sînt atât de mobile încît, de multe ori, nu le mai remarcî, fiind pătruns de farmecul impresionantelor imagini de viață care ți se perindă prin fața privirilor.

Unul dintre cei mai buni cunoscători ai realităților sovietice din rîndurile scriitorilor și ziariștilor noștri, Toma George Maiorescu — care a trăit cîțiva ani la Moscova, în calitate de student al Institutului de literatură „Maxim Gorki“, iar apoi a revenit acolo în dese rînduri ca reporter special al „Scînteii“ și „Contemporanului“ — iz-

butește prin recenta sa carte „Unde se întorc cosmonauții“ o destul de rară performanță: să stîrnească interesul pasionat chiar și al celor care cunosc viața de azi a poporului sovietic nu din cărți, ci, cum s-ar zice, „la ea acasă“.

Mă număr printre aceștia. Cu toate că multe dintre aspectele descrise de Maiorescu îmi sînt cunoscute din munca de corespondent al „Scînteii“ la Moscova și din călătoriile de după aceea în Țara Sovietică (ba chiar la unele dintre ele am fost martor în același timp cu autorul cărții, cum ar fi întîlnirile cu Gherman Titov), vă mărturisesc că le-am parcurs în volum fără graba la care te îndeamnă lucrul văzut și știut, ci cu acea curiozitate pe care ți-o provoacă descoperirea ineditului.

Numeroase sînt paginile cărții care ți se intipăresc, printr-o însușire sau alta, în memorie. Deși nu sînt un partizan al impresionismului critic, nu pot însă tăgădui faptul că, din bogăția unei asemenea cărți, fiecare selectează, cu sau fără voie, acele fragmente care se apropie în cel mai înalt grad de propria sa viziune asupra vieții înfățișate. Pe mine, de pildă, m-a impresionat mai mult ca orice acel scurt reportaj (nici trei pagini) din ciclul „Destelenitorii“ intitulat „Ascult cîntecul siberian...“. E o evocare lirică, de mare putere sugestivă și de o remarcabilă concizie, a peisajului, istoriei și umanității siberiene, care m-a făcut să retrăiesc cu o nouă forță senzații încercate cîndva „pe viu“. Desprind un pasaj care atinge vibrația de

lumină a poemului : „Depart, peste rîuri largi, sus, pe crestele munților învăluiți în veșnice zăpezi, stă solitar un vultur. Măreț și impunător, își ia zborul peste stepa nemărginită. Dar ea nu mai e încremenită în singurătate. „Nu te certa cu mine, vulturul meu, stăpîn nu mai ești pe nesfîrșitul stepei“, i se adresează eroul cîntecului. Și, poate, uimit și neînțelegînd cele văzute în largă sa privire peste spațiu, vulturul se întoarce iarăși în munții săi. Din pămînt, ca la gestul magic al unui vrăjitor, au răsărit urbe de piatră, a împînzit cuprinsurile nicicînd călcate de piciorul omului drumul de fier, pe țărnișurile apelor au apărut porturi albe, la Bratsk chingi de beton și oțel adună apele Angarei în stăvilarele celei mai mari hidrocentrale din lume...”.

Unul dintre cele mai izbutite capitole ale cărții este intitulat „Unde Volga scapără scînteii“. Început cu un lapidar și viguros poem „Arborii Volgogradului“, acest capitol reconstituie istoria bătăliilor eroice de pe țărnișurile însingurate ale Volgei pentru apărarea patriei sovietice împotriva cotropitorilor fasciști, ca un fundal viu și simbolic al mărețelor construcții care conturează de pe-acum profilul luminosului mîine comunist. Regăsești în aceste pagini toate însușirile esențiale ale scrisului lui Toma George Maiorescu — precizia și amploarea informației, forța imaginilor epice, poezia de largă respirație a descrierilor, umanitatea simplă și caldă a portretelor. Autorul nu ocolește nici amănuntul de un pitoresc duios, dar, în același timp, încărcat de semnificații : amintim, de pildă, povestea bunicii care s-a obișnuit cu viața de constructor și, în momentul cînd lucrarea e terminată, pregătește singură bagajele familiei.

De altfel, aici e necesar să subliniez și o altă însușire a reporta-

jelor lui Maiorescu despre Uniunea Sovietică, însușire pe care aș defini-o astfel : o viziune intimă a vieții oamenilor sovietici. Spre deosebire de alți călători care, entuziasmați de înfăptuirile grandioase ale constructorilor comunismului, privesc această realitate, de obicei, cu un ochi exterior, Toma George Maiorescu o privește, de cele mai multe ori, *dinăuntru ei*, ceea ce dăruiește reportajelor sale o anumită căldură specifică și o evidentă forță de convingere. Mă refer îndeosebi la reportajele „Pe o stradă obișnuită a Moscovei“, „Un om și-a găsit fericirea“, dar mai ales la emoționantul portret „Zuuran“, unul dintre cele mai reușite capitole din volum.

O trăsătură originală, care deosebește această carte de alte cărți ale autorilor noștri cu privire la Uniunea Sovietică, este prezența masivă în paginile ei a interviurilor cu mari personalități ale științei, literaturii și artei sovietice. Un merit incontestabil al lui Toma George Maiorescu este de a fi regenerat acest gen — multă vreme, pe nedrept, părăsit — al interviului, dîndu-i culoare, profunzime și, nu odată, strălucire. Interviurile lui Maiorescu se citesc întotdeauna cu pasiune deoarece nu sînt simple înșirări de întrebări și răspunsuri, ca într-un catehism dogmatic, ci o vie îmbinare a portretisticii cu reportajul și cu conversația alertă, mereu bogată în fapte și, mai ales, în idei noi. Căci Maiorescu practică un interviu de *idei și probleme*, gen deosebit de dificil, care poate stîrni interesul cititorului numai cu condiția unei adevărate măiestrii. Aceste interviuri îndeplinesc, cel mai adesea, condiția amintită.

Firește, ideile și problemele intervin de la sine într-o convorbire cu asemenea personalități ale vieții științifice, literare, artistice internaționale ca academicienii Seme-

nov, Arțimovici, Sobolev, Strumilin, Sisakian, celebrii scriitori Șolohov, Ehrenburg, Auevov, Tvardovski, Leonov, Martinov, Sluțki, cunoscuți animatori ai scenei și ecranului sovietic Ohlopkov, Akimov, Zavadski, Cerkasov, Raikin, Tisse, Kalatozov, Ciuhrai. Dar Toma George Maiorescu izbutește acest lucru și într-un interesant interviu cu artistul de circ Emil Kio, unul din cele mai reușite din volum. Și aceasta deoarece interviul nu are drept scop — ca în alte împrejurări asemănătoare — „descoperirea“ trucurilor acestui faimos iluzionist, ci o definire a semnificației artei circului în vremea noastră. Convorbirea cu Kio se ridică de la fapte la idei, referindu-se la specificul circului contemporan, la unitatea spectacolului de circ, la sensul clowneriei moderne. Interviul acesta demonstrează că, fără a ocoli pitorescul profesiei respective, interviul adevărat reușește întotdeauna să se ridice la *generalizări*.

Toma George Maiorescu nu izbutește însă să evite în volumul său și unele banalități care scad din valoarea întregului. Mă refer în primul rînd la reportajul „Cronică din preajma Congresului“, care și-a avut rolul său, la timpul respectiv, în pagini de ziar, dar care în volum pare, evident, un corp străin. Nici reportajul-evocare „Cu Lenin“ nu aduce prea multe elemente noi, inedite, cu privire la locurile legate de amintirea marelui conducător al proletariatului, după cum reportajul „La porțile veacului de aur“, închinat Expoziției realizărilor economiei U.R.S.S. nu izbutește decît parțial să sugereze măreția înfăptuirilor oglindite în acest impresionant caleidoscop al vieții sovietice.

Cu toate aceste lipsuri, „Unde se întorc cosmonauții“ rămîne o carte valoroasă, o pasionantă întîlnire cu viitorul.

CU TOT FOCUL INIMII

GH. BARBU

Dorința de a cunoaște activitatea colegilor de pe alte meleaguri, din alte țări, este o pornire firească, proprie și ziariștilor. Și la orice întâlnire, discuția dintre ei se îndreaptă spre preocupările comune, spre problemele din viața redacțiilor, spre episoadele interesante din practică. În întâlniri fugare nu poate fi însă niciodată epuizată multitudinea de aspecte pe care le oferă munca la gazetă. Ne-o relatează mai pe larg, o dată cu specificul muncii din fiecare țară, publicațiile profesionale ale ziariștilor. Din acest punct de vedere este deosebit de prețioasă „Sovietskaia Peciati”, oglindă a activității multilaterale a ziariștilor sovietici. De la această tribună, deschisă în același timp și ziariștilor și cititorilor, își spun părerile despre activitatea presei și unii și alții. „Sovietskaia Peciati” este și o școală, și nu numai pentru acei care fac primii pași în presă. Chiar și gazetarul cu experiență poate găsi în paginile ei multe sugestii utile, multe soluții pentru diferitele probleme de care se lovește în practică. În pagini de istorie, ea relatează și întâmplări din trecutul presei comuniste și muncitorești, evocând figuri de ziariști.

Principala preocupare a gazetarilor care își exprimă gândurile în „Sovietskaia Peciati” și care trece ca un fir roșu prin toate numerele colecției este construirea comunismului și apărarea păcii. Acestui scop îi sînt consacrate editorialele, materialele de experiență, anchete-

le, corespondențele publicate etc., căci ziaristul sovietic nu este spectator impasibil al evenimentelor. În mîna lui, pana devine unealtă, devine armă.

Chemînd masele largi la acțiune conștientă, bazată pe convingere, în construirea societății comuniste, îl preocupă și eficacitatea acestei chemări. De aceea vedem în „Sovietskaia Peciati”, revenind parcă mereu întrebarea pe care și-o pun colectivele redacționale: Care este efectul muncii noastre, reușim noi într-adevăr să ne îndeplinim rolul de propagandiști, agitatori și organizatori colectivi?

Советская ПЕЧАТЬ

Așa trebuie să fi luat naștere și rubrica „Căutări creatoare” în care ziariștii relatează despre frământările lor, despre încercările lor de a găsi drumul spre inima cititorului, despre metode de muncă, despre genuri noi etc., făcînd schimb de experiență. Ziarul „Selskaia jizn”, bunăoară, este organ central specializat pentru probleme agricole. Firește că în preocupările lui intră popularizarea experienței înaintate în agricultură. Cum poate fi însă această sarcină adusă la îndeplinire cu mai multă eficacitate. Și iată că s-a cristalizat o idee

nouă: publicarea unor pagini-afiș, fiecare dedicată altei teme. Afișate în loc vizibil, aceste pagini exercită o acțiune mai îndelungată. Se atrage astfel atenția și a aceluia care nu a observat materialul în ziua apariției, și cititorul este determinat să aplice în munca lui metodele prezentate. Multe alte ziare au început să folosească aceeași metodă a cărei eficacitate reprezintă o contribuție directă la creșterea producției agricole și, implicit, la construirea comunismului.

Altă formă a luptei pentru eficacitatea acțiunilor ziarului a luat naștere în redacția „Vecernii Kiev”. În cadrul redacției a fost organizat un „consiliu obștesc pentru calitatea producției”. Din consiliu fac parte scriitori, artiști, deputați, muncitori, gospodine, iar materialele critice publicate în ziar pe baza anchetelor consiliului au dus la remedierea multor deficiențe.

Presă sovietică prezintă și roadele directe ale muncii însuflețite a maselor, arată cum o dată cu creșterea producției și a productivității muncii întreaga societate se apropie mai repede de comunism, de aplicarea principiului repartiției după necesități. „Sovietskaia Peciati” redă cum acest lucru a fost prezentat foarte sugestiv de ziarul „Uralul de Sud” în articolul „Un plus la salariu”. În casa din Orenburg, vizitată de autor, „trăiesc 103 oameni, printre ei 18 pensionari care primesc de la stat 16.000 ruble pe an (bani noi). Pentru ca cei 16 elevi și 10 studenți, care locuiesc

toți aici, să-și poată urma învățătura statul cheltuiește 11.900 ruble pe an. Educația a opt copii de vîrstă preșcolară costă statul circa 1100 ruble. Anul trecut, din fondurile asigurărilor sociale, locatarii au primit peste 3.000 de ruble (ajutoare de boală, de naștere, bilete pentru case de odihnă și sanatorii etc.). Cheltuielile pentru tratament la policlinici, spitale și sanatorii, suportate de stat, s-au ridicat la circa 8.500 ruble. Locatarii casei au primit astfel din fondurile sociale de consum 40.500 ruble sau, în medie, 400 ruble pe an fiecare. O sumă destul de frumușică!". Iată un exemplu convingător, care este în același timp și chemarea la acțiune.

În țară socialistă, ziaristii nu sînt nicicînd o castă închisă, opusă și străină poporului, cum se poate observa atît de pregnant în țările capitalului, cînd scrisul lor este subordonat intereselor patronului. Ziaristul socialist își îndeplinește misiunea în strîns contact cu poporul, își caută colaboratorii în rîndurile maselor. De aici acea uriașă armată de corespondenți muncitori și țărani cu care se mîndrește presa sovietică. În ultimul timp, îndeosebi, vin în sprijinul ei mulți foști maiștri, președinți de colhoz, ingineri-șefi, contabili, juriști, care au în buzunar și carnetul de pensionar și cel de „corespondent obșteșc al ziarului”. „Luganskaia Pravda” a organizat cu ajutorul lor un birou obșteșc pentru cercetarea reclamațiilor cetățenilor, diferite anchete etc. Raiduri pot fi organizate însă și cu sprijinul tineretului. Elevii unei școli medii au făcut asemenea raid la una din gările Leningradului, iar materialele critice strînse de copii au fost publicate apoi în ziarul feroviarilor.

Pentru corespondenți, relatează „Sovietskaia Peciati”, s-a organizat la Moscova, pe baze obștești, o universitate specială. Universitatea are

patru facultăți, — presa de uzină, presa orășenească, radio, televiziune — urmate de mii de studenți care și-au făcut apoi practica la ziare centrale și orășenești. Lecțiile au fost ținute de ziaști cu experiență, redactori-șefi, șefi de secție etc.

Ziaristul nu trebuie să uite însă nici perfecționarea măiestriei sale și tot „Sovietskaia Peciati” ne informează despre numeroasele seminarii pe probleme profesionale, organizate pe regiuni sau pe grupuri de regiuni, de Uniunea Ziaristilor din U.R.S.S., de ședințele „letucica” convocate cu toți ziaștii din oraș, despre conferințele cu cititorii care, de altfel, semnează destul de frecvent în „Sovietskaia Peciati”.

Rubrica „Căutări creatoare” este și masa rotundă la care ziaștii își împărtășesc momente memorabile din practica lor, care i-au determinat la adevărate „căutări”. Un cuvînt rostit întîmplător de către unul din pasageri în avion și ziaristul nostru pornește în îndepărtata Kamciatkă să descopere pe un călător temerar care încă în 1930 pornise să facă ocolul frontierei U.R.S.S. cu bicicleta, inclusiv ținuturile înghețate de la nord și deșerturile din sud. Scopul: a demonstra „imperialismului mondial” forța omului rus. Tovarășul din avion nu cunoscuse decît pronumele aceluia călător și totuși ziaristul l-a identificat și a aflat, spre uimirea lui, că acum, devenit pensionar, pleacă din nou, pe vechiul traseu, dar, de astă dată, cu un „Moskvici”. Ce material de reportaj! Sau cîteva rînduri laconice dintr-o telegramă despre o furtună în golful Biscaya și ziaristul descoperă nava sovietică de salvare „Zeus” al cărei echipaj, făcînd minuni de vitejie, a acordat ajutor unui mare cargobot. Ziaristul nu întîrzie să se urce pe bordul lui „Zeus”, imediat după întoarcerea în patrie. Și astfel, în toate împrejurările, ziaristul este prezent, nu-și uită nici o clipă misiunea lui,

el trebuie „să știe să ia un interviu chirurgului, chiar atunci cînd ziaristul se află pe masa de operație”.

O caracterizare semnificativă a ziaristului sovietic întîlnim în rubrica „Îți mulțumim, tovarășe ziarist!”. De astădată cititorii, în scrisorile lor, subliniază înaltele lui calități morale, profundul umanism al lucrătorilor presei sovietice. Aflăm aici că ziarista Edit Lisițina din Donețk a primit în casă pe un tînăr, adus de fiul ei, pe care, deși era hoț recidivist, l-a ajutat să devină din nou om. Sînt numeroase cazurile cînd cititorii își exprimă recunoștința pentru eforturile depuse de ziaști, ca părinți și copii, despărțiți de război, să se regăsească.

Cuvîntul ziaristilor sovietici răsună cu toată autoritatea și pe arena internațională; ei sînt prezenți la toate acțiunile de solidaritate cu ziaristii progresiști persecutați din țările capitalului, de sprijinire a colegilor din țările slab dezvoltate. Rezoluția Congresului al V-lea al O.I.Z., care a avut loc la Budapesta, cu participarea de delegați din 59 de țări, menționează că este de datoria ziaristului „de a scrie numai adevărul, de a informa obiectiv opinia publică, de a informa cinstit despre cerințele legitime ale popoarelor lumii privind independența națională, democrația, libertatea și progresul social” — ceea ce constituie de mult principiul fundamental al eticii ziaristului sovietic.

Și astfel, din paginile revistei „Sovietskaia Peciati” se desprinde figura ziaristului sovietic, caracterizat de tovarășul N. S. Hrușciiov, ca un om care dedică tot focul inimii toate forțele sale, tot talentul său slujirii unei cauze mărețe — construirea comunismului și apărarea păcii. De aici prestigiul deosebit de care se bucură ziaștii sovietici, uriașa influență pe care o exercită presa sovietică în lumea întregă.

Prietenii noștri- gazetarii sovietici

BORIS BUZILĂ

Vizita în redacția „Izvestiei” a devenit o plăcută și îndatoritoare obișnuință pentru fiecare gazetar de la „România liberă” care merge la Moscova. Sînt aproape cinci ani de cînd am pășit întîiași dată pragul acestui colectiv cu un renume alît de strălucit în presa contemporană și care, pentru mine și pentru colegii mei, avea să dobindească și faima unei nedezmințite și mereu amabile ospitalități, a unei pilduitoare măiestrii profesionale. În sfîrșit a unor tovarăși de breaslă talentați și competenți.

Este greu de redat, dar lîsne de inchipuit, sentimentul coplesitor al fiecărui contact cu Moscova. Ziaristul îl încearcă cu o emoție sporită, deoarece simte asupra sa răspunderea îndatoririlor profesionale, în virtutea cărora el nu trebuie să se mărginească numai la simpla înregistrare pentru sine, a lucrurilor văzute și auzite, ci să se gîndească mereu, cum anume are să transmită și altora, în reportaje și corespondențele sale, ceea ce urmează să cunoască în răstimpul sederii sale acolo.

Plini de atenție și dragoste tovarășească, ziaristii sovietici își iau întotdeauna asupra lor sarcina inițierii în toate problemele de natură să trezească interesul reporterului, fie că este vorba de o vizită sub egida Uniunii Ziaristilor,

fie că este vorba de o deplasare care privește necesitățile unui singur ziar sau ale unei singure reviste.

Vizitele repetate în redacția „Izvestiei” mi-au prilejuit, firește, multe observații privind viața internă a ziarului, observații menite să-mi rămînă ca niște prețioase învățăminte.

Dar în rîndurile ce urmează aș vrea să mă refer numai la observațiile făcute în afara redacției, în deplasările „pe teren” în diverse instituții și întreprinderi sovietice pe care le-am făcut în tovarășia unor gazetari de la „Izvestia”. Aceste ieșiri comune pe teren au avut darul să-mi descopere pretutindeni, în mari întreprinderi, la sovietele de deputați sau în instituții culturale, cît de strînse sînt legăturile ziarului cu munca oamenilor și cu oamenii înșiși din cele mai diverse locuri.

Îmi amintesc bunăoară că președintele unui soviet raional din Moscova mi-a vorbit ore în șir despre colaborarea cu „Izvestia” în una din problemele esențiale ale activității sovietelor, antrenarea unui număr cît mai mare de cetățeni în munca acestora. Președintele sovietului din raionul „Leningradski” ținea să-și arate recunoștința față de gazetarii de la „Izvestia”, care lucrează în secția „Construcția sovietică”, pentru faptul de a-i fi ajutat să susțină în paginile ziarului o seamă de acțiuni cetățenești noi, cum ar fi, de pildă, brigăzile voluntare de pe lîngă Birourile de spațiu locativ, acțiuni care, datorită ziarului, au căpătat astăzi extindere în toată țara. Mulțumirea viza într-o oarecare măsură chiar pe colaboratorul care mă însoțea, autorul multor articole pe teme importante ale sovietelor, care a încercat să respingă cu modestie elogiile meritade ce i se aduceau. Dar convorbirea care s-a desfășurat aducînd în discuție nu numai probleme generale, ci și aspecte cu totul particulare din raionul respectiv — nume de străzi, de oameni etc. — demonstra că redactorul merita cu prisosință aceste elogii, fie și numai pentru cunoașterea cu o exemplară competență a domeniului în care lucra.

Aceeași dragoste a cititorului față de ziarul lor, aceeași desăvîrșită cunoaștere a sectoarelor ce le reveneau, le-am întîlnit pretutindeni, deopotrivă la oamenii pe care-i cunoșteam prima dată și la redactorii care mă călăuzeau. Aveam prilejul să văd în răstimpul acestor vizite în întreprinderi și instituții,

cum anume lucrează „pe teren” ziaristii sovietici, să acumuleze învățăminte folositoare pentru propria mea experiență profesională. În același timp, revenind la ceea ce spuneam la începutul acestor rînduri, am văzut pretutindeni în dragostea cu care eram introdus în problemele cele mai pasionante, în măsură să intereseze în cel mai înalt grad condeii reporterului, o mare și sinceră dragoste pentru gazetarii romîni, pentru poporul nostru.

Îmi aduc aminte de un moment care ține mai mult de viața internă a redacției „Izvestia”, dar care merită să fie „divulgat” pentru semnificația profundă a acestui gest, capabil să dezvăluie într-o măsură cît se poate de elocventă cît de trainică și de sinceră este această prietenie între oameni de aceeași profesie, care răsfrînge de fapt imaginea marii prietenii dintre popoarele noastre.

„Izvestia” pregătea o pagină specială pentru „România liberă” cu prilejul vizitei delegației de partid și guvernamentale a Uniunii Sovietice în țara noastră. M-am nimerit în redacția marelui cotidian sovietic în aceste zile și am fost martorul acelei generoase agitații creatoare care cuprinsese colectivul căruiu îi revenea sarcina alcătuirii acestei pagini. Am văzut cu cîtă dragoste și cu cîtă grijă au fost comandate materialele, antrenîndu-se cei mai calificați și cei mai talentați autori, cu cîtă atenție au fost ele citite în redacție, cu cît respect față de cititorii romîni. Zile și chiar nopți la rînd redactorii au citit și au ales materialele, graficienii au făcut vignete și titluri, secretarii tehnici au alcătuit machete pînă cînd s-a ajuns la forma corespunzătoare.

Asistam la această activitate gazetărească, aparent comună, dar în care toți cei ce participau puneau atîta suflet, gîndindu-mă că acești oameni, dintre care cei mai mulți nu văzuseră niciodată România, simbolizau milioanele de prieteni adevărați ai poporului nostru de pe întinsul continent sovietic.

...Unele nume ale lor au fost publicate în acea pagină apărută într-o zi de iunie a anului acesta. Dar există zeci și sute de nume de oameni sovietici pe care fiecare dintre noi, cei ce am avut fericirea să-i cunoaștem la ei acasă, îi avem trecuți pe un „tabel al recunoștinței”, înscris în inimile noastre. Numărul lor este prea mare ca să încapă în cuprinsul unui articol de revistă,

UN SCHIMB DE EXPERIENȚĂ UTIL

VALERIU CHIOSE

Secretar general de redacție
al ziarului „Sportul popular“

Vizitasem redacția ziarului „Sovetski sport“ cu cinci ani în urmă. Se întâmpla aceasta în zilele Festivalului de la Moscova și toată lumea era foarte grăbită. Fiecare avea de lucru peste cap. Am trecut în fugă prin birouri, am strâns nenumărate mâini, mi-am spus numele, fără ca să le pot reține pe acelea ale confrăților mei. A fost mai mult o formalitate.

Și iată-mă acum, poposind din nou în capitala Uniunii Sovietice de data aceasta pentru zece zile, afectate exclusiv schimbului de experiență cu manele cotidian sportiv din Moscova. Mi se comunicase telefonic că la aeroport o să mă aștepte tovarășa Natașa, secretara secției internaționale, o fată înaltă, șatenă, drăguță, îmbrăcată într-un palton din păr de cămilă.

În sala aerogării Șeremetievo erau cel puțin 20 de fete șatene, înalte, drăguțe, purtând paltoane

din păr de cămilă de diferite nuanțe. Care dintre ele să fie Natașa? Era puțin nepolitic să încep să le întreb pe rând cum le cheamă. Am așteptat. De fotoliul în care mă odihneam s-a apropiat o tinără și a spus cam timid, cu jumătate de glas:

— Valeri Dmitrievici?

— Da, ia! (adică eu)

— Sînt Natașa.

— Cum de m-ați recunoscut?

— Foarte simplu. Am spus stewardesei că aștept un ziarist ro-

mân. Și a arătat spre dumneavoastră. Mi-a spus că tot drumul ați discutat împreună despre fotbal.

Intr-adevăr, cu Alla, o încântătoare tovarășă de zbor, vorbisem despre fotbal. Ea era o înfocată suporteră a echipei Dinamo (Moscova). Eu „sufeream“ pentru Spartak. Mai precis îl admiram pe Salnikov, un jucător de o tehnică excepțională, supranumit „vrăjitorul balonului“. Salnikov nu mai joacă acum, a devenit antrenor. Dar simpatia pentru fosta lui echipă a rămas ca o tradiție. Iată dar că și fotbalul s-a arătat bun la ceva. Altfel cine știe cât aș fi stat la aeroport.

În stația de mașini ne aștepta un „Moskvici“. De la Șeremetievo și pînă în oraș sînt peste 40 de kilometri. Distanță, nu glumă. Pentru mine un prim prilej de a afla amănunte interesante despre modul cum „Sovetski sport“ îi recrutează pe viitorii zăriști. Iată, de pildă, Natașa. Este gimnastă. Are categoria I la acrobatică. Nu de mult a terminat școala și se pregătește acum pentru învățămîntul superior. Redacția ducea lipsa unui specialist în gimnastică acrobatică, sport foarte răspîndit în U.R.S.S. A descoperit-o pe Natașa în urma unei scrisori trimise ziarului. Acum fata aceasta înaltă, șatenă, drăguță, în palton verde din păr de cămilă se pregătește să devină zăristă. Deocamdată este secretara unei secții (de altfel cea mai mare a gazetei). Ține evidența manuscriselor și a șpaltelor, rezolvă corespondența. În timpul liber învață stenografia, se antrenează și participă la concursuri. A scris o schiță, dar nu îndrăznește s-o prezinte spre publicare. Șeful secției, Aleksandr Kiknadze, a convins-o să citească povestirea în cenaclul literar al redacției. Fără îndoială că am să mai aud despre ea. Trebuie să cunoști și să iubești sportul ca să poți scrie despre el. Natașa cumulează ambele calități.

De altfel, în munca de recrutare a cadrelor ea nu constituie un exemplu izolat. A. Leontiev — de pildă — unul din cei mai cunoscuți reporteri de fotbal ai ziarului,

a fost jucător, portarul de bază al echipei Spartak Moscova și al reprezentativei U.R.S.S., pe vremea când Iașin își făcea încă ucenicia între buturi. Viktor Frolov, care a lucrat mulți ani la „Sovetski sport“, iar acum este șeful rubricii de sport la „Smena“, a început să scrie despre fotbal și hochei după ce n-a mai putut să minuiască crosa. A. Prorvici, cronicarul de șah, joacă de la egal la egal cu maestrul. E. Birun, specialist în volei, a terminat Institutul de Cultură Fizică și are calificarea de antrenor. Referentul de haltere, Ivanov, a fost recordman al țării. Și acum, după ani și ani, 100 de kilograme sînt pentru el o jucărie. Exemplele pot continua...

★

— Colega, simte-te ca acasă! — m-a întâmpinat redactorul șef Novoskolțev, scuturîndu-mi mina puternic, rusește. Zece zile zici că stai? Puțin. Oricum, plimbă-te prin secția, avem vreo 11, uită-te, întrebă. Ce ți se pare bun, folositor și interesant, notează-ți. Dar să știi că mai sînt și lipsuri. Ne luptăm să le lichidăm. Vino la ședințele noastre, haide și prin tipografie...

Am urmat bunul sfat pe care mi l-a dat tovarășul Novoskolțev și am profitat din plin de amabilitatea colegilor mei sovietici.

★

Planificarea riguroasă a materialelor unui ziar de sport nu dăunează oare operativității? La „Sovetski sport“ tema aceasta a fost pe larg dezbătută. Cineva spunea: „Cum poți... planifica recordurile lui Brumel, să zicem. Dacă nu ești... profet?“ Recordurile nu, (deși pe acestea și le planifică în-suși Brumel și respectă foarte riguros termenele propuse), dar analiza evoluțiilor slabe ale unei echipe, de pildă, da. „Dar dacă, în timp ce pregătești materialul, formația înregistrează un mare succes?“ Foarte simplu. O felicită (într-o notă a autorului) și analizezi critic cauzele care au dus la înfrîngerile consecutive. Am auzit multe argumente „pro“ și „contra“. Adevărul iese la iveală din discuții. Acest adevăr este evident. O planificare riguroasă și bine gândită, nu numai că nu răpește ziarului din actualitate, dar îi permite să-și înfigă adînc rădăcinile în viață, în cotidian, sorbindu-și de aici inepuizabila sevă.

Una din paginile ziarului „Sovetski sport“ la care a colaborat autorul acestui articol



La „Sovetski sport“ se face un plan lunar amplu. Din simpla lui lectură poți înțelege încotro își îndreaptă ziarul „lovitura centrală“, care sînt obiectivele principale ale mișcării sportive în acea perioadă, ce domenii ale activității trebuie ajutate mai mult. În pregătirea materialelor, a raidurilor-anchetă, a paginilor speciale, ziarul își exercită cu prisosință rolul de organizator.



Un exemplu elocvent. Anul trecut muncitorii uzinei de automobile din Moscova au organizat o excursie în pitoreștile păduri din jurul capitalei Uniunii Sovietice. Au petrecut excelent. Excursia n-a fost costisitoare. „Sovetski sport“ s-a gândit să dea curs inițiativei „automobilistilor“. Au fost publicate îndemnuri ca și alte întreprinderi să urmeze exemplul, au văzut lumina tiparului trasee și planuri de excursie. Acțiunea „a prins“. Acum, sute și sute de mii de moscoviți participă la excursiile ce se organizează în jurul capitalei.

Sau, de pildă, întrecerea lansată de tinerii muncitori din Irkušk, sub lozinca 1 + 2. Ce a fost 1 + 2? Foarte simplu. Un îndemn ca fiecare sportiv să aducă pe stadion doi prieteni. În felul acesta angajamentul luat de organizațiile sportive de a tripla numărul participanților la sport a prins zi de zi viață.

O planificare inteligentă și bine inspirată a făcut ca asemenea materiale să-și găsească locul în ziar în momentul cel mai potrivit. „Sovetski sport“ trăiește intens în actualitate...

Despre importanța muncii cu scrisorile și corespondenții de presă se pot scrie volume, fără ca problema să fie epuizată. Secția de resort a ziarului „Sovetski sport“ desfășoară o activitate febrilă. Zilnic sosesc la redacție mii de scrisori. Nu despre aceasta, însă, vreau să vorbesc. Nici despre fișele care însoțesc fiecare scrisoare, nici despre bătălia care s-a dus împotriva răspunsurilor formale („Stimate tovarășe, corespondența dv. a fost foarte interesantă. Din lipsă de spațiu nu am putut însă s-o publicăm. Vă rugăm să ne mai scrieți“). Bătălie înconunată cu succes deplin.

Am notat o întâmplare a cărei semnificație caracterizează nu numai un stil de muncă, ci o întreagă concepție.

La redacție a sosit o scrisoare. De departe, de undeva din Primorie, sau Kamciatka, poate din Sahalin. N-am reținut exact locul. O scrisoare lungă și tristă. Se adresa ziarului o femeie, mama unui copil, în așteptarea unui al doilea. Soțul ei, antrenor de patinaj viteză, în trecut un sportiv cunoscut, pășise pe căi greșite. Era pe punctul de a-și părăsi familia. O problemă de viață. Ziarul n-a rămas indiferent. Problemele de viață nu numai că intră în profilul său, dar se identifică cu el. Un trimis al lui „Sovetski sport“ a plecat la fața locului. Lucrurile s-au aplanat de mult. Acum, în Primorie, sau Kamciatka, poate în Sahalin, trăiește o familie fericită. Pentru a ajuta un om, ziaristul a străbătut 20.000 de kilometri. Și nu i s-a părut prea mult...

★

Pretutindeni, în Uniunea Sovietică, impresionează ofensiva noului.

Il simți cum înaintează, măturând tiparele vechi, rutina, șablonul. Il simți nu ca pe o adiere, ci ca pe un uragan. Mai există, desigur, unii cărora le este frică de nou. Dar adevărații oameni preferă cărările neumblate, le place să urce muntele pieptiș. Cei care au pus deșteptătorul, ca nu cumva să-i găsească comunismul dormind, sînt tot mai puțini, tot mai izolați. Realitatea sovietică se caracterizează tocmai prin ritmuri nemaiîntîlnite. Minuitorul de condei se simte aproape copleșit știind că la Moscova, în fiecare patru minute, se naște un automobil, iar în sud-vestul orașului, 24 de ore sînt suficiente pentru a se înălța un etaj. Cartierul crește, deci cu un etaj pe zi. Într-o săptămînă nu-l mai recunoști.

Am asistat la o consfătuire redacțională. S-a vorbit, printre altele, despre un articol al lui Vladimir Kuț, în care marele atlet spunea că performanța sa pe 5.000 metri este prea „bătrînă“, dînd să înțeleagă tinerilor atleți că a venit timpul s-o întrecă. În 1962 sînt necesare recorduri la înălțimea vremurilor noi pe care le trăiește poporul. S-a pus de asemenea întrebarea dacă antrenorul de polo a procedat bine scoțînd din echipă, înaintea campionatelor europene, doi dintre cei mai buni jucători, pentru infumurare și încălcarea normelor vieții sportive. Antrenorul și-a asumat, firește, răspunderea unui eventual eșec, dar din punct de vedere educativ măsura a fost excelentă. Ulterior, desfășurarea întrecerilor a arătat că fără cele două „vedete“ formația n-a jucat mai slab. Chiar dimpotrivă. Poloștii sovietici au cucerit medaliile de argint.

Se poate oare ca la un ziar de sport, într-o societate de gazetari sportivi să nu discuți despre fotbal? Evident că nu! Așadar, despre fotbal am vorbit foarte mult și foarte des.

Reprezentativa U.R.S.S. este campioană a Europei, a fost de două ori în sferturile de finală ale campionatului mondial. Performanțele acestea, pentru care componenții lotului național merită titlul de maștri emerți, nu mulțumesc pe deplin opinia publică sportivă sovietică.

Presă sportivă sovietică a luat totdeauna o poziție intrinsigentă împotriva unor manifestări nesănătoase, împotriva automulțumirii. Printr-o muncă răbdătoare nivelul fotbalului a fost în mod continuu ridicat. „Sovetski sport“ a înțeles foarte bine că nivelul fotbalului nu depinde numai de ziarști și a dat cuvîntul în coloanele sale unui mare număr de oameni, de diferite profesii și preocupări, uniți printr-o trăsătură comună: dragostea față de fotbal. „Clubul iubitorilor fotbalului“, care a apărut cu regularitate, timp de peste un an, pe două pagini, s-a transformat într-o tribună de discuții. Rezultatul se cunoaște: locul I la „Cupa Europei“ inter-țări! Un club al iubitorilor fotbalului în presa noastră se face necesar.

★

A fost un schimb de experiență foarte util.

Colegii de la „Sovetski sport“ s-au interesat în special asupra modului cum scoatem ediția de luni, cum operăm cu știrile care vin seara tîrziu în tipografie și altele.

Cu toții am învățat foarte mult.

U. R. S. S.



Un grup de ziaristi din țările de democrație populară în vizită la uzinele textile din Bakr El-Dawar (R.A.U.)

Î
n
s
e
m
n
ă
r
i

În misiune de presă, peste hotare

CONSTANTIN SÎRBU

În tratarea unui asemenea subiect, foarte complex, am ales calea însemnărilor și aceasta din mai multe motive. Mai întâi pentru că în câteva pagini nu s-ar putea cuprinde un material atât de bogat care să reflecte experiența în continuă creștere a presei noastre în acest domeniu. În al doilea rând, pentru că nu orice misiune de presă se desfășoară la fel, ci ele diferă după obiectul lor, după condițiile de desfășurare, după modalitățile de transmitere a materialelor, după...

Dar, făgăduind că nu voi aluneca în enumerări, clasificări și alte precepte de acest soi, nu aș vrea să mă abat de la intențiile inițiale și de aceea voi căuta să dau curs liber amintirilor, care ascund în ele numeroase principii ale teoriei presei, ale experienței muncii de presă peste hotare.

Îmi amintesc cu destulă emoție încă, deși au trecut aproape șapte ani, de o expediție aeriană ce am făcut-o nu numai ca ziarist, ci chiar și ca navigator.

Un grup de ziaristi romini și-a luat zborul într-o dimineață de august de pe aeroportul Băneasa, cu un avion de cursă IL 14. Destinația: Moscova. De aici trebuia să ne întoarcem la București pe bordul unui „Tu 104”, ale cărui performanțe îmi erau cunoscute din ziare. Era prima cursă de acest fel ce se făcea spre București, iar noi primii navigatori aerieni cu acest uriaș avion care dezvoltă o viteză de 1.000 km pe oră, care avea o încărcătură de multe zeci de pasageri, care zbura la 11.000 metri altitudine etc. etc. Nici unul dintre noi nu era specialist în aviație și ca atare nu veneam spre Moscova cu cunoștințe temeinice. Din acest punct de vedere, IL-ul cu care călătoream nu se resimțea de greutatea bagajului nostru tehnic. Posedam în schimb fiecare dorința de a vedea cât mai grabnic avionul, de a zbura cu el și de a fi în stare să redăm tot ce am cunoscut, cititorilor noștri.

În atari ocazii, reporterul este pus la grea încercare. El trebuie să știe să-și astîmpere nerăbdarea și să înceapă neîntirziat studiul.

La Moscova, am trăit marea satisfacție de a începe studiul lui „TU 104“, avînd ca profesor pe însuși constructorul avionului, Tupolev. Vestitul constructor sovietic de avioane este un om extrem de simpatic, vesel, cît se poate de binevoitor. Rupîndu-se de la treburile sale, el ne-a prezentat avionul pe aeroportul Vnukovo. Ni l-a prezentat, cu o simplitate uimitoare, ca și cum ar fi fost cine știe ce simplă aparatură. Nu am avut nici o clipă impresia că asistăm la o demonstrație științifică, mai ales că Tupolev nu scăpa prilejul de a face cîte o glumă atunci cînd ne consideram mai tare scufundați în tainele aeronauticii. Desigur, cînd ai prilejul să-l auzi pe Tupolev vorbind, nu-ți mai pui problema prezentării avionului în reportaj. El ne scrisese reportajul în vorbire. Dar norocul de a-l întîlni pe Tupolev nu-l ai întotdeauna...

Mai greu ne-a fost după ce am urcat în avion, căci la acea amănunțită înălțime se puneau probleme felurite, iar Tupolev nu mai era cu noi să ne explice. În asemenea ocazii, pe caiete trebuie notate gînduri, impresii, cu alte cuvinte să fie schițat scheletul articolelor ce trebuiau scrise la ajungerea pe pămînt. Călătoria noastră ni se părea un fel de zbor cosmic în miniatură. În locul extazului, ți se cere să tragi concluzii din citirea termometrelor așezate în afară și după geamurile avionului, să-ți explici lipsa de trepidații cu care zboară avionul și multe altele. De aici am tras învățămîntul că la un asemenea drum trebuie să mai răsfoiești paginile manualelor de fizică, să înțelegi destul de bine probleme de mecanică. Ne-am dat seama că a te afla „în al nouălea cer“, nu înseamnă cîtuși de puțin a fi absolvit de cunoștințele științifice, a te lăsa pradă visului. În înălțimile văzduhului, în largul mării, la kilometri sub pămînt, ziaristului i se cere să-și explice în mod științific problemele și aceasta pentru că lui i se cere să traducă pentru cititor, în limbajul cel mai adecvat, și la nivelul corespunzător, ceea ce întîlnește în cale. În asemenea condiții, cînd nu i se cere să transmită imediat articolul, el are timp să reflecteze îndeajuns, să-și conceapă chiar articolele în linii generale.

Dar cum procedezi atunci cînd ai de făcut un drum lung, cu dese popasuri, cu obligația de a transmite zilnic? Asemenea ocazii cred că sînt cele mai des întîlnite și cele mai grele. În astfel de ocazii ziaristul este pus la o serioasă încercare.

Mi s-a întîmplat să fac, între altele, o călătorie în R. P. Bulgaria, însoțind delegația noastră de partid și guvernamentală. De la Sofia la Plovdiv și de acolo mai departe, numai într-o singură zi, am asistat la cîteva mitinguri. Fiecare cu specificul lui, fiecare cu alți și alți oameni despre care trebuia să scrii.

Știind că ecoul mitingului se aude puternic în masa participanților, m-am pierdut printre ei. Am cunoscut atunci oameni, fapte, întîmplări. Dar toate aceste date nu sînt altceva decît prețioase materii prime, aflate însă în stare brută. Documentării trebuie să-i urmeze un proces de subliniere a datelor, de extragere a esenței, de plasare pe un fundal specific locurilor vizitate.

În lipsa biroului, ziaristul trebuie să știe să scrie și pe brațe, în goana mașinii, mai ales că nu trebuie

să-și întîrzie transmisia la redacție. Desigur, acest text, adesea cu imperfecțiuni, trebuie revăzut, completat cu idei, cu gînduri noi, trebuie să capete — ca să zic așa — o personalitate. Mi se pare inadmisibil ca o transmisie să fie plată, pur descriptivă, fără să comunice impresiile și părerile reporterului. Transmisile nu trebuie să fie niște simple procese verbale, ci articole cu conținut, cu considerații competente politice, economice, culturale, sociale. Să fie materiale din care să se poată extrage citate cuprinzînd punctul de vedere al autorului, din care cititorul să aibă de învățat lucruri noi. O transmisie trebuie să îmbine reportajul cu comentariul în mod armonios, organic. Și aceasta cît mai simplu, cît mai direct, fără digresiuni.

Misiunea reporterului este mult ușurată de documentarea anterioară. O călătorie făcută în India mi-a fost ușurată mult de o astfel de documentare. Ea m-a scutit de a pune la tot pasul interpretului întrebările: de ce, cum, cînd. Eliminînd multe probleme asupra cărora mă putusem iniția în țară, am reușit să înțeleg lucruri mai importante la care aș fi ajuns cu mai multă greutate și eforturi în caz contrar. În călătoriile noastre nu trebuie să punem accentul numai pe intuițiile primare, pe impresiile de moment ce pot fi adesea pur subiective.

Știam înainte de a ajunge la Bombay că acolo există o „Poartă a Indiei“ pe care au intrat colonialiștii englezi, dar pe care au și ieșit. Timpul ce mi l-ar fi luat documentarea asupra ei l-am folosit vorbind cu numeroși indieni ce se plimbau pe țărmul mării și de la care am aflat ce a însemnat plecarea colonialiștilor pe „Poarta Indiei“. M-am convins personal că o călătorie cu o prealabilă documentare o faci cu alți ochi, că vezi mai mult și mai profund realitatea. Bineînțeles că această documentare nu o consider absolută. Ceea ce știi nu trebuie să ți se pară că este totul, ci că este doar un postament de pe care te poți ridica spre noi cunoștințe, întregindu-le și chiar modificîndu-le. Altfel, mergînd cu o imagine confecționată în mod rigid și artificial, riști să nu reții ceea ce îți oferă realitatea.

Pe cît posibil ți se cere să eviți atitudinea de turist, lipsit de grijă. Orice călătorie trebuie să fie un prilej de studiu. Niciodată nu trebuie să lași caietul, creionul, aparatul de fotografiat din mînă.

Am avut ocazia să văd unii ziaristi-turisti într-o recentă călătorie prin R.A.U. Erau ziaristi din țări capitaliste care veniseră să-și facă spleenul, probabil, trecînd insensibili pe lângă plantațiile făcute cu multă trudă în deșertul Saharei și chiar pe lângă minunea arhitectonică a piramidelor. Imi amintesc că toți cei cinci ziaristi din țările socialiste se informau cu asiduitate, că-și notau în caiete, că asaltau pe interpreți cu întrebările.

De altfel, ziaristi-turisti din țările capitaliste au lăsat o proastă impresie gazdelor, apreciînd cu atît mai mult seriozitatea ziaristilor din țările socialiste.

Trimisul special peste hotare trebuie să dovedească înaltele calități ale ziaristului comunist, să dea dovadă de muncă intensă, să fie în permanență preocupat de răspunderile ce le poartă. Sînt cerințe de care au dat dovadă atîția trimiși speciali ai presei noastre, educați de partid să slujească pacea, progresul social, adevărul.

Sobru sau colorat ?

Inițial, rîndurile de mai jos trebuiau să aibă un alt titlu, care urma să cuprindă, neapărat, cuvintele stil și limbă. La sugestia unor cititori ai „Presei noastre” intenționam să scriem o analiză pe marginea publicisticii unor confrăți de la ziarul raional „Someșul”-Dej. Drept care, am purces la lectura colecției respective pe anul în curs, înarmați cu un creion roșu și animați de acea stare de spirit care-i încearcă, probabil, pe vînători înaintea unei expediții cinegetice. În scurt timp, cîteva zeci de pa-

gini erau brăzdate de semne roșii de exclamare și întrebare; în „tolba vînătorului” zăceau de-a valma propozițiile „ucise”: mai multe expresii lovite de bătrînețe, niște tropi stîngaci, cîteva neologisme nimerite, cine știe cum, în desîșul întunecos al unor fraze fără sfîrșit.

Cînd a fost să întocmim bilanțul — cînd ne-am așezat, adică, la masa de scris pentru a redacta „analiza” — am constatat cu surprindere că totul ni se părea mult mai greu ca la început. În definitiv ce ur-

măream ? Să realizăm o lecție despre cum se scrie ? Să sugerăm tovarășilor din Dej rețete pentru alcătuirea frazelor ? Dar care gazetar, dintre cei mai experimentați, s-ar încumeta la așa ceva ? Inchipuiți-vă, de pildă, rețeta unui **cursiv** : alegeți o idee interesantă ; amestecați doi cvadrați de introducere (pe cît se poate literară) cu un miez de fapte semnificative și considerații etice (maximum douăzeci de rînduri) ; presărați un strat subțire de dialoguri și trimiteți-l în tipografie cu un titlu „cald”. E absurd, nu ?

Dar a mai fost și altceva. Inventarierea didactică a greșelilor de stil și de gramatică ale unor confrăți de la „Someșul” ar fi fost nu numai inutilă, dar și nedreaptă. Publicațiile noastre, au remarcat în repetate rînduri academicienii Iorgu Iordan și Alexandru Graur, sînt scrise mai bine și mai corect decît ziarele și revistele burgheze, iar „Someșul” nu face excepție de la această constatare obiectivă. Agramatismul este incompatibil cu noțiunea de gazetar comunist, tot așa cum incompatibile sînt spoliata de cultură, diletantismul, suficiența. Ideile bune, gîndul curat și cinstit nu pot, nu trebuie să aibă drept mesager decît cuvîntul simplu, sugestiv, înflăcărat. Știm că toate acestea sînt lucruri cunoscute, dar le repetăm tocmai pentru că, fiind cunoscute, înțelese și acceptate de toții ziaristiții noștri — tineri și vîrstnici — ne dau certitudinea că vom fi bine înțeleși de tovarășii din Dej.

Ne-am aplecat din nou asupra paginilor de format mic și am conchis că semnele roșii marcau doar

accidente. Despre cauzele care dau loc la asemenea „accidente“ este vorba în cele ce urmează. Precizăm: nu este o analiză, ci un șir de gânduri pe care le supunem tovarășilor de la ziarul raional „SOMEȘUL“ și de la alte ziare spre reflectare și discuție.

★

În lumea presei circulă — și nu de azi de ieri — adjectivele „sobru“ și „colorat“, care sînt simțite de unii ca antonime. Un articol sau un reportaj scris la subiect, într-un limbaj ponderat, cuprinzînd numeroase referiri la fapte concrete se cheamă că este „sobru“; dimpotrivă, un material care abundă în figuri de stil și cuvinte cu sens figurat este „colorat“. Ne exprimăm temerea că foarte mulți tovarăși din presa raională — și nu numai din presa raională — mai ales tineri sau debutanți, sînt victime ale unei confuzii frecvente, capabile să provoace „accidente“ stilistice regretabile. Această confuzie pleacă — după părerea noastră — de la absolutizarea celor doi termeni, care, între altele fie zis, au un conținut foarte precis și, ceea ce este mai important, nu se exclud.

Un plus de entuziasm, ușor de înțeles, îi transformă pe debutanți, de obicei tineri, în apărători înverșunați ai „cromatismului“, ca să zicem așa. A fi în scris mereu altul, a căuta fără încetare mijloace de expresie noi, a nu te repeta, iată lozincile acestor tovarăși, la care subscriem și noi fără să stăm pe gânduri. Numai că, alergînd cu sufletul la gură după forme și expresii ieșite din comun, ei cad în păcatul „literaturizării“, pierd din vedere faptul că publicistica este într-adevăr un gen al literaturii, dar un gen specific. Fără pretenția de a propune o definiție (de fapt ea a mai fost formulată astfel), am spune că publicistica este literatura cotidianului, caracterizată prin înlocuirea ficțiunii cu realitatea concretă, imediată, și care conține, ca element obligatoriu, informația. Este un gen greu. Tudor Arghezi spunea, acum cîțiva ani, într-o tabletă consacrată lucrătorilor cu condeiul din redacții, că o știre este uneori mai greu de redactat decît o nuvelă. Aforismul maestrului l-am înțeles în sensul că tipizarea, lege obligatorie pentru toate genurile unei literaturi realiste, se realizează în presă printr-o selecție propriu-zisă, plină de

trudă, pentru că el, ziaristul, trebuie să comunice în douăzeci de rînduri sau chiar în mai puține, ceea ce scriitorul comunică în cîteva coale de autor; pentru că documentarea, gestația și realizarea se succed nu într-un interval de luni sau ani, ci de cîteva ore. Înainte de a fi pătruns aceste adevăruri, pe care nu le poate ocoli nimeni, înainte de a-și fi format o cultură solidă, multilaterală și, pe această bază, un limbaj bogat, tînărul ziarist abordează temerar piscurile literaturii. Dar, așa cum muntele îl pedepsește pe alpinistul diletant, tot așa literatura se răzbună pe tînărul gazetar care și-a suprasolicitat posibilitățile.

În două numere ale ziarului „SOMEȘUL“ am citit, sub iscălitura tov. Ion C. Todoran, două materiale pe care obișnuim să le numim, în mod curent, „cursive“. Primul se intitulază „Făcliile s-au aprins“, al doilea — „Bucuria de a trăi“.

În primul „cursiv“ autorul manifestă în mod evident intenții lăudabile. El vrea să transmită cititorilor emoția puternică pe care au simțit-o locuitorii satului Unguraș cînd s-a aprins și în casele lor lumina electrică. Evenimentul este încărcat de semnificații politice și sociale, și autorul se vrea interpretul lor. Dar cum o face? Într-un stil prețios, pleonastic, încărcat de neologisme insuficient cunoscute, de fraze contursionate. Există un permanent divorț între intențiile autorului și mijloacele pe care obținează să le utilizeze. Satul era, în trecut, foarte sărac. Autorul scrie: „Sărăcia cutreiera și ea prin așezări ca o cucoană mare ce purta pe buze disprețul, surisul sarcastic, dezgustător. Urit și trist tablou al trecutului infam! El rămîne în amintire ca o hidoșenie a unei lumi macabre, scîrnave“. Urmează descrierea evenimentului: „...gigantica forță de magie tehnică — electricitatea — a cuprins acum satul într-o îmbrățișare feerică, plină de spectaculozitate și sublim“. În încheiere, tov. Todoran susține că făcliile aprinse de partidul comunistilor ne dau... „cumpătare (!), ne electrizează (!?) entuziasmul în urcușul ascendent ce-l parcurem sus, tot mai sus, pe treptele istoriei“.

Cîte lucruri juste, de o simplă măreție, spuse într-un limbaj artificial! Bănuim că autorul a vrut să comunice emoția țaranilor din Unguraș și altor cititori din satele ardene, al căror grai expresiv și plin de miez i-au inspirat pe un Rebreanu sau pe un Agîrbiceanu.

L-au înțeles ei oare? Ne îndoim! Și atunci, cum rămîne cu eficiența materialului, cui folosește el?

Dar nici cînd ideile sînt inspirate de mediul urban tov. Todoran nu reușește să fie mai convingător. Un medic salvează viața unei colectiviste. E vorba de o naștere grea, unul din acele „cazuri“ care în trecut nu-și găseau locul nici măcar la rubrica „faptelor diverse“: frecvența lor mare le „banalizase“! Acest lucru vrea să-l sublinieze tov. Todoran și iată cum o face. Atmosfera este din Edgar Allan Poe: „E liniște în biroul secretarului de sfat. O liniște adîncă, sobră, suspectă (!?) parcă“. Medicul Moldovan este luat pe sus. E un caz urgent. Pe drum, însă, autorul găsește răgaz (cu toate că dibaciul șofer al ambulanței parcursese distanța Dej-Bobilna în mai puțin de 20 minute) să divagheze liric despre razele soarelui (ah, aceste veșnice raze de soare care-i orbesc pe reporterii!) care dau... „frumusețe și sublim firii“. Urmează relatarea luptei dramatice cu moartea. E o luptă aspră, cumplită. Cititorul trebuie făcut să aștepte cu sufletul la gură deznoșdămîntul, dar iată-l că începe să zîmbească. Efectul e invers, dar nu din vina medicului, și nici din a bolnavei, ci a reporterului, care ne spune că Gligor, soțul bolnavei... „se adresă medicului stringîndu-l implorator de ambele miini“, că pe fața bolnavei curgeau „sudori aspre“ (!?), că medicul... „precaut, dirz, plin de pasiune, inimos (patrutribute!) luă măsuri pentru aplicarea transfuziei de sînge“... după care... „agonia morții (nu a bolnavei!) fu înfrîntă cu succes“. Și, în concluzie: „Viața ei fusese salvată fără drept de apel“. Iată ce înseamnă să utilizezi expresii pe care nu le cunoști bine, iată ce înseamnă să „literaturizezi“!

Pe pagina a doua, în același număr al ziarului din Dej, iscălește tov. V. Hossu. Dar cîtă deosebire între cele două articole. Și tov. Hossu face un portret. E vorba de inginerul agronom Daniel Aloașu din Cuzdrioara. Tot ceea ce alcătuiește portretul fizic și moral al tînărului inginer este spus limpede și simplu, în fraze șlefuite cu grijă. Dinamismul, abnegația, pasiunea, tactul tînărului inginer sînt surprinse în momentele cele mai semnificative. De aceea, cînd autorul, făcîndu-se interpretul eroilor săi, le reproduce caracterizarea lăpidară, dar plină de miez („A, dumnealui e inginerul nost'. Nu l-am da pe-o lume!“) îl convinge pe ci-

titor, îl câștigă de partea sa și — lucru foarte important — dacă acesta este inginer sau tehnician agricol, îl învață calea care duce la inimile colectivștilor. Tov. V. Hossu nu este însă consecvent. Se pare că uneori e tentat să se ia la întrecere cu tov. Todoran. În reportajul „Vizită la colectivă” este împărtășită experiența unor harnici crescători de animale. Ei au construit un grajd foarte bun cu materiale locale economisind 50.000 lei. Privind grajdul, tov. Hossu cedează tentației irezistibile de a concura cu tov. Todoran și începe: **„Privind acest plafon în care arinul și salcia stau alături, scindură lingă scindură, dind prin culoarea lor diferită efecte de mozaic, parcă mai auzi foșnetul frunzelor desfășurându-se deasupra. Și gândul îți alunecă spre un alt murmur, mai melodios (??), ce-l va stîrni curînd fișnirea laptelui în șistare”.** Mai încolo, purtat de reverie, autorul vede în „**ogînda luciului de lapte**” (??) pe... **„ingrijitorul ce se apleacă asupra cărții pentru întocmirea unei**

rații alimentare științifice...” și pe... **„Gheorghe Șerban și Ion Lar, atîrînd (!) sub plafon ca să bată scindura într-un mozaic de culori”.** Și cînd te gîndești că autorul a vrut, pur și simplu, să ne spună că acești harnici și ingenioși colectivști făuresc o fărîmă din belșugul poporului!

Am fi nedrepti cu tovarășii de la „Someșul”, dacă am afirma aci că bombasticismul este trăsătura dominantă a ziarului. Nici vorbă de așa ceva! Articolele, reportajele și informațiile publicate de „Someșul” se caracterizează prin combativitate și sobrietate. Ne-au plăcut unele reportaje și foiletoane semnate de V. Niculescu („Pui fripți, înaltă tensiune și... nepăsare”), Emil Lazăr („Încotro tovarășe Lăcăsan?”) și, așa cum am spus mai sus, V. Hossu.

Paradoxal, dar în același ziar în care apar cursivele excesiv „colorate”, se face chiar exces de „sobrietate”. Este vorba, dar la polul opus al problemei, tot de absoluti-

zarea unui termen. Tovarășii Nicolae Florea și I. Cocis, negînd probabil viabilitatea „metodei policrome”, devin, poate involuntar, adepții „cenușului”.

A fi sobru în scris nu înseamnă de loc a nega utilitatea limbajului expresiv, figurat. Așa cum am spus și la început, poți scrie „colorat” rămînînd tot timpul sobru. Este vorba de un echilibru pe care cei mai buni ziariști din țara noastră îl demonstrează convingător. A ști să folosești imaginea cea mai potrivită, a nu exagera în folosirea elementelor figurate, a scrie „colorat” numai atunci cînd necesitățile de conținut o cer, a folosi cu precădere, pentru înviorarea materialului, jocul ideilor, a realiza un echilibru între cuvintele aparținînd limbajului uzual și neologisme, iată tot atîtea cerințe ale publicisticii moderne. Se cere însă cultură, multă cultură. Este singura sugestie pe care mă încumet s-o dau tovarășilor de la „Someșul” din Dej.

L. FELEA

DE PESTE HOTARE

Agencia „Associated Press” a dat publicității o relatare a corespondentului său din Johannesburg în care președintele Consiliului de Miniștri sudafrican este din nou demascat ca un fascist notoriu. El arată, de asemenea, că Verwoerd este stăpînul mai multor ziare și exercită o influență uriașă asupra presei. Această influență va crește și mai mult după fuzionarea tuturor ziarelor și revistelor ce apar în limbile populațiilor autohtone.

Guvernul sudafrican a dat publicității o listă de 102 persoane cărora li se interzice complet dreptul de a lua cuvîntul sau de a scrie. Această interdicție lovește în primul rînd pe acei ziariști și oameni politici care iau atitudine împotriva politicii fasciste a gu-

vernului Verwoerd. Nici un ziar sau revistă ce apare în Uniunea Sudafricană nu are voie să publice păreri exprimate de persoanele trecute pe această listă neagră.

Secretariatul Uniunii șindicatelor din Africa a hotărît să editeze o revistă sindicală. Publicația va apare în limbile engleză, franceză și arabă.

Postul de emisiune din Kanton transmite zilnic o lecție de o oră și jumătate pentru ascultătorii săi care nu au absolvit școala elementară. Această școală la radio care funcționează de un an de zile a trecut la transmiterea de lecții pentru ascultătorii care vor să urmeze la radio școala medie.

CONDEIELE CU VENIN

de ION PAS

Cu ei se întâmpla cam așa...

Îi cunoșteai pe unii de multă vreme, avînd relații de „bună ziua“ și „ce mai faceți?“, ba chiar de prietenie pusă uneori la probe destul de serioase.

Anume legături datau din anii școlii sau ai copilăriei.

Pe alții îi știai din manifestările publice, exprimate prin scris și prin vorbire.

Ce ascunzișuri și întortochieri sufletești mai puteau să prezinte pentru tine oameni despre care știai și cîți dinți au în gură?

Cu privire la trăsăturile de caracter, ale lor și ale celor cunoscuți doar din vedere sau după nume, părerile puteau fi diferite; puteau să difere și aprecierile asupra inteligenței și talentului lor.

N-avea a face. Nu te îndreptătea nimic să pui la îndoială sinceritatea și statornicia convingerilor pe care le afirmau. Erau ele, ori nu, democratice? Își însușeau ori repudiau ei sloganele intoleranței, urii? Aceasta era chestiunea.

Rămîneai într-o vreme cu impresia că, într-o discuție, careva o cam încurca: „Da, dar vezi, știi, lucrurile ar putea să fie privite și altfel. Se-nțelege că eu mă păstrez la ideile pe care le cunoști“. Într-o nouă împrejurare, se eschiva de la abordarea problemelor prezentului, interesîndu-l mai mult unde ți-ai cumpărat cravata sau ce-ți fac nevasta și copiii, ori începea să vadă lucrurile într-alt fel — adică strîmb. Dospeau în el niște resentimente pe care începea să le scoată la iveală, trăgînd concluzii nedrepte, generale. De regulă, primul cal în șeaua căruia se urca era antisemitismul. Încă nu-și dădea acordul pentru acțiunile care se soldau cu incitări sălbatice, dar subscria la teoriile susținute de Iorga și de Cuza. Al doilea cal: noi care sîntem generația tranșelor trebuie să promovăm ideea românismului și să ne lepădăm de curentele internaționaliste pe care le dirijează din umbră francmasoneria și Cahalul. Al treilea: antibolșevismul.

Din ceasul acela nu mai simțai nici nevoia întîlnirilor și nici a convorbirilor. Nu mai simțea nici el.

Altul continua să-ți zîmbească și să-ți adreseze bezele de pe marginea cealaltă a trotuarului, fără să se mai ostenească a trece drumul ca altădată pentru a-ți strînge mîna și a te întreba ce mai e nou, cum stai cu sănătatea, ce-ai mai citit, ce-ai mai văzut la teatru.

La cafenea sau la restaurant trecea printre șirurile de mese altcineva, în căutarea unui loc. Te observa, observa locul liber, nu-i scăpa din vedere că l-ai invitat. Cu un semn vag arăta că se duce la cabina telefonică sau într-altă parte a localului, și că vine îndată. Mergea mai departe, și, ori se așeza la altă masă în fund, ori se întorcea și ieșea, pîrînd dintr-odată foarte grăbit.

Cu un tînăr poet, căruia îi fusesem de oarecare sprijin și care-mi dăruise mai apoi cartea lui de debut cu o închinăciune scrisă pe-o pagină întregă, mă întâlneam cam de două ori pe zi în vagonul de tramvai. Încă de pe scară, și, pe urmă, pe platformă, pe tot parcursul drumului, mă puneam în dificultate nescotîndu-mă din „maistre“ și din „coane“ (deprinsese limbajul cabotin). I-am citit într-o zi niște poezii în „Gîndirea“. Mi-am zis: „Aha!“ Colaborase pînă atunci la revistele democratice. Mi-am zis: „Aha!“ și cînd am băgat de seamă că schimbasese platforma de dinapoi, unde ne întâlneam, cu aceea din față. Alte involuntare încrucișări pe stradă l-au obligat să-mi mai dăruiască un suris și-o mișcare a pîlării, dar tot mai rezervate. Cînd a început să scrie în „Porunca vremii“ a fost bucuros că, întorcîndu-mi capul, l-am scutit de vechi îndatoriri.

Cu trecerea timpului se constata că tot mai multora începea să le displacă democrația. Venise, în vremea asta, la putere, în Italia, Mussolini și se declarau partizani ai regimurilor *tari*. Alții, cu gusturi mai subțiri, aveau la ideile lui Maurras, Barrès, Léon Daudet, defăimînd, de pe malurile Dimboviței, instituțiile republicane ale Franței și sprijinind restaurarea monarhiei pe malurile Senei.

Reveneau, în forme primitive, inculte și într-altele cu ținută, chipurile, teoretică, filosofică, obsesiile: iudaism, francmasonerie, bolșevism, românism. Pe urmă, printre ele și-a mai făcut locul încă una: ortodoxismul.

Dacă ponegriții cei mai înverșunați ai ideilor generoase, înaintate, ai idealurilor de progres ar fi aparținut clasei îndreptățită, de pe pozițiile ei, să le combată, să le respingă...

Dar nu!

Pamfil Șeicaru, escroc și șantajist, adulțor și sprijinitor al lui Mussolini, Hitler și Franco, pledant dezmetic pentru un regim forte și-n țara românească, era odrasla unui biet slujbaș de la calea ferată.

Un aghiotant al lui, Ion Dimitrescu, fiul unui negustor de stambă din gura pieței, se declara pentru readucerea pe tron a Bourbonilor în Franța și, la noi, pentru o guvernare, de asemenea tare, a elitelor.

Pe Nae Ionescu l-am cunoscut cu mult după 1920 într-o cămăruță întunecoasă, pe Calea Griviței, la o masă jupuită care se sprijinea mai mult pe trei picioare decît pe patru. Odăița îi era „birou“ — întîiul birou al editurii „Cultura Națională“ care se încropea atunci, iar el avea slujba de secretar. Mai tîrziu, după cum se știe, editura s-a dezvoltat, fiind creația lui Aristide Blank care voia să treacă drept nu numai cel mai mare bancher al Romîniei, dar și om de cultură, de artă — această din urmă

calitate dobîndind-o prin protecția pe care o dăruia actrițelor pe care și le făcea amante.

Multă vreme Nae Ionescu n-a păstrat funcția modestă pe care o căpătase cînd l-am cunoscut eu. După numai cîțiva ani, cu banii unui inginer afaçerist de la Calea Ferată, om al lui Malaxa, a devenit proprietar de tarabă proprie. Nu mai purta haine lustruite și roase, nu mai lăsa impresia că e client de birt ieftin cu porții mici.

Mie, în vremea despre care amintesc, îmi spunea că orientarea lui e de stînga. Nu este chiar marxist. Poziția lui este mai radicală decît o socialistilor, dar nu are a face; dacă nu merge împreună cu ei, e alături de ei; în orice caz nu e împotriva lor. „Ideile mele sînt, mă înțelegi dumneata, mai apropiate de-ale lui Kropotkin și Bakunin“.

Fuseseră, pe atunci, reluate, la clubul socialist, în serile de sîmbătă, conferințele pe teme amestecate la care erau invitați să vorbească intelectuali care ațșau sentimente de simpatie pentru mișcarea muncitorilor. Cu ideile lor, muncitorii nu erau de acord totdeauna, dar nu pierdeau nimic ascultîndu-le. Ei își cunoșteau drumul. Cîștigau pe planul cunoștințelor generale.

Nae Ionescu mi-a împărtășit că i-ar făcea plăcere să fie poftit să vorbească și el, încredințîndu-mă că va ocoli ceea ce îl desparte de socialism și că va stăruia asupra laturilor care îl apropie. Prin originea socială se considera legat de interesele clasei muncitoare.

A venit, a fost urmărit cu interes (era un conferențiar înzestrat), a recoltat aplauze pentru declarațiile de atașament făcute ascultătorilor.

„M-am simțit bine, a ținut să m-asigure. Voi mai veni“.

N-a mai venit. Nu a mai fost chemat căci de la extrema stîngă a trecut la extrema dreaptă legionară.

A făcut mult rău prin influența pe care a exercitat-o în primul rînd, de la catedră, asupra studențimii. A făcut mult rău prin otrava prelinsă din condei în coloanele gazetei sale întreținute de rechini bîncilor, industriei și pusă în serviciul gîrzii de fier.

Lui i-a mers bine. A avut mașină. Schimba cîte două costume elegante pe zi. N-a mai fost nevoit să facă anticameră nici la Blank, nici la Malaxa și nici la Ausschnitt. Veneau ei la el. Malaxa i-a oferit „cadou“ o casă cu parc, aproape un castel, la Băneasa.

Am mai cunoscut un așa-zis teoretician al dreptei — dar acesta un păgubos. E drept, nu avea nici talentul, nici, mai ales, cutezanța cu care erau dăruți Pamfil Șeicaru sau Nae Ionescu. Îl chema Radu Dragnea. Îl știam dinaintea războiului de prin cafele, de pe străzile din centru, din unele reviste naționaliste în care publica articole nesărate de critică și istorie literară. Dezbrăcat totdeauna. Cred că pe săturate nu mîncea niciodată. Era un mărunt devotat al lui Iorga.

— Eu sînt cu tradiția, spunea. Eu sînt țaran. Am venit la oraș desculț, cu mămăliga în traistă! Haha!

Își întretăia uneori vorbirea cu un „Haha!“ prostesc, după care se oprea și părea a se întreba nedumerit pentru ce-a ris.

— Sînt pentru așezările vechi, împotriva orașelor înstrăinate. Viața adevărată și curată este la țară.

— De ce nu ai rămas acolo?

Arăta speriat ca și cînd i s-ar fi întins o capcană.

— Păi, ce să fac la țară? Să fiu argat? Văcar? Haha! Am fost.

— Atunci de ce ești împotriva schimbărilor, progresului?

— Pentru că...

După război s-a depărtat de Iorga și s-a apropiat de Cuza. După Cuza a trecut la Codreanu.

Era tot prăpădit. Se hrănea tot cu un ceai și un covrig pe zi, lor adăugîndu-le o porție tot mai mare de evrei și masoni.

Se procopsiseră toți urlătorii verzi, cafenii, albaștri. Fascismul, hitlerismul, antisemitismul, anti-comunismul rentau.

El, tot golăneț, tot hămesit era. Continua să scrie articole mălăiețe care nu-i erau cerute ci tolerate în ziarele și revistele la al căror ton cu răsunset de revolver nu putea să ajungă. Nu-l ajuta condeiful. Nu-i era nici în fire. Se ruga să-i fie publicate, neprimind pentru ele decît plată de mîntuială.

Cerea pentru salvarea națiunii un guvern cu mitropoliți și episcopi. Dar soluția aceasta fusese propusă, mai înainte, de către altcineva care l-a amenințat cu bătaia că îi fură ideile.

2.

Bătuse, ani și ani în șir, scările anumitor ziare o serie de inși cu mîncărime de condei care veneau să-și ofere, fără pretenții de remunerare, produsul așternut pe hîrtie al elaborării lor cerebrale. Articolele, un fel de zeamă lungă, își găseau locul de obicei în coloanele mărginașe, purtînd dedesubtul titlurilor nu numai numele autorilor, dar și, ca pe o carte de vizită, calitățile lor: președinte al Baroului, al Consiliului legislativ, deputat sau senator, membru în etc., etc. Nu erau citite dar se considera că prezența unor personalități de marcă dădea ziarului prestigiu. Articolele vînturau lucruri generale care se încadrau în orientarea gazetei. Erau, adică, „democrate“.

De la o zi la alta, își strămuta unul, ori altul colaborarea în coloanele ziarelor de dreapta. Ceilalți le urmau pilda. Aceeași proză lungă, însă înveninată. Descoperiseră și ei peste noapte niște metehne democrației. Se convinseseră că locul le era printre luptătorii pentru un naționalism integral, pentru „numerus clausus“ și chiar pentru „numerus nullus“ în școli, pentru adoptarea măsurilor luate de „Duce“ în țara lui.

Erau pentru multe și împotriva multora — în compartimentul repulsiilor intrînd tot ce susținuseră ieri.

Sintem prezenți!

Ani și ani, în „anumita presă“ scrisese unul, Nicolae Batzaria, ziarist mediocru, primit și îngăduit pentru că fusese cu decenii în urmă, timp de cîteva săptămîni, ministru... june turc. Trăia din această reputație, iar cînd publica vreun articol în legătură cu probleme balcanice, adăuga, pentru mai multă autoritate, semnăturii, demnitatea de altă dată. Era bine să fie un romîn macedonean în redacție, pentru că, mereu-mereu, evenimentele de peste Dunăre ocupau luarea-aminte a opiniei publice. Aborda cu egală dezinvoltură toate subiectele — de la cele de politică externă la cele mai mărunte. I s-a încredințat să conducă o revistă pentru copii și a reușit să facă din ea cea mai proastă publicație în acest gen. Era proastă, în primul rînd, deoarece umplea paginile ei aproape de unul singur cu traduceri, compilări și istorisiri prezentate ca originale — însă tot compilări. Le umplea pentru ca, astfel, să-și atribuie sie-și fondul colaborărilor. Toată această producție scrisă într-o limbă nepotrivită înțelegerii copiilor, în orice caz neliterară, cu sensuri educative inexistente, sau dăunătoare, a fost apoi inghesuită într-o sumedenie de cărți datorită cărora a încasat „drepturi de autor“ enorme.

Într-o zi a scris un articol prin care combătea curentele de dreapta, ideologia și manifestările lor. Se ridica împotriva naționalismului îngust și pătimaș, împotriva discriminărilor făcute în sinul națiunii — și așa mai departe. I se încălzise plaivazul. Citindu-l într-un grup al redacției, colegii l-au felicitat după ce schimbaseră între ei priviri mirate, cu înțelesul că s-a aprins bătrînul, că i-a sărit muștarul. Bravo lui!

Spre seară a cerut din tipografie „șpaltul“ și a plecat cu el, iar de acasă a comunicat că deocamdată își retrace articolul, urmînd să-l mai revadă, și că a doua zi va lipsi, nesimțîndu-se bine.

A doua zi a apărut în foaia care, dimpreună cu altele, mai mult și mai abject poate decît altele, îndemna la ură, un articol cu titlul pe trei-patru coloane, iscălit de Batzaria și intitulat: „Sint prezent, domnule Stelian Popescu!“

După el și în stilul lui cei care, scriitori, ziaști, oameni politici, au trecut în tabăra cealaltă, ajungînd pînă la a-și schimba cămașa cu alta colorată, a-și pune o svastică la butonieră și a-și trece de-a curmezișul corpului o diagonală de piele, începeau prin a declara:

— Sintem prezenți!

Titlurile ziarului- vitrina ziarului

V. PETRESCU

Din problemele secretariatului de redacție



Am putea asemui titlurile articolelor de ziar cu vitrina unui magazin: cumpărătorul intră într-un magazin care are o vitrină bine amenajată cu produse ce-l interesează. Bucuria lui este mare dacă găsește și înăuntru ceea ce și-a ales din vitrină.

Titlul articolului poate atrage (de asemenea și respinge) pe cititor. Deschizând numărul proaspăt apărut al ziarului, el își îndreaptă ochii în primul rând asupra titlurilor. După titluri își alege materialele asupra cărora se va opri, ordinea în care le va citi. Se poate afirma că de titlu depinde într-o măsură încă nu destul de înțeleasă soarta unui material, eficacitatea sa, dacă va fi citit de un număr mare de oameni sau dacă va trece neobservat. Desigur intervine aici și rezolvarea grafică — mărimea și caracterul literei de titlu, numărul de rânduri în care este cules titlul, sublinierile, —

care nu trebuie subapreciate. Dar în prezentele însemnări vrem să ne oprim doar la unele observații privind conținutul titlurilor.

Vor fi, poate, unii care-și vor pune întrebarea: ce caută rîndurile de față la rubrica „Din problemele secretariatului de redacție”. Doar titlurile materialelor sînt date de autorii respectivi, sînt văzute și date la tipar împreună cu materialele de către șefii de secții, iar uneori de conducerea ziarului. Secretarul de redacție — ar spune unii — alege cel mult corpul și caracterul de literă. Greșesc însă acei secretari de redacție care se dezinteresează de titlurile materialelor. Autorul nu dă totdeauna titlul cel mai bun. Cunosc multe cazuri cînd un redactor a izbutit să scrie un material foarte bun, dar nu și să-i dea un titlu corespunzător. La definitivarea titlurilor trebuie să-și aducă contribuția și secretarii de redacție. Pentru a da titluri

bune se cere o oarecare specializare, care se capătă în experiența muncii. Nu mai vorbesc de faptul că secretarul de redacție are o vedere de ansamblu asupra titlurilor din întregul ziar și din fiecare pagină în parte; poate evita repetările, suprapunerile, poate feri ziarul de greșeli în titluri, de combinații neplăcute care se pot ivi din alăturarea nepotrivită a unor titluri. Aici ochii experimentați ai secretarului de redacție au un mare rol. O greșală în text este un lucru rău, dar în titlu orice greșală, fie ea cît de mică, ia proporții multiple.

Ce condiții trebuie să îndeplinească un titlu izbutit? Nu ne propunem, și nici n-ar fi cu putință, să dăm un răspuns care să epuizeze problema, nici să stabilim niște reguli fixe, valabile în toate împrejurările.

Totuși din experiența noastră ar putea fi enumerate unele condiții.

În primul rînd se cere ca titlurile să corespundă conținutului, să fie o emanație a conținutului. Uneori titlurile n-au nici înclin, nici în mîneacă cu articolul respectiv. Un articol de experiență despre creșterea vacilor din rasa bună de Maramureș poartă titlul cu totul nepotrivit „Prilej de bucurie”.

Vitrina a materialului, titlul nu trebuie să spună totul. În acest caz cititorul ar putea renunța să mai citească textul. Sînt și cazuri în care se urmărește ca cititorul să fie informat chiar și din simpla citire a titlului (mai ales la materialele cu caracter informativ). Titlul materialului depinde și de genul gazetăresc respectiv — într-un fel trebuie conceput titlul unui reportaj informativ, altfel titlul unui articol de comentare a unei probleme sau eveniment intern sau de peste hotare și iarăși altfel titlul unei schițe literare sau al unui foileton satiric.

Titlurile trebuie să fie sugestive, să-l facă curios pe cititor, să nu-i spună totul, dar totuși să-l apropie pe cititor de tema, de atmosfera, de ideile materialului. „Medgidia-Bocșa, via minister.” — iată un titlu reușit la un articol tratînd problema cooperării între cîteva întreprinderi. Sau un alt exemplu. Este vorba de un articol despre lipsa organizării schimbului de experiență între două mine de fier. Materialul ar fi putut avea și titlul: „Să dezvoltăm schimbul de experiență între minele Teliuc și

Ghélár". Redacția însă a găsit un titlu sugestiv, gazetăresc: „Surori care se cunosc puțin” — urmat de un subtitlu explicativ. Cît de sugestiv a fost titlul apărut în „Contemporanul”: „Precum pe cer așa și pe pămînt”, cît de plastic exprimă el superioritatea Uniunii Sovietice atît în spațiul cosmic, cît și pe glob.

Multe exemple s-ar mai putea da. Iată cîteva din presa locală: „Din relatările lui Porumb-Voinicul” („Crișana”), «Un șofer „glu-meț» („Flamura Prahovei”) sau „Hîrtii, hîrtiuțe și multă indolență” („Steaua roșie” — Tg. Mureș) etc.

Din păcate, însă, în ziarele noastre mai întîlnim un mare număr de titluri nereușite. O adevărată pacoste sînt titlurile lungi, care-l alungă pe cititor prin formulările lor șablon, îl fac să treacă plictisit peste articolul de dedesubt.

Ziarul „Steagul roșu” din Petroșeni publică în nr.4058, în aceeași pagină, două articole cu titluri kilometrice: „Vom îmbunătăți organizarea producției asigurînd astfel îndeplinirea sarcinilor sporite pe 1963” și „Îndeplinirea continuă a rolului conducător al organizației de partid — garanția îmbunătățirii activității economice a exploataților”. Iată un titlu din ziarul „Steagul roșu” (Bacău) nr. 3035 — „Printr-o muncă politică vie și concretă grupele de partid pe blocuri să contribuie din plin la păstrarea fondului de locuințe”. Ce părere au tovarășii secretari de redacție? Sînt acestea titluri de ziar? Firește că și din punct de vedere grafic nu pot fi găsite rezolvări adecvate unor titluri de asemenea lungimi.

De ce e nevoie să încărcăm titlurile cu cuvinte inutile ca în titlul „Atenție (cuvinită) educării candidaților de partid” („Drumul socialismului” nr. 2442) sau „Activitatea cooperăției meșteșugărești (să fie ridicată) la nivelul sarcinilor”. Cu-

Din terenuri erodate — grădini înfloritoare

— Convorbire cu tov. Ing. MĂRGINEANU PETRU, vicepreședintele...

Discuție între patru pereți și un acoperiș

Viata U. T. M.

Faptele — cele mai bune recomandări

Toamna se numără și... construcțiile zootehnice

Început de tradiție

O brigadă scumpă la... vedere

● Titluri scurte, sugestive

vintele puse între paranteze puteau lipsi în orice caz fără vreo alterare a sensului.

Cititorul este mai inteligent decît credem noi uneori. Nu-i nevoie să-i dăm nici în ce privește titlurile materialelor totul mură-n gură.

Secretarul de redacție trebuie să urmărească cum se armonizează titlurile dintr-o pagină, dacă nu sînt monotone, dacă nu repetă aceleași cuvinte etc. Dacă acest lucru s-ar fi făcut și la nr. 259 al ziarului „Steaua roșie” (Tg. Mureș) n-am fi întîlnit în pagina I patru titluri care încep cu „cu”: „Cu toate

forțele pentru terminarea însămînțărilor”, „Cu planul îndeplinit”, „Cu însămînțările terminate”, „Cu aparatul de fotografiat la fabrica de zahăr din Luduș” și de trei ori cuvîntul **noi**: „Noi cadre medicale și-au ocupat posturile”, „Noi construcții școlare”, „Bazele orașului nou socialist”.

Deseori în titluri revine șablonul: În centrul atenției, În centrul preocupărilor, sau varianta: Toată grija... Toată atenția etc.

Trebuie să ne ferim de titlurile neclare, care pot da naștere la interpretări, la echivocuri. De pildă,

titlul apărut într-un ziar local, la rubrica „Vorbesc fruntașii din sectorul zootehnic” — „Dacă nu te ții de vaci, nici lapte nu-ți dau”.

Am vorbit mai sus de necesitățile găsirii unor titluri scurte. Este o cerință îndreptățită, am văzut de ce. Dar cu o condiție: ca aceste titluri scurte să spună ceva, să nu fie o îmbinare goală de sens a două cuvinte.

Sînt încă din păcate foarte frecvente titluri în genul „Bilanț rodnic”, „Cînd există preocupare”, „Importante succese”, „Noi inovații” (sic!), „Își dezvoltă realizările”, „Primii pași”, „O sarcină de seamă”. Pe cine pot atrage aceste titluri? A da un titlu bun unui material nu este de loc ușor. Experiența arată că cel mai greu este acest lucru la materialele slabe, scrise șablon, fără idei, fără un suflu nou. Uneori stai cu materialul în față și nu reușești să te legi de ceva pentru a găsi un titlu.

În cele de mai sus am vrut doar să atragem atenția asupra unor aspecte privind titlurile materialelor de presă și îndeosebi asupra necesității ca secretarii de redacție să îmbrățișeze problema titlurilor ca pe o problemă a lor proprie. Merită să consacri timp și energie găsirii unor titluri interesante, atrăgătoare. Nu e pierdere de timp, ci dimpotrivă.

Din trimestrul IV — la nivelul anului viitor

Vom îmbunătăți organizarea producției asigurînd astfel îndeplinirea sarcinilor sporite pe 1963

Munca politică și organizatorică pentru creșterea rîndurilor organizațiilor de partid să fie temeinic îmbunătățită

Printr-o muncă politică vie și concretă grupele de partid pe blocuri să contribuie din plin la păstrarea fondului de locuințe

Întărirea continuă a rolului conducător al organizației de partid — garanția îmbunătățirii activității economice a exploatarii

● Titluri kilometrice

Cu aparatul de fotografiat

la Fabrica de zahăr din Luduș

Cu toate forțele pentru terminarea
însămînțărilor

Cu planul îndeplinit

Monotonie

● Titluri apărute pe una și aceeași pagină



Petre Constantinescu- Iași publicist

Prin decret al Consiliului de Stat al R. P. Romine, tovarășul Petre Constantinescu-Iași a fost distins cu Ordinul „Steaua Republicii Populare Romine“ clasa I cu prilejul împlinirii a 70 de ani de la naștere, pentru activitate îndelungată în mișcarea muncitorească și contribuția adusă la construirea socialismului, la dezvoltarea științei și culturii.

Universitatea „Lomonosov“ din Moscova a decernat titlul de doctor honoris causa în științe istorice acad. Petre Constantinescu-Iași cu prilejul împlinirii a 70 de ani de viață și 50 de ani de activitate științifică.

Acad. Petre Constantinescu-Iași a împlinit 70 de ani. O vîrstă frumoasă, mai ales cînd lasă în urmă 50 de ani de activitate științifică. Istoricul își poate revendica meritul de a fi adus contribuții valoroase prin luminarea relațiilor romîno-bulgare și a relațiilor culturale romîno-ruse, dar mai ales prin strădaniile de a aborda istoria Romîniei prin prisma materialismului istoric.

Dar nu numai atît. Acad. Petre Constantinescu-Iași nu s-a limitat niciodată la activitatea de catedră și științifică. Om de știință progresist, legat trainic de-a lungul a cinci decenii de mișcarea muncitorească din țara noastră, participant activ la acțiuni inițiate

și îndrumate de P.C.R., luptător antifascist care a înfruntat prigoana, închisorile și lagărele burgheziei, prof. Constantinescu-Iași a desfășurat o vie activitate publicistică.

★

Petre Constantinescu-Iași și-a început activitatea publicistică sub influența directă a mișcării noastre muncitorești. Primele sale articole datează din 1912, cînd, tînăr student socialist, semnează sub pseudonimul Petru Costea cîteva materiale de critică literară la revista ieșeană „Floarea albastră“, editată de un grup de studenți socialiști. Scrie de asemenea o serie

de articole și studii la revista „Arhiva” și la „Opinia”. Continuând mai departe să publice articole și studii la o serie de publicații ca: „Viața românească”, „Convorbiri literare”, „Revista științifică”, „V. Adamachi”-Iași, „Ideea europeană”, „Tribuna pedagogică” din Birlad, prof. Constantinescu-Iași își concentrează activitatea publicistică mai ales la publicațiile muncitorești. Astfel îl întâlnim tot mai frecvent în coloanele ziarului „Lupta”, ale „Tinerețului socialist” și ale altor organe de presă muncitorești. Încă din această perioadă sînt vizibile multiplele probleme pe care le abordează profesorul socialist. Articole pe teme politice, articole de popularizare a științei, îndemnuri și sfaturi adresate muncitorilor și mai ales tineretului, constituie preocupările sale preferate.

După Marea Revoluție Socialistă din Octombrie, în anii de avînt revoluționar din țara noastră, s-a ivit în presa muncitorească, în plină dezvoltare, o problemă: cum trebuia scris pe înțelesul muncitorilor? În „Socialismul” nr. 7 din 23 noiembrie 1918 s-a arătat că cititorii au ridicat două principale obiecții. Prima, „Socialismul” ținea mai mult de revistă decît de gazetă — partea informativă era mai cu seamă săracă; a doua obiecțiune „mai îngrijorătoare, e adusă de muncitori, care spun că nu e scris pe înțelesul tuturor”.

Răspunsul redacției a fost, la prima obiecțiune, că „Socialismul” era o publicație de idei și că părți informative i se va acorda importanța necesară propagării ideilor socialiste. Cît privește a doua obiecțiune, redacția era de părere că întrucît la „Socialismul” trebuiau să se scrie materiale scurte, pentru expunerea precisă a ideilor, redactorii „nu puteau folosi toate vorbele și expresiile limbajului popular”. Aceasta nu înseamnă că „redacția se va menține într-un limbaj cu totul neînțeles de muncitori, pentru care în special „Socialismul” este scris”. Muncitorii erau însă invitați, pentru familiarizarea cu terminologia marxistă „să citească broșurile și cărțile socialiste.”

Credem că unul din meritele tovarășului Petre Constantinescu-Iași, profesor secundar în anii aceia, a fost popularizarea unor cunoștințe de cultură generală în mijlocul muncitorilor, dornici de învățatură, într-o formă populară (fără vulgarizarea noțiunilor științifice), contribuind la ridicarea nivelului politic și ideologic al tinerilor muncitori. Într-o vreme cînd masele se îndreptau cu entuziasm spre ideile socialismului, dar sub un regim de teroare burghezo-moșieresc, cînd mai stăruia în amintirea unor profesori progresiști riposta adresată lui Raicu Ionescu-Rion de către Take Ionescu, că sub guvernarea lui (citește: burghezo-moșierească) nici un profesor socialist nu va intra în învățămînt — Petre Constantinescu-Iași preconiza înființarea unei școli socialiste pentru muncitori și chema la încordarea eforturilor din partea acelor „ce au putut prinde ceva din bruma de civilizație burgheză pentru a răsfrînge razele luminii asupra membrilor celor mai conștienți dintre tinerii, adolescenții sau adulții muncitorimii” („Iașul socialist” din 15 septembrie 1920).

Petre Constantinescu-Iași a înfruntat cu curaj persecuțiile guvernului reacționar pentru publicistica sa combatantă. În „Iașul socialist” din 20 mai 1920, sub titlul „Cazul tov. Constantinescu” citim: „Tov. P. Constantinescu este acuzat de socialism. I se

face o vină pentru că în viața publică înțelege să lupte pentru asupriți și pentru că în școală, în locul șovinismului orb și sec, în locul naționalismului antisemit și învrăjbitor de oameni, a făcut știință adevărată, educație de înaltă moralitate publică și de dragoste față de semenii lui, de cultura neamului, de frumusețile omenirii întregi”. Pentru toate acestea și pentru „vina” de a fi candidat ca socialist la alegerile din Iași a fost mutat samavolnic la Birlad.

Reflectînd în articolele sale năzuința muncitorilor revoluționari de a-și apropia într-un timp cît mai scurt cunoștințele necesare în acțiunea de combatere a tacticii conducerii oportuniste de a trage mișcarea muncitorească în mocirla reformismului, P. Constantinescu-Iași a publicat o serie de articole în probleme internaționale de pe poziția curentului de stînga din partidul socialist care lupta pentru afilierea la Internaționala a III-a. Ele aveau și caracter de demascare a dușmanului de clasă, care folosea în vremea aceea argumente iezuitice, predicînd „idei democratice”.

Profesorul socialist, neputînd vorbi muncitorilor, în acea vreme, de la catedra școlii, a arătat prin ziarul socialist că în țările capitaliste capitalul financiar își exercită dictatura sa de clasă, că „se știe, toate statele europene sînt datoare Angliei, și ea împreună cu birnicii ei, sînt datori unchiului Sam de peste Ocean. America... este azi dictatorul întregii lumi (capitaliste — n.n.), al Europei în special”.

Și pentru că se adresa muncitorilor prin presă, P. Constantinescu-Iași a arătat că o armă a dictaturii burgheze este presa („Iașul socialist” din 22 februarie 1920). Un organ independent, în afară de cele muncitorești, nici nu se poate concepe în regimul burghez. „Burghezia deține proprietatea hîrtiei, a fabricilor de mașini tipografice”. În caz de grevă, legile burgheze apără pe proprietari, pe vînduții burgheziei. „De aici rezultă pentru întreaga clasă proletară un prim învățămînt: acel al completei solidarizări, numai în fața căreia ar putea cădea cerbicia presei burgheze”.

P. Constantinescu-Iași, înfruntînd ura intelectualilor vînduți sacului cu bani, a luptat, prin scris, pentru pace cu primul stat socialist din lume: Rusia Sovietică.

Increderea lui în victoria inevitabilă a bolșevicilor conduși de Lenin îl însoțește în toate scrierile: „Viitorul în Rusia va fi de partea bolșevicilor nu numai prin consolidarea internă, ci și prin recunoașterea tuturor statelor...” („Lumea nouă”, 10 decembrie 1919). În articolul: „Orientări în politica externă” („Iașul socialist” — 8 februarie 1920), înfățișînd contradicțiile economice ale societății capitaliste, el a arătat că pacea o vom găsi la acele state care nu sînt bazate pe capitalism. Articolul se termină astfel: **Pace cu Lenin!**

★

În anii imediat următori creării Partidului Comunist din România, activitatea publicistică a prof. Petre Constantinescu-Iași cunoaște o nouă dezvoltare, previzibilă încă din lucrarea „Unde duce colaborarea”, o critică virulentă la adresa social-democrației de dreapta. Intelectualul progresist parcurge o perioadă de clarificare ideologică, de orientare tot mai fermă spre pozițiile ideologiei științifice. Incepînd din anul

1922, în „Socialismul“, devenit acum organ al partidului comunist, înființat cu un an în urmă, sint publicate numeroase articole ale prof. Constantinescu-Iași. Se remarcă ciclul de articole „Partidele politice și comunismul“, publicat în nouă numere ale ziarului (15 februarie — 1 martie 1922), care face o succintă prezentare a partidelor politice burgheze din România acelor vremuri. De asemenea trebuie menționat ciclul de articole „Reforma constituției“, apărut în 19 numere ale ziarului (27 iulie—16 noiembrie). În aceste articole prof. Constantinescu-Iași abordează probleme importante care stăteau în fața mișcării noastre muncitorești, urmărind a contribui la o înțelegere mai cuprinzătoare a acestora de către muncitorii înaintați. Fără îndoială, însă, că dintre cele mai interesante articole publicate de prof. Constantinescu-Iași în perioada sus-amintită, sint cele care încearcă să analizeze principalele detașamente ale proletariatului din România: „Cefe-riștii“, „Minierii“, „Petroliștii“, „Metalurgiștii“ (18 martie—3 aprilie 1922).

Tov. Constantinescu-Iași atrage atenția în aceste articole asupra locului și rolului pe care îl au diferite detașamente ale clasei noastre muncitoare. Trebuie remarcată perspicacitatea intelectualului progresist, care înțelege în anul 1922 faptul devenit de notorietate în 1933 și anume că pentru mișcarea muncitorească din România, „ceferiștii... sint cei dintii în ordinea importanței“.

La mijlocul și la sfârșitul celui de-al treilea deceniu, prof. P. Constantinescu-Iași a publicat numeroase articole și lucrări dintre care vom menționa o broșură „Lenin“, editată câteva zile după încetarea din viață a genialului fondator și conducător al statului sovietic.

Eroicele lupte ale muncitorilor ceferiști și petroliști, moment de cotitură în mișcarea noastră muncitorească, au înfuriț profund publicistica noastră progresistă. La rîndul său, P. Constantinescu-Iași urmînd linia clară promovată de partidul comunist în rîndurile intelectualilor progresiști, a scris numeroase articole în care a analizat conținutul și semnificația luptelor din februarie și a cerut eliberarea conducătorilor arestați. Istoricul Petre Constantinescu-Iași a înțeles că luptele din februarie 1933 nu pot fi privite ca o ciocnire obișnuită de clasă. Ele au o semnificație cu mult mai cuprinzătoare, atît pe plan istoric cît și sociologic. Această ciocnire uriașă de forțe „este de o importanță capitală în istoria luptelor spre mai bine, pe care le duce muncitorimea romînească“. Grivița a devenit cauza întregului popor, în aceasta constă uriașa ei importanță. În conducătorii luptelor de la Grivița el recunoaște pe conducătorii luptelor revoluționare ale întregului popor și ca atare pe conducătorii Romîniei de mîine, fapt exprimat grăitor de adeziunea maselor la cauza Griviței luptătoare. „Spiritul de solidaritate între mase și conducătorii lor de azi — **conducătorii țării întregi de mîine** (subl. n.), între muncitorii intelectuali și manuali, între luptătorii antifasciști de pretutindeni; iată învățămîntul dătător de speranțe al acestui proces de importanță istorică“. Prof. Constantinescu-Iași înțelegea semnificația antifascistă a luptelor de la Grivița, văzînd în aceste lupte un obstacol pentru fascism.

Activist de frunte al mișcării antifasciste și anti-războinice, prof. Petre Constantinescu-Iași a desfășurat o vie activitate publicistică de demascare a fas-

cismului și a pregătirilor de război antisovietic. Înțelegerea esenței antipopulare a fascismului l-a condus pe intelectualul patriot pe pozițiile militante sancționate de regimurile profasciste cu persecuții și ani de pușcărie. În perioada cînd presa de dreapta începea să facă o apologie deșănțată a regimului hitlerist, recent instaurat în Germania, Constantinescu-Iași scria articole după articole care demascau regimul hitlerist. „Venirea lui Hitler la putere a însemnat preluarea conducerii directe a statului de oamenii capitalismului monopolist care s-au servit de demagogia național-socialistă...“ Crimele abominabile comise de fascism exprima în chip pregnant putrefacția capitalismului, orînduire care nu-și mai afla reazim decît în teroare. P. Constantinescu-Iași arăta că regimul capitalist, sălbatic și crud, „nu numai că se pune de-a curmezișul civilizației, dar vrea parcă să distrugă fizic însăși omenirea!“¹⁾ O astfel de distrugere fizică a omenirii o încerca fascismul prin pregătirea războiului împotriva Uniunii Sovietice. Prevenind asupra pericolului războiului, pe care el l-a văzut ca o uriașă și monstruoasă crimă împotriva popoarelor, prof. Constantinescu-Iași scria în 1934: „Ne înfiorăm numai la gîndul războiului tehnic de mîine, care pregătește o distrugere aproape totală nu a combatanților, ci a populației întregi. Războiul chimic, infectarea cu boli, infometare și orbire, otrăvire lentă și sigură — iată ce pregătesc laboratoarele științifice, puse în subordinea industriei grele de război“. Auschwitz, Dachau, Lidice, Hiroșima, zecile de milioane de morți și mutilați aveau să aducă o tragică confirmare a acestui avertisment lucid.

În 1934, aflat într-o călătorie în străinătate, prilejuită de o conferință internațională antirăzboinică, prof. Constantinescu-Iași publică câteva note de călătorie din Viena, Paris, Londra și Roma. Aceste reportaje sui-generis sint cu totul remarcabile. Descrierea sus-amintitelor metropole este departe de a se limita la prezentarea unor frumuseți arhitectonice sau de a aborda aspecte neesențiale ale vieții citadine. Petre Constantinescu-Iași pătrunde în viața lăuntrică a marilor orașe, este atras de pulsul vieții social-politice, de periferiile ignorate de vizitatorii burghezi, dar preferate de cei care se identifică cu năzuințele și luptele multîmilor muncitoare. „În metropola băncilor“, cum își intitulează sugestiv reportajul cu privire la Londra, Petre Constantinescu-Iași deosebește dincolo de opulența unei minorități restrînse, sau de aparența unei prosperități mai largi, mizeria poporului de rînd: „Oriunde te poartă pașii prin Londra întilnești realitatea ce s-ascunde sub provizoria prosperitate exterioară. Șomajul, care nu poate fi lecuit, își arată sub diferite forme fața plină de suferințe. În gări și parcuri, de-a lungul cheurilor Tamisei îi vezi pe cei fără de lucru mai slabi decît sint de obicei englezii, încercînd să cerșească sau uneori să se adune ca să manifesteze“ („Clopotul“, 3 august 1934).

Vizita la Roma, „cetatea eternă“, ale cărei frumuseți au fost descrise în nenumerate articole sau cărți, îi prilejuiește publicistului antifascist contactul direct cu realitatea fascistă. Frumusețile neasemuite ale Italiei sint în chip firesc trecute pe un plan cu totul secundar pentru a face loc descrierii vieții social-politice a statului polițist. Notele de călătorii se transformă într-un vehement act de acuzare împotriva fascismului, de dezvăluire a înfățișării sale respingătoare și monstruoase.

¹⁾ „Clopotul“, 1934, 13 iulie.

În „Viena lui Dolfuss“, Petre Constantinescu-Iași descrie urmele proiectilelor de artilerie, vizibile încă pe locuințele muncitorești, la Paris remarcă viguroasele lupte antifasciste. Pretutindenți spiritul său iscoditor îl îndeamnă la studiul vieții social-politice și economice ca aspecte esențiale ale istoriei contemporane.

În articolele prof. Constantinescu-Iași, călăuzite de ideile partidului nostru, oamenii muncii și intelectuali aflau adevărul despre realitatea sovietică. Într-o perioadă cînd întreaga propagandă burgheză se întrecea în calomnierea Uniunii Sovietice, prof. Constantinescu-Iași și alți publiciști democrați, antifasciști, răspindeau adevărul despre Țara Socialismului. Într-unul din articole, prof. Constantinescu-Iași relatează cititorilor că „Rusia Sovietică cunoaște cea mai organizată economie dirijată de stat — statul tuturor celor ce muncesc“ („Ecou“, 4 noiembrie 1934). Într-un alt articol sînt prezentate realizările Uniunii Sovietice în domeniul problemei naționale („Ecou“, 18 noiembrie 1934). O serie de articole, continuare a unor preocupări mai vechi, sînt consacrate prezentării politicii externe pașnice a Uniunii Sovietice, subliniind importanța reluării relațiilor diplomatice cu statul sovietic. („Cuvîntul liber“, 12 octombrie 1935; „Soarele“, 13 octombrie 1935; „Cuvîntul liber“, 8 februarie 1936 etc). Oamenii sovietici, constructorii ai socialismului, erau prezentați în adevărata lumină de luptători neobosiți pentru cauza păcii. „Ei sînt exponenții destinului istoric care a chemat la cîrma lumii o clasă nouă, proletariatul..., a cărei menire este de a prelua asupra-și continuarea și dezvoltarea civilizației, pe care clasa capitalistă în agonie vrea s-o înece în groaznicul mormînt ce și-l sapă singură în nebulia fascistă“¹⁾.

Firul roșu al acestor articole este încrederea că masele muncitoare „prin organizare și acțiune neșovăitoare vor lupta pentru împiedicarea războiului imperialist și antisovietic“ (Buletinul antirăzboinic, 2 noiembrie 1932).

Încrederea sa nețărnută în vitalitatea ideilor marxism-leninismului reiese cu pregnanță din memorabilul articol „Pro Domo“. Scris în preziua condam-

nării și întemnițării sale, articolul, act de acuzare a regimului burghez, reflectă influența spiritului combativ inaugurat de procesul Griviței luptătoare. Intelectualul patriot declară în numele său și al celorlalți antifasciști aflați în proces: „Sîntem gata a răspunde și în fața acestor judecători, după ce am fost judecați de cei firești: masele largi întruchipate în așa-zisa opinie publică, ce ne-a judecat și achitat demult. Sîntem gata să dezgolim încă odată fața ascunsă a unui regim ce pregătește zi cu zi, de ani întregi, un alt regim și mai chinuitor, multîmilor în suferință; sîntem gata să apărăm de pe banca acuzării drepturile încălcate în picioare de cei ce ne-au trimis acolo unde ei ar trebui să stea...“

Așteptăm lupta. De partea noastră stă pacea și libertatea; cu acești apărători vom jzbindi acum sau mai tîrziu“ (Pro Domo. Procesele noastre, „Cuvîntul liber“, 7 martie 1936).

★

În jurul termenului de publicistică se poartă în vremea noastră discuții ample. El este deopotrivă lăudat sau subestimat. Se spune că cineva are un stil publicistic, cînd e vorba să se marcheze o treaptă superioară „stilului gazetăresc“ și, în același timp, cuvîntul e folosit, comparativ, cu „stilul literar“, ca o formă inferioară acestuia... Controversele sînt în mare măsură sterile, deoarece se neglijează adesea faptul că publicistica are valoare, deosebită, numai atunci cînd e plină de conținut, de luminozitate, cînd ideile cele mai înaintate sînt înfățișate clar, pe înțelesul tuturor oamenilor simpli.

Caracteristica publicisticii prof. Petre Constantinescu-Iași este claritatea. Insușindu-și ideile promovate de Partidul Comunist din România în rîndurile intelectualilor progresiști, prof. Constantinescu-Iași a contribuit, prin publicistica sa, la educarea oamenilor muncii în spirit democratic, antifascist.

La 70 de ani, prof. Petre Constantinescu-Iași, pe lîngă preocupările sale ca om de știință, stă ferm pe aceeași baricadă înaintată a publicisticii militante, în slujba cauzei mărețe a socialismului și păcii.

I. FELEA și M. IOANID

¹⁾ Rusia Sovietică, „Clopotul“, 1934, 15 iunie, p. 1.

Gheorghe Stănculescu, redactorul-șef al ziarului „Secera și ciocanul”, împreună cu C. Ștefan, I. Ruicu și I. Țuca definitivează una din paginile speciale.



Popas la Pitești

Ziarul „Secera și ciocanul” face parte din vechii mei prieteni. Cunososc bine clădirea masivă cu două etaje din centrul Piteștiului în care se află redacția, așa că am coborât din elegantul autobuz care mă aducea de la gară, în fața grădinii publice. Peste drum trebuia să zăresc firma albastră a ziarului. Însă surpriză. În locul ei se afla alta, purtând numele unei instituții.

În Pitești nu-i deloc greu să afli noua adresă a ziarului. Mi-a spus-o vinzătoarea de la chioșcul „Difuzarea presei”, un trecător mi-a indicat cu amabilitate autobuzul

pe care trebuia să-l iau, iar taxatoarea m-a făcut atent la ce stație să cobor. Însă odată cu răspunsul, fiecare a adăugat: „Ziarul s-a mutat la tipografie!”...

Într-adevăr, redacția ziarului piteștean s-a mutat într-o clădire cu aspect de vilă — situată chiar în curtea tipografiei — unde se tipărește ziarul. Nu mai e nevoie de curieri speciali care să ducă manuscrisele, șpaltele nu mai întârzie pe drum, iar corectura se poate face comod în redacție.

În redacție te întâmpină mobila sobră, cu fotolii odihnitoare, care

parcă te îmbie la scris. Batem la ușa biroului redactorului șef, Gh. Stănculescu. Se pare că „am picat” cu succes. În birou fac cunoștință cu „statul major” al ziarului. Secretarii de redacție Ion Ruicu și Ion Țuca, șeful secției agrare Ilie Netcu, șeful secției „Viață de partid” Constantin Florea, redactorii Nicolae Oanță și Gh. Cristea, desenatorul Romulus Constantinescu. Aflu despre ce e vorba. O parte din colectivul ziarului pune la punct ultimele amănunte în legătură cu noua acțiune, intitulată: „Fiecare G.A.C., o unitate puter-

nică, *in floritoare*“, care avea să înceapă imediat prin publicarea a două pagini speciale. Paginile urmau să cuprindă materiale folositoare întăririi economico-organizatorice a tinerelor gospodării și probleme în legătură cu campania agricolă de toamnă. Materialele erau redactate, „statul major“ al ziarului trebuia să decidă care din multiplele desene e mai reprezentativ, care este nimerit să ilustreze paginile speciale. Chibzuința și grija cu care colectivul redacțional alegea titlul constituie desigur dovada unei preocupări demne de toată lauda, pentru aspectul grafic al ziarului. Am privit desenele alese. Era un montaj elocvent, înfățișând aspecte caracteristice pentru belșugul și înflorirea neîntreruptă a vieții colectivităților din regiunea Pitești. Pe biroul redactorului șef se aflau câteva machete care înfățișau variante felurite ale paginilor speciale. Fiecare avea altă înfățișare.

— Poate vă surprinde faptul că avem mai multe machete pentru aceeași pagină, ne spune redactorul șef. La noi a devenit o obișnuință ca redactorii care realizează pagini speciale să prezinte odată cu materialele respective și propuneri concrete de machetare. Și nu rareori pagina are la baza prezentării sale grafice ideile redactorilor, fapt care contribuie la împătrărea continuă a paginajului ziarului nostru.

★

Am în față cele două pagini speciale apărute în ziarul „Secera și ciocanul“. Într-adevăr, ele au un aspect grafic plăcut, atractiv, ceea ce invită pe cititori să le parcurgă cu interes. Nu se poate spune același lucru și despre cele câteva clișee — prea puține! — a căror slabă execuție au transformat imaginile în pete de cerneală. La aceste pagini au colaborat, după cum ne informează textul dintr-un chenar, Marin Baicu, secretar al comitetului raional de partid Slatina, V. Bărbulescu, președintele G.A.C.-Scornicești, Ion Pavel, președintele G.A.C.-Teșlui, Florea Maria, secretar al organizației de partid de la G.A.C.-Scornicești, Gh. Pănescu, inginer la G.A.C. Piatra-sat, Marin Istrate, instructor al comitetului raional de partid Slatina, Ion Vilcea, brigadier la G.A.C. Coteana ș.a. Numărul mare al colaboratorilor, calitatea și calificarea lor profesională și-au pus amprenta pe con-

ținutul materialelor, în sensul că ele sînt concludente, împărtășesc o valoroasă experiență cu argumentele convingătoare ale realizărilor practice. Articole ca: „Buna organizare a muncii — cheia succeselor“, „Tovarășa Ioana Scarlat are o propunere“, „Școală a recoltelor bogate“, „Pentru ca producțiile mari să devină obișnuite“, „Minunile fertilizării“ ca și rubrica de întrebări și răspunsuri, generalizează cu date concrete experiența unor gospodării fruntașe, contribuind în felul acesta la popularizarea lor în întreaga regiune.

„În dorința de a susține întărirea economico-organizatorică a G.A.C. din regiunea noastră, ne spune redactorul șef al ziarului, am alcătuit un plan de pagini speciale care vor apare săptămînal. Titlurile și chiar conținutul acestor pagini au fost bine gîndite dinainte. Lucrul acesta ne-a dat posibilitatea să putem trimite din vreme redactorii noștri pe teren, care, observatori atenți, au putut urmări consecvent acțiunile campaniei agricole de toamnă. În felul acesta, ei au posibilitatea să prezinte în paginile speciale — în diverse forme publicistice, problemele care preocupă îndeosebi pe colectivități. În același timp redactorii noștri au continuat să-și asigure colaborarea la redactarea paginilor a unor colective de corespondenți — participanți direcți la munca pentru întărirea economico-organizatorică a G.A.C.“.

Socotim nimerit a* da planul acestor pagini speciale, el putînd folosi ca schimb de experiență cu ziare din alte regiuni ale țării.

I. Pagină anchetă. La întrebarea: „Cum vă ocupați de întărirea gospodăriei colective“ — vor răspunde secretarul biroului organizației de bază, președintele G.A.C., inginerul agronom, un brigadier, un șef de echipă, un colectivist.

II. S.M.T.-ul — îndrumătorul și organizatorul producției agricole în G.A.C.-uri. Această pagină cuprinde materiale în care se vorbește despre: creșterea numărului de tractoare și mașini agricole, ridicarea măiestriei profesionale, educarea tractoriștilor, calitatea lucrărilor, rolul de organizator al S.M.T.-ului, îndeplinirea planului pe sortimente, economii de carburanți.

III. La culesul strugurilor (pagină reportaj) se ocupa de extinderea plantațiilor cu viță de vie, crearea posibilităților pentru producerea materialului săditor, la

cules, prima producție, vinul românesc peste hotare.

IV. Planuri bine gîndite — rezultate bune. Pagina tratează despre: îndeplinirea planurilor de producție pe anul 1962 în G.A.C., planuri reale, pe măsura posibilităților, urmărirea îndeplinirii planului, atenția acordată dezvoltării ramurilor celor mai rentabile, inițiativa creatoare a colectivităților în realizarea sarcinilor de producție.

V. În pagina „Printr-o îngrijire rațională — spre producții mari de lapte“ se vorbește despre: cum asigurăm baza furajeră, din experiența frunțașilor, cum se generalizează experiența înaintată, calificarea profesională și importanța ei, construcțiile zootehnice.

VI. Pagina „Inginerii agronomi în sprijinul producției agricole“ abordează următoarele: folosirea rațională a terenurilor în gospodărie, inginerul agronom — purtătorul agrotehnicii înaintate, producțiile mari pot deveni producții obișnuite, colectivității despre inginerii lor, din activitatea stațiilor de cercetări agricole.

VII. „Refacerea și dezvoltarea pomiculturii“ va fi o pagină care va cuprinde: de pe terenuri slab productive venituri mari, din experiența G.A.C. Drăghici în cultura piersicului, coacăzul negru — o nouă cultură pe meleagurile regiunii noastre, prin spațiile de depozitare a fructelor, îngrijirea noilor plantații, în țara pomilor pitici.

La rubrica „Fiecare gospodărie colectivă, o unitate puternică, înfloritoare“ vor fi publicate în afară de articole și următoarele pagini consacrate colectivităților care lucrează în diverse sectoare.

1. Pagină consacrată președinților de gospodării colective.

2. Pagină consacrată experienței brigadierilor.

3. Pagină consacrată experienței șefilor de echipă. Pagina „Să învățăm de la vecini“ va fi întocmită în urma unui schimb de experiență în cadrul căruia cadrele de conducere de la G.A.C. Ștefănești, gospodărie frunțașă, vor analiza împreună cu redactorii ziarului situația din diverse sectoare ale G.A.C. „Valea Mare“, gospodărie cu posibilități asemănătoare, dar mai puțin dezvoltată.

★

Încă o acțiune meritorie a ziarului „Secera și ciocanul“. Recent conducerea ziarului, secre-

tarii de redacție și secretarul organizației de partid au propus o consfătuire cu reprezentanți ai tipografiei care tipărește ziarul. Din partea tipografiei au participat conducătorul tehnic, un linotipist, un paginator, un stereotipar și un mașinist de la rotativă. Motivul consfătuirii: găsirea celor mai eficiente mijloace pentru apariția la timp a ziarului și în condiții tehnice cât mai superioare. Cu acest prilej s-a alcătuit un nou grafic de tipărire — grafic eșalonat pe ore și pe faze de operațiuni, pornind de la culegere și paginatie pînă la rotativă — astfel ca ziarul să poată pleca cu primul tren — difuzându-se în toată regiunea încă în primele ore ale dimineții. Ziaristii împreună cu tipograful au analizat cu atenție posibilitățile care există pentru reîmprospătarea grafică și tipărirea ziarului în condiții optime. Reprezentanții tipografiei au arătat motivele care îngreuiază culegerea materialului printre care cel mai important e acela al manuscriselor date în tipografie cu multe intervenții scrise cu cerneală.

La această consfătuire s-au luat o serie de măsuri eficiente care desigur că vor da posibilitate tipografiei să tipărească la timp ziarul în condiții grafice superioare.

★

Secretarul de redacție, Ion Ruicu, ne-a vorbit despre titlurile care uneori sînt stereotipe și nu reflectă de loc conținutul materialului. „Din această cauză — ne spune tov. Ion Ruicu — se întîmplă ca redactorii de la secții diferite să dea titluri asemănătoare, care încep cu inevitabilele „Dacă...“, „Pentru...“, „Să...“ Acum cîtva timp, secretariatul de redacție intervenea, fără consultarea autorului, schimbînd titlul materialului. Am constatat însă că pe de o parte unii redactori știind că li se îmbunătățește materialul, fără nici un efort din partea lor, nici nu se mai străduiau să găsească un titlu sugestiv — și pe de altă parte secretariatul pierdea foarte multă vreme de această problemă — nereușind s-o rezolve complet — s-a luat hotărîrea ca articolele care nu au titluri interesante să fie înapoiate autorului. Tot pe această linie s-a inițiat în redacție un concurs în cadrul căruia au fost premiate cele mai bune

titluri; de asemenea, în unele lecții ale cursului nostru profesional s-a dezbătut această importantă problemă.

Rezultatele acestor măsuri au început să se arate — situația îmbunătățindu-se într-o oarecare măsură — însă nu îndeajuns ca să ne putem declara pe deplin mulțumiți“.

Celălalt secretar de redacție, Ion Țuca, ne-a arătat o altă problemă care preocupă în mod deosebit secretariatul. „În munca de alcătuire a ziarului, ne spune tov. Ion Țuca, un rol important îl are portofoliul. Noi avem o bogată rezervă de materiale care desigur ajută ca ziarul să poată fi tipărit la timp, conform planului tematic. Portofoliul este folositor, dar și foarte dificil, deoarece în el se păstrează articole „bune oricînd“ — dar... lipsite de actualitate. Se înțelege că un material scos din portofoliu, oricît ar fi de interesant, nu poate fi „la zi“, iar cititorul dorește un ziar actual, care să înfățișeze ce s-a întîmplat — dacă se poate — azi.

Nu vorbesc numai de reportaje, dar chiar unele articole își pierd valabilitatea curînd. Trebuie să recunosc că portofoliul este un mijloc care ne ajută în muncă — însă fără precauțiune, tot el ne poate fi o stavilă în lupta noastră pentru crearea unui ziar interesant, care să reflecteze actualitatea. De dragul tipăririi rezervelor, nu putem veni cu întîrziere în tratarea problemelor care interesează regiunea noastră“.

★

Există oare la ziarul „Secera și ciocanul“ o secție de corespondenți? Se pare că nu! Fiecare secție, fiecare redactor și-a făcut o datorie de onoare din faptul de a se preocupa de această problemă, de a căuta să rezolve operativ și cu maximum de eficiență scrisorile primite. Redactorii, plecați în regiune, au în corespondenți adevărați prieteni, de la care culeg informații și cu care adeseori redactează împreună materialul. În felul acesta cei mai buni colectiviști — ca și specialiștii în problemele agrare își spun cuvîntul în ziar, contribuind în mod continuu la menținerea unei strînse legături între gospodăriile colective din regiune.

Din păcate — în scurtul popas făcut la Pitești — n-am avut prilejul să cunosc personal nici un

corespondent al ziarului — dar am cercetat cîteva buletine „În ajutorul corespondentului voluntar“ pe care redacția le tipărește trimestrial. Am întîlnit acolo portretul corespondentului din Oarja, Marin Nedelea, articolul „Bucuria de a fi corespondent voluntar“ scris de Ion Stanciu de la Uzina de agregate-auto Pitești, fotografia colectivului Gh. Constantinescu din com. Buzoiești-Costești, a muncitorilor Vasile Telemeac de la Fabrica de piele și încălțăminte din Rm. Vilcea și D. Bardac de la întreprinderea minieră Muscel. Am citit numele a zeci de corespondenți din G.A.C.-urile și din industriile regiunii — și în dreptul fiecăruia era însemnată aceeași calitate: fruntași ai recoltelor bogate, fruntași în industrie. Ziarul e mîndru de corespondenții săi și se străduiește ca redacția să devină pentru ei o adevărată școală de publicistică comunistă. Prin instrucții speciale, prin consfătuiri, prin concursul „cronicarii vieții noi“, printr-o grijă deosebită față de scrisorile primite, ei sînt inițiați în „taina“ redactării unei corespondențe eficiente — bogată în conținut.

De curînd — în dorința de a-și lărgi rețeaua de corespondenți — ziarul a publicat o chemare a pionierilor de la școala Nr. 1 de 8 ani din Cîmpulung-Muscel care îndemna pe toți pionierii din regiunea Argeș să devină corespondenți. Totodată pionierii au trimis și primul lor reportaj: „Blocuri noi“ în care erau descrise blocurile construite vis-a-vis de școala lor. Rezultatul n-a întîrziat să se vadă. Peste cîteva zile a apărut reportajul „Și noi concurăm pentru nota 10!“ Scris de elevii școlii nr. 3 de 8 ani din Pitești. Astăzi în coloanele ziarului cititorii găsesc cu regularitate articole scrise într-o formă caldă, comunicativă — semnate de pionierii din regiune.

Neîndoielnic că vizita făcută la Pitești n-a putut epuiza toate multiplele aspecte ale activității unui important ziar regional; s-ar mai putea scrie multe lucruri despre felul cum își îndeplinește colectivul redacțional sarcinile de cinste ce-i revin.

Sîntem convinși că succesele obținute constituie un puternic stimulent în lupta de fiecare zi pentru a da cititorilor un ziar viu, interesant — cuprinzînd materiale folositoare și de actualitate — scrise la un înalt nivel publicistic.

S. MARIAN

Munca scriitorului la ziarul regional de partid

MIRON DRAGU

*Din experiența dobândită timp de 6 luni
la ziarul „Drum nou“ din Brașov*



Pagini speciale realizate de Miron Dragu și Grigore Hagiu

În urma hotărârilor Conferinței pe țară a scriitorilor, precum și la chemarea organizației de partid a Uniunii Scriitorilor din R.P.R., un grup de tineri scriitori au plecat să muncească în diferite regiuni ale țării, în redacția unor ziare regionale de partid. Am făcut și eu parte, împreună cu tânărul poet Grigore Hagiu, din această echipă care încerca să cunoască, pe un termen mai lung, viața uneia dintre regiunile industriale din țară, în această perioadă a desăvârșirii construcției socialiste.

În urmă cu șase luni de zile, la începutul lunii martie am început să lucrez ca reporter în redacția ziarului „Drum nou“ din Brașov. Pentru mine personal, care muncesc în domeniul criticii literare, această activitate a însemnat o experiență de foarte mare importanță. Cu acest prilej am putut să trag unele concluzii cu caracter general referitoare la posibilitățile pe care le are un scriitor de a-și lărgi și aprofunda cunoștințele sale asupra actualității socialiste, muncind la redacția unui ziar regional. Am căutat să urmăresc principalele etape ale procesului de creație care sînt considerabil înlesnite scriitorului, integrat în munca cotidiană a ziarului regional.

Există cîteva etape esențiale în munca unui reporter al acestui ziar, care deschid o perspectivă foarte largă pentru o îmbogățire a experienței personale de viață a scriitorului. Deci, studiarea posibilităților de a cunoaște viața prin intermediul muncii unui reporter, a constituit una dintre preocupările permanente în timpul activității mele la ziarul „Drum nou“ din Brașov.

Am studiat aceste condiții foarte prielnice pentru cunoașterea vieții, în lumina cîtorva obiective care au reieșit din hotărârile Conferinței pe țară a scriitorilor, unde se arăta că este necesară găsirea acelor „forme, cele mai potrivite, pentru o participare permanentă și nemijlocită la înlăptuirea marilor transformări revoluționare din țara noastră“.

Aceste obiective au fost următoarele:

— Realizarea unui astfel de contact cu realitatea care să însemne o formă avansată de cercetare a actualității socialiste. Munca de reporter la ziarul regional va trebui să presupună o trăire intensă a

fiecărei campanii politice (cum a fost în perioada aceasta colectivizarea, strângerea recoltei etc.) și care să orienteze dezvoltarea personalității scriitorului.

— Angajarea scriitorului în cercetarea faptelor esențiale ale realității socialiste să fie verificată prin conținutul partinic al scrierilor sale. Munca lui în cadrul ziarului să fie îndrumată pe direcțiile principale ale sarcinilor primite din partea organului de partid, comitetul regional, care conduce ziarul.

— Îndeplinirea sarcinilor obștești ale scriitorului în cadrul redacției ziarului va trebui să formeze o anumită obișnuință a contactului direct cu marile uzine, cu organele locale de partid, cu activiștii, cu figurile cele mai reprezentative de oameni ai muncii.

— Educarea unei deprinderi de a sesiza elementele noului, de a distinge acele aspecte esențiale ale dezvoltării vieții pe drumul socialismului, prin permanența acestei răspunderi obștești, care este munca în redacția ziarului de partid.

★

Pentru atingerea acestor obiective redacția ziarului „Drum nou“ a organizat munca noastră după anumite principii asupra cărora vom stăruia aici.

Specificul ziarului regional de partid, spre deosebire de munca la o revistă literară (pe care o cunoșteam până atunci, când am venit la „Drum nou“), l-a constituit o anumită atmosferă pe care am simțit-o de la început. Aceasta este atmosfera caracteristică unei activități care se desfășoară în prima linie a luptei pentru îndeplinirea sarcinilor trasate de partid. Am intrat în redacție în zilele unei munci intense, pasionante, când se ducea cu toate forțele campania pentru terminarea transformării socialiste a agriculturii. Erau numeroși acei membri ai redacției care plecau în raioanele Tg. Secuiesc, Sf. Gheorghe și altele, pentru a edita foile volante necesare muncii de agitație. De la început am respirat atmosfera aceasta de muncă intensă, de spirit entuziast, care ne-a impresionat puternic la primele ore ale intrării în redacție. Aceasta a imprimat încă din capul locului o anumită direcție în dezvoltarea stilului nostru de muncă. Astfel, operativitatea, preocuparea pentru eficiența materialului la care lucram, urmărirea noului, a faptelor semnificative pentru conștiința înaintată a oamenilor — au fost câteva dintre obligațiile pe care ni le-am asumat din momentul începerii lucrului alături de tovarășii din redacția ziarului „Drum nou“. Sentimentul răspunderii față de munca noastră l-am trăit într-un anumit sens, cu totul altfel decât în redacția unei reviste literare. Simțeam că muncim având parcă mereu înaintea ochilor oamenii despre care scriam, cărora ne adresam, și știam că-i vom mai întâlni încă de multe ori în cadrul activității noastre reportericești. Am avut deci în permanentă conștiința acestei răspunderi directe, foarte concret simțită, ca o condiție elementară a muncii fiecăruia dintre noi. Trebuie să spun aici, și țin foarte mult să subliniez aceasta, că această răspundere nu s-a manifestat numai atunci când era vorba de stilul nostru de muncă în reportaj, în cadrul documentării, a pregătirii și verificării materialului. Răspunderea care ne-a fost încredințată a avut o influență morală foarte importantă asupra noastră, ca oameni integrați unui colectiv de muncă cu rol de seamă în viața regiunii unde venisem. Am comparat atmo-

fera pe care o cunoșteam în timpul anilor de lucru la „Gazeta literară“ și am avut o enormă satisfacție că pot cunoaște prin experiența mea directă o atmosferă de redacție mai tonică. Ceea ce trebuie să mărturisesc în primul rând este faptul că activitatea în cadrul redacției ziarului regional de partid m-a întărit și de multe ori m-a făcut să-mi redobândesc încrederea în forțele mele de muncă, și consider aceasta ca unul dintre marile avantaje pe care le-am avut în această perioadă.

ORIENTAREA ÎNAINTEA PLECĂRII PE TEREN, INDRUMAREA PENTRU REDACTAREA REPORTAJULUI

Am primit o primă sarcină, imediat după venirea în redacție, aceea de a scrie împreună cu poetul Grigore Hagiu, un reportaj de o pagină de gazetă despre înființarea unei gospodării agricole colective la Dăișoara, o comună izolată în mijlocul unor păduri, la capătul raionului Rupea. Începând cu această sarcină am intrat propriu-zis în ritmul de lucru al redacției și de aici înainte am început să cunoaștem o seamă de elemente concrete care au îmbogățit experiența noastră în cadrul acestor 6 luni de muncă.

O calitate fundamentală a îndrumării primite în genere, din partea conducerii ziarului „Drum nou“, a constituit-o faptul că noi nu am fost trimiși să ne „documentăm“, ci să participăm la o acțiune politică, să studiem realizarea unei gospodării agricole colective, cum era cazul cu reportajul de la Dăișoara. Ni s-a atras din capul locului atenția că ne îndreptăm spre una din cele mai noi gospodării, că nu numai drumurile sînt grele prin raion, spre Dăișoara ci că, mai ales, aici vom găsi o seamă de probleme încă nerezolvate și că, probabil, vom avea de muncit împreună cu instructorul de partid și aici, pentru a le clarifica. Intr-adevăr, așa s-a și întâmplat. Dar tocmai din această muncă de cercetare care a avut surprizele ei și nu a fost deloc ferită de dificultăți, s-a născut un material care oglindea fapte interesante ale vieții, reflecta elemente semnificative ale actualității din martie 1962, la Dăișoara. Am mers din casă în casă și am refăcut astfel itinerarul comisiei care înregistrase (cîteva săptămîni mai înainte) inventarul viitoarei gospodării. Mergînd pe urmele acestei comisii, am putut să oglindim în paginile reportajului nostru cîteva dintre momentele esențiale unui proces de conștiință, care s-a petrecut în viața dăișorenilor înaintea intrării în colectivă. Intr-un capitol intitulat „Fae și eu ca Boboia!“ am descris puterea de răspîndire a unei inițiative a țaranului mijlocas Boboia Ion, care a lansat prin exemplul lui personal lozincă: „Să pășim cu dreptul în colectivă, s-o înzestrăm de la început cu cele mai bune animale!“ Ne-a pasionat felul în care această inițiativă a cucerit inimile oamenilor și am căutat să arătăm cum s-a răspîndit de la o familie la alta exemplul lui Boboia. Cercetînd din spusele oamenilor cum s-au petrecut faptele, ne-am dat seama că munca de agitație bine desfășurată s-a asociat aici cu un sentiment nou care abia acum se preciza, sentimentul răspunderii pentru avutul obștesc. Unii dintre acești colectiviști ne-au asaltat cu întrebările în legătură cu organizarea muncii. Răspunzîndu-le, aflam o seamă de

fapte interesante despre viața lor, despre încrederea lor în partid, încrederea în viitorul gospodăriei pe care o întemeiaseră, o voiau „milionară” și asta cât mai repede!

Deci nu a fost vorba de o „documentare” ci am trebuit să desfășurăm un studiu atent (care, într-un sens, ne educa și pe noi), să căutăm rezolvarea practică a unor probleme pe teren asupra cărora nu puteam avea la plecarea din Brașov toate indicațiile de rigoare. A trebuit să ne orientăm la fața locului, să învățăm să urmărim la concret fenomenele vieții, în procesul desfășurării lor.

Redacția ziarului ne-a îndreptat deci de la început spre un obiectiv care ridică probleme de orientare. Această îndrumare a presupus participarea noastră directă la desfășurarea muncii politice de masă și aici trebuie să subliniem în genere un aspect important al ajutorului pe care l-am primit din partea ziarului. Intotdeauna înaintea oricărei plecări pe teren am discutat cu tovarăși din conducerea ziarului. Aceasta a făcut ca scopul reportajelor noastre să nu se mărginească niciodată la o simplă înregistrare conștiințioasă a celor văzute. Am fost puși intotdeauna în situația de a lua atitudine, de a căuta să înțelegem toate implicațiile, varietatea problemelor de viață pe care trebuia să le dezbaterem. Iată de ce credem că un bun câștig al experienței noastre l-a constituit obișnuința de a considera munca pe teren pentru strângerea datelor necesare unui reportaj drept o muncă importantă, de răspundere căreia depinde în bună măsură rezolvarea unor probleme ale vieții. În felul acesta reușeam să trăim împreună cu eroii viitoarelor noastre reportaje, frământările lor, să înțelegem mai bine psihologia oamenilor. Ni se clarifica astfel înaintea noastră un portret uman foarte viu, deslușeam trăsăturile lui specifice. Într-un cuvânt, pătrunzând problemele politice și economice concrete care se dezbăteau în uzinele și comunele pe unde mergeam, cunoșteam și firea oamenilor; era o primă întâlnire cu viitori eroi literari.

Un alt mijloc concret prin care redacția a urmărit să ne dezvolte simțul de orientare pe teren a fost integrarea noastră în campaniile și raidurile organizate în cadrul regiunii. Un asemenea raid consacrat unei teme anumite, pe probleme ale moralei comuniste, de viață cetățenească sau legate de timpul liber, presupunea o trecere în revistă a mai multor locuri de muncă. Aveam deci posibilitatea de a confrunța aceeași temă în împrejurări diferite. Era un prilej de a face comparații, de a reuși să realizăm o privire de ansamblu asupra unui anumit fenomen social. În felul acesta la baza caracterizărilor noastre a început să se facă din ce în ce mai pronunțată această deprindere a generalizării pe care am dezvoltat-o în cadrul raidurilor la care am luat parte.

DEPRINDEREA UNUI CONTACT PERMANENT CU ACTUALITATEA

Un alt aspect important pe care-l are munca scriitorului la ziarul regional de partid este obișnuința contactului permanent cu faptele vii ale actualității socialiste. Muncind ca reporter, integrându-și activitatea personală în planul de muncă al redacției, el este în chip firesc obligat să fie la curent cu dezvoltarea anumitor colective de muncă. El începe să fie din ce în ce mai interesat în evoluția oamenilor din marile uzine, caută să urmărească evoluția lor

în timp și să descopere acele împrejurări de viață și acele fapte care să fie reprezentative. La ziarul „Drum nou” am participat cu sugestii și propuneri la elaborarea planurilor de perspectivă ale redacției. După ce ele erau definite, ni se repartizau fiecăruia dintre noi sarcini concrete. Grigore Hagiș a stabilit de exemplu în felul acesta legătura permanentă cu un colectiv de inovatori, muncitori și ingineri, de la Uzinele de tractoare.

Nu este aici vorba numai de educația unui anumit simț al disciplinei față de propria muncă de documentare. Ziarul ne-a fost de folos și din alt punct de vedere. Am constatat că urmărirea sarcinilor de plan reușește să formeze atenția asupra unor fenomene ale noului, întreține o legătură foarte sensibilă cu cele mai interesante fapte petrecute în producție. Mulțumită unei astfel de legături, Grigore Hagiș a reușit să adune, la capătul unor săptămâni de observație (în care timp scria doar reportaje de producție de 4—5 file) datele necesare unui amplu reportaj literar care se intitula: „Tehnica și sufletul contemporan”. Muncind după un plan de perspectivă (planul lunar al redacției, defalcat pe săptămâni), autorul acestui reportaj a realizat — în timp mai îndelungat — o privire de ansamblu asupra realității. În felul acesta a reușit să surprindă în mijlocul colectivului de muncitori și tehnicieni de la Uzinele de tractoare, anumite aspecte particulare ale conștiinței noi a muncitorului din zilele noastre. Hagiș a realizat în felul acesta nu numai o anumită „documentare”, ci de fapt un studiu sistematic, bazat pe observații periodice, a ceea ce numea autorul reportajului „Dialogul omului cu mașina”. Am urmărit cu interes, alături de muncitorul care se apropia de viața celor de la „Tractorul”, cât și pe eroii reportajului aflat în pregătire. I-am cunoscut și eu pe eroii acestui reportaj literar. Ei sînt oameni obișnuiți, pe care-i poți întâlni astăzi la Uzinele de tractoare. Felul în care este realizat portretul lor are meritul de a cuprinde însă o amplă generalizare. Zugrăvirea acestor eroi, bazată pe date reale bine observate, este în așa fel făcută încît subliniază tocmai ceea ce este caracteristic și comun tipului înaintat al inovatorului din uzinele noastre metalurgice. În felul acesta, din munca organizată planificată, în cadrul ziarului, se naște deprinderea unei urmăriri consecvente a ceea ce este tipic pentru conștiința socialistă a muncitorului din zilele noastre. Studiul necesar creației unui erou literar se află condiționat de o astfel de integrare în munca planificată a unui ziar. Aceasta asigură îndrumarea fermă pe drumul sarcinilor trasate de partid, păstrează o perspectivă de ordin major în cercetările scriitorului asupra vieții.

Din realizarea acestui contact permanent cu realitatea s-a născut și o altă pagină literară intitulată „Brașovul la ora culturii”. Am scris această pagină pentru a surprinde de-a lungul unui reportaj care compunea „un grafic-orar al serilor” din Brașov, felul divers în care oamenii muncii din oraș își petrec timpul lor liber. Cunoașterea faptelor care au făcut obiectul acestui reportaj, s-a realizat treptat pe măsură ce-mi îndeplineam planul meu de muncă din cadrul redacției, pe tărîmul muncii culturale de masă. Mi-a venit ideea acestui reportaj de sinteză la capătul unui plan de muncă lunar, cînd mi-am dat seama că toate cunoștințele pe care le-am acu-

mulat în carnetul de însemnări personale s-ar putea organiza foarte firesc într-o imagine armonioasă a vieții culturale a orașului. Și așa s-a născut pagina: „Brașovul la ora culturii“.

În felul acesta am putut verifica și prin experiența mea personală, că între reportajul literar și acel reportaj operativ, succint, scris la zi, telefonat de pe teren, există o anumită determinare. În sensul că nu ar putea fi conceput un reportaj literar de proporții mai ample, care să nu fie întemeiat pe o seamă de fapte cunoscute sau chiar prelucrate în prealabil în cadrul altor materiale. Deci, reportajul la zi, cursivul de atitudine, fiecare notă critică, sau uneori chiar pur și simplu o știre, joacă un rol foarte important pentru formarea experienței de ansamblu a scriitorului. Toate acestea sînt piese ale unui organism viu, în permanentă perfecționare, care este cunoașterea vieții, indispensabilă generalizării artistice.

DESCOPERIREA NOULUI ȘI ASIGURAREA CONȚINUTULUI PARTINIC AL MUNCII SCRITORULUI ÎN REDACȚIA ZIARULUI REGIONAL

Cea mai importantă concluzie a muncii noastre în cadrul redacției ziarului „Drum nou“ o constituie faptul următor: îndrumarea de către organul conducător de partid, care este Comitetul regional P.M.R. Brașov, asigură orientarea scriitorului spre cele mai reprezentative aspecte ale actualității socialiste, spre descoperirea elementelor noului. Munca la ziar canalizează întreaga activitate a scriitorului pe direcțiile principale ale sarcinilor încredințate presei de partid. În felul acesta însuși conținutul activității scriitorului este orientat spre esențial.

Pentru că ne-am orientat activitatea după sarcinile primite din partea conducerii ziarului în lumina obiectivelor trasate de comitetul regional P.M.R., am reușit să ne concentrăm atenția asupra celor mai importante fenomene ale actualității socialiste, în perioada muncii noastre la redacția ziarului „Drum nou“. Această orientare a fost hotărîită de către planificarea muncii noastre conform cu sarcinile ziarului, dar ea nu s-a rezumat numai la aceasta. Muncind după plan, noi am fost în același timp îndrumați și în domeniul alegerii metodelor de lucru pentru realizarea unor materiale de analiză, a unor portrete ale activiștilor de partid sau ale fruntașilor în muncă. Am urmărit în cadrul rubricii permanente a ziarului „Pe urmele materialelor publicate“ felul în care se verifică eficiența unei sesiări primite de la corespondenți, sau a criticilor cuprinse în reportajele apărute în ziar. „Pe urmele materialelor publicate“ a constituit deci o rubrică care ne-a permis studierea în perspectivă a felului în care evoluează în societatea noastră anumite procese sociale. Participarea noastră la redactarea acestor materiale ne-a arătat cum se rezolvă în mod concret o seamă de probleme legate de bunul mers al producției sau de găsirea unor metode mai bune pentru organizarea timpului liber. Noul în conștiința oamenilor muncii (nivelul ridicat al aprecierii operelor literare, exigența judecății de valoare, sensibilitatea față de frumos) se făcea mai bine înțeles, pe măsură ce îndeplineam sarcinile

mele în domeniul muncii culturale de masă. Urmărind activitatea bibliotecilor din Brașov și Sibiu, am reușit să realizez un punct de vedere de ansamblu asupra felului în care citește oamenii muncii, a felului cum judecă și apreciază operele scriitorilor noștri („Insemnări despre cititori“ și „Povestea unui maestru și a ucenicului său“, ambele reportaje pe care le-am scris de la uzinele „Steagul roșu“).

În același timp ne-am ocupat de o serie de obiective centrale în munca culturală de masă, ceea ce ne-a permis să cunoaștem mai amănunțit și alte aspecte ale conștiinței oamenilor care muncesc în industrie. Pentru că în domeniul activității culturale-artistice de masă sarcinile ziarului ne indicau o cercetare permanentă a legăturii care există între producție și viața clubului, am scris împreună cu Grigore Hagiu câteva pagini speciale, dintre care amintesc aici „Clubul și uzina“, „Brigada artistică și producția“ etc. Cu acest prilej am cunoscut creatori de texte de brigadă (care sînt muncitori în producție înzestrate cu talent deosebit), am aflat fapte de mare semnificație morală; am urmărit felul în care viața colectivului artistic de amatori poate influența conștiința oamenilor muncii dintr-o mare uzină, cum ar fi cea de tractoare.

Îndeplinind sarcinile trasate de conducerea ziarului, am reușit să ne păstrăm mereu în miezul actualității. Multe din reportajele care au respectat aceste indicații au reușit să scoată la iveală elemente caracteristice noului din conștiința oamenilor. Am fost ajutați să urmărim aceste elemente și în aceasta constă în mare măsură valoarea sprijinului pe care l-am primit.

Conținutul partinic al muncii noastre a fost asigurat nu numai prin îndrumarea tematică. Este adevărat că ne-au fost foarte folositoare indicațiile primite spre vizitarea anumitor colective cu aspecte morale și probleme de viață interesante. În același timp însă un rol foarte important l-a jucat atmosfera principială, spiritul de șoc care domnește în redacție în perioadele de vîrf ale unor campanii politice. În același timp ne-a fost de un real folos discuția pe baza materialului pe care îl încredințam tiparului. Această discuție urmărea întotdeauna în primul rînd analiza felului în care am reușit să exprimăm linia partidului într-un chip just, cu mijloacele cele mai potrivite, în cadrul acestor materiale. Din aceste convorbiri, pe marginea articolelor publicate sau refăcute în urma sugestiilor și a criticilor primite, am avut multe de învățat.

Începînd de la probleme ale stilului (lupta pentru claritate și plasticitate în expresie) și pînă la realizarea unui nivel ideologic și politic al fiecărui material predat spre apariție, tovarășii din redacția ziarului ne-au dat un ajutor tovarășesc foarte important pentru fiecare dintre noi.

Experiența muncii noastre timp de 6 luni la ziarul regional „Drum nou“ evidențiază o seamă de momente esențiale pentru formarea unui tînăr scriitor. În același timp, munca la ziar ne-a dat certitudinea unor contacte multilaterale cu actualitatea socialistă. În sfîrșit, activitatea vie, în pas cu noutățile cotidiene din fabrici și din întreprinderi, ne-a întărit încrederea în forțele noastre de muncă, a însemnat un sprijin hotărîtor pentru creația noastră literară.

CÎTEVA ZIARE REGIONALE

despre concursul „I. L. CARAGIALE”

Concursul bienal al formațiilor de teatru „I. L. Caragiale” a depășit primele sale faze, aflându-se în faza finalei ce va reuni în lumina reflectoarelor pe cei mai buni dintre „și mai buni. Ne aflăm, deci, într-un moment indicat unui spor de atenție către activitatea actorilor amatori. Pentru echipele nepromovate în finală, — distinse sau nu cu premii — este cazul unor analize retrospective în care sublinierea meritelor să nu suplinească combaterea lipsurilor existente, iar pentru echipele ce vor reprezenta comuna, raionul, regiunea la București — cel al unor materiale menite să le ridice și mai mult ținuta artistică, pînă la nivelul reprezentativului. Concursul bienal „I. L. Caragiale” a accentuat preocuparea presei pentru un domeniu ce nu face obiectul unei „campanii”, ci este o prezență permanentă.

Că ziarul „Flamura Prahovei” acordă spațiu activității actorilor amatori este evident. Într-o perioadă scurtă — nici măcar o lună — gazeta ploieșteană a publicat un mare număr de materiale referitoare la problema pe care o urmărim. Esențialul, însă, rămîne totuși calitatea unor asemenea articole și tocmai analiza lor demonstrează că nu este suficientă o frecvență mare, cînd ea rămîne la suprafața lucrurilor. Am putea spune că aceasta e mai curînd o prezență fictivă, menită numai ochiului ce frunzărește ziarul și se mulțumește cu titlurile. Edificatoare în acest sens ni se pare a fi corespondența intitulată „Arțiștii amatori se pregătesc”. Promițător titlu, dar atît. Despre activitatea numeroaselor formații de la clubul petroliștilor din Urlați corespondența nu comunică mai mult decît: „Corul, fanfara, formația de dansuri, formația de teatru și brigada artistică de agitație pregătesc piese noi pentru repertoriul lor”. Ce anume,

însă? Lista numelor celor ce s-au evidențiat în munca artistică cade, astfel, în gol și ei au dreptul la mai mult, deoarece pe nimeni nu poate interesa un material căruia înlocuindu-i-se cîteva nume poate vorbi despre orice alt club din regiune. Lipsurile nu sînt atenuate de faptul că ne aflăm în fața unui material trimis de un corespondent voluntar. E necesară din partea redacției „Flamura Prahovei” o îndrumare mai atentă a acestora și o exigență sporită privind calitatea, substanța materialelor trimise tiparului.

Pe aceeași linie a minimei rezistențe pășește și corespondența ce-și ia titlul spectacolului prezentat de brigada artistică de agitație a Atelierului de reparat material rulant din Ploiești: „Trenul veseliei”. În ciuda titlului, materialul este sec, fără acea vioiciune pe care ar fi presupus-o și, mai cu seamă, fără bogăție de informație. Mai aproape de actualele preocupări legate de echipele de teatru este articolul „La I. F. Mineciu tinerii nu sînt antrenați la activitatea cultural-educativă”. Într-un cadru mai larg, el semnalează o situație îngrijorătoare. Din pricina lipsei de sprijin a forurilor responsabile, echipa de teatru de la I. F. Mineciu s-a dizolvat. Existența unor elemente talentate este strict necesară unei susținute activități artistice, dar nu este suficientă. Entuziasmul trebuie dublat de condițiile pe care le poate crea preocupîndu-se, Comitetul U.T.M., de pildă, pe care articolul amintit îl critică întru totul îndreptățit, fără a semna — însă — și măsurile convenite. Dintre toate materialele apărute în „Flamura Prahovei”, direct sau indirect legate de activitatea echipelor teatrale, acesta rămîne singurul valoros și cu eficiență într-un domeniu a cărui importanță este cunoscută.

În luna septembrie, ziarul regional „Făclia” din Cluj a publicat un singur articol destinat problemelor mișcării teatrale de amatori. Sub un titlu edificator — „În mijlocul artiștilor amatori” — regizorul Victor Tudor Popa de la Teatrul Național clujean își propune să comunice și să analizeze activitatea desfășurată în cercul dramatic de la Palatul Culturii din Cluj. Cele două secții — de limbă romînă și limbă maghiară — ale cercului au prezentat pînă acum numeroase spectacole cu „O noapte furtunoasă” — locul I pe regiune în concursul „Caragiale” —, „Într-un ceas bun”, un recital de poezie contemporană — laureate și ele în faza regională — și spectacolul „Mușchetarii Măgăriei sale” de I. Lucian și V. Puicea. Credincios tradiției sale de exigențe artistice, cercul dramatic care a ieșit substanțial întărit din faza regională a concursului a înscris în repertoriul său pentru stagiunea 1962-1963 „Mielul turbat”, „Un flăcău din orașul nostru” și recitaluri Eminescu și Topirceanu. Articolul regizorului V. T. Popa depășește limitele ce și le-a propus inițial. Reproducînd un cvasi-interviu cu directorul Casei de cultură, materialul semnaleză o consfătuire pe plan regional ce a dezbătut problemele repertoriului. Convocarea ei a fost prilejuită de o serie de lipsuri evidențiate în concurs, ca de pildă prezentarea a 10 echipe în faza regională cu una și aceeași piesă: „Risul pămîntului”. Cînd mișcarea artistică de amatori se caracterizează prin ridicarea simțitoare a exigențelor artistice, situații de acest gen creează obligația adîncirii îndrumării la care contribuie și ziarul „Făclia”.

Ziarul „Viață nouă” din Galați se preocupă cu aceeași seriozitate de mișcarea teatrală de amatori, cu o frecvență superioară celei de la Cluj. O corespondență ca cea intitulată „Arțiștii amatori” popularizează cu prisos de date informative echipa de teatru a Complexului C.F.R.-Brăila. Articolul „Trebuie îmbunătățită munca culturală” dovedește că pentru activiștii culturali și ziaristii din regiunea Galați, care se fac ecoul necesităților, al opiniei oamenilor muncii, existența unei activități artistice sporadice nu este mulțumitoare. Materialul analizează temeinic activitatea din cadrul Uzinei de tablă subțire și,

în limitele spațiului, propune o seamă de acțiuni menite să ridice nivelul formațiilor printre care se numără și echipa de teatru.

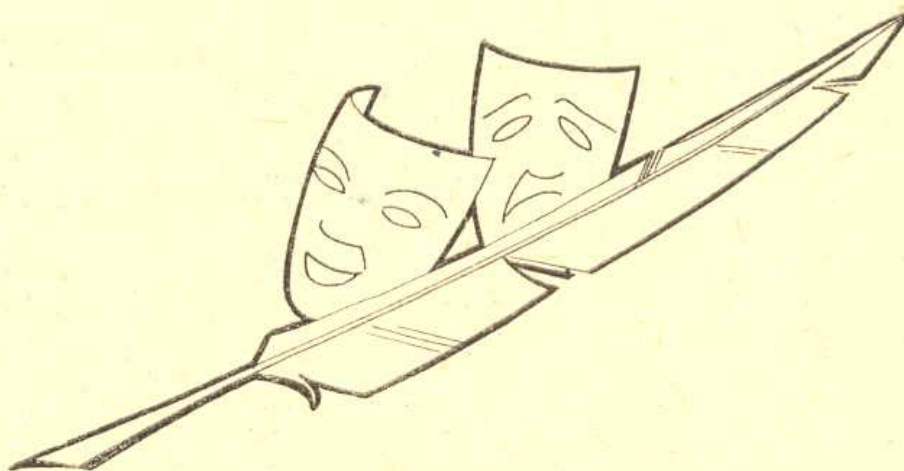
Datorită preocupării constante a ziarului gălățean, în paginile sale problemelor urmărite aici le-a fost dedicată o formă dacă nu nouă, în orice caz mai rar întrebuițată în acest scop. Este vorba de ancheta, prezentată ca o „masă rotundă”. Titlul „Activitatea artistică în viața satului” desemnează cu precizie sfera discuției dintre numeroși directori de cămine culturale din comunele regiunii. În corpul anchetei un loc de seamă îl ocupă răspunsurile la întrebarea „Care sînt, în activitatea dvs., rezultatele concursului bienal de teatru?” Seriozitatea preocupării ziarului local, prezentă nu numai în această perioadă, are ca urmare directă o activitate susținută desprinsă din răspunsurile judicioase, ponderate și calificate ale participanților la discuție. Se detașează dintre acestea acele date — respectiv activitatea echipelor de teatru — de către responsabilii activității artistice din comunele Valea Cînepii (raion Brăila), Mastacani (raion Bujor) și Pechea (raion Galați). În cazul „Vieții noi” din Galați este ușor sesizabil că rolul

publicației nu se rezumă la stimularea prin menționarea activității echipelor artistice cu o ocazie sau alta, ci se extinde pînă la o îndrumare continuă, prilejuind rezultatele remarcabile pomenite în corpul anchetei.

Și „Flacării Iașului” îi revin merite în oglindirea mișcării teatrale de amatori. Trebuie subliniat încă o dată că nu cifra mare de materiale apărute măsoară eficiența în această privință, ci adîncimea, deci calitatea lor, o afirmă sau o infirmă. Unul dintre reporterii ziarului, Elena Pietraru — semnatara articolului — a urmărit în comuna Muncelul de Sus din raionul Pașcani nu numai rezultatele meritorii din munca culturală. Materialul „Căminul cultural — a doua școală a satului” dezbate și problema echipei de teatru de aici. Odată cu sfîrșitul etapelor intercomunale și raionale ale concursului bienal, ea și-a încetat orice activitate, încetînd — de fapt — să existe. Ziarul regional ia atitudinea cuvenită într-o astfel de situație, subliniază gravitatea ei, cerînd cu insistență remedierea. Artiștii amatori din Muncelul de Sus primesc, astfel, un ajutor prețios ale cărui roade se vor măsura

pe viitor. Un sprijin la fel de important, în alt sens de această dată, îl primesc în paginile „Flacării Iașului” și artiștii amatori de la Fabrica de rulmenți din Biriad. Sub iscălitura lui G. Teodorovici, ziarul publică cronică dramatică a spectacolului „Oamenii înving” de Al. Voitin, regizat de actorul Ionescu-Vrănești. Este, dacă nu ne înșelăm, prima dată cînd artiștii amatori au prilejul să citească în presă aprecieri — pozitive sau negative — întemeiate pe demonstrații precise, mai mult decît obișnuitele și neutrele inserări de nume din știrile ce anunță un spectacol nou. Fără îndoială, un asemenea gen de materiale nu are puterea de generalizare a unei anchete sau a unei sinteze, dar el vine, în cel mai strict sens al cuvîntului, direct în contact cu arta amatorilor. Cronică poate fi abordată în cazul unor spectacole valoroase, autentic artistice, ce pot forma obiectul unei discuții ample, așa cum presupune acest gen. Însăși prezența unei astfel de cronici în coloanele „Flacării Iașului” atestă dezvoltarea ascendentă a mișcării teatrale de amatori și necesitatea prezenței ziarului în dezvoltarea ei viitoare.

RADU RUPEA



„Uită-te mai bine în jur la locul tău de muncă“

I. ILLES

redactor la ziarul
„Elöre“

Redacția ziarului „Elöre“, ca și alte redacții ale ziarelor centrale și locale, a organizat în ultima vreme unele acțiuni de presă în coloanele ziarului pe teme culturale, industriale și în special agrare. Aceste acțiuni, după cum se știe, contribuie la rezolvarea sarcinilor multiple trasate în fața poporului nostru de Congresul al III-lea al Partidului Muncitoresc Român.

De curînd, ziarul „Elöre“ a pornit o nouă acțiune pe probleme economice. Materialele, scrise în special de colaboratori externi, au început să apară sub un titlu comun: „Uită-te mai bine în jur la locul tău de muncă“. Este vorba de o acțiune care tratează posibilitățile interne ale creșterii productivității muncii, adică folosirea mai complexă a tehnicii existente, a mașinilor și utilajelor, organizarea mai judicioasă, mai științifică a muncii și a producției etc. Aceste probleme le legăm în mod nemijlocit de sarcina cea mai actuală: realizarea și depășirea prevederilor planului în curs la toți indicii — condiție esențială pentru realizarea optimă a producției anului viitor.

Dar începerea acestei acțiuni de către redacție a cuprins un volum însemnat de muncă pregătitoare, la care a participat o mare parte a redactorilor, indiferent de secția în care sînt încadrați. În primul rînd trebuie spus că inițierea acestei acțiuni a fost rodul unei analize temeinice în cadrul secției industriale, unde, pe baza studierii profunde a documentelor de partid, s-a discutat asupra cărei probleme trebuie să ne concentrăm atenția în momentul de față. Tot atunci am discutat din nou des-

pre învățămintele acțiunilor precedente. Pasul următor l-a constituit faptul că am consultat ministerele, forurile superioare ale ramurilor de care intenționăm să ne ocupăm. După toate acestea am întocmit un plan concret al acțiunii care a fost dezbătut într-o ședință specială a colegiului redacțional. Bineînțeles, cu ocazia aceasta planul nostru inițial a fost mult lărgit, îmbogățit și, avînd în vedere specificul ziarului „Elöre“ ca și părerea specialiștilor consultați, am hotărît ca acțiunea noastră să cuprindă mai multe ramuri și anume: industria constructoare de mașini, exploatarea și prelucrarea lemnului, industria ușoară etc. Intenția noastră a fost însă ca problemele ramurilor respective să fie tratate eșalonat, în sensul ca în primul rînd să ne ocupăm cu industria constructoare de mașini și numai după aceea cu celelalte ramuri.

Acțiunea a pornit o dată cu articolul scris de tov. Mircea Mocanu, director al Direcției Organizării muncii din Ministerul Metalurgiei și al Construcției de Mașini, care nu numai că a vorbit despre rezervele interne ale creșterii productivității muncii, dar a analizat în mod concret metodele bune folosite de unele întreprinderi și a combătut unele practici de delăsare, de neglijență din partea altor colective de muncă, unde există rămîineri în urmă în privința realizării indicilor creșterii productivității muncii.

Ca răspuns la acest articol, am publicat o pagină, unde secretarii organizațiilor de partid, muncitori, ingineri, directori, maiștri și tehnicieni, în special din unitățile semnalate, au scris pe larg despre

experiența lor, despre cauza lipsurilor, a rămănerilor în urmă. Tot în această pagină, într-o notă a redacției, am subliniat intenția de a organiza o acțiune și am chemat pe cititorii care lucrează în domeniul respectiv să participe la discuții în coloanele ziarului.

După ce au apărut câteva materiale, ziarul a publicat și un articol de fond în care a subliniat importanța descoperirii și folosirii la maximum a rezervelor creșterii productivității muncii, cerându-se lărgirea acțiunii. În legătură cu acțiunea noastră cred că nu este

lipsit de importanță să amintim că de data aceasta intenționăm să folosim și un procedeu oarecum nou în urmărirea problemelor. Sînt unele cazuri asemănătoare, cînd, dintr-o întreprindere, de exemplu, pe care am criticat-o pentru lipsurile, am publicat un singur articol și eventual răspunsul colectivului de muncă la articolul respectiv. De data aceasta intenționăm să publicăm două și chiar trei articole dacă e cazul din aceeași unitate, arătînd temeinic schimbările intervenite și metodele folosite la înlăturarea lipsurilor.

Acțiunea „Uită-te mai bine în jur la locul tău de muncă“ este încă în plină desfășurare. Sîntem însă convinși că rezultatul va fi o creștere a procentelor productivității muncii în multe uzine și fabrici din țară. Și dacă în felul acesta economia noastră națională cîștigă în plus chiar numai un singur procent din întreprinderile respective, putem spune că nu am muncit zadarnic și o să căutăm să intensificăm astfel activitatea noastră pentru a aduce o contribuție la rezolvarea acestor sarcini.

O importantă problemă de producție o glindită în trei gazete de uzină

Modernizarea neconținută a întreprinderilor, înzestrarea secțiilor cu utilaje noi de mare randament, precum și aplicarea unor metode avansate de muncă, țin permanent în actualitate o problemă deosebit de importantă pentru procesul de producție. Este vorba de normarea cu motivare tehnică.

La baza modificărilor care se aduc normărilor în general stă creșterea continuă a productivității muncii. Căile care conduc la aceasta sînt multiple și formează una din preocupările de seamă ale colectivelor din întreprinderi.

În mod firesc, o asemenea problemă se află și în atenția gazetelor de uzină. În rîndurile de față ne vom ocupa de felul cum au tratat în paginile lor această problemă importantă gazetele uzinelor „23 August“ și „Republica“, Fabricii de confecții și tricotaje București, a uzinelor textile „7 Noiembrie“, Filatura romînească de bumbac și întreprinderile pentru industria bumbacului.

La uzinele „23 August“, problema normelor a fost discutată în numeroase consfătuiri pe producție. Ea a fost analizată cu toată răspunderea de ingineri, economiști și normatori, stabilindu-se, de la caz la caz, normele corespunzătoare. La stabilirea normei, pentru fiecare reper în parte, s-a ținut seama de indicii tehnici ai utilajelor, de capacitatea lor de producție, de specializarea oamenilor. Normarea cu motivare tehnică s-a făcut cu strînsă colaborare a muncitorilor care au dat lămuriri și indicații prețioase.

Despre toate aceste probleme gazeta „VIAȚA UZINEI“ a scris. Se poate spune chiar că nu există număr în care să nu fie o însemnare legată de normarea cu motivare tehnică.

PROLUNGIRI DIN TOATE ȚĂRILE UNITERE

Viața uzinei

ORGAN AL COMITETULUI DE PARTID ȘI AL COMITETULOR SINDICATILOR
DIN UZINELE „23 AUGUST“ ȘI „REPUBLICA“

Tratarea acestei teme constituie de altfel un vast teren de exploatare. Gazeta „Viața uzinei“ s-a preocupat, în primul rînd, în mod deosebit de productivitatea muncii și de metodele avansate, factorii principali care determină stabilirea normelor. A făcut, cum s-ar spune, o susținută campanie de popularizare a tot ceea ce este nou în tehnică pentru a stimula în acest fel forțele creatoare ale muncitorilor, inginerilor și tehnicienilor de la uzinele „23 August“ și „Republica“, pentru a obține o producție cît mai mare și de mai bună calitate, cu un preț de cost cît mai scăzut. Articole ca „Modernizarea mașinilor și utilajelor — una din preocupările noastre de seamă“, „Metode noi“, „Controlul normelor — sarcină importantă în organizarea producției“, „Tehnologii și normatorii tehnologi în pas cu vremea“ au constituit pentru colectivele celor două uzine ajutoare neprețuite.

Tratarea acestei probleme în paginile gazetei nu a avut numai un caracter documentar, de expli-

care a modului în care trebuie să se facă normarea cu motivare tehnică, ei a analizat în mod critic și felul cum a fost înfăptuită în numeroase secții. Este un fapt pozitiv care merită a fi subliniat. Criticile aduse, după cum reiese dintr-o serie de articole publicate în gazetă, ca: „**Imbunătățirea indicelui de utilizare la cele două laminoare**”, „**Specializarea muncitorilor**”, „**Cum organizăm spațiul în turnătorie**”, au dat rezultatele dorite. Normele au fost revizuite, stabilindu-se indicii corespunzători.

Despre felul cum a privit această problemă gazetă „Viața uzinei” se pot spune multe lucruri bune. În încheiere trebuie însă menționat faptul că în planurile lunare de activitate ale colectivului redacțional, normarea cu motivare tehnică a fost inclusă în acest an cu regularitate. Este un exemplu de perseverență, care arată cu cită temeinicie tratează gazetă „Viața uzinei” problemele importante ale producției.

Gazeta de uzină „BUMBACUL” este organul săptămânal al comitetelor de partid și comitetelor sindicatelor de la uzinele textile „7 Noiembrie”, „Filatura românească de bumbac” și întreprinderile pentru industria bumbacului. Era de așteptat ca problema normării cu motivare tehnică să constituie și pentru această gazetă o preocupare de seamă, ținând seamă în special de faptul că în întreprinderile respective s-a pus în mod deosebit problema creșterii productivității muncii, prin modernizarea

interesante ca „**Prin mecanizări la o înaltă productivitate**”, „**La mașinile de vopsit în bucată, indicii de**



utilizare mai înalți”, „**Calificarea, calea spre indicii superiori în producție**”, „**Se extinde mecanizarea**” etc., care sînt strîns legate de problema normărilor, totuși gazetă nu tratează această problemă în mod special, neparticipînd astfel la rezolvarea unuia din factorii importanți ai producției. Să creadă oare colectivul redacțional că despre normarea cu motivare tehnică nu se poate scrie nimic din secțiile fabricii? Răspuns la această întrebare găsim chiar în paginile gazetei, în articolele „**Porți răspunderea**”, „**Păstrați ritmul, tovarăși**”, „**Cînd există colaborare**” ș. a., care se ocupă de o serie de aspecte legate de modul cum s-a aplicat normarea cu motivare tehnică în

unele secții. Dacă aceste aspecte ar fi fost mai temeinic analizate, dacă din fiecare în parte s-ar fi făcut un caz, fără îndoială că în rîndurile de față am fi apreciat în mod pozitiv felul în care gazetă „Confecția” a tratat în paginile sale normarea cu motivare tehnică. Rămăs dator, la acest capitol, colectivul redacțional va trebui să-și îndrepte atenția și spre această problemă, în special că planul de producție pe 1963 prevede indicii importanți la creșterea productivității muncii (în secții vor fi aduse utilaje noi, se vor face modernizări), ceea ce va determina, fără doar și poate, o serie de revizuri ale normelor la diferite operații.

★

Gazetele de uzină au un rol deosebit la stabilirea normărilor cu motivare tehnică. Este necesar ca în coloanele gazetelor de uzină să se oglindească, sub diferite forme publicistice, această importantă problemă, astfel ca ele să contribuie la creșterea productivității muncii și în același timp la scăderea prețului de cost.

Tot mai aproape de problemele de producție ale uzinei

ION NIȚU

redactor-șef al gazetei de uzină „Secera și ciocanul”

Pentru merite deosebite în mecanizarea agriculturii, Uzina de pompe și mașini agricole București a fost decorată cu Ordinul Muncii clasa I. Aceasta este o înaltă apreciere dată de partid și guvern pentru succesele obținute de colectivul uzinei. Din anul 1957 încoace, metalurgistii din această uzină au livrat agriculturii aproape 50.000 de mașini agricole de diferite tipuri, piese de schimb pentru agricul-

tură și peste 11.000 de pompe anual.

La aceste succese obținute de harnicul colectiv al uzinei, o contribuție importantă a adus și gazetă „Secera și ciocanul”.

În centrul atenției colegiului de redacție a stat lupta pentru calitatea produselor. În gazetă au apărut nu mai puțin de 12 pagini speciale pe această temă, în afară de articole separate. Gazeta a

PROLETARI DIN TOATE TARILE UNITIVAI!

Bumbacul

Organ săptămânal al comitetelor de partid și comitetelor sindicatelor de la uzinele textile „7 Noiembrie”, „Filatura Românească de Bumbac” și „Întreprinderile pentru Industria Bumbacului”

secțiilor și înzestrarea lor cu utilaje de înaltă tehnicitate. De fapt revizuirea normelor s-a și făcut, dar despre aceasta gazetă de uzină „Bumbacul” nu a scris în tot cursul anului aproape nimic. Cele câteva articole care ating în mod tangențial tema sînt cu totul insuficiente. Reiese în mod clar că gazetă nu s-a orientat bine, trecînd cu vederea o problemă atît de importantă.

Aceeași lipsă de preocupare pentru normarea cu motivare tehnică o găsim și la „Confecția”, gazetă de uzină a Fabricii de confecții și tricotaje București. Deși în paginile ei găsim articole deosebit de

popularizat și generalizat inițiativa organizației de bază P.M.R. nr. 2 de la strungărie-pompe de a amenaja o vitrină „Calitate și rebut“. Au fost publicate materiale de experiență pe această temă ca: „Rezultatele unei inițiative“, „Ce înseamnă un minut“, „Plecând de la un angajament“ și altele. În scurt timp, ca urmare a agitației făcute de ziar, în toate sectoarele productive au apărut asemenea vitrine, adevărate tribune ale opiniei publice, unde se văd și măștrii calității produselor, iar alături de ei și campionii rebuturilor.

O acțiune de masă demnă de notat a gazetei de uzină este și ancheta „Maistrul și producția“, prin care s-a urmărit felul cum măștrii se ocupă de organizarea locului de muncă, de calitatea produselor, creșterea productivității muncii, realizarea de economii și alte sarcini ce le revin.

De-a lungul a mai multor numere de gazetă și-au spus cuvântul numeroși măștri, ingineri, șefi de sectoare, muncitori, împărtășind din experiența lor. Redacția a organizat și o discuție în jurul mesei rotunde cu mai mulți măștri și ingineri, din care s-au tras concluzii interesante. Trebuie subliniată în mod deosebit sugestia ing. M. Brănișteanu din articolul „Timpul trebuie utilizat mai bine“, ca în cursul anului 1962 fiecare mastru să se ocupe de modernizarea a cel puțin o mașină-unealtă din sectorul său de activitate. Redacția și-a însușit această propunere, precum și aceea a lăcătușului Ion Georgescu de a se organiza periodic consfătuiri cu măștrii pe diferite teme și a militat pentru traducerea lor în fapt.

Introducerea progresului tehnic în toate ramurile economiei naționale este o sarcină a tuturor oamenilor muncii, care cere o intensă activitate organizatorică și o puternică agitație politică de masă. Pornind de la aceste prețioase indicații date de documentele Congresului al III-lea al P.M.R., redacția ziarului de uzină „Secera și ciocanul“ a pornit nu de mult o nouă acțiune de masă pe tema: „Asistență tehnică de la proiectare și pînă la produsul finit“, în

scopul îmbunătățirii continue a calității pompelor și mașinilor agricole fabricate de uzină.

În uzină există o veche tradiție în lupta pentru economii. În anul 1958, colectivul uzinei a chemat la întrecere socialistă toate întreprinderile din industria metalurgică și electrotehnică din țară, pe tema: „Pentru economisirea metalului“. În acea vreme, gazeta de uzină a făcut o vie agitație și a adus o contribuție de seamă la economisirea a sute de tone de metal și milioane de lei la materii prime și materiale. Dezvoltind experiența obținută, ziarul „Secera și ciocanul“ a publicat și în acest an numeroase materiale în legătură cu lupta pentru economii. În cadrul unei pagini speciale, al unor straifuri de caricaturi și fototexte, s-a criticat lipsa de spirit gospodăresc din unele sectoare, care scot din circuitul de producție tone de deșeuri și piese vechi.

De o atenție deosebită s-a bucurat în coloanele gazetei inițiativa „Să turnăm 2 zile pe lună din material economisit“ a metalurgiștilor din Brașov, pe care au îmbrățișat-o și turnătorii uzinei de pompe și mașini agricole București. Aplicarea acestei inițiative a scos la iveală o serie de inovații de valoare ca, de pildă, turnarea în cochilii a inelelor de tasare de la semănătoarea universală de cereale, care a adus uzinei o economie de un milion de lei anual.

Prin antenele sale, corespondenții, gazeta de uzină a constatat și a ajuns la concluzia că una din problemele uzinei la ordinea zilei este reducerea procentului de rebuturi la turnătorie. Intrînd în acțiune, nu de mult gazeta a pornit o anchetă pe tema: „Căile care duc la reducerea procentului de rebuturi în turnătorie“. Și-au spus pînă acum cuvîntul metalurgul-șef, șeful de sector, controlorii, măștrii, muncitori. Prin aplicarea propunerilor făcute de ei și reorganizarea lucrului s-a ajuns ca unele brigăzi, ca aceea condusă de Cochintu Ștefan, să lucreze 10 zile fără nici un rebut, față de 6% admis. Această brigadă a și fost declarată brigadă de calitate, exemplul său urmîndu-l și brigada de la neferoase condusă de Cristache Constantin.

Continuînd această anchetă, gazeta va trage concluziile ce se impun și va urmări aplicarea lor în practică.

Oamenii muncii sînt interesați nu numai în rezultatele muncii individuale, ci și în rezultatele muncii celorlalți participanți la întrecere. Acest principiu al noii educații socialiste față de muncă a fost îmbrățișat și de gazeta de uzină, care a inițiat diferite forme ale întrajutorării în uzină, de ridicare a celor rămași în urmă la nivelul mediu al frunțașilor, prin generalizarea experienței înaintate, prin rîspîndirea și introducerea largă în producție a metodelor avansate de muncă și a inițiativelor valoroase, generate de întrecerea socialistă.

A devenit de mult un obicei ca muncitorii mai tineri și cu mai puțină experiență să fie încredințați muncitorilor cu o înaltă calificare. La sectorul agricol, în special, unde lucrează mulți tineri, o parte dintre ei necalificați, s-au obținut rezultate dintre cele mai bune.

Astfel s-a născut acțiunea gazetei „Ești frunțaș, ajută și pe altul“. La această rubrică s-au publicat numeroase materiale în coloanele gazetei, printre care „Mîndria lui Naie Vasile“, „Calificarea, în pas cu progresul tehnic, nu-i nici un secret“ și altele.

Una dintre cele mai recente acțiuni organizatorice ale gazetei în sprijinul producției, este intitulată „Tehnologie modernă, productivitate înaltă“. A apărut și o pagină specială în care inginerii și proiectanții de la serviciul tehnolog șef expun din experiența și preocupările lor pentru ridicarea productivității muncii, prin conceperea și aplicarea unei tehnologii cît mai avansate. În aceste materiale se vorbește și despre măsurile preconizate în acest sens pentru anul 1963.

Pornind de la experiența dobîndită și legîndu-și tot mai strîns activitatea de problemele concrete ale uzinei, colegiul de redacție, sub îndrumarea comitetului de partid, se va strădui să facă o gazetă tot mai mobilizatoare, fiind un sprijin de nădejde al întregului colectiv al uzinei, pentru îndeplinirea sarcinilor trasate de partid.



„Lucrătorul român”

AUGUSTIN DEAC

candidat în științe istorice

Anii 1860—1880 au constituit perioada apariției și în România a două mari mișcări sociale: mișcarea muncitorească și mișcarea socialistă. În această etapă cele două mișcări ale epocii se dezvoltă separat, dar paralel, influențându-se reciproc din ce în ce mai mult.

În această perioadă, lucrătorii din România, puși în condiții grele de muncă și trai, fără a se bucura de protecțiile unei legi, au început să-și apere în mod spontan interesele împotriva patronilor sau antreprenorilor, care-i exploatau nemijlocit. Formele cele mai frecvente de manifestare a nemulțumirilor în acești ani erau tulburările, răzvrătirile anarhice, distrugerea uneltelor de muncă, folosirea violenței ca răspuns la violențele patronilor sau antreprenorilor. Cu timpul, însă, au început să se adauge forme noi de luptă, în primul rând grevele spontane.

Caracteristic pentru această perioadă a mișcării muncitorești este faptul că asistăm la un început de organizare a clasei muncitoare. Lucrătorii căutau să scape de mizerie, unindu-se mai ales în asociații, case de ajutor reciproc, din care făceau parte adeseori și patroni.

Asociațiile — societățile, după cum erau denumite de lucrători — ca prime forme de organizații muncitorești, se deosebeau fundamental de oricare dintre instituțiile de binefacere tradiționale, în primul rând prin aceea că ele se bazau pe principiul că munci-

torii pot, cu eforturi unite, să-și îmbunătățească condițiile materiale și situația lor socială.

Un rol însemnat în procesul de organizare al clasei muncitoare din România, în apărarea intereselor lucrătorilor, l-au avut primele gazete muncitorești, printre care se numără și „Lucrătorul român”¹⁾.

„Scris într-un stil concis și energic, limpede și atrăgător” — după cum îl prezenta publicului ziarul „Telegraful”²⁾ — „Lucrătorul român”, organ al primei Asociații generale a lucrătorilor din România³⁾, a răspândit fertila sămânță a ideilor de asociație, oglindind în paginile sale și condițiile mizerabile de lucru și de trai ale muncitorilor.

¹⁾ Gazeta „Lucrătorul român” a apărut de la 5 noiembrie 1872, săptămânal, duminica, timp de aproape un an. Redacția gazetei era formată din N. S. Rădulescu, C. I. Borșan și D. N. Rădulescu. Din „Lucrătorul român” se găsesc doar două numere. Reconstituirea lui s-a făcut pe baza articolelor din „Lucrătorul român” republicate în gazetele burgheze ale vremii.

²⁾ „Telegraful” III, nr. 426, din 27 iulie 1873.

³⁾ „Asociația generală a muncitorilor” a fost întemeiată în octombrie 1872. În afară de muncitori, din conducerea asociației mai făceau parte și unele elemente patronale. Scopul asociației era organizarea muncitorilor pentru a-și apăra interesele economice, ajutorarea în caz de lipsă de lucru, de boală.

Din analiza articolelor publicate în „Lucrătorul român“ se desprinde faptul că față de cele trei organe de presă muncitorești care l-au precedat — „Tipograful român“ (1865), „Analele tipografice“ (1869) și „Uvriierul“ (1872) — această gazetă a făcut un pas înainte pe linia clarificării problemelor ce frământau clasa muncitoare. Acest lucru este rezultatul direct al dezvoltării mișcării muncitorești din România.

În editorialul primului număr al „Lucrătorului român“, intitulat „Prospectul“, se sublinia că ideea unirii, asocierii, „se deșteaptă în sufletul lucrătorilor, se propagă de dinșii în presă și în întruniri“, fapt care a dus la întemeierea „Asociației generale a lucrătorilor din România“.

Sînt redat apoi punctele fundamentale ale programului, tendințele și aspirațiile acestui organ muncitoresc și anume:

a) de a strînge legăturile de înfrățire între meseriași;

b) de a combate tot ce e rău și vătămător lucrătorilor din orice punct de vedere;

c) de a apăra pe toate căile legale și drepte interesele bine înțelese ale lor;

d) de a încuraja mersul înainte al industriașilor romîni, ca să putem ajunge mai repede la o industrie romînească.

În stadiul acela de început al dezvoltării mișcării muncitorești, un program al unui ziar în care se vorbește de strîngerea legăturilor între meseriași (muncitori) și de combaterea a tot ce constituia un rău pentru această clasă nouă în plină dezvoltare, precum și de necesitatea apărării intereselor ei este dovada trezirii din ce în ce mai mult a conștiinței de clasă a lucrătorilor din România.

Spre deosebire de primele două gazete muncitorești care își propuneau găsirea căilor celor mai potrivite pentru ameliorarea situației mizere numai a lucrătorilor tipografi, gazeta „Lucrătorul român“ continuă pe o treaptă superioară acțiunea începută de gazeta „Uvriierul“, luîndu-și asupra sa sarcina să se ocupe de organizarea și de apărarea intereselor tuturor lucrătorilor din România, indiferent de ramura de producție.

În același timp, din articolele publicate reiese că gazeta era încă sub influența elementelor patronale. Statutul Asociației generale a lucrătorilor din România, republicat de „Lucrătorul român“, care constituia și un îndreptar pentru redacție, prevedea că asociațiunea se administrează de către un comitet și că președintele comitetului poate fi desemnat și dintre persoanele ce nu aparțin clasei lucrătorilor.

Sub influența elementelor patronale, în statut își găsesc o largă tratare problemele încurajării dezvoltării industriei romînești, protejarea și încurajarea deschiderii de noi stabilimente industriale etc. Prin prevederea în statut a necesității dezvoltării industriei naționale, lucrătorii romîni erau „lămuriți“ de către patroni să nutrească speranțe că promovînd o politică de armonie între lucrători și patroni, își vor îmbunătăți situația lor. Deseori burghezia romîna se străduia să arate lucrătorilor că răul vine numai de la burghezia străină care pătrundea cu capitalurile în economia țării. Ideea luptei comune a burgheziei romîne și a lucrătorilor împotriva capitaliștilor străini a fost larg vînturată în acea perioadă. În numeroase articole, apărute în „Lucrătorul român“, această idee este dezbătută pe larg, precon-

zîndu-se înființarea unor ateliere industriale de către romîni „ceea ce este posibil prin asociațiune de un număr de lucrători“. „În momentul de față — sublinia sub influența elementelor patronale „Lucrătorul român“ — nimic nu este mai necesar decît unirea întregului element român în contra tendințelor rele străine, tendințe care tind la cotropirea patriei noastre“.

Propagarea unor asemenea idei corespundea întrutotul intereselor burgheziei romînești, care se străduia să împiedice dezvoltarea conștiinței de clasă a lucrătorilor, ideea luptei împotriva patronilor, sîdînd în același timp în rîndurile lor iluzia armoniei de clasă. Astfel, burghezia urmărea cu persuasiune să-și subordoneze mișcarea muncitorească încă de la începuturile ei, sub pretextul „intereselor naționale“.

Elementele muncitorești din comitetul de conducere al asociației, precum și lucrătorii de rînd militau, însă, pentru reflectarea în coloanele gazetei „Lucrătorul român“ a problemelor arzătoare care preocupau asociația și pe membrii ei. Ei doreau ca în centrul atenției gazetei să stea nevoile multiple ale muncitorimii.

Într-adevăr, începînd încă de la primul număr, în coloanele „Lucrătorului român“ și-au găsit loc tendințe sănătoase, ce mergeau în apărarea intereselor lucrătorilor. Astfel se preconiza ca în centrul atenției asociației să fie puse nevoi arzătoare ale muncitorimii ca: problema scumpetei, a mijloacelor de trai, a scumpirii locuințelor, problema condițiilor grele de muncă etc. Au apărut articole în care era descrisă mizeria locuitorilor din „suburbiile mărginașe unde se îngrămădește această mulțime care trăiește din munca brațelor“.¹⁾

Articolul intitulat „Pîine și lemne“, publicat în „Lucrătorul român“ începe cu zguduitorile cuvinte: „Ne mor copilașii de foame, ne degeră de frig, e suspinul, ce-ți rupe inima, al bietului muncitor și puțini se gîndesc la soarta lui“. Articolul se ridică apoi împotriva scumpetei care „îi veștejește, îi usucă, îi omoară“ pe lucrători — arătîndu-se că lucrătorul muncește „fără spor, căci scumpetea e dușmanul ce-l ține pe loc, această scumpete ne auzită a lucrurilor de întîia trebuință, a pîinii și lemnului. Și nici nu mai vorbim despre carne, despre îmbrăcăminte, despre adăpost și celelalte trebuințoase“.

Autorul articolului constată condițiile grele de trai ale lucrătorilor: „Sînt rari lucrători, cărora nevasta să le poată pune lor și copilașilor o fiertură pe masă fără găteje, după o zi de sudoare, mai rar însă cei ce pot cumpăra cîțiva coți de flanelă, o scurteică și care să-și poată adăposti pe maică-sa și familia într-o colibă mai omenească“.²⁾

Articolul nu se mărginește doar la o zugrăvire a situației existente. În el răsună voci ale nemulțumirii și avertismentul că foamea și sărăcia pot duce la lupte revoluționare. „Chestiunea este gravă, căci ea seceră poporațiunea săracă și încuibează în societatea romînească o rană grozavă: sărăcia și sărăcimea, rană ale cărei urmări sînt teribile, căci ea

¹⁾ „Lucrătorul român“ nr. 1 din 5 noiembrie 1872, reproduș în „Telegraful“ an. II., nr. 220, din 7 noiembrie 1872. În prezentarea acestui articol, redacția „Telegrafului“ menționează în mod deosebit această orientare și anume „că „Lucrătorul român“ se ocupă de două chestiuni: de lucrători și de scumpetea lucrurilor de întîia necesitate“.

²⁾ „Lucrătorul român“, nr. 1, din 5 nov. 1872.

LUCRATORUL ROMAN

APPARE IN TOATE DUMINECILE

PROF. ANIMAVENTULUI... REDACTIUNEA SI ADMINISTRATIUNEA... ADMINISTRATIUNEA N. O. RAOULESCU... ANTONIU REPUBLICANUL SI VINI AMOR...

PROSPECT

La națiune trăzătoare, când puterile se înalță și se înalță, lucrarea și semnul vieții și vieții se înalță și se înalță, lucrarea este îndreptată spre cele tolușoare. Nu dăm în direcțiune unei activități noastre, lucratori cu brațele, lucratori cu sugetașii, cați numai atunci națiunea românească, marea sa viață, care faceți parte, va prospera și va merge înainte către bine, va trăi și trăind dăna sun trați și noi.

și drept, interesele bune întinse ale lor. d) de a încuraja meșteri învârtiți al industriilor române, ca să potă să adauge mai repede la viața industrială românească. Acestea sunt punctele fundamentale ale programului nostru organic. Mai rămâne un lucru, care este săvârșim lucrarea de la început. Pare-vor să nu poluica? La această întrebare răspundem: da.

unei ramuri industriale și care ar voi să devină membru al acestui Asociațiunii, de a se adresa pentru înscriere către D-nu Daniel Rădescu (casier), în Tipografia Națională, strada Academiei No. 24, în toate Duminecile și sărbătorile de la 10 ore dimineața până la 2 ore după amiază.

PANI SI LEMNE

„Nu mare copăceli de lemn ne drept de lemn... și săvârșim lucrarea de la început. Pare-vor să nu poluica? La această întrebare răspundem: da.

Biserica lăzării stăruie săvârșim lucrarea de la început. Pare-vor să nu poluica? La această întrebare răspundem: da.

Scumpetea lemnului... și săvârșim lucrarea de la început. Pare-vor să nu poluica? La această întrebare răspundem: da.

AVIS IMPORTANT.

Asociațiunea lucrătorilor din România fiind constituită comitetul central din București invită pe orice persoană care aparține vre-

Numerul în acest volum este în creștere. Din trecut, această idee mult timp adormită, și deocamdată în așteptare lucrătorilor, se propagă de departe în presa și în literatura, se înalță și se înalță, lucrarea este îndreptată spre cele tolușoare. Nu dăm în direcțiune unei activități noastre, lucratori cu brațele, lucratori cu sugetașii, cați numai atunci națiunea românească, marea sa viață, care faceți parte, va prospera și va merge înainte către bine, va trăi și trăind dăna sun trați și noi.

De aceeași idee este străbătută și poezia intitulată „Vocea muncitorilor“:

„Avuții lumii azi ne botează,
Când strigăm piine, de comuniști, *)
Și toți ca unul ne împilează,
Strigînd cu toții: sint petroliști.
Le vin să strige în gura mare,
Să ne boteze cum e mai rău,
Căci foamea crudă cu îndurare
Nu le-a dat încă sărutul său!“

Poezia se încheie cu următorul avertisment:

„Avuți ai lumii! Opriti să vină
Copilul foamei îngrozitor,
Căci pace-ai scumpă, dulce și lină,
Și o veți plînge, cu mult dor!“

În gazeta „Lucrătorul român“ găsim articole care oglindeau aspecte ale acțiunilor duse de lucrători pentru îmbunătățirea condițiilor de muncă și de trai. Astfel, în articolul „Despre lucru și lucrători“, se relatează că datorită situației disperate în care ajunseseră lucrătorii „...unii dintre lucrători au încercat chiar de a face grevă (este vorba de greva lucrătorilor tutungieri — n. a.) că n-au mai găsit alt mijloc de înduplecare a patronilor“. Justificînd cauzele care au determinat pe lucrători să recurgă la grevă, ziarul „Lucrătorul român“ scria: „Nu putem zice altceva decît că greutățile și nedreptățile de tot felul ce au întîmpinat aici lucrătorii i-au adus la a se dezgusta de tot precum și de a lucra sau în cele din urmă i-au adus la disperare de a întrebuița asemenea mijloace pentru îndreptare, căci neavînd de nicăieri nici un sprijin au crezut că mai nimerit ar fi de a se pune în grevă și au avut dreptate căci pe alte căi nimeni nu-i cerea, nimeni nu-i asculta.“⁴⁾

Făcînd o incursiune în istorie, autorul articolului se străduiește să sublinieze însemnătatea omului, muncitor, și atitudinea pe care trebuie s-o arate societatea față de el. După ce arată că „lucrul (munca — n. n.) este aceea ce deosebește pe omul civilizată de cel sălbatic“⁵⁾, autorul articolului trage cîteva concluzii juste și anume că: „lucrul (munca — n. n.) fiind o necesitate a omului pentru susținerea vieții este totodată și una din condițiunile principale care îl fac de a se inobila sau civiliza și prin urmare de a fi persoană, adevărat om“. În al doilea rînd „condițiunea socială a lucrătorului trebuie să fie îmbunătățită și asigurată prin recunoașterea că el e folositor atît lui cît și societății prin lucrul sau laboarea sa și prin urmare trebuie să fie recompensat în raport cu aceasta“. În al treilea rînd se menționează că „oricare guvern — în loc să împiedice dezvoltarea lucrului și al lucrătorilor precum și simlînțele lor pentru a-și asigura viitorul prin îmbunătățirea stării lor sociale, mai bine ar face a le înlesni calea spre acest scop avînd o datorie în

conduce la niște zguduiri sociale cumplite. Nimic mai îngrozitor decît revoluțiunea foamei“¹⁾

Datorită, însă, slabei conștiințe de clasă, a influenței partizanilor armoniei dintre clase, în încheierea articolului „Piine și lemne“ nu se indică necesitatea luptei muncitorilor pentru îmbunătățirea stărilor de lucruri, ci se apelează la patroni să dea dovadă de înțelegere, să devină filantropi.

În loc să cheme muncitorimea exploatată la organizarea luptei hotărîte împotriva patronilor, autorul articolului se mulțumește să adreseze consiliului comunal București rugămîntea să intervină pentru „a ușura“ condițiile lucrătorilor, avertizîndu-l: „Grăbiți-vă, părinți ai orașului, pînă cînd cuțitul n-ajunge la os“²⁾.

1) „Lucrătorul român“, nr. 1, din 5 nov. 1872.
2) Idem.

3) Frămîntările din rîndurile muncitorimii și tendințele ei spre organizare au fost alimentate, încă din acești ani, de creșterea mișcării muncitorești internaționale și mai ales de evenimentele care a răscolit muncitorimea de pretutindeni: Comuna din Paris.

4) „Lucrătorul român“ din 12 nov. 1872.
5) „Lucrătorul român“, nr. 1 din 5 nov. 1872.

aceasta sau cel puțin să nu mai împiedice de a-și face singuri tot ce pot și cred pentru binele lor, pentru asigurarea unui viitor mai bun, mai demn de dinșii“.

Articolul „Despre lucru și lucrători“, prin problemele pe care le ridică, este deosebit de important. Autorul relevă nu numai faptul că munca este o necesitate și îndatorire socială, ci și faptul că lucrătorul trebuie să fie stimat și tratat ca elementul cel mai însemnat care contribuie la prosperitatea și fericirea poporului. Fără să vadă în guvern pe exponenții exploataților, autorul își dă seama că acesta caută prin diferite mijloace să frâneze acțiunile întreprinse de muncitori pentru îmbunătățirea situației lor grele. El cere guvernului să sprijine muncitorii în străduințele lor de a-și ușura condițiile de lucru și de trai. Dacă nu se întâmplă așa — apar firești și logice mișcările greviste ale muncitorilor, care nu mai pot îndura greutățile crâncenei exploatați.

În vara anului 1873, în articolul intitulat „Starea omenirii“ se descria mizeria muncitorilor, în contrast cu luxul bogaților: „Se dau serbări, se fac recepții solemne! Cine sînt aceia care există acolo și pentru cari se fac toate acestea? Cine sînt aceia înveșmîntați în haine scumpe, diamantele și briliantele de mare preț scilicet pe degetele și piepturile lor...“ Și răspunde: „Cei puțini, cei avuți... Dar pe cînd toate acestea se petrec... pe sârmanul muncitor încolțit de nevoi și sărăcii, după ce i-au vîndut ce brumă a mai avut, îl duce acum înconjurat de sbiri și în bătăi spre a da seama de ce n-a plătit încă cele o dată plătite“. Autorul articolului se întreabă „De unde oare vine această inegalitate a stărei și pozițiunii omenestii? De unde vine ca unii să ducă o viață frumoasă, un trai plăcut, să fie scutiți de greutăți, de suferințe, ... în vreme ce alții să îndure toate nevoile, să se trudească așa de mult pentru a avea o bucată de pîine amară și aceea de sudori și osteneli și de multe ori udată chiar de lacrimi? De unde vine ca săracul, cînd își caută, își cere dreptate, el nu o află, sau i se respinge, ba e chiar pedepsit pentru că a îndrăznit a-și cere dreptate, pe cînd celui avut, fără a o avea, lui i se dă chiar pe nedrept și fără întîrziere?“

Autorul articolului își propune să răspundă acestor probleme printr-un studiu bine documentat într-un număr viitor. Din păcate, studiul anunțat n-a mai putut fi depistat.

În unele articole, redacția gazetei „Lucrătorul român“ a demascat politica claselor dominante, ea fiind „o politică destrăbălată, care se nutrește din pasiuni, vorbe și basme, din injurie personală inutilă și dezgrăditoare, care nu poate avea un efect decît distragerea lucrătorilor de la bunele ocupațiuni și turburarea minții și inimii sale“. După cum se vede chiar din citatul reprodus, această demascare nu a mers pînă la analiza cauzelor, a esenței politicii

claselor exploataoare. Aceasta datorită stadiului înapoiat din punct de vedere ideologic și politic al redactorilor publicației. De aici și concluzia redacției ziarului care a declarat că nu se va apropia de politică, considerînd acest lucru periculos. Ea a menționat totuși că va duce „o politică a lucrătorului“, înțelegînd prin aceasta: „armonizarea intereselor statului cu interesele lucrătorului“. Și din această afirmație se poate constata nu numai starea de înapoiere a muncitorimii, ci și puternica influență pe care o exercitau patronii din conducerea asociației și elementele legate de patronat (N. S. Rădulescu) din redacția gazetei.

Muncitorii erau împiedicați să vadă că între interesele statului burghezo-moșieresc și interesele lucrătorului nu poate fi vorba de o armonizare, ci de luptă continuă.

Într-un alt articol, „O privire la trecut“, este criticată stagnarea vieții economice, politice și culturale din România burghezo-moșierească.

Ziarul „Lucrătorul român“ a continuat munca începută de „Uvrieturul“ de a desfășura o activitate susținută în vederea unirii lucrătorilor în asociații muncitorești. Despre această intensă activitate desfășurată de „Lucrătorul român“, pomenește și „Telegraful“ cînd afirmă: „Intr-adevăr, cui putem atribui în mare parte nașterea unei noi societăți române dacă nu îndemnul și propagandei ce face necurmat asociațiunea lucrătorilor romîni și organul lui de publicitate către toți lucrătorii din țară, ca să se întrunească și să se asocieze pentru a lupta să-și amelioreze soarta lor. Cui putem atribui această molipseală în bine, întinderea spiritului de asociațiune între lucrători, dacă nu ziarului „Lucrătorul român“, care spune și repetă tuturor lucrătorilor în fiecare duminică?“¹⁾

Dar tocmai această activitate a gazetei „Lucrătorul român“ n-a fost pe placul autorităților burghezo-moșierești. După ce poliția a arestat și a reținut ilegal luni de zile pe unii membri ai redacției, și după ce au fost concediați numeroși lucrători care erau abonați la gazetă, în vara anului 1873, „Lucrătorul român“ își încetează apariția.

★

„Lucrătorul român“, în scurta perioadă de aproape un an de existență, a militat pentru ideea unirii lucrătorilor în organizații muncitorești; a criticat stările economice, politice și culturale existente în acea vreme, în care erau ținuți cei ce munceau în România burghezo-moșierească; s-a ocupat îndeaproape de problemele muncitorești și de formele incipiente de împotrivire contra exploatații. Deși încă sub influențe patronale, „Lucrătorul român“ a însemnat un pas înainte în presa muncitorească din România.

1) Reprodus în „Telegraful“, an. II, nr. 426, din 27 Iulie 1873.

CE OGLINDEȘTE CAZUL „DER SPIEGEL”

FELICIA ANTIP

„Acțiunea întreprinsă împotriva revistei „Der Spiegel“ nu a fost prima lovitură dată împotriva libertății presei și informațiilor, împotriva publicării adevărului și a criticilor la adresa R.F.G. Ea a constituit doar lovitură cea mai senzațională și cea mai provocatoare pentru acei ce s-au lăsat înșelați de „ordinea democrat-liberală“ a R.F.G. Dacă pînă în prezent în R.F.G. era interzisă apariția unor ziare, erau arestați și condamnați ziariști, unele cercuri se consolau în mod fariseic declarînd că „nu este vorba decît despre comuniști“, dacă poliția ataca și maltrata reporteri, se accepta pretextul

că a fost vorba despre „agenți ai zonei sovietice“, sau despre „excese regretabile“ (...).

În prezent, după ce poliția a ocupat redacția revistei „Der Spiegel“, a arestat pe directorul, redactorul-șef și redactorii responsabili de secții, a percheziționat în maniera Gestapoului clădirea redacției etc... regimul minciunii s-a demascat fățiș, campania anticomunistă s-a dovedit a fi limpede preludiul la încercarea de a oprîm libertatea, critica și opoziția în general; în momentul de față, trăgătorii de sfori ai remilitarizării și refascizării Germaniei occidentale din ministerul lui Strauss, din apro-

pierea d-lui Globke și din justiția politică s-au trădat atît de limpede prin metodele lor, încît a nu lua poziție ar echivala cu o trădare a viitorului Germaniei“.

Rîndurile de mai sus au apărut în „Die Andere Zeitung“, organul Uniunii germanilor care luptă pentru pace și libertate, unul din puținele ziare care mai cutează să scrie adevărul în Republica Federală Germană.

După interzicerea publicațiilor Partidului Comunist au dispărut pe rînd cu mai multă sau mai puțină vilvă „Deutsche Woche“ și alte organe de presă care se încumetau

fie să critice guvernul Adenauer, fie să ia atitudine împotriva cursei inarmărilor etc.

În timp ce afacerea „Der Spiegel“ se afla în curs, a fost confiscat pentru a opta oară săptămânalul „Blinkfeuer“, care apare din 1952 la Hamburg și se pronunță pentru coexistență pașnică, pace și dezarmare. Ministrul de interne vest-german Hoecherl a declarat în Bundestag că se pregătesc noi măsuri și mai severe împotriva acestei reviste.

Dar nu toate publicațiile vest-germane sînt supuse aceluiași regim. Încă din 1950, în R.F.G. erau din nou activi peste 80 la sută dintre editorii prosperi în timpul nazismului. În momentul de față, în Germania occidentală se editează cel puțin 65 de ziare cu orientare fațăș fascistă și peste 180 de publicații ale asociațiilor revanșarde. Nimeni nu se gîndește să le confişte sau să le interzică.

Nici revista „Der Spiegel“ nu a fost interzisă. Redactorilor ei li s-a înscenat însă un proces de „înalță trădare“, în condiții ciudate, care au determinat opinia publică să se întrebe ce se ascunde îndărătul acestei grave acuzații. Faptul că această revistă este apropiată de partidul liber-democrat, de a cărui participare depindea viabilitatea guvernului de coaliție de la Bonn, a transformat grava atingere adusă libertății presei într-un motiv de

discordie între cele două partide guvernamentale. Numai așa se explică marea publicitate făcută în occident cazului „Der Spiegel“. Căci pentru o simplă violare, oricît de flagrantă, a libertății opiniei, în R.F.G., nu s-ar mai fi formalizat nici un fel de cercuri oficiale...

Aminteam caracterul straniu al înscenării. În fapt, un singur amănunt a scăpat celor care au montat cu o minuțiozitate tipică acțiunea polițienească împotriva revistei „Der Spiegel“. Ei nu au ținut seama că o acțiune de asemenea proporții (arestarea simultană la Bonn, Hamburg ba chiar și în Madrid a 16 ziaști acuzați de „înalță trădare“, percheziția devalizatoare de la sediul revistei, totul în cea mai pură tradiție S.A.) își pierde tot hazul dacă între „crimă“ — apariția numărului învinovat din „Der Spiegel“ — și „reprimarea promptă“, au trecut două săptămîni.

Cum se poate? — s-au întreat cei ce ar fi fost dispuși să se refere la bunacredință a autorităților vest-germane. „Der Spiegel“ publică la 8 octombrie un amplu articol despre strategia vest-germană cuprinzînd, zice-se, secrete de stat și abia în noaptea de 26 spre 27 octombrie poliția își amintește că arestarea vinovaților este atît de urgentă încît trebuie să le trezească din somn copiii pentru a căuta ce se ascunde eventual sub

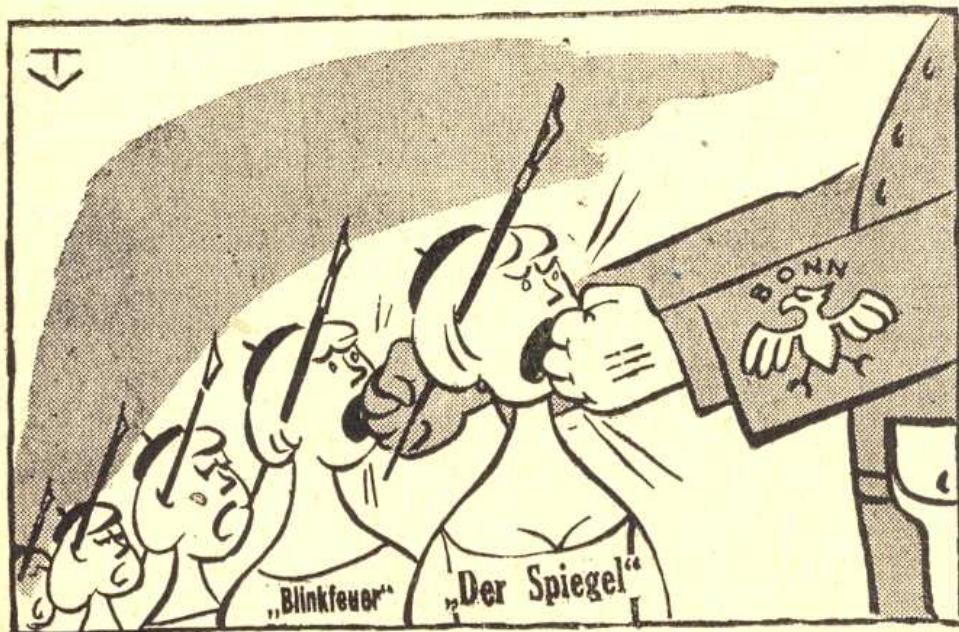
saltelele lor! O fi fost într-adevăr nevoie de un studiu de două săptămîni pentru a constata că articolul incriminat este dăunător siguranței statului? Totul apare și mai ciudat după declarația lui Becker, directorul editurii „Der Spiegel“, că manuscrisul articolului fusese supus anticipat aprobării „forurilor oficiale“, că acestea au obiectat împotriva unui singur pasaj și că pasajul respectiv a fost scos.

De îndată ce se elimină însă prezumția buneicredințe, lucrurile devin cît se poate de clare. Ziarele occidentale discern trei obiective principale pe care le-a urmărit fostul guvern vest-german prin născocirea acestui caz.

La Bonn se practică în mod curent ceea ce „France Observateur“ numește „vechea politică a biliardului“. Pentru a lovi bila adversă, vizează partea opusă și atinge-o prin ricoșeu. În lipsa unei legislații care să interzică delictul de opinie, autoritățile vest-germane aplică susamintitul principiu ori de cîte ori vor să se răfuiească cu un adversar politic. Militantul sindical știe că poate fi deferit justiției pentru orice neglijență în îndeplinirea obligațiilor fiscale, profesorul universitar care a criticat guvernul trebuie să se ferească să nu i se însceneze o afacere de moravuri și așa mai departe. „Der Spiegel“ trebuia să plătească pentru că și-a permis în repetate rînduri să pună sub semnul întrebării cîntea și intențiile fostului ministru de război al R.F.G., Strauss. „Nu este vorba de nici o înalță trădare. Pur și simplu dl. Strauss se răzbună“ — scriau chiar ziarele vest-germane.

Numărul din „Der Spiegel“, care a oferit prilejul represaliilor, a apărut din punctul de vedere al guvernului azi demisionat prea devreme. Acesta mai avea nevoie de un răgaz de două săptămîni — și l-a luat, am văzut, singur, — pentru ca o comisie de anchetă a Bundestagului special creată să dea mai întîi răspunsul la întrebarea dacă, favorizînd afacerile verioase ale prietenului său Kapfinger pe care l-a ajutat să obțină o comandă avantajoasă de la ministerul de război american, Strauss a comis sau nu un act ilegal. Răspunsul a venit la 25 octombrie: „Strauss a fost nu vinovat, ci numai imprudent“. Campania de demascare a legăturilor dintre Strauss și Kapfinger, scandal cunoscut sub numele de „afacerea Fibag“, fusese inițiată

Reacție în lanț



— La rînd... drepti!

(Desen de V. Timoc)

cu doi ani în urmă de revista „Der Spiegel“. Așadar, a doua zi după inocentarea oficială a lui Strauss, a urmat răfuiala...

Și Strauss mai avea și alte polițe de plătit revistei vest-germane. În martie „Der Spiegel“ scria: „Strauss disprețuiește regulile de joc ale unei vieți politice civilizate“ și „este de temut că prin lichidarea unor instituții ca Parlamentul și Curtea constituțională, el va instaura un regim anticonstituțional“.

— „Der Spiegel“ o s-o pătească în curînd — a spus Strauss la 24 octombrie la o serată oferită de președintele Lübke. Intrecîndu-și măsura la băutura (circumstanță „atenuantă“ expusă de „Frankfurter Rundschau“) Strauss a numit cu același prilej trei deputați ai opoziției, „copti pentru ocnă și spînzurătoare“.

Corespondentul săptămînalului francez „L'Express“, Michel Bosquet, a asistat ulterior la următorul dialog semnificativ între colonelul Schumeckle, șeful serviciului de presă al lui Strauss, și un ziarist vest-german.

Colonelul : Ministrul a spus aceste cuvinte pe un ton glumeț. Era bine dispus.

Ziaristul : Trebuie să rețin că ministrul era bine dispus în seara cînd criza cubană intra în faza cea mai acută ?

Colonelul : Refuz să răspund la acest gen de întrebări.

Pentru a nu fi nedrepti cu dl. Strauss trebuie să recunoaștem însă că revista „Der Spiegel“ a păcătuit și prin publicarea articolului luat drept pretext pentru reprimare: „Ne îndoim să existe măcar un elev sau un ucenic care va putea fi determinat să creadă că acest articol a periclitat securitatea R. F. Germane — scrie „Frankfurter Rundschau“. Articolul nu conține nimic ce nu ar corespunde cu părerile cetățeanului de rînd“. Da, dar în articol se critica strategia militarismului vest-german. Or, nu este de conceput un militarism german care să admită critici îndreptate împotriva esenței sale, împotriva rațiunii sale de a fi.

Nu întîmplător, „libera“ presă vest-germană, foarte documentată și sistematică în prezentarea evenimentelor din Africa, America Latină sau de aiurea, scrie rar și superficial despre ceea ce se întîmplă în R.F.G. „Der Spiegel“ a călcat consemnul de a nu se amesteca în pregătirile de agresiune și

revanșă. Revista a comis sacrilegiul de a se atinge de „marele tabu“ al strategiei și de a arăta că Strauss (iar Strauss!) vrea arme atomice deoarece se pregătește nu pentru apărarea R.F.G., ci pentru...

Editorii lui „New York Herald Tribune“ nu pot fi arestați însă de Strauss și de aceea n-au pățit nimic cînd la începutul acestui an au permis să apară în ziarul lor fraza: „Mașinațiunile ministrului de război german constituie probe în sprijinul afirmației sovietice că în R.F.G. renaște spiritul militarist și revanșard“.

Profanînd tainele zeilor, „Der Spiegel“ trebuia să știe că își semnează singură actul de condamnare. Percheziția de la sediul său a avut scopul de a o deposea de materialul de arhivă conținînd „secrete politice și militare“ jenante pentru multe sute de guvernanți vest-germani (Evening Standard).

Al treilea, dar nu cel mai puțin important, iepure care trebuia împușcat din lovitura împotriva lui „Der Spiegel“ era opinia publică. Bonn-ul pregătea tocmai „legislația excepțională“ care va pune cruce ultimelor libertăți democratice. Cazul „Der Spiegel“ trebuia să fie o repetiție generală și, juridic vorbind, un precedent pentru reprimările ce vor urma. Dacă pretextul „înaltei trădări“ ar fi închis acum gura adepților libertății presei, mai tîrziu s-ar fi putut spune: s-a procedat la fel și cu „Der Spiegel“ și încă pe vremea cînd legile excepționale nu intraseră încă în vigoare.

Dar manevra a eșuat. Scandalul „Der Spiegel“ a luat proporții internaționale. Adenauer i-a rugat pe deputați „să nu creeze impresia că în Germania de azi se aplică metodele Gestapoului“ căci aceasta ar dăuna prestigiului R.F.G.

* Ministrul de interne Hermann Höcherl a perorat și el în Bundestag împotriva „imbecililor care defăimează R.F.G. în ochii străinătății“. Pentru o mai perfectă intimidare, vinovăția redactorilor lui „Der Spiegel“ este înfățișată ca lucru dovedit, deși justiția nu s-a pronunțat încă.

Trucul însă nu a reușit. Prestigiul lui Strauss nu a sporit. Dimpotrivă, el a fost compromis iremediabil. Politica de înarmare atomică a R.F.G. nu a căpătat noi adepți. Dimpotrivă. Legislația excepțională nu a devenit mai populară. Dimpotrivă.

DE PESTE HOTARE

Ziariștii din Kenya au înființat recent o Uniune profesională. Prima adunare generală a fost salutăată printr-un mesaj al ministrului muncii, în care se spune că Uniunea ziariștilor trebuie să fie conștientă de răspunderea ce-i revine pentru dezvoltarea țării.

La Havana s-a deschis o expoziție de fotografii a agențiilor de presă socialiste. Cele peste 360 de fotografii care au fost prezentate la conferința Agențiilor de presă de la Praga s-au bucurat de aprecierea unui mare număr de vizitatori.

Un aparat experimental pentru televiziune în relief a fost construit într-un institut din Leningrad. Impresia reliefului se obține cu ajutorul a două camere de luat vederi care transmit în continuare imaginea pe două ecrane. Cu ajutorul unei oglinzi semistrăvezie, care are o înclinație de 45 grade față de cele două ecrane, se suprapun imaginile, obținîndu-se astfel impresia reliefului.

Savantul sovietic Kaznaceev a explicat la o conferință în problemele radioelectronicii, care a avut loc la Moscova, un plan de retransmitere, prin conductele de gaze, a semnalelor radiotelegrafice, radiofonice și de televiziune. La conferință au luat parte 2.000 de specialiști din zece țări, printre care și din S.U.A., Franța și Italia. După părerea savantului sovietic, conductele vor putea fi folosite la distanțe de mii de kilometri pentru transmiterea radiotelesemnalelor.



Aspect din expoziție

EXPOZIȚIA „REVOLUȚIA CUBANĂ ÎN IMAGINI”

Sub auspiciile Institutului român pentru relațiile culturale cu străinătatea, miercuri 14 noiembrie a.c. s-a deschis în sala „Dalles” expoziția „Revoluția cubană în imagini”.

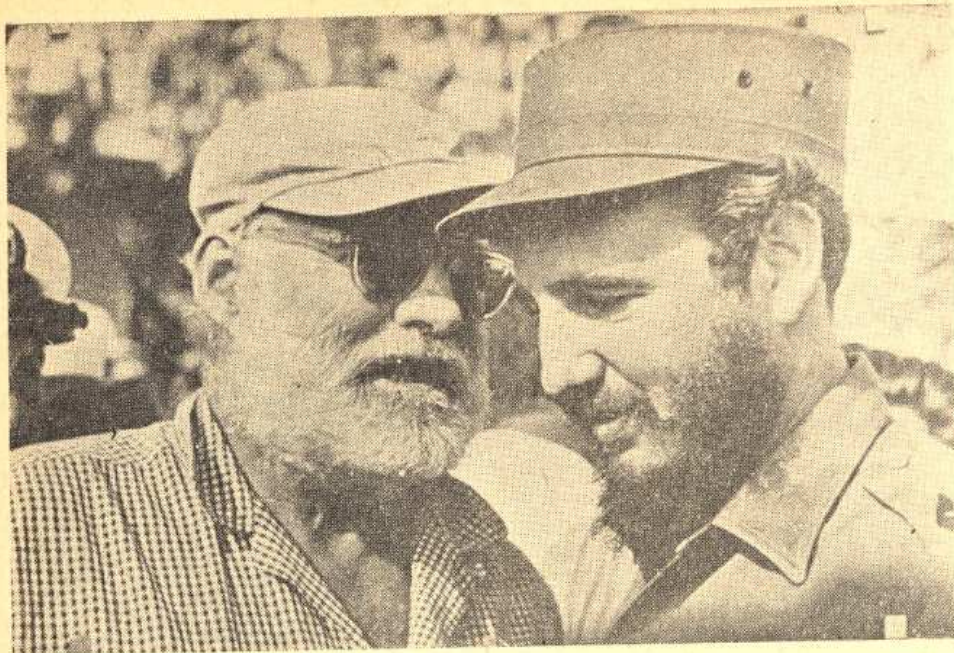
Expoziția este un rezumat grafic al Cupei revoluționare înfăptuite de poporul cuban, rezumat concretizat în aproape 500 de fotografii și se sfârșește în primele șase luni ale anului 1962.

Ele înfățișează, în mod cronologic epoca tiraniei lui Batista, primele lupte ale tineretului împotriva opresiunii, atacul condus de Fidel Castro de la 26 iulie 1953 asupra cazărmii Moncado, insurecția armată, luptele partizanilor din Sierra Maestra, fronturile din provincia Oriente și din provincia Las Villas, triumful revoluției, legea reformei agrare, naționalizarea în-

treprinderilor străine, prima Declarație de la Havana, agresiunile și atrocitățile nord-americane, lupta neînfricată a poporului împotriva acestor agresiuni și în sfârșit munca neobosită, constructivă a poporului pe toate tărîmurile: agricultură, industrie, învățămînt și cultură.

Expoziția, pentru realizarea căreia a muncit întregul colectiv de redacție al ziarului „Revolucion”, a fost prezentată, pentru prima oară, la sfârșitul lunii iulie la Festivalul Mondial al Tineretului și Studenților de la Helsinki, apoi la Varșovia, Praga și Budapesta.

Cuvîntul de deschidere a fost rostit de George Ivașcu, vicepreședinte al Uniunii Ziariștilor din R. P. Romîna.



Fidel Castro și Ernst Hemingway

CONFERINȚĂ DE PRESĂ CU ZIARIȘTII CUBANI

Cu prilejul deschiderii expoziției „Revoluția cubană în imagini”, Institutul român pentru relațiile culturale cu străinătatea și Uniunea Ziariștilor din R.P.R. au organizat o conferință de presă, în cadrul căreia José Benitez, șeful secției externe a ziarului „Revolucion”, și Osvaldo Salas, șeful secției foto a aceluiași ziar, s-au întâlnit cu ziariști români și corespondenți ai presei străine.

Conferința a fost deschisă de secretarul general al Uniunii Ziariștilor, Dinu Hervian. În continuare, răspunzând întrebărilor puse de cei prezenți, José Benitez a împărtășit aspecte din munca de pregătire a expoziției „Revoluția cubană în imagini”, a vorbit despre ecoul pe care această expoziție l-a avut la Helsinki, Varșovia, Praga, Budapesta.

Au venit gazetele!

In fața unui chioșc de ziare



**Abonați-vă pe anul
1963
la revista „PRESA NOASTRĂ”**

Forța de convingere a unei cărți ca aceasta, emoția pe care ea ți-o creează stau în primul rînd în aceea că aproape sub fiecare rînd simți pulsul clocotitor al vieții noastre, exemplu viu și pilduitor al celor mai buni, mai înaintați participanți la desăvîrșirea construcției socialiste. Patosul cu care afirmă, înflăcărarea cu care militează dau măsura unei cărți de publicistică agitatorică în serusul cel mai direct al cuvîntului. De altfel filele ei se parcurg cu sentimentul că asisti la un film documentar, că viața însăși îți trece prin față, îndemnîndu-te să-i scrutezi complexitatea, să alegi cele mai înaintate exemple și idei și să ți le însușești pînă la a te contopi cu ele.

Scrisă într-un stil prin excelență ziaristic, curgător și antrenant, cartea dezvăluie cititorului cîteva din cele mai caracteristice trăsături ale tineretului nostru, ale acelor ce „sînt prin vîrstă, prin năzuințele și întreaga lor viață copiii lui 23 August”. Ea s-a născut firesc, dintr-o susținută activitate gazetărească desfășurată de autor, dintr-un frecvent contact cu viața tineretului nostru.

Pe baza unui amplu material de viață, autorul generalizează și evidențiază cazuri grăitoare, idei și atitudini revelatoare pentru profilul actualei generații de tineri din țara noastră.

O generație liberă, vigoasă, cu un ideal de viață bine conturat, crescută sub ochii atenți ai comuniștilor, devotată pînă la sacrificiu cauzei comunismului. O generație în ochii căreia strălucește Comuna. Codul ei moral, faptele ei — aici își au izvorul. Fiecare gînd, fiecare acțiune a noastră trebuie să fie la înălțimea idealurilor poporului care construiește, sub conducerea partidului, socialismul. Concepția noastră despre lume și societate, atitudinea față de cei în mijlocul cărora trăim, învățăm și muncim (colegi, prieteni, părinți etc.) totul, absolut totul trebuie să poarte însemnele unei generații de tineri liberi și demni, cărora societatea noastră le oferă nelimitate posibilități de a se realiza, o generație crescută și educată în spiritul co-

VASILE BARAN: „Contemporani cu viitorul”

lectivismului înflăcărât, al patriotismului și internaționalismului socialist. Ea are dreptul și datoria să învețe, să preia tot ce a creat mai bun poporul nostru în lupta lui pentru libertate, să cultive creator aceste tradiții și să le îmbine armonios cu tot ce e mai înaintat în lumea contemporană. O generație căreia partidul, statul și poporul nostru îi acordă o neprețuită încredere și răspunderi din cele mai mari.

„Contemporani cu viitorul” fără a epuiza, așadar, toate problemele ce se pun în legătură cu profilul unei generații de tineri la noi, le dezbate pe cele mai importante dintre ele și aruncă asupra lor un fascicol de lumină, adesea revelator. Important este și faptul că aceste aspecte sînt extrase din cele mai diverse domenii ale vieții, de la dragoste pînă la atitudinea față de destinul lumii contemporane, de la poziție față de rămășițele vechiului în viață și mai ales în conștiința oamenilor și pînă în felul de a se îmbrăca al prietenilor și tovarășilor de muncă. În fond între toate aceste probleme și aspecte de viață există o condiționare reci-

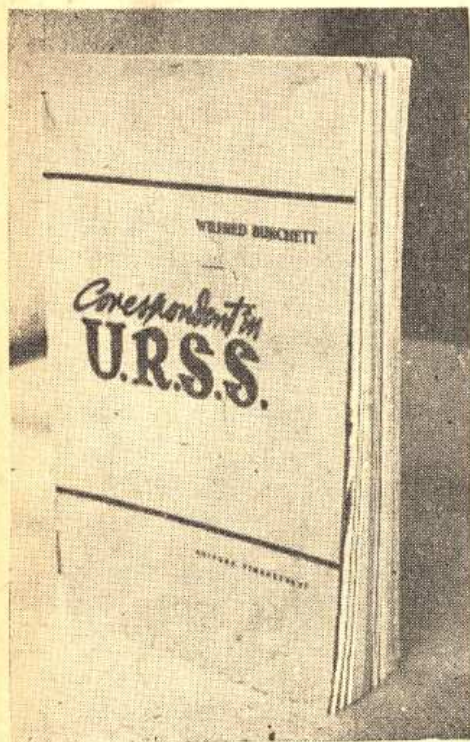
procă pe care tînărul autor o sesizează cu justete, discutîndu-i cele mai variate înfățișări. Se degajă apoi din paginile cărții, din exemplele date, adevărul că în societatea noastră tineretul se integrează armonios, elanurile lui găsindu-și posibilitatea optimă de manifestare. Curajul, entuziasmul, eroismul și devotamentul, spiritul inovator, pasiunea pentru învățatură și creație, fantezia, romantismul caracteristice tineretului — au în societatea noastră socialistă un cîmp larg și nestîngherit de manifestare.

În abordarea unor asemenea probleme autorul nu reușește însă totdeauna să ridice comentariul la valoarea faptelor de viață pe care le descrie. Deși se sugerează printr-o mulțime de exemple căile posibile de dezvoltare a aptitudinilor, tonul comentariului e uneori prea didactic în dauna calității publicistice a cărții.

„Contemporani cu viitorul” rămîne prin experiența de viață pe care o popularizează o carte de un real folos cititorului tînăr.

GEORGE MUNTEAN

WILFRED BURCHETT: „Correspondent în U.R.S.S.“



Wilfred Burchett este cunoscut cititorilor și mai ales ziaristilor români. Correspondent mai mulți ani al ziarului „România liberă” în legătură cu problemele din Asia, el s-a dovedit ca un bun și activ comentator al evenimentelor din această parte a lumii.

De origină australiană, Wilfred Burchett a participat ca ziarist în războiul din Coreea. Datorită reportajelor sale, prin care demasca acțiunile imperialismului american împotriva independenței poporului coreean, nu s-a mai putut întoarce în patria sa. În exilul său forțat, el a continuat să activeze ca ziarist, făcând lungi popasuri în China, Vietnam, Laos, Cambodgia, până la stabilirea sa la Moscova, unde a continuat să activeze ca reporter mereu prezent acolo unde se petreceau evenimente însemnate. Reportajele apăreau apoi în volum.

Cele câteva cărți scrise pînă acum despre Coreea, Vietnam, Laos, Cambodgia și U.R.S.S. sînt documentare veridice, de o largă și pătrunzătoare observație, informare și apreciere politică. Toate au fost traduse și în limba română. Lucrarea „Correspondent în U.R.S.S.” — apărută recent în traducere românească, ne înfățișează progresul impetuos al Uniunii Sovietice, munca entuziastă a oamenilor sovietici — muncitori, tehnicieni, savanți, colhoznici — de pe vastul șantier al construirii comunismului. Amplul reportaj al activului reporter este rîidul de mare amploare prin țara sovietică, din Baikal și dincolo de Baikal, Cazahstan, pătrunzînd în subsolurile de incomensurabile bogății ale stepei, parcurgînd pămînturile deștelenite, unde se ridică orașe și sate noi, șantiere și uzine, vizitînd înfloritoare deșerturi ale Uzbekistanului, sondele Azerbaidjanului, noile și imensele colhozuri, gigantice uzine de cereale la Moscova și, în sfîrșit, vorbind despre spațiile cosmice cucerite de omul sovietic, de cosmonauți.

Ca pe un ecran lat, prin fața cititorului este proiectată munca insuflețită a poporului sovietic pentru îndeplinirea la termenele prevăzute de Congresul XXII al P.C.U.S. a mărețelor sarcini ce i-au fost puse.

„Pentru a vedea modul în care oamenii sovietici — scrie autorul în prefața cărții — și-au organizat activitatea în scopul ca în zece sau doisprezece ani să atingă cel mai înalt nivel de trai din lume și cum se înfățișează viața de-a lungul și de-a latul țării, în momentul cînd am pornit la îndeplinirea acestui proiect măreț, precum și pentru a înțelege mai clar cît de înalt este conceput nivelul de trai într-o țară socialistă, am întreprins o vastă călătorie în Uniunea Sovietică în perioada celui de-al doilea an al planului septenal”. El mărturisește că pretutindeni a avut simțămîntul că noul își croiește cu putere drum în viață și că oamenii sovietici sînt pe deplin convinși că vor îndeplini ceea ce și-au propus.

Tot ce și-au propus oamenii sovietici îndeplinesc și se vor îndeplini prin înalta mecanizare și automatizare sub imperiul cărora se dezvoltă producția economiei sovietice, prin însuflețirea cu care muncesc oamenii care cresc, care stăpînesc și minuesc tehnicitatea cea mai desăvîrșită, care iubesc viața și o fac din ce în ce mai frumoasă, viață în care nivelul de trai nu va fi constituit numai din confortul zilnic, ci dintr-o largă preocupare culturală, sportivă, socială, în care artele, etica, pasiunea pentru mai frumos, politețea, vor fi imperatiivele societății comuniste.

Cartea lui Wilfred Burchett rămîne, din acest punct de vedere, un documentar contemporan al viitorului, o viziune a ceea ce va fi și a ceea ce este, întemeiat pe realități, pe certitudinile sovietice.

GHEORGHE DINU



ȘTEFAN ZIDĂRIȚĂ: „Muncă, entuziasm, tinerețe”

Editura politică a scos recent de sub tipar două cărți ai căror autori sînt doi ziariști tineri: Ștefan Zidăriță („Scinteia”) și Vasile Băran („Scinteia tineretului”). Spre deosebire de unele dintre cărțile destinate problemelor tineretului, ele se caracterizează printr-o notă de vioiciune care le sporește interesul, printr-un stil cu bune influențe reportericești. În acest sens cărțile amintite reprezintă o încercare reușită a autorilor și editurii.

În volumul său, Ștefan Zidăriță și-a propus, așa cum el singur o mărturisește, să redea în mod cît mai veridic diferite aspecte din viața organizației de tineret de la uzinele „Electroputere” din Craiova, munca entuziastă și avîntată a tineretului acestei mari și moderne întreprinderi. Organizată pe capitole, cartea urmărește subtil un fir natural: drumul de la intrarea în uzină a tinerilor, contribuția și ajutorul organizației U.T.M. pentru antrenarea fiecăruia în detașamentul disciplinat și calificat al colectivului de muncitori, pînă la probleme de comportare a tinerilor în uzină și în afara ei, în familie etc.

Meritul autorului este acela de a fi reușit să scrie o carte cu multe pagini de reportaj bun, ba în unele cazuri cu apropieri reușite de pove-

stire. Pe această linie se înscriu capitolele: „În căutarea rezervelor producției”, „Inimoișii”, „Revenire în sînul familiei”.

Pornind de fiecare dată de la unele întîmplări semnificative, de la anumite cazuri, Zidăriță reușește să creeze în jurul lor o țesătură de fapte din care rezultă destul de limpede modul în care acționează colectivul și, în special, modul în care trebuie să intervină organizația U.T.M. Se cerea acest lucru pentru că, de la bun început, trebuie spus, cartea nu-și propune doar să „oglindească” reportericește niște fapte, ci să constituie în același timp un exemplu de rezolvare practică, de îndrumare practică pentru toate comitetele și organizațiile U.T.M.

Lucreția, o tînără absolventă a școlii profesionale, vădește chiar din primele zile după intrarea în uzină, pe lîngă buna pregătire profesională, o oarecare insuficiență maturitate politică, o insuficiență stăpînire de sine, o lipsă de experiență în a calcula și aprecia faptele de viață. Faptul e firesc și tovarășii săi nu rămîn pasivi. Și secretarul comitetului U.T.M., Stancu, și fruntașii în producție (Nicolicița și alții) iau măsuri pentru ca, chiar acolo, între ei, la locul de muncă și în activitatea culturală, tînăra muncitoare să se formeze pe deplin. Bine creionate în evoluția lor sînt și portretele unor tineri ca Baciuc (un certat cu disciplina și cu viața civilizată), Runcanu (care, în ciuda calităților, se număra printre cei din urmă în întrecere) și alții. Un capitol bun, viu scris, este și acela cu privire la orientarea organizațiilor U.T.M. înspre descoperirea și

valorificarea rezervelor interne, ca și cel despre intervenția foarte delicată, dar promptă și eficientă a organizației U.T.M. în consolidarea vieții de familie a soților Voinea (capitolul „Revenire în sînul familiei”).

Cu toate aceste calități, cartea lui Zidăriță nu este scutită de unele lacune care merită, credem, să le menționăm aici, întrucît ele mai apar și în activitatea publicistică a multora dintre noi.

Volumul suferă mai întîi de oarecare dezbinare, intenția de a face povestirile cît mai vii, mai pline de neprevăzut, prin acumularea de fapte, diluînd mult unele scene. Dar, păcatul cel mai mare care pîndește unele pagini este acela de a se fi apelat încă la unele formule generale, începînd cu expresii (consacrate prin uzare) și continuînd cu rezolvări fugare. Convîng mai puțin, de pildă, scenele în care, de la momentele de pătrundere psihologică a unor fapte, se trece deodată la motivări de tipul: „Costin, ca și mulți alții, este îndrăgostit de meseria lui. Dacă stă la ora asta în uzină, o face din convingere”. În loc ca, din fapte, cititorul să tragă o astfel de concluzie, de multe ori ele i se arată cu degetul.

Dacă ar fi lipsit unele lacune de acest fel, sau altele încă sesizabile, fără îndoială valoarea volumului ar fi sporit evident. Cu toate acestea cartea lui Zidăriță se înscrie — așa cum spuneam — printre lucrările reușite din acest an destinate educației tineretului de către Editura politică.

EUGEN FLORESCU



Noutăți în biblioteca de documentare a Uniunii Ziariștilor „Presa țărilor străine“

În rafturile bibliotecii de documentare a Uniunii Ziariștilor din R. P. Română se află o lucrare interesantă care poate fi recomandată nu numai ziariștilor, dar și oricărui cititor asiduu al paginii externe. Este vorba de volumul „Presa țărilor străine“, scos recent în Editura de stat pentru literatură politică din Moscova.

În telegrame, în comentariile de politică externă, în cronicile pe teme internaționale, întâlnim destul de frecvent că „Agenția Reuter comunică...“, „New York Times“ susține...“, „ziarul „Avghi“ relatează...“ etc. Cui aparțin aceste organe de presă, interesele cui reprezintă ele, care este fizionomia lor politică? La întrebări ca acestea și la multe altele aduce răspuns cartea de mai sus, redactată de N. G. Polgunov și M. A. Harlamov.

Prin materialul ce-l cuprinde, cartea reprezintă un deosebit de valoros documentar. Ea prezintă, între altele, un scurt istoric al presei din țările Europei occidentale, Americii și Australiei. Aflăm tirajele și numeroase informații interesante despre cele mai multe din zarele centrale și provinciale care apar astăzi în toate aceste țări. În Belgia, bunăoară, primul ziar a apărut încă în anul 1605. Astăzi, însă, după patru secole și jumătate, asistăm la reducerea numărului de publicații; monopoliurile de presă înghit în ritm tot mai rapid publicațiile mai slabe. De altfel, un fenomen general în

lumea capitalistă. Este interesantă și constatarea că în Anglia, cititorii cumpără de două ori mai multe ziare decît în S.U.A., de trei ori mai multe decît în Franța. Iar în Grecia, zarele aparțin familiilor Lambrakis, Boțis, Levidis, Vlahas.

În Germania federală, concernul de presă Springer este astăzi succesorul concernului Huggenberg care, la timpul său, l-a sprijinit pe Hitler. De la sine înțeles că zarele „Die Welt“ și „Bild-Zeitung“, principalele publicații ale concernului, susțin guvernul Adenauer.

Cartea ne înfățișează sugestiv, prin scurte prezentări ale trusturilor gazetărești, ale agențiilor de informații, ziare, reviste, edituri etc. cum dominația monopolurilor în viața economică și politică a S.U.A. este în același timp factorul principal care le permite să exercite o dictatură deplină și asupra presei. Prin volumul afacerilor lor, șase din trusturile gazetărești intră în numărul celor 500 întreprinderi industriale cu profiturile cele mai mari. „Hearst Consolidated Corporation, Inc.“, bunăoară, a încasat în 1959 uriașa sumă de 185.359.000 dolari, la un capital de 106.840.000 dolari. Merită relevat și faptul că din spațiul ziarelor americane, reclama deține între 40-70 la sută. Un amănunt interesant este că acțiunile ziarului „New York Times“ se află nu numai în posesia familiei Salzberger-Oks-Adler, ci și în a oligarhiei

financiară reprezentată prin „Chase Manhattan-Bank“ (Rockefeller) și „Guaranty Trust Company of New York“ (Morgan).

Și tot astfel aflăm amănunte istorice, tirajele, situația actuală a presei din Argentina, Brazilia, Insulele Bermude, Canada, Mexico și toate țărilor continentului american. Este interesantă relatarea că în Cuba, în primele zile după victoria revoluției, redacțiile reacționare au fost nevoite să accepte publicarea în ziare, sub presiunea comitetelor de ziariști și tipografi, inserarea unor desmintiri o dată cu publicarea fiecărui articol calomnios.

În Australia apar 500 de ziare și tot atîtea reviste, dintre care doar zece au caracter progresist. Autorii ne oferă amănunte interesante despre publicațiile mai importante. Cartea „Presa țărilor străine“ reprezintă deci nu numai un prețios material documentar ci și o lectură interesantă despre viața presei din cele trei continente. Ea poate fi consultată în orice zi la biblioteca de documentare a Uniunii Ziariștilor.

Gh. B.

Întîlnire cu ziariști sportivi francezi

Meciul de rugbi dintre echipele Franței și Romîniei — terminat prin victoria reprezentativei țării noastre — a suscitat un deosebit interes, dovadă numărul mare de ziariști francezi care au însoțit echipa,

Duminică, 11 noiembrie, cu câteva ore înainte de meci, Clubul sportiv al ziaristilor din R.P.R. a invitat la Casa Ziaristilor pe oaspeții francezi, comentatori sportivi. Președintele clubului sportiv, Mircea Costea, red. șef al ziarului „Sportul popular”, a prezentat ziaristilor români pe cronicarii sportivi Loys Van Lee, Denis Lallane, Andriac, Delaborderie, Carducci, Gabineau și pe ceilalți oaspeți. În cadrul întâlnirii s-a discutat despre organizarea mișcării sportive în ambele țări, dar bine înțeles că accentul a fost pus pe rugby.

Întilnirea s-a desfășurat într-o atmosferă caldă, prietenească.

Manifestări cultural-artistice

● Duminică 4 noiembrie s-a prezentat la Casa Ziaristilor un program de arii și duete din cele mai cunoscute opere, creații ale compozitorilor români și sovietici. Și-au dat concursul Ion Dacian, Lili Dușescu, Cella Tănăsescu, Lucia Roic, Marica Munteanu, Mihai Petculescu, Gabriel Gheorghiu, Ludovic Spiess, Petre Petrov. A prezentat Ștefan Glodariu — la pian compozitorul Teodor Sibiceanu. Înainte de începerea programului artistic, Ion Dacian a povestit impresii din turneele Teatrului de Stat de Operă în Uniunea Sovietică.

● Programul din 11 noiembrie a fost dedicat evocării lui Constantin Tănase. Primul regizor al Teatrului satiric muzical, Nicolae Dinescu, a vorbit despre activitatea popularului actor. Programul artistic a cuprins cuplete și cintece din revistele jucate de C. Tănase, interpretate de N. Stroe, artist emerit, Elena Burmaz, Gaby Pascu. În continuare a rulat filmul „Visul lui Tănase”.

● Artista emerită Magda Ianculescu și Ion Stoian de la Teatrul de Operă și Balet al R.P.R. au prezentat în cadrul programului din 18 noiembrie a.c. un recital de canto, interpretând muzică de Verdi, Puccini, Massenet, Mozart, Soupée, Lehar, Tosti, Falvo, Alfred Alessandrescu, Gh. Dima. A acompaniat la pian Suzana Szöreny.

Ziaristii fac sport

Bineînțeles că sportul are mulți adepți și în rindul ziaristilor. Adepți în adevăratul înțeles al cuvântului, adică oameni care practică sportul și nu... cronicari de sport. Dovezi în sprijinul acestei afirmații sînt destule. Aflăm adeseori de întilniri bilaterale între redacții la tenis de masă, volei, fotbal, de simultane de șah cu şahiști de frunte ș. a. În toamna acestui an, de pildă, s-au desfășurat două competiții dotate cu „Cupa ziarelor” — la tir și fotbal — care au angrenat majoritatea redacțiilor din Capitală.

Iată câteva amănunte referitor la desfășurarea „Cupei ziarelor”.

LA TIR...

În acest an Comisia orășenească de tir, în colaborare cu Clubul presei sportive din R.P.R., a organizat la Poligonul „Dinamo” din șoseaua Ștefan cel mare „Cupa ziarelor” la tir. Au participat peste 60 de concurenți ziaristi din Capitală.

Participanții la concurs au tras fiecare cîte 5 focuri de reglaj și 20 focuri de efect din poziție culcat rezemat. La sfîrșit s-au întocmit clasamente pe echipe (pentru seniori și o senioară sau junioară) și individuale.

Iată rezultatele definitive ale acestei tradiționale întreceri:

Individual masculin: 1 — S. Stănescu (Direcția Presei) 166 puncte; 2 — T. Chioreanu (Sportul popular) 153 puncte; 3 — C. Popovici (Direcția Presei) 152 puncte; 4 — V. Simion (Steagul roșu) 148 puncte; 5 — V. Constantinescu (Informația Bucureștiului) 148 puncte.

Individual feminin: 1 — Constanta Paraschivescu (Agerpres), 146 puncte; 2 — Alexandrina Marinescu (Direcția Presei), 143 puncte; 3 — Eugenia Hegheduș (Direcția Presei), 130 puncte; 4 — Margareta Mihăilescu (Apărarea Patriei), 127 puncte; 5 — Leontina Stancu (Sportul popular), 56 puncte.

Pe echipe: 1 — Direcția Presei (Cîștigătoarea „Cupei ziarelor” ediția 1962) — 744 puncte; 2 — Sportul popular — 607 puncte; 3 — Apărarea Patriei — 502 puncte.

LA FOTBAL

Ca de obicei, în acest an „Cupa ziarelor” la fotbal, aflată la cea de-a VII-a ediție, a stîrnit interes în rindul ziaristilor. La startul ei au fost prezente de astă dată opt echipe, oferind spectatorilor întilniri echilibrate, interesante.

De remarcat este faptul că în acest an, în plutonul echipelor fruntașe, de unde în trecut nu lipseau echipele Direcția Presei, Informația Bucureștiului și Apărarea Patriei, s-a menținut numai echipa publicațiilor militare — Apărarea Patriei. Celelalte două formații disputîndu-și locul III și IV. S-a ridicat însă în luptă pentru cucirirea locului I o altă echipă (de ce oare în trecut ea a trecut neobservată?): Scinteia tineretului.

Cine va cuceri invidiatul trofeu al ziaristilor în acest an? Ceea ce știm pînă în momentul de față este că echipele „Apărarea Patriei” și „Scinteia tineretului” se află la egalitate de puncte și că ele trebuie să se întilnească într-un meci baraj care să desemneze cîștigătorul.

Iată și câteva din rezultatele obținute în această întrecere: Apărarea Patriei — Informația Bucureștiului 4—2; Steagul roșu — Scinteia 5—2; Scinteia tineretului — România liberă 2—0; Direcția Presei — Sportul Popular 1—0; Informația Bucureștiului — Steagul roșu 3—1; Apărarea Patriei — Direcția Presei 6—4; România liberă — Scinteia 3—0; Informația Bucureștiului — Sportul Popular 6—7; România liberă — Steagul roșu 3—0; Direcția Presei — Scinteia 6—1; Scinteia tineretului — Informația Bucureștiului 4—2; Scinteia tineretului — Direcția Presei 5—2.

C U P R I N S :

- Prestigiul și eficacitatea cuvîntului tipărit
Lucian Simboan : Ucenicie neîntreruptă, creatoare
Virginia Pană-Velcescu : Multilateral și neapărat cult
Kovacs Andrei : De la caz la caz fără șabloane
Gh. Stănculescu : Pasiune pentru cunoaștere
Aurel Baranga : Bătălia cu trecutul
Maria Banuș : Pe magistrala calității
Gh. Stănescu : Atitudini față de muncă
Victor Birlădeanu : Viitorul răspunde : prezent !
Gh. Barbu : Cu tot focul inimii
Boris Buzilă : Prietenii noștri, gazetarii sovietici
Valeriu Chiose : Un schimb de experiență util
Constantin Sirbu : În misiune de presă, peste hotare
L. Felea : Sobru sau colorat ?
Ion Pas : Condeie cu venin (Dintr-o „Carte despre vremuri multe“)
V. Petrescu : Titlurile ziarului — vitrina ziarului
Miron Dragu : Munca scriitorului la ziarul regional de partid
I. Felea și M. Ioanid : Petre Constantinescu-Iași publicist.
S. Marian : Popas la Pitești
Kadu Rupea : Cîteva ziare regionale despre concursul „I. L. Caragiale“
I. Illes : „Uită-te mai bine în jur la locul tău de muncă“
— O importantă problemă de producție oglindită în trei gazete de uzină
Ioan Nițu : Tot mai aproape de problemele de producție ale uzinei
Augustin Deac : „Lucrătorul român“
Felicia Antip : Ce oglindește cazul „Der Spiegel“
— Expoziția „Revoluția cubană în imagini“
George Muntean : Vasile Baran : „Contemporani cu viitorul“
Gheorghe Dinu : Wilfred Burchett : „Corespondent în U.R.S.S.“
Eugen Florescu : Ștefan Zidăriță : „Muncă, entuziasm, tinerețe“
— Din activitatea Uniunii Ziariștilor din R.P.R.
— De peste hotare

НАША ПЕЧАТЬ

Журнал Союза журналистов РНР
Год издания VII № 10—11 (78—79)
октябрь—ноябрь 1962 г.

СОДЕРЖАНИЕ

- Престиж и действенность печатного слова
Луциан Симбоан — Непрерывное, творческое ученичество
- Вирджиния Панэ-Велческу* — Разносторонний и обязательно культурный
- Андрей Ковач* — Каждый случай в отдельности, без шаблона
- Г. Стэнкулеску* — Страстное влечение к знанию
- Аурел Баранга* — Битва с прошлым
- Мария Бануш* — По магистрали качества
- Г. Стэнеску* — Подход к работе
- Виктор Бырладяну* — Будущее отвечает: есть!
- Г. Барбу* — Ото всей души
- Борис Бузилэ* — Наши друзья, советские журналисты
- Валериу Киосе* — Полезный обмен опытом
- Константин Сырбу* — По заданию печати за рубежом
- Л. Феля* — Выдержанно или красочно?
- Ион Пас* — Ядовитым пером (из „Книги о многих временах“).
- В. Петреску* — Газетные заголовки — витрина газеты
- Миرون Драгу* — Работа писателя в областной партийной газете.
- И. Феля и Мирча Иоанид* — Петре КонстантINESКУ-Яшь — публицист.
- С. Мариан* — Остановка в Питешти.
- Раду Руля* — Несколько областных газет о конкурсе им. И. Л. Караджале
- И. Илес* — „Лучше осматривайся вокруг себя на твоём рабочем месте“.
- Важный производственный вопрос, отражённый в трёх заводских многотиражках.
- Иоан Ницу* — Все ближе к производственным вопросам завода.
- Аугустин Дак* — „Дукраторул ромы“.
- Фелиция Антип* — Что отражает дело „Дер Шпигель“
- Выставка „Кубинская революция в образах“
- Джордже Мунтян* — Василе Баран: „Современники будущего“
- Георге Дину* — Вильфред Барчетт: „Корреспондент в СССР“
- Еуджесн Флореску* — Штефан Зидэрица: „Труд энтузиазм, молодость“
- О деятельности Союза журналистов РНР
- Из-за границы

OUR PRESS

Review of the RPR Union of Journalists
Year VII Nos 10—11 (78—79) October—November
1962

CONTENTS

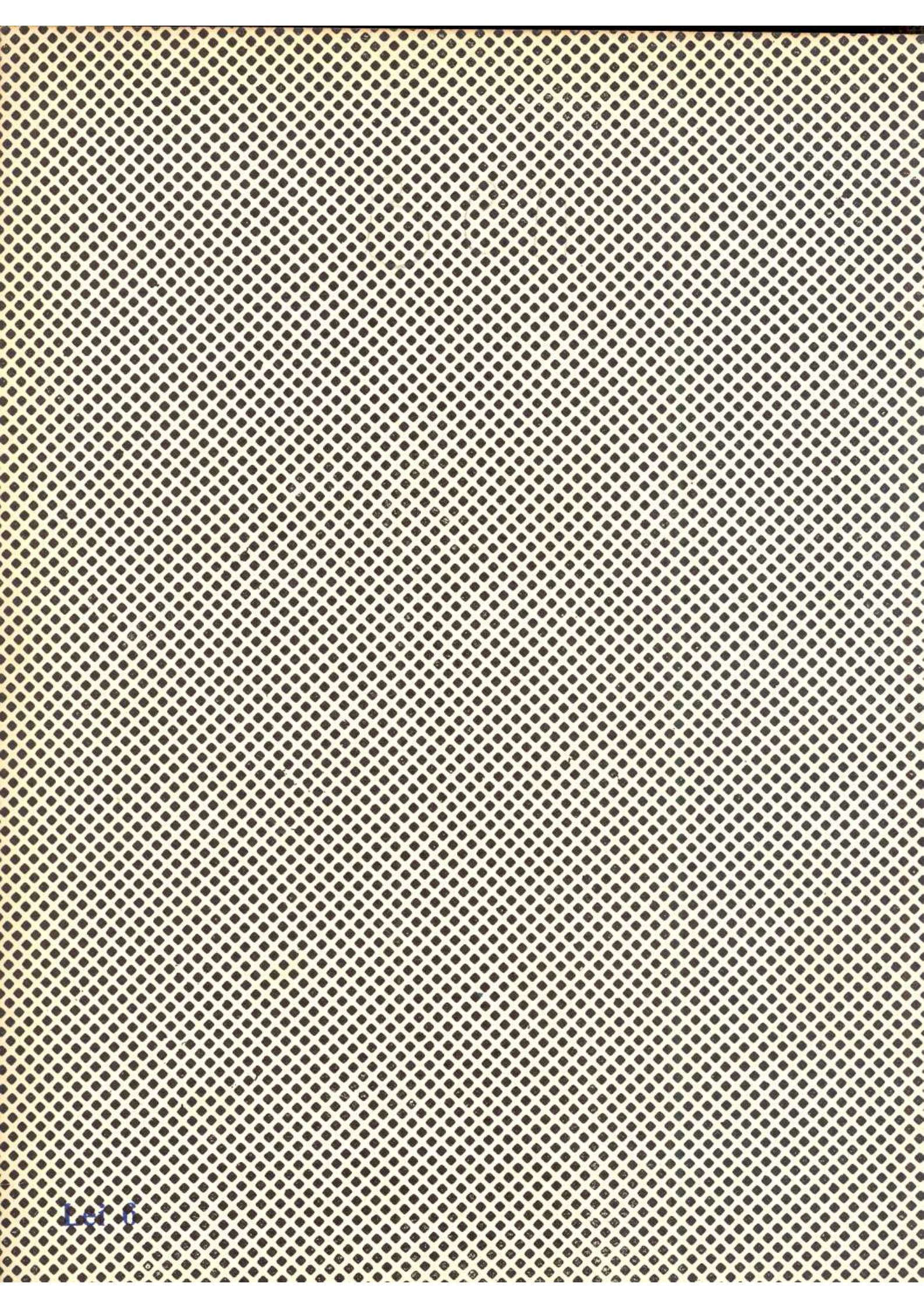
- The Weight and Efficiency of the Printed Word
Lucian Simboan: Uninterrupted, Creative Apprenticeship
- Virginia Pană-Velcescu*: Manysided and Necessarily Cultured
- Andrei Kovacs*: No Chiches
- G. Stănculescu*: The Passion to Know
- Aurel Baranga*: The Battle with the Past
- Maria Banuş*: On the Thoroughfare Called Quality
- G. Stănescu*: Attitudes towards Work
- Victor Birlădeanu*: The Future is Present
- G. Barbu*: With a Burning Heart
- Boris Buzilă*: Our Friends, the Soviet Journalists
- Valeriu Chiose*: A Useful Exchange of Experience
- Constantin Sirbu*: A Journalist Abroad
- L. Felea*: Sober or Colourful?
- Ion Pas*: Poisoned Pens (From the „Book of Olden Days“)
- V. Petrescu*: The Paper's Headlines Are the Paper's Shopwindow
- Miron Dragu*: The Werk of the Writer at the Regional Party Paper
- I. Felea & M. Ioanid*: Petre Constantinescu-Iaşi the Publicist
- S. Marian*: Stop-Over at Piteşti.
- Radu Rupea*: Some Regional Papers about the „I. L. Caragiale“ Competition
- I. Illes*: „Take a Closer Look at your Place of Work“
- An Important Production Problem Reflected in Three Factory Papers
- Ioan Niţu*: More About the Production Problems Reflected in Three Factory
- Augustin Deac*: „Lucrătorul român“
- Felicia Antip*: What „Der Spiegel“ Case Mirrors
- „The Cuban Revolution in Pictures“ Exhibition
- George Muntean*: Vasile Baran, „Contemporaries of the Future“
- Gheorghe Dinu*: Wilfred Burchett, „Correspondent in the USSR“
- Eugen Florescu*: Ştefan Zidăriţă, „Work, Enthusiasm and Youth“
- From the Activity of the RPR Union of Journalists
- From Abroad

COLEGIUL DE REDACŢIE: **Const. Antip** (redactor şef), **Antal Albert**, **C. N. Constantiniu**, **Ion Felea**, **Nestor Ignat**, **Vasile Iosipescu**, **Nicolae Moraru**, **Octavian Paler**, **Alexandru Popescu**, **Ilie Rădulescu**, **Al. N. Trestieni**

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: Bucureşti, Calea Victoriei, 163, Telefon: 15.21.02

Abonamentele se primesc de către difuzorii de presă din întreprinderi, instituţii şi de la sate, factorii poştali şi oficiile poştale. Revista se găseşte de vânzare la chioşcurile difuzării presei

Tiparul executat sub com. nr. 5116 în Întreprinderea Poligrafică nr. 2, Bucureşti, str. Brezoianu nr. 23—25



15
P. 583
Nr. 12

1962

PRESA NOASTRA



REVISTA UNIUNII ZIARISTILOR DIN R.P.R.

C U P R I N S :

— In slujba măreței cauze a socialismului

— Pagini de neuitat

Costin Murgescu : Momente din lupta antimonarhică a presei progresiste din România

Tudor Teodorescu-Braniște : Din literatura antimonarhică

S. Albu : Cea mai scurtă notă polemică antimonarhică

M. Ioanid : Vitold Rola Piekarski

Margareta Bărbuță : Considerații privind cronica dramatică în câteva ziare

Acad. prof. Raluca Ripan : Datorii ale ziarului

Prof. univ. Ioan Ceterchi : Educarea conștiinței politico-juridice socialiste a oamenilor

Prof. univ. Victor Preda : Un prieten de mare preț

Aurel Rău : Prezența artistului în paginile ziarului

Ioan Sîrbu : Calificarea tinerilor ziariști începe cu selecționarea

Petre Henț : Fără rețete procustiene...

— *Discuție în jurul mesei rotunde despre mobilă* (Intilnirea dintre ziariști și specialiști din industria mobilei, organizată de revista „Presa noastră” și ziarul „Muncitorul forestier”).

I. Micu : Cu fața spre corespondenții noștri voluntari

Gh. Dinu : Materialele bibliografice în ziarele noastre locale

Ecaterina Angelescu : Incepe emisiunea locală !

— Note și comentarii — Din activitatea Uniunii Ziariștilor din R.P.R.

ÎN SLUJBA MĂREȚEI CAUZE A SOCIALISMULUI



Anul acesta se împlinesc 15 ani de la abolirea monarhiei ; 15 ani de cînd a fost proclamată Republica Populară Romînă, stat în care puterea aparține oamenilor muncii de la orașe și sate, conduși de Partidul Muncitoresc Romîn.

Proclamarea Republicii a marcat momentul istoric al trecerii la îndeplinirea sarcinilor revoluției socialiste. Priviți în retrospectiva și perspectiva istoriei, cei 15 ani sînt puțini la număr. Ei sînt însă valoroși prin conținutul lor, prin faptul că au adus transformări atît de adînci, cum altă dată secole întregi n-au fost în stare s-o facă.

Romînia de altă dată, vegetînd în mizerie și înapoiere, a devenit o țară în plin avînt a tuturor forțelor ei creatoare. Caracteristic Romîniei socialiste de astăzi este dezvoltarea ei economică, creșterea puternică a forțelor de producție, avîntul general al întregii vieți social-culturale. Pretutindeni se înalță fabrici, uzine, centrale electrice ; întreprinderile existente au fost reutilate pe baza tehnicii moderne.

Producția globală industrială e de aproape 8 ori mai mare decît în 1948. Ritmul mediu de creștere a producției industriale a fost în ultimii 3 ani de 15,7 la sută, față de 13 la sută prevăzut în Directivele Congresului al III-lea al partidului. Agricultură urmează în patria noastră linia generală de dezvoltare a economiei naționale. La sate s-a terminat colectivizarea agriculturii deschid noi perspective pentru creșterea an de an a producției agricole vegetale și animale. Venitul național a sporit într-un ritm susținut, fiind în acest an de 4,7 ori mai mare decît în 1948. Se îmbunătățește continuu nivelul de trai al celor ce muncesc. Lumina culturii s-a revărsat în toată țara. Partidul și guvernul au creat condiții dintre cele mai prielnice de dezvoltare multilaterală a omului.

La aniversarea celor 15 ani de la proclamarea Republicii, poporul nostru, strîns unit în jurul partidului comunistilor, se mîndrește cu faptul că îndeplinește cu deplin succes programul de desăvîrșire a construcției socialismului trasat de Congresul al III-lea al P.M.R., este mîndru de faptul că în țara noastră socialismul a învins definitiv la orașe și sate.

Poporul romîn, prin munca sa plină de abnegație, aduce o prețioasă contribuție la întărirea sistemului mondial socialist, a forțelor păcii și progresului din întreaga lume. El militează cu consecvență și fermitate pentru menținerea și consolidarea păcii. Poporul nostru privește cu optimism și încredere viitorul său însoțit.



În anii care au trecut de la proclamarea Republicii Populare Romîne, în primele rînduri ale luptătorilor pentru edificarea și desăvîrșirea societății socialiste, pentru apărarea păcii, s-a situat și presa noastră comunistă. Răsfoind zi de zi numerele ziarelor din acești ani, ai în fața ochilor o adevărată cronică istorică care a consemnat de la primele acte ale puterii republicane și pînă în zilele noastre, ale desăvîrșirii construcției socialiste, uriașa activitate creatoare desfășurată de masele largi populare, conduse de partid, în toate domeniile vieții economice, politice, cultural-sociale.

Purtătoare a tradițiilor de luptă ale presei muncitorești și comuniste ilegale, ale presei democratice, presa din R. P. Română, sub conducerea partidului, militează cu consecvență și fermitate pentru victoria cauzei socialismului și păcii.

O puternică contribuție a adus presa comunistă din România la instaurarea și consolidarea puterii populare. Presa noastră a demascat cu tărie în fața maselor populare activitatea nefastă a monarhiei; a explicat de pe pozițiile invincibile ale marxism-leninismului necesitatea instaurării statului democrat-popular; a arătat perspectivele pe care le deschide în fața poporului muncitor acest important act.

Ca într-o adevărată carte a istoriei, în paginile presei sînt consemnate principalele evenimente din acești ani: proclamarea Republicii Populare Romîne; făurirea partidului unic marxist-leninist al clasei muncitoare; naționalizarea; primii pași pe drumul transformării socialiste a agriculturii; înfăptuirea primelor cincinale; zilele istorice ale celui de al III-lea Congres al partidului care a marcat intrarea în etapa desăvîrșirii construirii socialismului; lupta pentru înfăptuirea planului de 6 ani; încheierea procesului de colectivizare a agriculturii și victoria definitivă a socialismului la orașe și sate; contribuția de mare însemnătate adusă de țara noastră la destinderea încordării internaționale, la apărarea păcii.

Și toate acestea nu au fost o înregistrare arhivistică, ci, printr-o luptă plină de patos, de pe pozițiile presei comuniste, o armă ascuțită a partidului, un propagandist, un agitator și un organizator colectiv.

Intr-o consfătuire cu lucrătorii presei, tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej spunea: „Ziarele trebuie să știe să aleagă din diversitatea problemelor ceea ce este esențial, ceea ce e nou, important, semnificativ, să nu se piardă în probleme mărunte, să știe să dea faptelor interpretarea corespunzătoare”.

Și eficacitatea activității presei noastre a crescut an de an tocmai datorită faptului că ea a concentrat atenția oamenilor muncii asupra obiectivelor ce constituiau verigi hotărîtoare în dezvoltarea țării noastre. În primul rînd s-a acordat o mare însemnătate în paginile presei dezbaterii problemelor economice, susținerii numeroaselor inițiative și acțiuni ale oamenilor muncii din industrie, în vederea înfăptuirii la un nivel calitativ cît mai înalt a sarcinilor trasate de partid. Hotărîrile celui de al III-lea Congres al P.M.R., ale plenarelor C.C. al P.M.R. care au avut loc ulterior, punînd în fața poporului muncitor sarcina desăvîrșirii construirii socialismului, a întăririi și dezvoltării bazei tehnice materiale a socialismului și a relațiilor de producție socialiste, a sporirii continue a producției industriale și agricole, au pus și în fața presei cerința de a-și îmbunătăți munca, de a trata temeinic, aprofundat, multiplele aspecte ale activității poporului nostru.

Ziarele centrale și locale care au dat curs unor inițiative publicistice și organizatorice de mare ecou ca, de pildă, cunoscuta inițiativă „Procesul milimetrilor”, care a pus și rezolvat cu succes o sarcină atît de importantă cum este ridicarea calității și scăderea prețului de cost al construcțiilor, introducerea tehnicii noi; tratarea aspectelor concrete ale activității sfaturilor populare și ale organizațiilor economice ale acestora, articolele privind ridicarea producției agricole, de carne și lapte, precum și multe alte acțiuni ale presei au adus o contribuție importantă la înflorirea țării.

Succesele obținute de presa noastră se datoresc faptului că problemele economice au fost abordate nu de pe pozițiile unei publicități ieftine, ci de pe acelea ale analizării competente a experienței înaintate a oamenilor muncii și colectivelor, de pe pozițiile expunerii cu pasiune și a generalizării a ceea ce este nou și valoros și combaterii a ceea ce este înapoiat, a ceea ce împiedică mersul înainte al societății noastre socialiste.

O importantă contribuție aduce presa noastră la creșterea și dezvoltarea omului nou, constructor al societății socialiste. În această privință, seria de articole publicate în „Scînteia” pe diverse probleme ale eticii precum și unele rubrici și materiale din paginile „Scînteii tineretului”; numeroase cursive pe care cititorul le înțilnește cu regularitate în pagina a treia a ziarului „Romînia liberă”; notele și foiletoanele din ziarul „Munca”, cele din „Informația Bucureștiului”; unele articole din ziarele „Drapelul roșu” din Timișoara, „Drum nou” din Brașov, „Steagul roșu” din Bacău, „Viața nouă” din Galați și altele demonstrează aceasta.

Eficacitatea publicistică în acest domeniu are la bază faptul că în tratarea problemelor nu este ocolit ascuțișul lor, că cele mai multe dintre cazurile relatate și analizate dovedesc o profundă cunoaștere a vieții, a complexității ei. Cît interes stîrnește în rîndul maselor populare tratarea unor astfel de probleme a dovedit-o și faptul că ziarele centrale și locale, revistele și publicațiile, Radiodifuziunea și Televiziunea primesc un mare număr de scrisori, că zi de zi crește numărul celor care, cu încredere, se adresează presei, convinși fiind că ea constituie un factor activ al vieții noastre economice și social-politice.

Viața Republicii noastre Populare este multilaterală, complexă. Ziarele se străduiesc să înfățișeze în paginile lor aspecte cât mai variate ale acestei vieți. Am putea spune că nu există sector al activității economice-sociale, politice și culturale care să nu fie cuprins, într-un fel sau altul, în sfera de preocupări a presei.

În afara problemelor economice, în paginile presei la loc de seamă se află tratarea sistematică a problemelor muncii politice, a uriașei activități desfășurate de organele și organizațiile de partid, răspîndirea ideilor marxist-leniniste. Într-o serie de publicații periodice, cum sînt „Lupta de clasă“, „Probleme economice“, „Contemporanul“ și altele se dezbate, în mod aprofundat, creator, în strînsă legătură cu sarcinile cele mai actuale ale politicii partidului nostru, probleme ale teoriei marxist-leniniste. De asemenea, în presă își găsesc un loc tot mai larg materialele inspirate din bogăția și varietatea culturii noastre socialiste. Presa, printre care și publicațiile aparținînd diferitelor uniuni de creație, și-a făcut un punct de onoare din a sprijini ridicarea nivelului cultural al maselor, dezvoltarea activității științifice, creația artistică, din a milita pentru continuă ridicare a nivelului învățămîntului, pentru lărgirea muncii culturale de masă etc.

Faptul că presa noastră comunistă și-a cîștigat o mare autoritate și prețuire în rîndurile poporului îl dovedesc și tirajele în care apar la noi în țară ziarele și revistele. Numai tirajul ziarului „Scînteia“ este cu mult mai mare decît era odinioară tirajul întregii presei. Anual, în țara noastră ziarele se difuzează în peste un miliard de exemplare, iar revistele în circa 80 de milioane. Numărul abonaților la radio și radioficare a trecut de 2,2 milioane, iar la televiziune, care se află în plină dezvoltare, a ajuns la peste 120 000.

Toate categoriile de cititori, muncitori, țărani, ingineri, tehnicieni, oameni de știință, artiști, militari, studenți, tineri, femei, copii, au la dispoziție ziarele și revistele care cuprind preocupările lor. În afara ziarelor centrale, apar zeci și zeci de gazete locale, departamentale, de uzină, etc. etc.

Crescută și educată de partid în spiritul internaționalismului proletar, presa din Republica Populară Romîna aduce o importantă contribuție la întărirea continuă a prieteniei poporului nostru cu popoarele Uniunii Sovietice și ale celorlalte țări socialiste, la consolidarea unității lagărului socialist, a mișcării comuniste internaționale.

Un loc dintre cele mai importante îl ocupă în paginile presei tratarea problemelor de politică externă, presa romîna constituind un factor activ în lupta pentru triumful coexistenței pașnice, pentru zădărnicierea planurilor cercurilor agresive ale imperialismului, pentru înlăturarea războiului.

Presă noastră comunistă are un larg caracter de masă, care se oglindește nu numai în legăturile ei indestructibile cu oamenii muncii — care se adresează presei în număr tot mai mare, cu tot mai multă încredere, ci și în faptul că numeroase dintre articolele ce apar în presă sînt scrise de oameni care muncesc direct în producție sau în diverse sectoare ale activității politice, sociale și culturale. Se dovedește din nou, așa cum a dovedit-o întreaga istorie a presei comuniste, că ziarele noastre se află în miezul evenimentelor, cunosc nevoile maselor, starea lor de spirit, răspund cerințelor puse în fața lor de către partid atunci cînd au un larg activ de colaboratori, o largă rețea de corespondenți voluntari.

În paginile „Scînteii“, ale „Romîniei libere“, ale ziarului „Munca“, în paginile organelor unor comitete regionale și raionale de partid, cum sînt cele din Cluj, Brașov, Galați, Constanța, Craiova, Iași etc. își spun părerea în problemele cele mai esențiale ale construcției economice, ale vieții politico-culturale și sociale, muncitori și ingineri, tehnicieni, oameni de cultură și știință, învățători, profesori, medici, acei care lucrează nemijlocit în sectoarele hotărîtoare ale desăvîrșirii construcției socialiste. Aceștia generalizează experiența înaintată, se ridică cu hotărîre împotriva lipsurilor, împotriva birocrăției și rutinei, a formalismului.

Seria de articole apărute în „Scînteia“ în legătură cu generalizarea experienței pozitive a unor consilii agricole regionale și raionale este deosebit de meritorie. Ar constitui un prețios ajutor în munca acestor organe dacă ziarul „Romînia liberă“ precum și unele organe ale comitetelor regionale de partid ar dezbate mai pe larg în paginile lor problema activității nemijlocite a consiliilor agricole în rîndul țărănimii colectiviste, acolo unde se hotărăște cuantumul și calitatea producției cerealiere, animaliere etc.

În anii care au trecut de la proclamarea Republicii Populare Romîne, pe măsura dezvoltării societății noastre socialiste, s-au ridicat la un nivel calitativ mai înalt și nivelul publicistic al presei noastre, operativitatea ei, aspectul grafic. Pentru a-și atinge direct ținta, pentru a convinge, pentru a emoționa pe cititor, articolele trebuie să aibă o ținută publicistică înaltă, pentru fiecare temă ziaristul avînd datoria să găsească modalitatea cea mai potrivită de tratare, stilul cel mai adecvat.

Pe cititorul nou, pe omul societății socialiste nu-l impresionează goana după efecte ieftine, construcția artificială fără miez, jocul gratuit de cuvinte, care mai există încă din păcate în activitatea unor ziariști. Cititorul cere ca între formă și conținut să existe o legătură indestructibilă, ca articolele să fie pătrunse de spiritul partinic, să abordeze problemele fără ocolișuri, să dea soluțiile corespunzătoare.

Cititorul cere, de asemenea, să fie informat operativ și prompt asupra a tot ceea ce este important în viața țării, în viața internațională.

În aceste domenii s-au făcut pași importanți. Lichidarea lipsurilor care mai există încă va îmbunătăți conținutul presei noastre, va spori posibilitățile de reflectare veridică a realităților din Republica noastră Populară.

Principiul fundamental al activității presei noastre comuniste, izvorul forței și al influenței ei constă în conducerea ei de către partid, în spiritul de partid, în orientarea ei marxist-leninistă. Aplicând cu consecvență linia partidului, îndrumările Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român, presa din R.P.R. s-a dezvoltat permanent, și-a lărgit tematica, a devenit mai eficientă, și-a câștigat încrederea și prețuirea a milioane și milioane de cititori.



În Republica Populară Română s-a împlinit pentru prima dată unul din desideratele clasei muncitoare revoluționare din țara noastră — libertatea cuvântului și a presei. Aceasta și-a găsit consfințirea și garantarea în legea de bază a țării: Constituția. În articolul 85 al Constituției se spune: „În conformitate cu interesele celor ce muncesc și în vederea întăririi regimului democrat-popular, cetățenilor Republicii Populare Române li se garantează prin lege libertatea cuvântului, libertatea presei... Aceste drepturi sînt asigurate punîndu-se la dispoziția maselor populare și organizațiilor lor tipografii, depozite de hîrtie... și alte condiții materiale necesare exercitării acestor drepturi“.

În țara noastră, acest principiu își găsește o confirmare strălucită. În cei 15 ani care s-au scurs de la proclamarea Republicii, presa română s-a bucurat de toate condițiile materiale și politice care au permis dezvoltarea ei într-un ritm impetuos. Marele și modernul combinat „Casa Scintei“, instalarea redacțiilor în localuri corespunzătoare, diferite amenajări aduse tipografiilor, echipamentul tehnic superior cu care este completat mereu utilajul tipografiilor, asigură condiții optime de muncă lucrătorilor din redacții și tipografii, constituind în același timp baza materială tehnică necesară apariției presei în Republica Populară Română.

De asemenea, situația ziariștilor din Republica noastră Populară se deosebește fundamental de situația ziariștilor din țările capitaliste. Prin pregătirea sa, prin conduita sa morală, prin cinstea și pasiunea pentru adevăr, prin slujirea cu devotament a poporului muncitor, ziaristul din țara noastră este un adevărat om de stat, care împlinște cu consecvență și neabătut politica Partidului Muncitoresc Român.

Nicînd în România burghezo-moșierească ziariștii nu au avut asemenea condiții de viață, de pregătire, de muncă, de odihnă, ca acelea care le asigură regimul democrat-popular. Pregătirea ziaristului se face atît în învățămîntului de stat, cît și în diferitele cursuri și școli de partid. De asemenea, ziariștii au la îndemînă organizațiile lor de creație, Uniunea Ziariștilor din R.P. Română, care aduce o importantă contribuție la pregătirea profesională și culturală a ziariștilor prin cercurile profesionale organizate pe diferite specialități, prin cursurile pentru învățarea de limbi străine, prin revista Uniunii, prin activități organizate la Casa Ziariștilor din București, cît și la filialele sale din provincie.

Manifestînd o grijă neslăbită față de presă și lucrătorii ei, partidul nostru, Comitetul său Central, cer ziariștilor să-și împlinescă sarcinile de activiști în prima linie a frontului ideologic la un nivel tot mai înalt, pe măsura cerințelor, pe măsura dezvoltării societății socialiste în țara noastră. De asemenea, C.C. al P.M.R. cere organelor politice și organizațiilor de stat să rezolve cu cea mai mare grijă și operativitate sesizările presei, să manifeste simț de răspundere față de semnalele critice apărute în presă.

În toate redacțiile ziarelor noastre centrale, departamentale și locale există condiții pentru a ridica pe o treaptă și mai înaltă calitatea muncii de lucrător în presa comunistă, pentru a îndeplini în spiritul unei intransigente exigențe sarcinile trasate de partid.

Niciodată în istoria țării noastre presa nu s-a bucurat de o asemenea prețuire ca în regimul democrat-popular, ziariștii fiind considerați ajutoare nemijlocite ale partidului în împlinirea politicii de desăvîrșire a construcției socialiste, de trecere treptată la comunism.

Aniversînd 15 ani de la proclamarea Republicii noastre, ziariștii, toți lucrătorii din presa română își reafirmă cu tărie hotărîrea de a nu precupeți nici un efort pentru slujirea măreței cauze a poporului, cauza socialismului și păcii, de a-și consacra toate forțele pentru triumful acestei cauze.



PAGINI DE NEUITAT

Pentru istorie timpul se măsoară cu faptele. Cei 15 ani scurși de la proclamarea Republicii Populare Romine reprezintă mult mai mult decât 15 calendare depășite. Ei sînt de fapt o eră nouă, însemnată pe harta țării cu realizări, și în inimi cu amintiri de neșters. Mărturia o aduc litera tipărită, ziarele, iar în liniștea bibliotecii documentul, pline de clocoțul evenimentelor trăite „la cea mai înaltă tensiune“.

La început a fost sfîrșitul monarhiei. România pășea pe sub uriașul arc de triumf al entuziasmului general către transformări radicale simbolizate de un nume nou, scump din prima clipă, Republica Populară Romină.

„Scînteia“, reflectînd năzuințele și entuziasmul maselor populare, sublinia :

● „Mărețe înfăptuiri ne așteaptă pe toți în anul ce vine. Nici o piedică nu mai stă de-acum în calea dezvoltării depline a democrației noastre populare“.

● „Pe străzi și în piețele publice manifestările au luat caracterul unor mari serbări populare. În sunetele fanfarelor muncitorești și ale muzicilor militare, muncitori, ostași, elevi, studenți, ofițeri, femei, tineri și bătrîni, au încins de la un capăt la altul al țării hora libertății“.

(„Scînteia“ din 2 ianuarie 1948)

● „Prin ușile larg deschise ale fostului Palat regal, au intrat în ziua de 1 ianuarie 1948 mii de muncitori, țărani, intelectuali și ostași“.

● „Republica Populară e expresia poporului muncitor care în frunte cu clasa muncitoare își pune sarcina să nu stea pe loc, ci să meargă înainte, să schimbe fața Romîniei de la an la an“.

(„Scînteia“ din 3 ianuarie 1948)

Visul pentru care și-au jertfit viața luptătorii căzuți, visul pentru care cei mai buni fii ai poporului și-au numărat zilele tinereții între mucedele ziduri de închisoare era tot mai aproape. Forța politică a muncitorilor acționa direct, pornind de peste tot unde erau scrise cu litere roșii cuvintele : Sediul Organizației P.C.R. Și ele erau peste tot, în sate și orașe, în fabrici, în uzine, în birouri. Una din ultimele piedici mari, monarhia, căzuse. Trebuia acum un singur pumn, un singur braț, un singur gînd să înfăptuiască o țară a celor mulți. Și detașamentul de avangardă, comunistii, l-a realizat. Era în zilele lui

februarie 1948. În rotunda Ateneului s-au scandat minute în șir inițialele ce aveau să se graveze în fiecare conștiință și în fiecare colț al țării prin mărețe realizări : P.M.R.

● „Clasa muncitoare salută cu entuziasm mărețul eveniment. Prin nenumărate motiuni votate în însuflețite adunări ținute ieri în toată țara, muncitorii își iau angajamentul să mărească producția și să ridice productivitatea muncii, să-și ridice necontenit propriul lor nivel politic și ideologic, să păstreze ca lumina ochilor unitatea clasei muncitoare, chează la consolidarea regimului de democrație populară și a înfăptuirii unei Romînie Socialiste“.

● „Înfăptuirea unității politice, organizatorice și ideologice a clasei muncitoare dă noi forțe proletariatului romîn, îi întărește încrederea sa în lupta împotriva dușmanilor democrației și socialismului, pentru împlinirea măreței sale meniri istorice“.

(„Scînteia“ din 22 februarie 1948)



Dimineața a început cu strigătul vânzătorilor de ziare: „Ia Scinteia“, ia „România liberă“ — Naționalizarea!“ Se împlineau în zorii aceia 100 de ani de la Proclamația de la Izlaz. În ziua de 11 iunie 1948, prin votul exprimat în cel mai înalt for al țării, era desființată marea proprietate capitalistă. Unul dintre marile vise ale celor ce înfăptuiesc prin munca lor toate frumusețile lumii se înfăptuise. Noțiunea „al nostru“ și-a cîștigat dreptul de a fi rostită cu mîndrie și răspundere de milioane de oameni. Bucuria se îmbrăca în haina sigură a angajamentelor.

Citim în „România liberă“ despre măreția momentelor:

● „La Astra Romîna-Ploiești se spune „Vom pune umăr la umăr și vom face din uzină o adevărată gospodărie“. După terminarea mitingului, muncitorii se grăbesc care de care să ajungă mai repede la lucru: „Știm care ne e datoria și care ni-i răspunderea“.

● „Oamenii muncii din toată țara sărbătorește naționalizarea printr-o muncă însuflită“.

(„România liberă“, 13 iunie 1948)

● „Noi așteptăm să ajungem aici. Prin ochii Partidului am putut vedea de departe acest lucru. Era timpul. Acum trebuie să creștem acest pui, să-i dăm aripi în drumul spre socialism“.

(România liberă, 15 iunie 1948)

● „În cinstea naționalizării 600.000 textiliști din întreaga țară au pornit o mare întrecere în producție“.

(România liberă, 18 iunie 1948)

Odată devenită proprietate a unui singur stăpin: poporul întreg — industria scăpase de haosul concurenței, al liberului arbitru și al bunului plac. Economia națională începea să devină un tot armonios ce trebuia an de an amplificat. În primele zile ale lui 1949 limbajul tuturor s-a îmbogățit cu o noțiune nouă: planul. De atunci, în uzine,



în mine, la cuptoarele oțelărilor sau la ringurile filaturilor, măsura tuturor realizărilor a devenit planul, visul bine chibzuit și realizabil, exprimat în cifrele viitorului. Limitele paginilor de ziar s-au deschis larg elanului de muncă rodnică.

„Viața sindicală“ („Munca“), făcîndu-se ecoul entuziasmului întrecerii socialiste pentru făurirea primului plan economic, scria:

● „Vom produce mai mult și mai bine, conștienți că prin munca noastră făurim o țară socialistă“.

● „Planul economic însemnează mobilizarea tuturor oamenilor muncii pentru îndeplinirea lui, însemnează elanul neînfrînt al lor, pentru construirea temeliiilor socialismului“.

(Viața sindicală, 3 ianuarie 1949)

● „În vederea depășirii Planului, oțelarii de la Hunedoara cheamă la întrecere pe oțelarii reșițeni“.

● „Dintr-un colț la celălalt al țării oamenii muncii se angajează să îndeplinească și să depășească planul“.

(Viața sindicală, 5 ianuarie 1949)

Țăranii primiseră pămînt din 1945. Tractoarele S.M.T.-urilor le erau și le semănau, dar pînă la

viața pe de-a întregul nouă și fericită mai era de făcut un pas. Era într-o duminică, 24 iulie 1949, cînd pe ulițele satelor din țara noastră răsuna titlul: Gospodăria Agricolă Colectivă.

● „Au luat ființă primele cinci Gospodării Agricole Colective! Turnișoru-Sibiu, Lunca de jos-Cluj, Zăbrani-Arad, Rășcani-Vaslui, Laslea-Tîrnava Mare“.

● „În conștiința a tot mai mulți țărani săraci și mijlocași pătrunde ideea luminoasă că numai drumul gospodăriei colective îi poate izbăvi de sărăcie și de întuneric“.

(Scinteia, 27 iulie 1949)

● „Zori noi de viață fericită“.

● „Aici, pe văile Tîrnavelor, noi am făcut primii pași spre munca în comun, ca să scăpăm de sărăcie. Se cuvine să muncim așa ca toți țărani muncitori să învețe de la noi ce binefacere însemnează Gospodăria Agricolă Colectivă“.

(Scinteia, 28 iulie 1949)

Realizările sînt tot mai mărețe și tot mai dese. Poporul nostru a deprins de la comuniști o nouă măsură: grandiosul, Bilanțurile și planurile de viitor, ele inese, au această dimensiune. Sub cupola bătrînului Ateneu, deprinsă cu acordurile grave ale simfoniilor, au răsunit la cel de-al II-lea Congres al Partidului, la fel de grave și impresionante, acordurile unei noi cântate a țării. Socialismul e ținta precisă a drumului. Comuniștii sînt în frunte și ne călăuzesc!

● „În conducerea înțeleaptă de către partid vede poporul nostru muncitor chezașia mersului înainte pe calea socialistă. Munca noastră e rodnică, lupta noastră e victorioasă pentru că în frunte avem un stat major călit, o forță conducătoare încercată — partidul clasei muncitoare“.

● „In ziua deschiderii lucrărilor celui de-al II-lea Congres al P.M.R., la termocentrala Paroșeni au început probele primului turbogenerator de 50.000 KW, cel mai mare turbogenerator instalat pînă acum în țara noastră“.

(Scînteia tineretului, 24 dec. 1955)

● „Pentru oamenii muncii, pentru utemiști și întregul tineret, documentele Congresului al II-lea al P.M.R. reprezintă un tezaur plin de învățăminte, reprezintă indicații limpezi pe drumul spre noi victorii în construirea socialismului“.

(Scînteia tineretului, 26 dec. 1955)

Pașii ne sînt siguri. Mergem pe un drum larg deschis. Sintem strînși ca unul singur în jurul Partidului. În impunătoarea sală a Palatului Republicii — nouă corabie de sticlă și marmură, în vara lui 1960 — la Congresul al III-lea al Partidului Muncitoresc Român s-a hotărît în unanimitate: pornim la desăvîrșirea construcției socialismului. Țara și-a spus cuvîntul prin fiii ei cei mai buni. Milioane de oameni deschid zilnic ziarul. Ochii aleargă nerăbdători pe litera minusculă a coloanelor, dar inimile sînt la Congres, vibrînd pe măsura măreției cuvintelor :

● „Pe baza Proiectului de Directive al Congresului al III-lea al P.M.R. — a cărui primă etapă o reprezintă planul de 6 ani — va trebui să se realizeze un asemenea belșug de produse care să permită ridicarea bunăstării poporului la nivelul celor mai avansate țări din lume“.

(Contemporanul, 3 iunie 1960)

● „Un vast fenomen de conștiință colectivă, astfel s-ar putea caracteriza puternica manifestare de opi-



nie publică în jurul Directivelor celui de-al III-lea Congres al Partidului“.

● „Congresul va fi un popas pe harta viitorului, pentru un nou salt înainte spre desăvîrșirea socialismului și deschiderea porților comunismului. Gîndit și călăuzit de partid. Adică victorios“.

(Contemporanul, 17 iunie 1960)

Se implineau patru decenii de cînd muncitorii din țara noastră își creaseră partidul de avangardă. Au fost mulți ani grei, de beznă și jertfe, dar au venit și anii luminoși ai victoriilor. Privirile în trecut dau forță pentru viitor. Sînt ca niște rădăcini infipte adînc. După 40 de ani de lupte necontenite, Partidul Muncitoresc Român e un arbore puternic. Cuvintele sînt prea sărace să cuprindă întreaga recunoștință și încredere a unui popor.

Și faptele au vorbit în locul lor în primăvara lui 1961, la a 40-a aniversare a înființării partidului.

„Cu un minunat buchet de flori ale primăverii pot fi asemuite iz-

bînzile muncii creatoare cu care poporul nostru a întîmpinat glorioasa aniversare“.

„La a 40 aniversare a înființării P.C.R. poporul nostru este mai strîns unit ca oricînd în jurul călăuzei sale încercate — partidul clasei muncitoare, în jurul Comitetului său Central“.

(Scînteia — 8 mai 1961)

„Cuvîntul partidului în toate inimile“.

„Tocmai pentru că partidul e purtătorul intereselor și cerințelor lor, oamenii muncii și-au regăsit în raportul prezentat la aniversarea partidului, propriile lor gînduri, propriile lor sentimente“.

(Scînteia — 10 mai 1961)

Inceputurile semănate în vara lui 1949 au dat roade. La început au fost cinci gospodării colective. În primăvara acestui an — 1962, aprilie — colectivizarea a fost încheiată. Toate ogoarele sînt un ogor fără haturi, enorm. Ți-ar trebui zborul păsărilor să le poți admira nemărginirea. S-au adunat la București 11.000 de invitați să-și chibzuiască împreună cu Marea Adunare Națională viitorul.

● „La treisprezece ani de la istorica plenară din 3—5 martie 1949, după o muncă înțeleaptă și perseverentă, o muncă plină de grijă și dragoste pentru țărînimea noastră muncitoare, Partidul anunță terminarea colectivizării cu patru ani înainte de termenul stabilit la Congresul al III-lea. Iată un drum plin de dragoste și devotament pentru cauza poporului, pentru bunăstarea și fericirea lui“.

(Contemporanul, mai 1962)

Momente din lupta antimonarhică a presei progresiste din Romînia

Costin Murgescu

ÎNCA din momentul în care burghezia și moșierimea au adus în țară familia de Hohenzollern-Sigmaringen, transformînd-o în stîlp principal al dominației lor de clasă, paginile presei progresiste au reprezentat una din căile prin care s-au reflectat sentimentele antidinastice ale poporului român. De-a lungul a opt decenii (1866—1947) ziarele legate de năzuințele maselor au demascat rînd pe rînd: acapararea de către monarhie a unor uriașe averi și transformarea regelui în cel mai mare moșier al țării, ca și într-unul din cei mai mari deținători de acțiuni la principalele întreprinderi industriale și bancare; imensele afaceri realizate de casa de Hohenzollern pe spinarea țării, începînd cu concesionările construcției de căi

ferate în timpul lui Carol I și terminînd cu comenzile pentru armamente și pentru aprovizionarea armatei în timpul lui Carol II; rolul pe care monarhia l-a îndeplinit în agravarea orientării antipopulare și antinaționale a pîliticii interne și externe dusă de regimul burghezo-moșieresc, ș.a.m.d.

Burghezia și moșierimea, în frunte cu dinastia de Hohenzollern-Sigmaringen, dîndu-și seama de pericolul pe care glasul presei progresiste îl reprezenta pentru dominația lor de clasă, au căutat să-l înăbușe pe toate căile.

În prima perioadă a domniei lui Carol I, eforturile regimului burghezo-moșieresc îndreptate spre reprimarea ziarelor democratice s-au concretizat în montarea unor pro-

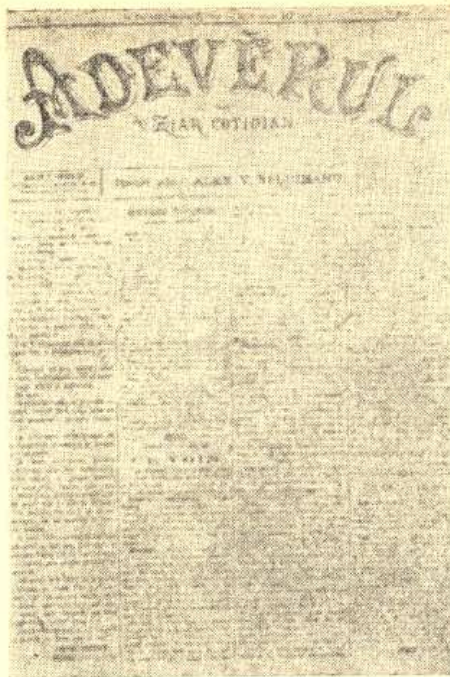
cese de presă care s-au înscris pe bună dreptate nu numai în istoria presei romînești, dar și în istoria luptei antimonarhice a poporului nostru.

Unul din cele mai răsunătoare din seria acestor procese este cel intentat lui Alexandru V. Beldiman și ziarului „Adevărul“ în 1872.

Luptător pentru înfăptuirea unirii Principatelor și a reformei agrare din 1864, Al. V. Beldiman, după răsturnarea lui Cuza și aducerea în țară a familiei de Hohenzollern-Sigmaringen, s-a retras la Iași unde a început o luptă neîmpăcată împotriva monarhiei, în care vedea o principală primejdie pentru dezvoltarea democratică a societății romînești. Meritul lui Alexandru V. Beldiman constă în faptul că încă

înainte de răspindirea marxismului în România și înainte de crearea primelor cercuri socialiste și muncitorești, el nu s-a limitat numai la demascarea unuia sau altuia dintre abuzurile lui Carol I — cum au făcut mulți ziariști democrați din deceniile opt și nouă ale secolului XIX — ci a luptat întreaga sa viață împotriva monarhiei ca instituție și pentru instaurarea unei republici democratice în România.

Pentru a mobiliza masele la această luptă, Alex. V. Beldiman a început să tipărească la Iași, în decembrie 1871, ziarul „Adevărul”. Acesta apărea, purtând zilnic lângă titlu, un citat din Vasile Alecsandri: „Să te ferești, romine, de cui străin în casă”, lozincă prin care Beldiman căuta să atragă atenția cititorilor asupra primejdiei pe care o prezenta ideea „principelui străin” și a monarhiei susținută atât de partidul liberal al lui I. C. Brătianu, cât și de partidul conservator. În „Adevărul”, Beldiman publică în decembrie 1871 — ianuarie 1872 o serie de articole în care atacă fără cruțare și cu forță demascatoare instituția monarhică. În mod special, articolele „Dinastia română”, „Legitimitatea revoluțiilor”, „Ce reprezintă anii 1846, 1859 și 1866” și „Consecințele dinastiei” au un puternic răsunet care declanșează imediat o acțiune de represalii din partea guvernului lui Carol I. La 10 ianuarie 1872, Alex. Beldiman este chemat la tribunalul din Iași, unde se emite ordin de punere sub acuzare împotriva lui pentru ofense aduse monarhiei și atacarea „ordinei constituționale” a țării; directorul-proprietar al „Adevărului” este întemnițat preventiv la penitenciarul din Iași. Două luni mai târziu, la 18 martie 1872, procesul vine spre judecare în fața Curții cu jurați din Roman. În fața instanței de judecată, Beldiman nu numai că nu retractează nimic, dar își afirmă și mai net poziția și dresează un veritabil rechizitoriu al monarhiei. Sub impresia puternică a demonstrației făcute de Beldiman, jurații — prin glasul lui Vasile Alecsandri, prim jurat — pronunță un verdict de achitare, care produce o profundă impresie în țară. Manifestațiile de simpatie cu care opinia publică întâmpină verdictul de la Roman influențează și Curtea cu jurați de la Bacău, în fața căreia vine spre judecare, la 6 aprilie 1872, un alt proces de presă, intentat de astă dată împotriva „Gazetei de Bacău” care publicase la rîndul ei un articol de



O pagină a ziarului „Adevărul” apărut sub direcția lui Alex. V. Beldiman

demascare a monarhiei. Și în acest caz jurații pronunță o sentință de achitare.

Infrucit judecarea proceselor de presă în fața juraților se întorcea ca un bumerang împotriva dinastiei, regimul burghezo-moșieresc, în frunte cu Carol de Hohenzollern, începe să utilizeze șicanele administrative și presiunile financiare spre a împiedica apariția ziarelor antimonarhice. În aceste condiții își încetează apariția ziarul „Adevărul” de la Iași. În același timp, Carol I urmărește să obțină o modificare a Constituției prin care procesele de presă intentate împotriva celor care demaseau monarhia să treacă de la curțile cu jurați la tribunalele ordinare. Cu sprijinul lui Ion Brătianu, regele obține într-adevăr acest lucru cu ocazia modificării constituției de la 1884.

Sub imperiul noii reglementări, este montat în primăvara anului 1887 un nou proces de presă împotriva lui George Panu care publi-

case în ziarul său „Lupta” o serie de articole de demascare a rolului jucat de monarhie în viața publică a țării. În mod special, articolul publicat la 1 aprilie 1887 și în care activitatea antidemocratică și dăunătoare intereselor naționale dusă de rege este denunțată sub titlul „Omul periculos” face obiectul anchetei organelor de represiune. Redacția „Luptei” și locuința lui Panu sunt percheziționate de poliție. Avînd posibilitatea să pună în aplicare o procedură rapidă, Carol I obține la 15 aprilie 1887 o sentință prin care Tribunalul Ilfov aplică lui G. Panu pedeapsa maximă prevăzută: 2 ani închisoare și 5.000 lei aur amendă. Pentru a scăpa de încarcerare, G. Panu este nevoit să fugă din țară și să-și continue activitatea din străinătate, de unde trimitea zilnic articole prin care demasca monarhia. În ianuarie 1888, ziaristul emigrant își pune candidatura în alegerile parlamentare la Iași și este ales deputat. Răspunsul necruțător pe care opinia publică îl dădea astfel regelui determină pe Panu să se întoarcă în țară la 18 februarie 1888; la graniță, el este însă arestat din ordinul guvernului. În mijlocul demonstrațiilor de protest ale alegătorilor ieșeni, Camera este nevoită însă să valideze alegerile de la Iași, astfel încît acțiunea lui Carol I este paralizată și Panu poate să-și ocupe locul în parlament.

În condițiile noii și puternicii manifestări a sentimentelor antimonarhice ale maselor, Alexandru Beldiman reia la 15 august 1888 tipărirea „Adevărului”, de astă dată la București. Chiar în primul număr al ziarului, Beldiman publică articolul-programatic „Ce voim” în care declară că „Dinastia de Hohenzollern s-a născut din plebiscitul de la opt aprilie 1866, plebiscit care nu a fost decît o comedie nedemnă de un popor liber... o formă quasilegală (a) unei numiri făcută deja de un guvern ieșit din o conspirație nocturnă și din trădarea cea mai odioasă... Această dinastie și-a săpat mormîntul în ziua de 10 iunie 1884 (promulgarea legii apanagiilor Coroanei) cînd s-a atins de acest pămînt sacru, dat de strămoșii noștri pentru bolnavi și săraci”. După ce arată că datorită prezenței monarhiei de Hohenzollern, independența națională cucerită de poporul român pe cîmpul de luptă „astăzi nu reprezintă decît înlocuirea suzeranității otomane prin precupețeaua suzeranitate austro-germană”, articolul din „Adevărul” încheie cu

cererea ca poporul român să fie chemat în fața urnelor spre a-și putea spune liber părerea cu privire la forma de stat pe care o dorește: „Plebiscitul să fie liber, dară liber în toată sfințenia acestui cuvânt; și sint convins că de la Dorohoi la Tr. Severin întreaga țară va repeta cu mine versul sublim și plin de adevăr al nemuritorului nostru poet: „Să te ferești, romine, de cui străin în casă“.

Așa cum afirma într-unul din articolele sale din 1894, Al. V. Beldiman avea certitudinea că pr'n scriul său reflecta năzuințele adânci ale maselor: „Sint adine convins că sint ecoul marii majorități a țării strigînd: Jos Carol I! Jos regalitatea! Trăiască republica democratică romină!“

Intr-adevăr, ziarul condus de Beldiman în spiritul crezului său democratic și republican devine repede cel mai răspîdit ziar politic din România — ceea ce dă o indicație foarte importantă cu privire la sentimentele antimonarhice ale opiniei publice a țării.

În ultimele două decenii ale secolului trecut, lupta antimonar-

hică a maselor capătă un nou avînt și se afirmă tot mai categoric, o dată cu înființarea Partidului Social-Democrat al Muncitorilor din România (P.S.D.M.R.), primul partid politic care inscrie oficial în programul său de luptă și abolirea monarhiei. La 2 decembrie 1894, ziarul „Lumea nouă“ — organul zilnic de presă al P.S.D.M.R. — publică în acest sens articolul „Jos monarhia“ în care se precizează:

„Congresul nostru... s-a declarat categoric pentru singura formă posibilă și compatibilă cu socialismul, republica... Sintem socialiști... și strigăm fără teamă și în același timp fără gînd de ostentație: Trăiască Republica! Jos monarhia!“

O dată cu apariția pe scena vieții publice a primului partid al muncitorilor din România, problema abolirii monarhiei devine parte componentă a luptei generale pentru răsturnarea întregului regim burghezo-moșieresc și pentru desființarea claselor exploatare pe care instituția monarhică se sprijinea și le sprijinea.

Presa muncitorească care a apărut după 1900, în special „România muncitoare“, a promovat cu fermitate critica cea mai virulentă la adresa monarhiei. Jubileul regal din 1906, cu expoziția sa mincinoasă a stîrnit indignarea clasei muncitoare, în al cărei organ de presă au apărut mai multe articole de demascare a adevăratului caracter al jubileului. În cadrul tradițiilor publicisticii antimonarhice trebuie menționat manifestul „40 de ani de sărăcie, de robie și rușine“, tipărit și difuzat în anul 1906 — viguros și patetic document al protestului mișcării muncitorești împotriva dominației monarhiei. În același an, cercurile progresiste din România au tipărit cîteva luni ziarul antimonarhic „Protestarea“, în care marele Caragiale a publicat cunoscuta-i poezie „Mare farsor, mari gogomani“. Înăbușirea în singe a răscoalei țărănești din 1907 a mărit și mai mult ura poporului român împotriva monarhiei, ură exprimată în publicistica scriitorilor progresiști. Pamfletele antimonarhice ale lui N. D. Cocea au avut un puternic ecou în conștiința opiniei publice din România.

Pentru monarhie presa muncitorească și democrată însemna un mare pericol, mai ales în condițiile ascuțirii luptei de clasă, în ajunul și în timpul primului război mondial. De aceea autoritățile burghezo-moșierești au înăspriț din ce în ce mai mult măsurile care tin-



Caricatură de Iser

Fotografia lui Ferdinand, „Urechilă“, apărută în „Furnica“ (1904)



deau la sugrumarea presei legate de interesele poporului și în care se reflectau sentimentele antimonarhice ale maselor. În această acțiune represivă, regele joacă un rol activ, incitînd guvernele la asemenea măsuri chiar dacă în felul acesta era încălecată însăși legalitatea burgheză. Sint caracteristice, în această privință, acțiunile lui Ferdinand de Hohenzollern, așa cum ne sint relatate de proprii săi colaboratori.

De exemplu, mareșalul Al. Averescu povestește următoarea convorbire pe care a avut-o cu Ferdinand la 25 februarie 1918, în timp ce era prim ministru: (Regele) „Mi-a vorbit de Cocea, despre care imi vorbise cu o zi înainte. Este foarte supărat de opiniile sale și de stilul ziarului ce publică. I-am spus că a fost amnistiat fără știrea mea, dar că nu era nici o vină în sarcina lui. Vina, mi-a răspuns Regele, este însăși persoana lui“¹⁾

Pentru a obține suprimarea unui ziar de opoziție care demasca cu vigoare monarhia, Ferdinand reia aceeași problemă de trei ori în de-

1) Mareșal Alexandru Averescu, „Notițe zilnice din război. (1916—1918)“, București, f. a., pag. 306.

curs de 5 zile. Faptul este cu atât mai semnificativ cu cât este vorba de o perioadă în care cercurile conducătoare ale României burghezo-moșieresti erau prinse zi și noapte în tratativele de armistițiu cu puterile centrale, se discutau preliminiariile păcii înrobitoare de la Buftea, iar consiliile de coroană se succedau unul după altul. Cu toate acestea, Ferdinand îl reține pe primul său ministru spre a-i imputa că nu ia măsuri energice împotriva ziarelor de opoziție. La 28 februarie 1918, Averescu notează din nou: „Am fost chemat pe la 10 (scara n. n.), de la masă, la Rege... A profitat de ocaziune ca să-mi arate un articol din „Chemarea” al lui Cocea, intitulat „Lovitura de Stat”. I-am spus că s-a publicat prin fraudă, trecând peste cenzură, că ziarul va fi suspendat pentru 15 zile, iar girantul răspunzător și tipograful vor fi dați judecării”²⁾.

Discuții similare privind gîtuirea presei poartă cu regele și succesorul lui Averescu. Astfel, în memoriile sale, Alexandru Marghiloman notează următoarea discuție avută cu Ferdinand în ziua de 22 octombrie 1918, în timp ce era președinte al Consiliului de Miniștri:

„Regele temîndu-se mai ales de bolșevism, mă duc la M. S. să reglez chestiunea cenzurii și a trupelor. Cenzura: am convenit ca două exemplare complete să fie trimise regelui personal și primului ministru... Regele mă roagă să împiedic trecerea a anume atacuri: îmi arată un număr din „Epoca” în care Brătianu este numit... cumnatul lui Barbu Știrbey³⁾. „Persoanele din anturajul meu nu trebuie atacate”: Gr. Filipescu a luat pe Barbu drept cap-de-turc; Regele îi sare în ajutor...”

În sfîrșit, regele stringîndu-mi lung mina: „Energie, energie, știu că ai cînd vrei”⁴⁾.

Monarhia de Hohenzollern-Sigmaringen interzicea presei, cu alte cuvinte, nu numai discutarea problemei dinastice, dar chiar și critica sau relevarea unor fapte privind persoanele din anturajul palatului. Interesele monarhiei coincideau și în această privință cu cele ale burgheziei și moșierimii interesate să îngreădească libertatea presei, spre a împiedica demascarea

regimului de opresiune la care erau supuse masele populare. Încă din anii 1917-1919, concomitent cu unele forme constituționale menite să inducă în eroare masele și să le abată de pe calea luptei revoluționare, regimul burghezo-moșieresc introduce sistemul cenzurii presei, sub pretextul unor împrejurări excepționale. Acest sistem a fost permanentizat sub o formă sau alta, în întreaga perioadă dintre cele două războaie mondiale, anulînd în practică toate prevederile demagogice înscrise în Constituția din 1923 privitoare la „libertatea presei”. Cită valoare aveau aceste declarații formale despre „libertatea presei” s-a văzut de altfel la numai cîteva luni după adoptarea Constituției, cînd Ferdinand a obținut condamnarea ziaristului N. D. Cocea la un an și jumătate închisoare și 10.000 lei amendă pentru articolele sale antimonarhice.

Cenzura presei — despre care Constituția din 1923 spunea că „nu se va putea înființa” —, confiscarea ziarelor, suprimarea telegramelor de presă, etc. căpătaseră în România burghezo-moșierescă asemenea proporții încît pînă și ziaristii burghezi din Occident i-au simțit uneori rigorile și au atras atenția asupra lor.

„Factorul cel mai primejdios” în România este cenzura — scria un ziarist american în 1927, precizînd apoi că „prima grijă a cenzurii este să înăbușe orice știre despre existența cenzurii”. Grupul de ziaristi americani venit în România în 1927 s-a lovit atît de puternic de asprimea cenzurii secrete, exercitată, de altfel, potrivit indicațiilor directe ale Casei regale, încît, relatează unul din ei, „Pentru înțîia oară în istoria presei americane, ei au cerut o cenzură deschisă și recunoscută. O cerere bizară, anormală, dar imperios necesară din cauza suprimării secrete a telegramelor lor. În urma unui demers colectiv făcut pe lingă ministrul român de externe, ei au reușit să obțină un revizor al știrilor, ale cărui deciziuni urmau să fie absolute și finale.”⁵⁾

Dacă în unele perioade cenzura se exercita în secret, în alte perioade cenzura s-a făcut însă oficial, prin comisari militari sau prin organe speciale, în care caz ziarele apăreau cu mari pete albe sau nu mai apăreau de loc...

Sistemul introdus în fapt încă din timpul lui Ferdinand I a fost

consacrat și în drept de Carol II, o dată cu instaurarea dictaturii regale în 1938 și cu adoptarea unei noi constituții din care au fost șterse chiar și formalele declarații despre libertatea presei existente în constituția anterioară.

Dacă sistemul de restrîngere a libertății presei lovea uneori și în ziarele burgheze cu orientare democratică, el ținea însă în principal presa muncitorească și în primul rînd ziarele editate de Partidul Comunist din România.

Sub îndrumarea P.C.R., presa de partid sau a organizațiilor legale și semilegale create de partid a dus o activitate necruțătoare de demascare a regimului burghezo-moșieresc și a monarhiei, chemînd poporul la luptă revoluționară pentru răsturnarea lor. Împotriva ei s-a năpustit cu toată furia regimul burghezo-moșieresc. Față de presa revoluționară muncitorească, chiar sistemul cenzurii părea regimului burghezo-moșieresc prea „democratic”; începînd din 1924, odată cu ilegalizarea P.C.R., guvernele burgheziei și moșierimii au trecut deci la suprimarea presei comuniste. Din tipografiile ilegale, tipărită și răs-pîndită cu riscul vieții de activității P.C.R., presa partidului — în frunte cu „Scinteia”, „Lupta de clasă” și — în perioada pregătirii insurecției armate de la 23 August 1944 — „România liberă” — a continuat însă neclintită activitatea sa de agitator, propagandist și organizator colectiv al luptei populare împotriva regimului burghezo-moșieresc.

Alături de presa ilegală a P.C.R., o serie de ziare legale înființate de partid și care reușeau să apară cîteva numere înainte de a fi șterse, ca și articolele publicate de ziaristii comuniști în unele ziare burgheze cu orientare democratică, au continuat și dus mai departe, în condițiile istorice concrete ale perioadei dintre cele două războaie mondiale, puternicele tradiții democratice și antimonarhice ale presei progresiste din România.

Menționînd cîteva momente care se integrează în această tradiție, am făcut-o cu speranța că poate astăzi — la a XV-a aniversare a proclamării Republicii Populare Romîne — Uniunea Ziaristilor din R.P. Romînă va lua inițiativa întocmirii unei ample antologii care să oglindească paginile cele mai reprezentative din lupta pe care presa romînească a desfășurat-o împotriva instituției monarhice vreme de opt decenii.

2) Op. cit., pag. 303.

3) Publicînd această precizare, Gr. Filipescu, directorul „Epocii”, nu făcuse decît să informeze publicul despre o legătură de rudenie care exista în realitate.

4) Al. Marghiloman, „Note politice”, vol. IV, București, 1927, pag. 110-111.

5) Citat după „Adevărul” din 4 ianuarie 1927.



DIN LITERATURA ANTIMONARHICĂ

Tudor Teodorescu-Braniște

MONARHIA ne-a lăsat — e drept, fără să vrea — o bogată și strălucită literatură antimonarhică. În ciuda persecuției oficialității, în ciuda arestărilor și condamnărilor la închisoare, atîția scriitori și ziariști dintre cei mai străluciți au rostit cu curaj protestul lor împotriva acestei instituții nefaste, care de-a lungul existenței sale nu a stîrnit decît indignare și revoltă. În fruntea lor stau Cezar Bolliac, B. P. Hașdeu, Alex. Beldiman, Gh. Panu, Anton Bacalbașa, Const. Mille, N. D. Cocea, T. Arghezi, Al. Macedonski, G. Coșbuc, Al. Vlahuță, I. L. Caragiale, ca să cităm numai numele cele mai ilustre.

Dar aș vrea să amintesc aici și un nume, care astăzi e aproape uitat: poetul N. T. Orășanu. E drept că versurile lui nu sînt prea meșteșugite, dar — la vremea lor — cititorii le-au primit cu inima deschisă, pentru că ele răspundeau sentimentului lor de ostilitate față de monarhie. Așa se explică marea popularitate de care s-a bucurat Orășanu. Campania lui s-a desfășurat între 1870 și 1876. În acest scurt răstimp el a scos, rînd pe rînd, revistele: *Nichipercea*“, „*Coarnele lui Nichiper-*

cea“, „*Coadă lui Nichipercea*“, „*Asmodeu*“ etc. Pentru ce atît de multe? Foarte simplu: cum pornea o publicație, autoritățile o suprimau și bietul om trebuia să inventeze alt titlu. Sărac lipit pămîntului și hărțuit mereu de poliție, el își continua totuși lupta, păstrîndu-și umorul pe care nici mizeria, nici prigoana nu izbuteau să i-l înfrîngă. Astfel, într-o zi, Orășanu, arestat pentru a nu știu cîta oară, s-a înfățișat la Văcărești cu un pat nou-nouț: „M-am săturat de ploșnițele voastre! Mi-am adus patul meu, ca să dorm liniștit“.

Const. Bacalbașa mi-a pîvestit că l-a întrebat o dată cum o duce la pușcărie. „Foarte bine, dragă Costache, a răspuns Orășanu. Inchipuiește-ți, mă, că pînă și temnicerii sînt contra Neamțului!“.

După ani și ani, cînd Orășanu era de mult oale și ulcele, lăutarii bătrîni mai cîntau încă, bine înțeles „la ureche“, unul din cupletele lui. Nu-mi mai aduc aminte decît două versuri:

Și-apoi se va duce de-aci la spațir,
Să se facă iarăși prusac ofițir.

citorului român ai făcut momie de spaimă și de groază pentru frații lui de pretutindeni".⁵⁾

Cocea redeschide procesul răscoalelor din 1907. Unde sînt dosarele represiunii? Și cînd se descoperă că ele au fost luate de la ministerul de interne și duse la palatul regal, ca să nu le poată consulta nimeni, Cocea strigă: „Regele complice al asasinilor. Palatul gazdă de hoți”.⁶⁾

Pentru T. Argezi, Carol I e „omul cu ochii vineți”, ochi care „au înghețat energiile, au incovoiat hotărîrile, au strămutat ținta fieștecărei arme și, dacă apele ar fi avut un scop omenesc, le-ar fi întors și pe ele din matca lor și le-ar fi zăprît izvoarele de-a pururi”.⁷⁾

În paginile „Faclei” a debutat prin 1912 un publicist de mare talent. Il chema Alexandru Filipescu și semna Alex. Filimon. Pseudonimul acesta i-l găsișe Cocea. Articolele lui erau urmărite cu mult interes. Unul din ele, „Ploșnița”, a făcut vilvă :

„În țara nebuniei flămînde, afacerilor veroase, cinismului și desfrînării, domnește regele samsar, fabricantul de bere, de brînză, de sticlă și de hîrtie, proprietarul de case și de pămînturi încălcate, deținătorul acțiunilor tramvaielor comunale, inițiatorul tuturor cartelurilor și trusturilor, samsarul fabricilor Krupp și intermediarul tuturor băncilor germane, păstrătorul dosarelor însingurate, ploșnița care își suge viața din mizeria unei țări de robi”.⁸⁾

Filipescu a murit tînăr, răpus de tuberculoză. Talentul lui, fraza bine strînsă în chîngi, indignarea care se simte că pulsează în fiecare rînd, în fiecare cuvînt, îl situează între cei mai buni pamfletari ai noștri. Nu știu dacă puținele articole rămase de pe urma lui ar putea să dea un volum. Dar chiar dacă ar da numai o cîrticică, ele ar trebui totuși adunate laolaltă.

LA 1 noiembrie 1919, N. D. Cocea publică în noul său ziar „Chemarea”, articolul „Trăiască regele!” Era îndată după războiul, care scosese la iveală toate racilele și toate păcatele regimului de atunci. Revolta maselor populare era temperată numai de speranța unor schimbări radicale. Grevele se țineau lanț, Revoluția din Octombrie avea, cum era firesc, un puternic ecou în clasa muncitoare. În această atmosferă grea, regele Ferdinand trimite primului ministru Ion I. C. Brătianu o scrisoare prin care îi dă mină liberă să reprime orice mișcare prin mijloacele cele mai drastice.

Articolul lui Cocea e o adevărată pagină de antologie :

„Trăiască regele care, între două cupe cu șampanie, plutind în nourii glorioși ai iresponsabilității efective, a semnat documentul strecurat sub șervetul festinului, de mîna dibace a d-lui Ionel Brătianu.

5) Idem p. 71.

6) Ibidem p. 51.

7) T. Argezi, „Pagini din trecut”, E.S.P.L.A. 1955, p. 17-20.

8) *** „Din literatura antimonarhică”, p. 288.



„Trăiască regele care, obosit de munca zilei și sleit de muncile nopții, a găsit totuși putere să iscălească cu propria lui mină, lungul lui nume nemțesc, în josul unui pergament istoric...

„Trăiască regele care, în dimineața zilei de ieri, în zorile zilei acesteia memorabile, a făcut mai mult, prin cele două zeci de rînduri publicate în Monitorul Oficial, decît toate articolele subversive și decît toate discursurile incendiare ale revoluționarilor.

„Trăiască regele care... prepară, grăbește și precipită ceasul revoluției sociale!”.

Colaboram la „Chemarea” și îmi aduc aminte și astăzi de impresia profundă pe care a făcut-o acest articol. Dar în acea perioadă de mari și profunde frămîntări, nici regele, nici guvernul n-au îndrăznit să-l trimită pe Cocea în judecată.

Il vor trimite mai tîrziu, în 1923, pentru un alt pamflet, „Răspunzătorul”, în care Cocea spunea : „Baionele, oricît de numeroase, nu au apărut niciodată pe regiî nemernici de inevitabila răspundere (...) Regele Ferdinand nu poate avea prezumția deșartă să creadă

că va avea mai multe baionete decât au avut predecesorii lui pe căile opresiunii și ale ghilotinei”.

În ziua când s-a judecat procesul, sala era arhiplină. Cocea s-a apărat singur. Prietenul său, avocatul Istrati, frate cu artistul Edgar Istrati, a pus concluzii strict în drept, așa cum îl rugase Cocea. După aceea a luat cuvântul el. Știa că va fi condamnat și ne spusese dinainte că apărarea lui va fi, de fapt, un rechizitoriu contra monarhiei. Cocea era un bun orator. Avea fraza clară, rotundă, armonioasă și un debit bogat. Președintele l-a chemat de câteva ori „la ordine”. Cocea a continuat însă pe aceeași linie de mare pamflet antidinastic. În cele din urmă președintele a ridicat ședinta, iar după o deliberare de formă, a rostit condamnarea: 18 luni de pușcărie.

Această apărare a lui Cocea, pe care mulți au uitat-o, iar tineretul nu are de unde s-o cunoaște, e publicată în „Cuvântul liber”, seria II, anul I, 1924. Ea ar putea fi inclusă într-o a doua ediție a volumului său de pagini alese din Biblioteca pentru toți.

Urmărind, probabil, să-l depărteze de familie și de colegii de presă din București, pentru ca astfel să-i facă detențiunea mai grea, guvernul l-a expediat la închisoarea din Craiova. Când m-am dus să-l văd, l-am găsit cum îl știam: vesel, plin de viață și făcând ca

totdeauna mari planuri de viitor. Era foarte mândru de cafeaua pe care o făcea la spirtieră. Cititor pasionat, era bucuros că i se trimiteau cărți mereu. Când l-am întrebat cum se învoiește cu funcționarii închisorii, mi-a răspuns: „Închipuiește-ți că n-am găsit printre ei, nici unul cu sentimente dinastice” și a izbucnit în râsul lui atât de comunicativ. Mi-am adus aminte de cuvintele lui Orășanu: „Nici temnicerii nu sînt de partea Necamțului!”.

Amintirile lui din închisoare sînt publicate în volumul din Biblioteca pentru toți. Acestea, împreună cu un articol despre revoluția din Rusia și cu o scurtă autobiografie, sînt din păcate singurele pagini memorialistice pe care le-a lăsat. Scria foarte greu. Fraza lui, atât de clară, încît pare aruncată pe hîrtie dintr-o singură trăsătură de condei, era — în realitate — rezultatul unei îndelungi și chinute elaborări.

★

ACESTEA sînt numai cîteva spicuri din bogata noastră literatură antimonarhică. Un volum de pagini alese a apărut. Altul, după cît știu, e pe cale să apară. Desigur că, într-o zi, un cercetător tînăr și destoinic va pune la îndemina cititorilor un studiu complet și documentat asupra întregii probleme.

Din presa antimonarhică de altădată

CEA MAI SCURTĂ NOTĂ POLEMICĂ ANTIMONARHICĂ

ÎNAINTE de a reproduce textul notei polemice antimonarhice, care reprezintă recordul scurtimii, e necesar să dăm cîteva precizări. La deschiderea sesiunilor de toamnă și de primăvară, regele venea la Camera deputaților, purtat într-un cortegiu de carnaval, și citea de la tribună mesajul — totdeauna scris de alții și pronunțat de către rege într-o romînească scilcită — mesaj în care se promitea marea cu sarea, dar nu se realiza niciodată nimic, sau chiar se legifera exact contrariul celor făgăduite, dar întotdeauna împotriva intereselor poporului și numai în favoarea stăpînitorilor. Pe scurt: „mesajul regal” era socotit vorbărie goală, deși gazetele oficiale făceau mare caz de el,

comentîndu-l în lung și în lat.

În noiembrie 1910, se deschisese iar o sesiune parlamentară și regele citise ca de obicei un mesaj. Înainte cu cîteva luni apăruse revista „Facla”, redactată de un grup de gazetari democrați în frunte cu N. D. Cocea. Rubrica „Polemici” era foarte citită, fiindcă scurtele note scăpărau de virulență.

De aceea mi-a rămas în memorie această excepțională notă-fulger apărută în *Facla*, nr. 37, anul I, cu data de 20 noiembrie 1910, așezată printre celelalte note de la rubrica „Polemici”.

Mesajul Tronului = 0

Scurt și cuprinzător. Doar două vorbe și două semne

matematice. Atît și nimic mai mult. Cine a fost autorul acestei note, care, astfel, a nimicît pur și simplu (a redus la zero) „solemnul” mesaj regal? Greu de identificat în grupul de gazetari talentați adunați în jurul *Faclei*. Poate autorul ei a fost chiar N. D. Cocea, care o viață întregă a dus lupte necurmăte împotriva monarhiei.*)

S. ALBU

*) Nota redacției. Autorul acestei evocări ne-a rugat să arătăm că-și face o aspră autocritică: vrînd să demonstreze cum se redactează o notă polemică scurtă și cuprinzătoare, el însuși s-a... întins peste măsură!

M. JADOVEANU



CRÎSMA MOS-PRECU


 BUCUREȘTI · 1905 ·
 INST. GRAFIC „MINERVA”

VITOLD ROLA PIEKARSKI

M. Ioanid

ÎN RÎNDURILE ce urmează prezentăm câteva date referitoare la Vitold Rola Piekarski, remarcabil grafician și caricaturist de la sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului XX.

Numele acestuia este aproape necunoscut multora din istoricii presei și ai artelor plastice din țara noastră. Cercetări recente ne-au dus la concluzia revelatoare că V. R. Piekarski este autorul numeroaselor caricaturi cu teme so-

cialie și antimonarhice apărute în presa noastră progresistă din ultimul deceniu al secolului trecut și primul deceniu al secolului nostru, sub pseudonimele Tantal, Old Whit, P., V. R. P. Vax, TL etc.

Vitold Rola Piekarski s-a născut la 1857 în familia polonezului Teodozy Piekarski. Din fragedă tinerețe, V. R. Piekarski devine socialist. În 1879 este întemnițat pentru activitate revoluționară, fiind expulzat în 1880 în Austria. Ex-

pulzat apoi și din Austria, hăituit neconținut de polițiile europene (Elveția, Franța, Anglia etc.), expulzat în cele din urmă și din Bulgaria, Piekarski se stabilește în 1887 în România, împreună cu familia sa.

Odată venit în România, Piekarski stabilește cunoștințe cu cercurile intelectuale progresiste ale vremii, inclusiv cu reprezentanții mișcării socialiste. Il găsim în relații de colaborare cu B. P. Hașdeu,

Zamfir Arbore, Dr. C. Istrate, frații Bacalbașa, I. Nădejde și alții. După cîteva ani de ședere în București, Piekarski obține numirea ca profesor de desen în Oltenia, unde îl găsim succesiv la Slatina, Tg. Jiu și Novaci. În orașele și satele oltene, Piekarski desfășoară o prodigioasă activitate socială și culturală.

I. Moisil și alți contemporani îl descriu pe Piekarski ca un remarcabil animator cultural. Ii atribuie întemeierea unor gazete și reviste (Ardeul, Jiul), a unor cercuri culturale în satele oltene, a Muzeului Gorjului, a unor bănci populare, a unui așezămînt pentru lehuze sărace. Este prezentat de asemenea ca etnograf și folclorist, întemeietor și susținător de biblioteci populare, primul, după cît se pare, care aplică motive românești pe coperti de cărți și care încearcă să creeze litere pentru tipar inspirate după tiparul românesc vechi. Scrie de asemenea articole la o serie de publicații, abordînd cu predilecție teme ateiste și de protest social, traduce în limba romînă din Lew Tolstoi, gigantul rus a cărui operă l-a impresionat. Dar preocupările sale eminente rămîn cele de domeniul graficii militante și, cu deosebire, caricatura. Cele cîteva sute de caricaturi identificate pînă în prezent, risipite în nenumărate publicații ale timpului, sînt de o însemnată valoare artistică. Ele atestă un talent excepțional și conferă lui Piekarski un loc prestigios printre marii caricaturisti ai timpului.

La începutul lunii noiembrie 1887 îl găsim pe V. R. Piekarski colaborator la revista satirică „Ghiță Berbecu”. El este autorul frontispiciului revistei și a numeroase caricaturi întîlnite în mai toate numerele publicației. Ulterior, Piekarski semnează caricaturile apărute în „Moș Teacă”. De la el ne-a rămas înfățișarea celebrului personaj — simbol al idioteniei și samavolniciei cazone în regimul burghezmoșieresc — „Moș Teacă” creat de Anton Bacalbașa. Revista umoristică „Ardeul” este ilustrată de Piekarski în întregime; de asemenea „Jiul”, revistă de oarecare ținută, în care găsim scrieri ateiste, traduceri din Tolstoi și eseuri semnate de Piekarski.

De altfel aceste publicații, precum și altele, semnalizate de I. Moisil¹⁾ au fost fie inițiate, fie

conduse de Piekarski. O dată cu apariția cunoscutei reviste „Amicii copiilor”, editată de B. P. Hașdeu și Zamfir Arbore, Piekarski se remarcă și ca rebusist. Este posibil ca Piekarski să fi adus o contribuție mai largă la „Amicii copiilor”, contribuție care va fi probabil elucidată în viitor.

Dar caricatura lui Piekarski cunoaște o remarcabilă strălucire o dată cu începuturile colaborării la „Lumea nouă”, organul P.S.D.M.R. Caricatura sa demască necruțător regimul burghezmoșieresc, politicianismul, venalitatea și cupiditatea cercurilor oligarhiei. Unele din caricaturile publicate în „Lumea nouă” sînt demne a figura într-o antologie a caricaturii din țara

tură, textul lapidar: „Scoală-te tu să mă așez eu”.

În anii petrecuți la Slatina, Tg. Jiu și Novaci, unde a funcționat ca profesor de desen, Piekarski a luat contactul nemijlocit cu realitățile satului românesc. El a efectuat o serie de cercetări etnografice și folclorice în satele oltene în urma cărora a și inițiat organizarea așezămintelor culturale mai sus menționate. Formează și discipoli printre care Iuliu Moisil, Dumitrescu Bumbesti și a. care evocă în cîteva rînduri amintirea sa luminoasă. Dar cunoașterea țaranului romîn și a artei populare românești influențează profund grafica lui Piekarski. Acest lucru reiese încă din perioada cînd ilustrează revis-



Caricatură de V. R. Piekarski

noastră. Ele sînt atît de expresive încît n-au nevoie de nici o legendă însoțitoare. De pildă, aceea în care bugetul, simbolizat printr-un iepure, este pe cale de a fi înghițit de haita de lupi politici ai timpului (Petre Carp, Take Ionescu ș. a.), în vreme ce monarhul îndeamnă haita la devorare. Sau, caricatura în care un țaran abia trăgîndu-și zilele, duce în spinare un ciocoi, lider politic guvernamental, în timp ce un alt ciocoi, lider politic opoziționist, așteaptă rîndul să se suie pe spinarea țaranului. Sub carica-

tele oltene, dar mai ales cînd devine graficianul editurii „Minerva”. În această perioadă cel mai de seamă eveniment îl constituie fără îndoială ilustrațiile realizate de Piekarski la primele cărți ale lui Mihail Sadoveanu: „Dureri înăbușite”, „Crîșma lui Moș Precu” etc. etc.

Potrivit obiceiului, autorii cărților își dădeau aprobarea scrisă pentru proiectul de copertă. La Academia R.P.R. se păstrează originalul copertii la „Crîșma lui Moș Precu” cu autograful lui Sadoveanu. Ilustrațiile lui Piekarski la cărțile lui Sadoveanu sînt de o rară

¹⁾ Arhivele Olteniei, 1926, nr. 27

frumusețe și autenticitate. Se vede că graficianul a înțeles profund opera sadoveniană, că el a pătruns psihologia eroilor sadovenieni. Țăranii lui Piekarski sînt de o veridicitate tulburătoare, ei descind direct de la plug și de la coasă, constituind expresia plastică desăvîrșită a eroilor din opera marelui scriitor. La „Dureri înăbușite“, socialistul Piekarski introduce pe copertă, pe fundal, un element de arhitectură industrială: fabrica. Alături de țărani apar și muncitorii, oamenii simpli, plini de „dureri înăbușite“. Este, din cîte cunoaștem, prima copertă artistică în țara noastră în care apar uzina și muncitorii. Remarcabile sînt de asemenea copertile și ilustrațiile realizate de Piekarski la cărțile lui N. Iorga și ale altor oameni de știință și cultură care foloseau editura „Minerva“.

Viitorilor cercetători ai vieții și operei lui Piekarski li se pot indica cu titlul de sugestii și următoarele aspecte care urmează și trebuie să fie elucidate. Piekarski a fost și artist fotograf. Era probabil printre cei mai de seamă artiști fotografi de la începutul secolului, o dată ce i s-a încredințat misiunea de a realiza fotografiile pentru pavilionul românesc de la expoziția din 1900 de la Paris. Aceasta rezultă dintr-o notă în care redacția îl felicită pentru această misiune. Nu am reușit să identificăm fotografiile realizate de Piekarski cu acest prilej. Totuși, se cuvine a menționa faptul că la Cabinetul de Stampe al Academiei R.P.R. se află un album cu fotografii ale pavilionului românesc de la expoziția din 1900. Cu ajutorul aparatelor de mărire, au fost identificate fotografii care dau imaginea unor așezăminte sociale (Spitalul Pantelimon etc.), edificii culturale ș. a.

De asemenea, de menționat faptul că unele desene de mănăstiri, veșminte, etc. apărute sub semnătura lui Piekarski sînt — așa după

cum comunică el însuși — realizate după fotografii proprii.

Piekarski avea prieteni și admiratori, ceea ce rezultă cu prisosință și din articolele publicate de „România muncitoare“, „Adevărul“, „Universul“, la moartea sa, săvîrșită la 20 octombrie 1909. Contemporanii, inclusiv Moșil, și-au dat seama că Piekarski „nu era un simplu desenator, ci un om de știință, profund cunoscător al istoriei și al economiei naționale. Cunoștea o mulțime de limbi: polonă, germană, franceză, română, latină, rusă, bulgară, paleoslavă. Pentru științele naturale avea o deosebită dragoste și interes“.

I. Moșil, care probabil l-a cunoscut pe Piekarski mai bine decît oricare altul din țara noastră,

care a muncit cu el împreună și a resimțit influența binefăcătoare a unora din concepțiile sale, nu-și drămuiește de loc cuvintele laudative cînd trece să-i descrie portretul. Piekarski este prezentat ca „altruist în cel mai mare grad, gata de sacrificii pentru alții, democrat“, patriot polon și în același timp „romîn înfocat“. În adevăr, Piekarski și-a iubit cu înflăcărare patria sa adoptivă, România: „Vreau să lucrez aici, în țara voastră, din toate forțele mele, pentru ridicarea culturală și economică a romînului“ — spunea el. Este ceea ce a și făcut revoluționarul exilat care a muncit cu abnegație și pasiune timp de douăzeci de ani contribuind prin arta lui la progresul poporului romîn.



Copertă de V. R. Piekarski



Din nou liber!

Manolis Glezos, eroul național al poporului grec, este din nou liber! În ziua de 15 decembrie el a părăsit închisoarea din Atena unde era întemnițat în urma unei sentințe nedrepte, împotriva căreia s-au ridicat toți oamenii de bună credință din lumea întreagă, toți ziaristii cinstiți, cerind prin întruniri, prin proteste, prin presă, anularea ei.

Eliberarea lui Manolis Glezos cu un an mai devreme constituie o biruință a forțelor democratice, a cercurilor largi ale opiniei publice din Grecia și alte țări, a Organizației Internaționale a Ziaristilor (O.I.Z.), a intelectualilor progresiști din întreaga lume, care n-au conținut în a cere eliberarea lui.

Pe poarta închisorii, el a ieșit cu demnitate, cerind totodată să fie puși în libertate și cei peste 1.000 de deținuți politici, luptători neînfricați pentru independența țării lor, care zac în temnițe și lagăre de deportare de aproape 20 de ani. El și-a exprimat speranța că solidaritatea cu cauza lor dreaptă a tuturor oamenilor politici și fruntași ai vieții publice din Grecia, a tuturor democraților greci, a poporului grec, a oamenilor simpli și personalităților din întreaga lume, va contribui și la eliberarea lor.

Ziaristii din Republica Populară Română salută și-și exprimă bucuria că ziaristul militant poate vedea iarăși cerul patriei sale sub care, smulgând în plină ocupație hitleristă zvastica de pe Acropole, a făcut să fluture steagul țării sale.

*Manolis Glezos, luptătorul pentru libertate, este iarăși liber!
Ce frumos sună și bucură aceste cuvinte inimile noastre!*

CONSIDERAȚII PRIVIND CRONICA DRAMATICĂ ÎN CÎTEVA ZIARE

Margareta Bărbuță

ÎN PIESA de debut dramaturgic a cunoscutului ziarist și scriitor Sergiu Fărcășan „Steaua polară”, unul dintre personaje, referindu-se la falsele opinii puse în circulație în lumea noastră de niște „prichindei” cam năstrușnici, spune între altele: „de actrițele care se înșele și se joacă mereu pe ele însele, se scrie (maimuțărit); «Am admirat din nou (suflecindu-și pantalonul) măiestria excepțională a talentatei actrițe, deși, în treacăt fie zis, ea n-a înțeles rolul.» Păi unde naiba e talentul, dacă niciodată nu-i în rol?” — se întreabă personajul din piesa lui S. Fărcășan.

Remarca aceasta cu privire la critica noastră teatrală mi-a adus aminte de un pasaj din comedia lui

Mihail Sebastian „Ultima oră”. Tînăra Gaby, aspirantă la gloria scenei, citește dintr-o cronică teatrală următoarele frânturi de frază: „O apariție încântătoare, domnișoara Grigoriu... Admirabilă, domnișoara Ivette Stancu... Domnișoara Gigi Vasiliad a cîntat tangoul **Ai să mă uiți** într-un ritm languros... Domnișoarele Cilibiu, Ștefănescu și Walter, în notă... Domnișoara Georgina Mălin e un element care promite“...

S-ar părea, așadar, că de la data apariției „Ultimei ore” (acum șaptesprezece ani) și pînă la „Steaua polară” critica noastră teatrală a cam bătut pasul pe loc, rămînînd la aceleași remarci stereotipe și insipide cu privire la jocul actoricesc și, ceea ce e mai grav, pro-

movînd cu surle și trîmbițe nonvalori evidente, în formulări confuze și contradictorii.

Din fericire, un examen oricît de sumar al activității criticii noastre teatrale ne relevă o altă realitate. Indrumată de partid, urmărind îndeaproape aplicarea în practică a principiilor esteticii marxist-leniniste, critica noastră teatrală a făcut în ultimii ani progrese însemnate pe linia dobîndirii unor criterii științifice, obiective în aprecierea fenomenului teatral. Efortul spre obiectivitate, spre însușirea cunoștințelor generale și de specialitate necesare unei analize științifice a operelor de artă teatrală, a avut drept rezultat o îmbunătățire substanțială a calității cronicilor teatrale ca și a articole-

lelor de generalizare teoretică, o creștere a eficienței lor, a accesibilității și, în același timp, a competenței. Articolul redacțional publicat de ziarul SCÎNTEIA din 23 septembrie 1959: „**Impotriva tonului apologetic în critica literară și artistică**” preciza cu claritate însemnătatea și sarcinile de mare răspundere ale criticii.

„Critica literară și de artă reprezintă vocea opiniei publice. Ea trebuie să se caracterizeze prin obiectivitate științifică, prin consecvență ideologică și seriozitate. Critica noastră... își îndeplinește menirea numai în măsura în care izvorăște din interesele și cerințele estetice ale poporului. Călăuza sigură a criticului, care-l ajută să nu piardă nici o clipă din vedere ceea ce este cu adevărat trebuincios și apropiat celor ce muncesc, este învățătura marxist-leninistă.”

Aceste principii sînt valabile, în egală măsură, pentru criticul autor al unor articole ample de sinteză pe marginea fenomenului teatral, cit și pentru cronicarul, care consemnează în mod critic, în presa cotidiană, manifestările artei teatrale de zi cu zi. Aceeași obiectivitate științifică, consecvență ideologică și seriozitate trebuie să-l caracterizeze pe gazetarul teatral, acela care, cu impresiile încă proaspete, cald încă de emoția trăită în timpul spectacolului, își așterne pe hîrtie opiniile critice, servind drept ghid publicului larg și drept cenzor tovărășesc realizatorilor spectacolului. Căci nu trebuie să uităm dubla eficiență, sau dubla misiune, a criticului: el reprezintă vocea opiniei publice, a maselor de oameni ai muncii, în numele cărora apreciază opera de artă teatrală, lăudînd reușitele, blamînd defectele, contribuind astfel la îndrumarea artiștilor înșiși. Pe de altă parte, criticul este și un educator al publicului, orientînd gustul și preferințele acestuia spre adevăratele valori, învățîndu-l să deslușească și să înțeleagă mai bine, mai adînc, specificul creației artistice. De aici marea răspundere a cronicarului, care cu o trăsătură de condei neagă sau afirmă rezultatele unei munci dificile, în care autori, actori, regizori, pictori scenografi, un întreg colectiv de artiști și de tehnicieni au pus adesea tot ce au mai prețios în ei înșiși. Se înțelege de ce interpretii unui spectacol și autorul piesei, atunci cînd este vorba de o lucrare originală, așteaptă cu nerăbdare apa-

riția cronicilor, blamînd întîrzierile, de ce le citesc cu aviditate atunci cînd apar, pentru a verifica în felul acesta valabilitatea propriei creații.

În ceea ce privește operativitatea în consemnarea critică a evenimentelor vieții teatrale, presa noastră centrală a făcut progrese însemnate în ultima vreme. Aproape toate premierele prezentate de teatrele din Capitală în noua stagiune — începută, după cum se știe, în preajma zilei de 1 octombrie — și-au găsit oglindirea în paginile ziarelor centrale. Au fost consemnate de asemenea și unele evenimente teatrale, prilejuite de turneele unor trupe străine, ca de pildă spectacolele Teatrului de miniaturi din Lenin-grad condus de strălucitul umorist-interpret Arcadii Raikin, sau cele prezentate de Teatrul grec din Pirou. S-au bucurat de atenție de asemenea spectacolele prezentate în Capitală de unele teatre din regiuni, ca de pildă Teatrul maghiar din Cluj sau Teatrul de stat din Arad. Este cazul să semnalăm aici însă o deficiență a unor ziare centrale în ceea ce privește cuprinderea vieții teatrale din toată țara. Desigur, sarcina studierii și analizării critice a fenomenului teatral în ansamblul său aparține presei de specialitate, revistei **Teatrul** în primul rînd și revistelor literar-culturale **Gazeta literară** și **Contemporanul**. Dar cînd un ziar se intitulează, de pildă, „Organ al Sfatului Popular din Republica Populară Romînă” (**Romînia liberă**) el nu poate să-și limiteze activitatea, în ceea ce privește cronica teatrală, numai la aria teatrelor din Capitală. Teatrele din regiuni se întrec, care mai de care, să prezinte piese în premieră pe țară și aceste evenimente n-ar trebui lăsate numai pe seama cronicarilor din ziarele regionale, tocmai pentru că sînt premiere „pe țară”, care merită a fi aduse la cunoștința publicului larg.

În ceea ce privește conținutul cronicilor, se observă la unele ziare un progres substanțial față de anii trecuți. **Informația Bucureștiului**, de pildă, și-a asigurat colaborarea permanentă a doi cronicari care-și împart sarcinile, dovedind seriozitate și competență în analizarea spectacolelor, evitînd convenționalismul și superficialitatea. Cronicile lui M. Radnev la „Fotbal” sau „Băiat bun, dar... cu lipsuri”, ale lui Emil Riman la „Oceanul”, „Febre”, „Steaua polară” constituie în general un îndreptar judicios pentru spectatori și un mijloc de autoverificare pentru

creatorii spectacolelor. Aprecieri judicioase găsim și în unele cronici publicate de **Scînteia tineretului**, **Romînia liberă** sau revista **Magazin**. Cu regret am constatat că ziarele **Munca** și **Steagul roșu** au renunțat în această stagiune să se mai ocupe de activitatea teatrelor profesioniste, limitîndu-și preocupările la arta teatrală a amatorilor, domeniu al culturii noastre socialiste deosebit de important, dar care nu justifică exclusivismul.

E curios că **Scînteia tineretului** a apelat la condeii — sprinten, ce e drept, colorat și sugestiv, dar uneori capricios — al lui Radu Popescu, pentru recenzarea unor spectacole pe care același cronicar le-a consemnat și în **Magazin**. Neputînd nici să se repete, nici să fie cu totul nou, cronicarul a angajat o discuție sterilă despre lipsa de consecvență a conflictului în piesa **Febre** de Horia Lovinescu, care-i lămură foarte puțin pe cititori asupra meritelor și lipsurilor reale ale piesei. Publicul și realizatorii spectacolelor sînt interesați însă să afle opiniile a cît mai multor critici asupra spectacolelor, pentru ca din confruntarea lor să poată trage concluzii utile. Nu cred că solicitarea aceluiași cronicar pentru recenzarea aceluiași spectacol în ziare diferite poate favoriza schimbul de opinii, atît de necesar dezvoltării artei noastre teatrale. Iar atunci cînd cronicarul repetă în două ziare diferite opiniile sale elogioase, fără rezerve, asupra spectacolului „Bucătăreasa” de la Teatrul „C. I. Notara”, apare riscul creării unei false opinii.

Desigur, în aprecierea operei de artă, criteriul obiectiv de bază este confruntarea acesteia cu viața, în analiza spectacolului de teatru intervenind în plus confruntarea interpretării scenice cu textul operei dramatice. În genere, aceste criterii stau la baza cronicilor teatrale din presa noastră și folosirea lor dă bune rezultate. Uneori însă aceste criterii nu funcționează destul de activ. Neglijarea lor are consecințe variate. În cronica la spectacolul „Șapte inși într-o căruță” de pildă, semnată în **Romînia liberă** de Mariana Pîrvulescu, criteriile formale au luat-o înaintea celor de conținut, autoarea cronicii eludînd aproape total virtuțile piesei lui Paul Anghel și atribuind calitățile spectacolului în exclusivitate regizorului. Dinu Cernescu. Oricine a citit textul piesei își poate da sea-

ma că regizorul nu a fost nicidecum singur în realizarea spectacolului și că nu a acționat pe un loc viran. Dimpotrivă, citirea textului piesei relevă și unele rezolvări limpezi la unele probleme expediate cam grăbit în spectacol.

Tot niște criterii formale cred eu că au stat la baza unor aprecieri exagerat negative asupra comediei lui Nicuță Tănase „Băiat bun, dar... cu lipsuri“ prezentată de Teatrul Muncitoresc C.F.R.-Giulești. Defectele de construcție ale piesei, semnalate în diferite cronici sînt reale, dar în același timp nu se poate trece cu vederea faptul că în peisajul tematic actual al dramaturgiei noastre piesa aceasta aduce elemente noi din viața tinerilor muncitori și, mai ales, caracterul de autenticitate al unor episoade și personaje ale piesei.

O analiză superficială a textului unei piese poate duce la aprecieri eronate cu privire la conținutul ei, ca de pildă în cronică la „Steaua polară“, prezentată de Teatrul C. I. Nottara, cronică semnată de Dinu Săraru în **Scinteia tineretului**. Cronicarul îl caracterizează pe savantul Athanasescu din piesă ca purtător al unei „concepții politico-ideologice străine“, ceea ce, dacă ar corespunde cu textul piesei, ar face de neînțeles desfășurarea conflictului și deznodămîntul său. Caracterizarea tinerei Brîndușa drept o fată „superficială în dragoste“ și cu alte trăsături tot atît

de reprobabile, cînd personajul e plin de pasiune pentru știință și pentru adevăr, și de o candoare care-l dezarmează în fața primei decepții sentimentale, cred că se datorează tot unei parcurgeri grăbite a textului piesei.

În general se poate totuși constata că analiza lucrărilor dramatice, fie originale, fie străine, în cronicile publicate în ziarele centrale, are un caracter obiectiv și, cu unele excepții, judicios. Arbitrariul intervine însă cu osebire în aprecierea jocului actorilor. Nu că n-ar exista și aici criterii obiective de apreciere științifică. Dar aici intervine subiectivitatea criticului mai puțin controlată, confruntarea cu textul și cu viața fiind uneori neglijată. Din această pricină, de pildă, unii croniciari au socotit că Doina Tuțescu a fost greșit distribuită în „Oceanul“, alții că actrița a fost corectă în rol sau chiar că a izbutit să realizeze în mod convingător personajul Mașei. Personal înclin spre această din urmă opinie. În schimb o serie de croniciari, cuprinși de o inexplicabilă timiditate, au trecut cu vederea deficiențele interpretării rolului Brîndușei în „Steaua polară“, deși e evident că aceste deficiențe afectează într-o măsură însăși calitatea, pe drept cuvînt recunoscută de toată lumea, a spectacolului pus în scenă de regizorul Radu Penciulescu la Teatrul „C. I. Nottara“. Asemenea inadvertențe apar încă în cronicile

noastre, avînd un efect derutant asupra actorilor în primul rînd.

Simțul perspectivei istorice este o calitate necesară cronicarului teatral, chiar atunci cînd, făcînd operă gazetărească, el nu analizează fenomenul teatral în ansamblu, ci consemnează critic un anumit eveniment. Tocmai în raport cu această perspectivă și cu ansamblul general al fenomenului teatral, el este dator să promoveze noul, combătînd rămănerile în urmă, manifestările și rămășițele vechiului. Simțul măsurii trebuie însă să-l ferească de exagerări în aprecierea semnificației unor evenimente, ca de pildă considerarea „Stelei polare“ drept marea cotitură în activitatea Teatrului „C. I. Nottara“ (**România liberă**). Cu o rîndunică...

Și încă ceva, cu privire la respectul cronicarului față de munca artiștilor. Oricîte observații critice ar merita interpretarea unui actor, nu se poate totuși scrie despre el astfel: „Ileana Codarcea, în rolul Pisciutei, zgirie ochii și urechile spectatorului exact ca numele pe care îl poartă“ (Radu Popescu, **Magazin**).

Inchei aceste sumare însemnări despre cronică teatrală în presă cu rugămîntea către **Scinteia tineretului** de a-și îmbunătăți corectura, pentru a nu mai lăsa să apară monstruoziități ca: „redemețiune“, „hoppy-end“, Nelly Donea (Dordea) într-o singură cronică.

CLUJUL este un puternic centru economic, social-politic și cultural.

Ne-am adresat citorva personalități clujene cu rugămintea să-și spună, în mod succint, opinia în legătură cu locul și rolul ziarului în lupta dintre nou și vechi, pentru dezvoltarea conștiinței socialiste. Ne răspund: Acad. prof. dr. **RALUCA RIPAN**, președintele filialei Academiei R.P.R. și președintele Comitetului pentru Cultură și Artă din regiunea Cluj, prof. univ. **IOAN CETERCHI**, prof. univ. dr. **VICTOR PEDA**, prorectorul I.M.F.-Cluj, și **AUREL RĂU**, redactor șef al revistei „Steaua“.

Datorii ale ziarului

Răspunde: Acad. prof. dr.
RALUCA RIPAN

PRESA românească, după cum știți, are o frumoasă tradiție în domeniul răspîndirii cunoștințelor științifice, — ne-a spus tov. acad. Raluca Ripan. Amintiți-vă de „CONTEMPORANUL“ care de la primul său număr din al nouălea deceniu al secolului trecut a publicat din lucrările clasicii marxismului, despre operele lui Darwin, Conta și ale altor materialisti, s-a ocupat de calitatea manualelor școlare, s-a ridicat împotriva concepțiilor antiștiințifice în practica pedagogică, a luptat pentru o știință și o cultură românească progresistă. Presa, după părerea mea, ar putea aduce o bună con-

tribuție la dezvoltarea continuă a învățămîntului nostru științific. Din păcate apar prea puține recenzii ale manualelor școlare și cursurilor studențești. Prin cronicile scrise cu autoritate, ziarul poate supune criticii anumite lacune și inadvertențe științifice din cuprinsul unor manuale și cursuri; poate atrage la discuții pe problemele unor metode pedagogice cadre didactice de specialitate, care să-și împărtășească cunoștințele și experiența lor de catedră. Aș vrea să amintesc și un alt fapt. Pe mulți studenți îi paște primejdia de a fi unilaterali. Aceasta înseamnă a învăța, a fi în curent doar cu problemele din branșa pe care ți-ai ales-o. În viață însă un om unilateral nu se poate descurca cu eficiență în fața unor varii situații, a unor varii probleme, care îl solicită pe un front mai larg decît cel al profesiei sale. Omul trăiește totodată în societate, în colectiv. Fiecăruia dintre noi i se cere să fie plăcut în societate prin capacitatea de a purta o discuție cu competență despre muzică, despre literatură și alte arte, despre unele ramuri ale științei și tehnicii cum ar fi chimia, fizica nucleară, cibernetica, astronomia, medicina, filozofia etc. Presa în acest scop poate fi foarte mult de folos.

Educația științifică, ne-a spus în continuare interlocutoarea noastră, este o parte integrantă din educația comunistă a oamenilor. Știința este însă o zeiță foarte pretențioasă. Ea îți dă cele mai înalte satisfacții, dar cere sacrificii deosebite.

Din acest unghi de vedere — a continuat tov. Raluca Ripan — presa poate face o treabă excepțional de bună stîrnind în sufletul tinerilor dragostea statornică față de știință.

Presa ar putea organiza din cînd în cînd anchete din care să reiasă dragostea tineretului pentru carte, cum se formează el cu ajutorul cărții, cu ajutorul științei, cum își întărește spiritul și caracterul, capacitatea de a fi muncitori perseverenți și modești, devotați profesiei lor, colectivului în care muncesc, orînduirii noastre socialiste.

De aceea cred că presa trebuie să releve, în fapte aparent mărunte, modul cum devoțiunea pentru frumos, pentru decență, pentru cultură fertilizează în adînc sufletul tînăr. Răspunderea tînărului față de colectivitate, față de căsătorie și familie, sînt domenii morale care solicită azi din plin atenția și talentul publicistului. Apoi o altă problemă: ziarul are datoria să-l întrebă direct pe cititor: Cum trăiești? Îți trăiești viața frumos, din plin, cu demnitate? Lichelismul, lașitatea, comoditatea te revoltă sau închizi ochii în fața lor? Cum îți organizezi timpul tău liber? Inveți, citești? Și ce citești? Și cum citești? Cartea nu trebuie numai citită, ci simțită, asimilată, filtrată prin personalitatea celui care o citește.

E nesfîrșit șirul întrebărilor și răspunsurilor pe care trebuie să le găsească cititorul în paginile ziarului său.

Educarea conștiinței politico- juridice socialiste a oamenilor

Răspunde : prof. univ.

IOAN CETERCHI
de la Universitatea
„Babeș-Bolyai“-Cluj

PARTE inseparabilă a procesului desăvârșirii construcției socialiste — formarea conștiinței socialiste a oamenilor stă în atenția permanentă a partidului și statului nostru socialist. Formele de înrîurire asupra conștiinței oamenilor în vederea dezrădăcinării și cauterizării a tot ceea ce e vechi, morbid și a creșterii nestingerite a noului sînt nenumărate. În acest front larg de luptă, poziția strategică a presei este — după părerea noastră — din cele mai hotărîtoare. Prin posibilitățile extinse de pătrundere și accesibilitate în rîndul celor mai largi mase, ziarul exercită o influență asupra conștiinței cititorilor activizîndu-i în direcția îndeplinirii planului, a însușirii metodelor înaintate și a înlăturării celor înapoiate. Presa contribuie în felul acesta, din plin, la generalizarea mlădișelor noului și stîrpirea vestigiilor mentalității burgheze.

Ca unul în ale cărui preocupări principale intră problemele teoriei și practicii construcției de stat și drept mi-aș permite să dau unele sugestii asupra rolului pe care ar putea și ar trebui să-l joace presa în formarea și educarea conștiinței politico-juridice socialiste a maseilor, latură necesară a procesului formării conștiinței socialiste în general.

Se știe că în perioada desăvârșirii construcției socialiste are loc un proces obiectiv al lărgirii continue a democrației socialiste, fapt ce presupune o tot mai largă activizare politică a maselor și atragerea lor la rezolvarea nemijlocită a treburilor de stat și obștești. Acest proces presupune în mod necesar creșterea conștiinței socialiste a mase-

lor, formarea convingerii necesității respectării legilor statului și a îndeplinirii conștiințioase a îndatoririlor juridice și obștești.

În lupta împotriva încălcărilor legilor și a altor acte normative a organelor de stat, împotriva hoților, delapidatorilor, huliganilor și altor infractori este foarte important să se mobilizeze colectivitatea, opinia care să condamnă fără cruțare astfel de manifestări. La Congresul al III-lea al Partidului Muncitoresc Român s-a subliniat importanța mereu crescîndă a opiniei publice în lupta împotriva încălcărilor legilor și regulilor de conviețuire socialistă.

Ziarele noastre fac încă foarte puțin în această direcție, iar ceea ce fac mi se pare unilateral. Rubrica „Din sălile tribunalului“ — publicată în ziarul nostru regional „Făclia“ ca și în altele — este după părerea mea redactată șablon și uniform. Ea se mărginește la arătarea faptului că cetățeanul cutare s-a „înfruptat“ din banii statului și și-a primit „după faptă și răsplata“.

O condiție a respectării stricte a legilor este cunoașterea lor temeinică. Ziarele noastre ar putea publica articole care să popularizeze și explice sensul politic și social al legilor, decretelor, hotărîrilor Consiliului de Miniștri, cu ocazia adoptării sau modificărilor lor, să cheme masele la respectarea și traducerea lor în viață.

Unele cauze mai semnificative din practica judiciară de asemenea ar putea fi prelucrate în presă, cum se obișnuiește, din cînd în cînd, în coloanele „SCÎNTEII“. Ar fi îndecat, de pildă, ca unii ziaristi sau lucrători competenți din justiție să

expună anumite cauze în toată complexitatea și semnificația lor socială, trăgând concluziile necesare. În felul acesta ele ar servi la prevenirea unor încălcări de lege prin efectul lor educativ.

În apărarea ordinii publice un rol tot mai însemnat revine organelor de judecată obștească care reușesc să se impună tot mai mult prin autoritatea lor în rezolvarea unor litigii. Numai în regiunea Cluj, Comisiile de împăciuire de pe lângă comitetele executive ale sfaturilor populare au dezbătut în anul trecut peste 26.000 de cauze reușind ca în mai mult de jumătate din ele să împace părțile. S-a economisit în felul acesta un important timp de muncă ce s-ar fi irosit pe la tribunale și cheltuieli, pe lângă faptul — cel mai important — al educării cetățenești realizate cu acest prilej. Câte subiecte ale luptei împotriva vechiului n-ar fi putut descoperi aici spiritul de observație al unui ziarist! Reflectarea lor în presă ar contribui fără îndoială la ridicarea prestigiului acestor organe obștești, a încrederii maselor în ele și la respectarea regulilor de conviețuire socialistă de către cetățeni. Din păcate, nu-mi amintesc să fi întâlnit asemenea materiale în coloanele ziarelor noastre regionale.

Consider că în presa noastră activitatea lucrătorilor din justiție, procuratură, miliție, nu-și găsește oglindirea corespunzătoare. Popularizarea muncii lor importante de asanare morală ar contribui în mod neîndoielnic la strângerea legăturilor dintre aceste organe și masele populare, fără sprijinul cărora, de fapt, ele nici nu-și pot face pe deplin datoria. Nu trebuie să scăpăm din vedere că, secole de-a rândul, aparatul represiv birocratic în statele exploatare a oprimat masele creînd la acestea un sentiment de aversiune față de stat. Revoluția socialistă a făurit un aparat de stat nou, ieșit din popor și destinat apărării intereselor poporului. Presa are datoria de a mobiliza masele în sprijinul activității acestui aparat, de a scoate din conștiința unora orice vestigii ale vechii atitudini față de stat.

Și aici sînt oameni pasionați de munca lor, care-și închină cu abnegație capacitatea lor creatoare cauzei apărării orînduirii socialiste, a drepturilor și libertăților oamenilor muncii. N-ar fi oare necesar ca, din cînd în cînd, în presa

noastră să apară schițe, portrete, relatări etc. despre activiștii din aceste sectoare? Fără îndoială că munca unui judecător, asesor popular, procuror, lucrător de miliție poate constitui subiectul unor asemenea materiale, care prin conținutul lor ar exercita o înrîurire pozitivă atît asupra lucrătorilor din aparatul de stat, cît și asupra maselor de cetățeni. Dările de seamă ale asesorilor populari în fața ce-

tățenilor, dezbaterile care au loc cu acest prilej, ar fi util să-și găsească, sub o formă sau alta, din cînd în cînd, reflectarea în ziar.

Luarea în considerare a acestor câteva sugestii, credem că ar sluji luptei pe care partidul și statul nostru o duc împotriva rămășițelor vechi din conștiința oamenilor, ar contribui la grăbirea procesului de formare a conștiinței noi socialiste a oamenilor din țara noastră.

Un prieten de mare preț

Răspunde prof. univ. dr.
VICTOR PREDĂ,
prorectorul Institutului
Medico-Farmaceutic-Cluj

VA VORBESTE un biolog și un medic, care este însă în același timp un educator al tineretului și un cetățean al unei republici pe calea desăvîrșirii socialismului. De aceea întrebarea dvs. privitoare la rolul presei în problema formării conștiinței socialiste are numeroase răspunsuri, cele care mă privesc pe mine personal ca cetățean, educator și om de știință, cele care privesc pe acei care-i educ și pe acei în mijlocul cărora trăiesc — masa de oameni ai muncii din țara noastră.

Ca cetățean trebuie să recunosc că presa noastră — modalitate principală prin care ideile pătrund în mase — își îndeplinește cu prisosință rolul de modelator al conștiinței umane, socialiste. Rolul ei în dezvoltarea multilaterală a personalității umane se vedește prin articolele care dau o orientare cu privire la noua atitudine față de muncă, la etica nouă, la relațiile de întrajutorare tovărășească etc. Alături de toți cei care muncesc, mă bucur deci de influența educativă a întregii noastre prese. Acțiunea binefăcătoare a presei în formarea conștiinței socialiste a maselor, am observat-o mai ales atunci cînd — în calitate de președinte al Comisiei pentru răspîndirea cunoștințelor cultural-științifice de pe lângă Comitetul de cultură și artă al regiunii Cluj — am colindat satele regiunii și am constatat ce armă puternică reprezintă presa în lupta pe care o ducem cu

incultura, superstițiile și misticismul.

Educația polyvalentă realizată prin intermediul ziarelor pe linia muncii cultural-educative, morale, politice, sportive și profesionale se împletește în mod armonios, contribuind din plin la ridicarea nivelului preocupărilor tineretului și la dezvoltarea lui fizică și intelectuală. Mijloc de emulație pentru studenți, gazetele de tineret contribuie la munca complexă instructiv-educativă pe care o săvârșește întregul nostru corp didactic, întregind-o în mod fericit.

Dar tineretul nu citește numai „Scinteia tineretului” sau „Viața studentească”, ci și alte gazete de masă în care găsește numeroase articole sau rubrici care servesc la informarea lor politică, culturală, sportivă sau științifică. Numeroase ziare ca *Făclia* sau *Igazsag* din Cluj, *Magazinul* și alte publicații au pagini-magazin care sînt citite cu multă asiduitate de tinerii cititori. Asupra rubricilor tehnico-științifice ale acestor ziare aș vrea să mă opresc puțin. De cele mai deseori aceste rubrici sînt pline de date științifice care oglindesc noile descoperiri ale științei și care sînt redactate sub o formă captivantă, interesantă. Cred însă că simpla prezentare de fapte nu este suficientă și nu are eficacitatea scontată în formarea conștiinței socialiste a tineretului. Cred că aceste date ar trebui întotdeauna însoțite de câteva fraze care să integreze faptele într-o concepție științifică despre lume. În acest mod i se va sugera celui ce citește că faptele relatate sînt probe ale concepțiilor materialiste despre lume și societate, dîndu-i concomitent o bună orientare ideologică.

Ca medic trebuie să relev importanța ziarului „*Muncitorul sanitar*” care este un puternic mijloc de influențare a conștiinței socialiste a tuturor medicilor din țară precum și a studenților în medicină, viitorii medici de mîine. În coloanele acestui ziar sînt publicate articole privind transformările care se petrec în viața noastră social-politică și în domeniul vieții sanitare, se publică și se comentează legile noastre sanitare; se oglindefe atitudinea față de muncă, față de bolnavi și față de ocrotirea sănătății și prevenirea bolilor, a cadrelor noastre medicale; se face legătura dintre producție și rolul activ al conștiinței socialiste a me-

dicului de tip nou. Astfel, acest ziar a contribuit la lămurirea tinerilor absolvenți ai Institutelor Médico-Farmaceutice despre rolul nobil pe care trebuie să-l joace în circumscripția rurală și a determinat — în parte — și entuziasmul pe care-l arată tînărul absolvent la repartizarea sa în sinul populației rurale, entuziasmul pe care-l arată în activitatea de la locul său de muncă.

În fine, ca biolog trebuie să relev rolul jucat de presa de specialitate medicală sau biologică — cum sînt publicațiile Academiei R.P.R., ale Uniunii Societății Științelor Medicale sau ale Institutului de Studii Romîno-Sovietic — precum și al revistelor de orientare ideologică ca „*Lupta de clasă*”, „*Probleme de filozofie*” sau „*Contemporanul*” în

făurirea unei concepții materialist-dialectice a cercetătorului, a practicianului și a studentului din cîmpul medicinei sau biologiei. Debaterile, anchetele, luptele de opinii, luările de poziție, referatele generale, articolele critice, publicate în aceste reviste permit celor care se ocupă de biologie sau medicină, să-și clarifice ideile, să-și închege o convingere fermă, să-și cristalizeze orientarea materialistă atît de necesară în activitatea lor de zi cu zi.

Pot spune în concluzie că în paginile presei noastre se dau răspunsurile la problemele care ne frămîntă. Contribuind larg la dezvoltarea conștiinței socialiste a oamenilor muncii, presa este unul din prietenii noștri cei mai de preț.

Prezența artistului în paginile ziarului ...

Răspunde:
AUREL RĂU,
redactor șef al revistei
„Steaua”

SENSIBILITATEA artistului în fața vieții, dragostea sa pentru frumos, îl fac să simtă nevoia organică de a fi prezent cu condeul în frontul de luptă pentru promovarea a ceea ce se naște, pentru educarea omului, a simțului său estetic, în spiritul moralei comuniste. Scriitorul cetățean își găsește cîmp larg de activitate în paginile gazetei prin nota critică scrisă incisiv — prin însemnarea laconică dar plină de curaj — prin generalizarea unui fapt, consemnat bunăoară la rubrica *Instantanee*.

Toți marii scriitori ai lumii, înaintașii noștri, Eminescu și Caragiale, Sahia, Sadoveanu, Cezar Petrescu, Tudor Arghezi, autorul atîtor inegalabile tablete, și George Călinescu, semnatarul cronicii opti-mistului, ne sînt exemple strălucite de felul cum scriitorul poate contribui la educația estetică a masei, la descoperirea și promovarea cu succes a noului din toate domeniile vieții cotidiene.

Aici, la Cluj, mișcarea literară cunoaște un avânt demn de tradițiile cele mai bune ale unei arte pentru popor. Avem și reviste literare și organe de presă, în care condeiele mai experimentate ori mai tinere sînt prezente în numele aceluiași nou, al idealului despre frumos, în numele celei mai calde umanități.

Putem spune însă că în paginile ziarelor *Făclia* și *Igazsag*, la rubricile așa-zise gazetărești, rubrici aparținînd mai mult genului publicistic, scriitorii sînt prea puțin prezenți și poate chiar puțin soliciți.

Să dăm cîteva exemple: scriitorul vizitează, ca orice cetățean, policlinica, magazinele, expozițiile, se plimbă prin fața vitrinelor, merge la teatru și la cinematograful. Despre toate acestea el simte adesea nevoia să scrie. S-a oprit cu emoție în fața unei vitrine aranjate cu gust. Ar putea să-i comunice prin scris această emoție. A văzut o expoziție să zicem cu modele de încălțăminte. Probabil el a văzut aceste modele și anul trecut, poate și în anul celălalt și iar ar putea exprima în acest sens un punct de vedere.

Exemple se pot da multe. Credem că problema prezenței scriitorului în publicistica de fiecare zi este înțeleasă deplin și sublinierea

ei nu e de natură să surprindă pe nimeni. Cred că ziarul și revista trebuie să se ocupe mai profund de estetica vieții cotidiene, a mediului înconjurător.

Dar să vorbim și despre alte genuri mai de greutate: schița, povestirea, nuvela, cronică. La acest capitol un exemplu strălucit de colaborarea ziarului cu scriitorul ni-l oferă *Scinteia* prin paginile de la sfîrșitul săptămînii. Paginile acestea, am observat, sînt elaborate pe cîte o idee. Această idee este dezbătută și susținută atît prin articol, cît și prin lucrări literare, meritorii mai ales pentru că eroii schiței, ai povestirii sau reportajului sînt oameni care-și păstrează pe deplin identitatea.

Adesea în unele gazete apare însă un soi de reportaj — nici gazetăresc (mă refer la reportajul informativ), nici literar, ceva cu floricele, fără o problematică majoră, fără capacitatea de a emoționa și convinge, o suită de fraze în care cultul spectaculosului se întilnește cu sentimentalismul unei literaturizări ieftine. Asemenea pagini datorate mai ales unor reporteri, dar și unor scriitori nu ne pot folosi.

Oamenii muncii iau atitudine în fața manifestărilor izvorîte dintr-o mentalitate veche, și cel mai adesea gazeta este prezentă în acest front

de luptă prin foiletoane insuficient lucrate. Spun insuficient lucrate, referindu-mă la pretenția cititorului de a putea citi foiletoane scrise cu vervă, cu o reușită tentă de umor.

Și acum cîteva cuvinte despre revista noastră. În ultimii ani revista a făcut eforturi, și credem cu unele rezultate, să fie mai legată de viață, să contribuie mai din plin prin lucrările ce apar în paginile sale la promovarea noului, la oglindirea acelor realizări care ne apropie de desăvîrșirea construcției socialiste, cum și la oglindirea transformărilor intervenite în viața și conștiința oamenilor.

Prin rubricile *Cronica ideilor*, inaugurată în acest an, *Cronica științifică*, *Viața artistică*, prin *Cronica literară*, redacția noastră caută să răspundă multiplelor sarcini care îi revin în direcția promovării ideilor înaintate, ideilor aparținînd epocii noastre de desăvîrșire a construcției socialiste.

Acestea sînt răspunsurile, aș putea spune mai mult sau mai puțin conturate, la unele probleme, cu privire la participarea scriitorului prin publicistica de fiecare zi, la educarea estetică și etică a maseilor în spiritul ideilor moralei lumii noastre socialiste.



Calificarea tinerilor ziaristi începe cu selecționarea

Convorbire cu tov. ION SÎRBU, redactor șef al ziarului „Drumul socialismului” - Deva

CA ȘI ceilalți lucrători de partid pe tărîmul presei care au participat la discuția inițiată de revista „Presa noastră” — ne spune tov. Ion Sîrbu, redactor șef al ziarului regional „Drumul socialismului” - Deva — consider oportună și deosebit de necesară acțiunea privind calificarea ziaristilor tineri, ridicarea nivelului lor politic și profesional, astfel ca ei să-și poată aduce o contribuție tot mai mare la îndeplinirea sarcinilor ce stau în fața presei noastre.

În coloanele revistei Uniunii Ziaristilor au fost redatate mai multe păreri, s-au făcut diverse propuneri și sugestii; fiecare autor străduindu-se să găsească metode noi și eficiente care, aplicate în viață, să ajute la formarea noilor cadre de ziaristi.

Nu-mi propun să reiau și să comentez părerile tovarășilor care au participat la aceste discuții, ci, mai mult, doresc să subliniez unele aspecte din munca noastră în această direcție, precum și unele concluzii la care a ajuns colegiul de redacție al ziarului „Drumul socialismului”, în legătură cu problema pusă în discuție.

Consider, în primul rînd, că munca de creștere a cadrelor de ziaristi trebuie începută cu selecționarea lor. În această direcție practica a dovedit că numai în

măsura în care selecționăm pentru această muncă — fie pentru a fi trimiși întîi la diferite școli sau cursuri, fie pentru a fi aduși direct în redacție — oameni corespunzători din punct de vedere politic, sîngurcioși, serioși și cu înclinații spre ziaristică, ne putem aștepta la rezultate bune. Este știut faptul că, în primii ani de majorat, fiecare tînăr se gîndește să-și aleagă o meserie, să pășească „cu dreptul” în viață. Mulți din ei, după ce au izbutit să scrie cîteva versuri, sau să descrie natura înconjurătoare într-o formă sau alta, gîndesc că locul lor ar fi în gazetărie. Din mulțimea unor asemenea tineri, firește, se pot găsi tovarăși care privesc ziaristica cu toată răspunderea, o îmbrățișează și au șanse să devină buni lucrători pe acest tărîm. Selecționarea tinerilor respectivi trebuie făcută însă cu multă grijă pentru că nu întotdeauna un amator sau un pasionat cititor de versuri, reportaje, schițe sau foiletoane etc. poate deveni un bun publicist. Sînt înșă și alții — așa după cum subliniam — care realizînd ceva, sînt satisfăcuți de ceea ce au „creat”. Dar cu toate acestea, conștiința că, deși depui strădanii pentru a le orienta și crește aceste „aptitudini”, nu reușești. Conștiința mai degrabă că era mai bine ca tinerii respectivi să fie îndreptați în spre altă meserie

unde randamentul lor ar fi mai mare. Nu aș vrea prin aceasta să admit incapacitatea omului sau nepuțința colectivului redacțional de a crește și forma oamenii. Ridic această problemă plecînd de la considerentul că, dacă pentru fiecare meserie trebuie să selecționăm oameni potriviți, în ceea ce privește gazetăria principiul acesta e tot atît de pregnant. În afară de aceasta, criteriul politic trebuie să fie elementul călăuzitor în întreaga activitate de selecționare a cadrelor, inclusiv a cadrelor de ziaristi.

— Mai multe referiri se fac în jurul problemei dacă ziaristul tînăr proaspăt venit în redacție „să facă de toate”, sau să se perfecționeze în genuri gazetărești și în stilul publicistic de care se simte atras...!

— În legătură cu această problemă împărtășesc punctul de vedere al tovarășilor care au spus că trebuie să lucrăm meticuloasă și cu multă răspundere cu fiecare tînăr ziarist în parte. A pune pe noul venit în redacție „să facă de toate” socotesc că e greșit (deși în anumite situații nevoile ziarului cer ca același om să fie folosit „la mai multe”). E greșit pentru că, „făcînd de toate”, în ultimă analiză, tînărul respectiv nu realizează prea mare lucru. Munca lui, în asemenea situații, va fi deslînată, împrăștiată, fără perspectivă. Totuși, făcînd abstracție de expresia „să facă de

toate", socotesc că tînărul trebuie să fie crescut, încă de la început, ca un om multilateral, în stare să se orienteze în orice situație, să scrie articole — informații — reportaje etc. — chiar și din domeniile în care el n-a lucrat sau nu lucrează efectiv. În multe situații, unui redactor i se cere să realizeze articole și din alt sector de activitate de care nu se ocupa propriu-zis secția în care el este încadrat. Aici intervin necesitățile redacției, de care trebuie să ținem seama. Așadar, în activitatea de creștere și formare a tinerilor, pornim de la aceste necesități. Aceasta nu exclude cîtuși de puțin latura specializării și adîncirii calificării profesionale. Nici prin absurd nu putem concepe ca un redactor să scrie profund și la o înaltă ținută publicistică despre orice problemă. Nici cînd, de pildă, un agronom nu ar fi în stare să analizeze și să scrie despre siderurgie cu competența cu care face acest lucru un siderurgist și invers. Totodată nu ne putem închipui — nici n-ar trebui de fapt să existe asemenea situații — ca un redactor specialist în probleme agricole să se rezume numai la cunoștințele din sectorul său. Redactorul în ultimă instanță trebuie să fie un om cult, cu cunoștințe multilaterale. Această caracteristică a ziaristului nou presupune tocmai ceea ce subliniam mai sus, adică pregătirea redactorilor pentru a se putea orienta în orice problemă economică, socială sau culturală.

Cît privește specializarea sau adîncirea specializării este o problemă diferită și trebuie discutată în mod diferit (ea fiind considerată ca o sarcină primordială a redacției). E necesar să avem specialiști, oameni care să studieze în mod profund un aspect sau altul din economie și, în funcție de concluziile ce le desprinde din studiul respectiv, să scrie competent și să dea soluții folositoare.

Specializarea tinerilor ziaristi a stat mereu în preocuparea ziarului nostru. În mod deosebit am obținut rezultate bune în domeniul publicisticii pe teme industriale. În urmă cu 4 ani a fost recrutat un tînăr economist. A fost repartizat să lucreze în secția industrială ca redactor. Specificul regiunii ne impunea să acordăm o atenție deosebită siderurgiei. Tovarășul A. Jurca, pentru că despre el este vorba, a manifestat interes față de acest sector economic. A fost îndrumat să studieze literatura de specialitate

și să cunoască bine funcționarea agregatelor și întregul proces de producție siderurgic. Devenind competent, inițiind o serie de acțiuni publicistice bine primite de cititori, după doi ani a fost promovată ca șef de secție. Pentru sectorul minier au fost recrutați alți doi tineri — pregătiți în electromecanică minieră — care au fost îndrumați permanent să-și ridice nivelul de calificare, ajungînd să scrie profund, analitic și frumos din punct de vedere gazetăresc.

Se ridică problema dacă este bine ca tînărul redactor să se „perfeccioneze” în genuri de probleme și stilul publicistic în spre care se simte atras sau nu. În legătură cu aceasta împărtășesc punctul de vedere al tovarășilor care au apreciat că trebuie să avem în vedere posibilitățile, predilecția tovarășului respectiv și, în același timp, să-i dezvoltăm gustul pentru a scrie bine în mai multe genuri publicistice. Iată, un caz din redacția noastră. Tovarășul Chiș Vasile, în perioada de stagiar era atras în mod deosebit de reportaj. Avea chiar convingerea că acesta și numai acesta e genul pe care l-ar putea scrie cu competență. I s-a cerut însă și a fost îndrumat să scrie și articole de analiză — din domeniul cultural și de învățămînt pentru că lucrează la secția respectivă. După mai multe încercări s-a constatat că poate scrie cu succes și în alte genuri. A scris și articole de analiză și note critice, și interviuri și foiletoane. Multe din ele au un conținut bogat. S-a dovedit astfel că îndrumarea atentă a lărgit „diapazonul” publicistic al tînărului care se considera apt numai pentru reportaj.

În legătură cu categorisirea gazetarilor în „tineri și bătrîni” cred că dacă se are în vedere vîrsta, categorisirea e rigidă. Problema există, totuși, pentru că în fiecare redacție sînt redactori cu mai multă experiență iar alții cu experiență mai puțină, unii cu mai mult elan și mai puțină dexteritate, iar alții cu condei mai bun, însă cu mișcări mai lente. Ei formează „redacția”. Cred că o mare atenție trebuie acordată și muncii cu cadrele mai vechi din redacție, în sensul că de acești ziaristi să ne ocupăm cu multă grijă, să-i determinăm să-și dezvolte neîncetat cunoștințele profesionale, să-și perfecționeze metodele și stilul de muncă, să fie oameni cu un profil etico-moral ireproșabil. Aceasta cel

puțin din două motive: 1) pentru că ei formează nucleul redacției, sînt oamenii pe care redacția se bazează cel mai mult. Ei trebuie să fie exemplul de urmat sub aspectul conduitei morale. Tinerii care vin în redacție trebuie să găsească un mediu bun și să aibă ce învăța tocmai de la cadrele mai vechi. Stil de muncă corespunzător și publicistica vie, variată, tinerii redactori trebuie să le vadă în primul rînd la oamenii pe care îi găsesc în redacție la venirea lor; 2) pentru că atunci cînd scade preocuparea față de redactorii mai vechi, unii dintre ei devin delăsători, sau îngîmfați, sau manifestă tendințe de „vetetism” etc. Oamenii care cad victimă acestor rele, firește, nu mai pot fi un exemplu pozitiv pentru tinerii sosiți în redacție. Conducerea redacției trebuie să manifeste întotdeauna maximum de exigență în privința ziaristilor mai vechi, să-i facă să înțeleagă ce mare rol au în formarea tinerelor cadre de ziaristi. Colegiul nostru de redacție, ținînd seama de cele de mai sus, a repartizat pe tinerii ziaristi, absolvenți ai diferitelor școli sau cursuri de ziaristică, sau proveniți din rîndul corespondenților voluntari să lucreze pe lîngă cei mai pregătiți redactori. Astfel, la timpul respectiv, tov. A. Jurcă a lucrat pe lîngă tovarășul Gh. Pavel, un gazetar cu experiență, tov. Vasile Chiș a lucrat mult timp împreună cu tov. Ion Ciobota, șeful secției culturale. Astăzi numele acestor tineri și ale altora pot fi des întîlnite în coloanele ziarului nostru.

— În coloanele revistei „Presa noastră” s-au purtat discuții și în jurul problemei „dacă specializarea propriu-zisă a ziaristului vizează îndreptarea lui către un anumit gen publicistic sau ține de pregătirea lui temeinică într-unul din sectoarele vieții politice, economice, sociale sau culturale”.

— Părerea mea este că aici trebuie să facem o delimitare între specializarea într-un domeniu de activitate și calificarea pentru un gen publicistic sau altul. Specializarea ziaristului presupune cunoașterea profundă a acestuia, să spunem a problemelor siderurgice. Aceasta ar însemna cu alte cuvinte că avem de-a face spre exemplu cu un inginer ziarist, cu un bun cunoscător al problemelor ridicate de cerințele procesului de producție din siderurgie. El are calitatea să facă

analize și studii profunde. Cum s-ar zice să pună „degetul pe rană” și să găsească mijloace de vindecarea răni, știe să scrie cu cea mai mare competență, fără teamă de a greși despre un aspect sau altul din sectorul respectiv. Aceasta însă nu-l scutește pe gazetarul respectiv să folosească o varietate întreagă de genuri publicistice. El ca inginer siderurgist sau minier, ca gazetar poate e și necesar să fie un bun „articler”, un bun reporter sau foiletonist. Viața, munca din fabrica sau uzina respectivă îi oferă o mulțime de posibilități de a scrie în mod diferit. Principalul este ca el să știe și să aleagă din complexitatea aspectelor acele teme și idei care pot fi îmbrăcate într-o haină reportericească, satirică sau să-i dea forma unui articol de analiză. Cunoașterea profundă a gazetăriei este soluția și mijlocul ce-l ajută pe specialistul respectiv să procedeze așa. În cadrul redacției noastre avem, printre alții, pe tov. N. Andronache, specialist în electromecanică minieră. Aceasta nu l-a împiedicat însă ca despre problemele din sectorul în care s-a specializat să scrie articole de analiză, reportaje și chiar foiletoane. Așadar, specializarea într-unul din sectoarele vieții nu ridică bariere în calea spre genuri publicistice diferite, nu vizează cituși de puțin creșterea multilaterală a ziaristului respectiv. Chestiunea se pune că ziaristul, indiferent de specialitatea lui, e dator să cunoască multilateral viața, problemele cotidiene. Și numai în măsura în care le va cunoaște temeinic poate să o zugrăvească cu măiestrie, să o redea în diferite forme, într-un mod educativ și folositor. Aceasta mai presupune ca ziaristul să stăpânească bine teoria marxist-leninistă, politica partidului, hotărârile sale, direcția activității de partid și de stat. Căci un ziarist nu poate fi un bun ziarist fără această cunoaștere. Sarcinile de care se ocupă și poziția lui îi impun să depună strădanii pentru a-și însuși inepuizabila și atotbiruitoarea teorie marxist-leninistă.

Fiind vorba de pregătirea tinerilor gazetari, socotesc și eu că nu este bine să le predestinăm direcția lor publicistică, să ne propunem, de pildă, ca din cutare să facem un reporter special, din cutare un articler, sau din cutare un foiletonist. Trebuie în acest sens să acționăm cu înțelepciune; trebuie avut în vedere posibilitățile și calitățile omului, precum și necesitățile re-

dacției. Tînărul trebuie urmărit cu atenție și îndrumat în așa fel încît să-și încerce toate posibilitățile și aptitudinile și, în funcție de concluzia ce o desprindem, să-l orientăm.

— Vă rugăm să ne relați unele aspecte din activitatea ziarului „Drumul socialismului” privind calificarea redactorilor și în special a celor tineri.

— Aș privi din două puncte de vedere această problemă — pe de o parte calificarea profesională, iar pe de altă parte pregătirea lor ca oameni ai societății noastre noi. Spun aceasta deoarece la unii tineri observi lucruri curioase. Unora li se pare că într-un fel trebuie să apară la birou sau la tipografie și în alt fel poți să apară în societate, în familie, pe stradă sau în mijlocul vieții culturale. În creșterea cadrelor, după părerea mea, nici unul din aceste aspecte nu trebuie neglijate; ele fiind într-o legătură strînsă.

Poate că nu am să spun lucruri noi în legătură cu creșterea calificării. Subliniez însă faptul că în ultimul timp am pus un accent mai mare pe organizarea în redacție — pe bază de an școlar — a cursului profesional. S-a stabilit de către colegiul de redacție și s-a aprobat de către Biroul comitetului regional de partid un plan de teme pe baza cărui se fac expuneri și discuții în legătură cu diferite genuri publicistice sau acțiuni organizatorice. Dintre temele respective amintesc: problemele caracteristice ale presei comuniste, munca de masă a ziarului, probleme de gramatică și literatură română, despre cerințele articolului de analiză, reportajului, foiletonului, raidului etc. Expunerile se fac de către cei mai pregătiți redactori, iar în cadrul discuțiilor se fac referiri la munca redacției, la genurile folosite sau la activitatea redactorilor pentru documentare. Cursul se desfășoară organizat, la intervalul de două săptămîni, în ziua de luni are loc expunerea sau discuția. Din expuneri nu lipsesc chiar pasaje din articolele redactorilor, iar la discuții se ia în dezbateră un articol sau două apărute în ziar. Folosind asemenea procedee și exemple, am reușit să purtăm discuții vii, interesante, fiecare redactor știe că periodic îi vine rîndul să i se discute un articol apărut în coloanele ziarului. La cursul nostru participă și redactorii ziarului „Flacăra Hunedoarei”, organ al comitetului orășenesc P.M.R. Hunedoara și al sfa-

tului popular orășenesc. Exemplificarea se face cu aspecte de la ambele ziare și acest lucru ridică și mai mult calitatea discuțiilor, o activează.

În afară de aceasta obișnuim în cadrul ședințelor din redacție să punem în discuție articole neapărate. Aici nu ne rezumăm numai la observații generale, ci dăm îndrumările necesare. Se folosesc apoi adunările generale ale organizației de partid și U.T.M. din redacție, în cadrul cărora se discută adesea probleme de ordin publicistic.

Redactorii noștri au fost îndrumați să studieze în învățămîntul de stat. La ora actuală nu avem nici un redactor fără studii medii terminate sau în curs de terminare. Șase redactori au studii superioare absolvite iar alți 4 urmează aceste cursuri fără frecvență.

Pentru completarea cunoștințelor obișnuim să invităm la redacție mulți specialiști din fabrici, uzine sau din agricultură pentru a face expuneri în fața redactorilor în legătură cu diverse probleme economice curente. Pînă în prezent s-au făcut expuneri în legătură cu procesul de elaborare a fontei, căile de rentabilizare a gospodăriilor de stat, structura organizatorică și sarcinile organizațiilor sindicale etc.

Cît privește celălalt aspect al preocupării pentru creșterea tinerilor ziaariști, el se referă la trăsăturile lor etico-morale. Am observat la unii din ei tendințe dăunătoare, folosirea nechibzuită a timpului de lucru, îmbrăcăminte extravagantă, lipsa unei înțelegeri față de dragoste, căsătorie, prietenie etc. Aici a fost mult folosită organizația de tineret, iar unele cazuri au fost prelucrate cu întregul colectiv redacțional. Faptul că am dat pe tinerii respectivi în grija unor redactori cu experiență a folosit mult la pregătirea generală de viață și publicistică a tinerilor.

Am ținut și ținem ca tinerii să participe la viața culturală etc. Am organizat cîteva excursii plăcute și folositoare la locurile pitorești ale regiunii, reuniuni tovărășești și alte acțiuni cultural-politice.

Ținînd seama de faptul că și pentru noi rețeaua de corespondenți voluntari constituie o rezervă de cadre a redacției, ne-am străduit și ne străduim să desfășurăm o muncă mai organizată, de perspectivă cu corespondenții voluntari. Dar aceasta este o altă problemă.

Fără rețete procustiene...

Petre Henț

redactor la revista „Sport“

MI-AMINTESC că într-un seminar de teorie și practică a presei s-a iscat o controversă ascuțită. Un coleg întocmise un reportaj despre mineri, ce-i drept destul de „strălucitor“, care la început a primit laude. La un moment dat, însă, cineva a arătat că lucrarea este lipsită de adevărul vieții, că autorul pur și simplu nu cunoaște datele elementare ale realității pe care își propusese să o înfățișeze în reportajul său. Vorbitorul a demonstrat concret acest lucru. Înainte de a veni la facultate lucrase în mină. Un alt coleg a replicat atunci că reportajul pare adevărat aceluia care nu cunoaște realitățile minei, că talentul autorului poate suplini deficitul cunoașterii. Niciodată un reporter nu poate să rivalizeze cu un miner — spunea vorbitorul. Acesta din urmă doar lucrează ani în șir în mină, pe când reporterul vine, se informează și pleacă. Totul în două-trei zile. Uneori și mai puțin.

Conducătorul seminarului a încercat să ne explice că nu poate fi vorba de o „rivalizare“ în sensul cumulului de cunoștințe strict profesionale, de tehnica mineritului (care fără îndoială ar da câștig de cauză minerului), ci de o cu-

noaștere creatoare a vieții minei. Pentru un ziarist este obligatorie studierea vieții în mod concret, cu un mare spirit de răspundere. Nu este absolut necesar ca ziaristul să pătrundă în toate tainele tehnicii mineritului, dar e absolut obligatorie pătrunderea cu minuțiozitate în tehnica faptului. Atunci nu am înțeles pe deplin sensul acestei expresii. Mai târziu, intrând într-o redacție, mergând pe teren, stînd de vorbă cu oameni de cele mai diverse profesii, fiind în situații diferite, am descifrat înțelesul ei și am raportat-o la o altă problemă discutată cu aprindere în seminariile noastre și anume: problema tratării în ziar a unui fapt de viață cu maximum de eficiență socială.

Experiența acumulată în decursul practicii ziaristice efectuată aproape cinci ani în șir îmi permite, cred, astăzi, să trag unele concluzii care, desigur, au și un caracter subiectiv. Răspîndiți cîteva săptămîni în toată țara, la ziare centrale, regionale și raionale, la studiourile de radio etc., ne întorcem la facultate dădora de impresii. Bineînțeles că discutăm între noi modul cum eram sprijiniți

să ne ridicăm calificarea. Unii dintre noi socoteam just procedeul unor redacții de „a fi plimbați” în mai toate secțiile ziarului, alții dimpotrivă. Cei din urmă socoteau acest procedeu nejust, deoarece creează, cum afirmau ei, „o stare de provizorat” incompatibilă cu certitudinea că ești un luptător necesar frontului ideologic. Trecînd ca o „pasăre călătoare” din secție în secție n-ai vreme să aprofundezi specificul fiecăreia în parte și ți se răpește totodată prilejul să legi o prietenie trainică cu un condeier cu o experiență de viață și presă mai bogată.

În producție se obișnuiește ca un meseriaș „a VII-a” să ia pe lîngă dînsul un tînăr muncitor „a III-a”, să-i supravegheze creșterea, să-l ajute la descoperirea tainelor ascunse ale profesiei. Vizitînd o uzină am citit odată o lozincă care constituia o expresie vie a noilor relații socialiste de muncă statornicite în anii noștri: „Ești fruntaș? Ajută-ți tovarășul de muncă!” Care ucenic în ale gazetăriei n-ar fi fericit să aibă alături un maestru al condeierului, un ziarist „cu nume”, care, sincer, dar cu răbdare, să-i demonstreze servituțiile unui reportaj sau articol, să-i înlesnească descifrarea tainelor cuvîntului, și astfel să contribuie la o mai rapidă calificare a sa.

Practica demonstrează pe deplin eficacitatea unei asemenea metode care, în egală măsură, pune o sarcină de răspundere și pe umerii tînărului gazetar, și pe cei ai gazetarului experimentat. Cred că această metodă poate fi preferată aceleia de a trece din secție în secție, cu etape și semietape într-un itinerar cu durate mai lungi sau mai scurte, în timpul cărora „faci de toate” și aproape nimic serios.

Desigur că nu se poate recurge la rețete prestabilite. Absolvenții unui curs de ziaristică diferă de la ins la ins, ca pregătire, ca înclinații, maturitate etc. Unii au un lung stadiu de corespondent de presă sau sînt premiați ai unor concursuri de presă sau literare, sau au mai lucrat în cadrul ziarelor de uzină. Înseamnă că nu sînt chiar atît de novici în gazetărie. Alții, dimpotrivă, intră pentru prima oară în contact cu atmosfera de redacție. Este lesne de înțeles că metodele cu care trebuie să lucrezi cu primii pot fi dăunătoare pentru cei din a doua categorie. Iată de ce problema naturii și a formelor de ajutorare a tinerilor gazetari curînd intrați în redacție nu poate fi pusă

în „patul procustian” al unor formule prestabilite.

În general este deosebit de încurajator pentru tînărul gazetar să-și vadă articolul scris de el tipărit în ziar. Am subliniat cuvintele „scris de el” pentru că am observat uneori lucruri nepermise. Mi-amintesc, de pildă, cum la un ziar din provincie, un coleg de-al meu a fost trimis într-o gospodărie colectivă să scrie un reportaj. Omul s-a documentat două zile și s-a întors la redacție cu un carnet plin de însemnări. A vrut să stea de vorbă cu șeful secției, să-i povestească despre locurile vizitate, despre oamenii întîlniți, să-i expună ideea materialului pe care dorea să-l scrie. Redactorul l-a luat însă repede: „Știu că ai idei. Mîine după amiază să am reportajul pe birou”.

Colegul s-a conformat. După cîteva zile reportajul a apărut. Bucuria debutantului s-a spulberat însă repede cînd a început să-și recitească materialul. Introducerea la care muncise mult dispăruse, unele episoade lipseau, în locul lor erau altele pe care nu le scrisese el, întreg finalul schimbat. Mă rog, redactorul scrisese întreg reportajul, de la un cap la altul, socotind că tînărul gazetar se va bucura totuși vîzîndu-și semnătura în coloanele ziarului. Ce preț poate avea, însă, o asemenea bucurie ciuntită? Se prea poate ca reportajul să fi fost în prima sa formă un rebut, dar nu era mai drept și mai util pentru întreaga dezvoltare ulterioară a debutantului în ziaristică să-i fi restituit manuscrisul cu observații amănunțite? O asemenea atitudine principială, de maximă exigență, e departe de a fi demoralizatoare. Dimpotrivă, autorul s-ar fi ambiționat să realizeze un material valoros, și totodată ar fi căpătat o mai mare încredere în forțele sale proprii.

Iată de ce consider pe deplin îndreptățite cuvintele exprimate de un participant la discuție din revista „Presa noastră” că ajutorul acordat tinerilor ziaristi trebuie să ducă la dezvoltarea inițiativei, a gîndirii proprii, a interesului pentru studiu, a gustului pentru citit. Nici o investigație nu este prea costisitoare pentru a forma ziaristi comuniști, bine pregătiți, ziaristi care să stea pe propriile picioare, ziaristi care să știe să se orienteze singuri, să „zboare cu propriile aripi”.

Da, „cu propriile aripi”, dar zborul acesta să fie privegheat cu atenție și grijă tovarășească.

LA CASA ZIARIȘTILOR

● **DUMINICĂ 4 noiembrie 1962** a fost prezentat un program muzical susținut de soliști ai Teatrului de Operetă. Cu acest prilej, artistul emerit Ion Dacian, Lili Dușescu, Marica Munteanu, Cella Tănăsescu, Lucia Roic, Gabi Gheorghiu, Ludovic Spiess, au interpretat arii de operetă de compozitori romini și sovietici. Programul a fost prezentat de Ștefan Glodariu.

● **DUMINICĂ 11 noiembrie 1962** — C. Dinescu, regizorul Teatrului satiric muzical „C. Tănase”, a evocat figura artistului Constantin Tănase. A urmat un program artistic și filmul „Visul lui Tănase”.

● **DUMINICĂ 18 noiembrie** programul artistic a cuprins un recital dat de Magda Ianculescu, artistă emerită, și Ion Stoian, laureat al Concursului Național. Au interpretat muzică de Verdi, Puccini, Massenet, Mozart, Lehar, Soupée, Tosti, Falvo, Alfred Alessandrescu, Gh. Dima. A acompaniat la pian Suzana Szöreny.

● **DUMINICĂ 25 noiembrie**, manifestarea artistică intitulată „Melodii... melodii” a fost susținută de Lavinia Slăveanu, Luigi Ionescu, Iliea Cerbacev, Coca Giangali, frații Mentzel, Livia Brătulescu, Madeline Bazac, Eugen Cristea, Nușa Pongratz. La pian: Gery Podgoreanu și Enrico Fanciotti.

● **DUMINICĂ 2 decembrie** programul artistic a fost prezentat de studenții Casei de cultură „Grigore Preoteasa”. Sub conducerea muzicală a compozitoarei Camelia Dăscălescu au cîntat Silvia Năstase, Svetlana Petrescu, Anca Agemolu, Niculina Mihaileache, Nelli Cojocaru, Luminița Năstase, surorile Popescu, Dan Spătaru, Cucu Nicolae, Viorel Iliescu.

DISCUȚIE ÎN JURUL MESEI ROTUNDE DESPRE

MOBILĂ



Întâlnirea dintre ziariști și specialiști din industria mobilei, organizată de revista „Presa noastră“ și ziarul „Muncitorul forestier“.

ÎN ZIUA de 28 noiembrie 1962 a avut loc la sediul Uniunii Ziariștilor o întâlnire între reprezentanți ai presei și specialiști din industria mobilei.

La întâlnire au participat redactori ai ziarelor centrale și ai unor ziare regionale, arhitecți, reprezentanți ai Ministerului Economiei Forestiere și ai unor întreprinderi de industrializare a lemnului, ai Ministerului Comerțului Interior, ai institutelor de cercetări și proiectări specializate.

În cele ce urmează ne vom strădui să redăm esența intervențiilor. Desigur, plecând de la scopul imediat al unei asemenea dări de seamă — a pune la dispoziția ziariștilor elementele care să le permită abordarea principală a fondului problemelor mobilei — o seamă de detalii tehnice atacate de participanții la masa rotundă au fost intenționat abandonate în folosul ideilor interesante cu conținut concret, capabile să dea un curs nou colaborării dintre producătorii de mobilă și ziariști, pe linia creării unui „gust nou“ în deplină concordanță cu cerințele vieții noastre noi.

★

Sedința a fost condusă de tov. *Const. Antip*, membru în Biroul Comitetului de conducere al Uniunii Ziariștilor din R.P.R., redactor șef al revistei „Presa noastră“, și de tov. *N. Dumitrescu*, redactor șef al ziarului „Muncitorul forestier“. Deschizând discuțiile, tov. *Const. Antip* a dat cuvântul tov. ing. *Mircea Ocheană*, adjunct al ministrului Economiei Forestiere. Vorbitorul a arătat că

inițiativa de a organiza o asemenea discuție răspunde unei necesități mai vechi. Realizările regimului socialist în domeniul industriei forestiere din țara noastră, impresionante atât sub raportul înzestrării tehnice cât și sub acela al producției finite, faptul că această producție este destinată oamenilor muncii și, ceea ce este mai important, că ea crește paralel cu puterea de asimilare a masei de cumpărători, semn indubitabil al creșterii bunei stări generale, au ridicat imperios necesitatea unei intense acțiuni de popularizare a acestui sector industrial. Cu atât mai mult cu cât exigențele sporite ale cumpărătorilor, cerințele impuse de ritmul, nivelul și caracterul construcțiilor noi, valorificarea superioară a masei lemnoase — bogăție națională care se cere gospodărită cu grijă — au început să ridice o seamă de probleme care, fără sprijinul presei — interpretă a opiniei publice — nu vor putea fi soluționate.

Pentru punerea în temă a participanților la „masa rotundă“, tovarășii *I. Haber*, director general al Direcției generale a produselor finite lemnoase, ing. *N. St. Dumitrescu*, director adjunct al Institutului de cercetări forestiere, și *M. Gherea*, director al Întreprinderii de prezentare și desfacere a M.E.F., au prezentat trei referate.

Din referatele expuse am desprins câteva fapte și idei interesante pe care le redăm mai jos, întrucât socotim că pot constitui tot atâtea puncte de plecare într-o discuție mai largă asupra problemelor industriei de mobilă din țara noastră.

Industria mobilei, una din principalele ramuri ale industriei lemnului, va trebui să crească de peste trei ori.

Marele avânt luat de construcțiile de locuințe în București și în restul țării au ridicat probleme noi în fața producătorilor de mobilă, atât pe linie de proiectare, cât și de fabricație. Noile tipuri de mobilă ce se produc anual, în zeci și sute de mii de exemplare, trebuie să fie cât mai bine adaptate gabaritelor locuințelor moderne și să satisfacă toate cerințele de funcționalitate și de estetică ale acestora. În acest scop s-a urmărit să se realizeze o colaborare cât mai strânsă între atelierele de proiectare a mobilei, cele de proiectare a locuințelor și întreprinderile producătoare de mobilă. În numeroase ședințe comune ale delegațiilor acestor unități s-a analizat forma arhitecturală a mobilei, astfel ca ea să satisfacă exigențele din ce în ce mai mari ale cumpărătorilor și s-a inițiat o acțiune multilaterală pentru educarea gustului maselor largi de cumpărători.

Specificul actual al producției de mobilă a R.P. Române se caracterizează prin posibilitatea schimbării atât a tipurilor produse, cât și a materiilor prime și materialelor.

Mergând pe această linie, Institutul de cercetări forestiere (INCEF) a realizat numeroase garnituri de mobilă din PAL (plăci din aşchii aglomerate), iar în ultima vreme din PAL combinat cu PFL (plăci fibrolemnoase).

În referate s-a arătat că mobila executată curent din aceste materiale prezintă însușiri superioare mobilei executate din materiale clasice. Astfel, deformațiile care apăreau în mod curent la panourile (uși, pereți) executate din panou de fag au fost eliminate în întregime. Pe de altă parte, folosirea plăcilor fibrolemnoase înobilate și neînobilate, pe rame, oferă pieselor un aspect plăcut prin varietatea culorilor și desenelor aplicate pe suprafețele acestor plăci, precum și o greutate redusă.

În vederea obținerii unor efecte estetice cât mai variate, în ultima vreme s-au folosit pentru acoperirea suprafețelor furnire exotice, uneori combinate cu turnire indigene.

Referatele au subliniat necesitatea unui sprijin sporit din partea presei în popularizarea mai largă a noilor materiale, care înlocuiesc cheresteaua și, în special, cea de rășinoase, apreciind eficacitatea reportajelor de la fabricile de mobilă, a articolelor sau interviurilor luate unor specialiști (cercetători, ingineri șefi din fabrici) ș.a.

O preocupare importantă a Institutului de cercetări forestiere a fost aceea a îmbunătățirii peliculelor de protecție a suprafețelor pieselor de mobilă. Astfel, în urma cercetărilor efectuate, s-a introdus parțial în producție finisarea mobilei cu lacuri pe bază de rășini poliesterice, finisare care va căpăta în scurt timp o extindere tot mai mare.

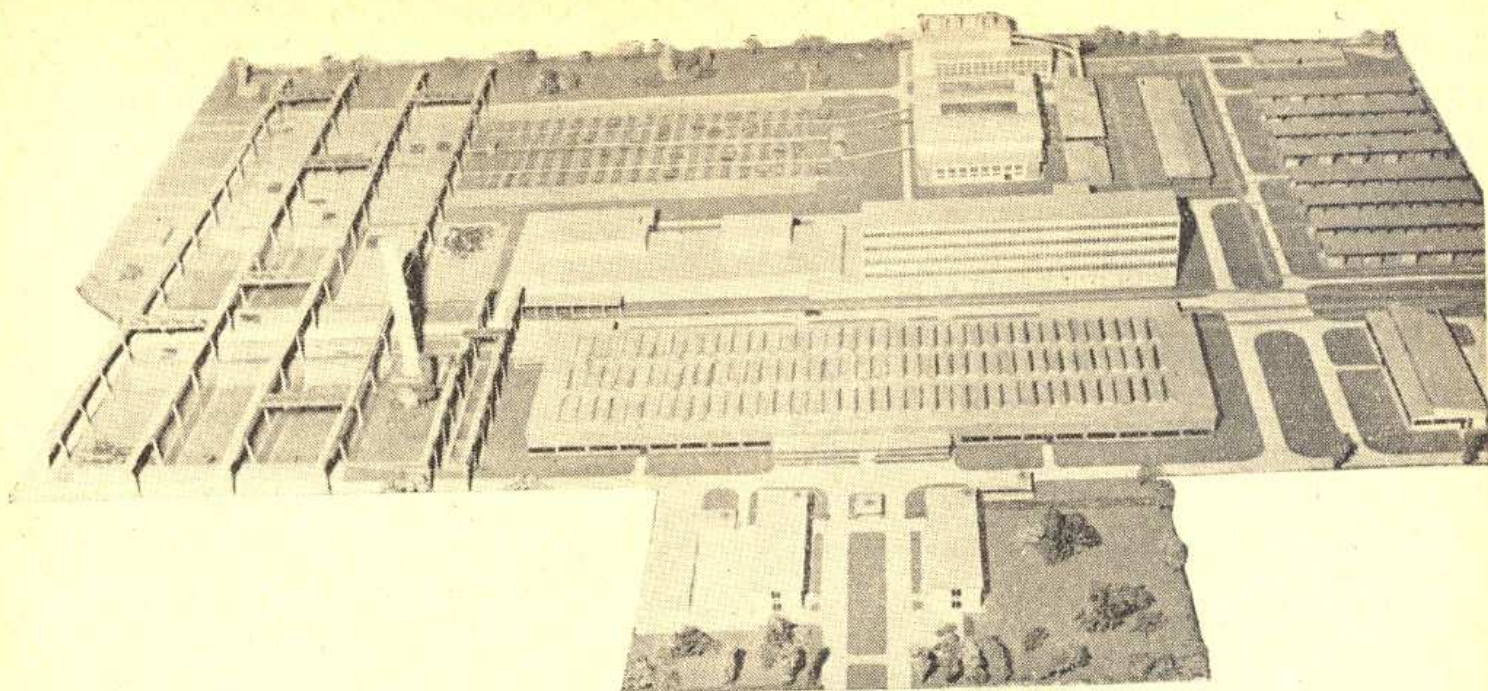
Finisarea cu lac pe bază de rășini poliesterice — arăta ing. N. St. Dumitrescu — este superioară finisării cu nitrolac, cu care s-a lucrat pînă în prezent, întrucît în afară de luciul superior pe care-l prezintă pelicula obținută cu noul lac, aceasta este deosebit de rezistentă la acțiunea umezelii, căldurii și chiar la izbiri, zgârieturi etc.

Cîți dintre cei care intenționează să-și cumpere mobilă știu, de pildă, că datorită finisării cu rășini poliesterice mobila (lustruită oglindă) poate fi spălată cu apă, că nu se zgîrie, că poți pune țigara aprinsă pe ea fără să se ardă? Și în acest domeniu există posibilități largi de popularizare.

Rezultatele preliminare ale sondajului care s-a făcut printre cumpărători la cel de al 4-lea Pavilion de mostre dovedesc că o mare parte din mobilierul executat cu materiale noi se bucură de frumoase aprecieri. Totuși, o minuțioasă analiză a acestor sondaje duce la observația că sînt încă mulți cumpărători care manifestă rețineri. Sîntem convinși — au afirmat specialiștii — că publicînd mai multe articole sau folosind mai larg radioul și televiziunea, se va putea ajunge ca, în scurt timp, cetățenii să știe bine ce înseamnă noile materiale folosite în confecționarea mobilei.

„După cum știți — a spus ing. N. St. Dumitrescu — gusturile cumpărătorilor sînt împărțite. De unanime aprecieri s-ar bucura desigur unele discuții în legătură cu estetica și funcționalitatea noului mobilier care ar putea fi organizate în coloanele ziarelor. „Frumosul cotidian“, rubrica deschisă mai de mult de „Contemp-





Macheta unei fabrici de mobilă

ranul", constituie de fapt un mic laborator în care gustul cititorului este finisat cu grijă. Cele două articole semnate de arhitectul V. Rado au adus servicii mari însuși ministerului nostru. Am propune ca la această rubrică să colaboreze mai mult cercetători și proiectanți de mobilă, precum și unele gospodine".

Vorbind despre importanța popularizării noilor tipuri de mobilă prin expoziții și consfătuiri cu cumpărătorii, tov. M. Gherea a spus: „Considerăm că aceste forme eficiente de prezentare a noilor tipuri de mobilă, care au un important efect educativ asupra maselor de cumpărători, ar trebui extinse. De aceea, credem că este necesar ca Ministerul Comerțului Interior să înființeze noi magazine de prezentare cu vânzare în toate centrele mari și în centrele muncitorești. Aceste magazine ar trebui să fie încadrate cu un personal bine pregătit profesional, care să aibă posibilitatea să dea indicații competente cumpărătorilor asupra avantajelor mobilei, asupra caracteristicilor lor tehnice și asupra modului cum trebuie mobilate noile locuințe.

S-a emis ideea că presa ar putea da un ajutor eficient pentru a obișnui publicul cu linia modernă și cu colorațiile deschise ale mobilierului. Și în această privință ne aflăm într-o perioadă în care noul luptă contra unor mentalități vechi și știm că din această luptă noul trebuie să iasă învingător. Acest proces de educare este organic legat de proiectarea și realizarea noilor tipuri de mobilă și de obiecte decorative.

Numai astfel informați și educați vor înțelege cumpărătorii necesitatea părăsirii preferințelor tradiționale și vor aprecia strădania proiectanților care promovează noile tipuri de mobilă în spiritul oglindirii vieții noastre noi".

Discuțiile care au urmat au adâncit și au amplificat totodată punctele de vedere exprimate în referate. Nu au lipsit desigur controversele. Am spune chiar că întâlnirea a fost animată de un pozitiv spirit polemic. Cu deosebire au suscitat interesul participanților implicațiile teoretice și organizatorice ale promovării noului.

Încă de la primele intervenții s-a conturat un punct de vedere principal care socotește că eforturile creatoare pe linia înnoirii liniei plastice a mobilei nu constituie o modă, ci o cerință impusă de condiții obiective.

„Aș vrea să spun că această linie contemporană a mobilierului pentru care milităm noi arhitecții nu este o chestiune de modă, un gust oarecare al arhitecților — a spus arhitectul V. Rado — ci ea decurge, pe de o parte, din anumite necesități reale, materiale, de funcțiune a mobilierului în cadrul locuinței, funcțiune schimbată în raport cu structura nouă a vieții noastre, de schimbările survenite în structura familială, în felul de viață care se duce azi în locuințele noastre, iar pe de altă parte, de noua tehnică, de întrebuințarea noilor materiale moderne care impun, dacă vrem să producem rațional și economic, o anumită expresie plastică. Ca să rezum, această expresie plastică trebuie să fie, în primul rând, un rezultat al reconsiderării judicioase a funcționalității mobilierului, al tehnologiei de producție, linia estetică rezultată fiind un aport în plus al proiectanților la crearea aceluia cadru nou de viață de care am vorbit înainte".

Cum ar trebui să arate acest mobilier? Arhitecții și specialiștii prezenți la întâlnire au arătat că el este un mobilier de uz multiplu, polivalent, prin care, în aceeași încăpere se pot desfășura mai multe procese funcționale, deși este vorba de viața de fiecare zi a omului;

omul, adică, poate mânca, dormi, lucra în aceeași încăpere, așa cum îi cer necesitățile vieții.

Intr-un viitor nu prea îndepărtat va trebui să se studieze și problema elementelor combinate a corpurilor de mobilier, mai mici, interșanjabile.

Acest punct de vedere a fost exprimat de aproape toți specialiștii și ziariștii prezenți la întâlnire. Oprindu-se asupra acestui aspect al problemei, tovarășii Neaga Graur („Contemporanul“), arh. M. Petrescu, arh. L. Kartzag (Institutul de studii și proiectări forestiere) și arh. Mircea Bodianu (I.I.S. „Decorativa“), au subliniat caracterul obiectiv al necesității de a se restructura concepția despre linia mobilei.

Înainte de toate se pune problema armonizării concepției plastice cu progresele remarcabile realizate de industria mobilei din țara noastră. O parte dintre tipurile actuale de mobilă au fost create pe baza unei tehnologii care include multe elemente meșteșugărești și care, în mod firesc, reprezintă o rămânere în urmă față de posibilitățile tehnice moderne de care dispun astăzi unitățile producătoare de mobilă. Hotărîtor în adoptarea unui punct de vedere just este și criteriul funcționalității. Mobila modernă trebuie să concorde din acest punct de vedere cu concepția constructivă și arhitecturală care guvernează proiectarea noilor locuințe construite în cadrul acțiunii de sistematizare a orașelor noastre. Acest criteriu face ca piesele greoaie cu consum mare de lemn, care ocupă un volum mare să nu mai corespundă.

„Altădată, la o ședință — spunea arh. M. Petrescu — am sugerat ideea ca, așa cum nouă, constructorilor, ni se limitează cantitatea de materiale pe metrul pătrat de construcție, tot așa să li se limiteze și constructorilor de mobilă cantitatea de material pe unitatea de garnitură. Să nu primească pentru un scaun decît atîția centimetri cubi de lemn cîți sînt strict necesari. Poate că atunci vor dispărea acele picioare groase de 7 cm., acele mese grele de 60 kg. și se va produce, în sfîrșit, numai mobila subțire, fină și frumoasă, înlăturîndu-se risipa de material lemnos, care se manifestă în special în industria locală“.

Paralel cu aceasta, a fost discutată și problema adeziunii cumpărătorilor la noile tipuri de mobilă. Unii vorbitori (tov. C. Nedelcu — Ministerul Comerțului Interior) au încercat chiar să schițeze cîteva contradicții care ar fi apărut între tendințele comerțului de mobilă și cele ale creatorilor inovatori din acest sector al industriei. Teza, deși paradoxală, poate fi discutată. Există într-adevăr criteriul rentabilității, după cum există și acela al educării gustului public, care nu pot fi escamotate cu sofisme. Majoritatea participanților la discuții au arătat, însă, că această contradicție este numai aparentă, deoarece o producție bine pusă la punct de mobilier modern, ușor, ieftin, ușor manevrabil și — lucru foarte important — îngrijit executat, este de natură să convingă pe cumpărători prin ea însăși. Ziariștii — N. Graur („Contemporanul“), A. Sandor („Elöre“), I. Andrieș („Zori noi“—Suceava), L. Ajtai (Vörös Zaslo“—Tg. Mureș) — au subliniat necesitatea unor expoziții consacrate prezentării prealabile a tipurilor noi de mobilă, în jurul cărora să se organizeze dezbateri publice.

Lupta pentru educarea gustului public va trebui să includă popularizarea noilor materiale folosite în industria mobilei, frumoase, rezistente și de mare eficacitate economică. Folosirea înlocuitorilor sintetici ai materialelor auxiliare tradiționale — a arătat arh. M. Bodianu — va conduce la reducerea prețului de cost,

argument important în acțiunea de promovare a noilor tipuri de mobilă.

Participanții la întâlnire au abordat și o serie de alte probleme dintre care amintim valorificarea motivelor plastice populare, livrarea mobilei direct de la întreprinderile producătoare la cumpărător etc. A fost, de asemenea, atacată o problemă foarte interesantă, care lărgeste cadrul propriu-zis al întâlnirii. Este vorba de subordonarea tendințelor care stau la baza produselor industriei ușoare unei concepții plastice unitare asupra interiorului modern.

În cadrul întâlnirii au fost abordate problemele colaborării creatorilor de mobilă cu presa.

„Consider că presa — și acesta nu este numai punctul meu de vedere — posedă mijloacele cele mai eficace de promovare a utilului și frumosului, de reflectare operativă a opiniilor consumatorului, atît de necesare proiectanților și producătorilor — a spus arh. M. Petrescu. Aș vrea să reînnoiesc rugămîntea care s-a făcut aici reprezentanților presei de a colabora mai intens cu oamenii de artă, cu specialiștii în proiectare, coordonare și execuție. Numai astfel va înțelege fiecare cumpărător că mobila nouă pe care îi propunem s-o aducă în casă îi creează un spațiu locuibil mai mare, că este mai ușoară, că tapiseria ei este mai frumoasă, mai modernă“.

Un aspect important al colaborării ziariștilor cu industria mobilei și cu comerțul de mobilă a fost relevat de tov. P. Uilăcan (Agerpres). Vorbitorul s-a referit la concordanța obligatorie care trebuie să existe între ceea ce se popularizează și ceea ce apare în magazine.

„Criticile aduse de producători și de conducerea ministerului în legătură cu sprijinul acordat de presă, sînt, după părerea mea, numai parțial juste — a spus tov. P. Uilăcan. Tov. N. Dumitrescu a spus că nu s-a publicat nici un rînd despre poliuretan, despre cauciucul spongios etc. Dar cîte garnituri de mobilă tapisată cu poliuretan sau cauciuc spongios au apărut pînă acum pe fondul pieții?“ O atare popularizare nu ar aduce nici un serviciu cauzei promovării noului.

Ziariștii au subliniat, de asemenea, necesitatea întăririi sectorului de presă și propagandă al Ministerului Economiei Forestiere.

În mod evident, punctul de vedere general exprimat a fost că presa posedă mijloace eficace de promovare a noului în materie de mobilă. A fost combătută tendința de popularizare nejustificată a tipurilor învechite de mobilă. Prin anchete, reportaje, convorbiri, presa poate impune punctul de vedere avansat — linii noi, suple și estetice, materiale noi, economice și rezistente — fără a pierde nici o clipă din vedere principiul rentabilității producției de mobilă.

★

Rezumînd obiectivele întâlnirii, putem spune că ea a urmărit să delimiteze una din zonele de contact ale noului din industrie cu noul din viața de toate zilele, sau, mai precis, cu noul din viața familială. După cum s-a văzut încă de la primele intervenții, intențiile organizatorilor au fost just înțelese de participanți. Căci miezul discuțiilor nu l-a constituit atît *mobila* ca auxiliar al vieții familiale sau ca obiect al muncii, cît ideea majoră de a face din mobilă un element care să participe activ la introducerea noului mod de viață socialist. Majoritatea participanților la rodnicul colocviu al creatorilor și constructorilor de mobilă cu reprezentanți

ai presei au subordonat acestei idei problemele artistice, tehnice, comerciale, pe care o atare discuție le implică.

Participanții la masa rotundă, în deplină cunoștință de cauză, au abordat problemele la nivelul superior al sarcinilor trasate în directivele de partid. Fiecare metru cub de lemn prelucrat trebuie să contribuie efectiv la creșterea venitului național, paralel cu generalizarea unui nou gust, în deplină concordanță cu cerințele vieții moderne. Aceste două aspecte fundamentale ale producției de mobilă sînt inseparabile. Nu am putea populariza acele tipuri de mobilă care, oricît de realizate ar fi din punct de vedere estetic, ignorează condițiile concrete, tehnico-materiale, pe baza cărora trebuie realizate. Căci, în ultimă instanță, ceea ce contează, așa cum sublinia și tov. Petre Uilăcan, este producția de masă. O cerință elementară a presei comuniste — corespondența deplină a faptelor relatate cu realitatea — ne obligă să privim cu exigență popularizarea noilor tipuri de mobilă.

S-a afirmat în cursul discuțiilor că ar exista un cerc vicios: gustul maselor de cumpărători trebuie educat, dar această muncă de educare nu poate fi concretizată decît în condițiile existenței mobilei noi, care, la rîndul ei, nu apare în magazine, deoarece întreprinderile, cu gîndul la eventualele stocuri nevandabile, nu le produc. Soluții s-au dat. Cea sugerată de tovarășa Neaga Graur, și reluată de ing. Claudiu Lăzărescu (INCEF), ni se pare a fi aplicabilă. Dar, în cursul discuțiilor, s-a văzut limpede că unii tovarăși încearcă, în mod riscat, să absolutizeze anumiți termeni ai problemei promovării noului.

Existența cercului vicios pomenit este numai aparentă. Nu putem subscrie nici la concluziile, pornite din bune intenții, ale creatorilor de mobilă, de a introduce în producție fără o dezbatere publică prealabilă, noile garnituri în piese moderne, funcționale și estetice. Conservatorismul unor cumpărători nu este o vorbă goală

și industria lemnului nu se poate lansa în experiențe care vor afecta bugetul întreprinderilor și rezervele de material lemnos. Dar nu putem accepta nici punctul de vedere al reprezentantului Ministerului Comerțului Interior, tributari unei mentalități practiciste. Gustul publicului nu este un „totem”, cum s-a exprimat plastic ing. Claudiu Lăzărescu. Putem accepta — așa cum încerca să ne convingă tov. C. Nedelcu de la M.I.C. — că mobila cu linii moderne este prin ea însăși opusă preferințelor actuale ale publicului? Tovarășa N. Graur și tov. M. Bodianu au arătat că aceasta ar fi nu numai nejust, dar și nedrept, deoarece poporul nostru, făuritorul unor adevărate opere de artă decorativă, a dovedit că posedă un excepțional simț al proporțiilor și al frumosului. De fapt, credem că nu există o mobilă de tip vechi de care cumpărătorii se cramponează și o mobilă de tip nou pe care o resping deliberat, ci, pur și simplu, mobilă care cîștigă încrederea cumpărătorilor, datorită liniilor sale frumoase și rezistenței superioare, și o alta care este refuzată, deoarece este neinspirată și neglijent executată.

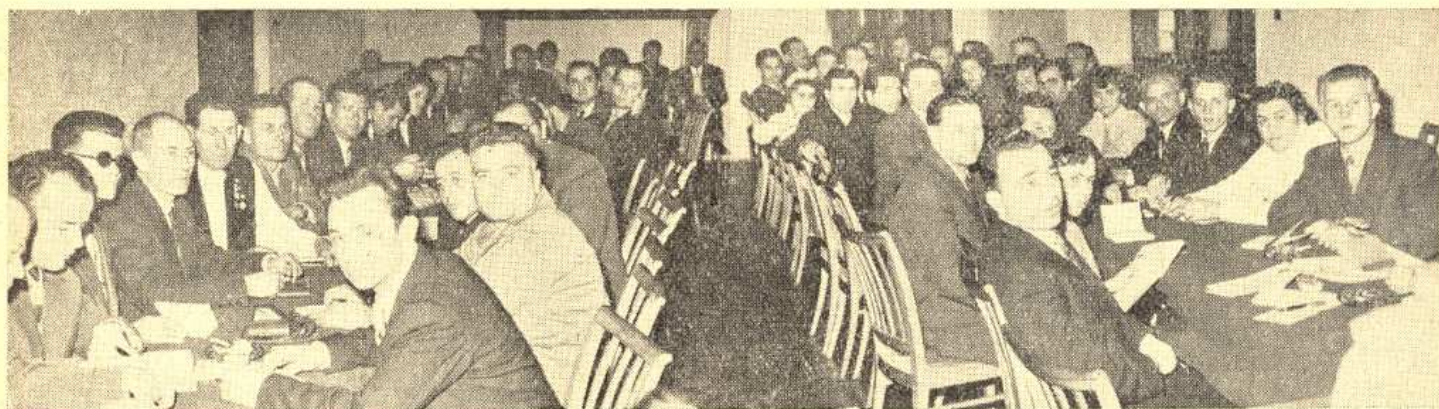
„Masa rotundă” a ridicat, deci, cîteva probleme care pot constitui tematica unor articole și reportaje de mare eficiență. Nu vom sugera titlurile acestor articole, dar ele se întrevăd de pe acum. În esență, și foarte pe scurt, credem că este vorba de sprijinirea creatorilor și tehnicienilor din industria mobilei, în căutările lor cu caracter inovator, de descoperirea acelor cauze care pot frîna lupta împotriva tendințelor conservatoare (execuțiile neglijente, de pildă), găsirea și sugerarea, prin consultarea cititorilor, a acelor metode de prezentare comercială cu efect educativ, combaterea mentalității practiciste, anchilozate.

Ne exprimăm convingerea că publicațiile noastre cotidiene și periodice nu vor întîrzia să valorifice concluziile acestei „mese rotunde”.

(Dare de seamă redactată de L. Felea)



Aspect din timpul
consfătuirii



Cu fața spre corespondenții noștri voluntari

I. Micu

redactor șef la „Gazeta cooperăției”

SINTEM organul unei largi organizații de masă cu caracter economic, care numără peste 6 milioane de membri, mai mult de patru sute de mii de oameni în organele alese și activele obștești și peste o sută de mii de lucrători. Nu întâmplător, deci, rezoluția Congresului al III-lea al cooperativei de consum ne-a trasat sarcini concrete privind îmbunătățirea muncii cu corespondenții voluntari.

Pe prim plan am pus problema îmbunătățirii muncii de educație prin întâlniri cu corespondenții și prin cuvântul scris. În acest an, în locul consfătuirilor regionale, ținute cu destul de multă regularitate, am început să organizăm mai frecvent consfătuiri pe plan raional. Această orientare a fost determinată de faptul că n-am reu-

șit să transformăm consfătuirile regionale într-un prilej de recrutare a unor noi corespondenți și nici să aprofundăm specificul economic al regiunii respective. În acest an am organizat consfătuiri raionale cu un număr însemnat de corespondenți voluntari și cititori în raioanele Galați, Brăila, Focșani (regiunea Galați), Zalău (regiunea Cluj), Cehu Silvaniei (regiunea Maramureș), Șimleu (regiunea Crișana), Răcari-Titu și Urziceni (regiunea București). Incepând cu acest an, am hotărât ca la începutul consfătuirii președintele uniunii raionale să prezinte un referat despre felul în care ziarul nostru și corespondenții săi voluntari au ajutat cooperativa din raion în rezolvarea sarcinilor economice și culturale-educative de masă. De altfel,

un asemenea referat s-a ținut și la ultima consfătuire regională cu corespondenții din regiunea București care, trebuie să spunem, a avut un efect favorabil asupra întregii desfășurări a consfătuirii. La consfătuiri noi am insistat ca, în cadrul discuțiilor, corespondenții voluntari să se refere în principal la fenomenul economic, să dea răspuns la întrebarea: „Cum a ajutat ziarul la rezolvarea sarcinilor economice, cum au muncit și cum trebuie să muncească corespondenții voluntari în această privință”. Inseși relațiile dintre corespondent și redacție au fost supuse analizei sub aceste aspecte.

Efectul acestor consfătuiri? Au crescut numărul și calitatea corespondențelor.

Una din cerințe a fost ca ziarul să-i orienteze pe corespondenți în problemele gazetărești și economice. Încă din anul trecut, am hotărât ca la consfăturile regionale să vorbim corespondenților voluntari despre stilul și limba corespondențelor trimise, despre exigențele publicistice. În mod deliberat materialul prezentat de redacție cuprindea referiri la diferite specii gazetărești. Trebuie să recunoaștem însă că dacă la unele consfătuiri regionale — la cea din Cluj de pildă — această inițiativă a avut un efect bun, în alte cazuri, și ne referim concret la ultima consfătuire regională de la Brașov, acest fapt a avut un efect derutant asupra noilor corespondenți voluntari. La această consfătuire au fost puse întrebări din care am tras concluzia că unii corespondenți absolutizau rolul formei. Evident că despre așa ceva nu poate fi vorba. După părerea mea însă, redacția posedă mijloacele prin care corespondenții voluntari poate fi ajutat să-și exprime gândurile cât mai corect, cât mai frumos, astfel ca munca lui să devină utilă. Redacția are menirea de a stimula pasiunea corespondentului voluntar pentru cultura gazetărească ca și pentru cea generală. În această privință un loc de frunte trebuie să-l ocupe cunoștințele ideologice și politice.

Pentru orientarea corespondenților noștri voluntari în spiritul celor de mai sus — dar din păcate la intervale destul de mari — am tipărit îndrumare care conțineau și anumite articole privind noțiuni elementare de publicistică. Astfel, am publicat materiale despre informație, articol, despre unele noțiuni privind reportajul, despre stilul corespondenței și altele. Firește că aceste îndrumări conțineau în principal indicații asupra orientării corespondenților în sarcinile de bază ale muncii lor.

Ultima acțiune de amploare cu corespondenții noștri voluntari frunțași din întreaga țară a fost seminarul organizat la București în zilele de 16, 17 și 18 noiembrie 1962, acțiune sprijinită de Uniunea Ziaristilor din R.P.R.

Organizarea acestui seminar a ținut seama de principiile enunțate mai sus, de îndrumările redacției în îndrumarea și orientarea corespondenților voluntari. În fața celor 80 de corespondenți prezenți în sala Uniunii Ziaristilor s-au făcut expuneri despre „Cerințele față de

corespondența trimisă”, „Despre limbajul folosit de corespondenți” și despre „Problemele actuale în situația internațională”. De asemenea, cadre de conducere ale Centrocoop au făcut expuneri pe teme economico-financiare, arătând totodată care sînt acele probleme din domeniul economiei care merită să fie tratate în coloanele ziarului. Dintre aceste expuneri amintim „Despre comerțul cooperatist”, „Importanța contractărilor și achizițiilor în dezvoltarea schimbului dintre oraș și sat”, „Probleme de investiții și prestări de servicii la sate”, „Problemele financiare în cooperarea de consum”. Una din expuneri s-a referit la felul în care munca organizatorică și cultural-educativă de masă contribuie la rezolvarea sarcinilor economice. Trebuie menționat interesul deosebit stîrnit de aceste expuneri și care s-a concretizat în zecile de întrebări puse conferențiarilor.

În a treia zi, trei dintre corespondenții voluntari au împărtășit în cadrul unor referate experiența dobîndită. Subliniem faptul semnificativ că în cadrul discuțiilor se auzeau deseori cuvinte ca notă, reportaj, raid-anchetă, stil, documentare, eficiență și alte expresii care demonstau că avem de-a face cu „gazetari voluntari”. Interesul stîrnit în legătură cu seminarul s-a manifestat și prin faptul că la discuții au participat nu mai puțin de 32 de persoane. Redacția a avut ocazia să afle, poate mai clar ca oricînd, ce așteaptă de la dînsa corespondenții noștri voluntari. Mai mult ca oricînd, am reușit să ne analizăm munca și să ne convinsem de justetea sau injustetea unor măsuri, de perspectivele muncii cu corespondenții voluntari, să precizăm încotro va trebui să ne îndreptăm atenția. Trebuie de altfel spus că redacția n-a fost de loc menajată pentru anumite lipsuri manifestate, în mod deosebit în ceea ce privește calitatea unor răspunsuri la scrisorile corespondenților și la „Poșta redacției”. N-au lipsit, însă, nici păreri pozitive despre orientarea redacției privind munca de îndrumare a colaboratorilor ei voluntari. A fost apreciat faptul că în ultimii doi ani în coloanele gazetei apar — în fiecare număr — între 8 și 12 corespondențe de mai mare amploare, ele apărînd cîteodată chiar și pînă la 25. În acest an, numai pînă în prezent am publicat aproximativ 900

corespondențe. Ținînd cont că sîntem un săptămînal, cifra nu ne nemulțumește. Discuțiile au amintit și despre eficiența corespondenței. Redacția a apreciat rolul ei pozitiv în extinderea unor acțiuni de masă ca: autofinanțarea organizațiilor cooperatiste de consum, construcții de unități cu contribuția voluntară a membrilor cooperatori, extinderea metodelor bune în domeniul achizițiilor, în puține cuvinte — apariția și semnalizarea noului în comerțul cooperatist. Redacția a avut ocazia să asculte, cum s-ar spune, „pe viu”, pe concret, ce s-a făcut bine și ce nu. De altfel, despre eficiența materialelor publicate în ziar și cum au urmărit corespondenții eficiența propriilor lor materiale de presă a ținut un referat interesant corespondentul voluntar Miron Justin din Huedin.

Drumul pe care am pornit în acțiunea de educare și îndrumare a corespondenților voluntari pare a fi bun. În lumina documentelor Congresului al III-lea al Partidului Muncitoresc Român, în centrul activității corespondenților voluntari vor sta problemele legate de viața economică a satului socialist, re-născut din temelii. Prezentul și viitorul rezervă cooperatistei de consum importante sarcini. În prezent constituie pentru noi o preocupare de strictă actualitate recrutarea ca „ziariști voluntari” a unor cadre cu înaltă calificare de la regiuni și raioane, specialiști în diferite domenii ale cooperatistei de consum. Încă de acum trei ani am organizat active obștești de colaboratori și corespondenți la secțiile ziarului. Munca lor va trebui să înceadă a mai avea un caracter sporadic, va trebui să se încadreze organic și în cel mai scurt timp în viața redacției. Fără a abandona consfăturile raionale, intenționăm în viitor să organizăm consfătuiri raionale pe probleme. Metoda aceasta a mai fost practică, dar sporadic. Bunăoară, dacă la un raion se manifestă o rămînere în urmă într-un domeniu de activitate, redacția va organiza o consfătuire în care se va dezbate cu corespondenții voluntari și alți invitați numai acel aspect al muncii, pentru ca apoi, prin ziar, să contribuim la o mai bună organizare a activității. Asemenea consfătuiri vor avea loc și atunci cînd colectivul redacțional va căuta răspuns la o problemă ridicată de viață și care va cere o consultare mai largă.

Materialele bibliografice în ziarele noastre locale

Gh. Dinu

POPULARIZAREA cărții prin presă nu înseamnă numai a ajuta difuzarea ei în mijlocul cititorilor, ci — mai cu seamă — a prezenta valoarea ei literară, a înfățișa cuprinsul, comentarea lui, sublinierea părților bune, părților mai slabe. În acest fel, cititorul, care este solicitat s-o citească sau s-o studieze, va pleca de la o atare recomandare, ca de la o inițiere care trebuie să fie totdeauna competentă, sau, dacă a citit-o, să o confrunte cu părerile pe care și le-a făcut din lectura cărții.

Cititorul urmărește cu interes nota bibliografică, recenzia, cronică literară. Iată de ce redacția ziarului trebuie să acorde cea mai mare atenție și seriozitate acestor materiale. De multe ori însă nu se întâmplă așa. Materialele bibliografice apar sporadic, uneori slab redactate, și nu întotdeauna sînt recomandate cărțile de cel mai mare interes pentru cititor.

Am răsfoit colecția pe două luni — august și septembrie 1962 — a ziarelor FLACARA IAȘULUI și pe luna septembrie a ziarului DRA-

PELUL ROȘU din Timișoara. Două organe de presă ale unor regiuni economice importante, cu o intensă activitate culturală.

În cele două luni „Flacăra Iașului” a publicat numai în zece numere materiale bibliografice: șase recenzii și patru grupaje de note bibliografice pentru cărți tehnice. Și nici o cronică. Notele sînt nesemnate.

Care sînt cărțile recomandate și comentate în FLACARA IAȘULUI?

Cititorilor ziarului li se recomandă, în numărul din 2 august, cartea de povestiri „Ard zăpezile” a scriitorului ieșan Sandu Teleajen. O recenzie, semnată T. Ștefănescu, care te ajută să afli conținutul cărții, tema ei — viața țăranilor din cîteva sate ale Moldovei din perioada anilor grei și agitați de mișcările de răzmeriță ale țăranilor — 1888—1907. Este bine ca într-o recenzie, autorul ei să prezinte subiectul, acțiunea, dar foarte mare importanță prezintă aprecierea pe care o face cărții ca valoare documentară și literară. Or, în recenzia tov. T. Ștefănescu acest lucru nu este prezentat într-o manieră suficient de clară. Autorul încearcă să ne arate că „Portretele, nu totdeauna suficient de individualizate ale boerilor... se includ în tablouri în care prezența maselor este mai vie, în mai mică măsură afectată de o viziune oarecum schematică”. Lipsa de limpezime face ca cititorul să rămînă cu o impresie imprecisă asupra valorii cărții în ansamblu.

În numărul din 26 august, în cadrul paginii culturale de duminică, este inclusă o recenzie a numărului pe aceeași lună a revistei filialei Uniunii Scriitorilor din Iași — IAȘUL LITERAR. Recenzentul, tov. S. Teodorovici, se mulțumește să ne prezinte în cea mai mare parte a materialului sumarul re-

vistei cu cîte un foarte succint și totdeauna laudativ comentariu al fiecărui material enumerat, din care nu lipsește bineînțeles și citatul dintr-o poezie despre care autorul recenziei vrea să ne asigure că „versurile au o tonalitate avîntată“. Și citează: „Arcușuri (?) de soare / Joacă pe marea albastră / Cîntă un om / Mai cîntă un om / Și mai cîntă un om / Să cînte / Auziți? Auziți? / Pe constructorii îi cîntă...“ Versuri de un prozaism...avîntat am spune.

Prezentarea sumarului în acest fel, cu comentarea lui unanim laudativă, nu este de natură să ajute pe cititor. Dat fiindcă în ziar nu se publică — cel puțin în perioada pe care o analizăm — cronici ample, ar fi fost de dorit ca recenzentul să semnaleze în ce măsură revista cuprinde evenimentul literar, viața culturală a Moldovei, a cărei publicație autorizată este.

O recenzie mai substanțială este aceea pe care autorul semnînd cu inițialele L. M. o face lucrării lui Titu Georgescu: „De la greva generală la crearea P.C.R.“. Poate și aici ar fi trebuit ca autorul să ne arate în ce măsură studiul indică, dacă face acest lucru, date despre acest important eveniment din istoria mișcării muncitorești din România.

O recenzie de asemenea mai cuprinzătoare este aceea pe care S. Teodorovici o face notelor de drum ale lui Dumitru Popescu: „Impresii de călător“. Asemenea cărți, scrise în majoritatea lor de ziaristi, ar trebui mai des recenzate, recomandate cu căldură pentru lectura lor pasionantă, instructivă, actuală.

Notele bibliografice despre cărțile tehnice, nesemnate, după stilul lor par că sînt cele puse la îndemîna de serviciile de presă al editurilor. Asemenea note bibliografice e bine să apară; indicat însă ar fi ca pentru lucrări de acest fel să se ceară recenzii de la specialiștii respectivi care cunosc problemele tratate, apoi ar trebui selecționate, ținîndu-se seama de interesul ce-l comportă, adică cu predilecție acele care privesc sectoarele economice cele mai importante din regiune.

În concluzie, cu puține materiale bibliografice se prezintă numerele pe două luni ale FLACARII IAȘULUI.

DRAPELUL ROȘU, ziarul regiunii Banat, l-am consultat pe o singură lună — septembrie. Dacă aici am întîlnit aproape la fiecare număr material bibliografic, am constatat însă că redacția a rezol-

vat mult prea ușor acest sector, publicînd în marea majoritate note bibliografice și numai o recenzie și un medalion aniversar (Ion Agârbiceanu). Rubrica intitulată „Cărți noi“, pe care am întîlnit-o cel mai des, este, cum am spus, necesară, informează dar recomandarea lucrării se face pe scurt, rezumîndu-se la indicarea conținutului cărții, fără nici un comentariu de analiză, mai temeinică.

Cartea tehnică ocupă un loc de o extremă importanță în calificarea profesională a muncitorilor din diferitele ramuri ale economiei noastre. Tocmai de aceea ea trebuie recomandată cu toată atenția, o recenzie sau o cronică a unei asemenea lucrări fiind în primul rînd o îndrumare făcută științific de un om de specialitate, ca ea să poată fi cît mai bine însușită de cel interesat. Într-o regiune cu o industrie și agricultură și cu o viață culturală dezvoltată, cum este Banatul, în paginile ziarului local ar fi trebuit să existe mult mai multe recomandări de cărți tehnice. Or, în numeroasele note bibliografice pe care le-am întîlnit în numerele apărute în luna septembrie nu primează recomandarea cărților tehnice. Numărul din 22 septembrie care publică o întregă pagină culturală se prezintă cel mai consistent. Găsim aici o recenzie, o notă bibliografică — sumarul numărului pe septembrie al revistei **VIATA ROMÎNEASCĂ**, note de lectură și un reportaj mai amplu despre literatura la cluburi și așezămintele culturale.

Materiale ca „Literatura la cluburi și așezămintele culturale“ trebuie să fie mult mai prezente în paginile culturale ale ziarelor. Utilitatea lor ne-o demonstrează materialul din „Drapelul roșu“ în care, pe baza a două corespondențe, se arată activitatea literar-artistică bogată a căminelor culturale. Cu acest prilej aflăm că și la cluburi se desfășoară o activitate nu mai puțin amplă. Materialele bibliografice ale ziarelor trebuie să aibă o arie mai vastă, să cuprindă mai ales domeniile unde cartea este citită, discutată, în bibliotecile din întreprinderi, raionale, de cartier, etc. Și mai ales în cercurile literare. Acest lucru ar oferi un material pe cît de imens, pe atît de interesant și de investigație de felul cum este urmărită și citită literatura. Să fie consemnate inițiativele pe care activiștii culturali le iau și care animă viața culturală. Așa cum o spune, în reportajul

despre care vorbim, în corespondența sa Gh. Diaconescu, activist cultural din raionul Lugoj:

„Recenzii, țaranii noștri au ascultat multe recenzii și-i interesează cărțile. Sînt bune și recenziile și prezentările de cărți și expozițiile tematice dacă sînt alcătuite cu chibzuință, atrag noi cititori, sporînd dragostea de carte a omului muncitor. Dar abordînd modalitatea aceasta nouă — despre care se vorbește în corespondența a „mon-tajului literar“ ne-am dat seama că se pot găsi în răspîndirea literaturii și în educarea, prin intermediul ei, în spirit socialist, a țaranilor, forme noi și interesante, mai eficiente“.

Materialul intitulat „Note de lectură“ din același număr despre studiul și antologia Ileanei Vrancea: „Tradiții ale criticii literare marxiste“ este meritoriu prin prezentarea clară a importanței și conținutului cărții.

Indicații rezonabile dă și H. Țugui, recenzentul creației poetice a tînarului poet muncitor Al. Ștefănescu, membru al cercului literar „Al. Sahia“ din Arad. Este o sarcină de seamă a criticilor de a îndruma cu dragoste, cu pricepere pe tinerii începători în ale literaturii. Din păcate, asemenea materiale, în care un critic ia în discuție literatura unui începător, sînt o rară avis. Atît la Iași, cît și la Timișoara, există filiale ale Uniunii Scriitorilor, în ale căror reviste apar multe din producțiile membrilor cercurilor literare. Ziarele trebuie să semnaleze modul în care aceste filiale sprijină cercurile literare. În acest sens ar trebui să apeleze mai des la scriitori și critici pentru a colabora la rubricile lor culturale. Inițiativa luată de Uniunea Scriitorilor de-a trimite să lucreze, pe termene mai lungi, membri tineri ai Uniunii în redacțiile ziarelor regionale, a dat rezultate bune, atît pentru ziarul respectiv, cît și pentru colaboratorul pe termen lung, cu munca în redacție. Rubricile sau paginile culturale s-au îmbunătățit serios, scriitorii s-au îmbogățit cu o experiență extrem de prețioasă.

Față de avîntul cultural care se desfășoară de la un capăt la celălalt al țării, de activitatea amplă editorială, materialele bibliografice din ziarele noastre locale sînt insuficiente ca să exprime acest avînt, cuceririle lui, promovarea unei literaturi socialiste care se dovedește tot mai activă, mai aproape de cerințele cititorilor.

EMISIUNEA locală cuprinde în paginația ei radioreportaje, convorbiri libere, întrebări și răspunsuri, concursul „Cine știe câștigă“, portrete de fruntași, reportaje literare, monografice. Bine scrise și redactate corect, imprimare clară și retransmise prin difuzoarele centrului, aceste materiale își ating scopul; popularizează cele mai reușite metode de muncă, conving, mobilizează, contribuie din plin pentru ritmul, culoarea și esența emisiunii.

Dar în cadrul emisiunii locale apar și alte genuri mai scurte, a căror operativitate este demnă de apreciat. Materialele scurte, cum ar fi instantanee, vești prin telefon de la corespondenți, tribuna frunțașilor, rubricile pe diferite teme precise și transmise regulat, buletinul de știri locale, aduc varietate în paginația emisiunii locale și sînt mult apreciate de ascultători.

În emisiunile Centrului de radioficare Vidra sînt cuprinse comune din trei raioane ale regiunii București. Datorită folosirii genurilor scurte s-au putut transmite materiale care să cuprindă toate problemele importante ale zilei.

Pînă acum s-au transmis 28 de instantanee.

La tribuna frunțașilor au vorbit mai mulți colectiviști, președinți de G.A.C., brigadieri zootehnici și legumicoli. Brigadierul Cristea Gheorghe din G.A.C. Vidra a vorbit despre metodele de muncă ale brigăzii nr. 7 pe care o conduce, subliniind întreținerea răsadurilor extratimpurii prin folosirea ghivecelor nutritive din prefabricate. Această metodă a fost în aceeași săptămână aplicată în G.A.C. Filimon Sîrbu din C. Vărăști, raion Oltenița, și G.A.C. Victoria Socialismului din comuna Crețești, raionul Giurgiu.

Tot în acest gen operativ — tribuna frunțașului — care nu depășește un text citit de 5 minute — brigadierul brigăzii nr. 9 din G.A.C. „Tudor Vladimirescu“-Vidra a vorbit despre felul cum a reușit să realizeze producții mari de roșii.

ÎNCEPE EMISIUNEA LOCALĂ!

Genurile scurte nu numai că permit popularizarea faptelor în aceeași zi, dar aduc servicii neîntîrziate schimbului de experiență.

Iată un exemplu: după ce îngrijitorul de animale Oancea Nicolae din G.A.C. „Scinteia“ — com. Bercești, raionul Nicolae Bălcescu, a vorbit în cadrul „tribunei frunțașilor“ despre felul cum îngrijește vacile și cum aplică cele învățate la cursul agrozootehnic, colectivitul Ion Perșunaru din G.A.C. Vidra s-a angajat în adunarea generală a gospodăriei colective să lupte pentru producții mari de lapte. Preluînd un lot de 47 vaci ale G.A.C. cu producție mică de lapte, a reușit după cîteva luni să mărească cantitatea de lapte cu 6—7 litri pe cap de vacă furajată. Acum colectivul de îngrijitori condus de Perșunaru Ion realizează producții în contul anului 1963. După cum a arătat Ion Perșunaru în adunarea generală, nu cunoscuse multe din metodele de muncă pe care le-a ascultat și le-a învățat în urma emisiunii care a cuprins tribuna frunțașilor.

În cadrul „rubricilor“ de asemenea putem cuprinde prin materiale scurte aceeași temă în diferite comune. De pildă, la rubrica „Din activitatea comitetului de femei“ am transmis 5 aspecte pozitive din 5 comune radioficate.

Tot în cadrul „rubricilor“ se pot face materiale scurte critice. Acestea constituînd un ajutor prețios și avînd o mare eficacitate. În ur-

ma transmierei lor se iau măsuri urgente și lucrurile se îndreaptă.

Folosind și rubrica „Frunțași în muncă“ în cadrul căreia sînt prezentate „portrete“ ale frunțașilor se dă emisiunii locale o notă vie, atractivă.

Unul din cele mai folosite genuri scurte a fost și este buletinul de știri. Cu ajutorul acestui buletin de știri, auditorii sînt informați asupra celor mai actuale și variate noutăți locale din procesul muncii.

S-au obținut 2.500 kg. grâu în G.A.C. Dobreni, evidențiîndu-se brigada lui Ion Mușat, s-au predat la timp cantitățile contractate, s-a deschis un magazin. Fiecare știre, în mai puțin de un minut, a informat, anunțînd o nouă realizare, popularizînd o nouă experiență, generalizînd o nouă metodă de muncă.

Alături de alte forme de popularizare, emisiunile locale ale centrelor de radioficare au menirea să reflecte cu toate posibilitățile lor (text, muzică, imprimare), realitatea zilelor noastre. Ele vor fi apreciate dacă vor transmite NOUL și vor sesiza just și la timp lipsurile.

Aceste sarcini se pot îndeplini folosind genurile scurte în cadrul emisiunii locale. Creînd „momente“ pentru emisiuni variate, cuprinzătoare.

ECATERINA ANGELESCU
redactor responsabil al Centrului de radioficare Vidra, regiunea București

Atențiune, adolescenții!

Într-unul din numerele sale din luna noiembrie, „VIATA BUZĂULUI“ a publicat un material cu promițătorul titlu: „Bun găsit adolescență“. Introducerea luminează pe deplin sensul festivităților ce au avut loc în mai toate colțurile țării, pentru a se înmîna buletinele de identitate celor care părăseau în acele zile copilăria și pășeau pragul adolescenței celor 14 ani. „Sîntem martorii — scria ziaristul buzoian — multiplelor transformări sociale, toate îndreptate spre un singur țel: împlinirea Omului“. La celălalt capăt de țară, ziarul maramureșan „PENTRU SOCIALISM“ inserează și o știre dedicată unui eveniment asemănător petrecut în comuna Tăuții Măgherauș. Din păcate, aici semnificația faptului e atenuată de dimensiunile mai mult decît reduse ale știrii cu caracter strict enunțiativ și înglobată — nu se știe de ce — într-un grupaj cu titlul „Carnet cultural“. Însuși faptul publicării unor asemenea materiale constituie — totuși — o dovadă emoționantă a grijii purtate tineretului și, în bună măsură, un imbold pentru activități viitoare nu

numai ale adolescenților tratați cu importanță și seriozitate, „ca niște oameni mari“, dar și ale ziarelor respective. „Viața Buzăului“ și „Pentru socialism“, publicîndu-le, și-au luat obligația morală de-a nu-i părăsi pe eroi odată cu încheierea festivității. Ei se află în fața începuturilor de drum, la o vîrstă de răsruce cînd se formează viitorul cetățean, și alături de părinți și profesori ziarul poate și, credem noi, trebuie să-i ajute prin puterea cuvîntului scris. Este, în fond, una din formele prin care presa își poate da contribuția la desăvîrșirea profilului moral al omului de tip nou.

Judecînd în altă ordine de idei, este vorba de un minunat prilej de abordare a unor genuri publicistice menite să facă ziarul mai atractiv și mai interesant și în care pana gazetarilor poate obține rezultate remarcabile. Acestea sînt așteptate, însă iscălite pentru ca cititorul să știe cine îi vorbește, nu ca în coloanele „Vieții Buzăului“ unde un bun material și o inițiativă valoroasă rămîn anonime.

Despre cărți

Numărul din 15 noiembrie 1962 al ziarului „ȘANTIERUL ROȘU“ acordă un spațiu larg muncii desfășurate cu cartea în cadrul Șantierului naval Galați. Aproape jumătate din pagina a treia a ziarului e ocupată de „Raidul la bibliotecile secției I construcției corp“ și de rubrica „Știați că...“, de astă dată dedicată în întregime informării cititorilor asupra volumelor sosite recent la bibliotecă. Dincolo de aspectele stilului gazetăresc abordat de raidul-anchetă iscălit de Chitic Paraschiva și I. Cristian, trebuie subliniată — cum o și face materialul — însăși inițiativa tri-

miterii unor biblioteci volante la locul de muncă. Acolo, mai aproape de cititor, cartea poate fi mai intens și mai lesne cunoscută, poate trezi mai mult interesul. Pe lângă această acțiune directă, publicarea raidului-anchetă constituie un mijloc eficient de popularizare. Din păcate, însă, el rămîne la jumătatea acestui drum, poate și din lipsă de spațiu, dar mai curînd din cauza unei prea fugitive treceri în reviste a celor patru biblioteci volante. În afară de cîteva nume de bibliotecari ce expun — în general — cam aceleași lucruri despre fiecare sector în parte, lipsesc nu-

mele cititorilor. Ei puteau fi citați și în sens pozitiv și în sens negativ, cu atât mai mult cu cât la un moment dat e pomenită una din principalele piedici în munca de bibliotecă — restituirea întârziată a cărților cu cite un an, doi. Fără îndoială, aici se impuneau nume care, eventual, pot constitui subiectul unor foiletoane sau note critice viitoare.

Rubrica „Știați că...” oferă un exemplu bun al desfășurării intense a muncii cu cartea la Șantierul naval Galați. Titlurile recomandate sînt alese dintre cele mai reprezentative și mai atractive, iar varietatea modurilor de prezentare asigură un spor de vioiciune ru-

bricii. Pe lângă simpla enunțare a titlurilor, e inclusă aici o scurtă notă despre lucrarea „Propaganda tehnică”. Ni se pare totuși oarecum ciudată ordinea publicării titlurilor, în contradicție cu practica și logica: lucrările beletristice nu numai că preced pe cele ideologice și de specialitate, dar sînt și amestecate cu ele, derutînd cititorul. Acesta are și surpriza de a afla eronat numele unor autori, din pricina greșelilor de tipar. Un plus de atenție la corectură ar fi evitat transformarea lui Berlioz în Berliez și mai ales a lui Theodor Dreiser în Draisser Teodoru (!!). Nu trebuie uitat că și în paginile ziarului de uzină cititorul își îmbogățește cunoștințele.

Ilustrația într-un ziar local

Ziarele regionale și-au obișnuit cititorii cu o ținută din ce în ce mai înaltă a paginilor lor. Pe lângă bogăția de informații operative, pe lângă combativitatea și calitatea publicistică a materialelor, coloanele își asigură nivelul prin ilustrații ce le înviorază mult. În această privință „VIATA NOUĂ” din Galați, de pildă, pune la dispoziția cititorului său numere demne de remarcat. Atrage în primul rînd atenția în numărul 5592 calitatea fotografiei. Abundentă, aceasta se află judicios repartizată în toate paginile și e reproducă astfel încît să nu-și piardă claritatea, să fie inteligibilă. Foto-reporterii gălățeni au reușit să depășească stadiul clișeeilor tip „ca la fotograf” și chiar dacă aceasta se mai face uneori simțit (echipa C.S.O.-Galați), nu pare a fi decît un accident. O demonstrează preocuparea pentru unghiuri interesante, pentru subiecte demne de o tratare artistică, chiar dacă clișeele sînt destinate ziarului. În această privință poate fi citată imaginea surprinsă — într-adevăr surprinsă instantaneu — la Șantierul naval „1 Mai” din Brăila. Pozează muncii industriale, a metalu-

lui supus se unește cu cea a suplelor siluete de șalupe, evocînd valurile și fluviul. Portretul strungarului Neculai Lovin, banal poate în atitudinea reținută pe peliculă, transmite totuși privitorului — în cazul nostru cititor — concentrarea rodnică a frunțașului în producție. Trăsăturile feței sînt puse în valoare printr-un efect interesant, ca o pată de lumină însoțită de cealaltă pată luminoasă care e mina meșterului.

Ziarul gălățean nu se mai rezumă la fotografii. Desenele sînt de bună calitate, nu jignesc ochiul și uneori depășesc mediocrul. Așa e amuzanta și, în același timp, precisă vigneta referitoare la creșterea producției de lapte. O vacă zîmbitoare cu ugerul plin, proiectată pe un uriaș bidon, concretizează de fapt în linii mari conținutul materialului intitulat „Gospodăria colective vecine — producții de lapte diferite”. Reproduse din alte publicații sau realizate în redacție, ilustrațiile ziarului gălățean izbuțesc să creeze numere vioaie, frumoase și atractive, adică tocmai ceea ce trebuie urmărit.

R. R.

SUMARELE NUMERELOR APĂRUTE ÎN 1962

EDITORIALE

— Sprijin sporit tinerelor gospodării	2
— Un mare sfat al poporului	5
Valeriu Buduru : Sarcini de mare răspundere	6—7
— Prestigiul și eficacitatea cuvântului tipărit	10—11

LA MASA ROTUNDĂ A REVISTEI „PRESA NOASTRĂ“

— Consfătuire în legătură cu problema construcțiilor	3—4
— Problemele științei și tehnicii în presă	9

CRONICA PUBLICISTICII

Eugen Luca : Pentru tovarășii prea serioși	1
V. Bîrlădeanu : Reportaj de probleme și probleme ale reportajului	1
T. Oprea : Un bogat material din viața satelor noastre	3—4
V. Sergiu : O carte despre România scrisă de doi ziariști unguri	3—4
Eugen Luca : America văzută de aproape	5
Gabriela Gerota : O carte interesantă	6—7
Virgil Dănciulescu : Dumitru Popescu — Impresii de călător	8
Virgil Dănciulescu : Boris Buzilă — În întâmpinarea soarelui	8
Eugen Luca : Ion Mihăileanu — Cine intră la muzeu	9
Z. Florea : Patrick Kessel — Inamicii publici	9
Boris Buzilă : M. Radian — Căminul cultural în miezul problemelor	9
Victor Bîrlădeanu : Viitorul răspunde : prezent!	10—11
George Muntean : Vasile Băran : „Contemporani cu viitorul“	10—11
Gheorghe Dinu : Wilfred Burchett : Corespondent în U.R.S.S.	10—11
Eugen Florescu : Ștefan Zidăriță : „Muncă, entuziasm, tinerete“	10—11

DISCUȚII

Eugen Florescu : Pledoarie pentru tinerii mei colegi	2
Dinu Hervian : Despre pregătirea profesională a tinerilor ziariști	2
Dumitru Popescu : Calificarea	3—4
Fl. Neacșu : O discuție interesantă	3—4
Virgil Petrescu : Cu propriile aripi	3—4
Valeriu Cîmpeanu : Pornind de la viață	4—5
Ernst Breitenștein : Să începem de la sarcinile și necesitățile ziarului	5
Ilie Rădulescu : Pentru ridicarea măiestriei gazetărești	6—7

Vasile Poalelungi : Pregătirea tinerilor ziariști	6—7
Aurel Urzică : Tot despre tinerii ziariști	6—7
Soare Teodor : Probleme comune	6—7
Gh. Roșu : Părerea noastră	8
Petre Drăgulea : Între dorință și necesitățile ziarului	8
Vasile Grădinaru : Pentru o specializare multilaterală	9
— Convorbire cu Lucian Simboan, Virginia Velcescu-Pană, Kovacs Andrei, Gh. Stănculescu	10—11

ACTIVITATEA ORGANIZAȚIEI INTERNAȚIONALE A ZIARIȘTILOR

Dinu Hervian : În preajma celui de-al 5-lea Congres al Organizației Internaționale a Ziariștilor	6—7
Nestor Aurelian : Cel de-al V-lea Congres al Organizației Internaționale a Ziariștilor	8
— Rezoluțiile votate la al V-lea Congres al O.I.Z.	9

ANCHETA NOASTRĂ : LUPTA DINTRE NOU ȘI VECHI

Florian Păunescu : Educația socialistă — una din preocupările gazetei noastre de uzină	2
— De vorbă cu acad. C. I. Gulian	3—4
— Convorbire cu Dumitru Sibianu	3—4
— De vorbă cu Alexandru Voitinovici	3—4
— De vorbă cu Paul Popescu-Neveanu	5
— Convorbire cu Ștefan Dumitrescu	5
— Ne răspunde prof. univ. dr. C. G. Dumitriu	6—7
— De vorbă cu prof. univ. Marcel Breazu	8
— Convorbire cu Petre Capră	8
— De vorbă cu Scarlat Calimachi	8
— Convorbire cu ing. Dumitru Lazăr	9
— De vorbă cu Aurel Baranga	10—11
— De vorbă cu Maria Banuș	10—11
— De vorbă cu Gh. Stănescu	10—11

PENTRU O ÎNALTĂ PUBLICISTICĂ ȘI GRAFICĂ A PRESEI NOASTRE

Eugen Barbu : Fiecare ziar — o grădină	3—4
Mircea Rădulescu : Preocupări actuale ale ziarului „România liberă“	6—7
— Informația gen publicistic principal (colocuiu la Timișoara — unde au participat la discuții redactori șefi, redactori și secretari de redacție de la publicațiile „Drapelul roșu“, „Szabad Szo“, „Die Wahrheit“, „Pravda“, „Scrisul bănățean“, „Novi život“ din Timișoara, „Flacăra roșie“ și „Vörös	

Lobogo" din Arad și „Flamura roșie" din Reșița precum și reprezentanți ai Studiuului regional de radiodifuziune din Timișoara) 6—7

PARTICIPAREA ZIARIȘTILOR LA ÎNCHEIEREA PROCESULUI DE COLECTIVIZARE A AGRICULTURII

Ion Olaru : Ziarul în sprijinul colectivizării agriculturii 3
 Constantin Sirbu : Redactor la foaia volantă 3
 S. Stănel : Ca piinea caldă 3
 N. Dăscălescu : Primăvară de neuitat 3
 Gh. Brătescu : O experiență care trebuie continuată 3
 C. Ștefanache : Eficiența materialelor noastre 3
 Ernst Breitenstein : O muncă plină de satisfacții 3
 George Ciudan : Ziar cu un singur redactor 3
 B. Dunăreanu : Prin Suceava 3
 Ștefan Izsak : Zile prodigioase 3
 Gh. Jangociu : Forme noi, interesante 3
 Valeriu Buduru : A apărut „Ediția specială" 3
 Hans Dobnig : Cum a sprijinit redacția noastră colectivizarea agriculturii 3
 S. Marian : A sosit volanta 3

DIN TRECUTUL DE LUPTĂ AL PRESEI MUNCITOREȘTI

I. Felea și N. Copoiu : Lucrări ale lui V. I. Lenin apărute pentru prima oară în presa muncitorească din România 8
 Gavril Horja : Unele ziare patriotice ilegale apărute sub conducerea P.C.R. în Banat în perioada 1941—1944 8
 Augustin Deac : „Lucrătorul român" 10—11

DIN EXPERIENȚA PRESEI SOVIETICE

B. I. Ivanov : Așa a luat ființă „Pravda" 5
 N. Krujkov : Golubovka — 22 5
 P. Kapustin : Ținutul meu, ziarul meu 6—7
 Gh. Barbu : Cu tot focul inimii 10—11
 Boris Buzilă : Prietenii noștri, gazetarii sovietici 10—11
 Valeriu Chiose : Un schimb de experiență util 10—11

ANIVERSĂRI ȘI COMEMORĂRI

— 50 de ani de la apariția „Pravdei" leniniste 5
 Acad. Mihai Beniuc : Cuvîntul „Pravdei" leniniste 5
 Const. Antip : Un glorios drum de luptă 5
 I. Felea : „Pravda" și mișcarea muncitorească din România 5
 Nicolae Tăutu : Pravda (poezie) 5
 Al. Stark : „Ne aflăm la redacția „Pravda" 5
 Victor Birlădeanu : Ambasadorii „Pravdei" 5
 V. Nicorovici : Cu pravdiștii la un pahar de ceai 5
 Haralamb Zincă : Tinerete veșnică 5
 Ing. D. Lăzăroiu : Întîlniri cu „Pravda" 5
 L. Felea : Un mesager fidel al limbii ruse 5
 Eugen Vladimîr : Pagini despre „Pravda" 6—7
 Dumitru Măciacășan : Ziarul „Lupta C.F.R." a împlinit 30 de ani 3—4
 I. Felea : Ziaristul Zaharia Stancu la 60 de ani 9
 Gh. Dimu : O flacără vie 8
 Maria Arsene : Redactorul 8
 I. Felea și M. Ioanid : Petre Constantinescu-Iași, publicist 10—11

Comemorarea lui I. L. Caragiale
 Șerban Cioculescu : Caragiale gazetarul 6—7
 N. Copoiu : Caragiale și mișcarea muncitorească din România 6—7
 I. Felea : I. L. Caragiale, prieten al muncitorilor tipografi 6—7
 S. Albu : Evocări despre ziaristul I. L. Caragiale 6—7

ZIUA PRESEI ROMÎNE

Valeriu Pop : În primele rînduri ale luptei pentru cauza socialismului și păcii 8

PROBLEME PROFESIONALE

V. Băran : Ziaristul și secția de documentare 2
 C. Firănescu : Tratarea problemelor de politică internațională în unele ziare raionale 1
 Gh. Secuiu : Pentru o informare eficientă 2
 Radu Rupea : Cu penelul prin țară 3—4
 I. Herțeg : Informația agrară în ziar 6—7
 Dr. I. Leonescu : Redactarea articolelor medicale difuzate de radio și radioficare 6—7
 Gabriela Bucur : Pe teme de sezon 6—7
 Radu Rupea : Presa în parcuri 6—7
 L. Felea : Sobru sau colorat ? 10—11
 George Ciudan : Cinci interviuri cu cinci ambasadori 1
 C. Firănescu : Pagina externă a ziarului „Înainte" 5

SCHIMB DE EXPERIENȚĂ

Grigore Zolic : Un rodnic schimb de păreri 1
 Iosif Sava : Articole de propagandă ateistă în coloanele revistei „Știință și tehnică" 1
 Paul Marian : Specificul local în presa regională și raională 2
 Valeriu Buduru : Sprijină-ți vecinul, transmite-i experiența ta 2
 Ing. Gh. Mihai : O temă importantă solicită...
 Irina Zalai — Ștefan Covaci : „Pentru marca fabricii" 2
 Gizela Barabas : „Ochiul Röntgen" al uzinei 3—4
 Iulia Horvath : „Ziua muncă" apreciază — Cuvîntul beneficiarilor 3—4
 Vasile Gaftone : Reporterul Ionathan 6—7
 I. Voleđi : Unele aspecte din munca presei de propagandă comercială 6—7
 Gh. Constantinescu : Un număr de ziar obișnuit 8
 Maria Costache : Problemele planului de stat în coloanele ziarului 9
 — Necesitatea schimburilor interredacționale 9
 Miron Dragu : Munca scriitorului la ziarul regional de partid 10—11
 I. Illes : Uită-te mai bine în jur la locul tău de muncă 10—11
 — Popas în orașul unde apare ziarul „Steaua roșie" 1
 S. Miron : În vizită la ziarul „Înainte" din Brăila 3—4
 Al. N. Marinoiu : Popas la Deva 8
 — Din activitatea ziarelor „Drum nou" și „Flacăra Sibiului" 9
 — La redacțiile gazetelor de uzină „Steagul roșu" și „Tractorul" 9
 S. Marian : Popas la Pitești 10—11
 — Prezentarea literaturii în paginile presei raionale 6—7

<i>Paul Marian</i> : În timpul liber	6-7
<i>George Ciudan</i> : O inițiativă valoroasă a ziarului „Crișana“	6-7
<i>T. Marian</i> : O interesantă inițiativă a ziarului „Muncitorul miner“	9

COLOCVII

<i>Victor Teodoru</i> : Două aspecte ale aceleiași probleme	2
<i>Gabriela Bucur</i> : Presa și creația artistică -- De vorbă cu Niki Atanasiu	9

DIN EXPERIENȚA GAZETELOR DE UZINĂ

<i>Teodor Brateș</i> : Din primele zile ale anului o producție ritmică	1
<i>Petre Gheorghiu și Mircea Patrichi</i> : Sarcinile colectivului de muncă sint și ale redacției	3-4
<i>Ion Tească</i> : În miezul problemelor	3-4
<i>Petre Gheorghiu</i> : Cu simț de răspundere	6-7
<i>N. Dăscălescu</i> : „Șantierul roșu“	8
— O importantă problemă de producție oglindită în trei gazete de uzină	10-11
<i>Ion Nițu</i> : Tot mai aproape de problemele de producție ale uzinei	10-11

DESPRE CORESPONDENȚII VOLUNTARI AI PRESEI

<i>Aurel Radu</i> : Doi corespondenți fruntași	1
<i>Crăciun Bonta</i> : Colaboratorii noștri de nădejde	2
<i>Alexandrina Romocea</i> : Îmi place să scriu!	3-4
<i>N. Roșca</i> : La izvoarele vieții colectivului	6-7
<i>M. Ferarini</i> : Din nou cu corespondenții noștri	6-7
— Corespondenții voluntari scriu ziarului	8
<i>Gh. Neagu</i> : Cronicari ai locului de muncă	8
<i>Gabriela Bucur</i> : Purtător al Ordinului Muncii	8
<i>Dinu Lăzărescu</i> : Șase dintre prietenii redacției noastre	8
<i>Barabas Bela</i> : Călăuza corespondentului	8
<i>Mihai Capră</i> : Fruntași în muncă și corespondenți voluntari activi	8
<i>D. Zlătaru</i> : Corespondentul de la Nicolina	8
<i>Ion Coțoi</i> : Valorificarea scrisorilor la ziarul „Crișana“-Oradea	9
<i>S. Eliade</i> : Scrișoarea unui corespondent voluntar	9

PREOCUPĂRI REDACȚIONALE

— Rubrica „Viața de partid“ a ziarului „Clopotul“ din Botoșani	3-4
--	-----

PROBLEME ALE SECRETARIATULUI DE REDACȚIE

<i>Vlad Mușatescu</i> : Haina grafică a presei ralonale	1
— Probleme de paginaj	1
<i>Virgil Petrescu</i> : Aspectul grafic al unor ziare locale	9
<i>Virgil Petrescu</i> : Titlurile ziarului — vitrina ziarului	10-11

PE URMELE MATERIALELOR PUBLICATE

— Pagina de tehnică a mineritului	6-7
-----------------------------------	-----

NOTE DE DRUM

<i>Ilie Rădulescu</i> : La izvoarele unei experiențe fără egal (Note de drum din U.R.S.S.)	1
<i>Sergiu Fărcășan</i> : Reportaj despre presă (Note de drum din S.U.A.)	1
<i>Constantin Sirbu</i> : În misiune de presă peste hotare	10-11

PROBLEME ALE PRESEI DE PESTE HOTARE

<i>Allan Hutt</i> , redactor șef al ziarului „The Journalist“-Anglia : Intensificarea monopolului presei din Anglia	2
<i>Prof. Juan Honorato</i> -Chile : Despre problemele noastre actuale	2
<i>Felicia Antip</i> : Ce oglindește cazul „Der Spiegel“	10-11

SCHIȚE

<i>Ion Pas</i> : Condeie cu venin	10-11
-----------------------------------	-------

ÎNSEMNĂRI

<i>Radu Rupea</i> : Satele învață	2
<i>Dinu Lăzărescu</i> : Drept la țintă	2
<i>Gabriela Bucur</i> : Ziarul din luna octombrie	2
<i>Vasile Băran</i> : Forța colectivului oglindită în ziar	6-7
<i>Nell Cobar</i> : De la umorul grotesc la umorul liric	6-7
<i>Grațiana Vintu</i> : Manuscrise pentru istorie	8
— O rubrică bine folosită la „Scînteia tinerețului“	8
<i>Sașa Georgescu și Gh. Chiriac</i> : Expoziția lui Nell Cobar	8
<i>Radu Rupea</i> : Cîteva ziare regionale despre concursul „I. L. Caragiale“	10-11
— Expoziția „Revoluția cubană în imagini“	10-11

DIN ACTIVITATEA UNIUNII

ZIARIȘTILOR DIN R.P.R.	2, 3-4, 5, 6-7, 8, 9, 10-11
------------------------	-----------------------------

НАША ПЕЧАТЬ

Журнал Союза журналистов РНР
Год издания VII № 12 (80) декабрь 1962 г.

СОДЕРЖАНИЕ

- На службе великого дела социализма.
— Незабываемые страницы
- Костин Мурджеску* — Моменты антимонархической борьбы прогрессивной печати Румынии.
- Тудор Теодореску-Браниште* — Из антимонархической литературы.
- С. Албу* — Кратчайшая полемическая заметка, направленная против монархии.
- М. Иоанид* — Витольд Рола Пекарский.
- Маргарета Бэрбуца* — О театральной хронике в некоторых газетах.
- Акад. Ралука Рипан* — Обязанности газеты.
- Проф. Иоан Четерки* — Воспитание в людях социалистического политико — юридического сознания.
- Проф. Виктор Преда* — Ценный друг.
- Аурел Рэу* — Артист на страницах газеты...
- Иоан Сырбу* — Подготовка молодых журналистов начинается с отбора.
- Петре Хенц* — Без прокустовых рецептов...
- *Дискуссия о мебели за круглым столом* (Встреча журналистов со специалистами мебельной промышленности, проведенная по инициативе журнала „Наша печать” и газеты „Мунциatorul forestier” („Рабочий лесной промышленности”))
- И. Микку* — Лицом к нашим рабселькорам.
- Г. Дину* — Библиографические материалы в наших местных газетах.
- Екатерина Анджелеску* — Начинается местная передача!
- Заметки и комментарии — О деятельности Союза Журналистов РНР.

OUR PRESS

Review of the RPR Union of Journalists
Year VII Nos 12 (80) December 1962

CONTENTS

- In the Service of the Grand Cause of Socialism
Unforgettable Pages
- Costin Murgescu* : Moments from the Anti-Monarchical Struggle of Rumania's Progressive Press
- Tudor Teodorescu-Braniste* : From the Anti-Monarchical Literature
- S. Albu* : The Shortest Polemical Anti-Monarchical Note
- M. Ioanid* : Vitold Rola Piekarski
- Margareta Bărbuță* : Some Considerations Concerning Theatrical Reviews in Some Papers
- Academician Professor Raluca Ripan* : The Paper's Duties
- Lecturer Ioan Ceterchi* : Educating the Socialist Politico-Juridical Awareness of the People
- Professor Victor Preda* : A Valuable Friend
- Aurel Rău* : Artists in the Papers
- Ioan Sirbu* : The Training of Young Journalists Starts with Selection
- Petre Henț* : No Procrustean Recipes
- Round-Table Discussion on Furniture* (A meeting between journalists and specialists of the furniture industry, organised by the review „Presa noastră” and the paper „Muncitorul forestier”)
- I. Micu* : Our Voluntary Correspondents
- G. Dinu* : Bibliographical Material in Our Local Papers
- Ecaterina Angelescu* : Start of the Local Broadcast
- Notes and Comment — From the Activity of the R.P.R. Journalists' Union

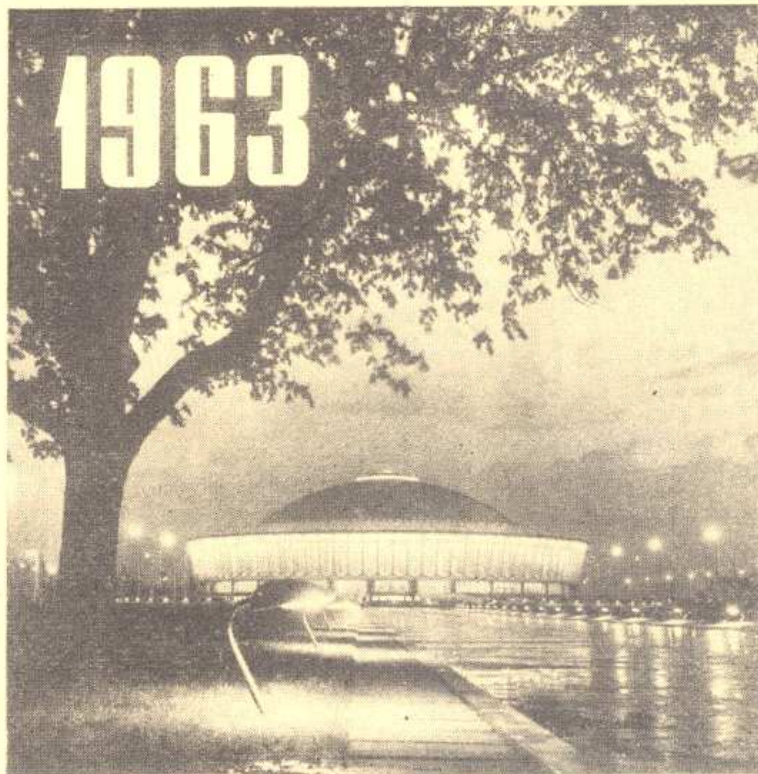
COLEGIUL DE REDACȚIE : **Const. Antip** (redactor șef), **Antal Albert**, **C. N. Constantiniu**, **Ion Felea**, **Nestor Ignat**, **Vasile Iosipescu**, **Nicolae Moraru**, **Octavian Paler**, **Alexandru Popescu**, **Ilie Rădulescu**, **Al. N. Trestieni**

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA : București, Calea Victoriei, 163, Telefon : 15.21.02

Abonamentele se primesc de către difuzorii de presă din întreprinderi, instituții și de la sate, factorii poștali și oficiile poștale. Revista se găsește de vânzare la chioșcurile difuzării presei

Tiparul executat sub com. nr. 5575 în Întreprinderea Poligrafică nr. 2, București, str. Brezoianu nr. 23—25





BUCURESTI — PAVILIONUL EXPOZITEI ECONOMIEI NAȚIONALE

La multi ani!

100

VERIFICAT
2007